LIBRARY
Brigham Young University
RARE BOOK COLLECTIO
Vault
093
D78
1482
BRIGHAM YOUNG UNIVERSITY
3 1197 23820 5147

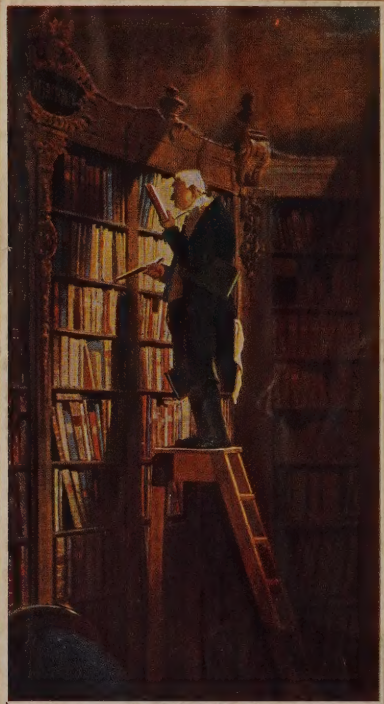

C. SPITZWEG HARTMANN WIEN I.
FRANZ UND MARIE HARPNER

Han 384 6 (IB 3494)
BMC; II 491
Goaramchalder 3942
S. B
306 leaves (including first leaf a folio 295, 6 cards)
44 lines

Repertorium Chronicorum. Summa de tempore et de sanctis et de diversis
[Spirit, Peter Drach, after 31st Aug. 1481]
Has been originally a stained binding

Abbatis:

fo 1111.

Bernardi Claraevallis Sermones de tempore et de sanctis (Augsburg, Petrus Drach, 1481. fol.
(Hain 2846)
(In der Incunabel selbst fol. Oo ij.)

A. orjund blank
see watermark

Sermones beati bernardi abbatis clareualis incipiunt feliciter.

De aduētu domini sermo primus.

Odie fratres celebramus aduētus initiū cuius vtiqz fiē et ceterarū solēnitatum nomen quidez celebre satis et notū mūdo: ꝫ ratō nois forte nō ita. Infelices enī filij adam omissis veris ⁊ salutaribꝰ studijs: caduca potius et trāsitoria cūrūt. Quibꝰ assimilabimus hoies generatōis huius aut q̄bꝰ cōparabimus illos: q̄s videmus a teretenis ⁊ coꝛporalibꝰ cōsolatōmbꝰ auelli. separarīqz nō possesProfecto similes hijs sūt: q̄ submersi periclitanē in aquis. Nimiruz videas eos tenētes tenere nec vlla ratōe deserere q̄ primū occurrerit manibꝰ quicqd illud sit: liez tale sit aliquid q̄ oīno p desse nō possit: vt sūt radices herbarū ceteraqz similia. Nā ⁊ si qui ad eos venīāt forte vt subueniāt. nōnunq̄ solēt appēhensos muoluere secū: adeo vt nec iam sibi. nec illis auxiliū ferre ꝑuale ant. Sic pereūt in hoc mari magno et spacioso. sic pereūt miserī: dū pēritura sectantes omittūt solida: q̄bꝰ apprehensis emergere ⁊ saluare possent aias suas. Neqz enī de vanitate ꝫ de veritate dr: cognoscetis eam. liberabit vos igīē frēs quibꝰ tanq̄ ꝑuulis reuelat deus q̄ abscōdita sūt a sapientibꝰ ⁊ prudentibꝰ: circa ea q̄ salutaria sūt sedula cogitatōe versamini: et diligenter pensate ratōem aduentus huius: querentes nimirū q̄s sit qui veniat. vñ. quo. ad quid. qñ: et viā p quā venit Laudabil fine dubio curiositas ista est ⁊ salubris. Neqz enī tā deuote ec clesia vniuersa p̄sentem celebraret aduentū: nisi lateret in eo magnuz aliquid sacramentū. Primo igīē loco cū apl̄o stupente et ammirante. intuemini ⁊ vos: quāt9 sit iste q̄ ingreditur: ipse enim scdm gabrielis testimoniū altissimi filius: ac p̄mde coaltissimus ipe. Neqz enī phas est dei filiū degenerē suspicari: ꝫ equalis fateri necesse ē altitudinis: ⁊ eius dem penitus dignitatis. Nā ⁊ filios principū. principes: ⁊ filios regum reges esse q̄s nesciat? Verūtamen quid sibi vult q̄ e trib̄ personis q̄s in sūma trinitate credimus. cōfitemur ⁊ adoramus: nō pater nō spūs sanctus aduenit. ꝫ filius? Minime q̄dem ego vel ip factū arbitror sine causa. Sz q̄s cognouit sensū domini: aut quis cōsiliarius eius fuit? Neqz enī sine altissimo trinitatis cō filio factū est vt filius aduenīret: q̄ si cōsideramus exilij nostrī causam: fortassis aduertere possumus vel ex parte q̄z cgruum fuerit a filio nos maxime liberari. Lucifer enim ille qui mane oriebaē. pre eo q̄ altissimi similitudinez vsurpare tēptauit. et rapīā arbitratus est esse se eq̄lem deo q̄ vtiqz est filij: p̄cipitatus ilico corruit: qñ zelauit p filio pat et opere dixisse videē: mihi vindictā et ego retribuā. Contimuo videbat sathanan tanq̄z fulgur cadentē de celo. Quid tu superbis cra ⁊ cinis? Si superbientibꝰ angelis deus nō pepcit: q̄ntomagis tibi putredo ⁊ vermis. Nihil ille fecit nil operatus est. tm

cogitauit ſuꝑbiã: et in momento in ictu oculi irreparabiliꝫ ꝓcipitatus eſt: ꝙa iuxta ꝓphetã in veritate nõ ſtetit. Fugite ſuꝑbiam frẽs cariſſimi. queſo multũ fugite: mitiũ oĩs peccati ſuꝑbia. q̃ tam velociter ipſũ q̃z fideribꝰ cũctis clarius micantem eterna caligine obtenebrauit lucifer: que nõ modo angelũ. ꝫ angelorꝫ primũ in dyabolũ cõmutauit. Vnde ꝛ ꝓpt̃m⁹ muidens homini. quã ocepat in ſemetipſo. in eo pepit inquitatẽ: ſuadens vt lignũ vetitum guſtãs fieret ſicut deus. ſciẽs bonuꝫ et malum. Quid enĩ pollicerís. quid ꝓmittis miſer: cũ filius altiſſimi ſcientie clauem habeat. imo ꝛ ipſe ſit clauis dauid. q̃ claudit ꝛ nemo aperit? In eo ſũt oĩes theſauri ſapiẽtie ꝛ ſciẽtie abſcõditi. Tu ne eos vt ꝑſtes homini. inique furaberis? Videtis q̃a vere iuxta dñi ſentẽtiã mẽdax iſte eſt: ꝛ paꝛ eius. Nam ꝛ mendax fuit dicẽs. ſimilis ero altiſſimo: et mẽdaciꝫ paꝛ. cũ in hoiem q̃z venenatũ fue falſitatis ſeminarium effudit dicens. Eritis ſicut dij. Tu q̃z o homo: ſi vides furez curris cum eo? Audiſtis frẽs q̃d hac nocte lectuꝫ eſt in yſaia dicente dño. Principes tui infideles: vel vt tranſlatio alia hꝫ. inobedientes ſocij furũ. Reuera enĩ principes noſtri adã ꝛ eua. principiũ noſtre ꝓpaginis. inobediẽtes et ſocij furuꝫ: qui q̃ filij dei eſt: ſerpentis imo diaboli ꝑ ſerpentẽ conſilio ſubripe temptant. Nec diſſimulat iniuriã filij pater. paꝛ enim diligit filiũ: ꝫ cõtinuo et in ipſũ hominẽ vindictã retribuit: et aggrauat ſup nos manũ ſuã. Oẽs enim in adã peccauim⁹. ꝛ in eo ſẽtẽtiã dãnatõis accepimus omnes. Quid agat filiꝰ videns pro ſe zelare patrẽ: et nulli penitus parere creature? Ecce inquit occaſione mei. creaturas ſuas pater amittit: altitudinez meã primus angelus affectauit. et populũ qui ſibi crederet habuit: ꝫ cõtinuo patris zelus vindicauit in illũ. percutiẽs eũ pariter cũ oĩbꝰ ſuis plaga inurabili: caſtigatõne crudeli. Scientiam q̃z que nihil omiñ⁹ mea eſt furripe voluit homo: et ne illi q̃dem miſertus eſt: nec pepercit oculus eius. Nunquid de bobꝰ cura eſt deo? Duas tantum fecerat nobiles creaturas. ratõis participes. capaces beatitudinis. angelũ videlicz atq̃ hoiez: ſed ecce ꝓpter me angelos perdidit multos: homies vniuerſos. Ergo vt ſciant quia et ego diligo patrem: per me recipiat. quos quo dãmodo propter me amiſiſſe videtur. Si ꝓpter me hec tẽpeſtas oꝛta eſt ait ionas: tollite me. ꝛ mittite in mare. Oĩes muident mihi. Eccevenio et talẽ eis exhibeo memetipſũ: vt quiſquis muidere voluerit. quiſquis geſtierit imitari: fiat ei emula tõ iſta in bonũ. Noui tamẽ affectũ malicie et neqcie tranſiſſe angelos deſertoꝛes: nec ex ignoꝛantia aliq̃ ſeu infirmitate peccaſſe: ideoq̃ perire neceſſe eſt pẽitere nolentes. Patris enĩ amoꝛ ꝛ honoꝛ. regis iudiciũ diligit: ꝓpter ꝙ enĩ et ipſe creauit hoies ab initio: qui ſupplerẽt locũ illũ. et ruinas ihꝛuſalẽ reſtauraꝛẽt. Sciebat enim nullã angelis patere redẽũ diviã. Nẽpe nouit ſuꝑbiã moab q̃ ſuꝑba eſt valde: et ſuꝑbia eiꝰ pẽtẽtie remediũ nõ admittit: ac ꝓ ꝙ nec veniẽ. At vero hois vice nullã poſtea odibit creaturã: innuens ex ꝙ ipſo. rẽdimendũ adhuc hominẽ: q̃ppe quẽ ſuꝑplantauit aliena malitia: ideoq̃ ꝓeſſe ei p̃t caritas

alīena· ⁊ta dñe obsecro·cōplaceat tibi vt eruas me·qm̄ ego infirmus sum:qm̄ de terra mea furtim subla tus fū:et hic innocēs in lacū missus fū· ſ Non penitus quidem innocens: ꝫ quantuz ad eū qui me seduxit in nocens aliquatenus· Mendaciū mi hi persuasū est dñe: veniat veritas vt possit falsitas deprehendi:cognos cā veritatē ⁊ veritas liberabit me: si tamē reprehense falsitati penit⁹ re nūciauero·et cognite adhesero ve ritati·Alioquin nō humana erit tē ptatio·nec hūanū peccatū:ꝫ obsti natio diabolica·ſ Nā perseuerare in malo diabolicū est:et digni sūt pe rire quicūq; cum illo in similitudi nem eius pmanēt in peccato· Ecce frēs audistis quis sit qui veniat:cō fiderate iāvnde veniat ⁊quo· Venit itaq; de corde dei patris· in vterum virginis matris: venit a sūmo celo· in inferiores ptes terre ·Quid g̃ ⁊ ſ Nōne ⁊ nobis in terra est ouersan dum?Sed nō in ea pstitit ille· Vbi enim bene erit sine illo:aut vbi ma le esse poterit cū illo ? Quid mihi ē in celo:et a te quid volui sup terrā Deus cordis mei:⁊ pars mea deus in eternū·ſ Nam⁊si ābulauero in me diovmbre mortis nō timebo mala: qm̄ tu mecū es·ſ Nunc q̄z vtvidēo et ad terras ⁊ ad ipsū q̄z descēdis in fernū:non tanquā vinctus sed tan quā inter mortuos liber sicut lux q̄ in tenebris lucet·⁊tenebre eam nō oprehenderunt·Vnde nec relinquit aīa in inferno:nec sanctuz corp⁹ in terravidet corruptōez· Cristus enī qui descendit ipse est ⁊ q̄ ascendit· sup oēs celos vt adimpleret oīa: de quo scriptū est · qui ptrāsijt be nefaciendo et sanādo omnes oppres sos a diabolo·Et alibi·Exultauitvt gigas ad currendā viam:a summo celo egressio eius: et occursus eius vsq; ad summū eius· Merito ꝑinde clamat apostolus dicens·Nue sur sum sunt querite:vbi xp̄s est in de xtera dei sedens· ⁊ncassum labora ret erigere corda nr̄a: nisi collocā tū in celis salutis nostre doceret au ctorē·Sedvideamus iam que sequū tur·ſ Nam⁊ si materia quidez copio sa inuenit⁊ uberrima valde:sed an gustia temporis tantā sermonis lō gitudinē non admittit· Cōsideran tibz ergo quis veniat:magna oīni no et meffabilis maiestas innotuit Suspicietibz vñ veniat:grādis plā ne patuitvia:scām eius testimonīū qui ꝑphetico preuentus spiritu:ec ce inquit nomē domini venit de lon ginquo·Porro quo veniat intuenti bz apparuit inestimabilis dignatio et penit⁹ inexcogitabilis:q̄ in car ceris huius horrorem· tanta digna ta est descendere celsitudo· ⁊am q̄s dubitet magnū aliquid in causa fu isse vt maiestas tanta· de tam lon ginquo· in locū tam indignum de scendere dignaret? Plane magnū aliquid·quia misericordia magna: quia miseratio multa:q̄a caritas co piosa·Ad quid enim venisse creden dus est?Hoc namq; est quod iuxta ꝓpositū ordinē oporteat iā pscruta ri·ſ Nec sane laborādū ē in hac par te:cum manifeste aduētus eius cau sa et verba eius et opera clament · Ad querendā q̄ppe ouē centesimaz q̄ errauerat de mōtibz ꝑerauit:et vt ostiteanē manifestius dominū mi sericordie eius et mirabilia eius fi liis hominū·ꝓter nos venit· Mira querentis dei dignatio: magna di gnitas hominis sic quesiti · ⁊n qua si gloriari voluerit nō erit insipiēs:

nō q aliquid esse videat tanq a se ipso: ⁊ q tāti eū fecerit q fecit. Ipse enim omnes diuitie omnis gla mūdi et quicqd in eo cōcupiscīt minꝰ est ad hāc glam: imo nec est aliqd in cōparatōe eius. Domine quid est homo qa innotuisti ei: aut quid apponis erga eū cor tuū? Attamē velim nosse quid sibi volūit q ad nos venit ille: aut quare nō magis iuimus nos ad illum? Nostra enī erat necessitas: nec est consuetudo diuitum vt ad paupes veniāt: nec si presta rewluerint. Ita est frēs. nos magis ad eū venire dignum fuit: ⁊ duplex erat impedimentū. Nā et caligabant oculi nostri. ille vero lucem habitat inaccessibilē: et iacētes paralitici in grabato: diuinā illam nō poteramus attingere celsitudinē: ꝓpterea benignissimus saluator et medicus animarū descēdit ab altitudine sua: ⁊ claritatē suā infirmis oculis tēperauit. Induit se laterna quadā: illo vtiq gloriosor ab omni labe purissimo corpore qđ fuscepit: hec enim illa leuissima plane ⁊ pfulgida nubes: supra quā ascēsurū eū ꝓphēta pdixerat: vt descēderet in egiptū. Tempꝰ est iam. ipsū q̄z cōsiderare tempus: quo saluator aduenit. Venit enim qđ et vos credimꝰ non latere: nō in initō nec in medio temporis sed in fine. Nec incōgrue factū est sed vere sapienē dispositum sapientia: vt cū magis esset necessariū tūc primo ferret auxiliū: ꝓnus ad miḡtitudinē ade filios nō ignorans. Vere enim adueſperascebat et inclinata erat iā dies: recesserat paulominꝰ sol iusticie: itavt exiguus nimis splendor eiꝰ aut calor esset in terris. Nam et lux diuine noticie parua admodū erat: et abundante iniquitate feruor refrigerat caritatis. Jam nō apparebat angelus. non loquebat ꝓphēta: cessabant velut desperatōne victi. p nimia vtiq duricia hominum ⁊ obstinatōne: at ego ait filiꝰ. tūc dixi ecce venio. Sic sic dum mediū silentiū tenerēt omnia ⁊ nox in suo cursu iter ageret: omnipotens sermo tuus domine a regalib⁹ sedib⁹ venit. Quod etiam apꝰ innuēs aiebat. Quando venit plenitudo tēporis: misit deus filium suū. Mirū plenitudo et habundātia tēporaliū: obliuionē et inopiam fecerat eternor. Oportune ꝙ tunc aduenit eternitas: quādo magis tēporalitas ꝑualebat. Nam vt cetera sileā. ipa q̄z pax tēporalis illo in tēpore tanta fuit: vt ad homis vnius edictū describeret vniuersus orbis. Habetis iā et psonā venīētis. et locum vtrūq. id est a quo ⁊ ad quem venit: causaz q̄z ⁊ tēpus nō ignoratis. Vnū q̄z restat. via adhuc scilicet p quā venit: et hec q̄z diligēter requirenda: vt possimus fīc dignuz est ei occurrere. Verūtamē sicut ad operandā salutē in medio terre. venit semel in carne visibilis: ita cotidie ad saluandas aias singulor in spū venit ⁊ inuisibilis: sicut scriptuz est. Spūs añ faciē nr̄am xp̄us dns. Et vt noueris occultū esse spūalem hūc aduentū: in vmbra eius mq̄t viuem⁹ inē gētes. Propterea dignū est vt si nō valet infirmus in occursū tāti medici ꝓcedē lōgiꝰ: saltē conetur erigere caput. et aliquatenꝰ assurgere venienti. Non te oportet o homo maria transfretare: non penetrare nubes. Non grandis miq̄z tibi oñdiē via: vsq ad temetipsū occurre deo tuo: prope est enim verbum in ore tuo. ⁊ in corde tuo. Vsq

ab cordis oppūctōem ⁊ oris ꝯfessiō-
nē occurre: vt saltē exeas de ster-
q̄limio miserie sciētie: qm̄ indignus
est illuc auctorē puritatis intrare.
Et ꝫ q̄dem de eo aduēcu dicta fūt:
q̄ singulorū mētes muisibili digna
tur illustrare potētia. Libet autē ⁊
manifesti aduētū viā ꝯsiderare: qm̄
vie eius vie pulcre: ⁊ oīnes semite eius
pacifice. Ecce mq̄t spōsa venit is sa
liēs in mōtibus: trāsiliēs colles. Veni
entē vides o pulcra: ꝯ cubantē āte
videre nō poteras. Dixisti enī. Ꝯn-
dica mihi quē diligit aīa mea: vbi
pascas vbi cubes. Cubās pascit an-
gelos in illas ppetuas eternitates:
q̄s sātiat visiōe eternitatis ⁊ immu-
tabilitatis sue: sed ne ignores te o
pulcra. qm̄ mirabilis facta est visio
illa ex te: ꝯfortata est ⁊ non poteris
ad illā. Verūtamē egressus ē de lo
co sancto suo: ⁊ q̄ cubās pascit an-
gelos. ipse cepit ficq̄ sanabit nos:
et videbit̄ venīēs ⁊ pastus. q̄ cubans
et pascēs ānvideri nō poterat. Ecce
venit hic saliēs in mōtibus: trāsiliens
colles. Mōtes ⁊ colles pr̄iarchas et
pphetas accipe: ⁊ quēadmodū vene
rit saliēs in libro generatōis lege.
abraham genuit ysaac ⁊ cē. Ex hīs
mōtibus dn̄t. vt inde veniens radix
esse unde iuxta pphetā egressa est
vga exinde flos ascēderet: sup quē
req̄euit spūs septiformis. Nō mani
festiꝰ alio in loco aperiēs idē pphe
ta. ecce mq̄t virgo ocipiet ⁊ pariet
filiū: et vocabis nomē eius emanuel:
qđ interp̄tat nobiscū deꝰ. Nuē enī
prius florē. ipsū dicunde emanuelē:
et quā dixerat vgā. manifestiꝰ ex-
primēs virginē noiauit. Sz necesse
est altissimi huius sacramēti ꝯside-
ratōem diei alteri reſuari. Digna
est enī ꝓprio ꝑmōe materia: p̄sertim
q̄ in lōgū iā hodiernus sermo pro-
cesserit.

Sermo secūdus unde supꝝ.

Audiuimus suadentem regi
achas ysaiā. petere signū a
dño: siue in pfundū inferni. siue in
excelsū supra. Audiuimus respōsū
eius formā q̄dem habentē pietatis:
ꝯ nō vtutez. Propē ꝫ dēiq̄ ab eo
q̄ intuet̄ cor ⁊ cōfitet̄ hominis cogi-
tatō. meruit reprobari. Nō petem
mq̄t: et nō temptabo dn̄m. Elatus
erat achas fastigio solij regalis:
astutiꝰ hūane sapiētie vbis. Audi-
erat igitur ysaias a dño. Vade dic
vulpi illi: petat sibi signuz a dño in
pfundū. Habet enī vulpis foueaz:
ꝯ in infernū q̄z si descēderet. adest q̄
op̄hendat sapiētes in astutia sua.
Itēq̄. Vade dic volucri illi: petat si
bi signū in excelsum supꝝ. Habet enī
volucris nidū: ꝯ et si in celū ascēde-
rit. illic est q̄ supbis resistēs. pp̄a
calcat virtute supboꝝ ⁊ sublimium
colla. Verūtamē dissimulat ille po-
testatis excelse seu mcōprehēnsibi-
lis pfūditatis sapiētie q̄rere signū:
et pterea signū comitatis ⁊ carita
tis domui dauid ipse dn̄s pmittit:
vt q̄s nec ptās nec sapiētia terru-
it alliciat saltez exhibitō caritatis.
Potest tn̄ in eo q̄ ait in pfundū in
ferni etiā caritas ipa q̄ maiorē ne-
mo habuit vt in infernū q̄z p amī-
cis moriēdo descēderet nō immeri-
to designari: vt p̄cipiat̄ achas vel
in excelsū regnātis expauescē maie
statē: vel descēdētis ad inferos am
plecti caritatē. Moleſtꝰē ꝙ nō so-
lū homib ꝯ etiā deo: q̄squis nec maie
statē cogitat in timore: nec carita-
tē amore meditat̄. Propter hoc mq̄t
dabit dn̄s ipe vobis signuz: in quo

manifeſte ꝛ maieſtas ꝛ caritas in no
teſcat. Ecce vgo concipiet ꝛ pariet fi
liū: ꝛ vocabis nomē eius emanuel:
qđ interp̄tat nobiſcū deus. Noli fu
gere adā: qa nobiſcū deus. Ne time-
as o homo: nec audito dei noie ter-
rearis: qa nobiſcū deus. Nobiſcum
carnis ſimilitudine: nobiſcū vtilita
te. Properet nos venit tanq̄ vn⁹ ex
nobis: ſimilis nobis paſſibilis. Dem
q̄ butirū mąt ꝛ mel comedet. Ac ſi
dicat. Paruulus erit ꝛ veſcet in fā-
tilibꝫ alimentis. Vt ſciat inquit re-
probare malū: ꝛ eligere bonū. Et iā
hic bonū et malū audis: ſicut in ar-
bore vetita. ſic in ligno trāſgreſſio-
nis. Sz multo melius a primo adā.
ſecūđ⁹ iſte partie. Eligēs enī bonū
malū reprobat: nō ſic ille q̄ dilexit
maledictōez ꝛ veniet ei: ꝛ noluit bñ-
dictōem ꝛ elōgabit ab eo. Nam ꝛ in
eo q⁹ premiſit butirū ꝛ mel comedet.
aduerte poteris puuli huius electō
nē: ꝛ in aſſit grā vt qđ p̄ſtat vtcūq̄
ſentire digne ꝛ accomode ad intel-
ligendū p̄ferre ocedat. Duo fūt in
lacte ouis: butirū et caſeus. Butirū
pinguedo ꝛ hūidū: caſeus ecōtra ari-
dus ꝛ durus. Bene enī puulus nr̄ eli
gere nouit: q̄ butirū comedens. ca
ſeū vtiq̄ nō comedit. Que eſt enim
ouis cēteſima q̄ errauit ꝛ in pſalmo
loquie: erraui ſic ouis q̄ perīt? Vti-
q̄ genus hūanū qđ benigniſſimus
paſtor q̄rit: alīs ſane nonagita no
ue ouibꝫ in mōte derelictis. In hac
igie oue reperies: naturā dulcē. na
turā bonā ꝛ bonā valde tanquā buti
rū: ꝛ peccati corruptōez tanq̄z ca-
ſeū. Vide g⁹ q̄z optime puer noſter
elegit; q̄ natura nr̄az finevlla pecca
ti corruptōe ſuſcepit. Nā de pēcori
bꝫ legis. coagulatū eſt ſicut lac cor
eor: in qbꝫ vtiq̄ lactis puritatem
corruperat Ferm̄tū malicie ꝛ neḡcie
coagulum in iq̄tatis. Sic et apis hz
etiā aculei pūctōnez. Apis vero eſt
q̄ paſcit me lilia q̄ florigerā inha-
bitat patriaz angelor. Vnde ꝛ ad
ciuitatez nazaret q̄ interp̄tat flos
aduolauit: ꝛ ad ſuaue olēte p̄petue
virginitatis florē aduenit: illi miſe-
dit: illi adhesit. Huius apis mel et
aculeū nō ignorat: q̄ miſcdiam ei et
iudiciū cū p̄pheta decātat. Attamē
ad nos venies ſolū mel attulit ꝛ nō
aculeū. id eſt miſcdiaz ꝛ nō iudiciuz:
ita vt ſuadentibꝫ q̄nq̄ diſcipulis vt
ciuitate q̄ ſuſcipere eū noluit p̄cipe-
ret igne oſumi: reſpōderit filiū hois
nō venſſe vt iudicaret. ſz vt ſaluaret
mūdū. Nō habeat aculeū apis no-
ſtra: quodāmodo depoſuerat illū.
q̄n tāta indigna patiēs. miſcdiam
exhibebat et nō iudiciū. Sed nolite
ſperare in iq̄tate: nolite peccare
in ſpe. Habet enī apis nr̄a q̄nq̄ re-
aſſumere aculeū ſuū. et acrit̄ inimis
infige illū in medullas hoim peccа-
tor q̄n pat non iudicat quēquaz:
ſz filio dedit oīe iudiciū. Nūc autē
puulus noſter butirum ꝛ mel come
dit: q̄n bonuz nature hūane diume
miſcdie ficvnuit in ſemetipſo. vt eſ
ſet homo verus ꝛ pcēm nō hns: miſe
ricor ſz iudiciū nō exhibens. Ex his
manifeſtū iā arbitror q̄ nā ſit virga
ex radice veſſe p̄cedens: q̄s vo flos
ſup quē req̄eſcit ſp̄us ſanctus. Mn̄
vgo dei genitrix virga ē: flos filij⁹
eius. Flos vtiq̄ filij⁹ virginis. flos
candidus flos rubicundus; electus
ex milibꝫ. Flos in quē p̄ſpicere de-
rāt angeli: flos ad cuius odorē revi
uiſcūt mortui: et ſic ipſe teſtat flos
campi eſt ꝛ non orti. Cāpus enī fine
oīm hūano floret amminiculo: non
ſeniat⁹ ab aliq̄: nō defoſſ⁹ ſarculo:

nō impinguat⁹ fimo. Sic oīmo fic virginis aluus flouit: fic inuiolata integra ⁊ caſta marie viſcera tanḡ paſcua eēm virotis florē ꝓtulere: cuius pulcritudo non videat corruptōez: cuius gla m ꝑpetuū nō marceſcat. O virgo virga ſublimis. in ḡ ſublime vertice ſanctā erigis: vſq; ad ſedentē in throno: vſq; ad dominū maieſtatis. ſſNeq; eni id mirū: qñ in altū mittis radices hūilitatiſ O vere celeſtiſ plāta. pciofior cūctis. ſāctior vniuerſis. O vere lignū vite. qđ ſolū fuit dignuz portare fructū ſalutis. Depḥenſa eſt maligne ſerpens verſutia tua: nudata eſt plane falſitas tua. Duo impoſueras creatori: mēdacij ⁊ inuidie infamaueras eū: ꝯ inuictoq; victus es eſſe mētitus. Siq̄dem ⁊ ab initio morīē cui dixeras nequaḡ morieris: et veritas dñi manet in eternū. Sed ⁊ nūc reſpōde ſi potes. quā ei arborē. cui⁹ arboris fructū inuidere potuit: qui nec hāc q̄dem virgā electā ⁊ fructū ſublimē negauit? Ereni qui ꝓprio filio nō pepcit: quomō nō oia ſimul cū illo donauit? Sed iā aduertiſtis mi fallor quomā virgo regia ipſa eſt via p quā ſaluator aduenit: pcedens ex ipſius vtero tanḡ ſpōſus de thalamo ſuo. Tenētes ergo viā quā prio re ſi meminiſtis cepimus inueſtiga re ſermone: ſtudeamus et nos dilectiſſimi ad ipſū per eam aſcendere. qui p ipſaz ad nos deſcendit: p eam venire in gratiā ipſius qui per eam in noſtrā miſeriaz venit. Per te accceſſuz habeamus ad filium. ō benedicta inuentrix gratie. genitrix vite mater ſalutis: vt per te nos ſuſcipiat: qui per te datus eſt nobis. Excuſet apud ipſū integritas tua culpā noſtre corruptōis: et humilitas deo ḡta nr̄e vanitati

Copioſa caritas tua nr̄oz cooperiat multitudinē pcorū: ⁊ fecunditas gloſa. Fecūditatē nob̄ ofert meritorū. Dña nr̄a mediatrix nr̄a. aduocata noſtra. tuo filio nos reconcilia: tuo filio nos ꝯmenda: tuo nos filio preſenta. ſſFac benedicta per gratiam quā inuenſti. per prerogatiuam quam meruiſti. per miſcōiam quam peperiſti: vt qui te mediante fieri dignatus eſt particeps infirmitatis et miſerie noſtre: te quoq; intercedente participes faciat nos glorie et beatitudinis fue. ihēſus criſtus filius tuus dom⁹ noſter q̄ eſt ſup oia bñdictus de⁹ in ſecula amē.

Sermo tercius vñ ſup̄.

ſſN aduētu dñi quē hodie celebram⁹ ſi pſonā venētis itueor nō capio ex cellētiā maieſtatis. Si attēdo ad q̄s venerit: dig̃ tōis magnitudinē expauesco. Stupēt ęte ⁊ āgeli ipi denuo: videte ſi fra ſe quē ſup̄ ſe ſp adorāt: manifeſte iā ⁊ aſcēdentes ⁊ deſcēdentes ad filiū hois. Si ofidero ꝓpe q̄d venerit: āplector q̄ad poſſū meſtimabilē latitudinē caritatis. Si modum cogito: exaltatōem agnoſco hūane ꝯditōis. Venit ſiq̄dē vmūfitatis creator ⁊ dñs: venit ad hoies venit ꝓpe hoies: venit hō. Sz dic aliqs Nuō venille ⁊: q̄ ſp vbiq; fuit? Erat q̄dē in mūdo ⁊ mūd⁹ p ipm fact⁹ ē: ꝯ mūd⁹ eū nō ognouit. ſſNō g̃ venit q̄ aberat ꝯ apparuit q̄ latebat. Vñ et hūanā in q̄ agnoſcēē mouit formā. q̄ nimirū in diuīa lucē habitat inacceſſibilē. ſſNec ſane inglociū maieſtati apparē in ſimilitudine ſua quā fecerat ab initio: nec indignuz deo. a q̄bm ſubſtātia ſua nō poterat agnoſci i ymagie exhiberi: vt q̄ fecerat hoiez ad ymaginē ⁊ ſimilitudi-

nem suã ipse hominib⁹ innotescer̃et factus homo. Huius ergo aduẽtus tante maiestatis. tante humilitatis. tante caritatis. tante etiã glorifica tõis nr̃e. ab vniuersa ecclesia semel in anno solẽnis memoria celebrat̃. Sedulitatẽ ita semel agere⁊: vt semper id quippe dignius. Quante enim insanie est. vt post tãti regis aduẽtum aliis quibuslibet negociis homines velint seu audeant occupari: et nõ magis omissis oñib⁹ soli ei⁹ cultui vacent. nec in eius p̃sentia cuiusq̃z memimerint ceteroꝝ? Sz nõ omniũ est qđ ait ꝓpheta. memoriã abũdantie suauitatis tue eructabũt: siquidem nõ omnes hec memoria pascit. Sane nemo qđ non gustauit: ꝛ neq̃z qđ tantũ gustauit eructuat. Ructus quippe nõ nisi de plenitudine ⁊ satietate p̃cedit. Propterea q̃ rũ secularis est mẽs ⁊ vita. memoriã hanc et si celebrãt non eructuant: sine deuotõne ⁊ affectõne dies istos arida quadã ꝯsuetudine obduãtes. Deniq̃z qđ dãnabilius est huius dignatõis memoria dat̃ in occasionẽ carnis: et videas eos tanta sollicitudine diebꝰ istis vestiũ gr̃am. ciboꝝ parare delicias: at si ist⁹ hmõi quer̃at in natiuitate sua xp̃s: ⁊ ibi suscipiat̃ dignius. vbi hec accuracio exhibent̃. Sed ipsũ audi dicentẽ. Super oculos insatiabili corde: cum hoc non edebã. quid tanta ambitõe vestes paras in natale meũ? Detestor ego superbiã; non ãplector. Quid tãta sollicitudine ciboꝝ copias reponis in tempus illud? Dãno ego carnis delicias: non accepto. Plane insatiabilis es corde tanta parãs ⁊ extam longo; nã corpozivtiq̃z ⁊ paucõra sufficerẽt: et que possent oportunius inueniri. Celebrans g̃ aduentum meũ labijs me honoras sed cor tuũ longe est a me. Non me colis: qꝛ deus tuus venter est: et gloria in cõfusiõe ei⁹. Infelix oĩmo. qui voluptatẽ corporis ⁊ secularis colit glorie vanitatẽ: beatus autem populus cuius est dñs deus eius. Frẽs nolite vos emulari in malignantib⁹ neq̃z zelaueritis faciẽtes iniquitatem Intelligite magis in nouissima eorũ. et opatimini eis ex animo ⁊ oratep eis qui preoccupati fũt in delicto. Nec enim faciũt miseri: qa ignorantiaz dei habent. Nã si cognouissent: nũquã dominũ glorie tãta auersum se insana puocarent. Nos autẽ dilectissimi excusatõez de ignorantia non habemus. Plane nosti eum qui⁹quis hic es: ⁊ si dixeris qr nõ noui eũ. eris similis secularib⁹ mẽdax. Deniq̃z si eũ non nosti: quis te huc adduxit aut quõ huc venisti? Alioqn q̃n tibi psuaderi posset. carnoꝝ affectib⁹. corporis voluptatib⁹ seculi vanitatib⁹ spõte abrenũciare et iactare cogitatũ tuũ in dñoꝛoẽm sollicitudinẽ in eũ picẽ: de q̃ nihil benе. imo tã male sciẽtia teste merueras? Quis tibi inquã psuadẽ id posset si nescires qr bon⁹ dñs sperãtib⁹ in se aie q̃rẽti ipsũ: nisi cognouisses et tu. qr suauis ẽ dñs ⁊ mitis ⁊ mꝛte miscordier⁊ veraꝝ? Nec aũt vñ nosti: nisi qr nõ solũ ad te ꝛ etiã i te venit? Triplicẽ enim ei⁹ aduẽtũ nouim⁹: ad hoies. i hoies. otra hoies. Ad hoies q̃dez indr̃nẽ nõ aũt ita in hoies: aut otra hoies. Sz qr prim⁹ ⁊ terci⁹ notifũt. vtpote manifesti: de secũdo qui spiritalis ⁊ occult⁹ ẽ. ipm audi dicẽtẽ. Si q̃s diligit me ꝛmonẽ meũ seruabit: ⁊ p̃r meus diliget eũ. ⁊ ad eũ veniem⁹: ⁊ mãsionẽ apud eũ faciem⁹ Btũs apud quẽ mãsiõez facies dñe

ibu. Btūs m q̄ sapiētia edificat si: bi domū .excidens columnas septē: beata anima.que sedes est sapiētie Que nā est illa? Animavtiq; iusti. Merito plane: q̄a iustícia et iudiciū p̄parato sedis tue. Quis m vobis ē frēs. qui deſiderat m aīa sua sedem parare xp̄o? Ecce q̄ nā illi serica. q̄ tapecia. qb̄ puluinar oporteat p̄pa rarí. Justícia mq̄t et iudiciū p̄para tō sedis tue. Justicia virtus est: qb̄ suū est vnicuiq; tríbuēs. Tríbue g̃ tríb̄ que sua sūt .Redde superiori redde mferiori. redde eq̄li. cuiq; qd̄ debes: et digne celebras aduentuz xp̄i: parās ei m iustícia7 iudicio se: dem suā. Redde mquā reuerentiā p̄ lato7 obediētiaz: quarū altera cor: dis: altera corporis est. Nec eni suf: ficiat exterius obtēperare maiorib̄ nostris: nisi ex mtimo cordis affe: ctu sublimiter sentiam9 de eis. Qd̄ et si tam manifeste mdigna mno: tuerit prelati alicuius vita. vt nihil oīno dissimulatōis mihil excusatō nis admittat: ꝓpter eū tamē a quo est oīnis ptās ipsū quē modo talez nouimus excelsū reputare debem9: non p̄sentib̄ plone meritis. ꝛ ordia tōi diume et dignitati ipsius offí: cij deferētes. Sic7 frib̄ nostris mē quos viuimus: ipso iure fratermita: tis et societatis hūane .ofilij sumus et auxilij debitores. Nec enim volu: mus vt et ipsi nobis impendant: cō filium quo erudiat ignorantia nr̄a: auxiliuz quo iuuet mfirmitas nr̄a. Sed forte erit mter vos qui tacitus respōdeat dicēs. Qd̄ ego ofiliū da: bo fratri: cui necvnū quidem dicere verbū phas est fine licentia? Quod auxiliū impendere ē .cū nec minimū aliquid agere liceat absq; obedien tia? Ad qd̄ ego. Nō deerit certe qd̄ facias: tātūmodo caritas fraterna nō defit. Nullū ego cōsiliū meli9 ar: bitror. q̄ si exemplo tuo fratrē do: cere studeas que oporteat 7 que nō oporteat fieri: ꝓuocans eū ad me: liora. 7 cōsulens ei nō verbo neq; lin gua: sed ope et veritate. An vero vtilius aut efficacius auxiliū aliqd̄ est. q̄ vt ores deuote p̄ eo. vt nō dis simules redarguere culpas eius. vt nō modo nullū ei offēdiculū ponas: sed7 sollicitus fis quantū preuales tanq̄ angel9 pacis de regno dei scā dala tollere. et occasiōes scandalo rū penitus remouere? Si talē te fra tri auxiliariū et ofiliarium exhibes: reddis ei quod debes: nec habet vñ causet. Porro si cui forte prelatus es: huic fine dubio teneris debitor sollicitudinis āpliorís. Exigit a te et ipse custodiā7 disciplinā. Custo diam quidem vt possit cauere pecca tū: disciplinā vero: vt qd̄ minus ca: uit. minime maneat impunitū. Qd̄ et si nemini fratrū p̄esse videris: ha bes tamē sub te cui custodiā hanc et disciplinam oporteat adhiberi. Dico aūt corpus tuū: qd̄ sine dubio regendū accepit sp̄us tuus. Debes ei custodiaz. vt nō regnet m eo pec catū. nec mēbra tua arma fiant m: iquitati: debes 7 disciplinam. vt dí: gnos faciat penitētie fructus: casti gatū et subditū seruituti. Longe ta men grauiori 7 periculosiori debito detinentur astricti: qui pro multis animabor reddituri sūt ratōez. Quid ego infelix. quo me vertam: si tan: tum thesaurū. si preciosum depositū illud. quod sibi xp̄us sanguine pro prio p̄cios9 iudicauit. cōtigerit ne gligēti9 custodire? Si stillātē m cru ce dñi sanguinē collegissem esset9 repositus penes me in vasevitreo qd̄

et portari sepi9 oporteret: qđ animi habitur9 essem in diserimine tāto: Et certe id seruandū accepi: pro q̄ mercator nō mīpiēs ipsa vtiq; sapientia sanguinē illū tedit. Sed & habeo thesaurū istū in vasis fictilib⁹: et quib⁹ mlta plura q̄ vitrea simmissere pericula videant. Accedit sane ad sollicitudmis cumulū. et ponderis timoris: qđ cū et meā et ꝓximi conscientiā seruare necesse sit: neutra mihi satis ē nota. Vtraq; abissus est imperscrutabilis: vtraq; mihi nox ē: & mihilomm exigit̄ a me custodia vtriusq;: et clamat̄. Custos q̄d de nocte: custos quid de nocte? Non est mihi dicere cū capn. nūq̄d custos frīs mei sum ego: sed et fateri humiliter cū ꝓpheta: quia nisi dñs custodierit ciuitatē. frustra vigilat qui custodit eā. In eo tamen excusabilis ego videor: si vt predixi debitā exhibeo custodiaz pariter & disciplimā. Mđ si p̄ora q̄z q̄tuor nō defuerint: dico aūt erga p̄latos reuerentiā & obedientiā. filiū & auxilium erga frēs. qđ ad iusticiā ptinz: non imparatā sedem inueniet sapiētia. Et fortassis hr vident̄ sex colūne quas excidit in domo quā edificauit sibi: & septima q̄z querēda ē: forte & eam nobis notaz facere ipsa dignet̄. Quid vero phibet: sicut sex in iusticia: septimā q̄z intelligi in iudicio? Neq; enī iusticia sola: ꝫ iusticia inquit & iudiciū preparatio sedis tue. Demiq; si p̄latis & equalib⁹ et inferioribus reddimus qđ oportz: mihil ne accipiet deus? At ei plane qđ debet retribuere nemo p̄t. q̄ tā copiose accumulauerit sup nos misericordiā suā: q̄ tā multa deliquerimus ei: q̄ tā fragiles et mihili sum9: q̄ tā plenus & sufficiēs ille sibi: et bonoz omniū nostroz nō egēs.

Audiui tamē dicentē cū. cui incerta et occulta sapientie sue reuelauerat: q̄a honor regis iudiciuz diligit Nihil quod in se est a nobis exigit amplius. tantum dicamus miquitates nostras: et iustificabit nos gratis. vt gratia cōmendetur. Diligit enim aiam que in cōspectu eius et sine intermissione confiderat: et sine dissimulatōe dii iudicat semetipsam. Idq; iudiciū nō nisi ꝓpter nos a nobis exigit: q̄a si nos semetipsos iudicauerimus: nō vtiq; iudicabim̄. Propterea sapiens verē om nia opera sua: scrutat̄. discutit & diiudicat vniuersa. Honorat qui ppe veritatem. qui et se & sua omīa in eo statu quo veritas hz. et agnoscit veraciter: & humiliter fitetur. Audi demq; manifesti9 a te iudiciū exigi post iusticiam. Cū feceritis inquit omīa que precepta fūt vobis: dicite serui inutiles sumus. Hoc plane qđ in homine est digna sedis p̄parato dño maiestatis: vt & iusticie mādata studeat obseruare. et semp indignum se & mutilē arbitret̄.

Sermo quartus vnde supra.

Ignum est fratres. vt tota deuotōe dñi celebretis aduentum: delectati tāta ꝺsolatōe: stupefacti tanta dignatōne: inflāmati tanta dilectōe. Nec vero solū cogitetis eum quo venit quere re et saluum facere quod perierat: sed et illum mihilominus quo venit & assumet vos ad seipsū. Vtinā circa hos duos aduēt9 iugi meditatō nr̄i semi: rum mātes in cordib⁹ vr̄is q̄ntū in p̄ore p̄stiterit: q̄ntū ꝓmiserit in secūdo. Vt maz ćte dormiatis mē

mebios cleros. Nec sunt enim duo brachia spōsi. mē q̄ spōsa dormiens aiebat. Leua eius sub capite meo: et dextera eiꝰ āplexabit̄ me. Nam in sinistra q̄tem eius sicut alibi legimus diuitie ⁊ gl̄a: in dextera lōgitudo turnitas vitē. In sinistra eius mq̄t diuitie et gl̄a. Filij adā genus auarū et ambitōsū audite. Quid vobis cū terrenis diuiciis ⁊ gl̄a tpali: que nec vere nec vestre sūt? Aurū et argentū nōne terra est rubra ⁊ alba: quā solus hoīm facit error. aut magis reputat p̄ciosam? Demq̄ sive stra hec sūt: tollite ea vobiscū. Sed homo cū interierit nō sumet oīa: neq̄ descēdet cū eo gl̄a eius. Vere ergo diuitie nō opes sūt sz̄ virtutes: quas secū conscientia portat vt in perpetuum diues fiat. De gl̄a q̄z dicit apl̄s. Gl̄a nostra hꝫ est: testimoniū conscientie nostre. Nec est vtiq̄z vera gl̄a: que est a spū veritatis. Ipe enī spūs testimoniū phibet spūi nostro: q̄ filij dei sumus. Gl̄a vero quā ab inuicē accipiūt q̄ gl̄am q̄ est a solo deo nō requirūt vana est q̄n̄ vani filij hoīm. Insipiēs tu qui merces congregas in saccū ptusū. qui thesaurū tuum alieno in ore constituis: ignoras q̄ archa ista nō claudiē nec seras hꝫ? Quāto melius sapiūt. q̄ thesaurū suū ipsi sibi seruāt: aliis nō cōmittūt. Verum nunq̄d semp seruabūt? Quid semp abscōdent? Vemet cū manifesta erūt absconditā cordis: que vero fuerūt ostētata nō oparebūt. Hinc est q̄ venīte dño fatuarū virginū lāpades extinguuntur: et q̄a receperūt mercedē suā. a dño nesciunt̄. Propterea dico vobis carissimi. vtile est abscōdē magis q̄z ostētare si quid habem⁹ boni: sicut ⁊ mēdici cū elemosinā petūt nō p̄ciosas veste ostēdūt. sz̄ semimuda mēbra. aut vlcera si habuerint: vt citius ad misericordiam videntis animus misereat. Qua regulā publicanus ille seruauit multo melius pharisēo: ⁊ ideo descēdit iustificatus ab illo id est pre illo. Temp⁹ est frēs: vt iudiciū incipiet a domo dei. Quis vero finis eoꝝ qui nō obediūt euāgelio? Qꝫ iudiciū his. q̄ in hoc iudicio nō resurgūt? Quicūq̄z enī iudicari dissimulant eo iudicio qꝫ nunc est. in q̄ princeps huius mūdi eicit̄ foras: iudicē expectent. vel magis timeāt: a quo cum principe suo foras eicient̄ ⁊ ipsi. Nos aūt si p̄fecte iudicamur nūc. securi saluatorē expectemus dn̄m nostrū ihesū xp̄m: qui reformabit corpus humilitatis nostre. configuratū corpori claritatis sue. Tūc fulgebūt iusti ita vt videre possint docti pariter ⁊ indocti: Fulgebūt enī sicut sol in regno patris eoꝝ. Erat aūt claritas solis septēpliciter. id est sicut lux septē diex. Aduenīēs enim saluator reformabit corpus humilitatis nostre configuratū corpori claritatis sue: si tamen prius fuerit cor reformatū ⁊ cōfiguratum humilitati cordis ipsi⁹ Propter quod ⁊ dicebat. Discite a me q̄a mitis sum ⁊ humilis corde. Cōsidera sane in his verbis quomā humilitas duplex est: altera cognitōis. altera affectōis. que hic dicit̄ cordis. Priore cognoscimus q̄z nihil sumus. et hāc discamus a nobis ipīs ⁊ ab infirmitate p̄pria: posteriore calcamus gloriam mūdi. ⁊ hanc ab illo discimus q̄ exinanuit semet ipsū formā serui accipiēs: qui etiaz quesitus in regnū fugit. q̄ſt⁹ ad tā ta probra ignominiosū supplicium crucis. sponte obtulit semetipsum.

Sint ꝙ si dormire volum⁹ inter medios cleros id est duos aduent⁹ pē ne nostre deargentate: vt illaꝫ ſcꝫ virtutū formā teneamus. quā verbo rexēploomendauit xp̄us p̄ns in carne. ⁊ In argento siquidez nō mecō grue intelligitur hūanitas eius: sicut in auro diuinitas. Omnis itaq; virtus nostra tam lōge est a vera virtute q̄ꝫ longe est ab ea forma: ⁊ oīs penna nostra ad nihilū valet si nō fuerit deargentata. Magna quedā penna est pauptatis: q̄ tam citowlaē in regnū celoꝝ. ſſam in alijs virtutibꝰ q̄ ſecunē. pmiſſio futuro tēpore indicaē: pauptati non tam pmittiē quā daē. Vñ ⁊ in p̄ſenti tēpore enūciatū est. qm̄ ipſoꝝ est regnū celoꝝ: cū in ceteris dicatur hereditabūt. cōſolabunē. ⁊ ſimilia. Videmus autē paupes aliq̄s qui si verā haberēt pauptatem. nō adeo puſillanimes inuenirenē ⁊ triſtes: vt pote reges et reges celi. Sed hij ſunt qui paupes eſſe volūt. eo tamē pacto vt nihil eis deſit: ⁊ ſic diligūt pauptatē: vt nullā inopiam patiantur. Sunt ⁊ alij mites: ſed q̄ꝫ diu nihil dicie vel agie niſi pro eoꝝ arbitrio. Patebit autē q̄ꝫ lōge sint a vera mānſuetudine: ſi leuis oriaē occaſio. Nec manſuetudo quō hereditabit: q̄ ante hereditatē deficit? Alios quoq; lugētes video: ꝙ ſi de cor de pcederent ille lacrime: non tam facile ilico ſoluerenē in riſuꝫ. ſſunc aūt cū abūdātius ocioſaꝫ v̄ba ſcurrilia pfluant q̄ꝫ prius lacrime: lacrimas huius de hijs esse nō arbitroꝝ. q̄bꝰ cōſolatō diuina pmittiē: quando q̄dem poſt illas tā facile conſolatio vilis admittiē. Alij tam vehemēter cōtra alioꝝ delicta zelanē. vt videri poſſent eſurire et ſitire iuſticiā. ſi eſſet apud eos de ſuis q̄ꝫ peccātis idem iudiciū: ꝙ nūc pondus ⁊ pond⁹ vtrūq; abominatō est apud deum. ſſam otra alios tā imprudenter q̄ꝫ inaniter eſtuant: ſeipſos tā inſipiēter q̄ꝫ inutiliter palpant. Sunt alij miſericoꝝdes de hijs q̄ ad ipſos non ptinent: qui ſcādaliſant ſi nō datur oīmibꝰ abundanter: ſic tamē vt ipſi nec in modico quidem grauentur. ſſui ſi miſericoꝝdes eſſent de ſuo facere deberēt miſcdiaz: ſi nō poſſent de terrena ſubſtantia. de voluntate bona darēt hijs qui forte otra eos peccare viderenē indulgētiā: darēt dulce ſignū. verbū bonū. qđ est ſuper omne datū optimū: vt eoꝝ mentes ad penitentiam puocarēt. Demq; hijs ⁊ ommibꝰ q̄s in peccato esse cognoſcerēt. opaſſiōem impenderēt. et oīōem. Alioq̄n miſcdia eoꝝ nulla est. et miſcdiaz ſequunē nullaz. ⁊ tē fūt qui peccata ſua fic cōfitenē vt videri poſſint ex deſiderio mūdandi cordis hoc agere. oīa enī in cō feſſiōe lauanē: niſi ꝙ ea que ipſi ſpōte dicūt alijs: ab alijs patienē audire nō poſſunt. ſſui ſi vere mundari deſiderarēt vt videnē. nō irritarenē: ꝙ agerēt eis gratiam. qui ſuas illis maculas demōſtrarēt. Sunt ⁊ alij q̄ ſi viderint quēpiā vel leuiter ſcandaliſatū. valde ſolliciti fūt quō eum in pacē reducere poſſint ⁊ videnē pacifici: niſi ꝙ eoꝝ cōmotio ſi forte q̄ꝫ q̄ꝫ cōtra eos factū dictūue videbiē. tardius emuerſis poterit difficiliuſq; ſedari. ſſui nimirū ſi vere pacem diligerent: haud dubiū q̄n eā q̄rerēt ſibijpſis. Deargētemus ꝙ pennas nr̄as in xp̄i ouerſatōe: ſicut martires ſcti lauerūt ſtolas ſuas in ei⁹ paſſiōe. ⁊ imitem q̄d poſſum⁹ eū q̄ ſic dilexit pauptatē: vt q̄ꝫuis in ei⁹

manu essent fines terre: tñ nō habuit vt caput reclinaret: itavt discipulos adhērētes ei legamus fame cōpulsos spicas manibus cōfricasse cū p sata trāsirēt: quiq; tanq; ouis ad occisiōez ductus est: et sic agn9 coram tōdente se obmutuit. ⁊ nō aperuit os suū: quē ⁊ sup lazarū ⁊ super ciuitatē fleuisse ⁊m oratōibꝫ pernoctasse legimus: risisse autem autiocasse nusquā: qui sic eluriuit iusticiam. vt cum propria non haberet tātā p peccatis nr̄is a seipso exegit satisfactōez. Vñ in cruce nihil aliud q̄z iusticiā sitiebat: q̄ p inimicis mori nō dubitauit. et orauit p crucifixoribꝫ suis. q̄ peccatū nō fecit: et imposita sibi ab alijs patienē audiuit. q̄ p recōciliādis sibi pcōribꝫ tāta sustinuit.

Sermo. v. vñ sup̄.

Tximus nup hȳs q̄ dearg̃entauerunt pennas suas. dormiendū mē medios cleros. duos figficātes aduētus: ꝫ vbi dormiēdū nō diximus. Tercius q̄dā aduētus est medius inter illos: in q̄ delectabiliter dormiūt qui eū norunt. Illi duo manifesti sūt: ꝫ nō iste. In prīore q̄ dem interris visus. ⁊ cū hoīb conversatus est: qñ sic ipse testat ⁊ videt et odit. In posteriore vo videbit omis caro salutare dei nr̄i: et videbunt in quē trāsfixerūt. Medius occult9 ē: in q̄ soli eū in seipsis vident electi: ⁊ salue fiūt anime eorz. In p̄mo g̃ venit in carnē et in infirmitate: in ꝫ medio in spū ⁊ virtute: in vltimo in gloria ⁊ maiestate. Per virtutē enī puenit ad glaz: q̄ dñs virtutū ipse est rex gle. Et itē alibi ait idem ꝑphēta: vt videre ē virtutē tuā ⁊ glaz tuaz Aduētus fiq̄ dem iste medius via q̄ dā est: p quā a primo veniat ad vltimū. In p̄mo xp̄us fuit redemptō nr̄a: in vltimo apparebit vita nr̄a. In isto vero dormiamus inē medios cleros requies est ⁊ solatō nr̄a. Sz ne cui forte inuenticia videanē. q̄ de hoc aduētu medio dicimus: ipsū audite. Si q̄s diligit me mḡt sermōes meos seruabit: et pat meus diliget eū: et ad eū veniemus. Sed q̄d est si q̄s diligit me ⁊mones meos seruabit? Legi alibi qui timet deū faciet bona: ꝫ plus aliq̄d dictum sentio de diligēte: q̄a ⁊mōes dei suabit. Vbi g̃ seruādi sūt. Daud dubiū quin in corde: sicut ait prophēta. In corde meo abscōdi eloquia tua: vt non peccē tibi. Sz quō in corde seruā dis? An sufficit sola eos seruare memoria? At vero sic suanti dicet apls: qñ sciētia inflat. Demiq; et memoriā facile delet obliuio. Sic serua ⁊monē dei: quō melius seruare potes cibū corporis tui. ſſ Nā ille panis viuus est: ⁊ cibꝫ mētis. Panis terren9 dū in archa est p̄t a fure tolli p̄t a mure corrodi: p̄t vetustate corrumpi. Vbi vero comederis illū: q̄d horrū timeas? Hoc mō custodi verbuz dei: beati qui custodiūt illud. Ergo traicia ⁊ mviscera q̄dā aie tue: transeat in affectōnes tuas. et in mores tuos. Comede bonū: et delectabitur in crassitudie aia tua. ſſ Ne obliuiscaris comedere panē tuū ne exaresc at cor tuū: ꝫ adipe ⁊ pinguedine replebatur aia tua. Si sic verbū dei seruaris: haud dubiū q̄n ab eo serueris. Veniet eni filius ad te cū p̄re: veni et ꝑphēta magnus q̄ renouabit ihe rusalē et ille noua faciet oia. Hoc eni facit hic aduētus: vt sic portauimus imaginē terreni: sic portemus et imaginē celestis. Sicut fuit vetus

adã effusus p totũ hoiem ⁊ totũ oc cupauit: ira mõ totũ obtineat xps q̃ totũ creauit·totũ redemit·totum et glorificabit: quiq̃ totũ hoiez sal uum fecit in sabbato·Erat in nobis aliqñ vet⁹ hõ: puaricator ille erat in nobis·tã in manu q̃z i ore ⁊ in cor de·In manu duplicit: pfacin⁹ ⁊ fla giciũ·In ore simiit: p arrogãtiam et detractõem·In corde q̃z p defide ria carnis; ⁊ defideria gle tẽporalis ſſũc aũt si q̃ noua creatura in ipso vetera trãsierũt: ⁊ cõtra facinus in manu innocẽtia·cõtra flagiciũ cõ tinẽtia est: in ore cõtra arrogantiã verbũ confessiõis: contra detractõez v̊ bũ edificatõis: vt recedãt vetera de ore nr̃o·In corde vero cõtra carnis defideria caritas: hũilitas contra glo riã tẽporalẽ·Et vide si nõ in hiis cri stũ dei verbũ recipiãt singuli electo rũ: qbꝫ dictũ est· Pone me signacu lũ sup brachiũ tuũ: signaculũ super cor tuũ·Et alibi·Prope est verbum in ore tuo: et in corde tuo·

Sermo·vj·vnde supꝫ·

Olo vos frẽs non ignorare tẽpus vitatõis vrẽ: ꝫ ne il lud quidem qđ hꝫ tpe visitẽ in vo bis·Aiabꝫ eni hꝫ tẽpus est nõ corporis assignatũ: q̃ videlicz lõge di gnior aia corpe priorẽ sibi sollicitu dine naturali vendicet dignitate· Sed et prior reparanda est: q̃z con stat corruisse priorẽ·Anima siquidẽ corrupta in culpã: Fecit vt corp⁹ q̃z corrũpẽ in penã· Demiq̃ si xpi mẽ bra volumus inueniri·sequẽdũ nob est sine dubio caput nostrũ: vt vide licz p̃ma nobis reparãdarũ sit solli tudo aiarũ·p qbꝫ ipse iã venit: qua rũ prius mederi studuit corruptõi Corporis vero curã·illi tempori ma gis reseruemus et differamus in il lum diẽ q̃ reformãdi corporis gra tia est venturus: ſic memmit apl̃us dicens· Saluatorẽ exspectamus do minũ nostruz ihesũ xp̃m: qui refor mabit corpus hũilitatis nostre cõ figuratuz corpori claritatis sue· In priore siquidez aduentũ tanq̃z p̃co vel magis vere p̃co ipsius iohãnes baptista clamat· Ecce mq̃t agnus dei: qui tollit peccata mũdi· Non di cit morbos corpis nõ molestias car nis; ꝫ peccatum qđ est morbꝫ aie·⁊ corruptõ mẽtis· Ecce qui tollit pec cata mundi· Vnde? Vtiq̃ a manu· ab oculo a collo; demũ etiã a carne ipsa; cui altius in fixum est· Tollit peccatũ e mambꝫ omissã peccata de lens; tollit ab oculo·purgans cor dis intentõem: tollit a collo violen tã remouens dominatõez; sicut scri ptũ est·Sceptrũ exactoris eius sup asti: sicut in die madian·Itẽq̃·Cõ putrescet iugũ a facie olei·Et apl̃s loquitur dicens: vt non regnet pec catũ in vestro mortali corpe·Siquis dem alio in loco ait idem apl̃s·Scio inquit q̃ non est in me bonuz; hoc ẽ in carne mea·Et alibi· Infelix ego homo: quis me liberabit de corpore mortis huius? Sciebat mirũ non pri⁹ liberanduz se esse a pessima illa radice que carni infixa est· a lege peccati que est in mẽbris nostris: donec ⁊ ab ipso corpore solueretur· Vñ ⁊ cupiebat dissolui et cum xp̃o esse: sciens q̃ peccatum seperans in ter nos et deum penitus auferri nõ poterit: donec liberemur a corpore· Audistis de quodam quem dñs cu rauit a demonio: qm̃ collidẽs ⁊ mul tũ discerpẽs eũ demõ·exiuit ab illo·

Ita dico vos. genus illud pecci qđ to
tiēs cōturbat nos. ocupiscētias lo
quor. t desideria mala: reprimi qui
dem debet. t pt p grām dei vt nō re
gnet in nobis. nec demus mēbra no
stra arma iniqtatis: et sic nulla dā
natio est his. qui sūt in xpo ihesu:
ꝙ nō eicit nisi in morte. quādo sic dis
cerpimur vt aia separet a corpore.
Habes ad quid venerit xps: et cui
intēdere debeat xpianus. Proptēa
noli o corpus. noli pripe tempora:
potes enim aie tue impedire salutē:
tuā ipsius operari nō potes. Omnia
tempus hnt. Patere vt nūc anima
pro se laboret: magis autē etiā col
labora ei: qm si compateris et con
regnabis. Quātū eius impedis re
paratōem. tantū impedis tuā: q mi
mirū ante reparari nō poteris. dos
nec suam in ea deus ymaginē vide
at reformatā. Nobilē hospitem ha
bes nobilez valde: et tota salus tua
pendet de eius salute. Da honorem
hospiti tanto. Tu qdem habitas in
regiōe tua: aīa vero pegrina t ex
ul apud te est hospitata. Nueso te
quis rusticus. si forte nobilis t ppo
tēs quispiā apud eū voluerit hospi
tari. non libenter in angulo domus
sue aut sub gradibo fimis vel in ipsis
cineribus accubabit: cedens hospiti
suo locū sicut dignū est potiorē. Et
tu q̄ fac similiter. Iniurias vel mo
lestias tuas ne reputaueris: tm vt
hospes tuus honorifice possit apud
te demorari. Honor tibi est: vt pro
eo interim te exhibeas inhonorū.
Ac ne forte despicias aut pupens
das hospitē tuū p eo q̄ peregrinus
tibi videt. t aduena: diligēter attē
de. quid hospitis huius tibi pntia
largiat. Ipse eni est qui retribuit
oculis visū. auditū auribo pstat: ipe
qui lingue vocem palato gustum:
motū mēbris omnib⁹ subministrat
Si quid vite. si quid sensus. si qđ in
te decoris est: huius hospitis bene
ficiū recognosce. Demiqz discessus
eius pbat: quid pntia cōferebat
Protinus enim aīa discedente lin
gua silebit oculi nil videbūt: obsur
descēt aures: corpus omne rigebit:
facies expalescet. In breui q̄z to
tum cadauer putrescet. t putriduz
fiet: t decor omis in famē uertet.
Vt quid ergo p tēporali qualibet
delectatōe cōtristas t ledis hospitē
istū: quā nec sentire quidez vllo mō
poteras nisi p ipsū? Ad hec si tantū
tibi cōfert exul. et inimiciarū cau
sa a facie dni sui eiect⁹: q̄ntū tibi p
stabit recōciliatus? Noli corp⁹ noli
impedire recōciliatōem illam: gran
dis tibi eximde gla parat. Patien
simo libenter temetipsuz expone ad
omia: nihil dissimules quod huic vi
deat reconciliatōi posse prodesse.
Dic hospiti tuo. quia recordabitur
dns tui: t restituet te in gradū pri
stinū: et tūc memento mei. Omnino
eni memor erit tui in bonū si bene ꝙ
ueris illi: et cū puenerit ad dnm su
um suggeret ei de te: t roget bonū
p bono hospite dicens. Cū in vltio
nem culpe sue exularet seruus tu⁹
paup quidā apud quē hospitat⁹ fū
fecit mecū misericordiaz: et vt maz retri
buat p me dns meus. Primo si qui
dez oia sua debīme etiā semetipsum
expossuit vtilitatibo meis: nō parcēs
sibi. pter me: in ieuniis multis in la
boribo frequēter. in vigiliis sūp mo
dū: in fame et siti: etiā in frigore et
nuditate. Quid igit? Profecō nō mē
tiet scriptura que dicit. Voluntatē
timentiū se faciet: et deprecatōnez
eorum exaudiet. O si forte gustare

dulcedinẽ hanc: si forte glaz istam
valeas estimare. Mira enim dictu-
rus fu. sed tamẽ vera: ꝯmo mdu
bitata fidelib⁹. Ipse dñs sabaoth
dñs virtutũ ꝛ rex glorie: ipse descẽ
det ad reformanda corpa nostra:
et cõfigurãda corpori claritatis sue
Quanta erit illa glaz q̃z meffabilis
exultatõ: quãdo creator vniuersita-
tis qui p aiab⁹ iustificandis humi
lis añ venerat ꝛ occultus: p te glo-
rificãda o misera caro. sublimis ve-
niet ꝛ manifestus: non iã in infirmi-
tate: sed in gloria et maiestate sua.
Quis cogitabit diẽ aduẽtus illius
quãdo descẽdet cũ plenitudie lumi-
nis. p̃currentib⁹ angelis ꝛ tube cõ-
centu: excitantib⁹ de puluere corp⁹
mops. ꝛ rapientib⁹ illud obuiã xpo
in aera? Quousq; igiẽ caro misera.
insipiens ceca demens ꝛ prius insa-
na caro. trãsitorias ꝛ caducas que-
rit ꝺsolatões imo desolatões. si for
te ꝺtingat repelli. et indignã iudi-
cari hac glam: magis autẽ nichilomi
nus meffabili in eternuz excruciari
pena? Non fic obsecro fratres mei
non fic: quinimo delectetur in hmõi
meditatõib⁹ anima nostra: quineti
am caro nrã requiescat in spe. salua
torẽ expectans dñm nrm ihesũ cri
stum: qui reformabit ꝛ ꝺfigurabit
illaz corpori claritatis sue. Sic enim
ait ꝑpheta. Sitiuit in te aia mea: q̃z
multipliciter tibi caro mea. Deside
rabat quidem aia ꝑphetalis aduẽ-
tum priorẽ. quo se nouerat redimẽ
dam: sed multo amplius caro desi-
derabat aduentũ posteriorẽ glorifi
catõem suã. Tunc enim implebunẽ
desideria nostra: et plena erit maie
state dñi omis terra. Ad quã glo
riã. ad quã beatitudinẽ. ad quã de-
niq; pacẽ que exsuperat omnẽ sen-
su ipse sua nos misericordia ꝓducat: nec
ꝺfundat nos ab expectatõne nra:
saluator quem expectamus ihesus
xpus dñs noster. qui est sup oia bñ
dictus in secula amen.

Sermo septimꝰ vñ sup.

Ideuote celebramus aduẽ
tum dñi: id facimus qꝺ op-
tet. Siquidez nõ mõ ad nos. sꝫ ꝑpter
nos venit: qui bonorũ nostroꝝ non
eget. Verũ nre quidem indigentie
q̃ntitatẽ manifestius ipsa dignatõ
nis ei⁹ indicat magnitudo. Nec mõ
piculũ egritudinis ex ipso p̃cio me
dicaminis innotescit: sꝫ et valitudi-
nũ numerus ex multitudie remedio
rũ. Vt quid enim diuisiões gratia-
rũ sũt. si nõ videẽ necessitatũ vlla di-
uersitas? Et quidem difficile est vni-
uersas vno sermone p̃sequi indigẽ-
tias q̃s experimur: sꝫ occurrũt mihi
interim tres omunes omnib⁹ ꝛ quo
dãmodo principales. Nemo eni re-
periẽ in nobis. q̃ non interim ꝛ cõfi-
liꝰ ꝛ auxiliꝰ ꝛ p̃fidꝰ indignus videaẽ.
Nimirũ generalis est hũano gene-
ri miseria triplex: et ꝙtꝙt degimus
in regione vmbre mortis in infirmi
tate corpis. in loco tẽptatõis. si dili
gẽter adũtimus: triplici lꝫ incomo
do miserabiliẽ laboramus. Mã et Fa-
ciles sumus ad seducendum: et debi-
les ad opandũ: et fragiles ad resi-
stẽdũ. Si discernẽ volumus inter bo
num et malũ. decipimur: si tempta-
mus facẽ bonũ deficimus: si conam̃
resistere malo. deicimur ꝛ supamur.
Necessarius p̃inde saluatoris aduẽ-
tus: necessarius sic p̃occupatis hoi-
bus p̃sentia xpi. Atq; vtinã sic veni
at. vt copiosissima dignatõe sua et
in nob⁹ per fidem habitãs illuminet

cecitatē nr̄am: ⁊ nobiscū manēs ad
iuuet infirmitatem nr̄az: ⁊ p nobis
stās fragilitatem nostrā ptegat ⁊
ꝑpugnet. Si enim ille in nobis quis
tā decipiat nos? Si ille nobiscū: qđ
de cetero nō possumus in eo q̄ ꝺfor-
tat nos? Si ille ꝑ nobis: quis contra
nos? Fidelis cōsiliarius est. qui nec
falli ommino nec fallere queat: for-
tis auxiliarī q̄ nō lasceſcat: patro-
nus efficax. q̄ et ipsū satḃanan sub
pedibꝫ nr̄is velociter ꝺterat. et oia
eius machīnamēta ꝺfringat. Nimi
rū ipse est dei sapientia cui semp in
ꝑmptu sit instruē ignorantes: ipse
dei virtus cui facile sit ⁊ deficientes
reficē: ⁊ erīpe piclitātes. Ad hunc
g̃ tantum erudītorem frēs mei in
oñi deliberatōne curramus: huic tā
strenuū adiutorē in oñi opatōe in-
uocemus: huic tā fidō ꝑpugnatorī
in oñi colluctatōe omittamus aias
nr̄as: q̄ ad hocipsū venit in mūdū vt
habitās in hoibꝫ. cū hoibꝫ. ꝑ hoibꝫ:
et tenebras nr̄as illuminaret: labo
res leuaret et picula propulsaret.

Prefaciūcula beati bernardi ab-
batis in expositōnē suā sup euange-
lio missus est angelus.

Cribere me aliq̄ꝺ ⁊ deuotio
iubet: ⁊ ꝓhibet occupatio.
Verūtamē q̄a p̄ꝑdiente corꝓrali
molestia. fratrum ad pñs nō valeo
sectari ꝺuentum: id tantillū ocī q̄ꝺ
vel mihi de somno fraudās in nocti
bus intercipere fino. nō finā ociosū.
Libz g̃ tēptare id potissimū aggre
di q̄ꝺ sepe animū pulsauit: loquivi-
delicz in laudibꝫ vgis mr̄is. sup illa
lectōe euāgelica in q̄ luca referēte.
dñice annūciatōis cōtinet hīstoria.
Ad qđ sane opus faciēdū. et si nul-
la fratrū q̄ꝙme ꝓfectibꝫ deseruire
necesse est. vel necessitas vrgeat vel
vtilitas moueat: dū tñ ex hō nō im-
pediar q̄ ad queq̄ ipōr necessāria
mimus paratus mueniar. non arbi-
tror eos debere grauarī: si ꝑprie sa-
tisfacio deuotōni. Explicit
prefaciuncula. Incipit
expositio beati bernardi sup missus
Feria quarta q̄tuor tēporū ⁊ cē Le-
ctio sancti euāgelij: secūdū lucam.
In illo tēpore: missus est angel⁹ ga
briel a deo in ciuitatem galilee cui
nomē nazaret. ad virginē desponsa
tā viro cui nom̄ ioseph de domo da
uid: ⁊ nomē virginis maria Et reli-
qua Omelia prima beati
bernardi abbatis de eadē lectōne.

Vid sibi voluit euāgelista
tot ꝑpria noia rerū in hō lo-
co tā signanē exprimere? Credo q:
noluit nos negligenē audire: qđ tā
diligenter studuit enarrare. Nomi
nat siquidem nūciū qui mittit. dñm
a q̄ mittit: virginē. ad quā mittit:
sponsū q̄z virginis. amborū q̄z ge-
nus: ciuitatē ac regionē ꝑprijs de-
signat nomibꝫ. Vt q̄ꝺē hō? Putasne
aliq̄ꝺ horr̄ supuacue positū sit? Ne-
q̄quā. Si eni nec foliū de arbore sine
causa. nec vnus ex passeribꝫ sine pa
tre celesti cadit sup terrā: putē ego
de ore sancti euāgeliste supfluū de-
fluē verbū. p̄sertim in sacra hīstoria
verbis? Nō puto. Plena q̄ꝑe sūt om
nia superis misterijs. ac celesti fin-
gula dulcedine redūdātia. si tñ di-
ligētē habeāt inspectorē. q̄ nouerit
sugere mel de petra oleūq̄z de saxo
durissimo. Nēpe in illa die stillarūt
mōtes dulcedinē ⁊ colles fluxerunt
lac ⁊ mel. q̄n rorātibꝫ celis desup. nu
bibusq̄z pluētibꝫ iustū apta est ēra

leta germinãs ſaluatorem: qñ dño
dante benignitatẽ ⁊ terra nra red-
dente fructũ fructũ ſuũ. ſup illũ mõ
tẽ montiũ montẽ coagulatũ ⁊ pin-
guẽ miſcdia et veritas obuiauerũt
ſibi: iuſticia et pax oſculate ſunt. Il
lo q̃z in tẽpore vnus iſte inter cete-
ros montes nõ modicus. beatus hic
videlicz euãgeliſta dum deſideratũ
nobis nre ſalutis exordiũ ſuo melli-
fluo ornendauit eloq̃o. veluti pflã-
te auſtro. atq; euicino ſole radiãte
iuſticie. quedaz ex eo ſpualia fluxe-
rũt aromata. Vtinam et nunc deus
emittat verbuz ſuũ ⁊ liquefaciat ea
nobis: perflet ſpũs eius ⁊ fiant no-
bis itelligibilia verba euãgelica: fi
ant in cordibus nris deſiderabilia ſup
aurũ ⁊ lapidem p̃cioſũ multũ: fiãt ⁊
dulciora ſup mel ⁊ fauũ. Ait itaq;
Miſſus eſt angelus gabriel a deo.
Nõ arbitror hũc angelũ de minori-
bus eſſe: qui q̃libet ex cauſa crebra
ſoleant ad terras fungi legatõne.
Nõ ex eius noie palã intelligi daẽ
qõ interp̃tatuz Fortitudo dei dr: et
q̃a nõ ab alio aliq̃ forte excellẽtiore
ſe vt aſſolet ſpũ: ⁊ ab ipſo deo mitti
perhibeẽ. Propter hõ g̃ poſitũ eſt a
deo. ne cui vel bonoz ſpũum ſuũ añ-
g̃ virgini reuelaſſe putẽ ofiliũ. ex-
cepto dumtaxat archãgelo gabri
ele: qui vtiq; tante inter ſuos mue-
niri potuerit excellẽtie: vt tali ⁊ no-
mine dignus habereẽ ⁊ nũcio. Nec
diſcordat nomẽ a nuncio. Dei q̃ppe
virtutẽ xp̃m quẽ melius nũciare de
cebat: g̃ hũc quẽ ſimile nomẽ hono
rat? Nã quid eſt aliud Fortitudo g̃
virtus? Nõ aut dedecẽs. aut incon-
gruũ videaẽ. dñm ⁊ nunciũ cõmuni
cenſeri vocabulo: cũ ſimilis mvtro-
q; appellatõis. nõ fit tamẽ vtriuſq;
ſimilis cauſa. Aliter q̃ppe xp̃s Fortí
tudo vel virtus dicit: aliter angel9.
Angel9 eni tantũ nũcupative: xp̃s
aut ſubſtãtiue. Criſtus dei virtus ⁊
dicit ⁊ eſt: que Forti armato qui ſuũ
atriũ in pace cuſtodire ſolebat. For-
tior ſupuemẽs. ipſũ ſuo brachio de
bellauit: ⁊ ſic eivaſa captiuitatis po
tenter eripuit. Angelus vero Forti-
tudo dei appellatus eſt: vel g̃ hu-
iuſcemodi meruit p̃rogatiuã offici
q̃ eiuſdẽ nũciaret aduentũ virtutis:
vel q̃a virgini natura pauidã. ſim-
plicẽ. verecundã. de miraculi noui-
tate ne expaueſceret o Fortare debe
ret. Nõ et Fecit. ne timeas inquiẽs
maria: inueniſti gratiã apud deũ.
Sed et ipſius ſponſũ hominem vtiq;
mibilominus humilẽ ac timoratum.
nõ irratõnabiliter Forſitã iſdem an
gelus oFortaſſe credidẽ: quam g̃ tũc
ab euãgeliſta nõ nominẽ. Joſeph
inquit fili dauid: ne timeas accipere
mariã coniugẽ tuaz. Conuenienter
itaq; gabriel ad hoc opus eligitur:
imo q̃a tale illi negociũ miũgitur.
recte tali noie deſignaẽ. Miſſus eſt
ergo angelus gabriel a deo. Nuo:
In ciuitatẽ galilee cui nomẽ naza-
reth. Videamus ſivt ait natanael a
nazareth. p̃t aliquid boni eſſe. Na-
zareth. interp̃taẽ flos. Videẽ autẽ
mihi quoddã ſemen fuiſſe diume cõ
gnatõis tanq̃z e celo iactatũ in ter
ras: allocutõesq; p̃miſſiões facte ce
litus ad p̃res: abrahã ſcz yſaac: et
iacob. De q̃ ſemine ſcriptũ eſt. Niſi
dñs ſabaoth reliquiſſz nobis ſemẽ:
ſicẽ ſodoma fuiſſemus: ⁊ q̃ſi gomor-
ra ſimiles eſſemus. Floruit aũt hoc
ſemen. in mirabilibus que oſtẽſa ſunt
in exitu iſrahel de egipto. in figu-
ris et enigmatibus p totũ iter in de-
ſerto vſq; interaz promiſſionis: et
deinceps inviſibilibus ⁊ vaticiniis pro-

phetarū :in ordinatõe q̃z regni ac sacerdotij vsq; ad xp̃m·Xp̃s autem huius seminis ⁊ horz floz nõ imme rito fructus esse intelligit̃: dicente dauid· Dñs dabit benignitatẽ:et terra nrã dabit fructũ suũ · Et iterũ·De fructu ventris tui ponaz sup sedem tuã·In nazareth ꝙ nunciat̃ xp̃us nasciturus· q̃a in floze sperat̃ fructus pcessurus·Sed pdẽũte fructu flos decidit:q̃a veritate apparẽte in carne·figura ptrãsijt·Vnde et nazareth ciuitas galilee dicit̃ · id ẽ trãsmigratõis:q̃a nascẽte xp̃o illa oia tranſierũt que supius enumerauí:quevt ait apls in figura contigebãt illis·Nos ꝙ flozes ⁊nos q̃ iã fructũ tenem⁹ ptrãsisse videmꝰ:⁊ dũ adhuc flozẽ videbãt̃·trãsituri puidebãt̃·Vñ dauid·Mane sic̃ herba trãseat:mane flozeat⁊trãseat: vespere decidat induret⁊arescat·Vespere etenī id est qñ venit plenitudo tẽporis in q̃ misit deus vnigenitũ suum factũ ex muliere factũ sub lege: dicẽte ipso.ecce noua facio oia· vetera tranſierũt⁊disparuerunt:quõ in nouitate succrescẽtis fructꝰ flores decidũt ⁊ arescũt· Vnde rursus scriptũ est ·Fenum aruit⁊flos decidit: verbũ autẽ dñi manet in eternũ·Credo nõ ambigi·quin verbum fructus sit:verbũ aũt xp̃s est ·Bonus itaq; fructus xp̃s q̃ manet·Sz vbi est fenũ qđ aruit:vbi est flos q̃ decidit ? Prophẽta rñdeat·Ois caro fenũ:et omnis gla eiꝰ tanq̃ flos feni·Si omnis caro fenũ:ergo carnalis ille populus iudeoz fenũ fuit An nõ fenũ aruit:dũ idem populus ab omni spũs pinguedine vacuꝰ sicce litere adhesit ? An nõ etiam flos decidit:quãdo glatõ quã habebãt in lege nõ remansit?Si flos nõ decidit:vbi ergo regnũ·vbi sacerdotium·vbi pphete·vbi templũ·vbi deniq; magnalia illa de quibꝰ gloriari solebãt ⁊ dicere·quãta audiuimus et cognouimus ea·et prẽs nr̃i narrauerũt nobis. Et iterũ·Quãta mã dauit p̃ribꝰ nostris nota facere filijs suis·Et hec dicta fũt pro eo qđ positũ est·in nazareth ciuitatẽ galilee·In illaz ergo ciuitatẽ missus ẽ angelus gabriel a deo· Ad quem ? Advirginẽ despõsatã viro·cui nomẽ erat ioseph·Que est hec virgo· tã venerabilis vt saluteꝰ ab ãgelo: tã humilis vt despõsata fit fabro ? Pulcra pmixtio virginitatis⁊hũilitatis:nec mediocriter placet deo illa aia in q̃⁊ hũilitas cõmẽdat virginitatẽ;⁊virginitas exornat hũilitatẽ· Sz quãta putas veneratõne digna est·in q̃ hũilitatẽ exaltat fecunditas:et partus cõsecrat virginitatẽ? Audis virginẽ·audi humilẽ: si non potes virginitatem humilis : imitare humilitatẽ virginis · Laudabilis virtus virginitas: ꝫ magis necessaria hũilitas·Illa ofuliẽ:ista p̃cipiẽ· Ad illã muitaris:ad istam cogeris· De illa dicit̃·qui p̃t capere capiat:de ista dicit̃·nisi q̃s efficiatur sicut paruulus iste·nõ intrabit in regnũ celoz·Illa ergo remuneratur:ista exigit̃·Potes deniq; sine virginitate saluari:sine humilitate non potes·Potest inquam placere humilitas que virginitatez deploraat amissaz;sine hũilitate autem dicere· nec virginitas marie placuisset·Super quem inquit requiescet spiritus meus:nisi super humilem⁊ quietũ?Sup hũilem dixit:non super virginem·Si igitur maria humilis nõ esset:sup eam spiritus sanctꝰ nõ requieuisset·Si sup eaz nõ requiesset:

nec impregnasset. Nuomō enim de ipso fine ipso ociperet? Datet itaq; q̄avt de spū sancto ocipet; sicut ipa phibet. respexit humilitatē ancille sue deus potius q̄z virginitatez. Et si placuit ex virginitate: tamen ex humilitate cōcepit. Vnde constat. q̄a etiāvt placeret virginitas: humilitas proculdubio fecit. Quid dicis virgo superbe? Maria virginem se oblita gloriaē de hūilitate: et tu negligendo hūilitatē blādiris tibi de virginitate? Respexit ait illa hūilitatem ancille sue. Que illa? Virgo vtiq; sancta: virgo sobria: virgo deuota. Nūquid tu castior illa? Numquid deuotior? Aut nūquid tu forte pudicicia gratior castitate marie: vt tu scz sine hūilitate placere sufficias ex tua. qđ illa nō potuit ex sua Demiq; q̄nto honorabilior es ex singulari munere castimonie: tāto tibi tu maiorē iniuriā facis: q̄ eius in te decorē fedas pmixtiōe superbie. Alioquin expedit tibi virginē non esse: q̄z de virginitate insolescē. Nō omniū q̄dem est virginitas: multo tamē pauciorē est cum virginitate humilitas. Si igit̄ virginitatem in maria nō potes mīi mirari: stude humilitatē imitari: et sufficit tibi. Nō fit virgo et humilis es: quisquis es magnus es. Est tamē maius aliq̄d qđ mireris in maria: scz cū virginitate fecūditas. A seculo enim non est auditū: vt aliqua simul mater esset et virgo. O fit cuius mater attēdas: quo te tua sup ei⁹ mirabili celsitudine ducet admiratō? Nōne ad hoc. vt te videas nec satis posse mirari? Nōne tuo imo veritatis iudicō illa que deū habuit filiū: sup oīes etiam choros exaltabitur angelorū? An non deum et dīm angelorū maria suū audacter appellat filiuz dicēs: fili qđ fecisti nobis sic? Quis hoc audeat angelorū? Sufficit eis et p magno hūt q̄ cum sint spūs ex conditōne: ex grā facti sūt et vocati angeli: testāte dauid. Qui facit inquit angelos suos spūs. Maria vero matrem se agnoscēs. maiestatez illam cui illi cū reuerētia seruiūt. cū fiducia suū nūcupat filiū. Nec dedignaē nūcupari deus qđ esse dignatus est. Nā paulopost subdit euangelista: et erat mq̄ens subditus illis Quis? Quibz? Dei? boīb. Dei? mq̄z cui āgeli subditi sūt: cui p̄ncipat⁹ et ptātes obediūt: subdit⁹ erat marie. Nec tm̄ marie: ꝫ etiā ioseph p̄pter mariam. Mirare ergo vtrūlibet. et elige quod amplius mireris: siue filij benigmissimā dignatōez: siue matris excellentissimam dignitatem. Vtrimq; stupor: vtrimq; miraculū. Et q̄ deus femine obtēperet. hūilitas absq; exemplo: et q̄ deo femia principē. sublimtas sine socio. In laudibz virginū singulariter camē. q̄ secunē agnū quocūq; ierit. Quibus ergo laudibz iudicas dignamque etiam preit? Discе homo obedire: discе ēra subdi: discе pulvis obtemperare. De auctore tuo loquēs euāgelista: et erat mq̄t subditus illis: haud dubium quin marie et ioseph. Erubesce superbire cinis. Deus se humiliat: et tu te exaltas? Deus se homīb subdit: et tu dñari gestiens hominib. tuo te prepōis auctori? Vtinam mihi aliquando tale aliq̄d cogitanti. deus respōderi dignē: quod et suo increpando respōdit apostolo. Vade mq̄t post me sathanas: q̄a non sapis ea que dei sūt Quotiēs enim hominib. preesse desidero: totiēs deū meū preireotendo:

Adventy dñi

et tūc vere nō sapio ea que dei sunt. De ipso nāq; dictū est: et erat subditus illis. Si homis o homo imitari dedignaris exemplū: certe nō erit tibi indignuz sequi auctorē tuū. Sz nō potes forsitan seq; eū quocunq; ierit: dedignare vel seq; eum quo tibi odescēdit. Hoc ē. si nō potes sublimē incedere semitam virginitatis: sequere vel deū p tutissimā viam humilitatis. A cuius rectitudine si qui etiam de virginibz deuiauerint: vt verū fatear nec ipsi secunē agnū q̄ cunq; ierit. Sequiē q̄dem agnū comquinatus humilis. sequiē t vgo fupbo sed neuter q̄cunq; ierit: qa nec ille ascendere pt ad mundiciā agni qui sine macula est: nec is ad eiusdē mansuetudinē descēdere dignaē. q̄ scz nō corā tondente sed coram occidente se obmutuit. Attamē salubrior elegit sequēdi partē in humilitate peccatoz. q̄z in vgmitate superbus: cum t illius immūdiciā sua hūilis satisfactō purget: t huius pudiciciā supbia inquinet. Sed felix maria: cui nec humilitas defuit: nec vgmitas. Et q̄dem singularis virgitas quā non temerauit ꝫ honorauit fecūditas: et nihilominus specialis hūilitas quā non abstulit ꝫ extulit fecunda vgmitas: t incōparabilis prosus fecūditas. quā vgmitas simul comitat t humilitas. Quid horū non mirabile. q̄d non incōparabile: q̄d non singulare? Mirū vero si nō hesitas in eoz ponderatōe q̄d tua iudices dignus ammiratōne: vtrum videlicet potius stupenda sit fecūditas in virgine. an in matre integritas: sublimitas in prole: an cū tanta sublimitate humilitas: nisi q̄ indubitanē horz singulis p̄ferenda fuit simul cūcta: et incōparabiliē excellentius est. atq; felicius. omnia precepisse q̄z aliq̄. Et q̄d mirum si deus qui mirabilis legiē t cernitur in sanctis suis: mirabilē se exhibuit in matre sua? Veneramī ergo cōiuges in carne corruptibili carnis integritatem: miramini etiā vos sacri vgines in vgine fecūditatē: imitamini oēs homines dei matris humilitatē. Honorate sancti angeli vestri regis matrē. q̄ nre adoratis vgīnis plē: ipsū vtiq; nrm pariē ac vrm regē: nri generis repatorem: vestre ciuitatis instauratorem. Cuius apud vos tam sublimis. inter nos tam hūilis. a vobis pariter t a nobis detur t dignitati debita reuerentia: t dignatōni honor t gla. in secula seculoz amen.

Omelia. ij. de quo supra.

Ouum quidem canticum illud quod solis dabiē in regno dei cantare virginibz. ipsaz virginum reginā cum ceteris imo primam inter ceteras esse cantaturaz nemo qui ambigat. Puto autē illā preter illud quod solis licet cū omnibz tamen virginibz ei vt dixi omne erit. dulciori quodam atq; elegātiori carmine letificaturaz esse ciuitatē dei. Cuius vtiq; dulcisonos depromē vel exprimere modulos ne ipsarum quidez virginū vlla digna inueniet: qa soli merito decantādū seruabitur: que sola de partu t partu diuino gloriat. Gloriat dixerim de partu non in se: sed in ipso quem peperit. Deus siq̄dem deus enim est quem peperit matrem singulari in celestibz donaturus gloria. singulari in terris preuenire curauit t gratia: quavidelicet ineffabiliter et intacta ocipet: t pareret incorrupta.

Porro deū hoīm decebat natiuitas: qua nō nisi de virgine nascerē. Talis cōgruebat et virgini partus: vt non pareret nisi deum. Proinde factor voluit vt homo fieret: nascitur? de quo talē ex hominib debuit eligē imo condere matrē: qualē se decere sciebat: et sibi nouerat placiturā Voluit et humilē. de qua mitis et humilis cor de ꝓdiret: harū in se vtutum necessariū oīm saluberrimūq exemplū ostēsurus. Dedit g vgīni partum qui ei iam ante et vgīnitatis inspirauerat votū: et humilitatis ꝓgauerat meritū. Alioquin quomō angelus eam in sequentib gratia plenā prenunciat: si q̄piam vel parū hoīm quod ex grā nō esset habeat? Vt igit̄ que sanctū sanctor cōceptura erat pariter et paritura. sāta esset corpore accepit donū virginitatis: vt esset et mēte: accepit et humilitatis. Dijs nimirū virgo regia. gemmis ornata virtutū. gemmoq mentis pariter ac corporis decore ꝓfulgida. specie sua et pulcritudie sua in celestib cogmita. celi ciuiuz in se ꝓuocauit aspect?: itavt et regis animū in sui cōcupiscentiā inclinaret: et celestē nuncium ad se de supernis educeret. Et ꝑ est quod nobis hic euāgelista omendat: cum angelum perhibet a deo destinatū ad virginem. A deo inq̄t ad virginez id est a celso ad humilē: a homino ad ancillā: a creatore ad creaturā. Quanta dignatio dei: quāta virginis excellentia. Currite mīres. currite filie. currite oīnes que post euā et ex eua parturimini cū tristicia et partu ritis: adite virginalē thalamū: ingredimini si potestis publicū seculis vestre cubiculū. Ecce enim deus mittit ad virginez: ecce affat angelus mariam. Apponite aurem parieti: auscultate quid nunciet ei: si forte audiatis vnde consolemini. Letare pater adam. ꝙ magis tu o eua mat exulta: qui fīc omnium parētes. ita omnū fuistis pemptores: et qđ infelicius est. prius pemptores q̄p parentes. Ambo inquā solamini. sup filia et tali filia: ꝙ illa amplius de q̄ malū ortū est prius. cuius opprobrium in oīnes ptransiit mulieres. Instat nāq tempus q̄ iam tollat opprobriū: nec habeat vir qđ causet aduersus feminā: quivtiq dū se imprudenter excusare conaret: crudeliter illaz accusare nō cunctatus est dicens. Mulier quā dedisti mihi: dedit mihi de ligno et comedi. Propterea curre eua ad mariam. curre mater ad filiā: filia p matre respondeat: ipa mris opprobriū auferat: ipsa patri p matre satisfaciat: quia eccevir si cecidit p feminā: iā nō erigit̄ nisi per feminā. Quid dicebas o adā? Mulier quā dedisti mihi dedit mihi de ligno et comedi. Verba malicie hec sunt: quibo magis augeas q̄p deleas culpam. Verūtamen sapientia vincit malicīā: cum occasionez veme quā a te deus interrogādo elicere temptauit: ꝙ non potuit: in thesauro inueniet̄is fue pietatis inuenit. Redditur nempe femina p femina: prudens p fatua: humilis p superba: que pro ligno mortis gustum tibi porrigat vite: et proveneno so cibo illo amaritudinis. dulcedinez pariat fructus eterni. Muta ergo mique excusatōm verbum in vocem gratiarum actionis: et die. Domine mulier quam dedisti mihi

debit mihi de ligno vite ⁊ comedi: et dulce factus est sup mel os meo: quia in ipso viuificasti me. Ecce enī ad hoc missus est angelus ad virginē. O ammiranda ⁊ omni honore dignissimā virginē: o femīnā singulariter venerandā sup oēs femīas: admirabilē parentū reparatricem: posteriorū viuificatricez. Missus est inquit angelus ad virginez. Virginem carne. virginē mente virginez pfessiōe: virginē demq; qualem describit apostolus. mente et corpore sanctā. Nec nouiter nec fortuitu inuentā: ꝫ a seculo electā. ab altissimo precognitā. et sibi preparatā: ab angelis seruatam: a patribo presignatā: a pphetis pmissam. Scrutare scripturas: et pba que dico. Vis neve ⁊ ego aliqua ex hijs testimonia hic inseram? Vt pauca loquar de pluribo: quā tibi aliā predixisse deū videt: quādo ad serpentē ait. mimicicias ponā inter te ⁊ mulierez? Et si adhuc dubitas an de maria dixerit: audi quod seqtur. Ipsa conteret caput tuū. Cui hec seruata victoria est. nisi marie? Ipsa pcul dubio caput otriuit venenatū: que ommimodaz maligni suggestionem tam de carnis illecebra. q̄ de mentis superbia deduxit ad nihilū. Nuā vero alīam salomon req̄rebat cū dicebat: mulierē fortē quis mueniet? Nouerat quippe vir sapiēs hui? sexus infirmitatē. fragile corpus. lubricaz mentē: q̄a tñ et deū legerat pmisisse et ita videbat ogruere. vt qui vicerat p femīnā vincere ⁊ p ipsam: vehementer ammirans aiebat. Mulierē fortem quis mueniet? Nuod est dicē. Si ita de manu femie pendet ⁊ nostra omnū salus ⁊ innocentie restitutio ⁊ de hoste victoria: fortis oino necesse est vt puideat: que ad tā tū opus possit esse ꝓnea. Sed mulierez fortē quis mueniet? At ne ꝺs quesisse putet desperando: subdit p pretando. Procul et de vltimis finibus precijū eius: hoc est. nō vile. non paruū. nō mediocre. non demq; de terra sed de celo: nec de celo primo terris. precijū fortis hui? mulieris: sed a sūmo celo egressio eius. Nuid deinde rubo ille quondam mosaic? portendebat: flāmas quidem emittens sed non ardens: nisi in adā parientem et dolorem non sentientez? Nuid rogo vga aaron florida nec humectata: nisi ipsam cōcipientem q̄ virum nō cognoscentē? Nui? magni miraculi maius misterijū ysaias edisserit dicens. Egredietur virga de radice esse et flos de radice eius ascēdet: virgam virginem florem virginis partum intelligēs. Sz si tibi q̄ nūc in flore xp̄us intelligi dicit. superiori videt aduersari sentētie. qua nō virge florē ꝫ floris fructum designari dicebat: noueris in eadem aaron virga que non solum florauit. sed et frondiuit. et fructum emisit non soluz flore vel fructu sed ipsis etiam frondibo eundem significari: noueris ⁊ apud moysen nec fructu vge nec flore. sed ipsa vga mōstrari: illa vtiq; virga. qua feriente aqua vel diuiditur transituris: vel de petra excutitur bibituris. Nullū autem inconueniens est diuersis rebus diuersis ex causis cristū figurari: et in virga quidem potentiam. in flore vero flagrantiā: in fructu autē saporis dulcedinem: in frondibo q̄z sedulā eius intelligi protectōez: q̄ delicz puulos ad se ofugientes sub vmbra alarū suaz pregē non desinit. siue ab estu carnaliū desideriorū

fiue a facie impioꝝ q̄ eos affligẽt
Bona ⁊ dẽi dẽ rabiſ vmbra· ſub alis
iheſu· vbi tutū eſt fugiẽtibꝰ refugi-
um: gratū feſſis refrigeriū· Miſere
re mei dñe iheſu xp̃e miſerere mei:
quoniã in te confidit aia mea· et in
vmbra alarū tuarū ſperabo: donec
tranſeat iniq̃tas· Jn ꝫ tamen pſaie
teſtimonio· Floꝛẽ filium· virgam in-
tellige matrẽ: quoniã ⁊ virgo flo-
ruit abſq̃ germine: et virgo conce
pit nō ex homie· Nec virge virorez
flozis lefit emiſſio: nec virginis pu-
dozem ſacri partus editio· Profera
mus ⁊ alia virgim matri· deoq̃ filio
ogrua de ſcẽpturis teſtimonia· Quid
illud gedeonis vellus fignificat qđ
vtiq̃ de carne tonſū· ſ̃ ſine vulnere
carnis in area pomẽ· ⁊ nunc q̄dez la
na nunc vero area roze pfunditur:
niſi carnẽ aſſumptã de carne virgi-
nis ⁊ abſq̃ detrimẽto virginitatis?
Cui vtiq̃ diſtillantibꝰ celis· tota in
ſe infudit plenitudo diuinitatis: a-
deo vt ex hac plenitudine oñes ac
cepimus q̄ vere fine illa nō aliud ꝙ̃
terra arida ſumus· Nunc q̄z gedeo
nis facto propheticuz dictū pulere
ſatis ouenire videtur: vbi dicit̃· De
ſcendet ſicut pluuia in vellus· Nã p
hoc quod ſequit̃· et ſicut ſtillicidia
ſtillantia ſup terrã idem dat̃ intelli
gi: quod p̃ muentam roze madidã
areã· Pluuia q̄ppe wlũtaria quã ſe-
gregauit deus hereditati ſue· pla-
cide prius ⁊ abſq̃ ſtrepitu opatõis
hũane ſuo ſe q̃etiſſimo illapſu demi
ſit virgineũ in vterũ: poſtmodũ wro
vbiq̃ terrarũ· diffuſa eſt p oza pre
dicatoꝝ nõ iã ſicut pluuia in vell9·
ſ̃ ſicut ſtillicidia ſtillãtia ſup terrã:
cũ quodãmodo vtiq̃ ſtrepitu verboꝝ ac
ſomtu miraculoꝝ· Siq̃dem recordā
te ſunt nubes ille que portabãt plu
uiã: p̃ceptum ſibi fuiſſe cum mitte-
renẽ: qđ dico vobis in tenebris dici
te in lumine: ⁊ qđ in aure auditis p̃
dicate ſuper tecta· Quod ⁊ fecerũt
Eteni in omnẽ terrã exiuit ſon9 eo-
rũ: et in fines orbis terre verba eo-
rũ· Audiamus ⁊ ihẽremiã noua ve-
teribꝰ vaticinantem: et quẽ p̃ ſentẽ
mõſtrare nõ poterat: venturũ ⁊ ar-
denter deſiderabat: ⁊ fidenter p̃mit
tebat· Creauit nouũ inquit dominus
ſuper terrã: Femina circũdabit virũ
Que eſt hec Femina? Quis vere iſte
vir? Aut ſi vir· quõ a femina circun-
datus? Aut ſi femina circundari p̃t
quõ vir? Et vt aptius dicaz: quõ p̃t
ſimul ⁊ vir eſſe ⁊ invtero mris? Hoc
eſt enim virum a femina circũdari·
Nouimus viros· q̄ ſez infantiã pue-
riciã adoleſcentiam· atq̃ iuuentutẽ
tranſeuntes· ad gradum vſq̃ ſene-
ctuti proximũ peruenerũt· Qui er-
go iam adeo grandis eſt· quomõ a
femina circũdari poteſt? Si dixiſſet
femina circũdabit infantem vel fe
mina circũdabit paruulũ: nec nouũ
videreẽ nec miruz· Nunc autẽ quia
nil tale poſuit ſed dixit virum· queri
mus que ſit hec nouitas quam deus
fecit in terra: vt femina circũdaret
virum: et vir intra femine vm9 cor-
puſculi mẽbra ſeſe cohiberet· Quid
eſt hoc miraculi? Nunq̃d poteſt ho-
mo vt ait nichodemus in ventrẽ ma-
tris ſue iterato introire ⁊ naſci? Sz
verto me ad conceptum partumq̃
virginalem: ſi forte inter plurima
noua ac mira q̄ ibi p̃fecto inſpicit
qui diligenẽ inq̃rit· etiã hãc quã de
prophẽta protuli reperiam nouita
tem· Porro ibi agnoſcitur longi-
tudo breuis· latitudo anguſta: alti-
tudo ſubdita: profunditas plana·
Jbi agnoſcit̃ lux nõ lucẽs verbum

Fouent: Sm

infans: aqua fitiẽs: panis esuriens. Videas si attẽdas potentiã regi: sapientiã instrui. virtutẽ fustẽtari: deum demiq; lactentẽ. ℟ angelos reficientẽ: vagientẽ. ℟ miseros consolantem. Videas si attendas tristari leticiã. pauere fiduciã: salutez patiri. vitam mori: fortitudinẽ infirmari. Sz qđ nõ minus mirandum est. ipsa ibi cernẽ tristicia letificãs. pauor. fortans: passio saluãs. mors viuificãs: infirmitas roborãs. Cui iã illud q̃z non occurrat qđ querebãs? Nũquid non facile tibi est inter hec feminã agnoscere virũ circũdantẽ: cũ mari am videas virũ approbatum a deo ihesũ suo vtero circũplectentẽ? Virũ autẽ dixerim fuisse ihesũ. nõ solũ iam cũ diceret vir ꝓphęta potẽs in opere ⁊ sermone: ℟ etiam cũ tenera adhuc infantis membra. dei mater blãdo vel fouerat in gremio. vel duraret in vtero. Vir igit̃ erat ihesus nec dũ etiam natus: ℟ sapientia non etate: animi vigore nõ corporis: maturitate senfuũ. nõ corpulẽtia membroz. Neq; enim minus habuit sapientie vel potius nõ minus fuit sapiẽtia ihesus cõceptus q̃z natus: puus q̃z magnus. Siue ergo latẽs in vtero siue vagiẽs in presepio siue iã grandiusculus interrogans doctores in tẽplo: siue iam pfecte etatis docens in populo: eque pfecto plen̄ fuit spũ sancto. Nec fuit hora in quacunq; etate sua. q̃ de plenitudine illa quã in sui ceptõe accepit in vtero vel aliquid minueret̃ vel aliquid eidem adiceretur sed a principio perfectus a principio mãz plenus fuit spiritu sapientie ⁊ intellectus: spiritu consilij ⁊ fortitudinis: spiritu scientie et pietatis: et spiritu timoris domini. Nec te moueat ꝙ de illo legis in alio loco. Ihesus autẽ ꝓficiebat sapiẽtia ⁊ etate ⁊ g̃tia apud deũ ⁊ homines. Nã qđ de sapientia ⁊ gratia hic dictũ est nõ secũ dũ qđ erat. ℟ secũdũ qđ apparebat intelligendũ est: nõ q̃a videlicet aliquid ei nouũ accederet qđ ante non haberet. ℟ qđ accedere videret̃ quã do volebat ipe vt videret̃. Tu homo cum ꝓficis nõ q̃n nec quantũ vis ꝓficis: ℟ te nesciẽte tuus moderatur ꝓfectus: tua vita disponit̃. At vero puer ihesus qui disponit tuam ipse disponebat ⁊ suã: ⁊ q̃n. ⁊ quibo volebat sapiẽs apparebat: q̃n ⁊ quibo volebat sapiẽtior: q̃n ⁊ quibo volebat sapientissimus: quãq̃z in se nunquã esset misi sapientissim9. Similiter et cũ semp omni gratia plenus fuisset. siue quã apud deum. siue quã apud homines habere deberet: ꝓ suo tñ arbitrio eã nũc pl9 nũc min9 ostẽdebat: put cernentiũ meritis ꝯgrue. vel saluti expedire sciebat. Constat ergo q̃a semp ihesus virilẽ animũ habuit: et si semp in corpe vir non apparuit. Cur demiq; dubito virũ fuisse invtero. quẽ mihi deũ fuisse nõ ambigo? Minus quippe est esse virũ. q̃z esse deũ. Sed vide si nõ etiã hanc ihe remie nouitatem ysaias lucidissime aperit: qui nouos fupius aaron flores expofuit. Ecce inquit virgo ꝯcipiet: et pariet filium. En habes feminam scilicet virginem. Vis et de viro audire quid sit? Et vocabitur nomen eius emanuel: id est nobiscũ deus. Femina itaq; circundans virum: virgo est ꝯcipiens deũ. Videas ꝙ pulcre ⁊ ꝯcorditer scripture mira facta ⁊ mistica dicta sibi mutuo ꝯcinũt. Videas q̃z stupẽdũ fit hominũ de vgie et i vgie fctm miraculũ: qđ tot miracula puenerit. tot oracula prmiserit

Vnus nimirū fuit ſpūs ꝓphetaꝝ: ⁊ licet diuerſis modis figuris et tēporibꝰ eandem rem diuerſi nō diuerſo ſpū et ꝓuiderūt ⁊ ꝓdixerunt. Quod mopſi monſtratū eſt in rubo ⁊ igne aaron in virga et flore. gedeoni in vellere ⁊ rore: hoc apte ſalomō ꝓuidit in forti muliere ⁊ eius ꝓcio: aptius ieremias ꝓtecinit de femina ⁊ viro: apertiſſime yſaias declarauit de virgine et deo; gabriel tandem exhibuit ipſam ſalutando. Ipſa nā ꝙ eſt de qua nunc euangeliſta. miſſus eſt ait angelꝰ gabriel a deo ad virginē deſpōſatā ioſeph. Ad virginē inquit deſpōſatam. Quare deſpōſatā? Cū eſſet inꝯ virgo electa et ꝓt oſtenſū eſt virgo oceptura virgo paritura: mirū cur deſpōſata fuerit nō nuptura. Quid vel ſi caſu factū ꝙs dixerit? Nō eſt caſu factū qđ ratōnabilis cauſa omendat cauſa valde vtilis ⁊ neceſſaria: ⁊ diuinꝯ prſus admuētōe ſuſilij digna. Dicā qđ mihi imo qđ añ me pribꝰ viſū eſt. Illa vtiq; fuit ratō deſpōſatōis marie: q̄ dubitatōis thome. Mos ſiquidem iudeoꝝ erat vt a die deſpōſatōis ſue vſq; ad tēpus nuptiarum ſpōſis ſponſe traderent cuſtodiendē: q̄tenus ea ipſi eo ſibi pudicicia curioſius ſuaret: q̄ ſibi ipſi fideliores exiſterēt. Sic ꝙ thomas dubitādo. palpādo. oſtātiſſimꝰ factus ē ꝙſſice ꝓfeſſor refrecōis: ita ioſeph marīā ſibi deſpōſādo eiꝰ ꝓſatōez in tpe cuſtodie ſtudioſiꝰ ꝓbādo. factus ē pudicicie fideliſſimus teſtis. Pulcra vtriuſq; reiouemientia: ⁊ dubitatio thome ⁊ deſponſatō marie. Poterāt q̄dem ſimilis erroris laqueū nobis nicē: fideiuidelicet in illo. caſtitatis in illa: veritatē in ſuſpitōem adducere: ꝙ valde prudenter ⁊ pie factū eſt per contrarium: vt vnde metuebatur ſuſpitio. firma fit certitudo. Nā de filij reſurrectōe citius q̄dem ego qui infirmꝰ ſū crediderim thome dubitanti et palpanti. ꝙ ceptibe audienti ⁊ credēti: ⁊ de matris continentia facilius ſponſo eius cuſtodienti ⁊ experienti: ꝙ ipſi quoq; virgini de ſola ſua conſcientia. ſe defendenti. Dic queſo quis eam videns nō deſponſatam et grauidam non potius diceret corruptā q̄z virginem. Non autem decebat hoc dici de matre domini. Tolerabilius vero atq; honeſtius fuit putari ad tempꝰ criſtum de coniugio fuiſſe natuz: q̄z de fornicatōne. Sed non poterat inq̄s deus apertum aliquod oſtendere ſignum. quo videlicet fieret. vt eius nec ortus infamaret. nec mater crimaretur? Poterat vtiq; ſed non poterat latere demones: quod ſcirent homines. Oportebat autem a principe mūdi aliquamdiu celari diuini conſilij ſacramentum: non ꝙ deus ſi palam opus ſuum facere vellet. impediri poſſe ab illo metueret: ſed quia ipſe qui non ſolum potenter. ſed etiam ſapienter quecunq; voluit fecit. ſicut in omnibꝰ operibꝰ ſuis quoſdam rerum vel temporum congruentias propter ordinis pulcritudinem ſeruare conſueuit: ita in hoc quoq; tā magnifico opere ſuo noſtre reparatōis non tantum potentiam ſuam. ſed et prudentiā oſtendere voluit. Et quamq; illud aliter quomodo vellet perficere potuiſſz: placuit ei tamen eo potius et modo et ordinem hominē ſibi reconciliare quo nouerat cecidiſſe: vt ſicut diabolus prius ſeduxit feminam ⁊ poſtmodum virū per feminam vicit; ita prius a femina virgine ſeduceret:

Aduentus dñi

et post a viro xpo apte debellaret:
q̃tenus malicie fraudi dum ars pie
tatis illuderet: ac maligni fortitudi
nē xpi virtus otereret: dyabolo de
us ꝛ prudentior appareret ꝛ fortior.
Ita q̃ppe decuit incarnatā sapiētiā
spūalē vincē malicia: q̃ nō solū atti
geret a fine vsq; ad finē fortiter: ꝫ
et disponeret oia suauit. Attingit
autē a fine vsq; ad finē: id est a ce
lo vsq; ad infernū. Si ascēdero iq̃t
in celū tu illic es: si descēdero ad in
fernuz ades. Vt robiq; vero fortiē:
quādo ꝛ de supbis expulit supbum:
et apud inferos spoliauit auarum.
Cōuenies ꝫ erat vt suauiter q̃z oia
celestia sez ꝛ terrena disponeret: q̃
tenus ꝛ illinc deiciens iq̃tū reliq̃s
in pace firmaret: et hic debellatu
rꝰ inuidū nobis priꝰ sue humilitatis
et mā fuet ubi sualde necessariū exē
plum relinq̃ret: ficq; mirabili fieret
moderamine sapiētie: vt ꝛ suis suā
uis. et hostibꝫ fortis apparēt. Quid
enim p̄desset diabolū a deo vinci: no
bis manētibꝫ supbis? Necessario igi
tur despōsata est maria ioseph · qñ
p̄ ista cambꝫ sanctū abscōdiē: et a
spōsoꝝ gaudiū approbaē: ꝛ virginis
tā verecūdie parciē. q̃z fame p̄uide
tur. Quid sapiētius? Quid dignius
diuina prudentia? Vno taliꝫ filio se
cretis celestibꝫ ꝛ admittiē testis: et
excludiē hostis: et integra suaē fa
ma virginis mris. Alioq̃n qñ peper
isset iustus adulterē? Scriptū est aūt
Ioseph aūt vir eius cū esset iustus
et nollet eā traducē: voluit occulte
dimittē eā. Dñ cū esset iustus nolu
it eā traducē: q̃a sic nequaq̃z iustus
esset si cōgnitā reā sensisset: sic ni
hil omnino iustus nō esset si p̄batā
innoxiā odemnasset. Cum ꝫ iustus
esset ꝛ nollet eā traducē: voluit di
mittē eā. Quare voluit dimittē eā?
Accipe in hoc nō meā ꝫ patrū sen
tētiā. Propē hoc ioseph voluit dimit
tere eā: ꝓpter qđ ꝛ petrus dñm a se
repellebat dicēs. exi a me dñe quia
peccator sū: ꝓpter qđ ꝛ centurio a do
mo sua eū p̄hibebat cū diceret: dñe
nō sū dignꝰ vt intres sub tectū me
um. Ita ꝫ ioseph indignū ꝛ peccō
rē se reputās dicebat intra se. a ta
lita tanta nō debere sibi vltra fami
liare p̄stari otubernū: cuius sup se
mirabile expauescebat dignitatē.
Videbat et horrebat diuine presen
tie certissimū gestantē insigne: ꝛ q̃
misteriū penetrare non poterat: vo
lebat dimittere eā. Expauit petrus
potentie magnitudinē: expauit cē
turio presentie maiestatē. Exhoru
it nimirū et ioseph sicut homo huiꝰ
tanti miraculi nouitatē: misteriꝝ p̄
funditatē: et ideo occulte voluit di
mittere eā. Miraris q̃ ioseph pre
gnantis sese consortio virginis iudi
cabat indignuz: cū audias ꝛ sanctā
elizabeth eius non posse ferre pre
sentiā. mi cum tremore ꝛ reuerētia?
Ait nāq;. Vnde hoc mihi: vt veniat
mater dñi mei ad me? Ideo itaq;
ioseph voluit dimittere eam. Sed
quare occulte et non palam? Ne vi
delicet diuorciꝝ causa inquireret: ex
igeret ratio. Quid eni vir iustꝰ rñ
deret ꝓpter dure ceruicis: populo nō
credētiet ꝛ dicēti? Si diceret q̃ sē
tiebat. quod de illius puritate com
probauerat: nonne mox incredduli
et crudeles iudei subsannarent illū:
lapidarent illam? Quando namq;
veritati crederent tacenti intero:
quā posteaꝛ tēpserūt clamātē in tē
plo? Quid facerēt necdū apparēti:
cui postmodū impias manꝰ miecerē
etiā miraculis chorruscanti? Merito

ꝯ vir iustus ne aut mentiri aut dif
famare cogeret innoxiā: voluit oc
culte dimittē eam. Sin vero aliter
quis sentiat. et ioseph sicut hoiem
dubitasse otēdat. ꝯ qa iustus erat.
noluisse quidem habitare cum ea
ꝓpter suspitōez. nec tñ qa pius erat
traducē voluisse suspectā. et ideo vo
luerit occulte dimittē eā: breuiter
respōdeo etiā sic dubitatōez illā io
seph fuisse necessariā: q diuino me
ruit certificari oraculo. Sic quippe
scriptū est. Nec aūt eo cogitāte qꝫ
scilicet occulte dimitteret eā: appa
ruit ei angelus in somnis dicēs. Jo
seph fili dauid. noli timere accipere
mariā coniugē tuā. Qd enī in ea natū
est: de spū sancto est. Jtaq ꝓpter
istas ratōes despōsata est maria io
seph: vel potius sic ponit euangeli
sta viro cui nomē erat ioseph. Virū
noiat: nō qa maritus ꝯ qꝫ homo vir
tutis erat. Vel potius qa iuxta aliū
euāgelistam nō vir simpliciter ꝯ vir
eius dictus est: merito appellat qd
necessarie putat. Debuit ꝯ vir eius
appellari. qa necesse fuit ⁊ putari:
sicut et pr̄ saluatoris nō quidem esse
ꝯ dici meruit. vt putaret esse: dicen
te ꝫ ipso euāgelista. Et ipse ihesus
erat incipiens q̄si annoꝝ trigīta:
vt putabat filius ioseph. Nec vir ꝯ
mris. nec filij pat extitit: q̄uis cer
ta vt dictū est ⁊ necessaria dispēsa
tōe vtrūqꝫ ad tēpus ⁊ appellat fit
et putatus. Comice tñ ex hac appel
latōe q̄ licet dispēsatoria meruit ho
norari a deo vt pr̄ dei et dictus ⁊ cre
ditus sit: comice et exꝓprio vocabu
lo qd augmētū nō dubitas interp̄
tari. q et qualis homo fuerit iste io
seph. Simul ⁊ memto magni illius
quōdā patriarche vēditi in egipto:
et scito ipius istū nō solū vocabu
lū fuisse sortitū: ꝯ ⁊ castimoniā adep
tū innocētiā assecutū ⁊ gr̄am. Si
quidem illē ioseph fraterna ex inui
dia vendit⁹ ⁊ ductus in egiptū cri
sti vendit⁹ dem prefigurauit: iste io
seph herodianā inuidiā fugiēs cri
stū in egiptū portauit. Ille dño suo
fidem suās. dñe noluit omiscerī: iste
dñam suā dñi sui mr̄ez virginem a
gnoscēs: et ipse otinēs fideliter cu
stodiuit. Jlli data est itelligētia in
misterijs somnioꝝ: isti datū est cō
sciū fieri atqꝫ pticipē celestiū sacra
mētoꝝ. Jlle frumēta suauit nō sibi
ꝯ omi ꝓpo: iste panē viuū e celo ser
uādū accepit. tā sibi q̄z toti mūdo.
Nō est dubiū q̄n bonus ⁊ fidelis ho
mo fuerit iste ioseph: cui mater de
spōsata est saluatoris. Fidelis mq̄z
suus ⁊ prudens. quē constituit dñs sue
mris solacīū. sue carnis nutriciū: so
lū demq̄z in terris magnoꝝ filij coad
iutorē sibi fidissimū. Huc accedit qꝫ
or fuisse de domo dauid. Vere enī
de domo dauid vere de regia stirpe
descendit vir iste ioseph nobilis ge
nere. mēte nobilior. Plane filius da
uid. nō degenerās a pre suo dauid.
Prorsus mq̄z filius dauid: nō tantū
carne: ꝯ fide ꝯ sanctitate: ꝯ deuotōe
Nuē tanq̄z alterū dauid dñs inue
nit secūdū cor suū. cui tuto omitte
ret secretissimū atqꝫ sacratissimū sui
coꝝdis archanū: cui tāq̄z alteri da
uid icerta ⁊ occulta sapiētie sue ma
nifestauit: ⁊ dedit illi nō ignarū eē
misterij qd nemo principū huius se
culi agnouit: cui datū ē qd multi re
ges ⁊ ꝓphe cū vellēt vidē nō viderūt
audire ⁊ nō audierūt: nō solū vidē ⁊
audire ꝯ etiā portare. deducē. āple
cti. deosculari. nutrire et custodire.
Nō tm̄ aūt ioseph. ꝯ ⁊ maria desce
disse credenda est de domo dauid.

Aduentus dñi

Alioqn nō esset desponsata viro de domo dauid: si nō esset & ipsa de domo dauid. Ambo igit̄ erāt de domo dauid: ꝙ in altera opleta est veritas quā iurauit dñs dauid: altero tantū conscio & teste adimplete ꝓmissionis. ℑn fine autē versus. et nomē mquit virginis maria. ℒ Loquam̄ pauca & sup hoc noie qđ interpretatuz stella maris dicit̄: et matri virgini valde oportunēter aptat̄. ℑpsa nāq aptissime fideri cōparat̄: q; sic sine corruptōe fidus suū emittit radiuz: sic absq; sui lesione virgo parturit filiū. ℑNec fideri radius suam minuit claritatē: nec virgini filius suā integritatē. ℑpsa est igitur nobilis illa stella ex iacob orta: cuius radi9 vniuersū orbem illūinat: cuius splēdor & ꝓfulget in supmis & infimos penetrat: terras etiā plustrans & calefaciens magis mētes q̄ corpa: fouet virtutes. excoquit vicia. ℑpsa m̄q̄ est ꝑclara & eximia stella sup ist̄ mare magnū & spaciosuz necessario subleuata: micans meritis: illustrans exemplis. O quisquis te intelligis in huius seculi ꝓfluuio magis inter ꝓcellas & tēpestates fluctuare q̄ ꝑ terram ambulare: ne auertas oculos a fulgore hui9 fideris: si nō vis obrui ꝓcellis. Si insurgunt venti tēptatōnū si incurras scopulos tribulatōnū: respice stellā: voca mariā. Si iactaris supbie vndis. si ambitōnis. si detractōis. si emulatōis: respice stellā: voca mariā. Si iracūdia. aut auaricia. aut carnis illecebra nauiculā ocusserit mētis: respice ad mariaz. Si crimiuz immanitate turbat9. cōscientie fedit̄ate ꝯfusus. iudicij horore pterritus. baratro incipias absorberi tristicie. desperatōnis abisso: cogit a mariā. ℑn periculis. in āgustijs. in rebz dubijs. mariaz cogitaz mariā inuoca. ℑNō recedat ab ore. non recedat a corde: & vt impetres eius oratōis suffragiū: non deseras ouersatōis exemplū. ℑpsam sequēs nō deuias: ipsā rogās nō desperas: ipsam cogitās nō erras. ℑpsa tenēte nō corruis. ipā ꝓtegēte nō metuis: ipsa duce nō fatigaris: ipsa ꝓpicia puenis: et sic in temetipso experieris q̄ merito dictū sit. et nomen virginis maria. Sed iā modice pausandū est: ne et nos in tranfitu claritatē tanti lumis intueam̄. Vt enim verbis apostolicis vtar bonū est nos hic esse: et libet dulciter otēplari in silentio: qđ laboriosa non sufficit explicare locutio. ℑnterim aūt ex deuota scintillātis fideris otēplatōe. feruentior reparabitur in his que sequuntur disputatio.

Omelia. iij. vnde sup.

ℑbenter vbi mihi ogrue video verba sanctorū assumo: q̄ vel ex vasculoz pulcritudine gratiora fiant. quecq; in eis lectori appofuerim. Vt autē nūc a ꝓpositis verbis incipiā ve mihi nō quidem sicut ꝓpete. q̄a tacui. & q̄a locutus sum: quomā vir pollutis labijs ego sum. Deu q̄t vana. q̄t falsa. q̄t turpia p hoc ipsū spurcissimū os meū euomuisse me recolo: in q̄ nunc celestia reuoluere verba p̄sumo. Vehementer timeo: ne iam audiā ad me dictuz. Quare tu enarras iusticias meas: & assumis testamētū meū p os tuum? Vtinā et mihi de supno altari non q̄dez carbo vn9 & ingēs globo ign9 afferat̄. quiuidelicet multā et mueteratā pruriētis oris mei prurigi nem ad plenū excoquere sufficiat:

q̃tenus ãgeli ad virginẽ ⁊ virginis
ad ip̃m grata muicẽ ac casta collo
q̃a dignus habear meo q̃licũq; re-
plicare sermõe. Ait g̃ euãgelista.
Et ingressus angelus ad eã haud
dubiũ quin ad mariam dixit. Aue
grã plena: dñs tecũ. Quo ingress⁹
ad eã? Puto in secretariũ pudici cu
bilis: vbi illa fortassis clauso sup se
ostio orabat patrẽ in abscondito.
Solent angeli astare orantib⁹ ⁊ de
lectari in hjs q̃s vident leuare pu-
ras manus in orõne: olocaustũ san-
cte deuotõis gaudent se offerre deo
in odorẽ suauitatis. Marie autẽ ora
tões q̃ntũ placuerint mospectu al-
tissimi angelus indicauit: q̃ ingres
sus ad eam tã reuerẽter salutauit.
Nec fuit difficile angelo p clausuz
ostiũ penetrare ad abdita v̊ginis:
quivtiq; ex subtilitate substãtie sue
h̃ habet in natura. vt nec seris fer-
reis eius arceat ingressus: quocun-
q; suus eum impetus ferat. Ange-
licis enĩ spiritib⁹ parietes non obsi-
stũt: sed cũcta illis visibilia cedũt:
cuncta eque corpa quantũlibet soli
da vel spissa penetrabilia sũt eis ac
peruia. Suspicanduz igit̃ non est q̃
apertũ inuenerit angelus ostiolum
virginis. cui nimirũ in ꝓposito erat
hoim fugẽ frequẽtias vitare col-
loq̃a: ne vel orantis pturbaret filẽ
tiũ: vel ornẽtis castitas tẽptaret.
Clauserat itaq; etiã illa hora sup se
suũ habitaculuz virgo prudentissi-
ma: ⁊ homib⁹ nõ angelis. Proinde
et si potuit ad eã intrare angelus:
sed nulli hominũ facilis patebat ac
cessus. Ingressus g̃ angel⁹ ad eã
dixit. Aue gratia plena: dñs tecũ.
Legim⁹ in actib⁹ apl̃oz̃ ⁊ stephã-
nũ plenũ grã: et apl̃os fuisse reple
tos spũ sancto: ⁊ longe dissimiliter
a maria. Alioquin nec in illo habi-
tauit plenitudo diuinitatis corpa-
liter quẽadmoduz in maria: nec illi
oceperũt de spũ sancto quo maria.
Aue inq̃t gratia plena: dñs tecũ.
Quid miruz si grã plena erat: cum
qua dñs erat? Sed hoc potius mirã
dum. quo qui angelum miserat ad
virginẽ. ab angelo muẽtus est esse
cũ virgine. Itane velocior angelo
fuit deus: vt festinantẽ nunciũ cele
rior ipse preueniret ad terras? Nec
miruz. Nam cũ esset rex in acubitu
suo nardus virginis dedit odorem
suũ: et ascẽdit in ospectu gle ei⁹ fu
mus aromatis: et inuenit grãz co-
ram oculis dñi. clamãtib⁹ qui circũ
stabãt. Que est ista que ascendit p
desertũ sicut virgula fumi. ex aro-
matibus mirre ⁊ thuris? Statimq;
rex egrediẽs de loco sancto suo ex-
ultauit vt gigas ad currẽdã viã: et
licz a sũmo celo egressio ei⁹. nimio
tamẽ puolãs desiderio ꝓuenit suum
nunciũ deus ad virginẽ quã amaue
rat. quã sibi elegerat: cuius decorẽ
ocupierat. Quẽ pspiciens a lõge ve
nientẽ. gratulãs ⁊ exultãs ait eccle-
sia. Ecce venit is saliẽs in montib⁹:
transiliẽs colles. Merito aũt cõcu-
piuit rex decorẽ virginis. Fecerat
enim quicq̃d longe antea p̃monita
fuerat a patre suo dauid: dicẽte si
bi. Audi filia et vide et inclina aurẽ
tuam: et obliuiscẽ populũ tuũ ⁊ do-
mũ patris tui. Et si hoc feceris: cõ-
cupiscet rex decorem tuũ. Audiuit
quippe ⁊ vidit nõ vt quidã qui audi
entes nõ audiũt ⁊ videntes nõ intel
ligũt: ⁊ audiuit et credidit: vidit ⁊
intellexit. Et inclinauit aurẽ suã ad
obedientiam et cor suũ ad disciplĩ-
nã: et oblita est populũ suũ ⁊ domũ
patris sui: q̃a nec populũ suũ augẽ

Adventg Dni

prolis successionē ·nec homui patris sui relinquere curauit hēredem: sed quicquid honoris in ppō quicquid de patna homo rerū terrena hēre potuisset·omnia arbitrata est quasi stercora vt xp̄m lucrifaceret· Nec fefellit eam intentio: quādo xp̄m sibi filiū vendicauit: nec pposituū pudicicie violauit·Bene igitur gratia plena: que virginitatis grāz tenuit: et inſup fecūditatis glam acquisiuit· Aue mqt gratia plena: dñs tecū·Nō dixit dñs in te: ꝫ dñs tecū· Deus enī qvbiqz equaliter totus ē p suā simplicē substantiā :aliter tamē in ratōnabilibo creaturis q̄z i ceteris:et ipsaz· aliter in bonis q̄z in malis est per efficaciā· Ita sane est in irratōnabilibus creaturis:vt tamen nō capiaē ab ipsis· A ratōnabilibo autē oīnibo quidem capi p̄t p cognitōnem:ꝫ a bonis tantū capiē etiaz p amorē· In solis g̃ bonis ita est vt etiā sit cū ipsis·pter concordiam voluntatis·Nam dum suas voluntates ita iustitie subdūt vt deū non deceat velle qđ ipsi volūt: per hoc qđ ab eius volūtate nō dissentiunt· deū sibi specialiē iungūt·Sed cū ita sit cum oīnibo sanctis specialiē tamē cū maria:cum qua vtiqz tanta ei cōsenſio fuit· vt illius nō solū volūtatem sed etiā carnē sibi cōiungeret: ac de sua virgīnisqz substātia vnum xp̄m efficeret vel potius vnus xp̄us fieret:quia ſi nec tot̄ de deo nec totus de virgine totus tñ dei totus virginis esset: nec duo filij· ꝫ vnus vtriusqz filius.Ait itaqz· Aue gratia plena:dñs tecum·Nec tantū dominus filius tecū quē carne tua induis:ꝫ dñs spūs sanctus de quo cōcipis:et dñs pater q̄ genuit quem cōcipis· Pater inq̄ tecū:q̄ filiū suū facit tuū·Filius tecū·q̄ ad condendū in te mirabile sacramentū miro mōdo tibi reserat genitale secretuz: et tibi seruat virginale signaculū· Spūs sanctus tecum:q̄ cū patre et filio tuū sanctificat vterū·Dñs g̃ tecum·Bñdicta tu in mulieribo·Libet adiungere qđ elizabeth cuius et hec verba fūt p̄secuta subiunxit·Et benedictus fructus ventris tui·Nō q: tu benedicta ideo benedictus fructus ventris tui:ꝫ qa ille te p̄uenit in benedictōnibo dulcedis:ideo tu benedicta· Vere etenī benedict̄ fruct̄ ventris tui in q̄ benedicte sunt oēs gentes:de cuius plenitudine tu q̄z accepisti cū ceteris : et si differētius a ceteris·Ac p̄terea benedicta quidem tu·ꝫ in mulieribo:ille vero benedictus nō in hoibo nō inē angelos: ꝫ qa est vt ait apl̄us sup oīa deus benedictus in secula·Dicit benedictus vir ·benedictus panis benedicta mulier·bñdicta terra· vel si qđ tale in creaturis benedictū esse memoraē:sed singulariter benedictus fructus ventris tui:cū sit sup oīa benedictus deus in secula· Bñdict̄ g̃ fructus ventris tui· Bñdictus in odore:bñdictus in sapore:bñdictus in specie·Huius odoriferi fruct̄ fragrantiaz sentiebat q̄ dicebat· Ecce odor filij mei sic̄ odor agri pleni·cui bñdixit dñs· An nō ve bñdict̄ cui bñdixit dñs? De sapore huius fructus q̄dā qđ gustauerat talie eructuabat dicens·Gustate et videte· qm̄ suauis est dñs·Et alibi·Quam magna multitudo dulcedis tue domine:quā abscōdisti timētibo te· Et alius q̄dā: si tñ inqt gustastis q̄m dulcis ē dñs·Et ipe fruct̄ de se inuitās nos ad se:q̄ edit me ait adhuc esuriet: et q̄ bibit me adhuc sitiet·

Vtiqꝫ ꝓpter ſapoꝛis dulcedinē ſ̄b dicebat: q̄ ſemel guſtatus magis excitat appetitū· Bonus fructus: qui aiarū eſurientiū ⁊ ſitientiū iuſticiam eſca ⁊ potꝰ eſt· Audiſti de odoꝛe: audiſti de ſapoꝛe: audi ⁊ de ſpē· Si eni fructus ille moꝛtis nō ſolum ſuauis fuit ad eſcēdū ſꝫ etiā teſte ſcriptura delectabilis aſpectu: quanto magis huius vitalis fructus viuificum decoꝛē debemus inquirē: in quē teſte alia ſcriptura deſiderant etiā angeli ꝓſpicere· Cuius pulcritudinez in ſpū videbat· ⁊ in coꝛpoꝛe vidēre cupiebat· qui dicebat· Ex ſpon ſpecies decoꝛis eius· Et ne mediocrē tibi videaꝫ omendaſſe decoꝛē: recole qđ in alio pſalmo legis· ſpecioſus forma p̄ filiꝭ hominū: diffuſa eſt gratia in labiꝭ tuis: ꝓpteꝛea benedixit te deus in eternū· B̄ndictus ſ̄ fructus ventris tui: cui benedixit deus in eternū· Ex cuius b̄ndictōe benedicta etiam tu in mulieribꝫ: q̄a non p̄t mala arboꝛ fructū facere bonū· Benedicta inquā tu in mulieribꝫ q̄ illā generalē maledictōem euaſiſti q̄ dictuꝫ eſt· in doloꝛe paries filios: et nīl ominus illā q̄ ſecutū eſt· maledicta ſterilis in iſrahel: ac ſingula rē ꝺſecuta es benedictōez: vt nec ſterilis maneas: nec cū doloꝛe parturias· Dura neceſſitas: et graue iugū ſup oēs filias eue· Et ſi pariūt cruciantē· ⁊ ſi nō pariūt maledicuntur· Et doloꝛ ꝓhibet parere: ⁊ nō pareꝛe maledictō· Quid facies virgo q̄ hec audis: q̄ hec legis· Si pturis angustiaris: ſi ſterilis manes· maledixeris· Quid eligis virgo prudens· Anguſtie mihi fūt vndiqꝫ· Melius eſt tñ mihi maledictū incurrē ⁊ caſtā manere: ſ̄ prius q̄dem cōcipere p ocupiſcētiā: ſ̄ merito poſt cū doꝛe ꝑturiā· Nunc eteni ⁊ ſi video maledictū ſꝫ non peccatū: illinc vero et peccatū ſimul ⁊ cruciatū· Deniqꝫ ſ̄ maledictō· q̄ aliud eſt q̄ ho̅ improbratō· Neqꝫ ob aliud ſane dicitur ſterilis maledicta miſi ꝙ opproꝛio ⁊ otemptui ſit habenda tanq̄ mutil ⁊ ifructuoſa: ⁊ hoc miſrahel tantū· Mihi autē ꝓ mimo eſt ꝙ ho mihꝭ diſpliceo: dū me poſſim virginē caſtā exhibere xp̄o· O virgo prudens· o virgo deuota: quis te docuit deo placere vi ⁊ gimitatē· Que lex· q̄ iuſticia· q̄ pagina veteris teſtamenti vel precipit vel ꝺſulit vel hoꝛtat in carne nō carnaliter viuere: et in terris angelicā ducere vitā· Vbi legeras beata v̄go: ſapiētia carnis moꝛs eſt ⁊ curā carnis ne feceritis in deſideriꝭ· Vbi legeras de virginibꝭ· q̄ cantāt canticū nouū q̄ nemo aliꝰ cantare p̄t: ⁊ ſecunē agnū quocunq̄ ierit· Vbi legeras laudatos eſſe q̄ ſe caſtrauerūt ꝓpter regnū celoꝝ· Vbi legeras in carne eni ambulātes nō ſecūdū carnē militam· et q̄ matrimonio iūgit virginē ſuā bene facit ⁊ q̄ nō iūgit melius facit· Vbi audieras· volo vos oēs eſſe ſic̄ ⁊ meipſū: ⁊ bonū eſt hoī ſi ſic permaneat ſecūdū meū ꝺſiliū· De virginibꝭ mḋt p̄ceptū dñi non habeo: ꝺſiliū aūt do· Tu vero nō dicā p̄ceptū ſꝫ nec ꝺſiliū nec exemplū: miſi ꝙ vnctio docebat te de oīnibꝭ: ac ſermo dei viuus ⁊ efficax ante tibi factus eſt magiſter q̄ꝫ filiꝰ: prius inſtruxerit mentē· q̄ꝫ mouerit carnē· Xp̄o ſ̄ deuoues te exhibē v̄ginē· et neſcis ꝙ ipi exhiberi te optet etiam mīez· Eligis miſrahel eſſe ontē ptibilis: ⁊ vt illi placeas cui te ꝓbaſti· maledictum incurrere ſterilitatis· Et ecce maledictō benedictōne

Jouenty bni

omutaē: sterilitas fecūditate recō-
pensaē. Aperivirgo finuz·expandi
gremiū·pparavterū: ḋa ecce factu
rus est tibi magna q̄ potens est: m-
tantūvtp maledictōe israhel·bea-
tā te dicāt oēs gnatōnes·Nec fu-
spectā habeas prudensvirgo fecū
ditatē: ḋa nec auferet mtegritatē.
Concipies ꝧ fine peccato: grauida
eris sed nō grauata: paries ꝧ nō cū
tristicia: nesciesvirū: ⁊ gignes filiū
Nualē filiū? Illius eris mater: cui?
deus est pater·Filius paterne cari
tatis erit corona tue castitatis: sa-
pientia paterni cordis·erit fructus
uteri v̄ginalis· Deū demiꝝ paries:
et de deo concipies· Cōfortare g̃ vir-
go fecūda·casta puerpera·mat mi-
tacta: q̄ nō eris m israhelvltra ma-
ledicta: neꝝ mter steriles deputa-
ta· Et si adhuc maledixeris ab isra
hel secūdū carnē nō q̄ sterilē vidēt
ꝧ q̄ fecundā muident: memēto p et
xp̄s maledictū ptulit crucis qui te
suā matreꝝ benedixit m celis: ꝧ ⁊ m
terris ab angelo benedicta·⁊ a cū-
ctis generatōmbo terre merito bea-
ta p̄dicaris· Bñdicta g̃ tu m mulie
ribo: et benedictus fructus ventris
tui·Nue cū audisset ·turbata est m
sermone eius: et cogitabat q̄lis essz
ista salutātō· Solēt virgines q̄ vere
virgines fūt semp pauide ⁊ nūquā
esse secure·⁊ vt caueāt timēda etiā
tuta ptimescere: scientes se m vasis
fictilibo thesaurū portare p̄ciosū: et
nimis arduum esse viuere angelice
mter hoies: et m terris more celesti
um uersari·⁊ m carne celibē age-
revitā· Ac p̄mde q̄cquid nouū quic
quid subitum fuerit ortū suspectas
hñt mfidias: totū cōtra se estimant
machomatū· Idcirco ⁊ maria turba
ta est m p̄mone angeli· Turbata ē
ꝧ nō pturbata · Turbatus fū mq̄t
et nō sū locut?: ꝧ cogitaui dies āti-
quos: ⁊ annos eternos m mēte ha-
bui· Ita ergo ⁊ maria turbata est
et non est locuta: ꝧ cogitabat qua
lis esset ista salutatō· Nō turbata
est verecūdie fuit virginalis: q̄ non
pturbata fortitudmis: q̄ tacuit et
cogitauit·prudētie·Cogitabat au
tē qualis essz ista salutatō· Sciebat
prudens v̄go q̄ sepe āgelus sathana
ne transfigurat se m angelū lucis:
et ḋa nimirū h̄ūilis ⁊ simplex erat·
nihil tale p̄mitus a sancto angelo
sperabat: ⁊ideo cogitabat q̄lis essz
ista salutatō· Tūc angelus mtuit?
virginē ⁊ varias eā secū voluere co
gitatōes facilime dep̄hendens: pa-
uidā osolat: ⁊ firmat dubiam: ac fa
miliariter vocans ex noie benigne
ne timeat p̄suadet· Ne timeas mq̄t
maria: muenisti gratiā apud deum·
Nihil hic doli: nihil fallacie ē· Nul-
lā circūuentōem: nullas hic suspice-
ris mfidias· Non sum homo ꝧ sp̄us:
et dei angelus nō sathane· Ne time
as maria: muenisti gratiā apud de
um· O si scires q̄ntū tua humilitas
altissimo placeat·quāta te apud ip
sū sublimitas maneat: angelico te
mdignā nec alloquio iudicares nec
obsequio· Vt quid enim mdebitā ti
bi dixeris grāz angeloz: q̄ muemi-
sti grāz apud deū? Inuenisti qđ q̄-
rebas: muenisti qđ nemo añ te po-
tuit muenire: muenisti grām apud
deum· Nuā gratiā? Dei ⁊ hoim pa-
cem: mortis destructōem: vite repa
ratōem· Hec est ergo gra·quā m-
uenisti apud deū· Et hoc tibi sign̄ū
Ecce cōcipies ⁊ paries filiū: ⁊ voca-
bis nomē eius ihesū· Intellige pru
dens virgo ex nomine p̄missi filij·
quātā ⁊ q̄ specialē gratiā mueneris

apud deū. Et vocabis ait nomē eius ihesū. Ratōnez huius vocabuli alij euāgelista ponit: āgelo sic interpretante. Ipse enim saluū faciet ppm suū a peccatis eoꝝ. Duos ihesus lego in tipo huius quē nūc in mambo habemus ꝓcessisse: ābos populis ꝓfuisse. Nuoꝝ vnus ppm suū de babilone eduxit: alter suū in terrā promissiōis introduxit. Et illi q̄dez illos q̄bo preerāt ab hostib⁹ defēdebāt: ꝑ nūquid saluabāt a peccatis eoꝝ? Is autē noster ihesus a peccatis saluat ppm suū: et introducit in terrā viuentiū. Ipse enī saluū faciet populuz suū a peccatis eoꝝ. Quis est hic qui etiā pcā dimittit? Vtinam et me peccatorē dignet dñs ihesus annumerare ppo suo: vt saluū me faciat a peccatis meis. Vere enī beatus ppus cuius est iste ihesus dñs deus eius: q̄a ipe saluuz faciet ppm suū a peccatis eoꝝ. Vereor autem ne multi sepfiteant esse de ppo eiꝰ quos tñ ipse non habeat p de ppo suo. Vereor ne plerisq; qui quasi in populo eiꝰ religiosiores esse videnē ipse aliquando dicat. Populus hic labijs me honorat: cor autē eoꝝ lōge est a me. Nouit enī dñs ihesus q̄ fūt eius: nouit et q̄s elegerit a prīcipio. Quid me vocatis ait dñe dñe: et nō facitis q̄ dico. Vis scire an pertineas ad ppm eius: vel potius vis esse de ppo eiꝰ? Fac q̄ dicit ihesus: et putabit te in ppo suo. Fac que iubet in euangelio dñs ihesus: q̄ iubet in lege et ꝓphetis: q̄ iubet p mīstros suos q̄ sunt in ecclesia: obtempera eius vicarijs. p̄positis tuis. non tñ bonis et modestis ꝑ etiā discolis: et disce ab ipso ihesu q̄a mitis est et humilis corde: et eris de beato populo eius quē elegit in hereditatē sibi: eris de laudabili ppo eiꝰ queu dñs exercituū benedixit dicens. opꝰ manuū mearū tu es. hereditas mea israhel: cui ne forte israhel carnalez emuleris etiā testimoniū phibet dicens. Populus quē nō cognoui seruiuit mihi: in auditu auris obedijt mihi. Sed audiamus quid ideꝝ angelus sentiat de illo. cui necdū occepto tale mdidit tale nomē. Ait nāq;. Hic erit magnus: et filius altissimi vocabit. Bene magnus: q̄ filius altissimi merebit appelari. An non magnꝰ: cuiꝰ magnitudis nō ē finis? Et q̄s magnus ait sic deꝰ nr̄? Plane magnꝰ qui tā magnus ꝑ altissimꝰ q̄a et ipse altissimꝰ. Neq; altissimi filius rapinā arbitrabit esse se equalem altissimo. Ille merito arbitrādus est cogitasse rapinā. qui cū de nihilo in angelicā formā factus fuisset. factori suo se cōparās. vsurpauit sibi qđ filij altissimi est ꝓpriū: q̄ vtiq; in forma dei a deo nō factus ꝑ genitus est. Altissimus enī deus pater cuius oīpotēs sit. nō potuit tñ vel equalē sibi odere creaturā: vel inequalē gignere filiū. Fecit itaq; angelum magnum. ꝑ non quantus ipse: et ideo altissimum. Solum autē vnigenitū quē nō fecit ꝑ genuit oīpotēs oīpotentē altissimus altissimū. eternus coeternū: ipsū sibi per oia ꝓparari. nec rapinā estimat nec iniuriā. Recte ꝑ hic erit magnus: q̄ filius altissimi vocabit. Sz quare hic erit et nō potius est magnus. qui semp equalit magnus nō habet q̄ crescat: nec maior postceptū futurus sit. cui ꝑ ante vel sit vel fuerit? An forte ꝓterea dixerit erit: qz qui magnus deus erat. magnus homo futurus sit? Bñ ꝑ hic erit magnus. Magnꝰ hō: magnꝰ doctor: magnꝰ

Adventus Dni

ꝓphēta. Sic enī dicīt de eo in euāgelio: qā ꝓphēta magnus surrexit in nobis. Et a mīoī quodam ꝓphēta magnus itidem ꝓphēta venturus ꝓmittīt. Ecce mātt veniet ꝓphēta magnus: tipse renouabit ihrm. Et tu quidem o virgo paruulū paries puulū nutries: paruulū lactabis: ꝫ videns paruū cogita magnum. Erit enim magnus: qz magnificabit eū deus in ospectu regū: adeo vt adorēt eū oīes reges: oīes gētes seruiant ei. Magnificet ḡ aīa tua dominū: qa hic erit magnus: et filius altissimi vocabitur. Magnus erit: t magna faciet tibi q potēs est: tsanctū nomen eius. Quod enī sanctius nomē. q̄ qđ filius altissimi vocabīt? Magnificet ta nobis paruulis magnus dns: qs vt faceret magnos. Factus est puulus. Paruulus ait natus est nobis: filius datus est nob. Nobis mātz nō sibi: quiticz añ tpa multo nobilius natus ex patre. nasci tpaliter nō indigebat ex matre Non angelis qz q cum magnū habērēt: puulū nō requirebāt. Nobis ergo natus. nobis t datus: qa nob necessarius. Tā de nobis natt data: faciamus ad qđ natus est t datus. Vtamur nro: in nraz vtilitatē. de saluatore salutē opem. Ecce puulus in medio statuīt. O puul9: puulus deideratus. O vere puulus: ꝫ malicia: nō sapiētia. Studeamus effici fīc paruulus iste: discam9 ab ipso qa mitis est t humilis corde: ne magnus videlicet deus sine causa factus sit homo paru9: ne gratis mortuus: ne inuacuū crucifixus. Discamus eius humilitatē: imitemur mansuetudinē. āplectamur dilectōem: omunicemus passiombz. lauemur in sanguine eius: ipm offeramus ꝓpiciatōem ꝓ pcīis nrīs: qm ad hs ipse natus t datus est nob. Ipm oculis patris. ipsū offeramus t suis: qa et pat ꝓprio filio suo nō pepcit. ꝫp nobis tradidit illū: t ipse filius semet ipsū exinaniuit formam serui accipiens: ipse tradidit in mortē aiam suā et cū sceleratis reputatus est: tipse pcā multoz tulit t ꝓ trāsgressoribus rogauit vt nō perirēt. Nō possūt pire ꝓ quibz filius rogat ne pereant: ꝓ quibz pr tradidit filiuz in mortē vt viuāt. Equalit ḡ ab vtroqz sperāda est venia quibz eqlis est in pietate miscdia: par in volūtate potētia vna in deitate substantia: in qua vnus cū eis spūs sanctus viuit et regnat deus per omnia secula seculoz amen.

Omelia. iiij. vnde supra.

On est dubiū. quicqđ in laudibz mīris ꝓferimus ad filiū ptinere: t rursū cū filiū honoram9. a gla matris nō recedimus. Nam si iuxta salomonē filius sapiens gla ē patris: quātomagis gloriosum est matrē ipius effici sapiētie. Sed qđ ego tēpto in eius laudibz quā laudabilē pdicāt ꝓphete: phibet angelus. narrat euāgelista: Nō ḡ laudo qa nō audeo: ꝫ tm replico deuotus: qđ iam explicauit p os euāgelistē spūs sanctus. Sequit nāqz et dicit. Et dabit illi dns deus sedem dauid patris sui. Verba sūt angeli ad virginē de ꝓmisso filio. ꝓmittētis q̄ debeat possidere regnū dauid. Nō de stirpe dauid duxerit originem dns ihesus. nemo dubitat. q̄ro aūt quō dederit ei deus sedem dauid patris sui cū ipe in ihrm non regnauerit: q̄nimo turbis eū volētibz ostituē regē nō acqeuerit: ꝫt añ faciez pilati

C iij

ꝓteſtatus ſit regnū meū nō eſt de
hoc mūdo. Demiꝝ quid magnū ꝑ-
mittit ei q̄ ſedet ſup cherubim. quem
ꝓphetavidit ſedentē ſup ſoliū excel
ſū teleuatuz: ſedē in throno dauid
patris ſui? Sed nouim⁹ quādā ali-
ā ieruſalē ab ea q̄ nūc eſt in q̄ regna
uit dauid ſignificatā: multo iſta no
bilioꝛē: multo ditioꝛē. Hāc igit̄ pu
to hic fuiſſe ſignificatā: illo videlicꝫ
vſu loquēdi. q̄ ſepe repis in ſcriptu
ris ſignificās poni pro ſignificato.
Tūc ſane dedit illi de⁹ ſedeꝫ dauid
p̄ris ſui: qñ cōſtitutus eſt rex ab eo
ſup ſyon montē ſanctū eius. Sꝫ hic
ꝓphēta de q̄ regno dixerat exp̄ſſius
apuiſſe videt̄: in eo q̄ nō in ſyon po-
ſuit. ꝫ ſup ſyon. Hā ideo fortaſſis di
ctū eſt ſup: qa in ſyon q̄dem regna
uit dauid: ſup ſyon vo regnū eſt illi
us de q̄ dictū eſt ad dauid. de fru-
ctu ventris tui ponā ſup ſedem tuā:
de q̄ dictū eſt p aliū ꝓphetā: ſup ſo
liū dauid ⁊ ſup regnū eius ſedebit.
Vides quibꝫ repis ſup. Sup ſyon
ſup ſedem: ſup ſoliū: ſup regnū. Da
bit ꝺ⁹ ei dñs deus ſedem dauid p̄ris
ſui. nō tipicā ꝫ verā: nō tēporalē ſed
eternā: nō eternā ꝫ celeſtē. Hue id-
circo vt iā dictū eſt memoraē fuiſſe
dauid: qa hec in q̄ tpaliter ſedit. eē
ne illius gerebat imaginem. Et re-
gnabit in domo iacob in eternū: et
regni eius non erit finis. Hic q̄ꝫ ſi
domū iacob tēpalē accipimus. quō
in illa que eterna nō eſt. in eternum
regnaturus eſt? Hueredā eſt ꝺ⁹ do
mus eterna iacob in q̄ regnet in eē
nū: cuius regni nō erit finis. An nō
demiꝝ domus illa iacob exaſperans
impie abnegauit eū. et inſipiēt re-
ſpuit añ faciē pilati: qñ illo phiben
te regē vīm crucifigā. vno ore re-
ſpōdendo clamauit nō habemus re
gē niſi ceſarez? Rēq̄re itaq̄ apl̄s:
et diſcernet tibi eū q̄ in occulto iu-
de⁹ eſt ab illo qui in manifeſto: ⁊ q̄
in ſpū eſt circūciſionē ab ea que fit
in carne: et ſpūalē iſrahel a carnali:
et filios fidei abrahe a filiꝭ carnis.
Hō enī inquit oēs q̄ ex iſrahel hiꝭ
fūt iſrahelite: neq̄ qui ſemen abra
he hiꝭ filiꝭ. Sequere ꝺ⁹ ⁊ dic. Similit̄
nō oēs q̄ ex iacob. hiꝭ reputandi
ſūt in domo iacob. Iacob quippe ip
ſe eſt q̄ iſrahel. Solus igit̄ qui in fi
de iacob pfecte mueniēdi fūt reputa
ta in domo iacob: vel poti⁹ ipſos no
ueris fore ſpūalē ⁊ eternā domū ia-
cob in q̄ regnabit dñs ihēſus in eē-
nū. Quis ex vobis eſt qui iuxtā mē-
ſurā fidei datōem nois iacob. ſupplātet dia-
bolū de corde ſuo: luctet̄ cū viciꝭ et
ocupiſcētiꝭ ſuis vt nō regnet pec-
catū in ſuo mortali corpe: ꝫ regnet
in eo ihēſus. ⁊ nūc q̄dem p gr̄am. et
in eternū p gl̄az? Beati in q̄bꝰ ihē-
ſus regnabit in eternū: qa ⁊ ipſi cū
eo regnabūt: ⁊ regni eius non erit
finis. O q̄ꝫ glorioſū eſt regnū illud:
in q̄ reges cōgregati ſūt in vnum.
ad laudandū ſcz ⁊ glorificandū eū.
q̄ ſup oēs eſt rex regū. ⁊ dñs dñan
tiū. De cui⁹ ſplēdidiſſima ore tēplatōe
fulgebūt iuſti ſic̄ ſol in regno p̄ris
eoꝝ. O ſi et mei pc̄oris memmerit
ihēſus in beneplacito ꝓpſi ſui. cū ve-
nerit in regnū ſuum. O ſi me in illa
die. qñ traditurus ē regnū deo patri
viſitare dignabit̄ i ſalutari ſuo:
ad videndū ſcz in domitate electoꝝ
ſuoꝝ. ad letādū i letícia gēti ſue:
vt laudē̄ etiaz a me cū hereditate
ſua. Veni interím dñe ihēſu: auer
ſcādala de regno tuo quod eſt aīa
mea: vt regnes tu qui debes in ea.
Venit enim auaricia ⁊ vendicat ſi-
bi in me ſedem: iactātia cupit dñari

Aduentꝰ dñi

mihi·ſupbia vult mihi eſſe rex:luxu
ria dicit ego regnabo:ābitio·detra
ctio·muidia ⁊ ira cūdia certāt in me
ipo de meipo :cui⁹ ego potiſſim ū eē
videar·Ego aūt q̄ntū valeo reſiſto
remitor quātū iuuor dñm meū ihēſū
reclamo·ipſi me defēdo:q̄a ipſi⁹ me
iuris agnoſco. ⁊ Ipſū mihi deū·ipſū
mihi dñm teneo ⁊ dico·ſſNon habeo
regē·niſi dñm ihm·Veni dñe ꝙ diſ
pge illos mvtute tua ⁊ regnabis in
me:q̄a tu es ipe rex meus ⁊ de⁹ me⁹
qui mādas ſalutes iacob·Dixit au
tē maria ad angelū·ſſQuō fiet iſtud
q̄m virū nō ognoſco?Primo quidē
prudēt tacuit ·cū adhuc dubia co
gitabat·q̄lis eſſet iſta ſalutatō:ma
lens mimirū humilit non reſpōdere:
ꝙ temere loqui qđ neſciret·⁊ ā ve
ro ofortata et bene pmeditata ·an
gelo q̄dem foris loquente ꝛ deo in
tus pſuadente· erat enim dñs cū il
la dicēte angelo·dñs tecum :ita ꝙ
ofirmata fide ſcz depellēte timor ē·
letitia verecūdiā·dixit ad angelū·
ſſQuō fiet iſtud: q̄m virū nō cogno
ſco? ſſnō dubitat de facto:ꝛ modu
requirit ordinē·ſſNec enī q̄rit an fi
at iſtud:ꝛ quō·ſſQuaſi dicat· Cū ſci
at dñs meus teſtis ſciētie mee vo
tū eſſe ancille ſue nō cognoſcere vi
rū:q̄ lege q̄ ordine placebit ei vt fi
at iſtud ? Si oportuerit me frāgere
votūvt pariā talez filiū: ⁊ gaudeo
de filio:et doleo de ꝓpoſito· ſſFiat tñ
volūtas eius·Sm verovirgo ocipiā
etvirgo pariā qđvtiq; ſi placuerit
ei impoſſibile nō erit:tunc ſcio vere·
quia reſpexit humilitatez ancille ſue·
ſſQuō fiet iſtud:q̄m virū nō cogno
ſco? Et reſpōdens angelus dixit ei·
Spūs ſanctus ſupuenet in te:et vir
tus altiſſimi obumbrabit tibi·Supe
rio dicta eſt fuiſſe gra plena: ⁊ nūc
quō dicit:ſpūs ſanctus ſuperuenet
in te: et virtus altiſſimi obūbrabit
tibi?ſſNunquid potuit repleri gra ⁊
necdū hre ſpūm ſanctum:cū ipſe ſit
dator gra?Si aūt iā ſpūs ſanctus
in ea erat: quō adhuc tanq; nouit
ſupuenturus repromittit?An for
te ideo nō dixit ſimpliciter veniet in
te ꝛ addidit ſup:q̄ ⁊ prius quidē
in ea fuit p multā gratiā ꝛ nūc ſup
uenire nūciat ·ꝓpt abūdantior is ꝙ
tie plenitudinem quā effuſurus eſt
ſup illā?At vero cū plena iam ſit·il
lud amplius quō capere poterit?Si
aūt plus aliquid capere poteſt:quō
et ante plena fuiſſe intelligēda eſt?
An prior quidem gra eius tantum
repleuerat mentē ſequēs vero etiaz
ventrē pfundere debeat:q̄tenus ſcz
plenitudo diuinitatis q̄ añ in illa·
ficut et in multis ſanctor ſpūaliter
habitabat etiā ficut in nullo ſancto
rū corporalit in ipſa habitare inci
piat? Ait itaq; Spūs ſanctus ſupu
enet in te:et virtꝰ altiſſimi obum:
brabit tibi·Quid eſt·et virtus altiſ
ſimi obūbrabit tibi?ſſQui poteſt ca
pere capiat· ſſQuis enī excepta for
taſſis illa que hec ſola in ſe feliciſſi
me meruit experiri· intellectu cape
re ratōne diſcernere poſſit· qualiter
ſplēdor ille macceſſibilis v̄gineis ſe
ſe viſceribꝰ infuderit: et vt illa mac:
ceſſibilē·accedere ad ſe ferre potuiſ
ſet·de porciūcula eiuſdē corporis cui
ſe animate otēperauit reliquę maſ
ſe vmbraculū fecerit?Et fortaſſe ꝓp
ter hoc maxime dictū eſt obumbra:
bit tibi·quia res mimirum in ſacra·
mento erat:et quod ſola per ſe trī:
mitas in ſola et cum ſola virgine vo
luit operari:ſoli datuz eſt noſſe cui
ſoli datum eſt experiri·Dicat ergo
Spūs ſanctus ſuperuenet in te: qui

vtiq; sua potentia fecũ habit te. Et virtus altissimi obumbrabit tibi: ꝺ est illũ modũ quo de spũ sancto dicipies. dei virtus dei sapiẽtia xps. sic in suo secretissimo filio obumbrãdo ostendet et occultabit: q̃tenus sibi tantũ notus habeat et tibi. Ac si angelus respõdeat ad virginẽ. Quid a me requiris: qđ in te mox experieris? Scies scies et feliciter scies: ꝑ illo doctore: quo et auctore. Ego autez missus ſũ nũciare virgini alẽ conceptũ: non creare. Nec potest doceri. nisi a donãte: nec pt addiscí nisi a suscipiẽte. Ideoq; et qđ nascet ex te sanctũ vocabit filius dei. Quod est dicere Nñ non est de homine ꝑ de spũ sancto qđ dicipies. cõcipies autẽ altissimi virtutẽ hoc est filiũ dei: ideo: qz et qđ nascet ex te sanctũ vocabit filius dei: id est nõ solum qui de sinu pris in vterum tuum venies obumbrabit tibi: ꝑ etiã id qđ de tua substantia sociabit sibi. ex ꝺ iã vocabit filiꝰ dei: quẽadmoduz et is qui a patre est ante secula genitus. tuus q̃z ammõ reputabit filius. Sic autẽ et qđ natum est ex ipo pre erit tuus: et qđ nascet ex te erit eiꝰ: vt tamẽ nõ sint duo filij ꝓvnus. Et licet aliud quo idem ex te. aliud ex illo sit: iam nõ tamẽ cuiusq; suus: ꝑ vnꝰ utriusq; erit filius. Ideoq; et qđ nascet ex te sanctum: vocabitur filius dei. Attẽde queso q̃z reuerenẽ dixerit: qđ nascet ex te sanctum. Vt quid eni ita simplicit sanctuz: et absq; ad ditamẽto? Credo q̃ nõ habuit qđ ꝓprie dignetur noiaret illud eximium. illud magnificuz. illud reuerendum: qđ de purissima videlicet virginis carne cum sua aia vnico patris eratvmẽdum. Si diceret sancta caro vel sanctus homo vel sanctus infans: quicquid tale poneret: paruz sibi dixisse videret. Posuit ergo indiffinite sanctum: quia quicquid illud fit qđ ẽgo genuit. sanctũ ꝓculdubio ac singulariter sanctum fuit: et per spũs sanctificatõez. et p verbi assumptõem. Et adiecit angelus Et ecce elizabeth cognata tua: et ipsa concepit filiũ in senectute sua. Quid fuit necesse etiã huius sterilis virgini nũciare conceptũ? Nunquid forte dubiã adhuc. et incredulam oraculo. recẽtiori voluit ostendere miraculo? Absit. Legim9 et zacharie incredulitatẽ ab hocipso ãgelo fuisse castigatam: maniz autem in aliquo reprhensam non legimus: quin potius fidem ipius elizabeth ꝓphetante laudatam agnouimus. Beata es inquit que credidisti: qñ perficiẽt in te q̃ dicta sũt tibi a dño Sed ideo sterilis cognate conceptus virgini nunciat: vt dũ miraculũ miraculo additẽ gaudium gaudio cumulet. Porro necesse erat nõ modico leticie et amoris preuemẽte inflãmarí incendio: que filiũ paterne dilectõis cũ gaudio spũs sancti mox fuerat conceptura. Nec eni nisi indeuotissimo corde. atz hilarissimo corde. tãta se capere poterat dulcedis et alacritatis affluentia. Vel ideo cõceptus elizabeth nunciat marie: q̃a profecto decebat vt verbũ mox diuulgandũ vbiq; prius sciret virgo per angelum q̃ audiret ab hoie: ne mater videlicet dei a cõsilijs filij videret amota: si eorum que in terris tam prope gererent remãsisset ignara. Vel ideo potius conceptus elizabeth marie nũciatus est: vt dum nunc saluatoris. nunc precursoris ex docetur aduentum: rerum tempus et ordinem tenẽs ipsa melius post-

Adventy Tmi

modū ſcriptoribꝫ ac predicatoribꝫ
euāgelīꝫ referet veritatē: que plene
de oīmbꝫ a principio celitus fuerit
inſtructa miſteriīs. Vel ideo adhuc
nunciaē marie decept⁹ elizabeth: vt
audiēs cognatā vetulā grauidā co
gitet iuuēcula de obſequio: ficꝫ il-
la ꝓperante ad viſitādum paruulo
ꝓbē locus et occaſio detur. q̄ mi-
ri adhuc dño ſui officij valeat exhi
bere primicias: et dū ad ſe iuicem
matrū infantūꝫ occurrit ab alte-
rutro excitata deuotō. mirabili⁹ fi-
at miraculū de miraculo. Vide autē
ne hec tā magnifica q̄ ab āgelo au
dis p̄nuncíata. ab ipſo deſperes pfi
cīēda. A quo ḡ ſi queris: ipſū audi
angelū. Nulla nō erit inq̄t impoſſibi
le apud deū oīe verbū. Quale enī
illi verbū impoſſibile poterit eſſe: q̄
oīa fecit in verbo. Mouet me t ih̄
in verbis angelicis: ꝙ ſignanē non
ait q: non erit impoſſibile apud deū
omne factū: ꝫ oīe verbū. An idcir-
co poſuit verbū: qa ꝙ facile poſſunt
hoies loqui q̄d volunt etiam q̄d nul
latenus facē poſſunt. tā facile imo
incōparabiliter facilius valet deus
ope implere quicq̄d illi verbo valēt
exprimē. Dicā apertius. Si hoīb⁹
tā facile eſſet facē ꝙ dicere q̄d vo-
lūt: et ipſis q̄ꝫ non eſſet impoſſibile
omne verbū. Nunc autē quoniā vul
garis t ver⁹ ſermo eſt multuꝫ inter
eſſe loquit facere. ꝫ apud hominēs
non apud deum: ſoli deo qa idē eſt
facere quod loqui idē loqui q̄d vel
le: merito nō erit impoſſibile apud
deum omne verbum. Verbi gratia
Potuerunt preuidere et predicere
prophete virginem vel ſterilem cō
cepturaꝫ ac pariturā: ſed nunq̄d
facere vt conciperet et pareret? De
us autem qui dedit eis poſſe preui-
dē. q̄ꝫ facile potuit tūc q̄d voluit p
illos p̄dicē: tā facile potuit nunc q̄d
voluit p ſeipſū q̄d p̄miſit implē. Si
q̄dē apud deū nec v̄bū diffidet ab in
tētōe qa veritas eſt: nec factū a ver
bo qavirtus eſt: nec modus a facto
quia ſapientia eſt: ac p̄ hoc nō erit
impoſſibile apud deum omne verbū
Audiſti virgo factū: audiſti t mo-
dum: vtrūq̄ mirum. vtrūq̄ iocun-
dum. Jocundare filia ſion: t exul-
ta ſatis filia iheruſalem. Et quoniā
auditui tuo datum eſt gaudium et
letícia: audiamus t nos a te reſpon-
ſum letitie quod deſideramus: vt iā
exultēt oſſa humiliata. Audiſti in
q̄ꝫ factū t crediſti: credat de mō q̄d
audiſti. Audiſti q: concipies t paries
filiū: audiſti ꝙ nō p hoiez ꝫ p ſpūm
ſanctū: exſpectat angelus reſpōſū:
tempus eſt enim vt reuertatur ad
deum qui miſit illum. Exſpectam⁹
et nos o domina verbū miſeratōis:
quos miſerabiliter premit ſenten-
tia damnatōis. Et ecce offertur ti-
bi precium ſalutis noſtre: ſtatim li-
berabimur ſi cōſentis. In ſempiter
no dei verbo facti ſumus omnes t ec
ce morimur: in tuo breui reſpōſo fu
mus reficiendi: vt advitam reuoce
mur. Hoc ſupplicat a te piaḡo fle
bilis adam cū miſera ſobole ſua ex-
ul de paradiſo: hoc abrahā hoc da-
uid. Hoc ceteri flagitant ſancti pa-
tres: patres ſcz tui. q̄ in ipſi habitāt
in regiōe vmbre mortis: hoc totus
mūdus tuis genubꝫ puolutus exſpe
ctat. Nec immerito: q̄ ex ore tuo
pendet oſolatō miſeroꝝ. redemptō
captiuoꝝ. liberatō dānatoꝝ: ſalus
denīqꝫ vniuerſoꝝ filioꝝ adā toti⁹ ge-
neris tui. Dauid ḡo reſpōſū feſtinā-
ter reſponde o domina verbū: quod
terra q̄d iferi q̄d exſpectāt t ſuperi

Ipse q3 omniū rex t dñs ñtū con
cupiuit decorē tuū ·tantū defiderat
et respōsionis assensū: in q̄ mirifz
ꝓposuit saluare mundū· Et cui pla
cuisti in silētio:iam magis placebis
ex verbo:cū ipse tibi clamet e celo·
O pulcra inter mulieres:fac me au
dire vocē tuā·Si g̃ tu eū facias au-
dire vocē tuaz:ipse te faciet videre
salutē nr̄am·Nūquid nō hoc est qđ
q̄rebas · qđ gemebas: qđ diebꝫ ac
noctibꝫ orādo suspirabas?Quid igi
tur?Tu es cui ꝺ̄s promissū est·an aliā
exspectamus?Imo tu ipsa:nō alia·
Tu inquā illa promissā·illa exspe-
ctata illa desiderata·ex qua sanct9
pater tuus iacob iā mortī appropi
quās vitā sperabat eternā cū dice-
bat exspectabo salutare tuū dñe:in
q̄ deniq3 t p quā de9 ipse rex noster
ante secula disposuit operari salutē
in medio terre·Quid ab alia speras
qđ tibi offerē?Quid p aliaz exspe-
ctas qđ p te mox exhibeā dūmodo
ꝓbeas assensū:respōdeas verbū?Re
spōde ita q3 citius angelo:imo p an
geluz dño·Respōde verbū: t suscī-
pe verbū·Profer tuū: ocipe diuinū·
Emitte transitoriū: tamplectē sem
piternū·Quid tardas? Quid trepi
das?Crede:cōfitere·et suscipe ·Sus
mat humilitas audaciā: verecūdia
fiduciā·Nullatenus ouenit nuncvt
virginalis simplicitas obliuiscatur
prudentiā· In hac sola re ne time-
at prudens virgo ꝓpositōem:qa et
si grata in silētio verecūdia:magis
tamē nūc in verbo pietas necessaria
Aperi virgo bona cor fidei:labia cō
fessioni:viscera creatori · Ecce desi-
deratus cūctis gētibꝫ foris pulsat
ad ostiū·Nisi fi te mortāte pertranſie
rit :rursus incipies dolens querere
quē diligit anima tua·Surge:curs
re:aperi· Surge per fidē:curre p
deuotōem:aperi per confessionē· Ecce
inquit ancilla dñi:fiat mihi secūdū
verbū tuum·Semper solet esse gra-
tie diuine familiaris virtꝰ hūilitas
Deus enim superbis resistit:humili
bus autem dat gratiā· Humilit g̃
respondet:vt sedes gratie prepare
tur· Ecce inq̄t ācilla domini· Que ē
hec tam sublimis humilitas que ce
dere nō nouit honoribꝫ: insolescere
gla nescit?Mater dei eligit̃: t ancil
lam se nominat· Non mediocris re
uera humilitatis insigne:nec obla-
ta tanta gla obliuisci humilitatez ·
Nō magnū est esse humilē in abiec-
tōne:magna prorsus t rara virtus
humilitas honorata ·Si me miserū
homūcōem meis decepta simulatōi-
bus ad aliquem vel mediocrem ho-
norez prouexerit ecclesia ·deo nimi
rum hoc vel propter mea vel ꝓpter
subditorꝝ peccata pmittēte:nonne
statim oblitus q̄ fuerim talē me pu
to q̄lis ab hominibꝫ qui cor nō vident
putatus sum?Credo fame·cōscien-
tiam nō attēdo: t reputās non ho-
norem virtutibꝫ ꝫ virtutes honori:
eo sanctiorē quo superiorem me esti
mo · Videas plerosq3 in ecclesia de
ignobilibꝫ nobiles de pauperibꝫ di
uites factos ·subito intumescē pri-
stine obliuisci abiectōnis:genus q̄z
suū erubescē :et infimos dedignari
parētes·Videas t homines pecunio
sos ad honores q̄sq3 ecclesiasticos p
uolare moxq3 sibi applaudere san-
ctitatem vestium dumtaxat muta-
tōne non mentium:et dignos se esti
mare dignitate ad quam ambitiō
peruenerūt:quodq3 si audeo dicere
adepti sunt nūmis·attribuē meritis
Omitto ā t de hijs q̄s excecat ābitō
et honor ipe superbiendi eis materia ē·

Adienby Sm

Sed video q̄ magis doleo post ſpre
tã ſeculi pompã·nonnullos in ſcola
humilitatis ſupbiaz magis addiſcẽ:
ac ſub alis mitis humiliſq̄ magiſtri
grauius inſolescere: et impatiẽtes
amplius fieri in clauſtro q̄ fuiſſent
in ſeculo·Nõq̄ magis peruerſũ eſt
plericq̄ in domo dei·nõ patiunt̃ ha-
beri ꝺrẽptui·q̄ in domo ſua non niſi
ꝺrẽptibiles eſſe potuerũt: vt q̄a vi-
delicet vbi a pluribꝫ honores appe-
tunt̃· ipſi locũ habere nõ meruerũt:
ſaltem ibi honorabiles videant̃· vbi
ab omnibꝫ honores ꝺtemnunt̃·Vi-
deo talios qꝺ non ſine dolore videri
debet poſt aggreſſam xp̄i maliciaz
rurſus ſecularibus implicari nego-
cijs · rurſus cupiditatibus terrenis
immergi: cũ magna cura erigẽ mu
ros t negligere mores: ſub p̄textu
q̄z omnis vtilitatis vba vendere di
uitibꝫ t matronis ſalutatões: ꝫt cõ
tra imperatoris ſui edictũ ocupiſcẽ
alienar ſua cũ lite repetere: nõ audi
entes ap̄m ex imperio regis tubici
nantẽ· Hoc ipſũ mãt delictuz eſt in
vobis: q̄ cauſas habetis·Quare nõ
magis fraudez patimĩ? Ita ne mũ
dum ſibi t ſe mũdo crucifixerunt: vt
qui ãte avix in ſuo vico vel opido co-
gniti fuerãt·modo circũeuntes pui
cias t curias frequẽtantes·regũ no
ticias·principũq̄ familiaritates aſ
ſecuti ſint? Quid de ipſo habitu di-
cã in q̄ iam nõ calor ꝫ color requiri
tur: magiſq̄ cultui veſtiũ q̄z vtutuz
inſiſtiẽ? Pudet dicẽ: vmcuuẽ in ſuo
ſtudio mulierecule·qñ a monachis p̄
ciũ affectaẽ in veſtibꝫnõ neceſſitas:
nec ſaltẽ forma religiõis retenta in
habitu ornari nõ amari appetũt mi
lites xp̄i: qui dũ ſe p̄parare ad p̄liũ
et extra aereas p̄tates p̄tẽdere pau-
p̄tatis inſigne debuerant qꝺ vtiq̄
abueſarij valde formidãt: in molli-
cie veſtimẽtoꝝ pacis potius p̄ferẽ-
tes indiciũ: vltro ſe hoſtibꝫ ſine ſan
guine tradũt inermes·Nec aliunde
hec oñia malaꝺmgũt: niſi q̄ illam
qua ſeculũ deſeruim9 deſerẽtes hu-
militatez dũ p hoc cogimur inepta
denuo ſectari ſtudia ſecularium: ca
nes efficimur reuertentes ad vomi-
tũ· Audiamus itaq̄ q̄t q̄t tales fu-
m9 quiꝺ illa reſpõderit·que dei mat
eligebat̃: ꝫ humilitatẽ nõ obliuiſce
bat̃· Ecce ait ancilla dñi: fiat mihi
ſecũꝺũ verbũ tuũ·Fiat deſiderij eſt
fig-nũ non dubitatõis indiciũ· Et p
hoc qꝺ dicit fiat mihi ſecũꝺũ verbũ
tuũ magis intelligẽda eſt affectuz
exprimere deſiderãtis q̄ effectũ re
quirere more dubitãtis: q̄ q̄z mi ob
ſtet intelligi·fiat eſſe verbũ oñonis
Nemo quippe orat: niſi quod credit
et ſperat·Vult autẽ a ſe requiri de-
us etiã qꝺ polliceẽ· Et iõ forte mi-
ta q̄ dare diſpoſuit prius polliceẽ·
vt ex p̄miſſiõe deuotõ excitẽ: ſicq̄
qꝺ gratis daturꝰ erat: deuota cõ
p̄mereat̃·Sic pius dñs q̄ oñes ho-
mines vult ſaluos fieri· merita noꝫ
extorquet a nobis: t dũ nos p̄uenit
tribuẽꝺo: qꝺ retribuat gratis agit
ne g̃tis tribuat·Hoc vtiq̄ prudens
virgo intellexit: qñ p̄uenẽti ſe mu-
nere gratuite p̄miſſiõis·iũxit meri-
tũ ſue oñis: fiat mihi ſm vbũ tuũ·Fiat mihi de vbo: ſm vbũ
tuũ · Verbum quod erat in princi-
pio apud deum: fiat caro de carne
mea ſecundum verbum tuum·Fiat
obſecro mihi verbum: non prolatũ
quod tranſeat·ſed conceptũ vt ma
neat: carne videlicet indutum non
aere · Fiat mihi non tantum audi-
bile auribꝫ ſed t viſibile oculis: pal
pabile mambꝫ: geſtabile humeris·

Nec fiat mihi vbū scriptū ⁊ mutū· ꝙ incarnatū ⁊ viuū: qđ est non mutis figuris mortuis in pellibꝫ exaratū: ꝙ in forma hūana meis castis viscerib⁹ viuaciter impressū: ⁊ qđ nō mortui calami depictōe: ꝙ sancti spūs opatōe· Eo videlicet modo fiat mihi: q̄ nemi añ me factuꝫ est: nemini post me faciendū est· Porro multipharia multisq; modis olim deus locut⁹ est patribꝫ in ꝓphetis: et aliꝫs q̄dem in aure aliꝫs in ore· aliꝫs etiā in manu factū esse verbū dñi memoratur: mihi autē orovt in vtero fiat· iuxta verbū tuū· Nolo aūtvt fiat mihi aut declamatorie p̄dicatū· aut figuraliter figmificatū· aut imaginatorie sommiatū: ꝙ silenter inspiratū personaliter incarnatū: copaliter incisceratū· Verbuꝫ igit̄ qđ in se nec poterat fieri nec indigebat: dignet̄ in me: dignet̄ ⁊ mihi fieri secūdum verbū tuū· Fiat q̄dꝫ gñaliter oīi mūdo: ꝙ specialit̄ fiat mihi fm vbuꝫ tuū amē·

Explicīunt omelie et expositō beati bernardi sup euāg⁹ missus ē āgel⁹·

Excusatō eiusdē ꝙ locū hūc euāgelicū post expositores alios explanare voluerit·

Ectōeꝫ euangelicā exposui sic potui: nec ignoro ꝙ non ommib⁹ placebit: ꝙ scio me ob hāc rē multoꝝ fore indignatōi obnoxiū: et aut iudicabor sūpfluus aut p̄sūptor: ꝙ videlicꝫ post prēs q̄ hūc ipsū locum plenissime· rursus in eodem nouus expositor ausus fueri mittē manū· Sed q̄d dictū est post prēs qđ nō sit otra prēs: nec p̄rib⁹ arbitror nec cuiq; displicē debere: Vbi aūt dixi qđ a p̄rib⁹ accepi· dū sic abscisse tipus p̄sūptōis vt non deficit fructus deuotōis: patienē audiā de supfluitate causantes· Mouerint tū qui me tanq; de ociosa ⁊ nō necessāria explanatōe suggillāt· nō tā intē disse exponere euāgeliū: q̄ꝫ de euāgelio sumere occasionē loquēdi qđ loqui delectabat· Si vero peccaui ꝙ ꝓpriā magis exꝫ excitari deuotōnē q̄ꝫ omunē quescerim vtilitatē: potēs erit pia virgo apud suū miserēcordem filiū ꝙ mecū excusare peccatū: cui ꝙ meū q̄lecūq; opusculū deuotissime destmaui· Explicit bernardus super missus·

Jnvigilia natiuitatis dñi fmo p̄m⁹

Onuit vox letīcie in terra nostra: vox exultatōnis ⁊ salutis in tabernaculis peccatoꝝ· Auditū est verbū bonū· verbū cōsolatorīū: fmo iocūditate plenus: dign⁹ oīi acceptōe· Jubilate mōtes laudem: et oīa ligna siluarū· Plaudite manib⁹ añ faciem dñi q̄m venit· Audite celi ⁊ auribꝫ p̄cipe terra: ob stupescē ⁊ laudavmūsitas creaturē: ꝙ tu magis o hō· Jhesus xp̄s filius dei nascit̄ in bethlehē iude· Quis tā lapidēi cordis: cuius aīa nō liq̄facta fit in ꝙ vbo: Quid ānūciari dulcius poterat: q̄d delectabiliusomēdari: Quid tale auditū vnquā: aut q̄d simile aliq̄ mūdus accepit: Jhesus xp̄us filius dei nascit̄ in bethlehem iude· O breue vbū de vbo abbreuiato: ꝙ celesti suauitate refertū· Laborat affectō melliflue dulcedinis: copiā lati⁹ effundē gestiens nec inuenīs vba· Tāta liq̄dem ē gra fmonis huius: vt otmuo incipiat min⁹ sape si vel vnū iota mutauero· Jhs xp̄s fili⁹ dei nascit̄ in bethlehē iude·

In vigilia dñi Natiuitatis

O natiuitas illibata sanctitate honorabilis mundo: amabilis hoibz collati magnetudine beneficij: inuestigabilis etiaz angelis sacri profunditate misterij: et in hijs omnibz amirabilis. singulari excellentia nouitatis: vtpote q̄ nec primā simile visa est nec habere sequentē. O partus sol9 sine dolore: sol9 nesci9 pudoris. corruptōis ignar9: nō reseans ꝯ cōsecrās virginal vteri tēplū. O natiuitas supra naturā ꝯ pro natura: miracūli excellētia superans: ꝯ reparās virtute misterij. Frēs generatōez istā quis enarrabit? Angelus nūciat. virtus obumbrat. altissimi supuenit spiritus: virgo credit. fide concipit. virgo parturit: virgo pmanet. Quis nō mireē? Nascit altissimi filius. de9 de deo genitus añ secula. nascitur verbum infans: q̄s vel satis mireē? Nec sane ociosa natiuitas: aut ifructuosa dignatio maiestatis. Ihesus xp̄s filius dei nascit in bethlehem iude. Vos qui in puluere estis expergiscimini et laudate: ecce dñs venit et cum salute. Venit cū salute: venit cū vngētis: venit cū gla. Neq enī sine salute ihesus: neq sine vnctōne xp̄us: nec sine gla venit dei fili9. Sic q̄dez ip̄e salus ip̄e vnctio: ip̄e gla: sic̄ scriptū est. Gla patris filius sapiens. Felix aia que gustato salutis fructu trahit et cutrit in odorem vngētoz. vt videat glam eius: glaz q̄si vnigeniti a patre. Respirate pditi: venit ihesus quere et saluū facere q̄d perierat. Morbidi quale scite: venit xp̄s qui contritos corde sanat vnctione misc̄die sue. Exultate quicūq estis grandia concupiscētes: descēdit ad vos filius dei: vt regni sui faciat heredes. Ita obsecro sana me dñe et sanabor: saluū me fac et saluus ero: glorifica et ero glorios. Sic nēpe benedicet aia mea dñm et omnia que intra me sūt nomini sancto ei9: cū propiciatus fueris oīb9 iniquitatibz meis sanaueris oēs infirmitates meas: repleueris in bonis desiderijū meū. Nec tria dilectissimi sapit mihi quod audio nasci ihesuz xp̄m filiū dei. Quare enī vocamus nomē eius ihesū. nisi q̄a ipse saluuz faciet pplm suū a peccatis eoz? Aut quare xp̄us noīari voluit: nisi q̄a putrescere faciet iugū a facie oleis? Quare filius dei factus est homo: nisi vt homies faciat filios dei? Voluntati autē eius q̄s resistit? Ihesus q̄ iustificat: quis est qui cōdemnet? Christ9 qui sanat: quis est qui vulneret? Filius dei qui exaltat: quis est qui humiliet? Nascit ergo ihesus. gaudeat quisquis ille est quem ppetue damnatōnis reum adiudicabat cōscientia peccatoz. Excedit quippe pietas ihesū omnē crimin̄ quātitatem seu numerositatem. Nascit̄ cristus: letet̄ quicūq vicijs expugnabat̄ antiq̄s. Siquidem añ facie vnctōnis xp̄i. nullus oīno stare poterit morbo aie. quālibet inueteratus. Nascit̄ filius dei: exultet q̄ magna solet deliberare: quia magnus remunerator aduenit. Fratres hic est heres: deuote suscipiamus eum: sic enim hereditas nostra erit. Qui enim primū filium dedit: quō nō oia nobis simul cū illo donauit? Nemo diffidat nemo hesitet: habemus testimoniū credibile nimis: verbū caro factū est et habitauit in nob. Frēs hre voluit vnigenit9 dei: vt esset inutil fribz primogenit9 ipe. Vtiq mihil hesitz ipa pusillanimitas fragilitatis humane: pri9 ipe fact9 est hoim frat: fact9 est hoīs fili9. fact9 est hō.

Sermo Ibeis.

Si vnus homo iudicat incredibile: fi dem astruunt oculi. Ihesus xps natus est in bethleem iude. Et vide dignatōez. Non in ihrlm ciuitate regia: ꝙ in bethleem ꝙ minima est in milibo iuda. O bethleem pua. ꝙ iam magnificata a dño: magficauit te qui factus est in te paruus ex magno. Letare bethleem: et p oēs vicos tuos festiuum hodie alleluia cāteē. Nue tibi ciuitas si audeat nō inuideat pciosissimū illud stabulū. et illius psepij gla. In vniuersa siquidez terra. iā celebre est nomē tuum: et beatā te dicēt oēs generatōes. Vbiqz gloriosa dicunē de te ciuitas dei: vbiqz psallie quia homo natus est in ea: et ipse fundauit eā altissimus. Vbiqz inquam pdicatur vbiqz clamaē: qa ihesus xps filius dei nascitur in bethleem iude. Nec ociosū qd addiē iude: siquidem admonet nos eius que ad patres facta est repromissio. Nō auferet inquit sceptrū de iuda et dux de femore eius donec veniat ꝙ mittēdus ē: et ipse erit expectatō gentiū. Salus quippe ex iudeis: ꝙ salus vsqz ad fines terre. Iuda ait te laudabunt frēs tui. Manus tue in ceruicibo inimicoꝝ tuoꝝ: et cetera ꝙ de iuda illo nusquā legim9: ꝙ in xpo videm9 impleta. Ipse est enim leo de tribu iuda: de quo addiē. Catulus leonis iuda: ad predā inālt fili mi ascendisti. Magnus pdicator xps: qui prius qz sciat vocare patrē aut matrez samarie spolia diripit. Magnus pdator xpus: q ascēdēs in altum captiuā duxit captiuitatē: nec tamen abstulit quicqz. ꝙ magis ipse dedit hominibo. Nas itaqz et ceteras similes pphetias ꝓpletas in xpo. de eo siquidem et predictas ad mentē revocat gr dicit bethleem iude: nec oīno quereze est vtrū a bethleez aliquid boni possit esse. Sane quod ad nos spectat discimus etiā ex hoc quēadmodū suscipi velit q in bethleem voluit nasci. Erat enim q fortē ei sublimia querenda arbitrareē esse palacia: vbi cū gla rex gle fuisciperet: ꝙ non ꝓpter hoc a regalibo illis sedibo venit. In sinistra eius diuitie et gla: in dextera lōgiturnitas vite. horoim eterna in celis affluētia suppetebat: ꝙ pauptas non inuenieba in eis. Porro in terris abūdabat et supabundabat hec species: et nesciebat homo pciū eius. Nāc itaqz dei filius ocupiscēs descendit vt eā eligat sibi: et nobis q̄z sua esti matōne faciat preciosam. Adorna thalamum tuum syon: sed humilitate. sed paupertate. In hijs enim pannis complacet sibi: et maria testimoniū perhibente hijs sericis delectatur nuolui. Abominatōes egiptioꝝ immola deo tuo. Considera demqz gr in bethleem iude nascie: et sollicitus esto quomō bethleem iude inuenaris: et iam nec in te quidem suscipi dedignaē. Bethleem quippe domū panis: iuda sonat confessionez. Tu ergo si diuini verbi pabulo repleas aiam tuam: fideliterqz et si non digna certe quanta potes deuotōe suscipias panem illum qui de celo descendit et dat vitam mundo: dominicum videlicet corpus ihesu. vt ventrem vtrem corporis tui noua illa refurrectōnis caro reficiat et sustineat. quatenus nouum quod intus est vinum hoc solidatus gluno valeat continere: si demqz ex fide viuas et nequaqz gemere oporteat quia oblitus es comedere panem tuum: bethleem factus es.

In Vigilia Natiuit:

dignus plane susceptõe dñica. si tñ confessio nõ defuerit. Sit pinde iudea sanctificatõ tua: confessione ꝛ decorẽ induere: quã maxime stolã in ministris suis xps acceptat. Denicq; breuiter tibi ut rũcq; omẽdat apls: corde inquiens credit ad iustitiam: ore autẽ confessio fit ad salutẽ. Justitia si quidem in corde: panis in homo. Est enim iustitia panis: ꝛ beati q̃ esuriunt et sitiũt iustitiã qa ipi saturabunt. Sit g̃ in corde iustitia ꝛ iustitia que ex fide est: is enim sola hz gratz apud deũ: sit etiã in ore confessio ad salutẽ: et securus iã suscipe eũ qui in bethlehez iude nascit ihm xpm filiũ dei.

Sermo. ij. vnde supra.

Juda et ierusalẽ nolite timere. Veros alloquim iudeos nõ litera ꝛ spũ: semẽ abrahã. cuius multiplicatio sicut pmissa legit fic videt impleta. Neq; enim filij carnis ꝛ filij pmissionis deputant in semine. Sed nec illi ihm dicimus q̃ occidit pphetas. Vnde enim illam cõsolemur super quã dñs fleuit: q̃ dasta est in subuersiõez? Illi dicimus q̃ de celo noua descẽdit: nolite timere o iuda et ihrlm. Nolite timere veri confessores: qui nõ solũ ore ꝛ toti pariter ꝛ omni parte dño confitemini. induti confessionẽ sicut vestimentũ: imo quoq; omnia interiora dño cõfitent et omnia ossa dicent. dñe quis similis tibi: nõ sicut hij q̃ cõfitent se nosse deũ: factis aũt negãt. Vera confessio est si omnia opa nostra fratres. opera eius sint: et confiteant ei. Confiteant autẽ gemina quadraz confessione vt duplicibus vestiamini: id est cõfessione peccatorũ vrorũ: et cõfessione laudis diume. Tunc enim veri iudei eritis si omnis vita vestra confiteat vos peccatores ꝛ dignos multo maioribus penis: deũ vero sume bonus: q̃ p hijs leuibus trãsitorijs penis eternã condonat supplicia que meruistis. Quisquis enim ardenter nõ desiderat penitentiã. videt operibus dicere nõ indigere se penitentiã: ꝛ ita suã non confitet culpã: aut nõ posse p desse ei penitẽtiã: ꝛ sic diumã nõ cõfitet bonitatẽ. Vos autẽ estote veri iudei. ꝛ ihrlm vera: vt nihil iam timeatis. Est enim ierusalẽ visio pacis. Visio non possessio: cuius fines dñs posuit pacẽ: nõ mitiũ sane nec medium. Si g̃ pacẽ non habetis imo qa pfectam in ista seculo habere nõ potestis: saltẽ videte eã: intuemini. cõsideratet desiderate eam. Illuc sint oculi cordis vestri: ad pacẽ sese dirigat intentõ vra: vt omnia quecunq; facitis huius pacis que exsuperat omnẽ sensũ desiderio faciatis: in oibus hoc intẽdatis: vt reconciliati pacem habeatis ad deũ. Dijs dicimus nolite timere: hos consolamur: non eos qviã pacis nõ cognouerũt. Nã si illis dicit. eras egrediemini: omnatõ non solatõ erit ista. Soli nimirũ dissolui desiderãt ꝛ egredi cõcupiscũt qui pacẽ vident: ꝛ sciũt si terrestres domus eoq; huius habitatõis dissoluant quomã edificatõez hñt ex deo: ꝛ nõ illi qui in insaniam versi suis compedibus delectant. Denicq; hij tales moriendo nõ tã egressi dicendi sunt q̃ ingressi: q̃ non in lucem non in libertatez vadunt sed in carcerem: sed in tenebras. sed in infernum. Vobis autem dicitur. Nolite timere: eras egrediemini: qiã nõ erit timor i fimbvris. Mitos q̃ dẽ habetis hostes: carnẽ q̃ nulli pt esse vicinior hostis: pns seculũ neq;.

qđ vndiq; circūfusū est vobis: prin
cipes tenebrarū: q̄ viā vestrā obsi
dent in aere collocati. Attamē noli
te timere: cras egrediemini: id ē in
proximo. Cras enī in proximo est. Vñ
et sanctus iacob ait. Cras respōde
bit mihi iustitia mea. Tres enī di
es sunt de q̄bꝫ etiam legimus. Viui
ficabit nos post duos dies i die ter
cia resuscitabit nos. Vnꝰ sub adā:
alter in xp̄o: tercius cum xp̄o. Vn
de ibi subditur sciemus sequemurq;
vt cognoscamus dñm: et hic dicit
cras egrediemi: ⁊ dñs erit vobiscū.
Nisi enim dicit qui dimidiauerunt
dies suos: in q̄bꝫ periit dies in quo
nati sunt: que est dies ad dies pec
cati: cui ieremias q̄ maledicebat
dicens: maledicta dies in qua natꝰ
fū. Oēs ein in illa nascim̄. Vtinaꝫ pe
reat in nob oibꝫ dies illa. dies nebu
le ⁊ caligīnis. dies tenebrarū ⁊ tur
binis: quā nob fecit adā: quā fecit
inimicus q̄ dixit apiem̄ oculi vestri
Ecce vero illuxit nobis dies redem
ptōnis noue: reparatōis antiq̄: feli
citatis eterne. Hec est dies quā fe
cit dñs: exultemus ⁊ letemur in ea:
q̄a cras egrediem̄. Vnde: misi de cō
clausi huius seculi. de ergastolo hu
ius corporis. de oppidis necessitatis.
curiositatis vanitatis ⁊ voluptatis:
que etiam inuitis nobis pedes tenet
affectōnis? Quid enim est spūi nr̄o
cum terremis? Cur nō spūalia deside
rat. spūalia querit: spūalia sapit? O
spūs qui desursum estis: quid vobis
cū infimis? Que sursū sunt querite
vbi xp̄us est in dextera dei sedens: q̄
sursū sūt sapite: non que super ter
ram. Sed corpus qđ corrumpit ag
grauat animā: et deprimit terrena
inhabitatō sensū multa cogitantē.
Necessitates multe miseri huiꝰ cor
poris detinēt nos. Viscus q̄dā pra
ui desiderij ⁊ delectatōis terrene vo
lare nō patit: et citius retrahit mē
tem: si forte aliq̄n subleuet. Sed no
lite timere: cras egrediemini de la
cu miserie et de luto fecis. Nam vt
inde vos educeret: infixus est ipe q̄ꝫ
in limo profundi. Nolite g̃ timē: cras
egrediemini de corpore mortis: ⁊ de
omni corruptōe peccati. Agite diē
istum in xp̄o: vt ambuletis sic̄ ⁊ ipse
ambulauit. Qui enim dicit se in xp̄o
manere: debet sicut ipse ambulauit
et ille ambulare. Nolite g̃ timere:
q̄a cras egrediemini: et sic semper
cum dño eritis. Vel q̄a signanter di
ctum est. et dñs erit vobiscū sic in
telligamus: vt dum sumus in corpo
re possimus nos esse cum dño id est
adherere eius voluntati: g̃ non est
ille nobiscū. vt cōsentiat voluntati
nostre. Vellemus enim iam liberi es
se: ocupiscimus dissolui. egredi desi
deramus: g̃ adhuc differt ille cer
ta ex causa. Cras egrediemur ⁊ do
minꝰ erit nobiscū: vt q̄cq̄d volueri
mus velit: et in nullo a nostra volun
tate discordet. Itaq; iudica ⁊ ihrl'm
nolite timere si p̄fectōem quā desi de
ratis nondū potestis adipisci: g̃ qđ
minus hꝫ imperfectio cōuersatōis
suppleat humilitas confessionis: ⁊ im
p̄fectū vestrū viderūt oculi dei. Pro
pterea enī mandata sua mandauit
custodiri nimis: vt videntes imp̄fe
ctōem nostrā deficeret nō posse im
plere qđ debet. fugiamus ad miseri
cordiā ⁊ dicamꝰ. qm̄ melior ē mi
sericordia tua super vitas: et qui nō
possumus in vestitu innocētie seu iu
stitie: appareamus vestiti confessione.
Confessio enī et pulcritudo in conspe
ctu dñi: si tñ fit vt diximus non oris
tm̄ g̃ etiā totius hominis: vt oia ossa

nostra dicant dñe quis similis tibi: idq; solius pacis intuitu: et desiderio reconciliationis ad deū. Talibo enim dicit. o iuda et ihrlm nolite timere cras egrediemini: id ē q̄ cito a corpore exierit aia. oēs simul affectōnes. oīa desideria quibus vniuersū interim mūdū. dispersa et ligata tenebaē dissoluent: et egredient de visco hoc. Et dñs erit vobiscū. Nimis id quidē vobis videri pt: si tamē ad vos respicitis: tnō ad ea que exspectāt vos. Nōne hoc vniuersus mundus exspectat? Creatura emm subiecta est vanitati: et cadente homine quē ostituerat dñs dñm domus fue et pricipes oīs possessionis fue: tota simul hereditas corrupta ē. Inde distēperatus aer: terra in operibus ade maledicta: et oīa subdita vanitati. Nec sane reparabit hereditas: donec reparent heredes. Vñ et iuxta apostoli testimoniū ingemiscit q̄z et pturit vsq; adhuc. Nec soli vtiq; huic mūdo: ſ et angelis et hoībo spectaculū facti sumus. Me inq̄t exspectant iusti: donec retribuas mihi. Et martires cū iudicij die postularēt non tanq̄z vindicte cupidi sed pfectōem desiderantes beatitudinis quā tūc habituri sūt: acceperūt diumū responsum. Sustinete modicū tēpus: donec impleat nūerus fratrū vestroz. Acceperūt q̄ iam singulas stolas: ſ non vestient duplicibo: donec vestiam et nos. Vadia tenemus et obsides ipsa eoz corpora: sine quibo sūmari nō possunt: nec ea recipiēt sine nobis. Vnde de pria christ et pphetis ait aplis: deo meli⁹ aliq̄d pui dēte p nobis vt nō sine nobo sūmarent. O si cognoscem⁹ et nos quō exspectāt et q̄ntū desiderāt aduentū nostrū: q̄ sollicite querūt: q̄z libenter audiunt bona de nobis. Quid tamē de his loquor qui didicerūt ex his que passi sunt opassionem: quādo et ipsi nos angeli sancti desiderāt? Nōne de vermiculis istis et de puluere isto restaurādi sūt muri celestis ihrlm? Putatis q̄ntū desiderāt ciues celi istaurari ciuitatis sue ruinas? Nuō solliciti sunt vt vemant lapides viui: qui coedificentur eis? Nuomō discurrūt medi inter nos et deū. fidelissime portātes ad deum gemitus nostros: et ipsi⁹ nobis gratiam deuotissime reportātes? Plane nō dedignabunt vt sim⁹ eoz socij: quoz facti sunt iā ministri. Nonne emim omnes administratorij sūt spiritus in ministeriū missi. ppter eos qui hereditatē capiūt salutis? Festinem⁹ obsecro dilectissimi festinemus: tota nos multitudo celestis curie exspectat. Exultare angelos fecimus q̄n ouerti sumus ad pemtētiam: pficiamus et festinemus oplere de nobis eoz leticiā. Ve tibi quicūq; es qui deliberas redire ad lutuz: reuerti ad vomitū. Putasne placatos habebis in iudicō: q̄s tāto et tā sperato priuarevis gaudio? Exultauerūt cū nos ad pemtentiā venimus: tanq̄z sūp his q̄s ab ipsa inferi porta cernerēt euocari. Quid nūc erit: si ab ipsa paradisi ianua euertiverimt et abire retroz fuz eos q̄ iā pedez alterū in paradiso posuerūt? Nā et si corpa inferius: ſ corda sursū Currite fres currite: non soli angeli: ſ et ipse angeloz vos creator exspectat. Nuptie parate sunt: ſ non dū plena domus: adhuc exspectantur: de quibo nuptie impleant. Exspectat vos pater et desiderat nō solū ppter nimiā caritatē suā qua dilexit nos: vñ et vmgemitus q̄ in finu

patris est ipse enarrauit: pat inquiens amatwos: ꝙ ꝓpter semetipsū. sic loquit p ꝓphetā: ꝓpter memetipsū ego faciā: nō ꝓpter wos. Quis enim implenduz dubitet qđ ꝓmisit filio dicens: postula a me ꝛ dabo tibi gētes hereditatē tuā ? Et alibi: sede a dextris meis: donec ponam inimicos tuos scabellū pedū tuoz. Non conterenē oīes inimici eius: dū nos q̄ sumus mēbra eius aliq̄tenus impugnabūt. Non implebit hec ꝓmissio: donec nouissima inimica destruetur mors. Nā de filio quis nesciat quātū desideret fructū natiuitatis ꝛ totius vite quaz gessit in carne: deniq; fructū crucis ꝛ mortis siue preciū sāguinis preciosi? Nonne traditurus est regnū deo ꝛ patri qđ acq̄siuit ? Nōne ei restauraturus est creaturas suas: ꝓ quibo pateꝛ illū misit in terris? Exspectat nos ꝛ spūs sanct9 Est eni caritas ꝛ benignitas in q̄ p̄ destinati sum9 ab eterno: nec dubiū quin p̄destinatōez suā velit impleri. Ergo q̄a parate fūt nuptie ꝛ oīs nos curie celestis frequentia desiderat ꝛ expetit ꝛ exspectat: curramus nō q̄si in incertū: curram9 desideriis et ꝓfectu virtutū. Proficere ꝓficisci est. Dicamus singuli: aspice in meꝛ miserere mei ſm iudiciū diligentiuz nomē tuū. Nō sicut ego meruī: ꝙ sic ille decreuerit miserere. Dicamus ite: sicut fuerit wolūtas in celo sic fiat. Tē q̄; fiat wolūtas tua. Scimus qm̄ scriptū est. Si deus ꝓ nobis: q̄s otra nos? Aut quis accusabit adū sus electos dei? An nō licet inq̄t mihi facē qđ wlo? Nec fit interim cōsolatō nr̄a carissimi: donec egredia murꝛ dñs fit nobiscuz. Qui magna sua misericordia ad beatā illā egressiōez et ad clarū illud cras nos ꝓducat: et in ꝟ q̄z ꝓximo cras visitare nos et nobiscū esse dignet: vt si q̄s forte in tēptatōe qualibet detinet ipo miserante qui p̄dicare venit clausis aptōnez cras egrediat: vt cū gaudio salutari suscipiam9 coronā paruuli regis nostri: ipso p̄stante q̄ cū patre ꝛ spū sancto viuit ꝛ regnat deus ꝓ oia secula seculoz amen.

Sermo tercius vnde sup.

Odie scietis q̄a veniet dñs: et mane videbitis gl̄az eius Quiq; terrigine ꝛ filij hoim: simul in vnū diues ꝛ paup audite. Vos q̄ in puluere estis expgiscimini ꝛ laudate: q̄a venit medicus ad egrotos redē ptoꝛ ad vendītos: ad errantes via: ad mortuos vita. Venit quippe q̄ ꝓ iciat in ꝓfundū maris oīa peccata nr̄a: qui sanet oīes infirmitates nostras: qui nos ꝓprijs humeris ad ꝓprie dignitatis reporꝛ originē. Magna est ista potētia: ꝙ plus est miranda misericordia q̄ ꝓ fic venire voluit: q̄ potuit subuenire. Hodie inquit scietis: q̄a veniet dñs. Verba hec q̄dem suo loco ꝛ tpe in scriptura posita sūt: ꝙ nō incongrue illa adviglilā dñice natiuitatis ecclesia mater assūpsit. Ecclesia inq̄ illa q̄ secū h̄z cōfiliū et spūm spōsi ꝛ dei sui: cui dilect9 inter vbera amotaē: ipsam cordis sedem principaliter possidens ꝛ seruans. Mimirū ipa ē q̄ vulnerauit coꝛ eius: et in ipam abissū secret oꝛ dei oculū tēplatōis immersit: vt illi in suo et sibi in eius coꝛde phennem faciat māsionē. Cū g̃ ipa in scripturis diuinis verba vel alteraꝛ vel alternat. Fortior ē illa opositio g̃ positō ꝓma vboꝛ: ꝛ fortassis tāto fortioꝛ. q̄ntū distat inē figurā ꝛ veritatē. inē lucē

In Vigilia Nativitatis

et vmbrā: inter dñam ⁊ ancillā. No die scietis: qa veniet dñs. Secūdum existimatōnem meā duo verbis istis dies nobis expōsius omēdarē. Primus q̄ a primi hoīs lapsu labitur vsq; ad finē mūdi: dies cui sancti se pius maledixisse noscunt. Ab illa enī lucidissima die in qua ꝺditus fu erat adā eiectus est: ⁊ in has rerū ꝺtrusus angustias diē tenebrosum incurrit: et pene a lumine veritatis extinctus. In hac die nascamur vni uersi: si tamē dies debet ⁊ nō potius nox vocari: nisi q̄ lumē ratōis quasi q̄ndam scintillulā nobis insupabilis illa miserico:dia dereliquit. Secūda vero dies erit in splendo:ibꝫ sanctoꝝ. in ꝑpetuas eternitates: cū inclaruerit illud seremissimū mane cui est misc̄ia repromissa et absoꝛpta erit nox in victoria: cū dimotis vmbris ⁊ tenebris splēdo:re lucis fuit fūt deo:sū intus ⁊ exteri9 cūcta pariter occupabit. Auditā fac mihi mane misc̄iaz tuam ait sanctus: et repleti sumus mane misc̄ia tua. Sz ad nr̄m diē reuertam. q̄ tāḡ custodia in nocte p̄ sua breuitate dicit: qui tanḡz mibilū ⁊ mane ab illo familiari spūs sancti organo noiatur. cū dicit. Nm̄ oīes dies nostri defecerūt: et defecerūt sicut fumus dies mei: ⁊ dies mei sicut vmbra declinauerūt. Parui et pessimi sūt oīes dies vite mee ait ille sanctus patriarcha. qui vidit dñm facie ad faciem. Et q̄dem in hac ipsa die homi deus ratōnem p̄stat tribuit intelligētiā: ꝫ necesse est vt exeūtē de hoc mūdo illuminet lumine sciētie sue: ne si de domo carceris ⁊ vmbra mortis exi ctus exierit illuminari nonvaleat in eternū. Ideo quippe vngenitus dei sol iusticie tanḡ immensi ⁊ preclari lumins cereus in huius mūdi carce rē illuminatus est ⁊ accēsus: vt oēs qui illūinari voluerint ad illū acce dant illiq; iūgant: vt nihil mediū inter illos fit ⁊ ipsū. Peccata enī no stra separāt inter nos ⁊ deū: ꝫ illis sublatis vero lumini illūinandi ⁊ q̄si occo:porādi onectim̄ inidipsū: sic lumē extinctū lumini lucenti ⁊ ardenti fine aliq̄ medio diungit et vt illūmet: q̄tenus p̄ exēplū visibiliū affectus rerū inuisibiliū cognoscamus. Ad hꝫ igit̄ tā magnū ⁊ p̄fulgidū fidus iuxta ꝓphetā illuminem9 nobis lumē sciētie priusq̄ de mundi huius tenebris exeamus: ne de tenebris trās eam9 ad tenebras: ⁊ tenebras sempiternas. Que ē aūt ista sciētia? Profecto scire q: veniet dñs: ⁊ si q̄n veniet scire nō possum9. Hoc est illud totū qꝺ postulat a nobis. Ac inq̄s. ista scientia oīm ē. Quis enī nesciat vel noiten9 fidel. qa veniet dñs: q̄a venturus est iudicare vivos ⁊ mortuos ⁊ reddere vnicuiq; iuxta opera sua? Nō oīm ista ē scietia frēs mei: ꝫ nec multoꝝ. Paucoꝝ est: q: reuera pauci sūt q̄ saluant. Putasne illi qui cū malefecerint letant ⁊ exultāt in rebꝫ pessimis: vel sciāt vel recogitēt. qa veniet dñs? Si dixerint ipsi. tu noli credere: qa qui dicit se nosse deū ⁊ mādata eius nō custodit: mēdax est. Cōfitent ait apl̄us nosse se deū: factis aūt negant: q: fides sine opibꝫ mortua ē. Non enī ita se oīm impuritate polluerēt. si dñm venturū scirēt vel formidarēt: ꝫ vigilarēt vtiq; ⁊ nō finerēt tā grauiter p̄fodi conscientias suas. Sciētia autē ista in p̄mo gradu opat̄ penitudiem ⁊ dolorē vt risū in luctū. cātū in plāctū. gaudiū in memorē conuertat: et incipiant tibi displicere q̄ vehement̄ aī

placuerãt ꝛ illa ſpecialiꝫ hꝛeas q̃
ſpecialiꝫ appetebas. Sic enĩ ſcriptũ
eſt qꝛ qui addit ſciẽtiã addit ꝛ dolo
rẽ: vt veracis ꝛ ſancte ſciẽtie ſit dꝛ
lor ſubſequẽs argumẽtũ. ℑn ſecun
do vero gradu opaꝫ coꝛruptõem:
vt iã nõ exhibeas mẽbra tua arma
iniquitatis peccato: ꝫ coerceas gu
lã. iugules luxuriã. ſupbiã dẽp maſ:
et facias ſeruire coꝛpus ſanctitati:
qđ iniquitati ante fuierat. Penitu
do enĩ ſine coꝛruptõe non ꝓdeſt: ſi
cut ſapiẽs ait. Vnus edificãs ꝛ vn9
deſtruẽs: quid ꝓdeſt eis niſi labor?
Qui enĩ baptiſaꝫ a moꝛtuo ꝛ iterũ
tangit eũ. nihil ꝓficit lauatõ eius:
ꝫ iuxta ſaluatoꝛis ſentẽtiã vꝛendũ
eſt ne ei aliquid deteꝛius otingat.
Sꝫ qꝛ hꝫ diuti9 nõ hꝛi poſſũt miſi cir
ca ſe multa circũſpectõe mẽs inde
feſſa vigilet ꝛ attẽdat: in tercio gra
du opaꝫ ſollicitudinẽ: vt iã ſollicit9
incipiat ambulare cũ deo ſuo: et ex
oĩi parte ſcruteꝫ: ne vel in leuiſſi
ma re tremẽde illius maieſtatis of
fendat aſpectus. ℑn penitudine ac
cendiꝫ: in coꝛruptõe ardet: in ſolici
tudine lucet: vt interius ꝛ exterius
renoueꝫ. Nic reſpirare incipit a tri
bulatõne maloꝝ ꝛ doloꝛe ꝛ timoꝛis
magnitudinez ſpũali letícia tpare:
ne ſuoꝝ enoꝛmitate ſceleꝛũ abũdã
tioꝛi triſticia abſoꝛbeaꝫ. Nimet ſi ti
met a iudice. ſperat a ſaluatoꝛe: cũ
iam in aĩo eius. timoꝛ ꝛ letícia obeq̃
tẽt ꝛ obuiẽt ſibi: pleꝛũq̃ timoꝛ letí
ciã ſuperet: leticia ſepius timoꝛẽ ex
cludat: et infra fui gaudij ocludat
archanũ. ℑFelix oſcientia in qua lu
ctamẽ hmõi indefinenꝫ conficiꝫ do
nec qđ moꝛtale eſt abſoꝛbeaꝫ a vi
ta: donec euacueꝫ timoꝛ qui ex par
te eſt et ſuccedat letícia. qđ ꝓfectũ
eſt; qꝛ non timoꝛ ſempiternus ꝫ leti
cia ſempiterna erit ei. ℑam vero ſic
ardens et lucẽs nondũ in domo ſe eſ
ſe oſtendat vbi ſine oĩi timoꝛe ventoꝛ
rũ accẽſũ lumẽ ſoleat deꝓtari: ſed
meminerit ſe eſſe ſub diuoꝛ vtraq̃
manu ſtudeat opire qđ poꝛtat: nec
credat aeri etiã ſi videat eſſe tranq̃l
lũ. Repente enĩ et hoꝛa qua nõ pu
tauerit mutabiẽ: et ſi vel ad modi
cũ manus remiſerit extingueẽ. ℑđ
et ſi etiaz ardoꝛ. poꝛtãtis manus vt
q̃nq̃ fieri ſolet adduſſerit. eligat po
tius pati q̃z retrahere manus ſuas:
q̃a in momento in ictu oculi poterit
exſuffłari. Si eſſem9 in domo illa nõ
manufacta. eterna in celis vbi nul
lus inimicus intrat: nullus exit ami
cus: nihil eſſet timẽdum. ℑNũc vero
tribꝰ maligniſſimis ꝛ validiſſimis vẽ
tis expoſiti ſumus. carni diabolo et
mũdo q̃ cõſcientiã illuminatã moli
unẽ extingueꝫ: inſuffłãtes in coꝛdi
bus noſtris deſideria mala. motus il
licitos: et ita te repente turbantes.
vt vix ꝓnoſcere valeas. vñ venias
aut quovadas. Ex quibꝰ ꝛ ſi duo ſe
pius intermittũt: a tercio tamẽ ne
mo vnquã ſuffłãdi inducias extoꝛ
ſit. ℑdeo vtriſq̃ mambꝰ ꝛ coꝛdis et
coꝛporis aĩa ẽ tegẽda: ne forte q̃ iã
illuũmata fuerat extiguaẽ: nec ce
dẽdũ vł recedẽdum etiã ſi ḡuis tẽ
ptatõnũ feruoꝛ vtriuſq̃ hois ſtatũ
vehemẽt afflixerit: ꝫ dicendũ cũ
ſãcto. Anima mea cũ mambꝰ meis
ſemper. Eligam9 potius ardere q̃z
cedere. Et ſicut qđ i mambꝰ noſtris
tenemus nõ facile obliuiſcimur: ſic
nunquã obliuiſcamur negociũ aĩa
rũ noſtrarũ: ꝛ illa cura principali
tervigeat in coꝛdibꝰ noſtris. Cum
ergo ſic lũbi noſtri accincti fuerint
et lucerne ardentes: cuſtodiẽde ſũt
vigilie noctis ſuꝑ gregẽ cogitatõ.

Sermo 3. in vigilia Natiui:

nũ tactõnũ nõstrarũ: vt si p̃ma vigília vel secũda vel tercia dñs venerit paratos nos inueniat. Prima vigília ẽ rectitudo operis: vt ad hãc quã iurasti regulã oñez vitaz exequare coneris. nec trãsgrediaris termios quos posuerũt p̃res tui: in cibo vie et vite huius exercitijs. nõ declinãs ad dexterã neqz ad sinistrã. Secunda puritas intentõnis: vt simplex oculus totũ corpus luciduz faciat: vt quicquid feceris ꝓpter deũ facias: et ad locũ vnde exeũt gratie reuertanẽ vt iterũ fluãt. Tercia est custodia vnitatis: vt in congregatõe positus volũtates alioz tuis voluntatibo anteponas: vt nõ solũ fine q̃rela ꝫ et cũ gratia inter frẽs manẽas: portãs oñes. orãs p omnibo: vt et de te q̃qz dicat. Hic est fratrum amator et populi israhel: hic est qui multũ orat pro ppło et vniuersa sancta ciuitate ihẽrusalez. Ita ergo in hac die aduentus vnigeniti nobis verã sciẽtiã accẽdit: sciẽtiã inquam illã que nos doceat q̃ amemur dñs: q̃ sit noz nostroz ꝑpetuum et stabile fundamentũ. Et mane inq̃t videbitis gl̃am eius. O mane. o dies q̃ melior es in atrijs dñi sup milia: quãdo erit mẽsis ex mense et sabbatũ ex sabbato. cũ splẽdoz lucis et feruoz caritatis vsqz in altissima illa magnalia terrarũ icolas illustrabit. Quis de te cogitare. nedũ aliquid presumat recitare? Interim tamẽ edificemus frẽs fidem nostrã: vt si mirabilia illa que nobis reseruanẽ videre nõ possumus: saltẽ mirabilia que ꝓpter nos in terris facta sũt aliq̃ntulũ ꝺtemplemur. Tria opera. tres mixturas fecit oñipotẽs illa maiestas in assumptõe nostre carnis. ita singulariẽ mirabilia. et mirabiliẽ singularia: vt talia nec facta sint: nec facienda sint amplius sup terram. Coniũcta quippe sũt admiricẽ deus et homo: mater et virgo: fides et cor humanũ. Ammirabiles iste mixture: et omni miraculo mirabilius: q̃modo tã diuisa. tanqz diuisa ab inicẽ inicẽ potuẽ diũgi. Et p̃mo q̃dem intuere creatõem. positõem et dispositõem rerũ: quãta videliczt sit in creatõe potẽtia. quãta positõe sapientia: in positõe q̃nta benignitas. In creatõe vide q̃ mirabiliq̃z magẽ potẽter cãta fuit: in positõe q̃z sapienẽ cũ cta locata fuit: in dispositõe q̃ benigne fuerit ordinatissima nexa sũt tã amabili q̃ ãmirabili caritate. Huic enim limo terreno vim vitalẽ miscuit vt in arboribo: vñ surgit venustas in foliijs. i floribo pulcritudo: sapor in fructibo et medicina. Nec hoc cõtentus adiecit etiam vim sensibilẽ limo nro vt in pecoribo: q̃ non solũ vitã habeant. ꝫ et sentiãt quinqz partita sensu alitate vigẽtes. Addidit adhuc honorare limum nostrum et ei vim rationalem immisit: vt in hominibo. qui non solum viuunt. sentiunt. ꝫ et discernunt inter comodum et incomodum. inter bonum et malum: inter verũ et falsum. Voluit q̃z infirmiora nostra abũdantiori gloria sublimare et cõtraxit se maiestas: vt qd melius habebat videlicet seipsũ limo nostro coniungeret: et in ꝑsona vna sibi inicẽ uniret deus et lim9: maiestas et infirmitas: tanta vtilitas et sublimitas tanta. Nichil enim deo sublimius. nil vilius limo: et tamen tanta dignatõne deus descendit in limũ. tantaqz dignitate lim9 ascẽdit ad deum: vt quicquid in eo deus fecit lim9 fecisse credatur: quicquid limus pertulit. deus in illo p.

tuliſſe dicatur: tam ineffabili q̃z in-
cõprehẽnſibili ſacramẽto. Et attẽ-
de: q̃ ſicut in illa ſingulari diuinita
te trinitas eſt in perſonis vnitas in
ſubſtãtia. ſic in iſta ſpeciali cõiũctõ-
ne trinitas eſt in ſubſtãtia in perſo
na vnitas: et ſicut ibi pſone nõ ſcin-
dũt vnitatẽ. vnitas nõ minuit trini
tatẽ: ita ⁊ hic perſona nõ cõfundit
ſubſtãtias: nec ſubſtãtie ipſe pſone
diſſipant vnitatẽ. Summa illa trini
tas hãc nob exhibuit ẽnitatẽ: op⁹
mirabile op⁹ ſingulare: iné oĩa ⁊ ſi
p oĩa opa ſua. Verbũ enim ⁊aĩa et
caro in vnã ſuenere perſonã: et hec
tria vnũ. et hec vnũ tria: nõ cõfuſio-
ne ſubſtãtie ꝛ vnitate pſone. Nec ẽ
prima ⁊ ſupexcellẽs mixtura. ⁊ hec
prima iné tres. Aduerte homo q̃a
limus es ⁊ nõ ſis ſuperbꝰ: q̃ deo iun-
ctus es: et nõ ſis ingratus. Secũda
mixtura eſt virgo ⁊ mater: ãmirabi
lis planeꝛ ſingularis. A ſeculo non
eſt auditũ q̃ virgo eſſet q̃ peperit:
q̃ mater eſſet que virgo permãſit.
Nunquã iuxta rerũ ordiné virgini-
tas vbi fecũditas p̃dicaẽ: nec fecun
ditas vbi virginitas integra ſeruaẽ. Sola hec eſt: in qua virginitas
et fecũditas obuiauerunt ſibi. Ibi
ſemel factũ eſt qđ factũ nõ fuerat.
nec fiet in eternũ: q̃a nec primã ſi-
milẽ viſa eſt: nec habere ſequentez.
Tercia eſt fides ⁊ cor hũanũ: ⁊ hec
quidem prima ⁊ ſecũda in ferio: ſed
nõ minus fortitan fortis. Miruz eni
eſt quõ cor humanũ hiis duobꝰ fi-
dem accomodauit: quomõ credi po
tuit q̃ deus homo eſſet: q̃ virgo fu
erit que peperiſſet. Sicut ferrũ ⁊ te
ſta iungi nõ poſſunt. ſic ⁊ hec duo ne
queũt miſceri: ſi non miſceat gluti
nuz ſpũs ſancti. Ergo ne credenduz
eſt q̃ ille deꝰ ſit qui ponitur in p̃ſe-
pio. qui vagit in cunis. qui omnium
infantulũ neceſſitatũ iniurias pati
tur: qui flagellaẽ. qui conſpuiẽ. qui
crucifigiẽ. qui ponẽ in ſepulcro: et
inter duos lapides concludit ur ex-
celſus ⁊ immẽſus? Illane virgo erit
que lactat puerũ. cui maritus otiu-
us comes eſt in uiuio. in thalamo.
qui ducíe illã in egiptũ. reducit ab
egypto: et ſolus cum ſola. tam lon-
ginquã. tam ſecretam confĩcit viã?
Nuõ potuit hoc perſuaderi generi
humano: vniuerſo orbi terrarũ? Et
tamẽ tam facile tam potenter per-
ſuaſum eſt: vt mihi id credibile fa-
ciat credentiuz multitudo. Iuuenes
et virgines ſenes cum iumentis ele-
gerũt mille mortibꝰ mori: q̃ vel ad
momentuz ab iſta fide deficere. Et
hec quidem mixtura excellẽs: ⁊ ex-
cellentior ſecũda: tercia vero excel-
lentiſſima eſt. Primã auris audiuit
⁊ oculus non vidit: quia auditũ eſt
et creditum vſq̃z in fines terre ma-
gnum illud pietatis ſacramentum:
⁊ tamẽ oculus deus nõ vidit abſq̃
te: quomodo te intra virginei ven-
tris anguſtias humano cori pozi cõ-
iunxiſti. Secundã oculus vidit: quia
ſe fecundam ⁊ virginem illa ſingu-
laris regina conſpexit que conſer-
uabat omnia verba hec conferens
in corde ſuo: cognouit ⁊ ioſeph non
minus teſtis q̃ cuſtos tãte virgini-
tatis. Tercia in cor hois aſcendit:
cũ qđ factũ eſt ſicut factũ eſt credi
tũ eſt: cum magis oraculo q̃z oculo
credim⁹. cũ que dicta vel facta fũt
tenemus firmiſſime nullatenus du-
bitãtes. In prima vide quid. in ſe-
cunda per quid. in tercia propter
quid deꝰ dederit tibi. Dedit tibi cri-
ſtum per mariam propter ſanitatẽ
In prima remedium eſt: q̃ ex deo

Sermo 4. In vigilia Natiuitatis

et hoīne cathaplasma ofectū est. qō sanaret oīes infirmitates tuas Cōtuse fūt autē ⁊ omixte due spēcies mvtero virginis tanq̄z in morta riolo: sancto spū tanq̄z pistillo illas suauiter omiscente. Sz q: tu dignꝰ nō eras cui donarē datū est marie vt per illā acciperes quicqō habe-res: que p hoc gp mater est genuit tibi deū: per hoc qō virgo est exau-dita est p reuerentia sua. in causa tua ⁊ totius generis humani. Si so-la mater esset sufficeret eivt saluaret p filiorꝝ generatōez. si sola vir go sufficeret sibi: nec benedictꝰ fru ctus ventris eius mūdi preciū esset Cū g in prima fit remediuz. in scōa adiutoriū est: qa nihil nos deus ha bere voluit. qō per marie manꝰ non trāsiret. In tercia aūt meritū est: qr cum hec firmiter credimus iam ha bemus: et in fide sanitas est: quia q crediderit saluus erit.

Sermo quartus vnde supra.

Odiernū quidē ꝑmonē ordi nis nostri osuetudo non exi gít: ꝫ crastino opus erit circa missa rū solēnia diutius occupari: ⁊ hora breuis sermonis lōgitudinē nō ad mittet. Propterea nō ab re puto p parare hodie corda vestra tāte sō-lēnitati: pīsertim cū fit p fūdissima sa cramēti huius ⁊ incōprehensibilis alti tudo: ⁊ tanq̄z fons vite quo magis hauriaē. eo magis exuberās nūquā valeat exhauriri. Demiq̄z scio quē-admoduz abūdet p xp̄o tribulatio vra: ⁊ vtinā abūdet ⁊ osolatō vra p ipsū. Mā mundialē quidē osolatōez vobis offerre nec libet nec licet. Vi lis est ⁊ ad nihilūvtilis hmōi osola-tio: ⁊ qō magis est metuendū etiaz vere aē salubris osolatōis est impe-dimentuz. Propterea q delectatio est angelorꝝ ⁊ gla ipse factꝰ est sa-lus ⁊ cōsolatō miserorꝝ: qui in ciui-tate sua magnus ⁊ sublimis valde beatificat ciues: ipse in exilio puus et hūilis valde letificat exules: et q in altissimis est gloria patris: factꝰ est in terra pax hominib⁹ bone vo-luntatis. Paruulꝰ eni datus est p-uulis. vt magnus detur magnis: ⁊ quos iustificat paruulus: magnifi-cet postmodū ⁊ glorificet magnꝰ et glorioſus. Hinc sine dubio vas ele-ctōis quod de plenitudine paruuli huius acceperat. licet enim paruu-lus ꝫ plenus gratia et veritate ⁊ in quo habitat oīis plenitudo diuini tatis corporaliter: hinc vtiq̄z paulus eructuat verbuz illud bonū qō hīs diebꝰ frequenter audistis. Gaude-te in dño semp: iterū dico gaudete. Gaudete inqt de exhibitōe iterum gaudete de ꝑmissione: qm̄ ⁊ res ple na gaudio: et spes plena gaudio ē. Gaudete quia iam pcepistis dona ſi nistre: gaudete qa exspectatis do-na dextre. Leua inquit eius sub ca-pite meo: ⁊ dextera illius amplexa bit me. Leua quidem leuat. dextera suscipit. Leua medet ⁊ iustificat: dex tera amplectit ⁊ beatificat. In le-ua eius merita: in dextera vero pre mia ostinent. In dextera inquā delí cie: in sinistra fūt medicine. Sed at-tēde piū medicū: attende medicum sapientē. Considera diligentius gp noua medicamina porrz: vide gp nō modo p̄ciosas ꝫ ⁊ speciosas attule-rit medicinas: nō solū perutiles ad sanitatis fructuz sed ⁊ delectabiles ad aspectum ⁊ suaues ad gustum. Demiq̄z primā eius medicinam pri-mū quod in sinistra portat attēde:

et ꝺceptū ſine ſemle mueltis. Intue
ere obſecro q̃le ſit iſtud: q̃ꝫ nouū q̃ꝫ
ammirabile q̃ꝫ amabile q̃ꝫ iocundū
Quid eſt pulcrius q̃ꝫ generatō ca
ſta. quid glorioſi⁹ quā ſancta ⁊ ſin
cera ꝺceptō: in q̃ mihil pudoris eſt.
mihil ſoꝛdis. mihil coꝛruptōis; At q̃
mā minus foꝛtaſſis ꝺetineret nos g̃
tia licet āmiratō nouitatis. niſi fru
at⁹ q̃ꝫ ſalutis ⁊ vtilitatis ꝺiſeratō.
animū ꝺelectaret: ꝺceptus iſte non
mō gloꝛioſus in ipſa quaſi exteꝛioꝛi
ſpecie. ſꝫ ⁊ p̄cioſus eſt in inteꝛioꝛi vir
tute: vt ſecundū quod ſcriptum eſt
in ſiniſtra ꝺñi gloꝛia ſimul ⁊ ꝺiuitie
inueniañ: ꝺiuicie m̃q̃ ſalutis: cum
gſa nouitatis. Quis enī poteſt facē
mundū ꝺe immūꝺo cōceptū ſemine:
niſi tu qui ſine oī̃ illicita ⁊ immun
da cōceptus es voluptate? In ipſa
raꝺice ⁊ oꝛigine mea infectus ⁊ m̃q̃
natus fū: immūda eſt ꝺceptō mea:
ſꝫ eſt a quo tollaē iſta ꝺfuſio. Ipſe
eā tollit: in quē ipſa nō cadit. Diui
tias ſalutis habeo quibꝰ reꝺimā p
prie ꝺceptōis impuritatē: xp̄i pu
riſſimā ꝺceptōem. Ad ꝺe aꝺhuc ꝺo
mine ihesu: innoua ſigna. immuta
mirabilia: nā prioꝛa quiꝺem ipſa cō
ſuetuꝺine viluerūt. Plane enī ſolis
oꝛtus ⁊ occaſus: terre fecūꝺitas tē
porū viciſſituꝺo miracula ſunt ⁊ ma
gna miracula: ſeꝺ totiens hec viꝺi
m⁹: vt iam nō ſit qui attēꝺat. Inno
ua ſigna: ⁊ immuta mirabilia. Ec
ce ait noua facio oīa. Quis hec ait?
Agnus vtiq̃ qui ſeꝺebat in throno
Agnus plane totus ſuauis: totus
ꝺelectabilis: ꝺemq̃ totus vnctus.
Hanc enim interpretatōem habet
nomē ei⁹ q̃ꝫ ē xp̄s. Cui poterit aſp
aut ꝺurus viꝺerī: q̃ nec ipī matrī in
natiuitate q̃cq̃ aſpitatiſ q̃cq̃ ſ itulit
leſiōis? O noua vere miracula. Con
ceptus fuit ſine puꝺoꝛe: partus ſinē
ꝺoloꝛe. Mutata eſt inq̃ ſine noſtra
maleꝺictō eue. Peperit enim filium
ſine ꝺoloꝛe. Mutata eſt m̃q̃ male
ꝺictō in benedictōnem: ſicut preꝺi
ctum eſt p angelū gabrielē. Bene
ꝺicta tu in mulieribus. O beata ſola
inter mulieres benedicta ⁊ non ma
leꝺicta: ſola a generali maleꝺicto
libera: ⁊ a ꝺoloꝛe parturientiū alie
na. Nec mirum fratres ſi ꝺoloꝛē nō
intulit matrī qui ꝺoloꝛes totius mun
ꝺi tulit ſm qꝺ yſaias ait: quia vere
lāguoꝛes noſtros ipſe tulit. Duo
ſūt que timet humana fragilitas:
puꝺoꝛ et ꝺoloꝛ. Vtrūq̃ xp̄us tolleꝛe
venit vnꝺe ⁊ vtrūq̃ ſuſcepit: quāꝺo
vt cetera fileā moꝛte. et moꝛte tur
piſſima cō ꝺemnatus eſt ab iniquis.
Itaq̃ vt fiꝺuciā nobis ꝺaret q̃ tol
leret hec a nobis prius matrez ſuā
immunē ab vtroq̃ ſeruauit: vt nec
in cōceptu quicq̃ puꝺoris: nec in p
tu q̃cq̃ ꝺoloꝛis exiſteret. Accumu
lañ aꝺhuc ꝺiuitie creſcit gloria:
innouañ ſigna: ⁊ miracula immu
tañ. Non ſolū ſine puꝺoꝛe ꝺcept⁹.
et ſine ꝺoloꝛe partus: ſꝫ ⁊ mater ē ſi
ne coꝛruptōe. O vere nouitas mau
ꝺita. Virgo peperit ⁊ poſt partū in
uiolata permanſit: fecūꝺitatem p
lis cū carnis integritate: ⁊ gauꝺiū
matris habens cum virginitatis ho
noꝛe. Iam ſecur⁹ exſpecto promiſ
ſam mihi gloꝛiam incoꝛruptōis in
carne mea: quomāquiꝺez oſeruata
per eum eſt incoꝛruptō etiā in ma
tre ſua. Facile erit ei per quē matez
ipſa incoꝛruptōem nō perꝺiꝺit pa
riēꝺo: vt ⁊ coꝛruptibile hoc incoꝛru
ptōem inꝺuat refurgeꝺo. Habes
tamen aꝺhuc maioꝛes ꝺiuitias: ha
bes gloꝛiaz ampliꝛem. Mater eſt
ſine coꝛruptōne virginitatis: filius

Sermo 4. In vigilia Natiuitatis

fine oñi labe peccati. Non cadit in matrē eue maledictio: nō cadit in plem generalis illa dditio de qua dictū est per ppheta. Nemo mūdus a sorde: nec infans cuius est vnius diei vita super terrā. Ecce infans sine sorde: solus inter homies verax: imo et veritas ipsa. Ecce agnus sine macula: agnus dei q̄ tollit peccata mūdi. Quis enim peccata melius tolleret: q̄ is in quē peccatū non cadit? Iste sine dubio lauare me p̄t: quem cōstat inquinatū non esse. Nec manus opertū luto detergat oculū meum: que sola sine puluere est. Iste mihi festucaz educat de oculo q̄ nō hz trabem in suo: imo iste trabez educat de meo: qui nec exiguuz puluerez habet in suo. Videmus certe diuitias salutis ⁊ vite: videm? gl̄az eius: gl̄am quasi vnigeniti a patre. Queris a q̄ patre? Et filius altissimi vocabit̄. Manifestū est quis altissimus sit. Sed ne quis remaneat locus dissimulatōnis: qđ ex te nascet̄ sanctū ait angelus gabriel ad mariā: vocabit̄ filius dei. O vere sanctū Non dabis dñe sanctū tuum videre corruptōez: qđ nec matri quidē abstulit incorruptōem. Crescūt miracula: multiplicant̄ diuitie: thesaur? aperit̄. Nue generat ⁊ mater ⁊ virgo est: qui generat̄ deus ⁊ homo ē. Sed nunquid dabit̄ sanctū canibꝫ: aut margarite porcis? Abscondat̄ certe thesaur? noster in agro: ⁊ pecunia nostra in sacculo reponat̄. Operiat̄ cōceptus fine femine matris despōsatōe. partus fine dolore vagitibꝫ paruuli ⁊ merore. Absc̄ōdat̄ ⁊ parturiētis incorruptō legali purificatōne: infantis innocētia solita circūcisione. Absc̄ōde inquā absc̄ōde maria. noui solis fulgorē: pone in presepio inuolue pannis infantez. Nam ⁊ ipsi pānī diuitie nostre sūt. Preciosiores siquidem panni salutoris oñi purpura: ⁊ gloriosius hoc presepe auratis regū solijs: ditior demiqꝫ xp̄i pauptas cunctis operibꝫ cunctisq̄ thesauris seculi. Quid eni humilitate ditius: quid p̄ciosius inuenīē: qua nimirū regnū celoz̄ emitur. et diuina gratia acquiritur? Sicut scriptū est. Beati pauperes spiritu: quoniā ipsoz̄ est regnū celorum. Et apud salomonez. Deus superbis resistit: humilibꝫ aūt dat g̃tiam. Habes cōmendatā humilitatez in natiuitate. In hac enim exinaniuit semetipsū: formam serui accipiens. et habitu inuētus vt homo Vis adhuc preciosiores diuitias et superexcellentem gloriam inuenire? Habes caritatē in passione. Maiorem hac dilectōnem nemo hz: vt animā suā ponat quis p amicis suis De diuitie salutis ⁊ gloria: sanguis preciosus quo redempti sumus: et crux dominica in qua cum apl̄o gloriamur. Michi aūt absit gl̄ari: nisi in cruce dñi mei ihesu xp̄i. Et dicebat. Nihil arbitratus sū me scire inter vos nisi xp̄m ihesū: et hūc crucifixū. Ipa est leua. xps ihesus ⁊ hic crucifixus: nā dextera q̄dez est: xps ihesus ⁊ꝫ gloriosus. Xp̄m inq̄t ihesum: et hunc crucifixum. Fortasse crux ipsa nos sumus: cui cristus memoratur infixus. Homo enim formam crucis habet: quam si manus extenderit exprimet manifestius. Loquitur autem cristus in psalmo. Infixus sum in limo profundi. Limum quidem nos esse manifestum est: quoniaz de limo plasmati sum?. Sed tunc quidem limus paradisi fuimus: nunc vero limus profundi.

Infixus fu mĝt: nō ptrāſiſ nō receſ
ſi: vobiſcū fūvſq; ad oſūmatōez ſcli
Ipſe eſt eni emanuel nobiſcū dō.
Nobiſcūvtiq; ꝫ p ſiniſtrā. Sic enim
olim thamar pariēte zara priusp-
tulit ſolā manū: q̄ in ſacramēto dñi
ce paſſiōis coccíneo alligata eſt fi-
lo. Itaq; iam quidem tenemus ſini
ſtraz: ꝫ adhuc clamare neceſſe eſt:
operí manuū tuarū porriges dexte-
rā. Nā delectat ōnes in dextera tua
vſq; in finē. Dñe oſtēde nobis dexte
rā: et ſuffícit nobis. Gla inquit tri
uitie in domo eius: vtiq; q̄ timet do
minū. Sz in domo tua dñe q̄d? Pro
fecto grāz actiotwx laudis. Be-
ati q̄ habitāt in domo tua dñe tē.
Oculus eni nō vidit. auris nō audi-
uit: et in cor hominis nō aſcēdit: q̄ p-
parauit deus diligētibo ſe. Lux eſt
eni inacceſſibilis: pax eſt q̄ expupat
omnē ſenſū: Fons eſt qui aſcenſū ne
ſcit ꝫ deſcenſū. Nō vidit oculus lu-
cē inacceſſibilē: nō audiuit auris pa
cē incōprehenſibilē. Speciosi quidē
pedes euāgeliſantiū pacē. Sed licet
in omnē terram exierit ſonus eoz:
tamē q̄ expuperat oēm ſenſū nec ab
ipſis quāta erat potuit capi: neduz
alioz auribo tradi. Ait enim etiam
paulus ipſe. Frēs ego me nō arbi
troꝛ oprehendiſſe. Fides quidem ex
auditu. auditus aūt per verbū dei:
ꝫ fides nō ſpecies: t pmiſſio nō ex-
hibitio pacis. Et quidem pax nunc
eſt etiā in terra hominb bone volun-
tatis: ꝫ q̄d eſt pax iſta ad illius ple
nitudinē tſupemmentiā pacis? Vñ
et ipſe dñs ait. Pacē meā do vobis:
pacē meā relinquo vobis. Meā fiq-
dem que exuperat omnē ſenſū: teſt
pax ſup pacē. Necdū capaces eſtiſ:
ꝫpterea do vobis patriā pacis: tre
linquo interimviā pacis. Sed q̄dem
q̄d dixímus. in cor hoīs nō aſcēdit?
Vtiq; q̄a fons eſt: taſcenſū neſcit.
Scímus eni q̄a natura fontiū eſt ri-
uos ſectari oualliuz: montiū arduа
declinare: ſicut ſcptū eſt. Qui emit-
tis fōtes in cōuallib: inter mediuz
montiū ptranſibūt aque. Hoc aūt
eſt vnde āmonere ſepius ſtudeo ve-
ſtrā caritatē: q̄a deus ſuperbis reſi
ſtit: hūilib autez dat grām. Fons
eni ad altioꝛē locū nō aſcēdit: ḡ fit
locus eius ꝫprius de quo aſcēdit vel
ꝓcedit. Sed videri pt ſcm hanc re
gulā non impedíri a ſupbia vias ḡ-
tie: pſertim q̄ ille primus ſupbo qui
ſcm ſcripturaz rex eſt ſup omnes
filios ſupbie dixiſſe nō legit altioꝛ
ero: ꝫ ero inquit ſimilis altiſſimo.
Attamē nō mentit apls: qm̄ ille ex
tollit ſupra oīne q̄d creditur aut q̄d
colitur deus. Horret hūanus audi-
tus verbū: ꝫ vtinā horreat ſimiliter
animus cogitatū malignū pariter
et affectū. Dico eni vobis q̄ nō ille
tantū: ꝫ et oīnis ſupbo extollit ſu-
pra deū. Vult eni deus fieri voluta-
tē ſuā: et ſupbo vult fieri ſuā. Iam
videt eqlitas: ꝫ ettēde male ogruā
ꝓportōem. Deus quidez in hijs tā-
tū q̄ ratō approbat. ſuā vult fieri vo
lūtatē: ſupbo vero t cū ratōe t otra
ratōez. Vides qm̄ altitudo eſt: t nō
illuc puenit fluēta grē? Niſi conuer-
ſi fueritis inĝt t efficiami ſic puul?
iſte: ſe aūt dicit q̄ ē fōs vite in q̄ ha
bitat et vñ manat plenitudo grā-
rū oim nō intrabitis in regnum ce-
lorum. Para prōde riuulos: ag-
geres terrene et elate cogitatōis
diſperge: conformare filio hominis:
nō primo hoi: qz fons grē in cor ho
minis carnalis ſcz t terrem nō aſcēdit
Oculum q̄z purga vt videre poſſis
meriſſimā lucē: t aurē tuam inclina

In Vigilia Nativitatis

ad obediendū: vt q̄ꝫ promissas ad
quietē ꝑpetuā ꝛ pacē sup pacē. Lux
eni est ꝙpter serenitatez: pax ꝙpter
trāquillitatē: fons ꝙpter affluētiaz
et eternitatē. Fontē assigna patri
ex q̄ nascit̄ filius ꝛ pcedit spūs san
ctus: lucē filio q̄ est vtiqꝫ candor vi
te eterne ꝛ lux vera illuminās omnē
hoiem venientē in hūc mūdū: pacez
spūi sancto. q̄ nimirū sup humilē et
quietuz requiescit. Nec ꝯ dico tanq̄ꝫ
ꝑpria ista sint singulorū: nā ꝛ pater
lux est vt sit filius lumen de lumine.
et filius pax est. pax nr̄a q̄ fecit vtꝫ
q̄ vnū: ꝛ spūs sanctus fons est aque
salientis in vitā eternā. Sed q̄n ad
hec peruenimus? Q̄n adimplebis
me dñe letícia cū vultu tuo. Gaude
mus in te q̄n visitasti nos oriēs ex
alto: iterū gaudemus exspectantes
beatā spē in aduētu secūdo. Sed q̄n
veniet plenitudo letície non de me
moria ꝙ de p̄sentia: de exhibitōe nō
de exspectatōne? Modestia vr̄a ait
apl̄us nota sit oīnib⁹ hoīb⁹: dñs p
pe est. Dignuz est enī vt ꝛ modestia
nr̄a nota sit: sicut dñi dei nostri mo
destia cūctis innotuit. Quid enī ma
gis incōgruū. q̄ꝫ vt immoderate a
gat homo. oscio ꝙprie infirmitatis:
q̄nquidē apparuit inter hoīes mo
destus dñs maiestatis? Discite q̄t
a me q̄a mitis fū ꝛ humilis corde: vt
possit etiā modestia vr̄a innotescere
re ceteris. Jam q̄ꝺ sequit̄ dñs pro
pe est. de dextera debz intelligi. Q̄n
de sinistra ipe loquit̄: ecce ego vobi
scū fū oīnib⁹ diebus vsq̄ ad cōsumatō
nē seculi. Prope est dñs frēs mei ni
hil solliciti fitis: in ꝓximo est ꝛ citi?
apparebit. Nolite deficē nolite las
sari: querite eū dū inueniri ꝑt: inuo
cate eū dum ꝙpe est. Prope est dñs
his q̄ tribulato sunt corde: ꝙpe est
exspectātib⁹ eum: exspectantib⁹ eū
in veritate. Deniqꝫ vis nosse q̄ꝫ ꝙpe
est? Audi sponsaz de spōso canentē:
q̄n ecce stat post parietē. Parietez
istum corpus tuum intellige: quod
obstaculuz impedit. vt eū q̄ ꝙpe est
nō dū valeas intueri. Propter̄a pau
lus ipse dissolui cupit ꝛ cū xp̄o esse:
et exclamās miserabilius infelix in
quit ego hō. q̄s me liberabit de cor
pore mortis huius? Sic ꝛ ꝙphēta in
psalmo. Educ inquit de carcē aiam
meā: ad confitendū nomini tuo.

Sermo secūdus vnde supra.

Antificamini hodie ꝛ estote
parati: die enī crastina
videbitis maiestatē dei in vobis. Ce
lebraturi dñice natiuitatis mirabi
le sacramentū: iure quidez monem̄
frēs in oīni sanctificatōne ꝑparari.
Adest enī sanct⁹ sanctoꝝ: adest ip
se q̄ dixit. Sācti estote: q̄a ego san
ctus fū. dñs deus vester. Alioquin
quō dabit̄ sanctū canibus ꝛ margari
ta porcis: nisi prius illi ab iniquita
te isti ab illicita voluptate purgati
de cetero tota sollicitudine fugiāt.
illi q̄ dē vomitū. isti volutabrū lutis?
Suscepturus olim diuina mādata
carnalis israhel sanctificabit̄ in iu
stic̄is carnis in baptismatib⁹ varīs
in muneribus et hostīs: que nō pote
rāt iuxta conscientiā pfectū facē ser
uientē. Verū ꝯ quidē oia trāsiere: ni
mirū vsq̄ ad tpus correptōis impo
sita: q̄ꝺ vtiqꝫ iā aduenit. Opportune
igit̄ ex ꝯ iā pfecta vobis indicit̄ sā
ctificatō. inēna mādat̄ ablutō: exi
git̄ mūdicia spūalis dicente dño.
Beati mūdo corde q̄n ipsi deum vi
debunt. Ad hoc viuimus fratres:
ad hoc nati. ad hoc vocati sum⁹? ad
hoc nobis dies hodiernus illuxit.

Erat aliquā dō nox: quando nemo poterat ꝯ operari. Erat nox in vniuerso orbe anteveri luminis ortum: ante xpi natiuitatē. Erat nox etiaz singulis quibusq; nostrū: añ suā cuiusq; uersionē. et internā regenerationem. An nō profundissima nox et tenebrosissime tenebre erant supvniuersam faciē terre: cū olim pres nostri factitios colerēt deos: et insano permitto sacrilegio lignaz lapides adorarent? An non etiā cuiq; nostrum caliginosa nox erat cum tanq; sine deo in hoc seculo viueremus: cū ambularemus post ocupiscētias nras. cū sectaremur carnis illecebras. cū obtēperaremus desiderijs secularibus cū exhiberemus mēbra nra arma iniquitatis peccato. cū seruiremus iniq̄tati ad iniquitatez: in q̄bus nūc merito erubescimus tanq; opibus tenebrarū? Qui dormiūt nocte dormiūt apls ait: et q̄ ebrij sunt. nocte ebrij sūt. Et hec quidez fuistis ꝙ excitati estis ꝙ sanctificati estis: si tamē filij lucis estis et filij diei: non noctis neq; tenebrarū. Siq̄dez p̄co diei est ille q̄ clamat. sobrij estote et vigilate. Et iudeis loquebat in pē thecosten de cōdiscipulis. Quō hij ebrij sūt cū sit hora diei tercia? Hoc enī est qđ ait eius coapls. Nox precessit: dies aūt appropiq̄bit. Abiciamus g̃ opa tenebraz et induamū arma lucis: sic ut in die honeste ambulemus. Abiciamus iniq̄t opa tenebrarū somnolentiaz scz tenebrietatē: qm̄vt sup̄ memini? q̄ dormiūt nocte dormiūt. et qui ebrij sunt nocte ebrij sūt: vt tanq; in die nō dormitemus ꝙ ambulemus: atq; ꝯ quidem honeste: nō temulēte. Vides hominē cui? ad oīne opus bonū dormitat aia eius p̄ tedio: in tenebris est vsq; adhuc. Vides inebriatū abstinentio sapientez plus q̄z oportet non ad sobrietatē cuius nec oculus visu nec auris impleaī auditu: q̄ pecuniam aut simile aliqđ diligēs nō satietur. longā instar ydropici sitim habens: filius noctis est et tenebrarū. Nec facile separanī hec duo dicente scriptura: q̄ in desiderijs est omis ociosus: ꝯ est in ebrietate omis somnolentus. Sanctificemur g̃ hodie et parati sim? parati q̄dem hodie nocturnū excutiēdo soporē: porro sācti ficati nihilominus tanq; in die ab ebrietate nocturna cupidis noxie frenādo furorē. In hijs enī duobus mādatis tota lex pendet et ꝓphete: que sūt declinare a malo et facere bonū. Veruz ꝯ hodie. nā crastina nec in sanctificatōe erit nec in p̄paratōne: ꝙ invisione vtiq; maiestatis. Crastina iniq̄t die videbitis maiestatez dei in vobis. Hoc est qđ ait patriarcha iacob: cras respōdebit mihi iustitia mea. Hodie enī iustitia colit. cras respōdebit: hodie exercet: cras fructificabit. Alioq̄n qđ nō semina uerit homo nec metet. Nec enī tūc videbit maiestatē qui otēpserit interim sanctitatem: nec orieī ei sol g̃ le cui sol iustitie ortus nō fuerit: nec illuceſcet ei dies crastina cui nō luxerit hodierna. Mimirū idcirco ꝙ hodie q̄dem nobis fact? ē a deo p̄e iustitia apparebit cras vita nra: vt et nos cū eo appareamus in gla. Hodie enī puulus nascit nobis vt non apponat hō magnificare seipm ꝙ solutam magis efficiam fiē puuli: cras exhibeī magn? dñs et laudabilis minis: ut ipi q̄z magnificem in laude. cū videlicet erit vnicuiq; laus a deo. Mimirum quos hodie iustificauerit cras magnificabit: et consūmatōni

Joh. Virgilii Nativitatis

ſanctitatis ſuccedet viſio maieſtatis
Nec manis viſio q̄ nō niſi ſimilitudi
neoſtat·ſimiles eni ei erimus: qm̄vi
debimus eū ſicuti eſt·Vnde ⁊ hic q̄z
nō ſimplicit̄ dr· videbitis maieſtatē
dei: ꝫ addit̄ ſignanter in vobis·No
die mimiruz tanq̄z in ſpeculo nos in
eo videmus dū nr̄a ſuſcipit: cras vi
debimus eū in nobis qñ iā ſua dona
bit: cum oſtēdet nobis ſeipſū ⁊aſſu
met nos ad ſeipſū·Hoc eſt ꝙ trā
euntē ſeſe miniſtraturū foꝛepmiſit:
de cuius interim plenitudine accipi
mus nō ſane gr̄am ꝙ gr̄a: ꝫ gr̄am ꝙ
gr̄a fit̄ ſcriptū eſt: gr̄az ⁊ gr̄az da
bit dñs· Ne g̃ otēnas priora mune
ra ſi ſequētia ocupiſcis: nec faſtidi
as priꝰ eduliū ſuis accipe q̄ ſecunt̄
Vel ꝙ ipſo ferculo ī q̄ apponit̄ qđ
apponit̄ ſumē nō recuſes · Ferculū
eni imputribile fec̄ ſibi pacificꝰ: coꝛ
pus meoꝛruptibile aptās ſibi in q̄
ſalutis epulas miniſtraret · Non da
bis m̄ꝫt ſanctū tuū videre coꝛruptō
nē· Illudvtiq̄z de q̄ gabriel ad ma
riaz: qđ naſcet̄ ait ex te ſanctū: vo
cabit̄ filius dei· Ab hoc igit̄ ſancto
hodie ſanctificem̄ vt maieſtatē eius
vbi dies illa aſpirauerit videamus·
Siquidem dies ſanctificatus illuxit
nobis: dies ſalutis: nō gl̄e aut feli
citatis· Denicq̄ donec paſſio annun
ciaꝛ ſancti ſanctoꝛ qui mimiruz in
paraſceue paſſus eſt id ē in die p̄pa
ratōnis: merito oibꝫ dr: ſanctificami
hodie teſtore pati· Sāctificami ma
gis ac magis de virtute in virtutez
pficiēdo: teſtore pati pſeuerando·
In q̄bꝫ tñ ſanctificam̄ ? Legi de q̄
dā dicēte ſcriptura·qm̄ in fide ⁊le
nitate ipſiꝰ ſcm̄ fecit illū · neq̄ eni
hoibꝫ ſine lenitate plꝰ q̄z deo ſine fi
de deo placē poſſibile ē · Merito ſa
ne in hīs monem̄ eſſe parati: q̄bꝫ ⁊
deo ouem̄ius cuius maieſtatē vi
ſuri ſumus: ⁊ nobis mucem vt in no
bis eam pariter videamus· Propte
rea ſiquidē oportet nos p̄uidere bo
na·non ſolū coꝛā deo ſ̄ etiā coꝛā hoi
bus: vt nō tm̄ regi noſtro·ꝫ ⁊ ociui
bus ⁊ omilitombꝫ noſtris grati eſſe
poſſimus· Et quidē añ oia· fides q̄
rēda eſt de q̄ legit̄: fide mūdās coꝛ
da eoꝝ· Beati eni mūdo coꝛde: qm̄
ipſi deū videbūt· Crede ꝙ te deo·cō
mitte te ei: iacta in eo cogitatū tu
um ⁊ ipſe te enutriet: vt fiducialiter
et fideliter dicas· dñs ſollicitus eſt
mei· Neq̄ eni hoc ſapiūt hoies amā
tes ſeipſos: homies ſcioli ⁊ ſollicitī p
ſeipſis·curā carnis pficiētes in deſi
derijs: ſurdi ad vocē dicentis·Omnē
ſollicitudinē veſtrā piciētes in eum:
ipſi enim cura eſt de vobis· Nā ſibi
quidem ipſe fidere nō fidei ſ̄ pfidie
eſt: nec cōfidentie ſ̄ diffidentie ma
gis in ſemetipo ꝙm in eo hr̄e fiduciā
Is vere fidelis eſt: q̄ nec ſibi credit
nec in ſe ſperat·Fact̄ ſibi tanq̄ vas
poſitū: ſ̄ ſic ptens aiam ſuā: vt mvi
tam eternaz cuſtodiat eā·Coꝛro id
quidem ſola facit humilitas coꝛdis·
vt nō ſibi fidelis aia mmtat̄: ꝫ deſe
rēs ſemetipſaz aſcēdat iā de deſer
to mmxa ſuper dilectū: atq̄ ideo de
licijs affluēs ·Sanevt pfecta ſit ſā
ctificatio etiam manſuetudinem et
gratiā ſocialis vite a ſancto ſancto
rū diſcamus oportet: fit̄ ipſe ait: di
ſcite a me quia mitis ſū et humilis
coꝛde· Quid enim huiuſmodi homi
nem dicere prohibet delicijs affluē
tem qui ſuauis ⁊ mitis et multe mi
ſericoꝛdie· omnibꝫ omnia fact̄ eſt
et vniuerſos perfundit oleo quodā
māſuetudinis ⁊ lenitatis: quo ſic in
fuſus eſt ſic perfuſus etiam ⁊ ſuper
fuſus vt ſtillare videatur vndiq̄ ?

Felix q̄ gemma hac sanctificatõe
parat? dicẽ p̄t: paratũ cor meũ de-
us: paratũ cor meũ. Habet hodie q̄
dem fructũ suũ in sanctificatõe: cra
stina die fmẽ habiturus vitã eter-
nam. Videbit eni maiestatẽ dei. qđ
vtiqz vita eterna est: fic veritas ait.
Hec est vita eterna: vt ognoscãt te
solũ verũ deũ: z quẽ misisti ihm cri
stũ. Reddet ei corona iusticie iust?
iudex in illũ die: cui sane altera non
succedet. Tũc videbit z affluet: z mi
rabiẽ et dilatabiẽ cor ipsius. Quo-
usq; dilatabiẽ? Usq; ad videndaz in
se maiestatem dei. Nolite arbitrari
frẽs: q̄ illã vobis p̄ missiõem verbis
explicare possimus. Sãctificami ho
die z estote parati: crastina die vi-
bitis z gaudebitis: gaudiũ vestrum
implebiẽ. Quid emm maiestas illa
nõ impleat? Etiã supimplebit z sup
effluet: qñ mẽsurã bonã z cõfertaz
et coagitatã z supefluentez dabũt
in sinus vestros. Usq; adeo fiq̄dem
supefluet: vt sup̄ modũ in sublimi
tate excedat nõ mõ merita ff z vo-
ta: fic vere potẽs est facẽ. sup̄ q̄z nos
intelligẽ aut sperare possimus. Nã
desideria q̄dem nr̃a in tribo maxime
constituta videnẽ: qđ decz qđ expedit
qđ delectat. Nec sũt q̄ocupiscimus.
oẽs q̄dez oia: ff alius magis hoc: ali
us illud. Ille sic deditus est volupta
ti. vt nec honestatẽ satis reputz nec
vtilitatem ille questui magis incu-
bãs z honestuz dissimulat z iocũdũ:
ille voluptatis pariter z vtilitatis
negligẽtior solũ vel maxime hono-
rẽ sectaẽ. Nec vero reprehensibile de
sideriũ horz: ff si ibi q̄rem? ea vbi
vere inueniremus. Nec eni vbi vere
sũt. vnuz sũt. atq; ipsũ vtiq; sũmum
bonũ: sũma vtilitas sũma gla: sũma
voluptas. Atq; ds q̄dem q̄ntũ inte-
rim capi possumus exspectatio nr̃a
est: z p̄ missa nobis visio maiestatis
in nobis: vt de? sit oia in oib?: oñe
iocũdũ. oñe vtile. oñe honestũ.

Sermo sextus vnde supra.

Vditũ audiuim? plenũ gra
tia: dignũ acceptõe. Ihus
xp̄us filius dei. in bethleẽ iude na
scit̃. Aia mea liquefacta est in ꝓ
mo ne isto: sed z sp̄us meus in p̄cordijs
meis estuat iocũditatẽ hanc et ex-
ultatõez solito vobis desiderio eru-
ctuare festinãs. Ihesus interpreta
tur saluator. Quid tã necessariũ p̄
ditis: quid tã optabile miseris: q̄đ
tam vtile desperatis? Alioq̄n vnde
salus vñ vel tenuis aliq̄ spes salutis.
in lege peccati. in corpore mortis. in
malicia hac die z loco afflictõis mi-
si noua nob et inꝑata nascer̃? s
At tu forte salutẽ optas. ff curatõ
nis acerbitatẽ teneritudis parit̃ et
egritudis ꝓprie oscius reformidas.
Ne timeas xp̄us est suauis plane et
mitis z multe misericordie vncti? oleo le-
ticie p̄ participibz suis: eis nimiruz
qui licet non ipsam plenitudinẽ: de
plenitudine tamẽ huius accipiũt p
ticipiũ vnctõis. Nevero suauẽ au-
diens inefficacez forte autumes sal-
uatorẽ: addit̃ z filius dei. Qual? eni
pater talis filius: cui subest cũ volu
erit posse. At fortitan vtilitate salu
tis z iocũditate vnctõis audita: ne
scio q̄đ submurmuras puto etiã de
honestate sollicitus. Saluatorẽ tibi
ꝑsularis adesse: vtpote iacẽs paliti
cus i ꝑbato: aut magis imẽ ihrlm z
iericho semiuiuus in via. Amplius
autẽ letaris nec durũ esse medicum
nec ꝑuibvti medicinis: ne tibi for-
sitan intolerabilor videatur breuis
ipsa curatõ: q̄z diuturna egritudo.

In Vigilia Natiuitatis

Sic mirū fic vſq; hodie multi pere
unt medicū fugiētes: q ihesū quis
dem nouerint ꝙ cristū nesciunt: hu=
mano sensu de multitudine t malis
gnitate morboꝝ pate sibi medele
molestiā estimantes. Tā vero si cer
tus es de saluatore: et nihilominus
xpm esse ognoscis nō vtentē caute
rio ꝙ vnguēto: nō ustione ꝙ vnctio
ne curantes: vnū adhuc arbitror in
genuam posse mouere creaturā: ne
forte qđ absit saluatoris huius non
satis odigna videat esse psona. Pu
to tamē nō vſq; adeo ambitōſus es
et gle cupidꝰ aut zelator honoris:
vt ab vno quopiā e cōseruis tuis si
prestare posset hāc grāz suscipere
detrectares. Nā si angelus aut ar=
changelus esset. vel ex superiori q=
uis ordie spūum beatoꝝ: multo mi
nus animositas tua qđ causaretur
haberet. Nūc autē tanto ampliore
tibi deuotōe suscipiēdus est iste sal
uator: quāto differētius p ceteris
oīb nomē hereditauit: ihesus cri
stus filius dei. Et vide si nō euidēti=
us hec tria ad pastores loquēs an=
gelus omendauit. gaudiū magnuz
qđ euāgelizauit exponēs. q in quit
natus ē ex vđ hodie saluator q est
xpūs dns. Exultemus igit frēs in
hac natiuitate et multiplicit gra=
tulemur in ea: quāt salutis vtilitas
et vnctōms suauitas. t filij dei maie
stas tam elegant illustrat: vt nihil
desit ex oīb q desiderant. nec co=
modū nec iocundū nec honestum.
Exultemus mq; ruminātes int nos
metipsos t muicē eructuātes suaue
verbū. eloquiū dulce: ihesus xps fi=
liꝰ dei nascit in bethlehez iude. Nec
mihi quis ad ista respondeat: inde=
uotꝰ. ingratus irreligiosus. Nō est
hoc nouū: olim audituz est. olim fa=
ctum est: olim natus est xps. Ego
ent dico: olim tante. Nec mirabitur
olim tante: cui pphēticū illud occur
rerit in eternū t vltra. Natus est ꝙ
xpūs: nō mō ante hec nostra tēpo=
ra: ꝙ ante tempora vniuersa. Verū
q̄dez illa natiuitas posuit tenebras
latibulū suū: imo vero magis lucez
inhabitat inaccessibilibilē: latet in
corde patris in mōte umbrosotcō=
uexo. Vt ꝙ aliqtenus innoteſcēt.
natus ē. tm tpe: natus ex carne: na
tꝰ in carne factū est verbū caro. Quid
tñ miruz sivſq; hodie vr in ecclesia.
xps filius dei nascit: quādo tam lōge
ātea dicebat. haud dubiū quin
de ipso. puer natus est nobis? Olim
cepit audiri verbū hoc: et nemo san
ctoꝝ aliqñ fastidiuit. Siquidē ibus
xpūs filius dei: heri t hodie t in eter=
nū. Nunc mirū primus homo omi
um viuētiū pater magnū eructuās
sacramentū. quod in xpo t in eccle=
sia aplus postmodū euidentius cō=
mēdauit: reliquet ait homo pārem t
mrez t adherebit vxori sue: et erunt
duo in carne vna. Nunc nihilominꝰ
abrahā pr oim credentiū exultauit
vt videret diē hūc. t vidit t gauisus
est. Alioquin qñ seruū iurātē sibi p
deū celi sub femore suo manū ponē
pcepisset: nisi ipsuz vtiq; deū celi ex
eodē nasciturum femore puidisset?
Hoc q̄z ofiliū cordis sui hoī p m cor
suū reuelauit deꝰ cui iurauit veritas
tē t nō frustrabit eū. de fructu inq=
ens ventris tui ponā super sedem tu=
am. Vñ t in bethleheē iude nascit: sic
angelus ait ciuitate dauid: vtiq; p
pter veritatē dei ad confirmādas pro
missiones pr m. Hoc etiā multipharie
mltisq; modis cetis reuelatū ē pribꝰ
et pphetis. Absit aūt vt a diligētibꝰ deū aliqñ fuit negligēt auditū:

nisi forte negligerevidebat qui dicebat obsecro dñe mitte quē missurus es: aut fastidire. qui clamabat: vtinā dirūperes celos ⁊ descendēs: ceteraq; similia. Ipsū deinde apostoli sanctividerūt ⁊ audierūt: ⁊ manus eorū tractauerūt de verbo vite: quibo singulariē aiebat. Beati oculi qui vident q̄ vos videtis. Postremo hoc idem nobis q̄q; suatū est fidelibovtiq; thesauris fidei omendatum: ipso eque dicēte. Beati qui nō viderūt ⁊ crediderunt. Pars nostra hec est in verbo vite. Nec sane otem ptibilis ex q̄ mirū viuiē ⁊ q̄ vicit mūdus: qm̄ iustus ex fide viuit: ⁊ hꝫ est victoria que vincit mūdum fides nr̄a. Hec est que velut quoddā emitatis exēplar p̄terita simul ⁊ presentia ac futura. sinu quodā vastissimo cōp̄hendit: vt nihil ei p̄tereat. nihil pereat. p̄eat nihil. Merito p: inde in testimonium fidei vr̄e vbi facta est vox annūciatōis huius in auribo vr̄is exultastis in gaudio: egistis gratias: pstrati soloten⁹ adorastis: cōcurrētes velut sub vmbra alarū eius: et sub pennis eius sperātes. Nunquid non singuli natiuitate saluatoris audita clamastis i cordibo vestris dicētes. mihi aūt adhere deo bonuz est. aut potius illud quod idem ꝓpheta ait: deo subiecta esto anima mea ꝫ Infelix mimir: uz quisquis ficte prostratus cordē rigido corpus humiliauit. Est enim qui humiliaē nequit: interiora autē eius plena sūt dolo. Quisquis enim necessitatē suā minus ꝑsiderat. min⁹ sentit incomoda. min⁹ pericula patet. minus deuote ꝓfugit ad remedia orte salutis: min⁹ affectuose se subicit deo. minus fideliter psallit. domine refugiū fact⁹ es nobis: hius adoratio minus accepta. huius pstratio minus vera: huius humiliatio minus habens: huius etiam victoriosa minuus imo et minus viuida fides. Quid tamen dicit. beati qui non viderūt ⁊ crediderūt? Quasi nō videaē ipsū credere quodāmō iā videre. Sed aduerte diligēter cui et qñ dictū sit: ei vtiq; qui arguebaē q̄ qa vidisset credidisset. Neq; enī idipsum est vidisse ⁊ deo credidisse: qđ credendo vidisse. Alioquin abrahā pater vester q̄ nā mō dñicū hūc vidisse die: nisi credendo credendus est ꝫ Sz illud quō accipieē qđ hac nocte cantatū est nobis. sanctificamini hodie ⁊ estote parati. crastina die videbitis maiestatē dei in vobis: si nō mente videre est. pia deuotōne repsentare ⁊ recolere fide non ficta magnū illud magne pietatis sacramentū. qđ manifestū est in carne iustificatuz est in spū. apparuit angelis p̄dicatū est gētib. creditum est mundo assumptū est in gla ꝫ Semp igiē nouū qđ semp innouat mētes: necvnq; vetus qđ fructificare non cessat: qđ in ppetuū non marcescit. Hoc est enī sanctū: qđ non daē videre corruptōnez. Hic nouus hō: qui nullius vnquā vetustatis capax etiam eos quoq; mutet auerūt oīa ossa. in verā vite trāsferat nouitatē Inde est q̄ etiā in p̄senti tam iocūdissima annūciatōe si aduertistis cō grue satis dicit nō tā natus esse q̄z nasci. Iesus xp̄us filius dei nasciē in bethleem iude. Sicut enī quodā modo imolaē adhuc cotidie donec mortē eius annunciamus: sic ⁊ videē nasci: dū fideliter repsentamus eiꝰ natiuitatem. Die igiē crastina videbimus maiestatē dei: ꝫ sane in nobis non in seipso: vtiq; maiestatem in

humilitate: vtutē in infirmitate: in homine deū. Ipse est enī emanuel: qđ interp̄tat nobiscū deus. Et euidētius audi. Verbū inquit caro factū est: et habitauit in nobis. Deinde ex tūc ꝛ deinceps vidimꝰ glām eius: ꝙ glām q̄si vnigeniti a patre. vtiq; plenū gratie vidimus ꝛ veritatis. Non enī glām potestatis aut claritatis: ꝙ glaz paterne pietatis glām gratie: de qua apl̄us in laude inquit gle gratie sue. Sic g̃ nascit̄ Sed vbi putas? In bethleem iude Neq; enī decet nos ita bethleez p̄terire. Trāseamus vsq; bethleem dicūt pastores: nō bethleem ptrā seamus. Quid enī si paup vicul⁹ ē? Quid si videt̄ minima in iudea? Ne id quidem incōgruū ei qui cū diues esset. ꝓpter nos factus est paup: et cū esset magnus dn̄s ꝛ laudabilis mi mis: parulus natus est nobis. Et dicebat. Beati paupes spū: qm̄ ipō rū est regnū celoz. Itēq; Nisi cōuersi fueritis ꝛ efficiamini sicut puer iste: nō intrabitis in regnū celorū. Vñ etiā stabulū elegit ꝛ p̄sepe. vtiq; bomū luteā ꝛ diuersoriū iumentorū: vt hunc esse scias qui de stercore erigit paupere. ꝛ saluos facit boies et iumēta. Vtinā aut inueniamur ꝛ nos bethleem iude: vt in nobis q̄z digneē nasci ꝛ audire mereamī: q̄a nobis timētibꝫ deū oriet̄ sol iusticie. Forte enī hoc est qđ supra memini mus: ad videndā in nobis dn̄i maie statē: ꝛ sanctificatōe opus esse ꝛ p̄ paratōe. Mā ꝛ iuxta ꝓphetaz. Facta est iudea sanctificatō eius. q̄a videli cet oīa in confessione lauanē: et do mus panis qđ bethleem sonat ad p̄paratōem fortasse videt̄ magno pere ptinere. Nuō enī ille paratus est. vt excipere tantū hospitē possit qui dicit: q: nō est in domo mea pa nis? Demiq; q: imparatus erat qui dā necesse habuit amici ostiū clau sū media nocte pulsare ꝛ dicere: q̄a amicus meus venit ad me de via: et nō habeo quod ponā ante illū. Pa ratū cor eius sperare in dño ait p̄ pheta. haud dubiū quin de iusto lo quēs: confirmatū est cor eius: nō cō mouebit. Non est paratū cor: qđ non est confirmatuz. Scimus aūt ipsō eo dem teste ꝓphēta: q̄ panis cor hois confirmet. Non est g̃ paratū cor sed aridū ꝛ exsangue cor eius: qui obli tus est comedere panē suū. Est autez paratus ꝛ nō turbat us vt custodiat mādata vite: qui oblitus ea q̄ retro sūt: in ea que añ sūt se extēdit. Vi des q̄ fugiēda quedā: q̄ sit quedā obliuio cupienda? Neq; enim totus manasses iordanē transiit: ꝙ nec to tus citra sibi elegit mansionez. Est qui oblit⁹ est domini creatoris sui: et est qui ꝓpter eū in cōspectu suo semp: oblitus populū suū et domuz patris sui. Et ille quidez celestia ob liuiscit̄. hic vero q̄ sunt sup terraz: iste p̄sentia ille futura: iste q̄ videntur ille q̄ non videnē: postremo iste que sua sūt: ille q̄ ihesu xp̄i. Vterq; manasses vterq; obliuiosus: ꝙ alter quidem ihꝛusalez alter babilonis oblit⁹: alter coꝛ que impediūt ob litus: et iste paratus: alter sane eo rū magis q̄ expediūt ꝛ q̄ nō expedit obliuiscī: atq; hic penitus impara tus ad videndā in se dn̄i maiestatē Neq; enī est domus panis. in q̄ sal uator oriet̄: nō est manasses ille cui appareat q̄ isr̄l regit: ꝛ sup cherubin sedet. Appare inquit coꝛā effra im beniamyn ꝛ manasse. Ego arbi troꝛ istos tres esse qui saluanē. q̄a ali⁹ quidā ꝓphēta noe daniel ꝛ iob

nominauit: eo ꝓbem q̄z ⁊ tribus illis
pastoribꝫ designari: q̄bꝫ nato ange
lo magni ꝯsilij gaudiū magnū an-
gelꝰ euāgelizauit. Vide aūt ne fo-
rte ipsi sint ⁊ tres magi venientes iam
nō mō ab oriēte ꝫ etiā ab occidēte:
vt recūbant cū abrahā ysaac ⁊ ia-
cob. Forte enī nō incōgrue videbiē.
ad effraym quidē qđ fructificatō-
nē sonat ptinere thuris oblatōez:
qđ offerre incensuz dignū in odo-
rē suauitatis ꝓprium sit eoz q̄s posuit
dñs. vt eant ⁊ fructū afferant: id ē
ecclesie ꝑlatoz. Nā ⁊ beniamin fili⁹
dextere offerat necesse est aurū id
est substātiā huius mūdi: vt videli-
cet fidelis ꝓpls in pte dextera cōsti
tut⁹ a iudice m̄eat audire: q̄ esuri
uit dedistis mihi māducare. ⁊ ceta
Petro manasses si tñ is esse voluе-
rit cui appareat deus mirram offe-
rat mortificatōis: quā quidē a no
stra specialiē arbitror ꝓfessiōe req̄
ri. Et hec dicta sint ne ad eā ptē tri
bus manasse: que citra iordanē sub-
stitit puemamus: ꝫ obliuiscaī ma-
gis ea q̄ retro sunt: extenti ⁊ intenti
ad anteriora. Nūc vero reteamus vsq̄
bethlehem ⁊ videamus ꝟbum
qđ factū est: qđ dñs ostēdit nobis
Domus panis est vt iā diximus: bo
nū est nos illic esse. vbi enī fuerit ꝟ
bū dñi nō deest vtiq̄ panis q̄ cōfir-
met cor: dicente ꝓpheta. Confirma me
in verbis tuis. Nimirū in verbo qđ ꝓ
cedit de ore dei viuit homo: viuit in
xpō: viuit in eo xps. Vbi oriē. ibi ap
paret: nec omīno amat cor titubās
aut vacillās: ꝫ stabile ⁊ confirmatum
Si quis murmurat. si quis hesitat. si
q̄s nutat si q̄s cogitat reuolui in lu
tū. redire ad vomitū. deserere votū.
mutare ꝓpositū suū: nō est bethle-
hem iste: nō est domus panis. Sola
em Fames ⁊ Fames valida in egipti
eū descendere. porcos pascere. siliq̄s
eurire opellit: vt pote ꝑcul agentē
a domo patris: a domo patris. i qua
etiam mercenarij pando abūdare
nosc̄unt. Non g̃ in hmōi cor de nā-
scitur xps cui deest fidei fortitudo.
vtiq̄ panis vite scriptura teste: q̄ mi
am iustus ex fide viuit: qđ videlicet
aie vera vita q̄ est ipe. nō nisi p fidez
interim habitet in cordibꝫ vestris.
Alioq̄n quō in illo nasciē ihesus. q̄-
mō salus oriē illi quādo quidez vera
oīmo certaq̄ sententia est. q̄ is tā
tū qui ꝑseuerauerit vsq̄ in fmē sal-
uꝰ erit? Nā q̄ minime inueniaē in
eo xp̄us nec de eis fit quibꝫ dicit. q̄
vnctōem habetis a sancto: ex eo vl
maxime ostat q̄ sine dubio etiā aru
it cor illius: ex q̄ oblitus est omede
re panē suū. Multo minus aūt ad fi
liū ptinet dei qui hmōi est: q̄ nō nisi
sup quietū ⁊ humilē ac trementē ver
ba sua requiescat spūs ipsi⁹: nec fit
vlla societas eternitati ⁊ tāte muta
bilitati. ei q̄ est ⁊ ei q̄ nunq̄ in eodez
pmanet statu. Ceterū q̄zlibet firmi
q̄zlibet fortes in fide. q̄zlibz parati.
q̄zlibet pando abūdātes: ipso q̄dez
largiēte. cui q̄tidie orātes dicim⁹.
panē nostrū q̄tidianū da nobis ho-
die: nec esse habem⁹ addere ꝯsequē
ter di mitte nobis debita nr̄a. Alio-
quin si dixerimus qm̄ pcēm nō ha-
bem⁹ nosipsos seducimus: ⁊ veritas
in nobis nō est. Nimirū veritas ipse
est q̄ nō simplicit in bethlehem. ꝫ in
bethlehem iude nasciē: ihūs xps fi-
lius dei. Preoccupemus igiē faciem
dñi in ꝯfessiōe: vt sanctificati pariē
et parati inueniaī ⁊ nos bethlehē
iude: atq̄ ita nascētem dñm videre
mereaī in nob. Ceterū si q̄ alia eo-
usq̄ ꝓfecerit qđ quidem est multuz

In Natali Dñi

ad nos. vt sit fecunda virgo. sit stella maris. sit plena grā & supuenientez bōis in se spūm sāctū: puto q̄ nō mō in ea: ꝫ ex ea q̄z nō dedignabit nasci. Nemo sane id sibi arrogare ꝓsumat: nisi q̄s ipse speciali dēig-tōe tanq̄z digito monstrauerit dicēs. Ecce mater mea & fratres mei. Enimuero audi vnū ex istis. Filioli mei ait q̄s iterum pturio: donec formet xp̄us in vobis. Si eni nascividebat in eis cū formabat xp̄s in eis: quō nō etiā ab eo similit nasci eū dicere q̄s ꝓsumat: q̄ in ipsis quodā-mō eū pturiebat? Et tu quidem impia synagoga hūc nobis filiū ꝓpisti officio quodā matris: ꝫ nō mris affectu. Excussisti eū de sinu tuo ex ciuitatē ejciēs releuās sup terram: tanq̄z dicēs ecclie gentiū parit & ecclesie primitiuoz q̄ est in celis: nec mihi nec vobis sit ꝫ diuidat. Diuidat inq̄z nō int vtraq; ꝫ abvtraq;. Expulsū eni exaltatū releuatū. et q̄dez modice satis. tantū vt nec in tuis esset membo nec in terris: ferro vndiq; coartasti ne forte vel hac vl illa exederet: vt videlicet a te separatus ad neutrā pueniret illaz. Seua nimirū mr ita abortiuū facē voluisti: dū non esset q̄ excipe posset excussuz. Age ḡ q̄d ꝓfeceris: imo q̄z nihil ꝓfeceris intuē. Vndiq; eni egrediunt filie syon: vt videant regē salomonē in diademate q̄ coronasti eū. Relinquēs mrem adhereret vxori sue vt sint duo in carne vna: & ciuitate pulsus atq; leuat9 a terra oia trahit ad se: q̄ppe q̄ est benedictus deus in secula amen.

In die natiuitatis dñi. Sermo primus.

Randis q̄dē est dile ctissimi hodierna dñice natiuitatis solēnitas: ꝫ dies breuis cogit breuiare sermonē. Nec miruz. si facimus nos breue verbū. qñ & deus pater verbū fecit abbreuiatū. Vultis nosse q̄z lōgū. q̄z breue fecit? Celū inq̄t & verbū & terrā ego impleo: nunc caro factū in augusto locatū ꝓsepio est. A seculo ait ꝓpheta & in seculuz tu es deus: & ecce factus est infans die ivni9. Ad q̄d hō frēs aut que necessitas fuit vt sic exinaniret se. sic humiliaret se. sic abbreuiaret se dñs maiestatis: nisi vt nos similiter faciatis? Jā clamat exēplo. qđ postmodū ꝓdicaturus est verbo. discite a me q: mitis sū & humilis corde: vt verax inueniat q̄ dicit: cepit ihesus facēre docē. Obsecro p in de et plurimū rogo frēs. nō patiamini sine causa tā ꝓciosū exemplar vobis exhibitū esse: ꝫ ofortamini illi & renouamini spū mētis vestre. Studete humilitati q̄ fundamētū ē custosq; vtutū: sectami illā que sola ꝓt saluare aias vestras. Quid eni magis indignū. quid detestādū amplius. quid grauius puniendum: q̄z vt videās deū celi puulū factū. vltra apponat hō magnificare seipsū super terram? Intolerabilis impudentie est: vt vbi sese exinaniuit maiestas. vermicul9 inflet & intumescat. Hoc igit est ꝓpter qđ exinaniuit se forma sui accipiens. q̄ in forma dei pri eq̄lis erat: ꝫ exinaniuit maiestate & potētia: nō bonitate & misericordia. Quid eni ait apl̄us? Apparuit inq̄t benignitas & humanitas saluatoris nostri dei. Apparuerat ante potentia in rerum creatōe: apparebat sapientia in earum gubernatōne: sed benignitas misericordie nūc maxie

E ij

aparuit in humanitate. Innotuerat iudeis ptas infigmis atq; portētis: vndez in ea lege sepius inuenies: ego dñs. ego deus. Philosophis q̄z abundantibo in sensu suo maiestas innotuit. quomā iuxta aposto li verba. qđ notū est dei manifestuz est in illis. Verūtamē z iudei ptāte ipsa pmebanē: et philosophi scrutatozes maiestatis opprimebanē a gla. Potestas subiectōez: maiestas exigit āmiratōez: neutra imitatōez Appareat dñe bomitas cui possit bomo qui ad ymaginez tuā creatus ē oformari: nā maiestatē. potestatē. sapientiā nec imitari possumus: nec expedit emulari. Nouisq; āgustata est misedia tua. in sola angelorz parte: reliquā occupat iudiciū cum toto pariter humano genere. Dñe in celo misericordia tua: et veritas tua vsq; ad nubes: terrā vmulsaz cōdemnās taereas ptātes. Dilatz miserico:dia terminos suos. extendat funes. expādat sinus: attingat a fine vsq; ad finē fortiē: disponēs oia suauiter. Restrictus est dñe iudicō sinus tuus: solue cingulū tuū. z veni mirabatōibo affluēs: supefluēs caritatē. Quid tu times o homo q̄d trepidas a facie dñi q̄a venit? Venit nō iudicare: ꝫ saluare terraz. Olim tibi pstuasū est ab infideli quodā sezuo: vt furtim tolleres z imponēs regiuz dyadema capiti tuo. Deprehensus in furto quid mi timeres: q̄d mi fugeres a facie eius? Forte enī iam gladiū vibrabit igmitū. Nunc in exilio positus in fudore vultus tui vesceris pane tuo: et ecce vox audita est in terra nostra: q: dñator aduenit. Quo ibis a spū eius: et q̄a facie ei9 fugies? Noli fugere noli timē: non venit cū armis: non puniendū. ꝫ salvandum requirit. Et ne forte dicas etiā nūc. voce tua audiui z abscōdime: ecce infās est z fine voce. Mā vagiētis vox magis miseranda est q̄ tremenda. Aut si cui forte terribilis: sed nō tibi. Paruulus factus est: tenera mēbra virgo mater pannis alligat: z adhuc timore trepidas? Vel in hoc scies q̄a non venit perdere te ꝫ saluare: eripere z non ligare. Jā adūsus hostes tuos dimicat iā superbos z sublimiū colla tang̃ dei virtus et sapientia calcat. Duo sūt tibi hostes. pcēm z mors. sed ē mors copis et aie. Vtrūq; debellatur? aduenit: et ab vtroq; saluabit te: noli timē. Et iā quidez peccatū in pria psona vicit: qñ humanaz naturam sine vlla otagiōe suscepit. Grandis enī peccato facta est violētia: et reuera expugnatū esse cognoscit qñ naturā quā se totā ifecisse z occupasse gloriabat. ab eo penitus aliena. in xpo inuenta est. Delme persequit micos tuos z cōprehendit eos: nec cōuertitur donec deficiant. Cōtra peccatū dimicans in conuersatōne sua: verbis pariter et exemplis oppugnat: sed in passione sua alligat illud: alligat plane fortez. et diripit vasa eius. Jam vero eodem ordine mortē q̄z superat prius in seipso cū resurgit primicie dormientiū z pmogenitus mortuorz: postmodum debellatur? eā pariter in oibo nob qñ videlicet suscitabit mortalia corpa nostra: et destruet nouissima inimica mors. Propterea enī resurgens decorez indutus est: nō sicut antea nascens pānis inuolutus est. Propterea qui prius sinu misericordie affluebat non iudicans quēquā resurgens precinxit se: et iusticie cingulo videtur quodāmodo effluētē

In Natali Dñi

finiꝝ miſericordie collegiſſe: qm̃ ex tunc paraē ad iudiciū: qđ in nr̃a reſurrectōe futurū eſt. ¶Mā & pterea paruul⁹ anteaveniet vt miſcdiaz p̃rogaret: & futurū in fine iudiciū p̃turrēs miſcdia tēperaret. Licet enī paruulus ad nos venerit: nō parum tamen attulit: non parum contulit nobis. Si queris quid attulit: primo oīm̃ attulit miſcdiaz: ſecundū quā teſte apoſtolo ſaluos nos fecit. ¶Neq enī hꝫs tantū pfuit qs tūc pñs fuerit: ſ fons eſt qui nunq̃z poterit exhauriri. ¶Fons nobis eſt xp̃s dñs. vnde lauemur. ficut ſcriptū eſt ¶Qui dilexit nos & lauit nos a peccatis noſtris. Verūtamē nō iſte ſolus aquarum vſus eſt: nec tantū fordes abluūt. ſ & ſitim extinguūt. Beatus vero ait ſapiēs q̄ in ſapiētia morabiē: et qui in iuſticia meditabiē. Et poſt pauca. Aqua inquit ſapientie ſalutaris potabit illū. Bene ſapiētie ſalutaris: quoniaz ſapientia carnis mors eſt: et ſapientia mūdi etiā ipſa inimica eſt deo. Sola q̄ ex deo eſt ſapiētia ſalutaris: que ſecūdū beati iacobi diffinitōnem primū pudica: deinde pacifica eſt. ¶Mā ſapiētia carnis voluptuoſa eſt nō pudica: ſapiētia mūdi tumultuoſa eſt non pacifica. Sapientia vero q̄ ex deo eſt. primū pudica eſt nō querēs q̄ ſua ſūt ſ que ihesu xp̃i: vt nō ſuā quiſq̄ faciat voluntatē. ſ cōſideret que ſit voluntas dei: deinde pacifica non abundās in ſuo ſenſu ſ alieno magis acquieſcēs cōſilio vel iudicio. Tercius aquarū vſus. eſt irrigatō: quā pfecto maxime neceſſariā habēt nouelle plantatōes. Alioquin aut minus pficient: aut ex toto peribunt pre ficcitate. Nuerat ꝙ deuotōnis aq̄s quiſquis ſeminauerit bonoꝝ operū ſemina: vt irrigatus fōte gr̃e bone uerſatōis ortus nō exareſcat: ſ in ppetua viriditate pficiat. Orat enī pro hmōi pheta: et olocauſtū tuum inquies pinguefiat. Sicut in laudibz aaron legis: quoniā ſacrificiū eius quotidian⁹ ignis abſūp fit. In quibz oīnibz nihil aliud intelligendū videē: niſi vt bona opera feruore deuotōis & dulcedine ſpūalis gratie cōdiant. Putas inueniri poterit q̄rtus fons. vt paradiſuz recupemus: q̄tuor fōtiū irrigatōe amiſſimū? ¶Mā ſi terrenā paradiſū denuo nob reddendā nō ſperamus: quō regnū celoꝝ ſperabimus? Si terrena inq̃t dixi vobis & nō creditis: quō ſi dixero vobis celeſtia credetis? ¶Nūc aūt vt de exhibitōne p̃ſentiū firma ſit exſpectatō futuroꝝ: paradiſū habemus multo meliorē & longe delectabiliorē ꝙ primi parētes habuerūt: & paradiſus noſter xp̃s dñs ē. In q̄ tres q̄dem fōtes iā inuenim⁹: q̄rtū q̄ramus. Habemus de fōte miſericordie ad diluēdas culpas aq̄s remiſſionis: habemus de fonte ſapientie ad potandā ſitim nr̃az aquas diſcretōnis: habemus de fonte gr̃e ad irrigādas plantas bonoꝝ operū aq̄s deuotōis. ¶Nueramus ad decoquendos cibos aq̄s feruētes: aq̄s emulatōis. Dedīūt & decoquūt affectōes nr̃as. & ebullīūt de fonte caritatis. Vñ ait pp̃ha. Concaluit cor meū in me: & in meditatōe mea exardeſcet ignis. Alibi q̄z: zelus inq̃t domꝰ tue comedit me. Siq̄dē ex dulcedie deuotōis diligens iuſticiā. ex feruore emulatōis odio hz iniq̃tatē. Et vide ne forte de fōtibz iſtis p̃dixerit yſaias. Hauriētis aq̄s i gaudio de fōtibz ſaluatoris. ¶Mā vt pmiſſionē hāc vite pñtis eſſe noueris nō

future illud attẽde qđ ſeqr̃: dicetis in illa die cõfitemini dño. et inuocate nomẽ eius. Inuocatõ q̃ppe pñtiſ tpis eſt: ſic̃ ſcriptuz eſt. Inuoca me in die tribulatõis. Porro ex hijs q̃tuor fõtibꝫ tres q̃dez ꝑrie ouemre videnẽ tribꝫ eccleſie oꝛdinibꝫ. ſingu li ſingulis. Nã primus q̃dez omnis eſt oñibꝫ. In multis eni offẽdimus oñes: et neceſſariũ habem9 miſcdie fontẽ q̃ poſſimus eaꝛ offẽſionũ ab luere ſoꝛdes. Oẽs inquã peccauim9 et egemus gꝛa dei. Et ꝑlatiꝛ otinẽ tes tꝛiugati: ſi dixerimus q̃a pcm nõ habemus: noſipſos ſeducimus. Quia g̃ nemo mũdus a ſoꝛde neceſ ſarius eſt oñibꝫ fons miſcdie: ꝛ pa riꝛto debẽt ad hũc fõtẽ. noe damiel tꝛiob ꝑperare. De cetero q̃dez iob maxie ſapiẽtie fontẽ q̃rat: qñ ipſe magis inẽ medios laqueos ambu lat: itaꝛ magnum videaꝛ ſi a malo declinat. Damieli vero currendũ eſt ad fontẽ gr̃e cui nimirũ penitentie opaꝛ laboꝛes abſtinẽtie deuotõis gr̃a neceſſe eſt impiguare. Oꝑtet eniꝛ nos maxime in hilaritate oia faciam9: qñ hilarẽ datoꝛẽ diligit deus. Verũ terra nr̃a neq̃quã fertí lis eſt hmõi ſeminis bom ſcz ouerſa tõis. Peribit facile. Facile otabeſcet miſi crebris irrigatõibꝫ adiuuer̃: vt merito i oꝛõe dñica hmõi gr̃aꝫ ſub cotidiana pans noie q̃tidie poſtule mus impiguare. Nuã eni timendũ nobis ne forte cadat ſup nos terrí bilis illa maledictõ ꝑphetice impcatõis: fiãt ſic̃ fenũ tectoꝛ qđ priuſ q̃ꝫ euellatur exaruit. Fons vero e mulatõis noe cõuemt ſpecialiꝫ: q̃a maxime ꝑlatos decet hic zel9. Nua tuoꝛ itaq̃ fõtes iſtos. adhuc in caꝛ ne viuẽtibꝫ nobis in ſemetipſo xp̃s exhibet: q̃ntũ q̃ eſt fõs vite poſt hꝫ ſeculũ repꝛomittẽs: ad quẽ ſitiebat ꝑphꝛeta cũ dicẽt. Sitiuit aĩa mea ad deũ fõtẽ viuũ. Fortaſſis etiã ꝑpẽ hos q̃tuoꝛ fõtes q̃tuoꝛ in locis vulnera tus eſt xp̃us adhuc viuẽs in cruce: ꝑpẽ q̃ntũ cũ iã ẽdiſſet ſpũm. trãſ foꝛat9 eſt in latẽ. Viuebat adhuc qñ foderũt ei manꝰ ꝛ pedes: vt nob adhuc viuẽtibꝫ. q̃tuoꝛ fõtes ex ſeip ſo ꝑferret. Quintũ ꝑtulit vulnus cũ iã exſpiꝛaſſe: vt in ſe mihi lomin9 q̃n tũ nob fõtẽ poſt obitũ apiret. Sed ecce dũ loquiñ de miſterijs natiui tatis ad ſcrutanda repente deueni mus ſacramẽta dñice paſſiõis. Nec mirũ tñ ſi q̃rimus in paſſione: qđ in natiuitate ſua xp̃s attulerit. Tunc eniꝛ ciſſo ſacco pecuniã q̃ latebat in pcium noſtre redemptõis effudit.

Sermo ſecũdus vnde ſupra.

Agna opa dñi ait ꝑphꝛeta. Magna q̃dem oia opa eius fr̃es fiq̃dem magn9 ꝛ ipſe: ſ ad nos maxie ſpectãt q̃ in eis maxie eſſe vi denẽ. Hinc ẽ qđ pſallit idem ꝑphꝛeta dicẽs. Magnificauit dñs: facẽ no biſcũ. Demq̃ q̃ magnifice nobiſcũ agat ſpecialiꝫ tꝛia q̃dã ei9 opa cla mãt: ꝑme nr̃e creatõis. pñtis redẽ ptõis: future glorificatõis. Quam magnificata ſũt in ſingulis opera tua dñe. Tuũ eſt virtutẽ opũ tuoꝛ annũciare ꝑpo tuo: nos ipſa ſaltem opa nõ ſilem9. Triplicẽ fr̃es cõmí xtionẽ in hijs tribꝫ oſiderare eſt: ce leſtis plane opis ꝛ diume virtutis. Nã in ꝑmo ope oditõis nr̃e de limo ꝛe plaſmauit hoiem de9: ꝛ inſpira uit in faciẽ ei9 ſpũm vite. Qualis ar tifex q̃lis vnitoꝛ rerũ: ad cuius nu tũ ſic og lutinanr̃ fibi limus terreꝛ ſpũs vite. Limus q̃dem iã añ creat9

In Natali Dñi Sermo 2.

erat: qñ in principio creauit deus de lũ et terrã. At ihũs sane nõ omunẽ ꝯpriã hz oditõez: nec in massa creatur: ꝯ singulari q̃dam excellentia inspiraẽ. Agnosce o homo dignitatẽ tuã: agnosce gꝛam cõditõis hũane. Est enĩ tibi cũ mũdo corpus: sic enĩ decet eũ q̃ institutus est sup vniuersaz huius creature corporee molẽ aliqua ei similari ex parte: ꝯ est tibi etiã sublimiꝰ aliquid nec oñino oparãdus es ceteris creaturis. Cõpacta ꝛ federata sunt in te caro ꝛ aia: illa plasmata: hec inspirata. Szcuiꝰ in̄ est hõmixtio? Cui hac vnio prestaẽ? Eteni iuxta sapiẽtiaz filiorũ huius seculi vbi sociaꝛ fũmis inferiora pualẽt qui ptãtẽ hñt: ꝛ humilioribꝰ tunẽ p libitu suo. Concutcat fortior minus fortẽ: irrideꝛ sapiens in̄doctũ. simplicẽ fallit astutus: potẽs despicit ibecillẽ. ℳõ sic in opere tuo deꝰ. nõ sic in tua omixtõe: nõ ad hõ sociasti ihũz limo: sublimẽ hũili: dignã ꝛ excellẽtẽ creaturã abiecte ꝛ mutili masse. ℳuis non videat frẽs quãtum corpori pstet aia? ℳũquid non truncus esset insensibilis caro inaiata? Ab aia enim pulcritudo: ab aia incrementũ: ab aia claritas visus ꝛ sonus vocis. Denicz sensus oĩs ab aia est. Caritatẽ mihi cõmendat: caritatẽ in hac ipsa cõditõis ꝓprie pagina lego. Caritatẽ in ipso statim principio nõ solũ p̃dicat: ꝯ ingerit mihi manus benignissima creatoꝛis. Et quidem magna hec cõiunctio dilectissimi: ꝯ si stabilis pmansisset. ℳũc autẽ licz diuio fuerit mumta figillo. ad imaginẽ q̃ꝑ ꝛ similitudinẽ suã creauit deus hoiem: heu dirutũ est figillũ: et vnitas dissipata. Accedens pessimus ille latro recẽs adhuc figillum fregit: et sic mutata similitudine diuina cõparatus est miser homo iuuentis insipiẽtibꝰ: et similis factus est illis. Rectũ quippe fecit deus hominẽ: atcz hec similitudo eius de q̃ scriptũ est: q̃a rectus dñs deus noster. et non est iniquitas in eo. Veracem q̃z et iustum fecit eum. sicut et ipse veritas ꝛ iustícia ẽ: nec vnitas ipsa posset diffũgi. dum figilli huiꝰ integrítas pmaneret. Verũ supuenit Fallsarius qui in̄doctis figillũ pmittẽs melius: ve ve fregit qđ erat manu diuinitatis impressum. Eritis inquit sicut dij: scientes bonũ ꝛ malum. O maliuole o maliuole o maligne: ad quid eis similitudo scientie? Sint certe sicut dij. recti. iusti. veraces sint: sint sicut deꝰ in quẽ peccatũ nõ cadit. Hoc quippe figillo stãte: stabit vnitas illa. Jam experim̃ miseri: quid nobis pꝛfuaserit versutia dyabolice fraudis. Fracto nãcz figillo sequit̃ amarũ discidiuz: tristẽ diuortiũ. Vbi est qđ dixisti nequã: nequaq̃ moriemini? Ecce enim morimur oñes: et non est homo qui viuat ꝛ nõ videat mortẽ. Sed quid erit dñe deꝰ? ℳũquã ne reparabit̃ opꝰ tuũ: ꝛ q̃ ceciderit nõ adiciet vt resurgat? ℳõ est q̃ reficiat: misi q̃ fecit. Jtacz ꝓpter miseriã mopũ. ꝛ gemitũ pauperũ nũc exurgã dicit dñs: ponã in salutari tuo: fiducialit̃ agã in eo. ℳihil siquidem ꝓficiet inimicus in eo: ꝛ filius iniq̃tatis nõ apponet nocere ei. ℳouã inquit ego facio omixturã: vbi ꝛ exp̃ssius ꝛ robustius pono figillũ. eũ qui nõ ad imaginẽ meã factus. ꝯ est ipsa imago splendoꝛ glorie et figura substãtie: non factus sed genitus añ secula. Et ne forte timeas esse frãgendũ: audi ꝓphetam. Aruit tanq̃ testa

vtus mea: ꝫ talis testa quã nec ipe malleꝰ vmůse ẽre necẽ vllo mõpossit Sane cũ prima ex duob facta sit · secũda cõiunctio fit ex trib: vt discas ex hĩs ipso ad sacramẽtũ accedere trinitatis· Verbũ qđ erat in principio apud deũ ⁊ deus erat: aia q̃ de nihilo creata est ⁊ añ non erat: caro de massa corruptõis fine corruptõe aliq̃·diuino segregata artificio·q̃ lis nulla iã caro erat vinculo indissolubili in psone coeunt vnitatem · Habes in hijs triplex genus potentie: qđ nõ erat·creatũ: qđ pierat·reparatũ: qđ sup oĩa erat·paulominus ab angelis minoratũ· Nec fũt euãgelica illa sata farine que pariẽ fermentãẽ: vt sit panis angelorum quẽ manducet hõ: panis cor hominis ofirmans· Felix mulier bñdicta in mulieribꝫ: in cuius castis viscerib fupueniente igne sancti spũs coctus est panis iste ·Felix inquã mulier: que i hec tria sata immisit fidei fue fermentũ·Siquidem fide cepit·fide pepit: et vt ait elizabeth beata q̃ credidit: qm̃ perfecta fũt in ea q̃ dicta fũt ei a dño·Nec mireris gp fide eius mediãte vnitũ dixerim verbum carni: qñquidem ⁊ carnẽ ipsaꝫ de eiꝰ carne suscepit·Sane ne hĩs quidem p̃ senti expositõi obuiare p̃t: qđ de celestis regni dicit similitudine· Neqꝫ enim indignũ videt fi celoꝝ regnũ fidei marie oparaẽ·quaꝫ reparaẽ· Huius itaqꝫ vmculum vnionis nulla oĩno solue poterit creatura·Siq̃dem nec princeps huius mundi hꝫ in eo q̃q̃ꝫ·nec ipse iohãnes soluere dignus est corrigiam calciamenti· Quid tm̃: Soluaẽ certe aliq̃tenꝰ ne cesse est: alioquin qđ dissolutum est nõ resolidaẽ· Panis integer thesaurus abscõditus sapiẽtia occulta: q̃ vtilitas in hijs omnib: Merito flebat iohãnes nõ inuenirí q̃ aperiret librũ: ⁊ solueret signacula eius·Dũ enim clausus staret: nemo ex nobis diuinaꝫ illã attingẽ sapiẽtiã pualeret Aperi tu librũ agne dei vera manfuetudo · Fodiendas expone indeo manus tuas ⁊ pedes tuos: vt qui in eis latet pcedat thesaurꝰ salutis: ⁊ copiosa redemptõ·Frãge demqꝫ esuriẽtib panẽ tuũ· Solus enim frangere potes q̃ solus vt cõfracta solides stare potes: ⁊ in ipsa ofractõne solus ptãtez habes ponẽdi aiaz cũ volueris resumẽdã·Tua igiẽ miãtõe soluaẽ aliq̃tenus hĩs tẽplũ: ꝫ non pemtꝰ dissoluaẽ·Separeẽ ab aia caro: ꝫ verbum sanet carnis seruet incorruptõez ⁊ aie plenã oferat libertatem: vt sola inter mortuos libere agat educẽs vinctos de domo carceris·sedẽtes i tenebris ⁊ vmbra mortis·Ponat aia sancta carnez immaculatã ꝫ resumendaz tercia die: vẽ moriẽs mortẽ perimat: et vita oĩm cum resurgẽte resurgat· Ita factũ est dilectissimi· ⁊ ita factum gaudeamus· Morte illa mors mortua est et regenerati sumus in spẽvite p resurrectõez ihesu xp̃i ex mortuis· Iã quid facturuz sit in vnõe tercia q̃s loquet: Nec oculus vidit·nec auris audiuit ·nec in cor hois ascẽdit: q̃ p parauit deus diligẽtib se·Cõsummatõ erit illa cum tradiderit xp̃us regnuz deo ⁊ p̃ri: et erunt duo nõ iã in carne vna: ꝫ in spũvno· Etenim si adherẽs carni verbum factum ẽ caro: multomagis qui adheserit deo vnus spiritꝰ erit cum eo· Et in hac quidez vnione media·humilitas exhibeẽ et humilitas magna inmis: in ea vero quã exspectamꝰ ad quã suspiramus: perfecta nobis si tamẽ

In Natali dñi Sermo 3.

nobis repōsita sanctificatō est. ℳS si meminimus in prima cōiunctōe q̄ ex aīa ⁊ carne opactus est homo caritatē omendari: merito humilitas emmet in secūda: q̄a sola virtus est humilitatis lese reparatō caritatis Porro q̄ vnīē ratōnalis aie creatura terreno corpori oīmo nō est humilitati ascribere: fiq̄dem nō ex deliberatōe ꝓpria carni misceē· ꝫ creando immittīē: immittēdo creatē· ℳon fic sane fūmus ille ſpūs: qui cū esset magis bonus· ipso bñplaciti fui arbitrio accessit ad corpus meo q̄ natū Merito demq̄ caritatē ⁊ humilitatē sequiē glorificatō: q̄a fine caritate mihil prodesse pōest: ⁊ nemo misi qui se humiliat exaltabitur·

Sermo tercius vnde supra·

VO quedā rerū genera fratres in hac natiuitate domini considero: non solū diuersa: sed ⁊ dissimilia valde· Si quidem ⁊ puer q̄ nascīē deus est: et mater de qua nascīē virgo est: ⁊ partus ipse fine dolore est· ℳulget in tenebris lux noua de celo: gaudiū magnū angelis euāgelisat· Laudat multitudo celestis militie: datur gl'a deo: ⁊ in terra pax hominib bone volūtatis· Currunt pastores· inueniunt qđ ad eos dictū est verbum: nunciant alīs: q̄cunq̄ audiūt ammirantē· Decet hīs similia dilectissimi diuīe vtutis fūt: non fragilitatis hūane· Vasa sunt aurea et argētea: quib pro tanta solennitate in mensa dñi etiā egenis quibusq̄ hodie mīnistratur· ℳon est nobis tollere ista: non nobis datur aureus discus aut cipha: sed qui in eis est cibus et potus· Diligenter considera ait sapiens· que tibi apponuntur· Et ego quidem agnosco in ea esse natiuitatis huius tempus ⁊ locum: infantilis corporis teneritudinem paruuli vagitus et lacrimas: sed ⁊ ipsorum quib primo annunciatē natiuitas saluatoris paupertatem pastorum atq̄ vigilias· Mea sunt hec: pro me faciūt: mihi apponuntur: mihi proponuntur imitanda· Hodie natus est: nocte natꝰ est cristus· ℳunquid credimus casu factum vt in tanta aeris inclemētia et in tenebris nasceretur: cuius est hiems et estas dies et nox? ℳon eligunt paruuli ceteri quando nascantur· quippe quib adhuc vix incipiētib viuere nullus fūbest rationis vsus: nulla eligendi libertas: facultas nulla deliberandi· Xpūs fratres et si homo erat: erat tamen in principio apud deū ⁊ deus erat eiusdem cuius nunc est sapientie et potestatis: vtpote dei virtus et dei sapientia· ℳascitur? itaq̄ dei filius· cuius in arbitrio erat quodcunq̄ vellet eligere tempus eligit quod molestius est presertim paruulo ⁊ pauperis matris filio: que vix pannos haberet ad muoluendum: presepe ad reclmandum· Et cum esset tanta necessitas: nullā audio pellium fieri mentionem· Primus adam pellicis vestitur tumicis: pannis secundus obuoluitur· ℳon est tale iudicium mundi· Aut iste fallitur: aut mundus errat· Sed diuinam falli impossibile est sapientiam· Merito prudētē ⁊ carnis prudentia moris: si quidem et ipsa inimica est deo: et seculi quoq̄ prudentia stulticia nominatē ℳuid enim? Cristus vtiq̄ qui non fallitur eligit quod molestius est·

Ꝺo ꝯ melius·ido tilius·ib potiꝰ eligendū:ꝛ quisquis aliud doceat vel suadeat:ab eo tanꝯ a seductore cauendū·Ꝺāvero etiā nocte voluit nascí·Vbi sūt qui tā impudent ostentare gestiūt semetipsos:Xp̄us eligit qꝺ salubrius iudicat: vs eligi tis qꝺ reprobat ille·Quis prudentior e duobꝰ:Cuius iudiciū iustius: cuius sentētia sanior:Demiꝝ tacet xp̄us nō se extollit· nō magnificat· nō p̄dicat:ꝛ ecce annūciat eū angelus:laudat multitudo celestis exercitꝰ· Et tu ꝯ qui xp̄m sequeris·inuētū abscōde thesaurū·Ama nesciri:laudet te os alienū:fileat tuū·Adhuc aūt in stabulo nascit xp̄s:ꝛ in p̄sepio reclinat· Et nōne ipse est q dicit:meus est orbis terre et plenitudo eius:Quid ꝯ stabulū eligit:ꝛ Planevt reprobet gḷam mūdi:dānet seculivanitatē·Necdū loquitur lingua:et q̄cunq; de eo fūt clamant p̄dicant euāgelisant: ipsa q̄ꝫ infantília mēbra nō filēt· Ꝺn oib mūdi iudiciū arguit:subuertit:cōfutat· Quis enī hoim si daret optio nō magis eligeret robustū corpus ꝛ etatē intelligibilē:q̄ꝫ infantilē:O sapiētia q̄ de occultis traheris:o vere incarnata ꝛ velata sapiētia· Et tñ fratres ipse est p̄missus olim p ysaiam paruulus scies reprobare malū et eligere bonū·Malū ꝯ voluptas corporis:bonū vero afflictō est· Siquidem et hāc eligit et illam reprobat puer sapiēs·verbū·infās· Verbum enī caro factū est:caro infirma·caro infātilis·caro tenera: caro impotens oīnis opis;oīnis laboris impatiēs·Et vere frēs verbū factū est caro habitauit in nobis: dū esset in principio apud deū lucē inhabitās inaccessibilē: et non erat q̄ caperet illud· Quis enī muestigauit sensus dñi:aut quis consiliarius eius fuit:Carnalis hō nō p̄cipiet ea que sūt spūs dei:ꝯ iā capiat ꝛ carnalis:q̄a verbū factū est caro·Si mihi p̄ter carnem nouit audire:ecce verbū caro factū est:audiat illud vel i carne· O hō in carne·tibi exhibet sapiētia illa q̄ndā occulta:ecce iā trahit de occultis:et ipsis sese ingerit sensibꝰ carnis tue·Carnaliter vt ita dixerim p̄dicat tibi:fuge voluptatē:quia posita est mors secus introitū delecta tōis·Age penitētiaz:qr p hanc appropinquat regnū dei· Hoc tibi p̄dicat stabulus iste· hoc p̄sepe clamat:hoc mēbra illa infantilia manifeste locunt:hꝰ lacrime ꝛ vagitus euāgelisant· Plorat q̄ppe xp̄s:sed nō ficut ceteri·aut certe nō q̄re ceteri solēt· Ꝺn alijs sensus:in xp̄o p̄ualebat affectus· Patiunt illi· non agūt:vtpote nec ipsius adhuc vsum voluntatis habentes· Ille ex passiōe lugēt:xp̄s ex ꝯpassione· Ille iugus graue qꝺ est sup omnes filios ade:xp̄us filios ꝛ de peccata deplorat: et certe p quibꝰ nūc lacrimas fundit:postea fūdet et sanguinē·O duricia cordis mei·Vtinā dñe fic vbus caro factū est:itat cor meū carneū fiat·Siquidē ꝛ hꝰ pollicitus es p prophetaz·Auferā imq̄t a vob cor lapideū:ꝛ dabo vobis cor carneū· Frēs: lacrime xp̄i mihi ꝛ pudorē pariūt ꝛ dolorem· Ludebā ego foris in platea:et in secreto regalis cubiculi super me ferebat iudiciū mortis· Audiuit hꝰ vmgenitꝰ eius: exiit posito diademate sacco vestitꝰ:aspersus cinere caput:nudus pedes:flēs ꝛ eiulās ꝙ morte dānatꝰ esset suus deꝰ ei· Ꝺntueor illū subito p̄cedētē·stupeo nouitatez: causam p̄cūctor ꝛ audio·

Ja Natali Dñi Sermo 4

Quid faciũ fili? Adhuc ne luda: et deluda lacrimas ei? Plane si mẽ sanus fũ. ꝛ mẽtis impos. nõ sequr eũ: nec simul cũ lugẽte lugebo. Ecce vñ pudor. Dolor ꝛtimor: vñ? Vtiq; ꝙa ex desideratõe remedij: piculi mei estimo q̃ntitatẽ. Nescieba sanus mihi videbar: ꝛecce mittit virginis filius. Filij dei altissimi ꝛiubet occidi: vt vulneribꝫ meis pcioso sanguinis illi? balsamo medeat. Agnosce hõ q̃p grauia fũt vulnera p quibꝫ necesse est dñm xp̃m vulnerari. Si nõ essent hĩ ad mortẽ ꝛ mortẽ sempiternã: nũquã p eos remedio dei filius morereꝫ. Pudet itaq; dilectissimi p priã negligẽt dissimulare passionẽ: cui tãta a maiestate tãta. exhiberi video opassionẽ. Cõpatit filius dei ꝛplorat: homo patit et videbit? Sic ꝛ medicine estimatio: et doloris mihi ꝛtimoris exaggeratõ est. Verũ si diligẽt obseruẽ pcepta medici: erit etiã desolatõis occasio. Sicut eni grauẽ agnosco morbũ. cui tãta apponit medicina: fict ex hĩ ipso nõ incurabilẽ esse diector. Neq; eni pciosissimas species frustra insumẽt medicus sapiẽs: imo sapientia ipsa. Porro frustra insumi dstat: nõ solũ si absq; eis facilis esset curatõ: ꝫ mlt omagis si ꝛ cum eis fit impossibilis Animat itaq; ad penitentiã: ꝛ accẽdit vehemẽtius desiderium spes ocepta. Sane accedit ad consolatõem ipsa q̃q; que pastoribꝫ vigilantibꝫ exhibita est visitatõ ꝛallocutõ angelorũ. Ve vobis diuites. qui habetis cõsolatõem vestrã: vt iã mereamini non habere celestẽ. Nuã multi eni nobiles secũdũ carnẽ. q̃; multi potẽtes. q̃; multi sapientes hui? seculi hora illa in stratis mollibꝫ qescebãt: et nemo eorũ dignus habitus est nouã videre lucem: scire magnum illud gaudiũ: angelos audire cantãtes gla in excelsis deo. Agnoscãt hodies: q̃a qui in labore hominũ non sunt. visitare ab angelis non merentẽ. Agnoscat q̃; placeat supernis ciuibꝫ labor cui? spũalis intentio est: quãdoq; dem ꝛeos q̃ p visu corporis corpali vrgẽte necessitate laborãt. suo dignanẽ alloq̃o: et alloquio tam felici. Mirũ hũanã in eis agnoscũt ordinatõnem: q̃ dstituit deꝰ. vt in sudore vultus sui vescaẽ adaz pane suo. Obsecro vos dilectissimi considerate diligentius quantũ fecerit deus pro vestra exhortatõe et salute: nec infructuosus inueniatur in vobis sermo tam viuꝰ et efficax. sermo fidelis et omni acceptõne dignus: sermo non tã otis q̃; operis. Putatis fratres parum mihi molestum esse: si hoc ipsũ verbum quod nunc loquor ad vos vacuuz et sine aliqua vtilitate deperire in cordibꝫ vestris nosse? Et quis sum ego: aut quis est hic sermo meus? Si hunc tantillũ vcis laborẽ inutilẽ esse doleret homo pusillus. imo et nihili: q̃; iustius indignabit dñs maiestatis: si tantã eius operaz nostra aut duricia. aut negligẽtia cõtingat euacuari? Auertat hoc a fauulis suis: qui pro eorũ salute indu ere dignatus est formam seruivm: genitus dei patris: qui est sup omnia deus benedictus in secula.

Sermo q̃rtus vnde supra.

Gnoscite fres dilectissimi. q̃nta sit solẽnitas hodierna: cuiꝰ dies breuis. ꝛ terre ãgusta est latitudo: loco pariẽ ꝛtpe dilatatur. Noctẽ poccupat: celũ replet ãteq;

terrã. Nox enim vt dies illũminata est: cũ in tempeste noctis hora pastores circũfulsit lux noua de celo. Et vt noueritis q̃ in loco solẽnitatis hui⁹ ceperit gaudia celebrari; qđ iã angelis erat. Futurũ omni populo gaudiũ euãgelizãt: ℟ festim adest diuinis psonãs laudibꝰ celestis exercitus multitudo. Hinc est q̃ solennis ducit̃ nox ista p̃ ceteris. in psalmis. inmisticanticis spũalibꝰ: et his potissimũ in vigiliis sine vlla hesitatõe credẽdũ est celestes illos principes pueris iunctos psallẽtibꝰ: in medio iuuenculorũ timpanistriarũ. S℣ q̃ multa hodie gẽmis tauro fulgẽt altaria: quanti vbiq; pallis parietes adornant̃. Putas ad hec diuertẽt angeli: ℟ pãnosos boies declinabũt? Si ita est cur pastoribꝰ ouium magis apparuere q̃ terre regibꝰ: q℣ sacerdotibꝰ tẽpli? Cur ℟ ipse saluator cuius est aurũ pariter ℟ argẽtũ: sacrã in corpore suo dedicat paupertatẽ? Aut certe cur pauptas ipsa tã sollicite enarrat̃ ab angelo? Neq; enim sine certi ratõe misteriꝭ pãnis saluator obuoluit̃ et ponit̃ in p̃sepio: quãdo id manifeste in signũ nobis omẽdat̃ ab angelo: hoc inquit vobis signũ. Inuenietis infantem pãnis inuolutũ. In signũ positi sũt pãni tui dñe ihesu: ℣ in signũ cui a multis vsq; hodie cõtradicit̃. Multi quippe vocati; ℣ non multi electi: et ideo nec signati. Agnosco certe agnosco ihesũ magnũ sacerdotẽ sordidis opertũ vestibꝰ dũ altercaret̃ cũ diabolo. Scriptꝰas scripturas loquor: et q̃bꝰ nõ ignota est ꝓphetica visio zacharie. Vbi vero exaltatum est caput nostrũ sup inimicos nostros: ex ℣ plane mutauit vestẽ. decorẽ induit amictus lumine sic vestimẽto. Exẽplũ dedit nobis: vt et nos eadem faciamus. Vtilior siqui dem in oflictu lorica ferrea. q℣ stola linea: licet oneri sit illa: hec honori. Erit cũ ℟ membra sequent̃ caput vt corpus in vnum vno psallat spũ. et dicat. Cõcidisti saccũ meũ: ℟ circũdedisti me letícia. Inuenietis infantẽ pannis inuolutũ ℟ positũ in p̃sepio. Et post pauca. Venerũt ait euãgelista festinãtes: et inuenerũt mariã ℟ ioseph: ℟ infantẽ positũ in p̃sepio. Quid est q̃ sola ab angelo omẽdari videt̃ humilitas: nec tñ sola a pastoribꝰ memini? Forte specialius omẽdat angelus humilitatẽ: qa ruẽtibꝰ ceteris per superbiam: ipse in humilitate stetisset. Aut ꝓpterea certe celitus annunciat̃ humilitas: q̃ hec quasi ꝓpria virtus diuine exhibenda sit maiestati. Sola tñ non potuit inueniri: q; semp grata dat̃ humilibꝰ. Inuenerũt ergo mariã ioseph: et infantẽ positũ in p̃sepio. Sic enim saluatoris infantia manifestã pretendit hũilitatez: sic per virginem otinentia: iustícia per ioseph virum iustuz cuius laus est in euangelio non incongrue designata. Sane continentiam deberi carni quis nesciat? Justicía vero virtus ẽ quod suum est cuiq; tribuẽs: ℟ hec ergo ad proximos est necessaría. Porro humilitas deo nos reconciliat deo facit esse subiectos: deo placet in nobis; sicut ait virgo beata. Respexit deus humilitatem ancille sue Itaq; qui fornicatur peccat in corpus suum: qui iniuriosus est in proximum: qui extollitur ℟ inflatur in deum. Fornicator semetipsum deshonestat: iniuriosus molestat proximum: elatus quod in se est deum inhonorat. Gloriam meam

In Natali dñi Sermo S.

dominus ait alteri non dabo. Et superbus. ego inquit mihi eam licet non dederis. vsurpabo. Nec enī placet ei angelica distributō: dās gloriā deo: pacē hominib. Nō ergo colit deū. sed aduersus eum extollit̄. impius planet ifidelis. Nue est enim pietas nisi cultus dei? Quis vero deum colit: nisi qui voluntarie ei subiectus est. et sicut oculi seruor. in manib dnor. suor. sic oculi cordis ei? ad dnm deum suū? Vt ergo mueniatur in nobis semp maria t ioseph et infans positus in psepio: sobrie t iuste t pieviuam? in hō seculo. Propter hō enim apparuit gratia dei erudiens nos: t per hoc q̄z illius gra apparebit. Sic enī habes. Apparuit gr̄a dei oīb hominib. erudiēs nos: vt abnegantes impietatē t seculania desideria. sobrie iuste t pieviuam? in hoc seculo: exspectātes beatā spē: t aduentū gr̄e magni dei. Apparuit in puulo gratia ad eruditōnem: sed hic erit magnus. sicut de eo gabriel locutus est: t quos puulus erudierit ad humilitatē cordis t mansuetudinē. magnificabit postmodū t glorificabit magnus t glorioſus aduenīēs ihesus xp̄us dominus noster.

Sermo quintus vñ sup̄.

Benedictus deus t pater domini nostri ihesu xp̄i pater miserico: diarū t deus totius consolatōnis: qui consolat̄ nos in omni tribulatōne nostra. Benedictus qui propter nimiam caritatem suam qua dilexit nos. filium suum dilectum in quo ei bene cōplacuit mihi: per quem reconciliati pacem habeamus ad eum: et idem fit nobis recōciliatōis huius t mediator et obses. Non est quod vereamī fratres mei sub tam pio mediatore: non est quod de tam fido obside dubitemus. Sed q̄lis mediator est inquies qui in stabulo nascit̄ in pse pio ponit̄ pānis inuoluit̄ sicut ceteri. plorat vt ceteri: denicz infans iacet vt ceteri obsueuerunt? Magnus plane mediator est etiā in his oīb que ad pacē sunt: non pfuncto rie sed efficaciter queriēs. Infans q̄dem est: & verbū infās: cuius ne ipa quidem infātia tacet. Consolamini solamini dicit dominus de? veſter: dicit hoc emanuel nobiscum deus. Clamat hoc stabulū. clamat presepe: clamant lacrime: clamāt panni Clamat stabulū. curādo sese homini q̄ in latrones inciderat prepara ri. clamat presepe. eidem hominī qui iumentis oparatus fuerat pabulū ministrari. Clamāt lacrime clamāt pānī. eiusdē ipius cruēta iam vulnera ablui et detergi. Siquidem nullo hoc xp̄us eguit: nihil hoc illi ꝓpē se: magis autē oīa ꝓpter electos. Verebunt̄ filiū meū ait pat̄ miserī cordiaz. Verū id q̄dem dñe: reuerent̄ eū. Sz quis? Non plane iudei ad quos missus: & electi ꝓpē quos missus. Reueremī eū nos in psepio: reueremur in patibulo: reueremur in sepulcro. Deuote suscipimus tenerū ꝓpter nos. cruentū ꝓpter nos. pallidū ꝓpter nos: sepultū ꝓpter nos reueremī. Deuote adoramus cum magis: deuote amplectimī cum spmeo ne sancto infātia saluatoris: suscipientes misericordiaz tuaz in medio tēpli tui. Siquidē ipse est de q̄ legim? misericordia dñi ab eterno. Alioquin q̄d coeternū pri: nisi filio? t spūs sanct̄? Et vter q̄z q̄dē non tā misericors

ꝑ ipſa vere miſcdia: nihilominꝰ etiam pr̃ miſerico:dia ẽ: atq; hij tres nõ niſi vna miſcdia: ſic vna eſſentia. vna ſapiẽtia: vna diuitas. vna maieſtas. ⁊ In eo tamẽ ꝙ pat̃ miſcdiarũ dicit̃ deus. q̃s nõ videat vel ꝓprio noie filiũ deſignari? Et bene dicit̃ pater miſcdiaꝝ: cui ꝓpriũ eſt miſereri ſemp ⁊ parcẽ. Sz forte quis dicat. Nuõ illi ꝓpriũ ẽ miſereri: cuiꝰiu dicia abiſſus multa? Neq; enĩ dicit̃ oĩes vie eiꝰ ſola miſcdia: ꝫ miſcdia et veritas. Nõ minus iuſtus q̃z miſericors eſt: cui miſcdia et iudiciuz decantat̃. Verũ id quidez cui vult miſereat̃ ⁊ quẽ vult idurat: ꝫ ꝙ miſeretur ꝓpriũ illi eſt: ex ſe enĩ fumit materiã ⁊ velut quoddã ſeminariũ miſerẽdi. Nã ꝙ iudicat ⁊ ꝺẽnat. nos eũ quodãmodo cogimus: vt longe aliter de corde ipſius miſeratio q̃ aiaduerſio ꝑcedere videat̃. ⁊ Ipſũ audi dicentẽ. Nũquid voluntatis mee ẽ mors impij dicit dñs: ⁊ nõ magis vt ꝺuertat̃ ⁊ viuat? Recte igit̃ nõ pat̃ iudicioꝝ vlcionũ ꝺr. ꝫ pr̃ miſcdiarũ: nõ modo ꝙ pr̃is videat̃ miſereri potius q̃ mdignari: et quẽadmodũ pater filioꝝ miſereat̃ timentiũ ſe: ꝫ eo magis ꝙ miſerẽdi cauſaz ⁊ ori ginẽ ſumat ex ꝓprio: iudicãdi vel vlciſcẽdi magis ex nro. Sz ſi ꝓpter ꝟ pat̃ miſcdie: q̃re pr̃ miſcdiaꝝ? Semel locutꝰ eſt deus ait ꝓpheta duo hec audiui: q: ptãs dei eſt ⁊ tibi dñe miſcdia. Ceterũ apl̃us nobis mvno verbo in filiovno ipſaz q̃z miſcdiaz duplicẽ omẽdat: patrẽ dicẽs nõ vnius tm̃ miſcdie ꝫ miſcdiarũ: et deum nõvnius ꝫ totius conſolatõis: q̃ conſolatur nos nõ mõ in hac vel in illa: ſed in oĩ tribulatõe. Miſcdie dñi multe ait quidã: videlicet q̃a multe tribulatões iuſtoꝝ: ⁊ de oĩibꝫ hijs liberabit eos dñs. Vnus eſt dei filiꝰ vnũ verbuz: ꝫ miſeria noſtra multiplex. non mõ magnã miſcdiaz: ꝫ ⁊ multitudinẽ q̃rit miſeratõnũ. Forte tamẽ ꝓpter ſubſtantiã duplicem q̃ ſubſiſtit hũana ꝺitio. cũ ſit vtraq; tã miſera. non incõgrue duplex hoim dicat̃ eſſe miſeria: licet ſit multiplex in vtraq;. Siquidem et corporis et cordis noſtri tribulatões multiplicate ſũt: ſed abvtriſq; neceſſitatibꝫ eruit: qui totũ hominẽ ſaluum facit. Cum ꝙ vnus ille ⁊ vnicus dei filius etiam nunc venerit ꝓpter aĩas tollẽ ſcz peccata mũdi: ⁊ ſcdo ꝓpter corpa ſit venturus vt ea refuſcitet ⁊ ꝺfiguret corpori claritatis ſue: non incõgruũ fortaſſe videbit̃: vt in eo ꝙ patrẽ miſcdiarũ benedicim9: duplicẽ hanc miſcdiazꝺfiteamur. Suſcipiens enim humane nature corpus ſimul et animã non modo ſemel cõſolamini. ſed vt ſupra quoq; memimimus conſolamini conſolamini dicit dominus deus veſter: vt videlicz certi ſimus ꝙ vtrũq; ſit ſaluatur9: qui neutrũ ſuſcipere eſt ꝺedignat9 Sed in quibꝫ putas? Plane in populo ſuo. Ipſe enĩ ⁊ nũc ſaluum faciet nõ quoſcunq; ꝫ ꝓpm ſuũ a peccatis eoꝝ: ⁊ poſtmodũ non omne corp9: ꝫ corpus humilitatis cõfigurabit corpori claritatis ſue. Demq; populum ſuum conſolatur: vtiq; populum humilem quẽ ſaluum faciet: nã oculos ſuperboꝝ humiliabit. Vis noſſe populũ eius? Tibi ꝺereliꝯus eſt pauper: ait homo ſecundum cor dei Sed et ipſe in euangelio: ve vobis mquit diuites qui habetis conſolatõnem veſtram. Vtinam nos dilectiſſimi in eo populo muemiri ſemper optemus: non cui dicit ve: ſed quem conſolatur dominus de9 ſuus

In ff: ss: steph: Joan: et Inno cent⁹

Nuid enī ꝺ ſoleꝫ eos q̄ ſuā hñt ꝺſolatōez· Nō ꝺſolaꝫ xp̄i infantia garrulos· nō ꝺſolanꝫ xp̄i lacme cachīantes: nō cōſolanꝫ pāni eius ambulātes in ſtolis: nō ꝺſolanꝫ p̄ſepe ⁊ ſtabulū amātes primas cathedras in ſynagogis: ꝫ eq̄mimiter forte vnū ſam hanc ꝺſolatōem exſpectantib⁹ in ſilentō dn̄m: lugētib⁹· pannoſis· paupib⁹ credere videbunꝫ· Ceteruz audiāt gp ⁊ ipſi q̄z angeli non alios ꝺſolanꝫ· Vigilātib⁹ enī paſtoribꝫ ⁊ cuſtodiētib⁹ vigilias noctis euāgeliſaꝫ gaudiū noue lucis: ⁊ eis natus dicīꝫ eſſe ſaluator· Paupib⁹ atq̄ latoribus nō vobis diuites qui veſtrā habetis ꝺſolatōem ⁊ ve diuitū· inter ipſas vigilias noctis dies ſanctificatus illuxit: et nox ſicut dies illūmata imo in diē mutata eſt dicente angelo· qui natus eſt vobis ſaluator: hodie vtiq̄· nō in hac nocte· Siquidez nox p̄ceſſit· dies aūt appropinquauit: verus vtiq̄ dies ex die· ſalutare dei ihēſus xp̄s dn̄s noſter: q̄ eſt ſup oia benedict⁹ in ſecula·

Sermo de feſtiuitatib⁹ ſanctoꝝ ſtephani iohannis ⁊ innocentum·

Enedictus qui venit in noīe dn̄i: deus dn̄s ⁊ illuxit nob· Bn̄dictū nomē gl̄e eius: qđ eſt ſanctū· Necq̄ enī ociose venit qđ ex maria natū eſt ſanctū: ꝫ copioſe diffūdit ⁊ nomē ⁊ gr̄am ſanctitatis· Nimirū inde ſtephanus ſanctus: inde iohānes ſanctus: inde ſancti etiā innocētes· Vtili p̄inde diſpēſatōe triplex iſta ſolēnitas natale dn̄i comitaꝫ: vt nō mō in ēotiguas ſolēnitates deuotio cōtinua p̄ſeueret: ꝫ ⁊ fructus dn̄ice natiuitatis exinde nob⁹ velut ex q̄dā p̄ſecutōe euidēti⁹ inoteſcat

Siq̄dez aduertē eſt in his tribꝫ ſolēnitatib⁹ triplicē q̄ndā ſpeciē ſanctitatis: nec facile p̄ter ꝫ tria ſācto rū gn̄a q̄rtū aliud poſſe arbitror in hoīb⁹ repiri· Habemus in bto ſtephano martirij ſimul ꝫ opus ⁊ volūtatē: habem⁹ ſolā voluntatē in bto iohāne: ſolū in btis innocētib⁹ op⁹ Biberē oēs hui calicē ſalutaris aut corpe ſimul et ſpū: aut ſolo ſpū: aut corpore ſolo· Calicē quidez meū bibetis ait dn̄s iacob ⁊ iohānī: nec dubiū quin de paſſiōis calice loqueꝫ Demū cū petro diceret ſequere me euidenter eū ad imitatōem fuepuocās paſſionis: ouerſus illevidit diſcipulū quē diligebat ihēſus ſequētē: nō tā greſſu corporis q̄z pmptu deuotōnis affectu· Et bibit ꝫ iohannes calicē ſalutaris: ⁊ ſecut⁹ ē dn̄m ſic̄ petrus: ⁊ ſi nō oīmō ſic̄ petrus· Nō enī ſic māſit vt nō etiā paſſione corporea dn̄m ſeq̄reꝫ diuini fuit cō filij ſic̄ ipſe ait: ſic eū volo manē donec veniā· Ac ſi dicat· Vult quidem et ipſe ſeq̄: ꝫ ſic eū volo manē· An vero de innocētū coronis q̄s dubitet? Ille p xp̄o trucidatos infātes dubitet me martires coronari: q̄ regnatos in xp̄o nō credit me adoptōnis filios nūerari· Alioquin q̄n coeuos ſibi pueros puer ille qui natus eſt nobis ꝓpter ſe patereꝫ occidi· quod vtiq̄ ſolo nutu poterat prohibere niſi melius aliquid eis prouideret: vt quemadmodū ceteris infātib⁹· tunc quidem circūciſio nūc vero baptiſmus ſine vllo ꝓprie volūtatis vſu ſufficit ad ſalutem· ſic nihilominus pro eo ſuſceptum martirium· illis ſufficeret ad ſanctitatem? Si queris eorum apud deum meritavt coronarentur: querere et apud herodem crimina vt trucidarentur·

An forte minor xpi pietas q̄ hero
dis impietas: vt ille quidem potue-
rit innocios neci dare. xps nō po-
terit ꝓpter se ociosos coronare? Sit
g̃ stephan⁹ martir apud homies.
cuius uolūtaria passio euidēt appa
ruit in eo uel maxie q in ipso mor-
tis articulo tā pro psequentib⁹ q̄z
pro seipso sollicitudinē gereret am
plior̃: uinceretq; in eo sensū corpo-
ree passionis interne opassionis af
fectus: vt illorum magis scelera q̄z
sua uulnera plangeret. Sit iohan-
nes apud āgelos martir: quib⁹ tā-
q̄z spūalib⁹ creaturis spūalia deuo-
cōnis eius signa certius innotuer̃t.
Ceterū hij sunt plane martires tui
deus: vt in quib⁹ nec homo. nec an-
gel⁹ meritū inuenit: singularis tue
p̄rogatiua gratie euidentius cōmē
dēt. Ex ore infantiū r lactentiū per-
fecisti laudē. Gloria in excelsis deo
angeli dicūt: et in terra pax hoib⁹
bone uolūtatis. Magna quidem: sed
audeo dicere necdū pfecta laus: do
nec ueniat qui dicat. fimite paruulos
ad me uenire. q̄a taliū est regnū ce-
lor̃: et pax hoib⁹. etiā fine uolunta
tis usu in sacramēto pietatis. Consi
derēt hec qui de operis uoluntate cō
tentiosis solent disputatoib⁹ corri-
xari: ofiderēt r aduertāt neutrū ne
gligi oportere ubi non uidet deesse
facultas: p̄sertim cū utrūq; sine al-
teri⁹ ubi tamē facultas deest nō mō
salutē cōferre possit: ꝫ etiā sanctita
tē. Sed r hoc q̄z firmiter teneant ꝓ
desse q̄dez op⁹ sine uolūtate nō aūt
extra uolūtatē: vtunde saluant̃ infā
tes: inde magis damnent̃ ficte acce
dentes. Nihilomin⁹ sane in q̄busdā
uoluntas sine opere sufficiens: non
aūt cōtra opus uerbi causa. Rapit̃
quis in bona quidez uolūtate: ꝫ nec-
dū perfecta: necdū hoc hea martirī-
um sustinere. Quis illi audeat pro
hac impfectōe negare salutē? Fo
te enim ꝓpterea non fimit̃ in illā gra
uem tēptatōez uenire: ne deficiat r
damnet̃. Nimirū si in hac tam infir
ma uolūtate induceret̃ in eam que
supra ipsū est tēptatōem nec uolū-
tas roborare: quis illum dubitz de
fecturū. negaturum. r si in eo mori
cōtigerit etiā odemnandū? Qui eni
erubuerit me cora hominib⁹: erube
scam r ego eū ait dns cora angelis
dei. In ea igit̃ impfecta uoluntate
in qua saluantur ubi deest facultas
operis: iam nō saluari posset ꝓpter
defectū operis. uel opus defectōis.
Idem uero ignorantia posset acci-
dere. Emulemur p in de caritatē r se
demur bona opera frēs mei: nec in
firmitatis nec ignorātie peccata vi
lo modo paruipendētes. Magis au
tem solliciti r timorati agam⁹ gra-
tias benigniſſimo r largiſſimo salua
tori: qui humane salutis occasiones
tam copiosa caritate pquirit: vt in
his uoluntatem r opus: in his fine
opere uoluntatē: in his etiā fine uo
lūtate op⁹ salutis inuenire letetur:
qui uult oīes hoies saluos fieri: et
ad agnitōem sui uenire. Hec est eni
vita eterna vt cognoscamus p̄rem
uerū deū: et quē misit ihesū xp̄m: q̄
unus cū eo uerus est deus super oia
benedictus in secula amen.

In circūcisione domini sermo p̄m⁹.

Octquā cōsūmati sunt dies
octo. vt circūciderēt puer:
uocatū est nomē eius ihūs
Audiuimus paucis expressum. ma
gnū pietatis sacramentū. Audiui-
m⁹ ogruā lectōez ubo abbreuiato:

In circumcisione dñi sermo jm

quod fecit dñs sup terraz. Abbreuiatū enī in carne: āplius abbreuiatur suscepta etiā carnis circūcisiōe. Mmoratus paulominus ab angel dei filius humanaz naturā induit: ꝙ iam ne ipsū respuēs remediū humane corruptōis: plane multū mmoratur ab eis. Nabes igiē hic magnuz fidei documētū: habes ꝛ manifestuz humilitatis exēplū. Ad quid enim tibi circūcisio necessaria: qui pcēm non omisisti nec otraxisti? Nō ipse non feceris etas manifestat: ꝙ non otraxeris multo certius ꝓbat prīs diuinitas. integritas matris. Sūmꝰ sacerdos es: quē nec sup patre nec sup matre otam mandū ꝓbetatum est in lege potius ꝙ mādatum. Est enī tibi pat ab eterno: ꝙ deus est in quē peccatū non cadit. Est ꝛ mater ex tēpore ꝙ virgo: nec parē potuit incorruptōe corruptelam. Sup hec oīa circūcidiē puer agnꝰ sine macula. Et si nō eguit: tamē voluit circūcidi. Nec vestigiū quidez vllū vulneris habēs: alligaturā nō refugit vulneris. Nō sic impi nō sic: non sic agit puer sitas elatōis hūane. Eru bescimus vulnerū ligaturā: q̄ vulneribz interdū etiaz gl̄amur. Nuē nemo potest arguere de peccato. ipe peccati remediū. et verecundū pariter austerū sine vlla necessitate suscepit: nec repulit cultrū lapideū: in q̄ solo vetus illa q̄ raderet rubigo nō fuit. Nos ecōtra inuerecundi ad obscenitatē culpe erubescimꝰ agere penitentiaz. qđ extreme demētie est: male pmi in vulnera. peius in remedia verecūdi. Nui peccatū nō fecit nō dedignatus est se peccatorez reputari: nos esse volumus: et nolumus estimari. Ita ne sano opus ē medicina: et nō male hītibz? Imo vo itane eget medicamine nō eger ꝙ medicus? Nuis hoim tāte fidei non dicā gle ꝙ vel innocentie oscius eq̄ mimē circūcidentis manū admitteret? Xps vero patiēter q̄ nō rapuit exsoluit: qui venerat purgatōez facere nō suscipe delictorz. Sz dicas. Nuidni suscipet puulus? Imo vero quidni suscipet hūilis ꝛ mansuetus? Nuidni obmutescceret corā circūcidente: qui coram tondente: obmutuit. corā crucifigēte siluit? Alioquin nō erat illi difficile. carnē suā integrā oseruare ne scinderet: qui fecerat ne vginalis uteri porta in exitu suo aperiret? Nō erat difficile paruulo ꝓhibere ne caro illa circūcideret quādo nec mortuo fuit difficile custodire ne corrumperet? Postq̄ ꝙ ofūmati fūt dies octo vt circūcideret puer vocatū est nomē eiꝰ ihc fus. Magnū et mirabile sacramentū. Circūcidiē puer: et vocaē nomē eius ihcsus. Nuid sibi vult ista onexio? Circūcisio nēpe magis saluādi q̄ saluatoris esse videt: ꝛ saluatorē circūcidere decet. q̄ circūcidi: sed agnosce mediatorez dei ꝛ hoim: q̄ ab ipso natiuitatis sue exordio diuinis humana sociat: ima fūmis. Nascie ex muliere: ꝙ cui fecūditatis fructꝰ sic accedat: vt nō decidat flos virginitatis. Pānis obuoluiē: ꝙ pāni ipsi angelicis laudibz honorantur. Ab scōdiē i psepio: ꝙ pdiē radiāte stella de celo. Sic ꝛ circūcisio veritatē suscepte ꝓbat humanitatis: ꝛ nomē qđ ē sup oīe nomē gl̄az indicat manifestatis. Circūcidiē tanq̄ verꝰ abrahe filius: ihcsus vocatur tanq̄z filiꝰ dei. Neq̄ enī ad mstar priorum meus iste ihcsus. nomē vacuū aut mane portat. Nō est in eo magne nois vmbra sed veritas. Celitus siq̄dem

ndit̃ nom̃ euãgelista testat: qđ
vocatū ẽ ab ãgelo priusq̃ in vtero
ocipereť. Et attẽdeverbi ꝓfunditatez. Postq̃ natus est ihesus. ihesus
vocať ab hoīb: qđ vocatus ẽ ab
angelo: priusq̃ in vtero ocipereť.
Idem q̃ppe et angeli saluator nr̃os
mis: ꝙ hoīs ab incarnatõe: angeli
ab mitõ creature. Vocatum est ait
nom̃ eius ihesus: qđ vocatū est ab
angelo. In ore ḡ duoꝝ vel triū testiū stet oīe verbū: ꝛ ipm̃ qđ inꝓphęta abbreuiatuz manifestius in
euãgelio legit̃ caro factū. Nos fratres mei: nos respicit hec parabola
Xp̃us eni nec angelico eguit testimonio nec hūano: ꝙ vt scriptū ẽ omnia ꝓpt̃ electos. Triplex ꝓinde q̃rẽdū nobis salutis ꝓprie testimoniū:
ne forte videamur assumpsisse nom̃
dei nostri in vanū. Et nos enim fr̃es
circūcidi necesse est: et sic n omẽ salutis accipere. Circūcidi sane nō lr̃a
sed spūꝛ veritate: circūcidi nō vno
membro: ꝙ toto corpe simul. Licet
enī magis in ea parte in q̃ mādata
est iudeis circūcisio regnet addita-
mentum leuiathan. qđ a malo est ꝛ
amputari debet: vniuersaz tamẽ occupat carnem. A planta pedis vsq̃
ad vertícẽ non est in nobis sanitas:
nec est aliq̃ pars q̃ nō tabida fit ꝟ
veneno. Propterea sic paruul9 adhuc in fidꝛ dilectõe ꝓfus. ogruuz
sibi mandatū exigue circūcisiõis accepit: sicubi creuit in virū pfectõrẽ
toto iubeť corpore baptisari: q̃ totius est hoīs integra circūcisio. Dic
est ꝙ saluator noster ꝛ circūcidi octauo die. et post annū tricesimū dignat9 est crucifigi: vbi in pnã corpus oīe distẽsū est: cuius similitudi
dmi mortis cõplantamur et nos. vt
scribit apl̃us: mimiruz qđ nouissime
trabitū est obseruãtes. Hec est ḡ
moralis circūcisio nr̃a. nisi quã oīẽ
dat idem apl̃s: victū m̃q̃ ens ꝛ vestitū habentes hijs otenti simus? Optime prorsus circūcidit nos ꝛ supflua
resecat vniuersa voluntaria pauper
tas: pnitẽtie labor. regularis obseruatõ disciplíne. Ceterū in hac circūcisiõe triplex nobis q̃rendū est salutis nostre testímoniū: ab angelo et
maria et ioseph. Optet m̃q̃ vt añ
oīa nobis magís ofilij angel9 salutis nomẽ imponat. de hmi ꝛ ipsius
q̃ ogregatõis necessaria attestatio. que tanq̃ mater est singuloꝝ.
Mater m̃q̃ virgo tanq̃ ea quã despondit apl̃us vni viro virginem casta exhibere xp̃o. Sed ne ipsius ministrí otẽnendū est testímoniū: ei qui
imitari querit exẽplum. Dic est ioseph. locū quidez obtinẽs ſponsi re
autẽ vera seruus ꝛ dispẽsator: q̃ sane pater vocatur: magís autẽ nutrí
eius est. Sed dico eadem manifesti9
Et ab hijs q̃ foris sūt fratres mei.
et ab eo q̃ mtus est: habere oportz
testímoniuz bonū. Cuius enī oīb
grata. nemini onerosa est dūsatio:
huic fine dubio ꝓpria de salute vniuersa fratrū ogregatō attestatur.
Frustra plane sup hijs dūtaxat q̃
sunt in manifesto neq̃ssimus ille fratrū accusator trahit in causam: quẽ
excusat vniuersitas fratrū. Nabz a
prelatis testimoniū quisquis et peccata secularis vite et huius q̃q tẽporis negligẽtias quomaz in mltis
offẽdimus omnes. nisi forte sanctiores nos arbitramur discipulo quẽ
dilexit ihesus. humili eis ꝛ pura cõfessione iudicanda semp exponit: et
ipsoꝝ satisfacere studet arbitrio.
Jam ne in hijs quidem pessimi illi9
timenda ẽ accusatō: qñ nō iudicabit

In circumcisione dñi Sermo 2.

dñs bis mibipſũ. At forte crimina-
ri wolet intentõem: et in ea pte calũ
niã ſtruere machinabit̃: in qua nec
fratrũ. nec ipſius pris teſtimonium
ſatis efficax videat̃. Neceſſe eſt g̃
vt in hac pte opitulet̃ nobis teſtis
intern⁹: q̃ magis cor q̃z facie intue
tur. A quo ſane incipiendũ eſt: vt
nõ prius quicq̃z concipiat̃ in aio q̃z
ab eo ſalutis nomẽ accepit. Vbi ve
ro in opus pceſſerit manifeſtuz: ex
pedit iã exteriora q̃z ſibi teſtionia
cõciliare ſicut ait aplus: puidentes
bona non tantuz coram deo ſ etiã co-
ram hominib⁹.

Sermo ſecundus vnde ſupra.

Oſtq̃z conſummati ſũt dies
octo vt circuncideret̃ puer
wocatũ eſt nomẽ eius ihesus. Ab ini
tio deus modũ acceptat: et nihil vn-
quã immoderatũ illi placuit equi-
tati. Vnc fuit q̃ nõ modo in pon-
re et mẽſura et numero odidit vniuer-
ſa: ſ et ptimus ipſi homi modũ pſcri-
pſit: mandatũ otulit dicẽs. Ex oĩ
ligno paradiſi comedes: de ligno au
tẽ ſcientie boni et mali ne comedas.
Leuiſſimũ plane mandatũ: et larga
oĩmo mẽſura. Sed trãſgreſſus eſt
homo pſcriptũ ſibi modũ et ſtitutũ
ſibi terminuz ptergreſſus. Vnde et
auertẽs ab eo facie ſuã deus vix tã-
dem in diebo abrahe amici ſui placa
bilis fieri incipiẽs. rurſus modũ in-
ſtituit: promulgauit legẽ: ſ nõ prio-
ri ſimilẽ vſq̃ q̃z. Ea ſiquidez ad cau
telã fuerat: hec ad medelã. Ibi phi
bitio facta ne ſuperfluitas ſubintra-
ret: hic iam indicta abſciſio eſt: vt
ſacramẽti remedio que ſubintraue-
rat tollerẽt. Poſtremo illa quidẽ in
arbore data eſt ne fructu eius veſce
rẽt: hec in prio corpore: vt caro pu-
pucij ſcinderẽt. Nec dubiũ ſane q̃n
cetera q̃z bũani corpis mẽbra ad-
ditamẽtũ illud leuiathã occuparz:
venenũ ſcz ocupiſcẽtie et immodera-
te atq̃ mordiate illecebra wlupta
tis: vt generalis quedã abſciſio oĩ-
bo neceſſaria videret̃. Ceterũ q: ſin-
gulorz mẽbrorz abſciſionẽ humane
carnis fragilitas et infãtilis etatis
infirmitas nullaten⁹ ſuſtineret: pio
moderamie diſpoſitõ ſupna puidit
vt in ea potiſſimũ parte ocupiſcen
tia caſtigaret̃. in q̃ vehemẽtius eam
ſeuire oſtabat: et violẽtius maligna
ri. In oĩ ſiquidez otradicẽtiũ ſpũi
rebellione membrorz ſolũ illud vſq̃
ad deo otumax muemẽ: vt otra oĩez
voluntatis deliberatõnem ad inho-
neſtos et illicitos motus aſſurgat.
Nam q̃ hec circumciſio octaua die
fiebat ſpem commendabat regni
celeſtis: q̃ videlicet ad primũ refle-
xus diez circulus pferre quandaz
corone ſpeciem videret̃. Vnc eſt q̃
octaua potiſſimũ dies poſt ſolẽnita
tes pcipuas celebrat̃: et in ſermone
dñi pme beatitudini copulatur oc-
taua: vt celeſtis regni demũ itera
ta pmiſſio. euidenẽ nobis coronã fa
bricet. Merito ſane dũ circũciditur
puer q̃ natus eſt nobis ſaluatorwo
cat̃: q̃ videlicet ex hoc iã ceperit o-
perari ſalutẽ noſtrã: immaculatum
illũ p nobis ſanguinẽ fundens. Ne
q̃ enĩ iã q̃rere eſt xp̃ianis: cur volu
erit dñs xp̃s circũcidi. Propter hoc
ſiquidez circuciſus eſt pter q̃ na-
tus: pter q̃ paſſus. Nihil horum
pter ſe: ſed omnia pter electos.
Nec in peccato gemitus. nec a pec-
cato circũciſus: nec mortu⁹ eſt pro
peccato ſuo: magis aũt pẽ delicta
noſtra. Quod wcatũ eſt inquit ab

angelo: priuſq; mvltero oc̃iperet.
Vocatū plane nō impoſitū: nempe
hoc ei nomē eſt ab eterno. A natu-
ra ꝓpria hꝫvt ſit ſaluator: innatum
eſt ei nomē hꝫ: nō indituꝫ ab humana
vel angelica creatura. Sed quid
dicim⁹. q; egregius ille ꝓpheta hūc
ipſū puerū multis noibꝫ appellādū
fore p̄dicens hocvnū tacuiſſe videt̃:
qđ ſolū hoc p̄monuit angelus ⁊ te-
ſtat̃ euāgeliſta vocatuꝫ eſt nomen
eius: Exultauit yſaias vt videret diē
hunc: et vidit ⁊ gauiſus eſt. Denicq;
et loquebat̃ gratulabundus ⁊ lau-
dās deū. Puer natus eſt nobis. filius
datus eſt nobis: ⁊ factus eſt p̄n
cipatus eius ſup humerū eius: ⁊ vo
cabit̃ nomē eius āmirabilis: conſilia-
rius. de⁹ fortis pater futuri ſeculi:
princeps pacis. Magna quidē no
mina. Sed vbi eſt nomen qđ eſt ſup
oñe nomē: nomē ihesu in q̄ oñe ge
nu flectat̃? Forte ī hꝭs oñibꝫ vnū
illud inuenies: ſed exp̄ſſū qđāmodo
et effuſū. Nēpe ipſū eſt de q̄ ſponſa
in cāt̃ico amoris: oleū inquit effuſū
nomē tuū. Habes g̃vnū in hꝭs om
nibꝫ appellatōibꝫ ihesū: nec oñmo
aut vocari poſſet aut eſſe ſaluator: ſi
forte q̄ppiā hoc defuiſſet. Nunquid
nō vere āmirabilē eū finguli fumus
experti: in mutatōne vtiq; voluptatū
noſtrarū? Hoc nempe eſt ſaluatōis
noſtre principiuꝫ. cū incipimus re-
ſpuē qđ diligebam⁹: dolere vñ leta
bamur: amplecti qđ timebamus: ſe
qui qđ fugiebamus: optare qđ cō-
tinebamus. Ammirabilis plane: q̄
hec operat̃ mirabilia. Sꝫ nihilomi-
nus ⁊ conſiliariū ſeſe exhibeat neceſſe
eſt in electōe penitētie ⁊ vite ordīa-
tōe: ne forte fit nobis abſq; ſcientia
zel⁹: et voluptati bone prudentia de-
ſit. Sane opus eſt vt deū q̄ ꝓbemus
in remiſſione videlicꝫ prioꝝ delicto
rū: q̄a nec ſine hac ſalus nobis oſta
re p̄t: ⁊ nemo p̄t dimittē peccata ni
ſi ſolus deus. Verū ne id quidē ſuf-
ficit ad ſalutē: niſi forte q̄ꝫ expiam̄
in expugnādo impugnātes nos ne
ab eiſdē rurſū occupiſcētijs ſuperē:
et fiāt nouiſſima nr̄a peioꝝ prioribꝫ
Videt̃ ne iā aliq̄d deeſſe ſaluatori?
Plane deeſſet qđ maximū eſt: niſi ⁊
pater eſſet futuri ſeculi: vt p eū ſcꝫ
in immortalitatē refurgeremus: q̄
p p̄ſentis ſeculi patrē generam̄ ad
mortē. Neq; hoc ſatis. ſi non etiam
princeps pacis p̄ri nos recōciliaret
cui traditurus eſt regnū: ne forte ſi
cut filij p̄ditōis vtiq; non ſalutis re-
ſurrecturi videremur ad penā. Mul
tiplicabit̃ ſane eius imperiū. vt me
rito ſaluator dicat̃: etiā p multitu-
dine ſaluandoꝝ: ⁊ pacis non erit fi-
nis: vt verā noueris eſſe ſalutē. que
nō poſſit timere defectū.

Sermo terciusvñ ſupra.

In circumciſione dñi frēs habemus
qđ amemus ⁊ āmiremur: habemus
etiā qđ imitemur. Patet in ea ma-
gnū dignatōis beneficiū vñ grati-
as agamus: latet aliq̄d clauſuꝫ: qđ
in nobis implē debeam⁹. Venit nā
q; dñs ꝓpter nos nō ſolū redimēdos
ſanguinis effuſione: ſꝫ ⁊ docēdos ver
bis: ⁊ exēplis nihilominus inſtruē-
dos. Sic̄ enī penitus erat mutile viā
ſcire ſi detineremī in carcē: ita redi-
mi nō p̄deſſet: ſivie ignaros qui pri
mus inueniret. primus reduceret in
carcerē retrudendos. Itaq; in maio
re q̄dem etate patiētie ⁊ humilitatis
et ſuper oñia caritatis ceterarūq;
virtutum manifeſta dedit ſaluator
exēpla: in infātia vo figuris velata

In circumcisione dñi Sermo 3.

Sed anteq̃z ad ꝯ discutiẽda veniamus: delectat aliq̃d prius de tanta et tã manifesta dignatõe loq̃. Habent angeli glaz purãt pfectaz: ꝙ nec nos erimus sine gla. Videmus glam eius glam q̃si vnigeniti a patre: glaz miscordie taffectus vere paterni: glaz ꝓcedentis ex corde pris. et paterna plane viscera exhibẽtis Oñes enī peccauerunt ait apls. t egent gla dei. Et alio loco: mihi minquit absit gloriari: nisi in cruce dñi nostri ihu xpi. Quid enī nobis gloriosius: q̃z q tanti existimauit nos deus? Quevc maior illi gla. q̃z tanta dignatõ et tanta benignitas: eo vtiq̃z dulcissima q tã gratuita? Nã p impijs mortuꝰ est. Videtis quantũ fecit: et p q̃libꝫ. Pro q̃libꝫ vt non supbiamus: quãtũ: ne desperemus. Propterea vt memineritis non spũm hãre huius mũdi ꝙ spũm q̃ ex deo est et sciatis q̃ a deo data sũt vobis: nolite obsecro fieri sic̃ equus t mul?: ꝙ sic̃ piũ iumentũ qđ ait. Vt iumentũ factꝰ sũ apud te: et ego semper tecũ. Talia enī iumẽta cognoscunt possessorẽ suũ t pselepe dñi sui: in q̃ positũ est eis pñcipiũ fenũ: ipse qui panis est angelorꝫ. Ipe est enī panis viuus de q̃ viuẽ debuit homo: ꝙ q̃a homo iumẽtũ factus est t panis factus est fenũ: vt vel sic viuat de eo. Et huius q̃dem mutatõis sacramẽtũ die natiuitatis celebratũ est qñ verbũ caro factũ est: cũ sit oñis caro fenũ. Ipa q̃ die mirorat? est ab angelis t habitu muẽtus vt homo: hodie vero mirabili? aliquid audio Ipã miroratus est multo minus angelis: q̃ non solũ formã bois ꝙ formã hz peccatoris: et infigiẽ velut q̃ dã cauterio latronis. Quid est enī circũcisio: nisi supfluitatis t peccati indiciũ? In te dñe ihesu q̃uid est supfluũ qđ circũcidat? Nõne tu verꝰ deus es de deo patre: homo verus sine omni peccato de virgine matre? Quid facitis circũcidentes eũ? Putatis q̃a sup eũ possit cadere illa sẽtentia: masculus cuius ꝓpucij caro circũcisa nõ fuerit. peribit aia ipsius de ppło suo? Potest obliuiscꝰ pat filijvteri sui? Aut nõ ꝯgnoscere eũ: nisi signũ circũcisiõis haberꝫ? Imo vero si q̃ mõ posset nõ agnoscere filiuꝫ in q̃ ei bene placuit: ex ꝯ maxie signo poterat ignorare eũ. Inuenta in eo circũcisiõe: quã peccatoribꝫ ipse pepuiderat ob purgatõez vtiq̃z delictorꝫ. Sed q̃d mirũ si caput p mẽbris accepit curatõem: quã tñ in se ipso nõ habuit necessariã? Nõne et in mẽbris nostris sepe pvnius infirmitate alteri adhibẽ curatõ? Dolet caput et in brachio fit coctura: dolẽt renes t fit in tibia. Ita hodie p totius corporis putredine cauteriũ quoddã infixũ est in capite. Denicq̃ qđ mirũ. si p nobis dignatus ẽ circũcidi: p quibꝫ dignatus est mori? Totus siquidem mihi datus: et totꝰ in meos vsus expẽsus est. Ego enim audiẽs q̃a trãsit añ carcerẽ filius magni regis: cepi altius gemẽ et miserabilius exclamare dicẽs. Fili dei miserere mei. At ille sicut bene gnissimus: quis nã est inq̃t ille fletus t vlulatus quẽ audio? Et dicũt ei. Ipse est adã ꝓditor ille quẽ pat? vester trudi fecit in carcerẽ: donec cogitet quibꝫ illũ supplicꝫ faciat interire. Quid agẽt cuius natura bonitas: cui ꝓpriũ est misereri semp et parcẽ? Descẽdit in carcerẽ: ven.t vt educat vinctũ de domo carceris. Judeivo nõ immemores odij q̃ oderãt patrẽ: exercent illud in filium.

Vnde ipse ait: qui oderūt me et patrē meū. Quid g̃ fecerūt impij: quibꝰ grauis erat etiā adviděbūs? Die est inquiūt heres: venite occidamꝰ eū. Sic g̃ occiderūt agnū dei: in suā q̃dem pniciē: ꝙ in salutē nr̄am. Illi enim sanguinē agni fuderunt: nos accessimus et bibimus illū. Accepimus calicē salutaris: et calix mebrians q̃ p̃clarus est. Eccevñ grās agamus. Nam añ paucos dies celebrauimus aduentū eius in carcerē huius mūdi i dest diē natalis: hodie vero celebramus q̃ cathenas et vincula nostra fuscepit. Hodie enim q̃ peccatū nō fecit vt reos absolueret innoxias manꝰ. eoꝝ cathenis inseruit: hodie sub lege factus est: q̃ legē dedit. Sed dicendū est iam quid in hac circūcisione nobis spūaliter indicet agendū. Neq; eni sine causa in lege p̃ceptū: nec sine causa octauꝰ est in dño: vt octaua die fieret circūcisio. Sed q̃s ognouit sensū dñi mi: aut q̃s consiliarius eius fuit? Aſ sit nūc vestris desiderijs aduocatus spūs qui scrutat alta dei: et disserat vobis sacramentū istud octaue diei. Nō ignoramus iā oportere hoiez nasci denuo: nā p̃ter hoc secūdo natus est dei filius. In peccatis siquidem nascimur oēs: et necesse habemus renasci in grā. quā in baptismate quidē p̃cepimus: ꝙ heu totuz periit in seculari vita. Nunc primū miserāte deo virtus gratie in nob opat: vt in nouitate vite ambulemus. Ergo nascit homo q̃n sol iustitie ortus in aio. peccatoꝝ illuminat tenebras horrendūq; dei iudiciū interms obtutibꝰ offert: addens ad terrorisvinculū. brenē dierū numerū finē incertū. Hec plane vespera est ad quā demorabit flet⁹: et necesse est abdi matutini leticiam: vt auditā faciat nobis miseriaz suam Sic enim fit vespere et mane dies vnꝰ Est autez dies ista iusticie: reddens vnicuiq; qđ suū est: nobis miseriaz: miseriaz deo. In hac die puer nascit: qñ ex hijs que dixim⁹ ad amorem penitētie. et odiū peccati animꝰ excitat. Sed periculosū est si forte velit inter seculi turbas agere penitentiaz: vbi nimirū alij venenatis pſuasionibꝰ. alij vndiq; exēplis peiozibꝰ ad peccatū allicīat: alij adulatōnibꝰ inanā gl̃am: alij detractōibus in impatientiā animū eius deiciant. Procedat iam necesse est prudentie radius: ostēdat quātas et q̃z importunas p̃sertim in hac genera tōe nequā oportunitates et occasiones peccati offerat mundus et ingerat: q̃z debilis sit ad illas humanꝰ animus maxie qui in peccati cōsuetudie fit nutritꝰ. In hac g̃ die prudentie eligat de p̃senti seculo neq; fugē: dicēs cū ꝓpheta. Odiui ecclesiam malignantiū: et cū impijs nō sedebo. Sed nonduz sufficit hꝰ. Forte eni eligē vult solitudinē nō satis attendens ꝓpriā infirmitatē: et piculosam dyaboli luctā. Quid enim periculosius q̃z solū luctari cōtra antiq; hostis versutias. a quo videat: et quē videre nō possit? Itaq; iā hz ne cessariā fortitudis diē vt noverit custodiēdā ad dñm fortitudinez suā: et acīe multoꝝ pariter pugnantiū esse q̃rendā vbi tot sūt auxiliarij q̃t socij: et tales qui dicere possint cū apostolo. q̃a non ignoramus astutias inimici. Congregatō enim pro fortitudine sua. terribilis est: vt castroꝝ acies ordinata. Ve autē soli: quia si ceciderit non habet subleuātez. Nō si cuiq; ex antiquis patribꝰ

In circumcisione dñi / sermo 9.

gratiã hanc ocessaz audiuim⁹. non expedit temere se omittere huic pi culo. nec oportet tẽptare deũ: sicut et magíster nr̃ de anachoritis lo quẽs. qui nõ inquit uersiõis feruore nouicio: rceca. Itaq; in hac fortitudinis die ad iõ qõ iam ceperat idest odiui ecclesiã malignãtiũ: etiã addat qõ sequitr̃: lauabo inf innocẽtes manus meas. Verũ cũ eligít esse in congregatõe multoz. nunquid eliget esse magíster q̃ nondũ discípulus fuit: et docere qõ didicit nũq; ? Et quomõ aut in se aut in alijs motus irrationabiles poterít tẽperare? Nemo carnẽ suã odio habuit Nuõ ergo putatís si iam magíster suus fuerít iste: quin facile sibi aliquãdo eo amplius q̃ familiarius cõdescẽdat? Illucescat igitr̃ dies tẽperãtie. vt querat quõ tẽperari rc frenari possint incõtinẽtes motꝰ uoluptatís: bestiales motus curiositatis: ceruicosi motus elatõis sue. Eligat abiectus esse in domo dei sui et subiectus esse magístro sub q̃ frangat eius uoluntas: et obediẽtie freno cõcupiscentia reprimat: sitq; qõ ait ꝓpheta. imposuisti homines super capita nostra. Nec dedignandus seruo q̃ pcessit in dño: siquidem nõ est seruus maior dño suo. Ille enim cũ iam creuisset etate et sapiẽtia rgra apud deũ rc homines: cũ iam duodecim annoz esset rc remansisset in hierusalẽ muẽtus a beata virgine rc a ioseph cuius filius putabat in medio doctoz audiẽs illos rc interrogãs: tamẽ descẽdit cũ illis: rc erat subditus illis. Et tu g̃ subditus esto ꝓ illũ. Sed iam tibi in ipsa obedientie via aliq̃ fortassis dura rc aspera occurrere possunt. vt accipias inter dũ precepta nõnulla que licet salubria sint minus tamẽ suauia videantur: hec si molestẽ ceperís sustinere si diiudicare plãtum. si murmurare in corde etiã si exterius impleas qõ iubet: nõ hec est virtus patiẽtie sed uelamẽtũ malicie. Necesse est g̃ vt illucescat dies patiẽtie p quã omia dura rc aspera tacita ãplexaris oscientia: te magis diiudicans rc durius arguẽs. cui mirũ displicẽt q̃ ad salutẽ fũt: rc in cogitatõe tua semp portem magístri quoad potes aduersus temetipsũ iuuãs: teq; in omnibo accusare: ipsũ uero magis excusare laborans. Porro in hoc loco iã cauẽ dũ tibi arbitror a superbia. Magnuz est enim omnimo sic uincere semetipsũ Melior est ait salomõ patiens viro forti: rc qui dñatur animo suo expugnatore urbiũ. Considera denicq; q̃ manifeste ꝓpheta doceat necessariã esse humilitatẽ post patiẽtiã dicẽs Verũtamẽ deo subiecta esto anima mea: q̃niaz ab ipso patientia mea. Nõne videtur hic occasione patientie tẽptatõem sensisse superbie? Necesse est g̃ vt illuminet cor tuũ radius humilitatis: et declaret quid a te fit. qõd a deo vt non altũ sapias: q̃ mã deus superbis resistit. humilibo dat gratiã. Iã uero cũ in his diutius fueris exercitatus. rogo dari tibi deuotõis lumẽ: die seremissimaz et sabbatũ mẽtis in q̃ tanq̃z emeritꝰ miles in laboribo miuerís uiuas absq; labore: dilatato mirũ cor de currẽs uiã mandatoz dei: vt qõd prius cũ amaritudine rc coactõe tui spíritus faciebas: de cetero iã cũ sũma dulcedie pagas rc delectatõe. Hãc mi fallor petebat. q̃ ait. Remitte mi hic vt refrigerer. Ac si dicat. Nouslq; in labore et dolore isto crucior: et morte afficior tota die? Remitte

mihivt refrigĕr. Ac si dicat. Nuo-
usq; i labore ꝛ dolore isto crucior: et
mõte afficior tota dies. Remitte mi
hivt refrigerer. Verũ et ad hãc q̃
dem pfectõem pauci mi fallor pue-
mũt in hac vita. Neq; enĩ si q̃s ali-
qñ videĕ hanc hr̃e. ꝺtinuo credat si
di necesse est: maxie si nouicius est.
nec p p̃fatos ascẽdit gradus. Pius
enĩ dñs pusillos corde blãditijs tali
bo solet allicere: ꝯ nouerint q̃ hmõi
sunt gratiã hãc p̃stitã sibi esse non
datã: vt i die bonoꝝ memores sint
maloꝝ. ꝛ in die maloꝝ nõ immemo
res sint bonoꝝ. Longe aliter q̃ exer
citatos hñt sensus deuotõnis huius
felici fruunĕ iocunditate. Sz multi
to ta vita sua ad hoc tendũt ꝛ nũquã
ptendũt: quibꝫ tamẽ si pie ꝛ pseue-
rãt conati sunt statim vt de corpe
exeunt reddĭt qꝫ in hac vita dispẽ
satorie est negatum: illuc pducente
eos sola gratia q̃ prius tẽdebãt ipi
cũ grã. vt ꝺfumati in breui expleãt
tpa multa. Illis vero q̃ ad hanc de
uotõis gratiã puemũt vnũ videĕ re
stare piculi: ꝛ omnino timendũ eis a
demonio meridiano. Ipe enĩ satha
nas trãsfigurat se in angelũ lucis
Hoc g̃ timendũ ei qui tãta delecta
tõe omnia facit: ne dũ sequĭt affectõ
nẽ. corpus destruat p immoderataz
exercitatõem: ac dem de necesse ha-
beat nõ sine magno spũalis exerci-
tij detrimẽto circa debilitati curam
corporis occupari. Ergo ne mcur
rat qui currit illumĩari necesse est
lumine discretõis: que mater virtu-
tũ est: ꝛ ꝺfumatõ pfectõnis. Nec mi
mirũ doceat ne quid nimis: atq; hec
est octaua dies. in q̃ circũcidĭt pue
r: q; discretio vere circũcidit. vt nõ
plus nec minus fiat. Mã ꝛ qui minus
est fructũ bom operis abscidit non
circũcidit: sicut qui tepidus est ꝛ mi
nus facit. In hac g̃ die nomẽ impo
nĭt ꝛ nomẽ salutis: nec de eo q̃ sic vs
sat̃ dubitẽ dicere: g̃ suã ipsi9 salutẽ
operet. Vsq; ad hũc enĩ diẽ dicere
possint angeli qui norũt secreta ce-
lestia: ꝯ ego nũc primũ ei fiducialit
nomẽ salutis impono. At vero quia
omnino rara ista auis est in terris:
huius discretõnis locũ in vobis fra
tres suppleat virtus obedientie: vt
nihil plus. nihil minus. nihil aliter
q̃z impatũ sit faciatis.

In epiphania dñi ꝓmo prim9.

Adtitum ꝑparuit benignitas ꝛ hũa-
2.3. nitas saluatoris nostri dei.
Gratias deo p quẽ sic abundat cõ
solatõ nostra in hac pegrinatõne:
in hoc exilio: in hac miseria. Super
hijs nãq; sepius vos ãmonere cura
mus: vt nunq̃z mente excidat pe-
grinos vos esse lõge factos a pria:
pulsos hereditate. Nuisquis enĩ de-
solatõem non nouit: nec osolatõem
agnoscẽ pt. Nuisquis osolatõem i-
gnorat esse necessariã: superest vt nõ
habeat dei gratiã. In de ẽ g̃ hoies
seculi negotijs ꝛ flagitijs implicati:
dũ miseriaz nõ sentiũt: nõ attẽdũt
miscdiam. Vos quibꝫ nõ frustra di
ũ est vacate ꝛ videte q̃m suauis ẽ
dñs. et de quibꝫ idẽ ꝓphetavirtutez
mqt operũ suoꝝ annũciabit populo
suo: vos mq̃z q̃s nõ detinet occupa
tio secularis: attendite que nam sit
osolatõ spũalis. Vos q̃ non ignora
tis exiliũ: audite q; de celo venit au
xiliũ. Apparuit enĩ benignitas ꝛ hu
manitas saluatoris nostri dei. Priuſ
q̃z enĩ apparẽt humanitas: latebat
benignitas. Si quidem ꝛ prius erat:

Epiphania dñi Sermo jx

nā ⁊ miscōdia dñi ab eterno est. Sed vnde tāta agnoscī poterat? Promittebaē ꝙ nō sentiebaē: vndeꝛ a multis nō credebaē. Multipharie q̄ppe multisq̄ modis loquebaē dñs in pphetis: ego inquiēs cogito cogitatōes pacis ⁊ nō afflictōis. Sed quid respōdebat homo: afflictōem sentiens. pacem nesciēs? Nouisq̄ dicitis pax pax ⁊ nō est pax? Propter hoc angeli pacis amare flebant dicentes. Dñe: quis credidit auditui nr̄o: Sed nūc credāt hoies vel visui suo: q̄a testimonia dei credibilia facta sunt inmis. Vt enī nec turbatū quidem oculū lateat: in sole posuit tabernaculū suū. Ecce pax nō ꝓmissa sed missa non dilata ꝙ data: nō ꝓphēta ta ꝙ p̄sentata. Ecce q̄si saccū plenū miscōdia sua deus pater misit in terraz: saccū inq̄ in passiōe ocidendū: vt effundaē qđ in eo latet preciuz nostrū. Saccū vticq̄: ⁊ si puū: sed plenū. Paruulus siquidem dat⁹ est nobis: ꝙ in q̄ habitat oīs plenitudo diuinitatis. Postq̄z enī venit plenitudo temporis. venit et plenitudo diuinitatis. Venit in carne vt vel sic carnalibo exhibereē: ⁊ apparēte hūanitate: benignitas agnoscereē. Vbi enī dei inotescit hūanitas iam benignitas latere non potest. In q̄ enim magis emendare poterat benignitatē suā: q̄z suscipiēdo carnez meā? Meā inq̄z. nō carnē adā: idem non qualē ille habuit ante culpam. Quid tātope declaret eius miscōdiā: q̄ inq̄ ipsam suscepit miseriaz? Quid ita pietate plenū: q̄ inq̄ dei verbū ꝓpter nos factū est fenū? Domine q̄d est homo q̄a reputas eū: aut quid apponis erga eū coꝛ tuū? Vic attendat hō q̄nta sit cura eius de eo: hic sciat quid de eo cogitet aut q̄d sentiat. Nō interroges o homo ea que pateris: ꝙ que passus est ille. Nuāti te fecit ex hīs que pro te factus est agnosce: vt appareat tibi benignitas eius ex humanitate. Nuanto enim minoꝛem se fecit in humanitate: tanto maioꝛē exhibuit in bonitate: et quāto pro me vilioꝛ: tanto mihi carioꝛ est. Apparuit inquit apostol⁹ benignitas ⁊ humanitas saluatoꝛis nostri dei. Magna plane et manifesta benignitas. dei hūanitas: et magnum benignitatis indiciuz declarauit: qui humanitati adhere nomen dei curauit. Et quidem ad mariā missus gabriel angel⁹ filium dei loquitur: sed non nominat deum. Benedictus deus qui talē nobis de nobis ipsis angelum dedit: vt noster ipse suppleret: quod ille non dixit. Nam ⁊ ipse spiritum dei habuit: et eius spiritu locutus est: qđ nobis valde necessariū fuit. Nuid enim sic instruit fidem. spem roboꝛat. caritatē accendit: q̄ humanitas dei? Sz angelo nostro id reseruatū est. qđ alij tacuerūt. Neq̄z enim omnes omnia dicere congruum erat: vt a diuersis diuersa colligere gratulemī: et debitas singulis gratias referamus. Attamen vnum est in quo cōueniunt apostolus et angeli q̄ de christi natiuitate loquunt: id ē in nomine saluatoꝛis. Ad mariam quidem tanq̄z plenius edoctam per spiritū gabriel loquens indicat nomen solū: et vocabis inquit nomen ei⁹ ihesum. Ad ioseph venit angelus non solum protulit: sed et causam eius interpretatus edocuit dicens. Et vocabis nomen eius ihesum: ipse enim saluum faciet ꝓpm suū a pcīs eoꝝ. Sz ⁊ pastoꝛibo q̄z ānūciaē gaudium magnū: natū il̄ saluatoꝛē xp̄m dñz

Simile aliquid paulus loquit. Ap-
paruit benignitas ⁊ hūanitas sal-
uatoris nostri dei. Bene dulce nomē
nullus ex ipsis tacuit: qa hoc mihi
maxie necessariū fuit. Alio quin qd
agerē. audiēs dñm venientē? Nun-
quid non fugerē sicut adā. qui a fa
cie eius fugit: sed nō effugit? Nō-
ne desperarē audiēs qa venit ille cu
ius legē sic ꝓuaricatus sū. cuius pa
cientia sic abusus sū. cuius beneficō
tā ingratus inuētus sū? Nue maior
vero ꝙsolatō poterat esse: qz in bul-
ci vocabulo: in nomine ꝙsolatoris?
Propterea ⁊ ipse dicit: qa nō venit
vt iudicet mundū: ꝫ vt saluet mun-
dꝰ per ipsū. Jam confidenter accedo:
iam supplico fiducialiter. Quid enī
timeā: quādo saluator venit in domū
meā? Ei soli peccaui: donatū erit qc
qd indulserit ille. Vtiqz eni licet ei
qđ vult facere. Deus est qui iustifi
cat: qs est q̄ ꝺdemnet? Aut qs accu
sabit aduersus electos dei? Propte
rea gaudere nos oportz qꝺ in nra ve
nerit: nunc enī facilis ad indulgen
tiam erit. Demiqz puulꝰ est: leuiter
placari pt. Quis eni nesciat. qa pu
er facile donat? Ecce si non fuerit
nobis ꝑ minimo: possumꝰ recōcilia-
re ꝑ minimo. Pro minimo inqz: nō
tamē sine penitentia: ꝫ qz minimum
qđdā fit nostra ipsa penitētia. Pau
peres sumus: parū dare possumus:
attamē recōciliare possumus ꝑ pau-
uo illo si volumus. Totū quod da-
re possuz miserum corpus istud est:
illud si dedero satis ē. Si quo minꝰ:
addo ⁊ corpus ipsius. Nam illud de
meo est: et meū est. Paruulus enim
natus est nobis: et filius datus ē no
bis. De te dñe suppleo: qđ minꝰ ha
beo in me. O dulcissima recōciliatō:
O satisfactio suauissima. O vere re-
cōciliatō facilis ꝫ putilis satisfactio
parua: ꝫ non paruipendenda. Et e-
nim qz facilis mō tam difficilis erit
postea: et sic modo nemo est qui re-
cōciliari nō possit: ita post paululū
nemo q̄ possit: qniaz sic benignitas
apparuit vltra omnē spē. vltra oēm
estimatōez: similez exspectare possu-
mus: iudicij districtōez. Noli g̃ otā-
nere dei misericordiaz. si nō sentire vis iu
sticiā: ꝫ iram. sed indignatōez. ꝫ e-
mulatōem: ꝫ furorem. Dñe ne in fu
rore tuo arguas me: neqz in ira tua
corripias me. Vt enim scires quā-
ta districtio succedit: tanta illa mā
suetudo ꝓuenit. Ex magnitudine in
dulgentie magnitudinē vltōis attē
de. Immēsus est eni deus ⁊ infinitꝰ
in iusticia: sic ⁊ in misericordia. Multꝰ ad
ignoscendū. multus advlciscendū.
Sed misericordia qđez priora sibi vendi-
cat: vt si voluerimus: districtō mue
mire nō possit in quē seuiat. Propt
hoc eni benignitatē ꝓgauit: vt p
eā recōciliati seueritatē videamꝰ se-
curi. Propterea voluit non solū ad
terras descendere ꝫ etiā innotescē:
nō solū nasci: ꝫ ⁊ agnosci. Demiqz ꝑ Appareit
pter hanc agnitōem dies ista cele-
bris habet ⁊ insignis: dies appari-
tōis. Hodie enim magi ab oriente
venerūt ortū solē iusticie requiren-
tes: eū de q̄ legiē. eccevir. oriēs no-
men illi. Hodie adorauerūt nouum
vgnis partū: sequētes noui fideris
ductū. Nonne hic nob est magna
ꝙsolatō: sic in illo de q̄ locuti sumus
apli? vbo? Ille dixit deū: isti nō voce
ꝫ ope dicunt. Quid facitis o magi:
qđ facitis? Lactentē puerū adora-
tis in tugurio vili in vilib pānis? Er
gone deꝰ ē iste? Deꝰ certe in tēplo
scto suo. deꝰ i celo sedes eiꝰ: ⁊ vos eū
q̄ritis in vili stabulo. in mīs gremio.

Epiphania dñi Sermo j.

Quid facitis & thesaurū offertis? Ergo rex est ipse? Et vbi aula regia? vbi thronus: vbi curie regalis frequētia? Nunquid aula est stabulum? thronus plepiū: curie frequētia ioseph & maria? Nuō ita insipiētes facti sūt viri sapiētes: vt adorēt puerū despicabilē tā sua etate & paupertate filiū? Insipiētes facti sunt vt fierēt sapiētes: et predocuit eos spūs qō postea pdicauit apūs: qui vult sapiēs esse stultus fiat vt sit sapiens Quia enī p sapientiā mundus in sapiētia sua deū cognoscere nō poterat: placuit deo p stulticiā pdicatōnis saluos fieri credentes. Nonne timendū erat frēs ne scandalisarenē viri isti: & illusos se crederēt cū tanta indignaviderēt? A regia ciuitate vbi regē querendū dirigebantē. ad bethlehemvillā puerā dirigūē. Ingrediunē stabulū: inueniūt puerū cū matre eius: & procidentes adorauerūt eū. Et reclusis thesauris suis obtulerūt ei munera: aurū thus & myrrham. Et responso accepto in somnis ne redirent ad herodem per aliam viam reuersi sunt in regionem suam. Quo audito herodes turbatus est & omnis hierusalem cum illo. Et congregans omnes principes sacerdotum & scribas populi sciscitabatur ab eis vbi christus nasceretur. At illi dixerunt ei in bethlehem iudee. Sic enim scriptum est per prophetam. Et tu bethlehem terra iuda nequaquam minima es in principibus iuda. Ex te enim exiet dux qui regat populum meum israel. Tunc herodes clam vocatis magis diligenter didicit ab eis tempus stelle que apparuit eis. Et mittens illos in bethlehem dixit. Ite & interrogate diligenter de puero: cum autem inueneritis renunciate mihi: ut et ego veniens adorem eum. Quibus auditis profecti sunt. Et ecce stella quam viderant in oriente antecedebat eos: usque dum veniens staret desuper ubi erat puer. Videntes autem stellam gauisi sunt gaudio magno valde. Et intrantes domum inuenerunt puerum cum maria matre eius: et procidentes adorauerunt eum. Et apertis thesauris suis obtulerunt ei munera: aurum

Acquieuit iohānes⁊ obediuit:baptiſauit agnū dei:et aq̄s lauit·Nos abluti ſumus nō ille:quia nobis lauādis aque cognoſcunt ablute·Sz fortaſſis mimus credis iohānis teſtimonio: q̄a et ipſe homo eſt⁊ potes habē ſuſpectū: ognatus eius ē cui teſtimoniū phibet·Ecce teſtimoniū maius iohāne:teſtimoniū adue mētis colūbe·Nec incōgrue ad indicandū agnū dei venit colūba:q̄a nihil melius agno cnouenit q̄ colūba·Nā agnus in aīalib⁹:hoc columba in auib⁹ eſt·Sūma vtriuſq; innocentia:ſūma manſuetudo:ſumma ſimplicitas·Nuid enī ſic alienuz ab omni malicia:ſicut agnus⁊ columba?Nocere cuiq̄z neſciūt:ledere nō nouerūt·Sed ne fortuito caſu id euenſſe cauſeris: ecce teſtimoniū dei patris·Ecce deus maieſtatis intonuit:dñs ſup aquas multas:et vox patris audita eſt·Hic eſt filius meus dilectus:in quo mihi bene oplacui·Vere enim hic eſt in quo nō eſt q̄d p̄ri diſpliceat:q̄d oculos maieſtatis offēdat·Vñ⁊ ipſe ait·Nuia que placita ſūt ei facio ſemp·Ipſuz inquit audite·Ecce dñe ihēſu:vel iā nunc loquere·Nuouſq; ſiles:quouſq; diſſimulas?Diu tacuiſti et valde diu:vel iam nunc loquēdi licentiaz habes a patre·Nuā diu dei virtus et dei ſapiētia·quaſi infirmus aliq̄s et inſipiēs lates in populo?Nuamdiu nobilis rex⁊ rex celi:fabri filiū te pateris appellari parit⁊putaris? Eteni lucas euāgeliſta teſtat:q̄mā adhuc filius ioſeph⁹ putabatur·O humilitas virtus x̄pi:quantū confundis ſuphiā nr̄evanitatis·Parū aliq̄d ſcio vel magis ſcire mihi videor·⁊iā filē nō poſſū:ipudēt me⁊ impudent ingerēs⁊oſtētās·pmptuſ ſus ad loquendū:veloz ad tacēdū: tardus ad audiendū·Et x̄pus cum tanto tempore filebat·cum ſeip̄ſuz abſcondebat:nunquid manē g̃ſam metuebat?Nuid timeret ab mani g̃ſa:qui eſt vera gloria patris?Vti q̄ timebat:ſz non ſibi·Nobis timebat ab illa quib⁹ nouerat·eſſe timēduz:nobis cauebat:nos inſtruebat Tacebat ore ſz inſtruebat opere:et quod poſtea docuit verbo iā clamauit exēplo:diſcite a me q̄a mitis ſū et humilis corde·Nam de infantia dñi paruz aliquid audio:ex tunc iā vſq; ad hunc triceſimum annum nihil inuenio·Nunc vero iam latē nō poteſt:qui tā manifeſte demōſtratur a patre·Nam in prima q̄q; apparitōne cum matre virgine voluit apparere:quod verecundia quedaz 3
in virginitate ſignaretur·Tercia q̄q; apparitio eius in euangelio inuenitur:et hec nihilominus hodie celebratur·Inuitatus enim ad nuptias dominus vino deficiente cōpaſſus eorum verecundie:aquam mutauit in vinum·Hoc etiam ſicut ait euangeliſta:ſignorum eius fuit initium·Itaq; in prima apparitōe homo verus innotuit:vbi inter vbera matris infans apparuit·In ſeda vero·verum eſſe dei filium patris indicat teſtimonium·In tercia vero verus eſſe deus demonſtratur:ad cuius imperiuz natura mutatur·Tot teſtimoniis hodie cōfirmatur fides noſtra:tot indiciis roboratur ſpes noſtra:tot incētiuis inflāmatur caritas noſtra·

Sermo ſecūdus vnde ſupra

Epiphanie dñi Sermo 2.

Res appitões dñi legim⁹: vna q̃dem die: ꝫ nõ vno tẽpore facta. Et q̃dez mirabilis scẽa: mirabilis tercia: ꝫ prima apparitio mirabilius ãmirãda. Mirabilis aq̃rũ mutatio: mirabilis iohannis ⁊ colũbe pariẽ ⁊ paterne vocis attestatõ: ꝫ illud mirabile magis ꝙ agnitus est a magis. ℳã ꝙ deũ agnoscãt mdicat adoratõ: mdicat thuris oblatio. ℳec soluz deum sed ⁊ regẽ agnoscunt: qđ designaẽ in auro. Et in hjs nõ latet eos magnũ pietatis sacramentũ: vñ ⁊ mirra mdicãt morituꝝ. Adorãt magi: et offerunt munera adhuc fugenti matris vbera. Sed vbi est o magi: vbi est purpura regis huius? ℳũquid viles pãni isti quib⁹ est muolutus? Si rex est. dyadema eius vbi ẽ? Sed vos eũ vere videtis in dyademate q̃ coronauit eũ mater sua: in facco mortalitatis de q̃ refurgens ait: q̃a dcidisti saccũ meũ. ⁊ circũdedisti me leticia. Egredimmi filie syon: et videte regẽ salomonẽ in dyademate. q̃ coronauit eũ mater sua ⁊ cetꝰ Egredimini virtutes angelice: mcole ciuitatis supne. Ecce rex vester: ꝫ in corona nr̃a: in dyademate quo coronauit eũ mat̃ sua. Sed hjs delicijs vsq̃ mõ caruistis: hãc hactenꝰ dulcedinem nõ gustastis. Habetis sublimitatẽ eius: ꝫ humilitatez eius nõ vidistis. Egredimi igiẽ ⁊ videte regẽ salomonẽ in dyademate q̃ coronauit eum mater sua. Verũtamẽ nõ est opus illis nr̃a exhortatõe: q̃mã ipsi fuit q̃ deiderãt in illũ pspicẽ ℳllis enim q̃nto sublimitas notior: tãto hũilitas pcliosior ⁊ amabilior est. Vñ licet nobis maior fit causa letície. nobis enim natꝰ est ⁊ nobis datꝰ: tñ ipsi nos puenũt: ipsi nos exhortantẽ. Probat hꝫ angelus q̃ gaudiũ magnũ euangelisat pastoribꝰ: et q̃ cũ eo facta est multitudo celestis exercitus. Vobis ꝙ dicimus filie syõ aie seculares. debiles. delicate: filie nõ filij. in q̃bꝰ mihil ẽ fortitudinis mihil ẽ virilꝫ animi. Egredimi filie syõ Egredimi de sensu carnis ad intellectũ mentis: de fuitute carnaꝫ ocupiscẽtie: ad libtatẽ spũaꝫ intelligẽtie. Egredimi de trauãa ⁊ de cogitatõe vãa ⁊ de homo pris vestri: et videte regẽ salomonẽ: alioq̃n nõ erit tutũ vob⁹ videre eũ ecclesiasten. ℳdẽ enim qui salomõ id est pacificus in exilio est. ecclesiastes id ẽ otõnator erit in iudicõ: idida. id ẽ dilectus dñi in regno. ℳn exilio mãsuetꝰ ⁊ amabilis: in iudicio iustus ⁊ terribilis: in regno gloriosus ⁊ mirabilis. Egredimmi igiẽ: ⁊ videte regẽ salomonez: nam vbiq̃ rex est. Licet enim regnuz eius non sit de hꝫ mũdo: tamẽ rex est etiã in hꝫ mũdo. ℳnterrogatus siquidem ꝙ rex es tu: ego inq̃t in hꝫ natus sũ: et in hꝫ veni in mundũ. Dic ꝙ rector est mox: in iudicio discretor meritor: in regno distributor pmior. Egredimi pmde filie syon: et videte regẽ salomonez in dyademate q̃ coronauit eũ mr̃ sua: in corona paupertatis: in corona miserie. Siq̃dez coronatus est et a nouerca sua corona spmea corona miserie: coronandꝰ a familia sua corona iusticie: q̃ndo exibunt angeli et tollent de regno eius omnia scandala: quãdo veniet ad iudiciuz cum seniorib⁹ populi sui: cũ pugnabit pro eo orbis terre aduersus insensatos. Coronat eum et pater corona glorie sicut psalmus ait: gloria ⁊ honore coronasti eum. Videte eum filie syon. in dyademate q̃ coronauit eũ mr̃ sua.

Suscipite coronā puuli ꝓpter vos re
gis vestri: ⁊ vane cū magis humili
tatē eius adorate: quoꝝ fidei deuo-
tio vobis hodie ꝓponit in exemplo.
Cui enī oparabimus: et cui similes
estimabimus viros istos? Si latro-
nis fidem. si cēturionis confessionē cō-
fidero in eo supexcellere videnē isti.
ꝙ iā tunc miracula multa fecerat.
iam tūc a multis p̄dicatus fuerat:
a multis adoratus. Attamē cōsidere
mus quid et illi dixerint. Clama-
bat latro de cruce: domine memēto
mei dū veneris in regnū tuū. Ergo
ne p suppliciū ille vadit in regnuz?
Quis indicauit tibi qm̄ optebat pa
ti xp̄m: et sic intrare in gl̄am suaz?
Tu q̄z centurio vnde eū nosti? Vi-
dens ꝙ sic clamās exspirasset: vere
inquit hic homo filius dei erat. Mi-
ra res: ⁊ omni āmiratōe digna. Pro
pterea rogo vos intuemini et vide-
te ꝙ occulta sit fides: ꝙ limceos o-
culos habeat diligentius considera-
te. Cognoscit dei filiū lactentē: co-
gnoscit morientē. Siquidez latro in
patibulo: magi in stabulo cognos
cūt. Ille clauis infixū: isti pānis in-
uolutū. Cēturio verovitā agnouit
in morte. Isti deivirtutem in teneri
coporis infirmitate. ille fūmū spūm
in exspiratōe: isti deiverbū in infan
tia cognouere. Siquidez quicq̄d illi
sermonib⁹ isti muneribꝰ ostitenē. La
tro regē: cēturio dei filiū simul ⁊ ho
minē p̄nunciat. Et hec tria ipa ma
gox munera indicāt: nisi ꝙ thure
nō tā filiū monstrauere ꝙ deū. Ob-
secramus ergo carissimi p̄sit vobis
tanta caritas quā vobis deus maie
statis exhibuit: tanta humilitas quā
suscepit: tanta benignitas q̄ vobis
per xp̄i humilitatē apparuit. Aga
mus gratias redemptori ⁊ mediato
ri nostro ꝙ quē nobis innotuit tam
bona erga nos volūtas dei patris.
Siquidez talez iā nouimus eius ani-
mū: vt nō immerito dicam⁹: sic cur
rimus nō quasi in incertum. Profe-
cto enī tale est erga nos cor dei pa
tris: quale nobis expressit. q̄ de eius
corde processit.

Sermo tercius vnde supra

Ecessariū nobis videt̄ frēs:
iuxta ceterarū solēnitatum
consuetudinē etiā solēnitatis hodier-
ne vobis exponere ratōez. Interdū
enim cōtravicia loquimur: et gen⁹
illud sermonis putile: sed diebꝰ ce-
teris videt̄ oportunius ouenire. Fe-
stiuis autē ⁊ maxime in p̄cipuis solē
nitatibꝰ magis circa ea que solēnita-
tis sunt immorandū videt̄: vt pa-
riter et erudiat̄ animus ⁊ excitetur
affectus. Quō enī celebrabitis qđ
nescitis: aut quō scietis nisi annun-
cie⁊ vobis? Propterea nō fit moles-
tū his q̄ fūt in lege periti: si paruz
doctis morē gerimus vt exigit ratō
caritatis. Credo enī ne ipsos quidē
suis epulis esse fraudātos: si minus
eruditis tang̃ ꝑplaris turbis grossi
ores prius apposuerint cibos. Ita
vero apponēt: si fraterne caritatis
intuitu placuerint eis q̄ necessaria
fūt nō satis intelligētibꝰ: ⁊ si fortas
se sibi minus necessaria videanē. Sic
aūt fragmēta postmodum recolli-
gēt sibimpsis: si diligentius recogi-
tātes subtiliora queq̄ tang̃ mūda
a ialia rumimauerint: q̄ parū intelli
gibiles aios p̄ subtilitate effugerit
Solēnitas igit̄ hodierne diei ab ap
paritōne nomen accepit. Epipha-
nia quidem apparitio est. Hodie er-
go apparitō dn̄i celebrat̄: nō tantū
vna ꝛ trina fit̄ a p̄ribꝰ nr̄is accepi⁹.

Epiphania dñi Sermo 3.

Hodie enim paulus rex nr̄ paucis a natiuitate die transactis stella declarāte p̄mitijs gentiū apparuit. Hodie q̄z cū iā trigita ferme in di spēsatōe carnis egisset annos. qui se cūdū diuinitatē idemipse est. et ani mi eius nō deficiūt: inter populares turbas abscōditus ad iordanē bap tisandus aduenit: ꝫ testimonio dei patris innotuit. Hodie mihilominꝰ cū discipulis suis vocatus ad nupti as. deficiente vino figno admirabi li sue potentie aq̄s in vinū mutauit. Sed delectat eā q̄ in infantia salua toris facta est apponere et diligēti⁹ inuerí: qm̄ et dulcissima est: et spe cialius hodie nosciē celebrari. Hodie ꝫ sicut audiuimus in euāgelica le ctōe magi ihierosolimā venerunt ab oriente. Merito sane ab oriēte ve nerunt. qui solis iusticie nouū nobis or tū annūciant: qui letis rumoribꝫ to tū mundū illuminat. ſſi q̄ infelix iudea qa lucē oderat ad fulgorē no ue claritatis obtenebrat: et caligā tes oculi eius chorruscāte radio solis eterni multo magis excecanē. Ve nientes ꝫ ab oriēte magi. quid dixe rint audiam⁹. Vbi est qui nat⁹ est rex iudeorꝫ? ſſua certa fides: et ni hil penit⁹ hesitās. ſſō querūt vtrū natus sit: ꝫ fiducialiē loquunē: et in terrogant sine dubitatōe: vbi sit q̄ natus est rex iudeorꝫ. Porro audi to noie regis. rex herodes succesſo rē suspicatus expauit. ſſec miruꝫ si turbat herodes: ꝫ q̄ ihierusalē ciui tas dei q̄ visio pacis est cum herode turbat. quis nō mireē? Videte frēs quātū noceat iniqua potestas: quō caput impiū subiectos q̄z sue for mat impietati. Misera plane ciui tas in q̄ regnat herodes: qm̄ hero diane sine dubio particeps erit ma licie: et ab noue salutis ortū herodia na mouebit turbatōe. Cōfido ego in dominо. qm̄ inter nos minime re gnabit: etiā si adesse otingat: qđ et ipsum deus auertat. ſſā herodiana malicia et babilonica crudelitas est. nascentē velle extinguere religio nem: et allidere paulos israhelis. Si quid enī ad salutē ptinēs. si quid re ligionis orie: quicunq̄ resistit. qui cūq̄ repugnat. plane cū egiptijs paruulos israhelitici germinis ne care conat: imo cū herode nascen tem psequit saluatorē. Sed iā inchoatā psequam hystoriā. Credo si q̄s oscius est huiꝰ rei studiosius sibi ca uebit de cetero: et herodianū exec bitur animū: ne simile exitū sortiat. Ergo querētibꝫ magis regē iudeo rū: et sciscitāte a scribis herode dñi ce natiuitatis locū: illi iuxta pphetā nomē ciuitatis edicūt. Cūq̄ recessis sent magi et reliq̄ssent iudeos: ecce stella quā viderāt in oriente ante cedebat eos. Vnde manifeste dat in telligi: quoniā humanum flagitā tes consilium. diuinum amisere du catum: et conuersos ad terrenū do cumentum. signum celeste deseruit. Vnde et relicto herode: otinuo ga uisi sūt gaudio magno valde. Stel la enī antecedebat eos: vsq̄ dū veni ens staret vbi puer erat. Et intran tes domum inuenerunt puerum cū maria matre eius: et procidentes a dorauerunt eum. Vnde nobis hoc o aliegene? ſſneq̄ enim tantam in uenimus fidem in israhel. Sic vos nō offēdit vilis habitatio stabuli: non paupes cune presepij? ſſnō vos pau peris matris presentia: non lacten tis infantia scandalisat? Demiq̄ ap tis thesauris suis ait euāgelista ob tulerūt ei munera. aurū th⁹ et mirrā

Si solū obtulissent aurū: videri fortasse poterāt pauptati matris voluisse consulere: vt haberet nimirū vñ paruulū posset filiū educare. Nunc aūt offerētes pariter aurū thus & mirrā: sine dubio spūalis oblatōis genus insinuant. Aurū eni inter diuitias seculi videt excellere: qđ per eius gratiā oīes nos deuote obtulimus saluatori: cū p eius nomine ex integro dereliquim⁹ substātiā hui⁹ mūdi. Jā vere necesse est vt qui pfecte terrena otēpsimus: flagrāti desiderio celestia req̄ramus. Sic enim offerimus & thuris odoramentuz: q̄ nimirū vt in apocalipsi beati iohannis legis significant orōes sanctorū. Vndet & pphēta in psalmo: dirigat mā̄t oratō mea. sicut incensuz in conspectu tuo. Sic et in alio loco legis: q̄a oratō iusti celos penetrat Oratio inq̄z: non cuiuslibet ꝙ iusti. Nam q̄ auertit aurez suā ne audiat legem: oratō eius erit execrabilis. Porro si iustus esse volueris & nō aūtere aurē tuā a mādatis dñi ne aūtat & ipse suā a p̄cibz tuis: necesse ē vt non solū pñs seculū cōtēnas: ꝙ et ipsam carnē castiges & subicias seruituti. Nā qui dixit mi quis abrenūciauerit oīnibz q̄ possidet non potest meus esse discipulus. et alibi si vis esse pfectus vade vende oīa q̄ possides et da pauperibz & veni seq̄re me: idemipse in alio loco ait. Qui vult venire post me abneget semet ipsū: et tollat crucē suam & sequat̄ me. Quod exponēs apostolus. quicunq̄ inquit fūt xp̄i: carnē suā crucifixerūt cū viciis & concupiscētijs. Duas igit̄ alas habeat oō nra: cōtēptū mundi & afflictōem carnis: nec dubiuz quin celos penetret: et dirigat̄ sicut incēsū in ospectu dei. Erit enim gratū sacrificiū et acceptabile oblatō nostra: in q̄ cum auro et thure fuerit etiaz & mirra: que licet amara sit tñ putilis est: et cōseruat corpus qđ mortuū est ꝓpter peccatū. ne defluens in vicium putrefiat. Hec breuiter ꝓ imitanda magoz oblatōe sint dicta. Ceterū q̄m ap paritōem hāc esse diximus: quid in ea appareat dignū est vt queram⁹ Vtiq̄ ꝙm verba apostoli apparuit benignitas & humanitas saluatoris nri dei. Ecce eni in euāgelica lectōne audiuimus: qm̄ intrātes domum magi iuenert puerū cū maria mre eius. In infantili corpore qđ virgineo mater fouebat in gremio: q̄d nisi veritas suscepte carnis apparuit? Quid in eo ꝓ cū matre paruul⁹ inuenīt: nisi verus homo & verus hominis filius declarat̄? Jā vo vtm scda apparitōe vide: si nō manifeste veri⁹ paterne testimonio dei fili⁹ approbat̄. Celi nāq̄ aperti sūt super euz: et descēdit spūs sanctus corpali specie sicut colūba in illū: et vox patris audita est. hic est filius meus dilectus. in q̄ mihi bene oplacui. Satis equidez manifestū est ex hoc ipsō satis euidens & indubitabile: q̄m dei filiū necesse est deū esse: nā & filios hominū hoies. et ipsoz q̄z aialiū fetus ex eodē cū eis genere esse nemo qui dubitet. Verūtamē vt nullus sacrilego errori remaneat locus: qui in pruma apparitōe verus homo & filius hominis est declaratus: & in scda verus mihi lominus dei filius: in tercia iam ver⁹ de⁹ & auctor nature ꝓbat̄: ad cuius nutū natura mutat̄. Nos ergo dilectissimi. xp̄m ihesū diligam⁹ vt verū hoiem & fratrez nostrū: honorem⁹ vt dei filiū: adorem⁹ vt deū. Secure credam⁹ in eū. secure

Epiphania Dñi Sermo 4.

credamus ei nosipsos fres mei: cui nec potestas deest saluādi nos. cum verus deus ⁊ dei filius: nec bona voluntas cū sit tāq; vnus ex nobis verus homo ⁊ hois filius. Quomō nāq; nob erit mexorabilis: ppē qs fact⁹ ē filis nob passibilis? Jā si desideratis sup hijs apparitōnib⁹ aliquid ad edificatōnem moz audire: illud attēdite q primo oñiū xp̄us appareat paup puer cū virgine matre: vt simplicitatē ⁊ verecūdiā añ oñia querendā nobis doceat esse. Mā et pueris simplicitas naturalis: et cognata virginib⁹ verecūdia est. Oib⁹ ē nobis in ouersionis nostre mitio nulla magis virt⁹ necessaria est q̄z simplicitas humilis: ⁊ grauitas verecūda. In scda vero apparitōe venit saluator ad aq̄s baptismi: nō quidem lauādus: ē magis a p̄re testimoniū accepturus. De fūt lacrime deuotōis: in quib⁹ nō indulgentia peccatoz ē beneplacitū querie dei patris: cū descēdit in nos spirit⁹ adoptōis filioz: testimonium phibes spūi nr̄o q sum⁹ filij dei: vt mellifluā nobis voce de celo videamur audire q̄rere deus pat̄ in nobis cō placz sibi. Nec parū distat mē has lacrimas deuotōis ⁊ etatis vtiq; iam virilis: atq; eas quas primeua etas inter infantie vagitus emisit: lacrimas vtiq; penitētie ⁊ confessionis. Veruntamē lōge amplius vtrisq; p̄cellūt alie quedā lacrime: quib⁹ ⁊ in fū die sapor vini. Illas enī lacrimas vere in vnum mutari dixerim: q̄ fraterne compassiōis affectu in feruore prodeunt caritatis: pro qua etiā ad horam tui ipsi⁹ immemor esse sobria quadā ebrietate videris.

Sermo quartus vnde supra.

Opulo bure ceruicis cultellus erat necessarius: et lapideis cordib⁹ merito cultri lapidei debebant̄: qualib⁹ a ihesu naue fca circūcisio memorat̄. Noster aūt ihesus tanq; agnus māsuetus omnē austeritatez abstulit. Dñe agnus es cum lana ⁊ lacte venīs: aufer a me obsecro cultellū istū. Durū enī videt̄ ⁊ crudele: puulo recēter nato cultruz lapideū adhibere. Sic agit misericors. Duriciā cordis congruā seruis. filijs omutauit in mansuetudinē: vt rubiginem origmalis peccati quāvix cultellus eradere poterat: ex hoc iā cūvnctōe gratie facile lauet aqua. Nihil ergo miruz si p diuersitate tempoz mutata sint sacramēta: vt dare t̄ vtrisq; qđ cōgruū erat eis. Ipse vero xp̄s vtrunq; suscepit: vt tanq̄ lapis angularis vtriq; parieti coh̄rēt ac sic dua rū capita corrigiaz obuēto oneteret: fiēt pasca figuratum ipse oplet: et verū ptimus mchoauit. Sed ⁊ ppterea voluit circūcidi. vt ostēderet auctorē se esse veteris legis fiēt euangelij: qm̄ qui p seipsum ait nisi quis renatus fuerit ex aqua ⁊ spiritu sancto ⁊ cetera: ipse idem p seruū suū prius dixerat. omnis aīa cuius p̄pucij caro circūcisa nō fuerit pibit de ppio suo. Nō si solū baptisma suscepisset. videri poterat refugisse circūcisiōez: tanq; nihil ad se ptinentē Si vero circūcideret̄ ⁊ nō baptisaret̄ quō mihi psuaderi posset baptisari circūcisione relicta? Nūc itaq; post circūcisionē baptisma suscipiens: illud mihi tenendū tradidit: qđ vltimo suscepit. Demiq; omunitatis amatoz ⁊ omēdatoz q̄ habitare facit vni⁹moris in domo: quō omunitatē deseret ⁊ alios scandalisaret? Sic

enim scãdalisarent videntes eũ non circũcidi: sicut hodie scãdalisaretur ecclesia si infantem videret non baptisari. Nec solũ omunitatis z veritatis bonũ cõmendare ꝫ humilitatẽ voluit exhibere: vt ligaturã vulneratoꝝ suscipet. qui solus erat absq; vulnere. Vnde enĩ aplus dicit. Misit deus filiũ suũ in mũdũ: natum ex muliere factũ sub lege. Verũ ne qs forte diceret. q circũcisus est parẽtes fecerũt. paruulus enim erat: ia triginta annoꝝ ad baptismũ ipe p rexit. Inclinat sub baptiste manibus caput tremendũ potestatibꝰ. principatibꝰ adorandus. Quid mirum si baptista otremuit? Quis vel ipsa cogitatõe nõ otremiscat? O q̃ altũ erit in iudicõ caput qđ mõ inclinat: et vertex qui mõ tam humilis videt: q̃ sublimus z excelsus tũc apparebit. Sme inquit mõ: sic enim decet nos implere omnẽ iustitiã. Siquidem qui in plenitudine temporis venit z in q̃ habitat plenitudo diuinitatis: nihil nouit nisi plenũ. Nam legẽ nõ venit soluere ꝫ implere. Est autẽ iustitia q̃dã stricta z angusta valde: ita vt q̃ cito pedem verteris in peccati foueã cadas: nec p̃ponere se equali nec equari p̃posito. Huius diffinitõ ẽ. reddere vnicuiq; qđ suũ est. Altera latior z ãplior: iustitia: nec equare se pari: nec inferiori p̃ponere. Sicut enĩ grãdis z grauis est superbia p̃ferre se equali aut eq̃re p̃lato: ita magne humilitatis ẽ inferiorẽ se exhibere equali: aut eq̃lem inferiori. Maxima z plena iustitia est in inferiorẽ exhiberi etiã ipsi inferiori. Sic̃ enĩ sũma et intolerabilis superbia est superiori se p̃ponere: ita inferiori subdere sũma et plena iustitia est. Qđ iohannes ait ego a te debeo bãptisare. de prima fuit q superiori se subdidit: qđ autẽ xp̃us fecit de plena iustitia fecit: siquidẽ ille suuli sui manibꝰ se inclinauit. Videat aũt nũc quisq; quẽ imitet: hũc an eũ q extollit sup oĩe qđ dr die de? aũt colit. Studeamus z nos obsecro fres adimplẽ oẽz iustitiaz. Ipaeni ẽ via p quã ad letitiã venit. Nã letitia p̃miũ est: iustitia meritũ et materia. Nã de ipa iustitia erit letitia nostra: quãdo xp̃s apparebit vita nostra et nos apparebimus cũ ipso in gla: qm̃ ipse est q factus ẽ nobis a deo patre iustitia. Beatiue ro qui etiã nũc de iustitia letant et exhilarant in cõscientijs suis: fugẽtes mel de petra: oleũq; de saxo durissimo. Nũc aũt videt laboriosa iustitia: ꝫ veniet quãdo in suauitate z iocunditate sine omni labore delide ret z habeat. amet z p̃cipiat quando fruem ipsa iustitia. Ve autẽ hijs qui p̃tergrediũt viã: q relicta iustitia. vanã z trãsitoriã letitiã querũt. Cũ enĩ de trãsitorijs querũt letitiã: nõ poterit nõ tranfire transeuntibꝰ hijs de quibus erat. Sicut enim lignis deficiẽtibꝰ deficit ignis: sic mũdus tranfit z ocupiscẽtia eius: haud dubiũ quin z letitia quoq;.

Dominica prima post octauã epiphanie sermo primus.

Nlectõe sancti euãgelij fres hodie audiuimus: quia dñs noster iuit ad nuptias. Faciamus q̃ qđ alibi monet: et studeamus similes fieri hoibus exspectantibꝰ dñm suũ qñ reũtat a nuptijs. Nã tenenti carrucam in agro. z vendẽti aliquid vel ementi i foro. nõ dicit q̃d exspectas. Neq; enim similes sũt exspectantibꝰ.

Dnica ja post epiphaniā sermo j.

Si vero quē vidimus stare ante ianuā pulsare crebrius sepiꝰ fulspicē ad feneſtras: mihil mirū ſi dicit̄ qđ exſpectas. Illi gꝰ fuit ſimiles exſpectantibꝫ: qui nō ſurda aure audiērūt vacate et videte qm̄ ego ſū deus Veniet dñs exſpectātibꝫ eū in veritate: qualis erat qui dixit. Exſpectās exſpectaui dñm. Veniet tanq̄ reuētēs a nuptiis: mebriatꝰ vino caritatis: et immemor miq̄tatū noſtrarū. Veniet nō exſpectantibꝫ tanq̄ reuertēs a nuptiis: tanq̄ potēs cū pulatus avino vere ebrius et immemor miſeratōnuꝫ ſuaꝝ. Tūc enī q̄n tū ad illos obliuiſcet̄ miſereri deus Veniet in ira et indignatōne tanq̄ furibundus: ꝙ o homine ne in furore tuo arguas me. Nec mō nō tam de p̄ſentibꝫ nuptiis q̄ pro eaꝝ occaſione ſint dicta. Jam vero ſeq̄mur vna cū diſcipulis ad nuptias euntem dñm: vt videntes qđ facturus eſt pariter credamus cū illis. Deficiente vino dixit mater ihesu ad eū. Vinū nō habent. Compaſſa eſt enī eoꝝ verecūdie: ſic miſericors. ſic benigniſſima. Quid de fōte pietatis p cederet niſi pietas? Quid mg̃ mirū ſi pietatē exhibēt viſcera pietatis? Nōne qui pomū in manu ſua tenuerit dimidia die: reliq̄ diei pte pomi fuabit odorē? Quantū igit̄ viſcera virtus pietatis affecit: in quibꝫ nouē menſibꝫ requieuit? Nā tante mē tem repleuit q̄z ventrez: et cū p̄ceſſit exvtero: ab aio nō receſſit. Durior fortaſſet et auſterior videri poſſet reſpōſio dñi: ꝙ nouerat ille cui loquereē: et quis loquereē illa nō ignorabat. Denicq̄ vt ſcias quō reſponſū ipſū acceperit: aut quātū de filij benignitate p̄ſūpſerit: ait miniſtris. Quecūq̄ p̄ceperit vob facite. Erāt autem ibi lapidee ydrie ſex poſite. Has nūc ydrias purificandis veris iudeis. nō litera ꝙ ſpū neceſſe habem⁹ apponere: vel magis appoſitaꝫ demōſtrare. Quia eni nōdū puenit eccleſia ad p̄fectā purificatōnem. qm̄ eā ſibi xp̄us exhibebit glorioſaꝫ nō habentē maculā neq̄ rugā aut aliquid hmōi multis interim purificatōnibꝫ opus habet: q̄tenus ſicut abūdant peccata abūdet indulgētia: ſicut multiplicat̄ miſeria. ſic et miſedia: miſi q̄ nō ſicut delictū: ita et donū. Gratia enī nō ſolū peccata lauat: ſed et merita donat. Sex exigit̄ ydrie fūt poſite hꝫ qui poſt baptiſmū in peccata labunt̄: de hꝫ enim loquimur: q̄a de hꝫ fum⁹. Exuim⁹ tunicā veterē: ſed hēu peius reindu imus eā. Lauimus pedes noſtros: ꝙ peius inquinauimus eos. Sic gꝰ qđ aliꝰ inquinauerat lauit alius: ſic inquinatos a nobis: lauari opus eſt et a nobis. Aliena lauit aqua: q̄s culpa inquinauerat aliena. Nec tamē ſic alienā dixerim vt negē noſtrā: alioquin nec inquinaret. Sz aliena eſt. quia in adā oēs neſciētes peccauimus: noſtra. quia et ſi in alio nos tamē peccauimus: et nobis iuſto dei iudicō imputabat̄ licz occulto. Verūtamē vt iā nō ſit q̄d cauſeris o homo: contra inobediētiā adebat̄ tibi obedientia criſti: vt ſi gratis venūdatus es. gratis et redimaris. Si neſciēs in adam periſti: neſciens viuificaris in xp̄o. Neſciſti quādo ad lignū vetitū vetus adā tetendit manus noxias: neſciſti nihilominus quādo in ligno ſalutifero mnoxias manus criſtus extendit. A p̄mo homine in te manauit macula qua inquinatus es: a criſti latē aq̄ qua mundatus es. Nūc iā inq̄natꝰ

ꝓpria culpa. ꝓpria nihilominus aq̃ mundaberis: ab illo tamẽ ꝛ per illũ: qui solus est purgationem faciens peccatoꝝ. Prima ergo ꝑia ꝛ prima purgatõ in opunctõne est de q̃ legimus: quoniã in quacunq; hora ingemuerit peccator. ommium iniq tatũ eius non recordabor. Secunda vero cõfessio est. Omnia siquidez in confessione lauanẽ. Tercia: elemosinarũ largitio. Vnde enim habes in euangelio. Date elemosinã: ꝛ ecce omnia munda sunt vobis. Quarta remissio iniuriarũ: secundũ q̃ orantes dicimus. Dimitte nobis debita nostra. sicut ꝛ nos dimittimus debitoribꝫ nostris. Quinta est afflictio corporis: vnde ꝛ oramus: vt mundi p abstinentiam deo canamus gꝛam. Sexta est obedientia preceptorum sicut audierũt discipuli: quod vtinã audire mereamur ꝛ nos: vos mundi estis ꝓpter sermonẽ quẽ locutus sũ vobis. Quinirũ quia non erant sicut hi quibꝫ dicit̃ sermo meus non capit in vobis: sed i auditu verbi obaudierant ei. Vel sunt sex ꝑie posite in purificatõnem nr̃am: quevacue sunt et plene vento: si pro mani gloria obseruantur. Aqua replenẽ si timore dei custodianẽ: quoniã timor domini fons vite. Aqua m̃q̃ timor domini est ꝛ si mimus sapida: ꝫ optime refrigerans animaz noxiꝫs desiderijs estuantem. Aqua est que iacula inimici ignita possit extinguẽ Nã nec illud dissonat q̃ aqua semper ima petit: ꝛ timor ad ima cogitatõem deducit ꝛ inferioribꝫ immorat̃: atq; loca horrenda pauida mẽte collustrat. iuxta illud. vadaz ad portas inferi. Sz diuina virtute aq̃ mutatur in vinum quando perfecta caritas foras mittit timorem. Dicunt autẽ lapidee ꝑie: non tã ꝓpt̃ duriciã: q̃ stabilitatez. Capientes singuli metretas binas vel ternas. Due metrete duplex timor: ne forte trudi i gehennã: ne forte ab eterna vita cõtingat excludi. Sed quia de contingente futuro sunt ista et blandiri potest sibi anima dicens. postq̃ aliquamdiu in voluptatibus tuis vixeris ages penitẽtiã. nec ista iam cariturus nec parituus in illa: bonum est adhiberi ꝛ terciũ. qui vti q; spũalibꝫ notus est: eo vtilior quo de presenti est. Timẽt enim qui noverunt spiritualem cibum: ne quãdo forte fraudentur eo. Cibo siquidem forti egent: qui manũ miserunt ad fortia. Viuant de plateis egipti. q̃ deseruiũt in operibꝫ lutiꝛ lateris: nobis fortior cibꝫ est necessarius quomiã nobis grandis restat via vt amb ulemus in fortitudie cibi illi9. Iꝑe est panis angelorꝝ: panis viu9: panis quotidian9. Vide est de q̃ nobis promissum est: quia centuplũ accipiemus in hoc seculo. Sicut eni mercenarius ꝛ quotidianus cibꝫ datur in opere. ꝛ merces seruat̃ in fine: sic dominus in vita eterna reddet: ꝛ interim centuplũ repromittit ꝛ exhibet. Quid q̃ mirũ si timet ne ꝑdat hanc gratiã: qui iam cõsecutus est eam? Nec est metreta tercia: quam sub distinctõe signanter posuit. eo q̃ non omnium fit: quia nec omnibꝫ centuplum repromissũ: sed solis qui omnia reliquerunt.

Sermo secundus vnde supra.

In operibꝫ dñi fres. et minus capaces animos exterior cõsideratõ pascit: et q̃ magis exercitatos habẽt sensus solidiorẽ intus cibũ inuenĩt

Dnica ja. post Epiphaniā Sermo 12

et fuauiorē: tanq̄ ādipem medullā q̄ frumēti. Sūt enim exteriori specie delectabilia. interiori vtute mlto delectabiliora: quēadmodū ipe exterius quidem speciosus erat forma p̄ filijs hominū. interius autem tanq̄ cādor lucis eterne: etiā ipsis supemīēsvultibꝫ angelorꝫ. Apparebat enim foris homo sine culpa: caro sine peccato: agnus sine macula. Nuā specioſi pdes annūciantis pacē annūciantis bona: q̄ mlto speciosius p̄cioſi caput ei⁹: q̄ſi caput xp̄i deus. Delectabilis aspectus hominis in quē peccatū nō cadit. beati oculi qui viderūt: q̄ multomagis beati mūdo corde: quoniā ipſi deum videbūt. Demiq̄ cū puemisset ad nucleū: testā iam licz decorā valde non reputabat apostol⁹ dicēs. Et ſi cognouimus aliquādo xp̄m ſecundū carnē: ſed nūc iā non nouimus. Mirū q̄a dñs ipe predixerat. caro non p̄dest quicq̄: ſpūs est qui viuificat. Sed hec est ſapiētia quā loquitur paulus inter pfectos: non inter eos quibꝫ legimus ab eodē dictū: nihil arbitratus ſū me ſcire int̄ vos niſi ihesū xp̄m. hunc crucifixū. Totus suauis est. totus ſalubris est: totus delectabilis: totus demiq̄ ſecundū ſpōſe vocē deſiderabilis. Sicut autem in eo oſtenſū est: ſic et in operibus eius reperies. Nām. superficies ipſa tanq̄ affabris conſiderata decora est valde: et ſi quis fregerit nucem intus inueniet quod iocūdius ſit: et multo amplius delectabile. Non ſic apud patres veteris teſtamenti reperies. Nam. in operibꝫ eorꝫ decora. delectabilis est ſignificatō miſtica: ipſa tamē ſi per ſe conſiderēt̄ inuenient̄ aliquādo minus digna: vt ſunt facta iacob. adulteriū dauid: et multa ſimilia. Preciosa quidē ſūt fercula: q̄ vaſa non adeo p̄cioſa. Et fortaſſe p̄terea dictū est. tenebroſa aqua i nubibꝫ aeris. q̄n tenebroſe nubes ille fuerūt: et ſubiectū ē deo: p̄ fulgore in aſpectu ei⁹ nubes trāſierūt. Credo iā aduertiſtis ad q̄d hec dicere velim. Audiſtis enim hodie miraculum factū in nuptijs. initiumvtiq̄ ſignorꝫ domini: cuius et hyſtoria ſatis est āmirabilis: et ſignificatō ampli⁹ delectabilis. Magnum enim diuine maieſtatis indicio fuit. ad nutum dñi. aquā in vinū conuerti: ſed et illa multa melior mutatō dextere excelſi: quā in iſta p̄figurauit. Oēs enim nos ad ſpūales nuptias vocati ſumus: in quibꝫ vtiq̄ ſponſus est criſtus dñs. Vnde canim⁹ in pſalmo. Et ipe tanq̄ ſpōſus p̄cedens de thalamo ſuo. Sponſa vero noſtri ſumus. ſi nō nobis videt̄ incredibile. noēs ſimul vna ſpōſa: et aie ſingulorꝫ q̄ſi ſingule ſpōſe. Sz quādo hoc ſentire poterit fragilitas noſtra de deo ſuo: q̄ eo affectu ſe diligat quo diligit̄ ſponſa a ſponſo? Multū enim hec ſponſa ſpōſo ſuo inferior genere: inferior ſpecie: inferior dignitate. Attamē p̄ et thiopiſſaz iſtam de longinq̄ filius eterni regis aduenit: et vt ſibi deſpōſaret illā: etiā moꝫ p ea non timuit Moyſes quidem et thiopiſſam duxit vxorē. q̄ nō potuit et thiopiſſe mutare colorē: xp̄us vero quā adamauit ignobilē adhuc et fedā. glorioſaz ſibi exhibebit eccleſiā: nō habentez maculam neq̄ rugam. Murmurat aarō murmuret et maria: nō noua q̄ vetus. non mater domini ſed ſoror moyſi. Non noſtra m̄q̄ maria: illa enim ſollicita est quid forte deeſt in nuptijs. Vos autem vt dignum eſt

murmurãtibꝫ ſacerdotibꝫ murmurãte ſynagoga: toto affectu i gratiaꝝ actõe verſamini. Vnde enī tibi o humana aīa: vnde tibi hoc? Vnde tibi tã meſtimabilis gloria: vt eius ſponſa mearis eſſe in quem deſiderant angeli ipſi ꝓſpicere? Vnde hoc vt ipſe ſit ſpõſus tuus. cuius pulcritudinẽ ſolꝫ luna miranꝫ: ad cuiꝰ nutũ mutanꝫ? Quid retribues dño ꝓ oĩbꝫ que retribuit tibi. vt ſis ſocia menſe. ſocia regni. ſocia deniqꝫ thalami: vt introducat te rex in cubiculuꝫ ſuũ? Vide iam quid de deo tuo ſentias: vide quãtũ de deo p̃ſumas. Vide quibꝫ brachijs vicarie caritatis reamãdus ꝫ amplectẽdꝰ ſit. q̃ tãti te eſtimauit: imo qui tãti te fecit. De latere enī ſuo te reformauit. quando ꝓpter te obdormiuit in cruce: ꝫ ob hoc ſomnũ mortis excepit. Propter te a deo patre exiuit ꝫ matrẽ ſynagogaꝫ reliquit: vt adherens ei vnus cũ eo ſpũs efficaris. Et tu ergo audi filia ꝫ vide ꝫ cõſidera quanta ſit erga te dignatio dei tui: ꝫ obliuiſcere ꝓpm tuũ ꝫ domũ patris tui. Deſere carnales affectꝰ. ſeculares mores dediſce: a p̃oribꝫ vicijs abſtine: o ſuetudines noxias obliuiſcẽ. Quid enī putas. nõne ſtat angelus dñi qui ſecet te medĩã: ſi forte quod auertat ipſe alterũ admiſeris ſaluatorẽ? Jam enī deſponſata es illi: iam nuptiaꝝ prandiũ celebraꝝ: nã cena quidem in celo ꝫ in aula eterna paraꝝ. Verũtamẽ nunqd ibi vinũ deficiet? Abſit. Jnebriabimur ibi ab vbertate domus dei: ꝫ torrẽte voluptatis eiꝰ potabimur. Paratũ eſt ꝓfecto illis nuptijs flumẽ vini: vini inq̃ quod letificat cor. Siquidem flumis impetus letificat ciuitatẽ dei. Nunc aũt q̃m̃ am grandis nobis reſtat via: prandiũ quidem accipimus hic ꝫ ſi nõ in tanta copia: q̃ plenitudo ꝫ ſatietas cene reſeruet eterne. Dic ergo nõ nunq̃ vinũ deficit: gratia ſcz deuotionis: et feruor caritatis. Quotiẽs mihi neceſſe ẽ fratres poſt lacrimoſas q̃rimonias veſtras exorare matrẽ miſerdie: vt ſuggerat ſuo benigniſſimo filio: quomã vinũ non habeatis. Et ipſa dico vobis cariſſimi ſi pie a nobis pulſata fuerit nõ deſerit neceſſitati noſtre: quomã miſericors eſt: et mater miſerdie. Nam ſi cõpaſſa eſt verecundie illoꝝ a quibus fuerat iniurata: multomagis cõpatiet nobis: ſi pie fuerit inuocata Placent enī illi nuptie noſtre: et ptinent ad eã multo amplius illis: mirũ de cuius vtero tanq̃ e thalamo ſuo celeſtis ſponſus ꝓceſſit. Sed quem non moueat quod in nuptijs ſuis reſpondit dñs benigniſſime ac ſanctiſſime matri ſue dicens quid mihi ꝫ tibi eſt mulier? Quid tibi ꝫ illi eſt domine? Nonne quod filio et matri? Quid ad illam pertines quoris: cũ tu ſis benedictus fructꝰ ventris eius immaculati? Nõne ipa eſt que ſaluo pudore ꝺcepit: et ſine corruptõne te peperit? Nonne ipſa eſt in cuius vtero nouẽ menſibꝫ moratꝰ es. cuius virgineis vberibꝫ lactatus es. cum qua iam duodecim ãnorũ factus de ihꝝuſalẽ deſcendiſti: ꝫ eras ſubditus illis? Nunc ergo dñe quid moleſtus es illi dicẽs: quid mihi et tibi? Multum per omnẽ modũ Sed manifeſte iam vide o q̃ non velut indignans aut confundere volens virginis matris teneram verecundiã dixeris quid mihi et tibi: cũ vementibꝫ ad te iuxta matris preceptum miniſtris: nihil cunctatus

Dominica ja post epiphaniā Sermo 2

facias quod illa ſuggeſſit. Vt quid ergo fratres: vt quid ſic reſponderat prius? Vtiq; propter nos: vt conuerſos ad dominum iam non ſollicitet carnaliuꝫ cura parentum: et neceſſitudines ille non impediāt exercitium ſpirituale. Quamdiu enim de mundo ſumus: debitores nos cōſtat eſſe parētibꝰ. At poſtq; reliquimus noſmetipſos: multomagis ab eoꝝ ſollicitudine liberi ſumus. Vnde legimus frem quendā in heremo oueſantez. cū ad eum carnalis frater auxiliꝫ gratia aduētaſſet reſpōdiſſe vt adiret alterū frez eoꝝ: cū illeviq; iam obiſſet. Cūq; admiratus qui venerat reſpōderet. quia ille obiit: heremita ſe q; ſimiliē obiſſe reſpōdit. Optime ꝙ nos docuit dñs ne ſollicīti ſimus ſup ꝙmquis carnis noſtre plus q; religio poſtulet: quādo ipſi matri et tali matri reſpōdit. quid mihi et tibi eſt mulier. Sic et in alio loco cū ſuggeret ei qui dā. quoniaꝫ foris ſtaret cū fratribꝰ domini querēs ei loq reſpōdit. Que eſt mater mea: et qui ſunt frēs mei? Vbi modo ſūt qui tam carnaliter et mamē ſup carnalibꝰ ꝙmq; ſuis ſolēt eſſe ſollicīti: ac ſi adhuc viuerēt et ipſi cum eis? Sed videamus iā q̄d ſequit. Erant ait euāgeliſta ydrie ſex poſite ſecūdū purificatōez iudeorū. Vel ex hoc potes manifeſti? aduertē nō plenitudinē ꝧ ꝓparatōem nuptiarū eſſe: vbi nimirū adhuc opus eſt purificatōne. Deſpōſatōis ergo nuptie iſte ſūt: non copulationis. Abſit enim illis in nuptiis forte vaſa purificationis: quando gloriōſam ſibi criſtus eccleſiam exhibebit nō habentem maculam neq; rugā: aut aliquid huiuſmodi. Vbi aūt nō eſt macula: quē purificatio erit neceſſaria? Nūc vtiq; lauādi tēpus ē: nūc purificacōez pz eſſe neceſſariā: quando nemo mundus a ſorde: nec infans cuius eſt vnius diei vita ſuper terram. Nunc abluitur ſponſa nunc purificatur: vt in celeſtibus illis nuptiis ſponſo ſuo ſine omni macula preſentetur. Queramus ergo ydrias ſex: in quibus hec ablutio iudeorum item confitentium purificatio fiat. Nam ſi dixerimus quia peccatum non habemus noſipſos ſeducimus. et veritas in nobis non eſt: que ſola liberat ſola ſaluat ſola lauat. Quod ſi confiteamur peccata noſtra non deerunt veris iudeis purificatōnis ydrie: quoniam fidelis eſt deus qui dimittat nobis peccata: et emundet nos ab omni iniquitate. Ego quidez ſex ydrias ſex obſeruantias arbitror eſſe: quas ad purificanda confitentiū corda ſancti patres inſtituere: et omnes illas mi fallor hic poteriuus muenire. Prima ſiquidez ydria continentia ē caſtitatis: qua diluit quicquid ante luxuria inquinauit. Secunda vero ieiunium eſt: vt quod maculauerat crapula nunc abſtinentia mundet. Per ſegniciem quoq; et ocioſitatem que inimica eſt anime. multas contraximus ſordes contra dei ſententiam. in ſudore vultus alieni non noſtri pane veſcentes: propter hoc quoq; tercia ydria nobis apponitur: vt ſordes ille in labore manuum diluantur. Sic et per ſomnolentiam ceteraq; noctium et tenebrarum opera multa deliquimus: ideo quoq; quarta ydria vigiliarum obſeruantia ponitur: vt nocte ſurgētes ad confitendum domino. nō bo-

nas noctes preteriti temporis rebi-
mamus. Jam vero de lingua quis
nesciat q3 multū inquinauerit nos
pruaniloquia ⁊ mendacia: per de-
tractiones ⁊ adulatōnes. per verba
malicie et verba iactantie? Profe-
cto hijs oīnib⁹ necessaria est ydria
quinta: silentium scilicet custos reli
gionis: et in quo est fortitudo no-
stra. Sexta quoq3 ydria disciplina
est: qua non modo nostro arbitrio
sed alienoviuim⁹: vt deleatur quic-
quid indisciplinate viuēdo deliqui-
mus. Lapidea sunt hec. dura sunt: ꝫ
necesse habemus in hijs lauari: nisi
forte voluerimus propter sedita-
tes nr̄as a domino accipere libellu3
repudij. Attamen in eo q3 dicunt
lapidee non solum duricia sed mul-
to melius solidítas potest intelligi:
quoniam non lauant hec: nisi firma
stabilitate permanserint. Ait ergo
domin⁹ ad ministros. Implete ydrias
aqua. Quid sibi vult istud domine?
Ministri sollicíti sunt de vini penu-
ria: ⁊ tu dicis implete ydrias aqua?
Ille de poculis cogitant: et tu pre
tipis vt vasa purificatōnis imple-
ant? Sic omnino sic suspiranti iacob
ad rachelis amplexus: lya a patre
supponitur. Nobis fratres qui mi-
nistri sumus et serui vestri per cri-
stū: nobis precipitur implere ydri-
as aqua: quotiens deest vinum. Ac
si dicatur. Illi deuotōnem defide-
rant. vinum requirunt. feruorem
flagitant: sed nondum venit hora
mea: implete ydrias aqua. Que est
enim aqua sapientie salutaris. ⁊ si
non adeo suauis: nisi fons vite: ini-
tium sapientie timor domini? Dici-
tur ergo ministris. Incutite metū
et spiritu timoris non tam vasa q3
corda replete: quia vt ad caritatē
peruenianr̄ mittendi sunt a timore:
vt dicant et ipsi. A timore tuo con-
cepimus domine: et parturiuimus
spiritum salutis. Sed quomodo im-
plebuntur ydrie? Predixerat enim
euangelista capientes singule me-
tretas binas vel ternas. Que sunt
due metrete: queue tercia? Vtiq3
duplex timor cōmunis et notus o-
mnibus: ac tercius quidem minus
cōmunis et minus notus. Primus
enim timor est ne cruciemur in ie-
henna: secundus ne excluſi a visio-
ne dei priuemur tā mestimabili glo
ria: tercius replet animam omni sol
licitudine timidā: ne forte deseratē
a gr̄a. Et quidem omnis timor dñi
fic aq3 extiguit ignē fic extiguit pec
cati concupiscentiam: sed is maxi-
me cum ad omnem temptatōnem
statim occurrit ne forte contingat
amittere gratiam: vt sibi dereliq⁹
homo labatur quotidie de malo in
peius. de periculo minori in grauio-
rem culpam: quales vtiq3 multos
videmus cum in sordibus sint sorde-
scentes adhuc. Nam aduersus ti-
morem istum non est vnde sibi blā-
diatur anima: siue de minori forte
quantitate peccati: siue de emēda-
tōne futura. Talibus enim blandi
mentis impediuntur aliquatenus
duo prima genera timoris. Preci-
pit ergo nobis dominus vt hac a-
qua ydrias impleamus. Sunt enim
aliquando vacue et plene vento: si
quis tamen adeo insanus est. vt in
eo per vanitatis studium ille quas
predixímus obseruantie mercede p
petua vacuentur: vt sunt fatue vir-
gines in quarum vasis oleum non
habetur. Interdum autem quod

In conuersione s: pauli.

pe⁹ est plene quidem sunt seb ple
ne veneno: quod est inuidia . mur-
mur . ranco⁹ animi et detractio. Pro
pterea ne forte subintrēt ista dum
vnum deest . iubemur implere ydri-
as aqua vt obseruentur mandata
domini in timore: que tunc mutan-
tur in vinum cum timor expellitur
a caritate: et implentur omnia fer-
uore spiritus et iocunda deuotōne.

In conuersione sancti pauli ser-
mo primus.

Erito quidem dilectissimi
conuersio doctoris gen-
tium ab vniuersitate gē-
tium festiuis gaudijs ho
die celebrāe. Multos enim ab hac
radice ramos prodijsse videm⁹. Cō
uersus paulus: ouersionis minister
factus est vniuerso mūdo. Et mul-
tos quidem olim in carne adhuc. q̄
non iam secundum carnē ambulans
predicatōis officio conuertit ad
deum: nunc quoq; in ipso felicius vi
uens ⁊ apud ipsū ne adhuc quidem
cessat ab hominū conuersione: dico
autem exemplo. oratōe. doctrina.
Propterea demq; conuersionis ei⁹
memoria frequentatur. q̄ ipsa q̄-
q; memorantibus vtilis inueniatur
In hac enim memoria et peccator
spem veme concipit vt prouocetur
ad pemtētiā: ⁊ qui iā pemitz pfecte
conuersionis accipit formaz. Nuis
desperet vltra pro magnitudine cu
iuslibet crimmis: quādo quidem sau
lum audiat adhuc spirantem mina
rum et cedis in discipulos domini
subito factum vas electōis? Nuis
dicat iniquitatis pondere p̄ssus as-
surgere iam ad studia meliora non
valeo: quado in ipso itinere quo san
guinem fidēs christianū dirum toto
pectore virtus efflabat. persecutor
crudelissimus in fidelissimuz repente
mutatus est predicatorez? Magni-
fice siquidem in hac vna conuersio-
ne et misēdie magnitudo . efficacia
gratie cōmendatur. Subito ait lu-
cas circūfulsit eum lux de celo. O ve
re mestimabilis diuine dignatio pi-
etatis. Illustrat celesti fulgore vel
afforis: intus adhuc lumimis inca-
pacem. Qui necdum infundi pote-
rat: diuina saltez circūfunditur cla
ritate. Et vox facta est. Lucis ⁊ vo-
cis testimonio credibilia facta sunt
nimis: nec dubitare est de veritate:
que sese ingerit per vtrasq; oculo-
rum scilicz auriumq; fenestras. Sic
nimirum fit in iordane quoq; supra
caput domini ⁊ columba apparuit
et vox sonuit: sic ⁊ in monte quando
transfiguratus est coram discipu-
pul ⁊ claritas visa est: ⁊ vox patris
nihilominꝰ audita. Saule saule: q̄d
me persequeris? Vere deprehensus
est saulus: non est dissimulandi lo-
cus: nō est facultas vlla negandi.
In manibus sunt epistole crudelis-
sime legatōis: auctoritatis execrā
de: potestatis iniique. Quid me per-
sequeris inquit. An nō persequebaē
xp̄m: qui christi membra trucidabat
in terris? Autvero persecuti sūt cri
stum qui sacratissimuz illud corpus
crucis affixere patibulo: et non per
sequebatur eum . qui aduersus cor-
pus eius quod est ecclesia. est enim
corpus eius etiaz ipsa. odio furebat
iniquo? Demq; si proprium sangui
nē dedit i p̄ciū redēptōis animarū:
nō tibi videē grauiorē ab eo sustinē
psecutōez qui suggestōe maligna.
exēplo pnicioso scandali occasione

auertit ab eo animas q̃s redemit · q̃z a iudeo qui sanguinẽ illũ fudit? Agnoscite dilectissimi: et expauescite consortia eorum qui salutẽ impediunt animarum. Horrendũ permitus sacrilegium· quod et ipsoruz videtur excedere facinus: qui domino maiestatis manus sacrilegas iecerunt· Videbatur iam cessasse persecutõis tempus: sed vt palam factum est nunquam deest persecutio christiano sed neqz christo· Et nũc q̃d grauius est· ipsi christum persecunt̃: qui ab eo vtiqz christiani dicuntur· Amici tui deus et proximi aduersum te appropinquauerunt et steterunt· Coniurasse videtur contra te vniuersitas populi christiani a minimo vsqz ad maximum: a planta pedis vsqz adverticem non est sanitas vlla· Egressa est iniquitas a senoribus iudicibus vicarijs tuis: quibus dentur regere populum tuum· ℳõ est iã dicẽ vt populus sic sacerdos: q̃a nec fit popul⁹ vt sacerdos· Deu deu domine deus: quia ipsi sunt in persecutõne tua primi qui videntur in ecclesia tua primatum diligere: gerere principatum· Arcem syon occupauerunt: apprehenderunt mumitõnes: et vniuersam demceps libere et potestatiue tradunt incendio ciuitatem· Misera eorum conuersatio: plebis tue miserabilis subuersio est· Atqz vtinam sola hac parte nocerent· Esset forte qui dominica premonitus et premuntus exhortatõne daret operam· ipsorum non exempla imitari sed obseruare precepta: iuxta illud· que dicũt facite: et ad opera eorum nolite respicere· ℳunc autem dati sunt sacri gradus in occasionem turpis lucri: et questum estimãt pietatem· Copiosissime siquidem pietatis inueniuntur in suscipienda imo accipienda magis animarum cura: sed hec apud eos cura minor: et de animarum salute nouissima cogitatio est An vero saluatori animarum grauior vlla esse poterat persecutio? ℐnique agunt z ceteri contra christum: multiqz sunt nostris temporibus antichristi· Merito tamen et crudeliorem eam censet persecutionem pro acceptis beneficijs: z grauiorem sentit pro potestate quam propijs sustinet a ministris: licet alij quoqz multi contra proximorum salutem multipharie multisqz modis· et varijs occasionibus agere videantur· Nec videt christus z silet: hec saluator patitur z dissimulat· ℙropterea dissimulemus nos quoqz necesse est: et fileamus interim maximeqz de prelatis nostris magistris ecclesiarum· Sic nimiruz sic placet et ipsis vt euadant nunc humana iudicia: veniatqz semel iudicium graue hijs qui presunt et potentes patiantur tormenta potẽter· Vereor dilectissimi ne quis forte sit et in nobis domini persecutor quia manifesta docuit ratõ: impedire salutem esse persequi saluatorem ℳuas ego de salute amme mee fratri illi gratias agere possum: q̃ mihi propinat detractionis fraterne venenum? Merito detractores deo odibiles describuntur: tanquam persecutores· ℳuid et is qui exemplo suo ad remissius agendum ceteros prouocat· aut singularitate tur bat· aut inquietat curiositate· aut impacietia suaz murmuratõe molestat: aut q̃cũqz mõstristat spũm dei

In conuersione s. pauli

qui in eis est. scandalisans vnuz de
ministris istis credentibz in eū? ſnō
ne z hic manifeste ꝓsequitur xp̄m?
Vt ꝙ ꝓsecutoꝝ z nomē z crimē lō
ge fit ſemp a nobis: obsecro vos di
lectissimi benignos ſemp z mites ex
hibeamus nos mutuicē ſuppoꝛtantes
in oī paciētia: z ad id qđ melius z
ꝓfectius est alterutrū ꝓuocantes.
Nuis enī ſeruus ſufficere ſibi putat
non ꝓsequi dn̄m: ꝙ nec obsequi do
mino? Nuā habituꝛus est gratiā:
sivt resistit sic nec assistit quidē? De
maz si quis adeo pusillanimis est vt
satis sibi reputet nec ꝓsecutoꝛē esse
nec coadiutoꝛē dei: audiat quid ip̄e
loquat. Nui non est mecū ostra me
est: et qui non colligit mecū. dispeꝛ
git. Saule saule quid me ꝓsequeris?
Et ille. Nuis es dn̄e? Dmc ꝓfecto
dat intelligi: quia vere circūfusa e-
rat illi claritas nō ifusa. Audiebat
paul9 voc̄ dn̄i ſed faciē domini nō
videbat: q̄mā erudiebat ad fidem:
et vt ipse postea docuit fides ex au-
ditu est. Nuis es inquit? Ignotum
enim persequebat: et ideo consecu-
tus est misc̄iam: quia ignoꝛans in
incredulitate ꝑ fecit. Discite ex hoc
Fratres iustū iudicē dei. non mō qđ
fiat. ſed z quo animo fiat conſideꝛa-
re: et cauete deinceps ne quis paꝛ-
ua reputet: quālibet parua ſciēter
delinquere conuincat. Nemo dicat
in coꝛde suo leuia sunt ista: nō curo
coꝛrigere: non est magnū si in his
maneā venialib mimimisq̄ peccatis
Nec est enī d. lectissimi impenitētia
hec blasphemia in spūm sanctū: blas
phemia irremissibilis. Paulus q̄dez
blasphemus fuit: sed nō in spūm sā
ctū: quia ignoꝛans fecit in incredu li
tate. Non in spūm sanctū dixit blas
phemā: et ideo cōsecut9 est miseꝛi-
coꝛdiā. Nuis es dn̄e? Et dn̄s ad eū
Ego sū ihesus nazarenus: quē tu p
sequeris. Ego sū saluatoꝛ: quē tu p
sequēdo peris. Ego sū de quo tu in
lege tua legis predictuz quod ne-
scis impletū: quia nazareus vocabi-
tur. En ille. Dn̄e: quid mevis facē?
Nec plane Fratres perfecte conuer
sionis est forma. Paratum inquit
coꝛ meum deus: paratū coꝛ meum.
Paratus sum z non sum turbatus:
vt custodiaz mandata tua. Domie
quid me vis facere? O verbū breue
sed plenū: sed viuum sed efficax: ꝙ
dignū omni acceptōne. Nuaz pau
ci muemuntur in hac perfecte obe-
dientie forma: qui suā ita abiecerit
voluntatēvt ne ipsū quidem coꝛ p-
prium habeant: vt non quod ipsi. ꝙ
quid dominus velit omni hoꝛa req-
rant dicentes sine intermissiōe. Do
mine: quid me vis facere? Et illud
samuelis. Loquere domine: quia au
dit seruus tuus. Deu plures habe-
mus euāgelici illi9 cecidit: ꝝ noui ap-
stoli imitatoꝛes. Quid vis ait domi-
n9 ad cecū illūvt faciā tibi? Nuāta
est miseratō tua dn̄e: quāta dignā-
tio tua. Siccine dn̄s serui querit vt
faciat voluntatez? Vere cecus ille:
q̄a nō ꝯsiderauit. nō expauit: nō ex-
clamauit. Abſit hoc dn̄e: tu magis
dic quid me facere velis. Sic enī de
cet: sic oīmo dignū est. non mea a
te: ꝙ a me tuā q̄rīt fieri voluntatē.
Videtis frēs: q: vere necessaria erat
hec in loco cōuersio? Sic profecto
sic multoꝛum vsq̄ hodie pusillanimi
tas z peruersitas exigit. vt ab eis q̄
ri opteat quid vis vt faciā tibi: nō
ipsi q̄rant: dn̄e quid mevis facere.
Cōsiderare necesse hz minister z vica
rius xp̄i. qđ sibi p̄cipi velint: nō ipsi
cōsiderāt que voluntas sit p̄ceptoꝛis

Non est obedientia eoꝝ plena: nō
in oībꝫ parati sunt obsequi: nō p
oīa sequi ꝓposuerūt eū: qui nō suā
sed patris vemt facere wlūtatez.
Discernūt ⁊ diiudicant eligentes in
quibꝫ obediant imperāti: imo in qui
bus p̄ceptorē suū ipsaꝝ obedire ne
cesse sit wluntati. Hmōi itaqꝫ si to
lerari sev̄eāt ⁊ descendi ac morē
geri infirmitati sue ꝓficiant obse
cro: puteatqꝫ semp paruulos inue
niri: ne quando forte audiant. quid
debui vobis facere ⁊ non feci: ⁊ ab
utentibꝫ pacientia ⁊ benignitate p̄
lati: fiat tandē multitudo exhibite
miseratōis cumulus iuste dānatōis
Domie quid me vis facere? Ēt do
minus ad illū. Surge ⁊ ingredere ci
uitatē: ibi dicet tibi quid te opor
at facere. O sapientia suauiter vere
vniersa disponēs. Eum cui tu loq̄
ris erudiendū de wluntate tua mi
tis ad hoiem: vt socialis vite amen
det vtilitas: et edoctus per hominē
discat ⁊ ipse secundū datā sibi gra
tiam hominꝫ subuenire. Ingredere
ciuitatē. Videtis fratres nō sine di
uino consilio factū esse vt hāc ciui
tatē domini virtutū ingrederemi:
diutnā discere wluntatez? Plane q̄
te salubriter terruit ⁊ conuertit cor
tuū ad desiderandā wlūtatē suam:
ipse tibi dixit. surge ⁊ ingredere ci
uitatem. Sed audi q̄ manifeste in
hijs que sequunt wlūtaria simplici
tas ⁊ xp̄iana cōmendat cōsuetudo.
Aptis oculis nihil videbat: ad ma
nus autē trahebat ab hijs qui co
mitabant eum. Felix cecitas: qua
male quōdā illuminati in preuari
catōne tandem in conuersione oculi
salubriter excecantur. Sane q̄ tri
duo paulus sine cibo manet persi
stens in oratōne; ad eos maxime p
tinet qui nouiter seculo abrenun cis
antes necdū in celesti consolatōne
respirāt. Sustineant ergo ⁊ ipsi do
minū in omni pacientia. orēt sine in
termissione: q̄rentes. petentes. pul
santes: quia exaudiet eos pater ce
lestis in tempore opportuno. Nō ob
liuiscetur eoꝝ in finem: venet ⁊ nō
tardabit. Si triduo fustmueris eū
non habens quod manduces: con
fide quia miseratorꝫ ⁊ misericors do
minus ieiunum te dimittet. Exinde
iubetur ananias manus imponē sau
lo: sed tanq̄ bene eruditus non cō
tinuo acquiescit. Vide enim si non
etiam paulus ipse doctrinam hanc
deinde tradidit discipulo: nemi in
quiens cito manus imponas. Vidit
ait dominus virum imponentem si
bi manus: vt visum recipiat. Fra
tres paulus hoc cum vidisset: non cō
tinuo illuminatus est. Nunquid nō
exspectauit ananie manum. quia vē
turum eum forte in somnijs preui
dit? Hec dico carissimi: quia vereor
ne quis forte sit inter vos. qui sōlo
sese somnio presumat illuminatum
esse nec iam equanimiter patiatur
ad manum trahi: sed doctorem sese
p̄fiteat alioꝝ. Cui enim necdū ad
ministratōms cura minucta est. cui
necdū credita dispēsatō. cui necduz
preceptū ut videat ⁊ puideat hijs q̄
aptos oculos habētes nihil vidēt:
quid hic p̄sumē temptat. mi qr me
ditat in aia. et q̄si somnia vana se
tat? Cauea⁹ ab hoc vicio fres sem
per qđ in nob est. abiecti eligamus
esse ⁊ ad manus trahi māsuetudinē
et hūilitatē discētes a xp̄o dño: cui
est honor ⁊ gloria in secula seculo
rum amen.

Sermo secūdus vnde supra.

In purificatione B V. M.

Onuersus est hodie paul⁹: imo saul⁹ uersus est in paulū. Siquidem factus est tanq̄ euāgelicus ille puulus: de q̄ dns ait. Nisi uersi fueritis et efficiamini sicut paruulus iste: nō intrabitis in regnū celoꝝ. Forte enī seipsū dicebat. Nimirū ipse magnus dominus et laudabilis nimis: ipe paruulus q̄datus est nobis. Nec tamē magn⁹ interim sed puulus exhibeē: vt seipsū faciat gratū et efficax necessarie paruitatis exemplū. Ad paruulum ergo fit uersatō tua. vt discas paruulus esse: tu q̄z cū conuerteris paruul⁹ fias. Eminuero audi q̄z euidenter ipsum tibi in quo cōstituit formā cōuersionis paruulū manifestat. signanter ea que sunt paruuli in seipso imitanda ponēs. Discite a me inquit. quia mitis sū et humilis corde. Gemina paruitas: humilitas et manſuetudo. Et illa interior. ista exterior paruitas: vtraq̄ tamē nō paruavirtus est. Nempe q̄z paruulus ille tam magnus vnū magisteriū profiteē. Hodie ergo uersus est paulus: hodie desit esse saulus. Hodie factus est humilis et mitis corde Probat otis confessio cordis humiliatōem. dum clamat. Domine q̄d me vis facere? Magis autem probat ipa collata gratie magnitudo: que nimirū tam multa nisi multum humili data non fuit. Ceterū manſuetudo quoniā exterior quedaz vt diximus puitas et ob hoc manifestior est. tripliciter nobis in conuersione hac omendaē. Triplici quidem velut ariete manſuetudo nostra pulsaē: verboꝝ iniurijs. dampnis rerum: corporis lesione. In his tribꝰ omnis exhibitō pacientie: omnis exercitatō mānſuetudinis. Probata est illa virtus. quā nihil horum videē ocutere potuisse. Cōsiderare libet quēadmodū paulus sup hijs omnibꝰ in ipsa statim sua conuersiōe temptatus vere iam paulus inuentus sit: in hac parte vere mitis et patiēs. Saule saule q̄d me persequeris? Durum est tibi cōtra stimulum calcitrare. Durum est quidem verbum: verbum increpatorium plenum cōminatōne. Sane q̄d ad corpus pertinuit cōcussus est et prostratus in terra. An vero non damnoq̄ probatus est? Et valide. Siquidem ipsū a lumine ademptuz oculoꝝ et apertis vt scriptū est oculis nihil videbat. Expta ē in his tribꝰ exercitata patiētia iob: quē in hac vtute opiatissimū deꝰ exēplar dedit. Sed vestre hoc industrie reliquimus vestigandum. Sufficit nos monere formam vere conuersionis magna ex parte in hac manſuetudine constitutam: vt pudeat eos q̄ conuersi esse debuerant vel in corporum lesione vel in damno rerum vel quod magis indignū est in verboꝝ iniurijs inuenire peruersos penitꝰ et auersos.

In purificatōne beate marie sermo primus.

Odie templi dominum in templum domini virgo mater induxit: ioseph quoq̄ filiū domino non suum sed eius filium dilectum: in quo ei bene complacuit. Agnoscit iustus quem exspectabat: anna quoq̄ vidua confitetur. Ab his quatuor primo hodierna processio celebrata ē: q̄ postmodū exultatōe vniuerse ecclesie i oi loco ab oi gēte celebrare. Nec sane mirū si tunc pua fuit:

qñ quidē parū erat q̄ suscipiebaē
Nullū ibi locū peccator habuit: oēs
iusti. oēs sancti: omnes fuere pfecti.
Sed nunqd hos tātū saluabis dñe?
Crescat corpus: crescat t miseratō.
Hoies tiumēta saluabis dñe: cū mlt
tiplicaueris misericordiaz tuaz deus. In
scda iā pcessiōe preeūt turbe: turbe
secunē: nec virgo portat ꝫ asellus.
Nemmen itaq; dedignaē. nec ipsos
qui oputruerunt tanq̄z iumenta in
stercore suo. Non dedignaē inq̄z. ꝫ
si apostolica vestimenta nō desint: si
doctrina eoz. si mozz iusticia. si obe
dientia. si caritas cooperiat multi
tudinē peccatoz: ex hō iam pcessio
nis fue gsa nō censebit indignos.
Magis vero tipsam q̄ tā paucis col
lata videē: nobis q̄z ab ipso muemi
re est reseruatū. Qui dm reseruarz
posteris q̄z tpōgauit antiqs? Da
uid rex t ꝓpheta exultauit vt vide
ret diē istū: t vidit t gauisus ē. Ali
oquin si nō viderat: vñ psallebat?
Suscepimus inquit deus misericordiam
tuā i medio tēpli tui. Suscepit hāc
misericordiam dñi dauid: fuscepit symē
on. Suscepim⁹ t nos: et quicūq; fūt
pordinati advitā. Siquidem xps he
ri t hodie t in eternū. In medio eni
tēpli misericordia est. nō in angulo aut
diuersorio: quia non est psonaz ac
ceptō apud deū. In omuni posita ē:
offerē omnib⁹: et nemo expers: nisi
qui renuit. Diriuāē aque tue foras.
domine deus: misericordiam? fons tamē
tuus tibi ꝓprius est: t non bibit alie
nus ex eo. Qui tuus est non videbit
mortē donec viderit xp̄m dñi: vt se
curus dimittaē in pace. Quid ni di
mittaē in pace: q̄ xp̄m dñi hz in pe
ctore? Ipe est emm pax nr̄a: q̄ per
fidem habitat in cordibz nostris.
Tu quomō hinc exibis anima mi
sera: que ducez itineris ibe fū ignō
ras? Ignorantiā enim dei quidā ha
bent. Vñ ih̄s? Nempe q̄a luxvenit in
mūdū: t dilexerunt hoies magis te
nebras q̄z lucē. Et lux inquit in te
nebris lucet: t tenebre eā nō opre
henderūt. Ac si dicat. Et in plateis
diriuanē aq̄: et alienus nō bibit ex
eis. Et misericordia in medio tēpli est:
nec tamē accedunt q̄s manet etna
dānatio. Medius vestrū stat o mise
ri quē vos nescitis: vt moriētes an
teq̄z videritis xp̄m dñi non in pace
dimittamini: ꝫ potiꝰ rapiamini a ru
gientibz p̄paratis ad escā. Suscepi
mus deus misericordiam tuam: in medio
templi tui. Longe est hec gratiaz
actio a voce illa gemētis. Domie in
celo misericordia tua: t veritas tua vsq;
ad nubes. Quid eni? Videē ne tibi
in medio fuisse misericordia: cū apud so
los celigenas spūs habereē? At vbi
sane immoratus est xp̄s paulominꝰ
ab angelis. Factusq; est dei t homi
nū mediator: ac velut lapis angula
ris pacificauit. p sanguinē suū q̄ in
celis fūt t que sup terrā: ex hoc pla
ne iā suscepimus deus misericordiaz tuā
in medio tēpli tui. Eramꝰ eni t nos
natura filij ire: sed osecuti sumꝰ mi
sericordiaz. Cuius ire filij: t quā misericor
diam osecuti? Nempe filij ignorantie
ignauie captiuitatis: et cōsecuti su
mus sapiētiā. virtutez. redemptōez
Ignorātia mulieris seducte exceca
uerat nos: mollicies viri et abstra
cti t illecti a ꝓpria occupiscētia ener
uauerat nos: malicia dyaboli expo
sitos iuste a deo captiuauerat nos.
Sic ergo nascimur vniuersi: primū
quidem vle ciuitatis habitaculi pri
us ignari: dem de imbecilles t igna
ui: vt si nota nobis esset via vite p
pria tñ ꝓpedirem̄ t detinerem̄ iertia

In purificatione ℔ M: V: Sermo: 2.

postremo captiui sub pessimo crudelissimoq; tiranno: vt licz prudentes essemus atq; robusti: ipsa tamē miserere seruitutis opprimemur obitōe ℣Ūquid nō miscēdia ⁊ miseratōe mꝭta opus hz tanta miseria? Aut certe si iam salui sumus: ab hac triplici ira p xp̄m qui factus est nobis sapiētia a deo patre ⁊ iusticia ⁊ sanctificatō ⁊ redemptō: quanta nobis vigilantia opus est dilectissimi: ne forte qđ abfit inueniañ nostra nouissima peiora priorib; si denuo cōtimgat iram incedere: vtpote qui non natura iā sed ꝓpria volūtate filij ire fumus? Amplectamur itaq; miscēdiam quā in medio tēpli suscepimus: et cū beata anna non dimoueamur a tēplo. Tēplū enim dei sanctū est: qđ estis vos ait aplus. Prope ē hec miscēdia: ꝓpe est verbū in ore vestro: et in corde vestro. Demiq; in cordib; vestris p fidez habitat xp̄s. Hoc tēplū eius ⁊ hec sedes eius: nisi forte exadit vobis: q̄mā aīa iusti sedes sapiētie est. ℣Ō ꝙ frequenter imo et semp āmonere cupio fres meos. ob secro et nunc. ambulemus nō secūdū carnē in carne: ne displiceamus deo. ℣Ō fim⁹ amici huius seculi: ne dei odiuam⁹ inimici. Resistamus ꝙ dyabolo ⁊ fugiet a nobis: vt libere iam ambulem⁹ in spū: ⁊ in corde sit conuersatō nostra. Siquidem corpus qđ corrūpit aggrauat ⁊ eneruat ⁊ effeminat aīam: et terrena inhabitatō sensū multa cogitantē deprimit: vt ad celestia nō assurgat. Vñ et sapiētia huius mūdi stultitia est apud deū: ⁊a maligno qui superat: ei et seruus addicit. Porro in corde suscipit miscēdia: i corde habitat christus. in corde loquit pacē in plebez suā: et sup sanctos suos ⁊ in eos qui conuertunt ad cor.

Sermo secūdus vnde supra.

Ratias redēptori nr̄o qui tā copiose p̄uenit nos in benedictōib; dulcedinis: sacramentis inf̄ātie sue gaudia nostra multiplicās. Celebratis siquidem paulo āte natiuitate. circūcisiōe ⁊ apparitōne eius: festus hodie nobis oblatōnis eius dies illuxit. Hodie nanq; fistie creatori terre fructus sublimis: hodie placabilis ⁊ deo placens hostia virgineis manib; offert in tēplo: portaf a patrētib; a senib; exspectatur. Offerūt ioseph ⁊ maria sacrificiū laudis. sacrificiū matutinum: spemeon ⁊ anna suscipiūt. Ab his ꝙtuor celebrata pcessio est q̄ p quatuor orb̄ climata solēnib; hodie gaudijs ad memoriā reuocaf. Nuia ꝙ festiuā hodie ⁊ nosipsi p̄ter ceterarū consuetudinē solēnitatū acturi sumus pcessionem: nō mutile arbitror modū ipsius ordinē diligētius mtueri. Processuri sum⁹ bini ⁊ bini cā delas habētes i manib;: ipas q̄s fuc cēsas. nec quolibet igne: ꝙ qui pri⁹ in ecclesia sacerdotali bñdictōe fuerit consecratus. Ad hec futuri sūt in pcessiōe nostra nouissimi primi ⁊ primi nouissimi: ⁊ cantabim⁹ in vijs domini: quoniaz magna est gloria domini. Merito sane bini ⁊ bini pcedimus: sic enim ob cōmendatōez fraterne caritatis ⁊ socialis vite missos a saluatore discipulos euāgelia sacra testantur. Turbat processionem si qs solitarius incedere curat: nec sibi soli nocet: ꝙ etiaz ceteris est molestus. Dij sunt qui segregāt semetipsos animales spiritum nō habentes: nec sōlliciti sunt seruare vnitatem spiritus in vinculo pacis.

Jā vero sicut nō est bonū esse homi-
nē solū: sic in cōspectu dñi vacuū ap
parere ꝓhibituꝫ · Cū enī arguanē
ociositatis ipsi q̄ꝫ q̄s nemo duxit:
q̄ iam oducti sūt si ociosi inuenti fu
erint quid merenē? Fides q̄ppe sine
operib⁹ mortua est· Jpsa denīq̄ os
pera nostra in feruore agēda sūt⁊
in desiderio cordis: vt sint lucne ar-
dentes in manib⁹ nostris· Alioquī
timendū est ne forte tepidos nos e-
uomere incipiat: qui in euāgelio lo
quiē dicēs· Jgnē veni mittē in ter-
rā: et quid volo nisi vt ardeat? Hic
plane sacer⁊ benedictus est ignis:
quē pat̄ sanctificauit⁊misit in mūs
dū: et cui benedicīē in ecclesijs sicut
scriptuꝫ est· Jn ecclesijs benedicite
dommo· Habet enī etiā aduersarī⁹
nostr vtpote puersus diu⁹ noꝫ ope
rū emulator· hꝫ inquā ignē suum⁊
ipe: ignē cupiscētie carnalis: ignē
inuidie⁊ambitōis: quē saluator in
nobis nō accēdere ꝫ extinguere ve-
nit· Denīq̄ si q̄s alienū hūc ignem
in diuino offerre pūpserit sacrifi
cō: etiā si patrē habeat aaron mo-
riet̄ in iniquitate sua· Porro sup ꝫ
que de socialivita⁊fraterna dilecti
one de bonis operib⁹⁊ feruore san-
cto dicta sūt humilitatis virtus ma
xima maximeq̄ necessaria ē: vt bo-
noꝛe puemamus inuicē: nec modo p
ores ꝫ ipsos iumores sibi quisq̄ p
ponat que nimirū humilitatis pfe-
ctio est⁊ iusticie plenitudo· Et q̄m
hylarē datorem diligit deus· et fru
ctus caritatis est gaudiū in spū san
cto: cantemus vt dictū est mvijs do
mini: qm̄ magna est gl̄a dñi· Can
temus dño canticū nouū: q̄a mira-
bilia fecit· Jn q̄b⁹ omīb⁹ si q̄s fortis
tan pficere dissimulat⁊ pficisci dev
tute m vtutē: noueris quisquis hu-
iusmodi est in statōe nō in pcessōe
se esse: imo vero⁊ regressione: q̄m aꝫ
inviavite nō pgredi regredi est: cū
nihil adhuc in eodē statu pmane-
at· Porro pfectus noster in eo cōsi
stit vt sepius dixisse me memini· vt
nūq̄ arbitremur nos apprehendis
se: ꝫ semp extēdamur ad anteriora
incessanē conemur in melius: vt im-
pfectū nostrū diume miserie obtu
tib⁹ iugiter exponamus·

Sermo terciusvnde supra·

Vrificatōeꝫ beate marie v̄-
ginis hodie celebram⁹: q̄ se
cūduꝫ legē mosi facta est transa-
ctis a natiuitate dñi quadragīta
dieb⁹· Jn lege enī scriptuꝫ erat· vt
mulier que suscepto semine pepissꝫ
filiū· immūda esset septē dieb⁹⁊ o-
ctauo die circūcideret̄ puer: tūc hic
ablutōi⁊ purificatōi intenta ab
stineret ab ingressu tēpli trīgīta
trib⁹ dieb⁹: quib⁹ expletis offerret
filiū dño cū muneribꝫ· Sꝫ q̄s nō ad
uertat in ipso sentētie huius mitio:
liberā matrē dñi ab hoc precepto?
Putas enī q̄a dicturus mosēs mu
lierē q̄ peperisset filiū immūdā esse·
nō timuerit sup matre dñi blasphe
mie crimē incurrere: ⁊ idcirco pmise
rit suscepto semie? Alioquī misi pa
riturā puidisset fine semme v̄ginez:
que necessitas erat de suscepto semi
ne fieri mentōeꝫ? Patet itaq̄ q̄ lex
ista matrē dñi nō meludit q̄ nō sū-
scepto semme filiū peperit sicut p̄d i
ctū fuerat p ihēremiā: q̄a nouū fa-
ceret dñs sup terrā· Queris q̄d no-
uum? Mulier inq̄t circūdabit viruꝫ
Nō ad alterovirovirū suscipiet: nō
humana lege cōcipiet hominē: sed
in travisceꝛa intacta⁊ integra virū

In purificationis B M. V. sermo 9.

claudet: ita sane vt intrante exeunte dño iuxta aliū pphetā porta orientalis clausa iugiter pseueret. Putas ergo nō poterat moueri animo eius et dicere: quid mihi opus ē purificatōne? Cur abstineā ab ingressu templi: cuius vterus nesciens virū templū factus ē spiritus sancti? Cur nō ingrediar tēplū: que pepi dominū tēpli? Nihil in hoc ceptu nihil in partu impurū fuit: nihil illicitū: nihil purgādū: mimirū cū ples ista fons puritatis sit et purgationē venerit facē delictorū. Quid in me legalis purificet obseruatio: que purissima facta fuz. ipo partu immaculato? Vere o beata virgo. vere nō habes causaz: nec tibi opus est purificatōe. Sed nūquid filio tuo opus erat circūcisione? Esto inter mulieres tāgē vna eaz: nā et filius tuus sic est in numero puerorz. Circūcidi voluit: et nō multomagis velit offerri? Offer filiū tuū virgo sacrata: et benedictū fructuz ventris tui dño repreſēta. Offer ad nostrā omniū reconciliatōez hostiā sanctaz. deo placentē. Oīmo acceptabit deus pater oblatōnē nouā et pciosissimā hostiā: de qua ipe ait. Hic ē filiꝰ meus dilectus: in quo mihi bene cōplacui. Sed oblatio ista fratres satis dilicata videtur. vbi tātū sistitur domino: redimitur auibz: et ilico reportatur. Veniet qñ non in templo offeretur: nec inter brachia sym eonis: sed extra ciuitatem inter brachia crucis. Veniet qñ nō redimeē alieno. sed alios redimet sanguine ppio: quia redemptionē eum misit deꝰ pater populo suo. Illud erit sacrificiū vespertinū: istud ē matutinū. Istud quidem iocūdius: sed illud plenius. Istud enī tempore naturitatis: illud iā in plenitudine etatis. De vtroq tamē potes accipere quod pphēta pdixit: oblatus est qz ipe voluit. Nam et modo oblatus ē nō quia opus habuit. nō quia sub legis edicto fuit. sed quia voluit: et in cruce nihilominus oblatus ē. nō qz meruit. nō quia iudeus potuit: ꝫ qz ipe voluit. Voluntarie sacrificabo tibi dñe: quia voluntarie oblatus es p mea salute: nō p tua necessitate. Sed quid fratres nos offerimus: aut quid retribuimus illi p oīb q retribuit nobis? Ille p nobis obtulit hostiā pciosiorez quā habuit: mimirū q pciosior esse non potuit. Et nos ergo faciamus qd possumus. optimū qd habemus offerētes illi: quod sumus vtiq nosmetipi. Ille seipz obtulit tu quis es q teipm offerre cūcteris? Quis mihi tribuat: ut oblationē meā dignetur maiestas tanta suscipere? Duo minuta habeo do mine: corpus et aiam dico: vtmā hec tibi pfecte possim in sacrificium laudis offerre. Bonū enī mihi longeq glorioſiꝰ atq vtilius est ut tibi magis offerar: ꝫ deserar mihi ipi. Nā ad meipm anima mea cōturbaē: in te vero exultabit spiritus meus: si tibi veraciter offeraē. Fratres morituro domino iudeus mortuas hostias offerebat: ꝫ iam nūc viuo ego dicit dñs nolo mortez peccatoris: ꝫ magis ut cōuertatur et viuat. Non vult dominus mortem meam. et nō libenter offeram vitam meā? Hec ē enī hostia placabilis: deo placēs hostia: hostia viua. Sed in oblatiōe illa dñe tres fuisse legūtur: et in oblatione nra tria nihilominus a domio requiruntur. Fuit in oblatione illa ioseph sponsus matris domini cuiꝰ filius putabatur: fuit et ipsa virgo

mater: et puer ihesus q̄ offerebat. Sit ergo⁊ in oblatione nostra constātia virilis: fit cōtrītia carnis: fit cōscientia hūilis. Sit inquā in ꝓposito pseuerādi animus virilis: fit in cōtrītia castitas vg malis: fit in cōscientia simplicitas et hūilitas puerilis.

In septuagesima sermo primus.

Magna mihi cōsalatio ē frēs mei in verbo illo dñi: q̄ elit ex deo vba dei audit. Propterea enī vos libētes auditis: q⁊ ex deo estis. Nec ignoro ꝙ alio in loco dicit scriptura. ex ipo et p ipm et in ipso sūt omnia: ꝫ multo aliter sunt ex eo qui scdz beati iohānis euāgeliū. nō ex voluntate carnis nati sūt: ꝫ ex deo. Vnde et inuenies ab eodez iohāne in epistola sua scriptuz. omnis q̄ natus ē ex deo nō peccat. ꝫ generatio celestis oseruat illū. Nō peccat inquit id est nō ꝓpeccat. nō pmanet in peccato: q⁊ cōseruat illum vtiq; ut pire nō possit ea que falli nō potest generatio celestis. Siue nō peccat id ē tantūdē est. ac si nō peccet: p eo scilicet ꝙ nō imputatur ei peccatū: generatio enī celestis etiā in hac parte oseruat illū. Sz generationē istaz quis enarrabit? Nuis pt dicere ego de electis sū. ego de p̄destinatis ad vitā: ego de numero filiorum? Nuis hec inquit dicere pt reclamante nimirū scriptura: nescit homo si sit dignus amore an odio? Certitudinez vtiq; nō habemus: ꝫ spei fiducia osolatur nos: ne dubitatōis huius anxietate penitus cruciemur. Propter hoc data sūt signa q̄dam et indicia manifesta salutis: ut indubitabile sit euz esse de numero electorum: in quo ea signa ꝓmāserint. Propter hoc inquit quos p̄sciuit deus⁊ p̄destinauit conformes fieri imaginis filij sui: ut quibus certitudinē negat causa sollicitudinis: vel fiducia prestet gratia cōsolationis. Hoc enī est vñ semp sollicite et in timore et tremore hūiliemur. ne cesse ē sub potēti manu dei: quomaz q̄les sumus nosse possumus vel ex parte: q̄les autez futuri sumus id nosse penitus nobis impossibile ē. Ita qui stat videat ne cadat: et in ea forma q̄ salutis indiciū ē et argumētuz p̄destinationis: pseueret atq; ꝓficiat Porro inter ea q̄ fiducia prestāt et materia spei: vnū illud maximū est de quo nūc cepimus loqui: q̄ ē ex deo verba dei audit. Nonnullos enim fit interdū audiētes mueies. ac si nihil omnino ad eos ptineāt q̄ dicuntur: nō intrare cor suū. nō discutere mores suos: non cogitare ne forte qđ audiūt dictū sit ꝓp̄ eos. Magis aūt si forte sermo dei viuus et efficax q̄ suos nō eius q̄ loquit arbitrio fertur quocūq; voluerit: si inq; manifeste aduersus vicia illa ꝓcesserit q̄. bo sese illi sentiūt obligatos dissimulant et auertūt oculos cordis: aut q̄libet admuētione palliāt vicia. et seducunt miseri semetipos. In his ergo salutis signa nō video: magis aūt vereor. ne forte ꝓterea nō audiāt vbū dei: q⁊ non sūt ipsi ex deo. In vobis fratres gr̄as deo vere muemio aures audiēdi: mirū cum in emēdatione vr̄a fine mora appareat fructus verbi: ꝫ etiā interloquē dū fateor nonnūq; sentire mihi vide or feruorē studij vestri. Eteni quanto abūdātius fugitis tanto āplius repletur vera virtus spūs sancti: ⁊ tāto copiosius datur qđ ꝓpmēr vobis: q̄nto citius qđ ꝓpmatur hauristis. Propterea sepius loquor vobis. etiā

In septuagesima

preter cōsuetūdinez dīuinis nostris: scio enī quī dixerit·si qđ superoga ueris·cū rediero reddā tibi· Initiū septuagesime fres hodie celebrat: cuius nomē in vniuersa ecclesia celebre satis habetur· Jamvero dico vobis carissimi: qz plurimuz in hoc nomie cōpatior mihiipi· Cōmouee enī intra me spīritus meus spirās mirū ad patriā illā: in qua nec numerus est in mensura nec pondus· Quādo enī in pondere et mēsura et numerovniuersa coporis tr aie bona recipio ? Quāti mercēnariī in domo patris mei abūdant panibus? Ego aūt hic fame pereo· Nam de corporali cito ad adā dictuz est et puenit vsqz ad me: in sudore vultus tui vescēris pane tuo· Sz et cū laborauero panis datur mihi in pondere: potꝰ in mēsura: pulmenta in numero· Et de corporali qđem sic· Quid vero de spūali ? Vtiqz anteqꝫ comedā suspiro: atqz vtinā cū suspirauero et fleuero vel fragmētū exiguum merear de celesti cōuiuio: et tāqꝫ catellus edā de micis q cadūt de mēsa dñoz suoz· O iherusalē ciuitas regis magni q te ex adipe frumēti satiat et quā fluminis impetus letificat: in te nec pondus vtiqz nec mēsura: ꝫ satietas ē et affluētia sūma· Sed nec habes numeruz: quippe cuius pticipatio eius inidipm· Ego vero q totus sum in vicissitudine et numero: quādo veniam ad vnā illā quā req ro ? Quādo satiabor apparēte gloria tua dñe ? Quādo inebriabor ab vbertate domus tue: et torrēte voluptatis tue qñ potabis me ? Nūc enī tam exigua sūt stillicidia stillātia super terrā: ut nec glutire quidem possim saliuā meā· Sic oīmo fic verū ē fratres: qñ modo oīa dātur in pondere et mēsura et numero: ꝫ veniet dies qñ omnia fūt cessatura· Nā de numero quidē legimꝰ: qm sapiētie illius nō est numerus· Et alio in loco apud eūdē ꝓphetā: delectatōnes in dextera tua vsqz in finē· Audi etiam apud apm pondus sine ponderē· Supra modū inquit in sublimitate eternū pondus glorie· Audi pondus eternū: ꝫ attende quia pmiserit sup modū· Sic et xpm audio mēsurā sine mēsura pmittētē: mensurā inquit confertā et coagitatā et superefluētez· Sz qñ venient ista ? Profecto in fine pūtis septuagesime: qđ est tempus captiuitatis nostre· Sic enī legimus q captiui a babilonijs filij israhel terminū acceperūt annorū septuagīta: quibz trāsactis redierūt in sua: cū instauratū ē tēplū et ciuitas reedificata· At vero captiuitas nostra fratres qñ finiet: q tot annis ab initio vtiqz mūdi ptēditur ? Qñ liberabimur a seruitute ista ? Quando restaurabitur iherusalem ciuitas sancta ? Vtiqz opleta hac septuagesima· q ex denario et septenario cōstat· ꝓpter decē mādata que accepimus· et septē impedimēta quibz a mādatorū obedientia retardamur· Primū enī impedimētū nostrū et occupatio grauis· ē ipa necessitas huius miseri corpozis Quod dū modo somnū· modo cibuz modo vestē· ceteraqz similia querit: haud dubiū quin frequenter impediat nos ab exercitio spūali· Secūdo loco impediūt nos vicia cordis· ut ē leuitas· suspitio· impaciētie aut inuidie motꝰ· laudis appetitus ꝛ similia: q quotidie expimur in nobis· Terciū ꝛ quartū impedimētū accipe ꝓsperitatē huius seculi et aduersitatē· Sicut enī corpus qđ corrūpit

aggrauat animaz: sic deprimit etiam terrena inhabitatō sensū multa cogitantem. Vtrimqz ergo caue a laqueo temptatōis: et q̄re arma iustitie a dextris ⁊ a sinistris. Num tū impedimentū grauissimū et piculosissimū ignorantia nostra est. In multis enī omnino incertum habemus quid agere debeam9: ita ut qđ oremus sicut oportet nesciam9. Sex tū impedimentū est aduersarius noster: q̄ tā℈ leo rugiēs circuit quērēs quē deuoret. Atqz vtinā in istis sex tribulatōibz liberarem̄: ut vel in septima nō tāgeret nos malū: nec aprehenderet nos piculum in falsis frībus. Vtinā soli impugnarēt nos maligni spūs cū suggestioibz suis. et nihil nocerēt homines pniciosis exemplis. pstuasionibz importunis. sermonibz adulationis vel detractionis: atqz alijs mille modis. Videtis certe ℈ necessariū sit. ut aduersus hec septē picula quibz impedimur. septiformis spūs sancti auxilio subleuemur. Pro hijs enī septem quibz ab obseruātia decalogi retardam̄: in luctu penitētie septuagesima presens agitur. Vnde ⁊ reticet interim alleluia solēne: et humane trāsgressionis historia miserabilis ab exordio recensetur.

Sermo. ij. vnde supra.

Amisit deus soporē in adaz Immisit et in seipm factus mimirū secūdus adā: ℈ est distātia forte nō pua. Ille enī soporatus videtur p̄ nimietate otēplatōis et excessu: xp̄us miseratōis affectu: ut in illū soporez immiserit veritas: in hūc caritas: cuz vtraqz sit dns. Ait enī iohānes euāgelista. Deus caritas est. Et ipe dominus. Ego sū via veritas et vita. Sane soporē xp̄i solius caritatis fuisse nemo dubitat. vel noietenus xp̄anus. Siquidē accubuit ut leo. nō victus plane ℈ victor: potestate ꝓpria ponēs aīmaz: somnū mortis excipiēs ꝓpria voluntate. Ceterū qualis ⁊ ille sopor dicēdus sit fuisse vel credēdus quē dns immisit in adā. in quo fine sensu omnino doloris in mulierē edificādam costa sublata est de latere dormientis: mihi quidē nō nisi incōmutabilis veritatis intuitu et abisso diuine sapiētie corporeis excedēs sensibus obdormisse videt̄. qđ ex eius verbis vel maxime comici p̄t. Rediēs mimirū indicat quo abisset: dū tā℈ ebrius de cella vinaria veniens ⁊ eructuans illud magnū sacramētū qđ tāto post in xp̄o in ecclesia ap̄lus ꝺmēdat: hoc nūc inquit os ex ossibus meis. Et ꝓpter hoc inquit reliquet homo patrē et matrē: et adherebit vxori sue et erūt duo in carne vna. An tibi penitus obdormisse videtur qui in hāc vocē excitatus erupit: et non magis dicere potuisse. ego dormio et cor meū vigilat? Verū id q̄dem fine p̄iudicio dixerim. si cui fortе aliter visum fuerit: maxime si qđ aliud in sanctoꝝ pagīis inuenitur Neqz enī cōmunē arbitror fuisse soporē aut nr̄is similē somnis: q̄s nec cōtēplatiōis excessu. nec miseratōis affectu. ℈ infirmitatis defectus immittit: quos nec veritas nec caritas ℈ necessitas parit. Graue siquidez iugū sup filios adā. Non autez in p̄ncipio sup adam: ℈ nunc iā sup filios eius. Quid nō graue miseris: quibz et viuere labor est? Quibus ⁊ quod pauci videtur aduertere. sentire penitus nemo. ipe quoqz sensualitatis

In quadragesima

vſus mueniē oneri: adeo vt nēque-
at ſuſtineri niſi alterna requie foue
anē. Quid non labor & dolor & affli-
ctio ſpūs ex oīb⁹ que ſub ſole ſunt
quādo & illud ei grauiſſimū eſt q̄ po-
tiſſimū delectat. vegetatio ſcz & ſen
ſificatio carnis? Nimirū q̄z fit ei dul
ce & ſortiū. triſte diuorcium manife-
ſtat: dū vix tandem auelli poteſt: dū
corrupto ipſa corporis pen⁹ into-
lerabilis eſt vegetāti. Sane nō ſim-
pliciter corpus ſed corpus q̄ō cor-
rumpiē aggrauat aīam: vt immus
nem ab hoc grauamine primi pa-
rentis aīam noueris extitiſſe: donec
adhuc corpus gereret incorruptū.
Nimirū in libertate poſuit eū deus:
vt inter ſūma & infima verſans & il
la excederet ſine difficultate: & ad
hec ſine illecebra aut neceſſitate de-
ſcenderet: illa penetrās naturali vi-
uacitate & puritate mentis: hec au-
ctoritate diiudicās preſidentis. De-
mīq̄ adducta ſunt aialia ad adam.
vt videret quid vocaret ea: non ipſe
aliqua curioſitate ductus eſt vt vi-
deret ea. Non ſic in nobis libera ra-
tio: ſed vndiq̄ ei luctandum eſt. Sic
enim & ab infimis viſco quodaz ca-
ptiua tenē & a ſūmis indigna re-
pellē: vt nec ab hīs ſine dolore poſ
ſit auelli: nec ad illa ſine magno ge
mitu vel raro queat admitti. Ome
nempe vim faciūt qui querūt aīam
meā: vt clamare neceſſe ſit. Infelix
ego homo: quis me liberabit de cor
pore mortis huius? Vnde priuſq̄
comedā ſuſpiro: quia regnū celoꝝ
vim patiē: & violenti rapiunt illud.
Nihilominus tamē et illic vnitas &
hic tenēda diuiſio eſt: ſicut & adam
ſopiatus eſt in otē platōe: & aialia
nominū impoſitōe diſcreuit. Sic mi-
mirū ſic & abrahaz in ſacrificio non
quidez volatilia ſed animalia legit
diuiſiſſe. Et martha erga mīa tur
bat: cū vnū ſit neceſſariū. Neceſſa-
riū plane vnū & maxie neceſſariū: q̄.
mā hec pars optima que non aufe
ret. Ceſſabit diuiſio cū venerit ple-
nitudo: & erit totius ſancte ciuitatis
ihrlm participatio indiuiſū. Inte-
rim ſpūs ſapiētie non modo vnicus
ſz et multiplex eſt: interiora quidez
in vnitate ſolidās: ſz ſub iudicio ex-
teriora diſtinguēs. Vtrūq̄ tibi in
primitiua eccleſia omēdat: quando
multitudinis credētiū erat cor vnū
et anima vna. ne volatilia ſcinderen
tur: diuidebat aūt ſingulis put cui-
q̄ opus erat vt aialia ſecarenē. Sit
igiē etiam in nobis cariſſimi vnitas
animoꝝ: vnita ſint corda. diligens
do vnū querēdo vnū. adherēdo vni:
et idipſum inuicē ſentiēdo. Sic inti
rū exterior ipſa diuiſio & euadit pi-
culū & ſcādalū non incurrit: dū vi de
licet & ſi ꝓpria cuiq̄ tolerantia ꝓpria
q̄ nonnunq̄ in terrenis agēdis ſē-
tentia: ſz & diuerſa interdū dona ḡ-
tiarū: nec mēbra oīa actū eundez
videnē habere: vnitas tamē interi-
or & vnanimitas ipſam quoq̄ multi
plicitatē colligat & cōſtringat cari
tatis glutino & vinculo pacis.

De quadragesima ſmo ꝑm⁹.

Obie dilectiſſimi ſacrū q̄
dragesime tpus ingredi-
mur: tēpus militie xp̄ia-
ne. Nō nobis ſingularis eſt hec ob
ſeruatio: vna omnium eſt quicunq̄
in eandem fidei quemuntvnitatem.
Quid mi omune ſit xp̄i ieiumū oīm
bus xp̄ianis? Quid mi caput ſuū mē
bra ſequanē? Si bona ſuſcepim⁹ ab
hoc capite: mala aūt q̄ze nō ſuſtine-

aimus? An re ſpuẽ triſtia volum⁹: ⁊ ꝯmunicare iocũdis? Si ita eſt: indignos noſ capitis hui⁹ ꝑticipatõe ꝑdamus. Omne enim qđ patiẽ ille. ꝓ nobis ẽ. ℳ ſi in ope ſalutis noſtre ea collaborare piget: in q̃ deinceps coadiutores nos exhibebimus illi? ℳon eſt magnus ſi ieiunet cũ xp̃o: qui ſeſſurus eſt ad mẽſaz patris cũ ipſo. ℳõ eſt magnũ ſi opatitur mẽbrũ capiti: cũ quo ⁊ glorificãdũ eſt. ℱelix mẽbrũ qđ huic adhęſerit per oñia capiti: ⁊ ſequeẽ illud quocunqz ierit. Alioq̃n ſi forte abſcidi ſeparariqz otigat: priueẽ ſtatim neceſſe eſt etiã ſpũ vite. ℳuecunqz enĩ portio capiti nõ coheret: vnde ei iã ſenſus aut vita? ℳec ſane deerit qui expoſitã occupet: vt ne tũc quidem ſit abſqz capite. Germinabit rurſũ radix amaritudinis: venenatuz caput iterũ pullulabit. Illud mq̃ caput. qđ in eo cõtriuerat ante fortis mulier mater eccleſia. Dico aũt qñ per eam regnatur⁹ eſt in ſpẽ vite: quẽ natura filiũ ire mater carnalis ediderat. Videbit ergo iam ſi fuerit q̃ reuelatos habeat oculos cordis. et ſpecialiter intueaẽ horrendũ omnino monſtrũ: corpus quidem hois caput aũt demonis habens. ℳõ ſolum aũt ꝫ etiaz erũt nouiſſima hois illius peiora prioribꝰ: cũ vipereũ illud caput qđ prius fuerat amputatũ non abſqz ſeptẽ nequioribꝰ ſe reuertaẽ. ℳuis nõ ſolo otremiſcat auditu? Tollens membrũ xp̃i: faciam mẽbrum demonioz? Abſciſus aũt a corpore xp̃i: ſathane miſer incorporabor? Sit ꝓcul a nobis ſemp execranda iſta omutatio frẽs mei. Mihi oñino adhęrere tibi bonuz ẽ o caput glorioſũ ⁊ benedictũ in ſecula: in quo⁊ angeli ꝓſpicere ocupiſcunt. Sequar te quocũqz ieris. Si tranſieris p ignẽ non euellar a te: nõ timebo mala quoniã tu mecũ es. Tu dolores meos portas ⁊ p me doles: tu prius tranſis per anguſtum paſſionis foramẽ: vt latũ p̃beas ſequẽtibꝰ mẽbris ingreſſũ. ℳuis nos ſeparabit a caritate xp̃i? Ipſa enĩ eſt p quã omne corpus p nexum et iuncturas creſcit. Hoc glutinũ bonum: cuius meminit yſaias. Hec per quã bonũ eſt ⁊ iocũdũ habitare fratres in vnũ. Hocvng ẽtũ qđ deſcendit a capite in barbaz: a capite deſcẽdit ⁊ in oram veſtimenti: vt ne minima quidem fimbria careat vnctõne. In capite ſiquidem plenitudo gratiaz de qua accipim⁹ oñes: in capite vniuerſitas miſeratõis: in capite hexhauſt⁹ fons pietatis diuinme: capite affluentia tota ſpũalis vngẽti: ſicut ſcriptum eſt. Vnxit te deus deus tuus oleo leticie p participibꝰ tuis. Ipſũ tamẽ quod tam copioſe pater vnxerat caput: maria q̃z vngere nõ vereẽ. Calũmãtur quidẽ diſcipuli: ꝫ reſpondet veritas pro ea: q̃a bonũ opus fit operata. Demiqz et nobis hodie quid p̃cipit in euãgelio? Tu mq̃t cũ ieiunaueris: vnge caput tuũ. Mira dignatio. Spiritus dñi ſup eũ. eo q̃ vnxerit eũ: ⁊ michi lominus tamẽ euãgeliſans pauperibꝰ ait. Vnge caput tuũ. Complacz ſibi pater in filio: et dũ vox ſonat in ethẽ: deſcẽdit ſpũs in columba. Putatis frẽs q⁊ criſti baptiſmo criſma defuerit? Manet dñi ſpũs ſup ip̃m ⁊ vnctũ ab eo q̃ſ dubitz? Dic ẽ filio⁹ me⁹ dilect⁹: in q̃ mihi bñplacuit. Hec plane ſpũal vngẽti fraglãtia ẽ. Vnxit p̃ filiũ p̃ participibꝰ ſuis: in q̃ p̃ ceteris ſingulariſ placet ſibi. P̃r enĩ diligit filiũ

Jn. quadragesima

affectu vtiq; diuino ⁊ inexpto oīi creature. Vnxit mg̃r p̄ ptícipibus suis: accumulās sup eū vniuersa crís mata benignitatis. mā suetudinis. et suauitatis: abūdātius eū replēs viscerib⁹ misericordie ⁊ miseratōis. Vn ctū demiq; misit ad nos: quē nobis exhibuit plenū gr̃e ⁊ miseratōis. Sic vnctū a patre est caput nostrū: et mihi lominus vngi postulat ⁊ a nobis. Cū ieiunaueris mḡt: vnge caput tuū. Itane aquā petit a riuulo fons indeficiens? Petit sine dubio: aut certe repetit magis: ad fontem enim vñ exeūt flumina reuertunt. vt iterū fluant. Nō vero vt minus hñs quod dederat xp̄us repetit: ⁊ ne tibi pereat. quicq̄d ad eū referre volueris. Si quidē etiā flumis aqua fi stare ceperit ⁊ ipsa putrescet: et inundatōe facta supuenies repellet. Sic plane. sic gratia q̄ cessat decursus vbi recursus nō fuerit: nec mō mihi augebit ingrato: ⁊ q̄d⁹ accepat vertit ei in pniciē. Fidelis aūt in modico: censebit dignus munere ampliori. Vnge igit caput tuū. refundēs in eū qui supra te est q̄cq̄d in te est deuotōis: quicq̄d delectatōis: quic quid affectōis. Vnge igit caput tuū. vt si q̄ in te est gr̃a referat ad ipsū: nec tuā queras gl̃am. ⁊ ipsius Vngit enī xp̄s: qui bonus eiꝰ odor est in oīi loco. Memēto sane adul sus ypocritas hūc p̄cessisse sermonē. Nolite mḡt fieri sic ypocrite tristes. Nō ommimodā nobis tristiciā interdicit: ⁊ q̄ in facie est corax hoi bus. Alioquin cor sapiētis vbi tristicia: ⁊ paulū q̄z discipulos otristasse nō piget: p eo q̄ otristati sūt ad salutē. Nō est talis tristicia ypocritarū: non in corde ⁊ in facie est. Exterminant enī facies suas. Nota p̄inde q̄ nō dixerit nolite esse sicut ypocri te tristes: ⁊ nolite fieri. hꝰ est fingi. Sic quippe vulgo dicit. tristē se facit aut magnificat se et qui beatificat te in errorē te adducit: ⁊ similia q̄ simulatōis sūt. non veritatis. Tu autē cū ieiunaueris vnge caput tuum: et faciē tuā laua. Exterminat illi faciem: tu aūt lauare iuberis. Est autē facies. q̄ in facie est oversatio. Hāc fidelis xp̄i seruus lauat: ne qd offendiculū p̄beat intuēti: ypocrita magis extermināt: dū singularia magis ⁊ inusitata sectat. Sz nec caput vngit cuius affectio elōgat a xp̄o et vanis fauoribus delectat. Vngit potiꝰ semetipsū: vt q̄rie fragilitā opmionis respergat. Aut certe quia manifestuz est non esse caput ypocrite xp̄m: nec suū tamē q̄lecūq; caput vngere potest: cuius mens non q̄rio testimonio conscientie. sed adulatōibus demulcetur. Date nobis aūt fatue virgines de oleo vestro. Cur hꝰ? Quia in vasis suis oleū non hñt. Sed nō est prudentiū huiuscemodi oleū dare. Nō enī sibi fieri nolunt: q̄n ipsi faciūt alijs? Audi vero ꝓphetā: cui incerta ⁊ occulta sapiētie sue reuelauerat deus. Oleū mḡt peccatoris nō impinguet caput meum. Emūt oleū istud ypocrite: sicut ait dñs. Amē dico vobis: receperūt mercedem suā. Exterminat enī facies suas: vt appareant ieiunātes. Vides q̄ breui sermone ypocritas ⁊ singularitatis notat ⁊ arguit vanitatis? Vide etiā q̄ paucis ⁊ coram deo suadeat bona. ⁊ coram hominib⁹ p̄uidere. Vnge caput tuū: faciē tuā laua hoc est sic te irreprehensibilē foris exhibe: vt diuinā tibi reconciliare studeas gratiā: et añ oculos humanos nō q̄riā queras gl̃am sed auctoris

Potest tñ aliō mō lota facies ꝺsci
entia pura: & vnctū caput intelligi
mēs deuota. Mō si ib ꝓbas. aduer-
sus duplex vicium ꝙd maxime solēt
appetere ieiunātes: ls duo verba ab
lutōnis & vnctōis dicta videnē. Alij
enī ieiunat studio vanitatis: & huic
ōr facies tua laua. Alius ieiunat cū
impaciētia & rancore: & huic opꝰ est
vt caput vngat. Est ām caput istud
mēs interior. q̄ vngiē in ieiunio: cū
ſpūaliter delectaē in eo. An vero ti
bi nouū videē vt dicamus caput vn-
gi ieiunio? Ego plus dico: etiā im-
piguaē. Nunquā ne legisti qđ scri-
ptū est vt alat eos in fame? Est g̃
ieiumū cor: potis capitis vnctio: & ca-
nis media refectio cordis. Quid si
dixerim vnctōes: q̄s medeē vlneribꝰ.
et exasperatas ꝺsci entias lenit? E-
mat igiē ypocrita ieiunio suo oleū
peccatoris: ego meū interim nō ven
do ieiumū: & ipsū mihi oleū est q̄ vn
gar. Vnge inquit caput tuū: ne ꝙd
forte murmuris aut impaciētie sub
eat. Nō solū aūt ſz & gloriare in tri-
bulatōe: sic ait apls. Gſare in g̃. ſz
abſq; omni studio vanitatis: vt sit
etiā facies mūda ab oleo pcōris.

Sermo secūdus vnde supra.

Onuertimi ad me in toto
corde vr̄o: in ieiunio & fle-
tu & plāctu: & scindite cor
da vr̄a & nō vestimēta vr̄a: ait ds̄
oīpotēs. Quid sibi vult dilectissi-
mi g̃ p̄cipit ds̄ vt ouertam ad eū?
Vbiq; enī est & replet oīa: & nihil
omnus oplectiē vniuersa. Qua me
vertā: ouertar ad te ds̄ deus meꝰ?
Si ascendero in celū tu illic es: si de-
scendero in infernū ades. Quid iu-
bes q̄ ouertar ad te. supra an ifra:
ad dextrā an ad sinistrā? Cōsilium
istud est frēs mei: secretū est qđ so
lis credaē amicis. Misterium regni
dei est: apls reuelaē in aure: nā tur
bis nihil ōr absq; parabola. Nisi cō
uersi fueritis & efficiami sic̄ puulus
iste: nō intrabitis in regnū celoꝝ.
Agnosce plane. q̄ velit vt ouertam̃
Ad paruulū ouerti necesse ē: vt dis-
camus ab eo q: mitis est & humilis
corde. Ad hoc fiq̄dem paruulꝰ datꝰ
est nobis. Sane idem & magnus est:
ſz in ciuitate dn̄i. cui & ōr. Exulta et
lauda habitatō syon: q: magnꝰ in
medio tui sanctus israhel. Quid tu
inflaris o homo? Quid extolleris si-
ne causa? Quid alta sapis. & oculi
tui omne sublime vident: qđ tibi nō
cedet in bonū? Sublimis q̄dem dn̄s:
ſz nō ita ꝓmit tibi. Laudabilis ma
gnitudo illius: nō etiam imitabilis.
Eleuata est magnificentia illius: &
nō poteris ad eā. Nec si te rupis ap
prehendes. Accedet inq̄t homo ad
cor altū: & exaltabiē deus. Excelsus
siquidem dn̄s & humilia respicit: & al
ta a lōge ognoscit. Nūiliare: & ap-
prehēdisti. Nec plane lex pietatis:
et ꝓpter hāc legē fustimui te dn̄e. Si
forte sublimitatis esset via ꝓposita
et illic iter q̄ ostēderē salutare dei:
quāta facerēt hoīes vt exaltarent?
Qua crudeliē muicē sternerēt mui-
cē oculcarent: g̃ impudent reperēt
mambusq; & pedibꝰ conarent in al-
tū. vt imponerēt sese hoīes sup ca-
pita aliena? Et certe q̄ ostēdit sup-
gredi ꝓximos multas inueniet dif
ficultates: mltos habebit emulos.
multos pacieē otradictores: ascē-
dentes equidez ex aduerso. Nihil ve
ro facili? est volenti: g̃ hūiliare se
metipsū. Hoc verbū est dilectissimi
qđ oīmo nos reddit iexcusabiles:

In quadragesima Sermo 2.

vt ne tenue quidem nobis velamē p̄tendē liceat. Sz iā ad hunc paruulū ad māsuetudinis z humilitatis magistrū. q̄ nā mō ouerti necesse sit videamus. Cōuertimini inquit ad me in toto corde vro. Frēs si dixisset conuertimini. nihil addēs: esset vobis forsitan libere respōdere. Factū est iā: aliud ꝓpone mandatū. Nūc aūt spiritualis vt audio cōuersiōis nos admonet. q̄ nō vna die pficiē: vtinā vel in oīi vita q̄ degimus in hō corpore valeat cōsumari. Corporis nanq; cōuersio si sola fuerit: nulla erit. Forma siquidē; conuersiōis est ista nō est veritas: vacuā virtute gerēs speciē pietatis. Miser homo q̄ totus pgēs in ea q̄ foris sunt z ignarus interiorū suoꝝ: putās se aliq̄d esse cū nihil sit: ipe se seducit. Sic aq̄ effusꝰ fū ait psalmista in pson hois huiusce modi: z dispersa sūt oīa ossa mea Et alius q̄dem ꝓpheta: comederunt inquit alieni robur eius: et ignorauit. Exteriorē quippe superficiē intuens salua sibi oīa suspicat: nō sentiēs vermē occultū q̄ interiora corrodit. Manet tōsura vestis nec nō mutata est: ieiuniorꝝ regula custodit: statutis psallit hoīs: ꝫ cor lōge est a me dicit dns. Attēde sollerter q̄d diligas q̄d metuas vnde gaudeas aut otristeris: z sub habitu religionis animū sectarē. sub pānis ouersionis muenies cor puersū. Totus enī cor in his q̄ tuor affectōibꝰ ē: et de his accipiēdū puto q̄d dicit. vt in toto corde tuo cōuertaris ad dnm. Cōuertat ꝑinde amor tuus. vt nihil oīmno diligas nisi ipsum: aut certe ꝓpter ipsū. Conuertat etiā ad ipsū timor tuus: q; puersus est timor ois q̄ metuis aliquid ꝓter eū aut nō ꝓpter eū. Sic z gaudiū tuū z tristicia. eque ouertat ad ipsū. Hoc aūt ita fiet: si nō nisi secūdū eū doleas aut leteris. Quid enī peruersius magis q̄ letari cum malefeceris: et in rebus pessimis exultare? Sed tea q̄ que sēcūdū carnē est tristicia mortez operat. Si p tuo siue p ꝓximi peccato doles benefacis: z hec tristicia est ad salutē. Si gaudeas ad munera gratie: hoc gaudiū sanctū est z securū: gaudiū in spū sancto. Debes enī in dilectōne xpi fraternis cōgaudere ꝓsperitatibꝰ z aduersitatibꝰ dolere sic scriptū est. Gaudere cū gaudentibꝰ flere cū flentibꝰ. Verum ne ipsa corporalis quidem est pensenda ouersio: q̄a spiritalis huius ammiculū nosci esse non paruū. Inde est q̄ in loco hoc dns cū dixisset in toto corde: adiunxit ꝓtinꝰ in ieiunio. q̄d vtiq; corporis est. Volo tamē āmonitos esse frēs meos obseruandū illud non ab escis tantū ꝫ ab oīibꝰ illecebris carnis z vniuersa corporis voluptate. Imo vero ieiunandū lōge amplius a vicijs q̄ a cibis. Sed est panis a q̄ vos ieiunare nolo ne forte deficiatis in via: et si nescitis. panē dico lacrimarū. Seq̄tur enī. In ieiunio fletu et plāctu. Exigit enim planctum a nobis pemtētia preterite conuersatōnis: exigit fletū desideriū future beatitudinis. Facte sūt mihi lacrime mee panes die ac nocte ait ꝓpheta: cum dicit mihi quotidie vbi est deus tuus. Parum ei placet huius vite nouitas que necdū vetera plāgit: necdū plangit admissa peccata: necdum plangit tempus amissum. Si non plangis: plane nō sentis anime vulnera conscientie lesionem. Sed nec futura satis gaudia concupiscis: si nō quotidie postulas ea cū lacrimis

Min⁹ ẽibi nota fũt ſi nõ renuit oſõ lari aĩa tua donec veniãt. Addit de inde ꝓpheta. Et ſcindite corda vra: et nõ veſtimẽta vra. Quibꝰ vbis manifeſte prior ille ꝓphus iudeoꝝ tumicie cordis ⁊ vane ſuperſtitiõis arguitur. Crebra ſiquidẽ apud eos ſciſſio veſtiũ ꝙ nõ cordiũ eſſe ſolebat. Nõ eni ſcinderent corda lapidea: ꝙ non poterãt nec circũcidi? Scindite inquit corda vra ⁊ nõ veſtimẽta vra. Quis in vobis eſt cuius vlũtas circa vnũ aliqd ſolet obſtinatior inueniri. Scidat cor ſuũ gladio ſpũs qd eſt verbũ dei: ſcindat illud: ⁊ in mortas minutias feſtinet diſperiri. Alioquin nõ eſt ouerti ad dñm in toto corde: niſi ſciſſo corde. Donec eni illã vnã accipias in iheruſalez cuius eſt participatio in id ipm. mſta interim tibi ꝑcipiunẽ: ⁊ ſi in vno offẽdis. factus es omniũ reus. Spus dñi multiplex ait ſapiẽs: nec potes ſeq multiplicẽ ſine multiplici ſciſſione. Audi deniq hoiem. quẽ ſecũdũ cor ſuũ inuenerat deus. Paratum inqt cor meũ deus; paratũ cor meũ. Paratũ ad aduerſa. paratũ ad ꝓſpera; paratũ ad humilia paratuz ad ſublimia; paratũ ad vniuſa quecũq ꝑcepis. Vis paſtorẽ ouiũ facẽ. vis inſtituẽ regẽ ꝓphoꝝ: paratũ cor meum deus: paratuz cor meũ. Quis vt dauid fidelis ingrediẽs ⁊ egrediẽs; et ꝓgens ad imperiũ regis? Et dicebat de peccatoribꝰ. Coagulatũ eſt ſicut lac cor eoꝝ: ego vero legẽ tuã meditatus ſũ. Inde eni cordis duricia. inde mẽtis obſtinatio: qr meditaf̃ qs nõ legẽ dñi: ſ ꝓriã vlũtatẽ. Scindam⁹ itaq corda nra dilectiſſimi; qtenus integra ꝓinde veſtimẽta ſeruemus. Veſtes eni noſtre virtutes ſunt. Bona veſtis caritas; bona veſtis obediẽtia eſt. Beatus q cuſtodit veſtimẽta hec: vt nõ ambulet nud⁹. Deniq beati q̃rũ tecta ſũt peccata: etenĩ caritas operit multitudinẽ peccatoꝝ. Scindam⁹ corda ſiẽ ꝓdictũ eſt vt hꝫ veſtimẽta integra ſuem⁹: quẽadmodũ integra ſuata eſt tunica ſaluatoris. Nec mõ integrã ſuat veſtẽ ſciſſio cordis ſ ⁊tala rẽ eã facit ⁊ polomitã: qlẽ a ſancto patriarcha iacob accepit filiꝰ q ꝑ ceteris amabaf̃. Hinc nẽpe virtutũ ꝓſeuerãtia: hinc ouerſatoris pulcre diſcoloꝝ vnitas. Hinc illa eſt gla regis filie in fimbriis aureis: circũamicta varietatibꝰ. Pt tamẽ ⁊ aliẽ hꝫ ſciſſio cordis intelligi: vt ſiqdem ꝓuum fuerit ſcindaf̃ ad cõfeſſionẽ. ſi durũ ad ꝓpaſſionẽ. Quid ni ſcindatur cor. vt viſceribꝰ effluat pietatis? Quid ni ſcindaf̃ vlcus. vt ſanies effluat? Vtilis ꝓrſus ⁊ tragq ſciſſio: vt nec claſſũ lateat peccati virꝰ in corde. nec indigenti ꝓximo claudamus viſcera miſcdie ⁊ ipſi oſeq̃m miſcdiaz a dño nr̃o ihu xpo q ẽ ſuꝑ oĩa deꝰ benedictus in ſcla ãmẽ.

Sermo. iĩ. vnde ſuꝑ.

Ogowis dilãſſimi tota deuotõe. ſuſcipite q̃dragefimale ieiumũ: qꝺ nõ ſola abſtinẽtia ꝺmẽdat. ſ multomagis ſacramẽtũ. Nã ſi deuotev ſq mõ ieiunauimus: vtiq ſancto hꝫ tpe ieiunãdũ noꝫ eſt multo deuotiꝰ. Siqꝺ eni addiẽ ad ſolitũ abſtinentie modũ: nũquid nõ valde indignũ eſt. vt noꝫ onerofuz ſit qꝺ eccleſia portat vniuerſa nobiſcũ? Hactenꝰ vſq ad nonã ieiunauimꝰ ſoli: nunc vſq ad veſperam ieiunabũt nobiſcum pariter vniuerſi: reges ⁊ principes cleri et ꝓphi nobiles ⁊ ignobiles: ſimul in vnũ diues ⁊ pauper. Nec idcirco

In 40 Lenten 3.

bixerim frēs: ne quis forte turbet a pusillanimitate spūs: & ieiuniū pñs mimori deuotōe suscipiat: dū se fortassis meminerit poris q3 ieiunij pō dus satis difficile tolerasse. Hoc eni quātū potest laborat aduersarij no ster. vt olocaustuz nostrū deuotōis pinguedine vacuet: vt & minus acceptū sit deo & scientia nostra in spirituali gaudio minus exhilaret: sic q3 de pusillanimitate tolerātie. et ā scientie pusillanimitas generet. Cuius astutias nō ignorātes. tota obsecro aduersus eū sollicitudine vigilemus: & qz hylarē datorē diligit deus ipsa q3 scientia nostra amplio rī exinde fiducia subleuat: vt deuota sint nra ieiunia: sollicite nobis totius ecclesie apponamus exēpla. Sed quid de his loquor q̄s habemus in hac ieiunij obseruatōe sortes: q̄s nō multo excellentiores habeamus in ea duces imo sacratores? Quāta deuotōe suscipiēdū est nobis q8 a sancto moyse tāq3 hereditario iure traditē: cui speciali p ceteris apparetis progatiua facie ad faciē dñs loquebat? Quāto feruore amplectēdū est. q8 helyas ille oñdat: igneo curru rapt9 in celū? Ecce eni q3 mlta milia a diebz illis generalis cōditio mortis muasit: helyas tñ vsq3 adhuc oseruāte dño manus eius euasit. Jam vero si omēdant ieiuniuz psens moyses et helyas. q3 uis magm tñ oserui nostri quātū omēdat illud ihesus dñs noster. q ipse diebus totidem ieiunauit? Qualis ille est. nō dicaz monachus q3 xpian9: q mmus deuote ieiuniū suscipit q8 et tradidit ipse xpus? Demq3 tanto deuotius imitandum nobis est dilectissimi xpi ieiunātes exemplū: quāto certius est apter nos eū ieiunasse: non apter seipm. Jeiunem9 g kīni et deuote ieiunemus sancto hoc q̄dragesime tēpore: ita sanevt nouerimus quadragesimā nostrā nō solos quadragīnta dies habere. Cōtinuāda eni nobis est q̄dragesima cūctis diebz misere huiz vite: dum p auxiliū gtie que m q̄tuor euāgelijs omendat necesse est nos decalogū legis implere. Errat plane qui paucissimos dies istos ad pnitētiā sufficere credūt: cum totū vite huius tempus ostat ad nihil aliud mstitutum. Querite dñm ait apheta nō solū quadragīnta diebz: & dum inueniri pt: inuocate eū dū ape est. Neq3 eni tūc erit inuocādi tempus. quādo nemini proximus erit deus: sed alijs quidem psens. alijs vero nimis valde remotus. Interim sane ex eo q3 proximus dicit manifestum est q nōdū habet: & tamē haberi & inueniri facile pt. Quis tibi videt proximus fuisse illi q incidit in latrones? Vtiq3 qui fecit cū eo misericordiaz. Ergo qz toto hoc tpe misericordie proximus est: q rite dñm carissimi dū inueniri potest inuocate eū dū ape est. Verūtamē psenti q̄dragesima maiore nobis ē feruore q̄rēdus: q nō solū ps & sacramentū est totius tpis huius. Proptēa si forte diebz ceteris studia vestra aliq̄tenus intepuerāt: dignū ē vt nūc in feruore spūs recalescant. Nā si gula sola peccauit: sola q3 ieiunet. & sufficit. Si vero peccauerūt & mēbra cetera: cur nō ieiunēt & ipa? Jeiunet g oculq̄ depdat9 ē aiaz: ieiunet auris. ieiunet lingua. ieiunet manus: ieiunet etiam anima ipa. Jeiunet oculus a curiosis aspectibus et omni petulantia: vt bene humiliatus coerceatur in pententia. qui male liber vagabatur in culpa

Sermo 4.

Jeiunet auris nequiter pruriens a fabulis et rumoribꝫ.et quecūqꝫ ociosa fūt et ad salutē minime ptinentia:ieiunet lingua a detractōe et murmuratione:ab mutilibꝫ vanis atqꝫ scurrilibꝫ verbis:interdū qꝫ ob grauitatē filētij et ab ipis q̄ videri poterant necessaria: ieiunet manus ab ociosis figmis et ab opibꝫ oñibꝫ que cūqꝫ nō fūt imperata:ꝫ et multomagis aia ipa ieiunet a vicijs et ꝓpria wolūtate sua. Eteni sine ieiunio hꝫ. cetera a dño reprobātur sicut scriptū ē:quia in diebꝫ ieiuniorꝫ vꝝ wolūtates vre inuenīūtur.

Sermo.iiij.vnde supra.

Via ieiunij quadragesimal tempus aduenit qꝫ tota deuotōe suscipe moneo caritatē vraz: dignū reor aliq̄tenus exponere quo fructu et quēadmoduz oporteat ieiunare.Primū q̄dem fratres p eo qꝫ ab ipis qꝫ licitis abstineamus:ea nobis q̄ prius cōmisim⁹ illicita cōdonātur.Quid vero ē condonarí cōmissa: nisi ieiunio breui ieiunia redimí sēpiterna? Jehēnā enī meruimus vbi nullus vnq̄ cibꝫ est.ꝺsolatio nulla.termin⁹ nullus: vbi guttā aque diues postulat et accipe nō meretur.Bonū ergo et salutare ieiunīū.q̄ redimūē eterna supplicia:dū remittūtur hꝫ mō peccata. Nō solū aūt abolitio ē peccatoruz.ꝫ extirpatio vicioꝝ:nō solū obtinet venīā.ꝫ et ꝓmeretur grām:nō solū delet peccata p̄terita q̄ omisimus: ꝫ et repellit futura q̄ cōmittere poteramus.Dicā vnū adhuc qꝫ facile capiatis:sepius nisi fallor expti. Jeiunīū orationi deuotionē et fiduciā donat.Et vide quēadmodū sibí inuicē ieiunīū et oratio sotiētur.sicut scriptū est:frater adiuuās fratrem

ambo cōsolabūtur.Oratio virtutez impetrat ieiunādi:et ieiunīū gratiā ꝓmeretur orādi.Jeiunīū orationē roborat:oratio sanctificat ieiuniuz. et dño repsentat.Quid enī ieiunīū nobis ꝓderit :si relinquaē in terra qꝫ absit?Subleuetur ergo ieiuniuz penna quadā orationis. Veruz huic ne forte minus sufficiat:alteraz qꝫ necesse ē sociari.Oratio iusti ait scp̄tura penetrat celos.Sint ergo ieiunio nr̄o ut facile celos penetret aledue:oratōis scz atqꝫ iusticie.Justicia vero q̄ est mihi q̄ cuiqꝫ reddit qꝫ suū ē?Noli ergo q̄si solum attēdere deū.debitor enī es etiā platis etiam frib⁹ tuis:nec vult deus ut puipendas.quos ipe minime paruipēdit. Neqꝫ enī sine causa ait apls.puidētes bona nō tm̄ cor̄ deo.ꝫ etiā cor̄ hoibꝫ.Dicebas fortasse.sufficit mihi si tm̄ de⁹ approbat qꝫ ago:quemihi de huano cura iudicio?Sz certus sis qꝫ ei nō placeat q̄quid cum scādalo filiorꝝ eius et cōtra ipius faceris wolūtatē:cui obedire te tanq̄ eius vicario oportebat.Sāctificate mḡt ieiunīū:wocate cetū.Quid est enī cetū wocare?Vnitatē suare diligere pacē:fraternitatē amare.Supbus ille phariseus ieiunīū habuit: ieiunīū sanctificauit:q̄ mirū?ieiunauit bis i sabbato et grās egit deo.Sz nō wocauit cetū dicēs:nō sū sicut ceteri hoim ideoqꝫ alauna nitēs ieiunīū eius nō pueit in celum.Vos qꝫ carissimi lauate manus vras in sāguine peccatoris:et omnino sollicíti estote ut alas duas habeat ieiunīū vr̄m:sanctimoniā scz et pacez.sine qua nemo videbit deū. Sanctificate ieiunium:ut pura intentioet deuota oratio diuine illud offerat maiestati:wocate cetum:ut ogruat vnitatí

Laudate dñm in timpano⁊ chozo: ut concors fit mozificatio carnis. Pozro qz et de ieiunio et de iustícia aliqua dixímus: dignū est ut de orá tione q̄ pauca loquamur. Nec enī quāto efficacior ē si fíat ut debet: tā to callidius impediri ab aduersario solet. Interdū enī grauiter impedí tur oratio a pusillanimitate spirit⁹ et timore immoderato. Hoc autem tūc solet fieri: cū sic cogítat hō pro priā indignitatē: ut nō auertat ocu los ab diuinā benignitatē. Abiss⁹ enī abissū inuocat: abissus lummosa abissum tenebrosam: abissus mise cordie: abissū miserie. Pro fūdū nā q̄ est cor hominis: et inscrutabile. Sed magna ē miḡtas mea: multo maior ē dñe pietas tua. Ideoq̄ cum ad meipsum turbata fuerit anima mea: memor fū multitudinis miseric tue: et respiro in ea: et cū introiero in potentias meas nolo memorarí meas nolo iustície tue solius. Verū tamē sicut piculū est si fuerít oratō nimis timida: sic in contraria parte nō minus imo et maius piculū est si forte fuerít temeraria. De hís qui sic orāt audí quid loquat̄ ad ꝓphe tā dñs. Clama ne cesses: quasi tuba exalta vocē tuā. et cetera. Quasi tu ba inquit: qz in spū vehemēti incre pādi sūt temerarij. Me eteni que rūt: q̄ seipos nōdū inuenerūt. Nec hoc dico ut peccatoribo auferā orā di fiduciā: q̄ volo eos orare tanquā gētes q̄ peccatū fecerit nō iustíciā. Orēt ꝓ indulgētia peccatorū suorū in animo cōtrito⁊ spiritu humilitatis: quēadmodum publicanus ille. deus inquit ꝓpicius esto mihi peccatori. Temeritatē dico: qñ is in cuius o scientia peccatū adhuc autvicīū ali quod regnat. ambulat in magnis et mirabilibus sup se: minus sollici tus ꝓ piculo anime sue. Terciū pi culū est si sit oratio tepida: et nō ex viua affectione ꝓcedēs. Timida q̄ dem oratio celū nō penetrat: quia re strīgit animū timor immoderat⁹: ut oratio nō dicā ascendere sed nec ꝓcedere q̄at. Tepida vero in ascē su lāguescit⁊ deficit: eo ꝙ nō habe at vigorē. Mā temeraria ascēdit q̄ resilit: resistitur enī ei: nec tātū non obtinet gratiā sed⁊ meretur offē sam. Que vero fidelis⁊ feruens o ratio fuerit: celū sine dubio penetra bit: vnde certū est ꝙ vacua redire nō possit.

Sermo. v. vnde supra.

Caritas qua ꝓ vobis sollici citus suq̄ fratres mei. cogit ut loquar vobis: et vrgen te ea multo sepius loquerer: misi tā multis occupationibus impedirer. Nec mirū si sollicitus sum ꝓ vobis: cū inueniā in meipo materiā mlt̄ā⊼ occasiōeq̄ sollicitudinis. Quotiēs enī ꝓpriā miseriā et multimoda picula cogito: haud dubiū quin ad meipq̄ oturbetur aia mea. Nec miror mihi sollicitudo ē ꝓ singulis q̄buscūq̄ ve strū: si tñ diligo vos tanq̄ meipm. Nouit ipe q̄ scrutatur corda: q̄tiēs in corde meo ꝓprie sollicitudini ꝓpō derat sollicitudo vr̄a. Nec mirum si multa mihi sollicitudo ē. ⊼ timor ma gnus oturbat me sup oīb⁹ vobis: quos video in tāta miseria et in tā tis obstitutos esse piculis. Ipi enī ut manifestuq̄ est gustamus laqueum nostrum. vbiq̄ ꝓrium circūferim⁹ inimicum: carnem hanc loquor de peccato natam in peccato nutritaq̄ corruptam inimiq̄ ipsa origine: sed

mſto ãplius ꝓua ꝯſuetudie vicłatã. Nme eſt ꝙ tam acriter caro aduerſus ſpiritũ cõcupiſcit. ꝙ aſſidue murmurat et impatiens ẽ diſcipline: ꝙ illicita ſuggerit. ꝙ nec ratõi obtẽperat: nec mhibeẽ vllo timore: hũc accedit hãc adiuuat. hac vtitur a ꝺ impugnãdos nos callidiſſimus ſerpens cui nullũ aliud deſideriũ ẽ. nullũ ſtudiũ. nullũ negociũ: niſi effundere ſãguinẽ aiarũ. Dic eſt ꝙ iugiť machinatur malũ. qui deſideria carnis inſtigat: ꝙ concupiſcẽtie ignez naturalẽ quodammodo venenatis ſuggeſtionib⁹ ſufflat: illicitos motus inflãmat peccatí occaſiones parat: et mille nocẽdi artib⁹ corda hominũ tẽptare nõ ceſſat. Dic ẽ ꝙ manus nr̃as ꝓprío cingulo alligat: et ut diciť baculo noſtro nos cedit: ut caro ꝙ data eſt in adiutoriũ. in ruinã nobis ⁊ in laqueũ fiat. Sed quid ꝓdeſt indicaſſe picula: ſi nulla cõſolatio. nulla adhibeantur remedia? Grãde quidẽ piculũ eſt ⁊ grauis luctа aduerſus domeſticũ hoſtẽ: maxime cũ nos aduene ſimus. et ille ciuiſ ſuã inhabitet regionẽ: ⁊ nos exuleſ ſimus ⁊ pegrini. Magnũ quoq; diſcrimẽ aduerſus diabolice fraudis aſtutias. tã crebros. imo cõtinuos habere cõflictus: quẽ nec videre ꝙdem poſſumus: et quẽ nimis aſtutuz fecerit tã natura ſubtilis ꝙ longa exercitatõ malicie eius. Verũtamẽ in nobis ẽ ſi vincere volumus: et nemo noſtrũ in hoc certamine deiciť inuitus. Sub te ẽ o homo appetitus tuꝰ et tu dñaberis illius. Poteſt inimicꝰ excitare tẽptatõis motũ: ꝙ in te eſt ſi volueris dare ſeu negare cõſẽſũ. In tua facultate ẽ ſi volueris inimicũ tuũ facere ſuũ tuũ: ut omnia tibi cooperẽtur in bonũ. Ecce enĩ inflãmãt inimicus deſideriũ cibi. vanitatis aut impatiẽtie cogitatões ingerit. aut excitat libidinis motuz: tu ſolũmodo ne conſenſeris: et quotiens reſiteris totiẽs coronaberis. Verũtamẽ negaẽ nõ poſſumus fratres. moleſta ſũt hec⁊ piculoſa: ſed et in ipo certamine ſi viriliter reſiſtimus. quedã pia trãquillitas de cõſciẽtia bona naſcitur. Credo etiaz ſi cogitationes iſtas ꝙ cito in nobis aduertimus nõ patimur remorari. ꝙ in ſpũ vehemẽti animus aduerſus illas excitatur: qm̃ inimicus confuſus decedet a nobis: nõ tã libenter ilico reuertetur. Sz ꝙ ſumꝰ nos aut ꝙ fortitudo nr̃a: ut tã multis tẽptatõib⁹ reſiſtere valeamus? Hoc erat certe qꝺ q̃rebat deus: hoc erat ad quod nos ꝓducere ſatagebat: ut videẽtes defectũ nr̃m. et ꝙ nõ eſt nobis auxiliũ aliud. ad eius miſericordiã tota hũilitate curramus. Propterea rogo vos fratreſ ut ſp ad manũ habeatis tutiſſimũ oratiõis refugiũ: de ꝙ etiã memini me paulo ãte i fine ſermonis eſſe locutum. Veruntamen quotiẽs de oratione loquor verba q̃dam humane cogitationis audire mihi videor in corde veſtro: q̃ et ab alijs frequenter audiui: et nõnunꝙ exptus ſũ in corde meo. Quid enĩ ẽ ꝙ licet nunꝙ ab oratione ceſſemꝰ: vix vnquam experire videatur aliquis noſtrum quis ſit orationis fue fructus? Sicut ad orationem accedimus ſic redire videmur: nemo nobis reſpondet verbum. nemo quicꝙ donat: ſed laboraſſe videmur in caſſũ Sed quid in euangelio dicit dominus? Nolite ait iudicare ſecundum faciem: ſed iuſtum iudicium iudicate. Quod eſt autem iuſtum iudicium: niſi iudicium fidei? Quoniam

In quadragesima Remi S.

iustus ex fide viuit. Ergo iudiciū fi-
dei seqr nō expimētū tuuz: qm̄ fi
des q̄dē vrax: ꝫ expimētū fallax.
Que est ergo veritas fidei: nisi qđ p
mittit ipe filius dei? Quicq̄d orātes
petitis credite q accepietis: et fiet
vobis. Memo vestrū fratres puipen
dat orationē suā. Dico enī vobis. qr
ipe ad quē oramus nō puipendet eā
Priusq̄ egressa fit ab ore nro. ipse
scribi iubet eam in libro suo. Et vnū
indubitāter e duobz sperare possu-
mus. qm̄ aut dabit quod petimus. ā
quod nobis nouerit esse vtilī? Nos
enī quid oremus sicut oportet nesci-
mus: sed miserē ille sup ignorātiaz
nostrā et orationē benigne suscipi
ens. qđ nobis aut oīmo nō est vti
le. ā nō tā cito dari necesse est mini-
me tribuit: oratio tñ infructuosa nō
erit. Ita sane. si fecerimus qđ mo ne
mur in psalmo: id est si delectemur
in dño. Ait enī sanctus dauid. Dele
ctare in dño r dabit tibi petitōnes
cordis tui. Sz quid o ꝑpheta q tam
absolute monet delectari in domi o:
ac si ad manū nobis sit huiusmōi de
lectatō? Delectationē cibi. sōni r q-
etis ceteroz̄ q̄ in terra fūt nouī-
mus: deus aūt quā delectatōez ha-
bet ut in eo delectem? Fratres mei.
seculares hoc dicere possūt: vos nō
potestis. Quis enī vestrū est. qui nō
sepe exptus sit cōscientie bone dele-
ctatōem: q̄ nō gustauerit saporē ca
stitatis. hūilitatis. caritatis? Non ē
ꝫ delectatio potus neq cibi. ā simi-
lis cuiuslibet rei: delectatio tamen
est. et maior oīmibzillis. diuina enim
est et nō carnalis delectatō: et cū in
hijs delectamur. plane delectamur
in dño. Sed causātur multi fortasse
q affectū hūc delectabilē r dulcio
rē sup mel r fauū rarius expiātur:
nimirū quia tēptatōibz interim ex
ercētur. multoqz virilius agūt. si vir
tutes ipas nō ꝓ delectatōe quā ex-
piantur: ꝫ ꝓ virutibz ipis et ꝓ solo
beneplacito dei tota intentione. r si
nō tota affectōne sectātur. Nec du
biū. quin optime compleat q̄ huius
modi est ꝑhrte ammonitōez qua
dicit delectare in dño: quoniā nō de
affectu loquit. ꝫ de exercitio. Affe-
ctus enī ille beatitudinis ē: exercitiū
vero virtutis. Delectare inq̄t in do-
mino: ad hoc tātum conare ut in do
mino delecteris: et dabit tibi petitō
nes cordis tui. Sed considera q pe-
titōes cordis dixerit: q̄s approbat
iudicium rationis. Nec habes vnde
causeris. ꝫ vnde magis tanto affe-
ctu in gratiarū actione verseris: qm̄
quidē tanta sup te cura est de tuo.
ut quotiēs ignorans queris quod
tibi mutile ē. nō te audiat sup ꝫ: ꝫ
mutet illud vtiliori bono. Sic r pa-
ter carnalis puulo querēti panem.
libenter porrigit: querēti cultellum.
quē nō necessariū putat non consen
tit: sed magis panē ei quez dederat
frangit vel aliquem ministrorum
frangi p̄cipit ut nihil ille habeat p
iculi. nihil laboris. Porro petitōnes
cordis in tribus credo cōstare: nec
video quid p̄ter illa electus sibi de
beat postulare. Duo quidē huiꝰ tē
poris id est bona corpis r bona aie:
tertiū vero est beatitudo eternevi-
te. Nec mireris q bona corporis a
deo dixerim esse querenda: qm̄ eius
sunt corporalia oīmia. sicut et spiri-
tualia omnia bona. Ab eo ergo pe-
tendum et sperandum nobis est: vñ
possumus in eius seruitio sustentari
Verūtamen ꝓ necessitatibz anime
orādum nobis est et frequētius: id
ē ꝓ obtinēda gr̄a dei aieq̄ vtutibz

Sermo 6.

Sic et ꝑ vita eterna tota pietate et toto nobis orandū est desiderio: vbi nimirum corpis et anime plena et ꝑfecta fit beatitudo. In his ergo tribus ut cordis petitiones fint: tria nobis fūt obseruāda. Nam in ꝑma q̄dem fupfluitas: et in secunda impuritas: et elatio interdū fubripe solz in tercia. Nonnunq̄ enī tempozalia q̄rī solent ad voluptatē: vtutes ad ostētationē. Sed et vitā eternā fortassis aliqui nō in humilitate querūt: ꝑ tanq̄ in fiducia fuoz meritozum. Nec hoc dico quīn accepta gratia fiducīā donet orādi: sed nō oportet ut in ea cōstituat quisq̄ fiducīā in petrādi: hoc solū conferūt hec ꝑmissa dona: ut ab ea miscēdia q̄ tribuit hec: sperētur etiā ampliora. Sit ergo oratio que ꝑ temporalibz ē circa solas necessitates restricta: fit oratio q̄ ꝑ virtutibz est aie etiam ab oīni impuritate libera et circa solū bñplacitū dei intenta: fit ea q̄ fit ꝑ eterna vita in oīni humilitate p̄fumēs de sola ut dignū est miseratiōe diuina.

Sermo. vi. vnde supra.

Bsecro vos tāquā aduenas et pegrinos abstinere vos a carnalibz desideriis. Felices qui se pūti seculo nequā aduenas et pegrinos exhibēt: immaculatos se custodientes ab eo. Neq̄ enī habemus hic manentē ciuitatē: futurā inquirimus. Abstineamus ergo a carnalibus desideriis q̄ militāt ad uersus aīmā tanq̄ aduene et pegrini. Peregrinus siquidē via regia incedit: nō declinat ad dexteram siue ad sinistraz: si forte iurgātes viderit non attēdit: si nubentes aut choros ducētes aut aliud quodlibet faciētes: nichilominus transit q: pegrinus ē: et nō ptimet ad eū de talibus. Ad patriā suspirat: ad patriā tendit: vestitū et victū habens nō vult aliis onerarī. Beatus plane qui suū sic agnoscit. sic deplorat incolatum dicēs dño: qm̄ aduena ego sum apud te: et pegrinus sicut oīnes patres mei. Magnū hoc quidem ꝑ fortasse gradus aliquis altioz ē. Nā pegrinus et si nō admiscetur ciuibz: aliq̄n tamē delectatur videre q̄ fiūt aut audirī ab aliis aut ipe narrare q̄ viderit: et his et huius et si pmitꝰ nō retinet detinetur tñ et retardat: dū minus memoz patrie. minoz accelerat desiderio. Nam et tātotpe potest in his delectarī: ut iā non soluz remoz̄etur et minus cito veniat: sed et remanēs ex toto nec tarde quidē puemat. Quis igitur ē magis alienus ab actibus seculi q̄ pegrinus? Profecto quibz dicit apostolus. mortui enī estis: et vita vr̄a abscōdita ē cū xp̄o in deo. Peregrinus mimiruz ꝑt facile occasione viatici plus q̄ oporteat et detimeri q̄rendo et p̄grauari portādo. Mortuus si defit etiaz ipa sepultura nō sētit. Sic vitupantes ut laudātes: sic adulātes audit ut detrahentes: imo vero nec audit q: mortuus est. Oīmo felix moꝛs: q̄ sic immaculatū suat imo pemtus alienum facit ab hoc seculo. Sed ne cesse ē ut q̄ nō viuit in se: viuat xp̄s in illo. Hoc ē enī qd̄ait apls. Viuo aūt iā nō ego: viuit vero in me xp̄s. Ac si diceret. Ad alia quidē oīnia mortuus fū: nō sētio. nō attendo. nō curo: si qua vero fūt xp̄i: hoc viuum muemūt et paratū. Nā si aliud pos fū saltē sētio: placet qd̄ ad eius honoꝛē fieri video: displicēt q̄ aliter fiūt. Magnus oīmo gradus ē iste.

In Quadragesima ...

At fortasse poterit aliquis adhuc superius muemiri. In q̄ gr̄ quaremus? In q̄ putas nisi in eo de q̄ nūc loq̄bam. q̄ raptus est vsq; ad tertiū celū? Quis enī prohibet tertiū celū dicē: si quē gradū supra istos poterit muenire? Audi igit̄ ipsū de hac tanta altitudine nō in se gloriantē. sed dicentē. Mihi absit gl̄ari nisi in cruce dn̄i nr̄i ihesu xp̄i: p quē mihi mūdus crucifixus est & ego mūdo. Nō solū m̄ q̄t mortuus mūdo. ꝫ crucifixus. q̄d est ignominiosū genꝰ mortis. Ego illi. parit̄ & ipse mihi. Omnia q̄ mūdus amat crux mihi fuit: delectatio carnis. honores. diuitie. vane hoim laudes. Quę vero mundus reputat crucē. illis affixus fū: illis adhereo: illa toto amplector affectu An nō maior iste est secūdo & p̄mo gradus? Peregrinus si prudens est et nō obliuiscit̄ fue pegrinatōis licet cū labore trāsit: & nō magnopere secularibꝰ implicat̄. Mortuꝰ eque blanda huius seculi fit̄ aspera spernit. Qui vero raptus est vsq; ad tertiū celū: crux illi est oīne cui mūdus inhęret: & hīs adhęret que mundo crux esse videnē. Quāuis in hīs verbis apli illud q̄ nō incōgrue posset intelligi. crucifixū ei mūdū reputatōe: ipsū vero mūdo crucifixū opassione. Crucifixū enī mūdū videbat obligatōm̄bviciorꝫ: et ip̄e crucifigebat̄ ei p opassionis affectū. Pensemus singuli in q̄ gradu q̄sq; sit positus: & studeamus p̄ficere de die in diē: qm̄ de virtute in virtutē videbit̄ deus deorꝫ in syon. Maxime vero hꝰ sancto tpe in oīni obsecro puritate uersari studeamus. vbi et certus & breuis dierū numerꝰ positus est: ne desperet hūana fragilitas. Nā si dicit̄ nobis ī oi tpe solliciti estote oino ab custodiēdā puritātē vīe cōuersatōis q̄s nō desperet? Nūc autē monemur breui diez numero. oēs aliorꝫ tēporū negligētias emēdare: vt vel sic gustemus dulcedinē p̄cē puritatis: & oī deinceps tpe in uersatōe nr̄a sancte huiꝰ q̄dragesime vestigia clara resplēdeant. Conem̄ ergo fr̄es sanctū hꝰ tpus tota deuotōe suscipere: & nūc magis arma spiritualia reparare. Nūc enī generali q̄dā totius orbis exercitu. cōtra dyabolū saluator cōgredit̄. beati q̄ sub tali duce strenue militarit. Toto siq̄dem anno domestica regis familia militat & assidua est in bellorꝫ p̄metu: semel autē & certo tpe vniuersū imperiū generali congregatur exercitu. Felices vos qui domestici meruistis esse. q̄b dicit apls. Iā nō estis hospites & aduene: sed estis cīues sanctorꝫ et domestici dei. Quid igit̄ facturi sūt q̄ toto āno pugnare susceperūt: qñ & ipsi rudes & vacātes prius spūalia arma arripiunt? Vtiq; solito amplius solite opꝰ est mistē pugne: vt magna q̄dā victoria regi nostro ad gl̄am: nobis p̄ueniat ad salutē.

De sancto benedicto abbate.

Celebramus hodie magistri nr̄i glorioſi. benedicti natalē: p eo vobis et de eo solēnis ex more p̄mo debeō. Cuius dulcissimū nomē. cū oīni vobis iocūditate amplectendū est & honorandū: qñ ipe dux vester. ipse magister & legifer vr̄ ē. Delector q̄dem & ego in ipsius memoria: licet nō meo fine rubore beati huius p̄ris nomē audiā memorari. Est enī mihi de ipsius imitatōne vobiscū seculi abrenunciatō & mo-

nastice ꝓfessio disciplinę: ꝫ singularię sine vobis cū eo ꝓticipo nomē abbatis. Abbas fuit ergo. O abbas et abbas. Nomē vnū: ꝫ in altero sola magni nois vmbra. Ministeriū vnū ꝫ heu me q̄ dissimiles mistri: q̄ntus mistratō ipsa dissimilis. Ve mihi si tā lōge a te fuero o beate bn̄dicte in futuro: q̄ a tue vestigijs sanctitatis longe esse reperior in pn̄ti. Sz nō mihi ꝭ apud vos potare necesse est. Scio q̄ sciētibꝰ me loq̄r: tm̄ pertovt pudorē hūc. vt hūc timorē me cū fraterna opassione leuetis. Nm̄ tñ oīmo dispēsatō mihi credita ē: et si nō habeo apud me qđ vob apponā: q̄raz a beato bn̄dicto tres panes q̄bꝰ vos pascā. Reficiat vos sanctitas eius: iusticia eius: pietas eiꝰ. Recolite dilectissimi: q̄ nō oīes q̄ in ꝓcessiōe dn̄i fuerūt. sua illi pstrauerint vestimēta. In illa in quā ꝓcessione quā annuēte dño in ꝓximo sumus celebraturi. qñ venienti dño ad passionē ꝛ sedenti sup asellū ꝓpli occurrerūt. nō oīes vestimēta sua ꝓsternebāt in via: ꝫ cedebāt alię ramos de arboribꝰ. Nō erat ꝭ magnū qđ gratis accepāt. q̄tis dabāt. Verūtn̄ ne ipsi q̄dez penitus ociosi fuerūt: ꝫ nec a ꝓcessione legunt excluſi Ffes mei piū xp̄i iumētū. q̄ cū ꝓphēta dicē potestis vt iumētū factꝰ sū apud te ergo semp tecū: vos quibꝰ in̄habet xp̄s. qñ aia iusti sedes est sapiētie. ꝛ apls p̄dicat xp̄m dei vtutē et dei sapiētiā: si nō habeo vestes q̄s pedibꝰ vr̄is ꝓsternā: tēptabo vel ramos cedere de arboribꝰ: vt tāte ꝓcessioni vel parū aliq̄d nō defit misterij mei. Arbor fuit beatꝰ benedictꝰ grādis atq̄ fructifera: tā q̄ lignū qđ plātatū ē secus decursus aq̄rū. Vbi sūt decursus aq̄rū? Profecto i vallibꝰ: q̄ in̄ medū mōtiū ptrāsibūt aque. Quis eni nō videat etiaz torrētes montiū arduа declinare: et mediā ad hūilitatē semp diuertere vallis? Sic ꝓfecto fit deus superbis resistit: hūilibꝰ dat grāz. Securꝰ hic fige pedem q̄cūq̄ es iumētū xp̄i: super hūc ramū inmitē: semitaz vallis incede. Nimirū in mōte sibi sedez cōstituit ꝑpens antiquus: mordens vngulas equi vt cadat ascēsor eiꝰ retro. Propter avallē magis elige ad ambulandū: vallē elige ad plātandū. Neq̄ eni vel in serēdis arboribꝰ mōtana solemꝰ eligē: q̄ frequēter arida sūt ꝛ petrosa. In vallibꝰ pinguedo est: ibi ꝓficiūt plāte: ibi plena spica. ibi cētesimus oriē fructꝰ: iuxta illud. et valles abūdabūt frumēto. Audis q̄ vbiq̄ vallis laudatur: vbiq̄ hūilitas p̄dicat. Ibi plātare vbi decursus aq̄rū. q̄a ibi copia grē spūalis ꝛ aq̄ q̄ sup celos sūt laudāt nomen dn̄i: id est celestes bn̄dictōes faciunt vt laudē. Stemus in hac kn̄i. ꝛ plātati stemus: vt nō arescamus. nō moueam̄ quocūq̄ flatu. sic̄ scriptū est. Si spūs hn̄tis p̄tatez sup te irruerit: locū tuū ne dereras. Nulla eni tēptatō vobis ꝑualebit si nō in magnis ꝛ mirabilibꝰ sup vos ambuletis: ꝫ pmaneatis radicibꝰ firmis. in humilitate radicati atq̄ fūdati. Sic fuit plātatus secus decursus aq̄rū sanctꝰ iste ofessor domini: qñ fructū suū dedit in tpe suo Sūt eni q̄ fructū nō faciūt: sūt q̄ faciūt ꝫ nō suū: sūt q̄ faciūt suū ꝫ nō in tpe suo. Sūt m̄ arbores infructuose vt quercus ꝛ vlmus ꝛ siluestres alie arbores: ꝫ hmōi nemo plantat in orto suo quia non faciūt fructū. et si quē faciūt. nō hūanu fui aptꝰ est sed porcino. Tales sūt filij hui⁹

De S: Benedicto

seculi: agentes in conuiuatoribus et ebrietatibus in crapula et uoracitate. Nec nanque porcorum cibus fuit: quos iudeus uerus prohibet comedere: qua christianus his non debet adherere. Sic enim caro porcina cum comedit nare adherens carni ut ia fit una caro: sic transgressor precepti domini spurcos sibi sociat spiritus. et adherendo eis cum eis efficit demon. Nam idcirco in sacrificiis phibet aial illud offerri quod spurcos immundos signet: q relicta omni mundicia. solis sibi spurciciis places uicioru et criminu: semp ceno delectatur inuolui. Vñ in euangelio legio illa maledicta du eicere ab homine tanq similes sibi aial porcos postulat: nec neganc. His fructu ferut arbores infructuose: ad quru radices securis posita iam uidet. Arbores aut q fructu faciut ꝙ nu suu ypocrite sut. cu symone cireneo crucem portates nu suaz: q religiosa intetoe caretes angariant: et que nu amat. amore glie qua desiderat facedopellut. Nam in eo qu dr in tpe suo. arguunt q da. an tps fructificare uolentes. Non ne enim et arboribus nris citius gn oportet pullulatibus. timem⁹ omnino floribus intepestiuis? Sic sut alia quoz fructus nimis ppere oriunt. Hi sut qui in mitio uersatois siue alis fructificare et muo uelle psumut: contra legis decreta arare in pmogenito bouis et ouis primogenita tondere festimates. Vultis nosse gn sollicite idoitauerit sact⁹ iste magister nr? Et hoc ramu uobis appono: qm tribus annis soli deo notus. hoibus manit incognitus. Fructu quidem multu tulit ipse cernitis: ꝙ in tpe suo. Neq enim credebat tps esse fructificandi: qn tata carnis teptatoe grauatus est ut pene cederet. pene discede ret. Ego et istu ramu qdem no preteribo: qn et si irfutus quodamodo spinaruz aculeis qbus seipsu dni benedictus miecit: tame utilis est omnino. utilis iumeto dni pter foueas teptatonu ne in eas incidat consentiendo: ꝙ magis resistat et uiriliter agat: fustime atq dnm ne desperet. Dic gn fige pede xpi iumetu: et discere qntucunq acerba teptato seuiat no cede. nec credere pt̃ea derelictu esse a dño: ꝙ memineris scriptu esse: inuoca me in die tribulatois. eruã te et honorificabis me. Ergo ut dicere ceperam. no credebat benedict⁹ tuc esse fructificandi tepus: quando adhuc tantis teptatoibus urgebac. Sed uenit tepus: et in tpe suo fructum dedit. De fructu eius sut illa tria. q superi⁹ tetigi: sanctitas ei⁹: iustitia ei⁹: pietas eius. Sanctitate miracula probant: doctrina pietate: uita iustitiam. Vites o iumentu xpi ramos solis uirentes: uernantes floribus: onustos. Super istos immitere: ut gressus rectos facias pedibus tuis. Sed quomo tibi apponaz eius miracula? Nunquid ut miracula facere uelis? Nequaqn: sed ut miraculis ei⁹ immitaris: uidelicet ut confidas et gaudeas gn sub tali positus es pastore. gn tantu meruisti habere patronu. Omnino enim valde potens est in celis q tam magnus extitit in terris: secundum magnitudine gratie. magnitudine glorie exaltat⁹. Nam et iuxta radicu quantitate rami prodire nosc̃unt: et qt radicibus arbor immittit: tot ramis sicut aiut decorac. Sic licet non habeamus nostra: consolatio magna nobis esse debent patroni nostri miracula. Doctrina uero instruit nos: et dirigit gressus nostros in uiam pacis. Porro uite iustitia

Tij

ssimo roborat⁊ aiat nos·vt tanto magis accēdam ad agēda q̄ docuit:quāto certi sumus·eū nō alia docuisse q̄z fecerit· Sermo q̄dem viu⁹ et efficax exēplū opis est;plurimū faciens suadibile q̄d dicit;dū monstrat factibile q̄d suadet· ℑn hunc ergo modū ⁊ sanctitas ꝓfoꝛrat;pietas iformat;iustitia ꝓformat ·ℳuā te enim pietatis fuit q̄ nō solū p̄sentibꝰ pfuit;ꝫ etiā p futuris sollicitus fuit;ℳō solū hijs qui tūc erant fructum tulit hec arboꝛ:ꝫ vtiq̄z hodie fructus eius ⁊ crescit ⁊ manet·Dilect⁹ plane deo⁊ hominib⁹:cuius nō sola p̄sentia in benedictōe fuit· sic fūt multi dilecti deo soli· q̄a soli deo iā cogniti:ꝫ ⁊ memoria eius et iā nunc in benedictōne est·ℳā⁊ vsq̄z hodie in triplicē amoris dominici ꝓfessiōez triplici ꝫ fructu pascit dominī gregē·Pascit vita:pascit doctrina:pascit intercessione·Per quē inceſſanē adiuti fructificate⁊ vos kr̄i q̄niaz in hoc positi estis:vt eatis ⁊ fructū afferatis·Vnde eatis? Vtiq̄z a vobis ipsis· sic scriptū est;a voluptatibꝰ tuis auerte· ℳā⁊ de domino legimus:q⁊ exijt seminare semen suū· Ecce ⁊ hic habemus semē suū:sic⁊ prius fructū suū· ℑmitem et hūc frēs q̄n aduenit vt formaz nobis traderet:⁊ viā demōstraret·℻ortassis et ipse dñs arboꝛ est:⁊ debemus ab eo q̄z ramos accipe:q̄s vestris pdibꝰ apponamus imo nō fortasse· ꝫ magis vere arboꝛ est ipse⁊ planta celestis:ꝫ in terris plātata sic scriptū est· Veritas de terra orta est:⁊ iusticia de celo p̄spexit·Ab eo igitur hunc ramū vobis appono:vt sic seipsū exmanuit·hoc ipsum sentiatis in vobis:misi q̄ nō tam ego appono q̄ꝫ apls apud quē legistis·Hoc sentite in vobis q̄ꝫ ⁊ in xp̄o ihesu:q̄ cū in forma dei esset nō rapinā arbitratus est esse se eq̄lē deo:ꝫ semetipsū exmanuit formā serui accipiens:in similitudinē hoim factus·⁊ habitu inuētus vt hō·Et vos frēs kr̄i exinanite vos:hūiliate vos·semmate vos pdite vos·Seminate corp⁹ aiale:et resurget corpus spūale·Perdite aias vestras:⁊ in vitā eternā seruabitis eas·Vultis nosse quō ib fecerit apls ipe q̄ docuit?Siue mquit mēte excedimus deo· ℳuid ꝫ tibi? Ego mq̄t factus sū tanq̄z vas pditū·Bene seipsū pdit qui nihil vnq̄z p se facit·ꝫ ois ei⁹ intētio⁊ oīe de fideriū tendit ad dei placitū ⁊ vtilitatē frm fuoꝝ·℻nfelix eni qui seminat in carne: q̄a de carne metet corruptōez·Alibi vero scriptū est·Beati qui seminātis sup oīes aq̄s·Sed quō super omnes aquas? Et super aquas de quibꝰ legit:et aque q̄ sup celo sūt laudent nomē dñi: que sunt virtutes angelice ⁊ celestes populi· ℑta plane:quoniā spectaculū facti sumus et angelis ⁊ hominib⁹·Seminemus igit hominib⁹ exemplū bonum per aperta opera: seminemus angelis gaudiū magnū per occulta suspiria et cetera hmōi que solis eis sunt nota· Gaudiuz enim est angelis dei: sup vno peccatore pmitentiam agente·Hinc dicebat apostolus· ℙrouidentes bona:non tantuz coram deo: sed etiam coram hominibus· Coram deo dixit:coraz eis qui vultui dei assistūt·℻pis enim maxime placz cum nos vident occulte orātes:aut ruminātes psalmum aliquem;aut tale aliquid facietes·Sic semmate⁊ vos:sic fructificate karissimi·Semmate⁊ vos·q̄a tam multi ante vos seminauerūt:fructifica-

De S: Benedicto

te: quia vobis semmauerunt · O ergo gen⁹ adā ꝙ multi semmauerūt in te: et ꝙ p̄cioſū ſemen · Nuā male peribit ꝛ ꝙ merito: ſi pierit in te tātū ſemen: ſimul ꝛ ſemmātium labor· Cui pditōm tradereris ab agricola: ſi in te pierint hec vniuerſa? Semmauit in terra nr̄a tota trimitas: ſemmauerūt angeli pariter ꝛ apli: ſemmauerūt martires ꝛ confeſſores ꝛ virgines· Semmauit ꝛ filius: ipe enī eſt q̄ exīt ſemiare ſemē ſuū· Pater enī nō exīt· ꝧ filius a patre p̄ceſſit et venit in mūdū: vt qui prius erat cogitatio pacis in corde p̄is: fieret ipſe pax nr̄a in vtero matris· Semmauit ꝛ ſp̄ūs ſanct⁹: qui ipe venit· et apparuerūt diſcipulis diſpertite lingue tanq̄ ignis· Ita tota trimitas ſemmauit: pater ſcz panē de celo: filius veritatē: ſp̄ūs ſanctus caritatē· Angeli q̄ſ ſemmauerūt: qñ cadenti bo alīs ipſi ſteterūt· Dixit enī lucifer ille: ꝧ nō iā lucifer· ꝧ tenebrifer et veſperus· Sedebo in mōte teſtamēti: ſimilis ero altiſſimo· O impudens o imprudens· Milia miliū miſtrant ei ꝛ decieſmilies cētenamilia aſſiſtūt: et tu ſedebis? Cherubim ait ꝓphēta ſtabāt: et nō ſedebāt· Quid laboraſti: vt iā ſedeas? Omēs ammmiſtratorij ſunt ſp̄ūs miſſi i miſterīū ꝓpter eos q̄ hereditatē capiunt ſalutis: ꝛ tu ſedebis? Quid ſemiaſti: vt iā metas? Nō eſt tuū· nō eſt tuū hoc: ꝧ q̄bus paratū eſt a p̄re· Quid eis muides? Profecto ipi ſedebūt: ipi mquā vermiculi terre iudicātes ſedebunt: et tu nō mō nō ſtabis ꝧ iudicandus ſtabis· Neſcitis ait apls· q̄ꝛ āgelos iudicabimus? Ipſi vtiq̄ ibant et flebant mittētes ſemma ſua: venientes aūt venīt cū exultatōe portātes manipulos ſuos· Duo manipuli ſūt q̄s q̄ris: bonoris ꝛ q̄ris· Seſſionē affectas ꝛ altitudinē: ꝧ nō ſic nō ſic: nō colliges· q̄a nō ſemmaſti· Qui ſemmauerūt laborē ꝛ vilitatez: metēt honorē pariter ꝛ quietē· Pro confuſiōe enī ſua duplici ꝛ laborē: in terra ſua duplicia poſſidebūt· Vñ ꝛ dicebat quidā· Vide humilitatē meā et laborē meū· Node audiſtis i euāgelio ꝓmittentē dñm ꝛ dicentē diſcipulis: ſedebitis ſup ſedes iudicantes duodecim tribꝰ iſrahel· Ecce qui es ſeſſionis: ꝛ honor iudicij· Nā ipe dñs ad hec noluit puenire: niſi p humilitatem ꝛ laborē· Vñ ꝛ morte turpiſſima cōdemnatus eſt: interrogatus tormētis ꝛ opprobrijs ſaturat⁹: vtiq̄ vt mimicus mduit cōfuſione· ipe pariter ꝛ oēs q̄ imitanē eū et ptergrediunē viā· Ipe eſt o mique ipe eſt q̄ ſeſſur⁹ eſt in ſede maieſtatis ſue ſimilis altiſſimo: ꝛ coaltiſſim⁹ eius· Hoc vtiq̄ cogitauerūt angeli ſancti qui cadente maligno apoſtate illius nō conſenſerūt: nobis relinquētes exēplū vt quēadmodū ipſi elegerūt mminiſtrare: fic ꝛ nos faciamus· Nā etiā q̄ laborē fugiūt· honorē captāt· illiū ſc nouerint imitari q̄ ſeſſionem altitudinēq̄ queſiuit: et ſi non ſatis terre: et illius culpa: terre at velvindicta· Omīa enī in cōtrarium deuenerūt: vt Formatus ſit ad iudendū ei: et ignis eternus ꝑparatus eſt illi· Ad hec vitanda prudentiā nobis ſemmauerūt ſancti angeli: qui prius eā alīs cadētibꝰ tenuerūt· Sed ꝛ apoſtoli hāc ipſam ſemiauerūt nobis: quādo recedētibꝰ hīs qui ſapiētiaz huius mūdi ſequebāt· que ſtultitia eſt apud deum· ꝛ prudētiā carnis q̄ morte operat· ꝛ mimitia eſt deo· ipſi dño adheſerūt· Scādaliſati enī illi audiētes de ſacra-

to carnis ⁊ sanguinis vltra nō erāt
cū eo: discipuli vero interrogati an
et ipsi vellēt abire· respōderūt· Ad
quē ibimus? Verba vite eterne ha
bes· Necesse habem⁹ frēs hāc pru
dentiā imitari: qa multi adhuc am
bulant cū ihesu· donec veniat ad e-
dendā eius carnē ⁊ bibendū sanguis
nē illius· ad omunicandū scz passio-
nib⁹ eius: hoc enī ⁊ verbum illud· et
ipsū sacramentū figmificat: ex tunc
aūt scandalisāt· et abeunt retro di-
cētes: qa durus est hic sermo· Nos
cū apostolis prudentes simus ⁊ dica
mus· Dñe ad quē ibimus? Verba vi
te eterne habes· Nō discedimus a
te: viuificabis nos· Nō in solo pane
viuit homo: sed in oīni verbo qđ p-
cedit de ore dei· Non solus mundus
habet delectatōem: ꝫ multo maior
est mōbis tuis· Vnde ⁊ ꝓpheta ait·
Quam dulcia faucib⁹ meis eloquia
tua sup mel ori meo. Ad quem igit̄
eam⁹? Verba vite eterne habes do
mine: et ea sūt sup oīnia que mūd⁹
habere potest· Nō solū ipsa vita ꝫ ⁊
pmissio vite eterne· ⁊ exspectatio iu
stoz leticia ē ⁊ tāta leticia· vt oīne
qđ ocupiscīt ei nō valeat oparari·
Nanc igit̄ prudentiā nobis aposto
li sancti semmauerūt· Martires ve
ro mamfestuz est fortitudmē semi-
nasse· Porro vero confessores semina
uerūt iusticiā: quā in oīni vita sua se
cuti sūt· Hoc enī interest inter mar
tires ⁊ cōfessores: qđ inter petrū si-
mul oīnia relinquētē· ⁊ abrahā sub
stātiā mūdi in bonos vsus expenden
tē· Sic enī illi⁹ fūmati in breui exple
uerūt tpa multa: isti vero longa et
multimoda traxere martiria· Vir-
gines sancte planū est· qz tpantiaz
semmauerūt: q̄ sic libidinē calcaue-
runt·

In ānūtiatōe bte marie· 9mo p̄m⁹·

Tabitet gla in terra no
stra: miscdia ⁊ veritas obui
auerūt sibi: iusticia ⁊ pax o-
sculate sūt· Gla nra hec est ait apo
lus· testimoniū osciētie nre· Non q̄
dem tale testimoniū· quale ille fup-
bus phariseus habebat: seducta ⁊
seductrice cogitatōe· testimoniū p
hibens de seipso· ⁊ testimoniuz eius
verū erat: ꝫ cū spūs ipse testimoni-
um phibet spūi nro· Porro ꝫ testio
mū in trib⁹ cōsistere credo· Necesse
est enī p̄mo oīm credere ꝙ remissio
nem pcōz habere nō possis· nisi p
indulgentiā dei: deinde ꝙ nihil pr-
sus habere queas operis boni nisi ⁊
hoc dederit ipse· postremo eternāvi
tā qđ nullis potes operib⁹ p̄mēri ni
si gratis dēt illa· Quis enī p̄t facē
mūdū de immūdo ceptū semine: ni-
si qui solus est mūdus? Vtiqz qđ fa
ctū est nō potest nō fieri: ipso tamē
nō imputante erit quasi nō fuerit·
Nō ꝓpheta q̄z obiderās ait· Beatus
vir cui nō imputabit dñs pcēm· De
operib⁹ vero bonis certū oīmo est·
ꝙ nemo hec habeat a seipso· Nā si
stare non potuit hūana natura ad-
huc integra: quāto minus poterit
p seipsam resurgere iam corrupta·
Certū est ad suā originez vniuersa
quātū in eis est tendere: ⁊ in eā sem
per esse partē ꝓcliuiora· Sic ⁊ nos q̄
de nihilo creati sumus: cōstat qa si
nobisipsis relinq̄mur: in pcēm semp
qđ nihil est declinamus· Tā vero de
eterna vita scimus: qz nō sūt condi-
gne passiōes huius tēporis ad futu
rā glam· que nec sufficiunt· si vnus
omnes fust meat· Neqz enī talia sūt
hoim merita: vt ꝓpterea vita eter-
na debeat ex iure: aut deus iniuriaz

In Annunciatione B M V.

aliquaz faceret nisi eā donaret. Nā vt taceam q̄ merita oīa dona dei sunt: et ita homo magis ꝓpter ipsa deo debitor est q̄ deus homini. quid sūt merita oīa ad tantam glām? Deniq; quis melior est ꝓpheta cui dñs ipse tam insigne testimoniū prohibet dicēs: virū mueni scm cor meum? Verūtamē ipse necesse habuit dicere deo: nō intres in iudiciū cū seruo tuo dñe. Nemo se itaq; seducat: qa si bene cogitare voluerit mueniet ꝑculdubio q̄ nec cū decē milibo possit occurrere ei qui cūvigmiti milibo venit ad se. Verū hec q̄ nūc diximus oīmo sufficiunt: ꝯ magis initiū quoddā et velut fundamētuz fidei sūt habenda. Ideoq; si credis peccata tua non posse deleri nisi ab eo cui peccasti soli. et in quē peccatuz non cadit bene facis: ꝯ adde ad huc. vt hoc credas qa p ipsuz tibi peccata donantē. Hoc est testimonium qđ phibet in corde tuo spūs sanctus dicens: dimissa sunt tibi peccata tua. Sic enim arbitrat̄ apostol⁹. gratis iustificari hominē per fidez. Ita de meritis q̄ si credis nō posse haberi nisi per ipsum: nō sufficit. do nec tibi perhibeat testimoniū spūs veritatis. quia habes ea per illum. Sic et de vita eterna habeas necesse est testimoniū spūs. quod ad eā diumo fis munere peruenturus. Ipse enim peccata donat: ipse donat merita: et p̄mia nihilominus ipse redonat. Porro testimonia ista credibilia facta sunt nimis. Nā de remissione quidez peccatoz validissimū teneo argumētū dñicā passionē. Vox siquidem mualuit sanguinis multo plus q̄ vox sanguinis abel. clamās in cordibo electoz. remissionē oīmum peccatoz. Traditꝰ est enī ꝓ peccata nostra: hec dubiū quin potentior et efficacior fit mors illiꝰ in bonū: q̄ peccata nostra in malū. De bonis autē operibo argumentuz nihilominus efficax mihi est resurrectio eius: quia resurrexit ꝓpter iustificatōem nostrā. Porro de spe premioz testimoniū eius est ascensio: quia ascēdit ꝓpter glorificatōez nostrā. Nec tria in psalmis habes: dicente ꝓpheta. Beatus vir cui nō imputabit dñs peccatū. Et alibi. Beatus vir cuius est auxiliū abs te. Itē alibi. Beatꝰ quē elegisti et assumpsisti: habitabit in atriis tuis. Nec est gloria vera: gloria inhabitās: quia ab eo est q̄ per fidem habitat in coribo nostris. Filii vero adā glām q̄ abmuicem est querentes gloriaz q̄ a solo deo est non volebant: sed sic glām extrinsecus fluentē sectātes habebant glām nō in semetipsis ꝯ magis in aliis. Vis nosse vnde sit homini inhabitans glā? Dico breuiter: quoniā ad mistica festinat mētio. Nam et ea sola ꝓposuerā in verbis illis ꝓpheticis diligentius muestigare: sed reflexit ad moralia occurrens p̄ma fronte apostolici⁹ sermo. de interna glā et testimonio conscientie. Sic ergo inhabitat hec gloria etiam hic in terra nostra: si misericordia et veritas obuiāt sibi: et sese iusticia et pax osculentē. Preuemēti siquidem misericordie vt veritas nre confessionis occurrat necesse est: ac deinceps sanctimoniā sectemur et pacem sine q̄ nemo videbit deum. Vbi enī cōpungit̄ quis iam tunc eum misericordia preuenit: sed nequaq̄ ingredietur. donec ei veritas cōfessionis occurrat. Peccaui domino ait ipse dauid ad nathan ꝓphetaz cum de adulterio et homicidio argueret̄:

et trāstulit dñs peccatū a te ait p̄phēta. Nimirum misēdia ⁊ veritas obuiauerūt sibi. Et hoc quidem: vt decimes a malo. Jam vero vt facias bonum in tympano et choro tibi psallendū est: vt ipsa mortificatio carnis tuę ⁊ pemtētie fructus ac iusticie opa mvnitate ⁊ dilectione fiāt: quomāvnitas spūsvinculū est pfectionis. Neq; ad dextrā neq; ad sinistrā declinaueris. Sunt enī quoq; dextera est dextera miātatis. Pharisęus ille cuius sup̄ memimimus. nō erat sicut ceteri hoīm: ꝫ ipse sibi vt dixim⁹ testimoniū phibuit: ꝫ nō verum. Sane q̄squis ille est in quo misēdia ⁊ veritas obuiauerunt sibi iusticia ⁊ pax osculate sūt. secure gḳtur: ꝫ in eo qui sibi testimoniū phibet in spūvtiq; ⁊ veritate. Vt inhabitet gḳa in terra nostra: misēdia et veritas obuiauerūt sibi: iusticia ⁊ pax osculate sūt. Si gḳa patris filius sapiēs: cū sit sapientia ipsa sapiētior nemo: liquet pfecto gḳam patris. xp̄m dei virtutē ⁊ dei sapientiā esse. Quia ꝫ multiphariē multisq; modis de eo p̄dictum fuerat in pphētis q̄ in terris videndus esset. et inter hoies conuersaturus: quo nā modo id factū sit. ⁊ impletis que de eo per os ommū pphetarum dicta fuerant. habitauerit gloria in terra nostra: psalmista indicat in hīs verbis. Ac si manifesti⁹ dicat. Vt verbū caro fieret ⁊ habitaret in nobis: misēdia ⁊ veritas obuiauerunt sibi iusticia ⁊ pax osculate sūt. Magnū sacramentū frēs ⁊ diligētius pscrutandū: mſi ⁊ intellectus militerio: et ipſi q̄q; intellectui verba deſſent. Dico tamēvtcunq; modicū id q̄d sentio: si forte vel occasionez dedisse videar sapiēti. Videre mihi videor amicissimi q̄tuor virtutibꝰ hīſ deor dilectissimi q̄tuor virtutibꝰ hīſ amictū primū hoiem ab ipso fue ere atōmis exordio: ⁊ ut pphēta meminit vestimēto salutis indutū. Est enī in hīs q̄tuor illi salutis integritas: nec sine hīs oīmibꝰ potest ostare salus: p̄sertim cū nec possint esse virtutes si abinuicem separentur. Acceperat ergo homo misericordiaz custodez scz atq; pdisse quam. vt ipa p̄ueniret. ipsa ⁊ sequeret eū: ipsaq; pegeret ⁊ seruaret vbiq;. Vides qualē nutriciū cōtulit paruulo suo deus: qualez dedit pdisse quā hoīni recens orto. Sed erat illi necessari⁹ etiā eruditor tanq̄ ingenue ⁊ ratōnabili creature: vt nō sicut iumentū aliquod custodiret: ꝫ tanq̄ puulus educaret. Cui sane magisterio nemo poterat aptior inueniri q̄ veritas ipsa: que eū in agnitōnem sūme perduceret aliquādo veritatis. Interim vero ne sapiens inueniret vt malū faceret: esset q; peccatū ei tanq̄ scienti bonū ⁊ minime facienti: iusticiā q̄ qua regeret accepit. Adhuc autē ⁊ pacē qua foueret ⁊ dilectare addidit manꝰ benignissima creatoris. Pacem vtiq; duplicez. vt nec intus pugne nec foris timores: id est nec caro cōcupiscere aduersus spūm: nec esset ei creatura vlla formidini. Nā ⁊ bestijs oīmibꝰ libere impo fuit noia: ⁊ serpens ipse q̄ violentia non p̄sūpsit fraude magis eū aggressus est. Quid huic deerat. quē misericordia custodiebat: docebat veritas. regebat iusticia. pax fouebat? Sed heu homo iste ad mltā pniciē ⁊ infipietiā sibi descēdit de iherm in iericho. Siquidez incidit in latrones: a q̄bꝰ tanq̄ oia legiē despoliatus. An nō despoliatus: q̄ dñove niente nudū se esse q̄rit? Nec vero

In Annunciatione B. M. V.

poterat reuestiri vel ablata sibi re-
cipere vestimēta: nisi xp̄us amitte-
ret sua. Sicut enī viuificari in aia ni
si interuemēte corpali morte xp̄i nō
potuit: ita nec vestiri sine eius despo
liatōe. Et vide si non ꝓpter has qua
tuor partes vestimēti qđ amiserat
primus ⁊ vetus homo: in totidēq; q̄
diuisa sunt secūdi ⁊ noui hois vestim̄
ta. An forte queris tunicā inconsu-
tilē que non diuidit̄: ꝫ sorte puenit?
Ego diuinā arbitror esse imaginē:
que nimirū non assuta ꝫ infita atq;
ipi impressā nature. diuidi scindiq;
nō p̄t. Ad ymaginē nēpe ⁊ similitu
dinē dei factus est homo: in imagi-
ne arbitrij libertatez: virtutes hōis
in similitudine. Et similitudo quidē
periit: veruntamē in ymagine ptrā
sit homo. Ymago siquidez in iehen-
na ipsa vri poterit nō exuri: ardere:
sed nō deleri. Nec g̃ non scindit̄: ꝫ
sorte puenit. Et quocūq; peruenias
aia: simul ⁊ ipsa ibi erit. Sz nā similitu
do nō sic: sed aut manet i bono: aut
si peccauerit aia mutat̄ miserabilit̄:
iumētis insipientibo similata. Sz qa
spoliatū virtutibo quatuor hominē
dixim9: quo nam modo singulis sit
spoliatus congruum est vt dicam9
Perdidit homo iusticiam: cum euaz
serpentis. adam mulieris voci obe-
diuit potius q̄z diuine. Erat tamen
residuum aliquid quod apprehen-
dere possent. idq; dominus suo illo
scrutinio inuebat: sed abiecerunt
etiam illud. conuersi in verba mali-
cie. ad excusandas excusationes in
peccatis. Prior enim iusticie portio
nō peccare: secūda per penitentiam
damnare peccatū. Perdidit ⁊ miseri-
cordiā cum sic exarserit eua in cō-
cupiscentia sua: vt nec sibi nec viro
nec filijs parceret nascituris: simul
omnes terribili maledicto et neces-
sitati mortis addicens. Adam quo
qz indignatōi diuine mulierez pro
qua peccauerat obiecit: quasi post
tergum eius volens declinare sagit
tam. Vidit enim mulier lignum q̄
esset pulcrum visu: ⁊ ad vescendum
suaue: ⁊ a serpente audierat tanq̄z
deos se futuros. Funiculus triplex
difficile rumpitur: curiositatis. vo-
luptatis et vanitatis. Nec sola mū
dus habet: concupiscentiam carnis
concupiscentiam oculorum: et sup-
biam vite. Vnis abstracta et illecta
misericordiam omnem crudelis ma
ter abiecit. Sic et adam qui mulie-
ri male misertus est vt cum ea pec-
caret: bene noluit misereri vt penaz
sustineret pro ea. Priuata est mu-
lier etiam veritate: primo quidem
male deceptorquens qđ audierat mor-
te morieris. et dicens ne forte mo-
riamur: demum serpenti credens pe
nitus abneganti et dicenti nequa-
q̄z moriemini. Priuatus est ⁊ adam
veritate vbi eam cōfiteri erubuit:
folia excusatōnum ꝺperimēta pre-
tendens. Siquidez ipsa dicit. Qui e-
rubuerit me cora hominibo: erubesca
et ego eum cora patre meo. Pacez
q̄z protinus amisērūt: quia non est
pax impijs dicit dominus. Nonne
enim cōtrariam legem inuenerant
in mēbris suis: q̄s de nouo pudē ce-
perat nuditatis? Timui ego mq̄t.
eo q̄ nud9 essez. Nō sic miser nō sic
paulo añ timebas: nō q̄rebas folia:
licet corpore nudus sicut ⁊ modo. Ex
hoc sanevt ꝓphete ipsius parabolā
prosequamur. qui sibi obuiasse eas
et recōciliatas in osculo memorauit
grauis q̄dā mē vtutes videt̄ orta cō
tentio. Siq̄dem veritas ⁊ iusticia mi-
serū affligebāt: pax ⁊ misericordia zeli

huius ex ptes iudicabāt magis esse parcendū. Sūt eteni collata nec he due sibi: quemadmodum et priores Vñ tactū est vt pseuerantibꝫ illis mvltōe t puaricatorē hmēmōe cedentibꝫ: t pntes molestias futuri cumulātibꝫ ommatōe supplicij: ille succederent in eor patris redeuntes ad dñm qui illas dedit. Solus siqui dem ipse cogitabat cogitatōes pacis: cū afflictōis plena omnia viderē tur. Siquidem nō cessabat pax: non ei miscdia dabat filētiū: ꝫ pio q̄dā furore paterna pullantes viscera loquebanē. Nūquid in eternū pici et deus: aut nō apponet vt oplaciti or sit adhuc? Nūquid obliuiscē mi sereri deus: aut cōtinebit in ira sua miscdias suas? Et q̄uis diu multū qꝫ visus sit dissimulare pater miserationū. vt interim satisfaceret zelo iusticie t veritatis: nō tñ infructuosa fuit supplicantiū importunitas: ꝫ exaudita est in tpe opportuno. Forte eni interpellantibꝫ tale dicē dedisse responsuꝫ. Vsque q̄ pces vre? Debitor fūt sororibꝫ vris: quas accinctas videtis ad faciendam vindictā in natōibꝫ. iusticie t veritati. Vocenē t veniant: t sup hoc verbo pariter offeramus. Festinant q̄ legati celestes t vt viderūt miseriā hoim t crudelē plagaz: vt pphēta loquit. angeli pacis amare flebāt. Qui eni fidelius quererēt aut rogarēt que ad pacez fūt. q̄ angeli pacis? Sane ex deliberatōe qm ascendit veritas ad ostitutā diem: ꝫ ascēdit vsq ad nubes: necdū plane lucida ꝫ subobscura adhuc zelo indignatōis. Factūq est vt legimus in pphēta: dñe in celo miscdia tua: et veritas tua vsq ad nubes. Medius aūt pat lumum reflectebat: et vtraq p parte

sua vtilius qꝫ habebāt loquebat. Quis putas illi colloq̄o meruit interesse: et indicabit nobis? Quis au diuit: t enarrabit? Forte menarrabilia fūt: et nō licet hoīi loqui. Suma tñ cōtrouersie totius hec fuisse videt. Eget miseratōe creatura rationalis ait miscdia: qm̄ misera facta est: t miserabilis valde. Venit tpus miserēdi eius: qz iā pterijt tps Ecōtra veritas. oportet inquit impleri pmonē quē locut? es dñe. Totus moriatur adā ncce est cū oīibꝫ q̄ cū eo erāt: qua die vetitū pomuz in puaricatōne gustauit. Vt q̄d ꝫ ait miscdia: ut quid me genuisti pr̄ citius piturā? Scit eni veritas ipsa qm̄ miscdia tua pijt t nulla ē: si nō aliqn̄ miserearis. Similiter aūt ecō trario t illa loqbatur. Quis eni nesciat q̄ si pdictā sibi puaricator sētentiā mortis euaserit. pijt nec pmanebit iā in eternū veritas tua dñe? Ecce verovnus cherubin id est magni cōsilij angelus ad regē salomonē suggerit esse mittēdas: qm̄ filio inquit datuz est oīe iudiciū. Et in eius ergo spectu miscdia t veritas obuiauerūt sibi: eadem q̄ supra me minimus verba querimonie repetētes. Fateor ait veritas zelū bonum miscdia habet: ꝫ vtiq secundū scientiā. Nūc aūt quid: preuaricatori potius q̄ sorori iudicat esse parcēdū. At tu inq̄t miscdia neutri parcis: sed tanta indignatōe seuis in puaricatorē: vt inuoluas pariter t sororē. Quid mali habes aduersum me dicito mihi. Sm autem: quid me persequeris? Grandis cōtrouersia fratres: et intricata nimium disceptatio. Quis non illic diceret: bonum erat si natus non fuisset homo iste? Sic erat dilectissimi omnino sic erat:

In Annunciatione B.M.V.

non videbatur quomō fil' posset erga hoiem miscdia t veritas sp̄uari. Cūq; adiceret veritas in ipm q̄ iudicē ptis fue iniuriaz retorqueri dicens cauēdū oīmo ne fieret irritū verbū p̄is: ne sermoviuus t efficax qualibet occasiōe euacuaret: parcite q̄so ait pax parcite verbis hmōi nōvos talis altercatio decet: vtutū est inhonesta cōtentio. Porro iudex inclinās se digito scribebat i terra. Erant autē verba scripture: q̄ pax ipsa legit in auribo oim. Ea fidem api9 affidebat. Nec dicit. periī si adā non moriaē: t hec dicit periī. misi miscdiaz osequaē. Fiat motz bona: et hzvtraq; qđ petit. Obstupuere oēs in verbo sapiētie t forma oppositōis pariter atq; iudicij. Siquidem mansuetū fuit nullaz eis querimonie occasiōez reinq̄. fidez fieri posset qđ vtraq; petebat: vt t moreree. t miscdiaz osequereē. Sz id quō fiet inquiūt? Motz crudelissima t amarissima est: motz terribilis t ipso horrēda auditu. Bona fieri q̄ nā ratōne poterit? At ille. motz inquit peccatoz pessima: ß p̄ciosa fieri p̄t motz sanctoz. An nō p̄ciosa erit: si fuerit ianua vite. porta gle? Preciosa inquiunt. Sed quō fiet istud? Fieri ait p̄t. si ex caritate moriatur quisvtiq; qui nihil debeat morti. Neq; eni detinere poterit motz innoxiū. ß vorabit vt scriptū est maxilla leviathan: t destrueē paries medius solueturq; cahos magnuz. qđ inter mortē vitāq; ofirmatū est. Nimirū caritas fortis vt motz imor fortior morte si fortis illius intrauerit atrium. alligabit eū t diripiet vasa ei9: ß et ipso trāsitu suo ponet p̄fundū marisviā: vt trāseant liberati. Bonus visus est p̄mo: vtpote fidelis t oi acceptōe dignus. Sed vbi poterit ille innocēs inueniri. qui mori velit nō ex debito ß ex voluntate: nō ex malo merito ß ex beneplacito suo? Circuit veritas orbem terre. et nemo mūdus a sorde: nec infans cuius est vnius diei vita sup terrā. Sz t miscdia celū oīe plustrat: et in angelis q̄z ne dixerim prauitatē: inuenit caritatē. Mirū hec victoria alij debebaē. q̄ maiorē caritatē nemo haberet: vt aiaz suā poneret q̄s pro suis mutilibo t indignis. Nam et si ipse iā non dicit nos seruos: ß ipsū immēse dilectōis est: et eximie dignatōis. Nos aūt t si oīa q̄ precepta fūt nobis facerem9: quid aliud dicere deberemus. misi q̄ sui inutiles sumus? Sed quis eū sup ß cōuenire p̄sumeret? Redeūt ad cōstitutaz diem veritas t miscdia: anxie plurimū nō mūeto qđ deflerabāt. Tunc vero seorsū pax osolans eas. vos inquit nescitis quicq̄ neq; cogitatis. Nō est qui faciat bonū hoc: nō est vsq; advnū. Qui ofiliū dedit. Ferat auxiliuz. Intellexit rex quid loqueree. et ait. Penitet me fecisse hoiem. Pena inquit me tenet: mihi incūbit iustimē penā: penitētiā agere p̄ hoie quē creaui. Tūc g̃ dixit: ecce venio. Non eni potest hic calix trāsire. misi bibaz illū. Et accersito gabriele vade in̄q̄t dic filie syon: ecce rex tu9. Festimauit ille t ait. Adorna thalamū tuum syon: et suscipe regē. Porro venturo regi miscdia t veritas obuiauerūt sic̄ scriptū est: misericordia et veritas p̄cedent faciem tuā. Justicia thronū p̄parat: secūdū illud: iusticia t iudiciū p̄paratio sedis tue. Pax cū rege venit: vt ap̄ba fidel' inueniree q̄ dixerat. Pax erit in terra nr̄a cū venerit. Inde ē

ꝙ nato dño angelorꝝ chorus can-
bat: pax in tra hoibꝫ bone uolũtatis
Syr tũc iusticia ꝛ pax osculate sunt:
que nõ modice uidebanꝫ hactenus
dissidere. Prior enĩ si qua erat ex le-
ge iusticia non osculum ꝫ aculeum
magis habebat urgens magis ti-
more: ꝙ prouocans dilectõne. Sed
nec habuit illa recõciliatõez: sic̃ hz
nũc que ex fide noscit esse iusticia.
Alioquin quid erat ꝙ nec abrahã
nec moyses nec ceteri iusti tpis illi⁹
in obitu suo pacẽ illã beatitudis e-
ne apprehendere. aut regnũ pacis
poterant introire: nisi qđ mime ad-
huc iusticia ꝛ pax sese fuerãt oscu-
late: Ex hoc sane dilectissimi feruẽ-
tiore nobis zelo sectãda iusticia est
Siqdem iusticia ꝛ pax osculate sũt:
et indissolubile amicicia ꝛ miere fe-
dus: ut quicũq; testimoniũ iusticie
tulerit. hylari uultu iã ꝛ amplexibꝫ
letis accipiaẽ a pace: midipsuz dor-
miẽs ꝛ requiescẽs.

Sermo .ij. unde supꝫ.

Onsiderare est frẽs in solẽ-
nitate hodierna dñice ãnũ-
ciatõis. uelut amenissimã quãdam
planiciem: simplicẽ nr̃e reparatõis
hystoriã. Jniũgit̃ noua legatio: ã-
gelo gabrieli: ꝛ nouã uirgo pfessa
ũtutẽ. noue salutatõis honorat̃ ob-
sequio. Antiq̃ excludit̃ maledictio
mulierum: nouã noua mater accipit
bñdictõem. Jmpleẽ p gr̃am q̃ ocu
piscẽtiã nescit: ut spũ lupuemẽre al
tissimi pariat filiũ: que uirum dẽdi-
gnat̃ admittere. Jntrat ad nos ea
dem porta salutis antidotũ: q̃ uene-
nũ serpentis ingrediẽs. umũsitatez
generis hũam occuparat. Jnnume
ros huiuscemodi flores ex hys fa-
cile est legere pratis: sed intueor
mediã metuẽde pfũditatis abissũ
Abissus uero inscrutabilis incar-
natõis dñice sacramẽtũ: abissus in-
penetrabilis: uerbũ caro factuz est
et habitabit in nobis. Quis enĩ in-
uestiget. quis attingat: quis appre
hendat: Puteus altꝰ est ꝛ in q̃ hau
riam nõ est mihi. Veruntamẽ solet
interdũ suppolita puteis humecta
re intheamina uapor exalãs. Pro-
pterea sane licet irrũpere uerear p-
prie cõscius infirmitatis: frequenẽ
tamen uelut sup os huius putei ex-
pãdo ad te dñe manus meas: p eo
ꝙ aia mea sic̃ ter:a sine aq̃ tibi. Et
nunc si quid est quod descẽdente de
orsũ nebula tenuis ebiberit cogita-
tõ: uobis frẽs modicũ illud fine in-
uidia omunicare curabo: uelut exp̃s
so intheamine uel exigua refũdens
celestis stillicidia roris. Nuero igit̃
qua rõe filius magis incarnatus sit
ꝙ pater. aut spũs sanctus: cũ totius
trinitatis non mõ equalis sit gra: ꝫ
una eademq; substãtia. Sz quis co-
gnouit sensũ dñi: aut quis consiliari⁹
eius fuit: Altissimuz est misterium:
nec nos oportet temere super huius
cemodi pcipitare sentẽtiã. Videtur
tamẽ nec patris nec spũs incarna-
tõem in pluralitate filiorꝝ effugis
se ofusionẽ: dũ alius dei. alius filius
homis diceret̃. Videt̃ ꝛ illud maxie
ogruũ uris specialiter filius fieret
qui filius erat: ne quid esset ambi-
guitatis in nomine. Demq; ipsa est
uirginis nostre gloria singularis ꝛ
excellens prerogatiua marie: ꝙ fi
liũ unũ eũdemq; cum deo patre me-
ruit habere cõmunem: quam sane
periisse constat si non filius incarna
retur. Sed nec nobis alia dari possit
occasio similis sperande salutis ꝛ he
reditatis. Fact̃ qdem pmogenit⁹

in mltis fratribꝫ quiv migēnit? erāt
ascisceret eos sine dubio i hēditatē:
qs vocauit in adoptōez· Si enī frēs
et coheredes· Dic g̃ xp̃s ihesus me
diator fidelis· fic in psona vna· dei ho
nisq; substātiā copulauit meffabi
li sacramēto: fict in ipsa recōciliatō
ne filio vsus altissimo· mediā non
deseruit equitatem: verisq; tribuēs
qđ oportebat: honorē deo: hoi mise
ratōez· Nec enī optima mē offensū
dñm treū huū forma opositōnis: vt
nec honorādi dñi zelo seruus oppri
mat austeriori sentētia: nec rursum
dū huic immoderati? odescēditur·
ille debito fraudet honore· Audi i
gitē t diligenē obserua angelicā in
huius mediatoris ortu distributōz·
Gla in altissimis deo: t in ter
ra pax hominꝫ bone volūtatis· Hu
ius demiq; gr̃a obseruatōis fideli re
cōciliatori xp̃o nec timoris sp̃us de
fuit· q̃ patri semp reuerētiā exhibe
ret· semp ei deferret· semp gl̃az ei?
q̃reret: nec sp̃us pietatis: q̃ miserit
opatere hoibꝫ· Vnde t necessariuz
habuit sp̃m q̃s scientie: p quē timo
ris pariter t pietatis distributō fie
ret incōfusa· Et nota g̃ in primo il
lo parētū nr̃oz pcēo tres q̃dez au
ctores extiterūt: sed manifeste de
fuerūt tria tribꝫ· Dico enī euā dya
bolū t adā· Nō habuit eua sciētiaz:
q̃ vt ait ap̃s seducta est in p̃uari
catōez· Verū hec q̃dem ꝑpenti non
defuit· qui callidior describit cete
ris aiantibꝫ: ꝙ pietatē malignus nō
habuit: q̃ ab initio factus est homi
cida· Adā vero pius forte videt mu
lierē nō otristādo: ꝙ timorē dñi de
reliquit: voci illius magis obediēs
quā diume· Vtinā magis timor dñi
p̃ualuisset in eo: sic de xp̃o signanter
legit: q̃a repleuit eū nō pietatis sp̃i
ritus ꝙ timoris· In oibꝫ enī tp̃ oīa
pietati proximor timor dñi p̃ferēdꝫ
est: et solus ipse est qui totū sibi ho
minē debeat vendicare· In hijs igi
tur tribꝫ timore pietate t scientia:
mediator noster recōciliauit hoies
mā in cōsilio t fortitudine de manu
aduersarij liberauit· Cōsilio siq̃dem
pristino iure priuauit hostez· data
ptātevt manus miceret innocenti:
fortitudine p̃ualuit· ne violēter pos
set retineri redemptor: dum victor
ab inferis rediit· t vita oim cum eo
surrexit· Exinde cibat nos pane vi
te et intellectus: t potat aqua sapi
entie salutaris· Est enī intellectus
rerū sp̃ualiū t muisibiliū ver? anime
panis ofirmans cor nostrum: t ad
oīne opus bonū roborās in oīni ex
ercitatōe sp̃uali· Carnalis autē ho
mo qui non ꝑcipit ea que sūt spiri
tus dei· ꝙ stulticia ei videt· gemat
et lugeat dicēs· Aruit cor meū: q̃a
oblitus sū comedere panē meū· Ecce
enim mera t pfecta veritas est· non
ꝑdesse homi· si vniuersū mūdū lucre
tur: aie aūt sue detrimentū faciat·
Sed q̃n id capere possit auarus? Sme
causa laborat: quisquis ei id p̃suade
re conat· Vt quid hoc? Nempe q̃a
stulticia illi videt· Quid verius: q̃ iu
gū xp̃i esse suaue? Appone hoi secu
lari t vide si nō magis lapidē q̃ pa
nē reputabit: t ete hmōi intelligē
tia veritatis interne viuit anima: et
hic est sp̃ualis cibꝫ· Non enim in so
lo paneviuit homo: sed in omni ver
bo quod ꝑcedit de ore dei· Verūtn
donec sapit tibi veritas: nō fine dif
ficultate ad interiora traicit· Vbi
vero ceperis in ea oblectari· ia non
cibꝫ sed potus est: et fine difficulta
te intrat in aiaz: q̃ videlicet sp̃ualis
cibꝫ itelligētie potu sapie digerat

ne ipſi⁹ interioris hois arctubꝰ ſ̄ eſt affectib⁹ ficcitate labor⁹ ātib⁹ oneri magis fit q̄ vtilitati. Ex oīib⁹ g̃ q̄ ſaluādis ꝑfis fuerāt neceſſaria mihil penitus defuit ſaluatori. Ipe eſt enī de q̄ p̄dixit yſaias. Egredietꝰ vir ga de radice yeſſe: ⁊ flos de radice eius aſcēdet: ⁊ requieſcet ſup eū ſpūs dñi ſpūs ſapiētie ⁊ intellectus: ſpūs conſilij ⁊ fortitudinis: ſpūs ſcientie ⁊ pietatis: ⁊ replebit eum ſpūs timoris dñi. Illud ſane diligenter attendite: q̄ florē hūc de radice. nō de virga dixerit aſcēſurū. Nulla etenim ſi noua xp̄i caro in virgine creata eſſet ex nihilo q̄d eſtimauerūt nōnulli: non de radice flos: ſed forte de virga dici poterat aſcēdiſſe. Nūc aūt q̄a p̄dixit ex radice: ſine dubio ab origine omunē ꝓbat habuiſſe materiā. Nā q̄ ſuper eū ſpūs requieuit: nihil in eo otradictōis fuiſſe declarat. In nob eni q̄a nō cōino ſuperior ē ſpūs nō requieſcit: carne nimirū adūſus ſpūm et ſpū aduerſus carnē ocupiſcente: a q̄ conflictu nos liberet in q̄ nihil ſibi ſuit nouus hō ⁊ ver⁹ hō: q̄ verā carnis nr̄e ſuſcepit originē: ſ̄ fermētū vetus ocupiſcētie non ſuſcepit.

Sermo bt̄i bernardi abbatis de ānūciatōe dñica: cū in ſabbato añ letare occurriſſet.

Vā dies es in miſcdia: q̄z magnificus in iuſticia: in g̃tia q̄z mumificus dñe deus nr̄. Non ē q̄ ſibi ſit tibi. munerator copioſiſſime: remunerator eq̄ſſime: p̄ſſime liberator. Gratis reſpicis hūiles: iuſte iudicas inocētes: miſcditer ſaluas ⁊ pēcores. Nec ſūt dilectiſſimi: q̄ nobis in mēſa diuitis hui⁹ p̄ſſamilias ſctaꝝ teſtimonijs ſcriptura rū. hodie q̄dem ſi diligenter aduertimus ſolito copioſius apponunt. Si mirū hāc nobis copiā p̄ſtāt q̄ parie ꝺuenerūt ſacrū vi delicz tpus q̄dragesime: ⁊ ſactiſſima dies annūciatōnis dñice. Hodie eni in auribꝰ nr̄is deꝑhensam in adulterio mulierē. in dulgentia redēptoris abſoluit: hodie inocriū ſuſanne ſanguinē liberauit: hodie q̄z beatā virginē ſingulari munere grauitate benedictōis impleuit. Magnū ꝺuiuiū: vbi pariter nobis miſcdia iuſticia ⁊ gr̄a apponunt. Nūq̄d nō miſcdia eſca hoīm: ſalutaris oīmod⁹ efficax ad medelā? Nūquid nō etiam iuſticia panis cordis? Et quidem optime confirmās illud. vtpote cibꝰ ſolidus ad nutrimentū. Demq̄ beati q̄ eſuriūt illuz. qm̄ ipſi ſaturabunt. Nūquid nō cibus aie gr̄a dei ſuit? Dulciſſimus ſane. et oēm habēs in ſe ſuauitatē: et delectametū ſaporis. Imo vero hec ſibi oia parit vendicās. nō mō delectat: ſ̄ ⁊ reficit ⁊ medet. Accedam⁹ ad mēſam hāc frēs mei: ⁊ ex ſingulis dapib⁹ vel modicū aliq̄d degustemus. In lege moyſes mandauit hmōi lapidare aiūt de peccatce peccatores: de adultera phariſei. Sed ad dūriciā lapidei cordis vr̄i ille locut⁹ ē. Ihs āt ieſimauit ſe. Dñe mclina celos tuos ⁊ deſcēde. Inclinās ſe ad miſcdiaz flex⁹: neq̄ eni iudaici cordis erat: digito ſcribebat: nō iā in lapide ſ̄ in ēra. Neq̄ ſ̄ tm̄ ſemel ſ̄ hic q̄z duplex ſcriptura: ſic̄ apud moyſen tabule due. Et forte verita tē ⁊ gr̄az ſcribens ⁊ iterū ſcribēs ēre impreſſiſſe videt: ꝑm q̄ iohannes apoſtolus ait. lex ꝑ moyſen data ē: gratia ⁊ veritas per ihēſū xp̄m facta eſt. Confidera demq̄ an videri poſſit de tabula veritatis legiſſe.

Jo[illegible]

vñ refellēt phārisēos: q̄ sine pcō
est vīm. ꝑmus in eā lapidem mittat
Verbū quidē abbreuiatū ⁊ viuū ⁊
efficax: ⁊ ancipiti gladio penetra
bilius. Nuā grauiter enī ad verbū
hoc saxea corda trāsfossa: ꝗ̄ verbē
ter ⁊ vno lapide trite sunt lapidee
frōtes: rubor ipse confessionis ⁊ clādes
stim⁹ ꝑbauit absscessus. Meruit qui
dem adultera lapidari: ⁊ is punire
gestiat. q̄ dign⁹ nō ē etiā ipse puni
rī. Is p̄sumat a peccatrice exigere
vltionē: q̄ eādē excipe non mereē.
Alioquin ipe sibi vicinior a se incipi
at: in se prius sētētiā ferat: exerce
atq; vindictā. Nec veritas. Ceterū
adhuc minus est. Et si accusatores
refellit hec veritas: ⁊ rea necdū ab
soluit: scribat iterū. scribat grāz: le
gat ⁊ audiamus. Nemo te cōdemna
uit mulier? Nemo dñe. Nec ego te
cōdemnabo: vade ⁊ amplius noli pec
care. O vox misēdie: o auditus leti
cie salutaris. Auditā fac mihi mane
misēdiaz tuā: q̄a in te speraui dñe.
Sola mimirū spes apud te miserato
nis obtinet locū: nec oleum misēdie
nisi in vase fiducie ponis. Sz est infi
delis fiducia. soliusvtiq; maledictō
nis capax: cū videlicet in spe peccā
uimus. Nuanq̄z nec fiducia illa di
cēda sit: ⁊ insensibilitas q̄dā ⁊ dissi
mulatō p̄nicōsa. Nue enī fiducia ei:
qui piculū nō attendit? Aut qū ibi
timoris remediū: vbi nec timor sen
tiē nec materia ipa timoris? Fidu
cia solaciū est: nec eget solacio q̄ les
tat cū malefecerit: et in pessimis re
bus magis exultat. Rogem⁹ ita
q; frēs respōderi nobis quātas ha
beamus iniquitates ⁊ pcā: scelera
nra et delicta nobis deiderem⁹ oñ
di. Scrutemur vias nras ⁊ studia no
stra: piculaq; vnusa vigili intētōe
pensem⁹. Dicat q̄sq; in pauore suo
vadā ad portas inferi: vt iā nō nisi
in sola dei misēdia respiremus. Nec
vera hois fiducia a se deficientis et
initētis dño suo. Nec inquā vera
fiducia cui misēdia non denegat̄ p
pheta attestāte: qm̄ beneplacitū ē
dño sup timētes eū: ⁊ in eis q̄ sperāt
sup misēdia ei⁹. Nec pua vtiq; sup
petit nobis. In nobis q̄dem timoris
in ipso aūt causa fiducie. Suauis et
mitis ē ⁊ copiose misēdie: p̄stabilis
sup malicia: multus ad ignoscēdū.
Credamus sane vel inimicis: qui in
eo mil aliud vñ occasionē struēde ca
lūnie caperēt inuenerūt. Cōpatiē
aiūt peccatrici: nec sibi oblatā vlla
tenus occidi patiē. Tenebiē itaq;
manifestus aduersarius legis: cum
absoluerit lege dānataz. In vīm o
phariseī caput. vīe maligmitatis
adinuētio retorqueē. Diffiditis cau
se. q̄ iudiciuz subterfugitis. Nā illa
quidem sine iniuria legis absoluiē:
que sine accusatore relinquiē. Sz cō
fidemus q̄ nā hn̄ habeāt phariseī.
Videtis ne duos senes. nā a senori
bus exire ceperunt: quō in pomerio
ioachim abscōdūē? Susānā querūt
vxorē ei⁹: seq̄mur eos: nā inq̄ cogi
tatōe pleni fūt otra eā. Consentire
nobis aiūt senes. aiūt phariseī aiūt
lupi: q̄ ab alterius paulo añ licz er
rātis ouicule fuerāt deuoratōe fru
strati. Cōsentire nobis: ⁊ inisscē no
biscū. Inueterati diez malorz: mō
accusabatis adulteriū. mō adulteri
um suadetis? Sz ⁊ tota iustīcia vra:
et que palam arguitis: eadem agi
tis in occulto. Inde fuit ꝙ existis
vnus post vnum: cum ille omniū cō
scius occultorz vestra tāvalide per
cussisset oscientias dicens. Qui sine
pcō ē vīm: ꝑm⁹ in eā lapidē mittat

Merito ꝓmtē ab discipulos veritas
ait. ¶Nisi abūdauerit iusticia vr̄a pl⁹
ꝙ scribarū ⁊ pharisęoꝝ: nō intrabi
tis in regnū celoꝝ. Alioquin dice-
mus aiūt ⁊ra te testimoniū. Semē
chanaan ⁊ nō iuda: nec hoc quidem
moyses in lege mādauit. An q̄ dē-
creuit adulteraz lapidare mādauit
accusare pudicā? An q̄ iussit adul-
terā lapidibꝫ opprimi. etiā iussit cō-
tra īsontē testimoniū ferri? ¶Imo
vero sicut adulterā. sic etiā falsū te
stē nō impunituz esse p̄cepit. Sed q̄
gloriammi in lege: p legis p̄uarica
tōez dēū inhonoratis. ¶Ingemuit fu-
sanna ⁊ ait. Angustie mihi sūt vndi
q̄. Vndiq̄ eni moꝛs. Nunc q̄dē cor-
porea: inde spūalis. Si hoc mq̄t ege-
ro moꝛs mihi est: si autē non egero
non effugiam manus vr̄as. Vr̄as o
pharisei manus nec adultera effu-
git nec pudica: vestras accusatōes
nec sanct⁹ nec peccatoꝛ euadit. Dis-
simulatis pcā vr̄a: vbi mueneritis
aliena. Alioquin si q̄s forte suū non
hꝫ: vr̄m ei impigitis crimen. Quid
tamē susanna facit īmē mortē ⁊ mor-
tē. aie scz ⁊ corporis vndiq̄ angusti-
ata? Melius est mihi mq̄t absq̄ ope
incidere in manus hoīm: q̄ dere lm̄q̄
re legē dei mei. ¶Nimirū sciebat ista
ꝙ horrendū sit incidere in man⁹ dei
viuētis. ¶Nā hoies cū occiderint cor-
p⁹. aie nō hñt vlr̄ q̄d faciāt: ille aūt
timēd⁹ ē: q̄ ptatē hꝫ ⁊ corp⁹ ⁊ aiaz
mittē in iehennā. Quid familia io-
achim tardat? ¶Irruat p posticum:
nā in pomerio clamoꝛ auditur. Cla
moꝛ vt lupoꝝ grauiū. ⁊ balātis oui-
cule inter eos. Sz nō patit̄ ab eis in
noxiā deuocari: q̄ ab ipsis eoꝝ fau-
tibꝫ tā dignanter eripuit. etiaz eripi
nō merentē. Merito ꝓmtē cū duce-
ret̄ ad mortē erat coꝛ eius fiducia
hñs in dño: quē vsq̄ adeo timuisset
vt timorē oīem post posuisset hūa-
nū: et ipsius legē ⁊ simul vite ꝑposu-
isset ⁊ fame. ¶Nō enim dictus fuerat
ꝑmo huiuscemodi aliquādo de susā
na. Sed ⁊ parētes eius iusti erant. ⁊
vir ei⁹ honoratioꝛ oīm iudeoꝝ. Me
rito igr̄ a iusto iudice iustā de iniu
stis obtinuit vlcōnē: q̄ tā vehemēt
iusticiā efuriuit. vt ꝙpt̄ eā otemne-
ret mortē corporis opprobriū gene
ris: luctū inconsolabilē amicoꝝ. Et
nos fr̄es si a xp̄o audiuim⁹ nec ego
te otemnabo: si peccare iā nolumus
ꝛra ipsū. si in xp̄o volum⁹ pie viuē:
necesse est iustā meam⁹ psecutōez: ne
malū ꝑ malo. aut maledictū ꝑ ma-
ledicto reddamus. Alioquin q̄ pa-
ciēti ā nō seruauerit ꝑdet iusticiā: hꝫ
est vitā ꝑdet: hꝫ est ꝑdet aiaz suam.
Mihi vindictā. et ego retribuā di-
cit dñs. ¶Ita prius est. ¶Pe retribu
et. si ei vindictā serues: si non tollas
ab eo iudiciū: si nō reddas retribuē
tibꝫ tibi mala. Faciet iudiciū ꝛ iniu-
riā pacienti: in equitate iudicabit: ꝛ
ꝑ māsuetis terre. ¶Ā vobis m̄ fal-
loꝛ molestuz est: ꝙ delicie tardant.
¶Non miremini. delicie sūt. ¶Nō onera
dūt quālibet satiatos: nec a ructan
tibꝫ q̄dem poterūt fastidiri. Missus
est gabriel angelus a deo in ciuita
tē galilee cui nomē nazareth. Mira
ris ꝙ nazareth pua ciuitas ⁊ tāti re
gis nūcio illustreē ⁊ tanto? Sed ma-
gnus latet in hac pua ciuitate thē
saurus: latet mꝙ: ꝛ hoies latet non
dēū. An nō thesaur⁹ dei maria? Vi-
bicūq̄ illa est: et coꝛ ei⁹. Oculi ei⁹ su-
p eā: vbiq̄ respicit hūilitatē ancille
sue. ¶Nouit celū vnigenitus dei p̄ris.
Si nouit celum: nouit et nazareth.
Quid m̄ sciat p̄rias? Quid m̄ noue-
rit hereditatē suā? Celū ex patre;

In Annunciatione ꝑ M. V.

nazareth ex matre vendicat sibi: sic ipse se et filiū dauid et dñm esse testatur. Celū celi dño: terrā aūt dedit filijs hoim. Cedat g̃ eis trūcq; necesse est in possessiōem: qui nō mō dñs: ꝙ et filius hois est. Audi etiā quō terrā sibi tanq; filius homis vendicat: ꝙ tomunicat tanq; sponsus. Flores apparuerunt in terra nostra. Neq; hinc discrepat q̃ nazareth interp̃tat flos. Amat florigerā patriam flos de radice pesse: et libenter inter lilia pascit flos cāpi et liliū qualliuz Cōmendat eni flores. pulcritudo suaui olētia et spes fructus: gr̃a triplex Teq; florez reputat deus et bene ei ꝓplacet in te: si tibi nec honestedū: satōis decor nec bone opinionis fragrantia: nec intētio defit future retributōis. Fructus eni spūs est vita eterna. Ne timeas maria: inuenisti eni gratiā apud dñm. Nuātam gratiā? Gr̃am plenā: gr̃az singularē. Singularē an generalē? Vtrāq; sine dubio. q̃ plenā qa et eo singularez q̃ generalē: ipsa eni generalem singularitē accepisti. Eo inq; singularē q̃ generalē: nā sola p̃ omnibus gr̃am inuenisti. Singularē: q̃ sola hāc inueneris plenitudinē. Generalez: q̃ de ipsa plenitudine accipiant vniuersi. Benedicta tu in mulieribz: et benedictus fructus ventris tui. Singulariter quidez fructꝰ ventris tui est: ꝙ ad omniū qdez mētes te mediante puenit. Sic nimirū sic olim ros totus in vellere. totꝰ in area: ꝙ in nulla pte aree totus sic in vellē fuit. In te sola rex ille diues et p̃diues eximius et humiliatus: immēsus abbreuiatus et ab angelis minoratus est: verus deinq; deus et dei filiꝰ incarnatꝰ. Sz q̃ fructus? Ne pe vt oēs eius pauptate locupletemur. eiꝰ humilitate subleuemur: eius minoratōe magnificemur: eius incarnatōe adherētes deo. incipia mus vnus esse spūs cū eo. Sed quid dicimus frēs? Cui nā potissimū vasi gr̃a infundet? Sed vt sup̃ memini mꝰ capax quidem est misericordie fiducia. paciētia vero iusticie: q̃le nā poterimus ptoneū gr̃e receptaculū exhibē? Balsamū ē purissimū et solidissimū vas req̃rit. Et qd tā purū. qd ue tā solidū: q̃ hūilitas cordis? Merito p̃inde hūilibz dat gr̃am: merito respexit deus humilitatē ancille sue. Quo nā merito queris? Eo vtiq; q̃ animū humilē meritū nō occuparet hūanū: q̃ mīꝰ libere influeret diuine gratie plenitudo. Sed ad hāc nobis hūilitatē qbusdā erit g̃ dibz ascēdendū. Primo eni cor hois quē adhuc peccare delectat. nec miserā ꝙsuetudinē ꝓposito meliore mutauit: ne sit gratie capax ꝓpriis viciis p̃pedit. Secūdo q̃ vbi corrigere mores et pōres ne qcias de cetero nō iterare ꝓponit: ipsa tñ pcā pterita licet iā amputata q̃dāmodo videantur: dū in eo manēt gr̃az nō admittūt. Manēt aut̄ donec confessione lauent: donec succedentibz dignis fructibz penitētie de medio fiant. Sz ve tibi. si forte vicijs et peccatis pnicios cor successerit ingratitudo? Quid eni tā euidēs gr̃e aduersant̄? Tepescimus ꝓcessu tpis a feruore conuersatōnis nr̃e: paulatim refrigescit caritas abūdat miq̃tas: vt consumem̄ caro ne qui spū ceperamus. Inde eni est. vt minus ea sciam? q̃ a deo donata sūt nobis: indeuoti pariet ingrati. Timorē dñi relinquimus religiosā omittimus solitudinē: vbi curiosi. infaceti etiaz et detractores et murmuratores: vacantes nugis: fugitantes

labores disciplinę ꝗtiēs sine nota id licz: ꝗ si vero ꝯfestim fit etiā sine nocza. Quid ꝫ tātis repulsā obstaculꝰ grāz nob deesse miramī? Jā vero si ꝗs iuxta apl̄m vt verbū xp̄i. verbuz gr̄e in eo habitet gratus est: si ꝗs deuotus. si ꝗs sollicitus si ꝗs spū feruēs: caueat sibi ne suis fidat meritis. ne suis operibꝫ innitaē: alioqn nec huiuscemodi ꝗdē animū intrae gr̄a. Nimirū plenꝰ est: nec in eo iā inuenit gr̄a locum sibi. Cōsideretis pharisеū illū oratē. Nō erat raptō nō iniustus: nō adulter. An sine fructibꝫ penitētie erat? Jeiunabat bis in sabbato: decimas dabat omnū ꝗ possidebat. Sz ingratū fortitā fuspicami. Audite ꝗd dicat. Deus gr̄as ago tibi. Sed nō erat vacuꝰ: nō erat exinanitus: nō erat hūilis ꝫ elatus. Nō eni ꝗd sibi deesset scire studuit: ꝫ exaggerauit meritū suū: nec erat solida plenitudo ꝫ tumor. Vacuꝰ p inde redijt: q: plenitudinē simulauit Nā publicanus ille ꝗ exinanire se: ipsū: ꝗ vacuū vas exhibere curauit: gr̄az retulit ampliorē. Nos ꝫ fr̄es si gr̄az cupimꝰ inuenire: sic de cetero abstineamꝰ a vicijs: vt de p̄teritis ꝗz pecis digne penitеamus. Nihilominꝰ ꝗz sollicіti simus. et deuotos nos deo et vere hūiles exhibē: hmōi nēpe aias gratanter respicit pio illo respectu de quo sapiēs ait. Nīm gr̄a t misericordia dei est in sanctos eius: t respectus in electos illiꝰ. Et forte p̄pt̄ea ꝗter reuocat aiaz. quā respicit dicēs: reuertē reuertē sunamitis. reuertē reuertē vt intueamur te: ꝗ videlicet nec in peccādi ꝯsuetudine nec in ꝯsciētia peiorꝫ: ꝫ nec in temporis torpore ingratitudinis: aut in elatōis cecitate p̄sistat. A ꝗ nos ꝗdripto piculo reuocare et eripe dignet. ꝗ factus est nobis a deo sapiētia t iustitia t sanctificatō t redē ptō ihesus xp̄s dn̄s noster: ꝗ cū p̄re et spū sancto viuit et regnat deus p infinita secula seculoꝝ amen.

Dn̄ica in ramis palmarū sermo p̄mꝰ

On fine causa spūm spōsi pariter t dei sui hn̄s ecclesia. processionē hodie noua ꝗdā t mira cōiūctōe addidit passioni. Nā p̄cessio plausū hz: passio plāctū. Nīm ꝫ sapiētibꝫ t insipiētibꝫ debitores sumꝰ: videamus quid vtrisq; ꝯferat hs cōiūctio. Et prius ꝗdē quid secularibus indicet: qm̄ non prius qd̄ spūale: ꝫ qd̄ aiale. Videat secularis aia: videat t intelligat: qm̄ extrema gaudij luctus occupat. Propē hs eni ꝗ cepit facē t doce nō solū verbis p̄dicans ꝫ exēplis: qd̄ ante p̄dixerat p p̄phetā. qm̄ ois caro fenū t ois gl̄a eius tanq̄ flos feni: etiā apparēs in carne manifeste studuit p̄bare in seipso. Vn̄ et p̄cessionis gl̄a voluit sublimari: qui paulo post sibi nouerat imminere die ignominiosissime passiōis. Quis ꝫ sperare iā debeat in incerto gl̄e t palis: cum videat in ipso q̄z ꝗ pcēm nō fecit creatore tēporꝫ t ditore vniuersitatis post exaltatōez tātā. tātā nihilominꝰ hūiliatōez seq̄? In eadem eni ciuitate a plebe eadē t eodē tpe. nūc quidē processiōis gl̄a t diuinis est laudibꝫ honoratus: postmodū vo interrogatꝰ ꝯtumelijs t torm̄to: t cū sceleratis deputatus. Hic est transitorie finis leticie: hic fructꝰ gl̄e tēpalis. Propterea prudenē orat p̄pheta vt cantet dn̄o gl̄am eius t nō ꝯpugaē: id ē p̄cessionē habeat: quā passio nō sequatur. Vobis aūt carissimi tanq̄ spis

In Ramis palmarū

ritualibꝫ ſpūalia cōparātes. In paſſione quidē celeſtis pīe repſentamus gḷaz: in paſſiōe mōſtramꝰ viā. Nā ſi in paſſione q̄dem venit tibi in mentē futura illa leticia ⁊ exultatio multa nimis. qñ rapiemur in nubibus obuiā xp̄o in aera: ſi tota cōcupiſcētia videre deſideras diē illā. qñ ſuſcipiet in celeſti ihr̄lm. xp̄us dñs caput cū oibꝫ mēbris portans triūphū victorie applaudentibꝫ iam nō ꝓphetis turmis: ſed virtutibꝫ angelicis clamantibꝫ vndiq; ꝓphis vtriuſq; teſtamēti benedict⁹ q̄ venit in noie dñi: ſi inquā cōſideraſti in paſſiōe q̄ ꝓperandū ſit: diſce in paſſione qua fit eundū. Nec eſt enī via vite tribulatō pñs: via gḷe via ciuitatis habitaculi. via regni: ſecūdū q̄ clamat latro de cruce memēto mei dñe dū veneris in regnū tuū. Euntē in regnū vidit: q̄ cū puenīſſet ſui memorē eſſe rogauit. Peruenit gḷ ⁊ ipſe. Sz ſivis noſſe q̄ opendioſa via? Eadem die meruit cū dño eſſe in paradiſo. Tolerabilē pinde reddit paſſionis laborē gḷa paſſiōis: qñ amāti nihil difficile eſt. Ne mireris q̄ p̄ ſenti paſſione celebrē dixerim repſentari patriā: qñ venus ⁊ idem mvt̄ q̄ ſuſcipiē: ⁊ſi lōge aliter ab alīs. In hac enī paſſiōe irratōnabili iumēto xp̄s inſidet: in illa vero iumentū futurū eſt ſ ratōale: qñ boies ⁊ iumēta ſaluos facies dñe. Cui ſimile eſt illud. Vt iumēntū factus ſū apud te: ⁊ego ſemp tecū. Et vide ſi nō de paſſione loquit̄. cū ſequat̄. Tenuiſti manū dexterā meā: ⁊ in voluntate tua deduxiſti me: ⁊ cū gḷa ſuſcepiſti me. Ibi certe ne ipſe quidē pullus deerit: qñ ⁊ſi murmuret hereticꝰ puulos nō ſinēs venire puulos baptiſmo detrahens: q̄ puulus natus eſt. ⁊ primā puuloz elegit aciē innocentes loq̄. Hodie q̄z puulos a gratia non excludit: q̄a nec pietati incōgruū nec maieſtati eius difficile eſt: vt ſuppleat munꝰ gr̄e qđ minꝰ in eis hz natura poſſibile. Ibi nō ramos arboz nōvilia veſtimēta popularis turma ꝓſternet: ſ dimittēt pennas ſuas aialia ſancta: deponēt coronas ſuas añ thronū agni. vigiliq̄tuor ſeniores: ⁊ vtutes oēs angelice quicq̄d hñt gḷe vel decoris totū ei aſcribent: totū ei attribuēt. Iā vero qñ de iumēto ⁊ veſtibꝫ ⁊ de ramis arboz mētio facta eſt: ꝓſiderare diligētius libet triplex obſeq̄um. qđ in paſſione hac exhiberi vi deo ſaluatori. Primū quidem a iumēto cui inſidet: ſedm ab eis q̄ ſua illi veſtimēta ſternūt: terciū vero ab hīs q̄ de arboribꝫ ramos cedere p̄hibent. Nonne tñ oēs reliq̄ ex eo qđ abūdat ſibi mittūt. et q̄ſi ſine gḷ uamine obſequent dño: ſolū vero iumentū ſemetipſū exponit eius obſequio? Silendū mihi eſt vt elatōez caueatis: an magis loquar vt habeatis conſolatōem? Iumentū cui inſidet xp̄us nōne vos eſtis: iuxta p̄ceptuz apoſtoli glorificātes ⁊ portātes deū in corporibꝫ vr̄is? Expendūt enī ſeculares hoies in obſequiū dñi nō q̄dem corpora ſ que adiacent ⁊ neceſſaria ſunt corporibꝫ: cum de terrena ſubſtātia elemoſinas largiunt̄. Prelati q̄z ramos cedūt de arboribꝫ: vbi cauſa: cū de fide ⁊ obediētia abrahe. de caſtitate ioſeph. de māſuetudine moyſi ceteroz̄q; ſanctoz virtutibꝫ euāgeliſant̄. Verun tñ ⁊ illi de ꝓmptuarijs plenis largiunt̄: et hīs que acceperūt gratis. gratis nihilominꝰ dare iubent̄. Oēs tñ ſi fidelitē ſuo q̄ſq; mētꝰ fuerit miſterio

ingressione saluatoris sunt: et cū eo ingrediunt in sanctā ciuitatē: q̄m ātres pūdit ꝓphēta saluādos: noe centē ramos in archē fabricā: dani elēvili edulio ⁊ labore abstimētie factū tang̃ iumentū saluatorē q̄z portantē: terciūq̄ iob bene dispēsantē substātiā huius mūdi ⁊ de velleribꝰ ouiū suaꝝ pauperū latera calefacientē. Cui tamē ingressione illa ihēsus ꝓpinquior: cui de tribꝰ ordinibꝰ salꝰ vicimior: facile credo potestis aduertere.

Sermo. ij. vnde supra.

Cesse est vt loq̃mur hodie breuius. Ꝓpter angustiā tē poris. Multa quidem nobis mistrat ꝓcessio quā celebraturi sumus: sed eadem impedit ne dicere plura possimus. Celebraturi sumus hodie ꝓcessionē: et paulopost audituri passionē. Quid sibi vult mirabilis ista diuūctio: aut quid cogitauerūt pres nostri passionē addentes ꝓcessioni? Nā ꝓcessio quidez merito repsenta tur hodie: q̄ facta est hodie. Passio vero cur addita est. quā sexta feria ostat esse secutā? Optime itaq̄ ꝓcessioni passio diuncta est: vt discamus in nulla letitia hui⁹ seculi habere fiduciam: sciētes q̄m extrema gaudij luctus occupat. Propterea nō simus stulti. vt occidat nos ꝓsperitas nr̄a: ꝙ in die bonoꝝ nō immemores simus maloꝝ: et econuerso. Istis enī mixtū est pns seculū: non secularibꝰ tātū: ꝙ etiā spūalibꝰ viris Nā et secularibꝰ viris aliqñ q̄ placēt. qñq̄ q̄ displicēt videm⁹ accidere: ⁊ ipsis mihi lominm⁹ spūalibꝰ non semp leta succedit: ꝙ vespere ⁊ mane dies vnus. Et illud. Visitas eū diluculo: ⁊ subito ꝓbas illū. Verū ꝙ interim dū pns seculum manet: vel manat magis ⁊ fluit. Ceterū post ꝙ seculū duo futura sunt secula valde diuisa ⁊ diuersa: itavt in altero non sit misi fletus ⁊ stridor dentiū: in altero sola gratiarū actio ⁊ vox laudis. Absterget enī deus omnē lacrimaz ab oculis sanctoꝝ: ⁊ mors iā nō erit amplius neq̄ luctus neq̄ clamor ꝙ necvllus dolor: quoniā ꝑora trāsierunt. Interim sic amatores mundi multa patiunt aduersa: sic nec ipsis seruis dei oia in hoc mundo optata succedūt. In die q̄ maloꝝ memores sūt bonoꝝ ne pusillanimes fiāt et impatiētes: sic is de quo legimus in psalmo. Cōfitebit tibi cū bene feceris ei. In die q̄z bonoꝝ nō immemores sunt maloꝝ: ne extollant et dicant in abūdantia sua: nō mouebimur in eternū. Sicut enī secularium rerum ꝓsperitas occidit stultum secularē: sic potest ⁊ abundātia spūalis ꝓsperitatis occidere indoctū spiritualē: atq̄ ideo nō spūalē. Spūalis quippe diiudicat omnia. Vñ aūt euenit q̄ stultū occidit ꝓsperitas et nō sapientē: alibi habemus. Cor sapientis vbi tristicia: et cor stultorū vbi letitia. Merito ꝓinde ait. Bonū est magis ire ad domū luctus. q̄ ad domum ouium. Licet enī multos frāgat aduersitas: tamē multo plures extollit ꝓsperitas: sic scriptum est. Cadent a latere tuo mille a finistro sez p qđ signat aduersitas: et decē milia id ē multo plures a dexteris tuis. in quibꝰ ꝓsperitas designatur. Demiq̄ q̄a vtrobiq̄ piculū est: orat sapiēs ⁊ dicit. Diuitias ⁊ paupertates ne dederis mihi: ne forte aut diuitie extollerent in superbiā: aut pauptas deiceret in impatiētiam. Vñ ⁊ dns sic in passione patientiā:

In Ramis palmarū sermo 2.

ita in processione humilitatē exhibē
curauit. In illa enī tāq̄ ouis ad oc
cisionē ductus est: tq̄si agnus coram
tondēte obmutuit. nō apuit os suū
Qui cū peuteret nō ominabat: sed
magis orabat dicens. Pat ignosce
illis: qr nesciūt quid faciūt. In pces
sione aūt q̄dā Parabāt sese ꝓpli. vt
exirēt obuiā ei: nec eū latebat q̄ no
uerat quid esset in hoie. Propē qđ
et ipse paratus est nō in curribꝰ et
in equis nec in fremis argēteis. aut
sellis auro tectis: ꝫ hūilis asselli ter
go sedens suppositis aplorū vestibꝰ
q̄s ego de p̄ciosioribꝰ regionis fuis
se nō credo. Sed quid fuit q̄ processio
nē hāre voluit: q̄ mox futurā noue
rat passionē? Forte vt amarior esset
passio: quā processio p̄cessisset. Ab eo
dem enī ꝓpho. in eodem loco tipo tē
pore paucissimis diebꝰ interpositis:
p̄mo cū tāto triūpho susceptus: po
stea crucifixus est. O q̄ dissimile est
tolle tolle crucifige eū: t benedict?
q̄ venit in noie dñi osanna in excel
sis. Qua dissimile: rex israhel: t non
habemus regē nisi cesarē. Qua dis
similes. ramivirētes t crux: flores t
spine. Cui prius sternebanē vestim
ta aliena. ecce suis exuiē: t sors mit
tiē sup ea. Ve tibi amaritudo pcō
rū nostroꝝ: ꝓpter q̄ soluēda tanta
amaritudo necessaria est. Jam vero
ad processionē accedens tanq̄ q̄tuor
ordines in ea mihi videor mtueri: t
fortassis in hac nr̄a processione hodie
oīes poterūt muemri. Preibāt enī
aliqui t viā parabāt. Ipsi sunt q̄vi
am parāt dño ad corda nr̄a: q̄ nos
regunt. t dirigūt sensus nr̄os advi
am pacis. Alii sequebanē: t hi sūt
qui ꝓprie iscietie oscij deuote sequū
tur: t adherēt semp vestigijs prece
dentiū. Erāt q̄ discipuli tanq̄ do
mestici lateri eius adherētes. Ipsi
sunt qui optimā ptē elegerūt: q̄ in
claustro soli deo viuūt: semp deo ad
herētes t eius placitum obediētes.
Ipm q̄ iumētū cui insidebat nō de
fuit: quod designat duros corde: t
animos q̄dāmō bestiales. Verū nō
fuit aī aliū ibi hmōi copiosior mul
titudo: nec oportuit. Tales enī ma
gis oneri sunt: q̄ honori: nec ꝓpter
eos processio valde gloriosior est. Hu
iusmodi nāq̄ cātare nesciūt. ꝫ male
sonoros dāt rugitus. Ipsi sunt qui
virga semp t calcaribꝰ egēt. Attñ
nec ipos reliquit dñs: dū discipliā
ferre voluerint. Dns enī dr. Seruite
dño in timore et apprehendite disci
plinā: ne pereatis de via iusta. Post
q̄ enī iumentū hoc disciplinā ferre
noluerit. quid restat nisi vt abiciat
eū dñs cū indignatōe quadā: vt p
timus exeat a via. currēs ad spinas
et tribulos a quibꝰ suffocaē verbuꝫ
dei. qui sunt diuitie huius mūdi t vo
luptates carnis? Sꝫ si q̄ tales sūt q̄
bus grauis sit ordo t oīa onerosa
q̄s pungi frequenter oporteat t vr
geri: obsecramus eos vt studeāt de
iumētis si forte queāt in hoies omu
tari t putari inter eos: vt aut de p̄
cedentibꝰ aut de adherētibꝰ t collā
teralibꝰ aut de sequētibꝰ sint. Quod
si nō faciūt: obsecro vt vel in eo qđ
sūt pmaneāt: t patienē interim fe
rāt que salubria sūt t si minus sua
uia: donec oplaceat dño respicē hu
militatez eoꝝ: et in melius aliquid
eos pmouere. Vultis autē aliq̄ten?
osolemur iumētū nostrū? Scim? eq̄
dem qr cātare nō nouit. Neq̄ enim
de eis est q̄ dicē possit. Cātabiles mi
hi erāt iustificatōes tue: in loco pe
grinatōis mee. Attamēvnū est. q̄
nemini ceteroꝝ tā ꝓpe ē dñs. Nam

nec ipſi q̄ hinc imꝛe abſcerēt tā ꝓpe eū ħñt: vt iumētū cui inſidet. Et audi hoc ipſuz a ꝓpha. Prope eſt dñs ħijs qui tribulato ſūt corde. ⁊ Namꝛ mater quē egrotantē nouit filium magis fouet: ꝫ ſepiꝰ amplectit eū. Nemo igit indigneſ: nemo otēnat dū voluerit eſſe xpi iumētū. Etenim qui ſcādalizauerit vnum de puſillis iſtis illū grauit offēdit: qui eos tā q̄ mater gremio ſue fouet miſcōie: donec roborentſ. Vñ ⁊ moꝛū infirmitates patiētiſſime ferēdas beatꝰ benedictus āmonuit. Quatuoꝛ ſ̄ ſunt genera in ꝓceſſione dñi. Boni prudētes ⁊ boni ſimplices: ħ̄ ſūt q̄ peunt et q̄ ſequunt. Bonos addidi: qꝛ prudentes q̄dā nō boni ſūt iuxt illud. Sapiētes ſūt vt faciant malū: ⁊ ſimplices nō boni ſtulti ſūt. In ꝓceſſione āt dñi nec iniquus locū ħz nec ſtultus Poꝛro q̄ adhꝛerēt ei otēplatiui ſūt: q̄ poꝛtāt eū ⁊ onerant. eo. ipi ſūt duri corde ⁊ parū deuoti. Sz ecce oēſ ſunt in ꝓceſſione dñi: ⁊ nemo ex ipis faciē eius videt. Nā q̄ p̄cedūt occupati ſūt in parāda via: ſollicīti circa pcā ⁊ tēptatōes alioꝝ. Qui ſequunt ipſi oīno faciē eiꝰ vidē non poſſūt: ꝫ ſic mopſi dictū eſt poſterioꝛa eiꝰ videt. Iumētū cui inſidet nūquā ad videndū leuat oculos: ꝫ pro nū eſt ſemp in terrā. Qui veꝛo adhꝛerēt. ipſi aliq̄n vidē poſſūt ꝫ raptim nec plene: dū adhuc ſūt in via. Aꝛ tñ q̄ntū ad alios ipi magis facie ad faciē eū vident: iuxt qd̄ itē de mopſe ſcriptū eſt. qꝛ ceteris q̄dꝫ ꝓhetis viſiones ⁊ ſomnia: mopſi veꝛo facie ad faciē loquebat. Quantū ad plenā ſanevisionē nec ipe mopſes dū vidēt in ħ̄ mūdo impetrare potuit faciei ipſius viſionē: qꝛ ſic ipe ait nō videbit me hō ⁊ viuet. Nō videbo: inquit in hac vita: nō videbit q̄s faciē meam in hac vita: ⁊ in pceſſione iſta. Ipe itaq̄ magna pietate ſua donet nobis ſic in eius pceſſione pſeuerare dū viuimus: vt in magna illa pceſſōe. q̄ cū ſuis oīb a pre ſuſcipiēdus eſt ⁊ traditurꝰ regnū deo ⁊ pri ſanctā ciuitatē ingredi mereamī. cū eo qui viuit et regnat p oia ſecula ſeculoꝝ amen.

Sermo terciusvnde ſup.

Vmvmūſa fecerit de⁹ i numero ponderē ⁊ mēſura: ſpeciālius tñ eaipa q̄b in terris viſus ē. et cū hoibꝰ uerſatus eſt. quecunq̄ in eis opatus locutus aut paſſus ē ita diſpoſuit: vt ne minimū quidem momētum. ne vnū iota a ſacramēto vacauerit aut p̄terierit ſine miſterio. Euidentiꝰ tñ q̄tuoꝝ ꝓximos dies ⁊ ipm quem hodie colimus illuſtrauit: die pceſſōis. die refectōis paſſiōis req̄etōis: et reſurrectōis ſue. Notabiles admodū dies: ⁊ inē ceteros inſignes magis. Prima ſiq̄dem die gl̄az ſuſcipe dignatus eſt hūanā: et cū ingēti q̄dā tripudio ⁊ exultatōe vmūſe terze ihoroſolimā nō ꝓhꝫ vt hactenus ofueuerat pedib: ꝫ iumento vect⁹ intrare. Et ħ̄ q̄dem p̄parato ad paſſionē fuit: excitata hinc maxie inuidia ſacerdotū. Sane venturas aliq̄n turbas vt rapent ⁊ eū regē facerēt: fugiēs legit declinaſſe. Nūc vero etiā nō q̄ſitus affuit vt tanq̄ rex iſrahel ſuſcipet ⁊ p̄dicaret ab eis: quam etiā in ħ̄ ipa p̄comia eoꝝ q̄ dubiuz nō eſt aios excitauit. Sic mirū ⁊ de paſſione aduertē eſt. Exit q̄nq̄ ⁊ abſcōdit ſe ab eis ſcz iudeis: nec volebat iā ābulare palā in iudea: qꝛ q̄rebāt eū interficē. Scies aūt q̄ venerit ho-

ra eius: tangꝫ ptātē hñs ſpōtaneus ipſe obtulit paſſioni Decebat nēpe pontificē noſtrū tēptari p oia p ſimilitudine abſqꝫ pcō: vt tangꝫ verus hō ⁊ pſpera hoim ⁊ aduerſa vitaret opportune ·opportune ſuſcipet: et vtraqꝫ rerū in ſeipſo nob ſalutare pberet exēplū· Vt eni tpantie ē pconia ꝓphīt ſeculi huius pſpera declinare: ſic interdū iuſticie eſt certa q̄dem diſpēſatione admittē ea ·Perſecutō q̄ꝫ ⁊tpalis ois aduerſitas p loco et tpe prudēt aliqñ fugiēda erit: cū aūt neceſſe fuerit viriliē tolerāda· Et in hīs q̄dem duob pſperitatē ⁊ aduerſitatē loq̄r: humana omnis vita verſaī· Nihilomīꝰ autē in q̄tuor illis notiſſimis vtiqꝫ ſpecie bo virtus vniuerſa conſtit· Ita ꝙ omnē virtutē implē decuit eū in q̄ plenius habitabat ois plenitudo virtutis: vt notū fieret oīib q̄ is ſciret maxime abūdare: ſciret ⁊ penuriaꝫ pati· Nō eni dei ſapiētia de hīs erat q̄s occidere pſperitas ſua: non dei virtus de hīs: q̄s occidere poſſꝫ aduerſitas· Vtrūqꝫ eni ſcriptū eſt: ꝙ pſperitas nō tñ oīū ſ ſtultorū occidat illos: auerſio vtiqꝫ nō quorūlibet: ſ puulos pdat illos· Quod modeſte tñ hāc ipſam videī ꝙam ſuſcepiſſe: ad triūphalē occurſū in aſino veniens: non in curribo aut in equis· Et dicebat· Si q̄s vobis aliquid dixerit: dicite q̄r dñs hīs op hꝫ· Opus magnū: opus ſalutis· Nēpe hoies ⁊iumēta ſaluos facere venerat: multiplicās miſcdiaꝫ ſuā dei Initia nře ouerſatōis fouet iſta dignatio vt primū ex ancilla filiꝰ generet· Solutus eſt ad māndatū dñi qui antea tenebaī aut non valens aut nō volens benefacē: aut vtroqꝫ fortius vinculo alligatus: nec volēs ſcꝫ nec valēs· Nō nouit interim pūrius in dño gratulari: pſuafū tenet placere ei q̄d agit: ⁊ ſolaī in eo ꝙ ſibi eum q̄dāmō ſe facē reputet debitorē: ſepius memorās q̄r dñs hīs opus hꝫ· Nā pceſſu temporis in eo magis afficiēt vt ſuo ſollicitē debito: ⁊ timeat ne forte tātis beneficiis inueniaī ingratus: dicēs q̄a ſeruus inutilis ſū· et bonoꝝ meoꝝ nō eges At hec quidem verax affectio: ⁊ fidelis hic filius libere: cum q̄ ancille filius hēres eſſe nō poſſit· Ita ꝙ in hac pceſſione· Ceterū ante paſſionē affectuoſius paterfamilias refectōem ſuis curauit domeſticis exhibere: et in ꝭ apparuit benignitas ⁊ humanitas ſalnatoris· Cū eni dilexiſſet ſuos: in fīnē dilexit eos: ⁊ dicebat· Deſiderio deſideraui hoc paſca māducare vobiſcū anteqū patiar· Oportebat eni· Expetierat eos ſatanas vt cribaret ſic triticū: opus erat ꝓuenire refectōnem· Deniqꝫ q̄ refecti paulominus defecerūt: q̄d ieiuni feciſſent? Hinc fuit ꝙ nō mō corpora ſ etiā corda refecit: et ea ꝙ maxie· Neqꝫ eni corpalis paſſio ſed temptatio ſpūalis inſtabat: q̄d ſingulariē ille futurus eſſet donec trā iret· Ea nimirum hoſtia ſic ſola pro deſſe potuit ſic ſola ſuffecit: nec erīſtū decuit ſimul ⁊ petrū aut iacobuꝫ vel iohannē ꝙ ſalute hominuꝫ pati Crucifixi tamē fuere cū eo alī duo ſ duo nequā: de q̄bb nulla prſus fu ſpitō poſſet haberi: tangꝫ ex eis minꝰ efficax ſacrificiū ſupplereī· Qui bb ꝙ panibb in cena refecit apłos: Vt ego arbitror quinqꝫ ·Meus inquit cibb eſt: vt facīa voluntatem patris mei· Cibb vtiqꝫ: ſed cibb cordis· Quid enim eque cōfirmat et corroborat cor humanuꝫ· quid ita in oīi

neceſſitate ꝺꝛoꝛtat⁊ſuſtẽtat·vt ꝺiuine voluntatis executio: velut in quẽdã aie ventrẽ ꝺſcietiam ſcz eius ingeſta:Sic⁊ ꝑmonẽ ꝺiuine exhoꝛtatõis⁊ ꝑmiſſionũ eius ꝺſolatõem⁊ oꝛatõnũ lacrimas panes coꝛꝺis eẽ ſolus ille ignoꝛat: cuiꝰ iã aruit coꝛ ꝑ eo ꝙ ſuũ impius panẽ comedere fit oblitus·Sup oĩa aũt caro ꝺñi ve re eſt cibꝰ:et cibꝰ vite:panis ꝺe celo viuus· Nullũ ex hijs in hac tã ſolẽ ni cena ꝺñi ꝺefuiſſe reperies: ſi ꝺiligenẽ adũtas· Recũbentibꝰ adhuc diſcipulis ſurgit a cena:ꝑcingit̃ lin theo· aquã ponit in peluim:diſcipu loꝝ pedes abluit⁊ exterſit ·Nõ eſt volũtas carnis⁊ ſãguinis hec:ſꝫ vo lũtas patris⁊ ſanctificatõ noſtra· Demiꝙ ſi non lauero te ait ꝺñs ad petrũ obmixius repugnantem:non habebis ptẽ mecũ· Scimꝰ aũt quis ꝺixit·eũ qui venit ad me nõ eiciã foꝛas:qꝛ ꝺeſcẽꝺi ꝺe celo·nõvt faciã vo lũtatẽ meã ſꝫ volũtatẽ eius qui miſit me·Opoꝛtune autẽ⁊ vtiꝙ moꝛe ſuo: poſt exẽplũ opis exhoꝛtatõem ꝑmonis aꝺiunxit· Interloquẽꝺũ ꝙꝫ nã copioſiſſimus extitit ꝑmo·multis eos ꝑmiſſionibꝰ ꝓpter inſtantẽ ma xime paſſionẽ refouere⁊ refocillare curauit·ꝺe reſurrectõe ſua:ꝺe aꝺ uentu paraclití: ꝺe eoꝝ ꝺfirmatõe et aliqñ aſſumptõne ad ſeipſũ· Nec multo poſt ventũ eſt ad oꝛatõem:⁊ vſꝙ tercio factꝰ in agonia oꝛabat Vbi quiꝺem nõ ſolis oculis ſꝫ q̃ſi mẽ bris oibꝰ fleuiſſe viꝺeꝝ:vt totũ coꝛ pus eius quoꝺ eſt eccleſia totiꝰ la crimis coꝛporis purgareꝝ· Nã q̃ꝺez ꝺe ſacramẽto coꝛporis⁊ ſanguis ſui nemo q̃ neſciat·hãc ꝙꝫ tantã⁊ tam ſingularẽ alimoniã ea ꝑmũ ꝺie exhibitã:ea ꝺie ꝺmendatã:et mãꝺatã ꝺe inceps frequẽtari· Ex hꝫ iã ꝺi es ſequiẽ paſſionis· In q̃ nimirũ hẽ totũ hoiem ſaluuꝫ Fecit ſic ꝺe toto ſe Fecit hoſtiã ſalutarẽ:coꝛpus expo nẽs tãtis ſupplicijs⁊ miurijs:animũ vero gemme cuiuſꝺã humaniſſime ꝓpaſſionis affectu: hinc quiꝺẽ ſup meroꝛe inconſolabili ſanctaꝝ Femi narũ:inꝺe ſup ꝺeſperatõe diſcipuloꝝ· In hijs ꝙtuoꝛ crux ꝺñica fuit:et hꝫ oĩa ꝓpter nos paſſus eſt:q̃ tãta ca ritate ꝓpaſſus eſt nobis· Veruntamẽ q̃ ꝺe ipſo erant finẽ habuere:fiẽ ipſe lam̃ tãtibꝰ mulieribꝰ ait· Fmẽ vtiꝙ celerrimuꝝ⁊ celeberrimũ:pri mũ quiꝺez requiẽ:ꝺeinꝺe reſurrecti onẽ· Nos ꝙꝫ ſi feſtinamus in illã in gredi requiẽ: ꝑ mltas tribulatões nobis ſi memimerimus tranſeunduꝝ eſt· Et prius quiꝺẽ ꝺonec ſumus in tribulatõe magnũ nobis viꝺeꝝ aſpi rare ad requiẽ:tanꝙ nihil ſimꝰ am plius ꝺeſiꝺeraturi ·Verũ nõ erit no bis requies:ne in requie quiꝺẽ ipſa a ꝺeſiderio gẽe·a ꝺeſiderio reſurre ctõis ꝺeficiamus·Amoꝺo inqt iã di cit ſpũs vt requieſcant a laboꝛibus ſuis·A laboꝛe ꝙ requieſcunt qui in ꝺño moriunt̃:ſꝫ nõ reqeſcũt interim a clamore·Demiꝙ ſub trono ꝺei cla mãt aie occiſoꝝ:q̃⁊ ſi nihil habeant qꝺ ꝺelẽ̃et:ꝺonec requiẽ reſurre ctõ ꝺonec ſabbatũ paſca ſequatur·

Feria quarta ebꝺomaꝺe penoſe ꝺe paſſione ꝺomini·

Igilate aio frẽs:ne infru ctuoſe vos huius tpis ſacra menta ptranſeant· Copioſa eſt benediction:ꝺate receptacula mũꝺa·ꝺeuotas aias·mẽtes vigiles· affectus ſobrios:puras conſcietias exhibete tãtis cariſmatibꝰ gratiarũ· Nimirũ ammonet nos ſollicitu·

In Ramis palmarū Sermo 4.

bmis huius nō modo ſpēcialis ipa
uerſatio quā pfeſſi eſtis: ⁊ gene
ralis eccleſie obſeruatio cuius filij
eſtis. Vniuerſi ſiquidē xpiani ſacra
hac ſeptimana aut p̄ ſolito aut pre
ter ſolitū pietatē colunt: modeſtiaz
exhibent hūllitatē ſectanē. induūt
grauitatē: vt xpo paciēti q̄dāmo
do opativideanē. Quis enī tam irre
ligioſus qui nō cōpungaē: quis tā
inſolēs vt nō humilieē: quis tā ira
cundus vt nō indulgeat: quis tā de
licioſus vt nō abſtineat: q̄s tam fla
gitioſus vt nō cōtineat: quis tā ma
licioſus vt non pēniteat hīs diebꝰ:
Merito q̄dem. ſēpe adeſt paſſio do
mini vſq̄ hodie terrā mouēs. petras
ſcindes. aperiēs monumēta: qpe eſt
etiā reſurrectō eius. in q̄ ſolēnitatē
celebrabitis altiſſimo dño: vtinam
vſq̄ in altiſſima q̄ fecit magnalia
alacritate ⁊ auiditate ſpūs ſubeun
tes. Nihil in mūdo poterat melius
fieri: p̄ qd factū eſt a dño hīs die
bus. Nihil mūdo poterat melꝰ vel
vtilius omēdari: q̄z vt ritu ppetuo
celebret ſingulis annis memoriale
eius in deſiderio aie: et memoriā abū
dātie ſuauitatis ſue eructet. Vtrū
q̄ aūt qpter nos: q̄ in vtroq̄ nobis
ſalutis fructus mvtroq̄ vita ſpiritꝰ
nr̄i. Mirabilis paſſio tua dñe ihesu
que paſſiōes ommū nr̄m qpulſauit:
qpiciata eſt ommbꝰ miquitatibus
noſtris: et nulli vnquā peſti noſtre
inuenitur efficax. Quid enim tam
ad mortez: quod non tua morte ſal
uaē? In hac ig̃ē paſſione fratres:
tria ſpecialiter ouent intueri: opꝰ.
modū. cauſam. Nam in opere quidē
paciētia: in modo humilitas: in cau
ſa caritas omendaē. Paciētia autē
ſingularis: q̄ videlicet cū ſupra dor
ſum eius fabricarēt peccatores cū
ſic extenderēē in lignovt dinumera
renē omnia oſſa eius. cū fortiſſimuz
illud qpugnaculū quod cuſtodit ſi
rabelvndiq̄ fortareē: cum foderen
tur manus ⁊ pedes ſic agnus ad oc
ciſionem ductus ſit ⁊ tanq̄z ouis co
ram tondente nō apuit os ſuū: non
aduerſus patrē murmurās a q̄ miſ
ſus fuerat: nō aduerſus humanum
genus pro quo que non rapuit ex
ſoluebat: non deniq̄ vel cōtra popu
luz ipſū peculiarē ſibi a quo pro tā
tis beneficijs tāta mala recipiebat
Plectunē aliqui pro peccatis ſuis ⁊
humiliter ſuſtinent: hoc ipſū tamen
eis ad paciētiā reputaē. Flagellā
tur alij nō tam purgādi q̄z probā
di coronandiq̄: ⁊ maior in eis paci
entia comprobatur ⁊ commēdatur
Quomodo non maxima cenſeatur
in criſto: qui in funiculo hereditā
tis ſue ab hīs quibꝰ ſpecialiter ad
uenerat ſaluator. crudeliſſima mor
te multabatur ſicut fur. nullum om
nino peccatū nec actu proprio nec
cōtractu ſed nec in quo creſcē poſſz
habens? Nimirum in quo habitat
omnis plenitudo diuinitatis nō vm
bratice ſed corporaliter: in quo deꝰ
eſt mundū reconcilians ſibi. non fi
guratiue ſed ſubſtātialiter: qui de
mq̄ plenus gratie et veritatis non
comparatiue ſed p̄ſonaliter vt fa
ciat opus ſuū. Alienū eſt opus eius
ab eo yſaias loquitur: quia ⁊ opus
ſuum fuit quod dedit ei patervt fa
ceret: et alienuz ab eovt talis talia
ſuſtineret. Ita ergo habes in ope
re paciētiam. Nam modum ipſum
ſi diligenter attendas: nō modo mi
tem. ſed et humilem corde cognoſ
ces. Nempe in humilitate iudici
um eius ſublatū eſt: cum nec ad tā
tas blaſphemias nec ad falſiſſima

q̄ sibi obiciebanē crīmia reſpōderet
Vidimus inquit eum & nō erat aſpe
ctus: nō ſpecioſū forma p̄ filijs ho
minū ꝙ opprobriū hoim & tanḡ le
proſū: nouiſſimū viroꝝ virū doloꝝ a
deo pcuſſū & hūiliatū itavt nulla eſ
ſet ei ſpecies neq; decor. O nouiſſi
mū altiſſimū: o humilē & ſublimē: o
opprobriū hoim. & gīam angeloꝝ
Nemo illo ſublimior: nemo humilior. Demiq; ſputis illitus: opprobrijs
ſaturatus eſt: morte turpiſſima cō
demnatus eſt. cū ſceleratis deputa
t9 eſt. Nihil ne merebiē vel iſta hu
militas. que hūc hz modū. imo q̄ tā
eſt vltra modū? Sicut eſt patientia
ſingularis: ſic & hūilitas āmirabilis
vtraq; ſine exēplo. Vtrāq; tñ ma
gnifice cauſa ipa oīendat: mmirū
eni caritas eſt. Propter nimiā qui
deq; caritatē ſuā: qua dilexit nos de
us. vt ſeruū redimeret. nec pater fi
lio. nec ſibi filius pepercit. Vere ni
miā: ꝙa & mēſurā excedit modū ſup
at: plane ſupemīēs vniuerſis. Ma
iorē inquit caritatē nemo habz: vt
aiaz ſuā ponat q̄s p amicis ſuis. Tu
maiorē habuiſti dñe: ponēs eā etiā
p inimicis. Cū eni adhuc inimici eſ
ſemus: p mortē tuā & tibi recōciliati
ſumus & pr̄i. Nue nā alia videbit eſ
ſe vel fuiſſe vel forte huic ſimilis cari
tatis? Vix p iuſto q̄s morīē: tu p im
pijs paſſus es. moriēs pter delicta
noſtra: q̄ venisti iuſtificare gratis
peccatores. ſeruos facere frēs: ca
ptiuos cohēdes: exules reges. Nec
ſane aliud aliquid patiētiā hanc et
humilitatē eque illuſtrat. ḡ q̄ tra
didit in mortē aiam ſuā: et pcā ml
torum tulit: pro tranſgreſſoribus
regās vt nō pirent. Fidelis ſermo
et omni acceptōe dignꝰ. Quia eni
voluit oblatus eſt. Non mō voluit &
oblatus eſt: ꝙa voluit. Solus nimi
rū poteſtatē habuit ponēdi aiaz ſu
am: nemo eā abſtulit vltro. Cū ac
epiſſet acetū dixit. Cōſūmatū eſt.
Nihil reſtat implendū: iā nō eſt q̄d
exſpectē. Et inclinato capite fact9
obediēs vſq; ad mortē tradidit ſpi
ritum. Quis tam facile q̄ñvult dor
mit? Magna quidem infirmitas mo
ri: ꝙ plane ſic mori vi tus immēſa.
Nempe q̄d infirmū eſt dei fortius ē
hoibꝰ. Poteſt humana vſania ſibi
ipſi in mortē ſceleratas inicere ma
nus ꝙ nō ꝙ eſt ponere aiam ſuā. vr
gere eā magis & violenē abrūpere
ḡ ad nutū ponere eſt. Tibi impie iu
da miſera plane facultas fuit non
ponendi aiaz ꝙ pendendi: nec tradē
te te ꝙ trahente laqueo neq̄ſſimus
ille ſpūs tuus exiuit: nō emiſſus a te
ꝙ amiſſus. Solus in mortē tradidit
ammā ſuā. qui ſolus virtute ꝓpria re
greſſus eſt ad vitā. Solus poteſtatē
habuit ponēdi: qui ſolus facultatez
eque habuit liberā reſumēdi: impe
riū habens vite & mortis. Digna ḡ
caritas tā meſtimabilis: humilitas
tam ammirabilis: patiētia tā inſup
abilis. Digna plane tam ſancta. tā
immaculata hoſtia. tam acceptabi
lis: dignus eſt agnꝰ qui occiſus eſt
accipere fortitudinē: facē ad quod
venit: tollere peccata mundi. Ego
autē dico peccatū triplex q̄d mua
luit ſuper terrā. Putatis q̄d dicere
velim ocupiſcētiā carnis & ocupiſcē
tiā oculoꝝ & ſupbiam vite? Funicu
lus triplex eſt qui difficile rumpit:
propterea multi trahunt imo tra
huntur hoc funiculo vanitatis: ſed
prior ille ternarius non immerito p̄
ualet in electis. Quomodo enim nō
illius patiētie recordatō oēm arce
at voluptatē: quō nō illiꝰ hūilitatis

In Ramis palmarū Sermo 4.

oſiderato. ſupbiā vite prſus extun-
dat: ſſā caritas illa plane diſ: cui⁹
meditato ſic mētē occupet. ſic totā
ſibi vendicet aiaz: vt oīmo vicīū cu
riofitatis exſufflet. ſſortis igīē ⁊tra
ſ̄ paſſio ſaluatoris: ſ̄ aliud ego trí-
plex eq̄ pcēm quēadmodū ⁊tus cru
cis expugnat dicere cogitaui: ⁊ſi
fortetilius audiaē. Primū q̄dē ori
gmale: ſcōm pſonale dixerim: terci
um ſingulare. Et origmale q̄dē ma
xīmū illud delictū vocaē. q̄ a p̄mo
adā ⁊trahim⁹: in q̄ peccauim⁹ oēs:
p q̄ morīm vmūſi. Maximū plane:
q̄ ſic totū nō mō genus hūanū. ſ̄ ⁊
quēlibet ipius generis occupat: vt
nō ſit q̄ euadat nō ſit vſq̄ ad vnum.
A p̄mo hoie vſq̄ ad nouiſſimū ptē-
diē. ⁊m ſingulis q̄ a plāta pdis vſ
q̄ ad verticē diffūdiē ſ̄ venenū. Sz
et aliter mihilominus mvmūſam di
latae etatē: ab ea ſez die q̄ ſua quē-
q̄ ocipit: vſq̄ ad ea q̄ omnis eū re
cipit mr. Alio q̄nvñ graue iugū ſu-
p oēs ⁊totos filios adam id q̄ a die
exit⁹ de ventre matris eoz. vſq̄ in
diē ſepulture in matrē oim⁹. ſIn ſor
dibo generam: in tenebris ſ̄ouem:
in doloribo parturim. Añ exitū mi-
ſeras oneram⁹ mres: in exitu mo-
re vipeo laceramus: mirū q̄ nō ipſi
parie laceram. Prima vcē plorato
ris edim⁹: merito quidēvt poreval-
lē plaratōis ingreſſi: vt nobis illud
ſancti iob ex oīi pte poſſit aptari.
Hō natus de mulie. breui viuēs tpe
repleē mltis miſeriis. Qua verū ver-
bū hoc ſit: nō nos docēt verba ſ̄ ver-
bera. Hō m̄q̄t natus de muliere: mi-
hil abiecti⁹. Et ne forte ipa ſibi vo-
luptate corpozeoz ſenſuum quā de
ſenſibilibo hauriat blandiae: m ipo
ſtatim introitu de exitu q̄z terribili
ter āmoneē cū dr: breui viuens tpe

At ne ſpacioſū illud q̄d mē ingreſ-
ſū ⁊egreſſū relinquiē. ſibi liberū pu
tet: repleē ait multis miſeriis. Mul-
tis ⁊mltiplicibo inquā: miſeriis cor-
poris. miſeriis cordis: miſeriis dum
dormit. miſeriis dū vigilat: miſeriis
quaq̄ verſū ſe vertat. ſſimirū ipe q̄z
natus ex virgine imo factus ex mu
liere. ſ̄ benedicta in mulieribo q̄ loq̄
tur ad matrē. mulier ecce filius tu-
us: etiā breui viuēs tpe ſuper terrā
et mihilominus multis eſt repletus
miſeriis. in illa breuitate appetitus
infidiis. interrogatus contumeliis:
pulſatus iniuriis: vexat⁹ ſuſpicionis
quicīs laceſſitus. Tu ne hanc ſuffi
cere dubites oblatōem: que reatuz
omnē prime ꝓuaricatōis abſoluat.
Imo vero nō ſicut delictū: ita ⁊donū
ſſā peccatū exvno in odemnatōez:
gratia aūt ex mltis delictis in iuſti
ficatōem. Et quidē graue quidem
oīmo delictū illud origmale: quod
non ſolū perſonā infecit: ſ̄ et natu-
rā. Perſonale tamē cuiq̄ grauio eſt
cū iam laxatis habemis exhibemus
vndiq̄ mēbra noſtra arma iniqui-
tatis peccato: non mō iā alieno: ſ̄ ⁊
ꝓprio crimine ꝓpediti. Singulare ve
ro ē grauiſſimū q̄d omiſſū eſt in do-
minū maieſtatis: cum viri impij vi-
rū iuſtū iniuſte occiderunt ⁊ ſacrile-
gas manus in ipm dei filiū iniecēt
crudeliſſimi homicide: imo ſi fas eſt
dicere etiā deicide. Quid duo p̄cedē
tia ad terciū? Ad hoc expalluit ⁊ex
pauit tota machina mūdialis: et pe
ne in antiquū cahos fūt omnia reuo
luta. Ponamus aliquē de regni prī
cipibo terrā regiā populaſſe in va-
ſtitate hoſtili: ponamus aliū qui cū
eſſet de conuiuio et ofilio regis vni-
cum eius filium proditoris manbo
ſuffocaſſe. ſſūq̄d nō prim⁹ reſpectu

ſecūdi innocens videbiſ & immunis?
Sic eſt oīe pc̄m q̄ntū ad ꝫ pc̄m:
et tñ ꝫ pc̄m in ſe ptulit: q̄ ſeipm fe
cit pc̄m vt de pc̄o dānaret pc̄m.
Per ꝫ enī oīe pc̄m tā oꝛigmale
q̄z pſonale deletum eſt: & ipm q̄z fin
gulare eliminatū eſt p ſeipſuz. Ar-
gumentū mihi eſt a maxio: q̄ duo
mmoꝛa fūt exploſa. Et ecce argum̄
tū. Pc̄m mltoꝛ tulit: & p trāſgreſ
ſoꝛibꝰ rogauit vt nō periret. Pater
ignoſce illis q: neſciūt quid faciūt.
Volat irreuocabile verbū tuū dñe:
nec reuerteſ ad te vacuum: ꝫ faciet
ad qđ miſiſti. Vide nunc opa dñi: q̄
poſuit p digia ſup terrā. Flagellis
ceſus eſt. ſpinis coꝛonatꝰ. clauis cō-
foſſus. affixꝰ patibulo. opprobꝛijs
ſaturatꝰ: oīniū tñ doloꝛū immemoꝛ.
ignoſce ait illis. Nunc mlte miſerie
coꝛdis: hinc doloꝛes. hinc miſeratō-
nes: hinc oleū exultatōis. hinc ſan-
guinis gutte decurrētis in terraz.
Miſcdie dñi mlte: ꝫ miſerie dñi ml
te. Vincent ne miſcdie miſerias: an
miſerie ſupabūt? Vicāt miſcdie tue
antiq̄ dñe a ſeculo deumcat ſapien-
tia malicīā. Magna enī illoꝝ miq̄-
tas: ꝫ nūquid non maioꝛ pietas tua
dñe? Multū p oēm modū. ſNūquid
reddiē p bono malū ait: q̄a foderūt
foueā aie mee. Plane foderūt impa
cīētie foueā: occaſiōes plurimas in-
dignatōis & maxias miſtrātes. Sz
q̄d boꝛ fouea ad abiſſū māſuetudi
ms tue? Retribuētes mala p bonis
foueā foderūt: ꝫ caritas nō irritaē.
nō p̄cipitaē. nunq̄z excidit. nō in fo
ueaz ruit: et p retributis malis cu-
mulat bona. Abhtvt muſce moꝛitu
re exterminēt ſuauitatem vngenti
q̄d de tuo coꝛpe fluit: q: apud finū
tuū miſcdia. et copioſa apud eū re-
dēptō. Muſce moꝛiture miſerie fūt:
muſce moꝛiture blaſphemie fūt: mu
ſce moꝛiture inſultatōes fūt q̄s tibi
reddidit generatō praua & exaſpe
rās. Tu aūt quid? In ipa eleuatōe
manuū tuaꝝ cū iā ſacrificiū matuti
nū in olocauſtū veſpertinū trāfiret:
in ipſa inquā virtute incenſi. qđ ce-
los aſcēdebat. terrā opiebat. infe-
ros reſpergebat. exaudiendꝰ p re
uerētia tua clamas. pater ignoſce
illis: q: neſciūt quid faciūt. O q̄z mꝰ
tus es ad ignoſcendū: o q̄z magna
multitudo dulcedinis tue dñe. O q̄z
lōge cogitatōes tue a cogitatōibꝰ
nr̄is: o q̄z firmata eſt etiā ſup impi
os miſcdia tua. Mira res. Ille cla-
mat ignoſce: iudei crucifige. Molli
ti ſunt p̄mones eius ſup oleū: et ipſi
fūt iacula. O caritas patiens: ꝫ cō-
patiēs. Caritas patiēs eſt: ſufficit.
Caritas benigna eſt: cumulus eſt.
ſNoli vinci a malo. caritas abūdās:
ꝫ vince in bono malū: ſupabūdans
eſt. ſNō enī ſola paciētia ꝫ & benigni
tas dei ad penitētiaz iudeos addu-
xit: q: benigna caritas. etiā q̄s tole
rat amat: et amat tā ardenter. Pa-
tiens caritas diſſimulat. exſpectat
ſuſtinet dilinquētē: ꝫ benigna tra-
hit adducit & ouerti facit ab erꝛoꝛe
vie ſue: et deinde cooperit multitu-
dinē pc̄oꝝ. O iudei lapides eſtis: ꝫ
lapidez pcutitis molliozē: de q̄ reſo-
nat timmtus pietatis: et ebullit ole-
um caritatis. ſNuō potabis dñe de-
lectatōes te toꝛrēte voluptatis tue: q̄
ſic p̄fundis crucifigētes te oleo mi
ſcdie tue? Patet igiē quia hec paſ-
ſio potentiſſima eſt ad exhauriēda
omniuz genera peccatoꝝ. Sed q̄s
ſcit ſi data ē mihi? Mihi data eſt:
q: alteri dari non potuit. ſNunquid
angelo? Sed ille non eguit. ſNun-
quid dyabolo? Sed ille nō refurgit

In Ramis palmarū Sermo 4.

Dehiq̄ nō in similitudinē ag̃eloꝝ. abſit vt in ſimilitudinem demonuz: ſ̄ in ſimilitudinē hoim factus z habitu inuentus vt homo: exinaniuit ſe metipſū formaz ſui accipiēs. Filius erat: z factus eſt tang̃ ſuꝰ. Nō ſolū formā ſui accepit vt ſubeſſet: ſ̄ etiā mali ſui vt vapularet: z ſui peccati vt penā ſoluēt cū culpā nō haberet. In ſimilitudinē m̄q̄t hoim nō hoīs: q̄a p̄mus hō nec in carne pecci nec in ſimilitudine carnis pecci creatꝰ eſt. Xp̄s eni in vniuerſali hoim miſeria preſſius z p̄fūdius ſe immerſit ne ſubtilis ille diaboli oculꝰ magnū ſ̄ pietatis deprehenderet ſacramētū. Ideo habitu inuētus eſt vt hō: nec in eo q̄ntū ad nature debitū ſignuz aliq̄d ſingularitatis apparuit. Nā eni ita inuētus eſt: ideo crucifixus. Paucis āt reuelauit ſeipſū vt eſſent qui crederēt: reliq̄s aūt abſcōditus eſt: quia ſi cognouiſſent nunq̄ dñm gl̄e crucifixiſſent. Ad ſ̄ etiā illi ſingulari pcō ignorātiam copulauit: vt ſub aliq̄ iuſticie vmbra ignorantibꝰ poſſet ignoſci. Duo autē nobis in hereditatez reliquerat ille vetuſtꝰ adā. q̄ fugit a facie dei laborem videlicz z dolorē: laborē in actōe: dolorē in paſſiōe. Nō ſ̄ ipſe audierat in paradiſo: quē accepat vt opareꝝ et cuſtodiret illū. Opareꝝ delectabiliter: cuſtodiret fidelit̄. et ſibi z poſteris ſuis. Xp̄s dñs laborē z dolorē oſiderauit vt traderet eos in manus ſuas: imo ſe magis in manꝰ eoꝝ infixus in limo p̄fundi: et intrauerūt aque iſte vſq̄ ad aiaz eius. Vide ad patrē m̄q̄t humilitatē meā z laborē meū: q̄ paup ego ſū z in laboribꝰ a iuuētute mea. Laborauit fuſtimens: manꝰ eiꝰ in laboribꝰ ſeruierunt. De dolore vide quid dixerit. Owꝰ oēs qui trāſitis p viā: attēdite z videte: ſ̄ ē dolor ſic̄ dolor meꝰ. Vere lāguores nr̄os ipe tulit z infirmitates nr̄as ipe portauit: vir dolorū pauper z dolēs: tēptatꝰ p oia abſq̄ pcō. Et in vita paſſiua habuit actōz: z in morte paſſionē actiua ſuſtinuit: dū ſalutē opareꝝ in medio terre. Prome memor ero q̄ diu fuero laboꝝ illorū q̄s ptulit in p̄dicādo: fatigatōnū in diſcurrēdo. tēptatōnū in ieiunando. vigiliaꝝ in orādo: lacrimarū in cōpatiēdo. Recordabor etiā doloꝝ eiꝰ: quicōꝝ. ſputoꝝ. colaphoꝝ. ſub ſānatōnū. exp̄bratōnū clauoꝝ horūq̄ fixū: q̄ p eū abūdātiꝰ trāfieꝝ. Facit g̃ mihi fortitudo. Facit ſimilitudo: ſ̄ ſi acceſſerit etiā imitatio vt ſequar veſtigia eius. Alioq̄n etiam exquireꝝ a me ſanguis iuſtus q̄ effuſus ē ſup terraz: nec immunis ero ab illo tā ſingulari ſcelē iudeoꝝ: q̄ videlicz tāte caritati ingratꝰ fueri: q̄ ſpūi gr̄e otumeliā fecerim: q̄ ſāguinē teſtamti pollutū duxerim: q̄ oculcauerim filiū dei. Sūt pleriq̄ q̄ laborē z dolorē patiunt̄: ſ̄ neceſſitas in cauſa nō voluntas: z hij nō ſūt ſoꝝ formes imagīnis filij dei. Sūt q̄ ex voluntate ſuſtinēt: ſ̄ nō eſt eis ſoꝝ neq̄ pars in hmōe iſto. Vigilat tota nocte luxuriōſus nō ſolū patiēter ſ̄ z libent̄ vt ſuā expleat voluptatē: vigilat raptoꝝ veſtitus ferro vt diripiat p̄dā: vigilat fur vt domū p̄fodiat alienam. Sed hij omnes z hoꝝ ſimiles longe ſūt a labore et dolore quē cōſiderat dñs. Homines autem bone voluntatis qui xp̄iana voluntate diuitias pauptate commutarunt: vel etiam non habitas tang̃ habitas contempſerūt. relinquētes omnia propter ipſum. ſicut et ipſe reliq̄t oia p̄ ipos. ſequunt̄ q̄cūq̄ ierit

Omõi aũt imitatõ validissimũ argumẽtũ mihi est: q̃ passio saluatoris et similitudo humanitatis in meã trã seũt vtilitatẽ. Hic enĩ sapor: hic fructus laboris est et doloris. Vide q̃ q̃ magnificauit facere tecũ illa maiestas de oĩb̃ que in celo ⁊ sub celo sunt. dixit ⁊ facta sũt. Et quid facilius dictu? Sz nũquid solo verbo factũ ẽ cũ te quẽ fecerat refecit? Trigmta ⁊ tribꝰ ãnis sup terrã visus et cũ hoĩb̃ conversatus: etiaz habuit in factis calũniatores in dictis insultatores: nõ hñs vbi caput suũ reclinaret. Quare hꝰ? Quia verbuz a sua subtilitate descẽderat: ⁊ grossiꝰ accepat idumtũ. Mã caro factũ fuerat; ⁊ iõ grossiori ⁊ morosiori operte bat. Sic aũt cogitatõ vestit sibi vocẽ corporeã. absq̃ sui dimmutõe vl' añ vocẽ vel post vocẽ. sic filius dei assumplit carnẽ non omixtõez passus neq̃ dimmutõem; nec ante carnẽ nec post carnẽ. Apud patrẽ manifibilis; ꝯ hic manus nr̃e tractauerũt de verbo vite; ⁊ qd̃ erat ab mitio vidimus oculis nostris. Hoc aũt verbũ quia carnẽ purissimã et aiaz sanctissimaz vmerat sibi libere moderabat actões corporis sui: tũ q̃a sapiẽtia ⁊ iusticia erat; tũ q̃a nullã habebat pr fus legẽ in mẽbris suis repugnãtẽ legi mẽtis sue. Meũ verbũ nec sapiẽtia nec iusticia est ꝯ tñ vtriusq̃ capax est: ⁊ possũt ei hꝰ abesse ⁊ adesse: abesse aũt facilio. Familiare enĩ magis iã nobis est carnis nostre fuirevicijs. q̃z actões ⁊ passiões eio ordinare: p eo q̃ ois etas ab adolescẽtia ꝓna est in malũ: inẽ flagella q̃ et gladios. etiã sub discrimine mortis ad suas ambiões voluptates. Felix cuius cogitatõ hꝰ est verbũ nr̃m oões actões suas ad iusticiã dirigit: vt ⁊ intẽtio sana fit: et opatõ rectã. Felix q̃ passiões corpis sui ꝓpter iusticiã ordinat. vt q̃cq̃d patiẽ. ꝓpter dei filiũ patiaẽ: q̃tenus ⁊a corde tollaẽ murmuratõ: ⁊ in ore verseẽ grã rũ actio ⁊ vox laudis. Qui sic extulit se. iste tollit grabatuz suũ: ⁊ vadit in domũ suã. Grabatũ nr̃m corpus est in q̃ prius languidi iacebamus: fluentes de siderijs ⁊ ocupiscentijs nostris. Nos portam⁹ illud cũ spũi obedire cogimus: ⁊ mortuũ nostrũ portam⁹: q: corpus mortuũ est ꝓpter pcm. Ambulamus tñ non currimus: q: corp⁹ qd̃ corrũpiẽ aggrauat aiaz: ⁊ deprimit terrena inhabitatõ sensuz multa cogitantẽ. Ambulauimus etiã in domũ nr̃am. In quã domũ? In matrẽ oim q: sepulcra eoꝝ domus illoꝝ in eternuz Vel potius in domũ nr̃az: quã habemus ex deo nõ manufactã eternã in celis. Qui sub hꝰ onere ambulam⁹: posito eo quid putatis quomõ curremus? Quõ volabimus? Plane sup pennas ventoꝝ. Amplexat⁹ ẽ nos dñs ihs p laborẽ ⁊ dolorẽ nr̃m. Amplectamur eũ nos q̃z vicarijs q̃busdã amplexibꝰ ꝓpter iusticiã ⁊ iusticiã suã: actões ad iusticiã dirigẽdo: passiões ꝓpter iusticiã sustinẽdo. Dicamus etiã cũ pr̃iarcha. nõ dimittã te: nisi bñdixeris mihi. Quid enĩ iã superest nisi benedictio? Quid post amplexũ: nisi osculum restat? Si fic adherere deo: quomõ nõ iã clamare liberet. osculetur me osculo oris sui? Ciba nos interim domine lacrimarũ pane ⁊ potũ da nobis in lacrimis in mẽsura: donec perducas nos ad mensurã bonã et cõfertã et coagitataz. quã dabis in sinus nostros qui es in sinu pr̃is sup oĩa benedictus deus in secula amen.

In cena

In cena dñi sermo primus.

Fuit dies qs obſuare debetis: dies plena pietate grā quib etiā seculariū hoim mētes ad penitētiā puocanē. Tanta siquidē est vis sacramētoz eoz. que diebo istis recolunē: vt possint ipsa qz lapidea scindere corda: rpectus oīe licet ferreū emollire sufficiāt. Demiqz videmus vsqz hodie ad passiōez xpi nō mō celestia opati: ꝙ terram moueri rpetras scindi: rm ofessiōe pcōz aperiri monumēta. At vero qm sic est in spūalibo cibis sicut rm corporalibo vt in quibusdā statim pō sto sit sapor. in aliquibo oporteat labozare: q manifesta fuit nostro non indigēt misterio: q vero clausa fuit diligētē volut hrē ofideratorē. Neqz enī tradit mat puulo nucē integrā: ꝙ frāgit eā: rnucleuz porrigit Sic rego vobis frēs carissimi sacramēta q clausa sunt apire debuerat: ꝙ qr minus possū. rogemus vt vobis pariē rmihi mater sapiētia frāgat nuces istas: nuces inquā qs ptulit sacer dotalis virga virtutis quā emisit dñs ex syon. Multa quidē fuit sacramēta: r scrutandis oib hora nō sufficit. Fortassis etiā aliq vestrum imbecilles fuit ad tāta simul capienda. De trib itaqz sacramētis q satis ogrua fuit huic tpi dicēduz erit qd dñs ipse donauerit. Sacrm dr sacrū signū siue sacrū secretū. Mlta siquidē fiunt ppt se tātū: alia vo ppt alia designāda: ripa dicunē signa r fuit Vt enī de visualibo sumam⁹ exēplū: dat anulus absolute ppter anulū et nulla est significatio: dat ad muestiēdū de hereditate aliq r signū ē: ita vt iam dicere possit qui accipit. Anul⁹ nō valet quicqz ꝙ hereditas est quā qrebā. In huc itaqz modū appropiāns passiōi dñs. de gra sua muestire curauit suos: vt inuisibilis grā signo aliq visibili pstarē. Ad hs institura fuit omia sacramēta: ad hs eucaristie participatio. ad hoc pe dū ablutio: ad hs demiqz ipe baptismus mitiū sacramētoz oim in q cō plātam similitudini mortis eius: vñ et trina mersio tribui qd nūc celebrandū est formā gerit. Sicut enim in exterioribo diuersa fuit signa rvt cepto immorem exēplo. varie sunt muestiture pm eadem de quibo muestimur: verbi grā muestiē canonic⁹ p librū. abbas p baculū. epus p baculuz r anulū simul: sic mqz in hmōi rebo est: sic rdiuisiōes grāz diuersis sunt tradite sacramētis. Que est ḡtia vnde p baptismū muestim? Vtiqz purgatio delictoz. Quis enī potest facere mundū de immūdo oceptū semine: misi qui solus est mūd⁹. et in quē peccatū nō cadit de⁹? Huius quidem gratie sacramentū pus erat circūcisio. vt origmalis rubigines culpe q manauerat a parentibo primis cultellus eraderet: ꝙ vemēte dño qui magnus est tot⁹ suauis et mitis. cui⁹ iugū suaue est r onus leue: optime satis mutatū est. muteratam rubiginem cum vnctōne sancti spūs aqua diluere. et acerbitas illa cessaret. Sed forte querat aliqs et dicat. Si deletum est in baptismo quod contraximus a parentibo: cur adhuc manet cupiditas fomes r velut incentiuum quoddam peccati. Neqz enim dubium qum a primis parētibo i nos trāsducta sit lex ista peccati. Omnes siquidē in peccatrice voluptate generamur ppterea licz multi illicitos qsbā motus concupiscentiarū et tanqz sentim⁹ bestiales

Dixi vob̄ sepi9 nec mēte excidere de bet: qm̄ in casu primi hominis cecidimus omnes. Cecidim9 aūt sup acerui lapidū. et in luto: vñ nō solū inq̄ nati: ꝫ etiā vulnerati ⁊ grauiē quasi sati sumus. Lauari q̄dem cito possumus: ad sanandū vero opus est cura tōe multa. Lauam̄ igiē in baptismo. q: deleē cirographū dānatōis nostre ⁊ grā ihs nobis ofert ne iā nobis ocupiscētia noceat. si tm̄ a sensu abstimeamus: atq; ita tang̃ sanes mueterati vlceris remouet: dū tollit dānatō ⁊ respōsū mortis qđ prim̄ inde manabat. Sed q̄s poterit tam efferos motus frangere: q̄s pruritū vlceris ferre q̄at? Cōfidite quia et in ihs gratia subuenit: et ut securi sitis sacri dñici corporis et sanguinis p̄cioſi muestiturā habetis. Duo enim illud sacrm̄ opatur in nob̄: ut videlicz ⁊ sensū mumat in mimis: et in grauioribꝫ pcis tollat oīmo cō sensū. Si q̄s vrm̄ nō tā sepe mō. non tā acerbos sentit iracundie motus. muidie. luxurie. aut ceteroz hmōi: gras agat corpi et sangmi dñi qm̄ virtus sacramti opaē in eo: et gaudeat q̄ pessimū vlcus accedat ad sanitatē. Sed tm̄ qđ agimus: q̄ in hoc corpore pcī ⁊ in hoc tēpe malo non possumus esse sine pcō? Nūqđ despe rabim9? Absit. Si dixerimus ait beatus iohānes q: pcm̄ nō habemus nosipos seducimus: et veritas in nobis nō est. Si autē ofitem̄ pcā nra fidelis deus ē q̄ remittit nobis pcā et emūdet nos ab oīi iniq̄tate. Nā ut de remissiōe q̄tidianoz nime dubitem9: habemus eius sacrm̄ pduz ablutōnē. Queris forte vnde sciā q̄ sacrm̄ sit huius remissiōis. maxie cū ipe dñs p̄miserit petro dicēs. qđ ego facio tu nescis mō scies aūt postea. nihil tm̄ de sacramēto locutus est: ꝫ tm̄ exēplū inquit dedi vob̄. vt et vos ita faciatis. Verū multa ille habebat dicē: ꝫ tūc portare nō poterāt. Ideoq; nec ex toto voluit eos anxios ⁊ suspectos relinquē: nec dicē qđ tūc nō caperēt. Vis autē nosse q: p sacmēto illud est nōp solo exēplo factū. Illud attende qđ petro dictū ē. Si nō lauero te: nō habebis ptē mecū. Aliqđ igiē latet qđ necessariū est ad salutē: qñ fine eo nec ipe petr9 ptē haberet in regno xpi et dei. Vide eni si nō expauerit petr9 ad tāte ominatōis terrificū vbuz: si nō agnouerit salutare esse misteriū cū rndit: dñe nō tm̄ pedes meos ꝫ manus ⁊ caput. Et vñ scimus: q: ad diluēda peccata q̄ nō fuit ad mō tē ⁊ a qbꝫ plene cauere nō possum9 añ mortez ablutio ista ptimeat? Ex eo plane. q̄ offerēti man9 ⁊ caput parit ad abluēdū. respōsū est: q̄ lotus ē nō indiget nisi vt pedes lauet Lotus ē q̄ grauia pcā nō hz. cuius caput id ē mtētio ⁊ man9 id ē opatō ⁊ uersatō mūda ē: ꝫ pedes q̄ fuit aie affectōes dū in hs puluē gradimur ex toto mūdi esse nō possūt: qn aliqñ vanitati: aliqñ voluptati aut curiositati plus q̄ oportet cedat animo9 vel ad horā. In mltis eni offendimus oēs. Verūtm̄ nemo tēnat aut paruipendat. Impossibile ē eni cū eis saluari: impossibile ē ea dilui nisi p xpm ihesū ⁊ xpo. Nemo im̄ p̄nciosa securitate dormitet: declinās in verba malicie ad excusandas excusatōes in peccatis: q̄nā vt audiuit petrus ab ipso. nisi lauerit ea xp̄us non haberet partem cum eo. Nec ideo tamē p̄o eis necesse est mimis eē sollicitos: ignoscz facile imo et libenē: si tātūmō nos agnoscam9

In cena dñi sermo 2.

In huiusmodi nāq; q̄si inevitabilibus et negligētia culpabilis est: et timor immoderatus. Nunc est q̄ in oratōe quā ipe cōstituit cotidie p peccatis illis voluit nos orare. Sicut eni de cōcupiscentia diximus q̄ licz dānationez abstulerit q̄ iuxta apostolū nulla dānatō est his q̄ sunt in xp̄o ihu: tñ ad hūiliādos nos ipam adhuc patitur viuere in nobis. et g̃uiter affligere nos ut sētiamus q̄d nobis gratia p̄stet et semp ad illi⁹ auxiliū recurramus: sic et de mimoribus istis peccatis pia dispēsatione nobiscū agitur. ut nō penitus auferātur ꝫ in illis nos erudiat deus: ut cū mimma cauere nō possumus certi simus q̄ non nr̄is viribꝫ maiora supemus: sempq; timorati et oīmo solliciti simus quō eius gratiā non amittamus: quā nobis tā multiplici ter necessariā esse sētiamus.

Sermo secūdus vnde supra.

Anem āgelorū māducauit homo. Nō lateat vos verendi sacerdotes. seriē hāc vobis recitatā. verbis succinctā. sēsuū spiritaliū maiestate adp̄me fore fecūdā. Vobis aūt potissimuz mcūbit p̄ ceteris audire q̄d ꝓponimus: nec solū audire ꝫ fidelius reponere: et tāquā animalia mūda ꝓpensius debetis ruminare. Beatus ille dauid ꝓphetaruz eximius. deo viuēti carissimus in spū ante sedētez in thronis raptus. legerat in quodā p̄mptuario misteriorū: q̄ et q̄nta dñs naufraganti mūdo. p vestrū clemēter erat exhibiturus misteriū. Qui celestis cōsilij factus interpres. gratulādo concinit Panē angelorū manducauit homo Vnde ad exp̄mēdaz rei taz fructuose certitudmē. dilucide signauit p̄ teritū ꝓ futuro. Panē inquies āgelo mādducauit hō. O stupē da dei misteratō. Verbū carnē. deus emerē. figulus lutū: vita morticinuz induit. ut iumēta māducarēt panē āgelorū Boies iumēta erāt. Homo eni cum in honore esset nō intellexit: oparatus est iumētis insipiētibꝫ: et similis factus ē illis. Nō ē indignū imo festiuū recolere. in q̄nta sublimitate homo ꝺditus fuerit. Sz opēp̄ciuz ē cōsequēter attēdere q̄ g̃uiter corruit: minus pēsando q̄d ex se vel q̄d esset ex deo. Primus nāq; parēs noster paradisi accola ꝺstitut⁹ ē. dñs terre stabilitus ē: cuius supne irhlz designatus ē. domesticus dñi factus est. cuius amore et agnitōe ditatus ē: ꝺsors angelorū. fr̄ et coheres celestiū virtutū. Nihil ꝓrsus indigētie. nihil sentiēs molestie. cui erāt in ꝓmptu q̄ postulabat: nō dico necessitas ꝫ etiā pia voluntas. cū nihil essz in aia q̄d offenderet: nihil in carne q̄d puderet. Dic honor et hs erat dignitas hois: ꝓsperare et florere in p̄missis. Et hec ex deo. Sed positus in honore q̄d ex se foret nō intellexit: limus videlz. puluis. foliū aridū. stipula ficca. luteaz fragilis testa. pellis morticina: ꝫ intumuitz plane delipuit. honoris fastigio delectatus Et cōtinuo in se exptus q̄d tāto p⁹tpe hō de filijs captiuitatis. prudēter adūtitz veraciter ꝓtulit dicēs. Qui se putat aliq̄d esse cū nihil sit: ipe se seducit. Ve misero: q̄ non fuit q̄ iā tūc diceret ei. Quid superbis terra et cinis? Repentina igit̄ quersione seip̄m inuenit hō ꝓpter infirmitatē iacētē in stabulo. Stabulum q̄d ē. mūd⁹ ē. Et ꝓpter pecorinaz similitudinem indigēs erat feno. Ea ꝓpter cibus celestis mutauit se in

pabulū ꝓcoꝛis·hoie mutato hi pec⁹
Pams eni angeloꝝ fact⁹ ē fenū:
vnc⁹ pris·filius hois·Verbū ꝙpe
caro factū ē · Et iuxta ꝓphetā om=
nis caro fenū·Comedūt igitur āge
li vbū de deo natū:comedūt hoies
verbū fenū factū·Pane suo viuunt
āgeli in celis⁊ beati sūt:Feno suo vi
uūt hoies in terris et sancti sūt· Fe
nū quippe istud de pratovirginalis
uteri collectū·factū ē refectō iumē
torū·Verbū eni ut fenū fieret·latu
it in virgine:sol in fidere :artifex in
ope·Hoc aūt liberalioris excellētie
donū contulit nobis ꝑmo in loco sa
crosancta verbi pris incarnatio:et
vos secūdario de die in diem nobis
exhidēdo ministratis ex collate po=
testatis officio·O ꝑclara:o reuerē=
da potestas vra· Certe nō est pote
stas post deū·sic potestas vra·Fors
sitan scire vultis·et audire delectat
aptius·q nā sit ista tanta potestas:
cui nihil in celo vel in terra valeat
cōpari? Ad qd ego·Cōsecrare vide
licet corpus et sāguine dñi· Sup po
testate vra ·sup tā infigni specta=
culo·sup tā solēni dignitatis vre p
uilegio·stupet celū· mirat̄ terra:cō
tremiscit hō:reuereť plurimū ange
lica celsitudo·Sed vñ hoc nobis pris
sime ihu·ut nos vermiculi reptātes
sup faciē terre·nos inquā q puluis
et cinis sumus·te ꝑsētē habere me
reamur ꝑ mambꝝ:ꝑ oculis: q totus
et integer sedes ad dexteꝛā patris?
Qui etiā vnius hore momēto ab or
tu solis vsq ad occasū·ab aquilone
vsq ad austrū·presto es oībꝫvn⁹
in multis:idē in diuersis locis· Vñ
hoc inḡ?Certe non ex debito vel ex
merito nro:ꝫ ex uolūtate tua⁊ dul=
cedine tue bñplacito·Paraſti eni
in dulcedine tua paupi deus·Paup
est genus hūanū:cui donū istud ce=
litus indultū est·Dec est vere indul
gētia celestis:hec ē vere cumulata
gra:hec ē vere superexcellēs gloria ·
sacerdotē deū suū tenere et alijs dā
do porrigere·O nouā⁊ diuinā pote
statē:cuius ministerio panis ange=
loꝝ et vite·mortalibꝫ cotidie ꝓpara
tur·Panis iste p excellētiā dicit eu
charistia:id ē bona gratia ·In hoc
eni sacramēto nō solū q̄libet gra ·ꝫ
ille a quo ē omnis gratia fumit·Cri=
stus eni p salute mūdi semel factus
hostia salutaris·rei recōciliatō gna
lis·oībꝫ sacramētis tā ꝑcedenti=
bus ḡ subsequētibꝫ virtutē dedit⁊
efficaciā:ut tāta⁊ tali hostia sāctifi
carētur omēs liberādi p illā·Vñ le=
gis q: agnus occisus ē ab initio se=
culi·Nūs videlz q fuerūt ab initio·
ita ut p hoc ḡ dicit ab initio determi=
nes nō tēpus occisionis·ꝫ salutis
Prius eni mors eius ꝓfuit·ḡ fuit ·
Prius ꝓmissio:at deinde exhibitio·
Ab initio ergo seculi occisus ē·Be
nigmissime ihu · nobilissime sponse
tue totaliciū indulsisti:ut vel sic te=
neret colūba tua·dulcissimū memo=
riale dilecti sui·Christus eni ꝑdie ḡ
patereť discipulis suis huius sacra
mēti formā ꝑscripsit: efficaciā exhi
buit:id ē fieri ꝑcepit·Forme ꝑscri
ptio in panem vino·Notate ordi=
nē·Cū adhuc cenareť a cena surrex
it·discipulorū pedes dūs vnūsoruꝫ
lauit·dehinc ad mēsā regressus·or=
dinat sacrificiū corpis⁊ sāguinis sui:
seorsū panē seorsū tradēs et vnuꝫ·
De pane ita dicens ·Accipite et co
medite:hoc ē corpus meū·Devino
etiā sic.Bibite ex hoc omēs·Dic est
sāguis meus·q ꝓ multis effūdeť in
remissionē pecoꝝ· Effūdeť dictū ē·
q: passim⁊ vilitet:quēvtiꝫ pūcture

In cena dñi sermo 2.

vepriū. Fossio manuū et pedū cū clauis. lateris aptio cū lancea militari fortius exp̄mēteſ. ad modū torrētis fuderūt et extrinsecus. Eratq; ille sāguis p̄ciosior rariorq; balsamo. p quē sordiū nrārū facta ē mūdatō Nota xp̄s i cena illa munerās. et munus. cibās. et cibus: cōuiua. et cōuiuiū: offerēs. et oblatio. Audistis formaq; sacramēti: audite efficaciā et ꝯmunionē corpis. et sāguinis dñi. Et nos in illū xp̄o et in illus xp̄us nobis. in vnitate federat̄ inenarrabili: sicut ipe dicit. Nui māducat carnē meā et bibit meus sanguinē: in me manet et ego in eo. De bonis. et digne sumentib⁹ hoc sētiēdū ē: nō de flagitiosis et pessimis. Sane in mensa vna in cena dñi de vno pane cōsecrato petr⁹ et iudas accepit: bonus invitā: pessimus in penā. Bonus in bñficiū: pessimus in testimoniū. Bonus in salutē: pessimus in mortē. Nō totūvsq; ad huc in eccīa cōpletur in sacramēto altaris. bonis q̄dē in bonū sumētib⁹: cambo vero rimmūdis nō sic. Caneq; fūt q̄ irreuerēter accedūt: et ideo iudicati abscedūt. Nui eni scōs carnē viuūt. et post carnalia euagātur. cathenavicio. opediti. cū iuda p̄dito re venenū accipiūt. spūalis suspēdij laqueū incurrūt: gr̄uissime dānando. tū multiplici reatu. tū p sacramēti ꝺceptu qō reuera accipiūt ꝫ essentia nō salubri efficacia. An non discernet inter glebas: q̄ discernit et inter stellas? Examinabit certe argētū: q̄ ipm q̄ aurū p̄bauit et reꝓbauit. Ecce audistis fructū. et vtilitatē bono. audistis etiā et expauistis ut credo ad p̄ditōnē malorū: audite mō. et obstupescētes admirami Nulli āgelo. nullis spiritib⁹ supnis. ꝫ hominib⁹. nec tñ oīib⁹ sed ordini vro tm̄ mādatū esse tāti celebratiōnē in altari: qō xp̄us fecit manibus suis in cena paschali. Expositis igitur forma et efficacia sacrimēti. restat ad dicēdū quib⁹ in vbis māduerit xp̄us illud celebrādum. Hoc facite ait in meā cōmemorationez. O verba nimis affectuosa. O verba pūgitiua. et penetratiua vsq; ad aiaz Hoc facite inquit in meā cōmemoratōez. Propheta etiā dicit. Memoriā abūdātie suauitatis tue eructabūt. O fūme pia. et vere suauis memoria: annūciare mortē dñi donec veniat. Mors xp̄i opus fine exēplo. hūilitas fine mō: donū fine p̄cio: et gr̄a fine merito. Hanc ꝓpter nos subire voluit: q̄ pcā nr̄a sup lignū sustimuit in cruce sua sez penaz peccatoz: cuius liuore sanati sumus. Quid facis hō indigne? Quid facit homo ingrate? Adora deuotius. et recole frequētius. sacramēto altaris salutem mūdi p te passaz: vitā p te mortuā: fortitudinē infirmatā. Si membrū xp̄i es: opatere capiti tuo. Si fr̄ xp̄i es: omorere fr̄i tuo. Plange. dole. cum gemitu et lacrimis. sup mortē p̄cio sā vnigeniti dei p̄ris. Alioq; si non doles. si nō plāgis. si nō opateris deliras. degeneras. beluā sapis. litargiā pateris: hoiem diffiteris. Cete rūvt āplius mouearis imovt magis incalescas i amorē tui redēptoris. voluit xp̄us ut iugiter colerē p misteriū: qō semel offerebat in p̄ciuz. Et illa phēnnis victima viueret in memoria: et p̄ns esset sēp in gratia Nō et ita est. Licet eni retrudescat pecm in mlt⁹. gñalitas tñ origmalis culpe ita p̄rsus ablata est: leuiathan vermevenenato invirtute fulgurantis hastē mortis ihesu cristi trāssixo. ut ad expiatōem eorū qui

quotidie admittūtur·xp̄m denuo nō
oporteat crucifigi:imo sit oīniū suf-
ficiēs medicina· si p fidē ⁊ imitatōz
p̄teritę mortis habeatur memoria·
Criste iēsu mortis tue memoria·tā
q̄ opus pigmētarij:q̄si thus redo-
lēs in diebus estatis q̄si regio aro-
matū quā purgat estus solis:et q̄si
flores rosarum in diebꝫ verni:et q̄si
lilia q̄ sūt in trāsitu aque. Gratula
re sp̄osa:gaude incōparabiliter:p-
fidē⁊ē habes et rectorē sp̄ōsuz in pñ
tis exilij militia·Pignus habes :ar
rā tenes:qbꝫ feliciter sp̄ōso vnaris
in patria·Glorioſa⁊ amabilis sp̄ō-
sa in terra sp̄ōsuz habes in sacramē
to:in celis habitura es fine velamē
to·Et hic⁊ ibi veritas:ꝫ hic pallia
ta:ibi manifesta·Nichtiq sp̄ōsuz ha
bet ecc̄ia suo ordine:nōdū ip̄a⁊ñ pu
ritatis maiestatevel eēmtatis· Nic
reuera q̄si dulce p̄ludiū⁊ iocūda de-
sp̄ōsatio:ibi nupti ale ouiuiū⁊beata
fiet cōiūctio cū de fide ad speciē ·de
mēse ad mēsē·de sabbato ad sabba
tū·de calore panū ad eternalis con
uiuij caloꝛē trāsibimus·Vñ suspirat
sp̄ōsa et dicit cū mopse·Osculēt me mihi
teip̄m ·Nec immerito· Ip̄e enī iēsus
q̄ dulcis ē in voce·dulcis i facie dul
cis in noie·dulcis in opere : dulciꝛ
apparebit in deitatis visione·Vere
dulcis in voce:de cuius ore lac⁊mel
p̄cedit·Diffusa ē enī gr̄a in labijs
eius·Vere dulcis in facie:speciosus
enī ē nō solū p̄ filijs hoim :ꝫ etiā p̄
milibꝫ ag̃elorū·Vere dulcis ē in no
mine·Dulce enī nomē⁊ suaue iēsus:
cōsecratū ab eterno·nūciatū ab an
ge lo:ꝑphetatū salomonis oraculo q̄
ait·Oleū effusū nomē tuū·Nō autē
aliud nomē ē:in q̄ saluari oporteat·
Ip̄e enī salus ē:q̄ saluū faciet popu
lū suū a peccatis eoꝝ·Dulcis i ope
re:in celebratis miraculis· in peccā
toribꝫ conūsis :in sacramēto p̄cioſe
mortis qđ hūane blādit⁊ infirmi
tati·In hoc enī caritas p̄fulsit: pie-
tas magis emicuit :gr̄a plus radia
uit· Ceterū longe dulcior erit in dei
tatis visione: q̄n manifestabit seip̄z
refidēs sup soliū p̄ oīnibꝫ excelsum·
Tūc satiabit⁊ desideriuz nr̄m·Nō p
pheta desiderās aiebat· Tibi dixit
cor meū exq̄siuit te facies mea:faci
em tuā dn̄e requirā·Quid enī mihi
ē in celo:et a te q̄d volui sup terrā?
Et alibi·A dimplebis me leticia cū
vultu tuo·Vnde p̄ciosior dicit⁊ faci-
ei visio·q̄ speculi frequēs imagina-
tio · Nō enī parī oīmo iocunditate
sumitur cortex sacramēti⁊ medulla
frumēti·Fides et species ·memoria
et p̄nsia:eternitas ⁊ tēpus seculi⁊
vultus imago dei⁊ forma sui· Nic
aūt ābulamus⁊ p fidē necdū p speciē
Interim deliciari⁊ gaudere debem⁹
in sacramēto altaris:in cui⁹ ofessiōe
vl⁹fectōe fidel⁊ miſter mueit seip̄z i
medio p̄ris⁊ filij et sp̄ūs sancti:astā
tibꝫ etiā ex oīni latere supnis ordini
bus·Sacramētū p̄nobile misterium
supexcellētis glorie affectat⁊ req
rit plurimū festiuā celebritatē tam
illustriū p̄sonaꝝ·Quicqđ de ascen
su sacerdotis in illa hora seu pfectu
cogitari p̄t vel dici:longe infra di-
gnitatē veritatis ē· Ibi deliciatus
animus hoīs sacerdotis seipso altior
effect⁹· conat⁊·festinat·ascēdit·cre
scit desideriū:et q̄nto magis surſuz
tollit⁊ tāto āplius extenuat⁊:ita iste
omnē terrene ocupiscētie nebulaz
euapoꝛās totus sp̄ūalis·hoiez in ho
mie exurit⁊ in abscōdito faciei dn̄i
gloriat⁊·Nec enī ab intuitu ap̄icia-
torij in scā scōꝝ mēs pia thurificās
et deotō sacrificās p̄hibet⁊ :ꝫ rari

In cena Dñi Sermo 7.

fūt quos ad ꝓfunditatis huius cas
dines puritas admittat: ꝙs ad hu-
iusmōi culmē sanctitatis integritas
rapiēdo fustollat. Videt itaq; mini-
ster scūs et sētit deū spūaliter q̄ pr̄
est oim p creatōz suū specialius pa
trē esse p dignatōez: qz ipe pr̄ ē om
nū pupillorz p gr̄am q̄bo videlicet
mortuus ē pr̄ negꝫ id est mūdus: et
mortua ē mater pessima id ē carnal
ocupiscētia. Btūs q̄ dicere audet. q̄
dicē p̄t. pr̄ me⁹ 7 mr̄ mea Dreliq̄ūt
me: dñs aūt assūpsit me. Videt q̄z
sentit filiū dei fr̄em suū amātissimuz
esse q̄ puulus ꝓ nobis factus fr̄ re
uera ē puuloꝝ. i. hūilium. Narrabo
nom̄ tuū fr̄ibus meis: in medio
eccie laudabo te. Videt 7 sētit spūm
scm̄ a pie 7 filio ꝓcedētē. domesticū
sibi eē fautorē 7 defēsorē suū: qz ipe
osolator ē vere penitētiū: aduocat⁹
in se sperātiū. Videt iterū 7 sentit ā-
gelicos spūs ꝓfectib⁹ suis applau-
dētes: et ut ociuis ipoꝝ ascribi me-
reaē ardētius inhiantes. Ista eccia
ꝓmptuariū quidē ē eoꝝ q̄ in celis
oscripti fūt. Nunc eccie illa q̄ suspen
sis organis ad deū suspirat adhuc
sup flumina babilonis origmali o-
gnatōe oiūgiē: et naturali affimi-
tate moribus 7 votis vnitur. Ab eo
vtiq; ministro q̄ huiusmodi ē vitul⁹
sagmatus integer ac pfect⁹. agn⁹
anniculus. plenus 7 immaculat⁹: cū
oīm suauitate dulcissimo sapore. g̃-
tissima iocūditate pcipiē. et sūptus
nō cōsumitur. Cibus eni vite ē: qui
de celo descēdit. Potesne estimaē q̄-
le vel quātū ē ꝫ sanctū scōꝝ 7 sacra
mētum sacramētoꝝ: amor amoꝝ.
dulcedo oim dulcedinū? Nec fūt ve-
re festa paschalia: hec fūt gaudia
7 ferculavitalia iustoꝝ: ꝫ fūt spūa
les delicie iustoꝝ 7 sāctoꝝ. Nic bi-
būtur in loco vberi torrētes lactis:
flumia mellis: liquores balsami cele
stis. Nic efficiē vno cara. spōsa cuz
spōso: scā aia cū xpo. Expiētia horū
et similiū spūs et vita ē: nec animalis
hō horum sensū fruitur vel accessu.
Amici spōsi id ē homi epī. homi abba
tes. et ceteri timorati et religiosi vi
ri gustauerūt 7 plenissime sunt exp
ti qđ nos dicimus. Ideoq; ad mēsaz
altaris frequētius accedūt: oīni tē-
pore cādida facietes vestimēta sua.
id ē corpa ꝑ put possūt meli⁹: vt pote
deū suuz manu 7 ore cōtrectaturi 7
colloquētem sibi ipis audituri. Ibi
eni celebrat familiare colloquiū in
ter deū 7 moisen amicū suū: id ē ho-
nū et fidelē ministrū. Ceterū ꝑmo il
le nō ē sonās 7 penetrās: nō loquax
ꝫ efficax: nō obstrepēs auribꝫ ꝫ blā
diēs affectibus. Sermo ille nō popu
laris: ꝫ angularis 7 ꝑuatus. Nō so
nat in foro: nō audit in publico: se
cretū ofiliū secretū q̄rit amicū. Au-
diuit ꝓcul dubio gaudiū habit 7 le-
titiā: si sobria cordis aure pcipitur.
Audi inquit homin⁹ israhel 7 tace.
Respōdit fidelis amicus et fidelis ꝑ
uus pie familiaritatis ausu: non tñ
vocali plausu ꝫ suaui plāctu: dicēs
cū samuhele. Loquere dñe: qz audit
puus tuus. Et cū ꝓpheta. Audiā q̄d
loquat in me dñs deus. Certe ibi lo
quit xps cū ministro suo. Pensa in-
q̄t iugiter. repone fideliter: āplectē
suauiter. qđ vides quod agis: qđ te
nes. āplectere m̄q̄ pie recordatōis
affectu. et pie imitatōis effectu: sci
ens qm̄ talia oportet te preparare
Apparatus mēse istius nō hominis
est ꝫ fidei: nō facmoris ꝫ ministerij:
nō tēporalis alimēti sed eterni. Qui
sū auctor muneris ipe sū testis veri-
tatis. Altare cui assistis quā ꝑ te

fustinui repsentat crucē: et calix sepulchrū in quo mortuus quieui. Patena lapidē suppositum: corpale subariū: substratoria corpalis intemmia q̄bus involut⁹ fui. Hostia quā vides. iā nō ē panis ꝫ caro mea q̄ pependit in cruce p mūdi vita. Sane mutatio ista bñdictōis opus ē: nō origims. Virtus hoc facit nō vsus: effect⁹ ē potētie nō vsus nature: dignatio ē nō oratio. Misericordia ē: nō miseria. ℑ Nō cōmune. ꝫ solū diuinū est: nō humānū. Pietatis sacramētū: nō deitatis determinatū. Nic peat plxificale nutrimētū. Cibus iste non ē ventris: ꝫ mētis. ℑ Nō est enī datus ad rumas huius vite q̄ vapor ē ad modicū parēs: ꝫ ad eternā vitā aie cōferēdā. ℑste ē panis āgelorū qui nescit putrescere: nō vadit in secessū: ꝫ tēdit in excelsuz. ℑlluc reducit hoiem: vnde traxit imaginē. Caro aūt mea vere ē cib⁹. Similiter liquor iste quē vides. iā nō ē vinū ꝫ sāguis me⁹ quē p te fudi in p̄ciū tibi reseruās in altarī poculū: in pegrmatione tua p̄fidiū: in exitu de egipto cōductū: in celo viaticum. Ego botr⁹ carnis p salute tua portatus fuz ad torcular crucis: inde eliq̄tū est mustū tue redēptiōis. Sāguis aūt me⁹ vere ē potus. Mira fūt frēs q̄ de sacramēto isto dicunē. ℑFides ē necessaria: sciētia ratōis supuacua. Scientia ratōe intellectu colligit̄: fides sola auctoritate inducit̄. Augustinus cōtra felicianū. Hoc fides credat. intelligētia non requirat: ne ā nō inuētū putet incredibile: aut reptū non credat singulare. Hec sunt frēs q̄ fidē necessario exigūt: ratōz omīno nō admittūt. Experūt simplicē creditorē: arguūt impium discussorē. Et ideo credi oportet simpliciter: quod inuestigari nō potest vtiliter. Dic ē ille torres. quē t: ā sua dare nō potuit ihūs. ℑNolite itaq̄ nolite querē quō fiat: nolite dubitare vtrū fiat. ℑNolite irreuerēter accedere: ne vobis ad mortē fiat. Deus enī ē. et quāq̄ panis misteria habeat: mutat tñ in carnē. Deus t hō est: q̄ testat panē veraciter fieri carnem suā. Vas electōis ē: q̄ mīmatur iudiciū nō diiudicāti tā sācta carnē. ℑd ipm o xp̄iane devmo sētias: id honores mvmo. Creator vim ē. q̄vmū p uehit in sāguinē xp̄i. Doctor gētiū est: cuius assertiorē mortē bibit: bibēs indigne sāgumez xp̄i. Et scien dū q̄ aqua mixtū cum vino notat vnionē membroz cū capite suo. Aq̄ enī multe: ppl̄i multi. Tres aūt portiones q̄ in altarī fiunt de corpe xp̄i mistica significatōz habent. Est enī corpus xp̄i vniūsa eccia. caput scilz cū membris: et inueniūt in corpe isto quasi tres ptes ex quibz totū corpus ostat. Vna pars ipm caput. Caput enī et caput ē. et pars corpis simili ter. ℑtaq̄ caput ipm pars corporis vna est. Caput inq̄ qđ iā immortale et impassibile resurrexit nō moritu rū neq̄ passurū āpli⁹. Altera pars corpis est in membris illis q̄ iā cū capite suo q̄si in sabbato q̄escūt in aima: immortalitatis vnā stolaz possidentes q̄ntū ad aias in celo. De talibz dicit̄: gaudēt in celis aie scōrū. Sūt igit̄ due ptes iste simul caput scz id ē xp̄s et altera pars corpis id est homī defuncti: quorū corpa req̄escūt in sepulchris et aie cū xp̄o sunt Propterea in altarī due ptes reseruant̄ extra calicē q̄si extra passionē: q: homī iā nullū sentiūt dolorez: q̄n hec priora tranſierunt. Tercia portio quā in sanguinem ponimus.

In cena Dñi Sermo q.

illā partē ecclesie fignificat q̄ cali-
cē dñi bibit·id ē xp̄i passionē imita
tur· Cui in apostolis a dño dictuz ē
Jn me pacē habetis:in mūdo p̄ssu-
ram habebitis·Odor·species·sapor·
pondus remanēt ad misterij ritū et
ad gustus suffragiū:ut horror pe-
nitus tollat̄ z meritū sortiat̄·Eteni
ne humana infirmitas esū carnis z
potū sanguinis in sūptiōe horreret·
xp̄us velari z palliari illa duo voluit
speciebz panez vini:q̄ inter humā-
i generis victualia quodammodo
tenēt p̄cipatū·Jn ād literā quidē
p̄ cibis oīnibz cor hominis confirmat
panis et vinū letificat·Sic itaq̄ cor
pus z sāguinē suū sumēda ꝓposuit:
ut sensus in vno foueretur:in altero
fides edificaret̄·Jn foueē eni sēsus in
vno dū solita tātū z consueta p̄spi
cit:edificat̄ fides in altero·dū oculo
carnis vidēte aliud exterius oculꝰ
cordis aliud sentit z reueretur inte
rius·Aliud enim latet:aliud patet·
Posuit eni tenebras latibulū suuz·
Nuēadmodū eni spēcies illic vidēt̄·
quoz res vel substātie ibi esse non
credūtur:sic res veraciter z substā
tialiter credit̄ :cuius species nō cer
nit̄·Videt̄ eni species panis z vini:
et substātia panis et vini nō credit̄
Creditur aūt substātia corpis z san
guinis xp̄i:et tñ species nō cernitur
Dropōit̄ igit̄ species panis z vini:
ut doceatur plena et p̄fecta esse re
fectō·Jn sūptione corpis z sangui
nis xp̄i·plena refectio cibi et potus
Cibi aūt et potus substātie p̄cipa
les sūt panis et vinū·Cū aūt vnū fit
sacramētū·tria ibi discreta ꝓponū-
tur:scilz species visibilis vnitas cor
pis:et virtꝰ gratie spūalis·Aliud ē
species visibilis q̄ visibiliter cernit̄:
aliud veritas corpis q̄ subvisibili spe
cie inuisibiliter creditur:aliud
gra spūalis q̄ nūc corpe z sanguine
visibiliter et spūaliter p̄cipiēa solis
digne cōmunitātibz· Tria quippe
in sacrāmto altaris attēdere debes:
speciē panis veritatē carnis:virtu-
tē gratie spūalis·Vsq̄ ad speciē pa
nis sensus ptingit exterior:ad veri
tatē carnis fides interior:ad virtu-
tē gre spūalis caritas superior·Speciē
panis rodit aliqñ sorex puissimus:
carnis recipit etiā pessimus:virtutez
gre spūalis nō nisi p̄destinatus reci
pit·Quod itaq̄ videmus:species est
panis et vini·Quod aūt sub specie
illa credimus·verum corpus ē et ve
rus xp̄i sāguis·quod pepēdit in cru
ce: et q̄ fluxit de latē· Comestio ita
q̄ sacramētalis q̄ntū ad visibilē spe
cie et q̄ntū ad corpis xp̄i veritatem
habet bonis z malis cōmuniter·Sz
est alia comestio fidē iaz diximus bo-
norū solūmodo :quā p dei gratiam
et p fidē ex dilectōe opantē vite me
ritū efficit et affectus mētiū in cor
dibz vel p̄cipiētiū·ministrātiū:inter
cedente spūali z subtiliore quadam
vnione capitis et mēbroz·Vnde ē
illud·Vt nobis fiat corpus et san-
guis filij tui·Nob mqt fiat·Jnfit enī
p̄culdubio corpus dñi in mēsa alta
ris semp cū solēne illud celebrat̄ mi
sterij ritu debito ꝙ non semp eis fit
p quos fit·Vnū illud itē in canone·
Vt quotquot ex hac altaris p̄tici-
patione sacramentū filij tui sūpserī
mus:oīni bñdictōe celesti z gratia
repleamur·Non eni oēs qui cor-
pus dñi sumūt ex p̄ticipatōne alta
ris·spūaliter illa bñdictione celesti
et gratia replētur·Vnde est illud·
Vt qꝫ tpaliter germinus eternis
gaudijs oseqm̄·Jtē ut q̄ visibilibz
misterijs sumēda p̄cipim?: inuisibili

cõsequam affectu. Et multa in hũc modũ. Hoc itaq; sacramẽtuz ab eterno repositũ diabolo celatũ ꝓphetis reuelatũ: sollicitudim vre ẽ credi tũ debita grazz actione ꝓsequẽdũ O sacrũ: o celeste misteriũ vrm. Laudabile cõsidenũ: insigne spectaculũ solẽne miraculũ. Deus q̃ mirabilis est in oĩib: seipo certe mirabilioz. ãntũ ad vos ostẽditur: dũ mirabili ora p vos opatur. Quid plura? Sacerdotes dei benedicite dño. digna tro satagẽtes: ne vobis fiat in ruinã. qđ digne sumẽtibz ꝓfuit est ad medelã. Sacerdotes dei nõ immerito vos dixerim. si vixeritis sacerdotaliter in domo dñi. Non eni ꝓuenit dignitas in hoc nomie qđ ẽ sacerdos. Nõ mg̃ ex nomie ß ex vtute: ouersatõe nõ officio. merito nõ vocabulo: sanctitate nõ misterio. Vñ scptura dicit. Sacerdotales viros q̃rim9: q̃ plures habemus sacerdotes. Plures mg̃ numero nõ merito: simulatõe nõ fide: specie nõ virtute: cõmixtione corpali: nõ vinculo spũali: carnis adiũctione non cordis vnitate. Sũt eni lotis manibz tñ inlotis opibus: cruẽta cõscieta ad diuina accedũt sacrificia: comedũt sine timoze sine reuerẽtia carnes agni q̃ pfiat in celo sicut carnes q̃ vendunẽ in foro. Nõ sicut sacerdotes assistũt in altario: ß sicut carnifices in macello. Graue igiẽ põdus: graue ẽ piculũ istius honoris. Grad9 quippe iste g̃dus casualis ẽ. gradus iudicialis ẽ: nisi meritis illustreẽ dignitas vnctõis: nobilitate morũ: exercitatõe vtutũ mstãtia bonoz operũ. Fodite igiẽ carissimi domesticos parietes: id est pmite cordavra sup vias vestras. Satagite ãntũ poteltis redimẽ cito in quibz offendistis. Dies eni dñi sic fur ita veiet. Sic eni nihil certi9 morte ita hora mortis nihil ms certi9: qđ ut dignũ ẽ pẽsate ad pẽsadũ circũspecti9 imigilate. Deo q̃ dem erit ad gloriã ãgelis ad leticiam: subditis vris odoz ad vitã: vob aũt ad coronã. In quo xpus xpos suos exaudire digneẽ ministrando auxiliuz gre sue: qui viuit et regnat p oĩa secula seculoz amẽ.

De resurrectõe dñi Fmo ꝑmus.

Icit leo de tribu iuda. Vicit plane malicia sapiẽtia. attm gẽs a fine vsq; ad finẽ fortiter et suauiter vmũsa disponẽs: sed p me fortiter: suauiter michi. Vicit iudeoz blasphemias i patibulo: fortẽ armatuz alligauit in atrio: et de ipo mortis imperio triũphauit. Vbi eni sũt opprobria tua iudee: vbi sũt zabule vasa captiuitatis. vbi ẽ mors victoria tua? Cõfusus ẽ calũniatoz: raptor spoliatus ẽ. Nouuz genus potentie: hactenus victoria mors obstupescit. Quid tu iudee qđ pridie ante crucẽ agitabas caput sacrilegũ: quid sacrũ hois xpi caput exagitabas opprobrijs? Christus inquit rex isrl descẽdat de cruce. O venenata lingua: verbũ malicie: Fmo nequã. Nõ est hoc cappha qđ paulo ante dicebas. Expedit vt vnus moriat hõ p populo: et nõ tota gens peat. At illud q; mẽdacijũ non erat nõ loq̃baris de ꝓprio: nõ a temeipo dicebas si rex isrl ẽ: descendat de cruce. Hoc plane tuũ ẽ: magis aũt eius q̃ mendax est ab initio. Quid eni osequentie vicẽ habere:

Dnica pascha

ut descēdat si rex isrl'ē ⁊ nō magis
ascēdat? Sic nō meministi serpens
ātique quā ofusus abscesseris olim
cū dicere pūpisses·mitte te deorsū:
et hec omia tibi dabo si pcidēs ado
raueris me? Sic tibi iudee excidit qđ
audisti·q: dns regnuit a ligno: ut re
gē abneges q: manet in ligno? Sz
forsitan nec audisti: q: nō iudeis sed
natōibꝫ hec annūciatō debebat· Di
cite mquit in nationibus: q: dns re
gnauit a ligno·Merito pinde titu
lū regni pses gētilis inscpsit ligno:
nec potuit iudeus ut voluit corrūpe
tituli inscriptionē: necdū impedire
dnicā passionē ⁊ nram redēptōem·
Descēdat mquiūt si rex isrl'ē· Imo
vero quia rex israhel ē titulū regni
nō deserat: vgā impij nō deponat:
cuius nimirū imperiū sup humeruz
eius ficut pdixit ysaias· Noli mqūt
iudei ad pilatū· noli scribere rex iu
deorū: sz q: ipe dixit rex sū iudeorū·
Et pilatus· Qđ scripsi scpsi. Si pila
tus qđ scpsit scripsit: xpus nō pficis
et qđ inceptꝫ Ipe eni cepit ⁊ salua
bit nos. Sz dicūt. Alios saluos fecit:
seipsum nō pt saluum facere· Imo
vero si descēderit: nemmē saluū fa
ciet· Cū eni saluus esse nō possit nisi
q̄ pseueraverit vsqꝫ in fmē: q̄ntomi
nus poterit eē saluator? Alios ergo
saluos fecit: nā saluatore cū sit salꝰ
ipe nō indiget·Opat salutē nram:
nec caudaz deesse patitur sacrificio
vespertino hostie salutaris· Nouit
mique qđ cogites·Non tibi dabit
occasionē furripiēde nobis pseuerā
tie: q̄ sola coronatur·Non facit ob
mutescere pdicatorū linguas osolā
tiū·pusillanimes ⁊ dicētiū singulis·
tu locū tuū ne dese: qđ fine dubio
seqrer si respōdē possent: q: xps suū
deseruit·Proni eni sūt sensus hōis ⁊
cogitatōes in malū·Sme causa ma
ligne parasti sagittas tuas in pha
retra: et discipulorū suspiria cumu
las opprobriis iudeorū· Illi quippe
desperāt: illi improperāt: ꝫ cristum
neutra tela nocebunt·Aliud tēpus
elegit cōfortandis discipulis: et a
liud aduersariis ostutādis· Interim
patiētiā magis exhibet: humilitatē
cōmēdat·obediētiam implet: pficit
caritatē·Dnis nāq virtutum gem
mis quatuor cornua crucis coronā
tur·Et est supemimentior caritas: a
dexteris obediētia·patientia a sini
stris: radix virtutū hūilitas in pfū
do·Dnis ditauit trophēū crucis ostū
matō dnice passionis: cū ad iudeorū
blasphemias hūilis·ad vulnera pa
tiens·mtus linguis·clauis exterius
pūgeretur·Nā et caritas in eo pfe
cta ē·q̄ p amicis animaz posuit: et
obediētia cōsummata·cū inclinato
capite tradidit spūm: factus obedi
ens vsqꝫ ad mortem· Dnis spoliare
dotibus: hac priuare gloria xpi sa
tagebant eccleſiā q̄ dicebāt·Si rex
israhel est descendat de cruce·Nimi
rum ut nō sit iam obediētie forma
nō incentiuū amoris: nō patiētie vel
humilitatis exempluz: sed deleri ha
beant ex euāgelioverba illa suauis
sima et dulciora super mel et fauū·
Maiorem hac dilectionē nemo ha
bet: ut aiam suaz ponat quis p ami
cis suis·Et ad patrem·Opus cōsū
mauī: quod dedisti mihi ut faciam·
Itemqꝫ ad discipulos·Discite a me
quia mitis suz et humilis corde·Et
ego si exaltatus fuero a terra: om
nia trahaz ad meipsum· Hoc est
eni qđ volet venenati spēris astutia
exaltatū in deſtro spētē eneū: cuius

mtuitu ſanentur vulnera q̄ mflixit. Alioquin quo nā alio mſtigāre mi-ſiſſe credimus vxorē pilati ad ipſuz dicētem mihil tibi et iuſto illi: multa enī paſſa fū hodie pviſum ꝓpter eū: Timebat ergo iā tunc: ꝫ nūc maxi mevirtute crucis eneruarī ſe ſētiēs mimicus ſera ducit̄ penitētia: et q̄s mſtigauit ad crucifigēdū: mſtigat ad ſuadēdū ut de cruce deſcenderat. Demiꝝ ſi rex iſrahel eſt mquiūt de ſcēdat de cruce et credimus ei. Nec plane ſerpētis aſtutia: hec admuē-tio neq̄tie ſpiritalis. Audiuit impi⁹ ſaluatoris vocē dicētis: nō ſū miſſus miſi ad oues q̄ pierūt domus iſrl̄. Et nouerat quātū ꝓ ſalute illius popu li zelū gerere videret: ꝓterea mali cioſe nimis linguas etudiēs blaſphe moꝝ fug gerebat ut diceret deſcē-deat ⁊ credimus: q̄ſi iam mihil poſſet obſtare q̄n deſcēderet. qui eoꝝ cre dulitatez tātope deſideraret. Sz q̄d machinat̄ ā cui parat mſidias ver ſipellis? Nēpe ei in quo mihil ꝓficiet mimicus: et filius miquitatis nō ap-ponet nocē ei. Nō mouet̄ vana polli citatōe qui nouit oīm coꝛda: fic̄ nec exprobratōe blaſphema mitiſſim⁹ oīniū mouebat̄. Eo quippe tēdebat malicioſa ſuaſio: nō ut ipi crederēt: ꝫ nīa q̄ſ ſi qua erat fides in eū oīm modis deperiret. Legētes enī dei ꝓ fecta fūt opa q̄n fatemur deū q̄ ſa lutis opuſ reliquiſſet impfectū? Sed audiamus quid ad hec xp̄us reſpō deat ꝓ ꝓphetā. Queris ſigna iudee? Exſpecta me in die reſurrectonis mee. Si vis credere: maiora iam tibi opa demonſtraui. Multiplicaui ſig-na: ſam tates pfecī heri ⁊ pridie: ho-die magis habeo oſūmarī. An non maius erat q̄ vidiſti e coꝛporibꝰ ob ſeſſis ſpūs exiere malignoſ. ⁊ de gra batis exilire paraliticoſ: q̄ e malbꝰ meis vel pedibꝰ clauos reſilire q̄s in fixiſti? Sz patiēdi tēpus ē. nō faciē-di: et paſſionis horam ſicut ꝓuenire fruſtra conat⁹ es ſic nec poteris im pedire. Sed ſi adhuc gentilis ꝓua et adultera ſignū q̄rit: nō ei dabit̄ niſi ſignū ione ꝓphete. Nō ſignū deſcen ſionis: ꝫ reſurrectōis. Quod ſi iude⁹ nō q̄rit: amplectatur ⁊ gaudeat cri-ſtianus. Vicit enī leo de tribu iuda. Suſcitatus ē pater: na voce leonis ca tulus: clauſo ꝓdijt tumulo: q̄ de pa tibulo nō deſcēdit. An vero id mai⁹ fit. mimici noſtri ſint iudices: qui taz curioſe mumerāt monumētū. ſignā tes lapidez cū cuſtodibꝰ. Nūc enī la pidē magnū valde de quo mulieres ille deuote inicē q̄rebant̄. facta iā reſurrectōe dominica reuoluit āge-lus: et reſedit ſicut ſcptū ē ſup eum Cōſtat ꝓmde clauſo exiſſe tumulo rediuiuū coꝛpus: qđ clauſo vgimis vtero natū ꝓceſſit in vitā: et ad diſ-cipulos clauſis intrauit ianuis i o-claue. Sz ē locus vnde clauſis noluit ꝓcedere ianuis: carcer vtiq̄ gehē-nalis. Cōfregit ſiq̄dem ferreos ve-ctes. repagula vniuerſa cōtriuit. ut libē ſuos educeret q̄s redemerat de manu mimici: et plenis egrederent̄ portis agmina ſcōꝝ dealbatoꝝ: q̄ lauerāt ſtolas ſuas ⁊ cādidas eas fe cerūt in ſāguine agni. Cādidas ꝓ-prius in ſāguine agni: q⁹ exiuit cū eo et in eo etiā aq̄ dealbās: et teſtimo mū phibz ipe q̄ vidit. Aut certe cā didas in ſāguine agni nouelli: ſan-guine lacteo cādido et rubicūdo: ſic̄ habes in cātico cāticoꝝ. Dilectus meus ait ſponſa. candidus ⁊ rubicū dus: electus ex milibus. Inde eſt ꝙ in ſtola candida et fulgureo vultu teſtis q̄ reſurrectionis apparuit.

Dnica pascha

Jam si confutandis iudeoꝝ calum-
nijs sufficere videt hocip̃m q̃ clauso
egressus ē monumēto cui insultan
tes dicebāt. si rex israhel est descen-
dat de cruce. curiosius nanq̃ monu
mēta clauderet signare studuerūt
q̃ infigere clauos: si igit vicit leo
de tribu iuda in hocipo pcessu ma
ius demonstrauit opus q̃ peterēt :
ipm iam resurrectionis miraculum
cui poterit cōparis? Legimus nōnul-
loꝝ pcessisse resurrectōes: ā magis
certe resuscitatōnes: sed istius pam
bulas. quib et duplici priuilegio no
scitur pminere. Nā ceteri quidē re-
surrexerant morituri iterū morturi:
xp̃us resurgēs ex mortuis iā nō mo
ritur: mors illi vltra nō dñabit. Il-
li mortui denuo opus habent iteruꝝ
resuscitari: xp̃us q̃ mortuus est pec
cato mortuus est semel: q̃ aūt viuit
viuit deo. viuit in eternitate. Meri
to pinde resurgētiū pmitit xp̃us:
qui ita resurrexit ut cadere nō adi-
ciat: q̃ solus attigit immortalitatez
Est aliud in q̃ resurrectōis hui⁹ in
notescat glia singularis. Quis eni
in oīb ceteris suscitauit aliq̃n se
metipz? Ineffabile istud ē ut a mor
te se excitet ipe q̃ dormit: singulare
est nō ē q̃ faciat nō est vsq̃ advnū.
Deliseus pphēta mortuū suscitauit:
z alterū: nō seipm. Ecce eni quot ā-
mis iacet in monumento. q̃ a se nō
potest sperans ab alio suscitari :
ab eo vtiq̃ q̃ triūphauit mortis im
periū in seipo. Inde ē q̃ ceteros q̃-
dem dicimus suscitatos xp̃m resur-
rexisse: q̃ solus vtute pprie victor p-
dijt de sepulchro. Siquidem tm hoc
vicit leo de tribu iuda. Quātū pote
rit imo quid nō posse videbit viuēs
et dicēs patri. resurrexi tadhuc te
cū suz. q̃ tā potēs extitit deputatus
cū mortuis: sed inter mortuos liber?
Nec vero resurrectōz distulit vltra
terciū diem. ut pphēta fidelis inue
niatur q̃ dixit viuificauit nos post
duos dies: in die tercia suscitabit
nos. Decet nimirū: ut quēadmoduz
caput pcessit sequātur mēbra. In
patibulo sexta feria redemit hoiez:
ipa die q̃ fecerat hominē in initio.
Sequenti die sabbatisauit in monu
mēto: cōsūmato ope q̃ susceperat.
Terciavero q̃ pma dierū est: primi
tie dormientium apparuit mortis vi
ctor nouus hō. Ita et nos quicum
q̃ sequim caput nr̃m. tota die hac
qua plasmatiz redēpti sumus non
cessemus agere pmtentiā: nō cesse
mus tollere crucem nr̃am: pseverā
tes in ea sicut ipe pseverauit: donec
dicat spiritūs ut requiescamus a la
boribz nr̃is. Nemim̃ audiam⁹ fres:
nō carnez sāguim̃. nō spūz quēlibet
descensuz a cruce suadētē. Perista
mus in cruce: moriamur in cruce: de
ponamur aliorū manib non nostra
leuitate. Caput nostrum deposuere
viri iusti: nos ergo dignatōe sua ā-
geli sācti deponāt: ut cōsūmativirili
ter die crucis secūda q̃ post mortez
est q̃escamus suauiter. dormiamus
feliciter in sepulcris : exspectantes
beatā spem et aduentuz glorie ma-
gni dei. q̃ resuscitabit corpa nostra
cia demū die: ofigurata corpi cla-
ritatis sue. Fetēt quatriduani sicut
de lazaro scribitur: iam fetet domi-
ne quatriduanus est enim. Adimuē
tio filiorum adam quartam forma
uit diem: quam a domino non acce-
pit . Propterea corrupti sunt et
abominabiles facti sunt : tanquam
iumenta que in stercore suo putre
runt. Diuine siquidem adinuentōis
est triduum quod prediximus : in

labore. In requie: in resurrectione. Nō placent hec filiis hoim: & suam volunt pferre diez: differētes pnitētiā: ut indulgeāt voluptati. Non est hec dies quā fecit dns: q̄ triduana facti fūt: iā fetent. Nō nouit hāc qđ de maria natū ē sanctū: tercia resurrexit die: ne videret corruptōem Vicit itaq; leo de tribu iuda. Occisus ē agnus: sed leo vicit. Leo rugiet: quis nō pauebit? Leo inquā fortissimus bestiarū qui ad nullius pauebit occursū: sed leo de tribu iuda. Paueāt q̄ negauerūt: q̄ dixerūt nō habemus regem nisi cesarez. Pauett q̄ dixerūt nolum⁹ hūc regnaē sup nos. Redit fiq̄dē accepto regno: et malos male perdet. Vultis nosse qz redit accepto regno? Data ē mihi inquit oīs potestas in celo z in terra. Sed z pater in psalmo: postula a me ait et dabo tibi gētes hereditatē tuā: et possessionē tuā terminos terre. Reges eos in virga ferrea: et tanquā vas figuli cōfringes eos. Fortis siquidē leo est nō crudelis: grauis tamē indignatio eius: z intolerabilis ira columbe. Sed p fuis leo rugiet: nō in fuos. Paueāt alieni: tribus iuda magis exultet. Gaudeāt qui induti fūt cōfessione: quorū oīa ossa dicūt: domine quis similis tibi. Leo de tribu iuda: radix dauid. Dicitur enī dauid desiderabilis vel manu fortis: et idez ait. Ante te omne desideriū meū: et fortitudinē meā ad te custodiā. Radix inquit dauid. Nō dauid radix eius: & ipē radix dauid: quia portat et non portaē. Merito dauid sancte: quia nō tu radicē portas: & radix te. Radix fortitudinis tue et desideriū: radix desiderabilis: radix fortis. Vicit leo de tribu iuda radix dauid: apiē librū z soluere septē signacula eius. Apocalipsis verba fūt hec. Dicāt q̄ nō legerūt: recolant qui nouerunt. Vidi inquit iohānes in dextra sedētis sup thronū librū signatū sigillis septē: et nō erat qui legeret vel apiret. Ego ait flebā multū: qp nemo apire librū dignus inueireē. Et vnus de seniorib⁹ dixit mihi. Ne fleueris. Ecce vicit leo de tribu iuda. radix dauid. Et vidi: et ecce in medio throni agnū stantē tāq̄ occisū. Et venies accepit librū de dextera sedētis in throno: et aperuit librū: facta q̄ ē leticia magna z gratiaꝝ actio Leonē iohānes audierat: et agnuz vidit. Agnus occisus ē: agnus accepit librū: agnus apuit: et apparuit leo. Demiq̄ dignus ē ait seniores agnus qui occisus est accipe fortitudinē. Nō mā fuetudinē amittē & accipe fortitudinē: ut z agn⁹ maneat: et leo fit. Plꝰ dico: ut m̄ videē. idē etiā liber est qui nō poterat apiri. Quis enī dignus inueniretur apire hunc librum? Indignuz se pfiteē et ipe baptista iohānes: quo inter natos mulierū maior nemo surexit. Nō sū inquit dignus soluere corrigiā calciamēti eius. Venerat enim ad nos calciata maiestas diuitas icarnata: venerat dei sapiētia: & in libro clauso vtiq; et signato. Quod ligabat corrigia calciamenti: hoc claudebāt signacula libri. Sed quid dicimus super hīs septem? An forte triplex animi virtus ratio. memoria z voluntas et quadripharia corpois cōpositio ex elementis videlicet quatuor in hīs septem est intelligenda: vt nihil de veritate humanitatis defuisse nouerimus saluatori? An magis humanitatis eius ipse est liber: et querenda sunt signacula septez?

Feria. p. pascha

Septē enī quedaz arbitror inuenīri. quibꝫ maxime celabatur pñtia in carne maiestatis: ut nō posset apiri liber: et sapiētia q̄ latebat agnosci. Sūt aūt q̄ occurrūt interim matris despōsatio q̄ partus vgīnis et cōceptōis puritas velabaē. ita ut bois fabri filius. Fabricator bois putaretur. Infirmitas enī corpis q̄ nimirū plorās. vagiēs. lactēs. dormiēs. et ceteris subiacēs necessitatibus carnis latebat inter boies. vtus diuinitatis. Sic et circūcisiōis signū fusci piēs pcī remediū. egretudinis medicinā. q̄ morbū omnē tollere venerat. pcēm. Et itē i egiptū fugiēs a facie herodis reguli. nec dei filius agnosci poterat nec rex celi. Quid trma illa tēptatō mimici: in deserto: in pinaculo sup mōtē? Si filiꝰ inquit dei es: dic ut lapides isti panes fiāt. Et itē. Mitte te deorsū. Neutrū cristus fecit: ut signareē liber: ut fallereē astutus. Denīq eousq; seductꝰ est ut haberet iā p cōstanti boiem esse purū: et in tātā vesanīā supbia ceca prupat. ut non diceret vltra si filius dei es: ꝫ hec oīa tibi dabo si p cidēs adorueris me. Sextū ē signaculū crucis vbi pepēdit inter latrones: et cū miquis deputatus est dñs maiestatis. Clausit. sepultura librū hūc: nec vllū signaculum oīmo sic obstruxit sic occultauit magnū pietatis sacramētū. Sepulto nimirū dōmino sola restare desperatō videbatur: adeo ut discipuli dicerēt. quia nos sperabamꝰ. Quis nō illo fleret in tēpore: clausū artius librū et nō esse qui aperet? Sz ne fleueris vltra iohānes sācte: etiā tu noli flere maria. Procul fit lectus: trīstīcie nebula dissipē. Exultate iusti in dño: et gliamini oēs recti corde. Dignus est agnus q̄ occisus est leo q̄ resurrexit. Postremo liber ipe dignus ē aperire seipz. Resurgēs nimirū a mortuis resurgēs aūt virtute ppria: et post tres dies sic pdixerat testimonio phibentibꝫ inimicis. et resurgēs in tāta maiestate. tglia indicat manifeste q̄cūq; pdixīmus signacula vl opimēta uolūtaria nō necessaria: nec cōditōnis fuisse ꝫ dignatōnis. Quid tu nup iudee signabas lapidem monumenti? Quia seductor ille dixerat adhuc viuēs: post tres dies resurgā. Vere seductor: ꝫ pius non irreligiosus. Denīq seduxisti me dominē. seductus fu. ait pphēta vī in pson vra: Fortior fuisti. tmualuisti. Seduxit vos o iudei in passiōe: nam in resurrectione mualuit et pualuit vincēs leo de tribu iuda. Eteni si cognouissent nunq̄ dñm glorie crucifixissent. Quid ergo facturꝰ es? Et predixit: et iam reuixit. Diligēter explora signaculū sepulturē. apertū est enim. Datur tibi signum ione prophete: quia et hoc pdixit ipse. Egreditur ionas de ventre ceti: cristus de corde terre tercia die pcedit. Nisi q̄ manifeste plus ꝫ iona hic: qui semetipm viriliter et ab ipovtero mortis eduxit. Propterea viri ninuite consurgent contra vos in iudicio: pterea ipi iudices vri erūt: quia phete obtemperauerūt. vos nec dominō prophetarum. Vbi est quod dicebatis: descendat de cruce et credimus ei? Crucis signaculum dirumpere voluistis: promittentes ad fidem vos introituros. Ecce aptum non diruptū est: introite. Alioquin si non creditis resurgenti vtiq; nec credidissetis descendenti. Sic vos scandalisabat crux christi? Verbum enim crucis iudeis quidez

scandalum est ait apostol⁹·Excitet vos saltem nouitas resurrectionis· Inuenim⁹ nos in cruce gloriã· Nob q̃ saluamur dei virtus ē: et ommũ ut ostẽdimus plenitudo virtutum· Sit vobis pars vel in resurrectõe· Sed forte illa imo multomagis illa vos scãdalisat: et odor vite nobis invitã: vobis ē odor mortis in mortẽ· Quid ergo insistimus? Nõ sustinet audire simphoniã ꝛ chorũ senior frater: oc cisus nobis sagmatũ vitulũ indignatur· Foris stat: omnino non acq̃escit intrare· Ingrediam̃ nos fres ꝛ repulemur in afimis sinceritatis ꝛ veritatis: eteni pascha nr̃m imolatus ē xp̃us· Amplectamur omẽdatas nobis in cruce virtutes: humilitatez· patiẽtiã· obediẽtiã et caritatem· In hac q̃z tã p̃cipua solẽnitate q̃d cõmẽdem⁹ nob sedula cogitatõe pensemus· Nẽpe resurrectõ trãsit⁹ ꝛ trãsmigratio· Cristus eni fres nõ recidit hodie ꝙ resurrexit: nõ redijt sed trãsijt· trãsmigrauit· nõ remeauit· Demiq̃z et ip̃m q̃s celebramus pascha trãsit⁹ nõ reditus interp̃tat̃: et galilea vbi vidẽdus nobis p̃mittit̃ q̃ resurrexit: non remeatõem sonat ꝙ trãsmigratõem· Credo iã aliq̃rũ ingenia p̃uolãt: et quoꝛsus hec velint tẽdere suspicãtur· Dicim⁹ tñ breuiter: p̃sertim ne deuotionẽ vr̃az in tãta solẽnitate ꝑmonis videatur plixitas onerare· Si post ois̃matõz crucis in nr̃am hãc mortalitatẽ ꝛ vite p̃ntis erũnas xp̃s dñs reuixisset: ego eũ fres nõ trãfisse dicerẽ sed redisse: nõ trãsmigrasse i sublimi⁹ aliq̃d· ꝙ ad statũ remeasse p̃orẽ· Nũc aũt q: trãsijt in nouitatẽ vite nos q̃z imitat ad trãsitum: vocat in galileã· Propterea siquidem q̃ mortuus ē peccato mortuus ē semel: q: q̃ iam viuit· viuit nõ carni: sed deo·

Quid nos dicimus· q̃ sacrã dñi resurrectõem· pasce p̃uamus nomine: ut sit nobis in reditũ magis q̃ in trãsitũ: Luximus hijs diebꝰ opũctioni ꝛ oratõi· grauitati et abstinẽtie debiti: ceteroruz negligẽtias tẽpoꝛ⁹ sacro hoc q̃dragenario redimere ꝛ diluere cupiẽtes· Communicauimus passiombꝰ xp̃i: oplãtati ei denuo sumus p baptismũ quẽdã lacrimaꝛ· pemitẽtie· cõfessiõis· Si ergo mortui sumus pcõ: quõ adhuc viuemus in illo? Si negligẽtias plãximus: quid cause ē ut recidamus nũc in easdẽ? Inueniem̃ nũc iterũ curiosi vt ante vbosi ut ãte pigri ꝛ negligẽtes vt ante: vani suspiciosi detractores ira cũdi ceterisq̃z implicati vicijs· q̃ taz anxie deplorauim⁹ hijs diebꝰ? Laui pedes meos: quomõ iteruz mq̃nabo eos? Exui me tunicã meã: quõ iduã eã? Nõ est hec transmigratio fres: nõ sic videbitur xp̃us: non hoc iter quo ostẽdat nobis deus salutaẽ suũ Demiq̃z qui retro respicit indignus est regno dei· Sic amatoꝛes seculi inimici crucis xp̃i· cuius inanũ accepto nomie dicũtur xp̃iani· toto hoc tempore quadragesimali ad instãtes inchoant dies resurrectõis: heu ut liberius indulgeant voluptati· Obnubilat fratres solẽnitatis letici am materia tristioꝛ: sed ip̃ius plãgimus solẽnitatis iniuriã quam dissimulare nõ possumus nec in ipa: imo minus in ipsa· Proh dolor· Peccãdi tempus terminus recidẽdi· facta ē resurrectõ saluatoris· Ex hoc nempe cõmessationes et ebrietates redeunt: cubilia et impudicicie repetũtur: et laxantur concupiscentijs frena: quasi ad hoc surrexerit xp̃us: et nõ magis ꝓpter iustificatõz nr̃am·

Sic honoratis miseri xpm quē fusce
pistis? Vēturo parastis hospicium.
cōfitētes peccata cum gemitu. casti
gātes corpa. elemosinas impēden-
tes: ꝛ ecce fusceptū ꝓditis mimicis:
imo exire cōpellitis priores neḡcias
admittēdo. Neḡeni cohabitatō eē
potest luci ad tenebras. xpi cū sup-
bia. cū auaricia. cū ambitōe. cuz fra
terno odio: cū luxuria. cū fornicati
one. Quid eni minus ꝓfuturo? Quid minus reuerētie re-
surrectōis tēpus exigit ḡ passiōis?
Sz vos ut manifestū ē neutrā hono
ratis. Nā si cōpatereminī ꝛ oregna
retis: si cōmoreremini ꝛ orefurgere
tis. Nūc aūt ex sola cōsuetudine tē-
poris et simulatōe quadā. hūiliatio
illa ꝓcessit: quā nō sequit exultatō
spūalis. Propter hoc ut ait apls:
multi infirmi ꝛ imbecilles ꝛ dormiūt
multi: ꝓpter hoc crebra in diuersis
regionib⁹ hoim mortalitas speciali
ter hīs diebus. Quid eni? Deptben
si estis inter augustias pūaricato-
res. Nō q pūaricati estis. sed qui psi
stitis in deserto addētes pūaricatō
nē: aut penitus impenitētes aut te-
pide penitentes: nec piculosa fugien
tes vel post miserā expientiā incēti-
ua peccati. Irretiuit vos mimicus
ꝓplexis ut ait scptura neruis testi-
culoz. Si hac cōsciētia xpi sacramē
ta refugitis: nihil vobis omune cuz
xpo: nō habetis vitā in vobis. Ipm
audite dicētez. Nisi māducaueritis
carnē filij hoīs ꝛ biberitis eius san
guinē: nō habebitis vitā in vobis. Si
indigne fuscipitis: iudiciū vobis mā
ducatis. sācta corpus dñi nō diiudi
cātes. Redite ergo pūaricatores
ad cor: ꝛ in toto corde q̄rite dñm ꝛ
odite malū: penitētes in verbo tm ꝛ
lingua: ḡ spū et veritate. Quia vero
nō satis cōcidisse piget hominē vt
videt q̄ adhuc manere disponit in
lubrico aut erasse q̄ ducē non q̄rit:
fit vere opūctōis indiciū oportuni-
tatis fuga: subtractio occasionis.
Alioquin timēdū valde ne diesista.
fiquidē ꝛ ipa posita ē in ruinā et re
surrectōnē multoz in israhel repro
betis vt tāḡz manifeste alienos a
xpo. nō cōmuni cātes: vel tāḡz soci-
os iude in quē intrauit sathanas p⁹
bucellā. Sz q̄d ad nos frēs de hīs q
fortis sunt iudicare nisi ḡ in eodem
nos fuisse laqueo plāgimus: ab eo-
dez erutos gratulam̄. sola miscdia
opante. in q̄ miserabiliter eos detī-
neri fraterna caritate dolem⁹? Vti
nā aūt vel nos iā sācrificati. et pen-
tus alieni ab hac miseria ꝛ sacrilega
consuetudie inueniam̄: nec q̄cq̄z in no
bis pereat ā minuat de exercitio spi
rituali. sacre resurrectōis aduētu: ḡ
trāsire magis ꝛ excrescē studeam⁹.
Quicūq̄z eni post lamēta penitētie
nō ad carnales redit cōsolatōnes ḡ
in fiducia diuie miserationis excedit.
ingredit nouā q̄ndā deuotionem et
gaudiū i spū scō: nec tā opūgit pre
teritoz recordatōe peccatoruz q̄z
delectat memoria ꝛ inflāmat eter-
noz desiderio p̄mioz: is plane ē q
cū xpo resurgit: q pasca celebrat:
q festinat in galileā. Vos ḡ carissi
mi si resurrexistis cū xpo q̄ sursuz
sūt querite vbi xps ē in dextera dei
sedē s: q̄ sursū sūt sapite nō q̄ sup ter
rā: ut quēadmodū xps resurrexit a
mortuis p gliaz p̄ris ita ꝛ vos in no
uitate vite ābuletis: ut a seculari le
titia ꝛ solatōe mūdi p opūctōez et
tristitiā q̄ sedz deū ē ad deuotōez sā
ctā ꝛ spiritalē vos trāsire gaudeatis
exultatōez: ipo pstāte q trāsiuit ex
hīs mūdo ad patrē: et nos ḡ thē p⁹

se et in galileā vocare dignatur·ut semetipm nobis ostendat: q̄ est sup oīa deus bñdictus in secula amē·

Sermo·ij·vñ sup·

Cepimus ab apło habitaē xp̄z p fidem in cordibo nr̄is Vñ videtur nō incōgrue in telligi posse tādiu xp̄m in nobis viuere: q̄diu viuit fides·At postq̄ fides mortua ē: quodāmodo xp̄s mortuus ē in nobis· Porro fidei vitā opa attestātur sicut scriptū est· Opera q̄ dedit mihi pat: ipa testimonū phibent de me·Nec discrepare videt ab hac sentētia: qui fidē sine opibus mortuā asserit in semetipsa Sicut enī corpis huius vitā ex motu suo dinoscimus: ita et fidei vitam ex opibo bonis·Itaq; vita q̄dē corporis ē aīa p quā mouetur et sentit: vita vero fidei caritas ē: quia p illaz opatur sicuc in apło legis·Fides q̄ p dilectionē opatur·Unde et refrigescente caritate fides moritur: sic corpus aīa recedēte·Tu ergo fortis dei in bonis opib strenuus et feruore uersatōis hilarē·viuere in eo fidē nō ꝺubites: indubitata tenēs vite illiº argumēta·Sz sūt nōnulli: q̄ cū spū cepīt: heu carne postea ꝺfūmātur·Scimus aūt: qz iaz nūc nō pmaneat in eis spūs vite: qz scriptū ē·Nō pmanebit spūs meus in hoīe in eternū: qz caro est·Quod si nō pmanet spūs haud dubiū q̄n excitat caritas: q̄ mirū diffusa ē in cordibus nr̄is p spm̄ sanctū q̄ datus ē nobis·Porro fidei vitā ut iaz diximus in caritate cōstituit· q̄ fidē p dilcōnem phibuit operari·Dic ergo colligitur·recedēte spū·fidē mori: qm̄ spūs est q̄ viuificat· Demq; si sape secūdū carnē mors est· nō dubium q̄n illi quos viuere letabam· q̄ diu facta carnis spū mortificabāt: secūdū carnē viuētes plāgēdi sūt: tāq̄ mortui·Unde et in eodē apło legis si mquit fm carnez vixeritis moriemini: si aūt spū facta carnis mortificaueritis·viuetis· Ve tibi q̄cūq; es carnis reūfus ab vomitū: et sus lota in volutabro luti· Non eos tm̄ loquor q̄ corpe·ꝫ etiā eos q̄ corde redēūt in egiptū· seculi huiº oblecta mēta sectātes: ac pinde fidei vitam q̄ē caritas nō habētes ·Si quis enī diligit mūdū: nō est caritas pr̄is in eo·Quis magis mortuus eo qui fouet ignē in sinu·pcēm in sciētia· nec sētit·nec expauescit·nec excutit: Ecce igit̄ xp̄us in sepulchro: fides mortua ē in animo· Quid faciemus eis: Quid fecerūt sancte mulieres: que sole ex oīb suis āpliori tenebant affectus: Emerūt aromata: ut venientes vngerēt ih̄m· Nunquid ut fusci tarent: Et nos scimus fr̄es: qz fusci tare nostrū nō est: ꝫ vngere nobis incūbit· Cur hoc: Nēpe ne foteat q̄ huiusmodi ē: ne fit ceteris odor mortis: ne pefluat et penitus dissoluat Emāt pinde aromata sua tres mulieres: mens·lingua·manus· De his enī ut arbitror petrus mādatū accepit·tercio pascere gregem dn̄i·Pasce mḋt mēte·pasce ore: pasce ope· Pasce animi oratione: verbi exhortatōe: exempli exhibitōne·Querat igitur mēs aromata sua·āte oīa cōpassiōis affectu: deinde rectitudinis zelū: et inter hec distretōis spm̄ nō omittat·Quotiēs peccātem videris fratrē·cōtinuo ꝓcedere debet cō passionis affectus tanq̄ ognatus hūanitati: quippe quē cōcipis ex te ipo·Vos inquit apostolus qui spiritales eltis instruite huiusmōi in spiritu lenitatis: cōsiderāꝫ teipm ne et

Ymica psyche / sermo 2.

tu tēpteris · Et cū exiret dñs baiu-
lās sibi crucē et plangerēt sup eu
nōdū quidē oēs tribus terre sed
mulieres pauce: cōuersus ad eas · fi
lie inquit iherusalez nolite flere sup
me: ſ vos ipas fletē sup filios ve-
stros · O: dīmē diligenter attēde · Su
p vos inquit pmo: deinde sup filios
vros · Temetipm attēde ut alij no-
ueris cōpati: ut arguas in spiritu le
nitatis · Teipm cōsidera: ne tu tē
pteris · Sz q: exēplū efficaciusp sua
dz ⁊ altiꝰ imꝑmit animo: mitto vos
ad scm illuz senē q cū audisset pec-
cassevnū ex frib⁹: amarissime flebat
mḡēs · Ille hodie: et ego cras · Nui
sic flebat sup se putas q: nō cōpas-
sus sit frī? Dic itaq; opassionis affe
ctus multis q̄dez pdest: q: animus
liberalis otristari quē p se viderit
anxiū erubescit · Sz quid agimus q
nōnulli dura ceruice et attrita sunt
frōte: ut quo magis eis opatimur.
tāto magis nra et cōpassiōe ⁊ patiē
tia abutūtur? Nōne fic cōpatiebam
fratri · ita ipi iusticie opatiēdus est
quā videmus tam impudēter abici:
tā imprudēter ꝓuocarī? Scio q: si q
in nobis ē caritas: cōtemptuz hunc
dei ferre eq̄nimiter nō possum⁹ · Dic
ē zelus iusticie q̄ adūsus delinquen
tes accēdim: tāquā pietate ducti er
ga eam quā otēni videmus iusticiā
dei · Verūtamē oportet ut ꝑsona sibi
vēdicet cōpassionis affectus · Alio
quin in spū vehemēti cōterimus na-
ues tharsis : oterim⁹ quassatū cala
mū: extinguimus linū fumigās · Sz
cū vterq; aderit vitelicz ⁊ passionis
affectus et zelus iusticie necesse est
ut assit spiritus discretōis: ne forte
cū oporteat hunc exhiberi ille ꝓce-
dat: et indiscretio ipa cōfūdat vnū
sa · Habeat itaq; mēs nra ecīū spūz
discretōis: ut miscēs apte tēporib⁹
tēpora: oportune emulari et nichil
omimus ignoscere sciat · Samarita-
nus fit: custodiēs ⁊ obseruās q̄ oleū
misericor: die · q̄ vnū feruoris exhi
beat · Et ne forte meū putetis mue-
tū: ꝓphetā audite in psalmo hec ea
dem et eodē o: dine postulātē · Bonī
tatē inquit ⁊ disciplinā et scīētiam
doce me · Sed vnde hec nobis? Neq;
eni talia ꝓfert virtutū germina ter
ra cordis nrī: ſ magis spinas et tri
bulos germinat nobis · Emere er-
go oportet · A quo aūt emēda sūt?
Ab eo vtiq; q̄ ait · Venite emite absq;
argēto: et absq; vlla omutatōe
vnū: lac · Non ignoratis q̄d lactis
dulcedo: q̄d vini austēritas designet ·
Quid ē aūt emere sine argēto · ⁊ si-
ne omutatōne? Nō talis est emptio
apud amatores hui⁹ seculi: ſ apud
auctorē seculi alia eē nō potest · Pro
phēta eni dixit · Dixi dño deꝰ me-
us es tu: q̄n bonoꝝ meoꝝ nō eges
Nuā igit omutatōez ei dabis hō ·
p grām sua q̄ nullius eget: et cuiꝰ sūt
vniūsa? Grā gratis datur: etiā cum
emit gratis emit: q: qđ datur pro
ea nobis melius retinetur · Tria g
aromata mētis nūmo ꝓprie voluⁿ-
tatis emēda sūt: quā quidē dimittē
tes nihil amittimus : etiā lucramur
plurimū omutātes illā in melius: ut
omunis fiat q̄ ꝓpria fuit · Porro cō
munis volūtas caritas est · Emimus
ergo absq; omutatōe recipiētes qđ
nō habuimus: et qđ habuimus me
lius retinētes · Nīn vero cōpatietur
frī qui in ꝓpria volūtate nescit cō-
pati nisi sibi: aut q̄n amās seipm di
liget iusticiā et odio habebit iniqui
tatē? Simulare quidē pt āte oculos
hoim etiaz et semetipm seducere: ut
ō priuato amore vel odio ducitur:

cõpassionis affectũ aut zelũ putet esse iustície·Verũ facile est nosse ꝙ̃ fũt aliena a ꝓpria wlũtate q̃ ꝓpria sint caritatis:cui illa recta frõte cõ trariã se cõstituit·¶Nã caritas benigna est:caritas sup iniquitate non gaudet·Jã de spũ discretõis scim⁹: q; nihil sic illũ extinguit quõ wlun tas ꝓpria:subuertẽs corda hoim⁹ ratõis oculos claudẽs·Emenda ꝓ: inde fũt tria mentis aromata·affe= ctus cõpassionis·rectitudinis zelus et spũs distretõnis:nũmo ut dictũ ẽ ꝓprie wlũtatis· Lingue q̃ aroma ta tria nihilomin⁹ fũt :modestia in increpãdo:copia i exhortãdo:effica cia in pfuadẽdo·Vis habere hec a: romata:Eme illa a domio deo tuo· Eme m̃ꝙ̃ fic̃ et ꝑpora fine vlla com mutatõe:ut aliquid recipias: pdas nihil·Eme a dño moderatam cor:e= ptõnẽ:quia oĩmo magnũ quoddã bonũ⁊datũ optimũ ẽ:⁊ qđ habeãt pauci·Liguã enĩ ut ait btũs iacob nemo domaẽ pt·Videas multos fin tera licet intẽtione⁊ benigno acce dãt animo:leuiter dicere qđ graui ter audiaẽ·Volat irreuocabile ver bũ:et qđ sanaẽ debuerat·q; morda cius fortevidetur·exaspat:⁊ exulce rat magis qñ negligẽtie addiẽ im pudentia·etiã et impatiẽtia cumu laẽ: ut qui in fordibꝫ erat fordescat adhuc·declmans mẽba malicie ad excusãdas excusatõnes in peccatis: ac more frenetici nõ solũ repellẽs:ꝫ et mordere tẽptãs medici manum· Multis q̃ nõ suppetit vbꝝ copia: ꝫ ꝑ sermonis inopia linguã suã pa= lato adhærẽ setiũt:qđ et ipm inter dũ solet audiẽtibꝫ obesse nõ paruz· Alĩs vero ad manũ est abũdantia multa sermonis:ꝫ q̃ dicũt minus sa piũt minus accepãtur : et q; gr̃am nõ habẽt minus efficacia sunt q̃ lo quũtur·Vides ꝙ̃ necesse sit emẽ ab eo a quo oĩne bonũ est a quo oĩnis sciẽtia:modestiã in increpãdo·copi= am in exhortãdo ·efficaciã in pfua= dẽdo:Proinde eme ista nũmo ofessi onis:ut priusꝙ̃ca tua ofitearis:ꝙ̃ ad expurgãda accedas aliena·Ma gnũ ꝓfus et mirabile sacramẽtum: aie fusscitatio·Vide ne ad illđ immũ dus accedas ·¶Đ si forte nõ potes innocẽs imo q; nõ potes:laua inter innocentes manus tuas: ãtequam circũdes monumẽtuz dñi· Oĩnia fiq̃ dem in cõfessione lauãtur ·Et ꝫ ab lutio i quãdã innotẽtiã tibi deputa biẽ:ut inter innocẽtes assistas· Ad altaris officiũ nemo accedit in veste omum:ꝫ q̃squis accesurus est albis induitur·Et tu ergo cũ ad dñi mo= numẽtuz ꝓperas:lauare ·dealbare· induere vestimẽtis glorie:ut dicaẽ tibi·Cõfessionẽ et decorez induisti· Quia vbi ofessio:ibi in cõspectu do mini pulcritudo ẽ· Nec ꝑ eo dicta sunt·ut aromata lingue· moderata increpatõ copiosa exhortatio ·effi= cax pfuasio nũmo ofessiõis emãtur· Verũtñ legimus⁊ quotidianis etiã expimẽtis dicim⁹:cui⁹ vita despis citur:restat ut ꝑdicatio cõtẽnatur· Paret ergo⁊ manus aromata sua: ne subsannet nos sapiens tanꝙ̃ pi= grũ illum·cui labor sit manuz ad os porrigere:ne possit dicere is quẽ ar guis:Tu q̃ aliũ doces:teipm nõ do ces?Alligas enĩ onera grauia⁊ im portabilia:et imponis ea humeros hominũ:digito tuo nolẽs ea mouere Dico vobis ꝑmo q̃demviuus⁊ effi= cax exemplũ ẽ opis:facile pfuadẽs qđ intendimus:duz factibile ꝓbat esse qđ suademus·Pro huiusmõi ha beat necesse ẽ etiã manus aromata

Anica post Sermo 7.

sua: cōtmētiā in carne· misericordiā in fratre: patiētiā in pietate· Vnde apl's ait· Sobrie ⁊ iuste et pie viuamus· Hec eni tria sūt ouersatōi nre maxime necessaria: qm̄ p̄mū debemus nobis: scd̄m p̄ximo· terciuz deo· Nā q̄ fornicat in corpus suum pcat magno illud p̄uās honore et pauēdo adiciēs· pudēdoq; dedecori: tollēs mēbrū xpi et faciēs mēbruz meretrícis· Ego autez nō ab ea tm̄ q̄ tā abominabilis est: ꝑ ab oīi voluptate carnis cōtmēduz dico· Añ oīa igit̄ pfectaz hāc cōtmentiam querere: quam debes tibiipi· Nemo eni tibi p̄pinquior est· Debinc ādde miscdiam quā debes p̄ximo: q; cuz eo saluādus es· Deinde patientiam quā debes deo: q; ab eo saluādus es Oīes eni q̄ pie volūt viuere psecutiōz patiūtur: et p multas tribulatōes oportet nos intraē i regnū celoz· Vide ergo ne p impatiētiā peas· ꝗ vniuersa p eo fustine qui por p te maiora fustinuit: ⁊ apud quez infructuosa patiētia non erit fic̄ ait p̄pheta: patiētia paupum nō pibit in fm̄· Porro hec manus aromata nūmo subiectionis emūtur· Nec est eni q̄ dirigit gressus nr̄os: et sācte ouersatōis gratiā p̄mereē· Nam si otraria lex muēta ē in mēbris nr̄is p̄ inobediētiā: quis nesciat p obediētiā otmētiā dari? Ipa q̄z est q̄ misericordiā ordinare nouit: ipa q̄ patiētiam ⁊ docet ⁊ donat· Cū his igit̄ aromatibo accede ad eū in quo fidēs mortua ē· Verū si consideremus q̄z magnū sit ab nos suscitare eū q̄ huiusmodi ē: g̃ difficile sit vel accedere ad cor eius qđ lapidea q̄dam obstinatō et impudētia clausit: puto q̄ dicere habeam⁹ ⁊ nos· Quis reuoluet nobis lapidē ab ostio monumēti? Attēdite dū sic trepidi vezem̄ accedere cū ctātes ad tā grāde miraculū: fit nōnūq̄ ut solita pietate p̄parationē cordis nostri audiat auris diuina: et ad vocē vtutis eius resurgat qui erat mortuus· Ecce āgelus dñi· hilaritas quedā in vultu illius tāq̄ in ostio monumēti nob̄ apparet· ⁊ fulgor quidā index resurrectōnis: ut apte videatur facies eius immutata· accessū p̄bens nobis ad cor suū imo aduocās· ipmq; obstinatōis sue reuoluēs lapidē et sedēs sup eū: ita ut suscitata fide ipa etiam intheamina quibus obuoluta fuerat ipe demonstret· Dūq; oīa que in corde suo p̄us actitabātur apit: et cōfitetur quō seipm̄ sepelierat intus ipam tepiditatē et negligētiā suā p̄dēs: venite inquietvidete locū vbi positus erat dñs·

Sermo tercius vñ sup̄·

Sicut in corpoz medicina prius purgatōes adhibent̄ deinde refectōes· ut sez p̄us eximaniatur corpus ab humoribus noxijs· delinc cibis saniorib fouea-tur: sic medicus aiaz dñs xp̄s· cui⁹ tota dispēsatō quā exhibuit in carne medicina salutis ē āte passionez suā septē dedit purgatōes: post resurrectōz suā totidē cibos salubres pariter et suaues· Heliseus nr̄ naamā leprosū septies in iordane mergi p̄cepit: q̄ interp̄tat ascēsus· In descēsu dñi nr̄i ihu xp̄i id ē in humilitate ouersatōis eius quā exhibuit ante passionē mūdam̄ et purgam̄: in resurrectōe vero et vita quā ostēdit q̄draginta diebo reficim̄ et delectabilib pascimur alimētis· Septēplicit eni occupauit nos lep̄ supbie:

in ꝓprietate possessionum·in gloria vestiu·in voluptate corporꝝ :in ore quoq; dupliciter:similiter ⁊ i corde Prima ē lepra domus·q̄ diuites esse volumus in hoc seculo:sed ista mundam̄ si immergim̄ in iordane : id ē in xp̄i descēsu· Inuenimus eni:qm̄ ille cū esset diues ꝓpter nos pauper factus ē·Descēdat ab menarrabi: libꝰ celi diuitijs ⁊ venies in mundū nec istas q̄lescunq; diuitias habere voluit:sed in tanta pauptate venit ut natꝰ cōmuo poneret̄ in p̄sepio: q: ei nō erat locꝰ in diuersorio. De miq; quis nesciat:qm̄ filiꝰ homis nō habebat vbi caput suū reclmaret? Qui bn̄ hic mergiē:qñ queret diui tias huius mundi? Et vere magna abusio et magna mimis:ut diues eē velit vermiculus vilis: ꝓpter quem deus maiestatis ⁊ dn̄s sabaoth vo: luit paup fieri·Porro in lepra vestis omnē seculi huius pompsā intelli: gevanitatē·Nā ab illa mihilominꝰ in iordanis mersione mundaberis: vbi inuenies xp̄m dn̄i vilibꝰ pannis inuolutū factuz opprobriū hominū et abiectionem plebis· A lepra q̄q; corpis mundamur in ipso iordane: si bene cogitātes dn̄icam passionez erubescimus sequi corpis voluptā: tē·At in ore ut diximus duplex est lepra·Cū eni aduersi quicq; cōtige rit murmuramus impatiētie verbū tāq; lepre sanies effluit:sed ab hac mūdamur si illū attēdimus qui tan q; ouis ad occisionē ductus ē:et nō aperuit os suū· Qui cū male dice: reē non remaledicebat:cū patereē nō cōminabaē·In ꝓsperis q̄q; et cō: tra eū q̄ dixit nō qui seipm cōmen: dat ille ꝓbatus ē cōmēdamus nos: metipos:nō in multa patientia ⁊ in arrogantia:et inquinat nos altera lepra vbū iactātie·Vt ergo mūde: mur ab illa mergamur in iordane: ⁊ imitemur eū q̄ nō querebat glori am suā·Vñ ⁊ demonia q̄ clamabāt· quia ipe esset dei filius precipiebat obmutescere : et illuminatos cecos dicere ꝓhibebat· In corde duplex ē lepra: ꝓpria voluntas ⁊ ꝓpriū ofiliū Lepra vtraq; nimis pessima:eoq; p nicioso::quo magis interior·Volū tatē dico ꝓpriā q̄ nō ē omunis cum deo ⁊ hoib ⁊ nr̄a tm̄:qñ quod volu mus nō ad honorē dei·nō ad vtilita tē fratrū·⁊ ꝓpter nosmetipos faci: mus nō intēdētes placere deo et p: desse fratrib sed satisfacere ꝓpris motib animoꝝ· Huic cōtraria est recta frōte caritas que deus ē·Dee eni aduersus eū inimicicias exercēs ē:et guerrā crudelissimā· Quid eni odit aut punit deus:sicut ꝓpriā vo: lūtatē?Cesset volūtas ꝓpria:et in: fernus nō erit· In quē eni ignis ille deseuiet:nisi in ꝓpriā volūtatē? Eti am nūc cū frigus aut famē aut ali quid tale patim̄:q̄d ledič nisi ꝓpria volūtas?Nō si volūtarie sustinem9· ipa iam volūtas omunis est:⁊ infir mitas q̄dā ⁊ velut pruritus volūta tis adhuc de ꝓprio ē:et in illo oñes penas sustinemus donec penitus cō: sūmatur·Nā volūtas illa ꝓprie di: citur cui assentimus:et cui se liberū inclinat arbitriū·Nec aūt desideria et cōcupiscētie q̄ inuitos tenēt non volūtas:⁊ corruptio volūtatis est· Porro volūtas ꝓpria q̄ furore dn̄m maiestatis impugnet·audiāt ⁊ time ant serui ꝓprie voluntatis· Primo nāq; seipm subtrahit ⁊ subducit ei? dn̄atui:cui taq; auctori subire debu erat:dū efficiē sua·Sz nūquid cōtē: ta erit hac iniuria? Addit adhuc: et q̄ in se est omnia q̄q; q̄ dei sūt tollit

In ore ydra lepra

Sermo 7.

et diripit. Nuē enī modū sibi pōnit hūana cupiditas? Nōne q̄ p vsuraz acq̄rit pecuniā modicā. similiter mū dū lucrarī conarē vmūsū si non de esset possibilitas: si suppeteret voluntati facultas? Dico fiducialiter: nemini q̄ sit in ꝓpria voluntate posset vmūsus mūdus sufficere. Sz vtinaz vel rebz istis esset cōtēta: ne in ipm horribili ductu deseuiret auctorem Nūc aūt et ipm q̄ntū in ipa ē. deum pimit volūtas ꝓpria. Oīmo enī vel let deū pcā sua aut vindicare non posse: ā nolle: ā ea nescię. Vult ergo eū nō esse deū: q̄ quātū in ipa ē. vult eū aut impotētem aut iniustū esse: ā misipiētez. Crudelis plane ⁊ oīmo execrāda malicia: q̄ dei potētia. iusticiā. sapiētiā. pire desiderat. Nec ē crudelis bestia: Fera pessima rapacissima lupa: ⁊ leena seuissima. Nec est immūdissima lepra animi ꝓpter quā in iordane mergi oporteat: et imitari eū q̄ nō vult facere voluntatē suā Vnde ⁊ in passione: nō mea inquit voluntas ꝫ tua fiat. Lepra vero ꝓprij filij eo pniciosior ē quo magis occulta: ⁊ q̄nto abūdat: tāto sibi q̄sq̄ sanioz esse videt. Nec illoz ē q̄ zelū dei habēt ꝫ nō ſm sciētiā: sequētes errorē suum ⁊ obstinati in eo: ita vt nullis velint filijs acq̄escere. Hij sūt vnitatis diuisores. inimici pacis caritatis exptes: vanitate tumētes. placētes sibi: et magni i oculis suis: ignorātes dei iusticiā ⁊ suā volentes cōstituere. Et q̄ maioz superbia q̄ vt vnus hō toti cōgregatōi iudiciū suum preferat: tāq̄ ipe solus habeat spm̄ dei? Ydolatrie scelus ē nō acquiescere: et q̄si pcēm ariolandi repugnare. Eāt nūc q̄ se faciūt religiosiores alijs q̄ nō sūt sicut ceteri hoīnuz: ecce arioli ⁊ ydolatre facti sūt: si tū vel ei qui dixit hoc plus q̄ sibi iudicant eē credēdū. Neq̄ huic dissonat veritatis sermo quem dixi. Si eccīa nō audierit: sit tibi sicut et hmi cus et publicanus. Sz vbi poterit ls lepra mundari: nisi in iordane? Ibi mergere quicūq̄ huiusmodi es: et attēde q̄d fecerit magni ofilij āgelus: quō filiū suum postposuerit ofi liovl magis voluntati mulieris vni9. beatā virginē loquoz: et Fabri pauperis ipe ē ioseph. Inuētus enī in medio doctoz audiens eos ⁊ interrogās: quodāmō increpatus a matre ē. Fili quid fecisti nobis sic? At ille Quid erat mq̄t q̄ me q̄rebatis? Ne sciebatis: q̄ i his q̄ patris mei sūt. oportet me esse? At illi nō intellexerūt verbū. Et q̄d fecit vbū? Nō capiebaē in se: descēdit ita ut essz etiā subditus illis. Quis iā nō erubescat obstinatus esse in cōsilio suo: q̄n suū sapiētia ipa docuit? Sic mutauit ofiliū suū: ut quod iaz tūc ceperat: ex tūc vsq̄ ad tricessimū etatis sue annū p̄fus dimisit. nihil enī ab ls duodecimo anno de eius doctrina vsq̄ ad annos trigīta Sz forte querēdū ab ipo ē: quō volūtatē suā cōsiliūue reliquerit. O dne volūtas de qua dixisti ut nō fieret: si bona nō erat q̄mō tua erat? Si bona erat: q̄re derelicta ē? Sic ⁊ cōsiliū si nō bonū: quō tuū: si bonū quō reliquēdū? Et bona erāt et eius erāt: ne q̄ minus tñ reliquēda ob hoc videlz ut fierent meliora. Neq̄ enī oportebat ꝓpria pīudicare omnibz. Erat ergo volūtas xpi. et bona erat qua dicebat. si fieri pt trāseat a me calix iste ꝫ ea de q̄ dicebat fiat voluntas tua melior erat: q̄ omnis. nō pris ꝫ ⁊ xpi ipi9. oblatus ē enī quia ipse voluit: ⁊ nra. Nisi enī granū fruntī

ẽadẽs in terrã mortuũ eẽt ·ipm solũ maneret: mortuũ vero multũ fructũ attulit· Atq; hec wlũtas pris erat ut videlicet haberet quos adoptaret in filios· Cristi erat: ut fit ipe p mogenitus in multis frib9· Nostra erat: q; p nobis faciebat ut redimeremur· De ofilio q; idẽ dicim9· Cristi eni erat; bonũ erat ofiliuz illud qđ ait: q; in his q̃ patris mei sunt oportet me esse· Sed q; illi non intellexerũt mutauit illud ofiliũ: ut nos mũdaret ab ea lepra· q̃ ꝓpꝛi cofilij est· Exemplũ eni dedit nobis: vt et nos ita faciamus· Naz ab initio nouerat qđ esset fact9: ꝫ wluit Forma nobis huius hũilitatis exhibere: et ad lauãdã pessimã hãc lepraz diuinũ in seipo parare iordanẽ· Audiãt igit vtriq; pariter q̃ ꝓprie wlũtatis; q̃ ꝓpꝛi ofilij lepra sordẽt: audiãt qđ spus dicat ecclesijs: breui vnoꝰficulo leprã vtrãq; odẽnãs Sapiẽtia ait q̃ furfũ ẽ· primũ quidẽ pudica ẽ cõtra ꝓprie wlũtatis impuritatẽ: deinde pacifica conꝰ ofilij ꝓpꝛi obstinatã rebelliõez· Dum ab his septez purgatus fuerit eger: tãq̃ post septẽ sellas q̃rat septẽ fercula q̃ fũt septẽ spus sãcti dona· Poro ficut in vita dñi ãte passionẽ septẽ purgatões muemimus· sic et in apparicõibz septẽ q̃ post resurrectõnez facte legunt septẽ illa dona spiritus sãcti possumus muemire· In ꝓma spiritũ timoris accipe: q̃n mulieribz scis vemẽtibz descẽdit angelus de celo et terre motus fcũs ẽ: ita ut ipas timore perterritas oportuerit ab angelo cõsolari· In spũ pietatis apparuit symon: q; magnatorũmo et vere dño ihesu digna pietatis dignatio ꝙ ei q̃i singulariter et ante ceteros dignatus ẽ apparere· quez ꝓ ceteris de negatõe eius rea sciẽtia ofũdebat: ut vbi abundauit delictũ supabundaret; gratia· In spũ sciẽtie duobz ꝓgentibus in emaus scripturas exposuit: incipiẽs a moyse et ꝓphis· In spũ fortitudis ianuis clausis intrauit ostẽdens manus et latus: sicut solẽt in signũ vtutis clipeoz foramina demõstrari· In spũ cõsilij frustra in piscatõe laborãtes mittere in dexteraz rete disuluit· In spiritu intellectus apuit illis sensuz ut intelligerent scripturas· In spũ sapiẽtie deꝰ q̃dragesimo die apparuit eis: q̃n videntibz illis eleuatus ẽ: et viderũt filiũ hois ascẽdẽtem vbi erat ꝑius· Vsq; ad illã eni diẽ quasi ꝓ stulticiam ꝓdicatõis saluos faciebat credẽtes: post ꝙ vero coraz eis ascẽdit ad patrẽ: iã cepit sapientia declarari· Omnia eni q̃ de saluatoe legimus: medicamina fũt aiaz nraz rũ· Videamus ergo: ne q̃n forte dicatur de nobis: curauimus babilonez; nõ ẽ sanata· Cogitet vnusq̃sq; q̃ntũ operẽtur i eo· tã salutaria medicamẽta· Sũt eni quibz nõdũ natꝰ est xpus: sunt quibz nõdũ ẽ passus: fũt quibus nõ surrexit vsq; adhuc· Alijs q; nõdũ ascẽdit: alijs nõdum misit spm̃ sãctũ· Nuõ eni opatur eis hũilitas q̃ cũ in forma dei esset non rapinã arbitratus ẽ esse se equalez deo ꝫ semetipm exinaniuit formaz serui accipiẽs: quõ in aquã dei hũilitas in supbo homie operatur? Nue illius hũilitatis vestigia in his quia adhuc toto desiderio terrenis diuitijs; honoribz inhiãt? An nõ mõ exhilarat̃ sciẽtia vra frates mei: ꝙ dicere potestis· puulus natus ẽ nobis? Sũt q̃bus nõdũ passus ẽ xpus: q̃ labores fugiũt; mortẽ metuunt vsq; adhuc: quasi vero illi; labores

7. apparitiones
7. dona spus S.

fuſtinẽdo et mortẽ moriẽdo nõ vicerit. Sũt quibꝫ nõdũ furrexit: q̃ in labꝫ anxietate ⁊ afflictione pmitẽtie morte afficiũtur tota die: nõduꝫ ſpũali conſolatõe recepta. Sꝫ miſi breuiati fuiſſent dies illi: q̃s poſſet fuſtinere? Alꝫs furrexit xp̃us. ꝯ nõdum aſcẽdit imo cũ eis adhuc pia dulcedine cõmoraꝫ in terris: hꝭs ſcꝫ qui in deuotiõe fũt tota die. Flẽt in oratõibꝫ. ſuſpirãt in meditatõibꝫ ſuis: et oĩa feſtiua et iocũda fũt eis: et p oĩes dies illos otimuũ alleluia cãtaꝫ. Sꝫ oportet lac eis ſubꝫhi. ut diſcãt eſci ſolido cibo: et expedit eis ut xp̃us vadat: et hec tẽporalis deuotio ſubtrahaꝫ. Sꝫ qñ hoc capere poterunt? Deſertoſ ſeſe a dño: ꝓua tos gr̃a cõquirũtur. Sed exſpectẽt paululũ: ſedeant in ciuitate donec induãtur ſolidiori q̃dã virtute ex alto et maiora pcipiãt cariſmata ſpũs ſancti: ſicut apl̃i ꝓmoti fũt in gradum altiorẽ et ſupeminẽtiorẽ viã caritatis ingreſſi: nõ iã ſollicite quõ flerẽt paululũ ꝯ quõ magna quadã victoria de omuni aduerſario triũpharẽt: et cõculcarẽt ſathanã ſub pedibus ſuis.

In octaua paſche ſermo ꝓmus.

Mne qđ natum eſt deo vincit mundum. Poſtquaꝫ vigemitus dei non rapinam arbitratus ẽ eſſe ſe equalẽ deo. hominis q̃ dignatus ẽ fieri filius ⁊ habitu inuẽtus ut hõ: nõ immerito iã de celeſti generatoe exiguit aſſũana pſumit. Neq; enĩ indignũ ẽ deo eoꝫ fieri patrẽ: quoꝫ ſe xp̃us fecerit fratrẽ. Hinc ẽ q̃ beatus iohannes q̃ ſepiꝰ nobis ac ſtudioſius hãc oĩẽdat adoptionẽ filiorum dei: in ipo q̃ euãgelij ſui pncipio. q̃q̃ in quit receperũt eũ: dedit eis poteſtatẽ filios dei fieri. Huic ergo verbo ſimile ẽ qđ audiuimus hodie de eius epiſtola recitari. Oĩe inq̃t qđ natũ ẽ ex deo vincit mũdũ. Quotquot enĩ fũt xp̃i. cũ xp̃o eos mũdus odit: ꝯ cũ xp̃o ſupatur pariter et ab ipis Nolite ait mirari ſi odit vos mũdus: ſcitote q; poꝛẽ me vob odio habuit Et itez. Confidite inq̃t: q; ego vici mũdũ. Sic nimirũ manifeſta fit ſermonis illius veritas quẽ ait apl̃us. Quos pſciuit inq̃t haud dubiũ qui deus pr̃: et pdeſtinauit conformes fieri imaginis filij ſui. Vide conformatõnẽ. Poſt ipm adoptãtur. ut fit ipſe pmogenitus in multis fr̃ibus: poſt ipm odit mũdus eos: poſt ipm et ab eis vincit mũdꝰ. Bñ g̃ qđ natũ ẽ ex deo vincit mũdũ. ut fit teſtimoniuꝫ celeſtis g̃natõis victoria tẽptatõis: et ſicut is q̃ filius ẽ p naturã mũdũ cũ ſuo principe triũphauit: ſic ⁊ nos victores mueniam̃ quotq̃t ſumus filij adoptõnis. Victores ſane ſed in ipo q̃ confortat nos. in q̃ et poſſumus oĩa: q; hec ẽ victoria q̃ vincit mũdũ: fides nr̃a. Fide ſiquidẽ in dei filios adoptam̃: fidẽ in nobis mũdus in maligno poſitus odit atq; pſequitur: fide q̃ ⁊ vincitur ſicut ſcptũ eſt Sãcti p fidem vicerũt regna. Quid mihi attribuaꝫ fidei victoria: cuius eſt etiã vita? Juſtus inquit ex fide viuit. Quotiẽs ergo tẽptatõi reſiſtis. quotiẽs vincis malignum: noli ꝓpꝛijs tribuere viribꝫ: noli in te ſed magis in dño gloriari. Quando enĩ fortis ille armatus tue cederet infirmitati? Audi denicq; qđ dñici oſtitutus paſtor ouilis ammoneat. Aduerſarius inquit vr̃ diabolus tanq̃z leo rugiẽs circuit querẽs quẽ deuoret: cui reſiſtite fortes in fide. Fides

quēadmodū sibi veritatis testimonia cōcinnāt? Paulus fide regna vicisse scōs: petrus principi mūdi resistēdū in fide: iohānes q̄s hec ē victoria q̄ vincit mūdū fides nostra Sequiē. Quis ē qui vincit mūdū: nisi q̄ credit qm̄ ihesus ē filiꝰ dei? Certū id quidē frēs omnes q̄ nō credit in filiū dei ex hoc ipo iā nō modo victū eē: ꝫ etiā iudicatū. Sme fide eni impossibile ē placere deo. Verūtam̄ potest forte mouere q̄ taz multos videmus credēte sine filiū dei esse adhuc tñ mūdi nihilominus cupiditatib irretitos. Quid ergo ait. quis ē q̄ vicit mūdū. nisi q̄ credit q̄ ihs ē filiꝰ dei: cūz ipe iā mūdꝰ id credat? An nō ipi q̄s demones z credūt: et tremiscūt? Sz dico. Putasne filiū dei reputat ihesū q̄squis ille ē homo. q̄ ipius nec terreē ommatōnib. nec attrahiē pmissionib: nec p̄ceptis obtēpat. nec osilijs acquiescit? Nōne is etiā si fateatur se nosse deū: factis tñ negat? Porro fides sine opibus mortua ē in semetipa. Nec sane mirū videri p̄t si neq̄q̄ vincit: q̄ nec viuit quidē. Queris q̄ nā sit viuida z victoriosa fides? Illa sine dubio: p quā xp̄us habitat in cordib nr̄is. Cristus eni z virtus ē et vita nostra Cū cristus apparuerit vita vr̄a ait apostolus: tūc z vos apparebitis cū ipo in gloria. Vñ glia: nisi de victoria? Aut quare cū ipo apparebim? nisi q̄ in ipo vincimus? Demq̄ si hijs tm̄ data est potestas filios dei fieri qui suscipiunt christum: de eis quoq̄ solis intelligendu z est q̄d dicitur. omnis qui natus est ex deo vincit mundum. Inde est q̄ hic q̄s cū dixisset. quis ē qui vincit mūdū nisi q̄ credit q̄ ihs est filius dei: ut planius faceret eā omēdari fidem p quā ut dictū ē xp̄us in cordib nostris habitat: addidit otinuo de ipius aduētu dicens. Hic ē q̄ venit p aquā z sāguiē ihs xp̄us. Adhuc aūt supemmētiorez viā ostēdēs: et sp̄us ē in quit. q̄ testificaē. qm̄ ihs ē filiꝰ dei. Sane q̄ interponit signāter repetēs nō in aqua solū ꝫ in aq̄ z sāguine: ad mosi differētiaz arbitror accipiēdū. Moyses quidē in aq̄ venit: a q̄ et nomē accepit ut moyses vocareē. Recolāt quibus nota ē historia veteris testamēti: quēadmōdū in egipto dū puuli omes isra helitici germinis necarētur: expositū in aquis moysē tulerit filia pharaonis. Et vide si non manifeste xp̄i et in hoc ipo videē p̄cefisse figura. Simile nēpe cū pharaone etiā hero des fuspitione laborās ad eadē ouer fus ē crudelitatis argumenta: ꝫ eodē modo ē et ipe delusus. Vtrobiq̄ p vnius fuspecta psōna trucidatur numerositas puerorū: vtrobiq̄ qui q̄rebatur euadit. Et quō moysen filia pharaonis: ita xp̄m q̄s egiptus q̄ nō immerito pharaonis intelligitur filia fuscipit oseruādū. Manifeste tamē plusq̄ moyses hic utpote q̄ venerit nō i aqua tātū. ꝫ in aqua et sāguine. Aque eni multe: populi multi. Venit ergo in aq̄ tm̄: q̄ congregauit quidē pplm̄: ꝫ populū nō redemit. Mār ipa q̄s de seruitute egiptia liberatio nō moysi. ꝫ agni sāguine facta est: liberandos nos p̄figurās avana nr̄a ouersatōe huius seculi sāguine agni immaculati xp̄i ihu. Hic ē ver? legifer noster. apud quez copiosa ē redēptio. Mortuus ē eni nō tātū p gente: sed ut filios dei qui disperfi erant. congregaret in vnū. Memēto sane hūc esse iohānē quividit z testimoniū phibuit. et sci

mus q: verū ē testimoniū eius :exis se de latere dñi dormiētis in cruce sā guinē simul ⁊ aquā: quo vidēlicz dor mienti nouo adē noua de latere suo p ferre ē pariter ⁊ redimere ē ecclesia Sic ergo hodieq; ad nos p aquā et sanguinē venit ut sit aq̄ et sanguis testimoniū aduētus eius fideiq; vi ātricis. ſ Nō solū aūt :ꝫ testimonium est maius hijs qđ phibz spūs veri tatis. Horū triū testimoniū verū cer tūq; ēt felix aia q̄ mere ē illud acci pe. Tres eni sūt qui testimoniū dāt in terra: spūs. aqua. et sāguis. ¶ In a qua quidē baptismū intellige: in sā guine martirium: in spū caritatem. Spūs eni ē q̄ viuificat: et fidei vita dilectō. Deniq; si queris qđ spiritui et caritati respōdeat paulus :q: ca ritas dei diffusa ē in cordibo nostris p spm̄ sanctū q̄ datus ē nobis. ſ Neces sario q; spūs addit aque ⁊ sāguini: cū eodē apto teste fine caritate q̄ quid habeas mihi p̄fit. ¶ Jaz vero q: baptismū aq̄. martiriū diximus san guine designari: memēto ⁊ vnicū et cotidianū esse baptismū similiter et martiriū. Est enī ⁊ martirij genus ⁊ q̄dam effusio sāguinis in cotidiana corpis afflictiōe: ē ⁊ baptismus ali quis i opūctōe cordis. et lacrimarū assiduitate. Sic q̄ppe infirmis ⁊ pu sillis corde necesse ē ut quē semel p xp̄o ponere nō sufficiūt: saltē mitio rí quodā ꝫ diuturnioꝛ martirio sāguinē fūdāt. Sic ⁊ baptismi sacra mētū qm̄ iterari nō licz: hijs qui se pius in mltis offēdūt frequēti opor tet ablutiōe suppleri. Vnde ⁊ p̄pha lauabo mq̄t p singulas noctes lectū meū: lacrimis meis stratū meū riga bo. Vis ergo nosse quis ē q̄ vincit mūdū? Nue i eo vincēda sūt: diligē tius intuere. Si quidē ⁊ hoc ipm bea tꝰ iste iohānes intbicat dicens. Ca rissimi nolite diligere mūdum. neq; ea q̄ in mūdo sūt. Oīne eni qđ in mū do ē ocupiscētia carnis ē: et cōcupi scētia oculoꝝ ⁊ ambitio seculi. De sūt tres turme q̄s fecerūt chaldei: ꝫ memini q; sanctū iacob fecisse tres turmas: cū timeret a facie esau redi ēs de mesopotamia. Et wb ꝯ adū sus triplex genus tēptatōis tripli ci opus ē mo'mēto: ut carnis qui dē ocupiscētia ip̄ius mortificatione vincat. quaz si memistis in sāguinis testimonio diximus intelligēdam: oculoꝝ vero ocupiscētiā supet stu diū opunctōis ⁊ assiduitas lacrima ruz. Porro ābitōnis vanitatē vtus caritatis excludat :q̄ sola castificat aiam: sola purgat intētōnem. Cer tum quippe triūphati mundi testi moniuz ē. si corpus castiges ⁊ subi cias seruituti. ne pernicioſa liberta te seruiatu voluptati: si fletui p̄beas oculos magis q̄ petulātie vel curio sitati: si deniq; spirituali dilectione flagrans nulle animum dederis va nitati. Merito sane vnus est qui in terra pariter ⁊ in celo testimonium p̄hibet spūs: quia siue corpis affli ctō cessabit. siue lacrimarū fons ex siccabitur: sed caritas nunq̄ excidit Prelibatio quedam est in presenti cōsūmatō ⁊ plenitudo in futuro ma net. Verūtamen licz maneat post a quā et sāguinem spūs: aqua quippe et sāguis regnū dei nō possidebūt. interim tñ aut vix aut nullo modo inuenire ē spm̄ siue illis: qm̄ hij tres inquit vnum sunt ⁊ : ut quolibet ex hijs tribus deficiente adesse cetera non presumas. Simul vero iuncta testimonia ista credibilia facta sūt nimis: nec poterit cui in terris sūppe tūt hec. carere testimoiovl in celis.

Confitet dei filiū cotaz hoibus nō vbo neqz lingua ꝫ opet veritate: t filius qz confitebit eū cotā angelis dei. An vero ei deesset poterit m testimonio pr̄: cui filium videat attestātē? Sme dubio ofitebit et ipe qz viderit m abscōdito. Sed neqz spūs quidē a pre filioqz dissentiet: quippe q̄ pris filiqz sit spūs. Demqz q̄ nā modo careat testimoniuz eius m celo: q̄ habere illius meruit t in terra? Tres ergo sūt qui testimonium dāt m celo: pater et filius t spūs sanctus. Et ne quā forte dissonātiā suspiceris: hn tres vnū sūt. Magnum pfecto habituri sūt testimoniū qs m celo pater suscepit tangz filios t hetedes: filius asciuerit tāgz frēs et cohetedes: spūs sanctus adhetentes deovnū spm̄ faciat esse cum eo. Est enī spūs ipe indissolubile vinculum trinitatis: p quē sicut pater t filius vnū sūt. sic t nos vnū sumus m ipis: eo miserāte q̄ p discipulis hoc ipsuz orare dignatus ē iħu xpo domino nostro.

Sermo secūdus vñ sup.

Xepistola beati iohannis hodie nobis est lectio recitata: m qua discimus testimoniū dare triplex m celo: triplex m terra. Et quidē p meo sapere illud stabilitatis hoc repatatōis ē signū: illud angelos istud homines: illud beatos a miseris: istud iustos discernit ab impij s. Angelis siquidē q̄ m prima illa puaricatōe supbiente lucifero m vritate steterūt meri to testimoniū phibet visio trinitatis: hoibus qs diuina miseratio saluat: spūs. aq̄. et sanguis. Quid mi phibeat testimoniū pr̄: a quibz honorat? ē ut pater? Tibi vero maligne fic loquit̄. Si ergo ego pater: vbi ē honor meus? Careas oīmo necesse ē testimōio pris. cuius tibi gliā vsurpare conaris: nō honorare eū cupiens ꝫ equare. Sedebo inquit m mōte testamēti: et similis ero altissimo Itane mō creatus patri spirituum osedebis? Et certe necdū tibi dixit: sede a dextris meis. Sz nescis o impudēs: vnigenitus ille ē cui eterna generatōe pris equalitas collata ē et osessus? Tu rapinā cogitās esse equalis deo: filio gliā inuides gliā quasi vnigeniti a pre: et ne ab ipso quidē testimoniū merearis habere. An vero poterit detestato a patre et filio vtriusq; spūs attestari? Ab mnat̄ supbū pfecto et inq̄tū q̄ sup quietū t humilē requiescit: amator pacis t vnitatis osecrator. adūsuz te p pacet vnitate zelat̄. Quid mirū frēs. si timemus ne forte pusillā hāc vineaz dñi. depascī singularis ferus incipiat? Quātos enī celestis vinee palmites prima illa singularitas oculcauit? Sed forte supbiā quidez m eo facile aduertistis: nō aūt singularitatē. Dico g̃. Vbi stabat vnūsitas āgelorz: nunquid caruit singularitatis vicio q̄ sedere velle pūpsit? An forte q̄ritis vñ mihi nota sit hs statio āgelorz? Duos teneo ydoneos testes: quoz vterqz qs vidit hoc testat̄. Vidi dñm sedē tē ait ysaias: seraphm aūt stabant Et daniel. milia inq̄t miliū ministrabāt ei: et decies milies cētena milia assistebāt ei. Ant terciū defideratis: ut m ore triū testiū stet oīe vbum? Apsm pfero: q̄ vsqz ad terciuz rapt̄ē celū: t rediēs loq̄bat̄. Nōne omnes administratorij sūt spirit̄? Sic eme vbi stant omnes. vniuersi ministrant: tu pacis inimice sedebis?

Plane cõtristas spm: qui habitare facit vnius moris in domo. Offẽdis caritatez: qz semdis vnitatẽ: rupis vinculũ pacis. Merito pinde angelozz q̃ suũ nec odimẽ nec domiciliuz reliqre caritati vnitati et paci spũs attestatr: a quo sane tuar inuidia r singularitas r inq̃etudo reprobatr. Et hoc quidez de eo testimonio. qđ datur in celis. Est et aliud qđ datr in terra: ab discernẽdo solutiq̃ qui in ea fũt exules ab indigenis: ꝺ ẽ celi ciuer a ciuib babilonis. Mñ enĩ sine testimonio electos suos deserat dr? Aut certe q̃ nã eis esse poterat osolatio inter spẽr metũ. sollicitudine anxia fluctuãtib: si nullum omino electõis sue habere testimoniũ mererẽtur? Nouit dns q̃ fũt eius: et solus ipe scit. qs elegerit a principio. Nuis vero scit hoim. si ẽ dignus amorevel odio? Nꝺ si ut certũ ẽ. certitudo nobis omino negatr: nũquid nõ tanto delectabiliora erunt si qua forte electiõis huius signa possim? inuenire? Nuam enĩ requiẽ habere pt spũs nr: dũ pdestinatõis sue nullũ adhuc testimoniũ tenet? Fidelis pinde fmor omĩ acceptõe dign?: quo salutis testimonia omẽdatur. Hoc sane vbo r electis osolatio ministratr: et subtrahit reprobis excusatio. Cognitis siquidẽ signis vite: q̃squis hec negligit. manifeste ouicit ĩ vano accipe aiaz suã r p nihilo habere terrã desiderabilẽ oprobatr. Tres sunt inqt q̃ testimoniũ dãt in terra: spũs aqua r sãguis. Scitis fratres qz in pmo homine peccauimus omes: in ipo etiã cecidimus vniuer. Cecidimus sane in carcerẽ: luto pariter r lapidibus plenũ. Exinde iacebamus captiui. in q̃nati. oquassati: donec venit deiderat? gẽtibus qui nos redimeret. ablueret. adiuuarz Dic ẽ enĩ qui sãguinẽ ppriũ dedit in redẽptionẽ. aquã simul pduxit de latere suo in ablutionẽ: emisit deinde de excelso spm̃ suũ q̃ adiuuaet in firmitatẽ nram. Vis ergo nosse an hec aliqđ operenr in te ne forte reus fis sãguinis dñi quẽ euacuas q̃n tũ in te ẽ. ꝫ et aqua ipa que debuerat mũdare in sordib pmanẽti iudiciũ dãnatõnis accumulet: spũs q̃ cui resistis nõ liberet maledictum a labijs suis? Cauẽdũ enĩ ne sint tibi ꝺ infructuosa q̃ necessario essent pariter r dãnosa. Nuis ẽ aũt q̃ testimoniũ habz effusi nõ sine causa sãguis xpi: misi q̃ cõtinet a pccatis? Seu us enĩ peccati ẽ qui peccatuz facit: ut si deinceps continere poterit r iugum abicere misere seruitutis certissimũ sit testimoniũ redemptionis: quam opatur sine dubio sãguis xpi. Verũ nõ sufficit peccatori cõtinentia: si nõ etiã assit pnitẽtia. Habet ergo et ab aqua testimoniũ: qui laborat in gemitu suo lauãs p singulas noctes lectũ suũ. Sic enĩ sanguis ille redemit ut nõ regnet peccatuz in nro mortali corpe: sic aqua illa abluit. ab hijs peccatis q̃ omisimus ante. Sz quid erit q̃ lõgo catenazz vsũ r carceris habitatõe crudeli cõfracti sumus: atq̃ collisi defecimus in via vite? Inuocemus spm̃ viuificatorẽ et adiutorẽ: cõfidẽtes qz dabit pater qui ẽ in celis spm̃ bonũ petẽtib se. Sane nouũ supueisse spm̃: certissime cõuersatio noua testatr. Iam ut breuiter repetã: a sanguine r aqua et spũ habere ẽ testimoniũ: si otimes a peccatis: si dignos agis pnitẽtie fructus: si facis opa vite.

In rogationibus.

Vis vr̃m habebit amicus et cetera. Quid est q̄ amicus vnum phibet aduenisse: nec tñ otētus ē querere panē vnū? Putasne voracē estimabat amicus: vt nō posset vni sufficē panis vn⁹? Nā vni quidē tres apponere panes mcōsequēs oñimo videt̄. Puta ergo cū vxore mācipio hoiez aduenisse: ut suū cuiq; panē apponere velit amicus. Ego quidē amicū venientem ad me: nō aliū intelligo q̄z meipm. Nemo quippe carior mi: nemo germanior ē. Ad me ergo de via venit amicus: cū trāsitoria delerēs ad cor redeo sicut scptū ē: redite p̄uaricatores ad cor. Deniq; tunc vere sibi q̄sq; amicus ē cū devia redit: qñ q̄ diligit iniquitatē odit aiam suā. A die itaq; ouersionis mee: de via ad me venit amicus. Venit de regione lōginqua: vbi pascē porcos et ip̄or filiquas insatiabiliter esuriē solebat Venit fame laborās: defect⁹ media: attenuatus ieiunio. Venit necesse habēs muenire amicus: sed heu me paupem elegit hospitē: et vacuus ingreditur habitaculū. Quid faciam huic amico miserо et miserabili? Omnino enī nō habeo q̄d ponā ante illū Fateor amice: ego mēdicus. Quid veisti ad me amice in necessitate tāta? Nō sū mēdicus et nō est in domo mea panis. Festina inq̄t discurrere: suscita amicū tuū illū magnū. q̄ maiorez dilectōem nemo habet: ꝙ neq; substātia apliorē. Quere. pete. pulsa. q̄ omis q̄ q̄rit inuenit et qui petit accipit: et pulsāti apietur. Clama et dic amice comoda mihi tres panes Qui sūt isti panes frēs? Vtmā mereamur accipe eos. Forte enī et ipos nemo scit. misi q̄ accipit. Credo tñ pe tēdos nobis esse tres panes: veritatis. caritatis. fortitudinis. Disstribo egere me fateor: veniēte ad me amico devia: veniēte aūt ut dixi cuz vxore mācipio. Deficit quippe ratio mea ipe ē enī vir p̄ ignorātia veritatis: lāguet et volūtas p̄ media affectōis: infirmat̄ caro p̄ inopia fortitudinis. Nā et ratio minus intelligit q̄ agēda sūt et volūtas minus diligit intellecta: et ad hec etiam corpus qđ corrūpitur aggrauat aiaz: ut nō q̄cūq; volumus illa faciamus Aruit cor meū etiā et corpus meum: qz oblitus sū comedere panē meum. Neq; enī paterer hūc defectū si iugiter exercitata esset ratō in inquisitōe veritatis: voluntas in desiderio caritatis: caro in opatōe fortutis. Comoda ergo mihi amice tres panes: ut intelligā: ut faciā volūtatē tuā. Sic enī viuitē: et in talibus vita spūs mei dicēte scptura: qñ vita in volūtate eius.

In ascēsione dñi sermo p̄mus.

Ecūbentibus undecim discipulis. apparuit illis ihesus. Apparuit vere benignitas et humanitas saluatoris. Multā enī fiducia prestat. q̄ libēti⁹ assit oratōi incūbētibus: qñ nec recūbētibus q̄dem dedignat̄ adesse. Apparuit inquā benignitas eius q̄ cognouit figmētū nr̄m: nec dedignat̄ necessitates nr̄as: ꝙ miserat̄: si tñ curā carnis nō in desiderio facimus sed in necessitate. Nō obliuiscerās idē apstus siue māducamus inq̄t. siue aliquid aliud facimus: oñia in gloriā dñi faciamus. Potest tamē quod recumbentibus apparuit ad id quoq; referri. quod alibi calumniantibus iudeis adversus discipulos non ieiunantes

non possunt inquit filij sponsi lugere quamdiu cum eis est sponsus. Sequitur. Et exprobrauit incredulitatem illorum et duritiam cordis: quia his qui viderat eum resurrexisse non crediderunt. Audis xpm discipulos increpantem imo quod durius sonat etiam exprobrantem: nec quicunque: sed ea hora qua eis cor pale presentia subtracturus videri poterat magis ab increpatione tacere debuisse. Noli ergo indignari decetero: si te quis aliquando xpi vicarius increpauerit. Id enim exhibet: quod ascensurus ab eis in celum suis xpus legitur exhibuisse discipulis. Sed quod est fres quod dicit. his qui viderant eum resurrexisse non crediderunt? Aut quis fuere: quorum beati oculi glorioso resurrectionis dignice meruerunt videre miraculum? Neque enim resurgentem illum quis scripsit aut credit vidisse mortalium. Restat ergo de angelis accipiendum: quibus vtique resurrectionis testimonium phibentibus apostolorum pusillanimitas hesitauit. Iazvero faciat quod scriptum est comitante disciplina et scientia doce me visitatio eius gratia exprobrationis cesura. predicatio quia doctrina sequitur et dicat. Qui crediderit et baptisatus fuerit: saluus erit. Sed quid ad hec dicemus fres? Magna nimis videntur secularibus hoibus in hoc verbo data fiducia: vereorque ne dare eam incipiat in occasione carnis: blandientes sibi plusquam oporteat fine operibus de baptismo et credulitate. Verumtamen videremus quod sequitur: signa autem eos qui crediderunt hec sequentur. Nec minor fortasse videbitur ipsis quia religiosis ex hoc verbo puenire desperatio: quam ex verbo prorsus vane spei data seculariibus occasio videretur. Quis enim ea que in primi loco scripta sunt signa videtur habere credulitatis fine qua nemo poterit saluari: quam qui non crediderit condenabitur. et fine fide impossibile est placere deo? Quis inquam demonia eicit: linguis loquitur. serpentes tollit? Quid grande? Si nemo hec horum aut paucissimi nimis videntur habere temporibus aut nemo saluabitur. aut horum soli qui his muneribus gloriantur: qui non tam merita sunt quam indicia meritorum: adeoque multi dicentes nonne in nomine tuo demonia eiecimus. et in nomine tuo virtutes multas fecimus. audiet habeat in iudicio. nescio vos. discedite a me operarii iniquitatis. Vbi enim quod ait apostolus cum de iusto iudice loqueretur qui reddet vnicuique iuxta opera sua: si quod absit querenda sunt in iudicio signa potius quam merita? Sunt tamen ipsa merita signa certiora quedam: vtique et salubriora. Nec difficile arbitror nosse quemadmodum intelligi signa possint presentia: ut sint indubitata signa credulitatis: ac per hoc et salutis. Primum enim opus fidei per dilectionem operatis cordis compunctio est: in qua fine dubio eiciuntur demonia cum eradicantur e corde peccata. Eximde qui in christum credunt linguis locuntur nouis: cum iam recedunt vetera de ore eorum: nec de cetero vetusta prothoparentum lingua locuntur declinantium in verba malicie ad excusandas excusationes in peccatis. Vbi vero compunctione cordis et oris confessione priora sunt deleta peccata: ne recidiuum patiantur et sint posteriora peiora prioribus. serpentes tollat necesse est: id est ut venenatas fugestiones extinguant. Quid tamen agendum si qua forte radix pullulat que tam velociter nequeat extirpari: sed stimulat animum ocupiscentia carnis.

Profecto ſi mortiferū q̄d biberint nō nocebit eis: qm̄ iuxta ſaluatoris exēplū cū guſtauerit nolēt bibere: id ē cū ſenſerint nolēt ꝺſentire. Sic eni nō eos nocebit: q; nulla dāpnatō ē hīs q̄ fūt in criſto ihēſu: ocupiſcētie ſēſꝰ abſq; ꝺſēſu. Quid tñ? Moleſta certe ⁊ piculoſa ē fic corrupte et infirme affectionis lucta: ß q̄ cre biderint ſup egros manus imponēt et bene habebunt: id eſt egras affectiones bonis operibus oprient. et hoc remedio curabūtur.

Sermo ſecūdus vñ ſup̄.

Olēmitas iſta Fratres cariſſimi glorioſa ē. et ut dicam gaudioſa: in qua et ſingularis xp̄o gloria: et nobis ſpiritalis letícia exhibet. Cōſūmatio eni et adimpletío ē reliquarū ſolēmitatū: et Felix clauſula totiꝰ itinerarij filij dei. Qui eni deſcēdit: ipe ē ⁊ q̄ aſcendit hodierna die ſup oñes celos: ut adimpleret oñia. Jam eni cū ſe dñm vniuerſoꝝ que fūt in terra ⁊ in mari et in inferno p̄baſſet: non reſtabat miſi ut aeris ⁊ celoꝝ ſe eē dñm argumētis ſimilibꝫ vel certe potioribꝫ approbaret. Terra eni ognouit dñz: q; ad vocē vtutis eius cū clamaſſet magna voce laſare veni foras. mortuū reddidit. Cognouit mare: q; ſolidus ſe p̄buit ſub pedibus eius: ita ut apli eū putabāt fātaſma eſſe. Cognouit infernus cuius ipe portas ereas et vectes ferreos ꝺfregit: vbi et ligauit illū inſatiabilē homicidā. q̄ vocaē diabolus ⁊ ſathanas. Profecto q̄ mortuos ſuſcitauit leproſos mūdauit. cecos illuminauit. claudos firmauit. et oñes exſufflauit infirmitates dñs oñiz fuit: et eadē manu qua fecerat: q̄ defecerāt reficiebat. Sic et q̄ in ore piſcis cū ipo ſta terē mueniri p̄dixit: patet peculbuibio q; maris et oñiū q̄ in mari mouētur dñs fuit. Qui vero traduxit aereas poteſtates ⁊ affixit eas cruci fue: claret q; ſup infernales officinas poteſtatē accepit. Dic ē eni q̄ ptrāſijt bñfaciēdo ⁊ ſanādo oñes oppreſſos a diabolo: qui ſtetit in loco cāpeſtri ut doceret turbas: ante p̄ſi dē ut alapas ſuſtineret: toto tempore quo in terris vifus eſt ⁊ cū hoibꝫ cōuerſatus in laoribꝫ multis: ſtās et operās ſalutē in medio terre. Ad claudēdam igīē tunicā tuā meōſuti lē dñe ihēſu: ad p̄ficiēdā fidei nre integritatē reſtat ut videtibus diſcipulis p̄ mediū aeris ficut aeris dñs aſcēdas ſup oñes celos. Ex tūc p̄babitur q; dñs vniuerſoꝝ tu es. q; oñia in oñibꝫ adimpleſti: et iā tibi p̄fecto debebiē. ut in nōie tuo oñe genu flectatur celeſtiū terreſtrium et infernoꝝ: et oñis lingua ꝓfiteaē quia tu es in gloria ⁊ in dextera patris. In hac dextera fūt delectatōes vſq; in fmē: et ideo monet apſus vt q̄ramus q̄ ſurſū fūt vbi xp̄s ē in dextera dei ſedēs: q; illic profecto theſaurus noſter eſt ihēſus xp̄us: in q̄ ſunt oñes theſauri ſapiētie et ſciētie abſconditi: in quo habitat oñis plenitudo diuinitatis corporaliter. Quid tñ putatis Fratres quātuſdolor et timor irrupit apoſtolica pectora cum eum viderunt a ſe tolli ⁊ attolli in aera. non ſcalis adiutum non ſubleuatum humbus: et ſi angelico comitatum obſequio non tñ fultum auxilio: ſed grabentem in multitudine fortitudinis fue ? Impletum eſt quod de eis dixerat: quo ego vado vos non poteſtis venire Quocunq; enim terrarum iſſet: eum indiuiſibiliter ſequerentur.

Mare ſicut petrus fecit aliqñ cū eo
etiā ſubmergēdi intrarēt: ſ hac ſe-
qui nō poterāt q corpus qđ corrū-
pitur aggrauat aiam t deprimit ter
rena inhabitatō ſenſū multa cogi-
tantē. Dolor ergo minius erat: q
videbāt illū ꝑpe quē oīa reliqrāt
a ſuis ſenſibꝫ t aſpectibꝫ tolli: ut nō
poſſent ablato a ſe ſpōſo. Filij ſponſi
nō lugere: timor q orphani reli-
bātur in medio iudeoꝝ: nōdū cōfir
mati vtute ex alto. Benedicens g
eis ferebat in celuz. Forte concuſſis
illius ſingularis miſcdie viſceribus
cū miſeros ſuos t paupem ſuā ſco-
lā relinqueret: miſi g veniebat para
re eius locū: et q expediebat ut p-
ſētiā eis ſubtraheret corpalē. Nuā
felix. g digna iſta ꝑceſſio ad quaz
ne ipi quidē adhuc apli digni fue-
rūt admitti: cū aiaꝝ ſcāꝝ t celeſti
um virtutū triūphali pompa deduc-
tus ad patrem: ſedet a dextris dei.
Nūc vere adimpleuit oīa: q na-
tus ē inter boies. cū homibꝫ uerſa-
tus ē. ab boibꝫ et p boibꝫ paſſus
ē t mortuus ē: reſurrexit. aſcēdit. ſe
det ad dexterā dei. Agnoſco tuni-
cā deſup cōtextā p totū: quā ſupna
illa māno claudit: vbi adimpletus
ē et adimpleuit oīa dñs ihūs xps
Verūtamē qđ m t ſolēnitatibꝫ iſtis:
Nuis me conſolabit dñe ihu. q te nō
vidi cruce ſuſpenſū. plagis liuidum.
pallidū morte: q nō ſū crucifixo cō
paſſus. obſecutus mortuo: ut ſaltez
lacrimis meis loca illa vulnerū de-
limirez? Nuō me dereliquiſti inſalu-
tatū: cū formoſus in ſtola tua rex
glorie in alta celorum te recepiſti?
Prorſus renuiſſet conſolari aia mea:
niſi me āgeli in voce exultatōis ꝑue
niſſent: q et dixerūt. Viri gallei qđ
ſtatis aſpiciētes in celū? Hic ihūs q
aſſūptus ē a vobis in celū: ſic veniet
quēadmodū vidiſtis eū eūtem in ce
lū. Sic inquiūt veniet. Ergone ve-
niet querē nos. in illa taz ſingulari
g vniuerſali ꝑceſſione: cū ꝑcedētibꝫ
oīnibꝫ āgelis et ſubſequētibꝫ homi
nibꝫ vniuerſis deſcendet iudicare vi-
uos t mortuos? Proculdubio veni-
et: ſ quō aſcēdit nō quō āte deſcen
dit. Humilis eni pus venit aias ſal-
uare: ſublimis autē veniet cadauer
iſtud reſuſcitare t ꝓfigurare corpi
claritatis ſue: ut infirmior huic va-
ſculo abūdātiorē impendere videat
honorē. Tūc eni videbit cū poteſta
te magna et maieſtate: q príus in
infirmitate carnis latuerat. Intue-
bor t ego eū ſ nō modo: videbo euz
ſ nō ꝑpe: ut hec ſecūda glorificatio
prioti glorificatiomi ꝑpter excellen
tē gloriā manifeſte plucear: cū ipe
aſſumptus eſt ad dexteram patris:
et aſſiſtit nūc vultui dei p nobis. Se
det aūt ad dexterā habens in dex-
tera miſericordiam in ſiniſtra iudi-
ciū: et miſericordiā multā nimis. et
iudiciū mltū nimis: in dextera aquā
in ſiniſtra ignem immobiliter tenēs
Et quidem corroborauit miſericor-
diam ſuam ſuper timentes ſe ſecun
dum altitudinē celi a terra: ut ma
iores cumulos miſeratōnū dñi ſen-
tiant g ſit ſpaciū inter celum et ter-
rā. Propoſitum nāq dei ſuper illos
manet immobile: et miſericordia do
mini ab eterno t vſq in eternum ſu
per timentes eum. Ab eterno per
predeſtinationem: in eternum per
glorificatōnem. Similiter et in re-
probis terribilis eſt ſuper filios ho
minum: et verimq ſtat fixa ſen-
tentia eternitatis: et in hijs qui
ſalui fiunt et in hijs qui periunt.
Nuis ſcit ſi omnium veſtrum quos

hic video noia scripta sint in celis: et in libro p̄destinatōis annotata? Vocatōnis enī et iustificatōnis vre aliq̄ signa mihi videor intueri: in cō uersatiōe hui⁹ tāte hūilitatis. Quā to putas gaudio replerentur oīa ossa mea: si id scire cōtingēt? Sz nescit hō vtrū sit dign⁹ amore ā odio. Propterea dilectissimi perseuerate in disciplina quā suscepistis: vt per hūilitatē ad sublimitatē ascēdatis: qr hec ē via. et nō ē alia p̄ter ipam. Qui aliter vadit cadit potius q̄ ascēdit: qr sola ē hūilitas q̄ exaltat: sola q̄ ducit ad vitā. Cristus enī cū p naturā diuinitatis nō haberet q̄ crescceret vel ascēderet. qr vltra deū nihil est: p descensum quō crescceret inuenit vemēs incarnari. pati. mori. ne morēmur in eternū: ppt qđ deus exaltauit illum: qr resurrexit. ascendit. sedet ad dexterā dei. Vade et tu Fac similiter. Neq; ascendere potes nisi descenderis: qr ut eterna lege Fixū ē. oīs q̄ se exaltat hūiliabit? O puerilitas. o abusio filior⁹ adā: q̄ cū ascēdere difficilimū sit descēdere aūt facilimū: ipi et leuiter ascēdunt et difficilius descēdūt parati ad ho nores et celsitudines graduū eccle siasticor⁹: ipis etiā angelicis hume ris Formidādos. Ad sequēdū aūt te dñe ihu vix inuenūtur. q̄ vel trahi patiātur: q̄ velint duci p viā māda tor⁹ tuor⁹. Alij enī trahūtur. q̄ post sunt dicere trahe me post te. alij dū cūtur qui dicūt introduxit me rex in cellaria sua: alij rapiuntur: sicut apl̄us raptus ē ad terciū celū. Et p̄ mi q̄dē felices qui in patiētia possi dent aias suas: secūdi feliciores qr exvolūtate sua cōfitētur ei: tercij fe licissimi q̄ inp̄fūdissima dei miscdia. q̄si quodāmo sepulta iā arbitrij sui p̄testate i diuitias glorie in spū ar doris rapiūt: nescientes siue i corpe siue extra corpus: hoc solū sciētes q̄ rapti sunt. Beatus q̄ vbiq; te ducez habet dñe ihu: nō illū refugā spiri tum qui statim ascendere voluit et tota diuinitatis dextera pcussus est Nos aūt p̄pl̄us tuus r oues pascue tue seq̄mur te. p te. ad te: quia tu es via. veritas. et vita: via in exemplo. veritas in p̄missō: vita in premio. Verba enī eterne vite habes: r nos ognoscimus et credim⁹. quia tu es xp̄us filius dei viui: q̄ es sup omnia deus bñdictus in secula.

Sermo. liij. vnde sup.

Obie celor⁹ dñs celor⁹ altā celesti potētia penetrauit: et mfirma carnis tāg̃ nubi la quedā excutiēs: induit stolā glie Eleuat⁹ est sol in ortu suo inualuit et mualuit. Dilatauit et multiplica uit radios sup terrā: nec ē q̄ se absco dit a calore eius. Redijt ad regiōz sapiētie sapiētia dei: vbi oīes bonū et intelligunt r requirūt intellectu pspicacissimi. affectu paratissimi: ad audiendam vocem sermonum eius Nos autē in regione ista sumus v: bi plurimum est malicie. sapiētie pa rum: quia corpus quod corrumpi tur aggrauat animam: et deprimit terrena inhabitatio sensum mul ta cogitantem. Per sensuz hic ego arbitror intellectum designarī: qui tūc vere deprimitur. cum multa co gitat cum nō colligit se circa illam vnā et vnicā meditationem que cō cipitur de ciuitate illa: cuius partici patio eius inidipm. Huiusmodi in tellectū oportet deprimi r distrahi p multa: multis r multiplicibz mōis

Animam vero hic estimo dici affe
ctiones que corrupto corpe diuis
passionib affiguntur: que mitigari
nunq̄ possunt ne dicā sanari: donec
voluntas vnū querat et tendat ad
vnū. Duo ergo sūt que in nob pur
gāda sunt. intellectus et affectus
Intellectus vt noverit: affectus vt
velit. Felices et vere felices illi duo
viri helyas ⁊ enoch: q̄b oēs mate
rie ⁊ occasiones ablate sunt que eo
rum intellectū impediant vel affe
ctū: quia soli deo viuēte sc nec nouēr
nisi deū: nec cupiūt nisi deū. Deniq
et de enoch legitur q: raptus ē ne
malicia mutaret intellectum eius:
aut ne fictio decipet aiam illi9. In
tellectus nr turbatus erat ne dicā
cecatus: affect9 inquinatus erat ⁊
multū mq̄natus: ꝫ xp̄us intellectū
illuminat. spūs scūs affectū purgat
Venit eni fili9 dei et tot et tāta mi
rabilia in mūdo opatus est: ut non
immerito intellectū nr̄m ab oīb
mūdanis reb euocauerit: ⁊ semper
cogitem9 ⁊ nunq̄ cogitare sufficia
mus: q: mirabilia fecit. Vere latissi
mos nobis ad spaciādū intelligētie
campos dereliquit: et torrēs cogi
tatōnū istaꝝ ꝓfundissim9 est: q̄ iux
ta ꝓp̄bam non possit transuadari.
Nuis eni sufficiat cogitaē qualiter
rerū dominus ꝑuenerit nos. venerit
ad nos. subuenerit nobis: et singu
laris illa maiestas voluerit mori vt
viuerem9. sernire vt regnaremus.
exulare ut repatriarem9: ⁊ usq̄ ad
suilissima opa inclinarivt cōstitue
ret nos sup oīa opa sua? Talē se
obtulit aplis ap̄ls dns: vt iā nō
inuisibilia dei p ea que facta sūt in
tellecta conspicerēt: ꝫ ip̄e facie ad
faciē viderē. qui oīa fecit. Et q:
discipuli carnales erāt et deus spūs
est: nec bene conuenit spiritui ⁊ carni:
vmbra corpis sui tēperauit se eis:
vt obiectu viuifice carnis viderent
verbum in carne: solem in nube. lumē
in testa: cereū in laterna. Spūs eni
noris nr̄i xp̄us dns: cui dixim9 in vm
bra tua viuim9 inter gētes. In vm
bra inquit tua inter gētes nō inter
angelos: vbi purissimū lumen pu
rissimis oculis intuebimur. Vnde ⁊
vt9 altissimi obūbrauit virgini: ne
nimio splēdore p̄stricta diuinitatis
fulgur etiā singularis aquila tole
rare nō possz. Ad hoc aūt carnē eis
ꝓfuit. ut omnē cogitatū eorū ab
humanis rebus ad carnē suaz qua
et mirabilia dicebat ⁊ mirabilia fa
ciebat adiuuarz: et sic de carne trās
ferret ad spm̄ q: spūs ē de9: et eos
qui adorant eū in spiritu et verita
te oportet adorare. Non tibi videē
eis intellectuz illūmasse cū aperuit
illis sensu vt intelligerēt scripturas:
ostēdens q: hec oportebat xp̄m pa
ti et resurgere a mortuis et ita in
trare in gloriā suā? Sed illi sanctis
sime carni eius assuefacti verbuz de
discessu eius audire nō poterāt: vt
eos relinqueret: p quo oīa reli
quissent. Quare hoc? Quia intelle
ctus illuminat9 erat: ꝫ nondū pur
gatus affectus. Vñ et benign9 ma
gister blande eos ac dulciter cōso
labatur dicens. Expedit vobis vt ego
vadā. Si eni nō abiero: paraclitus
nō veniet ad vos. Sed q: hec locut9
sum vobis: tristicia impleuit cor ve
strū. Quid ē q̄ xp̄o cōmorāte in ter
ris. spūs scūs ad eos venire non po
tuit? An carnis illi9 sortiū abhor
rebat: q̄ de ipo et p ipm̄ virgine ⁊
de virgine mre accepta erat et nata?
Absit. Sed ut oñderet nobis p quā
ambulaēm9 viā: formā apponeret:

cui imprimeremur. Et ille quidē illis
plorātibo eleuatus in celū spm scm
misit qui affectum eorū id est uolū-
tatem mūdauit imo potius altera-
uit: vt iam magis dñm velint ascen
disse: qui prius detimusse voluerant.
Impletū est qđ eis pdixerat: vos
aūt ostabimi: ꝫ tristicia vra uer
tet i gaudiū. Sic g eor intelligē
tia p xpm illuminata est. ⁊ uolūtas
emūdata p spm: ut sicut bonū noue
rint sic et velint: quod soluz pfecta
religio uel religiosa pfectio est. Re
cordor nūc helisei sancti: cui cū helye
as dixisset ut in discessu uel ascensū
suo postularet quod vellet: respon-
dit. Oro ut fiat spūs tuus duplex in
me. At ille. Rem difficilē postula s
sti. Attn sividerís qn tollar a te: e-
rit qđ petisti. Nōne tibi videtur he-
lyas ascēdentis dñi signare psonā:
helyseus vero chorū apostolicuz in
ascēsione xpi anxie suspirātem? Sic
enim helisei ab helya nullo pacto
auelli poterat: sic nec apostoli a xpi
pntia poterāt separi. Vix eni tandē
eis psuasit: qr sine fide impossibile es
set placere deo. Quis est ergo spūs
iste duplex qui queritē: nsi illumina
tio intellectus. et affectus purga-
tio? Res difficilis: qr rarus in ēris
est: qui illū habere mereatur. Atta
men sividerís inquit qn tollar a te:
erit qđ petisti. Nihil ē qđ ꝑpter ꝫ
habeāt pdere uel debeant alūni tui
dñe ihu: quia videntibo illis es eleua
tus in celū: et desiderātibo oculis te
secuti sūt gradientem in multitudi-
ne fortitudinis tue. Vel certe spūm
duplicē dicere possum? illud qđ sal
uator ad discipulos ait: qui credit
in me opa quę ego facio et ipe fa-
ciet: ⁊ maiora horū faciet. Nōne ma
iora xpo p xpm tn fecit petrus: de
quo legitur. qr in plateis ponebā
tur infirmi in lectulis. ut veniente
petro saltem umbra illi obūbraret
quēq illor: et liberarētur ab infir
mitatibo suis? Sus q enim dñs vm-
bra sua inuenitur infirmitates sa-
nasse. Non dubito ego intellectuz
oim vestrū qui hic estis illuminatū
esse: ꝫ nō affectū eque esse purga-
tū: manifestis approbabo coniectu-
ris. Oēs qđ bonū ē nostis: et viā p
quaz incedere et quō in ea incedere
debeatis: ꝫ uolūtas nōna est. Qui
dam eni ad oīa vie et vite hui ex
ercitia nō solū ambulāt ꝫ et currūt
imo potius volant: vt eis et vigilie
breues et cibi dulces et panni sua-
ues: labores nō solū tolerabiles ꝫ ⁊
appetibiles videātur. Alij aūt non
sic: ꝫ cor de aridor ⁊ affectōe recalci
trāte vix trahūtur ad hec: vix iehē
nali timore opellūtur. Quos dā nec
opellimus quidē quibo frons mulie
ris meretricis facta est: nolūt eru-
bescere. Sūt iterū mlti inter nos de
uno comedūt. nobiscū dormiūt: no
biscum cātant. nobiscum laborant
Miseri et miserabiles: utpote so-
cij tribulatōis: ꝫ osolatōis non ita.
Quid abbreuiata est mānus dñi
vt omnibo donare nō possit: qui ape
rit manū suā et implet oīe aīal be
nedictōe? Quid ergo in causa est ⁊
Illud oīmo qr nō videt xpm cū
tollitur ab eis: id est nō cogitant
quō eos orphanos reliqrit. q pe-
grini et aduene sint sup terraz: q
tādiu feculēti corpis horrido carcē
teneātur et non sint cū xpo. Nmōi
autē si diu ita pmānerint sub onere
aut opprimūtur ⁊ succūbunt: aut q
dāmodo in inferno sūt vt nunq re
spiciāt ad plenū i luce miseratōnuz
dñi nec i libertatē spūs: q sola facit

iugum ſuaue et onus leue. ℑnde autem tã pniciosa tepiditas emanat: quia affectus id eſt wlũtas eorum nondũ purgata eſt: nec bonũ ſicut wlũt ſic̃ noueri a ꝓpria ocupiſcentia abſtracti grauiter et illecti. Amãt enĩ in carne ſua terrenas oſolatiũculas ſiue in vbo ſiue in ſigno. ſiue in facto. ſiue in aliquo alio: ꝛ ſi hec in terrũ pũt aliqñ: nõ tñ ꝑmitꝫ rũpũt ℑnde eſt ꝙ raro affectiones ſuas dirigũt in deum: et eorũ opũctio nõ ꝺtinua ꝛ horaria eſt. ℑmpleri autẽ viſitatõnibꝫ dñi anima nõ poteſt. q̃ his diſtractõnibꝫ ſubiacet: ꝛ q̃nto magiſ illis euacuabiẽ. tãto ampliꝫ iſtis implebiẽ ſi multũ mltũ. ſi parũ parũ. Vel certe ſi magis ꝑbas nunq̃ iſte illis miſceri poterit in eternũ: quia vbi vaſa vacua nõ inuenit. oleũ ſtare neẽ ẽ: nec mittit vinũ nouum ſi inueteres nouos vt ambo ꝺſeruẽtur. ℑeq̃ enĩ ſpũs et caro. ignis et tepiditas in vno domicilio ꝺmorabiẽ: ꝑſertim cũ tepiditas ipſi dño ſoleat vomitũ puocare. Si enĩ apoſtoli ad huc carni dñice inherẽtes q̃ ſola ſcã qꝛ ſcũs ſãctorũ erat ſpũ ſcõ repleri nequiuerit donec tolleret ab eis tucarnis tue q̃ ſordiſſima eſt et diuerſaruꝫ ſpurcicianꝫ fantaſijs repleta ãſtrictus et oglutinatus. illũ meracliſſimuꝫ ſpũm te putas ſuſcipe: niſi carneis iſtis oſolatõnibꝫ fundit⁹ rerũciare tẽptaueris: Reuera cũ ince peris triſticia implebit cor tuuꝫ: ſ ſi pſeueraueris: triſticia tua ouertiẽ in gaudiũ. Tũc enĩ purgabiẽ affectus et wlũtas renouabitur vel potius noua creabiẽ: vt oĩa q̃ priuſ difficilia imo impoſſibilia videbantur: cũ mira pcurrãtur dulcedine et auiditate. Emittes inquit ſpiritũ tuũ et creabũtur: et renouabis faciem terre. Sicut ꝑ faciem exterior homo cognoſcitur: ſic ꝑ wlũtatem demonſtratur interior. Emiſſõ ergo ſpũ creatur et renouatur facies terre: id eſt terrena wlũtas fit celeſtis: pata ad nutũ citius obedire. Beati qui tales ſũt: qꝛ non ſolũ malum non ſentiũt: ſ in mira quadam cordis dilatatõne omorãtur. De illꝭ enĩ quos ſuꝑ omemorauim⁹ terribiliter ait deus. ℳon ꝑmanebit ſpũs meus in hoibus iſtis. quia caro ſunt id eſt carnales: et quicqd in eis ſpiritus fuerat: in carnez euanuit. ℳꝛ igitur cariſſimi hodierna dies eſt in qua ſponſus aufertur a nobis ꝛ nõ ſine tumultu aliquo aiorũ nſorũ: ad hoc tñ ut mittat nobis ſpm̃ veritatis: plorem⁹ ꝛ orem⁹ ut dignos noſ inuematvel potiꝫ efficiat: ꝛ repleat domũ iſtã vbi ſumus ſedentes: quatenus nõ vexatio ſ vnctio eiꝫ doceat nos de oĩbꝫ: ſicq̃ et intellectu clarificato et affectu purificato veiat ad nos: et apud nos faciat manſionem. Et ſic̃ ſerpens mox ſi deuorauit oĩes ſerpenteſ magorũ. ſic iſte cũ venerit abſorbebit oẽs carnales affectões et delectationes nſras et oſolatões: ita ut de laboze requiẽ. de tribulatione leticiã. de otumelia gloziã habeam⁹: ſic̃ illi quos repleuerat ibãt gaudẽtes a ꝺſpectu cõcilij qm̃ digni habiti ſunt ꝑ noie ihesu otumeliã pati. Spũs enĩ ihesu ſpũs bonus. ſpũs ſanctus ſpũs rectus. ſpũs dulciſ. ſpũs ꝑncipalis. ꝺc quid in hoc ſeculo nequã videẽ difficile ꝛ anguſtũ leue facit ꝛ latũ: op probriũ gaudiũ iudicat: deſpectõz exaltatõez eẽ pſuadet. Scrutem̃ ergo iuxta ꝓphetã vias nſras et ſtudia nſra: leuemus corda noſtra cuz manibꝫ. ut in ſolẽnitatibꝫ ſãcti ſpũſ

gaudeamus: et abundantiꝰ gaudea
mus: qui nos inducat in oēm ficut
ꝓmisit dei filius veritatem.

Sermo. iiij. vñ supra.

¶ natiuitatis et resurrectō
nis dñice digna deuotōe so
lēnia celebramus: hodiernū
quoq; ascensionis diē nō minus de-
uote cōuenit celebrari. ¶ In nullo fi-
quidē a festiuitatibꝫ illis ista dege
nerat: ꝙ finis earū et adimpletio ē
Merito quidē solēnitatis et leticie
dies agit̄: qñ sol ille supcelestis sol
iustīcie nr̄is se pñtauit obtutibꝫ: nu
be carnis et mortalitatis sacco ful
gorem suū et lucē tēporās maceſ
sibilem. Magna q̄ leticia et exul-
tatio multa mimis: qñ ociso sacco le
ticia circūdatus est: factaq; de me-
dio sacci ipius nō quidē substātia ꝙ
vetustate: ꝙ corruptōne. ꝙ miseria.
ꝙ vilitate: nr̄e dedicauit primordia
resurrectōnis. Verūtn quid mihi ꝛ
solēnitatibꝫ istis: si cōuersatio mea
vsq; adhuc detinet̄ in terris? Quis
verovel desiderare p̄sumeret ascen
siū celi: nisi qꝛ is qui descēderat por
ascendit? Dico ergo vobis nō mul
to mihi tolerabilior videret̄ exilij
hui⁹ habitatio q̄ iehenna: nisi do-
minus sabaoth reliquisset nobis se
men fiducie et exspectatōnis: quā
do eleuatus est in nubibus et spem
fecit credētib⁹. Demiq; nisi ego ab
iero inquit: paclitus non veniet ad
vos. Quis paraclitus? Vtiq; p quē
diffundit̄ caritas: et iam spes nō cō
fundit. ¶ Ille paraclitus p quē in ce
lis fit oblatio nr̄a: virtus ex alto: p
quā furſum sint corda nostra. Va
do inquit parare vobis locū: ꝛ si ab
iero iterū veniā: et assumam vos ad
meipm. Vbi eni fuerit corpus: ibi
cōgregabūtur ꝛ aquile. Videsne quē
admodum ceterarū solēnitatuꝫ eā
quā hodie celebramus ꝛ fūmatōeꝫ
habeat ꝛ fructū declarat: ꝛ augeat
gratiā? Sicut enim cetera oīa ei⁹
qui nobis natus est et nobis dat⁹:
ita ipa quoq; ipius ascensio ꝓpter
nos facta est: ꝛ facit pro nobis. ¶ In
nostra siquidem vita multa quātū
in nobis est videmur agere casu mꝭ
ta necessitate: sed xp̄us de virtus ꝛ
dei sapientia neutri potuit subiace-
re. Nue enim virtutē dei necessitas co
geret: aut quid ageret dei sapiētia
casu? Oīa p̄mde q̄cūq; locut⁹ est.
quecūq; opatus est: quecūq; passus
est: ne dubites fuisse voluntaria: ple-
na sacramētorū: plena salutis. Nec
scientes: si quid aliqñ eorum que de
xp̄o sunt in nostrā scientiaꝫ veniꝛe
cōtingat: non sic audiendū est tan
q̄ si inuenticiū qui ꝓpiā ꝓferamus:
ꝙ tanq̄ id quod etiaꝫ p̄ius q̄ causa
sciretur: cōstaret nequaq̄ sine cau
sa fuisse. Sicut enim qui scribit cer-
tis ratōnibus collocat vniuersa: ita
que a deo sunt ordinata sunt maxi
meq; ea que p̄sens in carne ē opa
ta maiestas. Sed vt anguste cogni
tōni: ve pauptati scientie nostre: q̄
tantū ex parte cognoscimus ꝛ par
te modica. Vix scintille quedā no
bis elucent de tanta luminis copia:
de lucerna posita sup candelabrum
Sane quāto min⁹ singuli capim⁹:
tanto fidelius ceteris cōmunicāda
sunt que singulis reuelanē. Et ego
fratres que mihi ad vestrā edifica
tionē de ascensione imo de ascensio
nibus suis donare ipse dignat̄ nec
volo nec debeo subtrahere vobis:
presertim q̄ hec sit spiritualiū pre
rogatiua donoꝛ: ut omunicata nō
minuātur. Aliquibus fortassis hec
nota sunt. quib⁹ similiter reuelata

sunt: sed ꝓpter eos qui forte nō ad uerterunt sublimioribꝰ intenti · aut aliꝫ occupati: seu etiā ꝓpter eos qui imus capacis intelligētie sūt: mi chi incūbit loqui que sētio · Cristus qui descendit: ipe est et qui ascēdit · Apostoliꝰba sunt hec · Ego autez credo in hoc ipo ꝙ descendit ascen disse · Sic enī oportebat xpm descen dere: ut et nos ascendere doceremꝰ · Cupidi quidem sumus ascensioms: exaltatōem ocupiscim9 oēs · Nobiles enī creature sum9: et magni cu iusdā animi: ideoqz altitudmē naturali appetim9 desiderio · Sz ve nobis: si voluerimus eum sequi qui ait Sedebo in mōte testamēti: in lateribꝰ aquilonis · Heu miser in lateribꝰ aquilonis · Frigidus est mons ille: nō te sequimur · Protestatis habes ocupiscētiā: altitudmez pfumis potētie · Quanti tñ usqz hodie feda secūtur ifelicia qz vestigia: imoꝰo ꝙ pauci euadūt: qbꝰnō dñandi libido dñetur · Hinc est ꝙ benefici vocantē qui ptātem habent: hinc ꝙ laudatur peccato: in desideriis anime sue Potētibꝰ fiqui dē oēs adulātur: nuidēt oēs · Nuē sequimini miseri hominies: quē sequimini? An nōvidetis sathanā tanq̄ fulgur de celo cadē tem? Nōne iste est mōs in quē ascēdit angelus: et dyabolus factꝰ ē? Vel illud adūtite: ꝙ post casū suuz inuidia cruciante male sollicitus de supplātando hoie: illi9 tñ mōtis ascēsum nullateni9 ausus est suadere ei: in quo mirū ꝓ mani ascensu tam immāe ꝑcipiciū cognoscere ē expertus · Sed nō defuit versuto hosti qꝺ ageret · Simlē ei montē alteruz demōstrauit: eritis in quiēs sicut dñ: sciētes bonū et malū · Permeiosa etiā hec ascensio: imo magis descensio est de iheruſalem in iericho · Pessimus mons inflans scientia: in quē tñ vsqz hodie videas tāta ocupiscētia plurimos repe filioz adam: ac si nō nouerint quātū pater eoz̄ in illi9 mōtis ascensu descēderit: imo ꝙ grauiter ceciderit: quātū tota deiecta sit et conquassata posteritas · Nondū sanata sunt vulnera q̄ tibi i ascēsu mōtis illi9 inflicta fūt licz adhuc i pte latēs: et nūc iterū in ꝓpa psōna conaris ascēdere vt sit error nouissimus peior ꝑiore? Nue nā miseri tam dira libido? Filij hoim usqz quo graui corde: ut quid diligitis vanitatē et queritis mēdaciū? An ignoratis qm̄ infirma mūdi elegit de9 vt confūdat fortia: et stultos mūdi elegit de9 ut confūdat sapientes? Non nos diume cōmatōis error reuocat: pdituri sapiētiā sapiētiuz et prudētiā prudentiū reprobaturi: nō pris exemplū: nō demqz sēsus ipe noster · et dure expientia necessitatis · cui sumus addicti ꝓ infipientem scientie appetitū · Ecce vob frēs mōtez demōstrauim9 aliū: nō in quē ascendatis: sz quē fugiatis · Ipe ē in quē ascendebat · qui voluit esse sic de9 sciēs bonū et malū: ipe quē usqz hodie filij ei9 accumulāt et eleuant: nihil inuemētes tamvile vnde non velint montem eleuare scientie · Videas aliū literarū · aliū mūdialis cure · istū placitationū diuplicētiū deo · illū seruilis cuuslibet artis tam vehemēter affectare scientiaz: ut labore nō reputet: tantūmō ut posse aliquibꝰ doctior reputari · Sic edificant babel: sic putāt ad dei se puēturos similitudmē: sic ocupiscūt qꝺ non expedit: qꝺ expedit omittētes Quid vobis ꝛ mōtibꝰ istis in quorū ascensu tanta difficultas est ꝛ tam

grandē periculum: aut cui eum de-
ferentis montē cui? et facilis est asce-
sus et putilis? Potestatis ambitio
angelū felicitate ꝑuauit angelica:
scientie appetitus hoiem immortali-
tatis gloria spoliauit. Coneꝫ quis
ascēdere in mōtem potestatis. quā
tos putas ptradictores habebit:
quātos inueniet repulsores. obsta-
cula quāta: q̄ difficilem viā? Quid
si tandem eum adipisci otigerit qđ
optabat? Potētes ait scīptura po-
tenter tormēta patientur: ut p̄sen-
tes sollicitudines et anxietates q̄s
potestas ipa parit omittā. Cupid?
alter est inflantis scientie: quātū la-
borabit. quātū anxiabit spūs eius?
Et tñ audiet: nec si te rupis appre-
hēdes. In amaritudine morabitur
oculus ei? q̄ tiēs videri otigerit. cui
se posteriorē iudicet: aut putet ab
alijs reputari. Quid cū intumuerit
multū? Perdā inquit dñs sapiētiaz
sapientiū: et prudētiā prudētiū re-
probabo. Iā ne mīctis immorer vi-
distis ut arbitror q̄ fugiendus no
bis fit mons vterq; si p̄cipiciū an-
geli: si casum hois expauescimus.
Montes gelboe nec ros nec pluuia
veniāt sup vos. Quid tñ agimus?
A scēdē sic nō expedit: et ascēdi te
nemur cōcupiscētia. Quis docebit
nos ascensum salubrē? Quis nisi de
quo legimus: qm̄ qui descendit. ip
se est et qui ascendit? Ab ipo demō
strāda nobis erat ascensionis via:
ne ductoris imo seductoris iniqui
aut vestigiū aut cōsiliū sequeremur
Quia ergo nō erat quo ascēderet
descēdit altissimus: et suo nobis de-
scensu suauē ac salubrem dedicauit
ascensū. Descendit de mōte potētie
carnis infirmitate circūdatus: de-
scendit de mōte scientie: qm̄ oplacuit
deo p stulticiā predicationis saluos
facere credētes. Quid eni tenello
corpori infantilibꝫ mēbris videꝫ in-
firmi? Quid indocti? apparet par
uulo: qui sola mīris vbera nouerit?
Quis impotētior eo cuius oīa mē
bra clauis affixa: cuius omnia di-
numerātur ossa? Quis insipientior
eo qui trahebat in mortē aiaz suaz:
et que non rapuit tūc exsoluebat?
Vides q̄ mīctū descēderit: q̄ tū a po
tētia sua. q̄ tū a sapiētia sua exina
nierit semetip̄m: sed nō potuit alti
us mōtem humanitatis ascendere: nec
suam cōmendare exp̄ssius caritatē
Nec mirū. si descendēdo xp̄us ascen
dit: bñ priorū vterq; cecidit ascēdē
do. Et mihi quidem videꝫ mōtis hu
ius ascensorē querere: qui dicebat.
Quis ascendet in mōtē dñi: aut q̄s
stabit in loco sancto eius? Forte e-
tiā ysaias ascensionis deiderio cadē
tes intuens hoies: ad hunc reuoca
bat montē exclamās. Venite ascen
damꝰ in montē dñi. An non mani
feste eos de priorū montiū ascensio
ne redarguēs mōtis hui? predicat
vbertatē qui ait: ut quid suspicami
mōtes coagulatos? Mons coagula
tus: mons pinguis. Dic est igitur
mons domꝰ dñi ꝑparatus in vertice
montiū: sup quos saliētem sponsum
inspexerat que dicebat. Ecce vīt
is saliens in mōtibꝰ. Docebat enim
ignarum vie: trahebat paruulū: in
fantulū deducebat. Ideoq; velut q̄
busdam passibꝰ ibat: vt de virtute i
virtutem videretur deus deorum in
sion. Iustícia eni eius sicut montes
dei. Sed iā si placet saltus etiā ip̄os
intueam. q̄bꝰ exultauit vt gigas ad
currēdam viam et cui? egressio a fī-
mo celi p gradus quosdam vsq; ad
summū eius occurrit. Primuz ergo

cōstitue montē illū in quē ascē-
dit·cum petro et iacobo ⁊ iohāne:
vbi et trāsfiguratus est ante eos·
Refulsit facies eius ut sol:et vesti-
menta eius facta sūt alba sicut nix
Resurrectōnis gloria ista est:quā
in monte spei ostemplamur·Vt q̄d
enī ascendit vt transfigurarē:nisi
vt doceret nos cogitatōne ascēde-
re ad futurā illā gloriā que reuela
bitur in nobis?Felix cui⁹ medita-
tio in cōspectu dñi est semp:qui in
corde suo delectatōnes dextere dñi
vsq; i finē sedula cogitatōe reuol
uit·Quid enī graue illi poterit vi-
deri:qui semp mente tractat·q̄ nō
sint odigne passiones hui⁹ tpis ad
futurā gloriā?Quid occupiscere po
terit in seculo nequā·cui⁹ oculus sē
per videt bona dñi in terra viuētiū:
semp videt eterna premia?Tibi di
xit cor meū ꝓpha loq̄tur dño·tibi
dixit cor meum:exq̄siuit te facies
mea:faciē tuā dñe requirā·Quis
michi tribuat ut oēs surgentes
stetis in excelso:et videatis exultatō
nem·que ventura est vobis a dño?
Nō sit molestū vob obsecro q̄ i mō
te hoc aliquādo diutius immorā:
poterimus enī ceteros festinātius
pertranfire·Verum in isto quē nō
detineat sententia illa beati petri·
quā in eoptulit ⁊ de eo:dñe inq̄ens
bonū est nos hic esse?Quid enī bo-
num est imo quid aliud videt bonū·
q̄ in bonis animā demorari:qñ q̄dē
adhuc corpus nō potest?Puto q̄
eius qui ingrediebat in locū taber
naculi āmirat illis usq; ad domū dei
in voce exultatōnis et confessionis
sonus epulātis fuerit:bonū est nos
hic esse·Quis enī ex vobis secū co-
gitās futurā illam vitā·ꝫ leticiā·ꝫ
iocūditatem·ꝫ beatitudinē·ꝫ glaz
filiorum dei:quis inquā talia trā-
quilla secum conscientia voluens non
ocimuo de plenitudine intime suaui
tatis eructat·dñe bonū est nos hic
esse?Non sane in hac erumnosa p-
egrinatione vbi corpe detinet:sed
in suaui ac salubri illa cogitatione
in qua corde versat·Quis mihi da-
bit pennas sicut columbe:et volabo
et requiescaz?Vos aūt filij homi:fi
lij homis qui descendit de ierusalē
in iericho·filij hoim·vsq;quo graui
corde?Ascendite ad cor altū:et ex
altabit de⁹·Hic est enī mōs·in quo
trāsfiguratus xp̄us·Ascendite:et
scietis q̄n dñs sanctū suū mirifica-
uit·Obsecro vos fratres mei nō ꝯ-
uentur corda vestra in curis secula
ribus:nam de crapula et ebrietate
grās deo nō magnope necesse ha-
beo vos ammonere·Exonerate ob-
secro corda vestra graui mole ter-
renarū cogitatōnū:ut sciatis mira-
ficatū a dño sanctū suū·Leuate cor
da vestra·cū mambo quibusdā co-
gitatōnū:ut trāsfiguratū dñm vi-
deatis·Formate in cordibo vestris
non modo patriarcharum et ꝓphe
tarum tabernacula ꝫ oēs domus
illius celestis multiplices māsiōes:
sedm eum qui circuibat imolans in
tabernaculo dñi hostiā vociferatio
nis cantās:⁊ psalmū illū dicēs dño
Quā dilecta tabernacula tua dñe v̄
tutū:ocupiscit et deficit aīa mea in
atria dñi·Circuite et vos carissimi
cū pietatis et deuotōnis hostia:vi-
sitātes aio sedes supnas et multas
q̄ in domo patris sunt māsiones:hu
militer ꝓsternētes corda vestra añ
thronū dei et agni:cum reuerētia
supplicātes singulis ordinibo ange-
lorū·patriarcharū numerū·cuneos
ꝓphetaruz ⁊ senatum apostolicum

salutantes: coronas martirū fusci=
piētes·purpureis rutilātes floribꝫ:
redolentes liliꝫ· choros virginum
āmirātes : atq; ad mellifluuꝫ nouī
cantici sonū quātū ꝑualet infirmi=
tas cordis erigētes auditū·Hec re
cordatus fū ꝓpheta loquitur dño :
& effudi in me aiaꝫ meā·Nuesꝫ Nm
transibo in locū tabernaculi ammi=
rabilis vsq; ad domū dei · Et item ·
Memor fui inquit dei et delectat⁹
fū·Nue viderūt apostoli vidit iste
nec dissimiliter arbitror visione : nisi
ꝙ spūale totuꝫ habuit huius visio :
corporeū nihil·Oīmo nōvidit eum
sicut is qui dicebat·Vidimus eū: et
nō erat illi speciesꝫ neq; decor·Trans
figuratus ꝑ cui dubio vidit et spe=
ciosum forma p̄ filiꝫ hoim: qui dele
ctatū se phibet sicut et apostoli: bo
nū est inquiūt dño nos hic esse · Et
vt nihil defit ꝓfite similitudini: il=
li quidē prom ecidisse legūtur : ꝟ
uero fūū fatef spm̄ defecisse· Nuaꝫ
magna multitudo dulcedinis tue
dñe: quā abscondisti timentibꝫ te ·
Ascendētes igitur in hūc montꝫ
et reuelata facie gloriā dñi speculā
tes: haud dubiū quin clamare ha
beatis ꝟos: trahe nos p⁹te·Nuid
enī ꝓdest scire quo sit eundū: si q̄dꝫ
qua debeas ire nō noueris? Alterū
ꝑinde nō mōtem ascendas necesse
est: in quo p̄dicātē audias ·et scalā
erigētem octo distinctā scalaribꝫ ·
cuius fūmitas celos tangit · Beati
qui psecutōem paciūtur ꝓpter iusti
ciam: qm̄ ipor̄ū est regnū celorum
Nam si p̄mū ascenderas mōtem iu=
gi meditatōne supne glorie istū mi
chilomin⁹ mōtem ascendere nō ꝙ=
uaberis :ut in lege eius mediteris
die ac nocte sicut idē ꝓpheta nō so=
lū meditabat in p̄mijs: sed ꝟ in man
datis dominī que dilexit·Sic enim
audies et tu· et quo eam scitis pro
pter ascensionem primam: et viam
scitis propter secundam· Propte=
rea in corde tuo pone viam veritā=
tis inquirere: ne forte sis de eorum
numero qui viam ciuitatis habita
culi non inuenerunt· Magis autem
sollicitus esto ascendere non modo
cogitatōne celestis glorie: ꝙ con=
uersatōe que celestē gloriā merea=
tur· Terciū nihilominus mōtez le=
go: in quē ascendit solus orare· Vi
des ergo ꝙ bene sponsa in canticis
ecce inquit venit iste saliens in mō=
tibꝫ· In primo trāsfiguratus est vt
scires quo tēderes: in secō verba vi
te locutus est vt scires qua pueni=
res: orauit in tercio vt eundi et pue
nīdi bonā obtimere studeas volun
tatē · Sciēti enī bonū et nō facien=
ti: pecm̄ ē illi · Propterea scies qm̄
in oratōne datur bona volūtas: cuꝫ
videris que agenda sunt ut cōuale
scas ad agenda que videris ascēde
tu ad oratōnem: ora instanter: ora
pseueranter: sicut ille pnoctabat in
oratōne: et dabit pater bonus spm̄
bonuꝫ petenti se· Et vide ꝙ vtiliter
oratōis tpe etiā corpalis loci secre
tū querim⁹: qm̄ hoc ille nō solum do
cuit verbo· intra inquiēs cubiculum
tuū et clauso ostio ora patrē tuū: ꝙ
et cōmēdauit exemplo: ne domesti
corū quēq; admittens: sed solus as
cendens ad oratōnem· Putas pote
rimus aliquid ampli⁹ de ei⁹ ascensio
nibꝫ inuenire? Poterim⁹ vtiqꝫ· Vo=
lo enī vt nec iumēti ipius sis imme
mor: sup qđ legitur ascēdisse· Vo=
lovt ne ipam crucis ascēsionē omit
tas· Nam et in illa exaltari opor̄te
bat filiū hois· Et ego inquit si exal
tatus fuero a terra: oīa trahaṁ

ad meip̃m· Itaq; cum iam et cogni
tio suppetit et velle adiacet: quid
agis qđ pficẽ bonũ non nuemis· ꝙ
animi quidem et bestiales motus
legem contrariã habent et capti=
uare te volunt? Quid mq̃ facies su
per cõcupiscentijs irratõnabilibꝫ·
que fũt in mẽbris tuis? Vrget te e
tiã cum ieiunare cõsentis gule ille=
cebra: cum vigilare ꝓponis somnolẽ
tia premit· Quid faciemus huic ani
nos? Animi enim istud est cõmu=
ne cũ animis: quia homo cõparatus
est iumentis insipiẽtibꝫ et similis fa=
ctus est illis· Ascende dñe sup ani=
mum istũ: cõculca hoc bestiales mo
tus: quia domari debent ne dñari p̃
ualeãt· Nisi enĩ calcati fuerint con
culcabũt nos: nisi p̃mant̃ oppримũt
nos· Propẽea sequere anima mea
et in hac ascensione xp̃m dominũ:
vt sub te sit appetitus tuus: et tu do
mineris illius· Nam vt in celũ ascen
das· pus necesse ẽ leuare te sup te:
calcando carnalia desideria que in
te militãt aduersũ te· Sequere etiã
ascendentẽ mihi crucẽ exaltatum a
terra: ut nõ solum sup te· sed et su=
per omnẽ ꝙq; mundum mentis fasti
gio colloceris: vniuersa que in ter
ris fũt deorsum aspiciẽs et despiciẽs
sicut scptum est· Cernent terram
delonge· Nulla te mũdi oblecta=
mẽta melimẽt: nulle aduersitates de
iciãt· Absit tibi gloriari nisi in cru
ce dñi tui ihu xp̃i· p quẽ tibi mũdꝰ
crucifixus est: ut que mũdus appe=
tit crucem reputes: et tu crucifixus
mũdo· illis que mũdus crucẽ repu=
tat· toto mberens amore· Iam ve=
ro quid ex hoc restat: nisi vt ad illũ
ascendas qui est sup oñia deus be
nedictus in secula? Dissolui iam et
esse cum xp̃o: multomagis optimuꝫ·
Btũs vir cuiꝰ est auxiliũ abs te ait
prophẽta ad dominum: ascensiões
in corde suo disposuit: ibit de virtu=
te in virtutem vsq; advidendum de
um deorum in syon· Nec est vltima
ascensio: in q̃ implẽt̃ omia sicut ait
aplus· Cristꝰ qui descẽdit· ipse ẽ et
qui ascẽdit: ut adimpleret omnia·
Sz de illa ascensione quid dicam?
Quo ascendemus? Vt vbi christus
est· et nos simus· Quid ibi erit? Ocu
lus deus non vidit absq; te: que p̃=
parasti diligentibus te· Desideremus
hanc fratres mei: suspiremus
ad eam iugiter: et eo magis affe=
ctus vigeat quo deficit intellectus
Triplicem nobis in ecclesia primi=
tiua virtutem sanctus lucas breui
sermone cõmendat: vbi post domi
nicam ascensionẽ vnanimiter eos in
oratione perseuerasse describit: ex=
pectantes celestem consolationem
cuius acceperant repromissionem·
Laudabili siquidem magnanimita
te pusillus grex pastoris solatio
destitutus: minime tamen dubitãs
quoniam illi cura esset de eis sed pa
ternam pro eis gereret sollicitudi=
nem: deuotis pulsabat supplicatõni
bus celum· certus ꝙ penetrarẽt il=
lud iustorum orationes: nec paupe
rum preces spernerẽtur a domino:
aut sine copiosa benedictione redi
rent· Sed nec sine longanimitate p
sistebant indeficientes: iuxta illud
prophẽticum si moram fecerit ex=
specta eum: quia veniet et non tar=
dabit· Porro vnanimitas quidez le
gitur euidenter expressa: ꝙ hec so=
la diuini spiritus carismata mereaẽ
Neq; enĩ est deꝰ dissensiõis ꝙ pacis:
neq; habitare facit nisi vnumꝰ mozis do
mo· Iure igit̃ p̃parationez cordis
eorũ audiuit auris· Dma nec ab ex=

ſpectatōne ſua ꝺkudit eos: quꝛ magnanimes et longanimes et vnanimes eſſent. Certiſſima nāq; ꝫ teſtimonia ſunt fidei. ſpei. caritatis. Et quidē euidenter ſpes longanimitatem: vnanimitatez caritas opatur. ¶Nūquid fides q̄ magnanimuz facit? Et ſola. Nuicquid enī ſine fide pſumiē non eſt vlla animi ſolida magnitudo: ſed ventoſa quedā inflatio: et tumoꝛ mams. Vis audire magnanimē virū? Omnia inquit poſſum in eo q̄ me ꝺkoꝛtat. ¶Imitemur triplicē hāc pparatōez frēs: ſi deſideram⁹ ſupeffluentē menſurā ſpūs obtinere. Omnibus pter xp̄m ad mēſurā datur ſpūs: ꝫ mēſure cumulus ſupeffluētis videt quodāmodo exceſſiſſe mēſurā. Euidēs fuit magnanimitas in ouerſione nra: fit etiā in ꝺkūmatōne lōganimitas: fit vnanimitas in ouerſatōe. Huiuſmodi fiq̄ dem aiabꝫ celeſtis illa ihꝛlm deſiderat inſtaurari: quibꝫ nec fidei magnitudo deſit i ſuſcipiēdo onere xp̄i. nec longitudo ſpei in pſiſtendo: nec caritatis iūctura quod eſt vinculū perfectionis.

Sermo. v. vñ ſup̄.

Odie ſedenti in throno antiquo dierū oſeſſurus pariter oblatus eſt filiꝰ hoīs: et erit deinceps nō modo germen dñi in magnificētia et gloria: ꝫ et fructus tre ſublimis. ¶Felix vmo: et amplectēdum meſſabilibꝫ gaudijs ſacramentū. ¶Dē enī et germen dñi et fructus terre: idē ipe et dei filiꝰ: et fructus ventris marie eſt. ¶Dē filiꝰ dauid et dñs: de quo hodie gaudiū eiuſ impletū eſt: vñ olim p̄ecinens aiebat. Dixit dñs dño meo ſede a dextris meis. Nuomō enī non dñs germen dñi? ¶Dē tñ et filiꝰ ei⁹ vtpote fructus terre ſublimis: fructus virge q̄ de radice ieſſe p̄ceſſit. Hodie igitur ſuum hūc et hoīs filium apud ſemetipm paꝛ clarificat claritate quā habuit p̄iꝰ ꝙ mundus fieret apud ipm. Hodie veritatem que de terra oꝛta ē. celū fibi reddita gloriaē. Hodie ſponſus auferetur a filijs: et lugendus eis eſt: ſicut ipe p̄dixit. ¶Nō enī poterāt filij ſpōſi lugere donec ſpōſus cū eis erat: ſed venit dies ut auferaē ab eis: ut de cetero lugeāt et ieiunēt. Vbi illud iam petre qđ dixeras: dñe bonū eſt nos hic eſſe: faciam⁹ hic tria tabernacula? Ecce enī ingreſſus eſt amplius et pfectius tabernaculū non manufactū: id eſt nō huiꝰ creatōis Nuō ergo iaz bonū eſt nos hic eē? ¶Imoveꝛo moleſtuz eſt. graue eſt: piculoſum eſt. ¶Nimiruz vbi malicie plurimū. ſapientie modicū: ſi tñ vel modicū inuenīē. vbi viſcoſa oīa: oīa lubꝛica. opta tenebꝛis. obſeſſa laqueis peccatoꝝ: vbi piclitanē anime: vbi ſpiritus affligunē ſub ſole: vbi tantū vanitas afflictio ſpiritus eſt. Leuemus igitur frēs mei leuem⁹ in celū coꝛda cū manibꝫ: et aſcēdētem dñm ſequi velut ꝗbuſdā paſſibꝫ deuotōis et fidei otēdamus. Erit enī cū fine moꝛa. fine difficꝛta te obuiā illi in nubibꝫ rapiemur: et id poterūt coꝛpa ſpiritalia: qđ merito interim nequeunt ſpūs aiales. ¶Nūc enī quātis conatibꝫ coꝛda leuare neēe ē. q̄ quidē vt miſſabiliter ſatis in libꝛo ꝓprie expiētie legim⁹. et coꝛruptio coꝛpis aggrauat: et terrena inhabitatō deꝑmit? At forte tractādū ē qđ fit leuaē coꝛ. aut quē admoduz illud opoꝛteat eleuari: ꝫ ēdēd ū ſane ab apſo ꝙ a nob. Si conſurrexiſtis inquit cuz xp̄o q̄ ſur-

fum fuit querite vbi xp̃us est in dex
tera dei sedens: que sursum sunt sa=
pite: nō q̄ sup t̄rā. Ac si manifesti⁹
dicat. Si cōrefurrexistis et coascē=
dite: si cōuiuitis: et oregnate. Seq̄=
mur fratres sequamur agnū quo=
cūq; ierit: sequamur patiētē. sequa
mur et refurgentē: sequamur mlto
libētius ascendentē. Crucifigatur
vetus homo noster simul cum illo:
vt destruatur corpus peccati ut vl
tra nō seruiam⁹ peccato: mortifica
tis mimirū mēbris nr̄is que sunt su
per terrā: ꝫ et quō ip̃e refurrexit a
mortuis p gloriā patris: ita t nos
in nouitate vite ambulem⁹. In hoc
enī mortuus est t refurrexit: ut pec
catis mortui: iusticie viuam⁹. Cete=
rū q̄m vite nouitas locū exigit tuti
orem. et refurrectōnis dignitas al
tiorē expedit gradū. sequam̄ etiaz
ascendentē quērere videlicēt et sa=
pe que sursum sunt vbi ille est: nō q̄
sup terrā. Queris quis ille sit loc⁹?
apl̄m audi. Que sursū ē inquit ihe=
rusalem libera est: que est mat̄ no=
stra. Vis scire que nā ibi sint? Vi=
sio pacis est. Lauda iherusalē dn̄m:
lauda deū tuū sion: qui posuit fines
tuos pacē. O pax q̄ exsuperas omnē
sensū: o pax etiā sup pacez: o mēsu
ra sup mēsurā oferta et coagitatā
et supefluēs. Compatere igit̄ xpo
anima xp̃iana. orefurge coascēde:
qs̄ est. declina a malo et fac bonū:
inquire pacem t psequere eaz. Sic
mimirū paulus in actibꝫ apl̄oz de
cōtmētia t iusticia t fpe vite eterne
memoraī docuisse discipulos: sic ve
ritas ip̃a monet in euāgelio p̃cin=
gere lūbos. lucernas accendere: et
deinceps hoibus exspectātibꝫ dn̄m
suū similes muenirī. Ceterū gemma
quedam si bene aduertistis ascen=
sio nobis ab apostolo cōmēdat: in
eo q t querere et sape monuit non
infima ꝫ supna. Nuā fortasse dixti
cōnē ne ip̃e q̄s apl̄us pteriisse om
nimovidebit̄ dicēs. Inquire pacē et
psequere eā: ut hoc fit pacē sequen=
dā querere psequi inquisitam qs̄ ē
sapienda querere quesita sape que
sursū sunt: nō que sup terrā. Mimi=
rū donec diuisa sunt corda nr̄a t mlt
tos interim sinus inuenīūtur habe=
re nec sibi omnino cohērēvidentur:
vel particulatim ea t mēbratim q̄=
dāmodo leuaē necesse est. ut in sup
na illa iherusalē colligātur. cuius
partipatio ei⁹ mi dip̃m: vbi nō tātū
singuli ꝫ tonies pariter incipiant
habitare mvnū: nō modo sc̄z nō di=
uisi in semetip̄is: ꝫ nec inter seipsos
Ecce enī ut tanḡ p̃ncipalia corpis
ip̃ius mēbra distinguā: est intelle=
ctus in nobis est t affectus: et hi⁹
q̄s sepius sibi inuicē aduersātes: et
alter sūma petere: alt appetere in
fima videatur. Nuātus vero is do=
lor ḡ grauiss aie cruciatus. dum sic
distrahitur. sic dilacerat̄. sic abrū=
pitur a seipa: vel ex ea saltem quā
oīmbus experirī impmptu est cor=
poris scissiōe conciat: si quis i suo
spū aia aduertere pricōsa t piculosa
insenbilitate nō neglexerit. Distra
hūtur hoim crura. t longioris obi
ce ligni remouēt̄ ab inuicē pedes:
t dū adhuc cutis integra manet
q̄s tñ ille ē cruciatus? Sic fic affligi
plāgim⁹ miseros: q̄ corpaliter mē
nos oersātes illūmati forte simili
ter: ꝫ dissimiliter muenīūtur affec
ti. Intelligūt piter bona q̄ facīat:
ꝫ non piter diligūt intellecta. Nā
de ig̃rātia fr̄es q̄ nā excusatō nob:
q̄bꝫ nūḡ doctrīa celestis. nūḡ diui
na lectō. nūḡ spūal erudit̄ deest:

Quecūqꝫ vera ſūt · quecūqꝫ pudica · quecūqꝫ iuſta · quecūqꝫ amabilia · q̄ cūqꝫ bone fame ſi quavirt⁹ · ſi qua laus diſciplme: hec diſcitis et accipitis · hec auditis pariter ⁊ videtis in exemplis videlicet ⁊ verbis eorū qui inter vos ſunt pfecti: quorum ⁊ hortatio ⁊ uerſatio plenius erudit vniuerſos · Vtinā aūt hec vt intelle ctū ammonēt · moueāt et affectuz: ne fit me⁹ amariſſima otradictio ⁊ diuiſio moleſtiſſima dū hinc quidez furſum trahimur ꝫ retrahimur in de deorſum · Nimirū adūtere potes in oīnib⁹ fere religioſis ogregatō mbꝰ viros repletos conſolatōne ſupabūdātes gaudio: iocūdos ſemp ⁊ hilares feruentes ſpū: die ac nocte meditātes in lege dei: crebro ſuſpiciētes in celū et puras manus i oratōne leuātes: ſollicitoſ obſeruatores conſcientie et deuotos ſectatores bonorū operū: quib⁹ amabilis diſcipli na · dulce ieiumū · vigilie breues · labor manuū delectabilis: ⁊ vmūſa de mqꝫ uerſatōnis huiꝰ auſteritas refrigeriū videaē · Contra ſane mue mire eſt hoies puſillanimes ⁊ remiſſos: deficiētes ſub onere · virga et calcaribꝰ indigētes: quoꝝ remiſſa leticia puſillanimis triſticia eſt · quorū breuis ⁊ rara opūctio · animalis cogitatio · tepida uerſatō: q̄ꝝ obediētia ſine deuotōe · ſmo ſine circūſpectōne · oratio ſine cordis intentōne · lectio ſine edificatōne: q̄s demqꝫ videmus vix iehenne metus inhibet vix pudor cohibet: vix frenat ratio: vix diſciplina coherceē · Nonne tibi horū vita inferno pene⁹ appropinquare videē · dū intellectu affectui · et affectu intellectui repugnāte · neceſſe habēt mittere manū ad opera fortiuz · q̄ cibo fortiū minime ſuſtētanē: ſōciꝫ plane tribulatōniꝫ ꝫ non conſolatōnis · Exſurgamus obſecro q̄cūqꝫ eiuſmodi ſum⁹: reſartia · mus animas · ſpiritū recolligam⁹: ab iciētes pernicioſam tepiditatē: et ſi non quia periculoſa ēt deo ſolet ut interdum miſerabiliter plangim⁹ etiā vomitū puocare: certe q̄ moleſtiſſima plena miſerie et doloris: et inferno plane proxima: vmbra mortis iure cenſeē · Si querim⁹ que furſū ſunt: etiā ſape ⁊ p̄libare interim ſtudeam⁹ · Forte enī poterit intellectui nō incōuemēter aptari · q̄ ⁊ querere que ſurſū ſunt ⁊ ſapere ammonemur: ut in principalibuſ quēadmodū ſupra dictū eſt mēbris ſuis corda nr̄a mamb⁹ quibuſdam p̄ conatus · ⁊ exercitij ſpiritalis leuare ſtudeam⁹ ad deū · Omēs mi fallor que ſurſum ſunt querimus intellectu fidei ⁊ iudicio ratōnis: ꝫ nō eque fortitan ſapim⁹ oēs q̄ ſurſum ſunt: tanq̄ meſcati hīs q̄ fūt ſup terrā violento quodā p̄iudicio affectōniꝫ · Vñ enī ea quā paulo añ oſtendim⁹ animoꝝ diuerſitas · tāta diſparilitas ſtudiorū: uerſatōnuz tanta diſſimilitudo · Vñ ſpūaliſ gre mopia tanta quibuſdā: cū alijs copia tanta exubēt · Profecto nec auarus nec inops eſt gratie diſtributor: ꝫ vbi vacua vaſa deſunt · ſtaē oleū neceſſe ē · Vndiq̄ ſeſe ingerit amor mūdi cū conſolatōmb⁹ imo deſolatōnibus ſuis: obſuat aditus: p feneſtras irrūit · mentē occupat: ꝫ nō eius qui dixit renuit conſolari anima mea: memor fui dei ⁊ delectat⁹ ſum · Preoccupatū nempe ſcalaribuſ deſiderijs ammū delectatio ſancta declinat: nec miſceri poterunt vera vanis cēna caduciſ ſpūalia corpalib⁹ · ſumma imis: ut piter ſapias que

furſū ſunt et que ſūp terrā. ℣Felices
nimiū viri illi p quos dñica aſcenſio
legitur p̄ſignata: enoch raptus:
tranſlatus helyas. ℣Felices plane.
qui ſoli iam deo viuūt: ſolivacāt in-
telligendo. diligendo. fruēdo. ℣Ne-
q; enī corpa que corrūpunt illas ag-
grauāt aīas: aut terrena inhabita
tio ſenſus eorū tang̃ multa cogitā-
tes deprimit: qui cū deo ambulaſſe
noſcūtur. ℣Factū eſt impedimētum
oīne de medio: occaſio vnuerſa ſub
lata. materies nulla relicta eſt: que
eorū affectū aggrauet vel deprimat
intellectū. ℣Nam et forē ob hoc ra
ptū ſcr̄a cōmemorat: ne forte
vincat malicia ſapientiā et intelle-
ctus eius vel anima vltra decipiva-
leat aut mutari. ℣Nobis aūt vnde in
hijs tenebris veritas: vñ caritas in
hoc ſeculo neg̃. in hoc mūdo qui po
ſitus eſt in maligno? Putas erit qui
intellectū illuminet: qui inflāmet
affectū? Erit vtiq; ſi uertamur ad
xp̄m: ut velamen de cordibo aufera
tur. Hic eſt enī de quo ſcr̄ptū ē: ha-
bitātibo in regione vmbre mortis.
lux orta eſt eis. Siquidē p̄tis igno
rantie tpa deſpiciēs deus annūcia-
uit hoibo ut oīnes vbiq; agerēt pe
nitentiā: ſcdm q̄ paulus athenīēſi-
bus tradit. Memēto eremim dei ver
bum et ſapientiā incarnatā: cuius
vtiq; opus erat toto illo tpe quo
videri in terris et inter hoics cōuer
ſari dignata eſt ineffabilis illa v̂-
tus. illa gloria. illa maieſtas illumi
nare oculos cordis: etiā ſuaderi fidē
hoibus p̄dicatōne pariter et often
ſione ſignorū. Denig̃ ſp̄us dñi ait
ſuper me: ad euāgeliſandum pau-
peribo miſit me. Et apoſtolis loq̄ba
tur. Adhuc modicū lumē in vobis
eſt: ambulate dū lucē habetis: vt
non tenebre vos oprehendant. ℣Nec
modo ante paſſionē ſ̄ et poſt reſur
rectōez in mītis argumētis p dies
quadragīta apparēs eis et loq̄ns
de regno dei: q̄n et ſenſus eis ut ſcr̄p
turas intelligerēt legitur aperuiſ
ſe intellectū potiꝰ informabat q̄p
purgabat affectū. ℣Nñ enī ad ſpi-
ritualia affici poſſent aiales? ℣Imo
vero ne ip̄am quidē merā lucem po
terant aliquatenus ſuſtinere: ſ̄ ex-
hiberi illis oportuit verbū in carne
ſolem in nube. lumen in teſta. mel i
cera: cereū in laterna. Spūs añ fa-
ciem illorū xp̄us dominus: ſ̄ nonvti
q; fine vmbra: in qua viuerent inte
rim inter gentes. Vnde et v̂gīm le
gitur obumbraſſe: ne vehementiori
reuerberata ſplendore: ad cādidiſſi-
maz illā lucē puriſſimūq; fulgorem
diuinitatis etiā illiꝰ aquile poſſet a-
cies hebetari. Minime tñ vel nubes
ip̄a leuis eſſe potuit ociosa. ſ̄ ea q̄
vſus eſt in ſalutem: et diſcipulorū
aīas qui nec ad fidei intellectū ſine
aliqua mutatōne affectus poterāt
promoueri. nec aſſurgere adhuc
ſpiritualia prevalebant in ſue car
nis p̄uocauit affectū: ut amoē quo
dam hūano opanti mira. mira lo-
quēti homī adhererēt: amore vtiq;
carnali adhuc: ſ̄ tam valido ut ce-
teris oīnibo p̄ualeret. ℣Mirū hic
erat ille mopſi ſ̄pens: qui ſerpentē
magorū egipti oēs piter deuora-
rauit. Denig̃ ecce nos īmūnt reli-
quimꝰ ia: t ſecuti ſumꝰ te. Beati fi-
q̄dem oculi qui videbāt dñm maie-
ſtatis in carne p̄ntem: auctorē vmū
fitatis inter hoies ouerſantē: vtuti
bo choruſcātē: infirmos curantē. ma
re calcantē. mortuos ſuſcitātē: demo
nijs imperantē et poteſtatē ſimilem
hoibo oferētez: mitez t hūilē corde:

benignum affabilē miſericordie vi
ſceribꝰ affluentem· agnū dei pecca
tum nō habentē: ꝛ oīm peccata por
tātē·Beate aures q̄ verbavite ab
ipius incarnati verbi ore pcipe me
rebātur: quibꝰ enarrabat vmigeni-
tus qui eſt in ſinu patris et nota fa
ciebat q̄cūq; audiſſz a pre: ut fluē
ta doctrine celeſtis ab ipius verita
tis puriſſimo fonte haurirent vmū
fis poſtmodū gētibꝰ ꝓmāda : imo
eructāda potarēt·Quid mirū fra-
tres ſi implebat triſtícia eor eorz·
cum ab eis ſeſe pnunciaret iturū: et
adderz·quo ego vado vos non pote
ſtis venire modo ?Quid mi ocuterē
turviſcera·turbareē affectus ·hēſi
taret anim9·hereret vultus·paue-
ret auditus: nec omnino equanimi
ter diſceſſionis eius ꝓmo poſſet ad
mitti ·ut relinq̄ret eos ꝓ q̄ oia re-
liquiſſent?Ceterū non ut maneret
in carne·ꝟvt trāfferreē ad ſpm̄·to
tus ab eo in illā carnē diſcipulorū
fuerat collectus affectus : ut dicē
eſſet aliq̄n et ſi cognouim9 xp̄m ſe
cundū carnē:ꝟ nūc iam nō nouim9·
Vnde et benigniſſim9 ille magiſter
blandis eos refouēs ſolatōmbus
ait·Rogo p̄rem meū:et aliū pacli-
tum dabit vobis ſpūm veritatis: q̄
vobiſcū maneat in eternū·Et item
Ego veritatem dico vobis:expedit
vobis vt ego vadā·Niſi eni abiero:
paclitus non veniet ad vos· Grāde
miſterīū fratres mei· Quid eni fibi
vult·niſi ego abiero paclit9 non ve
niet ?Itane inuiſa paraclito preſē
tia xpi:aut contubernium domini-
ce carnis ſpiritus ſanctus horrebat :
que ſicut angelo p̄nunciāte cogno
uim9 nec ocipi q̄dē niſi eo ſupuenē
te potuerit ?Quid ē ergo niſi ego
abiero paraclitus non veniet ?Niſi
carnis preſentia veſtris ſubtrahat-
aſpectibꝰ ſpiritualis gratie plen-
tudinem occupata mens nō admit
tit:non recipit animus:nō capit af
fectus·Quid vobis videtur fratres?
Si hec ita ſunt·imo quia ita fūt au-
deat quis de cetero fantaſticis qui
buſdam illecebris deditus· ſectans
lenocia carnis ſue carnis vtiq; pec
catricis gēnte in peccatis . aſſuete
peccatiſ:in qua demq; bonū non eſt
illum piter exſpectare paraclituz ?
Audeat inq̄ qui huic ſterquilinio
ſemp inhereret·qui carnē fouet·i car
ne ſentiat· carnē ſapit· illam nihil
omnino ſolatōnem ſupne viſitatō
nis·torrentē voluptatis illū·illā ſpe
rare gratiā ſpirit9 vehemētis :quā
vtveritas ipa teſtatur· ne cum ipa
quidem verbi carne pcipere nulla-
tenus apoſtoli potuerūt?Errat om
nino· ſi quis celeſtem illam dulcedi
nem huic cineri·diumū illud balſa-
mū huic veneno·cariſſimata illa ſpūſ
miſceri poſſe· hmōi illecebris arbi-
tratur· Falleris thoma ſancte fal
leris:ſi videri dn̄m ſperas ab apo-
ſtolorz collegio ſepatus·Nō amat
veritas angulos· non ei diuerſoria
placent· In medio ſtat:id eſt diſci-
plina cōmuni:cōmuni vita:cōmuni
bo ſtudiꝰ delectatur·Vſq; quo mi-
ſer diūticula captas ꝛ cōſolatōnes
ꝓpe voluntatis tanto labore q̄ritas:
tanto rubore mendicas?Et ſi quid
facio inquis?Eice ancillā ꝛ filiū ei9:
nō eni hered erit filio9 ancille cum fi
lio libere· Nulla ut dictū eſt quētio
veritati ꝛ vanitati:luci et tenebris·
ſpūi et carni:ig ꝛ tepiditati· Sed
dū illa morant mḡes :ſine aliq̄ ſola
tōe eē nō poſſū· Imouēo ſi morā fe
cēit exſpcā eū:q; veiet ꝛ nō tādabit
Apli decē dieſ i hac exſpcātōne ſe-

berũt: pseuerãtes vnanimiẽ in ora-
tione: cum mulieribꝫ ⁊ maria mre
ihesu. Et tu igitur oraẽ discе: discе
querere. petere. pulsare: donec mue
mas. donec accipias. donec aperiaẽ
tibi. Mouit dominꝫ figmẽtum tuũ:
fidelis est: nõ te patitur tẽptari su-
pra q̃ possis. Cõfido in ipso: q̃ si fi
deliter exspectaueris: nec diem de-
cimũ exspectabit. Perueiet certe i
benedictionibꝫ dulcedinis desolatã
animã et orantem: vt felicit et non
ad insipientiã tibi osolari renuẽs in
ipius memoria delecteris: inebriatꝫ
ab vbertate domus et voluptatis e
ius torrẽte potatus. Sic mirũ ⁊ he
liseus quõdã oraſſe legitur: cũ dul-
cissimũ illud solaciũ helie pñtiam si
bi plangeret subtrahẽdam. Sz cõ
fidera diligentiꝫ quid oraverit: q̃d-
ue responsũ sit postulanti. Oro mꝫt
dñe: ut fiat spũs tuꝰ duplex in me.
Mirum duplicari ei spm̃ oportе-
bat: vt mgri abeũtis absentiã gra
duplata suppleret. Vñ ⁊ helias ad
eum. si videris inquit qñ tollar a te:
Fiet quod petisti. Duplicauit enim
spiritũ visio abeũtis: cum euidenter
raptus in celũ vniuersa piter eiꝰ de
fideria secũ tulit: ut incipet ipe q̃ iã
sape que furſum fũt nõ q̃ sup terrã
Duplicauit spũm visio abeuntis vt
intellectui spirituali spũalis ingere
tur affectus: cum ipa vtiq; cui potis
simũ inherebat carne raptus in ce
lum: qđ euidẽtius in apls impleтũ. Vbi enim videtibꝫ illis suus
ille ihesus tam manifeste eleuatus
est ⁊ ferebaꝫ in celũ. ut nemo eorũ
opus haberet interrogare quova
dis: ipsa iam ut ita dixerim ocłata
fide edocti fũt duplices in celũ leua
re oculos. puras tendere manꝰ. p-
missa sibi dona carissimatũ postulan
tes: donec fieret repente de celo so-
nus aduenientis spũs vehemẽtis: ad
uenientisvtiq; ignis: quẽ dñs ihe-
sus mittebat in terrã volens vehe-
menter accendi. Constat siquidem
eos et prius spm̃ accepisse cumvide
licet insufflauit eis et dixit accipite
spiritũ sanctũ: q̃ spm̃ plane fidei et
intelligẽtie non feruoris. quo ma-
gis illuminaretur ratio q̃ inflam-
maretur affectio: dum duplicati
vtiq; spiritus opus fuit. Nuos eni
verbum patris discipliną ⁊ scientiã
ante docuerat ⁊ intellectu adimple-
uerat corda eorũ: aduenensvtiq;
postmodũ ignis diuinꝰ et inuentes
iam receptacula mũda infudit ve-
rius dona carismatum et in spũalez
omino mutauit amorẽ: vt accensa
in eis caritas fortis ut mors. iã non
modo fores. sed ne ipsa quidem ora
pter metum iudeorũ claudere di-
gnarentur. Cui nos gratie pro no
stre exiguitatis modulo preparã-
tes. exmanire p omnia nosmetipos
et a delectatõibus miseris ⁊ cadu
cis osolatõibꝫ euacuare studeamꝰ
dilectissimi corda nostra. maxieq; i
stante nunc die festo: ⁊ feruẽtius ⁊
fiducialius vnanimiter perseuere-
mus in oratione vt sua nos visitatõ
ne. sua consolatione et confirmatio
ne dignetur spiritus ille benignꝰ.
spiritus dulcis. spiritus fortis: infir
ma roborans. aspera planans. cor-
da purificans: qui cum patre et fi
lio idipsum sed nõ ipse est. vt tres
vnum et vnũ tres esse. verissime pr
fus ⁊ fidelissime catholica ecclesia
fateatur: a patre adoptata. a filio
desponsata. a spiritu sancto confir-
mata: quibus vt vna substantia:
sic eadem nihilominus gloria in se-
cula seculorum. amen.

Celebremus dilectissimi ho die spūs sancti solēmitatē tota cū iocūditate celebrandā: dignā oīni deuotōe. Dulcissimū enī quiddā in deo spūs scūs est: benignitas dei: et idē ipe deꝰ. Proinde si celebriamꝰ scōꝝ solēnia: quāto magis eiꝰa quo habuerūt vt sācti essent q̄tquot fuere sancti? Si veneramur sācticatos: quanto magis ipm sācticatorē ouenit honorari? Hodie vtiq festiuitas est spūs sancti quavisibiliter apparuit inuisibilis: sicē et filiꝰcū sit nihilominꝰ inuisibilis in seipo: dignatus ē exhibere se in carne visibilē. Hodie spūs scūs reuelat nobis aliq̄d de seipo: sicē añ de pre et filio aliq̄d noueramꝰ. Nā pfecta trinitatis cognitio vita eterna est. Nūc aūt ex parte cognoscimꝰ: reliqua credimus: que minime sufficimꝰ oprehendere. Et de pre quidē noui creatōnē clamātibo creaturis: ipe fecit nos et nō ipi nos. Inuisibilia enī dei a creatura mūdi. p ea q̄ fcā sūt. intellecta conspiciūtur. Atvero eternitatē et immutabilitatē ipsiꝰ oprehendere multū est a me: lucez habitat inaccessibilē. De filio aūt magnū aliq̄d noui eiꝰ gra: scz incarnatōem. Nā generatōem eiꝰ qs enarrabit? Nuis oprehendat eq̄lem genitū genitoris? Nā et de spū sancto si nō processionē q̄ ex pre filioq; procedit: illa enī mirabilis facta ē scia ex me: ofortata est et nō potero ad eā: nosui tn aliquid: videlicz p inspiratōez. Duo enī sūt: vn̄ procedat et quo. Processio a pre et filio posuit tenebras latibulū suū: ꝫ processio ad homines hodie cepit innotescere: et ē iam fidelibo manifesta. Et pus equidē qm sic oportebat signis visibilibo inuisibilis spūs suū declarabat aduētuz: nūc eius signa quo spūalioza sūt deo magis congrua: eo magis videnē spiritui sācto digna. Venit tūc sup discipulos in lingnis igneis vt verba ignea loqrentur: et legē igneā lingue ignee pdicarēt. Nemo oḡratur: q̄ minime nobis illa manifestatio spūs fiat. Vnicuiq enī datur manifestatō spūs ad vtilitatē. Demiq si dicere opus est: nobis illa manifestatio potiꝰq̄ apis facta ē. Ad quid enī illis necessarie lingue gentium: nisi ad ouersionē gētiū? Fuit in eis alia quedā manifestatio magis ad eos ptinens: et hec vsq hodie fit in nob. Manifestū enī fuit indutos esse vtute ex alto: qui de tāta pusillanimitate spūs ad tātam deuenere costātiā. Nō est iam fugere nō est absconditū pter metū iudeoz: costātius mō pdicant: q̄ deli tescerēt añ timidiꝰ. Demiq muta tōnē illā dexterā excelsi manifeste declarat pnceps apostoz. pr iꝰ quidē inter ancillevba formido: postmodū inter pncipū vbera fortitudo. Ibāt ait septura gaudētes a conspectu ocilij q̄m digni habiti sūt pro nole ihu otumeliā pati: quē sane pus cū ducerēt ad ocilīū: solū reliquerāt fugiētes. Quis dubitz adueisse spm̄ vehemētē: q̄ mētes eoz inuisibili illustraret potētia? In hūc modū etiā mō q̄ spūs opat in nob. testimoniū phibēt in nob de eo. Nr igitur mādatū accepimꝰ vt declinātes a malo faciamꝰ qd ē bonū: vide quē admodū spūs in troq adiuuat infirmitatē nr̄am. Nā diuisiones grarū sūt: idē aūt spūs. Propea ad declinādū a malo tria opat in nobis: cōpūctōez. supplicatōez: remissiōez.

In F: penthecostes Sermo j

Initium emin reuertendi ad deum penitentia est: quā sine dubio spūs opatur nō noster ꝛ dei: idq; ꝛ certa ratio docet: et confirmat autoritas. Quis eni cū ad ignē venerit algēs ꝛ fuerit calefactus dubitabit ei ab igne venisse calorē quē habere non poterat sine illo? Sic ergo qui prius in iniquitate erat frigidus si post modū feruore quodā penitētie accēdatur. aliū sibi spm̄ q̄ suū arguit et diiudicat nō dubitet aduenisse. Habes hoc ꝛ in euāgelio: vbi cum loqueret de spū quē accepturi erāt credētes in euz: ille inquit arguet mūdū de peccato. Sed q̄d prodest penitere de culpa: et nō supplicare p venia? Necesse est ut etiā hoc spūs opetur: dulcedine quadam spei replens animū p quā fiducialiter postules nihil hesitās. Visne ostendā tibi etiā hoc opus esse spūs sancti? Vtiq; dū abest ille: tale aliq̄d i tuo spū nō muemes. Demiq; ipse ē in q̄ clamamus abba pater: ipe qui postulat p sanctis gemitibo inenarrabilibo. Et hec quidem in corde nro. Quid aūt in corde patris? Sicut in nobis interpellat p nobis: ita in patre delicta donat cū ipo patre. Advocatus noster ad patrē in cordibus nris: dns noster in corde pris. Itaq; q̄d postulam? idē ipe donat qui donat vt postulem? et fic nos erigit pia quadā fiducia: ita deum inclinat ad nos magis pia misericordia sua. Itaq; ut oīmo scias q̄ remissionē petōz spūs sanctus opaē: audi q̄d aliq̄n audierūt apli. Accipite spm̄ sanctū: quoz̄ remiseritis peccata remittūtur eis. Et de malo q̄dem declmādo sic. Pozro ad faciendū bonū: quid in nobis spūs bonus opatur? Profecto monet et mouet et docet. Monet memoriā: rationē docet: mouet voluntatem. In hijs enim tribus tota ofistit aīa. Memorie suggerit bona in cogitatōibus sanctis: atq; ita ignauiā nr̄am torporēq; repellit. Propterea quotiēs hmōi suggestionē bom̄ senseris in corde tuo: da honorem deo et age reuerentiā spiritui sancto: cui? vox sonat in auribo tuis. Ipe nāq; est q̄ loquitur iusticiā. Et i euāgelio habes: quia ille suggeret vobis oīa quecūq; dixero vobis. Et aduerte quid promiserit. Ille docebit vos oia Dixerā eni. q̄ docet ratōem. Multi siquidē monētur. ut bene faciant: ꝛ minime sciūt quid agēdū sit: nisi aſ sit denuo gra spūs sancti: et quā inspirat cogitat oēm doceat in opus proferre: nevacua in nob̄ sit gra dei. Sed quid? Sciēti bonū ꝛ nō faciēti: peccatū est illi gra. Propterea nō solum moneri et doceri: verū etiam moueri ꝛ affici ad bonū necesse est: ab eovtiq; spū qui adiuuat infirmitatem nr̄am: ꝛ p quē in cordibo nostris diffundit caritas: que est bona voluntas. Itaq; cū sic aduenies spūs totā posside rit aīam suggerēdo. instruēdo. afficiēdo. loquēs semper in cogitatōibo nr̄is. ut audiam? ꝛ nos quid loquatur in nob̄ dns dei? ratōem illumināns. voluntatē inflāmās: nō tibi videt q̄ totā domuz impleuerint diſptite lingue tanq̄ ignis? Naz in hijs tribo supi? dictū est aīam ofistere totā. Sunt aūt diſpertite lingue ꝓpter multiplices cogitatōes: ꝛ earz multiplicitas ꝛ vnolumie veritatis: et vno caritatis feruore fit tanq̄ ignis. Aut certe domus impletio fini poti? refuet: q̄n mēsurā bonā et ofertam et coagitatā ꝛ supefluētem dabūt in sinus

nostros. Sed qñ hec erunt? Profecto cum cōpleti fuerint dies pēthecostes. Felices vos qui iaz intrastis quinq̄gesimā requiei et iubileū annum. Fratres nr̄os loquor: quibus iā dixit spūs vt requescāt a laboribus suis. Eteni hoc q̄ inter eius opa repimus. Duo nāq̄ tpa celebramus frēs: quadragesimevnū: alterū qn quagesime. Illud añ passiōez: istud post resurrectōem. Illud in opunctōne cordis et lamētis pēnitentie: istud in deuotione spūs et alleluia solēni. Prius quidē tpus ipa est vita presēs: posteri⁹ vero quietē sanctorū significat: que est post mortē. Cū autē venerit illi⁹ quinq̄gesimus finis in iudicio scz et resurrectōne: cōpletis diebus pēthecostes: aderit plenitudo spūs et totā replebit domū. Plena siquidē erit omnis terra maiestate eius: qñ nō solū anīa ꝑ et ipm corp⁹ spūale resurget: si tamē iuxta apli momtū dū adhuc ē ani male fuerit seminatū.

Sermo. ij. vñ sup.

Odie dilectissimi celi distillauerūt a facie dei spnay a facie dei israhel: et pluuia seruitutaria segregata est hēditati xpi. Spūs eni sanctus ꝓcedēs a pre largitoꝛi munere fue maiestatis in apostolos supuenit: et ebuit eis carissima tū dona. Post magnificētiā eni resurgētis. post glam ascendētis. p⁹ residentis sublimitatē nō restabat nisi vt expectatio iustoꝝ letícia adueniret: et celi muneribus celestes homines implerētur. Vide aūt si nō et sētentiarū ponderet verboꝝ ordie hec oia ysaias longe añ predixit. Erit inquit in die illa germē dñi in magnificentia et gloria: et fructus terre sublimis: et exultatio hīs qui saluati fuerint de israhel. Germen dñi iesus xp̄us solus de mūdissimo ceptus semine: quia et in similitudine carnis peccati. non tñ in carne peccati: et si filius carnis ade nō tñ filius ꝓuaricatōnis ade q̄ non fuit natura filius ire: sicut reliqui oēs qui i iniquitatibus fūt ceptī. Istud ergo germen q̄ de virga esse virore virginео pullulauit in magnificentia fuit cū resurrexisset a mortuis: q̄ tūc dñe de⁹ me⁹ magnificates es vehemēter confessionē et decorē indues: amictus lumine sic vestimento. Nuāta aūt ascēdentis gloria cū medius angeloꝝ et aiaꝝ sanctaꝝ ad patrē deduceris: et triūphatrice palma celis inuectus susceptū hominē in ipa diuinitatis claudis idēntitate? Quis cogitet nedū loq̄t̄ q̄ fit fructus terre sublimis in cōsessu ad dextrā patris: q̄ vtriq̄ celestiū oculos reuerberat naturarū. q̄ angelicus intuitus cōtremit nō attingit? Veniat ergo exaltatō dñe ibu hīs qui saluati fūt de isrl: aplis tuis quos elegisti añ mūdi ostitutōnē: veiat spūs tuus bonus q̄ sordes abluat et infūdat virtutes: i spū iudicij et spū ardoris dei. Eya igit frēs cogitemus sup nos et in nos opa trinitatis ab initio mūdi vsq̄ ad finē: et videamus q̄ sollicita fuerit illa maiestas cui amministratio piet et gubernatio seculoꝝ incūbit: ne nos perderet in eternū. Et potēter quidē oia fecerat: et sapiēter oia gubernabat: et vtrarūq̄ rerū tam potētie q̄ sapiētie signa manifestissima tenebantur in creatōne et ꝓpagatōne machine mundialis. Et bonitas quidē in deo erat: et bonitas multa nimis: ꝑ latebat in cordе p̄is cumulāda q̄nq̄ fil per gen⁹ filioꝝ ad tpe opportuno.

Dicebat tamen dominus ego cogi
to cogitatones pacis: ut mitteret
nobis illu qui est pax nostra qui fe=
cit vtraq; nu: vt iam daret pacem
sup pace: pace his qui longe: t pa
ce his qui ppe. Verbu igitur dei in
sublimi stitutu vt ad nos desce de
ret ppria benignitas mutauit: mise
ricordia traxit. veritas qua se pmi
serat venturu opulit: puritas vteri
vginalis suscepit: salua vginis inte
gritate potetia eduxit: obedientia
in oib deduxit: patietia armauit:
caritas verbis et miraculis manife
stauit. Prorsus amplissima michi
nuc materia. et malorum meorum sup=
petit et bonorum dni mei: vt cum co=
gitauerim vias meas: ouerta pedes
meos in testimonia tua. Illa eni bo
na meffabilia sut: q vt breui verbo
cucta ocluda: nihil melius inuenire
potuit vn nos redimeret sapientia
dei: in omi sapietia sua. Sz et mala
circudederat nos quor no erat nu=
merus: q peccaui iustus loquit sup
numeru arene maris. Et ppter no=
men tuu dne ppiaberis pco meo:
mltu est eni. Missus est coluber tor
tuosus a diabolo vt venenu per au
res mulieris in ipius metem trasfu=
deret: et sic refuderz in toti posteri
tatis origine. Missus est interim an
gel gabriel a deo vt verbu pris per
aure vginis in ventre t metem ipi
eructaret: vt ea devia intraret anti
dotu: qua venenuz intrauerat. Ve=
revidim gloria ei gloria quasi vni
geniti a patre: q totu paternu est
qd de corde pris xpus attulit nob:
vt nihil i filio dei nisi dulce. nisi pa
nu humani generis trepidatio su=
spicetur a plata pedis vsq; adverti
cem no erat in nobis sanitas: erra=
uera ab vtero. mutero damnati
antegn nati: q de pto t in pto co=
cepti. Christ ergo ibi primu medici
na apposuit. vbi pm vulneri pate
bat loc: t fubantialiter vtero vginis
illapsus de spu sancto oceptus est:
vt oceptoem nram mudaret quaz
spiritus malus si no fecerat tn infe
cerat: vt no esset etia in vtero vita
ipi ociosa du nouu mefibo purgat
vulnus antiquu: scrutas vt vsq;
ad imu putredine virulenta. vt sa=
nitas sempiterna succederet. Et tuc
iam opabat salute nram in medio
terre: mutero videlicet vginis ma=
rie: que mirabili pietate terre me
diu appellat. Ad illa eni fit ad me
diu. fit ad archa dei fit ad rerum cau=
sam. fit ad negociu sclorz respiciut
et qui in celo habitat t qui in infer
no. et qui nos pceserut: et nos qui
sum t q sequntur: et nati natorum t q
nascetur ab illis. Illi qui sut i celo
vt resartiatur. et qui in inferno vt
eripiatur: qui pceserut vt ppete fi
deles inuemur: q sequuntur vt glo
rificetur: eo btam te dicut oes ge=
neratones genitrix dei: dna mudi. re
gina celi. Oes ingn generat oes. Sut
eni generatones celi t re. Pat spuz
ait aplus: ex q ois patnitas in celo
et in tra noiat. Ex hac g btam te di
cet oes generatones: q omibo gene=
ratoib vita t gla genuisti. In te
eni angeli leticia: iusti gram: pto=
res venia inuemut in eternu. Meri
to in te respiciut oculi toti creatu
re: qui tempe te tde te benigna ma
nus omipotetis q cq d creauerat re
creauit. Placebit ne tibi dne iesu
vt bones mihi vita tua fit dedisti co
ceptoem. q no solu oceptio mea in
muda g mors puersa. vita piculo=
sa: t post mortem restat mors guior
mors secda? Non solu ait oceptoem

meam ꝫ et vitam meam ꝛ hoc ꝑ singulos etatū gradus infantie · puericie · adolescentie · iuuētutis tibi do nabo: aditiens mortē resurrectionē ascensionē: et missionē spūs sancti · Hoc aūt ideo vt ceptio mea emundet tuā · vita mea istruat tuā: mors mea destruat tuā: resurrectio mea ꝓcedat tuā: ascensio mea ꝓparet tuā: paro spūs adiuuet infirmitatem tuā · Sic enī planevidebis ꝛ viā ꝑ quā ambules: et cautelā qua ambules: ꝛ ad quā ābules mansionē · Invita mea cognosces viā tuā: vt sic ego pauptatis ꝛ obedietie · hūilitatis et patiētie · caritatis et miseri cordie indeclinabiles semitas tenui: sic et tu eis dēvestigiis incedas nō declinās ad dexterā neq; ad sinistrā · In mōte āt mea dabo iusticiā meā dirūpens iugū captiuitatis tue: expugnās hostes qui fūt inviavt iuꝫ viā: vt non apponāt amplius nocere tibi · His aūt cōpletis reuertar ī domū meā vñ exiui: et ouibs illis q̄ in mōtibs remāserant ꝛ quas ꝓpter te reliquerāvt non te ducerē ꝫ reportarē: reddā faciē meā · Et ne de absētia meavel murmuresvelcōtristeris mittā tibi spm̄ paraclitū: qui tibi donet pignus salutis · roburvite: scientie lumē · Pignus salutis: ut ipe spūs reddat testimoniuꝫ spūi tuo · ꝙ filius dei sis: qui certissima signa predestinationis tue cordi tuo imprimat et ostendat: qui donet lenitaꝫ in corde tuo: et de rore celi si nō otinue tñ sepissime mētē tuā impinguet · Roburvite: vt qđ p naturaꝫ tibi est impossibile p gram eius nō solum possibile ꝫ et facile fiat: ita vt ī laboribs invigilēs · in fame et siti et omnibs obduantibs · q̄ misi farimula ista dulcorentur prius mors in olla appareat · delectabiliter incedas sic in oībs diuitijs · Scientie lumen: vt cū oīa benefeceris · te seruū inutilem putes ꝛ q̄quid boni in te inueneris · illi tribuas a quo oīe bonuꝫ est: sine quo non parū aliquid: ꝫ nichil oīno potes incipe: ne pficere dicā · Sic ergo spūs iste in tribs istis docebit oia: ꝫ oia q̄ ad tuā pertinent salutē: q; in ipis est plena ꝛ absoluta pfectio · Hoc est qđ ꝓpꝫ ideꝫ spūs dicit · Semimate vobis ad iusticiā · vbi pignus salutis oīditur: mitte spem vite vbi vitale robur accipitur: illuminate vobis lumen scientie · qđ verbis ꝓprijs subinferē · Vñ et spūs iste sup apos m igne apparuit: ꝓpē lumē piter ꝛ ardoris · Quos enī repleuerit ꝛ spiritu feruere ꝛ in veritate cognoscere facit: q; sola misericordia est que eos ꝛ pduenit ꝛ producit · Multū sibi de hac misericordia vndiq; cōtraxerat puer dñi cū diceret · Misericordia eius puemet me · Et misericordia tua añ oculos meos est: et miserecordia tua subsequet̄ me oīnibs diebus vite mee: et qui me coronat in misericordia ꝛ miseratōnibs: ꝛ de⁹ meus misericordia mea · Quaꝫ dulciter dñe iheſu cū hoibs uersatus es · ꝙ abū danter multa ꝛ magna bona hominibs largit⁹ es · ꝙ fortiter tam indigna ꝙ aspera ꝓ hominibs passus es: ita vt liceat fugere mel de petra · oleūq; de saxo durissimo · Duro ad vba · durioze ad verbera · durissimo ad horrida crucis: q; in oibs his sic agn⁹ corā tondente se obmutuit: ꝛ nō aperuit os suū · Vides igit̄ ꝙ verū dixerit ille q̄ dixit: dñs sollicitus est mei · Pr̄ vt suū redimat filio nō parcit · Filius eius ꝑm libētissime tradit: spm̄ scm̄ vteraq; mittit: et ipe spirit⁹ postulat ꝓ nob̄ gemitibs inenarrabi-

In F: pen the coste Lemo 3.

libus·O duri et indurati ⁊ obdura
ti filij adam quos non emollit tan
ta benignitas tāta flāma tā ingēs
ardor amoris:tam vehemēs ama=
tor:qui p vilibꝫ sarcinulis tam pre
ciosas merces expendit·Non enim
corruptibilibꝫ auro vel argēto re=
demit nos:sed p̄cioso sanguine suo
quē effudit abūde:q; largiter vn=
de sanguinis de corpe ihesu p q̄nq;
ptes emanauerūt·Quid vltra de=
buit facere ⁊ nō fecit?Illuminauit
cecos·reduxit erroneos: reconcilia
uit reos·iustificauit impios: trigin
ta ⁊ tribꝫ annis sup terrā visus cum
hoibꝫ conuersatus·p hoibꝫ mortuꝰ:
qui de cherubin et seraphin ⁊ oīm
bus angelicis vtutibꝫ dixit ⁊ facta
fūt:cui subest cū voluerit oīa pos
se· Quid ergo a te querit qui tāta
sollicitudine te quesiuit:nisi te solli=
tū ambulare cū deo tuo?Hāc solli=
citudinē non facit nisi spūs scūs qui
scrutatur p̄funda petōrū nr̄oꝝ·di
scretor cogitatōnū ⁊ intentionū cor
dis:q; nec minimā paleā intra cor=
dis qđ possidet habitaculū patitur
residere:ꝫ statim igne subtilissime
circūspectōnis exurit·spūs dulcis ⁊
suauis:qui nr̄am voluntatē flectat
imo erigat ⁊ dirigat magis ad suā:
vt eaꝫ ⁊ veraciter intelligere:⁊ fer
uēter diligere:⁊ efficaciter imple=
re possimus·

Sermo·iij·vñ supra·

Vam libēter vobis cōmuni
cem si quid mihi superna di
gnatōne sensero inspiratū:
nouit spūs ipe cuiꝰ hodie solēnitatē
⁊ solēnitatē p̄cipuā celebramꝰ:uti
nam deuotōne p̄cipua· Ipe est enī
dilectissimi qui vos sedere facit non
solū in ciuitate ꝫ ⁊ in domo vna:vt
sedeat sup mites:vt requiescat su=
per humiles ⁊ tremētes ad sermones
suos· Ipe est qui vꝰgmi obūbrauit·
apostolos roborauit:vt ⁊ vꝰgmeo cor=
pi tēperaret deitatis accessum:⁊ apo=
stolos induere tvtute ex alto feruē
tissima scz caritate·Hanc mirum
apicus illi chorus lorica sese induit
fic gigas ad faciēdā vindictā in na
tiōnibꝫ increpatōnes in ppls:ad al
ligādos reges eorū in cōpedibꝫ:et
nobiles eorꝝ in manicis ferreis· Ni
si in domo fortis ligare eū ⁊ vasa
eiꝰ diripe mittebātur:opꝰ erat for
titudine amplioꝝ·Alioq̄n q̄ mul=
tū erat ad ipōs vt de morte trium
pharet:et ne ipe quidē porte inferi
p̄ualerēt aduersus eos:si non vige
ret in eis q̄ in eis vinceret dilectio
fortis vt mors·dura sic infernus emula
tio? Hunc sibi zelū imbiberāt cū vi
no ebrij putarētur·Et vere ebrij vi
no:ꝫ nō eo quo ab incredulis crede
bant·Plane inq̄ ebrij:ꝫ vino nouo
qđ veteres quidē vteres nec merēt
tur accipe:nec otinē valerent·Hoc
enim vinū vera illavitis fuderat de ex
celsō:vinū letificās cor·nō statū mē
tis euertēs:vinū germinās vꝰgmes:
nō apostatare faciēs etiā sapiētes·
Nouum vinū:ꝫ habitātibꝫ sup terraz
Nā in celis quidē olim copiosissime
redundābat:nō i vtribꝫ nec i testeis
vasis ꝫ in cellavinaria: in spiritali=
bus apothecis· Fluebat p vicos et
plateas oēs illiꝰ ciuitatis vinū in q̄ le
ticia cordis· nō carnis luxuria est:
nā erigit mentē filij hoim vinū eiusmōi
nō habebāt·Sic igit celū quidē vi=
no ꝓprio fruebat qđ terra interim
nesciebat:ꝫ ne ipa quidē terra pe=
nituit mops carne xpi glabat:cuiꝰ
pñtiā nihilōminꝰ celū sitiebat· Quid
ni fidelissimū fieret ḡtissimūq; nomen
tiū inē celū ⁊ terraz· inē angelos et

apostolos vt exhiberetur illis caro xpi·istis vmū celi:eētq; in era spūs · caro in celis:ac deinceps oia omib⁹ omunia in eternū ¶ Nisi inquit ego abiero:paclitus non veniet ad vos. Hoc est dicere · Si nō dederitis qđ amatis :nō habebitis qđ desidera = tis·Expedit ergo vobis vt ego va= dam:vs q̄ de terra ad celū·de car ne ad spm trāslatur⁹:filij⁹ eni spūs: p̄ spūs:spūs scūs spūs est · Deinq; spūs añ facie nram xpūs dns· Sz et p̄ q: spūs est ·tales querit adora tores q̄ adorent eū in spū t veritate · Spūs tñ scūs quasi speciallter spūs dr q; abvtroq; procedat firmissimuz t indissolubile vinculū trinitatis:tā q; ppie scūs·q; sit donū p̄is et filij oēm sanctificās creaturā :q̄uis pat q; t spūs t scūs:itēq; t filij⁹ t spūs et scūs sit ex quo oia p quē oia · in q̄ omnia ait apūs· Tria in magno hu ius mūdi ope cogitare debem⁹:vi: delicet quid sit· quomodo sit:ad qđ sit ostitut⁹· Et in esse quidē reruz · inestimabilis potētia cōmendat:q; tā multa·tā magna·tā multiplicit· tā magnifice fūt creata·Sane i mo do ipo·sapientia singularis elucet: q; hec q̄dē furtū·hec vero deorsū: ds in medio ordinatissime sint locata · Si vero ad quid fcūs sit mediteris : occurrit tā vtilis benignitas·tā be= gnavtilitas :q̄ etiam inq̄tissimos quosq; multitudine t magnitudie bñficioz posset obruē · Potētissime siquidē ex nihilo omnia: sapiētissime pulcra:benignissime vtilia fūt crea ta·Verūtñ t fuisse nouim⁹ ab initio et adhuc multas esse videm⁹ in filijs hoim: qui in homs inferioribo sēsibi lis mūdi hui⁹ tota sēsualitate depēsi·totos se dederūt hns que fcā fūt: quo nā modo vel ad quid facta sint negligentes·Quid istos:nisi carna les dicamus? Paucissimos esse iā ar bitror·legimus tñ nōnullos quādo q; fuisse · quib⁹ dūmū studiū fuit at= q; vnica sollicitudo modū et ordinē vestigare factorū:adeo ut pleriq; nō modo vtilitatē rerū pquirē dissi= mulauerint sed et ipas magnanimi ter spreuerint :cibo paruissimo vilis simoq; contēti· ¶ Xpi quidē sese phi= losophos vocāt :sed a nobis curiosi et vani rectius appellātur· Vtriusq; igitur successerūt viri prudētiores vtriusq;:qui nimirū et q̄ facta sūt t quomodo facta fūt trāfilietes:intē derūt acie mētis·ut ad q̄d facta fūt viderēt· ¶ Nec latuit eos·qm̄ oia ppē semetipm fecit de⁹ :omnia ppē suos· Alie tñ ppē se:alie ppē suos · ¶ In eo quippe qđ dicit oia ppter se puemi= ens omēdat origo :in eo aūt qđ dr omnia ppter suos:magis expnit Fru ctus sequns·Omnia fecit ppter semet ipm gtuita videlicet bonitate : oia ppter electos suos: p eoz sczvtili= tate:ut illa quidē efficiēs causa sit : ds finis·Dñ fūt spūales viri sic vren= tes ds mūdo· tanq̄ nōvtētes:q̄ i sim plicitate cordis sui q̄rentes deuz:ne illud quidē magnopevestigātes q̄ nam modo mūdialis hec machina volueretur·Primi voluptate:secun da vanitate:tercia veritate impleti· Gaudeo vos eē de hac scola de sco la videlicet spūs:vbi bonitatē t disci plinā t sciam discatis :t dicatis cū scō·Sup oēs docentes me intellexi· ¶ Quare inq̄t? ¶ Nūquid q: purpura t bisso me indui:t q: lautioribo epulis abūdaui? ¶ Nūquid quia platonis ar gutias aristotelis vrtutias i tellexi : aut ut intelligerē laboraui ? Abfit inq̄t: sed q: testimonia tua exquisiui · ¶ Felix q̄ in hoc sancti spūs thalamo

p ontheoctey (xxxvo ȝ.

cõmoratur: ut possit intelligẽ triplicẽ illũ spm̃: de q̃ idẽ ipe puer dñi super semones intelligẽs clamabat ⁊ decãtabat. ℣ Ne proicias me a facie tua: ⁊ spm̃ scm̃ tuũ ne auferas a me Cor mũdum crea in me de9: spm̃ rectũ innoua in viscerib9 meis. Redde mihi letícia salutaris tui: ⁊ spũ principali ofirma me. Spiritũ sanctum ipm̃ intellige ꝓprio noie designatũ Rogat ergo ne picíatur a facie eius tanq̃ aliq̃d immũdũ: q: spirit9 iste odit sordes: nec habitare poterit in corpe subdito peccatis. Cui enim ꝓpriũ est pcã repellere. ipsi et ꝓpriũ est pectã odire: nec in vno domicilio pariter morabũtur. tãta mũdicia ⁊ immũdicia tãta. Recepto q̃ sancto spũ p sanctimoniã. fine q̃ ne movidebit deũ. audet quis añ faciẽ eius apparere tanq̃ lotus et mundus: vpote qui contineat se ab oñi malo: ⁊ qui actõnes ⁊ si non cogitatõnes frenauerit. Sed q: puer se et immũde cogitatões separãt a deorandũ est vt cor mundũ creetur in nobis: q̃ vtiq̃ fiet: si spũs rect9 fuerit in nr̃is viscerib9 innouatus. Spiritũ rectũ q̃ ait filio p̃t nõ meõue mẽter aptarí: qui nos veterẽ hoiem exuẽs nouũ induit: qui nos renouauit in spũ mẽtis nostre tanq̃ in visceribus nr̃is: ut cogitem9 que facta sũt: vt ambulemus in nouitate spirit9 et nõ i litere vetustate. Formã eni rectitudinis de celis attulit relíquit in ẽris: immiscẽs sanct mittẽs dulcedinem rectitudini in omnibus operib9 suis: sicut de eo idem ipe p̃ dixerat. Dulcis et rectus dñs: ꝓpt̃ hoc legem dabit delinq̃ntib9 in via. Castigato ergo corpe p sanctitudinem operũ mundato cor de vel potiꝰ innouato p rectitudinẽ cogitatio: nuꝰ reddit̃r letícia salutaris: ut ía in lumine vultis dei ambules: et in noie eiꝰ exultes tota die. Quid igitur restat: nisi vt spiritu principali ofirmeris? Patrẽ intellige spirituꝫ principalẽ: nõ q̃ maior: sed q̃ solus a nullo: cũ ab eo sit filius: spũs scũs abvtroq̃. In quo autẽ ofirmatio hec. nisi in caritate? Aut quod donum aliud tam dignũ patre: quod munus aliud tam paternum? Quis nos ait apostolus separabit a caritate xp̃i? Tribulatio. an angustía. an fames. an nuditas. an periculũ. an gladiꝰ? Certi sitis: q: neq̃ mors neq̃ vita neq̃ cetera alia que apls tam multipliciter q̃ audacter enumerat poterũt nos separare a caritate dei: que est in xp̃o ihesu. Nunquid nõ hoc ofirmatõꝫ ab oñi huius sentẽtie parte demõstrat? Scis vas tuũ possidere in sanctificatõe et honore et non in passione desiderij: spiritũ sãctum accepisti tibi. Visvt quecũq̃ tibi fieri vis ab homib9 tu q̃ facias illis: ⁊ q̃ tibi fieri nõ vis alij ne feceris: spíritũ rectũ ad opꝰ pximi suscepisti. Nec est eni rectitudo quã lex vtraq̃ omẽdat: ⁊ que nature indita est: ⁊ q̃ tradita per scp̃turã. Jam si in vtroq̃ bono ⁊ in hijs que ad verũq̃ ptinẽt firmiter perseueras: p̃ncipalem spíritũ quẽ solum de9 approbat recepisti. Alio quin que modo sũt modo non sũtis q̃ vere est nõ acceptat: nec in ea ducis istis sibi potest eternitas cõplacere. Itaq̃ si desideras ut in te deus eligat partem sibi: esto sollicitus sicut tibi spíritum sãctum sicut proximo spiritum rectum: sic ei quoq̃ tanq̃ vero principi et patri spírituum principalem exhibere. Vere multiplex spíritus: qui tam

multiplicīt filijs hoīm mspirāt : ut non fit qui se abscōdat a calore eius Siquidem ocedīt eis advfū·ad miraculū·ad salutē:ad auxiliū·ad solaciū:ad feruorē·Advfū quidē vite : bonis tmalis:dignis pariter tindignis cōmunia bona abundātissime tribuens:itavtvideatur hic discretōnis limitē nō tenere· Ingrat9:q̄ in hijs q̄ bñficiū spūs nō agnoscit Ad miraculū:in signis tpdigijs · i varijsvtutib9 q̄s p quoꝛūlibet manus opereī:ipe est antiqua miracula fuscitās:vt ex pñtib9 fidē astruat pteritoꝛū · Sz qꝛ nonullis hāc q̄ grām fine ꝓpriavtilitate largīt:tercio infunditur ad salutē:cū in toto coꝛde nr̄o reuertimur ad dñm deuz nr̄z·Porro ad auxiliū dat:cū i omī colluctatōe adiuuat infirmitatem nr̄am·Mā cū testimonium phibuit spūi nr̄o q̄ filij dei sum9:ea mspiratio est ad osolatōem·Dat etiaz ad feruorē:cū in cordib9 pfectoꝛ vehemēti9 spirās validū ignē caritatis accēdit:vt nō solū in spe filioꝛū dei· ꝛ etiā in tribulatōib9 glorienē :otumeliā gloriā reputātes: opꝓbriū gaudiū·despectōem exultatōnem · Omīb9 nobis in fallor datus ē spūs ad salutē:ad feruorē nō ita·Pauci enī fūt qui hoc spū repleāt: pauci q̄ studeāt emulari· Cōtēti sum9 angustijs nr̄is:nec respiraē i libtatē illā: nō saltē ad eā spirare conam̄ ·Oremus fresvt opleātur in nobis dies pnthecostes·dies remissionis·dies exultatōnis·dies verissimi iubilei:t inueniat nos semp spūs scūs omēs ꝓpter pñtiā corpalē·pitet ꝓpē cordiūvnitatē:in eode loco ꝑmissam stabilitatē:ad laudē t gr̄am sponsi eccie ihu xpi dñi nr̄i:q̄ ē sup oia de9 bñdict9 in scla amē·

Jn natiuitate sācti iobis bapti-

Jtꝑcul ab hijs ouentibus fres increpato illa ꝓphe iudaica reprobātis ouēticla tdicētis:iniqui fūt cetusvri·Dij mirū cetus nō iniqui ꝙ plane sācti : ꝙ religiosi·sed plenī gr̄a :digni bñdictōe· Cōueitis siquidē ad audiēdū deū:ouentis ad laudādum·ad orādū:ad adorādū · Sacer ē ouēt9 vterq̄:placēs deo:angelis familiaris·State ergo in reuerentia fres: state in sollicitudine t deuotōe mētis:maximeq̄ in loco oratōnis· tin hac scola xpi taudītorio spiritali · Nolite ofidere dilectissimi q̄vidētur tpalia fūt:sed magis q̄ nōvidētur eterna·Scdm fidē : nō scdm faciē iudicate·Terribilis siquidem metuēdus est locus vterq̄:nec maior adesse credēdus est numer9 hominū q̄ angelorū· Patetvtrobiq̄ fine dubio porta celi:scala illa erecta est:ascēdūt t descēdunt angeli sup filiū hois·Gigas nāq̄ ē iste filius hois:celū ei sedes est:terra scabellū pedū ei9· Et eleuata ē magnificētia ei9 sup celos:māet tñ nobiscū vsq̄ ad scli ofūmatōz·Ascēdūt ita q̄ descēdūt ad eū angeli sci:qꝛ caput tcorp9 vn9 ē xpus·Nec tñ vbi caput ꝙ vbicūq̄ fuerit corp9 ibi cōgregabūt taqle:lz nō possit caput a corpe separi·Deiq̄ tipe ait·Vbi duo vl tres congregati fuerit i noie meo:i medio eoꝝ sū·Sz forte q̄s dicat·Vbi est mō xpus ? Oñde nobis xpm t sufficit nob· Quid curiosos circūducitis oculos?Mū ad videndū t nō magis ad audiēdū ouentis ? Dñs de9 apuit mihi aurē ait ꝓphēta Aurē meā apuitvt audiā q̄d loq̄tur:nō oculūvt videaz vultum eius

Natiuitas: S: Ioan: Baptiste

illuminauit. Aue certe fuam michi aperuit aurem: nō facie reuelauit. Post parietē stat. audit. et audiē: ꝫ necdum apparet. Audit oratēs: erudit audientes. An experimētum eiꝰ queritis qui in me loquiē xpus? Ego inquit qui loquor iusticiam. Quid mi loq̄tur ore: qđ ipe plasma uit? Quid mi fuovetaturvt libet arti fex instrumēto? Non tm̄ aures eorum. ꝫ et labia mea aperi dñe: ego eni labia mea non phibebo dñe tu scisti. Bene eni oīa facis: t surdos facis audire: t mutos loqui. Audite ergo ffrēs quid de iohāne loquatur: cuiꝰ solēnis hodie natiuitas celebrat̄. Ipe inquit erat lucerna ardens t lucēs. Magnū testimonium ffres mei. Magnꝰ eni est cui phibetur: ꝫ maior ē ipe q̄ phibet. Ille inquit erat lucerna ardēs t lucēs. Est eni tm̄ lucere vanū: tm̄ ardere parū: ardere t lucere pfectū. Audi qđ dicat scriptura. Sapiēs pmanet vt sol: stultꝰ aūt vt luna mutat̄. Nā eni splēdet luna fine feruore: modo plena. modo exigua: mō nulla videtur. Mutuatū siquidē lumē nunq̄ in eodē pmanet statu: ꝫ crescit. decrescit. extenuat̄. annihilatur: t penitꝰ nō oparet. Sic sic qui osciat̄ suas i alienis labrijs posuerunt: modo magni. modo parui fuit. modo nulli: scdz qp adulātiū linguis vel vitupare placuerit vel laudare. At vero solis splēdor ignis est: t cū feruet acriꝰ. etiā oculis lucidior exhibet̄. Sic sapientis ardor intrinꝰ foris lucet: et si nō ei datur vtrūq̄ curat sēp ardere magis: vt pr̄ suus q̄videt in absconso reddat ei. Ve nobis ffres si luxerimꝰ tm̄. Nā lucemꝰ quidē t magnificam ab hoibo: ꝫ mihi p mimo est vt ab humano iudicer die. Qui eni iudicat me dñs est: q̄ feruore exigit: splēdore vro nō ita. Ignem inquit veni mittere in terrā: t quid volo nisi vt accēdat? Hoc nēpe omune mādatū: ꝫ est qđ exigit abvniuersis: nec vlla si deesse exigerit admittitur excusatio. Ceteruz singulariter aplis t aplicis viris dt luceat lux vra coram hoibus: mirum tanq̄ accensis. t vehemēter accensis: t quibo nō timeatur a flatu quolibet aut impulsione vētorū. Dictuz est t iohām: ꝫ illi in aure audiūt: iohānes in spū tanq̄ angelus erudit. Mirū tanto ꝑinquior deo quāto proxvertovicina: cui nulla vox alia media qđ foris sonet oporteat intimari. Neq; eni iohānez p̄dicatio ꝫ inspiratio docuit: quē repleuit spūs intvtero mr̄is sue. Vere ardens t vehementer accensus quē sic preoccupauit flāma celestis: vt iā xpi sentiret aduentū: qui necdū sētire poterat vel seipm̄. Mirū nouꝰ ille ignis q̄ recēs illapsus e celo p os gabriel in aurez intraverat vgmis. t p matris aurē intro iuit ad paruuluz: vt ab ea hora vas electionis sue spūs scūs impleret t lucernā xpo dño pararet. Fuit ergo iā tūc ardens lucerna: ꝫ interim adhuc sub modio donec sup cādelabrū poneretur: et luceret oīb qui erāt in domo dñi. Illo eni tpe solū adhuc potuit illuminare modiū suū: soli interim lucere mr̄i: magnū ei pietatis sacramētū reuelās ipo motu noue exultatōnis. Vñ mihi hoc inquit: vt veniat mater dñi mei ad me? Nuis eni tibi indicauit matrez dñi mulier sācta? Vñ me nosti? Vt facta est inq̄t vox salutatōnis tue in auribus meis: exultauit i gaudio infās intvtero meo. Illuminauit ergo iam tūc modiuz

fuum fub quo latebat arđēs lucerna fub modio: totū paulo poſt mūdum nouis illuſtratura fulgoribꝫ. ¶Ille inquit erat lucerna ardens et lucens. ſſNon ait lucens et ardens: quia iohannis ex feruore ſplēdor: nō feruor ex ſplēdore. Sūt enī q̄ nō eo lucēt q̄ fuerīt: ſꝫ magis feruēt vt luceāt. At iſti plane non feruēt caritatis ſpū: ſꝫ ſtudio vanitatis Vultis noſſe quēadmodū arſit iohānes ⁊ luxit? Ego vtrūq̄ in eo triplicē poſſe arbitror inuenīri: ⁊ ardorē ſcz ⁊ ſplēdorē. Ardēs enī erat i ſe ipo vehemēti auſteritate vſatōis: erga xp̄m ītimo quodā ⁊ pleno feruore deuotōis: erga peccātes p̄xios ſtātia libere increpatōnis. Luxit nihilominꝰ vt paucis dixerim. exēplo. dīgito. vbo: ⁊ ſe ip̄m oñdēs ad imitatōez: ⁊ luſare maiꝰq̄ latebat ad pctōꝝ remiſſionē: ⁊ ip̄as q̄ tenebras nr̄as illuīans fic ſcptū ē. qm̄ tu illuias lucernā meā dñe deꝰ meꝰ illumina tenebras meas: vtiq̄ ad correptōez. Cōſidera igit̄ hoiem angelicū p miſſū oracło. oceptū miraculo. ſactificatū mvtero: ⁊ nouū in nouo hoie pmtētie mirarē feruorē. Victū ⁊ veſtitū ait apl̄us habentes: hīs otēti fimꝰ. Aplica p̄fectō iſta ē: ſꝫ iohānes etiā hꝫ otēp̄fit. De miq̄ audi dñm in euāgelio. Venit inq̄t iohannes nō māducās nec bibens: plane nec veſtiēs. Sic enī non eſt locuſta cibꝫ miſi aliq̄ꝝ forte irratōabiliū aialiū: ſic nec pilus cameli hūanū ē indumentū. Quid tu pilos tuos camele depoſuiſtiꝰ? Vt magꝫ gibbū magis depoſuiſſeſ. Quid vꝰ irratōabiles fere ⁊ reptilia deſerti: cibos exq̄ritis delicatos? ¶Iohānes ſcūs hō miſſus a deo imo angelus dei fic ait p̄: ecce mitto āgelū meū añ te. Dic q̄ iohānes q̄ nullꝰ maior in natis mulier⁊ in nocētiſſimū illud corpus fic caſtigat fic extenuat. fic affligit: vos indui feſtinatis biſſo ⁊ purpura ⁊ ſplēdide epulari? Deu ꝫ eſt preſentis totꝰ honor dici: hec baptiſte reuerētia tota: hec natiuitatis eiꝰ ꝑpꝫata quōdam letitia ē. Cuiꝰ enī mēoriā agitis o mimis delicati cultores: cuiꝰ celebratis natalē? ſſNōne illiꝰ q̄ in heremo fuit hirſutꝰ veſte: oſectus media. Quid exiſtis in deſtovidere filꝫ babilonis arūdinē vento agitatā? Quid igit̄? Domine mollibꝰ veſtitū? ſſNutritū mollibꝰ? ¶In hīs nempe tota vſat̄ hꝫ vra celebritas: i popularis fauoris aura ſectāda: i g̃ veſtiū ⁊ voluptate cibor̄ū. Sz q̄d hꝫ ad iohānē? ſſNeq̄ enī iohānes fecit fic: aut talibꝰ vnq̄ꝑ potuit delectari. Multi inq̄t angelus in natiuitate eiꝰ gaudebūt: ⁊ pagamus ip̄is vt audimꝰ leta ē ⁊ ſolēnis. ¶Illi celebrāt q̄d ignorāt: ſꝫ nō ita debuerāt xp̄i am. Nūc vero ⁊ ip̄i i hac bti iohānis baptiſte natitate gaudēt: ſꝫ vtinā de natiuitate: non de vanitate. Quid eſt enī niſi vanitas vanitatū q̄cq̄d ſub ſole eſt. a q̄d ampliꝰ habz hō de vniuſo labore ſuo: q̄ ſub ſole laborat? ¶Fres: ſub ſole ē q̄c q̄d cernīt oculis: q̄cq̄d huic corpee luci ſubiacere videt. Quid vero illō: niſi vapor ad modicū parēs? Quid illud: niſi fenū ⁊ flos fenī? Oñis caro fenū ait dñs: ⁊ ois gla eiꝰ quaſi flos feni. ¶Fenū aruit ⁊ flos decidit: vbū aūt dñi manet in etnū. ¶In hoc vbo laborem⁹ fres: in q̄ ⁊ viuere et gaudere poſſimꝰ in eternū. Opemur nō cibū q̄ perit: ſꝫ qui pmanet in vitā eternā. Quis ille? ſſNon i ſolo pane viuit homo: ſed in omni verbo q̄d procedit ex ore dei. Seminemus

Nativitas S. Joan. Baptistæ

in hoc verbo carissimi: seminemus in spiritu: quoniã q̃ in carne seminãt. solam habent metere corruptõem Gaudeamus intus et non sub sole: & iuxta apm tangẽ tristes ppẽ hu militatẽ & grauitatẽ: sẽp aũt gaudẽtes ppter internã osolatõem. Gaudeam⁹ dilectissimi in natali beati Iohannis: et gaudeam⁹ de ipa natiuitate. Copiosa quidẽ nobis in ei⁹ recordatõne causa: multiplex ẽ & materia gaudiorũ. Ille erat lucerna ardens et lucens: et iudei voluerunt exultare in luce ei⁹: ipe vero potius gaudebat in feruoe deuotõis: gaudebat ad vocez sponsi tangẽ amicus spõsi. Nobis in vtroq; gaudẽdũ est: in altero quidez ei: nobis in altero ogaudendũ. Ardebat enim sibi: nob aũt lucebat. Gaudeam⁹ in feruore ei⁹ ad imitatõem: gaudeam⁹ in lumine nõ tñ ibi manẽtes: & ut in lue eius videam⁹ lumẽ. Lumẽ vtiq; verũ qd nõ est ipe: & cui testimoniũ phibet ipe. Venit Iohãnes ait dns: nec mãducãs nec bibens Incentiuũ feruoris id mihi est: & materia humilitatis. Nuis enim in nobis est frẽs: q̃ Iohãnis pnitẽtiã in tuẽs fiã nõ dico magnificare: & alicui⁹ saltẽ momẽti reputare presumat? Nuis audeat murmurare in laboribz suis: et dicere satis est qd patior nedũ nimis? Nue enim homicidia: q̃ sacrilegia. aũ q̃ flagicia fic pumebat Iohãnes in seipo? Accẽdamur ad pnitẽtiam frẽs: interrogemus oscias nras et animemur advltionẽ exigendã de nobis: vt horrẽdũ possim⁹ euadere iudiciũ deiviuẽtis. Nuicqd vero minus est feruoris: hũilitas suppleat pure confessionis. Fidelis est de⁹ si cõfiteamr̃ miqtates nras: si misereas nras exponam⁹. si nõ exculemus infirmitates nras: dimittet nob pecata nra. Ex hoc sane et erga primoz delicta feruorẽ intuere Iohannis. Dic nempe dignus est et rationi osentaneus ordo: vt incipiẽdum tibi mẽmeris a teipo. Ab occultis mquit meis mũda me: et ab alienis parce seruo tuo. Gemmina vipera rũ ait Iohãnes. quis oñdit vobis fugere a vẽtura ira? De quãto mẽtis feruore procedere putas scintillas istas: imo carbones desolatorios? Sic neq; phariseis parcẽs nolite inquit dicere q: patrẽ habem⁹ abraham: potens est enim deus de lapidibus istis suscitare filios abrahe. Sz mimus hoc videat. si vel ipm vertetur potẽtis vultum & nõ tota libertate spũs arguit peccantẽ regẽ crudelẽ atq; supbũ: sacra quadã vehementia ad hoc ipm pdiens de deserto: si vel blandicijs eius vel ipo mortis terrore mouetur. Metuebat mqt herodes Iohãnem: & audito eo multa faciebat: et libenter eũ audiebat. At ille nihil ob hoc parcẽs: nõ licz ait tibi habere eã. Ligat⁹ q̃ & ti carcerẽ trusus nihilominꝰ stetit in veritate: et occubuit pveritate felicit. Ferueat amor iustitie: odiũ miqtatis. Nemo fris vicia palpet: pctã dissimulet nemo: nemo dicat nũqd custos fris mei sũ ego: nemo qd in se ẽ eqnimiter ferat cũ viderit ordinez depire: minui disciplinã. Est enim cõsentire filere cũ arguere possis: & sci m⁹q: fiis pena faciẽtes mãeat & cõsẽtiẽtes. Jã vero sup hũili & onimo feruẽtissima deuotõe Iohãnis erga dñm qd loquemur? Inde enim exiuit in vtero: inde expauit in iordane baptisaturus eũ: inde non modo xpm qui putabat sed vel ipam corrigiã calciamẽti ei⁹ soluere dignuz

se eē negabat: mde gaudebat amicus sponsi ad vocem spōi: mde gratiā se accepisse p gra fatebat: illuz aūt nō ad mēsurā habere spūm: ꝫ plenitudinem de qua oēs acciperēt clamitabat. Nōne deo subiecta erit aia mea? Alioquin nō ero lucerna ardens: nisi toto corde tota mēte et ex oīnib⁹ viribꝫ meis diligam dnm deū meū. Sola enī est caritas q̄ accendit ad salutē: sola quā infūdit et inflāmat spūs: quē extinguere phibemur. Nabes quēadmodū iohannes arserit: et in hoc ipo quēadmodū luxerit indicatū est si aduertisti. Neqꝫ ardorem ei⁹ nosse poteras nisi luxisset. Luxit ergo vt sup̄ memini exemplo. digito. verbo: ope seipsum xp̄m indice: nosmetipos nobis p mōe declarās. Tu puer pphēta altissimi vocaberis ait pater: preibis enim añ faciē dñi parevias ei⁹: ad dandam scientiā salutis plebis ei⁹ Ad dandā inquit nō salutem: neqꝫ enī ille lux: ꝫ sciaz salutis vt testimoniū phiberet de lumie. Sciam mḡt salutis: in remissionē pctōz. Nū salutis sciam sapiēs paruipēdere p̄t? Donam⁹ tñ necdū venisse iohānez: necdū figficasse de xp̄o. Vbi salutē q̄rim⁹? Peccaui pctm grāde qđ sāguine vitulorz vel hircorz deleri nō p̄t: q: nō olocaustis delectatur altissim⁹. Memoria mea infecta est fece hui⁹ amurce: nō est nouacula q̄ mēbranā hāc radere possit: q: tota totā imbibit fecē. Si peccati mei oblitus fuero stult⁹ fū et ingratus Si i memoria mea pmanet arguet me in eternum. Quid igit faciam? Ibo ad iohānem et audiā vocē letitie. misc die vocē: p monē gre: verbum remissionis et pacis. Ecce mḡt agn⁹ dei: ecce q̄ tollit pcā mundi. Et alibi. Qui habet sponsā mḡt sponsus ē. Ostendit igit q: venit de⁹: q: sponsus: q: agn⁹. Quia de⁹ certuz est q̄ pcā remittē possit: ꝫ vtrū velit adhuc in q̄stione est. Vult pfecto: q: sponsus ē: q: amabilis ē. Et iohānes amic⁹ sponsi ē: q: sponsū nisi amicus habere nō nouit. Et licet velit gloriosā sponsā nō habētem maculam aut rugā aut aliqđ eiusmodi: nō tñ q̄rit talem. Vbi enī illaz inueniret? Sed talē potiꝰ ipe facit: talē sibi exhibet ipe. Audi demiqꝫ qđ dicat p pphām Vulgo dr. Nūquid mulier si dormierit cū altero viro: reuertet ad virū suū porrō? Tu aūt fornicata es cū amatoribꝫ multis: reuertē tñ ad me: ait dns. Suscipiā te. Ecce q̄ possit: ecce q̄ velit. Sz tu fortassis timeas eā quā facē veit delictorz purgatōz: nevstione t scissiōe ossa t medullas ossiū collidat: ne dolorē inferat morte ḡuiorē. Audi: agn⁹ est. In mā fuetudine veit cū lanat lacte: solo vbo iustificās ipū. Quid enī iuxt comicū facili⁹ dictu? Tātū mḡt dic vbo: t sanabit puer me⁹. Vt q̄d g̃ē dem ceps hēs item⁹ frēs: t nō omni fiducia ad thronū gre ei⁹ accedam⁹. Agam⁹ iohām grās: t eo mediāte trāseam⁹ ad xp̄m: q: vt ait ip se illū oportet crescē me aūt minui. Quom ō minui? Splēdore vtiqꝫ nō feruoē. Retraxit radios: recollegit se: ne fieret sic is q̄ totū p fert spūs suū. Illū mḡt oportet crescē q̄ exhauriri nō p̄t. ꝫ cui⁹ plenitudie oēs accipiāt: me autē minui cui dat⁹ est spūs ad mēsurā: et dāda magis operavt ardere sēp valeā q̄ lucere. Preceps solē tāq̄ fid⁹ matutinū: adscōdi nec ē orto iā sole. Nō ē michi misi modicū olei q̄ vngar: volo illud in vase tuti⁹ q̄ in lāpade possidere.

Sanctoꝝ vigiliꝭ necesse est vigi
lare hominē spiritualem: qui solem
nitates eoꝝ celebrare desiderat i
spiritu ⁊ veritate. Alie enim carna
liū: alie spiritaliū vigilie. Illi ⁊ mi
diores cultus ⁊ epulas preparāt
lautiores: et fortassis in ipsis vigi-
liꝭ operanē opera tenebraꝝ: letā
tur cum malefecerint et exultant i
reb⁹ pessimis. Vos nō ita didicistiꝭ
cristum qui cristum secuti estis: qui
oia reliquistis: qui vigilanti oculo
vigiliarū nomē debetis attendere
Ad hoc em̄ vigilie ꝓponūē vt eui-
gilem⁹ si in aliquo peccato vel ne-
gligentia dormitam⁹ et ꝓoccupe-
mus faciem sanctoꝝ in confessiōe
Non sic filiꝭ huius seculi non sic: q̄
potentes sunt ad bibendum vinū.
et viri fortes ad miscendam ebrie-
tatem: q̄ obdormierunt i flagiciꝭ
et facinoribus suis. Illud nō vos
lateat. quia q̄ ebriꝭ sūt nocte ebriꝭ
sunt: ⁊ qui dormiunt nocte dormi
unt: et frustra sonat eis nomen vi-
giliaꝝ sanctaꝝ cū ipsi magis dor
mire studeāt q̄ vigilare. Vos aūt
non estis filiꝭ noctis neq; tenebra
rum: sed lucis et diei: vt non vos ꝓ
occupent natalicij sanctoꝝ dies et
inuenīāt imparatos. Tria sunt igi
tur que in festiuitatibus sanctoꝝ
vigilanter considerare debemus:
auxiliū sancti. exemplum eius: con-
fessiōem nostram. Auxiliū eius: q⁹
q̄ potens in terra: potentior est in
celis ante faciem domini dei sui. Si
enim dum hic viueret misertus est
peccatoribus et orauit ꝓ eis: nunc
tanto amplius quanto verius a-
gnoscit miserias nras orat ꝓ nob⁹
patrem. quia beata illa patria ca-
ritatem eius nō immutauit sed au-
gmētauit. Neq; enim q⁹ impassibil⁹
omnino ideo et incōpassibilis fact⁹
est: sed nunc potiꝰ induit sibi viscera
misericordie cum ante fontē mi
sericordie existit. Est et alia causa
que magis vrget sanctos vt solliciti
sint de nobis: q⁹ iuxta vocē apli
de⁹ puidet ꝓ nobis. ne sine nob⁹
oblumentur: sic ait sanctus: me exspe-
ctant iusti donec retribuas mihi.
Debemus etiam attendere exēplū
eius: quia quādiu in terris visus est
⁊ cum hominibus uersat⁹ est. nō
declinauit ad dexteram neq; ad si-
nistrā sed viam regiā tenuit donec
veniret ad illum qui dicit ego sum
via veritas ⁊ vita. Intuemini hu-
militatem operū eius. auctoritatē
verboꝝ eius: et tunc videbitis quō
tā verbo q̄ exemplo luxerit inter
homines: qualia nobis vestigia de
reliquerit ut ambulemus per ea et
non errem⁹ i eis. Vere iuxta ꝓphe
tā semita iusti recta est: rectus cal-
lis iusti ad ambulandum. Sed ⁊ di
igentiori intuitu considerem⁹ nrāz
inspiciamus: q⁹ homo ille similis no
bis fuit passibilis: ex eodē luto for
matus ex quo et nos. Quid ergo ē
quod non solū difficile ꝫ impossibi
le credimus ut faciam⁹ opera que
fecit vt sequamur vestigia eiꝰ? Cō
fundamur fratres et contremiscā⁹
ad vocem istam: si forte hec confu
sio adducat nobis gloriā: si forte
generet gratiā nob⁹ timor iste. No
mines isti fuerūt qui ꝓcesserūt nos
qui tā mirabiliter ꝓcesserūt ꝓ vias
vite: utvix eos hommes fuisse cre-
damus. Sic ergo in scoꝝ festiuita-
tibus ⁊ gaudere et cōfundi debē⁹
gaudere quia patronos ꝓmisim⁹:
cōfundi q⁹ eos imitari nō possum⁹

Ita semp gaudiū nostrum in hac valle lacrimarū lacrimarū pane cō dirī debet: vt semp non sōlum extre ma sed et prima gaudij luctus oc cupet: q; et si magna ē gaudioꝝ materia sed maxia est doloꝝ. Me mor fui dei clamat iust9 et delecta tus sum: sed et stati subiūgit: defe cit spirit9 meus: turbat9 sum ⁊ nō fū locut9. Quod si ꝯ in vigilijs vni uscuiusq; sancti cogitare debemus quid faciem9 in solēnitate sanctoꝝ et sūmorū apostolorū: petrū et pa ulū loquor? Sufficeret vni9 festiui tas ad infundendā exultatōnē vni uerse terre: sed amborū iūcta ē ad cumulum gaudiorū: vt quomodo i vita sua dilexerūt se ita et in mor te non sint separati. Quid illis po tentius dum fuerunt in terris quo rū alteri tradūtur claues regni ce lorū alteri magisteriū gentiuz: al ter anamā et saphirā occidit in ve rbis oris sui. alter donat quicquid do nat in pson̄a cristi: et cū infirmatur tunc fortior est et potens? Quā po tētiores fūt in cel. qui tam potēteꝫ fuerunt in terris? Et qui nobis re liquerunt maiora exempla. ꝙ illi q̄ in fame et siti. i frigore et nuditate et in ommbus illis que paulus enu merat. iugiter sunt afflicti: et demū felici martirio regna celestia cōsce dērūt? Vere nobis rubor cōfusionis sunt. quos vix audem9 respicere ne dicam imitari. Oremus ẽgo eos. ut ipsi ꝓpiciū nobis reddāt amicū suū iudicem nostrū. qui est deus benedi ctus in secula.

In die festo eorundē sermo p̄m9

Gloriosa nobis solēnitas il luxit. quā p̄clari martires martirū duces apostoloꝝ principes morte claritima cōsecra uerunt. Isti sunt petrus et paulus duo magna luminaria. quos deus in corpore ecclesie sue constituit q̄ si gemmū lumen oculoꝝ. Dij mihi traditi sunt in magistros ⁊ in media atores quibus secure me cōmittere possim: quia ⁊ notas michi fecerūt vias vite. ⁊ mediantibus illis ad il lū mediatorem ascendē potero qui venit pacificare p sanguinē suum ⁊ que in celis ⁊ que in terris sunt. Ille enim in vtraq; natura puriss mus est. qui peccatuz non fecit nec inuentus est dolus i ore eius. Quo modo ad illū accedere audebo. qui sū supra modū peccās peccator q; peccaui sūper numerū arene maris cū ille purior. ego impurior esse nō possim? Verendū ne incidam in ma nus dei viuētis si illi appinquare vl inherere p̄sumpsero. quem a me tā ta differentia diuidit. quātū distat inter bonum et malū. Propterea dedit michi deus homines istos: q̄ ⁊ homines essent et peccatores. et maximi peccatores: qui in seipis et de seipis discerent q̄liter alijs mise reri deberent. Magnorū em̄ crimi nū rei. magnis criminib9 facile do nabunt venā: ⁊ i qua mensura mē sum est eis: remetiētur nobis. Dec: caui peccatū grande petrus apo stolus ⁊ fortassis quo grādius nul lū ē: ⁊ tā velocissime q̄ facilime ve niā cōsecutus ē: ⁊ sic ut nichil de sin gularitate sui p̄mat9 amitteret. Sz ⁊ paulus qui i ipa viscera nascētiꝫ eccl̄ie tam singulariter q̄ icōpara bilit grassat9 ē p ipius filij dei vo cem ad fidē adducit: ⁊ p tātis mal tātis bois replet9 ē: ut vas electō nis fieret ad portādū nomē ei9 co rā gētib9 et filijs et regib9 israhel. Vas dignum et celestibus ferculis

F. S. S. petri et pauli

repletuz: de quo et ſanus eſcam: et
infirmus accipiat medicinā. Tales
decebat humano generi paſtores
et doctores cōſtitui: qui ⁊ dulces eſ
ſent et potentes: ⁊ nihilominus ſa-
pientes. Dulces vt me blande et mi
ſericorditer ſuſciperent: potētes. vt
fortiter ꝓtegerēt: ſapientes. vt ad
viam et p viam deducerēt que du-
cit ad ciuitatē. Quid petro dulcius
q̄ tā dulciē ad ſe omnes cōuocat pec
catores: ſicut et actus apoſtolici et
epiſtolaꝝ eiꝰ ſeries atteſtat? Quid
illo potentius cui et terra obediuit
cum mortuos reddidit et mare ſub
pedibus eius ſe calcabile p̄buit: qui
ſymonē magum ſpiritu oris ſui in a-
ere attigit: qui claues regni celoꝝ
tā ſingulariter accepit vt p̄cedat ſē
tentia petri ſētentiā celi? Dem q̄ qđ
cūq̄ ligaueris inquit ſup terrā erit
ligatū et in celis ⁊ quodcūq̄ ſolue-
ris ſup terrā erit ſolutum et in celis
Quid aūt illo ſapiētius cui nō caro
et ſāguis reuelauit? Libētiſſime pau
lus ſequor. qui p̄ nimia dulcedine lu
get eos q̄ peccauerūt et nō egerūt
penitētiam: qui fortior eſt omni p̄n
cipatu et poteſtate. ſapientiā ⁊ me-
dullā ſacroꝝ ſenſuū non a p̄mo vel
a ſecundo ſed a tercio celo largiter
aſportauit. Hij fūt magiſtri noſtri:
qui a magiſtro omniū vias vite ple
nius didicerūt: ⁊ docent nos vſq̄ in
hodieruū diem. Quid ergo docue-
runt: vel docēt nos apoſtoli ſancti?
Nō piſcatoriā artē nō cenofactoriā
vel quicquid huiuſmōi eſt: nō plato
nem legere. nō ariſtotelis verſutias
inuerſare: non ſemp diſcere et nūq̄
ad veritatis ſcientiā puenire. Docu
erunt me viuere. Putas parua res
eſt ſcire viuere? Magnuz aliq̄d imo
maximū eſt. Nō viuit qui ſuperbia in
flatur q̄ luxuria ſordidatur. qui ce-
teris inficiē peſtibus: quoniā nō eſt
hoc viuere ſed vitam cōfundere: et
appropiquare vſq̄ ad portas mor
tis. Bonā vitam autē ego puto: et
mala pati ⁊ bona facere: et ſic pſe-
uerare vſq̄ ad mortem. Dicit vul-
go q: qui bene ſe paſcit bene viuit
ſed mētita eſt iniquitas ſibi: q: non
bene viuit niſi qui bonū facit. Arbi
tror aūt q̄ tu q̄ in cōgregatione es
bene viuis: ſi viuis ordinabiliter. ſo-
ciabiliter et humiliter. Ordinabiliter
tibi: ſociabiliter p̄ximo: humilit deo
Ordinabiliter: vt in omni cōuerſatī-
one tua ſolicitus ſis obſeruare vias
tuas ⁊ in cōſpectu domini et in con
ſpectu p̄simi: cauens et tibi a pec-
cato nulli a ſcādulo. Sociabiliter vt
ſtudeas amari ⁊ amare: blandū te
et affabilē exhibere: ſupportare nō
ſolū patiēter ſed ⁊ libēter infirmi-
tates fratrū tuoꝝ tam mortum q̄
corporū. Humiliter. vt cum hec om
nia feceris ſpiritum vanitatis ſtude
as exſufflare qui ex huiuſmōi naſci
ſolet: et quantūcūq̄ illum ſēſeris: ne
gare omnino conſenſū. Sic et in pati
endo malū quoniā triplex eſt: tripli
cem prudētiā adhibere te oportet
Eſt enim qđ a te pateris: qđ a p̄xi-
mo: quod a deo. Primū eſt auſteri-
tas penitētie: ſecūdū vexatio alie-
ne malicie: terciū flagellum correcti
onis diuine. In eo qđ pateris a te
debes volūtarie ſacrificare: quod a
p̄ximo. patiēt ferre: qđ a deo. ſine
murmure ⁊ cū gratiaꝝ actione ſu-
ſtinere. Non multi filiorum adam
q̄ errauerūt: in ſolitudine i maquo-
ſo. Errauerūt plane ⁊ errant a via
veritatis: q̄ in ſolitudinē ſuꝑbie re-
cedētes ſocialem vitam habere nō
volunt: quoꝝ ſingularitas aſſociari

non poteſt·Sed et i maquelſa: quia nullo imbre lacrimarum compūcti: in terra ſterili et arēti ꝑpetua ficcitate moꝛantur·Propterea viam ciuitatis habitaculi nō mueneruntꝫ mueterati in terra aliena comquinati ſunt cū moꝛtuis:deputati cum his qui i inferno ſunt· Nō erat ita ſolitarius ille de quo ſanctus ieremias ait·Bonū eſt viro cū poꝛtauerit iugum ab adoleſcētia ſua:ſedebit ſolitarius et tacebit: quia leuabit ſe ſuper ſe· Illi errauerūt:ſed iſte ſedebit Sempeꝛ illi enim errāt coꝛde:iſte aūt nō ſedet·ꝫ ſedebit ſolitarius·cū habuerit bonoꝛē ſingularitatiſ illiꝰ videlicet iudiciarie poteſtatis inſignē:quod ſancti i terra ſua poſſidebunt cū leticia ſempiterna erit eis· Nuareꝫ Quia leuabit ſe ſup ſe:id ē cū adoleſcēs eſſet·ꝛ etatis lubrice ſē tiret ardoꝛes ſenem induit:reliquēſ quod erat:aſſumens quod nō erat Leuabit inquit ſe ſuper ſe:qꝛ nō reſpicit ad ſe:ſed ad illū qui eſt ſuper ſe·Sedebit enim et tacebit mō etiā a ſtrepitu diabolicaꝛ ſuggeſtionū a ſtrepitu carnalium deſideꝛioꝛ:a ſtrepitu mūdi· Felix anima que ſm guas iſtas nō exaudit audiat licet: illa multum felicioꝛ ſi tñ aliq̄ eſt:cui penitus nō locūtur· Nec ē ſapiētia quā apoſtolꝰ loq̄tur inter ꝓfectos et abſcōditā in miſterio:quā nemo ꝓncipū ſeculi huius cognouit·Sic me apoſtoli ꝛ viuere ꝛ cōſcendere docuerūt· Gratias tibi domine ihe ſu:qui abſcōdiſti hec a ſapiētibꝰ et prudētibꝰ ꝛreleuaſti ea puulis iſtis qui te ſecuti ſūt:et reliq̄runt oia ꝓpter nomen tuum·

Sermo ſecūdus vnde ſup·

Anctí iſtí quoꝫ ſolēnis hodie paſſio celebꝛaē·multā nob̄ de ſe loquēdi cauſā:mltā q̄ materiā ꝑbuere· Vez ego vnū timeo: ne totiens audita verba ſalutis· vileſcere nobis incipiāt tanquā ṽba·Vilis ſiquidē et volatilis res ṽbū hoīs:nullius molis· nullius pōderis nulliꝰ ꝑcij:nullius ſolidꝫtatis·Aerē ṽberat vnde et ṽbū dicit̄: et ſicut foliū q̄ vento rapit̄:effluit:et nō eſt q̄ cōſideret·Nemo veſtꝫ fratrū ſic accipiat:imo nemo ſic deſpiciat ṽbū dei Dico em̄ vob̄:bonū illi fuiſſꝫ ſi nō audiſſꝫ h:ō ille· Fructꝰ vite ſūt ṽba dei nō folia:ꝛ ſi folia:ꝫ aurea ſūt·Proinde nō paruipēdaē:nō ptrāſeāt: nō ꝑteruolēt· Ipa q̄ colligite fragmēta ne pereāt·Terra emm q̄ ſepiꝰ ſupueniētē ſuſceperit imbrem et nō fecerit fructū terra reꝓba ē: et ꝓxima maledicto·Sic et ea q̄ in euangelio ſterilis ficulnea legit̄:ſi poſtea q̄ foderit circa eā vinee cultoꝛ atq̄ miſerit ſtercoꝛa nihilominꝰ ſterit mutēta fuerit:nōne iā ſecuris ad radicē illiꝰ arboꝛis eſt ponēda: Et ego dico vobis:ſi minꝰ boni in ſecularibus inueneꝛit maioꝛē in eis dominus habituꝰ eſt patiētiā q̄ in nobis:q̄bus celeſtium conſolationū pluuiam volūtariam ſegregauit: q̄bus nō ſarculꝰ diſcipline:nō paupertatis ſtercoꝛa defuerunt·An non ſtercora ſūt abominatōes egiptiorū: quas imolamꝰ deo noſtro:Stercoꝛa plane:vilia ad aſpectū:ſed ad fructū vtilia· Nō refugiat hanc feditatē q̄ fecunditatē deſideꝛat·Siq̄ dē ex deformi ſtercoꝛ aceruo q̄ importaē in agrū·Formoſus ſurget aceruꝰ manipuloꝛ q̄ repoꝛtabit̄ ex agro·Propterea nō vileſcat ṽbi vilitas ꝓcioſa:ſed ꝑcioſius cūctis theſauris egipti xp̄i improperium

F. S. S: petri et pauli Sermo 2.

estimatē. Verūtamē terrenū habē tib⁹ sterquilinium ipa quoq; celestis nō deest pluuia. que est oratōnū deuotio: iocunda ruminatō psalmo die. dulcis meditatō: cōsolatio scri: pturaꝝ. Deniq; t hec ipa pluuia ē quā accipitis p os meū: si qñ de flumine cuius impetus letificat dei ciuitatē et torrente voluptatis illi⁹ aliqua sup vos dum de eis loq̄mur stillicidia stillare cōtigerit. Sed necesse habeo interdū circūfodere: quoniā quidem posuerūt me custodem t cultorē in vineis. Deu qui meā nō colui nec custodiui. Necesse habeo tamē. dū hunc occupo locū: et circūfodere: nōunnq̄ et apponere stercora Molestū id quidē sed dissimulare nō audeo: sciens multo amplius securi nocitura q̄ sarculū ign̄e q̄ fimum Itaq; et arguere t increpare interdū necesse ē: nec ignoro fimum esse verbum increpatoriū. verbū amatoriū verbū imperij: et quod si nō excuset necessitas: ip̄m quoq; minus deceat p̄ferentē. Sz agimus q̄ hoc fimo t si aliquos impīguari: sed alios plane et lapidari et indurari videmus? Vnde nanq; scriptum ē. De stercore boum lapidabitur piger. An nō impinguat̄ qui increpatus benigne accipit. mansuete respondet: libenter emendare conatur? Nec plane salubris et fecūda impinguatō ē: ut corripiat me iustus in misericordia t increpet: oleū aūt peccatoris nō impinguet caput meū. Ex ea siquidē pinguedine quā generat oleū peccatoris abundātius pullulāt spīe t tribuli: et omnis radix amaritudinis germinat copiosi⁹. Itaq; q̄ iustoꝝ increpationē misericordiaꝝ nomīat satis indicat quēadmodū suscipiēda sit: q̄ benigno aio: q̄z deuota mente: quātaq; ei gratia sit habenda. Sic em̄ accipientibꝰ nobis erit impinguatio salubris: non fertilis viciorū quēadmodū oleuꝝ peccatoris: ꝫ Fructus illius quē secūdū apostolū habem⁹ i sanctificatōnē. Quid aūt facim⁹ tibi o piger: q: ad hanc miseri cordiā irritaris magꝝ exasperaris? Nōne bonū fimū sparsi i agro tuo? Vnde ergo lapides habet? Sz tu inimice homo quoniā qui diligit iniq̄tatē odit animā suā. tu im̄q̄ inimice homo hoc fecisti qui defidiā tuā non excutere ꝫ excusare pergens fimū tibi puertis in lapides: et vnde ip̄m guari debueras lapidaris Dec idcirco dicta sūt fratres: ut noueritis q̄ benigne audiendum sit q̄z deuote suscipiēdū q̄ sollicite cōseruandum quicquid ad animaꝝ salutē ptinet: et nō sicut uerbū hominū. ꝫ sic vere est verbū dei: siue illud cōsolatoriū siue cōmonitoriū: siue etiā increpatoriū videat̄. Excessi fateor ipius ꝓpe modū festiuitatis oblitus: sed ut arbitror nō ad insipientiā vobis: si firmiter inhęserint animo que audistis Et nunc ut de sōlēnitate ipa ul breuiter aliquid loqui tēptemus apostoloꝝ cristi festus agitur dies: q: bus sane plurimū a nobis honorem deberi scio: ꝫ vtrū possit aliquis exhiberi dēsito satis. Nimis em̄ honorati sunt amici tui deus: nimis cōfortatus est principatus eoꝝ. Quid enim? Si i terra adhuc positi omia poterāt nō quidez in se sed i cristo: quid nō poterūt hodie viuētes in etna felicitate cum ipo? Mortales adhuc et morituri imperiū vite et mortis videbanē habere. solo nimirum verbo mortificātes viuos t mortuos suscitātes: quātomagis nūc cum honorati sūt nimis. cōfortatus est

principatus eoꝝ: Sed quid est Fratres: Cū apostolorū btā hodie memoria celebret: nū quid natiuitatis seu cōuersionis eoꝝ aut certe vite vl miraculoꝝ solemnis agit cōmemoratio: Non est Fratres natiuitatis humane solemnitas: sicut paulo añ bti iohāis die natalicū celebrastis. Ille enī nascens honorat quia nascit sanctificat. Denīq in iohāne solo celebrior est passione natiuitas: quia et si passus p cristo ē cū p iusticia et veritate occubuit: euidentius tamē natus p eo est nimirū hō missus a deo qui in hoc natus ēt ad hoc venit in mūdū. vt phiberet testimoniū veritati. Sed neq; uersionē apostoloꝝ aut eoꝝ miracula hodie recēsemus: sicut ceteris diebꝫ aliis. alterius quidē cōuersio alterius de carcere liberatio facta p angelum festiuis ecclesie gaudijs ad memoriā reuocat. Mortē specialius venerat: qua nihil inter homines humano iudicio plus horretur. Cōsiderate Fratres ecclesie sancte iudiciū: secūdū fidem nō secūdū faciem iudicantis. Mortē siquidem apostoloꝝ in eoꝝ recolit solēnitate precipua. Nodie nimirū petrus crucifixus ē: hodie decollatus est paulus. Nec hodierne causa festiuitatis: hec plētiū materia gaudioꝝ. In his igit festū agens diem et letum. sine dubio spiritū spōsi habet ecclesia. spiritū dñi: in cuius conspectu pciosa ē mors sanctoꝝ. Quātos enī dum paterentur apostoli credim affuisse: qui neq; pciosis morti bꝰ illoꝝ muderēt: Visi fūt enī oculis insipientiuꝫ mori: et estimata est afflictō exitus eoꝝ. Et sic quidem visi fūt oculis insipientium: nihi aūt ait apheta. mmis honorati fūt amici tui deus: nimis confortatus ē principatus eoꝝ. Fratres: amici dei mori videtur oculis insipientiū: sed in oculis sapiētiū iudicāt potiꝰ obdormire. Denīq lasarus dormiebat qz amicus erat: et cū dederit dilectis suis somnū: ecce hereditas domi. Studeam fratres viuere vita iustoꝝ: sed morte eoꝝ mori multomagis debemus. Sapiētia enī iustoꝝ nouissima prefert: ibi nos iudicās vbi nos inuenerit. Omio necesse ē vite pūtis finem future cohērere principio: nec ibi tolerabilis dissimilitudo est. Sic enim si quis duo sibi ut ita dixerim cinctoria cōsuere aut colligare voluerit: mmus de reliquis partibus curans. ipa que sibi copulāda fūt capita vniformiter parat ne deideāt a seipsis: ita dico vobis quantumlibet extit erit cōuersatio spiritual: si cānalis fuerit cōfūmatio nostra vite illi spūali pemtus non cohēret: nec caro et sanguis regnū dei poterunt possidere. Filia ait sapiens memorare nouissima tua: et non peccabis. Nimirū q hec maxime recordatio faciat timoratū. timor expellat peccatū: negligētiā nō admittat. Dic et mopses de qbusdā. vtinā ait saperēt et intelligerēt: ac nouissima puiderēt. in quibꝰ vtiq; verbis tria nobis video omēdari: sapientiā. intelligentiam. puidentiā. Arbitror sane tribus eas assignari posse tēporibus ut eternitati qdā imago reformari videat in nobis: pētia moderantibꝰ p sapiētiā. pterita p intelligētiā diiudicātibꝰ: nouissima puidētibus ad cautelā. Hec nēpe spiritalis ē exercitij fūma. hꝰ Forma studij spiritalis. ut sapienter disponamus presentia nostra: recogitemus in amaritudine anime nostre preterita: futura qq

F. Ss. petri et pauli. Sermo 9.

sollicite puideamus. Sobrie et iuste ⁊ pie viuamus in hoc seculo ait apostolus. ut videlicz in pñti sobrietas obseruet: ut iusta satisfactiõe pteríta q̃ nob̃ sñ fructu salutis pteriere tẽpora redimãt: ut pietatis clipeũ. imminentib⁹ de futuro piculis oppo namus. Sola est em̃ que ad omnia valet pietas. cultus scilicz dei humilis ⁊ deuotus: nec aliter nobis ẽ p uidere nouissima. nisi vt vniuersa q̃ nobis imminẽ videtur pericula sedula nobiscũ cogitacõne versãtes: discamus de nostra oñmo industria. magis aũt de nostris diffidere meritis: ⁊ soli diuine nos ptectioni committere pio quodã mentis affectu pie intẽtionis in ipm cuius datum optimum et donũ pfectũ. est oñmatio felix ⁊ moris preciosa. Habes in euãgelio tria ꝯ ipo tibi sermõe dñi omẽdata. Beati inquit pauperes: beati mites: beati qui lugẽt. Beati qui sapiũt: pre desiderio celestiũ. interno quodã sapore mentis pñtia respuẽtes. Beati qui nouissima puident: in mansuetudine suscipientes insitũ verbũ quod eor̃ saluare animas p̃t: ⁊ pietate cordis ad futurã tendũt hereditatẽ. Beati qui pristinũ intelligẽtes errorem: crebris lauant lacrimis lectũ suũ. Vides quid optat vir sanctus: quid obtinere cupit eis p quib⁹ orat? Vtinã inquit saperent et intelligerẽt: ac nouissima puiderent. Ac si manifestius dicat. Vtinã esset i eis spiritꝰ sapiẽtie ⁊ intelligẽtie atq̃ consilij. Vtinã ꝯ i nob̃ inueniat fratres: ut suauiter omia nostra per sapiẽtiã disponamus. ut intellectu preterita peccata dãne amus: ut puideamus futura consilio. Vtinã sapiamus ad presentis vite moderatõnez: vtinam intelligamus ad preterite correptionem. vtinam deuota in deũ fide prouideamus: ut felicem habeamus ipso miserãte cõ fũmacõnẽ. Hic em̃ est funiculus triplex quo trahimur ad salutẽ: ordinata cõuersatio. rectũ iudicium: fides deuota.

Sermo tercius vnde supra.

Erito fratres apostolis sãctis attribuit mater eccia. quod in sapiẽtie libris legitur. Hij fũt viri misericordie: quor̃ iusticie obliuionẽ nõ acceperunt: cũ semine eorũ pmanẽt bona. Sunt em̃ hij plane viri misericordie: siue qr misericordiã cõsecuti. siue quia misericordia pleni seu quia misericorditer a deo nobis donati fũt. Et vide quam misericordiã cõsecuti fũt. Paulum interroga de se ipo: vl magis spõte cõfitentẽ ausculta. Qui fui blasphemus et persecutor ⁊ iniquus. ꝯ misericordiã consecutus fũ. Quis em̃ non audiuit quãta mala sanctis fecerit in ihrusalem? Nec in sola ihrusalẽ sed ⁊ ptotã iudeã insanie ferebatur habenis: ut cristi membra laniaret in ẽris. Demiq̃ hac furia vect⁹ibat: sed pũentus a grã est. Ibat spirãs minarum ⁊ cedis in discipulos dñi: et discipulus domini factus est: cui ostenderetur quãta eũ oporteret p noie ipius pati. Ibat dirũ toto cor poe vir⁹ exalãs: ⁊ subito in electiõis vas mutatus est: ut iã cor illius erudituaret verbũ donũ. verbum pium et dicẽt. Dnẽ quid me vis facere? Nec vtiq̃ hec mutatio dextere excelsi. Merito prom de loquebatur. Fidelis sermo et omni acceptione dignus; quoniam dominus ihesus venit peccatores saluos facere. q̃r

primus ego sum. Hoc ergo apud beatū paulū fiducie et cōsolatōnis accipite fratres: ut ad dominū iam cōuersos nō nimis cruciet p̄teritoꝝ cōscientia delictoꝝ: sed tātū hūiliet vos sicut et ipm. Ego sū inquit mi⁹ nimus apostoloꝝ. qui nō sū dignus vocari apostolus: quia psecutus sū ecclesiaz dei. Ita et nos humiliemur sb̄ potēti manu dei: ⁊ fiduciā habeamus quia et nos misericordiam consecuti sumus. Et hoc quidē ommibus nobis: quoniā omnes peccauimus: et egimus hac gloria dei. Verus apud beatū petrū aliud habeo qđ apponā: eo carius quo rarius: et q̄ singularius eo sublimius. Nā peccauit paul⁹. ꝯ ignorās fecit i meredulitate sua: petrus cū cecidit: apertos habebat oculos. Postquā abūdauit delictum superabūdauit et gratia. Eorum si quidem qui peccant anteq̄ deum nouerint. anteq̄ miserācōes eius expti sint. āteqū portauerint iugum suaue et onus leue. p̄ us q̄ deuotionis gratiā ⁊ cōsolatōes acceperint spiritus sancti: eoꝝ mq̄ copiosa redēptio est: et tales omēs nos fuimus. At eoꝝ q̄ post conuersionē suā peccatis et vicijs implicāē ingrati accepte gratie et post missā manū ad aratrū retro respiciunt tepidi et carnales facti: aut posta ⁊ gnitā viam veritatis retro eūt apostate manifesti. eorū vtiq̄ ꝑ paucos inuenias q̄ post ꝫ redeāt in gradū pristinū: sed magis in sordibꝫ positi sordescant adhuc. Sup quos ꝑphēta deplorat quō obscuratū est aurū inquit: mutatus est color optimus: ⁊ qui nutriebanē in croceis āplexati sūt stēcora. Nec tamē si q̄s huius modi est desperamus de eo: tm̄ ut resurgere velit cito. Quāto em̄ diutiꝫ pmanebit: tāto euadet difficiliꝫ. Beatus vero qui tenebit: et allidet paruulos babilonis ad petraz. Ete nim si creuerint: vix poterūt supari. Filioli hec dico. ut nō peccetis. Sz ⁊ si quis peccauerit aduocatū habe⁹mus apud patrem. qui potest quod nos minime possumus: tātū qui cecidit nō adiciat in malū ut ꝑfundius cadat. sed magis ut resurgat: cōfidens q̄ nec ei negabitur venia si tū ex corde confiteaē peccata sua. Si em̄ is de quo loquimur petrus post tā grauem lapsū ad tantam redijt eminēti ā sanctitatis: quis de cetero desperet si tantū egredi voluerit a peccatis? Attēde quod scriptū est. Egressus foras fleuit amare. In egressu cōfessionē oris: in amaro fletu compūctionez cordis intellige. Et attēde q̄ tūc primū recordatus est verbi quod dixerat ihesus. Tūc p̄mū cordi fuit verbū quo p̄dicta fuerat eius infirmitas: cū euanuit p̄sūpta temeritas. Ve tibi q̄ post lapsum fortiorem te nobis exhibes. Vt qđ tam rigidus es in tuā ipi⁹ pniciē? Inclinare pti⁹ ut melius erigaris. et ne ꝓhibeas frangi quod distortū ē. ut possit melius solidari. Quid indignaris merepanti gallo? Tibi potius indignare. Pluuiam voluntariā ait psalmista segregabis deus hereditati tue: et infirmata est. Bona infirmitas q̄ segregaē hereditati: q̄ medicū non repellit. Induratus eni tāq̄ vas figuli in virga ferrea conteret: et hereditas infirmata est ait: tu vero perfecisti eaz. Audistis certe quam misericordiaz consecuti sint apostoli nostri: ut iaz nemo ex vobis super peccatis preteritis vltra q̄ necesse sit confundaē: in cubili conscientie sue compunctus

Sermo de dauid et golia

Quid enī? Forte peccasti in seculo? Nunquid āplius paulo? Quod si et ipa in religione: nunquid plus petro? Attamen illi in toto corde pnitētiam agentes: nō modo salutem cōsecuti sūt: etiā salutis ministeriuz et magisteriū adepti sūt sācte tatis. Et tu ergo fac similiter: quomā p pter te scriptura loquit̄. viros illos esse misericordie: vtiq; ppter multā misericordiam quā consequi merue rūt. Potes tamē in hoc verbo etiaz illud nō inconuenienter accipere viros misericordie fuisse apostolos id est plenos misericordia: seu virtos misericordie datos ecclesie vnūse. Scim⁹ enī qviri isti nec sibi vixere nec sibi mortui sūt. ꝙ ei qui pro ipis mortuus ē: magis aūt nobis omib⁹ ppt illū. Quātū enī pderit nobis eo rū iusticia: quādo ipa q̄q; sicut ostendū ē tātum pfuere peccata? Pro nobis facit eoz vita: eorum doctrina: etiāz mors ipa. Eteni in oūhōe obtinentiam: in pdicatione sapientiā: i passiōe sua patiētiā nobis dtī apostoli contulerunt. Quartum usq; hodie conferre non cessant misericordia pleni: quod est sanctarum fructus orationum. Quamuisz in ipa eorum vita adhuc inuenias quod ānumeres fiduciam scilicet quam nobis miraculorum exhibitione pbuerunt. Et quis enumeret q̄ multa nobis p eos beneficia prouenerūt? Bene ergo de eis scriptura loquitur: quomā hȳ sūt viri misericordie Et addidit. Quorū iusticie obliuionem nō acceperunt. Vis ut nec tua accipiat obliuionem? A triplici cauue periculo: et florebit in eterum ante dominū. Legis enī: quia tepidus es. incipiam te euomere ex ore meo. Legis: si auerterit se iustus a iusticia sua et cetera: omnium iusticiarum eius non recordabor. Legis q busdam dicendum in iudicio nō noui vos: illis sine dubio qui receperūt mercedem suam. Ergo omnis iusticia tepida. omnis transitoria. omnis vendita erit in obliuionē coram deo. Sz nō ita apostolorū iusticie: quod ex eo satis apparet quod sequitur: cū semine eorū permanēt bona. Manēt enī vsq; hodie in nobis apostolorū vestigia: et eorū religio quia ex deo est nō potest dissolui. Vestes israhelitici ppli quadragita ānis in deserto pseuerauerūt itegre: multo magis apostoloz vestes sup iumēta saluatoris appositē. Cum semine inquit eorū. Quod est semen quia secutus adiūgit. hereditas sancta nepotes eorū? Idem profecto et semē fūt: et nepotes. Meministis credo scientibus enī legem loquor: me ministis inquam legalis mandati: ut fuscitet frater fupstes semē fratri defuncto sine semine. Quis sine semie? Singulariter ait fū ego: donec trāseam. Ideoq; resurgens. vade inquit dic fratribus meis. Ac si dicat. Fratres fūt: faciant quod fratres. Ergo per euāgeliū ipi nos genuerūt: nō tamen sibi sed cristo: qz per euangeliū cristi. Hinc est quod molestē tulit paulus quosdam eoz dici a quibus gemti fuerant p euāgelium: indignans aduersus eos qui dicebant. ego sum pauli. ego fū cephe ego appollo: cristi magis omnes et fieri volens et dici. Itaq; semen apostolorum sumus per predicationem: sed per adopcōnem et hereditatem semen cristi: et apostolorum nepotes.

De dauid et golia.

Vbiuim⁹ ex libro regū goliā
virū ꝓcere statureꝑ ſumētē
ſup mḱta fortitudine ⁊ magnitudie
corꝑis ſui· vecferātē adūſus phalā
ges iſrahel: ⁊ ꝓuocātē eas ad ſin-
gulare certamē· Audiuimus etiā a
deo ſuſcitatū ſpm̄ pueri iuuenis: vt
indigne ferret virū ſpuriū ⁊ circū-
ciſum caſtris iſrahel· et dei fūmi ex-
ꝓbrantē agminibus· Spectauimus
ꝓcedētem adoleſcentuluz in funda
et lapide aduerſus mōſtruoſe mag
nitudinis hoīm̄ ē loricatum ⁊ clipeo
protectum ac ꝑ alea: ceteriſq; terri
bilē militaribus armis ſi qua mi no-
bis erāt viſcera pietatis: nō potui-
mus nō timere ſic meunti ꝓfligatum·
nonq; audere vincēti· Laudauimuſ
magnanimitatē puuli ꝙ comederet
ammā eius zelus domus dei ⁊ oppro
bria exꝓbrantiū ei a ſe nō duceret
aliena: ſed tāq; ad ꝓpriam moueret
iniuriā: et doleret ſuper contritione
ioſeph· Mirati ſumus tātam in ado
leſcente fiduciaz: fidutiaz quāta nō
inueniret in vniuerſo iſrahele· Col
latam denīq; celitus victoriā ⁊ diui
na manifeſte patratam virtute· tā
leti ſuſcipim⁹: q̄ ſoliciti certamē ſpe
ctauimus: armati fide paruuli ⁊ gli-
antis ꝓpria in virtute gigātis· Jā
ſi ſpiritalē ſecūdū apoſtoli teſtimo-
nium legem eſſe non ignoramus: ⁊
ſcriptā eſſe ꝓpt̄ nos· nō ſolū exterio
ris ſuꝑficiei oblectandos aſpectu :
ſ interiorū quoq; ſēſuū guſtu tāq;
medulla tritici ſatiādos: oſidērādū
nobis eſt· qs nā videat iſte golias·
qui populo dei iam repmiſſionis ter
ram ingreſſo· iamq; multis ex hoſti
bus triūphāti· ſolus exꝓbrare ꝑſu-
mit: elatus ⁊ inflatus ſpiritu carnis
ſue· Credo eīm̄ nō mecō grue in ſup-
bo homine ſuꝑbie vicium deſignari·
Jpm̄ nāq; ē peccatū maximū: quod
dei populo magis inſultat: et inſur-
git ſpecialiter aduerſ⁹ eos q̄ ceteza
iā videātur viciſſe peccata· Hinc ē
q; ꝓuocat ad ſingulare certamē: tā
q̄ ceteris iam ſubactis· Nam ⁊ phi
liſtei illo in tēpore timebāt oīmo
aduerſus iſrahel inire cōflictū: niſi
q; de golya enormis magnitudinis vi
ro eoz fiducia tota pēdebat· Vñ
eīm̄ eiuſmodi animā ſuꝑbia tēptet
quā ſibi ſubiugauit inuidia ſeu te-
piditas ea q̄ ſolet deo vomitū ꝓcu-
rare: aut pigricia que facit ut lō
ſtercoribꝫ lapideſ? Vnde inquā dei
ſuꝑbia· vnde extollētia oculoz: cui
adeo cecavicia dominā ut diiudica
ri ſe abvniuerſis tāq; male ſibi oſci
us arbitreē? Quis denīq; niſi manu
fortis· qui cetera iam ſibi potentivir
tute vicia ſubiugauit: aduerſus ne-
quiſſimum ſuperbievicium dimicatu-
rus accedat? Procedat inquā da-
uid manufortis: quoniam non ē vin
cere tantum hoſtē: niſi in manu for
ti· Armeē ipſe dē golyā: qui et vr
ſum vicerit et leonem· Videat ſane
vtrum ſaulis ei poſſint armaꝑdeſſe:
vtrum ſeculari ſapientia et philoſo
phicis traditionibus· ſeu etiā diui-
naz ſuperficie ſcripturarum· quā
nimirum occidentem literam vocat
apoſtolus: videat inquam vtrū his
armis debellare ſuperbiam· vtrū
hac via humilitatem apprehēdere
poſſit: ut onerari ſeſe q̄ roborari ſē
tiēs huiuſmodi āma atz impedimē
ta proiciat: iactans ommno cogita
tum ſuum in domino: et de propria
penitus deſperans induſtria· ſola
fide armatus non reputet golie ꝓ
ceritatem: ne forte magnitudinis
eius mole premat ur: ſ potius pſal-
lat ſpū pſallat ⁊ mēte: dns inquiens

Sermo de dauid et goliā

defēsorvite meet cetera. ſſnā petrꝰ dum nec ventorum violentiam nec maris profundum · corporiſq; pondus conſideraret : in verbo iactans ſemetipſū nec perire potuit nec timere · At vbi vidit ventū vemētez timuit: ipoq; timore p timus mergi cepit · Simile aliquid etiā nūc adleſthe nrō ex ſaul ſuadere tēptat: non potes iqens reſiſtē philiſteo iſti · nec pugnare aduerſus eū quomā pueres: hic aūt vir bellator ab adoleſcētia ſua Verūtamē nō acquieſcit ille tale aliquid meditari: ß pſumēs dev tute eius · cuius auxilio p;iora certamina iā viciſſet: accedit intrepidus Colligit igiē abiectis armis ſaulis quiq; lapides de torrente: qs mimirū cū leuia queq; tolleret leuigare torrēs potuit: ſed non etiā tollē ſecū Torrēs quippe quē vtinā ptrāſeat aīa noſtra ſeculū pſens ē · ſcriptura teſte · quomā generatō adueit t generatio pterit: tāq; tumēs ūda impellēs · Quia ergo omis caro Fenū tomis gl;a ei9 tāq; flos Feni huiuſmodi leuia facile ſecū trahit torrēs mundās: verbū aūt dom̄i nullis fluctibo cedēs manet meenū · Arbitror pinde nō incongrue quiq; lapidibo iſtis · quiq; partitū verbū mtelligi : cōminatōis · pmiſſionis · dilectōis · imitacōis t ororōis · Dorū quippe vbrū late patēs copia in diuinaz repitur ſerie ſcripturaz · Et forte ipſa fūt quinq; vba quorū meminit paulus: malēs quinq; verba loqui · in ſēſu: q; decē millia i lingua · Dreterit enī figura huius mūdi: t iuxta aliud teſtimoniū et mūdus trāſit et cōcupiſcentia eius · Dec aūt verba trāſeunte mūdo non modo manēt verū etiā leuigāt magis: dū ptrāſeūtibo plurimis multiplex erit ſcientia · Jā vero collectos iſtos lapides cōtra ſupbie ſpiritū · dimicaturus dauid ivaſe momorie fue reponat: cōſiderans q̄nta nobis cōmine deus · q̄nta permittat: quātā nobis exhibeat caritatē: q; mita nobis ſāctitatis exēpla ꝓponat: quēadmodū demq; orō nū nobis vbiq; omendet inſtātiam · Dos inquā lapides ſecū tollat · quiſquis ſupbie viciū debellare feſtinat: ut quotiēs venenatū audet erigere caput quilibet ex hīs lapidibo manui cogitatōis huius prius occurrat: pcuſſo fronte golias deiciaē optus cōfuſione · Jn quo ſane cōflictu fūda q; neceſſaria ē lōganimitatis formā hns : quā huic maxie cētamī nulla rōne deeſſe neceſſe ē · Quotiēs ſ vanitatis cogitatō mētē pulſat: ſi itimo cordis affectu diuinas expaueſcē ceperis ominatōes ſeu pmiſſiones eius deſiderare nō ſuſtinet golias vtriuſlibet lapidis iactū: ß repri mitē ilico tumor omis · Quod ſi venerit i mētē dilectō illa tā ineffabilis quā ti de maieſtatis exhibuit : an nō ilico marceſcēs ad caritatē prior ſus abominari incipis t abicere vanitatē ? Sic et exempla ſāctor fi diligēti tibi conſideratōe ꝓponas · erit ſine dubio ad imprimēdam dilectionez cogitatio iſta perutiliſ · Jā vero ſi forte inſurgēte ſubito elatione nihil ex hīs q̄ dixim̄ apphendere quiuerit manus tua : toto feruore t ad eāuertē · q̄ ſola reſtat orōez: cōtinuo quē eleuatū viderās t exaltatum ſicut cedros libani ſubuerſus impius iam non erit · Sed queris fortaſſe quemadmodum ſuo ipſius gladio golie poſſis abſcidere caput id enim tanto tibi iocundius : quanto moleſtius hoſti · Dico breuiter expertis loquor : et qui facis

le capiāt et aduertāt sine mora: qđ in semetipsis crebro sentiūt actitari Quotiens te ꝓuocāte vanitate ad recordationē comminatōis diuine seu ꝓmissionis aut ceteroꝝ q̄ supra diximus ofūdi ceperis terubescere: deiect⁹ ē quidem golias: sed fortitā adhuc viuit. Accede itaq; ꝓpius ne forte resurgat: r stās sup eū mucrone ꝓprio caput eius abcide: de eaipa que te appetit vanitate pimēs vanitatē. Elata siquidē cogitacōe pulsatus: si ex ea ipa materiā r occasionē sumas hiūlitatis. quo nimirū hūili⁹ deinceps r abiectius tāq̄ de supbo hoie sentias de teipo: goliam vtiq; golie gladio pimisti.

De euāgelio. vij. panū sermo ꝑm⁹

Iserèor sup turbam: qr iam triduo sustinent me: nec habent qđ manducēt. Euāgeliuz fratres ob hoc scriptū est ut legatur: nec ob aliud legiē q̄ ut rationabilē ofolatoēz exinde capiamus Est enī secularibꝰ cōsolatio vana. de terrenaz affluentia rerum: vana nihilomin⁹ de eaz penuria desolatō At euangeliū speculū veritatis nemini blandiē. nullū seducit: talem in eo se quisq; reperiet qualis fuerit ut nec ibi timore trepidet vbi nō est timor: nec lateē cū malefecerit. Sed qđ dicit scriptura? Si quis auditor est verbi et nō factor: hic oparabiē viro ofederāti vultū natiuitatis sue in specko. Cōsiderauit enī se r abiit: et statim oblitus est qualis fuerit. Nos aūt fratres nō sic obsecro nō sic: sed cōsideremus nosmetipos in ea quā audiuimus sacri euāgelij lectione: ut ꝓficiamus ex ea: et corrigamur secūdū ea si qua i nobis dep̄ hendimus corrigēda. Propter hoc enī optat ꝓpheta dirigi vias suas r ad custodiēdas iustificatōnes dñi. Tūc inquiēs nō ofūdar: cum ꝑspexero i omnibꝰ mādatis tuis. Et ego quidē nō cōfundor ꝙ glorior ꝓ vobis fratres mei quoniā saluatorē in deserto secuti estis ad eū extra castra: sed vereor ne q̄s forte i tribuna expectacōe pusillanimis muemiatur: et in egiptū seculi huius nequā vt etiā corpore reuertaē. Merito ꝓ inde clamat diuina scriptura r dicit Expecta dominū viriliē age: et confortet cor tuū: et sustine dominum. Sz quā diu necesse ē sustinere? Prorsus donec misereat tui. Queris quā do? Misereor inquit sup turbā: quia iam triduo sustinēt me Via enī triū dierz eas necesse ē in deserto. si gratuz deo tuo offerre volueris sacrificium: et triduo sustineas saluatorē: si miraculi panibꝰ deideras satiari. Prima est dies timoris: dies mg̃ declarās et illuminans tenebras tuas interiores scilicet: r horrendū iebenne supplicii demonstrās in quo sūt tenebre exteriores. huiuscemōi fiq̄ de cogitatio sicut ipi nostis: nostre solet exercere primordia conuersionis. Secunda est pietas: qua respiramus in luce miserationum dei. Tercia dies est rationis. in qua veritas innotescit: ut tanquā ex debito quodā nature fine aliqua contradictione creature subiecta fit creatura: seruus seruiat redemptori. Exhinc iubemur iam discumbere ut caritas ordinē in nobis: exhinc aperit dominus manuz suam: et implet omne animal benedictione. Verum quoniā apostolis dicitur. Facite homines discumbere. quorum nos licz ad cōfusionem nostram habetis vi-

De Euangelio ni 7 parū sermo p. et 2.

carios q̄lescunq; discumbere vos ammonem⁹ fratres carissimi: vt refecti pane bñdictiōis sōnistere possitis in via: ne forte misera necessitate cōpulsi descēdatis et vos in egiptū: et incipiāt vobis illudere qui nec dū vobiscū in deserto secuti fuit saluatorē. Miseri sane et ipi q̄ nō exiere cū exeūtibus: sed plane miserabiliores omnib⁹ hoibus q̄p fecti quib⁹ cū alijs: ꝫ nō cū alijs fuit refecti. Porro si q̄ fuere qui discūbentibus alijs post dumeta seu diuersoria queuis absconditi latuere: hoies eiusmōi ieiunos. vacuosq; remānisse q̄s nescit: Sic et eos nihilomin⁹ q̄ leuitate et curiositate ducti circūquaq; vagātes minime resederūt: aut q̄ resederūt q̄dem: sed nō in ordine nec in nūero ceteroꝝ. Hortamur ꝓinde caritatem vestrā et pastorali solicitudine ammonem⁹. ne quis ex vob mueniat angelos amare. sectari latebras. querere diuerticula: qm̄ q̄ male agit odit lucē: et nō venit ad lucē vt nō arguātur opera ei⁹. Sed nec inueniātur in nob qui circūferātur omni vento doctrine. instabiles et mōeti: nihil i se soliditatis nihil grauitatis habentes. tanq̄ puluis quē ꝓicit ventus a facie terre. Naz de his quid dicā quoz man⁹ cōtra oēs: et manus oim contra ipos? Nij sūt qui sepant semetipos animales spiritū nō habētes: quoniam nemo in spiritu dei loquens dicit anathema ihesu. Nequissima plane et ꝓnicios issima pestis: quādo vniuersos vnius obstinatio turbat: et fit omnib⁹ discordie fames materia scādaloꝝ. Denicq; ꝓphetā audi: q̄ de vinea dñi loquēs: singularis inquit fer⁹ depastus est eaz. Pro huiusmōi rogo et obsecro vos fratres mei fugite fi mulatōem omnē āgelos ꝓpe voluntatis: fugite inquietudinez ꝫ spiritū leuitatis: fugite obstinatōem et nequissimū vicium singularitatis: nisi forte q̄s abstit fraudare vultis animas vestras panis edulio benedicti Jā vero ne lōgi⁹ ptrahā vos: septem panes q̄b⁹ reficiamini isti sūt Prim⁹ panis vbū dei: in quo vita hominis est: hic ipe testat. Secūd⁹ panis obediētia est: quoniā meus cib⁹ est inq̄t vt faciā voluntatē eius qui misit me. Tercius panis meditatio sancta: de qua scriptū est. cogitatio sācta cōseruabit te: et eque alio i loco nominari videt panis vite ꝫ intellect⁹ Quart⁹ panis oratiū lacrime: quintus vero penitētie labor ē. Nec mireris q̄ laborē aut lacrimas panē dixerim nisi forte excidit tibi q̄s in ꝓpheta legisti cibabis nos pane lacrimaz: et itez in alio psalmo: lauabis inquit manū tuaz q: mādducabis: beat⁹ es et bñ tibi erit. Sext⁹ panis est iocūda vnanimitas socialis: panis inq̄z ex diuersis granis cōfectus: fermētat⁹ vtiq; sapiētia dei Porro septim⁹ panis ē eucharistia quoniā panis inq̄t quē ego do caro mea est ꝓ mūdi vita.

Sermo secūdus vnde supra.

Citis q̄d fecerim: septē hodie misericordias ꝓponēdo: Septez vtiq; panes distribui. Nā si facte sunt mihi lacrime mee panes die ac nocte: q̄ntomagis dñe miserationes? Multo em̄ dulci⁹ iste sapiūt: reficiunt multo melius: ampliusq; confirmant cor hominis. Verū multa nobis mi fallorex his pambo hodie cecidere fragmenta. Nam et ego ipe sentiebā inter frangendum

multas e manibꝫ euadere micaꝫ: aſt
q̄ inter digitos ꝓcrātis elabi. Ve
rū ipſi ſi collegeritis aliqua vos vi
deritis. Ego ſi nondū faſtiditis no
ſtra que mihi collegerā ſine inuidi:
a cōmunicabo: ne forte incurrā ma
ledictiōez abſcondentis frumenta i
popul. Primꝰ itaq̄ panis ſi bñ me
mini cōſeruatō gratie fuit: qua me
licet indignū a multis peccatis ad
huc i ſeculo poſitū cuſtodiuit. Cui
ergo tria teneo fragmenta: haben
tia magnū ꝓfuſ delectamtū ſapo
ris et alimoniā vite. Tribꝰ ſiquidē
rōis a pcō me memini cōſeruatū:
occaſionis ſubtractiōe reſiſtēdi da
ta virtute: affectiōis ſanitate. Mul
ta em̄ in peccata cecidiſſez facile ſi
data eſſet occaſio. ſed dei miſeratio
ne non me talis opoꝛtunitas appre
hendit. In multa quoq̄ paulomin⁹
cecidiſſez grauiter impulſus violē
tia temptatōis: ſed virtutē dedit
dominus rex virtutū ut ſub me eſſz
appetitus meus: et ei quā ſentiebā
cōcupiſcētie mimme cōſentirē. Sed
a quibuſ dā tam longe me fecit mi
ſeratio tua dñe vt pemit⁹ abomina
rer ea: et ne vlla quidē eoꝝ temp
tatio moleſtaret. Secūd⁹ quoq̄ pa
nis exſpectatio fuit: qua tardabat
vltiōem: qua indulgētiam cogita
bat. Et hui⁹ ergo panis tria frag
menta accipite. cogitātes longani
mitatem quā exhibuit: electōem p
deſtinatiōis ſue quā impleri voluit:
et caritatem mmiā qua nos dilexit
Propter hoc em̄ exſpectans exſpe
ctauit me dominus et non intendit
mihi: ſed auertit oculos ſuos a pec
catis meis: q̄ſi nolens aduertere q̄n
tum delinquerē. Propter hec iquā
diſſmulabat vt cōmendaret patien
tiā ſuam: vt impleret electionem ſu
am: vt confirmaret caritatem ſuam
De tercio quoq̄ pane ſcz eius miſeri
cordie qua conuertit nos ad pemi
tētiam: tria non tam fragmenta q̄
fruſta vobis appono. Tunc enim ut
bene memini concuſſit cor meum ex
citans illud: vt aduerteret ſuorum
vulnera peccatorum ⁊ vulnerū ſen
tiret dolorem: etiam ⁊ terruit deduc
ens ad portas inferi et preparata
iniquis ſupplicia monſtrans: et ut
iam nihil noxie remaneret delecta
tionis meliorem mihi conſolationez
inſpirans ſpem indulgētie dedit. In
hiis tribus ego conuerſus ſum: cre
do q̄ et voſpi. Jam vero quartus
panis ipſa eſt indulgentia. Obſecro
vos diligenter colligite fragmen
ta ne pereāt. Sūt em̄ ſalubria val
de ⁊ dulciora ſuper mel et fauum.
Sic em̄ ex toto indulſit ⁊ tam libe
raliter omnem donauit iniuriam: vt
iam nec damnet vlciſcendo nec con
fundat improperādo: nec minus di
ligat imputando. Sunt em̄ aliq̄
ſic donantes iniuriam vt nō vlciſcā
tur: ſepius tamen improperent. Sūt
et alij qui ſileant licet manet tamen
alta mente repoſita: rancorem te
nent in animo: quarū vtiq̄ neutra
plena indulgētia eſt. Lōge ab hiis
oīb⁹ benignſſima eſt diuinitaſ natu
ra. Liberaliter agit. ignoſcit plena
rie: ita vt ꝓpter fiduciā peccatorum
ſed pemtētiū: vbi abūdauit delictū
ſoleat ⁊ gratia ſupabūdare. Teſtiſ
eſt paulus doctor gētium: teſtis et
matheus de theloneo electus i apo
ſtolū. cui eriā noui teſtamēti primū
ſcriptorē donatū ē eſſe: teſtis et pe
trus cui poſt trinaz negatōem toti
us eccle paſtoraſ cura omiſſa eſt.
Teſtis demq̄ etiaz famoſiſſima illa
peccatrix: cui in ipō mitio cōuerſiōis

De euangelio in 7. pñs sermo 2.

tanta multitudo dilectionis hec essa est: tanta postmodū idulta gratia familiaritatis. Quis accusauit mariam: et p se eam oportuit respondere? Si phariseus murmurat. si martha cōqueriē. si scādalisanē apostoli: maria tacet. cristus excusat: etiaz et laudat tacētez. Deniq illud quā te p̄rogatiue quāte excellentie fuit q refurgentem a mortuis p̄ma videre: tāgere p̄ma meruit? Sed iam trāseamus ad alia. Bonū est quidē nos hic esse vbi datur fiducia peccatoribz: sed oportet etiā cetera nō tacere. Itaq et cōtmētia ipa ē panis quintus: vbi tria mihi lomim? inuemo vnde merito clamare possim: quia fecit mihi magna q̄ potēs est. Forte aliquod reputatis cōtmētiā vestram: sed ego nō ita. Scio enim quos habeat oppugnatores: t quā te illā necesse sit esse virtutis: vt possit resistere talibz. Prim? siquidem hostis cōtinētie nostre caro est aduersus spiritum cōcupiscēs. Quam domestic? hostis: q̄ piculosa lucta q̄ intestinū bellum. Hostē nunc crudelissimū nec fugere possum? o anima nec fugare. circūferre illū necesse est: quoniā alligatus est nob. Nā quod piculosius est et miserabilius: hostez nostrū ipi cogimur sustentare: perimere eū nō licet. Vides ergo q̄ solicite te custodire necesse sit ab ea que dormit in sinu tuo? Verunta men est nō est hic solus aduersarius mihi: aliū adhuc habeo qui circumcinxit et obsedit me vndiq: et si ignoratis hostis iste est p̄sens seculum nequam. Conclusit inimicus vias meas: et p quinq portas quinq videlicet corpis sensus iaculis suis vulnerat me: et mors intrat p fenestras meas. Sufficere inmis potes rant isti duo: sed heu me ecce video ventum validum vementem ab aquilone: a quo panditur omne malum. Et nunc quid supest aliud? Domine salua nos: perimus. Ecce enim malleus vniuerse terre. ecce serpēs callidio: cunctis animantibus. ecce inimicus ille quē vitare nec possū quanto minus cauere? Neq enim est colluctatio seruare volentib? cōtinentiam: cōtinentiam autem dico non a sola luxuria s a ceteris quoq sicut necesse ē vicijs et peccatis: nō est illis colluctatio aduersus carnē et sanguinem tantum: sed aduersus p̄ncipes et potestates. aduersus mūdi rectores tenebrarum harum: contra spiritalia nequitie in celestibus. Et quis est qui iacula eorum ignea possit extinguere? Parauerūt sagittas suas in pharetra: vt sagittent in obscuro rectos corde. Sed t narrauerunt vt absconderēt laqueos: dixerunt quis videbit eos? Nunc q̄dem aperte t violenter: nunc occulte et fraudulenter: semper aūt maliciose et crudeliter impugnant et persecuntur nos. Et ad hec toleranda ne dicam superanda: quis idoneus? Credo iam vobis aliquatenus innotescit cōtinentie difficultas: vt iuxta apostolum sciatis que a deo donata sunt vobis. Ommino enim i domino faciamus hanc virtutem: et ipse ad nihilum deducet tribulātes nos. Ipse est qui non modo carnem nostram cum concupiscentijs suis: sed et p̄sens seculum nequā. cum curiositatibus et vanitati bus suis cum ipso conterit satha na sub pedibus nostris. Nunquid non merito dixeram muniendum in cōtinētia vñ clamarē: q fecit mihi magna q̄ potēs ē? Iā vero sexti

panis fragmenta accipite. Est aūt panis ipa gratia promerēdi bona ſcz eterne vite: quā gratiam i trib⁹ maxie cōſtare arbitror: in odio p̄ritor⁹ malor⁹: et contemptu bono rum p̄ſentiū: et deſiderio futuror⁹. Septim⁹ quoqz panis ē ſpes obtinendi: cuius michilominꝰ teneo fra gmenta tria: et eor⁹ ſapor dulcis admodū gutturi meo. Tria mꝫ ſūt que ſic roborant ⁊ confirmant cor meū: vt nulla me penuria meri tor⁹. nulla conſideratio ꝓpe humilitatis. nulla eſtimatio celeſtis beatitudinis ab altitudine ſpei deicē poſſit: in ea firmiter radicatuz. Deſiderastis ea: an ſeruanda ſūt ꝓpt̄ eū. q̄ dixit mel muemisti comede qđ ſuffi cit tibi? Sic compleē quotidie qđ de ipa ſapientia ꝓphetauit: et nūc ide ipſū video: quomā qui edunt me adhuc ait eſurient. Proinde non vos protrahaam vltra ſed nec veſtram fraudabo eſuriem: quomā ſic qui dē paratos vos video: ac ſi necdū ſumpſeritis quicꝫ. Tria conſidero in quibus tota ſpes mea conſiſtit: caritatem adopcōnis. veritatē p̄miſſionis: poteſtatem redditionis. Murmuret iam quātū voluerit mi pies cogitatio mea dicēs: quis em̄ es tu. aut quāta ē illa glia: quibuſ ue meritis hāc obtinere ſperas? Et ego fiducialiter reſpondebo. Scio cui credidi et certus ſum. q: in cari tate nimia adoptauit me. quia ver ax in promiſſione: q: potēs in exhibitōe: licet enim ei facere quod voluerit. Dic eſt funicul⁹ triplex q̄ difficile rūpit̄: quez nobis a patria noſtra in hūc carcerē vſqz demiſſū firmiter obſecro teneam⁹: vt ipſe nos ſubleuet: ipſe trahat uſqz ad conſpectū glie magm dei: qui ē benedictus in ſecula.

In aſſumptōe beate marie. ſermo. j.

Ergo hodie glioſā celos aſcendens. ſuper nor⁹ gaudia ciuiū. copioſis fine dubio cumulauit augmentis. Nec em̄ eſt. cuius ſalutacōis vox et ipos exultare fecit in gaudio: quos mr̄na adhuc viſcera claudūt. ſ:ō ſi paruuli nec dū nati anima liq̄facta ē vt maria locuta eſt. q̄d putam⁹ q̄ nā illa fuerit celeſtiū exultatio: cū et vocē audire ⁊ videre faciem et beata eius frui p̄ſētia meruerunt? Nobis vero cariſſimi. q̄ in eius aſſumptōe ſolēmitatiſ occaſio: que cauſa leticie. q̄ materia gaudior⁹? Marie p̄ſētia tot⁹ illuſtrat̄ orbis: adeo vt et ipa iā celeſtiſ patria clari⁹ rutilet virg me lampadis irradiata fulgore. Merito p̄inde reſonat in excelſis gratiarum actio: et vox laudis. Nūqd nō ergo plāgēdū nob⁹ potius ꝫ plaudendū eſſe videt̄? Quantū em̄ de eius p̄ſētia celū exultat: nūquid nō cōſequēs ē ut tm̄ lugeat hic nr̄ inferior mund⁹ eius abſentia? Ceſſet tamē querela noſtra: q: nec nobiſ h eſt manēs ciuitas: ſz eam i q̄rim⁹ adquā hodie maria benedicta pueit In qua ſi cōſcripti ciues ſum⁹. dignū ꝓfecto ē etiā ſup flumia babilonis. eius nos recordari: eius omu micare gaudijs. eius pticipare letitiā: maxieqz eā que tā copioſo impetu letificat hodie ciuitatē dei: ut ſentiamus et ipſi ſtillicidia ſtillātia ſup terrā. Preceſſit nos regina nr̄a ꝓceſſit ⁊ tā glioſe ſuſcepta ē. ut fiducialiter ſequāt̄ dnam ſuuli clamitātes: trahe nos poſt te: in odor̄ vngentor⁹ tuor⁹ curremus. A duo:

catam p̄emisit pegrinatio nostra: q̄ tang̃ iudicis mater. et mater mi= sericordie fupplicit̄er et efficaciter salutis nostre negocia ptractabit. Preciosū hodie munus terra nostra direxit in celū: ut dando et accipiē= do felici amicicia⁊ fedē copuletur humana diuinis: terrena celestibus ima sūmis. Illo enī ascendit fruct⁹ terre sublimis vnde data optima et dona pfecta descēdūt. Ascēdens in altum virgo beata: dabit ipa q̄s do na hoibus. Quid mi daret? Siquidē nec facultas ei deesse poterit: nec voluntas. Regina celorū est: miseri cors est. Demq̄ mater est vngenti filij dei. Nichil enī sic potest potesta tis eius seu pietatis magnitudinem fic cōmēdare: mī forte aut nō credi tur dei filius honorare matrē: aut dubitare q̄s potest oīno in affectū caritatis trāfisse marie viscera in q̄ bus ipa que ex deo est caritas no= uem mensibus corporaliter requie= uit. Et hec quidē p̄terwos dixerim fratres. scīēs difficile esse: ut in tāta inopia caritas illa pfecta non q̄rēs q̄ sua sūt valeat inuenīri. Vt tū in= terim fileā beneficia que pro illius glorificacōne osequmur: si eā diligi= mus: gaudebimus vtiq̄. q⁹ vadit ad filiū. Plane inquā cōgratulabit ei: mī forte q̄d absit inuētrici gratie oīmodis inueiamur ingrati. Quem enī in castellū mūdi huius intrātez prius ipa fuscipiat: ab eo fuscipitur hodie sācta ingrediēs ciuitatē. Sz cū quāto putas honore cum quāta putas exultatione. cū quanta glā? Nec in terris locus digniorē teri vi= ginalis templo in quo filiū dei ma= ria fuscepit: nec in celis regali solio: in quo mariam hodie filius sublima uit. Felix nimiū vtraq̄ fuscepto: in

effabilis vtq̄ q⁹vis q̄ inexcogitabi lis ē. Vt quid em̄ ea hodie in ecc̄ls cristi euāgelica lectio recitatur: in qua mulier benedicta in mulieribus excepisse intelligitur saluatorē? Cre do ut hec quā celebram⁹ ex illa fu= sceptione aliquatenus estimet: imo ut iuxta illius inestimabilem gloriā inestimabilis cognoscatur et ista. Quis enim etiā si ingīus hominum angelorūq̄ loquit̄ explicare que= at quēadmodū superueniente spiri tu. obumbrāte virtute altissimi caro factum sit verbū dei. p quod facta sūt omnia: et dñs maiestatis quem nō capit vniuersitas creature: intra virginea sese clauserit viscera fa= ctus homo? Sz et illud q̄s cogitare sufficiat quam gloriosa hodie mun di regina p̄cesserit. et quādo deuo tionis affectu tota in eius occursū celestium legionum p̄dierit mīitu do: quibus ad thronū glorie cāticis sit deducta: quā placido vultu. q̄ se rena facie q̄ diuinis āplexibus su= scepta a filio. et sup omnē exaltata creaturā: cū eo honore quo tanta mater digna fuit. cū ea gloria q̄ tā tū decuit filiū? Felicia profus oscu la labijs impressa lactētis: cui vir= gineo mater applaudebat in gremio Verū nūquid nō feliciora cēsebim⁹ que ab ore sedētis in dextra patris hodie in beata saluratōne fuscepit: eū ascēderet ad thronū glorie. epi thalamiū canēs et dicēs. osculetur me osculo oris sui? Christi generatōz et marie assumptōnem: q̄s enarra bit? Quātū em̄ gratie in terris ac= pta est p̄ ceteris: tātū⁊ in celis opti net glorie singularis. Quod si ocu= lus nō vidit nec auris audiuit nec in cor hominis ascēdit. que p̄parauit deus diligentib⁹ se. quid p̄parauit

gignenti se. et quod omnib⁹ certū
est diligēti p̄ omnib⁹. quis loquat⁹
Felix plane maria et multipliciter
Felix: siue cū excipit saluatorē: siue
cū a saluatoꝛe suscipit. Vtrobiqꝫ mira
bi gnitas virginitas matris: vtro
biqꝫ amplectēda dignatio maiesta
tis. Intuit mḡt ihs in qd̄ā castel-
lū et mulier q̄dā excepit illū in domū
suā. Sz laudibus magis vacādū est:
festiuis p̄conijs hec dies debeatur.
Quia vero copiosā nobis materiaz
electionis huius verba ministrant:
cras q̄s conuenientib⁹ nobis in vnū.
cōmunicādum erit sine miudia. qd̄
fuerit desup datū. ut in memoria tā
te virgims non mō affectūs deuotio
nis excitet. ꝫ et mors edificet ad p
fectū cōuersacōis: in laudē et gloriā
filij eius dñi nostri qui est sup oīnia
deus benedictus in secula.

Sermo vnde sup̄.

Intrauit ihesus in quodd̄ā castellū.
Oportune satis hꝫ mihi in loco ꝓphe
tica exclamatio assumēda videtur.
O israhel quā magna ē domus dñi et
ingēs locus possessionis ei⁹. An nō
ingens. cuius cōparatōe castellum
dicit: terre huius spaciosissima lati-
tudo? An nō ingens patria et regio
inestimabilis: quādo ab ea saluator
aduenies cū ingredi⁹ orbem terre
dicit introire in castellū? Nisi forte
castellū quis aliud intelligēdū pu-
tet. ꝫ atrium fortis armati: p̄nci-
pis mundi huius. cuius vasa diripe
fortior supuenit. Festinemus in illā
ingredi beatitudinis amplitudinē
fratres vbi nemo alium coāgustat
vbi possimus cū oīnibus cōspicere
sanctis. que nam sit lōgitudo et lati-
tudo. sublimitas et pfūdū. Neqꝫ id
desperemus: qñ quidē ipse celestis
habitator patrie etiā creator. no
stri huius castelluli āgustias nō re-
fugit. Sz quid introisse eum dicim⁹
in castellū? Etiā in angustissimū vir
ginalis uteri diuersoꝛium introiuit.
Demiqꝫ et mulier quedā excepit illū
in domū suam. Felix mulier q̄ iā nō
exploratores iericho. ꝫ poti⁹ fortis-
simū ipsū explorator⁹ stulti illi⁹ q̄
vere ut luna mutatur. non legatos
ihesu filij nun. ꝫ ipm magis suscipe
meruit verū ihesū filium dei. Felix
inḡ mulier: cuius domus saluatore
suscepto inuenta ē munda quidē:
ꝫ plane nō vacans. Quis enī vacuā
dixerit: quaz salutat āgelus gratia
plenā. Neqꝫ hoc solū: sed adhuc q̄s
in eā superuenturū asserit spm̄ san-
ctū. At q̄d putas: nisi ut etiam sup
impleat eā? Ad quid nisi aduenī
te iam spiritu plena sibi: eodē super
uenīte. nobis q̄s sup plena et supflu
ēs fiat? Vtinā fluāt in nos aroma-
ta grāz: vtinā de plenitudine tāta
oīnes accipiam⁹. Ipa nēpe media-
trix nostra: ipa ē p quā suscepimus
misericoꝛdiā tuā deus: ipa p quā et
nos dominū ihesū in domos nostras
excipimus. Et nobis en̄ singulis ca
stra sūt singula et singule domos: et
sapientia pulsat ad ostia singulorū
Si q̄s aperuerit: introibit cenabitqꝫ
cū eo. Est vulgare p̄uerbiū. quod
multoꝝ in ore. magis aūt in corde
vsatur. Bonū inquiūt fuat castel-
lum: qui custodierit corpus suū. Sa
piēs tñ nō sic. ꝫ magis inquit. omni
custodia serua cor tuū q̄ ex ipo vi-
ta pcedit. Esto tñ. cedendū sit multi
tudini. bonū castrū custodiat qui.
custodierit corpus suum. Illd̄ sane
q̄rendum: que nā huic sit adhibē-
da custodia castro. Recte ne custo
disse tibi videt anima illa corpoꝛis
sui castrū. cui⁹ mēbra velut oiuratōe

facta. inimico eius dominū tradide-
re? Sūt enī qui cū morte fedus inie
runt: pactū pepigerūt cū inferno.
¶ Incrassatus est inqt dilectus et re
calcitrauit: incrassatus. impinguat⁹.
dilatatus. Nec plane custodia: que
laudatur a peccatoribꝫ in desideriis
carnis fue. Quid vō videt̄ fratres?
Num in hac parte cedendum est
multitudini? Absit. Paulum magis
interrogemus: utpote ducē stren u
um militie spiritual. Dic nob apse q̄
sit custodia castri. Ego ait fic cur
ro non quasi in incertum sit pugna
nō quasi aerem verberans. Castigo
corpus meū et in seruitutē redigo:
ne forte cū aliis predicauero ipe re
pbus efficiar. Et alio in loco. Non
regnet inquit peccatū in vr̄o morta
li corpore: ad obediendū concupiscen
tiis eius. Vtilis pfecto custodia: et
felix anima q̄ sic custodierit corpus
suū: ut nunq̄ sibi vēdicet illud inimi
cus. Fuit enī aliquādo cū hoc meū
castrū tirāni di fue impius ille subie
cerat sibi potestatiue membris imper
rans vniuersis. Quantū eo nocuerit
tēpore: psens adhuc indicat desola
tio et egestas. Deu nec continentie
murū in eo nec potentie antemura-
le reliquit. Extermiauit vineas. mes
suit segetes: arbores extirpauit:
quippe etiā ocis iste me⁹ depdabat
animā meā. Deniq̄ nisi q⁹ dñs adiu
uit me: paulominus habitasset in
inferno anima mea. Dico aūt infer
nū inferiorē vbi nulla cōfessio: vnde
nemini dat exire. Ceterū etiā tunc
nec carcer illi deerat nec infern⁹. Ab
ipso nēpe cōiurationis et perditōis
pessime depbēsa principio. nō alibi q̄
in domo pria. carcerali ē mācipata
custodie: nec alius q̄ fue illi⁹ familie
data tortoribꝫ. Erat enī illi sciētia
carcer: erāt tortores ratio et memo
ria. Atq̄ hi q̄dē crudeles austeri et
immisericordes: sed longe minus a
rugiētibꝫ illis pparātis ad escā: qbꝫ
erat iam iamq̄ tradenda. Sed bene
dictus deus q̄ nō dedit me in captō-
nem dētibus eorꝫ. Benedictus iquā
domin⁹: q̄ visitauit et fecit redēptio
nem. Cum enim inferiori eam carce
ri tradere malignus tortoribus ac
celerare: sed et castrum ipm ignis
bus cremaē ppetuis: ut digna piuris
fieret retributio membris. Fortior
supuenit. ¶ Intrauit in castellū ihesꝰ
qui fortem alligans eius vasa diri-
puit. ut q̄ prius erāt in cōtumeliam:
faceret in honorē. Cōtriuit portas
ereas et cōfregit ferreos vectes: vin
ctū de domo carceris et vmbra mor-
tis educēs. porro egress⁹ eius in cō
fessione. Ipsa est enī scopa qua mū
datus carcer et ornatus. Demceps
regulariū institutōnū iūcis q̄busdā
pulchre virentibus. de carcere re-
dit in domū. Habet ergo mulier iā
domū suam: habet vbi su scipiat eū.
cui sup tātis beneficiis extat obnoxi
a. Alioquin ve ei si eum excipe renu
it: si nō detinet: si nō cogit et manēt
secū. qm̄ adue sperasci t. Rediens
enī qui prius eiectus ē: mundatam
quidē et ornatam domū inuenit ꝛ va-
cantem. Relinquitur si quidē mulier
dom⁹ sua deserta: quā saluatoris ho
spitō dignam exhibere neglexit.
Quomodo inquis? Poterit ne dom⁹
mūdata cōfessione prioꝝ delictoꝝ
et obseruatione regulariū institutō
nū ornata indigna adhuc iudicari
habitaculo gratie saluatoris ingres
sus? Poterit sine dubio si superficie-
tenus emundata. et iuncis ut dictū
est strata virentibus. interius ple-
na sit luto. Quis enim suscipiēdum

dominuꝫ arbitrꝫ in dealbatis mor
tuoꝝ sepulchris:que videꝫ a foris
ꝑciosa:intrinsecus aũt spurcicia et
sanies vndusa repleuit? Esto siqdem
ut aliqñ tangꝫ ipa supficie delecta
tus. incipiat primũ apponere pdẽ.
ci qui hmõi est ꝑmam aliquã viuifi
cationis siue gratiã indulgẽdo:nun
quid nõ refiliet illico cũ indignatõe?
Nũquid nõ effugiet clamitans. In
fixus sũ in limo profundi. ⁊non est
substãtia? Virtutis enī species⁊ nõ
veritas. quasi qualitas ẽ nõ substã.
tia. Neqꝫ vero ingressum eius exte
rioris potest cõuersatõis tenuis sup
ficies sustinere:qñ omnia penetrat
et intimis cordibus habitatio eius.
Nuod si nequaꝫ spiritus discipline
subditũ manifeste peccatis corp9
inhabitat:fictũ vtiqꝫ non mõ declí.
nat. sed effugit atqꝫ elongatur ab
eo. An vero aliud ẽ ꝙ fictio execrã
da:si peccata supficieten9 radas nõ
intrinsecus eradices? Certus esto q̃
niam pullulabit vberius:⁊emunda
tam sed vacãtem. domũ cũ nequicq
ð9 septem qui deiect9 fuerat hostis
malignus intrabit. Reuersus enim
ad vomitũ cams odibilis erit mul.
to plus ꝙ ante:⁊ fiet filius iehẽne
multipliciter. qui post indulgẽtiaꝫ
delictorũ in eadem denuo sordes in
ciderit:ut sus lota in volutabro luti
Vis videre mundatam. ornatam. ⁊
vacantẽ domũ? Dominẽ intuere q̃
confessus est. et deseruit manifesta
peccata pcedẽtia ad iudiciũ. et nunc
solas mouet manus ad opa manda
toꝝ:corde pmitus aridꝫ. ductus o.
fuetudine quadã:plane effraym vi
tula docta diligere triturã. Exterio
rũ que ad modicũ valent ne vnum
iote pterit:sed camelũ glutit dum
culicem liquat. In corde enī seruus
est ꝑprie voluptatis:cultor auaricie.
gule cupidus. ambitionis amator:
aut hec omnia aut singula queqꝫ in
tus vicia fouens:et mẽtitur inicias
sibi:sed deus nõ irridet. Videas enī
interdũ sic palliatũ hominẽ ut sedu
cat etiam semetipsũ:pmitus nõ at
tendens vermẽ qui interiora depa.
scitur. Manet enī supficies:et salua
sibi omnia arbitrꝫ. Comederũt ait
ꝑpheta alieni robur eius:et igno.
rauit. Dicit quia diues sum⁊ nulli9
egeo:cũ sit pauper⁊ miser⁊m misera
bilis. Nam⁊ inuenta occasione. ebu
lire samẽ que latebat in vicere:⁊ex
cisam non exstirpatã arborem in fil
uam pullulare videas densiorẽ. Nõ
periculum si volumus declinare:secu
rim ponamus necesse ẽ. ad radices
arborum:nõ ad ramos. Nõ sola in
uenias i nob exercitatõ corporaliad
modicũ valens:sed inueniatur vti.
lis ad omnia pietas et exercitiũ spi
rituale. Mulier inquit martha nomi
ne excepit illum in domum suam:et
huic erat sorori nomine maria. Soro
res sunt:⁊debent esse gubernales.
Occupatur hec circa frequẽs mini.
sterium:illa dominicis est intẽta ser
monibus. Ad marthã spectat orna
tus:sed impletio ad mariã. Vacat
enī domino:ut nõ sit domus vacãs.
Sed mũdacõnẽ cui possumus attri.
buere? Erit em̃ si et hoc inuenerim9
domus in qua saluator suscipitur:⁊
munda et ornata:et nonvacãs. De
mus eam lazaro:si ⁊ vobis ita vide
tur. Et ei si quidem fraternitatis iu.
re cum sororibus est domus ista cõ.
munis. Dico autem lazarum quem
quatriduanũ iam iamqꝫ fetẽtem a
mortuis excitat vox virtutis. ut vi.
deatur satis congrue formã gerere
pmitẽtis. Intret g̃ domũ saluator

et frequenter visitet eam·quã peni
tẽs lazarus mũdat:ornat martha·
et maria replet interne devita con
tẽplatõi·Sed forte curiosus quis:
qꝫ requirat:cur presenti euangelica
lectione nulla prorsus lazari mẽtio
fiat· Arbitror sane ne id quidẽ ap=
posita similitudine dissidere· Virgi
nalem etenim in domũ intelligi volẽs
spiritus·siluit non incongrue peni=
tentiam:que malũ vtiqꝫ comitatur·
Absit enim proprij quicq̃ inquinamẽ
ti domus hec aliquando habuisse
dicatur:ut in ea pinde scopa lazari
quereretur· Quod si originalem a
parentib9 maculam traxit:ꝫ min9
a ieremia sãctificatã in vtero·aut
non magis a iohanne spiritu sãcto
repletã·credere phibet pietas xpi
ana. Nec enim festis laudibus nascen
tem honorat·Postremo cum omni=
modis constet ab originali cõtagio
sola gratia mundatam esse mariã:
quippe cum et nunc in baptismate:
sola hanc maculam lauet gratia:et
sola eã raserit olim petra circũcisio=
nis·ut omno pium est credere· ꝓpriũ
maria delictũ nõ habuit:michilomi=
nus ab innocentissimo corde etiã pe
nitentia lõge fuit·Sit ergo lazar9
apud eos quoꝝ necesse est operib9
mortuis conscientias emũdari: sede
at inter vulneratos dormientes in
sepulcris :ut in thalamo virginali
inueniant martha et maria tm̃· Ipsa
est enim que elisabeth grauide et
grãdeue quasi mẽsib9 tribꝰ humili
debuiuit officio:ipsa vba omnia q̃ de
filio dicebant cõseruabat oferẽs in
corde suo·Neminẽ ergo moueat qꝫ
suscipiẽs mulier dñm nõ maria sed
martha vocatur :qñ in hac vna et
sũma maria·et marthe negociũ et
marie nõ ociosũ ociũ inuenit· Omnis
quidem gloria filie regis ab intus:
michilominus tm̃ in fimbrijs aureis
circũamicta est varietate· Nõ est de
numero fatuarꝝ virginũ·prudens est
virgo lãpades habet ꝫ in vase ole
um portat· An forte excidit vobis
euãgelica illa pabola:q̃ fatuas vir
gines phibitas narrat ab introitu
nuptiarꝝ:Erat equidem domus ea
rũ mũda·virgines enim erãt:erat or
nata·qr simul omnes id est fatue cũ
prudentib9 lampades ornauerũt:ꝫ
erat vacãs·quia in vasis suis oleuꝫ
nõ acceperũt · Dme est qꝫ nec ab eis
suscipi in domos suas: nec admitte=
re eas dignatur sponsus celestis ad
nuptias·Nõ sic mulier illa fortis : q̃
serpentis caput cõtriuit·Nabes enim
post multa in laudibus eius ·qr non
extinguet in nocte lucerna ipsius·
In suggillacõnez hoc dicit fatuarꝝ
que veniente media nocte spõso· q̃=
runt et dicunt:quia lampades nr̃e
extinguunt·Processit igitur gloria
sa virgo·cuius lampas ardentissima
ipsis q̃ angelis lucis miraculo fuit
ut diceret·Que est ista que procedit
ficut aurora surgẽs:pulcra ut lu =
na·electa ut sol:Clarius enim ceteris
rutilabat·quã repleuit oleo gratie
p̃ participib9 suis:xp̃us ihesus fili9
eius dominus noster·

Sermo·iij·vnde supra·

Intrauit ihesus in quod:
dã castellũ et mulier que
dam martha nomine excepit
illum in domũ suã·Quid est fratres
qꝫ e duabus sororibus altera tm̃ do
minũ legit excepisse: et eaipa q̃ vi:
detur inferior:Optimã enim partem
elegit maria teste ipo quẽ martha
suscepit·Sz por natu martha videt·

et salutis mitiū fibi magis actio ꝙ
contēplatō vendicat. Laudat crist⁹
mariā ꝧ a martha fuscipitur: amat
rachelem iacob: ꝧ lya fuppomīt ig-
noranti. Si de fraude queritur. au
diat non esse consuetudmis. ut iuni
ores pri⁹ trabanē ad nuptias. Nō
si luteā hanc cogites domum: facile
erit nosse quēadmodū in ea dominū
martha magis excipiat ꝙ maria.
Quod enī ait apostolus. glorificate
z portate deū in corpore vestro: mar
the dicit̄ non marie. Nec nimirum
corpis vtitur mstrumēto: cū illi po
tius fit impedimento. Demqz cor⁹
mqt qđ corrūpiē aggrauat aiaz: z
deprimit terrena mhabitatō sēsum
multa cogitantē. Nūquid z opātē?
Martha igit̄ in domuz suā excepit
saluatorē in terris: maria potius co
gitat quēadmodū fuscipiaē ab eo i
domo nō maūfacta etna i ceī. Forte
tñ z ipsa dominum fuscepisse videē:
ꝧ spū. Dñs enī spirit⁹ ē. Nunc mqt
haud dubiū. qm̄ marthe: soror erat
nomine maria. Que etiā sedens sec⁹
pedes ihesu: audiebat verbū illius.
Vides ꝙ vtraqz fuscepit verbū: hec
in carne illa in voce. Martha autez
satagebat circa frequēs mmisteriū
Que stetit et ait. Domine: nō ē tibi
cure ꝙ soror mea reliquit me solam
mmistrare? Putas in domo in qua
crist⁹ fuscipitur. vox murmuratōis
audieē? Felix domus et beata semp
ogregatō ē: vbi de maria martha
cōqueritur. Nā marie marthā emu
lari prorsus mdignū: prorsus illicitū
est. Alioqn vbi legit̄ mariā causā-
tē quia soror mea reliquit me solam
vacare? Absit absit: utq deovacat.
ad tumultuosā aspiret fratrū officia
lium vitā. Martha semp insufficiēs
sibi et minus ꝑonea videaē: alīsqz
magis id opis qđ āmmistrat optet
impoñi. Respōdit autem ei ihesus.
Martha martha sollicita es: et tur
baris erga plurima. Vide progati
uam marie: quē m omni causa habe
at aduocatū. Indignatur fiquidē
phariseus: cōquerit̄ soror: etiā disci-
puli murmurāt: vbiqz maria tacz: et
p ea loquitur xpus. Optimā mquit
ptem elegit fibi maria: que nō aufe
retur ab ea. Hoc vnum illud quod
necessariū est: hec vna quā ꝓphēta
tā sedule requirebat. Vnam mquit
petij a domīo: hāc requirā. Quid tñ
fibi vult fratres. ꝙ optimam ptem
dicit̄ elegisse? Vbi iam erit quod
adūfus eaz ꝓferre solemus: fi qñ for
te ammimistrātis marthe mequali-
tatē diiudicare voluerit. melior est
miquitas virī ꝙ benefaciēs mulier?
Vbi erit et illud. fi mihi mimstraue-
rit honorificabit eū pater meus: et
illud. qui maior est vestrū erit mini
sterī? Postremo q cōsolatio ē la-
boranti. quāsi m eius fūggillationē
partem sororis attollere? Vnū ꝙ ar
bitror e duobus vt aut de electione
maria laudeē. ꝙ pars ipa quātuz in
nobis est. fit omnibus eligēda: aut
certe ut neutrū dicaē defimsse. nec
in ptem quamlibet precipitasse sētē
tiā: sed ad obediētiā preceptoris in
vtrūlibet fit pata. Quis enim ficut
dauid fidelis mgrediēs egrediēs.
et pergens ad impium regis? Demi
qz paratū mquit cor paratū cor me
um: nō semel tm̄ sed et secūdo: z va
care tibi et ꝓximis mmistrare. Nec
plane pars optima q non auferet̄:
hec mens optima que nō mutabit̄:
quacūqz vcaueris eam. Bonum in
quit acqrit gradū q bene mimstra-
uerit: forte meliorē qui bene vacaue
rit deo: optimum autem qui pfect⁹

est introq. Vnū adhuc dico si tas mē id de martha licet suspicari. Nō ne enī quasi ociosā reputasse videē quam sibi dari petijt adiutricē? Sed carnalis est et omnino non pcipit q̄ sūt spiritus dei: si quis fortevacantē animam sua de vacatiōe redarguit Audiat igitur optimā esse hāc ptē que maneat in eternū. Nunquid nō rudis quodāmo videtur anima q̄ diume cōtemplacōis pmitus expers illā intrauit regionem: vbi hoc vnū omnium opus. vnum studium eadem vita? Sz si cōsideremus fratres quēadmodū in hac domo nra tria hec distribuerit ordinatio caritatis. marthe ammīstrationem: marie cōtemplationez: lazaro pmtētiā. Nz hec similis q̄cūq; pfecta est anima magt̄ vidētur ad singulos singula pertinere: ut alij vacēt sce otēplatōni. alij dediti fraterne āmīstratōni alij in amaritudie anime sue recogitent annos suos tanq̄ vulnerati dormiētes in sepulcris. Sic plane sic opus est. ut maria pie et sublimiter sentiat de deo suo: martha benignet misericorditer de proximo: lazarus miseret humiliter de seipo Gradū suū q̄sq; consideret. Si muēti fuerint in ciuitate hac noe daniel iob. ipsi iusticia sua liberabunt̄ ait dominus: sed filiū aut filiā nō liberabunt. Nemmi nos blandimur: utinam nec vestrū quispiā se seducat. Quibus enī nulla credita est dispēsatio. ammimstratio nulla cōmissa: his omnino sedēdum erit aut secus pdest ihesu cū maria: ā ēte cū lazaro intra septa sepulcri. Quidm ega mlta turbet̄ martha q̄ sollicita ē p mltis? Tibi ergo cui necessitas hs nō incumbit e duobus vnum est necessariū: aut nō turbari pmtus. sed dele tari magis in domino: aut si id nēc dum potes. turbari erga plurima: s ut de se pphēta loquit̄. ad teipsum. Iteruz dico ne quis de ignorantia habeat excusacōnez. Oportet te frater ad quē de fabricanda seu regēda inte: vndas arcba nihil spectat: aut virum esse defideriorū ut daniel erat: aut cū btō iob virū dolorū tsci entē infirmitatem. Alioquin vereor ne tepidum t nauseam prouocātez euomat ex ore suo q̄ te muemre cupit. aut sui consideratione calidum et caritatis igne flagrantē: aut tua ipius cognitione frigidū et aqua cōpūctionis ignita dyaboli iacula restringentem. Sed et ipsam quoq; marthan ammonitam esse necesse est: id maxime queri inter dispensatores ut fidelis q̄s inueniatur. Erit autem fidelis. si neq; que sua sunt q̄rat. s que ihesu cristi sit intentio pura: nec suam faciat sed domini voluntatē ut sit actio ordinata. Sunt enī quorū nō simplex est oculus tre cipiūt mercedē suā: sunt qui ferunt̄ pprijs motibus animorū. cōtamminata sūt vniūsa q̄ offerunt̄: quippe cū voluntates eorum inueniant̄ in eis. Veni nūc mecum ad nuptiale carmē t ꝓsideremus quēadmodū sponsus vbi spōsā vocat. necvllū omiserit ex his tribus. nec addiderit: vltra surge inquit ppera amica mea formosa mea colūba mea: et veni. An non amica ē q̄ domicis lucris intēta fideliter ipam q̄s p eo ponit animā suā? Quotiēs pvno ex mmimis eius spirituale studiū mēponit. p eo spiritualiter ponit aiaz suā. An nō formosa que reuelata facie gloriā dñi speculādo in eādem ymaginem transformatur de claritate in claritatē tāq̄ a domini spū? An nō colūba q̄ plā-

git et gemit in sepulchris petre. in cauernis macerie: tanq̃ sepulta sub lapide. Mulier ait martha nomine excepit eū in domū suā. Certum est huius tenere locū fratres officiales: quos fraterne caritatis intuitus variis āministracoibus deputauit. Vtinā autem ego ipe inter dispēsatores fidelis merear inueniri. Quibus enī cōueniēti⁹ videt aptādū qđ dns ait martha martha sollicita es q̃ plurib⁹ sollicitudine pfunt? Aut qui turbatur erga plurima: nisi cui et marie vacantis et lazari penitētis et ipsor quibus onera sua partitur. vniuersa incumbit sollicitudo? Vide martham sollicitā. vide marthā erga plurima turbatam apostolus laquor. qui plurimos sollicitudinis āmonens gerit ipse sollicitudinē omniū ecclesiarū. Quis infirmatur et nō infirmor? Quis scādalisat. et ego nō vror? Suscipiat igit marthā dominū. in domo suā: cui nimirum credita est dispensatio domus. Mediatrix est ut sibi pariter et subiectis salutē obtineat: suscipiat gratiā: sicut scriptū ē. Suscipiāt mōtes pacem pplo: et colles iusticiam. Suscipiant et ceteri coadiutores eius singuli p qualitate ministerij sui excipiant xpm suiant xpo. ministrent ei in mēbris suis: ille in infirmis fratribus. ille in pauperib⁹: ille in hospitibus et pegrinis. Quib⁹ ita sollicitis circa frequens ministerium: videat maria quēadmodū vacet: et videat quomā suauis ē dominꝰ. Videat in q̃ quā deuota mente. q̃ tranquillo sedeat animo. secus pedes ihesu. pnidens eū semp in aspectu suo et verba ex ore eius excipiēs: cuius et aspectus delectabilis. et eloquiū dulce.

Diffusa est grā in labijs eiꝰ: et est speciosus forma p filijs hoim: imo etiā sup omnē gloriā āgelor. Gaude gratias age maria: q̃ pter optimā elegisti. Beati enī oculi qui vidēt q̃ tu vides: et aures q̃ merētur audire quod audis. Beata plane q̃ venas susurrij diuini pcipis in silētio: quo vtiq̃ bonū est hominī dñm exspectare. Siplex esto nō tm̄ sine dolo et simulatione: sed et absq̃ multiplicitate occupationū: ut tecū sit sermocinatio eius cuius et vox dulcis. et facies decora. Vnū caue ne abūdari incipias in sēsu tuo et velis pl⁹ sapere q̃ oportet sapere: ne forte dum lucē sectaris impingas in tenebras illudēte tibi demonio meridiano: de quo nō ē huius tēporis disputare. Maz lazarus q̃ deuenit? Vbi posuistis eum? Sorores alloquor que sepelierūt fratrez: p dicacōe et ministerio: exemplo et oracōne? Vbi q̃ posuistis eū? Absconditus est fossa humo: sub lapide iacet: nō facile inuenīē. Propterea nō erit incōgruū quatriduano quartū reseruare sermonē: ut iuxta saluatoris exemplū audiētes ecce quē amas infirmat: et nos maneam⁹ hic die festo.

Sermo. iiij. vnde supra.

Empus loquendi ē omni carni cū assumitur incarnatiō vbi mater in celum: nec cessare debet a laudibus humana mortalitas: cū hominis sola natura sup̄ immortales spūs exaltatur in virgine. Sed de eiꝰ gloria nec silere deuotio patitur: nec dignū aliquid sterilis excipe cogitacō aut merudita potest locucō pturire. Hinc ē q̃ et ipse celestis curie principes in cōsideratione tante nouitatis clamāt nō sine āmiratōe. Que est ista que ascendit de

deserto delicijs affluēs? Ac si mani-
festius dicant. Quāta ē hec. & vnde
ei ascēdētiviq; de deserto affluēta
tāta deliciarū? Nec enī pares inuei
unē delicie vel in nobis quos in ciui
tate dñi letificat fluminis impetus:
qui a vultu glorie voluptatis glo-
rie potamur. Que est ista que de sub
sole vbi; nihil ē nisi labor & dolor &
afflictio spūs. ascēdit delicijs spūali
bus affluēs? Quidni delicias dixerī.
virginitatis decus cū munere fecun
ditatis. humilitatis insigne. distillā
tem caritatis fauū. misericordie vi
scera plenitudinem gratie. p̄roga-
tiuā glorie singularis? Ascēdēs igi
tur de deserto regna mundi. etiam
āgelis sāctis ut camit ecclia specōsa
facta est & suauis in delicijs suis. De
sinat tamē deserti huius mirari de
licias: quia dominus dedit benigni
tatē: et terra nostra dedit fructū su
um. Quid mirantur de terra deser-
ta mariā ascēdere delicijs affluētēs?
Mirenē potius paupez xp̄m de cele
stis regni plenitudine descendētez
Lōge enī āplioī miraculo dignum
videē. dei filiū paulominus ab āge
lis minorati: q̄ dei matrē sup ange
los exaltari. Illius siquidē exinani
tio sācta est repletio nostra: illius
miserie mūdi delicie sūt. Demiq; cuz
diues esset ꝓpter nos paup factus
ē: ut nos eius inopia ditarē. Sed et
crucis ignominia. credētiū fcā ē glia
Adhuc aūt et ad monumētū ꝓpe-
ratvita nostra: ut quatriduanum re-
ducat a monumēto: & eum de q̄ vo-
bis hodie si memint caritas vestra
sermo debetur. lazarū q̄rit: ut q̄rat
& mueniat a lazaro. In hoc enī est
caritas. nō q̄si nos dilexerim⁹ deū:
ꝙ ipe p̄or dilexit nos. Age igit
dñe. quere quē amas: ut & amātem
facias & querētē. Quere vbi posue
rūt eū: iacet enī clausus. ligat⁹. one
rat⁹. Jacet in ergastulo cōscientie:
tenetur vinculis disciplīe: et tāq̄
lapide suppositio p̄mit & opprimitur
onere penitētie: maxime quod dese
interim fortis ut moris dilectō: & ca
ritas omnia sustinēs. Et in his oīni-
bus iā fetet domine: quatriduanus
est enī. Credo iam multorū mgenia
p̄uolant. ut intelligāt. quē velim di
cere lazarū. Eum sine dubio qui nu-
per peccato mortuus. fodit sibi pa
rietē. ut videat abominacōes multas
& malas praui et inscrutabilis cor-
dis sui: & iuxta prophetā alium in-
gressus est in petram. absc̄ditus
fossa humo. a facie furoris domini.
Sed quid ē domine iam fetet qua
triduanus ē enim? Forte enī fetorē
istū. & q̄tuor dies istos. nō otinuo q̄
uis intelligat. Ego p̄mā arbitror
timoris die. qua nimirū irradiante
cordibus nostris peccato morimur
& quodāmodo sepelimur in conscie
tijs nostris. Secūda nisi fallor agit̄
in labore certaminis. Solz nempe
inter p̄mordia ouerfiōis. acri⁹ insur
gere tēptatō praue cōsuetudinis: &
vix extingui possunt iacula ignita
dyaboli. Tercia nichilominus do-
loris etiā videē. dū recogitat q̄s ā-
nos suos in amaritudie aie fue. nec
tā laborat declinādo futura: q̄ p̄te
rita plāgēdo deplorat. Miraris q̄
hos dixerī dies? Sz sepulture debent̄
dies nebule & caligīnis: dies luct⁹ &
amaritudinis. Sequit̄ dies pudoris
nō dissimil⁹ trib⁹: qñ iā horribili cō-
fusiōe opit̄ aia miserāda: duz nimis
ohderat q̄ quāta deliq̄rit. & in ocul⁹
cordis tetis vsat imagies pcōz. A-
nimus hmōi nihil diffikat. ꝙ diiudi-
cat. ꝙ aggḡuat. ꝙ exaggeratvmūsa.

ſm̃ō ſibi ꝑcit dur⁹ iudex i ſemẽtipm̃o. Vtilis q̃dem exacerbatio·et digna miſeratione crudelitas: facile ſibi diumam cõcilians gratiaz dum ꝑ eo mens emulatur etiã cõtra ſe ipſam. Verũtñ lazare veni foras: ne in tanto fetore diutius immoreris. Caro putrida putredmi ꝓxima eſt ·et q̃ cõfũdiẽ vehemẽtius: tabeſcit· ꝓpe ẽ vt deſperet· Proptẽa lazare veni foras. Abiſſus abiſſum inuocat: abiſſus lumis et miſericordie·abiſſuz miſerie ⁊ tenebrarũ·Maior illa bõitas ꝙ̃ miq̃tas tua: et vbi ꝓccatũ abundat ſuꝑabũdare gratiã facit·Lazare inq̃t veni foras. Ac ſi manifeſti⁹ dicat. Nuouſq̃ cõſciẽtie tue caligo te detinet· Nuãdiu in cubiculo tuo grauí corde ꝓpũgeris·Veni foras: ꝓcede: reſpira in lucẽ miſeratõnum mearũ· Hoc eni eſt qđ in ꝓpheta legiſti·Infrenabo os tuuz laude mea ne pereas. Euidẽtius q̃ ꝓpheta alius de ſeipo ·ad me ipm̃ inq̃t anima mea turbata ẽ: ꝓpterea ero memor tui· Iã vero q̃d ſibi vult qđ ait·tollite lapidẽ: et poſt pauca ſoluite eũ? Nũquid poſt viſitatõem gr̃e cõſolãtis· ceſſabit agere pẽitẽtiã·qm̃ ap ꝓpinq̃bit regnũ celoz ; aut abiciet diſciplinam·ſed forte iraſcaẽ dñs ⁊ peatis de via iuſta? Abſit hoc. Tollaẽ lapis ſed pnia maneat: nõ iã p: mens et onerãs·ſed viuidã ⁊ robuſtam mentẽ roborãs atq̃ ꝛfirmãs: nimirũ cuius cibo quẽ antea neſciebat dñi facere volũtatẽ·Sic et diſcipma nõ iã cõſtringit liberũ· ſecũdũ illud·iuſtis nõ eſt lex poſita: ſed volũtarium regit et dirigit in viã pacis·Sup hac laſari ſuſcitatõe maieſtiuſ pſallit ꝓpheta·Nõ derelinq̃s ait animã meã i inferno: qz vt dixiſſe me memini· ſecũdo huius feſtiuitatis die: infernus q̃dam carcer anime rea oſciẽtia eſt·Nec dabis ſanctũ tuum nõ ſuũ ipius: ſed tuũ vtiq̃ quem ipa ſanctificas·videre corruptõem· Corruptõi fiq̃dem ꝓximus erat q̃triduanus q̃ cepat iã fetere·Prope erat vt penitus diſſolueret et vnus mens in ꝓfũdum malorz otẽneret impius·ꝙ̃ puẽtus voce virtutis ⁊ ab ea viuificatus gratias agit dicens. Notas mihi feciſti vias vite : adimplebis me letícia cũ vultu tuo. Ad ipius fiq̃dem otẽplatõem euocaſti et eduxiſti ab inferno aiamã meaz: dũ anxiareẽ ſup me ſpiritus meus. intuẽs cõſciẽtie ꝓpe faciẽ mmis abominandam·Clamaui voce magna inq̃t lazare veni foras. Magna vtiq̃ voce: nõ tã ſono clamoſa·ꝙ̃ pietate et virtute magnifica·Sed quo deuenimus? Nũquid nõ ſupra celos virginẽ ꝓſeq̃mur eũtem? Et ecce cũ laſaro deſcẽdim⁹ in abiſſum· A ſplẽdore virtutis ad fetorez q̃triduana ꝓcliuis decurrit oratio·Cur hoc·miſi quia pondere ꝓprio ferebamur: et trahebat nos materia· tanto vberiorz vtiq̃·quanto familiariorz? Fateor imperitiam meam: puſillammitatem ꝓpriam non abſcondo·Non eſt quod me magis delectet ſed nec eſt quod terreat magis ꝙ̃ de gloria v̊ gmis matris habere ſermonem·Vt enim fileam interim·meſſabile priuilegium meritorum·et prerogatiuam penitus ſingularem·tanto eaz deuotionis affectu amplectuntur. honorant·ſuſcipiunt· vt dignum eſt vniuerſi : vt licet de ea loqui geſtiant omnes: tamen quicquid dicitur de indicibili·eo ipſo quod dici potuerit·minus gratũ ſit minus placeat mim⁹ acceptaẽ·Nuid ni mim⁹ ſapiat q̃q̃d de mcõphenſibili gra ꝓ-

hendere potuerit mens humana? Ecce enī si in ea laudauero virginitatē. mihi mīte vgies p9 eā videī offerri. Si hūilitatē p̄dicauero: iueī enī forte vī pauci q̄ docēte filio ei9 mites facti fūt et humiles corde. Si magnificare voluero misericordie ei9 multitudinez: fūt aliq̄ misericordie viri. etiam et mulieres. Vnū ē in quo nec p̄mam similem visa est nec habere sequētem: gaudium matris habēs cū virginitatis honore. Optimā ptem elegit sibi maria. Optimā plane: quia fecūditas coniugalis: melior aūt castitas vgmalis: prorsus aūt optima est fecūditas virgmea seu fecūda virgmitas: marie p̄uilegium est nō dabit alteri: quia non auferet ab ea. Singulare est. sed cōtinuo etiā indicibile mueniē. vt nemo assequi possit sic nec eloqui quidē. Quid si t illud adicias. cui9 mater? Que iā poterit lingua etiā si āgelica sit. dignis extollere laudibo virginē matrē: matrē aūt nō cuiuscūq̄ sed dei? Duplex nouitas. duplex p̄rogatiua. duplex miraculū. sed digne prī9 aptissimeq̄ queiēs. Neq̄ enī filius ali9 virginē: nec deū decuit ptus alter. Verūtamen nō hoc tātū si diligēter attēdas. ꝫ ceteras quoq̄ virtutes singulares prius mueries in maria: que videbātur esse cōmunes. Que enim angelica puritas virginitati illi audeat comparari: q̄ digna fuit spūs sācti sacrarium fieri. t habitaculū filij dei? Si rerū p̄cia de raritate pēsam9. q̄ p̄ma in terris āgelicā ꝓpositi ducere vitā supoēs ē. Quomō m̄t fiet istud: qm̄ virū nō ognoscō? Immobile ꝓpositū virginitatis: qđ nec āgelo filiū p̄mittente aliq̄ten9 titubauit. Quo m̄t fiet istud? Neq̄ enī mō q̄ fieri solet in ceteris. Virum p̄mit9 non cognosco nec filij desiderio: nec spe prolis. Quanta vero et q̄ p̄cīosa humilitatis vtus cū tāta puritate. cū innocētia tāta. cū cōsciētia prorsus absq̄ delicto: imo cū tāte gratie pleitudie? Vñ tibi humilitas t tāta humilitas o beata? Digna plane quā respicēt dominus: cui9 decorē concupisceret rex: cui9 odore suauissimo ab eterno filio paterni sinus attrahētur accubitu. Vide enī q̄ manifeste sibi cōcināt virginis nostre cāticum et nuptiale carmē: mirū cui9 vter9 spōsi thalamus fuit. Audi mariā in euāgelio. Respexit m̄t hūilitatē ancille sue. Audi eādem in epithalamo. Cū esset rex in accubito suo: nardus mea dedit odorē suū. Nard9 quippe herba humilis ē et pectus purgat: vt manifestū fit humilitatē nardi noie designari: cui9 odor et decor mueneri gratiā apud deū. Sileat misericordiā tuā virgo beata. si q̄s inuocat ā eaz in necessitatibo suis sibi memineri defuisse. Nos q̄dem seruuli cui ceteris in virtutibus congaudemus tibi: sed in hac potius nobis ipsis. Laudamus virginitatem. humilitatē miramur: sed misericordia miseris sapit dulcius. misericordiam amplectimur cariuſ. recordamur sepius: crebrius inuocamus. Nec est enim que totius mundi reparationē obtinuit: salutem omnium impetrauit. Constat enim p̄ vniuerso genere humano fuisse sollicitam. cui dictum est. ne timeas maria. inueniſti gratiam: vtiq̄ quā querebas. Quis ergo misericordie tue o benedicta longitudinem et latitudinem. sublimitatē et p̄fundū q̄at inuestigare? Nam lōgitudo eius vsq̄ in diem nouissimū. inuocātibo eā subueit vnū-

fis. Latitudo eiꝰ replet orbē tēraꝝ: vt tua q̄ꝫ misericordia plena sit omnis terra. Sic et sublimitas eius ciuitatis supne mueit restauratōem: et pfundū eius sedētibꝰ in tenebris et in ūbra mortis obtinuit redēptōez. Per te em̄ celū repletū. in fernꝰ eua cuatus est: instaurate rume celestis ihꝝrusalē. exspectātibꝰ miseris vita pdita data. Sic potētissima et pissima caritas t affectu compatiēdi t subueniēdi abūdat effectu. eque locuplex in vtroq̄. Ad hūc igiē fōtē fitibūda ꝓperet anima nostra. Ad hunc misericordie cumuluꝫ tota solicitudme miseria nostra recurrat ecce iā q̄bus potuimus votis ascendentē te ad filiū deduximꝰ et pfecuti sumus salutem alōge virgo benedicta. Sit pietatis tue ipsam quam apud deū grām inuenisti. notā facere mūdo: reis veniaꝫ. medelā egris. pusillis corde robur. afflictis cōsolatōem. piclitātibus adiutoriū et liberatōem: sanctis tuis pcibꝰ obtinē do. In hac q̄ꝫ die solēnitatis et letitie: dulcissimū marie nomē cū laude inuocātibꝰ seruulis. p te regna clemēs. gratie sue munera largiaē iesus xp̄us filius tuus dominꝰ noster: q̄ ē sup omnia deus benedictus in secula amen.

Sermo quintus vñ supra.

Intrauit ihesus in quoddaꝫ castellū. Quod dñs ac salua tor nr̄. semel et in vno loco visibiliē tūc tēporis dignatꝰ est opari: hoc etiā nūc vbiq̄ terrarū in cordibꝰ electorū opaē q̄tidie inuisibiliter. Ecce enim euāgelio loquēte audiuimus. q̄ in quoddā castellum intrauit ihesus: et mulier q̄dam martha nomine excepit illū. et reliq̄. Quod ē aūt hoc castellū. nisi cor humanū. qđ p̄ uisq̄ dñs ad illud veiat cupiditatis fossā vallaē. muroq̄ obstinationis claudiē: atq̄ interioꝝ latitudie sua babilonica turre erigiē? Tria certe in oīi opido fūt maxie necessaria. victualia q̄bus sustētēē: munitio q̄ ptegane: arma q̄bus hostibꝰ resistant. Sic ergo t huiꝰ castelli incole victū habēt voluptatē corporis: et seculi vanitatē q̄bus pascūtur. Habent et qua tegunē ꝓpriꝫ cordis duritiā. vtvbi dei sagittis potētibꝰ vix aut nūq̄ penetrari valeāt. Accincti fūt armis carnalis scz sapiētie argumentis: quibꝰ oē hostes repugnāt. Vnde scriptū est. filiꝫ huiꝰ seculi prudētiores filijs lucis i generatōe sua fūt. At vero xp̄o visitāte. et intrāte castellū hoc euertiē: et p eo nouū aliud pulcrūq̄ ac spirituale ostruiē: impleēq̄ qđ dicie. Si q̄ in xp̄o noua creatura vetera trāierūt: t ecce facta fūt oīa noua. Sublata quippe cupiditate pādiē mgēs sinus deiderij: vt ad eiꝰ aduētū multomagis anhelet mēs ad celestia. q̄ p̄us terremis incubuerat. Jā ponitur murus contmentie: ātemurale patientie. Surgit autem hoc opus a fūdamento fidei. et crescit per dilectionē p̄simi vsq̄ ad caritatem dei: que ē in superiori tabulatu et in ppugnaculis eiusdem muri: quia nimirū tūc perfecta est virtus contmētie quādo in vnitate fidei cum p̄simis communiter viuentes non supplicij metu. vel humane laudis appetitu. sed soliꝰ diuini amōis obtētu a peccatis nos cōtinemꝰ. Vel certe ideo caritas dei. q̄ scz nos diligit sup murū esse videē vt p otmēti suo pugnare significetur: et quia cōtmentia crebris validisq̄ tēptatoris ictibus re-

fistere nō possit·nisi eius ꝯratia ꝓte
gatur· Ideo eni antemurale pa-
tiētie ꝓponē: ne ad impugnandam
cōtimentiam facili⁹ diabolo pateat
accessꝰ·Qui ergo ꝓtegēte patiētia
cōtinēter viuūt: ipi bene cū aposto-
lo ꝓtestātē et dicūt· Quis nos sepa
rabit a caritate xpi? Tribulatio·an
angustia·an psecutio·an fames·an
nuditas·an piculū·an gladius? Vi-
des q̄ solidus fit cōtinētie murus·q̄s
neq; mors neq; vita neq; āgeli neq;
pncipatus neq; potestates neq; vir
tutes·neq; instātia neq; futura neq;
fortitudo neq; altitudo neq; pfūdū
neq; creatura aliqua potest separe
a caritate dei q̄ est in xpo ihesu? Sz
iam pulsemus ad eius portas·portas
scilicet iusticie·vt apiañ nobis: in-
gressiq; p eas videamus intus ma-
gna opa dnī exquisita in omnes
uolūtates eius· Ibi enim opāte ipo
construitur tāq; in mōte spon euan
gelica illa turris·p quam humilia-
to corde ascēdunt in celum sancti de
cōualle ploratōis? Ascendūt inq;
nō virtute sua·sed auxilio ⁊ gratia
dei: sicut ait spiritꝰ sanctus p ꝓphe
tem dauid·Beatus vir cuius est au-
xiliū abste· ascensiones in corde suo
disposuit·Queris vbi· In valle plo
ratōis: hoc est in humilitate vite p-
sentis·Et eandem ipam gratiā repli
cat dicēs·Etenim bñdictōem dabit
legislator· Quo autē ptingat ascē
sus·vel ad quē fructū producat ascē-
dentes ipa gratia: ptinus subiūgit·
Ibunt inquit de virtute in virtutē:
videbitur deus deorꝝ in spon·Nec ē
mercēs et hic est fmis et fructꝰ no
stri laboris: visio scilicet dei·Quis nō
hunc tm fructū rebꝰ ommibus visibi
libus et inuisibilibus incōparabiliter
pferat? Quis est cuius vel gelidum
pectus hoc desiderium nō accendat?
Nec est enim illa gratia quā nobis
cōmendat beatus iohānes euāgeli-
sta dicēs·⁊ de pleitudie eiꝰ nos om
nes accepimus·gratiam p gratia·
Ex quibꝰ scz verbis innuit·q̄ tripli
cem gratiā diuinitꝰ accepimꝰ· vnaz
qua cōuertimur·aliam qua in tēpta
tionibꝰ adiuuamur: terciam q̄ ꝓba-
ti remuneramur· Prima nos initiat·
p q̄m uocam̄·secūda ꝓuehit q̄ iustifi
camur: tercia cōsūmat qua glorifi-
camur·Et prima q̄dez bñplacitū ē: se
cunda meritū: tercia pmium·De pri
ma dictum est de pleitudine eiꝰ om
nes accepimus: de duabus reliq̄s di
ctum ē·⁊ gratiā p gratia: id ē mu
nera glorie eterne p merito tēpora
lis milicie· Sit ergo prma gratia in
muro continētie·ad quam uocamur
sit secūda in ascensu turris qua asce
dimus: sit tercia in eius culmine quo
peruenimus·Dic itaq; idē in hoc cul
mine cū ad illud puenīt qui bene p
ficiunt·Fiunt iam et sedes domino: de
qualibꝰ scriptū est· Illuc enim ascē
derūt tribꝰ tribus dñi·ad cōfitendū
nomini domini·Quia illic sederūt se-
des in iudicio·Et q̄dem dū adhuc e-
rant in muro ptinētie et in acie sta-
bant impugnari poterāt: ⁊ prmo tā
q̄ adiutor notus erat in iudea deus:
cū vero inuicta statōe ofistūt vbi do
minū speculātur·in israhel magnuz
nomē eius: ⁊ factus ē in pace locus
eiꝰ: ⁊ habitatio eius in spon· Ibi cō
fregit potētias arcuū scutū et gladi
um et bellū: q; ibi nullꝰ motꝰ carnis
resistit sed oīmodis subiecta ē spūi·
Hūc locū ardēter desiderabat ꝓphe
ta cū diceret·Si dedero somnū ocu
meis et palpebris meis dormitatōez
Et requiē tēporibꝰ meis donec inueiā lo
cū dño Huc etiā uolaē cupiēs q̄s iqt

habit mihi pennas sicut columbe: et volabo et requiescā? Jā vero si q̄rat de castelli huius habitatoribꝫ. quis cibus ad sustētandū. qđ munimē ad ptegēdū. queue arma suppetāt ad repugnandū: possumus satis rōnabiliter respōdere. qm quēadmodū carnalibꝫ carnis opa fuerūt victus: ita hijs multo melior cibus sit fructus spūs. Cibus etiā eoꝝ vt faciāt vōlūtatem patris omnipotētis. Cibꝫ eorū v̄bū dei q̄ pascūtur oīes sancti: tam homines q̄m angeli. Vnde scriptū est. Nō in solo pane viuit hō: ꝫ in omi verbo qđ pcedit de ore dei. Munimētū eoꝝ est sicut dictū ē murus contmētie: et ātemurale patientie. Habent cōtra hostes arma que describit apostol⁹. loricā iustīcie. scutum fidei. galeā salutis. et gladium spiritus qđ est verbū dei. Nec quēq̄m moueat qm idem verbū dixerim esse et cibū et gladiū: q̄si impossibile vel absurdū sit. in rebꝫ quippe materialibus. aliud hoc. aliud est illud: et alibi q̄ritur hoc. alibi illud. In rebꝫ vero spūalibꝫ. nō aliud hoc est q̄m illud nec alibi q̄ritur hoc alibi illud: sed omnia sūt noꝫ in deo: et ē deus oīa in oīibꝫ. Ecce eni in natura rerum. quid tā diuersum q̄m panis et lapis? Et tamē si ad intellectū misticū referas: vtrūq; idem significat. Jā idem xp̄s ē dictus z panis z lapis: panis sc̄z viuus: et lapis quem reprobaue rūt edificantes. Vtrūq; q̄dem ē p significatōem: licet neutrū sit p pprietatem. Sed iam reuertamur ad ppositū. Intrāte ihesu in hoc castellum due sorores martha et maria id est opatio et intellectus excipiūt illum Excipiunt dixerim. an excipiuntur? Sed siue hoc siue illud dicatur: vtrū qꝫ pdest illis non ihesu. Et ihesus q̄ dē cū ad illas venit. duo cōfert congruentia singulis. virtutem sapientiam. Virtutem opationi: sapientiaꝫ intellectui. Vnde etiam et ab apostolo p̄dicatur dei virtus et dei sapientia. Sed quid est qm intrantē eum martha excipit. discurrit. mistrat. maria vero sec⁹ pedes sedēs in gressi. in eius verbū cor suspendit: nisi qm prius est actio. postea vero cōtemplatio? Quis quis enim ad intelligētiaꝫ puenire desiderat: pfecto necesse est vt prius per opa bona sese diligenter exerceat: sicut scriptum est. Fili concupiscens sapientiam. cōserua iustīciam z deus prebebit tibi. Et alibi. A mandatis tuis intellexi: z fide purgans corda eorum. Qua fide? Fide per dilectionem operante. Habet martha dum agit formam bene operantis: maria vero speciem exprimit contemplationis. dum sedet. dum tacet. dnm interpellata nō respondet. sed tantum in dei verbuꝫ toto mentis studio intendit: ac solā quā diligit gratiā diume cognitionis cetera respuēs medullit⁹ haurit foris q̄ haurit foris q̄ velut in sēfibꝫ redditur. dum intus ad contemplāda dñi sui gaudia felicissime rapiē. Sine dubio talis ē illa. que in canticis loquitur. Ego dormio et cor meum vigilat. Duobus autem modis martha excipit dominuꝫ et duplex ei cōuiuium parat: quia duobus modis excluserat eum. Duo quippe sunt in operatōe que noꝫ deum auferūt: flagicia sc̄z z facinora. Flagicia dicim⁹ sc̄z q̄ in noꝫ: facinora q̄ in pximos peccādo omittim⁹. Jtē sūt duo q̄ deū reddunt: contmētia z benuolētia: vt sc̄z ex oīs oīa curē. Vnde em scriptū ē. Sic exhibuistis membra vra seruire immūdicie et miqtati ad mi

quitatez ita et nūc exhibete iusticie
in sanctificationē. Dum ergo parā
dis talibz epulis occupatur martha
multū satagēs p pte sua. vult etiam
mariā id est intellectū. et omnia in
teriora sua actōi misistere: opiqz suo
pficiēdo opam dare. Itaqz cōqueri
tur de sorore q ab ea nō adiuuet: nō
tamē ad ipam sed potius ad dominū
querelā dirigēs. Dñe non est tibi cu
re: q soror mea reliquit me solā mi
nistrare? Dic ergo illi vt me adiu
uet. Vbi sane aduertēda est delatio
q̄dam et honoris obsequm erga do
minū: q scz ipo pñte nō sit ausa mar
tha euocaē mariā: quinimo et apud
ipm q̄relam deposuerit. ipmqz dñm
vocauerit in cui? potestate sit impa
ri sorori quicqd necesse fuerit. Non
ergo miremur si quēpiam laborantē
et bñ operātem aduersū fratrez va
cantē murmurare videamus: q hoc
in euāgelio legimus marthā fe
cisse aduersus mariam. Quod autez
maria quādoqz murmurauerit adū
sus marthā. eo q ei? actionibz im
plicari vellet. nusq̄ omnino reperiē
Neqz em vtrūqz simul agere compe
tēter sufficeret et curis scz exteriori
bus deseruire. et interius sapientie
desideriis vacare. De ipsa quippe sa
pietia scriptum est: et q mmoratur
actu pcipiet illaz. Propterea maria
sedet immotaqz manet: nec vult mē
rūpe filētiū q̄tē. ne iocundā amittat
cōtemplatōis dulcedinē: psertim cū
intus ipsum audiat dominum dicen
tem. Vacate et videte quoniaz ego
sum deus. Nic sane considerandū est
tria esse que impediunt cōtemplati
onem. Equidem anime nostre oculus
intelligentia est. Sicut eni oculo cor
pis lux corporea et cetera queqz cor
palia vidcntur. ita deus qui est lumē
incircūscriptū et eius inuisibilia vt
cūqz intellectu pcipiūtur. Differūt
autem exterior et interior oculus. q
exteriori quidē corporea lux extrin
secus vt videat admoueē: interiori
vero saluatoris lumē intrinsecus vt
discernat infunditur. Vtrumqz ve
ro oculum. tria sunt que ad videndū
impediunt. Primum ergo de exte
riori atqz visibili differat ratio no
stra: vt de rebz visiblibz oidie dispu
tandi facilius assurgat ad intelligi
bilia. Potest sane fieri vt ille sanus
sit et pateat: sed quoniā lux exteri
or ei defit nil videat. Ecōtrario fit a
liquādo vt presens q̄dem ei lux sit.
sed forte sanguine seu quolibet hu
more cōcreto turbatus. cernere mi
nime possit. Iterū solet plerūqz con
tingere vt neutrum defit ei. nec lux
nec salus. sed tamē pulueris iniectio
ne ledatur: quo fit vt eius facies re
tūbatur. Sunt ergo tria que hunc
oculū impediunt: tenebre. humor cō
cretus. puluis iniectus. Nec ipsa sūt
etiam quibus interior oculus impedi
tur: sed alia nomina sortiuntur. Naz
quod hic tenebre. ibi peccata dicun
tur. Ipsa vero peccata confluunt
in memoriam quasi in quandam sen
tinam: et hic est ille humor concre
tus. Quod autem hic puluis dicitur
hoc ibi cura terrenorum actuū nū
cupatur. Nec igitur tria sūt. q oculū
intelligentie confundunt: atqz a con
templatiōe veri luminis excludunt:
tenebre scz peccatorz. recordatio eo
rūdē peccatorz: cura terrenorz actu
um. Prio illo morbo turbatū se plan
gebat pphēta cum diceret. Derelī
quit me virtus mea: t lumen oculo
rum meorum. et ipsum non est me
cū. Cū eni luce iusticie destituim: nil
aliud q̄ peccatoruz nrorz tenebras

inuenimus. Item secundo grauari se sentiebat cuz dicebat. Conuersus sū in erūna mea duz configit spīa: peccatoz̄ scilicz recordatio. Tercio occupari se cōqueritur cū dicit: quia cinerē tangz panem manducabā. Cinerem scilicet actōis: p pane otemplatōis. Quicūqz ergo mentis oculum diume cōtemplatiom vult intēdere: pfecto necesse est vt eū prius ab hoc triplici impedimēto studeat purgare. Quod si facere cōtendat: nouerit contra triplicem morbū triplex qz fore remediū. Nam primus qdem p cōfessionem. secūdus p oratōnē: tercius curatur p qetem. Hoc tercio id est cura actiōis. poterat ab intentiōe sua ꝓpediri maria. Intoqz mministrante martha sed et ipa. manetqz qeta. Illa igitur cōquerēte et ista tacēte audiamus quid dominus p maria respōderit. Martha inquit sollicita es et turbaris erga plurima. Erga plurima qdem turbaris: dū tibi contmētiā et pxis paras necessitatis impensam. Nā vt cōtmentiā habeas: sollicita es vigilare ieiunare corpus tuū castigare. Vt ceteris pstes instas opi: vt habeas vñ tribuas necessitatē patiēti. Porro erga hec plurima turbaris: ꝫ vnū est necessarium. Nisi enim opus tuū in vnitate feceris: deo qui vnus est acceptū. teste ipo pfecto nō erit. Scripū quippe est. Nō est qui faciat bonum: nō est vsqz ad vnū. Hinc est qz in illa piscina mouebaē aqua: et sanabaē vnus. Hinc est qz decē leprosis mundatis: vnus regressus est cū magna voce magnificās deum. Cui etiā dñs ceteris reprobatis. testimonū laudis ascribit dicens. Nōne decem mūdati sunt et nouem vbi sunt? Nō est inuētus qui rediret et daret gloriā deō: nisi hic alienigena. Paulus qz ait. Omnes qdē currūt: ꝫ vnus accipit brauiū. Nis itaqz et alijs qz plurimis scripturarū eloquijs pspicue docemur. qz vnitas pbabilis fit maxie autem ex pīsenti loco vbi dominus ait. Porro vnū est necessariū Sed sciendum qz alia est vnitas sanctoz. qm ex scripturis iā omēdam? Alia est facinoroso rū q nichilomin? ex eisdem scripturis ostēditur. et improbaē. De hac enim scriptum est Astiterūt reges terre: et principes cōuenerūt in vnū aduersus dominū. et aduersus cristū eius. De hac iterum euāgelista. Abeuntes pharisei cōsiliū inierūt. vt capent ihesum in sermone. Et iterū. Collegerūt pontifices et pharisei cōciliū. Vt qd ? Sicut iohannes testaē. vt interficerent ihesū. Nuā vero ptimax fit ista reproborū vnitas. docet ipe dominus qui de corpe dyaboli ad beatum iob loquit dicēs. Corpus illi? quasi scuta fusilia et cōpacta squamis se pmē titibus. Vna vni cōiungitur: et ne spiraculū qdem incedit p eas. Vna alteri adherebit. et tenētes se nequaqz sepabūtur. Talis vnitas imo vero puersitas solet esse aliquorū fratrū tepide ac remisse cōuersātiū: quibus si quid honestatis aut insigne cuiusqz bone consuetudinis persuadere velis pmptiores sunt maiori dispendio ac difficultate grauiori resistere: qz tā facili cōpendio assequi velle. quod retū esse cōstiterit. Peruersa execrāda talis vnitas. Hac ergo a cordibus et sermonibus nostris exclusa. illam q bona est et tantū bonorū est psequamur. Et ipsa qdem gemina ē. Alia est enim que iustificat. alia que glorificat. Illa meritum: ista pmium ē. Denicz de illa scriptū ē. multitudis

credentiuꝫ erat cor vnum et anima vna· De hac autē·Qui adheret do mio: vnus spūs ē·Et quoniā in futu ro magis sperāda est· res est enim futuri temporis magis ꝯ presētis: eam interim omittamus·ꝛa deo spe remus potius ꝯ tractemus· Illam vero que iustificat q̄ etiā nūc potissi mū necessaria est· in vsū nostri opis assumamus· Ipsa est enī decus suauitatis: quam dulcedine sacra īsonat psalmista· Ecce ꝯ bonū et ꝯ iocundum habitare fratres in vnū·Cuiꝰ vnitatis cū descripsissꝫ sermo ꝑphēticus pulcritudinē eius etiam nō tacuit vtilitatem: quoniā illuc inquiēs mandauit dñs benedictōez et vitaꝫ hīc scꝫ benedictōnē: et in futuro seculo vitā eternaꝫ· Ipsa est enī ꝯ vnitas: quā sūma diligētia obseruandā tradidit apls dicēs·Sollicīti seruare vnitatē spiritus in vinculo pacis Seruatur aūt hoc vnitatis bonum duobus modis ab his q̄ curā gerūt seruādi·Debet quisq̄ pfectus vnitatē habere ad seipsū: debet ꝛad ꝓximū·Ad seipsuꝫ p integritatem: ad ꝓximū p conformitatē·Oīnis quip pe creatura·ꝛmaxime rationabilis debet suū principiū imitari· Si ergo deus noster vnus est dicēte mopse audi israhel dñs deus tuus vnus ē· sed ꝛ ille cū sit vnus et idem atq̄ in seipō pfectus necullo indigēs·inest ei tñ benignitas erga nos·et amor ex benuolētia in nos veniēs: debēꝰ et nos quisq̄ sibi vnus esse p integritatē virtutis: et vnū cū ꝓximis per vinculū dilectōnis· Hāc imitationē loquēs de caritate cōmendat nobis apostolus iohannes dicēs·Quia sic ille ē: ꝛnos sumus in hoc mūdo·Sed hāc vnitatē quā quēq̄ sibi ipsi diximus habere debere tria sūt que sollent impedire: nimietas·pusillanimitas: leuitas·Et nimiꝫ quidē sunt qui putāt se posse quod non possunt: et qđ non acceperūt psumūt·Quoruꝫ speciē tenebat petrꝰ in passione dñi· cū diceret·Dñe tecū paratus sum ꝛ in carcerez et in mortez ire· Pusillanimes cōtrariꝫ sūt nimis·Et horuꝫ qđ tenuit ymaginē petrus cū diceret· Exi a me: quia hō peccator sū dñe· Leues sūt ꝛ incōstātes q̄ circūferūtē oīni vento doctrine: q̄bus qđ paulo ante placuit nūc displicet: ꝛ qđ nūc eligunt post paululum reprobant· Sed q̄d prodest hec vicia enumerasse· nisi etiā doceamꝰ quibꝫ remedijs possit quisq̄ in semetipso curare· Persequamur vnitatis inimicos: nunc cōuertamur donec deficiāt· Igitur ītra inimicitatē·opponēda est cōsideratio ꝓprie fragilitatis· Ipsa enī ē que odiosā pūptionē potissimuꝫ deicit· Contra pusillanimitatē habenda est diuine fiducia potestatis: ut quod tuis viribus non posse putas ex illius adiutorio possis: ꝛcū apostolo dicas·Omnia possū in eo q̄ me confortat dño ihesu xpo·Contra leuitatē adhibēda ē consultatō seniorīs: scꝫ ne doctrinis varijs et pegrinis abducaris: ꝫ facias qđ lex diuina pcipit Interroga patrem tuū et ānūciabit tibi maiores tuos ꝛ dicēt tibi· Diximus de illa vnitate quā habet q̄sq̄ ad seipm· Dicamꝰ et de illa quā habet ad ꝓximū·Sed illa duobus modis habetur·dum ꝛ nos p dilectōez tēdimus in alterū: et alterius quoq̄ vicissim in nobis recipimus affectū Et hoc etiā duobꝰ modis impedit: obstinacōe et suspicōne ·Obstinatio nō pmittit nos ad alteriꝰ cor ingredi ·nec suspitio patitur credere nos ab alijs amari· Ita fit vt dū nec nos

aliū obstinati diligim⁹·nec ab aliis diligi suspicios putamus: vnitas q̄ cū pximis habenda est impediat· Verum huic duplici morbo duplex caritas medetur: illa scz que nō sua querit: iterū illa que omnia credit Habeat obstinatus caritatē nō querentē q̄ sua sūt: et alios diligat· Habeat suspiciosus caritatē omnia credentem: et ab aliis se diligi sine dubio credat·

De btā maria vgine ⁊mo gñalis·

Ignum magnū apparuit in celo: mulier amicta sole ⁊luna sub pedibus eius: ⁊ in capite eius corona stellaꝝ duodecim Vehemēter quidem nobis dilectissimi vir vnus et mulier vna nocuere: sed gratias deo p vnū nichilomin⁹ virū et mulierē vnaz omnia restaurantur: sed nec sine magno fenore gr̄arū·Nō enī sicut delictū ita ⁊ donū: ꝫ excedit dāni estimatōz bñficij magnitudo· Sic nimirū prudentissimus et clemētissim⁹ artifex·qđ q̄ssatū fuerat nō cōfregit: ꝫvtilius omnino refecit ut videlicz nobis nouuz edā formaret exvetere: ⁊ceuā trāsfūderet in mariā·Et quidē sufficere poterat xp̄us: siquidē et nūc omnis sufficiētia nostra ex eo est: ꝫ nobis donū nō erat esse hominē solū·Cōgruum magis vt adesset nostre reparationi sexus vteraz: quoꝝ corruptōi neuter defuisset·Fidelis planē ⁊ prepotēs mediator dei ⁊ hominū· homo xp̄us ihesus: ꝫ diuinā in eo verē dignitatē maiestatē·Absorpta videtur in deitatē humanitas·nō q̄ fit mutata substātia: sed affectio deificata· Nō sola illi cāta est misericordia ·cāta tur pariter et iudiciū: quia⁊ si dixit ex his q̄ passus ē cōpassionez vt misericors fieret: habet tñ et iudiciaria potestatē· Denicz deus noster ignis cōsumēs ē·Nuidni vere peccator accedere: ne quē admodū fluit cera a facie ignis· sic peat ipe a facie dei? Jam itaq; ne ipa mulier benedicta in mulieribus videbit ociosa· Inuenie equidem locus eius in hac recōciliatōe·Opus ē enī mediatore ad mediatorē istuz: nec alter nobis vtilior q̄ maria· Crudelis nimirum eua· p quā serpens antiquus pestiferū etiā ipsi viro virus infudit: sed fidelis maria que salutis antidotum et viris et mulieribus ꝓpinauit· Illa enī ministra seductōis·hec ꝓpicia tōnis: illa suggessit p̄uaricacōez: hec ingessit redēptiōez·Quid ad mariā trepidet humana fragilitas? Nichil austerū·nichil terribile: tota suauis est: omnibus offerēs lac et lanā·Reuolue diligētius euāgelice historie seriē vniuersam: et si quid durum· si qđ denicz signū vel tenuis indigna tōnis occurrerit in maria: de cetero suspectū habeas ⁊ accedere verearis· Quod si ut vere sunt plena magis omnia pietatis et gratie·plena mā suetudinis et misericordie·q̄ ad eam pertinēt inueneris: age gratias ei· qui talē tibi mediatricem benignissima miseratōe ꝓuidit: in qua nichil posset esse suspectū·Denicz omnibus omnia facta est: sapiētibus et insipiētibus copiosissima caritate debitricez se fecit: omnibus misericordie sinū aperit·ut de plenitudine eius accipiāt vmbri: captiuus redemptōez · egen curationē tristis cōsolationē ·peccator veniā·iustus gratiā·āgelus letitiam·denicz tota trinitatis gloriaz: filij psona carnis humane substantiam: ut nō sit q̄ se abscōdat a calore

eius · Putas ne ipsa est sole amicta mulier ? Esto siquidē ut de pñti ecclesia intelligēdū pphetice visionis series ipsa demōstret: ꝫ id plane nō cōuenīter marie videbit attribuē dum · Nimirū ea est quevelut alterū solē indut fibi · Nueadmodū eni ille sup bonos ⁊ malos indifferēter oriē· sic ipa ꝫ ptexita nō discutit merita: sed omnib sese exorabilē omīb clementissimā se pbet: omniū demiꝫ necessitates amplissimo quodā miseretur affectu · Nam et defectus sub ea: et omīs quicqd fragilitatis seu corrupcōnis ē · excellētissima quadā sublimitate pre ceteris omīb excedit ⁊ supgreditur creaturis: ut merito sub pedib eius luna esse dicat · Alioqn nichil magnum dixisse videbitur : ut sit luna ista sub pedib eius · quā sup omnes āgelor choros sup cherubin ꝫ ⁊ seraphin exaltatam nefas est dubitare · Solet autē luna nō modo defectū corrupcōnis sed et stulticiā mētis · nōnūꝫ vero ⁊ ecclesiā huius tempis designare · Illā quidem ppter mutabilē : hanc sane ppter susceptū aliūde splēdorē Vtraꝫ vero ut ita dixerī · luna sub marie pedib cōgrue satis intelligi potest: alio tñ atꝫ alio mō · Siquidē stultus ut luna mutatur: sapiēs aūt pmanet ut sol · In sole nimirū et fervor ⁊ splēdor stabilis: in luna solus splendor atꝫ is oīmo mutabilis ⁊ incertus: qui nūꝫ in eodē statu pmanet · Iure ergo maria sole phibetur amicta: q̄ ꝑfundissimā diuine sapiētie vltra ꝫ credivaleat penetrauit abissū: ut quātū fine psonali vnione creature cōditio patiē luci illi inaccessibili videat immersa · Illo nimirū igne ꝑbe labia purgantur: illo igne seraphin accēdūt · Lōge vero aliter maria meruit nō velut sūmatim tāgi · sed opiri magis ⁊ circūfundi: ⁊ tāꝫ ipso igne cōcludi · Cādidissimus sane · ꝫ ⁊ calidissimus huiꝰ mulieris amictus: cuiꝰ oīa tā excellenter irradiata noscūt · ut michil in ea nō dico tenebrosū · sed obscurū saltē vel minus lucidū: ꝫ ne repiduz q̄ de aliquid aut nō feruētissimū liceat suspicari · Insipiētia vero oīs longe sub pedib eius est: ut penicꝰ absit hec ab insipiētiuz mulierꝝ numero · ⁊ collegio virginū fatuarū · Imo vero ⁊ vnicus ille stultꝰ ⁊ totiꝰ stulticie princeps · qui vere mutatus ut luna sapiētiam pdidit in decore suo · sub marie pedibus conculcatus est et cōtritus miseram patiē seruitutē Nimirū ipsa est quōdā deo ꝑmissa mulier serpētis antiq caput vtutis pede cōtritura: cuiꝰ plane calcaneo in multis versutijs insidiatꝰ ē · ꝫ sine causa : sola eni cōtriuit vniūsā hereticā prauitatē · Aliꝰ nō de substātia carnis sue xp̄m edidisse dogmatisabat: alius puulū nō pepisse sed repisse sibilabat: alius vel post partuz viro cognitā blasphemabat: aliꝰ dei matrē audire nō sustinēs magnum illō nomē · theotocos impiissime fugillabat : ꝫ contriti sūt insidiatores · cōculcati supplantatores · obstupefacti derogatores: et beatā eā dicūt oīes gñacōes · Demiꝫ ⁊ otinuo p herodē draco insidiatus ē pariēti · ut nascē tē excipiēs filiū devoraret: q̄ mimicitie eēnt inē semē mulieris et draconis · Iā si ecclesia lune magis videē intelligēda vocabulo qvidelicz nō ex se splēdeat · ꝫ ab eo qui dicit · sine me nihil potestis facere: habes me diatricē quā tibi paulo āte cōmēdauimus euidenter expssam · Mulier in q̄t amicta sole: ⁊ luna sb pedib eius

Amplectemur marie vestigia frēs mei: et deuotissima supplicatōne bea atis illiꝰ pedibꝫ ꝓuoluamur. Tene amus eā: nec dimittamus donec be nedixeris nobis. Potēs ē enī. Sēpe vellus ē mediū inter rorē ⁊ aream: mulier inter solē ⁊ lunā: maria inter xp̄m et ecclesiā constituta. Sz forte miraris nō tam vellus operū rorē. ꝙ amictā sole mulierē. Magna siq̄: dē familiaritas: ꝙ mira oīmo vicini tas solis et mulieris. Quomodo enī in tā vehemēti feruore tam fragi lis natura consistit? Merito quidez ammiraris moyses sācte ⁊ curiosꝰ desideras intueri. Verūtamē ⁊ solue calciamēta de pedibus tuis: et in lucra pone carnaliū cogitatōnum: si accedere cōcupiscis. Vado inquit et videbo visionē hāc magnā. Magna plane visio rubus ardens sine cō bustione: magnū signū. mulier illesa manēs amicta sole. Sō ē rubi natura opertū undiq̄ flammis manere nichilominus incōbustū: nō mulieris potētia ut sustineat solis amictum. Sō ē vtutis hūane: sed angelice q̄ dē. Sublimior q̄dā necessaria ꝙ. Spiritꝰ scūs inq̄t superueniet in te. Et tāꝙ respōdeat illa qm̄ spūs ē deus. ⁊ deus nr̄ ignis cōsumēs est: virtus ait nō mea nō tua: sed altissimi obūbrabit tibi. Nichil itaq̄ mirū. si sub tali ob umbraculo talis etiā a muliere su stineat amictus. Mulier inquit ami cta sole: plane amicta lumine tanꝙ vestimēto. Non pcipit forte carna lis. nimirū spūale ē: stulticia illi videt Non sic videbat apl̄o qui dicebat. Induimini dn̄m ihesū cristū. Quam familiaris ei facta es dña. ꝙ ꝓxima: imo ꝙ intima fieri meruisti: quātaz inuenisti gram apud eū. In te ma net. ⁊ tu in eo: ⁊ vestis eū. et vestiris ab eo. Vestis eū substantia carnis: et vestit ille te sue gloria maiesta tis. Vestis solē nube: ⁊ sole ipa vesti ris. Nouum enī fecit dns sup terrā. ut mulier circūdaret virū: nec aliuz ꝙ xp̄m de quo dicit: ecce vir oriens nomē eius. Nouū q̄ fecit in celo: ut mulier sole appareret amicta Demi q̄ et coronauit eū: ⁊ vicissim ab eo meruit coronari. Egredimini filie syon ⁊ videte regē salomonē in dya demate: q̄ coronauit euz mater sua Verū hoc alias. Interī sane ingre dimini magis et videte regīnam in diademate quo coronauit eaz filius suus. In capite inq̄t eiꝰ corona stel larū duodecim. Dignū plane stellis coronari caput: qō et ipsis lōge cla riꝰ micās ornet eas potiꝰ ꝙ ornet ab eis. Nuidni coronet spera. quā sol vestit? Sic dies verni circūdabāt eā flores rosarū. et lilia cōualliū. Simi rū leua spōsi sub capite eius: ⁊ dex tera illius amplexat eā. Quis illas estimet gēmas. Quis stellas nume ret: e quibꝰ marie regiū dyadema o pactū ē? Supra hominē est corone huius ratōnem exponere: indicare cōpositōnem. Nos tamē ꝑ modulo nostre exiguitatis abstimēte sa picu loso scrutinio secretorū. nō incōgrue forsitan duodecim stellas istas. duo decī p̄rogatiuas gratarū intelligere videamur: quibus maria singularit adornatur. Si quidem inuenire ē in maria p̄rogatiuas celi. p̄rogatiuas carnis. p̄rogatiuas cordis ⁊ si fuerit ternariꝰ iste per quaternariū mul tiplicatꝰ: habemꝰ forte stellas duo decī. quibꝰ regine nostre dyadema p̄fulgeat vmbris. Michi sane rutilat fulgor. ꝑmo i marie generatōe secūdo in angelica visitatōne: tertō in spūs superuentione: quarto in filij

dei enarrabili cōceptione. Sic ꝛ in his q̄ sydereū plane irradiat dec⁹. q virginitatis p̄miceria. q fine corruptiōe fecūda: q fine grauamine grauida: q fine dolore puerpera. Nichilominus etiā speciali quodaꝫ splēdore in maria chorusc̄at mansuetudo pudoris. deuotio humilitatis: magnanimitas credulitatis: martirium cordis. Vestre quidem sedulitatis erit singula queq; diligentius intueri: nos interim satis fecisse videbimur: si breuit̄ ea potuerimus demonstrare. Quid ergo sydereū micat in generatōe marie? Plane q ex regibus orta: q ex semine abrahe: q generosa ex stirpe dauid Si id parū videtur: adde q genera tōni illi ob singulare p̄uilegiū sanctitatis diuinit⁹ noscit̄ esse cōcessa. q longe ante eisdē p̄phet⁹ celit⁹ repmissa: q misticis p̄figurata miraculis q miraculis p̄nūciata ꝓphīcis. hāc sacerdotalis vga dum fine radice floruit: hanc gedeonis vellus dū in medio ficce aree maduit: hāc in ezechielis visione orientalis porta q̄ nulli vnq̄ patuit prefignabat. Hāc deniq; p̄ ceteris ysaias nūc virgam de radice iesse oriturā p̄mittebat: nūc euidētius virginē parituram Merito signū hoc magnum in celo apparuisse scribitur: q tāto ante de celo noscitur fuisse p̄missū. Dñs ait ipse dabit vobis signū. Ecce virgo cōcipiet. Magnū ꝑfecto signum dedit: quia ꝛ magnus ip̄e qui dedit. Huius p̄rogatiue fulgor quoꝫ non vehemēter reuerberat acie oculorū Jam in eo q̄ tam reuerenter atq; officiosissime ab archāgelo salutata ē. ut iam in regali solio sup̄ oēs celestiū ordines regionū exaltata videreē. paulominus adoraturus femminam. qui solebat ab hominibus hactenus eq̄nimiter adorari: excellentissimū nobis virginis nostre meritū ꝛ singularis gr̄a commēdatur. Nichilomin⁹ fulget etiā nouus ille conceptōnis modus: ut nō in mīqui tate quēadmodū cetere omnes sed supuenīete spū sancto. sola ꝛ de sola sanctificatōne maria cōcipet. Nā q verū deum et dei filiū genuit ut idēꝫ ip̄e dei atq; hominis filius vnus omnino deus ꝛ homo p̄diret ex maria abissus est luminis: nec facile dixerim: q̄d vel āgelicus oculus ad hui⁹ fulgoris vehemētiā nō caliget. De cetero sane virginitatē carnis ꝛ p positū virginitatis et ipsius q̄q; ꝓpositi nouitas euidēter illustrat: q videlicet in libertate spūs legis mosaice decreta transcēdens: illibatā deo corpis simul et spūs sanctimoniā vouit. Probat enī ꝓpositi muiolabile fundamētū: q tam cōstanē p mtrēti filiū angelo respōdit. Quomō fiet istud quoniam virū nō cognosco? Forte enī ꝓpterea primo turbata ē in sermone eius et cogitabat qualis essꝫ ista salutatio: q benedictā sese audissꝫ in mulieribus: q nimirū benedici in virginibus sēp optabat. Et ex tūc quidē cogitabat. qualis essꝫ ista benedictō. q iam videreē esse fuspecta. Vbi vero in p̄missione filij manifestū virginitatis piculū vidēbat: nō potuit vltra dissimulare q̄n diceret. Quō fiet istud: quoniam virū nō cognosco: Merito p̄mde et illā meruit benedictōnē et hāc nō amisit: ut lōge glorioſior fiat virginitas ex fecūditate. et ex virginitate fecūditas: ac mutuis sese radijs illustrare hec duo fidera videātur. Magnū enī virginē esse: sed virginē matrē esse longe amplius per omnem modū.

Jure etiã illã molestissimũ tedium q̃ relique oñes grauidæ mulieres labo rare noscuntur sola non sentit: que sine sola libidinosa voluptate conce pit. Vndẽ et in ipo fue conceptõis initio. quãdo potissimũ cetere mulie res miserabilius affliguntur: maria tota alacritate mẽtana oscẽdit: ut elizabeth ministraret. Sed ꝛ ascen= dit bethleẽm immĩẽte iã partu. portãs pciosissimũ illud depositum: portans onus leue: portãs a quo por tatur Sicꝛ in partu q̃ lucidũ est. q̃ noua exultacõne nouã edidit plez: sola inter mulieres a cõmuni male= dicto et dolore pturiẽtiũ aliena. Si rerũ precia de raritate pensamus: nichil his potest rarius inueniri. Si quidem in omnib ist̃is nec p̃maz si milẽ visa est: nec habere sequẽtem. E quibus nos si ea fidelit̃ intuemur. sine dubio ammirationez cõcipim⁹: ꝫ veneratõez. sed deuocõnem: ꝫ con solatõnẽ. Ceterũ que restãt adhuc imitatõez non requirũt. Nõ ẽ nobis ante ortũ tam multiphazie multisq̃ modis p̃mitti diuinitus. celitus p̃nũ ciari: sed nec ab archãgelo gabrie le tam noue salutacõnis obsequijs honorari. Minus aũt cetera duo cõ municat nobis: plane secretũ suum sibi. Sola enĩ est de q̃ dicit̃. qd̃ in ea natũ ẽ de spũ sancto ẽ: sola cui dicit̃. qd̃ ex te nascet̃ sanctũ. vocabitur filius dei. Offerãtur regi virgines sed post eã: nã primatũ sola vendi= cat sibi. Multo magis aũt sola sine corruptõe cõcepit: sine grauamine tulit: sine dolore filium parturijt. Jtaq̃ nichil horũ a nobis exigitur: ꝫ exigit̃ plane nõ nichil. Nunquid enĩ si defuerit nobis etiam mansue= tudo pudoris. si humilitas cordis. si magnanimitas fidei. si compassio mentis: negligẽtiã nostrã muneruz singularitas excusabit? Gratissima sane gẽma in diademate: micans in capite stella: rubor in facie hominis verecũdi. Anvero q̃s putat q̃ hac cauerit gratia: q̃ gratia plena fuit Pudibũda fuit maria: ex euãgelio id̃ p̃bamus. Vbi enĩ aliq̃ loquax: vbi p̃sumptuosa fuisse videt̃? Foris stabat querẽs loqui filio: nec matna auctoritate. aut sermonez inrupit aut habitatõnem irrupit. in qua fi= lius loquebatur. Jn oñi deniq̃ tex tu quatuor euãgeliorũ si bene memi ni. nõ nisi quater maria loquẽs au di tur. Primo quidẽ ad angelũ. ꝫ cuz iam semel atq̃ iterũ allocutus eaz fuisz: sedo ad elizabeth. quãdo vox salutacõnis eius iohãnez exultare fecit in vtero et ea magnificãte ma riã. ipa magis dñm magnificare cu rauit: tercõ ad filiũ. cũ iã essz anno = rũ duodecim q̃ ipsa et pater ei⁹ do lentes quefissent eũ: quarto in nup tijs: ad filiũ ꝛ ministros. Et is quidẽ sermo certissimus index ingeite mã suetudinis. et virginalis verecũdie fuit. Aliorũ quippe verecũdiaz suaz reputans: sustinere nõ potuit: nõ po tuit vini dissimulare defectum. Vbi sane merepata ẽ a filio: tãq̃ mitisꝛ humilis corde nec illi respondit: nec tñ desperauit: ministros ammonens facere qd̃ diceret eis. Nũquid ab ini tio venisse pastores. et p̃mã ommũ mariaz inuenisse legũt̃? Jnueneruũt ait euãgelista mariã et ioseph. ꝛ in fãtẽ positũ in p̃sepio. Sicꝛ magi q̃ si recolis. non sine maria matre eius puerũ inuenerũt: et inducẽs in tem= plum dñi tẽpli dñm. multa q̃dem a symeone audiuit. tã de eo q̃ de ipa. ad loquẽdũ tarda. velox ad audiẽ dũ. Et quidẽ maria cõseruabat oĩa

verba hec cōferēs in corde suo: sed in his omnib⁹ neq⁹ de ipo incarnationis dominice sacramēto quodcūq⁹ verbū repies. Ve nobis qui spiritū habemus in naribus: we q̄ totum p̄ferimus spiritū: qui iuxta illud comici pleni rimaru⁹ effluimus vndiq⁹ Totiens maria deniq⁹ filiū audiuit nō modo turbis loquētē in paboli sed t discipulis seorsū regni dei misteria reuelantē. vidit miracula faciētem: vidit deinde in cruce pēdētē. vidit exspirātē. vidit resurgētē. vidit t ascēdentē: sed in his omnibus quotiēs verecūdissime virginis. quotiēs pudicissime turtu: is vox memorat audita? Deniq⁹ legis in actibus apl̄orū. q̄ redeuntes a mōte oliueti vnammiter p̄seuerabāt in oratōne. Qui? Si forte maria affuit nommeē p̄ma: que super oēs ē. taz filij p̄rogatiua. q̄ sue priuilegio sācitatis. Petrus et andreas ait iacob⁹ et iohannes et ceteri qui secūtur: hi omnes p̄seuerabāt vnanimiter cū mulieribus t maria matre ihesu. Itane t mulierū sese vltimā exhibebat. ut nouissima omniū ponereē? Vere carnales adhuc discipuli. quib⁹ necdū spiritus erat datus. quia ihesus necdū fuerat glorificatus. quō facta ē inter illos otentō de p̄matu: cū maria quāto maior erat humiliaret se nō modo in oīb⁹. sed t p̄ omnib⁹? Merito facta est nouissima prima: que cū prima esz omniū. sese nouissimā faciebat. Merito facta ē oīniuz domma: que se omniū exhibebat ācillā. Merito deniq⁹ sup angelos exaltata est. que et infra viduas et penitentes. infra eā de qua eiecta fuerāt septē demoia. ineffabili sese mansuetudine inclinabat. Obsecro vos filioli. emulamini hāc virtutē si maria diligitis: si otendi⁹ ei placere: emulamini modestiā eius: nichil enim tam p̄doneū homini: nichil tā cōgruum xp̄iano: maxime q̄ monachum nichil adeo decz. Et quidē manifesta satis in virgine. ex hac ipa mansuetudine virtus humilitatis elucet. Si mirū collectanee fūt humilitas et māsuetudo: in eo ofederate germano qui dicebat. Discite a me: quia mitis sū et humilis corde. Sicut enī mater p̄sūptionis elatio: sic mansuetudo vera nō nisi ex vera humilitate p̄cedit. Nec in sola tātū marie tacita turmitate omēdatur humilitas: sed euidētius resonat in sermōe. Audierat q̄d ex te nascetur sācti⁹ vocabitur filius dei: et nichil aliud q̄ ancilla eius se esse respōdit. Inde ventuz est ad elizabeth: t cōtinuo virginis gr̄ia singularis eidē p spiritū reuelatur. Deniq⁹ et mirabatur p̄sonā vemētis dicens: vnde hoc michi: vt veniat mater dñi mei ad me: cōmendabat et vocē salutātis adiciēs: vt facta est vox salutatōis tue in auribus meis exultauit in gaudio infans in vtero meo: et beatificabat fidē credētis. bt̄a inquiēs q̄ credidisti: qm̄ p ficiunt in te q̄ dicta fūt tibi a dño. Magna quidē p̄conia: et deuota humilitas nichil sibi passa retinere in eū magis vniūsa infūdit: cui⁹ in se beneficia laudabant. Tu inq̄t magnificas matrē dñi: et magnificat aia mea dñm. Inuoce mea filiū p̄hibes exultasse in gaudio: et exultauit spiritu⁹ meus in deo salutari meo: t ipse q̄z tā q̄ amicu⁹ sponsi gaudet ad vocē sponsi. Beatā esse dicis q̄ credidisset: et credulitas t bitudinis causa respectus est supne pietatis. ut ex hoc magis bt̄az me dicāt oēs gnationes: quia ancilla humilē t exiguā

respexit dñ. Verūtamē nūquid pu tam frēs elisabeth sācta in eo qđ p spiritū vticz loqbaē erasse? Absit. Bta plane qa respexit dñ & bta q credidit. Dic eī magnus diuine re spectōis extitit fructus. Ineffabili siquidem artificō spiritus supuem ens tāte hūilitati magnimitas tāta secretario vginei cordis accessit: ut quēadmodū integratē & fecūditatē pdicimus. Nec q nichilominus sunt stelle ex respectu mutuo clariores: qđ videlicet nec humilitas tāta mi nuit magnanimitatē. nec magnani mitas tāta humilitatē: ꝫ in sua esti matōne tam humilis esset nichilo minus: et in pmissionis credulitate magnanimis: ut que nihil aliud qđ exigua se se reputabat ancillā: ad incōprehensibile hoc misterium & ā mirabile cōmertiū ad inscrutabile sacramētū nullatenus dubitaret ele ctā: et vra dei et hominis genitricē crederet mox futurā. Agit hoc nimi rū in cordibus electoz gratie pro gatiua diuine: ut eos nec humilitas pusillanimes faciat: nec magnani mitas arrogātes. Magis aūt coo patōe sibi: ut nō solū nulla ex mag nanimitate subintret elatō. ꝫ hinc maxime ꝓuehatur humilitas: ut in uemātur in eo āplius timorati. & lar gitori munerū nō ingrati. acviciſſiz ex occasione humilitatis pusillani mitas nulla subripiat: ꝫ quo minus de sua q̄q vel in minimis pfumere cōsueuit. eo āplius etiaz in magnis quibusq de diuina virtute cōfidat. Martiriū sane virginis quā mirū inter stellas dyadematis eius si mes ministis duodecimā noiauimus: taz in simeonis ꝓphetia. qđ in ipa dñice passionis historia omēdatur. Posi tus ē hic ait sāctus senex de paruu lo ihu in signū cui cōtradicet: & tuā ipius aiaī. ad mariā aūt dicebat. ptrāsibit gladius. Vere tuā mater aiaī o beata gladius ptransiuit. Alioq̄n nō nisi tuā ptrāsiens carnē filij tui penetraret. Et quidē postea qđ emisit spiritū tuus ille ihesus om nū quidē. ꝫ specialiter tuus. ipi pla ne nō attigit aiaī crudelis lācea: que ipius mortuo parcēs cui nocere nō posset apuit latꝰ: ꝫ tuā vticz aiaī ptrāsiuit. Ipius nimirū anima iam ibi nō erat: sed tua plane neq̄ bat auelli. Tuā ergo ptrāsiuit aiaz vis doloris. ut plus qđ martirē non immerito pdicemus: in qua nimirū corporee sensū passionis excesserit cōpassionis affectus. An non tibi plus qđ gladius fuit sermo ille reue ra pertransiēs aiaī et pertingēs vsq ad diuisionē anime et spiritus: mulier ecce filiꝰ tuus? O cōmutacōnē. Johannes tibi pro ihesu traditur. Fuus p homino. discipulus p magi stro: filius zebedei p filio dei: homo purus p deo vero. Quomō nō tuaz affectuosissimā aiaī ptrāsiit hec auditō: q̄n̄ra licet saxea. licet fer rea pectora sola recordatō scindit? Nō miremini fratres: qđ maria mar tir in anima fuisse dicaē. Mireē qui nō memminerit audisse se paulū inter maxima gētiū crimina memorātē qđ sine affectione fuissent. Longe id fuit a marie viscerib: lōge fit a ser uulis eius. Sz forte quis dicat. Nū quid nō eū pscierat moriturū? Et in dubitāter. Nūquid nō sperabat cō tinuo resurrecturū? Et fidēter. Sup ls voluit crucifixū? Et vehemēt. Alio q̄n q̄snā tu frater autvñ tibi ls sapiē tia: ut mireris plus opatiētē. qđ ma rie filiū patiētē? Ille eē mori corpe potuit: ista omori corde nō potuit.

Fecit illud caritas·qua maiorē nemo habuit:fecit et hoc caritas: cui post illam similis altera nō fuit· Jā te mater misericordie p ipm fincerissime tue mentis affectū tuis iacet puoluta pedibus luna· mediatricez sibi apud solem iustitie constitutaz· deuotis supplicatōibus interpellat: vt in lumine tuo videat lumen et solis gratiam tuo mereatur obtētu: quā vere amauit p̄ oīibus et ornauit stola glorie indues et coronam pulcritudinis ponens in capite tuo· Plena es gratiarū· plena rore celestis·mirra sup dilectū delicijs affluens· Ciba hodie paupes tuos domina· ipi catelli de micis edant: nec puero abrabe tantum sed et camel potuz tribuas de superfluenti ydria tua·quia tu vere puella es p̄electā et p̄parata altissimi filio: qui est super oīa benedictus in secula amen·

In natiuitate marie·

Secunde virginis amplectitur celum presentiam: tertia memoriā veneratur·Sic nimirum totius boni illic exhibitio·hic tenuis quedam libatio primitiaruz: ibi res et hic nomen·Domine inquit nomen tuum in eternum:et memoriale tuum in generationem et generationem· Generatio et generatō· non angelorum profecto·sed hominum est·Vis scire quia et memoriale eius in nobis est·p̄sentia in excelsis?Sic orabitis inquit·Pater noster qui es in celis:sanctificetur nomen tuum· Fidelis oratio·cuius ipa primordia et diuine adoptionis et terrene pegrinationis admoneant:vt hoc scientes q̄ quamdiu non sumus in celo pegrinamur a dño gemamꝰ intra nosmetipos adoptionem filiorum exspectantes:p̄sentiā vtiq; patris·Signanter pinde·et de xp̄o p̄phēta loquit̄ dicens·Spūs ante faciez nostrā xp̄us dominus:in vmbra eius viuemus inter gentes·Nam inter celestes quidem beatitudines·nō in vmbra viuitur:sed potius in splēdore·In splendoribus sanctorum inquit ex vtero ante luciferuz genuite·Verum id quidem pater·At mater sane eundem ipm splendorem genuit sed in vmbra:non nisi ea tamē qua obumbrauit altissimus·Merito pinde canit ecclesia·non illa quidez ecclesia sanctoz̄ que in excelsis t in splendore: que interim pegrinatur in terris·Sub vmbra eius quem desiderauerat sedi:et fructus eius dulcis gutturi meo·Lucem quippe meridianam vbi pascit sponsus sibi petierat indicari sed repressa est:et p̄ pleitudine luminis vmbra eius quā desiderauerat: sed sub vmbra eius quem desiderauerat sedi· Neq; enī ipius expetierat vmbra· sed ipsum veram p̄fecto meridiem:lumen plenū de lumine pleno· Et fructus ait dulcis gutturi meo: a: si dicat:gustui meo· Vsq; quo non parcis mihi:nec dimittis me vt gluciam saliuam meam? Nouisq; manet illa sententia: gustate et videte quoniam suauis est dominus?Et quidem suauis gustui et dulcis gutturi:vbi merito etiā sup ꝭ spōsa prupit in vocē gratiarum actionis et laudis· Sed qñ dic eē·comedite amici t bibite: t inebriami carissimi? Justi epulēē ait p̄phēta:ꝫ in ospectu dei vtiq; nō in vmbra·Et de ipo satiabor ait cū apparuerit gla tua·Sz t dñs ad apl̄os ait·Vos estis q̄ p̄mansistis mecū in tē ptatōibꝰ meis t ego disp̄ono vob̄ sic

disposuit mihi pater meus regnum. vt edatis et bibatis super mensam meā. Sed vbi? In regno meo mḡt. Beatus plane: qui manducabit panem in regno dei. Sanctificetur itaq; nomē tuū: p qđ vtcūq; interim in nobis es dñe p fidē in cordibo habitans: qm̄ nomē tuū iam inuocatū est sup nos. Aduemiat regnū tuum. Veniat vtiq; quod pfectū est: et euacuetur qđ est ex pte. Habetis ait apls fructū vestrū in sāctificatōe: finem vero vitam eternā. Vita eterna fons mdficiēs: qui vniuersā irrigat supficiē padisi. Nec irrigat. sed mebriat: Fons ortorū puteus aquarum viuentium que fluunt impetu: et fluminis impetus letificat ciuitatem dei. Quis vero fons vite: nisi cristus dominus? Cum apparuerit vita vestra: tunc et vos apparebitis cum ipso in gloria. Sane ipa sese pleitudo exmaniuit. vt fieret nob iustícia et sāctificatō ⁊ remissio: nec dū apparēs vita aut gloria: aut beatitudo. Deriuatus est fons vsq; ad nos: in plateas deriuate sunt aque. licet nō bibat alienus ex eis. Descēdit p aqueductum vena illa celestis nō tamē fontis exhibens copiā. sed stillicidia gratie arētibus cordibus nris mfūdēs: alij q̄dez plus alij min9 Plus eq̄dem aq̄ductus vt accipiāt ceteri de pleitudine ꝙ nō pleitudinē ipam. Adūtistis iā m fallor. quē velim dicere aq̄ductū. qui plenitudinē fōtis ipius de cordе patris excipiēs nob edidit illū: ꝙ si nō put ē. ꝙ put capere poteramus. Nostis eni cui dictum sit. aue gratia plena. An vero mueniri potuisse miramur. vnde tal ac tātus fieret aqueductus: cuius nimirum sūmitas mstar pfecto scale illi9 quā vidit pīarcha iacob celos tangere imo et transcendere celos et viuidissimū illū aquarum que sup celos sūt posset attingere fontez? Mirabatur et salomon: et velut desperanti similis aiebat. Mulierē fortez quis mueniet? Nimirum ꝓpterea tanto tempe humano generi fluenta gratie defuerunt: ꝙ necdū incederet is de quo loq̄mur tam defidera bilis aqueductus. Nec mirabere dilutius exspectatū. si recordaris quot annis noe vir iust9 in arche fabrica laborarit: in qua pauce id est octo anime salue facte sunt: idq; satis ad modicū tēpus. Sed qūo noster hic aqueductus fontem illuz attigit tā sublimem? Quo modo putas nisi vehementia defiderij. nisi feruore deuotionis: nisi puritate oratōis? Sic̄ scriptuz est: oratio iusti penetrat celos. Et quis iustus. si non maria iusta: de qua sol iusticie ortus est nobis? Nūquid ergo illa macessam attigit maiestatem: nisi pulsando. petendo. querēdo? Demq; et quod querebat mueniet cui dictum est: mueniſti gratiaz apud deū. Quid? Plena est gratia: et gratiam adhuc mueniet? Digna prorsus muenire quod querit cui ꝓpa non suffícit plenitudo: nec suo potest esse contenta bono: sed quem admodū scriptum est. qui bibit me adhuc sitiet. Petit supereffluentiaz ad salutem vniuersitatis. Spiritus sanctus ait supueniet in te: et precio sum illud balsamum tāta tibi copia tantaq; plenitudine mfluet. vt copiosissime effluat circūquaq; Ita ē iam sentimus: iam exhilarantur facies nostre in oleo. iam clamamus oleum effusum nomen tuū: memoriale tuum in generationem et generationem. Verum id quidem non mediocre: et si oleum effunditur.

ſed nō perit. Propterea ſiquiꝫ et ad
doleſcētule puule ſcz anime ſpōſum
diligūt idꝫ nō paꝛ: et vngentū de
ſcendēs de capite nō modo barba: ſꝫ
et ipa veſtimēti ora ſuſcepit. Intu
ere o homo oſiliū dei: agnoſce cōſili
um ſapiētie: oſiliuz pietatis. Celeſti
roꝛe aream rigaturus totū velleri
pus infudit: redēpturus humanum
genus pciū vniuerſū cōtulit in ma
riā. Vt quid hoc? Fōte ut excuſareē
eua p filiā: ⁊ q̄rela viri aduerſus fe
minā deinceps ſopireē. Ne dixeris
vltra o adā mulier quā dediſti mihi
de ligno vetito: dic potiꝰ mulier q̄m
dediſti mihi me cibauit fructu bene
dicto. Piiſſimū ſane cōſiliū: ſed latet
foꝛſitā aliud: nec totū hoc eſt. Verū
id q̄dem: ſed paꝛ eſt mi fallor deſi
deriis veſtris. Dulcedo lactis eſt: eli
citur foꝛte ſi foꝛtius p̄mimus et p̄m
gnedo butiri. Altius ergo intuemi
ni. quanto deuotōis affectu a nobis
eā voluerit honorari. qui totiuſ homi
pleitudinē poſuit in maria: vt p̄mde
ſi quid ſpei in nob eſt ſi q̄d gratie ſi
quid ſalutis. ab ea nouerimus redū
dare: que aſcēdit delitiis affluēs. Oꝛ
tus plane deliciaꝝ quē nō modo af
flauerit veniens. ſed et p̄flauerit fu
pueniens auſter ille diuinus vt vn
dique fluant et effluāt aromata eiꝰ:
cariſmata ſcz gratiaꝝ. Tolle coꝛ
pus hoc ſolare. qđ illuminat mūdū:
vbi dies? Tolle mariam hāc maris
ſtellaz maris vtiq̄ magni ſpacioſi:
quid niſi caligo inuoluēs et vmbra
moꝛtis ac denſiſſime tenebre reliquū
tur? Totis ergo medullis coꝛdiū. p
coꝛdiorum affectibꝰ ⁊ votis oīibꝰ
mariā hāc veneremur; quia ſic ē vo
lūtas eius. qui totū nos habere vo
luit p mariā. Nec inquā volūtas eiꝰ
eſt: ſed p nobis. In oīibꝰ ſiqdem et
p oīia puidēs miſeris. tēptatōem
noſtrā ſolaē: fidem excitat. ſpē robo
rat: diffidētiam abigit. erigit puſil
lanimitatē. Ad patrē verebaris ac
cedere: ſolo auditu territus ad folia
fugiebas: ihesū tibi dedit mediatoꝛ
rē. Quid nō apud talē patrem filiꝰ
talis obtineat? Exaudieē vtiq̄ p re
uerētia ſua: pater enī diligit filiuz.
An vero trepidas et ad ipm? Fra
ter tuus eſt et caro tua: temptatus
per omnia abſq̄ peccato: vt miſeri
coꝛs fieret: hunc tibi fratrem maria
dedit. Sed foꝛſitan et in ipſo maie
ſtatem vereare diuinam: q̄ licet fa
ctus ſit homo. manſerit tamē deus.
Aduocatum habere vis et ad ipm?
Ad mariam recurre. Pura ſiquidez
humanitas in maria: non modo pu
ra ab omni cōtaminatōe: ſed et pu
ra ſingularitate nature. Nec dubiꝰ
dixerim: exaudietur et ipa pro re
uerentia ſua. Exaudiet vtiq̄ matrē
filius. et exaudiet filium pater. Fi
lioli. hec peccatorum ſcala: hec mea
maxima fiducia ē: hec tota ratō ſpei
mee. Quid enī? Poteſt ne filius aut
repellere aut ſuſtinere repulſaz: nō
audire aut non audiri filius poteſt?
Neutrum plane. Inueniſti ait ange
lus gratiam apud deum. Feliciter.
Semper hec inueniet gratiam: et ſo
la eſt gratia qua egemus. Prudens
virgo nō ſapientiam ſicut ſalamon
non diuitias non honoꝛes non poten
tiam: ſed gratiam requirebat. Mi
mirū ſola eſt gratia qua ſaluamur.
Quid nos alia concupiſcimus fra
tres? Queramus gratiam et per ma
riam queramus: quia quod querit in
uenit: et fruſtrari nō poteſt. Quera
mus grāz: ſꝫ grā apud deū: nā apud
hoīes grā fallax. Querant alij me
ritū: nos inueire grāz ſtudeamns.

Nota totā ſpem in maria

Valde ſonat

Quid enī. non gratie est quod hic
fumus? Profecto misericordie domi
ni est: q̄ non fumus consumpti nos.
Quid nos? Nos piuri. nos adulte
ri: nos homicidę nos raptores: pur
gamēta vti q̄ mūdi huius. Consuli
te ꝺsciētias vestras fratres et vide
te: q̄ vbi abūdauit delictū: supabū
dat et gratia. Maria non ꝓtendit
meritū: ꝫ gratiaz q̄rit. Deniq̄ vsq̄
adeo fidit gratie ⁊ nō altū sapit: vt
salutatōem angelicam vereaī. Ma
ria mēt cogitabat. q̄lis esset ista sa
lutatio. Mirū sese salutatōe ange
lica reputabat indignā. Et forsitā
talia meditabatur. Vñ hoc mihi. vt
veniat angelus dñi mei ad me? Ne
timeas maria: ne mireris angelū ve
nientem: et maior angelo venit. Ne
mireris angelum domini: et dominꝰ
angeli tecū. Postremo quidni vide
as angeluz: cū iam angelum viuas?
Quidni visitet angelus vite sociaz:
quidni saluteī ciuem sanctorū et do
mesticam dei? Angelica plane vita
virginitas: et qui non nubent neq̄
nubētur erunt sicut angeli dei. Vi
des ne ꝙ et hoc nihilominus modo
aq̄ductus noster ascēdit ad fontē:
nec sola iaz oratione celos penetrat.
sed etiā incorruptōe q̄ ꝓximum deo
facit sicut sapiens ait? Erat enī vir
go sancta corpe et spū: ne quid for
sitan sup hoc dubites aq̄ductu. Sub
limis eq̄dem valde: ꝫ nihilominꝰ in
tegerrimꝰ manet. Ortus conclusus
fons signatus: templū dñi sacrariuz
spūs sancti. Nec enī ē factua virgo.
cui non modo oleū est sed olei plen
tudo in vase recōdita. Ascensiones
in corde suo disposuit. ouersatione
pariter sufficit sicuti iā diximus et
oratōe ascēdens. Deniq̄ abijt in mō
tana cū festinatōe ⁊ salutauit eliza
beth ⁊ in ministerio eius q̄si mēsib⁹
tribꝰ: vt iam tūc posset dicere matri
mater. qđ tāto post filio dixit filiꝰ.
Sine modo: sic enī decet nos implere
omnem iustitiam. Plane mōtana cō
scēdens: cuius iustitia sicut montes
dei. Tercius enī hic ascēsus virgis
fuit: vt funiculus triplex difficile rū
peretur. Feruebat siq̄dem in querē
da gratia caritas: splendebat in car
ne virginitas: humanitas in obse
quio emmebat. Eteni si q̄s se humi
liat exaltabiī. Quid hac humilitate
sublimius? Vemisse eam mirabatur
elisabeth et dicebat. Vnde hoc mihi
vt veniat mater dñi mei ad me? Sz
iaz magis miretur: q̄ mistar vtiq̄ fi
lij et ipa non ministrari venerit: sed
ministrare. Merito ꝑmde cātor ille
diuinus in ipius āmiratōe pcinēs aie
bat. Que est ista que ascēdit sic au
rora cōfurgens: pulcra vt luna. ele
cta vt sol. terribilis vt castroz acies
ordinata? Ascendit plane supra
omne humane genus: ascendit vsq̄
ad angelos ꝫ ⁊ ipos q̄ trāscendit:
et celestē omnē supgredīī creaturā
Mirū supra angelos hauriat ne
cesse ē. quā refūdat hominib⁹ aquā
viuā. Quo fiet istud: qm̄ virū nō co
gnosco? Vere sancta corpe ⁊ spū: ⁊
integeritatē carnis habēs: et ꝓpo
situ integeritatis. Respōdens aūt an
gelus dixit. spūs sanctus supueniet
in te: et virtus altissimi obūbrabit ti
bi. Ne interrogaueris mēt: sup me
ē: et nō potero ad illud. Spūs sāct⁹
nō āgelicus supueniet in te: et virtꝰ
altissimi obūbrabit tibi. nō ego. Ne
steteris vel inter āgelos virgo sca:
sublimius aliq̄d tuo sibi ministerio
ꝓpinandū ter. a fitiēs pstolaī. Pau
lulū cū ptrāfieris eos: inuenies quē
diligit aīa tua. Paululū m̄g̃: non q.

incõaprabiliter superemineat: sed q̄
int eũ t ipos mediũ nihil inuenias.
Transi ergo virtutes et dominatio
nes q̄ et seraphin: vt ad eũ pueni-
as de quo vociferātur admicē: san
ctus. sāctus. sanctus. dñs deus saba
oth. Quod eni exte nascet sanctũ:
vocabit filius dei. Fons sapiētie ver
bum patris in excelsis. hoc verbum
mediāte te caro fiet: vt q̄ dicit ego
in patre et p̄ in me. dicat nihilom
nus: qz ego a deo p̄cessi et veni. In
p̄ncipio in q̄t erat verbũ. Iā scatet
fons: ꝫ interim tm̄ in semetipo. De
niq̄ et verbũ erat apud deũ. Lucem
p̄fecto habitās inaccessibilē: t di
cebat dñs ab initio. Ego cogito co
gitationes pacis et nõ afflictionis.
Quis cognouit sensum dñi: aut quis
cõsolarius eius erat? Descēdit itaq̄
cogitatio pacis in opus pacis: vbuz
caro factũ est: t habitat iā in nob.
Habitat plane p fidē in cordibo uo
stris: habitat in memoria nr̄a. habi
tat in cogitatõe: qz vsq̄ ad ipam de
scendit ymaginatõe. Quid eni pus
cogitaret homo de deo: nisi forsitan
ydolũ corde fabricaret? Incõprehē
sibilis erat et inaccessibilis: inuisibil
et incogitabilis omino. Nũc ve
ro cõprehendi voluit: videri voluit:
voluit cogitari. Quonã modo inq̄s?
Nimirũ iacens in p̄sepio. in vg mat
gremio cubās: in monte p̄dicans. in
oratõe pnoctās: et in cruce pendēs:
in morte pallēs. liber int mortuos t
inferno impans: seu etiaz tercia die
refurgens et apostol loca clauoruz
victorie signa demõstrās: nouissime
corã eis celi secreta oscendēs. Quid
horũ nõ vere nõ pie: nõ sācte cogita
tur? Quicq̄d horũ cogito deũ cogi
to: t p omnia est deus me. Nec ego
meditari dixi sapiētiã et prudētiam
subicaui ēructare memoriã suauita
tis: qm̄ in huiusc̄modi nucleis vga
sacer dotalis copiose p̄duxit. quam
in supnis hauriēs vberius nob ma
ria refundit. In supnis plane et vl
tra angelos: que vbũ patris corde
suscepit vt scriptũ ē. Dies diei eru
ctat verbũ. Vtiq̄ dies pater: si q̄dē
dies ex die salutare dei. An nõ etiaz
virgo dies? Et p̄clara. Rutilās pla
ne dies. que p̄cedit sicut aurora cõ
surgēs: pulcra vt luna: electa vt sol
Intuere igit̄ quēadmodũ vsq̄ ad ā
gelos plenitudie gr̄e: sup̄ angelos
supuemēte spũ sancto puenit. Est in
angelis caritas: est puritas: est hũi
litas. Quid horz non enituit in ma
ria? Sed ostensũ est supius vt q̄dem
a nobis ostēdi potuit: supeminētiaz
pspeq̄mur. Cui eni angelorz aliq̄n di
ctũ est spũs sanctus supueniet in te
et virtus altissimi obumbrabit tibi:
ideoq̄ qđ nascet ex te sāctum voca
bit filius dei? Denicq̄ veritas de terra
orta est nõ de āgelica creatura:
nec angelos ꝫ semen abrahe appre
hendit. Magnũ est angelo vt mini
ster fit dñi: ꝫ maria sublimius q̄dā
meruit. vt fit mater. Fecũditas ita
q̄ virginis supeminēs gloria est: tā
toq̄ excellentior āgelis facta mune
re singulari quanto differētius pre
ministris nomē matris accepit. Hāc
inuenit gratiā plena iā gr̄a: vt cari
tate feruida. virginitate integra.
humilitate deuota fieret nihilomi-
nus fine viri cognitõe grauida: fine
muliebri dolore puerpa. Paruz est:
quod ex ea natũ est: ne verbum qđ
de ore patris ad nos egressũ est vir
gine mediante. vacuum reuertatur:
sed per eandem nihilominus virgi-
nem gratiam pro gratia referam?
Eructem? memoriã donec p̄fectiam

ſuſpiramus: et ſūt rebdātur dīgni
fluēta gratie: vt vberiꝰ fluāt. Alio
quin niſi ad fōtem redeāt exſiccanē:
et infideles in modico qđ maximuꝫ
eſt accipe nō meremur. Modicū pla
ne memoria ad p̄ſentiam. modicum
ad id qđ cupimus: magnū ad id qđ
meremur: longe infra deſideriū. ſed
nihilominꝰ ſupra meritum. Sapien
ter p̄ intē ſpōſa. ⁊ p̄ hoc modico nō
modice gratulaē. Cū enī dixiſſet.
Indica mihi vbi paſcas vbi cubes in
meridie recipiēs exigua p̄ immēſis.
ſed p̄ paſtu meridiano libans ſacri
ficiū veſpertinū: minime tamē vt ſo
let fieri murmurat aut triſtaē. ſed
gratias agit: et in omnibus ſeſe ex-
hibet deuotiorem. Nouit enī q̄ ſi fi-
delis fuerit in vmbra memorie: lucē
p̄ſentie ſine dubio obtinebit. Ita qꝫ
qui remiſcimini domini ne taceatis:
et detis ſilentiū ei. Nimirū qui p̄ſen-
tem habent dīm exhortatōne nō in-
digent: et qđ ait p̄pheta alius. lau
da ieruſalē dīm. lauda deū tuū ſy
on. cōgratulatōis ē potius q̄ cōmo
nitōis. Qui in fide ambulāt. egēt ā-
monitōne. ne taceant: et ne dederint
ſilentiū ei. Loqꝫtur enī et loquiē pa-
cem in plebē ſuā et ſup ſāctos ſuos:
et in eos qui cōuertūtur ad cor. Ce-
terꝫ cū ſācto ſanctus eris et cū viro
innocēte innocēs eris: ⁊ audientem
ſeſe exaudiet: et loquēti ſibi loquē.
Alioq̄n ſilentiū ei dediſti ſi taceas.
Sed vnde ſi taceas? A laude. Ne ta
ceatis inq̄t ⁊ ne detis ſilentiuꝫ ei: dō
nec ſtabiliat ieruſalē laudem in ter
ra. Laus ieruſalē iocūda: et decora
laudatio. Niſi forte angelos ciues
ieruſalē mutuis opinamur laudi-
bus delectari: et decipe de vanitate
in idipm. Fiat voluntas tua pater fīē
in celo et in terra: vt laus ieruſalē
ſtabiliaē in terra. Quid enī mō eſt?
Nō querit angelus ab angelo glo
riam in ieruſalē et homo ab homie
laudari cupit in terra? Execrāda p̄
uerſitas: ſꝫ eorꝫ fit qui ignorantiam
dei hñt. q̄ obliti ſūt dñi dei ſui. Vos
qui reminiſcimini dñi ne taceatis a
laude eius: donec ſtabiliaē ⁊ p̄ficiaē
in terra. Eſt enī filētiū irrep̄henſibi
le imo ⁊ laudabile magis: ē p̄mo nō
bonus. Alioq̄n nō diceret p̄pheta.
bonum eſſe homi p̄ſtolari cū filen-
tio ſalutare dei. Bonū ſilentium a ia
ctantia: bonū a blaſphemia: bonum
a murmure et detractione. Alius
enim ob laboris magnitudinē ⁊ pō
dus diei exaſperatus animo murmu
rat: diiudicat eos qui p̄ anima ſua
puigilant. tanq̄ redditurī vtiq; ra
tōem. Clamor eſt. ſꝫ ſupra omne ſi-
lētiū: clamor iſte animi obdurati ſi
lere facit. quā audiri non patiē vo-
cē vbi. Aliꝰ puſillanimitate ſpūs in
exſpectaōe deficit: peſſimū hoc vbuꝫ
blaſphemie ē: qđ nec in ſ̄ ſeculo re
mittiē nec in futuro. Terciꝰ in ma-
gnis ābulat ⁊ mirabilibꝰ ſup ſe di-
cens. manꝰ nr̄a excelſa. putās ſe ali-
qđ eſſe cū nihil ſit. Quid loq̄reē hu
ic q̄ loqꝫtur pacē? Dicit enī q: diues
ſum: et nullius egeo. Porro veritas
tis ſētentia ē: ve vō diuites. q: ha
betis conſolatōem veſtrā. Cōtra vero
beati imq̄t q̄ lugēt: qm̄ ipi conſolabūē.
Sileat ergo in nob lingua maledi-
ca. lingua blaſphema ligua magni
loq̄: qm̄ bonū ē in hoc filētio ſaluta-
re dñi p̄ſtolari vt dicas: loq̄re dñe
q: audit ſuus tuus. Eiuſmodi q̄ppe
voces non ad eum ſunt. ſed aduer-
ſus eum: ſicut legiſlator murmuran
tibus ait. Non enim contra nos eſt
murmur veſtrum ſed contra domi-
num. Ita tamen ab his taceas ne

oīno taceas: ne tederis silentiuī ei. Loquere illi cōtra iactātiam in ofessione: vt obtineas veniā de p̄terito. Loquere in gratiaz actōe contra murmuratōem: vt ampliorē mueni as gratiā in p̄sēti. Loq̄re in oratōe cōtra diffidētiam: vt oseq̄ris t gloriam in futuro. Confitere mḡ p̄teri ta et p p̄sentib⁹ gratias age ac de inceps ora studiosius p futuris: vt ipe quitē nō sileat a remissiōe ab inmissione. a pmissione. Ne taceas inquā. ne tederis silentiū ei: loq̄re t vt ipe loq̄ē t dicere possis: dilect⁹ me⁹ mihi et ego illi. Tocūda vox et eloquiū dulce. Mimirū nō vox murmuris hec. ꝫ vox turturis est. Et ne dixeris quō cātabimus canticū dñi in terra aliena: nō iā aliena reputabitē de qua ꝑfōsus ait. Vox turturis audita est in terra nostra. Audierat enī dicētes. Capite nobis vulpes paruulas. et forte ex eo in vocem exultatōis erupit vt diceret. dilect⁹ meus mihi et ego illi. Plane vox turturis: que tā viuēti ḡ mortuo singulari vtiq̄ castimonia suo compari pseuerat vt eā neq̄ mors neq̄ vita cristi separet caritate. Intuere etenim vtrū nā aliquid hūc dilectū auertere potuēit a dilecta: q̄ mi⁹ ei t peccāti et auerse pseueraret. Glomerate nubes radios solis offūdere cōtebāt vt miq̄tates nr̄e saperent inē nos et deū: ꝫ incaluit sol et vniuersa dissoluit. Alioq̄n quando redijsses ad eum nisi ille tibi pseuerasset: nisi clamasset. reuertere reuertere sunamitis: reūtere reūtere vt intueamur te. Esto ergo illi et tu nihilominus pseuerans: vt nullis ab eo flagellis aut laboribo auertaris. Luctare cuz angelo ne succūbas: q⁹ regnū celorum vim paittur: t violēti rapiunt illud. An nō lucta: dilectus me⁹ mihi et ego illi? Motā fecit dilectiōem suā explatur et tuaz. In multis enī tēptat te dñs de⁹ tuus. Declinat se pius: aūtit faciē: sed nō in ira. Probatōis istud est: non reprobationis. Sustinuit te dilectus sustine tu dilectū: fustine: viriliter age. Nō illū vicere peccata tua: te q̄ ipius flagella non fupent: et obtinebis bñdictiōnē. Sz qñ? Cū aurora fuerit: cū aspirauerit iā dies: cū stabilierit iheruſalē laudē in terra. Ecce vir iā inq̄t luctabat cū iacob. vsq̄ mane. Audi tā fac mihi mane misericordiā tuā. q⁹ sperauī in te dñe. Nō tacebo. nec dabo tibi silētium vsq̄ mane: vtinaz nec ieiuniū. Mimirū dignaris t pasci ꝫ inter lilia. Dilectus meus mihi et ego illi: q̄ pascit inē lilia. Mimirū et fup̄ si meministi in eodē cātico euidenter expssū est: q⁹ flos apparitio turturis comitet audit. Sz attēde q⁹ locū nō cibū indicare videt: nec q̄ bus pascit expmit: ꝫ inter que. Fortē enī nō cibo. ꝫ ostio pascit lilioz nec liliis vescit: ꝫ vsatur. Mimirū odore potius q⁹ sapore lilia placēt: et visui magis fūt apta q⁹ esui. Ita ergo pascitur inter lilia donec aspiret dies: venustati flor fructuuz succedat vbertas. Interim quippe flor non fructuū tempus est dum in spe magis q⁹ in re sumus: et p fidem nō p speciem ambulantes exspectatōe magis q⁹ experientia gratulamur. Confidera denicq̄ floris teneritudinem. memento verbi quod ait apostolus: quia habemus thesaurū istū in vasis fictilib⁹. Quanta enīz videtur imminere pericula floribo: q⁹ facile spinarum aculeis liliū perforatē. Merito p̄mde canit dilect⁹. Sic liliū inē spinas: sic amica mea inter filias

An nonne erat inter spinas qui dicebat: cum his qui oderunt pacem eram pacificus? Ceterum et si iustus germinat sicut lilium: sed non ad lilium sponsus pascitur: nec in figularita te conplacet sibi. Audi denique inter lilia cõmorantẽ. Vbi inquit duo vel tres congregati fuerint in nomine meo: ibi sum in medio eorum. Amat semp media ipse: diverticula sẽp et reclinatoria reppat filiis hominis: dei et hominum mediator. Dilectus meus mihi et ego illi: qui pascitur inter lilia. Currem⁹ habere lilia fratres: extirpaẽ spinas et tribulos et inserere lilia festinemus: si quando forte et ad nos pascendus dignetur dilectus descendere. Apud mariam vtique pascebatur: idque copiosius prõ multitudine liliorum. An non lilia ẽ gmitatis decus. humilitatis insigne supeminẽtia caritatis? Erunt tamẽ et a nob lilia ꝯ inferiora valde. sed inter hec quidem dedignabitur pasci sponsus. si quidem eas quas prediximus actionem gratiarũ deuotiõis hilaritas illustrauerit: oratõeq; intentionis puritas cãdidauerit: cõfessionem indulgentia dealbauerit. sicut scriptum est. Si fuerint peccata vestra vt coccinũ. quasi nix dealbabũtur: et si fuerint rubra. quasi vermicul⁹: velut lana alba erunt. Ceterum quicquid est quod offerre paras marie cõmendare memento: vt eodem alueo ad largitorẽ gratie grã redeat q̃ influxit. Neq; impotens erat deus. et sine hoc aqueductu mũ dare gratiã put vellet: sed tibi vehiculũ voluit prestare. Forte enim manus tue aut sanguie plene. aut infecte muneribus: ꝯ nõ eas ab omni munere excussisti. Itaq; modicum istud quod offerre desideras gratissimis illis et omni acceptõne dignissimis marie manibus offerẽda tradere cura: si non vis sustinere repulsam. Si mirũ cãdidissima queda lilia sunt. nec causabitur ille lilioru amator. inter lilia non inuentum quicquid illud fit quod inter marie manus inuenerit.

In Festiuitate sancti michaelis. Sermo primus.

Angelor hodie memoria celebratur: et exigitis debitum ꝑ tanta solemnitate sermonem. Sed quid de angelicis spiritibus viles loquantẽ vermiculi? Credimus sane et idubitata fide tenemus diuina eos presentia et visione beatos fine fine letari hominis homini: oculus non vidit nec auris audiuit: nec in cor hominis ascẽderunt. Quid ergo de his homo loquatur hoibus: que nec ipe quidem cogitare nec illi sattẽ audire sufficiant? Profecto si ex abũdãtia cordis loquitẽ: fileat mihil. omnino lingua necesse est ex inopia cogitationis. Attamen si multum est ad nos loqui. de ea claritate et gloria. qua in semetipsis imo in deo suo angeli sancti. nostris omnino superemin̄et cordibus: de ea loquamur quam nobis exhibent gratia et caritate. In supnis enim spiritibus non solum ammirabilis dignitas: sed dignatio amabilis inuenitur. Dignũ est ꝓinde fratres. vt gloriam nõ capientes tanto magis amplectamur misericordiam qua nimirum cõstat nihilominus abundare domesticos dei: celi ciues princeps paradisi. Testatur denique apostolus ipse qui raptus vsq; ad tercium celum beati illi curie meruit inesse atq; ei⁹ nosse

secreta: qñ oñes āmiſtratorij ſunt ſpiritus: miſſi in mimiſterium ꝓpter eos qui hereditatē capiunt ſalutis. ¶Neq; id cuiq; incredibile videatur: qñ quidē ipe q̄ creator et rex angelorum venit nō mmiſtrari: ſed mmiſtrare: et animā ſuā dare ꝓ multis. Vt quid ergo miniſteriū illud āgelor quiſpiā dedignetur: in quo p̄cedit cui in excelſis tota cur auidita te et felicitate miniſtratur? Si et hic dubitas. vtiq; qui vidit teſtimoniū phibuit milia inquiēs milium mmiſtrabāt ei: et decies cētena milia aſſiſtebant ei. Alius q̄ ꝓpheta ad patrem de filio loquēs ait. Mmuiſti eū paulo mmus ab angelis. Sic plane fic decet. ut vincat et humilitate q̄ ſublimitate vincebat: fitq; tāto minor angelis quāto mferiorī ſeſe miniſterio mācipauit: qui tāto excellētior ē quāto differētius p̄ eis nomē hereditauit. Sed q̄ras fortaſſe in q̄ mmoratus videatur ab āgelis cum mmiſtrare venit: qñ quidē vt ſupra memimꝰ in mmiſteriū mittūt illis? In eo vtiq; ꝙ nō modo mmiſtrauit ſ mmiſtratus ē: eratq; vnus et idem qui mmiſtrabat et cui mmiſtrabat. Merito ꝓinde ſponſa in cā i is cāticorū ecce mquit venit is ſaliens in mōtibꝰ: tranſiliens colles. Mmiſtrāt eni ſalnt inter angelos: ſed et ipſos tranſilnt mmiſtratꝰ. Miniſtrāt eni angeli ſed de alieno: offerentes deo bona opa noſtra: nobis eius gloriā referentes. Vnde et cū ſcriptura dicit quomā aſcēdit fumus aromatū in conſpectu dñi de manu angeli ſolicite premiſit data ei fuiſſe incenſa multa. ¶Noſtros eni fudores non fuos. noſtras nō ſuas lacrimas offerūt deo: nobis q̄ eius munera referūt et non ſua. ¶Nō fit miniſter ille ſub limior cūctis. ſ humilior vniuerſis: qui ſemetipſū obtulit ſacrificiū laudis: qui patri offerēs animaz ſuam nobis mmiſtrat vſq; hodie carnem ſuā. Huius vtiq; tanti miniſtri gr̄a michil mirū ſi dignāter nobis imor libenter āgeli ſancti mmiſtrēt. ¶Ipi eni amant nos: quia nos xp̄us amauit. Dicitur certe vulgari quodam p̄bio: qui me amat. amat et canez meū. ¶Nos vero o beati āngeli catelli ſumus dñi illius. quem tāto affectu diligitis: catelli inquā cupiētes ſaturari de micis que cadūt de menſa dominorum noſtroz qui eſtis vos. Et ſ dixeri frēs ut āpliorē de ceteto erga beatos āgelos fiduciā habeatis: ac pinde familiarius in oñi neceſſitate veſtra eorū inuocetis auxilia. ſ dignius in eorū p̄ſētia cōſiſtari. et magis ac magis eorū vobis cōciliari gratiā: captare benuolētiā. exorare clemētiā ſtudeatis. Cuius rei gr̄a neceſſariū duco. alias q̄ caritati vr̄e exponere cauſas. q̄ tipos beatos angelos ꝓ nr̄a infirmitate reddāt ſollicitos: abſq; ſua ſane anxietate. ſ nō abſq; vtilitate noſtra: nec ad detrimētū felicitatis fue. ſed ad noſtre ſalutis augmētū. Cōſtat ſine dubio ratōms ptcipes et capaces btitudinis humanas animas āgelice ſi dicere id audeam⁹ cognatas eſſe nature: nec decet vos o bti ſpūs cōtra legis p̄ceptū dedignari quā viſitare debetis ſpeciē vr̄az: licz in multā ut ipſi cernitis deiecta ſit vilitatē. Sz neq; arbitramur vos ſuperuiciues. ciuitatis vr̄e excidio delectari: et ruinā murorū quos ſemirutos ipſi videtis. Cui⁹ inſtauratōnem ſi deſideratis ut dignū eſt: frequēter queſo āte thronū glorie verbum p̄cis iterate dicētes. Benigne

fac dñe in bona voluntate tua sion: et edificētur muri ierusalē. Si diligitis decorem domus dei imo qr diligitis: expiant zelū vestrū viui t rōnales lapides: qui soli instauratōez eius vobis possūt coedificari. Dic ē dilectissimi funicul9 triplex quo de excelso celorū habitaculo ad cōsolā dos ad visitādos. ad adiuuādos nos attrahit supemīēs caritas angelorū. ꝓpter deū. ꝓpter nos ꝓpter seipsos. Propter deū vtiq; cuius tanta erga nos misericordie viscera. ipi q; ut dignū est imitant̄: ꝓpter nos in q̄bus mirū ꝓriā similitudīē mirerat̄: ꝓpē seipos. quoz ordines instaurādos ex nobis toto desiderio pstolāt̄. In ore eni puulorū q̄ lacte modo vescūtur et nondū solido cibo. pficiēda est laus illa maiestatis diuine: huius habentes p̄micias angelici spūs beata nimiū delectacōe fruūtur: ꝙ tanto magis ofūmatōnis exspectacōne et expeticōe sollicitātur Nue cū tñ ita sint. pēsate quāta etiam nobis sollicitudīne opus ē dilectissimi. ut dignos nos exhibeamus eoz frequētia: et eo modo cōuersemur in cōspectu āgelorum. ne forte scōs offēdam9 obtutus. Ve eni nobis si p peccatis quādo t negligentijs nostris vocati. indignos nos iudicauerint p̄sentia t visitacōne sua: ut iā necesse habeam9 t nos plāgere t dicere cū ꝓpheta. Amici mei et pximi mei: aduersū me appropinquauerunt et steterūt. Et q̄ iuxta me erāt de lōge steterūt: et vim faciebant q̄ q̄rebāt animā meā: elōgatis mirū eis quoz p̄sentia pt egere nos t pulsare poterat mimicū. Quod si tā necessariā habemus familiaritatem dignatōnis angelice cauēda nobis eorū offēsa: et in his maxime exercendū. quibz eos nouimus oblectari Sunt eni plurima que eis placēt t q̄ in nobis inuenire delectāt: ut ē sobrietas. castitas. paupertas voluntaria. crebri in celū gemitus t oratōnes cum lacrimis t cordis intētōe. Atta mē sup omnia hec vnitatē et pacez a nobis exigūt angeli pacis. Quid mi maxime delectenē in his que forma quādam ciuitatis sue repsentāt in nobis: ut mireē ihrlm nouā in terra? Dico aūt ut quō ciuitatis illi9 participatō ē in idipm fiet nos idipsum sētiamus: ad ipm dicamus oēs t nō sint in nobis scismata: ꝙ magis oēs simul in vnū corpus simus. Ecōtra vero nihil eque offēdit et ad indignatōem ꝓuocat eos: quomō dissensiones t scādala: si forte inueniant̄ in nobis. Audiam9 si quidē quid loquat̄ ad corinthios paul9. Cū eni sit inter vos zelus et cōtentō nōne tūc carnales estis: t secūdū hominez ambulatis? In epla q̄ iude apostoli legimus sic. Dñi sūt qui segregāt semetipos. animales. spīritū non habēres. Videre ē animā hominis quē admodū vniūsa corporis mēbra vivificet cohērētia sibi. Separa ergo quod vis a iūctura ceterorū: et vide an deinde illud viuificet. Sic ē ois q̄ dicit anathema iēsu quod nemo dicit loquēs in spū dei: quia anathema sepacō est. Sic est inq̄ omnis q̄ abvntate diuiditur: ne dubites q̄n ab eo recesserit spīritus vite. Digne igitur cōtēnendos et qui separāt semetipos. apli carnales vocāt t animales: spīritū nō habentes. Dicunt ergo sancti illi et beati spīritus vbi scandala inuenerint t dissensiōes. Quid nobis t g̃natōni huic spīritū nō habēti? Nā si adesset spīritus per quē vtiq; caritas diffūderet: t vnitas

nō ſcīdere. Et dicūt nō pmanem⁹ cū hominibus iſtis meternū: quia caro fūt. Nue enī cōuētio luci ad tenebras? Nos de regno vnitatis ⁊ pacis fumus: et homines iſtos in eāde vnitatē ⁊ pacē ſperabam⁹ ēe venturos. Nūc aūt q̄ ratōe nobis cohere āt q̄ diſſidēt a ſeipſis? Videtiſ q̄ ꝯgrue at huic ſolēnitati euāgelica lectio que ſic deterret nos a ſcādalo puulorū: q̄nquidem tam vehemēter angelis diſplicēt ſcādala? Nui ſcādali ſauerit vnū de puſillis iſtis. durū eſt quod ſequit. Sed iaz p̄terit hora admiſſas nobis eūdum eſt. Peto ne ſit vobis moleſta dilacō: q̄ poterit non inutilis fore: ſi capitulū p̄ſens ſermone altero diligētius p̄ſequamur.

Sermo ſecūdus vnde ſupra

Vdiſtis fratres euāgelicā lectōez adūſus eos q̄ puſillos ſcādaliſāt ſatis terribiliter intonātē. Nemini blādit veritas. nemīnē palpat: nulluz ſeducit apte denūciās: quoniā ve homini illi p quē ſcādalū venit. Bonū erat ei ſi natus nō fuiſſet homo ille. Natus ſane denuo. natus ad vitā: natus de ſpiritu: qui nimirū carne poſtmodū cōſūmatur. Expedit ei qui ſcandala ſuſcitat in hac domo. in hac ſancta deo placida et angelis ei⁹ admodū ꝯgrua ac familiari cōgregacōe vt ſuſpēdat ī collo ei⁹ mola aſmaria: ⁊ p ſuaui iugo et leui onere ſaluatoris graui mole terrene cupiditatis humeris eius impoſita. demergatur in p̄fundū maris huius magni ⁊ ſpacioſi mundi: quod ē fine dubio ſeculū nequā. Minus enī dānabile erat ei in ſeculo magis perire. q̄m in monaſterio. Perire ſiquidē neceſſe ē homi nē qui caritatem nō habet: etiam ſi tradiderit corpus ſuū ita ut ārdeat. Et hec dixerī fratres: nō quaſi min⁹ beñe de uobis ſētiam. aut regnare videatur in vobis nequiſſimū iſtud viciū: ſ ut in ea caritate ⁊ vnanimitate et pace. in qua ſtatis in domio ſolliciti ſitis perſeuerare ⁊ abūdare magis. Nue ē enī ſpes nr̄a ⁊ gaudium noſtrū: et corona glorie? Nōne vnitas et vnanimitas veſtra: in qua gaudeo vos mueniri fraternitatis amatores ⁊ ante omnia mutuam in vobiſmetipſis caritatē habētes. q̄d eſt vinculuz p̄fectōis? Propter q̄d obſecro vos. ſic ſtatē in dño cariſſimi. In hoc enī cognoſcūt omēs etiam āgeli ſācti q̄ xp̄i eſtis diſcipuli: ſi dilectōnem habueritis admuicez Demiq; ſi tenetis memoriā. quā vobis p̄cedenti p̄mone tradidimus triplicem angelice erga nos caritatis et ſollicitudinis cauſam: poteſt hinc q̄ſ fraterne dilectōmis vtilitas magnifice cōmēdari. Facile ſiq̄dē cōfidere ē homini. q̄ nō diligit p̄ximuz: nullā ex his quas tūc diximus ſuppetere cauſā. Nunq̄d enī xp̄i gr̄a diligemur ab angelis: ſi de mutue dilectōnis inopia cognouerit nequa⁹ q̄ eius nos eſſe diſcipulos? Nūquid diligimur ab eis p̄pter noſip̄os. id ē ſpiritalis nature ſimilitudine ſi inuenimur nō diligere humane nature noſtre cōſortes: imo vero ſi ex eis q̄ inter nos fūt cōtētionib⁹. carnales nos magis q̄ ſpirituales eſſe cōſtiterit? Demiq; nūq̄d diligēt nos p̄pter ſeip̄os. et futuraz de nobis ciuitatis fue reſtauratōez: ſi quod abſit vnuz quo ſolo viri et coedificari eis poſſumus defuerit glutinuz caritatis? Nuō ſperabūt reedificādos de nob̄ perpetuos ciuitatis illius muros ſi

cognouerint·viderint nos nō lapi
des esse viuos qui possunt muicē co
here ꝫ magis puluerē quē ꝓiciat
ventus a facie terre: quē vnius ver
bi flatus in turbinē excitet· ⁊ fuspi
cōis cuiuslibet leuissima aura disper
gat? Et hec quidez dixisse sufficiat·
p eo qđ ait dñs·si quis scādalisaue
rit vnuz de pusillis istis: credo enim
q maiori sollicitudine deinceps ab
hac tam nequissima peste cauebitis
Jam vero quē nō moueat quod seq
tur in euāgelio: si oculus tuus scan
dalisauerit te erue eū ⁊ cetera· Nun
quid enī corpalē hunc oculū mones
mur eruere: aut vnā ex manibz istis·
similiter et vnū abscidere pedē? Ab
sit a nobis huiusmodi carnalis omī
no et nimis ridiculosa cogitatō· Sz
postq̄ ab exterioribz scādalis deter
ruit nos sermo diuinus·aspere satis
sicut audistis: cōsiliū dat quid de eo
nobis agendū sit scandalo qđ inte
rius patimur·otrariā muemētes le
gē in mēbris nostris· Ipe enī nouit
figmētū nostrū q eiusmōi scādalū
non tā facile a nobis valeat euitari
Porro triplicit fidei scādalū istud q
tidiano noū nosse lez expimēto· Jnt
dū enī est in nobis spiritalis intētō
nis oculus simplex ⁊ qui gratie ma
gis q̄ noster dicēdus sit: ꝫ scandali
sat nos oculus noster·et q̄rere a no
bis ē·dū volūtas nostra aliā nimis
castā importune ingerit intentōez·
Sed habemus iā sup hoc salubre cō
siliū saluatoris·Erue eū inquit·et p
ice abs te·Hoc aūt fiet·si nō cōsenti
as: si abicias: si resistas·Simili modo
de manu ac pede est intelligēdum·
Cū enī bonis opibus intētos ad alia
opa trahere volūtas ꝓpria conatur·
manq̄ nostra ē que scādalisat nos:
ꝫ abscidi debet ⁊ ꝓici a nobis·ut nō
ei cōsētiamus·Sic etiā ꝓficere in sā
cta conūsatōe·ascēdere p gradus
scale q̄ iacob apparuit· ac iuxta qđ
ait psalmista: de virtute in virtutez
ire desiderantes·sepiq̄ scādalū pati
mur a pede quodā pusillanimitatis
et negligētie nre qui nimirū descen
dere magis ac remissius ire conat: ꝫ
abscidi eū necesse ē: ut pes gratie q̄
stat in directo currere possit sine of
fensiōe sine scādalo·sine impedimen
to· Quod aūt dicit bonuz nobis esse
ad vitā intrare cum vno oculo aut
manu aut pede: q̄ duos habētes ire
in gehennā ignis: eos notat q̄ volū
tatē suam seu bona seu mala sit eq̄
sequūtur et ingrediūt duabus vijs:
nūc bona nūc mala sectātes· secūdū
q̄ variātur desideria sua· Quibus me
rito vtilius fuerat gre in oibz inhe
rere: ⁊ ubi obuiat ꝓpria volūtas ab
scidere ⁊a seipis abicere eā· Est aūt
cū multo tēpore in abscisione ꝓprie
volūtatis nostre exercitati aliqtenq̄
eam domamus: ut discat iā nō sup
bire ꝫ magis sine omni scādalo vel
cōtradictōne deo subiecta sit aia no
stra: nec iam abicere necesse sit ocu
lum nostrū·nēpe q̄ simplici adhērēs
oculo factus est et ipe simplex: aut
certe iam nō alter ē oculus ꝫ vnus
cū eo apto teste: qm̄ q̄ adhēret dño
vnus spūs est cū eo· Quod autez de
oculo dictū est: de manu q̄ et pede
eodem modo est intelligēdū· Cuius
enim volūtas ex affectōe et cum de
siderio gratie cohēret: ut nec concu
piscat mala agere nec bona miora·
nec minq̄ bn q̄ gra suggerit: h plā
ne pfectq̄ ē vir· Sed pax isto potius
felicitatis· Abscisio vero scādaloz
et temptationum·victoria fortitu
dinis: illa mq̄ glorie: hec virtutis·

In solemnitate omniū sanctorum.
Sermo primus.

Estiuitas sanctorū omniū hodie celebrat: et dignus est ut cuz omni deuotione celebretur. Etenī si magna videtur et est beati petri solēnitas seu beati stephani aut cuiuslibet ceterorum: quāta ista ē que nōnius tātum est ꝫ vniuersoꝝ? Verum nō ignoratis fratres secularibꝫ id moris esse. ut diebꝫ festis festiua sibi cōuiuia parēt: ꝛ quāto fuerit solēnitas clarior: tanto splēdidius epulētur. Quid ergo? Nonne et his qui cōuertunt ad cor cordis delicie fūt querēde. et spiritalibꝫ spiritalia cōparāda? Propterea iā patū est cōuiuiū nostrū fratres: iā cocta fūt omnia: ꝛ epulādi tēpus aduenit. Dignū ē enī ut pus aīa satiet. q̄ ꝫ p̄cō sine dubitacōe et sine opacōe fit potior: p̄sertim cū scōruz solēnitates manifestū fit ad aīmas magis q̄ ad corpora ptinere: ꝛ q̄ aīmarum fūt anime plus acceptent. quippe naturali quadā eis cognacōe cōiuncte. Quibus propterea q̄ꝫ sancti isti cōpatiūtur āplius. propterea magis desiderāt aīmarū bona. et plus earū refectionibꝫ delectant: quoniaz et ipsi similes nobis fuere passibiles. ꝛ ipsi pegrinatōis huius et exilij miserabilis deplorauere molestias: et ipi graue huius corporis onus et tumultus seculi et tēptacōnes experti fūt mimici. Nichil itaq̄ dubiū quin gratior eis fit ꝛmlto acceptabilior illa festiuitas. qua intēditur epulis aīaꝝ: q̄ fit ea q̄ celebrat a secularibꝫ curā carnis pficiētibus in desideriis. Verūtamē vnde nobis aīmarum panis in terra deserta: in loco horroris et vaste solitudinis? Vnde nobis sub sole spiritalis cibꝫ: vbi nichil est nisi labor et dolor ꝛ afflictō spiritus? Sed scio quis dixerit pet te et accipietis. Et illud. Si vos cuz sitis mali nostis bona data dare filiis vestris: quāto magis pater vr̄ e celo dabit spiritū bonū petētibꝫ se? Nec ignoro q̄ꝫ obmixe tota hac nocte et die petieritis mēdicātes dari vobis panē de celo viuū: nō euz q̄ corpus corroborat: ꝫ qui cōfirmat cor hominis. Nā cū uiuas quidē nō ausus fū dicere: ꝫ mē dici sumus in p̄benda dei viuentes. Mēdici inquā iacētes ante ianuam regis p̄diuitis vlceribꝫ plen ꝛ cupientes saturari imo et sustentari de micis que cadūt de mēsa dn̄orū nostroꝝ quoꝝ celebramus hodie solēnitatē: qm̄ delicijs affluūt: ꝛ mēsuram accipiūt bonā et confertā ꝛ supefluētez. Cōfidimus aūt qm̄ erit q̄ det nobis: chaos enī magnum et distātia est multa nimis inter liberalitatē et benignitatē dei: ꝛ auari diuitis crudelitatē. Propterea dedit hodie pater nr̄. pater enī miserícordiarū patrē esse necesse ē etiā miseroꝝ: dedit inq̄ nobis panē de celo ꝛ cibaria in abūdātia: quoꝝ ego quidem cocus: aīma mea coquina est. Vnde ad p̄parāda fercula vestra. tota hac nocte cōcaluit cor meū intra me ꝛ in me ditacōne mea exarsit ignis: ille fine dubio quem dn̄s ihesus misit in terrā et voluit vehemēter accendi. Nā spiritualem cibū et coquinam et ignem habere necesse est spirituale. Superest iam ut distribuā q̄ paraui: vos aūt cōsiderate potius dantē hominū: q̄ꝫ ministrū distribuētē. Ego enim quantū in me est. nichil aliud sum. q̄ꝫ cōseruus vester: qui vobiscū pariter et michi et vobis sicut ipse

hominus nouit mẽdico panẽ de celo et alimoniam vite ·Propterea non ego vobis·sed pater vester ipse est· qui dat vobis panẽ de celo viuum: ipe vos pascit ⁊ opibus et sermonibus:etiã et carne filij sui·qui est vere cibus·Nã ⁊ de opibus ego meis cibus est ut faciã voluntatez patris mei:et de verbis:qm̃ nõ in solo pane viuit homo·sed in omni verbo qđ procedit de ore dei·Ergo nũc q̃dẽ cibarí habem⁹ facta eius ⁊ verbis:post hec etiam illibatum dñici corporis sacramẽtũ in altaris mẽsa sacrosanctũ ipo ꝓpicio percepturi·Legimus in euãgelio hodie qm̃ videns turbas ihesus ascendit in mõtem·Predicantem enim dñm de ciuitatibus ⁊ castellis populi sequebanẽ·quoruz saluabat animas·sanabat corpa·⁊ adherebãt ei affatu pariter ⁊ aspectu illius delectati:cuius mimirum vox suauis et facies eius decora: sicut scriptuz est Speciosus forma p filijs hominũ:diffusa est gratia in labijs tuis·Talis est quẽ nos sequmur·cui adherem⁹: totus desiderabilis:in quẽ nõ solum populi ꝫ et ipi q̃ angeli sancti desiderãt ꝓspicere·Quid vobis suauius apponemus?·Mimirũ hec sunt delicie angelorũ· Gustate ꝓmde ⁊ videte qm̃ suauis est dns:⁊ huic suauitati· huic sapori · huic sapiẽtie q̃ trahit de occultis:omne qđ desiderat nõva let cõparari · Quid enim?·Miraris in sole splendorẽ·in flore pulchritudinem·in pane saporẽ:in terra fecũditatẽ ? Sed a deo hec vmũsa donata sũt:nec dubiũ quin multo amplius reseruauerit sibi·q̃ dederit creaturis Jam ne hoc quidẽ ocioſũ putem⁹ q̃ ascẽdit in mõtẽ·mimirũ qđ tãto añ pdictũ ẽ tãq̃ alonge clamãte ꝓphẽta sup montẽ ascẽde tu q̃ euangelizas sion:qui euãgalizas ihrlm·Jn q̃ ascẽsione si vos melius nõ habetis : ego illud intelligẽdũ puto quod in mitio actuum apstorũ beatus lucas meminit dicẽs·Primũ quidẽ sermonem feci de omnib⁹ o thẽophile que cepit ihesus facere et docere: vtiq nõ iuxta phariseorũ morẽ ·qui alligabant onera grauia ⁊ importabilia et imponebãt ea in humeris hominũ:digito aũt suo nolũt ea mouere· An non bonus anime panis est iste:et plurimũ cõfirmãs cor hois ? Jfiducialiter sequor te dñe quocũq ieris: ⁊ secure incedo viam mãdatorũ tuorũ:sciens q̃ p eam pcesseris ipe·Secure inquã viam mãdatoruz tuorũ curro:qm̃ quidem noui q̃ a fũmo celo egressio tua ad currẽdam hãc viam:et occursus tuus vsq ad fũmum eius fuerit p hãc viaz· Non possum ego Fratres in hũc moduz singula masticare:vos estote animalia munda ⁊ rumminantia:uz fiat sicut scriptũ est·Thesaurus desiderabilis req̃scit in ore sapiẽtis· Oportebit enim me succincte aliq̃tulũ loq· quoniã multa dicẽda sũt⁊hora breuis est·maxime q̃ adhuc celebranda nobis missarũ solẽnia restãt· Videns turbas ihus ascendit in mõtẽ· Vidẽs miseratõnis intuitu:qm̃ erãt sicut oues errãtes:nõ habentes pastorẽ·Quid ẽ q̃ prius q̃ docere incipet ascendit in montẽ:nisi q̃ in ipsõ docuit necesse habere pdicatores verbi dei desiderijs animi·et oũsatione sancta ad sublimia tendere· et virtutũ cõscẽdere mõtẽ? Et cum sedisset accesserunt ad euz discipuli eius·Cuz sedisset inquit· Alioqn inquis ad excelsum illum gigantẽ posset accedere ?Benigmissime prorsus inclinauit se et extraniuit vsq ad

ſeſſionē·ita ut dicat patri tu ognouiſti ſeſſiōez meā ꝛ reſurrectiōez meā Sedit enī ut ad eū ad quē ne ipſi q̄dem āgeli ſtātē attingere poterāt: etiā publicani et pēcōres accedant: accedat maria magdalene: accedat et latro de cruce·Et cū ſediſſet acceſſerūt ad euz diſcipuli eius·Ac ceſſerunt nō tam incenſu pedum: ꝙ affectu coꝛdis et imitatōne virtutū Bñ aūt nō turbe non quilibet de populo·ſed diſcipuli acceſſiſſe dicunt: ꝙtenus ſicut teſtamētum vetus datum legitur in mōte ſyna·ſolo moy ſe aſcendente et populo exſpectāte deorſū:ſic et modo ſuſciperēt mōtes pacem populo ꝛ colles iuſticiā: ꝛ velut in tenebris q̄buſdā ꝛ in occulto diceret apls quod poſtea dicerent in lumine:et audirent in aure quod p̄dicarēt poſtmodū ſup tecta·Vnde et ſequitur·Et apiens os ſuū·docebat eos·Apuit nūc os ſuū·q̄ pphetarū prius apuerat oꝛa·Vnde ē qđ legitur in pſalmo·pphēta dicente·Domine labia mea apies:ꝛ os meū annūciabit laudez tuā·Nūc aūt qui multiphariē multiſq̄ modis oli deꝰ locutus fuerat in pphētis:demū ſuo ipſius oꝛe locutus ē:tāꝙ ſi diceret: ꝛ qui loquebar ecce aſſum·Beati q̄ audierūt loquētem in carne ſapientiā: beati qui verbi dei verba que ab ipſius oꝛe pceſſerūt audierūt·Verū tamē qđ audierūt illi adhuc refuatur nobis:quia et nos audire poſſumus ꝙuis nō ab ipo·Apiēs os ſuū docebat eos dicēs·Beati pauperes ſpiritu·Vere aptum eſt os eius·in quo omnes theſauri ſapiētie et ſcīētie ſūt recōditi:ꝛ vere eius ꝫ doctrina q̄ in apocalipſi loquit·ecce noua facio omnia·qui p pphaz āte p̄dixerat:apiam os meū eructabo abſcondita a ꝯſtitutōe mūdi·Quid enī taz abſcōditū ꝙ pauptatē eſſe beataz? Attamē veritas loquit que nec falli nec fallere poteſt:ꝛ ipa eſt que dicit:qm̄ beati paupes ſpiritu·Sicvos inſenſati filij adā diuitias queritis· diuitias deſideratis uſq̄ adhuc·cum iam beatitudo pauperuz diuinitus ordinata·p̄dicata mūdo·credita ſit ab hominb? Querat eas paganus qui ſine deo viuit·querat iudeus qui terrenas promiſſiones accepit:ꝫ qua fronte magiſtri aut qua mēte xp̄ianꝰ diuitias querit poſtquā xp̄us btōs eſſe pauperes p̄dicauit? Quouſq̄ filij aliem quouſq̄ vanitatē loquit oſvrm·ut btūz dicatis pp̄m·cui hec ſūt hec viſibilia hec p̄ntia: cū filius dei os ſuū apiens locutus ſit veritatē btōs eſſe paupes ꝛ ve diuitibz·Sz diligēt attēde ꝙ nō ſimplr paupes noiat pter plebeios paupes·neceſſitate miſerabili nō laudabili voluntate·Spero eqdē p̄futurā eis apud diuine bonitatis miſeriaz·hāc ipaz afflictionis ſue miſeriā:ſcio tñ dñm hoc in loco non de huiuſmodi fuiſſe locutū:ꝫ de his q̄ poſſūt dicere cum pphā·Voluntarie ſacrificabo tibi· Attamē nec vlūtaria quidē paupertas omnis· laudē hz apud deū:nam et pbi ſua oīa reliquiſſe legūt:ut expediti mundialibz curis ſtudiovacare liberi?:ꝛ nolebāt cēſū abūdare terrenoꝝ ut abūdarēt magis in ſēſu ſuo:hos diſcernit qđ dictū eſt ſpū:id eſt ſpirituali vlūtate·Bti vero paupes ſpū·ſpirituali ſcz intētōe :deſiderio ſpūali· pter ſolū bñplacitū dei et aiarum ſalutē:qm̄ ipoꝝ eſt regnū celoruz· Bti vere ſiq̄dē ipoꝝ ē regnū celoꝝ Sz q̄s ē q̄ ſic loquit:q̄ ſic beatificat pauperes ꝛ ſic ditat:Putas poterit

verū eē? Erit sine dubio: siq̄dē verāx et potēs ē q̄ promittit. Si murmurat inimicus respōdebit ei. An nō licet mihi facere qđ volo? Nōne oculus tuus nequā est q̄r ego bonus? Si tu iure humiliat⁹ es p eo q̄ adūsū me exaltare te voluisti: nōne qui se humiliāt ꝓpter me merito sūt exaltāti? Et vere fratres si miserimus ille e celo deiectus ē. quoniā affectauit celsitudinē. altitudinē ocupiuit. sublimitatē p̄sūpsit: nōne osequēs ē beatos esse. qui spōte in pauptatis humilitatē sese deponūt. et iuxta dñi promissionē ipor̄ est regnū celorum qđ pdidit iste? Et attēdē q̄ sapiēter ordinauerit sapiētia cōtra peccatum primū remediū primū opponēs. Ac si aptius dicat. Vis obtinere celum qđ pdidit superbiens angelus. qui ofisus est in virtute sua. et in multitudine diuitiarū suarū? Pauptatis vilitatē āplectere et tuū erit. Sequit̄ Beati mites: qm̄ ipi possidebūt terrā. Bene optime. Sic enī oportebat cōmendata pauptate etiā mānsuetudinē p̄dicari: qm̄ reliquētibus omnia prima solet eē tēptatō de molestijs corpis et afflictione carnis insolita. Quid vero pauperas ꝓderit. si quod absit paup in murmuratōes deuenit: factus exasperās et impatiens disciplinē? Optime q̄s post regni promissionem minus aliud regnū velut in arras datur. ut secūdū scripturā promissionē habeamus vite eius que nūc est pariter et future: et de exhibitōne p̄sentium firma sit exspectatio futuroruz. Beati mites: qm̄ ipsi possidebūt terrā. Nanc ergo terrā corpus nostrum intelligo. Quod si possidere vult anima. si regnare desiderat super mēbra sua: necesse est ut sit ipsa mitis et superiori suo subiecta. qm̄ tale inuenit inferius suum. quale sē exhibuerit superiori. Armat̄ eni creatura adulciscēdā sui iniuriā creatoris: et ideo nouerit anima q̄ rebellē sibi inuenit carnē suam: se q̄s minus q̄ oporteat supioribus potestatibus esse subiectā. Mansuescat ipsa et humilietur sub potēti manu dei altissimi. subiecta sit deo et his pariter quib⁹ vice eius habet obedire p̄latis: et continuo corpus suū inueniet obediens et subiectū. Veritas enī est que loquit̄. Beati mites: qm̄ ipsi possidebūt terram. Et vide si nō aduersus secūdi peccati vulnus. secūda ꝓfessorit medicina. Prima siq̄dem post angelice ꝓuationis ruinā eua peccauit. inquietudine spiritus agitata: et interdicti domici iugum suaue et leue onus abiciēs: quoniam exspectare voluit. ut de manu dñi vendeiam ceteza accepat. ꝓfectionē q̄s beatitudinis merēt̄: sed preripe illā serpentis ofilio attēptauit. Propter hoc padisum pdidit terrā deliciarū: ꝓpter hoc in ipo corpe suo otrariaz legē inuenit. Sz iā fortassis ad hāc dñi vocem deiderio mansuetudinis estuas: et cōquereris sup aspitatez cordis tui et beluinis quibusdā motib⁹ atq; indomita feritate. Attēdite ergo qđ seq̄t̄. Beati q̄ lugēt: qm̄ ipi osolabūt̄. Equū indomitum flagella domāt: aiaz immitē contritio spūs et assiduitas lacrimarū. Ergo in oib⁹ opib⁹ tuis memorare nouissima tua: mortis horroze. iudicij tremēdū discrimē: ardētis gehēne metuz ab oculi cordis tui elōgari nullatenus patiaris. Cogita pegrinatōis tue miseriā: recogita ānos tuos in amaritudine aie tue: et cogita vite huane picula. Cogita fragilitatē ꝓpriam et in hmōi cogitatōe si pseueraueris dico tibi parū sēties q̄cq̄d forisvidet̄ eē molestū: dū toto corde circa iteri-

orē molestiā occuparis. Sz nec pati eē dñs fine ꝺsolatōe te eē: qm̄ pr̄ mi sericordiaꝝ ēt deꝰ totiꝰ ꝺsolatiōis: et cōplebit ommno qꝺ veritas pollicet. Beati qui lugēt: qm̄iam ipi cō solabunt. Cōcordat aūt huic sentētie etiā illud qꝺ in salomone legisti. Melius est ire ad domū luctꝰ: q̄ ad domū cōuiuij. Proptēa beata esses eua. si post culpaz ꝺsolatōem q̄reres lacrimarū: et uersa ad pnitētiam veniam citius obtineres. Nunc aūt miserrimā q̄fisti ꝺsolatōem de simil casu viri tui: et veneno pessimo neq̄ simo videlicet vicō totā infecisti posteritatē tuā: vsq̄ hodie ad pditōez alterius. fuā reputet cōsolationem. Misera prius eue ꝺsolatio et eoruz qui miserā hanc imitāt: ꝫ beati qui lugēt: qm̄iā ipi ꝺsolabūtur. Verum qꝺ aliud est hec ꝺsolatio q̄ pcedēs de spe venie gr̄a deuotōis et suauissima delectatō boni et gustus sapientie licet exiguus: quibꝫ interim benignus dñs afflictā refrigerat aiaz? Sed iustus ille nihil aliud ē q̄ irritamentū desiderij et incētiuū amoris: sicut scriptum est. Qui edunt me adhuc esurient: et q̄ bibūt me adhuc sitient. Beati qui esuriūt et sitiūt iusticiam: qm̄iā ipi saturabūt. Qui esurit esuriat amplius: et q̄ desiderat. abūdātius adhuc desideret: qm̄iā q̄ntū cūq̄ desiderare potuerit tātū est accepturus. Imo vero nō secundū im pfectōem modūue desiderij. qm̄iā q̄ donec pfecte habeat. pfecte desiderare nō potest: ꝫ nec et pfecte habere donec pfecte desideret: ꝫ mēsurā accepturus est bonā et cōfertaz et coagitatā ⁊ supefluētem. Beati q̄ esuriūt et sitiūt iusticiā: qm̄iā ipi saturabūt. Infirmiori palato cordis et aīme lāguenti adhuc dura et insipida res videtur esse iusticia: ꝫ q̄ gusta uerūt ecce ipi sciūt. quoniā beati sūt qui esuriūt illā: qm̄iā ipi satarabūtur. O vere felix et gl̄iosa satietas. o sanctum cuiuiū. o desiderabiles epule: vbi nimirū āxietas nil̄a nullus poterit esse fastidium: qm̄iā satietas suma et sūmū merit desideriū. Beati qui esuriūt et sitiūt iusticiā: qm̄ ipi saturabūtur. Iā vero hoc vbū adū sus adā pcedere credo. qui portōez quidē aliquā videtur tenuisse iustiacie in eo q̄ mulieri cōpassus est: sed si esurisset iusticiaz. curasset sine dubio reddē qꝺ debebat: nō solū vxori: ꝫ nr̄omagis creatori. Debebat eni vxori cōpassiōem vtiq̄ et discipliā tāq̄ inferiori. Caput eni muli eris vir. Debebat autem deo obedientiā atq̄ subiectōez. Sed q̄d putamus fres? Nuāplurimi vsq̄ hodie factū illud grauiter diiudicant. et tm̄ insipienter imitātur. Indignant̄ ad uersus adā q̄ obedierit voci vxoris sue plus q̄ dei: et ipi q̄tidie euā. suaz carnē videlicet audiunt plus q̄ deū. Fratres si modo p̄sentē videremus adā in eo articulo positū. ascendētibus cogitatōibus in cor eius coartari inter p̄cem vxoris ⁊ p̄ceptū creatoris. nonne clamaremus adūsus illū dicētes. caue tibi miser. vide ne feceris: seducta est mulier nō acquiescas ei? Vt qꝺ ergo. quotiēs appetendit nos temptatio similiter? non persuademus similiter nobipis? Beati eni q̄ esuriūt et sitiūt iusticiā: qm̄ ipi saturabūtur. Sed q̄d potest esse omnis iusticia nostra cor̄ deo? Nonne iuxta pphetā velut pannus mēstruate reputabit̄ et si districte iudicetur iniusta inuenietur omnis iusticia nostra et minus habēs? Quid ergo de peccatis erit: qm̄ ne ipa q̄dem p se

potẽrit respondere iustícia? Propterea obmixe cũ ꝓba clamãtes. non intres in iudiciũ cũ seruo tuo dñe: tota humilitate ad misericordiã recurramus. q̃ sola potest saluare animas nostras: et sollicite pensemus qđ sequitur. Beati misericordes: qm̃ ipi misericordiã obsequẽtur. Et attẽde quem admoduz zacheus breuiter vtrũq; vno verbo cõplectit dicẽs. Dimidium bonoz meoruz do paupibo et si quẽpiã defraudaui reddo q̃druplũ. Vides quãtũ esuriuit iste iusticiam cui nõ sufficit equa mẽsura reddere misi restituat q̃druplũ. Misericordia q̃z magna est: q̃ dimidiũ bonoz suorũ dat paupibo. Verũtn̄ nõ filebo ego qđ sẽtio. Laudẽ dñi loq̃tur os meũ: dñi plane nõ vrãm. Neq; enim vob: ꝙ nomi eius do gliam. Zacheus certe cuius laus est in euangelio dimidiũ bonoz suoz dedit paupibo sed ego mltos zacheos hic video q̃ mihil sibi ex omnibo reliqre. Quis mihi scribet hoc euãgelium de zacheis istis imo de petris istis. qui fiducialiter loquanẽ dño: ecce nos reliquimus omnia et secuti sumus te? Scriptũ est. Sed iam in euãgelio eterno in libro vite scriptũ est et signatuz. Beati misericordes: qm̃ ipi misericordiã obsequẽt. Tã vero frẽs ade crudelitatẽ hec sẽtẽtia tãgit: q̃ videbaẽ vxoris amore peccasse. Ecce enim scim⁹ o adã. qz os de ossibo tuis ẽ et caro de carne tua: tei⁹ amore peccasti. Videamus nũc quantũ diligas eaz. Venit dñs igneũ tenens gladiũ. in vltõe puaricatoris: oppone te diserimini ꝓpter illã et dic. Dñe mulier infirmioz est mulier seducta ẽ. mea iniquitas: meũ peccatũ: in me solũ vindicta pcedat. Sz nõ loquiẽ sic. Mulier inquit quam dedisti mihi. dedit mihi de ligno et cetera. O puerilitas. Penã p ea suscipe refugis: et culpã admittere non recusasti? Nũo ꝓh dolor omnia ofudisti. pniciose miseri coꝛs esse debueras: et pniciosius crudelis vbi misericordiã impendere oportebat? Nã delinqre ꝓpter illã nullo mõ: satisfacere vero p ea libenti animo debuisti. Sic enim oportet fieri frẽs. vt nũq; ꝓpter aliuz homo peccet. qđ est iusticie: et libenter aliena peccata portet qđ est misericordie. Beati q̃ esuriũt et sitiũt iusticiã: quoniam ipi saturabunt. Beati misericordes: q̃mã misericordiã obsequent. Seq̃tur. Beati mũdo corde: quoniaz ipi deũ videbũt. Beati plane et omnino beati. q̃ videbũt in quem desiderant angeli ꝓspicere quẽ videre vita eterna est. Tibi dixit cor meũ. exq̃siuit te facies mea: faciẽ tuã dñe requirã. Quid enim mihi est in celo: et a te quid volui sup terrã? Defecit caro et cor meũ: deus cordis mei et ps mea deus meternũ. Mn̄ adimplebis me letitia cũ vultu tuo? Ve mihi ab immũditia coꝛdis mei: q̃ impediẽte necdũ mereor ad btãz illã visiõem admitti. Quanta sollicitudine frẽs. q̃nto studio dãda ẽ opa. vt mũdari possit oculus quo videndus est deus? Et ego q̃dẽ triplici sorde inquinari me sẽtio: cõcupiscẽtia carnis. et ocupiscẽtia glie tẽporalis: et ꝑteritoꝛ ocupiscẽtia delictoꝛ. Sũt enim in anima motus q̃dam desideriorum. q̃s nec ratiõe nec viribo extinguere possũ: q̃ diu fũ in hoc seculo nequaz. et in corpe mortis teneor alligatus. Attn̄ otia sordes istas oratõis oppono remediũ: et ꝓpterea fic oculi suorũ in manibus dominorum suorum ita oculi nostri ad dñm deum nostrum donec misereat nostri: qui solus mũ-

bus est et potest facere mūdum de immūdo ceptū semme. Sic et cōtra peccati scientiam remediū confessionis est institutū: et omnia in confessiōe lauātur. Ecce hec fūt que mūdant oculum cordis: oratio et confessio. Porro beati mūdo corde: qm ipi deū videbūt. Videbūt qdem in fine facie ad faciem: videbūt etiā nūc p speculū in enigmate: et nūc cognoscūt ex pte pfectē postea cognituri. Omnis enim cuiꝰ cōsciētia clausū adhuc peccatuz viuit aut peccat in spe et ita sētit de deo tangꝫ si minus ei peccata displiceant: aut peccat in desperatōe immisericordē sentiēs deum: ꝗrum vtriqꝫ merito dicitur. existimasti iniq̄ ero tui similis: qm neuter deū videt ꝫ mētitur: iniq̄tas sibi: formās sibi ydolū p eo qđ nō ē ipe. Beati vero mūdo corde qm ipi solū deum vidēt: soli de eo sentiunt in bonitate sicut vere bonus est: ita vt nemo bonus sit nisi ipe. Beati mūdo corde qm ipi soli deū videbūt. Miseri p̄mde adam et eua. qui cōuersi in v̄ba malicie ad excusandas excusatōes in peccatis: dū confessionis mūdatōem fugiūt: immūdo remanēt corde: et a facie dñi eiciūtur. Sequiē. Beati pacifici: qm filij dei vocabuntur. Merito filij nomine vocabūtur. qui filij opus impleuerint. Ipe enim est. p quē reconciliati pacē habemus ad deū. Ipe qui pacificauit in sanguine suo que in celis sūt. et que sup terrā: mediator dei et hominū. homo xp̄us ihesus. Et attende quēadmodū in tribꝰ qdem patribꝰ sibi ipi recōciliat anima: in duobus que secunt proximo. in sexto deo in septimo etiā alios recōciliat. tangꝫ receptus in gratiā dñi et felici familiaritate donatus. ꝛaz pauptate mansuetudme. renouatur in aīa similitudo quedā rimago eternitatis. omnia tēpora cōplectētis: dū paupta te futura meretur: māsuetudme sibi p̄sentia vendicat: luctu penitētie p terita qꝫ recupat: sic scriptū est. Recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudme anime mee. Porro iustitia et misericordia pfecte proximo coheremus: dū quicqđ nolumus nobis fieri alijs nō faciamus p iustitiā et qcūqꝫ volumus vt faciāt nob̄ homines et nos faciamus illis p miseri cordiā. Jā recōciliati nob̄. recōciliati etiā proximo: fiducialit p mūdiciaz cordis recōciliam deo. Beati vero q de sua recōciliatōe nō ingrati et pro fratribꝰ suis pie sollicīti eos qꝫ quātum p̄ualēt et sibi et deo recōciliare laborant. Quibꝰ enī laudibꝰ dignuz quāto amplectendū putas affectu fratrē illū q fine qrela ouersans mē fres tota sollicitudme cauet. ne qđ in eo fit. qđ ab alijs portari oporteat et qcqđ in alijs ē onerosū. patiētissime portat: singulorꝫ scandala sua reputat et cū apl̄o loquit. qs scāda lisat et ego nō vror. qs infirmat et ego nō infirmor? ſſō ē enī deus dissēsiōis ꝫ pacis: ideoqꝫ filios pacis. dei qꝫ filios dignū est appellari. Jā vero qđ sequtur maxie martiribꝰ cōuenit: nec est modo deo gratias tēpus p̄secutōis: q̄ tñ si necesse fuerit debet patientissime tolerari. Beati enī q p̄secutōem patiunt̄ ꝓpter iustitiā: qm ipoꝝ ē regnū celoꝝ. Verū tam qđ sibi vult. gr eadē p̄missio facta ē p paupibꝰ et martiribꝰ: misi qr vere martirij genus pauptas voluntaria ē? Beatꝰ vir ait ꝓpba q post auxū nō abijt: nec sperauit i thesauris pecuie. Quis ē ꝫ et laudabimꝰ eū? ſſecit enī mirabilia i vita sua. Quid mirabilius aut qđ martirū grauius

est· ꝙ inter epulas eſurire· inter ve-
ſtes mꝛtas et ꝑciosas algere: paup
tate ꝑmi inter diuitias· quas offert
mundus· quas ostentat malignus·
quas deſiderat nr̄ iſte appetit⁹? An
nō merito coꝛonabitur· qui ſic certa
uerit· mundū abiciēs ꝓmittentez ir
ridens inimicū tēptātez: et qđ glo
rioſi⁹ ē de ſemetipō triūphās et cru
cifigens ocupiſcētiā pruriētē? De
niqꝫ ꝓterea paupibus pariēs mar
tiribꝰ regnū celoꝝ ꝓmittiē: q̄ pau
ptate q̄dez emiē: ſed in paſſiōe pro
xp̄o abſqꝫ omni dilatōe ꝑcipiē·

Sermo ſecundus vnde ſup̄·

Via ſāctoꝝ oīniū feſtiuam
hodie dilectiſſimi oīniqꝫ di-
gniſſimā deuotōe memoꝛiā
celebꝛamus: opēꝑciū puto de cōmu
ni eorū felicitate in qua beata iā re-
quie pfruūtur ⁊ futura quā p̄ſtolā
tur oſūmatōe· adiuuāte ſpiritu ſācto
ꝓmonē facere caritati veſtre: ita ſa-
ne vt non opīniōis ꝓpe dicturas ꝙ
diuinoꝝ librorū ſequar auctorita-
tem: nec ꝓphetare videar de corde
meo ꝙ imitar quoad potero teſtimo
niꝭ ſcripturaꝝ· Erit enī p̄ſtāte di
mino· triplex ꝓmonis vtilitas: q̄ten⁹
agnita vel ex pte aliq̄ felici retribu
tōe ſanctoꝝ· abundātiori deinceps
ſollicitudine ipoꝝ inhærē veſtigiis·
ac feruētiori deſiderio ad eorū ſuſpi-
rare oſoꝛtia: ꝓpēſiori q̄ deuotōe eo
rundem nos imendare patrociniꝭ
ſtudeamus· Fidel quippe ꝓmo ⁊ om
ni acceptōe dignus· vt quos ſolēni
veneratōe ꝓſeq̄mur· etiam ſimili cō
uerſatōe ſeq̄mur: q̄s beatiſſimos p̄
dicamus· ad eorū beatitudinem to-
ta auiditate curram⁹: quoꝝ deſelcā
mur p̄conꝭ ſoleum eoꝝ ꝓcinꝭ·

Nec ſanē parū infructuoſa inuenit
memoꝛia feſtiua ſanctorū· lāguoꝛe·
teporem· eroꝛemq̄ depellens cū eo
ꝝ interceſſione iuuetur infirmitas
noſtra: oſideratōe beatitudinis exci
tetur negligētia noſtra: ignoꝛātia
q̄q̄ noſtra ipſorum erudiatur exem-
plis· Propterea cū pfecte eruditos
vos ad imitanda ſanctorū veſtigia
hodierna ſancti euangelij lectiōe et
ipius domini ſermone nō dubitem:
erecta nimirum ante oculos veſtroſ
ſcala p quam vniuerſus quē hodie
veneramur ſanctorū chorus aſcen
dit: nec ignoꝛem implorandis eorū
ſuffragiis· totum paulo minus no-
ctis et diei huius religioſa deuotōe
tempus expenſum: iam de eorum fe
licitate loqui vel exiguum aliquid
attemptabo: quod donauerit ipſe
qui magnificat iam et glorificat
quos vocauit prius atq̄ iuſtificauit
Legimus in ꝓphēta· Conuertere a-
nima mea in requiem tuam quia do
minus benefecit tibi: quia erupuit
animam meam de morte· oculos me
os a lacrimis: pedes meos a lapſu·
Et in alio pſalmo· Anima noſtra ſi
cut paſſer erepta eſt de laqueo ve-
nantium· Multa q̄q̄ ſimilia in diuina
rum reperiſſe mihi videoꝛ ſerie ſcri-
pturarum verba omnium qui libe-
ratos ſe eſſe nō fine multa āmiratio
ne letāt: vba pfecte ſecuritatis ⁊ fe
licitatis immenſe vocem gratiaruꝝ
actōis ⁊ letīcie: quā p meo ſape hiſ
q̄ luteas adhuc domos inhabitāt et
in fudoꝛe vult⁹ fuiomedūt panē fuū
oino nō arbitroroueire· Quiſ enī eo
rū glabiē caſtū ſē hērecoꝛ? Quis au-
deat gliari otritū eſſe laq̄ꝫ: libera
tos pedes a lapſu· reclamāte nimirū
apō dicēte· q̄ ſtat vidat ne cadat?
Vnde de ſe metipō: ifelix mq̄t ego

homo·quis me liberabit de corpore
mortis huius? Et alio loco: Fratres
inquit ego me nō arbitror apprehen
disse·Vnū aūt: que retro sunt obli
tus et in ea que ante me sunt exten
tus sequor ad palmā et cetera·Itē:
q̄·ego ait sic curro nō q̄si in incertū
sic pugno nō q̄si aerē verberans: ꝙ
castigo corpus meū et seruituti subi
go: ne forte cū aliis p̄dicauerim·ipe
reprobꝰ efficiar· Nec tñ plane tuba
militie est: hec verba ducis strenui
fortiter dimicātis· Nam supiora qui
dem potius triūphātis esse quis du
bitet: aut certe q̄dem nō triūphan
tis ꝙ cū victoria iā redeuntis de p̄lio
et futurā magni triūphi diem leta
ac secura cōscientia p̄stolātis? Quid
enī loq̄tur reuersus de p̄lio fortis mi
les: seruus fidelis? Conuertere iam
inquit anima mea in requiem tuaz·
Dū enī in corpe mortis dño milita
res nulla requies erat: tū p̄ labore
certamis: tū p̄ piculo exitus adhuc
incerti· Hic excitabat tumultus cō
ptatōnū: inde succūbendi metus gra
uius sollicitabat· Habeat tñ fratres
et tūc gloriā miles xp̄i: lez et requiē
nō haberet· Ait siquiꝺ strenuus ille
et fortissimus miles· cuius et paulo
ante fecimus mētōem· Glia nostra
hec ē testimoniū cōsciētie nre· Nō
sciētie testimoniuz nō sic intelligen
dum puto· tāḡ ipa sibi cōsciētia at
testatur: non enī qui seipm omēdat
ille p̄batus est: ꝙ quē deus cōmen
dat· Est ergo testimoniū sciētie in
quo gloriatur apl̄us: non quod phi
beat sciētia ꝙ quod loquitur spūs
veritatis in ipa: testimoniū ph̄ bens
spiritui nostro q̄ filij dei sumus· Cū
enim veritas applaudit· cum iusticia
attestatur· dei fine dubio omendā
tis vox est et spiritus sācti testimōi
um ph̄ibentis: ac si decertanti virili
ter militi rex suus· p̄ cuius amore et
honore decertat p̄pe assistēs· letus ap
plaudat· laudet fortia facta· p̄xima
clamitet esse victoriam: parata iā p̄
mia· et coronā pollicea eā eternaz· In
quo testimonio gloriatur quidez p̄
batus et strenuus miles: minime tñ
quiescit: ꝙ tāto acriꝰ viriliusq̄ decer
tat· Itaq̄ dū adhuc militāt gaudēt
vtiq̄ electi dei: ꝙ tm̄ de p̄mittis spūs
q̄ t infirmitatē eoz̄ sua desolaē at
testatōe· Vnde t is de q̄ loq̄bamur
apl̄s· nō ē inq̄t regnū dei esca et po
tius: ꝙ iusticia t pax t gaudiū i spū
sācto· Iā vero militie tpe gaudium
habent sācti etiā spū suo: donec adue
niat dies illa· q̄ gaudiū habituri sūt
etiā in corpe suo· Sic habem? in psal
mo· Signatū ē sup nos lumē vultus
tui dñe: dedisti leticiā in corde meo·
Vñ? Plane ex his q̄ secūē: a fructu
frumēti vini et olei sui· Audiuit enī
eiusmōi anima vocē dicētis Date ei
de fructu manuū suaz̄: et laudēt eā
in portis opera eius· Vnde et iohan
nes scribere iubetur in apocalipsi: q̄
mā beati mortui q̄ in dño moriūtur·
Quare beati? Ammō enī iā dicit spi
ritus: vt requescant a laboribꝫ suis·
Vnde et in ipo de quo pauloante lo
quebamur psalmo· eis que sup̄ posui
mus verbis adiūctum est· In pace in
idipm dormiā et requiescam· Et de
opibꝫ habē? in apocalipsi· Opa enī
illoz̄ secūtur illos· Ad q̄d vero se
quūtur: nisi vt laudēt eos in portis?
Ad q̄d sequūtur· nisi vt multiplicē
tur a fructu eoz̄· t accipiētes de fru
ctu manuū suaz̄ fagmentē vituli: q̄s
ex p̄phetico testimonio cū reedifica
bunē muri iherusalē sup altare noui
mus imponēdos? Interim q̄ppe sub
altari eos esse et nō sup̄· ipe nos do-

ceat'· cuius testimoniū credibile fa
ctū est mimis: qui vt scribit in apoca
lipsi sub altarí ipō eoꝝ etiam voces
audiuit· Adhuc ergo signatū ē sup
eos lumē vultꝰ dñici: ⁊ licꝫ nō plenā
habēt tñ letíciā mktā in coꝛde suo: do
nec veniat dies illa qua implebit e:
os leticia cū vultu suo· Interím in·
quā cōuertūē anime ille in requiem
dñi: adhuc laudāt eas in poꝛtis ope
ra sua· donec veniat cū erit vnicuiq
laus a deo· Vidētis fratres ē vnitas
scripturaꝝ quā vno sensu et eísdem
pene vbis de beatitudíne loquantur
animaꝝ? Iam vero nemo ex vobis
paruā aliquā requez· aut letíciā sūspi
cetur eoꝝ qui ab omni penitus mo·
lestia liberi· recogitāt annos suos in
dulcedíne amme fue: letātur ꝓ die·
bus quibꝫ humiliati sunt· annis qui
bus viderūt mala: cū iocūda āmira·
tione cōsiderant pícula q̄ euaserūt·
labores q̄s ptulerūt· certamina que
vicerūt: et ꝓ his oīnibus certa et in
dubitata fide exspectāt beatā spem
et aduentū gl̄e magni dei et salua·
to is sui: qui resuscitabit coꝛpa eoꝝ
cōfigurata ꝓpꝛiꝫ coꝛpis claritatí·
Quāta est felicitas eoꝝ q̄ꝑ immen·
sa letícia: qui nimirū triplici gaudío
de recoꝛdatōe transacte virtutis· de
exhibitōe p̄sentis q̄etis de certa ex
spectatōe future ꝺfūmatíonis exul·
tāt? Nam de futura illa cōfūmatíōe
habemus vocem eorum in fine hu·
ius psalmí· de q̄ supius loq̄bam̄· Di·
cunt enī fing̈ule anime q̄bus iaz da·
tū est ad h̄ac req̄em puenire· In pa
ce in idipm dormiaz et req̄escā: qm̄
tu dñe fingulariter in spe cōstituisti
me· Singulariter inquā in spe· nō iā
inter spez et metū: vbi p̄us non fine
sollícitudíne et āxietate plurima flu
ctuabā· Sic et de p̄sēti sanctorū re·
q̄uie habem⁹ in alio psalmo scriptū
Conuertere anima mea in req̄ez tu
am: quía dominus bñfecit tibí· Bene
mꝫ fecit· q̄uis nec dū optíme· Des
niq audi q̄ꝑ bene· Quia eripuit aíam
meaz de morte· oculos meos a lacri
mis· pedes meos a lapsu: id est a pec
cato omni et a peccati pena: a timo·
re q̄ꝫ ⁊ pículo recidendi penitus libe
rauit· Hoc est suauissimum aíe stra·
tuz· quod nullis iaz lauet aut riget
lacrimís: quādo absterget deus om
nem lacrimā ab oculis eius· Hoc cu
bile in quo iam non cōpungiē· nec
cōuertitur in erumna sua dum cōfí·
gítur spína: exíit eni de terra illa q̄
spinas ei et tríbulos germinabat·
Hoc plane stratū anime quod mmi
me iam vsat̄ in infirmitate eius: qm̄
vniūsa q̄ infirmitatis erāt parié trā
sierunt· Nec inquam anime suauissi
ma et saluberrima requies: conscien
tia munda· quieta: secura· Sit ergo
beate anime culcitra conscientíe sue
puritas· fit capitale tranquillitas·
fit optoꝛiuz eius securitas: vt in hoc
interím strato dormiat delectabilit̄:
felicit̄ req̄escat· Iā vero de recorda
tōe trāsacte virtutis habes in psal
mo cētesimo vicesimo tercio mani·
feste vba eoꝝ q̄ supius q̄ꝑ cōmemo
rauí· Cōsiderāt enī et mkta cū āmira
tōe recogitāt· a q̄bꝫ laqueis· quā
tisue pícul̄ diuino meruerint auxilio
liberari· et exultātes in dño dícūt·
Nisi q⁹ dñs erat in nob̄ dicat nūc is·
rahel: nisi q⁹ dñs erat in nob̄· Cū ex
urgerent homines in nos: forte ví·
uos deglutissent nos· Torrētē ptrā
siuit anima nr̄a: forsitan ꝑtrāsisset
anima nostra aquam intolerabilē·
Et addunt· Benedictus dominus· q̄
non dedit nos in captōnem dētibus
eorum· Sed et verba que iam tēpo·

re ſue reſolutōis inſtante loquebat apoſtolus de eo in quo nūc feliciter requieſcit ſtatu p̄ſūpta videntur·et nunc ei multo melius cōuenire·ſūc enī iā ſecure loq̄tur· Bonū certamē certaui·curſū cōſūmaui fidem ſerua ui: de reliquo repoſita eſt mihi corona iuſticie: quā reddet mihi dominus in illa die iuſtus iudex·Dec ſunt di co vob fratres· hec modo ſunt vniu ſorū ſanctorū negocia·hic cibus hic ſomnus eorū: et ꝓterea voluit ſpi ritus ſāctus ſcribi v̄ba ea que ꝓtuli mus ceteraq; ſimilia: vt ex his aliq; tenus innoteſceret nobis ſtatus eo rū·Lōge aliter tñ afficiunt in huiuſ modi cogitatōibo ⁊ multo amplius delectātur: q̄ nr̄a aut cogitatio ca pe: aut explicare queat oratio·Au di enī quō laborat ꝓpheta inculcās et multiplicās v̄ba: nec tñ ſic digne magnificare valēs q̄ intēdit·Quā magna inquit miſeitudo dulcedinis tue dñe: quā abſcōdiſti timentibus te·Quid tñ addit? Perfeciſti inquit eis qui ſperāt in te: in ſpectu filio rum hoim·Eſt ergo multitudo dul cedinis que abſcōdita eſt magna q̄ dem ⁊ magna valde: necdū tñ pfe cta qm̄ in manifeſto pficietur nō in abſcōdito: qm̄ nō ſub altari requie ſcūt ſancti ſ; ſup thronos tāq; iudi ces reſidebunt·Ad reḋem em̄ exute a corpibo anime ſācte ꝓtim⁹ admit tuntur: ad gloriā regni nōita· Me exſpectāt iuſti ait ꝓpheta cū adhuc det mereā in cuſtodia corpis huius: donec retribuas mihi· Et vox diuina ad animas ſanctas ſuoru corpoū ſuorū reſurrectionē flagitantes· Suſtinete modicū tēpus: donec impleat numerus fratrū veſtroz·Sz iā dmo clau dēdus eſt· vocāt enī nos miſſaz ad hec celebrāda ſolēnia· Nō ergo re ſtat adhuc de eadē materia· dmoni altero reſeruemus·

Sermo tercius vnde ſupra·

Dūtiſtis mihi fallor ex his q̄ p̄cedente dmone ſunt dicta tres eſſe ſāctaz ſtatus ani maz: pmū videlicz in corpe corupti bili·ſecūdū ſine corpe: terciū in beati tudine conſūmata·Primū demiq; in ta bernaculi: ſecdm in atrijs: terciū in do mo dei·Quā dilecta tabnacula tua dñe virtutū: multomagis tñ atria cō cupiſcibilia ſecundum q̄ addit·Cō cupiſcit ⁊ deficit anima in atria do mini· Sz qm̄ in ipis q̄ atrijs nonnul lus vt audis defect⁹ ē: beati enīmo q̄ habitāt in domo tua dñe· Letat⁹ fū plane in his q̄ fūt dcā mihi frēs: qm̄ in domū dñi ibim⁹· Nō ſi q̄ritis vñ id tā fiducialiē p̄ſumā: inde fine dubio q̄ iā multi ex nob i atrijs ſtēt: exſpectātes donec impleat numer⁹ fratz·In illā enī beatiſſimā domum nec ſine nob introībūt·cū corpibo ſuis: id ē nec ſāncti ſine plebe: nec ſpūs ſine carne·Neq; enī p̄ſtari decet integrā beatitudinē: donec fit homo integer cui deē: nec pfectōe donari eccias im pfectā·Proptēa cū reſurrectōez ex peterēt corporū ſuē pone dmōe iā di xim⁹ accepūt diuinū reſpōſū dicēs· Suſtinete modicū tempus donec cō pleatur numerus fratrū veſtroruz· Acceperunt iam ſingulas ſtolas: ſ; non veſtientur duplicibus donec ve ſtiamur et nos quomodo de patriar chis ⁊ de ꝓphetis ait apoſtolus: de o melius aliquid ꝓuidente p nob: ve non ſine nobis cōſūmarentur· Stola enī p̄ma ipa eſt quam diximus feli citas et requies animarum: ſecunda vero immortalitas et gloria corpo rum Vnde et dicūt· Vmbica domine

sanguinem sanctorum tuorum qui effusus est: non tangit vindicte cupi di nec de ppe vltōis zelo q̄ ex defide rio refurrectiōis et glorificatōis cor porū suorū: quā nimirum vsq; in die iudicij differendaz esse nō dubitāt. Sed vñ hoc tibi o misera caro. o fe da o fetida: vnde tibi hoc? Anime sā cte q̄s ppa deus insigniuit ymagi ne. quas redemit ppo sāguine. te de siderant. te exspectant: et ipārum si ne te cōplen letícia. ofūmari beatitu do non potest. Adeo siquidē vrget in eis desideriū hoc naturale: vt nec dū tota eorū affectio libere pgat in deum: sed cōtrahatur quodāmo do et rugam faciat. dum inclinanē desiderio tui. Vnde et beatus iohan nes qui multa nobis de eo statu. in quo felicit beate anime requiescūt p spiritum reserauit: sine macula in quit sunt ante thronū dei. Sine ma cula inq̄t sed necdū sine ruga: donec veniat dies. cuz sibi gloriosam xp̄us exhibebit ecclesiam. non habentem maculam neq; rugam. In his nāq; quia adhuc militant. nec sine macu la quidem ecclesia est: qm̄ nemo mū dus a sorde: nec infans cuius est vni us diei vita sup terraz. quā vtiq; vi tā beatus iob militiā esse test aē. In his vero qui sub altari domini requi escunt. iā quidem sine macula est ec clesia: sicut habes in psalmo. Domi ne q̄s habitabit i tabernaculo tuo: aut quis requiescet in mōte sancto tuo? Qui ingreditur inquit sine ma cula. Dic ergo requiescit in monte domini. qui ingreditur sine macula: qui vero fuerint sine ruga exalta būtur supra montem. Sed vis scire quando erūt sine ruga anime sācte? Quando extēdentur celi sicut pellis que dilatat penitus. vt nec minima quidē ruga inueniatur in ea. Tunc sine dubio: quando iam sequētur a gnum q̄cūq; ierit. Vere enī extēdi et dilatari necesse est animas: quib9 vbiq; sequēdus est agnus. Quo enī vadit? Attingit ppfecto a fine vsq; ad finē fortit: et disponit oīa fua uit. Vis adhuc nosse q̄ eat agnus: et quo necesse habeant beate anime sequi eum? In omnibus requiez que siui. Nec est plane recles domini. non intercisa. non circa aliquid certū re stricta: quonia in oībus gaudet. in oībus delectatur: in oībus re quiem querit et inuenit. Nam et bo na ei placent in seipīs et delectatur nihilominus bona ordinatōe malo rum. Diligit misericordiam et iudici um: nec modo in bonoz. gtia sibi cō placet: sed in ipsis q̄q; vtpote iustis supplicij s impiorū. Quid ergo? Pu tasne poterit humana anima in hoc gaudium domini sui et in hanc eius requiem intrare. vt ipa q̄q; in oībus delectetur: nec aliqua ia ꝑuata af fectione cōtrahatur in rugam: sed transeat in affectū quēdā generalē atq; diuinum? Poterit sine dubio. si fidelis inueniatur sup pauca que ac cepit militie sue tēpore: id est super artus sup sensus. sup appetitus suos quos susceperit regendos: vt in his ꝑbetur q̄ fidelis sit domino suo. Sci at igitur seruus xp̄i vas suum possi dere in sāctificatōe. glorificet et por tet deum in corpe suo: nec dubiuz pi um fidelem in modico seruum supra multa constituat dominus liberalis et diues. Supra multa plane: quoni am constituet eum dn̄m domus sue: et ꝑncipem omnis possessiōis sue. Ne q̄q; id vobis incredibile videatur fra tres. tangit a meipo id loquar: quo mā veritas ipa manifeste id pollicet:

cuius de ꝓmissione oīmo dubitare nō licet. Beatus ait seruus ille: quē cū venerit dñs inuenerit sic faciētē. Amen dico vobis: sup omnia bona sua constituet eū. Tūc enī fidelis seruus ostituī sup oīa bona dñi sui: cū in gaudium eius mereī intrare: et cū eo deinceps letari in vniuersis: in cūctis gaudere. in oīb delectari. Eteniz qui adhæret deo apostolo teste vnus cū eo spūs efficitur: two lūtas eius omnino diuine adhærēs wolūtati fit vna cū ea: ut nihil iam qđ otra eam fit inueniaī in omnib creaturis. ꝯ vniuersa fiāt vel magis maneāt pro eius arbitrio. Dec ē ergo beata spes quā exspectāt anime sancte: et licet in grārū actiōe versētur ꝓ ea felicitate in qua iaz recepscūt: adhuc tñ orāt t clamāt ad deum ꝓ ea cōsūmatiōe quā pstolant. Vnde quēadmodū sine macula qui dē wtustatis sed non sine ruga cōtractionis eas diximus esse: sic ad gratiarū actionē iam puenisse videtur. ꝯ necdū ad wcē laudis: qñ perfectū pfectos laudare decet: ut laudē cū hereditate sua. qñ iam et ipsi laudabūt eū: et erit vnicuiq laus a deo. Vndet ꝓpheta signāter futuri tēporis verbo vsus videtur. beati in quiēt qui habitāt in domo tua. in secula seculorū laudabūt te. Nāt beatus iohānes in apocalipsi nō wcem laudis ꝯ potius wcem pcis audiuit. Sic enī habes. Sub altari dei audiui woces occisorum. Quas woces? Vm dica domine sāguinē sāctorū tuorū qui effusus est. Vox pcis. nō laudis ē ista. Sz quousq alonge circumdamus altare istud t veremur accedē? Desiderat mihi fallor caritas vestra audire sacramētū altaris huius: et sacrū secretūq nosse misteriū. Sed quis ego sū qui sāctorū cubiculū facile audeā. temerariꝰ pscrutator irrūpe? Quasi vero nō legeriz scrutatorē maiestatis opprimēdū a gloria Verūtamē pausemus hic si placet hodie si forte pulsātib nobis apire digneī misteriū. altaris illius habitatrices anime sācte: non nostro merito sane ꝯ ꝓpter eum qui dilexit nos t lauit nos a peccatis nostris in sāguine suo: agnoscēs et nos interciues t domesticos dei: nec tāq hospites t aduenas a secreta illa habitatōe cēseāt ꝓpulsandos.

Sermo quartus vnde supra.

Vm de altari illo celesti q beatus iohānes sāctorum woces audiuit ꝓmo meminisse. distulimꝰ fic memimisse arbitror caritatē vra: ut orōe p̄missa securiz or nobis ad tā sacrū secretūq cubiculū pateret accessus. Tēpus ē vt dicamus iam qđ de eo nobis sentire datū est: sine p̄iudicō sane si cui forte aliter fuerit relatū. Illud ergo ꝓmū mouere potest. qđ sibi velit q btūs iohānes sub altari dei audisse se phibet sāctorū woces animaꝝ: cū saluator in euāgelio de lazari aīa loquēt nō sub altari dei: ꝯ in sinū abrahe dicat eam ab āgelis deportatā. Naz et scūs iob ut apparet nequaq ad altare dei ausus est aspirare cuz diceret. Quis mihi tribuat vt in inferno ꝓtegas me t abscōdas me donec ptranseat furor tuus: et cōstituas michi tempus in quo recorderis mei? Sz iaz venerat tēpus frēs illud. qđ btūs iob postulabat. iā recordā di tēpus: iā venerat tēpus miserendi: quādo sanctoꝝ woces sub altari dei beatus iohānes audiuit. Donec

enim ⁊niret ꝺ fiꝺ⁊atus ille qui ſã-
guine ſuo ꝺeleret cirographū ꝺam
nacōis noſtre: et flāmeū extinguēs
gladiū apiret credētib⁹ regna celo
rum ·nullus oīno cuiꝯ ſāctorū ad
ea patebat acceſſus: ꝫ ꝓuiderat eis
dñs in inferno ipo locum quietis et
refrigerij: chaos magnū firmās inē
ſāctas illas aimas ⁊ aimas impiorū
Quāuiſ enī ⁊treq; in tenebris eſſēt·
nō ⁊treq; erāt in pēnis: ꝫ cruciabāt
impij: iuſti vero conſolabāt·Quod aūt
in tenebris eſſent beati iob teſtimo-
nio ꝺidicimus·qui ſe q̄ in locū tene
broſū ⁊ optum mortis caligine phi
bebat iturū·Dunc ergo locū obſcu
ruꝫ quiꝺē ꝫ quietū·finū abrahe dñs
⁊cat·ꝓ eo vt arbitror q̄ in fiꝺe ⁊
exſpectatōne quieſcerēt ſaluatoris·
Abrahe enim fiꝺes tam manifeſte
ꝓbata ē et approbata·ut ꝑmus ipe
future incarnacōis xp̄i meruiſſ; ac-
cipe ꝓmiſſionē·In hūc ergo locum
ſaluator deſcēdens contriuit portas
ereas ⁊ vectes ferreos ꝺfregit edu
ctoſq; vinctos ꝺe domo carceris·ſe-
dētes quiꝺē hoc ē quieſcētes ·ꝫ in te
nebris et vmbra mortis·iā tūc q̄dꝫ
ſub altare ꝺei collocauit abſcodens
eos in tabernaculo ſuo in ꝺie malo
rū·⁊ ꝓtegens eos in abſcōdito ta-
bernaculi ſui: donec veniat tēpus·in
quo ꝓcedāt completo iam numero
fratrū: et ꝓcipiant regnū quod eis
paratū ē ab origine mūdi·Jaz vero
ſicvbi forte p̄ſens q̄ ſāctorū req̄ef
abrahe ſinus ⁊cat·certū eſt ꝺe euā
gelio hāc oleuiſſe cōſuetuꝺinē·licet
nemīnē oporteat ꝺubitare·lōge ali
um hūc finū eſſe q̄ illū· quippe cum
ille in tenebris hic in luce multa :
in inferno ille fuerit·iſte in celo·Nō
mcōgruе tamē etiā nūc dictū videt
patriarchārū filios p̄rnū in finū re
ꝺipi: cum ad eorū cōſortiū ab hoc ſe-
culo tranſire meruerint·Porro alta
re ipm ꝺe quo nobis habēdus ē ſer-
mo ·ego ꝓ meo ſape michil aliud ar
bitror eſſe: q̄ corpus ipm dñi ſalua-
toris·Credo aūt q̄ et ego ſup hꝰ ſē-
ſū eius habeā·p̄ſertim cū audeā euꝫ
in euāgelio ꝓmittētem · Vbicunq;
fuerit corpus: illuc ogregabūtur et
aquile ·Interim ergo ſub xp̄i hūa
nitate feliciter ſācti quieſcūt: in quā
nimirū ꝺefiꝺerāt etiā angeli ipi pro
ſpicere: donec veniat tēpus qm̄ iam
nō ſub altari collocabunē· ꝫ exaltē
tur ſup altare·Sed quiꝺ ꝺixi? Nun-
quiꝺ hūanitas xp̄i gloriā non ꝺicaꝫ
hominū·ꝫ vel angelorū aſſequi pote
rit quis necꝺū ſuperare ? Quoniaꝫ
igit̄ modo ſuper altare ꝺixeriꝫ exal
tandos eos : q̄ nūc ſub altari q̄eſcūt
Viſione vtiq; et otēplatōne: nō pla
tōne? Oſtēꝺet eni nobis filius ut pol
licitus eſt ſemetipm·nō in forma ſer
ui·ꝫ in forma ꝺei: oſtēꝺet etiā nobiſ
patrē ⁊ ſpiritū ſāctū· ſine qua nimi
rū viſione michil ſufficeret nobiſ: qm̄
hec eſt vita eterna ut cognoſcam?
patrē verū ꝺeū et quem miſit ihēſuꝫ
xp̄m: ⁊ in eis quod nō eſt ꝺubiū etiā
ſpiritū vtriuſq; · Tranſiens quippe
miniſtrabit nob·nouas vtiq; ⁊ vſq;
ad tēpus illud nobis penitus inexp
tas ꝺelicias ſue otēplationis·Vnꝺe
et beatus iohannes in epiſtola ſua
nūc mꝺt filij ꝺei ſumuſ: ꝫ nōdū appa
ruit quiꝺ erim? ·Et addit· Scimus
aūt quoniā cū apparuerit ſimiles ei
erimus: et addit: q⁊videbimus eum
ſicuti ē· Audi ꝺemiq; ſpōſam in cāti
co cāticorū fiducialiter loquētem :
et ſpe quiꝺē iā ſup altare locatam ·
Leua eius haud ꝺubiū qui ſpōſi ſub
capite meo et ꝺextra illius amplex
abit̄ me· Trāſcēꝺit enī beata aima

xpi ica:natõez ꝛ hũanitatẽ q̃ nimirũ leua eius iurewcaẽ: ut diuinitatem eius et maiestatẽ eius quã nõ incon grue dexteram nominat· sublimius otempleẽ· Tripliciter enĩ fratres in eterna illa et pfecta beatitudine fruemur deo· videtes eũ in omnibus creaturis: habẽtes eũ in nobisipsis· et quod his omnib⁹ ineffabiliter io cũdius sit atq; beatius ipam q̃ con gnoscẽtes in semetipsã trinitatez ꝛ gloriã illã finẽ vllo enigmate mũdo cordis oculo cõtemplantes· Jn hoc enĩ erit vita eterna et pfecta· ut cõ gnoscam⁹ patrẽ ꝛ filiũ cũ sãcto spiri tu: et videamus deũ sicuti est: id est nõ modo sicut inest· nobis videlicet aut ceteris creaturis: sed sicut ẽ in semetipso· Vnde duo illa velut circũ iacẽtia esse videntur· q̃ pdiximus: et quasi cortex tritici· Nec vero cogni tõ sũma bitudinis tritici medulla· adeps frumẽti: q̃ ciuitas sãcta ihe ru salem satiatur· Veruz q̃ magna est beatitudo illa: tam abscõdita est ab oculis nostris· Nec enĩ oculus vidit nec auris audiuit nec in cor hominis ascendit· quãta claritas· quãta sua uitas· quãta iocunditas manet nos in illa cognicõe· Pax dei est illa que exsupat omnẽ intellectũ: quãtoma gis omnẽ pmonẽ nostrũ· Nõ ergo nulli datũ est expiri: nullus conetur effari· Mensurã ait dominus plenã· et cõfertã ꝛ coagitatã et supefflu entẽ dabũt in sinus vr̃os· Plenã vni uersitate creaturaz· ofertã in inte riore hoine nostro: coagitatã in ex teriore· supeffluẽtẽ in deo ipo· Jbi cumulus felicitatis: ibi supemimens gl̃ia: ibi effluẽs beatitudo· Naz quõ videndus sit in creaturis· quõ in no bis habendus possumus vel ex pte comicere· ex ipis mirũ quas acce pimus iã primitijs spiritus: cognitõ autem illa oñmo adhuc nobis in co gnita est mirabilis facta ẽ cõfor ta ta est: ut nõ possimus ad eã· At vero quẽadmodũ in creaturis videndus sit· possum⁹ aliquatenus intelligẽ· nimirũ cũ et modo videaẽ in ipis: vn de et philosophi apostolo teste: per ea q̃ facta sũt dei inuisibilia cõspexẽ Verũ q̃ tũcũq; pficiat quis intelli gẽdo cõspicere q̃ potẽtissime q̃ pru dentissime· q̃ benignissime maiestas eẽna nũc creet oñia: cuncta regat: ordinet vniuersa: prius modicũ ab eo qd̃ est oph̃endit· Veniet aũt qñ iaz ut in p̃cedẽte sermone diximus se quemur agnũ q̃cũq; ierit: et in oib⁹ cõsequemur creaturis· ut in omib⁹ gaudeam⁹· qd̃ est gaudiũ dñi· gau deamus sane in omnib⁹· ꝛ nõ aliũde q̃ de ipo: sicut et ipe nõ alijs fruiẽ· ꝛ semetipso· Jã vero quẽadmodum in nobis habend⁹ sit: et hoc fit vel ex pte possumus cogitare· Constat enĩ aiaruz triplicẽ esse naturã: vnde ꝛ sapiẽtes mũdi huius aiaz hũanaz rationalẽ· irascibilẽ esse tradiderũt Nuã vtiq; triplicẽ vim anime ipsa q̃ natura et quotidiana expimẽta nos docẽt· Porro quẽadmodũ circa rõnale nostrũ ꝛ sciẽtia ꝛ ignorãtia ostat· tã q̃ habitus ꝛ priuatõ: sic et circa ocupiscibile desiderijs ꝛ otẽpt⁹: et circa id qd̃ dicit irascibile ꝛ leti cia piter et ira versaẽ· Jmplebit ergo deus rõnale nr̃m luce sapiẽtie: ita ut pemtus mihil defit in vlla sa piẽtia· Jmplebit ocupiscibile nr̃m fõte iusticie: ut oñmo desideremus eã: et in ea pemtus repleamur· Nulla enĩ alia res implere potest desi derijs aĩe: nulla alia p̃ter iusticiã beati ficare aiaz potest· Cũ ergo repleue rit deus cõcupiscibile nr̃m iusticia:

quicq̃ refpuere debet aia refpuet: quicq̃ debet ocupiſcere ocupiſcet: et ex ommib⁹ id magis appetet qđ magis fuerit appetendū·Merito de miq; ocupiſcibili noſtro iuſticiaq; at tribuim⁹: ex q̃ nimirū aut iuſti aut miuſti reputamur·Jam vero quod dicīē m nobis iraſcibile cū repleue rit illđ de⁹ pfecta erit m nobis trā quillitas:ꝛ m fūmā iocūditatē atq; leticiā replebiē pace diuina·Et vide ſi nō his trib⁹ pfecta quātum ſane ad aiaq; ſpectat brīeuđ oſiſtat:quā do ſcīētia iā nō mflat ꝓpter iuſticiā· iā nō otriſtat ꝓpter leticiā·ut ceſſet puerbiuq; iſtud·qui apponit ſcīētiā apponit⁊ dolorē:qñ iuſticia nec m= diſcreta erit ꝓpter ſcīētiā· nec one= roſa ꝓpter leticiā:qñ leticia nec m= epta erit ꝓpter ſcientiā·nec impura ꝓpter iuſticiā·Sꝫ m his omib⁹ nihil adhuc exterior hō noſter accepit· Jpſi ergo ut mhabitet gloria etiaq; m terra noſtra⁊ iuxta aliū ꝓphetā repleaē maieſtate domini oīis ter= ra·quatuor fūt querēda:qñ nimiq; oſtat ex elemētis q̃tuor eſſe opactū Nec mireris ꝙ pluribꝫ indigere vi dēē qui miſerior eſt·cū et m pſalmo legeriſ dicēte prophetа·ſitiuit m te aia mea q̃ mltiplicīē tibi caro mea· Habeat ergo terra noſtra immor talitatem ne iam timeat denuo ſe m puluerē redigēdā·Refurgēs enim corpus noſtrum iam non morit̃: mors illi vltra nō dominabiē·Sꝫ qđ ꝓderit ſi forte cōtingat m eēnū vi = uere m miſeriis ⁊erūmſ paſſibilitatiſ huius:qr nimiq; meeſſanē corrupti bile hoc corpus affligiē·et ſi nō ſe mel vtiq; ſēp moriē ?Habeat certe etiā aqua ommimodā impaſſibilita tē·ab humoribꝫ enī mordinatis cau ſas aiūt ꝓcedere paſſionū·Sed iam deliberat corpus noſtrū etiā leuita= tez:ſecūdū eā nimirū quā habet ex aere portōez·Tāta itaq; futura cre dēda eſt corporū leuitas et agilitas beatorū:ut poſſint ſi velīt·abſq; om= ni mora ſeu difficultate ipaq; q̃ co= gitacōnū nr̄aq; ſequi ad oīa velo citatē·Quid vltra deeſt ad pfectaq; corporis btitudinē? Sola vtiq; pul= chritudo·Hāc pfectiſſimā habituri· non immerito poſſumus attribuē ei parti·quā habē⁹ ab igne· Saluato rē enī exſpectam⁹ut ait apoſtolus· q̃ reformabit corp⁹ humilitatis nr̄e cōfiguratum corpori claritatis ſue: exhibēs quod pollicituſ ē:qm̃ fulge bunt iuſti ſicut ſol m regno patris eorum·Sic ergo replebit aias nr̄as deus·cū pfecta m eis ſcīētia fuerit: pfecta iuſticia: perfecta leticia·Sic replebiē maieſtate eius omnis ter= re:fuerit corpus incorruptibile im= paſſibile·agile:cōfiguratum demiq; corpi claritatis ſue·Et vide ne forte iſti ſint ſeptē panes·quib⁹ q̃tuor hо= minū milia ſaluator legiē ſatiaſſe: e quib⁹ eiuſdē numeri ſportas plenas apli reſuādas fuſtulerūt· Nunc enī reficimur panib⁹ iſtis cū iocūditate meditatōe beataq; ſpez ruminamuſ: donec veniat·cū iam nō de ſpe ſed de re ipſa et exhibitione gaudentes: quaſi plenas ſportas recipe ꝓ pani bus ſingulis mereamur·

Sermo quintus vnde ſupra·

Eſtiua nobis eſt dies hec: et inter p̄cipuas ſolēnita tes hodierna ſolemnitas numeraē·Quid ergo dicimus·cuiuſ apoſtoli·cuius martiris·cuius ſāctiſ Nō vnius alicuius ſingulariter:ſed pariter vniuerſorū · Omnes ſiquidē nouimus feſtiuitatē ommū ſanctoz

dici ree: quã hodie celebram⁹. Omnium mg̃: siue celestiũ siue terrestriũ. Sunt enĩ sancti de celo ⁊ fuit sancti de terra: itemq; eorũ qui de terra fuit quidam adhuc in terra: aliqui iã in celo. Celebraf ergo festiuitas omniũ horũ cõmuniter: sed forsitan nõ vniformiter. Neq; hoc mirũ cum nõ sit ne ipsa quidẽ sanctitas omnium vniformis: ꝛ inter sactos et sactos distet: idq; nõ parũ. Nec mõ dico q; alius alio sactior. hec enĩ quãtitatis potius. g̃ qualitatis distãtia ẽ: ꝛ qd nõ modo magis et minus: verũ etiã aliter atq; aliter sanctos dici ⁊ vere dici inueniamus. Et forte inf angelos atq; homies assignari possit ista diuersitas sactitatis pariter ⁊ celebritatis. Neq; enĩ tãg̃ triũphãtes honorare posse videtur: qui nũg̃ pugnasse noscũtur. Aliter tñ honorãdi sũt nimis etiã ipi tãg̃ amici tui de⁹: cuius nimirũ volũtati semper adhe serũt: tãtavtiq; felicitate quãta fortitudine. Nisi forte in eo pugnasse credũtur. g̃ peccãtibo alis viriliter pstiterit. nõ abeũtes in cõfilio impiorũ: ꝛ singuli quiq; dicẽtes mihi aũt adhere deo bonũ est. Celebrãda ergo in eis pueme in benedictõne dulcedinis honorãda benignitaf dei nõ ad penitẽtiã adducẽs ꝛ abducens ab omnibo quibo penitẽtia debereẽ: nõ eripiẽs a tẽptacõe: ꝛ a tẽptatõe cõseruãs. Aliud sane in his sanctitatis genus et ꝓprio modo videbitur honorãduz: qui venerũt ex magna tribulatõe. et dealbauerũt stolas suas in sãguine agni: qui post mltos agones iã nũc triũphãt in celis coronati. qm̃ legitime certauerũt. Est ne adhuc sactor terciũ gen⁹? Est. sed occultũ. Sũt enĩ sancti qui adhuc militãt. adhuc pugnãt: currunt adhuc: necdũ cõprehẽderũt. Temerarie forsitan huius modi videar dicere sanctos: ꝛ tñ noui vnũ ex his nõ veritũ dicere deo. Custodi aiaz meam qm̃ sanctus sũ. Sic et apostolus diui norũ cõscius secretorũ eui dẽtius ait Scimus qm̃ diligẽtibo deũ omnia copanf in bonũ. his qui secũdũ ꝓpsitũ vocati sũt sancti. Dec nimirũ diuitas appellatõis in noie sactitatis. ut alq; quidẽ iam secũdum opinatõnez sancti vocẽtur: alq; iuxta solã adhuc pdestinatõez. Latet ergo eius modi sanctitas penes deũ: clausa ẽ: et clause quodãmodo celebraf. Siq; dẽ nescit homo vtrũ amore an odio dignus sit: sed mi futurũ omnia reputãtur incerta. Sit ergo istoruz celebritas sanctorũ in corde dei qm̃ nouit dominus qui sunt eius. ipe scit quos elegerit a principio: fit etiã apud ãminstratorios illos spiritus. qui mittunf in ministeriũ ꝓpter eos qui hereditatẽ capiẽt salutis: nos in vita sua laudare hominẽ ꝓhibemur Quomodo nanq; secura laudatio: ubine ipsa vita secura? Non coronabitur nisi qui legitime certauerit ait tuba illa celestis: et legem certaminis ab ore ipius legislatoris ausculta. Qui pseuerauerit vsq; in finẽ: hic saluus erit. Nescit quis pseueraturꝰ: nescit qs fit legitime certaturus: nescit quis coronam fit acceptaturus. Illorũ lauda virtutez. quorũ iam certa victoria ẽ: illos vocũ extolle pconijs quorũ secure potes adgaudere coronis. Cãtauim⁹ sactis hac nocte dicẽtes: timete dñm omnes sancti eius: ꝛ non istis. Nõ imquã eos qui pseuerauerũt vsq; in finem timere hortamur: quia scriptũ est: iam nõ erit timor in finibo nr̃is Illis potius dicebamus sanctis. qbo

cuſtodia multiplex neceſſaria eſt: p multitudine piculoꝝ Siquidem nō ē eis colluctatio aduerſus carnem et ſāguinē tm̄: ſed aduerſus principatus q̄ et potātes: aduerſus mūdi rectores tenebrarū harū: contra ſpiritualia nequicie in celeſtibꝫ. Egent plane cuſtodia q̄ tam multipliciter non modo commus ꝫ emimus appetūtur: et ubi tot pugne foris. nō debēt intus deeſſe timores: ut merito his dicatur. Timete dñm oēs ſācti eiꝰ. Tota interim hūtudo nr̄a eſt timere deū: dicente ſcriptura. Beatꝰ hō q̄ ſemp eſt pauidus. Et itē pſalmiſta ait. Beati oēs qui timēt dñm qui ambulāt in vijs eius. Ceterū lōge alit beati. in q̄bus pfecta caritas foras miſit timorē. nec iā timēt ambulātes in vijs eius: ꝫ laudāt potius habitātes in domo. ſicut idē ait Beati q̄ habitant in domo tua dñe: in ſcla ſclorū laudabūt te. Nr̄a ergo felicitas. nr̄a interim feſtiuitas in timore dei: nā illoꝝ magis in exultatōne et laude verſat̄. Inde ē q̄ ſecure laudantur hoīes q̄ nō ſua iā viuūt vita ꝫ dei: nam hoīm utiq; vita temptatio eſt. Eſt autē gemina q̄dam ſecuritas laudis hui⁹: miſi q̄ forte vitabitur ſi diligēter attendimus. intra alterā altera cōprehēdi Siquidem nō eſt q̄ laudare vereamur veriſſime certiſſimeq; laudabiles: nō eſt q̄ glorificare cūctemur ſic abſorptos in gla: ut nr̄a oīno nequeāt laudatōne moueri. Nō em̄ eſt quo vanitas meret: ubi veritas iam totū occupauit. Sz que nam in quies gloria ſanctis? Neq; em̄ ſinguli ſeſe glorificāt q̄ ſcriptū ē: non te laudet os tuū. Nonnūquā alter alterū laudat: q̄ in laudez cōditoris intenti et extēti. in quo mirum

tota eis repoſita ē hūtudo mutuis nūquā vacare laudibꝫ poſſunt: dicē te pphēta ſicut ſupra q̄ meminim⁹ Beati q̄ habitāt in domo tua dñe: in ſcla ſeculoꝝ laudabūt te. Verum tamen nō acquieſco exptes glorie credere ſāctos: maxime ꝓpter illud q̄ apſus ait. Nuod in p̄ſti eſt momentaneū t leue tribulatōis noſtre ſupra modū in ſublimitatē eternuz glorie pondus opabit in nobis. Et pphēta. Viſita nos in ſalutari tuo: ad videndū in bonitate electoꝝ tuorū. Ad letādum in leticia gētiſ tue ut laudēris cū hereditate tua. Non em̄ ait. ut lauderis ab hēditate tua ꝫ cū hereditate tua: ut cōmunis in telligat̄ futura laudatio. Nuod ſi ipa laudat hereditas dñm: hereditatē quis laudet ab apſo audiam⁹ Tunc m̄t vnicuiq; laus erit. Aq̄ ? Adeo. Magnuſ laudator t vehemēter ambiēda laudatō: felix cōmutatio laudis: ubi t laudare beatū ē. t laudari. Ad quid ergo ſanctis lauſ nr̄a. ad q̄d glorificatio nr̄a: ad q̄d nr̄a hec ipa ſolēnitas? Nuo eis terrenos honores. quos iuxtā veracez filij ꝓmiſſionē honorificat pat̄ celeſtis? Nuo eis p̄conia nr̄a? Plem fūt. Prorſus ita ē dilectiſſimi. honorum nr̄oꝝ ſancti non egent: nec quicq; eis nr̄a deuotione p̄ſtatur. Plane q̄ eoꝝ memoriā veneramur nr̄a interest. non ipoꝝ. Vultis ſcire quātū intereſt nr̄a? Ego i me fateor ex hac recordatione ſentio deſideriū vehemēs inflāmari: et deſideriū triplex. Vulgo dicitur. Nuod nō videt oculus: cor nō dolet. Oculus meus i me moria mea: et cogitare de ſāctis q̄dāmodo eos videre eſt. Sic nempe portio nr̄a m terra viuentium. nec modica ſane portō: ſi tamē ut decet

memoriam affectio comitetur: sic mq̄ cōuersatio nostra in celis ē. Ve rūtamē non sic nr̄a: sicut illorū. Ip sorum eñ substātia ibi est. nr̄a aūt desideria: ipi p psentiā: nos per me moriā ibi sumus. Quādo et nos ad temur ad pres nr̄os: qñ essentialit psentabimur eis? Hoc eñ pmū de sideriū. quod in nobis sanctorū me moria vl excitat vl mitat magis. vt eorū tam optabili societate fru amur. et mereamur cōciues et cōtu bnales esse spirituū beatorū: misce ri cetui patriarcharū. cuneis ap̄ba rū. seatui apl̄or. mātiq̄ exercitib nūerosis. confessor. collegijs. vginū chorīs: in oim demq̄ collegi et col letari cōmunione scōrū. Singulorū quippe recordatōes. quasi scintille singule imo q̄si ardentissime facef deuotos accendūt animos. ut eor et cōspectū fitiant. et cōplexum: aut deo ut plerumq̄ etiā inter eos esse se reputēr modo ad oēs simul. mō ad hos vel ad illos tota auiditate et vehemētia corda vibrantes. Alios quin quid istud negligētie quid pi grīcie. imo quid wcordie est. ut cre bris suspirijs. et feruentissima affe ctione abrūpere hinc. et in illatā fe licia agmina iaculari animos stude amus? Ve nob a duricia cordis no stri: ve a peccato gentiū: quas apo stolus memorat sine affectōne fuis se: Prestolatur nos ecclesia illa pri mitiuorū et negligim?: desiderāt nos sancti et paruipendim?: exspectant nos iusti et dissimulamus Excitem? aliq̄n fratres: resurgamus cū xp̄o: queramus que sursū sūt. que sursuz sūt sapiamus. Desideremus desiderā tes nos: ꝓperemus ad prestolātes nos: exspectātes nos votis p̄occu pemus aiorū. Ecce enī nihil in hac nr̄a cōmunīōe securitati. nihil pfe ctōis nihil quietis: et tñ hic q̄ ꝙ bonū et ꝙ iocūdum habitare frēs i vnum. Quicqd siue interius siue ex terius molestuz occurrit. ipo quoq̄ germanoz consortio frm cum qbo est nobis cor vnū et amma vna in deū tolerabili? muenitur. Quā dul cior erit ꝙ delectabilior ꝙ beatior vnio. ubi nulla suspitio esse poterit. nlla dissensiōis occasio: ubi oēs pfe cta caritas indissolubili federe colli gabit: ut sicut pater et filiꝰ vnum sunt: sic et nos vnum simus in ipis. Non modo tantum societas. sed e tiā felicitas nobis est optanda san ctoz: ut quorū desideram? pntiaz: gloriā q̄ feruētissimis studijs am biamus. Neq̄ eñ pricīosa hec am bitio: aut illi? affectatio g̃se vlla tenus piculosa est. Nam qd dicim? nō nobis dñe nō nob ꝙ nomini tuo da gl̄iam. hui? tpis wx est: qñ et ip̄i angeli clamant: gl̄a in excelsis deo: et in terra pax hoibus bone vo luntatis. Noli me tangere ait: non dum eñ ascēdi ad patrē meū. Ver bum glorie est. Nēpe filius sapiens gloria pris. Noli ergo ait gl̄a: no li me tāgere. Noli interim querere gloriā fuge potius: et vide omnino ne me tetigeris donec puemat ad p̄rem. ubi fit gloriatio iam secura Tbi in dño landabitur aīa mea: au diāt māsueti et letētur. Nunqd nōvi detur audisse dicētem. noli me tāge re. nōdum ascēdi ad p̄rez meū que in cantico clamat: Fuge dilecte mi fuge? Hoc ē enī qd sup̄ memmim?. nō nob dñe nō nobis: ꝙ nomini tuo da gl̄am. Vnde et in ymno hodie ca nimus. des pacem famulis nos q̄ gloriam per cūcta tibi secula. iuxta angelicā sez retributōem. Nua enī

temptatio est vita hois sup terrā · merito in terra hominī · non gloria ꝫ pax est querēda: pax cū deo · pax cū ꝓximo: pax cum seipo · O custos hoim ąre me posuisti cōtrariū tibi: et fcūs sū mihimetipi grauis? Vici na mimiū lucta et intestina sedition: bellum nō ciuile ꝫ domesticum: spūs aduersus carnem ⁊ caro aduersus spūm ocupiscēt. Vnde hoc · misi quia posuisti me otrariū tibi? Tu em̄ vera libertas · tu vita · tu gla · tu sufficiētia · tu beatitudo: ego paup ⁊ miser et miserabilis · ofusus et hūilia · tus usqꝫquaqꝫ: mortuus ꝓpter pec catū · venundatus sub pctō. Demiqꝫ tu pfecta et sancta voluptas · et re quies spirituū btōrū posuisti me ab mitōotra eden qđ voluptatē sonat: in labore utiqꝫ et erūna · Attamen dicis cōuertimi ad me in toto corde vīo. liquet q: sumus auersi · quos ut reuertamur hortaris: liquet q: otra rij quos reuocas ut ouertam̄ · Sed quō? In ieiunio mąt et fletu · ⁊ plā ctu · Mira res · Ita ne in ieiunio tu versaris · et fletu degis: et in plāctu hitas? Procul a te oīa ista: ꝓcul ipe ab hijs vehemēter · Nimirū re gnū tuū in ihrlm quā satias adipe frumēti: nec ibi luctus aut clamor · ꝫ nec vllus dolor: magis aūt grārū actio · et vox laudis · Justi mąt epu lentur in ospcū dei: et delectētur in leticia · Quomō g̃ in ieiunio et fle · tu et plāctu cōuertem̄ ad ipm̄? An vo iustus eū in leticia ⁊ delectatōe: qui vero nōdū iustus ē nō misi in ie · iunio ⁊ fletu et plāctu repiet? Ita plane: ꝫ iustus q̄ iāospcūz meruerit nō q̄ adhuc viuat ex fide · Nimirū g̃ ait dns · cū ipo sū in ębulatōe: ad eū ptinet q̄ ex fide ābulat: nō autē q̄ ad faciē iā puenit · Equidē utrisqꝫ est caput vnū sed nō vno mō mem bris omnib exhibet̄: q̄busdā em̄ ostendit̄ caput hirsutū spmis incli natū i cruce ut hūilien̄ piter · piter et cōpūgāt̄: q̄busdā gllosū apparz · ut ab ipo gllificen̄ · ut in ipo gllen tur fcā ei filia · quē vident sicuti est · Hoc ergo sedm̄ dei diū · qđ ex sā ctoz cōmemoratōne fraglat in no bis · ut sic̄ vel sic nob etiā xp̄us appa reat vita nra: et nos cū ipo appa ream? in gla · Interim nēpe nō sic̄ ē sed sic̄ p nobis factū ē caput nrz nobis repntat̄ · nō coronatū gloria sed pctōz nroz circūdatū spmis: dicēte scptura · Egredimini et vide te regē salomonē in diademate: q̄ coronauit eū mr̄ sua · O regē: o dia dema · Mat̄ siquidē synagoga · non matrem sane se exhibēs ꝫ nouer · cam: regē nr̄m corona spinea coro · nauit · Putet sectari gla m̄bra · q̄bus caput suū tam inglorū exhi betur: nō habēs speciē aut decorez · vel aliquid eius mōi · Nimirū salomō ē pacificus · sane qđ in pnti ē · nō uti qꝫ beatificus aut glorificus: ut i om nib angelicū illud eulogiū cōmēde tur: quo terris pacē · celis gloriā tri buerūt · Putet sub spinato capite m̄brū fieri delicatū: g̃ oīs ei inte rim purpura nō tam honoris sit q̄ irrisionis · Videre est tn̄ hodie mul tis in locis nō sine multa ambitōne et cōmessatōne pntē diē honorari: an dehonestari dicā? Ipi viderint q̄ hec agūt · Ipoz est em̄ huiusmodi celebritas nō scōrū: qđ sibi libet fa · ciūt: nō qđ sanctis · Erit cū venerit xp̄us · nec moꝛs eius vltra annun · ciabitur · ut sciamus qm̄ ipi qꝫ mor · tui sumus · et cū eo abscondita ē vi · ta vīa · apparebit caput glorioū ⁊ cū eo m̄bra glorificata fulgebūt:

cū videlicet reformabile corpus humilitatis nre cōfiguratū glorie capitis qđ est ipe. Hāc ergo gloriam tota et tuta ambitōe cōcupiscam⁹: ne forte aubiamus et nos·qz gloriā que ab inuicē est queritis·et gfaz q̄ a sōlo deo est nō vultis·Sane ut eaz nobis sperare liceat et ad tantam beatitudinē aspirare sūmo ope nob desiderāda fuit suffragia q̄s scōruz: vt qđ possibilitas nra non obtinet: eorū nobis intercessione doneē·Miseremini mei·miseremini mei saltem vos amici mei·Nostis ipi piculū nrz·nostis figmētū nrm·nostis ignorātiā nraz et dolos aduersariorū:nostis eorū impetus et nram fragilitatē Nobis enī loquor·qz in eadē temptatōne fuistis·qui eosdem sūpastis cōflictus·eosdem laqueos euasistis·qui didicistis ex his q̄ passi estis cōpassionē·Cōfido equidē et de angel⁹ ne ipi suā visitare speciē dedignētur:maxime qz scriptuz ē visitabis speciē tuā:et nō peccabis·Ceterum et si de eis nihil arbitror: pūmēdū· ob spiritalis substātie et ratōnalis forme firmitudinē: āplioꝛi eñ fiducia ad eos michi reor vtendū quos habere me nouerim et in ipa hūanitate osortes·ut oporteat eo familiarius et spēalius misereri ossi de ossibus suis·et carni de carne sua·Demq̄ trāseūtes ex hoc mūdo ad patrē· sancta nobis pignora reliquerunt· Apud nos ficdem corpa eoꝝ i pace sepulta sūt,·quoꝝ noia viuēt in seculū·idest quoꝝ nūq̄ gloria sepelitur·Absit absit a vobis aie sācte egiptia illa crudelitas picerne pharaonis:q̄ m gradū pristinū restitutus statim oblitus est ioseph sācti: q̄ in carcere tenebaē· Nō eñ erāt vm⁹ capitis mēbra· nec aliqua ps fideli cum infideli: aut ulla societas israhelite ad egiptium:non plus q̄ luci ad tenebras· Interpētatur eñ egiptus tenebre· israhel vero videns deū:atq; ideo vbicūq; israhel erat lux erat·Non sic noster ihesus crucifixi secū latronis potuit obliui sci:Factū est utiq; quod p missū est: ipa die qua cōpassus est et congregauit· Nos q̄s si non sumus ipius capitis membra·cuius et sancti:vnde eis tam solēnibus hodie votis et tanto cōgratulamur affectu:Ceterum qui dixit si glorificatur vnū mēbrum cōgaudent oīa membra:Is q̄s nichilominus ait:q̄ si cōpatitur vnum membrū·compatiūtur oīa membra·Nec igitur nostra et eorū cohērentia est ut nos congratulemur eis·ipi cōpatiātur nobis:nos deuota meditatione regnemus in eis:ipi in nobis et p nobis militēt pia interuentōne·Nec est qđ de eorū pia erga nos solicitudine dubitemus·quādo quidem non consūmandi sine nobis sicut supra meminimus exspectant nos usq; dum retribuatur nobis: ut videlicet in nouissimo die magno festiuitatis oīa simul i virum pfectum cū suo tā excelso capite membra concurrant et laudē cum hereditate sua ihesus christus dominus noster: qui est sup omnia deꝰ benedictus et laudabilis et glorios in secula amen·

In tranſitu ſancti malachie epiſcopi ſermo primus·

E celo vobis hodie dilectissimi copiosa quedam est benedictio destinata et fideliter eam non distribui vobis quidez dānosū esset·michi vo piculosū: cui

mimirum hæc dispēsatio videtur esse cōmissa. Timeo itaq; damnum vestrū: timeo damnatōem meā: si forte dicatur. puuli petierūt panē et nō fuit qui porrigeret illis. Scio enī q̄ necessaria vobis sit e celo venīs cōsolatio: quos cōstat illecebris carnalibꝰ et oblectamētis secularibꝰ viriliter abrenūciasse. Nemo sane benefici esse celestis et superno dubitet cōsilio diffmitū: ut ep̄us malachias hodie inter vos obdormiret: et desideratā inter vos haberz sepulturā. Cum enī nec foliū quidez arboris sine diuino nutu cadat in terrā: quis tam hebes ut non euidēter in huiꝰ beati viri aduentu et trāsitu magnū prorsus cōsilium supne pietatis aduertat? A fimbꝰ terre terrā hic positurus aduenit. alia q̄dem occasio: ne festinās. q̄uis ob specialez erga nos caritatē id plurimū desideraſſe noscaē. Multa quidez in itinere ipso impedimēta fustinuit. nec trāsfretare pmissus est: donec appropinquaret tpus oſūmatōis eiꝰ. et terminus qui nō poterit p̄teriri. Nuē quidem multis ad nos puenīteż laboribꝰ tanq̄ angelū dei p reuerentia sanctitatis sue fuscepimus: ſ et nos ip̄e p fua māsuetudine et humilitate altius radicata. longe supra q̄ meremur devoto fuscipiebat affectu. Paucos denīde apud nos dies fecit in incolumitate sua dū socios p̄stolaretur. qui dispersi in anglia fuerāt: cum regis illius vana suspicatio dei hominē impediret. Tā omnibꝰ ad eum collectis ad romanaz p qua venerat curiā iter pabatur. cum subito infirmitate p̄uentus sē sit primus ad celeste magisterium vocari: deo melius aliquid puidēte p nobis: ne a nobis eg̃ res sus alibi oſūmaretur. Nullum quidem in eo nō dico mortis ſ vel grauis egritudinis signuz medicis p parebat: ille tñ exhilaratus spiritu aiebat. omnimodis oportere ut hoc anno malachias ab hac vita egredereturLaboratuz est cōtra devotis p̄cibꝰ apud deum et quibuscunq; potuimus modis: ſ illiꝰ prevaluere merita: ut desideriuz cordis eius tribuereē ei: et nō fraudareē voluntate labiorū suorū. Sic cū p votis oia ei cōcurrere. ut hūc maxime locum diuina sibi inspirāte clemētia elegisset: et hinc q̄ ex longo optaret sepulture habere diē: quo fideliū omnū generalis memoria celebratur Sz et illud nra hæc gaudia merito cumulauit: q̄ frm nrorum offibꝰ de priore cimiterio asportādis huc et recōdēdis. eatz nobis dies auctore deo fuisset electa. Nue nimirum deportātibꝰ nobis et ex more psallētibus. idem vir sanctus plurimū sese illo cantu delectari dicebat: et non multo post ipse q̄ secutus ē somno suauissimo et felicissimo sopitus. Agim⁹ itaq; gr̄as deo sup oibꝰ dispositōibꝰ suis: q̄ indignos nos beate mortis eius honorare p̄sentia: q̄ pauper suo p̄ciosissimo corpis eiꝰ locupletāe thesauro. q̄ infirmos nostrāta eccie sue voluit fulcire colūna. Alterū siquidē e duobꝰ signū istud q̄s nobis in bonū factū ē pfuaderet. q̄ aut placitꝰ deo fit locus. aut sibi placitū facē velit: ad quē rāte sanctitatis virū a fimbꝰ ere moriturū sepeliendūq; pduxit. Ceterū pplo illi affectuosiꝰ dolere et eiꝰ q̄ tam miserabili eccie dirū ſ vulnus non perpercit inferre: crudelitatem mortis vehementius abhorrē: beati huius patris caritas ipsa cōpellit. Dura

ꝑfecto ⁊ memorabilis mors· q̃ tan
tam hominũ multitudinẽ vnius per
cussione mulctauit: ceca et impedi
da que malachie ligauit linguã im
pediuit gressus: dissoluit mãus: ocu
los clausit· Illos mꝫ deuotos ocu
los· qui pijssimis fletibus diuinã pec
catoribꝰ recõciliare gratiã ofueue
re· Illas mũdissimas manus que la
boriosis et humilibꝰ opibus exerce
ri semp amauerãt: que dominici cor
poris hostiã salutarẽ ꝓ peccatoribꝰ
totiens offerebant: et fine ira et dis
ceptatõne in oratione leuabãtur in
celum· que infirmis mita beneficia
pristitisse et signis varijs effulsisse
noscuntur· Illos q̃ speciosus gres
sus euãgelisantis pacẽ euãgelisan
tis bona: illos pedes qui totiens fa
tigati sunt studio pietatis: vestig ia
illa digna spꝫ deuotis osculis ꝑme
rentur· Sancta demꝫ labia illa sa
cerdotis que custodiebãt scientiã:
os iusti quod sapientiã meditabaẽ:
et linguaꝫ eius que iudiciũ loquens
imo et misericordiam tantis mederi sole
bat vulneribꝰ animarũ· Nec miruꝫ
Fratres miquã esse quaꝫ generauit
miqtas: mcõsideratã: quã noscitur
seductio pepisse· Nihil inquã mirũ
si ferit sine discretione que venit ex
ꝑuaricatõe: si sit crudelis et fatua:
que ex antiqui serpentis fallacia et
mulieris infipientia ꝓdit· Quid ta
mẽ causam· q̃ malachiã ausa sit at
temptare· fidele equidẽ mẽbrũ xpi:
qñ et ipm malachie pariter et oim
electorũ caput furibũda persuasit:
Persuasit vticꝫ immunẽ: sed immu
nis euasit· Impegit in vitã mors: et
inclusit intra se vita mortem: et ob
scripta est mors in vita· Namuꝫ sibi
deuorans: inde teneri cepit: vnde vi
sa est tenuisse· At fortasse q̃s dicat
Nuõ mors a capite supata videtur
q̃ tanta adhuc libertate seuit in mẽ
bra? Si mors mortua: quõ malachiã
occidit? Si victa· quõ adhuc ꝑualet
vniuersis: et nõ est homo qui viuat
et nõ videat mortem? Victa plane
mors· opus diaboli· et peccati pna:
victũ peccatũ causa mortis: victus
et malignus ipe et peccati auctor ⁊
mortis· Nec modo victa sunt hec: ꝫ
et iudicata iam et damnata· Diffi
nita quidẽ: ꝫ nondũ ꝓmulgata sen
tẽtia est· Demꝫ iam diabolo ignis
paratus· et si nondũ ille ꝑcipitatus
in ignẽ modico adhuc tempore fini
tur malignari· Tãquã malleus ce
lestis opificis factus est malleꝰ vni
uerse terre· Terit electos ad eorũ
vtilitatẽ· reprobos terit in eorũ dã
natõnem· Qualis ergo paterfami
lias· tales et domestici eius: peccatũ
scꝫ et mors· Nam ⁊ peccatũ licet si
mul cũ xpo cruci ipius non dubiteẽ
affixũ: adhuc tñ interim regnare q̃
dem: ꝫ hitare etiã in ipo dũ viueret
aplo pmittebaẽ· Mentior si nõ ipse
ait· Iã nõ ego opor illud: ꝫ qđ ha
bitat in me peccm· Sic ⁊ mors ipa mi
nime q̃dẽ adhuc abesse cogitẽ: ꝫ co
gitẽ nõ obesse· Erit ãt cũ diceẽ· Vbi
ẽ mors victoria tua? Et ipa fiqdẽ mi
mica nouissima destruetur Nũc ve
ro moderãte eo· q̃ imperiũ habꝫ vi
te· ⁊ mortis· et mare ipm certis co
erceat litorũ metis: mors ipa dile ctis
dñis somnꝰ refrigerij ẽ: ꝓpheta at
testãte q̃ ait· Cũ dederit dilectis su
is somnũ· ecce hereditas dñi· Pessima
q̃dẽ mors peccatorũ: quorũ ⁊ natiuitas
mala· et vita peior: ꝫ pciosa ẽ mors
scorũ· Preciosa plane tanꝫ finis la
borũ· tanꝫ victorie oſumatio: tãꝫ
vite iãua· ⁊ pfecte securitatis igres
sus· Congratulemur itaqꝫ Fres cõ-

gratulemur vt dignū est patri nr̄o quia et piū est defunctum plāgere malachiam. et piū magis malachie cōgaudere viuēti. ſſūquid nō viuit? Et beate. ſſimirū visus est oculis īsipientiū mori: ille aūt ē in pace. De mq; iam cōciuis ſāctor̄ t domestic⁹ dei pſallit pariter et gr̄as agit dicens. Tranſiuimus pignē et aquā: et eduxiſti nos in refrigerīū. Transiuit plane viriliter: et feliciter pr̄n siuit. Verus hebre⁹ paſcha celebrauit in ſpiritu: et nob tranſiens loquebatur. Deſiderio deſiderauī hoc pascha mādūcare apud vos. Tranſiuit pignem t aquā: quē nō triſtícia frāgere: nec detimeri mollia potuerunt Eſt enī deor̄ū nos locus. quē ſibi totum vēdicat ignis adeo vt ne mīmā quidē aque guttā de laſarī digito miſer ille diues ibi habere potuerit. Eſt et furū ciuitas dei. quā letificat flumis impetus. voluptatis torrens calix mebriās ꝑ p̄claruſ. In hāc ſane medio bonī t mali ſciētia otinetur: et voluptatis t tribulatōnis hic cape eſt experimento. Infelix eua in has viciſſitudines nos īduxit. Nic plane dies et nox: nā in inferno tm̄ nox: t in celo tm̄ dies. Beata ꝓinde anima que verūq; ptranſit: nec voluptati inhērēs. nec deficiens in tribulatione. Breuiter vobis vnuz aliquid ex multis huius viri magnificis actibus arbitror referēdū: in q̄ ſtrenue ſatis et ignem t aquā noſcitur ptrāſiſe. Magn illius patricij. hibernienſium populi ſedem metropolitanā. tirannica ſibi ꝓgenies ſucceſſionis ordine creās archiepos vēdicabat: hēditare poſſidens ſāctuariū dei. Rogatus itaq; a fidelib⁹ malachias nr̄. ut tātis ſeſe mal' oppo neret: aīam ſuā in manibus ſuis pones acceſſit intrepidus: ſuſcēpit archiepatū: tradēs ſeſe diſcrimini manifeſto: vt tanto crimini finē daret. Inter pericula rexit eccleſiam poſt picula ſibi otinuo ſucceſſorez alt̄z canonice ordinauit. Ea ſiquidem cōditōe ſuſcepat: ut poſtq̄ ceſſante p̄ſecutōnis rabie alter ſecure poſſet. inſtituī: et ad ſedem ꝓpriam remeare pmitteretur. Vbi ſine eccleſiaſticis ſecularibuſue redditibus in congregatōib religioſis quas ipe extruxerat. deus inter eos tanq̄ vn⁹ eorz. uſq; ad hoc tēpus vixit abſq; vlla ꝓpietate. Sicut dei hominē examinauit nō exinanuit tribulatōis incendiū. ſiquidem aurū erat: ſic nec illecebra tenuit aut reſoluit: nec curioſus ſpectator in via ſubſtitit proꝓie pegrinatōis oblitus. Quis vestrum fratres non vehemēter eius imitari cupiat ſanctitatem: ſi id audeat vel ſperare? Credo igit̄ libentius audituros ſi dicere forte poterimus. quid ſanctū fecerit malachias Sed ne noſtrū fortitā minus acceptabile teſtimoniū videat. ſcripturaz audite dicētem. In fide et lenitate ipius ſanctū fecit illum. Fide calcabat mundū iohanne atteſtante qui ait. Hec eſt victoria q̄ vincit mūdū: fides nr̄a. Nam in ſpiritu lenitatis dura quelibet t aduerſa equo animo tolerabat. Nunc q̄ poſt criſtuz fide calcabat maria. ne capet̄ illecebris inde in patientia ſua poſſidebat animam ſuaz: ne moleſtijs frāgeretur. De his enī duob⁹ hēs i pſalmo. ca furos a latē tuo mille. t decē milia a dextriſ tuiſ: q̄ mlto pluref ꝓſpitatis fallacie ꝑ adūſtatiſ flagella deiciāt. ſſēo itaq; nr̄m cariſſimi plana molliorīs vñ ſupficie delectat⁹. iter illud marinū ſibi comodi⁹ arbitret

Magnos hic cãpus montes habẽt. Inuisibiles quidẽ: ꝙ eo ipo piculosiores. Laboriosior forte via videꝫ me ardua colliũ et aspera rupiũ: ꝙ exp tis securior. etiã et desiderabilior inuenitur. Vtrobiq; tñ laborẽ. vtrobiq; piculuz esse nouerat. q̃ dicebat. parma iusticie a dextris et a finistris: vt merito cõgratulemur eis. q̃ ẽnsierũt pignẽ et aquã. ꝛ m̃refrigeriũ sunt educti. Refrigeriũ vultis audire? Vtmã id vob alius loqueretur. Mã ego qd nõ gustaui eructare nõ possũ. Videor tñ mihi hodie sup hoc refrigerio malachiã dicentẽ. Conuertere anima mea in requiem tuã: quia dns benefecit tibi. Quia eripuit animã meam de morte et cetera. In quibo verb quid intelligã pausatis audite. Siquidẽ inclinata est iam dies. et longius ꝙ sperauerim ꝓmo pcessit. ꝙ inuitus euellar a paterni dulcedine nominis: et malachiã flere lingua formidãs fmẽ facere vereatur. Moꝛs anime fratres mei peccatum est nisi forte excidit vobis qd in pheta legistis: anima que peccauerit ipa morieꝫ. Triplex pinde cõgratulatio est bonis. ab oni peccato et labore et piculo liberati. Ex hoc siquidem nec peccatũ habitare dicit. nec penitentie luctus indicitur: nec ab vllo lapsu ei pdicitur esse cauendũ. Posuit helias pallium nõ est quod timeat: nõ est qd tangi nedũ tenere ab adultera vereat. Curruꝫ cõscendit. non est iam trepidare ne cadat: suauiter scandit. nõ laborans volatu ꝓpo. ꝙ celeri in vehiculo sedens. Ad hoc nos refrigerium dilectissimi tota aimi auiditate curram? in odore vngentoꝝ huius beati patris nostri: qui nr̃m hodie corpoꝛem in feruentissimum desideriũ visus est excitasse. Curramus inquã post eũz crebri? illi clamãtes: trahe nos post te: et affectu cordis et pfectu ouersatõis: deuotas omnipotenti miseri cordie gr̃as referentes ꝙ indignis seruulis. quibo ꝓpa desunt merita: aliena saltem voluit suffragia non deesse.

Sermo secundus vnde supra.

Eligiosis fratribo qui in hiberma sunt et his maxie cõgregatõibo quas beate memorie malachias epus fũdauit: frater bernardus clareuallis vocatus abbas paracliti consolationem. Si haberemus hic manentẽ ciuitatem copiosissimis iure lacrimis plangeremus talem nos amisisse cõciuem. Ceterum si futuram magis inquirim? vt oportet ẽ q̃dꝫ nõ modica doloris occasio tã necessario duce destitui: debet tñ zelũ temperare sciẽtia: et dolorẽ spei fiducia delimire. Nec mirari quẽpiam decet si gemitũ extorquet affectus: si desolatõ lacrimas exprimit: modũ tñ adhibere necesse est: imo non modice etiam consolari intuentes non que videntur. sed que non videntur. Que enim videnẽ tẽporalia sunt: que aũt nõ videnẽ eterna. Primũ quidẽ cõgratulandus est anime sancte: ne nos arguat de impia caritatis dicens et ipe qd dominus ad apstos ait. Si diligeretis me gauderetis vtiq;: quia vado ad patrem. Preuenit nos ad patrem spiritũ spũs patris nostri. nec modo caritatis mores ꝙ ingratitudinis etiam rei esse conumcimur super omnibus que p eum nobis beneficia puenere si nõ ogratulamur ei qui de labore ad requiem: de periculo ad securitatem de mũdo tranfit ad pr̃ez.

Jtaq; et piū est malachiaz flere de functū: et piū magis malachie con-
gaudere viuēti. Nūquid non viuit?
Vtiq; ꝛ beate. Visus ē oculis insipi
entiū mori ille aūt ē in pace. Debīme
etiā vtilitatis ꝓprie cōfidēracō exul
tādum nobis suggerit ꝛ letandū. ꝙ
tam potēs nos patronus ad celestē
curiā. tā fidelis ꝓcesserit aduocat⁹:
cuius et feruentissima caritas obli-
uisci nequeat filioꝝ: ꝛ ꝓbata sancti
tas obtineat grāz apud deū. Nuis
enī nō malachiā sanctuz. aut minus
posse ꝓdesse: aut minus suos dilige
re audat suspicarī? Profecto dilige
retur ꝓpus. certioza nūc sue dilectōis
a deo capit experimēta: ꝛ cū dilexisset
suos: in finē dilexit eos. Absit autē
vt tua nūc o aīma sācta minus effi-
cax estimetē oratio. qñ p̄senti viuidi
us supplicare est maiestati: nec iam
in fide ambulas: ꝑ in specie regnas.
Absit vt imminuta nedū exinanita
tua illata tā opōsā caritas reputet-
tur: cū ad fontē ipm caritas eterne
ꝓcumbis pleno hauriēs ore: cuius ꝛ
ipa ꝓ⁹stillicidia sitiebas. Nō potuit
morti cedē caritas fortis vt mors:
imo et morte fortior ipa. Nā et dece
dēs nō erat immemor vī. affectuosi
us vos cōmendās deo: et nostraz q̄ꝑ
exiguitatē solita illa sua mansuetu-
dine et humilitate exorās: vt vestri
nō obliuiscereмur in finez. Vnde et
dignuz duximus scribere vobis. vt
sciatis nos et in spiritalibz. si q̄d no
stra in his exiguitas ꝓ beati huius
patris nostri merita. vnq̄ potuerit:
et in corpalibus si quādo forte opor
tunitas p̄beretur: omnem vobis cō-
solatōem impendere tota deuotione
paratos. Et nūc q̄ꝑ dilectissimi hiber-
nensis ecclesie grauem hanc desti-
tutōez toto miseremur affectu: et eo
amplius vobis cōpatimur: quō nos
amplius ex hoc nouimus debitores.
Magnificauit enī dn̄s facere nobi-
scum: cum locum nostrum dignat⁹
est beate mortis eius honorare p̄sen
tia: ꝛ ꝓciosissimo corpis ei⁹ locuple-
tare thesauro. Nec molestum sit vo
bis ꝙ apud nos habeat sepulturā.
quando sic ordinauit secundum mul
tudinem misericordie sue: vt vos eū
viuū haberetis: nobis habere liceat
vel defunctum. Et nobis siquidē con
munis vobiscū pater ille erat ꝛ est.
nam in morte ipius hoc nobis con-
firmatum est testamentum. Quam
obrem sicut nos huius tanti patris
gratia vniuersos vos tanq̄ germa
nos fratres totis amplectimur vi-
sceribus caritatis: sic et de vobis ide
sentire spiritalis ipa cognatio ꝓsua
det. Hortamur aūt vos fratres. vt
beati huius patris nostri semp cu-
retis sectari vestigia: eo studiosius
quo vobis certius sancta eius consu-
satio diuturnis experimentis innotu
it. In hoc enim veros vos eius filios
esse ꝓbabitis. si paterna viriliter in
stituta seruetis: et vt in eo vidistis
et audistis ab eo. quemadmodū vos
oporteat ambulare sic ambuletis: ꝛ
abūdetis magis. Siquidē gloria pa-
tris: sapiētia filiorū. Nā et nostraz
nō mediocriter excutere debidiā ꝛ re
uerentiā meutere cepit. p̄sens nobis
tāte pfectōis exemplar. Atq; vti-
nā sic nos post se ēhat vt ptrahat:
in tā recenti virtutū eius odore aui-
dius alacriusq; currentes. Orantem
pro nobis vmuersitatem vestram
cristus custodiat.

Deverb ysaievidi dn̄m sedētē
sup soliū excelsū ꝑmo ꝑm⁹.

Jdi dominū sedentem sup

solium excelsum et eleuatū: ⁊ plena erat omnis terra maiestate eius. Sublimis quedā visio ꝓphetico nobis ꝑmone describit. Vidi mqt dominū sedētem. Magnū spectaculum fratres: et beati oculi qui viderunt. Quis nō toto desiderio concupiscat tante maiestatis gliam ⁊templari? Hoc quippe sanctoꝝ oīm vnicum semp desiderīū fuit. Ipe ē enī in quē desiderāt angeli ꝓspicere: quē videre est vita eterna. Sed aliā frēs audio ꝓphete eiusdē. et eiusdē dñi longe dissimilē visiōez. Siqdem ysaias iste est qui in alio loco sic loquit. Vidimus eū et nō erat illi species neqꝫ decor: et estimauimus eū tāqꝫ leprosum et cetera. Vbi illud ꝑmū obstrandū ē qꝫ cōmunis illa: hec ꝓphetice ꝓgatiue ꝓpa videatur. Nō sine causa sane ibi vidimus scriptuz est: et hic vidi: misi vt illā qdem intelligas esse cōmunē: hāc vero excellentie singularis. Siquidez absqꝫ specie et decore vidit eū ⁊ spreuit herodes: viderūt qꝫ ipi iudei: qui et dinumerauerūt oīa ossa eius. Iam vero sup hac visiōe beata manifeste ꝓphete denūciās ait. Tollatur impius ne videat gloriaz dei. Multipharie ergo multisqꝫ modis nō solū locutus in ꝓphetis sed ⁊ visus est a ꝓphetis. Agnouit eū dauid minoratū ab āgelis: ieremias etiā vidit eū cū hominibꝫ uersantē. Ysaias modo sup solium excelsū. modo nō solū infra angelos aut int homies. ꝫ tāqꝫ leprosū se vidisse testat. id ē nō in carne tm̄ sed in similitudie carnis peccati. Tu qꝫ si desideras videre sublimē: humilē ꝑus ihm vidē curato. Intuē ꝑus exaltatū in deserto serpentē si videre desideras regē in solio residentē. Ista te humiliet visio: vt illa exaltet humiliatū. Reprimet et sanet ista timorē tuū: ut illa repleat et sati et desideri ū tuū. Ex manitū vides: nō fit ociosa visio. qz exaltatū ocioseviderе nō poteris. Similis eris illi cū videris eū sicuti est: esto et nūc similis ei vidēs eū fidē ꝓpter te factus ē. Si enim ne in humilitate qdem similitudinem eius abnuis: certa tibi sublimitatis qꝫ similitudo debet. Nūqꝫ ille socīū tribulatōis a cōmunōe glie patiet arceri. Denicqꝫ vsqꝫ adeo nō dedignat passiōis sue cōsortez et in regnū admittere secum: vt in cruce cōfitens latro eadē die cū eo fuerit in paradiso. Hinc ē qꝫ ait etiam ad apostolos. Vos estis qui pmānistis mecū in tribulatōibꝫ meis: ⁊ ego dispono vob regnū. Nulla ergo si cōpatiamur et oregnabimus: sit interim meditatio nostra fratres xp̄us et hic crucifixus. Ip̄m ponamus signaculū sup cor. signaculū sup brachiū nostrū. Ip̄m amplectamur brachijs qdusdā vicarie dilectōis: ip̄m seqmur studio pie uersatōis. Hoc enī iter quo ostendatur et nobis ipe qui est salutare dei: sane nō iam sine specie et decore. ꝫ in claritate tanta vt maiestas eius repleat orbē terrarū. Oportune ficdē visiōe ꝑma tāqꝫ hiemali adhuc tēpore. nō sup solium ꝫ inferiori atqꝫ humiliori habitatōe videtur. Duplicem quippe solet habere magna domus quelibet mansiōem: estiuā supius: inferiꝰ hiemalem. Igitur dū ipa etiā discipulorum corda brumali adhuc glacie strīgerētur. et petrus quoqꝫ nō minꝰ gelido corde qꝫ corpe calefaceret se ad prunas. tempꝰ oīmo nō erat habitādi in solio. vl̄ potiꝰ apparēdi. At vbi cantabiē cāticū nouū hiems abijt ⁊ recessit. Flores apparuerunt

in terra nostra: opportune ia tūc ascē
detur in solium: et habitabit dñs in
excelso. Puta ergo ysaiaz cum hec
illius gloriam temporis oculo p̄uidit
se p̄phetico. Vidi inq̄t dñm sedētez
sup soliū excelsum et cetera. Sed q̄d
putamus quale est solium istud fra
tres? Neq; enī altissimus in manife
stis et manufactis inhabitat. Nisi
omnīo materia corpalis apta tāto
solio tāto habitatore videt̄. Viuis ē
structūra lapidibz fabrica spiritalis
quam vera et eterna vita sua inha
bitare dignetur. Quod si mim⁹ tā
to edificio sufficit angelica creatu
ra: p̄uaricatorū vtiq; memorata p̄ci
picio: fuscitet certe de terra mopem
et de puluere erigat paupert̄ vt col
locet eū cū p̄ncipibus: et soliuz glie
cōplaceat. Et fortassis p̄terea ipe
qui vidit non modo excelsum soliū
sed et eleuatum q̄z describit: vt p̄m
de et angelorū stabilis celsitudo: et
hominū misericors eleuatio designe
tur. Nue sequūtur diligentiores et
ipa cōsideratōez desiderare videtur
sufficiat hodie vel cepisse.

Sermo secūdus vnde supra.

Lena erat ait cōtemplator
noster de eo quē sup solium
viderat maiestate eius omīs
terra. Aduenīat dñe regnū tuū: vt
maiestate tua sicut celum repletur:
repleatur et terra. Vt quid enī p̄n
ceps huius mundi tanto vbiq; fu
rore bachatur: misi quia terra data
est in manus impij? Sed hec est ho
ra eius. et potestas tenebrarū. Erit
certe. qñ qui in celo locū non habu
erit: et ab ipa q̄z terre supficie extu
babitur miser cauernis vtiq; subt̄ra
neis reclud̄endus. Hinc q̄z p̄heta
dauid sanctoz p̄speritāte p̄missa.
de maligno āgelis seu mēbris eius
adiecit et ait. Non sic impij non sic:
sed tanq̄ puluis quem p̄icit ventus
a facie terre. Nulla iam tūc temptā
di facultas erit: inquietādi nulla lib
tas: possibilitas nulla nocendi. Re
plebit̄ maiestate eius omnis terra:
quando iam voluntatis eius trans
gressio vlla nō erit. Magis autē qñ
creatura ipa liberabitur a seruitu
te corruptōis huius: p̄ter quam in
gemiscit t parturit vsq; adhuc. Erit
enī celū nouū t terra noua: vt q̄
q̄ verteris oculos in ipa tibi rerum
facie. diuina videatur quodamodo
resplendere maiestas. Sed et est ti
bi altera quedam terra p̄inquior:
et sup hac amplior iusticioz q̄z sollici
tudo. Nemo quippe carnē suā odio
habuit. Consolare ergo eam. vt et
ipa requiescat in spe: audiēs mirū
q̄ replebitur maiestate domini om
nis terra. Nūo enī nunc carnem no
straz dilectissimi maiestas diuina re
pleat. cū et magnus ille paulus p̄
mitias tm̄ spūs habens ingemiscat
miserabiliter satis t dicat: scio quia
nō est in me hoc est in carne mea bo
num? Et certe iam nō dominabitur
peccatū in eius mortali corpe. Nota
tamē adhuc et corpus mortale phi
beri: peccati q̄z solum dominiū nega
ri. Erat enī etiaz tunc lex peccati in
membris eius: quam quidē maiesta
tis plenitudo cum venerit p̄rsus ex
cludet. Nō solum aūt sed t nouissima
inimica destruetur mors. Replebit̄
ergo maiestate dñi terra nra: quan
do prorsus de medio fiet et peccati
omnis sensus et debitū mortis. Re
plebitur inquaz omnis terra nostra
dñi maiestate. quando resurrectōis
glia vestiet̄: inducet immortalitatis

stolam: configurabitur demiq; claritati corpis xpi. Saluatorē siquidē exspectamꝰ: qui reformabit corpus humilitatis nre cōfiguratū corpori claritatis sue. Quid adhuc murmuras caro misera: quid adhuc recalcitras. et aduersus spiritū concupiscis? Si te humiliat. si castigat. si dirigit in futurū: id pfecto in tuo genere nō minus tua interest q̄ ipiꝰ. Quid eis inuides. qui de opibꝰ vermium et muriū pellibꝰ inglorią plane gloriaz mēdicare nō erubescūt: cultu indigno viris mēdicto et mulieribꝰ semetipos dehonestātes potius q̄ ornātes. Reformēt ipsi aut magis certe deforment corpa sua: te si fueris corpꝰ humilitatis reformabit idem artifex q̄ formauit. Illam si nō despis pstola bere manū: ut quod fecit ipsa reficiat. Jam vero q̄d in ipa pphetica visione seq̄ attēde. Et ea mq̄t que sub ipo erāt replebāt templū. Propterea sane dixi. humiliare sub potēti mau dei. ut exaltet te in tpe visitatōis. Vide ut sub ipso inuenaris: alioquin non esse poteris cum ipo. Quid eniz putas indifferēter admittere homines in illud tante dignitudinis templum: qui ne ipos q̄dem angelos indifferenter reliquit in eo? Aut nō discernet inter glebas: qui discreuit inter stellas? Examinabit certe argentū: qui ipm q̄z aurū pbauit et reprobauit. Qualē ergo putas necesse est hominē inuenirī: qui repudiati locū angeli sortiaē? Plane immunē ab omni iniq̄tate. q̄ ab ea maxime que in ipo q̄z angelo nō ad leuem offensam. non ad momētaneā irā inuenta est. q̄ ad odium sempiternum. Semel turbauit superbia regnū illud: cōcussit muros. etiaz pstrauit ex pte: et pte nō modica. Quid ergo? Facile ne deinceps admittēda videtur? Nūquid nō odit ciuitas illa. et vehemēter huiusmodi pestez abominaē? Certi estote fratres. euz qui superbis nō pepcit angelis. nec hominibꝰ parciturū. Non est otrariꝰ sibisipi: non est psonaz acceptor: similia sūt iudicia eius. Sola ei placz humilitas siue in angelo siue in homine: et qui sedet in throno solꝰ eligit subditos: e q̄bus repleat tēplū. Scriptū quippe est. Quis sicut dns deus noster qui in altis habitat: et humilia respicit in celo et in terra? Vide aūt ne forte michaelis verbū sit. superbo illi dicenti. similis ero altissimo in faciē resistētis. Michael q̄ppe interpretatū dicit. quis ut deꝰ. Be ne ergo pphetā cuz dixisset vidisse se dnm sup soliū excelsū et eleuatū. ne forte aut excelsū intelligēs de eo dictū qui ait. ascendam sup altitudinē nubiū. aut eleuatū referret ad eos homes qui in superbiā eriguntur. addit: et ea que sub ipo erāt replebāt templū. ut manifeste intelligas nō eam altitudinē cōmendari que extollitur aduersus eum: sed eos in tēplo siue in solio sore. q̄ sub eo sūt. alios q̄dē excelsos stabilitate solida. alios ex imo leuatos miseratōe diuina. Ac ne forte abicias ditōm eiꝰ vniuersa subesse. nec quicq̄ determinatōis habere quod ait que sub ipso erāt: ut solā que uolūtaria est et ex feruore caritatis pcedit. approbaret et cōmendaret dei subiectōnem addidit et de seraphm: de quibꝰ et nos loco suo dicemꝰ. quod ab eo fuerit datum. Et ea inquit. q̄ sub ipo erāt replebāt templū. Ab initio si quidē creauerat āgelos deꝰ in quibꝰ beati illius tēpli plenitudo

constaret: sed non in omnibus bñplacitum ei. quia et in ipsis ut scriptum est angelis suis reperit prauitatē. Fuit quippe in eis. qui diceret ponā sedem meā ad aquilonē: et pp̄m|q̄ sibi crederet habuit. Miser ipe q̄ sine deo esse maluit q̄ sub deo: miseri et illi. qui videntes furem cucurrerūt cum eo. Exierūt infelices: et vacuus relictus est locus. quē accipiet alē. Nōne deo subiecta eris ania mea? Alioquin nec tibi locus erit in templo: quia que sub ipo erant replebant templū. Frustra pulsabūt fatue virgines: muanum clamabunt vbi implete fuerint nuptie discūbētiū. et ianua clausa erit. Infelix anima cui a nuptijs illis otigerit excludi. Infelix de quo clamabitur. tollatur impius ne videat gloriā dei. Vt quid em̄ lucē hanc tpalem miser ilevidet: qui gloriā illā non merebit̄ ituerī? Vtinā nihil vnq̄ vidissē ocnlus meus: si illa quod auertat deus Frustrādus est visione. Eant superbi insolescāt magis. extollātur in flētur: appetant semp in cumulo apparere: ut cum venerit equitatis linea: a plenitudine eiciātur. Tu vero nō sic ꝙ deo subiecta esto anima mea: subiecta sane ex anio. subiecta cum feruore deuotōis: q̄ seraphin stabant sup illud. Cum quibus stemus? nos hodie frēs: nec dimoueamur a templo isto. in quo oēs dicūt glaz: q̄ gloriā otēplātur dñi nostri ihu xpi: qui est sup oīa deus benedict? in secula.

Sermo tercius vnde supra.

On vobis arbitror excidisse de duobus seraphin hodie vobis habendū esse sermonez ꝓpter illud isaie qui postq̄ dñm sese vidisse testatus est sup solium refidētem: addit seraphin stare sup illud. Seraphin quidē dilectissimi sicut frequēter audistis nomē est supernorū spirituū. ordinis vni? de nouem sūmi atq̄ supmi. Verū hoc loco ut arbitror nō in ea ponit̄ significatōne: presertim cum innumera illa sint agmina: hic duo tantū seraphin describātur. Et ego quidē fratres si licet in hac pte vnicuiq̄ abū dare in suo sensu. i duobus seraphin duplicē arbitror intelligi creaturā ratōnabilē angelicā scz et humanam. Nec mireris hominē seraphin factū: memēto q̄ creator et dñs seraphin factus ē homo. Ab otumeliam tuā o superbe qui creatus inter angelos. inter angelos stare non meruisti: ecce rex noster nouos i terra angelos fabricaturus aduenit. Atq̄ ut tabescas amplius et liuore ꝓrio torquearis: non qualescunq̄ nec inferiores alicui? ordinis angelos. ꝙ seraphin. Audi em̄ quid ipse loquatur. Ignē inquit veni mittere in terrā. Et quid volo: nisi ut accendatur? Vult q̄ seraphin fabricari: ut ibi stent vñ tu corruisti. Seraphin inq̄t stabāt super illud. Vt quid ergo tu qui male oriebaris lucifer in veritate non stetisti: nisi q̄ seraphin nō fuisti? Seraphin q̄ppe ardens vel incendēs interpretatur. Tu vero habuisti miser lucez: ꝙ ardorem non habuisti. Bonū erat tibi si ignifer magis esses q̄ lucifer: nec iam immoderato appetitu lucēdi ut eras frigidus ipe: frigidā q̄ eligeres regionē. Dixisti em̄. Ascēdam sup altitudinē nubiū sedebo in lateribus aq̄lonis. Quid festinas mane oriri lucifer. q̄ glaris sup sidera:

quibus aliquāto clarius rutilare ve-
deris? Breuius oīno erit gloriatō
tua. Sequitur sol iusticie quē te esse
vana simulatōne. simulatōne iacta
bas: cui? feruore piter ⁊ sp̄lēdore in
nihilū redactus: oīno dispareas.
¶ Frustra q̄z paras venturuz in fine
seculorū dn̄m. tam q̄ veri solis ortū
in dānato illo quē assūptur? es ho
mine p̄uenire ⁊ extolli sup oīe qđ
dicitur aut colitur deus: q⁹ ⁊ tunc
aduētus eius illustratōne p̄mit? de
struerís. Nuā melius ⁊ certe nō ad
mīpientiā sibi iohānes baptista. si
quidē ⁊ ip̄e lucifer fuit. non sua p̄e
sumptione ne et ipse fur esset et la-
tro: ꝫ dei p̄is auctate p̄missus ē añ
dn̄m. Ecce inquit mitto angelum
meū añ faciē tuā et cetera. Nabes
et in psalmo de eodez. Parauí lucer
nā xp̄o meo. ¶ Ille em̄ erat lucerna
ardēs ⁊ lucēs: et voluert iudei ad ho
ram exultare in lumine ei⁹: ꝫ nō ip̄e
Vñ ergo? ¶ p̄m interroga: ip̄e de
se loq̄tur. Amicus inquit sp̄ōsi stat:
et gaudio gaudet p̄pter vocē sp̄ōsi
Stat ergo iohānes: neq; em̄ arun-
do est vento agitata. Stat q⁹ ami-
cus: stat q⁹ ardens est: et seraphīm
stare describūtur. Vere amicus sp̄ō
si. q̄ p̄cedentis de thalamo suo. non
emulat̄ gr̄az: ꝫ parat viā. ꝫ pdicat
gr̄am: ut ⁊ ip̄e de plenitudine eius
accipe mereat̄. Lucet ergo iohānes
tāto utiq; clarí⁹. quāto ampli⁹ fer
uet: tāto verius. quāto minus appe
tit lucere. ¶ Fidelis lucifer: q̄ solis iu
sticie nō usurpare venit. ꝫ p̄nuncia-
re sp̄lēdorē. Nō sū inquit ego xp̄s:
venit fortior me post me cui⁹ nō sū
dignus soluere corrigiā calciamen
ti ei⁹. Et illū. Ego baptizo vos aq̄:
ille baptizabit vos sp̄ū sancto et ig-
ne. Ac si māifeste lucifer dicere vi-
deatur? Quid ammiramini. intuen-
tes sp̄lēdorē meū? Nō sū ego sol. lō
ge aliū videbitis eū in ei⁹ cōpatōe.
tenebre sū ⁊ nō lux. Ego tanq̄ fid⁹
añ lucanū matutino vos rore perfū
do: ille emittet in feruore radios sū-
os soluet glacies. pluuia? siccabit:
algentes calefaciet: paupib⁹ erit p
vestimēto. Nec sane dissonat a ver
bo iudicis vox precursoris: ꝫ manife
ste ignē a iohāne p̄missū: xp̄us ex-
hibuit dicēs. ¶ Ignē veni mittere in
tra. Dicas fortassis in igne ut fer
uorē. sic et sp̄lēdorē esse. Nō ōtēdo. li
cet feruor ei quodāmodo substātia-
lior videat. ¶ p̄m poti⁹ audiamus:
qđ magis in igne omedēt. ¶ Ignem
ait veni mittere in tram: ⁊ qđ volo
nisi ut ardeat? Cognouisti certe qđ
velit. Sed ne illud q̄dem ignoras:
q⁹ vita in voluptate ei⁹: et fuus scies
nec facies dn̄i voluptatē plagis plu-
rimis habeat vapulare. Quid luce
re festinas? Nōdum illud aduenit
tpus: in quo fulgebūt iusti sic sol i
regno patris eorum. ¶ Interim per
niciosius ē appetitus ille lucēdi: fer-
uere em̄ mlto meli⁹. Denicq; si tam
vehemēter sp̄lēdorē desideras. qđ vi
deri vis esse curato: et p̄mū q̄re fer
uorē: nec dubiū quin et sp̄lēdor adi-
ciat̄ tibi. Alioquin in cassū labora?:
q⁹ vanus sp̄lēdor absq; feruore. Mu
tuata aut magis certe imitata lux
est: que nō ab igne p̄cedit. Quod
aūt alienum est: ad modicum pote
ris usurpare. Erit maior cōfusio. q̄
nō erat tuū voluisse videri. Luna ut
aiūt habet absq; feruore sp̄lēdorē:
ꝫ et ip̄m mutuat̄ a sole: ideoq; tam
frequēter imo et semp mutat̄: nec
vnq̄ in eodē statu pmanet. Sic pro
fecto stultus ut luna mutat̄: sapiēs
pmanet ut sol. ¶ Ille mq̄ stultus. q̄

in decore suo p̄dixit sapientiā. id est qui refriguit i splendore. Cecidit ergo lucifer. ut fulgur de celo: seraphin vero stabāt sup illud. Stant plane seraphim: quia caritas nunq̄ excidit. Stāt attoniti. et suspensi in contēplatōe sedētis in throno: stāt in eterna incōmutabilitate. et eternitate incōmutabili. Tu sedere tēptasti o impie. ꝓterea tui moti sūt pedes: et effusi sūt gressus tui. Filius est q̄ sedet in throno: dñs sabaoth: cum trāquillate iudicās oīa. Sola sedet trinitas. q̄ sola habet immortalitatez: sola est apud quē non est trāsmutatio nec vicissitudis obumbratio. Seraphim vero stāt immutabiles quidē sed suo modo nō in eius cōparatiōe. Stant extēdentes se et intendētes in eū in quē ꝓspicere cōcupiscūt. Qui sedere p̄sūpsit se ipso voluit esse cōtētus: vñ solā hodie q̄ malicīā efurit: q̄ solā habz hāc a semetipso. Cū loq̄tur mēdaciū de ꝓpo loquit̄: q̄ mendax est et pater eius. Quod audis de vbo mēdacij: intelli ge. et de ope malicie. Et licet male sibi in malo cōplaceat: sufficere tñ sibi nunq̄ poterit. nec in ipso. Sola p me sedet trinitas sūma. que sola in se est. et ideo sola vere ē. sola se fruitur: sola nullius eget: sola sufficit sibiipsi.

Sermo quartus vnde supra.

Vm dixisset ꝓpha. et seraphim stabāt adiūxit deinde et ait. Sex alevm: et sex ale alteri. Quid sibi vult ale iste frēs? Ergo ne etiā cū hiems tranſierit et sedebit rex sup soliū. volandum adhuc erit et ipsis seraphim ut possint diuersis occurrere necessitatibz diuersoz: ab imminētibz liberare periculis. opem ferre laborātibz. in tribulatōne positos ꝛolari? Absit ut in illo eterne bītudinis regno necessitas aut piculum aut labor. aut tribulatio sit: cui oporteat subueniri. Ad quid ergo tūc ale? Placz mihi hꝫ statio illa: oīmo sic volo manere. nec aliquid p̄sus admitto. q̄ mihi stabilitas illa depereat. Verū tamē scio beate isaia q̄ ꝓpha es tu: et spūm eius habes. q̄ abūdātia pietatis excedit hoim non modo merita: ꝫ etvota. Salua mihi sit illa tam amata stabilitas: iam si q̄d ale iste ad beatitudinē addiderint nō recuso. Credo aūt sicut in statōne immutabilitatē: sic et in volatu alacritatē ꝓmitti: ne videlicet insensibilis q̄dā et quasi lapidea stabilitas estimet. Sed dicas. Et si alas habere necesse est q̄re tā multas? Quid sibi vult multiplicitas ista pennarum? Audi q̄d sequtur. Duabz alis velabāt caput: duabz pedes: duabz volabant. In q̄bz verbis videē mihi videor. q̄d de statōne dictū est volatu manifestius explicari. Quo em̄ seraphim volāt: nisi in eum cuius ardēt amore. Vide flāmā q̄si volātem et stantē simul: nec miraberis iaz seraphim stantes volare: stare volātes. Sed q̄ diximus quo volāt: ipas q̄z quibz volant alas exigere religiosa curiositas vīa videē. Certius posset et credibilius testimoniū phibere cui datum ēvidere. Ego tñ opinor non in cōgrue pennas istas agnitōnem et deuotōez intelligi posse: quibz in eū qui sup̄ ipos est seraphim rapiunē. Leuat quippe cognitōis ala: ꝫ sola nō sufficit. Ruit citius q̄na tm̄ ala volare otēdit: et quo magis attolli tur: prius collidit̄. Expti sūt hꝫ pbi gētiū: q̄ cū cognouissent deuz nō sic

deum glorificauerunt ·ꝫ euanuerẽt in cogitatõibꝫ suis: et obscuratuꝫ est insipiens cor eoꝝ. Demiqꝫ tradi ti in reprobũ sensũ usqꝫ in ipas etiã passiões ignominie corruerẽt·Adeo vero pbatur illa sẽtẽtia: sciẽti bonũ ⁊ nõ faciẽti pctm̃ est illi·Sic zelus absqꝫ scia·q̃ vehemẽti⁹ irruit eo cor ruit ꝯuius: impingẽs nimirũ atꝫ re filiens·Vbi vero intelligẽtiã cari tas· agnitõem deuotio comitatur· volet secure q̃squis eiusmodi est: vo let sine fine: qꝫ volat in eternitatẽ · Iam sup ea que p̃mittitur capitis ⁊ pedũ volatõe extat a pẽibꝫ pbata sẽtẽtia: dei caput pedesqꝫ velari· eo q̃ lateat q̃d añ mundũ fuerit q̃due futurũ post ostimatõeꝫ·Et ꝫ q̃dẽ p eo q̃ distincte in latinis codicibus scriptũ est: caput eius et pedes ei⁹· Testatur aũt interpres noster i hebreo verbũ esse cõmune qꝫ interp̃tari possit·eius et suaꝫ :ut seraphin iuxta hebrei sermonis ambiguitatem vel faciẽ pedesqꝫ dei: vel suã fa ciẽ ac pedes opire dicãtur· Vñ ⁊ mirũ videri potest·cur e duobꝫ eũ ma gis in interp̃tatõne elegerit sẽsũ· quẽ visionis ipius osequẽtiã minus videtur admittere: ut videlicet ⁊ velarẽt piter caput pedesqꝫ sedẽtis: ni si q̃ origenis expositõem secutus ẽ in hac pte·Quod si de ipis q̃ seraphin licet accipere · sic pmge ea·ut operto capite et pedibꝫ solum appa reat corpus mediũ: ꝫ et ipm q̃ non penitus· ꝓpter eas nimirũ alas·qui busvolare pbibentur·Cõsidero siq̃ dem quasi quoddã caput corpus ⁊ pedes meos·mihis apli quibꝫ ait· Quos eni p̃sciuit et p̃destinauit cõ formes fieri imaginis filij sui: ⁊ quos p̃destinauit hos et vocauit· Quos aũt vocauit: hos et iustificauit · Et quos iustificauit: hos et magnifica uit· Ita mitiũ meũ solius gr̃e est: ⁊ non habeo quid mihi i p̃destinatio ne attribuã siue vocatõne· Nõ sic sa ne ab opere iustificatõis alienus sum: opatur ⁊ illud gr̃a: sed plane mecũ·Vides ne quẽadmodum sera phim in medio appareat aliq̃ten⁹? Porro ostimatio quitẽ et ipa solius gr̃e ẽ: nec mihi i hac pte vl cũ ea si ue in ea gloriari : q̃si coadiutor vi dear aut coopator·Velat itaqꝫ se raphim caput suũ duabꝫ penis : si et veraciter cognouerit et hũiliter fateaẽ: qꝫ miscdia eũ sola p̃uenerit Velat ⁊ pedes alis eque duabus: si miscdie q̃ que subsecutura est nec ignarus extiterit nec mgtus·Nuã sane capitis et pedum velatõem ·et nũc q̃ negligere nõ oportet :ꝫ tũc maxime pficiẽda sit qñ iudex sede bit super soliũ: et astantes sibi sera phim et agnitõe veritatis subtilius illustrabit: et inflãmabit vehemẽtis us caritatis ardore· In quoꝫ numero indignos non suos nõis sui· ipa de qua locuti sum⁹ ostituere digne tur miscdia·que ab eterno ẽ ⁊ usqꝫ in eternũ sup electos: in medio q̃dẽ aliquatenus oñdens liberũ arbitriũ meriti gr̃a·principiũ et finẽ omnimo soli vẽdicãs sibi: ut sit nobis alpha et o dns de⁹ nr̃ : ⁊ p utroq iure cla memus: nõ nobis dñe non nobis · ꝫ nomini tuo da gloriam amen·

Sermo quintus vnde supra·

Ommẽdãt nobis sacre litte re xp̃m dñm et ex p̃re et in p̃re et cũ p̃re et a p̃re ⁊ pro p̃re: et etiã sub p̃re·Nõ dr ex p̃re in effabil ẽ natiuitas: q i p̃re ostãtialis vnitas: q cuꝫ patre equalitas

maiestatis· Sane enim tria hec ab eterno· Ceterū si ex pre nascēs :qđ in pre aut cū pre? Non incongrue fortitan i pre cubās:cū pre sedēs dicatur· Et audite cōsessus hui? t huius accubitus ratōem· Sic enī sessio maiestatez· sic cōsessio equalitatem exprimit maiestatis:pīsertim cū sit ei sedes a dextris patris:non sane sub pedibo vel quasi a tergo· Et sedere quidē iaz quiescere est :ꝫ iacere magis· Quid aūt delectabili? et quodāmodo dulcius esse videbit filio:ꝙ in patre est an ꝙ cū pre oīnibo pre est? In quo putas horū· summa illa pax dei· que exsuperat oēm sensum t singularis requies dīni· cōpetentius assignetur? Et si digne ore id exprimi nequeāt· corde tn fortitan pie cōcipitur:ut sālua quidē in oīnibo illi? indiuisibili simplicitate eēntie· iter glorie equalitatē t substātie vnitatem velut simul quedā ei que inter cōsessū et accubitū est cogitari posse distinctio videatur· Denicꝫ parū videtur sponse videre sedentē:cubātem sibi flagitat indicarī· Indica mihi ait quē diligit aīa mea:ubi cubas in meridie· Sed et amme omnique sanū sapit· dulcius sapit p oēm modū quod apīus ait· qui adhereat deovnus spūs est:ꝙ qđ aplis dicitur:cū sederit rex in sede maiestatis sue· sedebitis t vos iudicātes :haud minus utiqꝫ ꝙ iocūdior sessione cubatio· Ego in pre ait filius : et pat in me est· Nō potuit exp̄ssius substātie vnitas cōmendarī· Vbi enī uterqꝫ in altero· nihil quasi exterius liceat· nihil interius cogitari: simplicissimā magis credi necesse ē· in amboo subē vnitatē· Verūtn aliquatenus huic simile est qđ dr:q māet in caritate in deo manet:et deus in eo· Nisi ꝙ hic quidē spīritalis quedā vnio scdm ꝙ sup̄ memorauim?: qui adhereat deo· nō quidē vnū· id ē nō vna suba:ꝫ vnus spūs est· Illic vero naturalis potius· et substātialis vnitas designatur· Vn t habes in euāgelio· Ego et pater vnuz sumus· Illud p̄mde iuxta p̄fatā fidei dīmē tanꝙ cubiculū vnigeniti· et q̄si fūma quedaz requies est· Nos qꝫ p hāc volūtatum vnitōem et adhesionem spūs quā nimirū caritas facit: p nr̄o q̄dem modulo in hoc suū cubiculū et in suā requiē factus ē etiā p̄mogenitus introducit· Jamvero qđ dicit a pre ambulātem significat:et ad eum quē p̄xime ipo p̄stāte celebraturi sumus· spectat incarnatōnis eius aduētum· Dme nimirū et ipse ait· Ego enī a deo p̄cessi t veni· In terris deniqꝫ visus· et cū hominibo ouersatus medius nr̄m quē ne sciebamus stetit: ver? quidem emanuel nobiscū de?: nobiscū stans : ꝫ p pre· Quod enī nobiscū stetit· ad iutorium: ꝙ p patre stetit zelū designat· Paternā nāmqꝫ quere bat in oīnibo gram· cui? et venerat facere volūtatem· Ceterū si pendentē considereres· si xp̄m et hūc crucifixū attēdas:ibi maxime euidētissimeqꝫ euz sub patre repies:ꝫ enī p̄prie ac specialit ad hūane ptinuit nature hūilitatē scdm ꝙ ipe ait· Pater maior me est· Dicere ne audebimus· ꝙ aliq̄n fuerit etiā fine pre? Nemo id p̄sumeret· si nō prior ipe dixisset· De? me?· deus meus· ut quid derelinq̄sti me? Quasi quedaz enī ibi derelictō fuit ubi nulla fuit in tāta necessitate virtutis exhibitio:nulla ostensio maiestatis· Habem? itaqꝫ xp̄m ex patre nascentē· in patre cubātem· cū patre sedētē· a patre ambulātē·

pro patre stantem· sub patre pen-
dentem: sine pre quod amodo mori-
tem· Quonā igit mō ex his vidis-
se eū credemus isaiā· cū diceret: vi-
di dnm sedentē sup soliū excelsu et
eleuatum: Longe enī p oēm modū
dissimilis ea visio fuit: de qua alibi id
pphēta· Vidim⁹ eū mqt et nō erat
ei species neq decor: et estimauim⁹
eū tanq leprosū τ pcussum a deo τ
humiliatū· Idem utrobiq vidit eū
dem· ꝙ nō vidit eodē mō: ac p ꝙs quo
dāmodo nō eundē· Ibi enī vidit eū
liuidū plagis· saturatū opprobriis:
affectū supplicijs: lacessitū iniurijs·
Vidit deniq cōtemptibilem: vidit
pendentē· vidit pter nos morientez
et ait· Attrit⁹ est pter scelera no-
stra cui⁹ liuore sanati sumus· Ibi in
quā nouissim⁹ viroz apparuit et de
spectus: hic aūt erat plena ois ter-
ra maiestate ipius· Ibi vir doloz ū·
et sciēs infirmitatē: hic dns sedens·
Et illa q̄dē cōmunis visio verbo plu-
ralis numeri designat: hec aūt tam
singularis ē q̄ sublimis· Ibi ergo
tanq vnus de multitudine vidimus
ait: hic vero tanq solus et solitari⁹
leuās se sup se vidi mqt dnm sedē
tem τ cetera· Sane cōpetenť dns di
citur: qui sedere ospicit· Sedere enim
p fidentis ē: sedere dnantis ē et reg
nantis· Maxime vero sedere sup so-
liū dnatōem notat: nam sedere sim
pliciter aliqn et humiliatōnem· Cete
rum ut p diximus· qui in pre cubat
delicians· cū pze imperans sedet· ibi
spōsus amabilis· Deniq gl'osus de
us in sanctis suis: mirabilis in maie
state sua· Vidi inquit dnm sedentē
sup soliū excelsu et eleuatū: τ plena
erat omnis terra maiestate eius: τ
ea que sub ipo erāt replebāt tēplū
Que enī sub ipo erāt: Nūquid ipm
q̄ dixerat soliū quālibet excelsum
et eleuatū: sub ipo tn nihilominus
erat: Si enī ipe sup soliū sedēs: soliū
plane sub ipo· Et quō illud reple-
bat tēplū: Dem de qn τ ipa iam ter-
ra omis plena ē maiestate ei⁹: quo
mō tēpluz adhuc vel vnde replet:
Enimuero discе exhis q audis so-
liū nō machinā imaginari corpeā: ꝙ
angelicā intelligere creaturam· Si
enī sedes est sapiētie aia iusti: q̄ di-
gnior sedes angeli sanctis: Hoc pla
ne soliū gl'ie eius· excelsu p naturā:
ꝙ multomagis p gr̄am eleuatum·
Excelsos enī fecit eos natura oditō
nis: eleuatos gr̄a confirmationis: de
qua dr· Verbo dni celi firmati sūt·
Ea igit agmina angeloz· in quibz
sedet de⁹ et q̄ sub ipo fuit tēplum re
plent: licet iam terra ois ipius ple-
na sit maiestate· Vbiq enī r̄g nat·
vbiq imperat: ubiq maiestas ei⁹:
ꝙ gr̄a forte non ita· Nō inquā ubi-
q sic p tātas· sic et volūtas eius· bo-
na et beneplacēs τ pfecta· Alioqn
quid est qđ dicim⁹: fiat volūtas tua
sicut in celo et in terra: Fit enī vo-
lūtas ei⁹ de oib· sit p oēs: nō in oib
tn· In electis spiritibus fit volūtas
dei: qn eis efficitur cū ipo vna volū-
tas· Hec sane adhesio spiritali vnū
spiritum faciens: sicut multitudinis
q̄ credentiū cor vnū et aia vna legi
tur extitisse· Et ea que sub ipo erāt
replebāt templū· Replebāt omni be
nedictōni spirituali: replebāt consola-
tōne diuina: replebāt diuisionibus
gr̄az· Replebāt deniq fructu san
ctificatōnis· sicdem domū tuā dne
decet sanctitudo: replebāt diuersis
carismatū donis· spū sapiētie et intel
lectus· cōsilij et fortitudinis· sciētie
et pietatis: et replebāt illud spū ti-
moris dni· Seraphin stabāt sup illō

Nomen est ordinis angelorꝝ sumi atqꝫ supremi ut merito stare super teros describātur: nisi tñ quālibet ceteris prestet. astāt mihilominus dño pñtanti: deuotū utiqꝫ ministeri um et plenū reuerētie exhibentes. Aliter enī dñi. alitē āgeli: aliter hō mis intelligi nequit statōem. Stat xp̄us p̄ pre zelās. p̄is gḷam q̄rēs: tangꝫ fidel vnigēitꝰ imorꝫ p̄moge nitus: p̄is zelo p̄is adiuuās adop tiuos. Sic illū stephanꝰ stātē vidit: quē habuit adiutorē: sic ꝓpha i ad iutoriū eū surgere p̄cabat. exsur ge inquiēs dñe adiuua nos. Sane angelica statio ministratio ē dicen te ꝓphēta. Milia miliū ministrabāt ei: et decies cētena milia assistebant ei. Nā hoīs quidē stare p̄sistere est i vigore animi. et obduatōe ꝓfiti. Sic moyses stetit in oratōe in cō spectu eiꝰ ut auerteret iram eiꝰ: sic stetit phīnees et placauit. Serap hīm stabāt sup illud. Quid sibi vult qꝫ nōvnū nō pluribꝰ stantes vidisse se phibet ꝓpha: sed duos? Duos si quidē ei apparuisse cōstat ex eo qꝫ secutus adiunxit. Sex ale vni. et sex ale alteri. Et bene. duo stabant. Ve enī soli: qꝝ si ceciderit nō habz subleuātem. Ve tibi supbe spūs: solitudi nis et solitarie p̄sumptōis amator Non stetisti in veritate: expulsus est pes supbie: stare nō potuit. Solus se dere volēs. tangꝫ fulgur cecidisti de celo: nō habitur⁹ aliqñ subleuātez Sex alevm et sex ale alteri. Ad qd multiplicitas ista pennaꝝ? Duabꝰ mḷt velabāt caput eius. et duabꝰ pe dēs: et duabꝰ volabāt. Grāte misse riū. et p̄fūdū utiqꝫ sacramtū. Attē tas in nobis de hac hecvba deside rāt aures: ꝫ multomagis diserta3 in nobis linguā exigēt: maximeqꝫ animū spiritalē. Dico vobis tñ vtcū qꝫ qd sentio: nec sane affirmans di co: ꝫ dilectās quodāmō et opinans Quid enī estimare vetat. deiecto lu cifero ad pugiles excubias sera phīm ostitutos: sic eiecto hoīe teste scriptura. cherubin ad custodiā po suit deꝰ? Nec incōgrue fortitan che rubin flāmeꝰ tradit gladiꝰ. ut a li gno vite incisio piter et incēsio. qui bus nihil carni terribiliꝰ. manū p hibeāt corpalē. Porro seraphīm tā tū alas accipiūt. q̄rum velamine ar ceāt occulū spiritalē. Demqꝫ dua bꝰ mḷt velabāt caput eiꝰ et duabꝰ pedes: ut nec alta dei. nec p̄fūda eiꝰ inquꝰ illevaleat otēplari. Erit cuꝫ revelabitur gḷa dñi: ꝫ nō erit ꝫ ni si factū fuerit añ qd scriptū ē. Tol laē impiꝰ ne videat gḷaz di. Inte rim sane velaē caput. velātur pedes ut mediū q̄dem aliqd eidē impio vi dēdū. ꝫ adimuidēdū utiqꝫ ī mquaē Et velātur alis q̄ nim: rū fic illū ar ceāt: ut istos fustineāt et fustollant Nuerēdū tñ priꝰ qbꝰ alis volare di cātur: qꝝ duabꝰ mḷt volabāt. Nec icōgrue fortitā duas istas. natuē et gre dicimꝰ: p̄sertim cū priꝰ qꝫ ī his ipis etiaz solis celsitudo et eleuatio a nobis fuerit assignata. Viuaci si quidē p naturā intellectu et feruen ti nihilominꝰ affectu p gr̄az in eū q̄ sup ipos ē extēti iugit et itēti: staē q̄dē ut diximꝰ p mnisteriū: ꝫ volā re p studiū phibētur. Licet enī ve lent caput dñi. velēt etiā pedes ꝫ si bi ista nō velāt: magis autē sedule volāt et volitāt ine ista: et alta po tētie eiꝰ. et p̄fūda sapie vestigātes Nec sane scrutatores fūt maiestatis ut pinde oppimanē a gḷa: qꝫ nō mi nus diligāt qꝫ intelligāt: utpote qꝫ ille regit et āgit spūs q̄ scrutaē eē

alta dei. Superbus ille lucifer lucem
p̄ferens noui ign̄e habēs. alteri tā
tū mmiꝝ ale casū facere potuit nō
uolauit. Exultauit enī luciꝰ ille nō
feruidus: nō incensus q̄ seraphim
sonat. Nō ergo stetit qz ostempsit:
ꝫ nec uolare potuit. q̄ p̄supsit. Sus-
stulit eū nature uiuacitas: ꝫ in suaz
plane pnicie: q̄ppe quē defectꝰ gre
moz deiecit. Nec dissimil sane illoz
casui. q̄ cū cognouissent deū nō glo
rificauerūt aut gr̄as egerūt: q̄ tan
dem merito traditi sunt in reprobū
sēsum: ⁊ obscuratū est insipiēs coz
eoz. Demiqz et ipi eoz principi in
terposituꝫ ē uelamē q̄ nulla iam na
tuē uiuacitate ptrāseat: ut ipiꝰ q̄ su
p soliū sedet caput aut pedes ualeat
ituerī. Siq̄dē seraphī stātes ⁊ astā
tes duab⁹ alis caput uelāt duabus
pedes. Nō est corpalis diuina fuba:
nec in formā hoiz mēbris distincta
corpeis. Spūs ē deꝰ: et q̄ d eo dicū
tur spiritaliē uestigāda. Alioq̄n q̄s
nob⁹ reuelabit ꝺ caput ⁊ pedes istos
q̄s gemis alis seraphim uelant: nisi
spūs ipe q̄ nouit oīa q̄ in ea sūt.
et scrutat̄ etiā alta dei? Ego enim
opinoz q̄ in hoc loco capitis nomie
designātur. Itaq; scd̄m hūc sēsum
caput eiꝰ. maiestas eius. ptās eius.
sēpiterna ūtus atq; diuinitas. Ca-
put eius iuxta illud ꝓphēticū: iusti
cia tua sic mōtes dei. Nēpe q̄d sequi
tur iudicia tua abyssus multa nō in
cōgrue forte uidebit̄ pdū posse ap
pellatōe signarī. Sūt enī uelut qui-
dā pedes eiꝰ. inuestigabiles uie eiꝰ.
inscrutabilia iudicia eiꝰ ꝓfundū sa
pietie eiꝰ: et irrepḧensibilis scientā.
ꝫ incōprehēsibilis dispositō eiꝰ. Ad
hos pedes ipe q̄ dñice incarnatōis
misteriū spēaliter cognoscit̄ ptine-
re: et oīs piter opatio nr̄e salutis
Cernere est q̄ sit iusticia illa sublī-
mis: quā sic montes dei ꝓphēta esse
miratur. Nostra enī si qua est hūi-
lis iusticia: recta fortitan. sed nō pu
ra. Nisi forte meliores nos esse cre-
dimus q̄z patres nostros: q̄ nō mi-
nus. veraciter q̄z humiliter aiebāt
Omnes iusticie nostre tanq̄z pānus
menstruate mlieris. Quomodo enī
pura iusticia: ubi adhuc non potest
culpa deesse? Recta ꝓinde interim
uideri potest iusticia hominum. si ea
men peccato non cōsentiāt: ut non
regnet in eorum mortali corpore.
Nam p̄mi hois in mitio quidē non
modo recta ꝫ etiā pura fuit: q̄z diu
ei datum est nec sentire peccatum.
Ceterū hec ipa q̄m firma nō fuit.
et puritatē facile pdidit: et ne ipsā
q̄ retinuit rectitudinez suam. Sane
apud angelos iusticia recta. pura ⁊
firma est: sublimis quidē: ꝫ adhuc
lōge inferioz q̄z diuina. Nō em̄ ina
ta ē eis ꝫ a deo collata ado ut nata
ipa. q̄ ex se ē. nō mō iusticie ꝫ etiaz
iniusticie capax inueniatur. Nūqd
nō ista ē p̄uitas quedā. quā in ange
lis suis uera illa iusticia legitur in-
uenisse? Non enim iustificabitur in
conspectu tuo oīs uiuens: ait is q̄
dei iusticiā minime ignorabat. Nec
ait omnis uiuens forte. ut ne ipsos
angelicos eum noueris spiritus ex
cepisse. Viuūt et ipi tanto uerius
quanto ꝓpius astant ei. apud quē
est fons uite. Nihilominus etiaz iu
sti sunt. sed ex eo. non coram eo mu
nere eius: non in eiꝰ cōpatiōe. Ip-
se enim sibi iusticia est: cuius volun
tas non tam equa q̄z ipsa equitas.
Et utraq; n̄ aliud q̄z ipa substātia
est. Illa ergo iusticia uerissime sic
mōs ē. q̄ recta ē. pura est. firma ē:

et ut ita dixerim etiã substãtiuã ẽ. Quãta in hoc capite latet altitudo. quãta gla est: quãtaq; sublimitas in ls tam vmbroso et odenso monte reposita. Quibꝫ tñ putam⁹ alis hoc caput seraphim velãt: ut nulla sue subtilitate nature. nulla ratõms pspicacitate nequã oculꝰ in illiꝰ ꝗat irrũpeveri luminis claritatẽ? Duabus infallor alis sue vicꝫ ipozꝫ gle felicitatis. Ineffabilit siquidẽ delectãtur in ãmiratõe ꝺtẽplationis illius: nec minus glanẽ in ipius veneratõe. Imiquꝰ ille ãmiratõnẽ q̃dẽ sed nõ veneratõem habẽs. qz subdi noluit pveneratõez: figi nõ maluit pãmiratõem. Demq; ãmiratõnem ipam in emulatõez ouẽtit: nec venerari dignatus. sed conatus ẽ imitari. Quã melꝰ seraphim sua ipa ammiratõne felices. veneratõne etiam venerabiles fiũt: verã in ipo hñtes glam cui fuire regnare ẽ: et apud quẽ ois q̃ se hũiliat exaltat. Et nũc audi quẽadmodum his duabꝰ alis ipm qꝺ dixim⁹ caput dñi. ne iniquꝰ ille inspiciat velare seraphim videantur. Quotiẽs eni furfum dirigit aciem. in angelicam statim felicitatem ꝛ gla malignus offendit: et offendit oculum pessimꝰ humor. liuor ꝓius: ut penetrare vltra non possit. Sic mirũ quasi gemio quodam velamine. ne sublimioza pspiciat inuidus ꝓpediẽ. ad illoꝝ quos superiores habere volet: mõ q̃dẽ felicitatẽ. mõ gla. mõ utrãq; simul. reuerberata acie ꝺtrabescẽs. Quis eni tã grauis prurit⁹ oculi q̃ inuidia est? Necvero alis liuor inuidus q̃ aliena gla et felictitate torquetur. Miseria eni ut aiunt inuidia caret. Sed et pdes dñi q̃ꝺ mirũ impenetrabilẽ iuditiorũ ei⁹ abissũ. et dispositõis ei⁹ dixim⁹ vias inuestigabiles designari: duabꝰ eque alis velãt seraphim. Ego aũt dico prudẽtia et felicitate. Cũ eni et fideles piter mistri sint ꝛ prudẽtes. sic diuina negotia gerũt et saluti ꝓuident ele ctoꝝ. ut malignus ille dep̃hendere oñino non possit. Et hoc pdũ vela mẽto factũ reor. ut nesciẽs dñm gle fecerit crucifigi: ex ls quotidie fieri ur salutis nre negotijs. ignorans seruiat et inuitus: sero postmodum plãgens q; dum obesse voluit. inuentus est ꝓfuisse. Sic mirũ p am ministratorios spũs illuditur eius astutie. q; et fideles sint q̃ detegẽ nolint: et prudẽtes qui norint regere diuina erga nos ꝓuidẽtie et dispositõms archana. Ceterũ sicut e supremis duabꝰ alis. nequissim⁹ ille ammiratõnem habuit. ꝛ nõ veneratõem ut dix mus: sic e medijs q̃ spiritalẽ ei intellectũ natura ꝛ nõ etiã gr̃a affectũ dedit: ꝛ mhilõm⁹ exi timis istis. facile satis animaduertere ẽ q̃ inuẽtus sit fidelitatis expers: nõ aũt fikiter caruisse prudentia. Nisi tu forte aliũ aliquẽ putas esse q̃ dictus ẽ calidior cũctis aiantibꝰ serpens. Forte etiã nõ incõgrue dicim⁹ qm̃ ego ipo. tam irreuocabilis casus eius. irrepabilisq; collisio fuerit: q; ex hijs q̃s dixim⁹ alis. fic in pte dextera nulla affuerit: sic i leua nulla ꝺfuerit. Nõ ita sane duo illi quos ꝓphetica nob⁹ visio cõmẽdauit stãtes. ꝛ astãtes es dño maiestatis. Cui⁹ etiã duabꝰ ut dictũ ẽ alis caput velãt. ipa eꝺem sua ãmiratõe in qua delectãtur felicit: ac veneratõne. in qua sublimiter gloriantur. Duabꝰ eẽ pedes: fidelitate vicꝫ atq; prudẽtia. Pozo duabꝰ velãt: natuẽ ut dixim⁹ pspicatia: ꝛ efficacia gr̃e

Sane mediam quasi quandam longitudinem nubam visibilemq; re=
Imquũt: longanimitatẽ dico et benignitatẽ dei ad penitẽtiã hoies in
uitãtis. Oñibo enĩ cernere ẽ quẽad modũ solẽ suũ super bonos ⁊ malos
oriri faciat. et pluat sup iustos ⁊ in
iustos. Hac nimirũ caritate verus
ille salomon quasi q̃dam media sua
dstrauit ꝓpter filias ihr̃m: ut q̃bo
altiora se querere ⁊ pfũda vestgia
rẽ non licet in his saltẽ mediis va=
leãt exerceri: et ad sublimiũ subtili
umq; exinde rerũ dtemplatõne p=
moueri aliquãdo mereãtur. Ceterũ
nequissimus ille ex visione et in pre
senti torquetur acri9: et grauiꝰ cru
ciabitur in futuro. Primũ q̃dem ꝙ
ipam nobis lõgamimitatẽ benigni
tatis muideat: deinde ꝙ nequaq̃ fi=
biipi hac saltẽ occasione puideat:
vt ad penitentiã adducatur.

Sermo de sancto Martino epõ.

Vto sermonẽ a nobis expe=
tit tam vester iste ouentus.
q̃ aduẽtus harũ honorabi
liũ psonarũ. quas de longinquo gra
tulam̃ adesse. Sane audirẽ eos ipse
libẽtius: ꝙ qm̃ eligũt imo et exigũt
magis ut loquar: mihi si nõ licet au
dire eos: eis necesse est obaudire.
Eq̃dem viuus ẽ nobis ꝑmo. tã mul
ta mãsuetudo eorum: qua videlicet
meritis sanctiores. dignitate supio
res. sapiẽtia locupletiores: nõ mo=
do ad visitãdos ꝙ etiã ad audiẽdos
nos dignitati sũt declinare. Efficax
eruditio et omni digna acceptõe do
ctrina. Siq̃dem non vbõ et lingua:
sed ope et veritate nos ammonent.
imitatores suos esse fiẽ ipi sũt xpi: ⁊
discere qd ab ipo utiq; didicerunt:
mites et hũiles corde. Sic maria eli
zabet petijt. cõiugatã vgo ancillaꝫ
dña: pcursoris mrem iudicis mat:
dei genitrix seruuli genericem. Sic
postmodũ ihs etiam ipe iohannem
adijt. et adijt baptisandus. utpote
quẽ decebat implere oẽm iustitiaꝫ.
Vos q̃q; reuerẽdi pres deteriorẽ vo
bis nõ facitis ptẽ viam. Ad audiẽ
dum q̃ppe etiã ꝙ ad loquẽdũ velo=
ciores. cẽ mẽ ipos q̃vio magis egu=
erãt documẽto. Mã nos q̃dẽ qz oẽm
nõ possum9 implẽ iustitiã. vel nõnul
lã vobis exhibere curam9: iustũ esse
nõ ignorãtes: mferiorez superioribus
obedire. Sed vñ loquamur? Mõ de
terra est de terra loq̃tur: ait vox il=
la clamãtis. De terra ergo loqui=
mur: qz de terra subsistim9 ⁊ in ẽra.
Audite quinq; terrigene et filij ho=
minũ: vobis dicim9. et de vobis. In
terra orimur. in terra morimur: in
terra morimur. reuertẽtes in eã vñ
sumus assumpti. Dic nobis angu=
st9 introit9: mora breuis: sola mors
certa. Cogit̃ totus orbz iudicium
portare quod meruit. Dilatatus est
vehementer: multiplicatus est: ⁊ re
pleuit terrã. Attñ velit nolit quãtũ
cũq; recalcitret: vniuersus adhuc
fert sententiã quã excepit. Terra
mq̃t es: ⁊ in ẽrã ibis. Grauis eq̃dẽ sẽ
tẽtia: ꝙ nõ sine grãdi misedie tẽpe
ramẽto. Dura admodũ sed si me
rita penses: indulgẽtie plena. Siqui
dem non minus iuste peccãti dicere
tur terra eras: sed ex hoc sub terrã
ibis. Justus foret etiã tũc: iustus to
minus ⁊ laudabilis inmis. Dignus
plane q̃ laudaret: ꝙ nõ ego ydone9
q̃ laudarẽ. Alioq̃n tũc q̃q; nihilomi
n9 vere dicẽ. si tñ dicẽ posse: iust9 es
dñe: et rectũ iudiciũ tuũ. At nõ ifer
n9 confitebit̃ tibi: neq; mors laudabit

te: ꝫ nos ꝙ viuimus bñdicim⁹ dñm.
Pepcisti ergo creature tue: pepci-
sti glorie nois tui: ut descendentē de
iherusalē. minime tñ usq; in iericho
patereris abduci. Semiuiu⁹ adhuc
relictus in via semi laudare possum:
ubi totus vixero. ibi totus erumpaz
in laudē: et dicēt oīa ossa mea do-
mine quis similis tibi. Propter hoc
nēpe cū iratus fuisses misericordie memi
misti: nō damnās hominē in loco pe-
nitōis: ꝫ in loco afflictōis humi-
lians. Quid causaris homo: qđ sen-
tentiā ꝙreris duriorē? Terre adit⁹
es factus e terra: ut ipsa tibi sit pa-
tria. ꝙ materia fuit. Sed audiē inq-
es velim: qz spūs est ad spūm ibis.
Si quidē etiā spūs sū. qđ ad animam
ptinet: nec portionē hanc mei dubi-
tauerim portōnē. Audiui sane ab a-
postolo. qz dñs spūs est: et ab ipso
domio. quia spiritus est deus. Nec
mō spūs: ꝫ et spūuz pr̄. Vt qđ ꝫ te
net me mat carns qz caro ex pte:
spūum p̄ nō recepit. cū ex pte sim
spūs? Scio scio: agit hoc nō tā sub-
stātia ipa: ꝫ culpa. Sic eni petōres
spūs int celū ⁊ ira ventosū ꝫ medi
um tenent vñ et ptātes hui⁹ aeris
noiantur: sic petā nra int nos⁊ dū
sepāt: iter creatorē pzemq; spūum.
et spiritalē utiq; creaturā. Traxit
aiam corpus in regionē sua: et ecce
pualēs oppzimit pegrinā. Factū ē
nēpe talentū plūbi: nō aliūde tñ: mi-
si qz sedet miqtas sup illud. Corpus
eni aggrauat aiam ꝫ utiq; qđ corrū-
pit: corrūpit aūt: imo etiā apso te-
ste mortuū est ꝓpter petm̄. Itaq;
licet quodāmodo celū sit hō celesti-
bo fine dubio spiritibo fitis. substan-
tia sit et forma: fuba quidem qm̄ spi
ritalis. formavero qz ratōnalis est:
mīme tñ iā leuare eū duo ista suffi
ciūt: ut mereatur audire qz celū es
⁊ in celū ibis. Frustra gletur. de li
bertate arbitrij. que in mēte ē: cap
tiuus ducit in legē peccati. q in car
ne ē. Nā⁊ si fortitan videret duplex
funiculus posse alteri eq; duplici p
ualere: utvidelicet quē sibi terra ge
mino quodā iure. tanꝫ pria piter
et materia vendicat: ob gemmam
mihilominꝰ q̄ pdicta est. substantie
sez et forme filitudinē celū qz reci-
piat ut celestē: ꝫ iam triplicatus in-
ferior ille et deorsū trahēs pctō eq
dez accedēte funiculus. mi illinc qz
occurrerit gra nō rūpet. Sane vbi
illa affuerit: haud dubium. quin sal
uatur facile grauis iste quo trahi-
mur: imo quē trahim⁹ funicul⁹ mi-
quitatis. Nec eni inter nos et deum
non sepans interuenit: ꝫ reparans
⁊ cōiūgens. Itaq; ibo mihi ad mō
tem gre et colles miseratōnū: quos
thesauros oēs repositos audio pe-
nes xpm. Ibo ad eū qui plenus est
gre et veritatis: si forte accipiaz ali
quid de plenitudine illa: imo si for-
te accipiar in plēitudinē illā: ut cū
ceteris aliqñ mēbris occurrā in mē
suā etatis plenitudinis xpi. Nemo
quippe ascēdit in celū: nisi q descen-
dit de celo. Fidelissim⁹ plane et be-
nignissim⁹ mediator: q quidē nō di-
screuit. ꝫ fecit utraq; vnū: medium
parietē macerie soluēs bonās nob
oia delicta: delens qđ aduersuz nos
erat. cirographuz decreti qđ erat
cōtrarium nobis. et ipm tulit de me
dio affigēs illud cruci: exspolians
principatus ⁊ ptātes traduxit con
fidēter palam triumphās illos: paci
ficansq; p sanguinē suū que fuit in
celo ⁊ q sup ram. Propter hāc nē
pe salutē. quā i medio ere erat ope
tur⁹: nō offesti sub era posuit hoiez.

ficut pcceando meruerat: ꝙ in terra
Siquidē refpirādū ē nob et nullate
nus deſperādū: donec in era adhuc
interim oſtituti: z fuſpicē celū poſſu
mus: et fuſcipe data optima et do
na pfcā deſurſū a pre lumīū: a pa
tre ſpirituū: a pie miſcdiaz. ſMā et
ꝓpterea rectū fecit hoiem: etiā cor
pore ipo: et os hominī ſublime de
dit: cū pna utiq; ſpectēt aiantia ce
tera erā: ut attollens ad ſidera vul
tus illo ſuſpiret: vbi tam brām et p
hennē ſpicit manſiōem. ſMonne eni
pie et fideliter intuētibo nob: vbe
mītiſſimū quoddā mcētiuū amoris
et puocatio fraglātiſſimi deſideriꝫ
eſt viſio ipa tam lucidiſſime regio
nis? ſMō fūt ſtelle celi ſimiles glebis
terre. Inter ſpēdorem ſolis et cali
ginē ſoli huiꝰ nō parua diſtātia ē.
Forte tñ hic q; nōnulla. ꝙ i ſuo ge
nere pulcra videnē: et ſ ipa vndiq;
mixta. nō pulcris: ut aurum in luto
gēma in ſterquilinio: liliū inter ſpi
nas. Tota pulcra es patria mea: et
macula nō eſt in te: tota pulcra es.
abſq; eo qđ intrinſecus latet. Quid
illud? ſMēpe illi beati angelici ſpūs
et aie ſāctoz: que iam ingredi me
ruerūt. in locū tabernaculi ammi
rabilis u'q; ad domū dei. Sicut eniz
fūt corpa terreſtria. ſic fūt z corpa
celeſtia: ꝙ longe vero alia celeſtiuz
gloria. q; terreſtrium: ſic ſunt cele
ſtes ſpiritus z terreſtres. nec mīnor
ſane diſtantia inter eos. Angeli.
archangeli. virtutes. pncipa
tus. et ptātes. dñatōes thromi. che
rubīn z ſeraphīn. Bene nōia noui.
Forte hoc totū eſt. Quid enim am
plius capiā terrigena de celeſtibo:
carnalis hō de ſpūalibo et diuinis?
Verūtñ et ſi ignoro qđ lateat i hīs
tātis appellatōibo: illud equidē cer
tiſſime noui. q; magnuz et mirabile
aliquid ſub hac tāta verboꝝ maie
ſtate clauſū ſit. et ſignatū. ſNon ſine
cauſa celū hoc dicitur: plane eximi
um neſcio. qđ celatur in eo. C[illegible]
imq; ſ tñ nō negaē fidei uſque q[illegible]
Videre enī nobiſ datur in era ipaz
exterioꝛē celi pulcritudinē. non ad
ire. interna q; gloriā ſecretoꝝ eiꝰ.
et ſi nō cōprehendere cōceditur vel
audire. Videmus patriaz ꝙ a lōge
ſalutamus: adoramus illas delicias:
non guſtamus. Enimuero non ſine
cauſa vnigenitus qui eſt in ſinu pa
tris. ipe nobis in regione hac vm
bre moꝛtis quaz inhabitamus cele
ſtium gloriā ſpirituū ſane per fidez
enarrat: corporū vero p ſpeciez māi
feſtat. Audi mḡt filia z vide. Et fa
ctum eſt. ſMuoꝛū iſta? Inclina aie
aurē tuā: et obliuiſcere ppm tuum
z domū pris tui. Vult nos ponē otu
macia: diſcere obedientiaz apprehē
dere diſciplinā. Vult nos etiā obli
uiſci poſteriora. deſpicere inferiora.
terrenos moꝛes et vicia gemina de
ſerere. celeſtia ſapere: ſupna q̄rere:
anteriozibo inhiare. Vult z illū tm
decoꝛem domus ſue ingenuā ocupi
ſcere creaturā: quo ſez in eādē ima
ginē tranſformetur de claritate in
claritatē. tanq; a dñi ſpiritu: ac per
inde ocupiſcat etiā rex decoꝛē illius
vtiq; ſpiritalē. Sed in quo vifūs ille
inquies vel auditus inclmare me au
rem et obaudire monet? ſMā q; de
fideriū pariat manifeſtū eſt. Sane
ergo cōfidera vniuerſā hāc celeſti
um gloriam coꝛporuz inceſſanter le
gibus obtpare diuinis: nec vnq; fi
bi poſitas i tā otinui motibo metas
excedere tēporuz: aut locorum ter
minos tranſgredi conſtitutoſ. Sed
et ipſos ſpiritus tam ſublimes audi

oēs aīmministratorios esse in ministeriū mitti dignātissimus · uti ne indignum dicā: minime tñ puto reperies in scripturis · aliqñ quēq illorū vel ostradixisse mittēti: vt erga ipsos tam inferiores se ꝑpter quos in ministeriuz mittebātur · saltē tenuiter fuisse cōmotū · Exempla sūt obediētie si diligēter attēdas: eo sane acceptabiliora: quo in materia digniori · Sz noui q̄d ad ista submurmurat sensus hois et cogitatō prona semp ad malū · Quid tu mihi inquit elemētoz ꝓponis obedientiaz supnorū? Quasi vero aut sensus vllus in eis · aut ulla vigeat deliberatio ratōnis: et nō potius agi ipa · q̄ agere videātur · Quid vero vel ipsorū āgeloz obediētiā fic cōmēdas? Sentiūt q̄dem angeli sed delectabilia sola: obedientes eq̄dez creatori: ꝙ tā felici q̄ facili uolūtate · Quid mi obediāt? Semp eñ vidēt faciem pris: quē videre pfecta btitudo: eēna gria · sūma voluptas est · Produc nobis dñe prīarchas et ꝓphetas viros obediētes p̄ceptis tuis: obediētes ex uolūtate: obedientes contra ꝓpriā uolūtatē · Factū est · Exhibetur inquā nobis vt ceteros breuitatis causā ptereā: exhibeē inquā nobis abrahaz ad p̄ceptū dñi exiens de terra sua: eiciens ancillā et filium eiꝰ: etiā carissimū filiū isaac immolare patus · Quid hic hūana astutia poterit cauillaris? Forte rñdeat · qñ multphariē multisq modis appares eis deꝰ · suscipiebaē hospitio: ptcipabat cōuiuio: aiabat alloquio: instruebat osilio: donabat filis: illustrabat victoris: diuitis cumulabat · Quid dices cū venerit xps factus obediens p̄i usq ad mortem: mortem aūt crucis? Multū inq̄t per oēm modū · Nñ eni vnigenituz dei pris · dei vtutem et dei sapientiā christum: qñ presumerem emularis? Oblatus est qz ipse voluit: qñ et quantum voluit passus est · utpote verus quidez hō: ꝙ verus nihilominus deus · Imo vero ne ipsā aplicam obediētiā afferas velim: quos nimiruz iuxta ꝓphēticaz ꝓmissionem oculis suis vidisse cōstat p̄ceptoreꝫ suū: et auribz suis vocē audisse monētis Nñ et vnus eoz expressius scribēs ait · Quod vidimꝰ et audiuimus · qđ pspeximus oculis nris: et manꝰ nre palpauerūt de verbo vite · Quidni relinquerēt oīa: quidni ad omnia sequerēē tāte: presentiā maiestatis? Quid ego non facerem: si mihi eadem copia prestaretur? Sed non fecit taliter omni natōni: nō preeunti vtiq: non sequenti? Siquidē ut multi reges optauerūt videre et nō viderūt: sic nihilominus venerūt iam dies · qñ desiderēmꝰ videre diē vnuz filiū hois: nec tñ mereamur · Oportune ergo iam martinus ad mediū veniat: ut de medio fiat occasio peccatoz · Nodie eni ille p oia similis nobis plane et sensibilis et passibilis: ꝙ et lōge post illa patriarchalium et ꝓphēticaz tpa visionū · et hō purꝰ nihil de natura diuinitatis habēs credēs aūt in eū · quē nō vidit: plenus fructu obediētie · et vtutū locuples solū deseruit · polū subiit: terre cōmendās qđ habebat e ra: spūm dirigēs ad p̄rem spirituū: cui fideliter in adoptōnis spū deseruit · Nō fuit celeste corpus sed nec spūs quidem celestis: ratōnale aīal etiam et mortale: terrigena · filius hois · In ra natꝰ ē · in ra educatꝰ · in ra exercitatꝰ et pbatꝰ: in ra etiā osūmatꝰ · Nec vo prīarcha erat: aut vnus

ex prophetis· De q̄bus sane in eua
gelio veritas ait: quia lex t prophe
ta vsq; ad iohannem· Multomagis
non erat ipse christus: ꝫ erat tamē
xp̄us in ipso: haud aliter utiq; ꝑ p
fidem· Enimuero iuxta hūc modū
etiā modo prope est verbuz in corde
tuo et in ore tuo: tm̄ si recto quefie
ris corde· Nempe apls interptante
verbuz fidei istud ē de quo moyses
ait· Vnde et alibi idē apls ihūs cri
stus inquit heri et hodie: et in eter
nū· Hesternū quidē ab initio seculi
usq; ad dn̄icam ascensionē: hodier
nū vero diē exinde usq; ad seculi cō
sūmatōem: porro eternuz intelli ge
post cōmunē oim resurrectionem·
Nulli horum deest xp̄us: nulli deest
ihūs: nulli deest vnctio· nulli salus·
Patriarchis t ꝓphetis in visiōe ex
hibitus est: apostolis in hūanitate:
martino in fide: angelis iam in spe
cie· Nuā sane speciē t electis oibus
ostensurū sese ꝓmiserat: nō q̄dē ho
die: ꝫ in eternū· Demiq; iam trāsie
rat heri: iam illud nr̄m illuxerat ho
diernū: cū apli loq̄rentur· Et si co
gnouim⁹ xp̄m scd̄m carnē: ꝫ iā nūc
nō nouim⁹· Videt tm̄ etiā in ꝟ ma
ne de carnibꝫ agni nō nihil esse ser
uatū: ꝫ q̄d residuū est vtiq; iam dat
igni: q̄d videlicet usq; hodie eadem
caro nobis: ꝫ spiritaliter utiq; non
carnaliter exhibeat·. Neq; em̄ ē ꝙ
caulemur nr̄o huic negatā tpi: siue
eā q̄ ad pīes veteris testamti facta
apparitōem: siue eam que apostolis
exhibita ē p̄sentiā carnis ei⁹· Siqui
dez fidelie ꝟsiderātibꝫ neutrā deesse
liq̄bit· Adest em̄ nobis etiā nūc car
nis ipius vera substātia haud dubi
um sane quin in sacramento: assunt
reuelatōnes· ꝫ in spiritu t vtute: ut
tpi gratie q̄d nunc est nihil in vlla
gra deesse ꝓbet· Deniq; nec ocul⁹
vidit· nec auris audiuit nec i cor hois
ascēdit q̄ ꝑparauit de⁹ diligentibus
se: nobis tm̄ reuelauit p spūm suum·
Nec mireris ꝙ carnales eis manife
statōes exhibuit: qui carnalē ei⁹ p̄
stolabātur aduentū· Nobis em̄ tan
to efficacior gra· et reuelatio dig
nior necessaria est: quāto mirirū ex
cellētiora cōstat esse que exspecta
mus· Itaq; ut sup̄ dixim⁹ martin⁹
iste xp̄us nō fuit sed tamē xp̄m ha
buit: nō quomodo angeli in presen
tia maiestatis· nō quomodo aposto
li in visiōe hūanitatis· nō quō olim
locutus est in visione sanctis suis: ꝫ
quō eū etiā nūc habet eccia in fide
et sacramētis· Nō erat ille lux: ꝫ lu
cerna plane ardens et lucēs· De io
hāne dictū ē: ꝫ si illū ꝓtulero puto
dicetis· Maxim⁹ hoim ē· pl⁹ ꝙ pro
pheta ē: etiā angelus ē dei p̄is· fiē
ipse testatur· Ecce mitto angelum
meū t cetera· Et martinus lucerna
erat ardēs et lucēs: eū saltem nō pi
geat imitari· Sz imitari in eo q̄d ē
imitabile: nō āt q̄d mirabile exhibe
tur· Ad mēsā diuitis sedes hodie: di
ligēter obsidera que tibi apponūtur·
Discerne inter cibos: et vasa ciborū
Illos em̄ iuberis tollere: ꝫ non illa·
Diues est iste martinus: diues i me
ritis: diues in miraculis: diues in vir
tutibꝫ: diues in signis· Diligēter er
go cōsidera· q̄ apponūtur tibi: que
nam videlicet ad āmiratōnem: q̄ ve
ro ad imitatōnem· Aut certe q: se
quiē in scptura illa· qm̄ talia opor
tet te ꝑparare: diligenter cōsidera
quid apponitur: t in quo· Suscitauit
martinus tres mortuos: q̄tos nimi
rū saluatorē legēat fuscitasse· Red
dit visū cecis· surdis auditū: mutis lo
q̄lā: claudis gressū: aridis sōspitatē·

Euasit diuina virtute pricula: ꝑrij
corpis obice flāmas repulit: īmane
sacrilege machīne molē colūna pa-
rili celo descendēte ꝑstrauit: lepro-
sū mūdauit oculo: curauit oleo pa-
raliticā: demones vicit: angelos vi-
dit: futura ꝓuidit. Verū hec q̄dē ce
teraq; eiusmodi altissima que fecit
magnalia: quidni mirifica q̄dāvasa
dixeri diuitis hui⁹: auro ꝯuia: gē-
mis micātia: pariterq; materia to-
pere ꝓciosa. Noli īm his saporez q̄rē
sed mirari splendorē. Luceat īm hu
iusmōi lucerna nostra: ut īm lumine
ei⁹ videamus lumen: quod q̄dez pu
rū ꝓut īm se est necdum ꝓuales īm
tueri. Non eni est iste lux: ꝫ ut testi-
monū phibeat de lumie: ꝛ apparīat
tibi interim gloriosus de⁹ īm sancto
suo duz non potes ad gloriam eius
sicut est īm seipso. Ceteruz ne puta-
ueris ornatus quidez martini lāpa-
des. ꝫ vacuas mueniri. nō est fatua
virgo. habet īm vasis oleuz: habet
vinū īm fialis: habet mira parapsi-
des istas ciboruz copiaz. delicias vti
q; spīritales: ut nō modo videant et
mirētur. ꝫ edāt pauperes ꝛ saturēt:
atq; īm illis quidez dominū laudēt:
porro īm his viuāt corda eorū. Alio
quin quomodo mortui laudabūt te
dominē? Vt ergo fit iocūda decora
q; laudatō īm ammiratōne etiaz vi-
uant ex imitatōne: et ut auidius fu-
māt delicias: ipsas q; diuitias curio
sius contemplent. Sic nimiruz īter
splendorez ꝛ feruorez lucerne huius
vicarijs quibusdā affectibz discurrē
dū: vt nobis alter ex altero cōmen
det: et ex mutua collatōe vterq; cō
placitior fiat. Siq̄dē humilis fuit ꝛ
spū paup iste martinus: sicut euiden
tissime ꝓbat effect⁹ ipe diuine gre:
quā ꝓfcō tā multā. nisi multū hūili
non debisset. Vt tamen pauca vir-
tutū eius indicia promam paupem
illū spīritu beatus nouit hilarius:
cum imponere ei diaconatus offici-
um temptans nec ꝑualens q; indig
num sese ꝓferatur: exorcistaz eū
esse precepit: in quo quidez locus i-
iurie videretur: sciēs nimirū q; hū
liorem ordinatōnem minime repu
diaret. Pauper fuit. veste sordid⁹.
crine incultus facie despicabilis: q̄
quidem licet īm electōne eius a q̄bus
dam maliuolis obiecta fuissent: et ī
ipo tñ episcopatu sicut scriptū est
penitus non mutauit. Demq; quia
vere pauper fuit spīritu: martinus
pauper et modicus meruit nomina
ri. Audi vero māsuetudinē ei⁹: suo
illo sulpitio sic scribente. Tantam
aduersus oēs iniurias patientiaz
assūpserat: ut cū esset sūmus sacer
dos impune etiā ab infimis clericis
lederetur: nec ꝓpter ib eos aut lo-
co vnq; amouerit. aut a sua quātuz
īm ipso fuit caritate repulerit: qđ q̄
dem īm bndictio manifeste ꝓbatum.
oēs vos arbitror memīsse. Eū nē
pe ex ommib sibi successorē elegit:
ꝛ de tanta post futura aduersitate
premonuit. Postremo īm fide et le
nitate ipsi⁹ sanctū fecit illū: ad cu-
ius os aurefue fuerant: cum respō-
deret homini qui de eo scīscitabat.
Si illum delirum queris: ꝓspice emi
nus. Ecce celum solito. ficut amens
respicit. Crebro siquidez homo dei.
vtpote terrā despiciens. celum suspi
ciebat. Nempe sciebat ad hoc sese
ut supra memīmus recta īm corpe
accepisse staturaz: sciebat illic esse
thesauruz suum: sciebat illic sedere
īm patris dextera xp̄m suū: sciebat
nunq; sese donec illuc puenīret qđ
desiderabat assecuturum. Vnde ꝛ

hoc ipsum q̄ delirus vocabaē in terra merito non attendit: cuius mirum ouersatio esset in celis: cui⁹ cuius i capite suo Sane illuc etiā lacrie ei⁹ a maxilla ascēdere cōsueuerāt: quibꝫ sic abūdabat: ut soleret pro illoꝝ q̄ qui obtrectatores sui vidēbātur flere peccatis. Sane quātū iustitiam eurierit: tum in ceteris ei⁹ actibꝫ. tum spēaliter in ydolatrie persecutōne pbatū est: in tēploꝝ destructōne: in statuarū deiectōne: in successione lucoꝝ. Vbi sē q̄ aliquā do non est veritus dare discremini: vt occasio tanti crimmis de medio tolleretur. Nam misericordē⁹ eu⁹ in paupe se exptū saluator ipe apud angelos glorieba: datam sibi me dietatem vestis ostentans. Vtinaz nobis etiaz miseris apud summum iudicem in cuius admirabile tabernaculum intoiuit misericordiam illā exhibere dignetur: qua et illos olim morti destinatos et tormentis varijs deputatos eripuit: p quibus ante tertiem iudicis ianuā nocte media scribitur iacuisse. Nuomō enim non audiet eum nūc. qui tūc q̄ fecit audiri? Porro mūdicia cordis ei⁹ illud vel maxie indicat: q̄ nō ē ofus inimico loquēs in porta: nihil in me funeste reperies: abrahe me finus recipit. Nam in ope pacificoꝝ felicie plane ofūmans labores suos: licet dierū suoꝝ finē nō ignoraret. clericos tñ adijt dissidētes. inter q̄s reformata pace in pace ipe quieuit. Ceterum psecutōes quas sustinuit ꝓpter iusticiā longū est numerare: quō apud iulianū augustū ciuitati vuāgionem intrepidus. imo et illato terroze ostātioz custodie mancipat⁹ est ut inermis postero die barbaris opponeret: quō circa alpes sub securi quā in vertice eius latro vibrabat securissimus fuit: quō illū mediolani auxētius arrianus q̄ui. ter insectatus. multisq̄ appetitum iniurijs tandem de ciuitate exturbauit: quō et alibi pri⁹ aduersus sacerdotū pfidias acerrime pugnās supplicijs affectus. publice virgis cesus: inde q̄ exire cōpulsus est: quō item in cuiusdā fam euersione cum gentilis eum stricto gladio petere nudā ceruicē pbuit pcussuro. donec ille extollēs ad ictū dexterā cecidit resupinus: quō alter eum cū cultro ferire voluit: q̄ ferrū de manbꝫ eius elapsū. repente disparuit. Pro q̄bꝫ oñibꝫ dubiuz non est multipliciter coronari eum: qui quidē et si non sē mel effectu ofumate passionis: sed tociēs martir fuit affectu deuotissime volūtatis. Cōmedite iam amici et bibite: et mebriammini carissimi. Sic enī viuit: et in talibꝫ vita spūs vri. Nisi forte beatos pdicat sermo diuinus. qui mortuos suscitāt. cecos illūinat. morbidos sanant. leprosos mūdant. paliticos curāt. demonibꝫ imperāt. futura pnūciant. mirabiliter coruscāt: et nō magis paupes spū. mites. lugētes. esuriētes. et sitiētes iusticiā. misericordes. mundicordes. pacificos: psecutōnem ꝓpter iusticiā sustinētes. Ignoscite mihi fratres: exēplum obediētie paulomin⁹ pteriui: q̄d quidē vel solū iuxta prepositū ordinē in martino q̄ nob cōuenit exhiberi. Sane morā facim⁹: q̄ ut arbitror bonū ē nos h eē: tardius enī hodie venim⁹ ad martinum. Dñe mqt si adhuc pplo tuo sum necessarius: nō recuso laborē: fiat volūtas tua. O vera sanctissimā aiam: o mestimabilē caritatē: o obediētiaz singularē. Bonū certamē certasti.

cursum consummasti. fidem seruasti. de reliquo supest tibi corona iustitie quā reddet tibi hodie iustꝰ iudex: et adhuc dicis nō recuso laborem: fiat voluntas tua. Obtulisti plane isaac vnicū illū quē diligis. qđ ite est iugulasti: immolasti singulare gaudiū pia deuotione: patus redire iterū in pericula. innouare certamina. denuo subire laborē fustine re tribulatiōem. p longare temptatiōnem: demde differri adhuc ab illa tanta felicitate et diu desiderata societate spūum btōꝝ: atq; in huiꝰ mōtalitatis erūna sab ipo introitu gla ꝛuocari: postremo qđ maximū est a xpo tuo pegrinari diutius. si modo ipe voluisset. Nec sane dubiū. quin amplior est gratiā mereat: q paratū se exhibet etiā ante māda tū: ꝙ qui obedire satagit post mādatum. Magna quidem obedientia vestra angeli sancti: ꝛ quod dicere audeā pace vra nescio an inueniat in vobis. quis ꝙ paratus in tale ali qñ ministeriuz mitti: in quo necesse habeat nonvidere faciē prīs. Magnū est petre ꝙ dnm secuturꝰ omia rliquisti: ꝛ audiui te in mōte dicētē vbi trāsfiguratus est corā vobis. dñe bonū est hic esse: faciamus hic tria tabernacula. Non ē ꝟ si adhuc ppto tuo fū necessarius: non recuso laborem. Paratū cor tuū. patuz cor tuū. siue manere in corpe. siue dissolui et esse cū xpo Et magna quidem in nō horrenda morte securitas: magna in visione xpi desiderāda. et tā feruēter ac singulariter desideranda pfectio repitur: ꝛ id quidē lōge amplius p oēm modū. ꝙ qui mori non metuis. imo qui tanto desiderio pūtiaz dñi ocupiscis. viuere qz nō renuis: et exspectatōne molestis sima fatigari. In quo enī alio non obedire potuerat qui in hoc tāto articulo tā deuote clamabat: fiat voluntas tua? Nec ergo pars vra sit frēs in cōuiuio hodierno: hāc nobis obediētiam. in mēsa paupis imo iā diuitis huiꝰ appositā diligēter cōsideremus: scientes qm ipa est que a nobis exigitur: ipa quā oportet nos pparari ut singuli quiq; dicamus. quia paratus sum et non sum turbatꝰ: ut custodiā mādata tua. Nec modo semel aut in parte ꝛ paratuz cor meū deus paratū cor meum: paratum ad vtrūq;: et in nullo tue p scribēs dispositōnem. Forte hoc cupio et specialiter et vehementer: ꝛ ne quidē illud recuso: fiē fuerit voluntas tua

Sermo de sancto Clemente papa et martire.

Recisa in ospcū dñi mors sanctoꝝ. Audeat peccator iurascat dētibꝫ suis fremat et tabescat. Deprehēsus est in astutia sua: cecidit in foueā quā fecit: in laqueū incidit quē tetēdit. Iniqua siquidē dyaboli mors intrauit in orbem terraꝝ: ꝛ ecce pciosa facta est mors scōꝝ. Audi igit hostis vite: mortis auctor attende. Quid valet iam fraus tua: versutia tua quid nocet? Imovero ut plus doleas etiaz oia coopātur in bonū his qui scōz ppositū vocati sunt sancti. Neq; enī aliter ꝙ ipa que tui ē opis de te hodie beatus martir cuiꝰ solemnia celebramus morte corpis triūphauit: fecit siqdē ꝺ necessitate virtutē: penā peccati i meritū gle cōmutauit: dū fidelem se pbauit in modico. vt

dignus inueniretur supra mrta cō
stitui. Modicū nāq; erat. et oīno
modicū quicquid pri⁹ accepat ani-
ma illa beata: quātū ad eam g'am
quā p'senti pmeruit passione Oīs
enī delectatō hui⁹ mūdi. vniuersa ei
us gloria. quicquid demq; in eo cō-
cupiscīt prorsus modicū est: in illi⁹
felicitatis. in illius g'e. in illius bea-
titudinis opatōne: si tñ vel modicū
dici debet et nō poti⁹ nihilū. vapor
ad modicū parēs. Accepat beatus
clemēs nobile gen⁹. amplas posses
sessiones. hereditatē multā: sciētiaz
q; q; plurimā: ita ut optim⁹ quidē
illi⁹ tpis philosophus haberetur.
Accepat ds vniuersa a dño: dei enī
dona sunt etiā hec. Fidelē ergo sep
bauit ei qui dederat. cū p ei⁹ amore
vniuersa ptempsit: oia detrimētum
faciēs et arbitratus ut stercora: vt
lucrifaceret xp̄m. Sed forte murmu
rat etiā nūc inimicus: pellē inquiēs
p pelle et omnia que habet hō da
bit p ania sua. Quid ergo? Putas
q; in ipa corpis sui vita. q; accepit
a dño infidelis inueniatur: ut vel ip
sam p'ferat illi? Ecce habes ptātez
irrue i eū p sallites tuos. ut coarteē
e duob⁹: aut a dño necesse habens.
aut a corpe separi. Varia et imma-
nia exquire genera tormētorū. sed
noueris te martirī nr̄o fabricare co
ronas. Sicut enī ipa vite hui⁹ orna
mēta. et adiumēta ptēpsit: sic ptem
mit et ipam: corpus oīe tibi expo-
nit in mortē: et in faciē maledicet ti
bi. atq; idola tua sacro ore blasphe
mat: dñm deū suū etiā inter tormen
ta tua libere p'dicat: in igne ptēē
Coronabitur ergo. q; legitime cer
tauit: q; fideliter vicit: q; nec blādi
mētis vite hui⁹ nec mortis horrore
a caritate xp̄i potuit separi. Dic q;
so nobis anima sancta que sic corp⁹
tuum supplicijs exponebas: obsecro
diligebas illud an non? Vtiq; dili-
gebā nquit: nemo enī odio habuit
carnē suā. Diligebā ergo eaz: ꝫ pa
rum diligebā: tanq; ancillā: et mul
tomagis diligebaz dñm deū. Vtq;
p̄batio esset dilectōnis opis exhi-
bitio: libenē ipam q; p ei⁹ g'a mor
tem corpis amplectebar. Quid nos
ad hec dicimus frēs? Cōgratulam̄
martirī: ꝫ iā g'a ei⁹ nō sine nr̄a con
fusione est. Ecce enī beatus clemēs
hō erat filis nobis passibilis: eadem
circūdatus infirmitate: et carni sue
eodē vinculo naturalis affectōnis
inherens. Si ergo ille sic glorifica-
uit xp̄m in corpe suo. et calicē salu-
taris accepit: quid nos retribuim⁹
dño. p oīb⁹ que retribuit nobis?
Eadē certe insignuit imagie. eodez
sanguine nos redemit: et vocauit in
eandē hereditatē incorruptibilē et
incōtaminatā eternā oseruatā i ce
lis. Vt quid ergo nō possum⁹ cum
cū beato clemēte xp̄i bibere calicē?
Sed forte respōdent aliqui possem⁹
si oportunitas nō deesset: ꝫ psecutio
nis tpus cessauit. Ac ego fateor nō
satis crediderim. ista dicētib⁹. Quid
enī? Quotidie cedītis pūctōni acus
vnius: et mucroni vos arbitrammi
posse resistē? In minimis probate
oflictib⁹: q; viriliter in maiori cer-
tamine stare possitis. Ecce enī vobis
nō dicīt sacrificate ydolis et viuite:
aut si hoc nō vultis oportet vos di-
uersis supplicijs interire. Mouit do-
min⁹ sig mētū vim: nec dat vob tā
forte certamē. Beato clemēti cer-
tamē forte dedit vt vinceret: et di-
ceret qm̄ oīm potentior est sapien-
tia. Vestrū certamen qūt quale est
frēs mei? Quotidie vobis suggerīt

in coꝛdibꝫ veſtris·frangẽ oꝛdinem
cuũ·murmura·detraxe·age remiſſi-
us·infirmitatẽ ſimula :reſpõde ei q̃
forte durius locutus eſt:ut ſatiſfa-
cias deſiderio tuo·Nec ꝺz cuiquã mi
ſi hæc feceris mozieris:ſ ut multum
cũ difficultate ⁊ labore reſiſtes ani
mo tuo·Et q̃s ſuſtineret tãta:Nec
enĩ reſpõdere oſũeuim⁹exhoꝛtãtibꝫ
nos aut foꝛtis hõi aut intus ſpiritui
ſãcto·Si ergo in hmõi certamine
piclitamur ſi vix reſiſtimus·ſi inter
dum etiã ſuccũbim⁹:quid in illo tã
graui certamine facerem⁹? Si vin-
cis fragilibus cedit infirmitas no-
ſtra: quõ telis reſiſteret?Videtis q̃
modo ad nihilũ redacti ſumus:et ſi
cut mulieres aut puuli pugnantes
laudamus alios : pugnare ipi non
poſſumus·Quid tñ agimus? Oĩes
certe ad nuptias ſagin̄ vocati ſum⁹:
et in cõſpectu eius vacuos appare-
re nõ licet· Diligẽter ergo cõſidere
mus que apponũtur nobis:qñ talia
oꝛtet nos ꝓparare· Conſiderauit
beatus clemẽs vinũ ſibi appoſitum
eſſe a dño:et ipe q̃ qñ diues fuit:
ad nuptias illas vinũ nihilominus
ꝓpꝛij ſanguinis effuſſione poꝛta-
uit· Sed nos paupes ſumus:et vi-
nũ dñe non habem⁹· At ille·imple
te inquit ydꝛias aq̃·Ergo ne et ipa
ſuſcipiet aqua·ſi attulerimus eam?
Vtiq; ſuſcipiet·ſñã ⁊ ipam cũvino
nobis appoſitã inueniet: q̃ ſcꝺz mo
nita ſapiẽtis diligẽter conſiderauit
q̃ ſibi apponũtur·ab eo nimirũ· qui
venit nõ in aqua ſoluz:ſ in aqua et
ſanguine·Teſtimoniuz enĩ pꝛhibuit
q̃ vidit q̄ aperto latere dñi doꝛmiẽ
tis in cruce exierit ſanguis et aqua
Et nos ergo fratres ut fideles nos
ꝓbemus deo nr̃o: ſi martiriũ ſãgui
nis nõ habem⁹·martirium enĩ teſti
moniũ eſt·queram⁹ vel teſtimõniũ
aque:et ne ipm quidẽ deſpiciet de⁹·
Tres ſũt enĩ qui teſtimoniũ dant
in terra:ſpũs aqua·et ſanguis·Bti
q̃bus triũ ſuppetit teſtimoniũ:quo-
niã fumeulus triplex difficile rum
pitur·ſños ſi ſanguis teſtimonium
nõ habem⁹·habem⁹ ſpm̃ et aquaz:
qñ ſine ſpũ nec ſãguis nec aq̃ ſuffi
ciet·imoveꝛo ſi ſpũs ipe ſine aq̃ aut
ſãguine mueꝛitur·ſufficit teſtimo
niũ eius·qñ ſpũs veritatis eſt : nec
ſanguis nec aqua quicq̄ ꝓdꝛũt a
ſeipis:ſ ſpiritus eſt qui teſtificatur
in illis·Sane tñ aut vix aut nnnq̄ ſi
ne aqua aut ſanguie ſpũm arbitroꝛ
mueꝛi· Propterea cariſſimi q̃ra-
mus vel aquã qui ſanguinẽ nõ ha-
bemus· Et qñ idꝛiarum ſupꝛa feci
mus mentõem·quer amuſ menſuraſ
bimas vel trimas q̃s idꝛie capiebant
ſñam ⁊ xpus triplicẽ nobis appo-
nit aquã:et pfectus omnis qui fue
rit in nobis ſicut ipe videlicet tres
metretas habere potuerit· Propẽ
hoc enĩ ſub diſtinctõne dicit̃ bimas
vel ternas:vt duas ad minus con-
ſtet neceſſarias eſſe:terciaz non ab
oĩbuſexigẽdã·Accipe igit̃ tripli
ceꝫ aquã·quã tibi ſaluatoꝛ apponit·
Ploꝛat ſup lazarũ et ſup ciuitatem
ieruſalẽ: ⁊ bẽ aqua pꝛima·Subla
uit imminente iam paſſionis hoꝛa·
et hæc eſt aqua ſecunda:nõ ab ocu
lis tm̃·ſ a toto coꝛpe manans·Nec
aũt rubea eſt : ſanguineiq; coloꝛis
ſicut ſcꝛiptũ eſt·Et factus eſt ſudoꝛ
eius ſicut gutte ſanguinis decurrẽ
tis in terrã· Jam veꝛo tercia ẽ aq̃:
quã et predixim⁹ de latere ei⁹ vna
cum ſanguine emanaſſe· Et tu er-
go primã quidẽ habes ſi rigas la-
crimis tuis cõſcientie tue ſtratũ:⁊ do
loꝛe cõpũctionis pꝛeteritoꝛũ diluis

maculas pecatoꝝ. Sedam aquaꝫ habes si in fuore vultus tui vescaris pane tuo: et labore penitētie corpus tuū castigas: ac restringis cōcupiscētie flāmam. Est aūt sanguinei coloris siue ꝑter laborē: seu etiam ꝑter ipm quē extinguit ocupiscētie ignē. Jam vero si ꝑficere potes usqꝫ ad deuotōnis grām potaberis aqua sapiētie salutaris: et spiritus xpi qui sup mel dulcis est fiet in te fons aque saliētis mvitaꝫ eternaꝫ. Et memēto hāc esse aquā que ꝑcedit de latere dormientis: et sine oīmi molestia fluit. Oportet eni iam mortuū esse mundo: q in hac volverit grā delectari. Ergo et breuiter repetā. prima quidē a ꝑteritis delictis abluit osciētiā: secūda ut futura caueas extinguit ocupiscentiā: tercia si ad eam puenire meruerīs potat animā sitientem.

In vigilia sancti andree apli.

Anctoꝝ festa ꝑcipua patruꝫ sāxit autoritas: votiuis ꝑuenīēda ieiunijs. Viriliter plane et nō ad mfipietiam nobis: si affuerit qui aduertat. Multa siquidem quotidie peccata otrahim⁹. et in multis offendim⁹oēs: nec tutum oīmo est celebrādas suscipe festiuitates sacras maximeqꝫ eas q maxime fūt nisi ꝓius abstinētie purificatōne ꝑmissa. quo et digniores et capaciores mueniamur spūaliuꝫ gaudioꝝ. Sic eni iustus in ꝓncipio smonis accusator est sui: nec misi a ꝑpria reprehensione laudes incipit alienas. Quod si etiā iustus trepidat sollicitus ꝑuenire eum q ipas q̄ patas est iusticia⁹ iudicare: quid agimus nos. quoꝝ nisi interim iudicata fuerint ⁊ tecta peccata? Timēdum valde est: ne forte māifesta muemātur ꝑcedentia ad iudicium. Si nec iustus sine molestia et verecūdia quadā ad sanctoꝝ ꝑsumit accedere laudes. quantomagis peccatoꝝ in cuiꝰ ore nō est laus specīosa. timeat semp necesse est vocē illam. quare tu enarras iusticias meas: sive illam. amice quō huc intrasti nō habens vestē nuptialē? Beati ꝑmde qui stolā suā. dico aūt glām conscie sue. solliciti sūt oīmi tpe obseruare immaculatā: semp splēdidā exhibere. Sed q; pauci sūt. q fic oīmi custodia fuent coꝝ suū. pauciores aūt si tīnel paucōres. q in oīmi sāctimonia ofuent illud: necesse est frequēti abstinētia maculas diluere subintrātes: ꝑcipue cū ꝑcipua quelibet solēnitas aduenerit celebrāda. Non modo tñ ꝓparatio est ad ꝓximā celebritatē obſuatio ꝑmissa ieiunij: ē et āmonitio quedā eruditioqꝫ non parua. Discimus ex hoc ipo que nā vere fit via festiuitatis eēne. Quid est eni q; ieiunijs solēnia ꝑuenim⁹: misi q; p multas tribulatōes oportet nos intrare in regnū dei? Indignus quippe solēni letitia est: q̄ sta tutā vigilie abstinētiā nō obſuat. Plane inquā si tenuis affligere animā tuā in vigilia: indignus iure cēseris requie et exultatione festiua. Est aūt vniuersū ꝓsētis pentēcte tpus: vigilia quedā solēnitatis magne et eterni sabbati qd ꝑstolam. Nec causaberis vigiliā longioreꝫ: si eternitatē festiuitatis attēdas. Licet eni habere ꝓparatōem soleant solēnia diurna diurnā: illa cum eterna sit. nō exigit tñ eterna. Sed quo nos rapit iocūdioꝝ illiꝰ memoria felicitatis? Doc eni noīe et sepius et

forte dignius nominatur illa festi=
uitas. Redeundum nobis est ad id
quod p̄ manibus est. Hodie ergo ieiu=
nij et eius quā p̄stolamur solēnita=
tis et letitie causa est btā passio an
dree apostoli. Dignū est enim vt si cū
eo p̄ndere nō possumus: cum eo vel
ieiunemus. Nam et ipm cum biduo
penderet in cruce etiaz ieiunasse dr
dubitet? Inueniam ergo vel in exi
guo communicātes passioni eius: et si
nō simul affixi patibulo. sic afflicti
ieiunio: vt miserāte deo etiā coronę
pticipes simus: et in p̄nti q̄z spiritā
liū socij gaudioz. Nuō enim nō exul
temus in memoria triūphi eius: quē
in ipa sui p̄nti a supplicij tam vehe=
menter nouimus exultasse? Aut nō
erit leta festiuitas: ubi et crux ipsa
plena est gaudio? Siquidē et festi=
uū solemus nominare qđ letum est:
et crux a cruciatu vtiq; dr: aut cer
te cruciatus a cruce. Nuāta p̄ncipe
exultatōne vniuerse terre celebrā=
dum. tante nouitatis miraculū. taz
magnificum opus diuine virtutis. An=
dreas homo erat similis nob: et tam
vehemēti ardore spūs crucē sitiebat
hō: tam mundo a seculo gaudio
tripudiabat: cū patum sibi eminus
patibulū oppexisset. O crux inquit
diu desiderata: et iam cōcupiscenti
ani p̄parata. Securus et gaudēs ve
nio ad te: ita ut et tu exultās suscī=
pias me. Videtis q: nō se capit pre
magnitudine gaudij? Ita mḡt ut
et tu exultās. Ergo ne tanta est ex
ultatio ut exultet et ipa crux. nec le
ti quicq̄ habeat: q̄ totū letitie fit?
Aut qui dicat mihi cōtra consuetu=
dinē. supra ratōem. vltra naturaz:
crucifixū exultare q̄ crucē? Illi sen
sum letitie natura negauit: huic si
quid p̄ualet gaudiū oīne extermi=
nat: ingeritq; dolorē. Amator ait
tuus semp fui et desideraui ample=
cti te. Fratres. ignis vibrās est nō
lingua loquens: et si lingua. certe
ignea est. Carbones fūt ignis illi⁹
quē de excelso xp̄us miserat in os=
sibus eius. Atq; vtinā desolatoriū no
bis sint: consumētes et exurētes q̄cq̄d
in nob est carnalis affectōis. Qua=
les enim scintille fūt iste: aut a quāto
interiori incēdio micāt? Plane bea=
te andree granum sinapis est fides
tua: que tam insuperatū cepit ex se
p̄ferre feruorē. Quid si paulo am=
plius terreret? Quis feruorē illum
animus: q̄s verba illa sustinere pos
set auditus? Dum enim minis mina=
retur egeas: adhuc granū sinapis
despicabile videbatur. Dñs inḡt me
misit ad istā pulmciā. in qua nō pusil
p̄m acquisiui. Accedat cōmina=
tōnis pistillū: longe iam acrius sa=
piet: ostātius loquet. Terrēdus
eū putat egeas crucis supplicii mi
nitās: nō est ita. Accēdit magis in
vbo hoc et libere clamat. Ego si pa
tibulum crucis expauescerē: crucis
glam non p̄dicarē. Aut vbi patū
sibi lignū intuitus est ex hoc iā pla
ne totus ignescens applaudebat: et
blādiebat illi amate sue officii ofici=
me salutabat. deuotissime suscipie=
bat. magnifice attollebat eaz et in
ipi⁹ p̄conia glabat: clamās magis
affectōne q̄ voce. Salue crux p̄cio=
sa que decore et pulcritudine de mē
bris dñicis accepisti. Salue crux q̄
in corpe xp̄i dedicata es: et ex mē=
bris eius tanq̄ margaritis ornata
Merito p̄ncipe crucis amatorē vene
rātur quicumq; fūt fuit crucis: q̄ ab
his ampliore iure deuotōez exigit:
qui speciali⁹ p̄sumpserūt tollere cru=
cem suam. Vobis hoc et dehinc dico

Fratres mei qui non surdā aure audistis illā euāgelicā tubam: qui nō baiulat crucē suā et sequitur me nō potest meus esse discipulus. Parati estote tota animi diligētia huic adhibere solemnitati ⁊ corde magno celebrare eam: q; magn⁹ omnimo ꝺsolatōnis pariter ⁊ exhortationis thesaurus vobis repositus est in ea si fuerit qui fodiat et scrutet.

In die sancti andree ꝑmo ꝑm⁹.

Celebrātes hodie gloriosus beati andree triūphū. in verbis gr̄e q̄ precedebant de ore ei⁹ exultauim⁹ et delectati sumus. Neq; enī loc⁹ poterat esse tristicie: vbi tam vehemēter letabat et ipse Nemo ex nobis cōpassus est ficpatienti: nēo ausus ē plangere exultātem. Alioq̄n et nobis ipe nō incongrue dicē poterat. qđ saluator crucem baiulās sequētibꝰ se et lugētibus ait. Filie iherusalē nolite flere sup me: ſ sup vos flete. Demiq; cum duceretur ipe btūs andreas ad crucem. ꝓpfus q̄ scīm ⁊ iustū dolebat iniuste dānari ꝓhibere voluit ne puniretur. ſ magis ipe instātissima p̄ce ꝓhibuit eos: ne nō cōrarē: imo ne nō patere. Desiderabat siq̄dez dissoluī ⁊ cū xp̄o esse: ſ in cruce quā semper amauerat. Desiderabat regnū intrare: ſ p patibulum. Quid enī dicit illi amate fues? Per te mq̄t me recipiat: qui p te me redemit. Ergo si diligimus eū ogaudemus ei non solū q; caro natus ſ et quia crucifixus: q; desideriū anie eius tribuit ei dns: ⁊ posuit in capite ei⁹ coronā de lapide p̄cioso. Verūtn̄ dum ogratulam̄ ei q̄ diu desiderate crucis frui mereat amplexu: mirū valde est: si non ipsum eius miramur gaudiū cui ogratulamur. Dū enī noctis hui⁹ vigilias celebrantes in verbis tāte exultatōnis cantando delectaremur: putas nō fuit in nob. q̄ secū cogitarz ⁊ dicēt. qđ sibi vult hec. aut vñ tā noua leticia? Certe ⁊ crux p̄cioſa est. ⁊ crux amari p̄t ⁊ crux habz exhratōz? Ita ē frēs mei Si fuerit q̄ colligat semp lignū crucis vitā germinat. Fructificat iocū ditatē: oleū leticie stillat: balsamū fudat spūaliū carismatuz. Non est filuestris arbor: lignū vite ē appre hēdentib ea. Arbor salutifera est. Alioq̄n quō dñicaz occuparet frā? Illā dico p̄cioſsimā glebam: cui clauorū mest fixa radicib. Si nō esset ſ p̄cioſior cūctis. Fructuosior vniuersis: nunq̄ illo plātarē in orto: nec illā pmittere vmeā occupare. Demiq; quid mirū si crucī suauitatē dedit. q̄ dedit ligm̄? Aut quō crux iucundat mſipida: vbi dulce sapit ⁊ flāma? Quid enī sapiebat laurētio igmis cū irrideret carnifices: iudicem subsannaret? Quid nos ad ista dicemus frēs: q; non sapit etiā nob q̄ p xp̄o est tribulatio. nec gustam⁹ et nos manna absc̄ditū? Sic enī vidētus esset omīmō diabolus: nec haberet penitus qđ auferret. Sufficeret nob hoc vnū: aduersus duplicez malicīā mimici. Habet q̄ppe neqſſim⁹ ille laq̄os. habet et iacula: ut pote calidissim⁹ venator hoim: solū fidēs sāguinē aiaz. Alios telis appetit malicioſe cuiuslibet suggestionis: ⁊ m eis vulnerat multos: quoz tenuis ē patiētia Alios voluptatib irretire laborat: ⁊ m his occludit mtitudinē copiosā eoz q̄ m terra repūt: aut volitāt iuxta eaz. Sit ergo gaudiū in tribulatōe: ⁊ iā nō habet

malignꝰ vnde illiciat· Liberati sumꝰ a laqueo venātiū: piter ꝛa vbo aspe ro· Nihil enī pficit mimicꝰ i eo quē crux xpi delectat· si carnalē függeſ serit delectatōem: ꝛ filius miqtatis nō apponet nocē ei: si ad exasperan dū aim eꝰ quālibet immittere tēp: tauerit amaritudinē· Nō curat de: licias qui ieiunio pascitur: multo mi nus murmurare p eo pt· in q̄ etiaz delectaē· Plane altissimū posuit re: fugiū suū: vbi nec muscipula mimi ci timēda sit nec sagitta· Imo vero mūdus piscis est: squamas pariter et pennulas habens· Porro sic̄ fru: stra iacit̄ rete añ oculos pennato: rū: sic frustra iacitur telū in squa: mas loricatoz· Huiusmōi fiqdez pi sces mūdos esse legalis sanctio iudi cat: qui et pennis leuātur ꝛ pteg-ū tur squamis: siue illi in mari sint· si: ue in flumine: siue in stagno· Nabz etiā mare hoc magnū et spacioſū pi sces mūdos et dñica dignos mēsa: quia ex his q̄ in seculi latitudine habitu actuq; versanē· reliquit sibi multa milia· qs aplica sagena tra: hit: ut cū educta fuerit segregen: tur a malis· Vbi sane sedebit et hic noster piscator hoim: q̄ totaz nunc post se achai ā trahit· Habet ꝛ flu men pisces mūdos q̄cūq; mē disp̄: satores fideles inuenūtur· Fluuius q̄ppe ē p̄dicatoz oꝛdo: nō in eodem pmanēs loco: ꝫ extēdēs et currens: vt diuersis irriget eras· Sūt et i sta gno mūdi pisces: q̄ in clausſtro deo suiūt in spū et vtute· Merito fiqdē stagnis monasteria oparātur· vbi qdammodo incarcerati pisces· eua gādi nō habeāt libertatē: q̄ videli: cet pati sint semp ad epulas spūa: les dicētes singuli intra se· Nūquā: met q̄ me deferat: Cūctis diebꝰ q̄: bus nunc milito: exspecto donec ve niat immutatō mea· Porro ut de le ge sup memi mimus· siue in mari· si ue in flumine· siue i stagno: illi mū di sūt pisces: qui squamas ꝛ pennu las habēt· Denas q̄ ad hilarita tē arbitroꝛ nō incōgrue posse refer ri: hilaritas q̄ppe leuat ꝛ subleuat· vt saltus quosdā in altū dare videa tur q̄squis exhilaraē· Sane ut duas habeamꝰ pennulas: duplex nobis hilaritas q̄rēda est· Et forte prop terea dicet apſus· ille enī vere pen nas habebat· q̄bus et i terciū usq; celū raptus est· et volauit etiā i pa radisū: nō solū gl̄ari in spe: ꝫ etiam gl̄ari in tribulatōibꝰ· Porro sus sub: lime volat· quisquis ille est· quē non modo futuroz exspectatio bono: rū· ꝫ pnitium q̄ malorum exhibitio ipa delectat: ita ut in eo etiā glorie tur· Talē inuenimꝰ hūc beatū apo stolū: talē miramur: talē merito p̄: dicamꝰ· Vñ ꝛ triplicē hic licet osi: derare gradū: incipiētiū· pficiētiū: pfectoz· Initiū sapiētie timor do: mini: mediū spes: caritas plenitudo Deniq; apl̄m audi: q̄ plenitudo le gis est caritas· Qui initiaē a timo: re crucē xp̄i sustinet patiēter: q̄ pfi cit in spe portat libēter: qui consūma tur in caritate: amplectitur iam ar denter· Solusiste ē qui dicere possit q̄ amatoꝛ tuꝰ sē p̄ fui· et desideraui amplecti te· Longe est vox ista ab eo q̄ sustinet quidē: ꝫ optaret omi: no si posset nō venisse in hāc horaz Deniq; si nō videoꝛ temerariꝰ lōge ē ab ea voce paē si fieri potest trā: seat a me calix iste· Quid enī? Cer: te sup asellum ascēderat: ut ne hic quidē hostibꝰ relinqueret̄· Agno: sco plane in duce belli pusillanimē trepidatōem: agnosco egroti vocez

in medico·agnosco infirmatã galli
nã cũ pullis:cõfidero caritatem:stu
pco miseratõem:expauesco digna
tõnem·Misericors dñs nõ beati an
dree robustũ sibi fuscepit affectuz:
qz nõ est sanis opus medicus:ꝫ ma
le habẽtib⁹· Si quẽ forte dignatio
scãdalisat:plane meretur audire·
Nonne oculus tuus nequam est·
qz ego bonus? Huic eni odor vite m
mortẽ est· Quid magnũ fuerat bo
mine ibu· si accedente horaꝑ quã
veneras intrepidus stares· tanꝙ
qui ptãtem habebas ponẽdi aiam
tuã:et nemo eã tollebat a te? Aut
nõ lõge gfosi⁹ fuit· qñ quidẽ totũ
ꝑter nosagebaẽ·vt nõ modo pas
sio corpis ꝫ etiã cordis affectio pro
nobis faceret :et quos viuificabat
mors tua·tua mihi lomin⁹ et trepi
tatio robustos·ꝛ mestícia letos· et
tediũ alacres·et turbatio quietos
faciat·ꝛ desolatio osolatos? Ego
quidẽ i lazari refurrectõe :qz infre
muit spũ·et turbauit seipm· Sz esto
interim qz se ipe turbauit·nõ cõdi =
tõns necessitate:ꝫ sue beneplacito
volũptatis· Nũc aũt aliquid iã am
plius audio· Vsqz adeo siquidẽ pre
ualuit ea q̃ fortis ẽ ut mors dilectõ:
vt xpm angelus dei confortauerit
Quis quẽ? Euãgelistã audi· Appa
ruit inquit angelus·cõfortãs eum·
Quẽ eum? Plane euz cui nascituro
clausus patuit vgmis vter⁹:cuius
nutu in vmũ aq̃ mutata est:cui⁹ta
ctu lepra fugata:sub cui⁹ plantis
solidũ mare stetit:ad cui⁹ vocẽ mor
tui surrexerũt· Denicz eũ qui por
tat oia verbo vtutis sue·p quẽ fa
cta sũt omna :p quẽ vniuersa subsi
stũt:et angelus ipe· Et quid dicã:
quẽ eũ? Mmus eni mirarer:si nõ pe
nitus esset imbicibilis· Cõfortans
eũ·Quẽ eũ:cui⁹ne ipe quidẽ confor
tator sui⁹ capere poterat maiestatẽ?
Rogo te ãgele·quẽ cõsolaris? An
ig notabas quis esset:ad quẽ cõso =
lãdũ veniebas? Certe osolator est:
certe paclitus ẽ·Alioqn nõ diceret
alĩ paclitũ a pre mittẽdũ apostol⁹:
si non esset et ipe paclitus· Denicz
agnosco ꝛ in ꝫ ipo paclitũ maxi =
mũ qui ꝑpe fit bis qui ebulato fũc
corde·Nõ despero iã·etiã si molesta
mihi videaẽ tribulatio quã patior:
etiã si pusillanimis fũ: etiaz si defide
ro vt trãsferaẽ calix a me· Non de
spero inquã dũmodo audiã ipe: ve =
rũtñ nõ sic ego volo·ꝫ sicut tu· Di =
dici etiã ex ꝫ ipo nõ ad carnalẽ fi =
ue caducã recurrere osolatoez: sed
ad angelicã·ꝫ ad spũalẽ· ꝫ ad cele
stẽ· Ita plane dũmodo nõ murmu
rẽ:id eni pemtus separet a te si non
citius refipiscerem: nõ renuo etiã si
opus habeo osolari· Quid eni? Ag
nosco vocẽ meã in saluatore: ꝛ de sa
lute desperẽ? Plane i patiẽtia mea
possidebo aiam meã·Verũtñp sicẽ
volo si possũ:nec statim adepta sa =
lute eẽ otẽtus· Qui timet deũ ait sa
piẽs faciet bona: ꝫ parũ ẽ· Scptũ ẽ
eni· Declina a malo et fac bonũ :in
quire pacẽ et psequre eã· Noli esse
salute otẽtus:quere pacẽ:ne tibi fit
in periculo etiã salus ipa· Audi er =
go angelus nato eo qui fcũs ẽ pax
nra exhibitẽ atz canẽtẽ· Pax in ter
ris bonevolũtatis· Que aũt bo =
na:nisi ordinata volũtas? Quenã il
la est inquis? Profecto q̃ ratõni cõ
sentanea ẽ dicẽti: qz nõ sunt odigne
passiones huiꝰ tpis ad futurã g̃laz
que reuelabitur in nobis· Hoc si
iam sentire cepisti haud dubium·

quin libenter feras · crucem domini et dicas · Paratꝰ sum et nō fū turbatꝰ: ut custodiā mādata tua· Attñ si vis pfectus esse: vnū adhuc tibi est necessariū· Quid illud inquisꝫ Profecto gaudiū in spū scō. Siqdē et is q timore coerceē et patiēs ē· et q ratōe spei ducit̄ & benuolus ē: mſi fuerit etiā feruēs spū facile labi potest· Porro q p spm̄ diffūdit̄ caritas & patiēs et benigna est: et qđ ē amplius nunq̄ excidit · In pmo demq mandato· qđ parentibꝰ nris datū est si diligēter obſeres: & tua patiēs et adam benuolus fuisse videē · Quia tñ vterq cecidit: liquet q stabili nō erat ille vl illa gradu Vidit mulier lignuz ait scptura q esset pulcrū visu: et ad escēdū sua ue· Nō tibi videē vix otimere manū? Sic & vbi a serpēte interrogata ē· vide si nō mansuete sonāt vba eiꝰ: molestū fuisse mandatū· Ex oīi inquit lignо padisi comedemꝰ: de lignо aūt scie bni et mali dixit nobis ne comedamꝰ· Nō dicit· sic ē voluntas creatoris: q̄re sic ipe nouit: nobis sufficit obedire· quia vita nra in voluntate eiꝰ · Itaq facile seducta ē mulier: & pmissiom credere: & acquiscere psuasiom· Vir aūt nō seductus est: q subuersus mulieris amore· Optaret eni semp suare mādatū· qđ sibi vtile nouerat: si nō mulier ei aliud suaderet· Nec aliquā in suādo mādato visus est pati difficultatē: q que bona voluntas erat· nō habuit fortitudiez: qz nō habuit feruorem· Fortis q̄ppe est ut moꝛs nō patiētia aut spes: q dilectio· Nō timoꝛ aut ratō: q spūs fortitudis ē Dicit patientia· sic oportet fieri: qz timore vigetur· Dicit voluntas bona· sic expedit & sic agēdū ē: qz spei attrahit̄ ratōe· Caritas vero q̄ ms flāmaē a spū · neq sic oportet dicit neq sic expedit: q sic volo inquit sic cupio: sic desidero vbe mēter· Videtis quāta sublimitas· videtis quāta securitas· quātaq suauitas caritatis? Felix aia q̄ ad hūc puenerit sta tū Nec sane desperādū nobis· qñ q̄ dem eiꝰ q̄ puenit ob hꝰ maxime memoria celebraē: ut ipiꝰ & inuocemꝰ auxiliū: et inuocemur exēplo· Plus dico· & ex nobis nōnulloſ videre mihi videoꝛ in hꝰ gradu· Si dicis ttm̄ ādreā apſm eē· nō posse te q̄ pusillꝰ es eiꝰ seq vestigia: pudeat vel eos q̄ tecū sūt nō imitari· Nemo repēte fit sūmꝰ: ascēdēdo nō volādo apprehendit̄ sūmitas scale· Ascēdamus igit̄ velut duobꝰ q̄busdā pedibꝰ: meditatōe & oratōe· Meditatō siqdē docet q̄d desit: oratio ne desit obtinet Illa viā oñdit: ista deducit· Meditatōe dēiq agnoscimꝰ imminētia nobis picula: oratōe euadimꝰ : pstāte dño nro ihu xpo·

Sermo secundus vnde supra·

Eati ādree sōlēnitas hodie celebraē: quā si pia sollicitudine pscrutemur· mlta inueniemꝰ in ea q̄ edificēt aias nras· In ipo siqdez conuersionis sue initio: magnū nob pfecte obediētie prestat exēplū· Quod qdē xpianis omnibꝰ necessariū: nob tñ ē carioꝰ āpleādū: q̄ nō mirū spēaliť ex ipa pfessiōe nra tenemur obediētie debitores· Sapiēs nūmulariꝰ ē imo ipa sapiētia· cui necesse habemꝰ reddere hūc obediētie nūmuz : nec suscipiet eū mſi & integer inueniaē : & sine alia q̄ falsitate· Nā si discutimꝰ si diiudicamꝰ & in hꝰ q̄d̄ pcepto obedimꝰ q nō illo: falsus ē nūmus· nō suscipiet

eum xp̄us: a quo nimirum tenemur nummi integri debitores. Oēs enīz obediētiā simpliciter et sine vlla exceptōne p̄misimus. Quod si q̄s obediat quidē sed simulatorie et ad oculuz murmuret aūt in abscōdito falsus est nūmus eius: plūbum habet nō argētum: et miq̄tas sedet supra talētum plūbi. Dolose agit q̄ in cōspectu dei: qm̄ deus nō irridet. Vis audire p̄fecte obediētie formā? Vidit dn̄s ait euāgelista petrū et andreā mittētes rete in mare et ait illis. Venite post me: Faciaz vos fieri piscatores hoim. Faciaz inq̄t de piscatoribz piscatores: imo p̄dicatores. At illi cōtinuo nihil iudicantes aut hesitātes: nō solliciti vnde viuerēt. nō diderāte sequi nam modo rudes hoies et sine litteris p̄dicatores fieri possent: nihil interrogātes: fine oīi mora relictis retibz et nauisecuti sūt eum. Agnoscite fratres: qm̄ p̄pter nos scripta sūt hec ⁊ singulis annis in ecclesia recitātur: vt discētes vere obediētie formā: castificetis corda vīa in obediētia caritatis. Hec nimirū est que sola commēdat obediētie nūmum: hoc illius argētū est p̄batū atq; purgatum Sola est caritas que obediētiā grata facit ⁊ acceptabilē deo: hilarē quippe datorē diligit de⁹. Et item. Si tradidero inquit corpus meum itavt ardeā: caritatē aūt nō habeā: nihil mihi p̄dest. Vultis ut de ipsa q̄ beati huius apli passione quā mirū hodie celebram⁹ loquamur aliquid ad laudē xp̄i. et edificatōnem vīam? Audistis certe cuz puenisset btūs ādreas ad locūvbi crux parata erat. quomodo exortatus sit in domino: et p̄ spīritū quēvnacū ceteris apostolis in igneis liguis accepat. verba vere ignea loqueretur. Videns ergo patam eminus crucē ne quaq̄ vt exigere videtur mortalis infirmitas facies eius expalluit: ne quaq̄ sanguis eius gelatus est: nō stetere come aut vox fauciby hesit: nō otremuit corpus. nec mens turbata est: nō recessit ut assolet intellectus. Ex abūdātia cordis os locutum est: ⁊ caritas que feruebat in corde quasi scintillas quasdā ardentissimas emittebat i voce. Quid enī beatus andreas. cum sibi patam ut dixi crucem. eminus cerneret loq̄batur? O crux inquit diu desiderata. et iaz occupiscenti animo p̄pata. securus et gaudens venio ad te: ita vt et tu exultans suscipias me discipulū eius qui pependit in te: q̄a amator tuus semp fui et desiderauite amplecti. Obsecro fratres. hō ē q̄ loquit hec. an nō est hō q̄ angelus: aut noua aliqua creatura? Homo plane similis nobis passibilis. Nā passibilē eū passio ipa testatur: qua appropinquāte tam letabūd⁹ exultat. Vñ ergo in hoie noua hec exultatō et letícia hacten⁹ audita? Vñ in tāta fragilitate tanta cōstantia? Vñ in hoie tā spūalis mēstā feruēs caritas: anim⁹ tam robustus? Abfit vt a seipo tantā ei credamus messe vtutē. Donuz p̄fectū ē descēdens a p̄re luminū: ab eo vtiq; qui facit mirabilia magna solus. Plane spūs erat dilectissimi q; adiuuabat infirmitatē ei⁹: p quē diffundebat in corde ipius fortis caritas vt mors: imo et fortior morte. Cui⁹ o si et nos participes inueniamur. Ecce enī molestus est nobis pemtētie labor. corpis afflictio g̃uis. abstinētia onerosa: in vigilijs dormitat aia nr̄a p̄ tedio: nō ob aliud sane q̄

ꝑpter mopiam ſpiritꝰ. ⁊ Ipſe enim ſi adeſſet adiuuaret ſine dubio infirmitatē nr̄am: et ſicut beato andree crucē et mortē ipam. ſic nobis q̄ꝫ labozem ⁊ penitētiā nr̄am faceret nō ſolū nō moleſtā ꝫ etiā deſiderabilez: atq; oīno delectabilē eſſe. Spiritꝰ eni meꝰ ait dn̄s ſup mel dulcis: ita vt ne ipa q̄dē dulcedīni eius ꝑuale re queat amariſſima lz mozt̄is amaritudo. Quid nō tēperabit illa dulcedo: que mozt̄ē q̄ꝫ facit eſſe dulciſſimā? Que reſiſtere poſſit aſperitas vnctioni illi: q̄ mozt̄ē q̄ꝫ facit ſuauiſſimaz? Cum dēderit ait dilectis ſuis ſomnū: ecce hereditas dn̄i. Quā moleſtiā nō expellit gaudiū illud: qđ mozt̄ē q̄ꝫ ipam facit eſſe letiſſimaz? Queram⁹ hunc ſpūm fratres tota ſollicitudīne operā dem⁹ ut mereamur habere hūc ſpm̄: imovt q̄ iam habem⁹ abūdātius habeam⁹. Quicūq; eni ſpm̄ xp̄i nō habet: hic nō ē eius. Nos aūt nō accepim⁹ ſpm̄ huius mūdi. ſed ſpūz qui ex deo eſt: ut ſciamus que a deo donata ſunt nobis. Teſtimoniuz pūtie eius p̄bent opera ipa ſalutis et vite: que nullatenus agere poſſemus niſi ſpūs qui viuificat. ſpiritꝰ ſaluatozis adeſſet. Queram⁹ igit̄ ut dona ſua mltiplicet deus in nobis: et ſpūm ſuū auget. qui iam ꝓmitiaſ dedit. Nullū eni oīno pūtie eiꝰ certiꝰ teſtimoniuz eſt: q̄ꝫ deſideriū gr̄e ampliozis: quomā ipe dicit. Qui edunt me adhuc eſurient: et qui bibūt me adhuc ſitient. Sz fortaſſe multoz nobis ſciētie iam reſpōdent. Deſideram⁹ q̄dē hūc ſpūm qui ſic adiuuet infirmitatem nr̄am: ꝫ meminre nō poſſumus. Et ego dico. Propterea nō meminis: q: nō petitis. Petitis et nō accipitis: eo q̄ neglig̃ēter petatis. Nichil enim aliud exſpect̄at. nihil aliud querit deus: niſi ut ſedule ⁊ cum deſiderio requiraſ. Deniq; qñ negabit petēt̄ib⁹: qui etiā nō petētes ꝓuocat et hozt̄aſ ut petāt? Si vos inquit cū ſitis mali noſtis bona data dare filiis vr̄is: quātomagis pater vr̄ de celo dabit ſpūm bonū petēt̄ibus ſe? Petite ergo carissimi. petite ſine intermiſſione. petite ſine dēfitatōne: et in oīb⁹ opib⁹ vr̄is dulciſſimi ſemp huiꝰ ac ſuauiſſimi ſpūs p̄ſidiaz et auxiliū inuocate. Et nos eni fr̄es cū bt̄o andrea neceſſe habem⁹ tollere crucē nr̄am: imo cū eo quē ⁊ ipe ſecutus eſt dño ſaluatoze. Inde eni ſic letabaſ: inde ſic exultabat: q̄ nō ſolū ꝓ eo: ꝫ etiā cū eo mozi videretur: et cōplantari ſimilitudīni mozt̄is eiꝰ: ut compatiēs etiā ogregaret. Cū quo vt ſimul crucifigam̄ et nos. attentius auribus cordis audiamus vocē dicentis. Qui vult venire poſt me abneget ſemetipm: et tollat crucē ſuā. et ſeq̄tur me. Ac ſi dicat. Qui me deſiderat ſe deſpiciat: qui vult facere voluntatē meā. diſcat frāgere ſuā. Sed otinuo bella inſurgūt: armātur ꝓtimus aduerſū nos inimici. Et nos armemur otra ꝫ imitemur arma regis nr̄i. vt tollamuſ et nos crucē nr̄am: in qua de inimicis oibuſ triūphem⁹. Audi eni quid pſalmiſta ꝓmiſerit: imo ſpūs ſcūs ꝓ os eiꝰ. Scuto mq̄t circūdabit te veritas eiꝰ: hau⁹ dubiū. quin altiſſimi De eo ſiquidez loq̄batur ſicut manifeſte indicant ipius pſalmi precedētia verba. Ad quid fratres ſcuto circūdamur: niſi q: nos vndiq; bella circūdāt? Deniq; qđ cauſe ſit ut te ſcuto circundet attende. Scuto inq̄t circūdabit te vitas eiꝰ. Ad qđ eni? Nō timeb⁹ inq̄t a timoze nocturno:

a sagitta volãte in die. a negotio p ambulãte in tenebris: ab incursu et demonio meridiano. Videſ ne ꝙ̄ ne ceſſe ſit. vt ſcuto circumdet te veritas: quẽ ſic hoſtiũ tela circumdant? Ab inferiori enim parte timor nocturnus inſurgit. a ſiniſtris ſagitta volat in die: a dexteris pambulat negotiũ tenebroſũ: et ut nihil ſit vacuũ a ſuperiori pte demoniũ meridianum occurrit. Nos aũt miſeri et miſerabiles vicimis tot ſerpentibus. et igneis telis vndiq; volãtib⁹ inſurgẽtib⁹ inimicis. nihilominꝰ pmitiosa ſecuritate et negligẽtia dormitamus: torpemus ocio. vanitatibus ⁊ ſcurrilitatib⁹ indulgemus: tã pigri ad ſpiritalia exercitia ac ſi iaz pax ſit ⁊ ſecuritas: ⁊ nõ ſit militia vita hominis ſup terrã. Hoc dico vobis carniſſimi qđ me vehemẽtius terret qđ ommo timoris acerbiſſimi gladio trãſuerberat aiam meã: ꝙ inter tãta pericula minus timorati. minus exercitati: minus ꝙ̄ neceſſe ſit ſolliciti videamur. Siquidẽ vnũ e duob⁹ hec ipa negligẽtia nr̃a pbat: aut pñmo traditos nos hoſtib⁹ ⁊ neſcire: aut ſi inter hec oſtuam̃. ei q̄ tuẽ nos ingratos minimiz inueniri. Quorum vtrumq; quid piculi habeat. ſatis manifeſtũ eſt. Propterea obſecro vos dilectiſſimi ipa nos excitet hoſtiũ malicia puigil. et inſtãtia eorũ maligna. qua tam ſeduli. tam ſolliciti ſunt in nr̃am pditõnem: noſq; ſollicitos faciat et circũſpectos: vt in timore ⁊ tremore nr̃am ipoꝝ ſalutẽ opemur. Ecce enĩ in cruce ſalus nr̃a: cñ ut ei viriliꝰ inhæream⁹. Verbũ crucis ait apſtus peũtib⁹ q̄ dem ſtultitia: his aũt qui ſalui fiunt id eſt nobis: virtus dei eſt. Ipa ẽ ſcutum quo circũdamur: ut eius qua- tuor cornua. quadripharia hoſtium tela repellãt. Sic ergo inferi⁹ cornu cõtra timorẽ nocturnũ. id eſt aduerſus puſillanimitatez q̄ de carnis afflictõne pcedit: ut id qđ ſub nob eſt corpus caſtigare viriliter ſtudeamuſ: ac ſubicere ſuiſtuti. Si quis vero nobis i facie maledicit. ſi quis apte mala ſuadere conatur. in die volat ſagitta: et a ſiniſtris eſt: ſiniſtro nihilominꝰ cornu excipiẽda. Quod ſi adulatur. ſi quaſi cõſulẽtis animo venenũ ꝓpinat fraterne detractionis et odiũ ſeminare conatur. ſi de- niq; iniquũ aliquid tanq̄ iuſtũ pſua dere temptat. a dextris ẽ mihi iſte: ſ iudas eſt. oſculo me pdit: et dexterο cornu crucis negociũ pambulans in tenebris neceſſe eſt ꝓpulſari. Sed ecce demoniũ meridianũ. ſupbie ſez ſpũs. qui inimirũ in ſplẽdore maiori vtutũ acri⁹ inſurgere ſolet: hec aũt ꝙ̄ pmitõſa ſit: ſepi⁹ vob intimare curamus. Inmitiũ q̄ꝓpe omnis peccati et cauſa toti⁹ pditõnis ſupbia eſt. Propterea quiſquis es q̄ ſalutẽ tuaz opari ſtudes. aduerſus hanc ſup caput cornu crucis habere memẽto. ut nõ eleueris i ſupbiã. nõ exaltetur cor tuũ: non ambules in magnis neq; in mirabilib⁹ ſuper te: ſ tela ea que de ſublimi venunt ſupeminẽs capiti tuo cornu crucis excipiat. Sane hoc ſolũ eſt cui ſalutis piter ⁊ regni titul⁹ inſcribit: qr ſolus q̄ ſe hũiliat. ſaluari et exaltari meretur. Iã breuit repetã. q̄tuor ſ cornua fũt: otinẽtia patiẽtia. prudẽtia et hũilitas. Felix aia. q̄ i hac cruce gl̃at: in hac cruce triũphat: tñ ut pſeueret i ea. ⁊ nullis valeat tẽptatõnib⁹ deici. Oret igit q̄ſquiſ in hac cruce eſt: oret cũ bto ãdrea dñm et mgr̃m ſuũ: ne patiat̃ euz de

cruce deponi. Quid enim malignus ille non audeat: quid non presumat impius attemptare? Quod egee mihi de discipulo: hoc iudeorum linguis facere cogitauerat et de xpo. In vtroq; tm sera penitentia ductus victus et confusus abscessit. Vtinam abeat filiter et a nobis: eo vincente qui et in se et in discipulo triumphauit. Faciat ipe ut mereamur et nos in hac nra qualicumq; cruce penitentie. quam p ipius noie tulim? feliciter consumari: qui est sup omnia deus benedict? in secula.

De virginibus sermo primus.

Apientia vincit maliciam.
Sicut sapientia sapor bom:
ita malicia sapor mali dicit.
Clauus clauo expellitur: ita et prauis hominis supuenientibus illuminant. Virtute siquidem et sapientia pris mediatoris dei et hoim xpo ihu crucem p nobis subeunte simul cum illo secum apim crucifix? est ho noster: ut destruat corpus peccati. Quid ergo dixerim corpus peccati: hoc merito dixerim imaginem quam impegit et comfregit lapis excisus de monte sine manibus: cui? caput aureum et ceterorum membrorum fuisse describitur quedam ex argento. quedam ex ere. quedam ex ferro: quedam ex luto et ferro. Caput est malicia: quod supius sapore dixim? mali. Vnde p aurum exprimitur: quo mirum sapientia in scripturis designat. Medium vero corpis id est pectus et brachia ex argento fuisse memorat. Argentum est lucidum et sonorum: cui? sonoritas demulcet auditum: et claritas visu oblectat. Vnde p ipm curiositas designat: q in his duobus sensibus visu videlicet et auditu maxime viget: q p ipos ut pote principaliores. Habit siquidem pace nobis transferendo nos in archanum sue diuinitatis: q omnia opa nra opatus est nobis in humilitate siue humanitatis. Si ergo nram salutem opata est humanitas: quid opatur diuinitas? Nostram profecto delectationem: quia delectationes in dextera eius usq; in finem. Laborantes igitur in agro pauptatis duo habent irrigua: quibus cordium irrigat ariditas et terre nre fructificat sterilitas. Absq; harum aquarum refrigerio nulla sane adesse ppficiendi possibilitas: et deficiendi incumberet necessitas. Cum enim ad te reuersus cofidas hinc exasperate potentiam maiestatis inde exasperatis ptinaciam iniquitatis: nonne repente subintraret desperatio: nisi mediatoris dei et hominum hois ihu xpi incarnato succurreret et passio? Supuenientibus aut seculi tribulatonibus et impugnatoribus demonis. et eleuatis in planicie mentis tue teptatonum ppellis. nonne passionibus huius tpis succumberes. nisi forte futue glorie spes subleuaret? Sicut ergo apud humanitatem xpi habes merita. ita apud diuinitatem fut pmia: de quorum expectatione possis in tribulationibus non solum respirare et gloriari: q nimirum fecit nobiscum misericordia suam. non solum remittes debita. et etiam pmittes pmia. Quid retribuam dno: p oibus q retribuit mihi? Pro oibus quidem q mihi an conuersionem meam tribuit. in ipsa conuersione mea corpus meum et aiam meam tribuit. imo reddidit. imo me pigritante et renitente ipe a me retorsit. Ecce aut p omnibus q ab initio conuersionis mee mihi tribuit opuscolum vicz lacrimarum. deuotones meditationum. consolationem in laboribus: delecta-

tōnem in meditatōibꝫ: ꝑ his inquā et innumeris alijs beneficijs quid ei rursū rtribuā? Qui totū dedit: quid vlteri ꝯpendere habeo? Calicē salutaris accipiā. et nomen dñi inuocabo. Quid est calicē accipiā? Anima mea defiderabat te in nocte: sed et spūs meus in pcordijs meis. Nomē tuū et memoriale tuum in defiderio anime. Nomen saluatoris mei Xres mei. carnis mee. sanguinis mei. nomen a seculis abscōditū. nomen mirabile. nomen meffabile. nomen inestimabile: imo eo mirabilius. quo inestimabiliꝰ: eo magis gratū q̄ ꝯtuitū. Hoc inq̄ nomē nō tā viuente me labijs meis laudabo: ꝙ iā n viuente me viuentevero in me xp̄o. ficut adipe et pinguedine repleat ania mea: ut non solū exterioribꝫ labijs i uocem nomē dñi. Quicūq; nō vocauerit ꝙ inuocauerit nomē dñi salu⁹ erit. Non aūt solū nomē. ꝙ et memoriale passionis eius semp sit in defiderio aie mee ut passionis ei⁹ particeps efficiar: si quomodo agnoscere potero ficut et agnitus sum. Sic ergo calicē eius accipiā: q; mininēta passionis filie int̄ aie mee sinū. intra memorie mee cellas sēp reuoluā. Aspiciā regē salomonem in diademate: quo coronauit eū mat̄ sua. Aspiciā eū ligatū flagellatum obsputū. saturatū opprobrijs: clauis q; cōfixū. Aspiciā in huius deserto exiliꝫ serpentē eneū sup colūnaꝫ crucis exaltatū. ut serpentes q̄ me morsū erit morsāt: quia nullus qui credit in eum pibit: sed habebit vitā eternā Necꝫ alia patiētis et moriētis dñi mei memorabo. memorie mee artiꝰ cōmēdabo: et ad os cogitatōis reuocās rumināb diutius: ut impinguar deuotius. Nec inquā crucis et passionis ei⁹ insigna sint p̄sentia vt leua ei⁹ dilectōis q̄ nemo vnq̄ maiorem habuit. sit sub capite meo. ne videlicꝫ mēs mea ad carnalia incurrat defiderīa: donec dextera diuinitatis eius amplectatur me ut absorbeat hoc qđ mortale est a vita: et mortale hoc immortalitatē et in corruptibile hoc induat in corruptōeꝫ. Leuā in hoc loco humanitatē eius accipio: in qua nobis exhibuit caritatē ut dixim⁹. qua nemo maiorem habet: ponēs aīam suā etiam ꝑ inimicis suis. Dextera est diuinitas: qua defidero amplexari et circūdari. Tūc eni satiabor inquit cū apparuerit gl̄a tua: tadimplebis me letitia cū vultu tuo: q; delectationes in dextera tua usq; in finē. Ceteruꝫ quātum dextera sinistre precellit. quātum vicꝫ eterna caducis. incorruptibilia corruptibilibus? mortalia mortalibꝫ: tm̄ necesse est precellere caritatem quā nobis exhibiturus est in gloria sue diuinitatis? caritati quā nob exhibuit in miseria sue humanitatis. Hāc eni et oculus vidit et auris audiuit et in cor hois ascēdit: q̄ ꝑparauit diligētibꝫ se. Que tamen est illa caritas? Audi. Licet maiorē hac dilectōne nemo habet aīam ut quis ponat ꝑ amicis suis: ipe tamē suā posuit ꝑ inimicis. Cū eni adhuc inimici essemus: reconcilia uit nos deo in sanguine suo. Si hoc fecit hō: qđ faciet deꝰ? Si hoc fecit paup: quid faciet diues? Si ꝫ fecit ꝑ inimicis: quid faciet ꝑ amicis? Si ꝫ fecit in via: qđ faciet in patria? Si hoc fecit in exilio: qđ faciet i palatio? Si ꝫ fecit in ēravbi fui eū nō recipiūt: qđ faciet in celo vbi ei omnes obediunt? Si quandoq; suggestiōibꝫ diaboli vel iportunis carnis

nostre clamoribꝫ ad curã tarnis
in desiderijs pagẽdã reuocemꝰ. ãxie
tates xpicruciscꝫ supplicijs ponamꝰ
p̃ ocul: et cõfestim ipa nos docebit
experientia qd̃ scripserit apls cũ dixit.
Verbũ crucis his qui salui fiũt vir
tus dei est: ⁊ mihi absit gloriari nisi in
cruce dñi nostri ihesu xpi. Quare?
Quia sicut fluit cera a facie ignis:
sic peũt oẽs imũditie a facie crucis
Dei siquidẽ infirmitas nostra est fo
titudo: et in stultitia eiꝰ facti sumꝰ
sapiẽtes. Qr eni mũdꝰ nõ cognouit
in sapiẽtia deũ: placuit deo p stultitiã
p̃dicatõis saluos facere credẽtes.
Verbum caro factũ est: et habita
uit in nobis. Caro factus ẽ carnali
bus: sicut spũs angelicis spiritibus.
Agnoscat eũ caro in carne: homo
in homine. Agnoscat inquã et imi
tetur ut eum videre mereaꝫ in ma
iestate: qr phumilitatẽ ptingat ad
sublimitatẽ. Si eni opatiõi ⁊ cõregnabimꝰ: si cõmoriõi et cõuiuemus.
Agnoscamus eũ inquã secũdũ car
nem: donec calcatis motibꝫ carnis ⁊
oñibꝫ extinctis vel deuictis carna
libus desideriis possumꝰ dicere cum
apło. Et si cognouimus eum secun
dum carnẽ sed iam nõ nouimus. Licz
eni gloriosũ sit videre vel in memo
ria habere etiã secũdum carnẽ spe
ciosum forma pre filijs hominũ: ma
gis tamen ꝓponitur nobis caro eiꝰ
ad medelã ꝙ ad glam: ad necessita
tem ꝙ ad beatitudinẽ. Altera sicꝫ
dez collata est beatitudo anime. cui
nihil creati sufficere potest: etiaz si
cum terra celũ possideret. Nec satia
ri potest eiꝰ cupiditas. donec eũ ha
beat cuius ymago est: qui solus po
test implẽ angelos cupiditatis sue.
Sicut aũt mediator nr̃i duas natu
ras humanitatẽ vicz et diuinitatẽ
coniuxit in vna p̃sona: ita singula
eius opa ad hãc siue illã necesse est
ptinere naturã. Ad hãc siquidẽ mi
seria: ꝙ ad illã ptinet potẽtia. Quic
qd̃ ꝙ miserè passus ẽ: ex hoie otra
xit. Quicqd̃ potẽter opatꝰ ẽ: a pre
habuit. Dñitate igiẽ et diuinita
te alterinsecꝰ positis duo habẽs me
dia passionem et resurrectionẽ: illa
est misericordie et miserie: ista ẽ po
tentie. Vis annunciari inter pennas
colũbe id est inter pfectos sancte
ecclesie. quoꝝ vitelicz exẽpli infir
mi robor ãtur. depressi subleuatur.
dormias necesse est inter medios cle
ros id est inter passionẽ et resurre
ctõnem: hinc stipatus fructibꝫ: hinc
fultus floribus. Fructus ad passio
nem: flores ad resurrectõez ptinẽt.
Que seminauerit homo: hec et me
tet. Qui seminat in carne: de carne
metet corruptõnem. Seminauit ve
tus homo in carne: messuit postmo
dũ corruptõem. Quã? Passionẽ xpi
Nisi eni vetus homo trãsgredẽtur:
nouus non pateret. O pfundũ et i
scrutabile redemptõis nostre con
silijũ. Vere: diligẽtibꝫ deũ oia co
opãtur in bonũ. Domine ihesu xpe
si in obedientia ade coopata est nob
in bonũ. et tantum tamꝙ mirificuz
bonũ: ut tu fieres corruptibilis: tua
obedientia in qd̃ bonũ nobis coopa
tur? Profecto ut homo fiat incorru
ptibilis. Si seminãtes in carne tuaz
messumus corruptõem: seminãtes
in spũ nostrã metemus incorrnptio
nem. Omniũ ergo tpoꝝ que subcõ
uersatõne veteris hominis trãsegi
mus fructꝰ noster est passio xpi: cui
debemus ofigurari: mortificatõem
eius circũferentes in carne nr̃a mor
tali. Vnde sicut ab initio cõuersatõ
nis ita et ab initio p̃dicationis sue

ꝓposuit nobis penitentiam: agite inquit penitentiam: qm̃ appropiabit regnū celorum. Magnā refectōnem senserat: qui de fructu penitētie dicebat. Fuerunt mihi lacrime mee panes die ac nocte. Et alibi. Cibauit nos pane lacrimaꝝ et potum dabit nobis in lacrimis in mensura. Et iterū. Potasti nos vino cōpūctōnis. Quare ergo nō dixerim penitētiam messez vel fructum: que panis vocatur et vinuz? Fructꝰ iste amarus est. ꝫ salubris: quia penitētia amara est quidem ad tollerandum: saluberrima aūt ad cōualescēdum. Proinde fidelis anima que retro sunt obliuisci desiderās ⁊ ad anteriora extendi his fructibꝰ stipari et roborari desideret: quatenꝰ ipsis interpositis ad secularia delectabilia carnisq illecebras non possit reflecti. Sicut aūt tpalitatē vetustatis nostre reuolētes finemeiꝰ et fructum habemꝰ penitētiā: ita eternitatem nouitatis nostre meditando ꝓcurrētes. quandā gaudioꝝ sentimus flagrātiā. que merito floribus cōparatur. quia viso flore spes fructus cōcipitur: sicut et p horum pregustatōez gaudioꝝ certiꝰ aīamur ad exspectatōem futuroꝝ. Quod eni nō videmus speramꝰ: vnde et p patientiam exspectamꝰ. Temporis ergo ꝓteriti fructus est cōpūctio: cui futuri flos est deuotio. Dormitas ergo necesse ē inter medios cleros. id est inter passionē et resurrectōem: inter fructū et florem: inter cōpūctōnem et deuotōem. Qui fūt qui dormiūt? Qui flent tanq̃ nō flētes: qui gaudent tanq̃ nō gaudentes: q̃ vrūtur hꝰ mūdo tanq̃ nō vtātur. qui ut seductores et veraces: sicut qui ignoti et cognīti: p ignominiam et bonā famam: tam ꝓspera q̃ aduersa huiꝰ vite trāseunt: ac si non sentiāt. Beatus etiā populus. cui etiā in hoc mūdo relictus est sabbatismus. Qui dormit expositus ē nullā sui curā gerens. et tamē quiescit. Ita et nos oīem sollicitudinē nostram in eū ꝓiciētes tam in aduersis q̃ ꝓsperis exponamur. tam p plana q̃ p aspera ducatu illiꝰ cōgratulātes: qui ideo inclinauit celos et descendit. vt reduceret nos in viam rectam: ut de loco pegrinatōnis iremus in ciuitatē habitationis. Si hꝰ via ardua ē et stricta ne deficias: qz eo tutior et rectior est. Porro preuius ciuis fortis et pius est paratus. utiq̃ in defectu tuo te sacris i humeris collocare et te portare ad gregem: quia dux et dñs tuus est: ipe etiā ⁊ asinus tuus est. Ysachar asinus fortis: et posteriora dorsi eius in pallore auri. Ipe dorsum nostruz cui imponantur onera ceteris mēbris importabilia: sicut ⁊ hedus noster emissārius ipe est cui imposita sunt peccata nostra: qz vere languores nostros ipe tulit ⁊ dolores nostros ipe portauit. Hinc ergo in memoria reuoluentes passionem xpi. oīa blādimēta mūdi vt stercora reputemꝰ vt passionibus xpi ꝯformemur: mde spe tenentes firmiter gloriam resurrectōnis ne deficiamus ꝫ gloriemur in tribulatōnibꝰ: qz passiones huiꝰ tpis odigne nō fūt ad futurā gloriaz q̃ reuelabiē in nobis. Ager ergo paupertatis merito plenus dicitur: quē fimul et ver decorat floribꝰ: et autūnus replet fructibꝰ. Cui merito pater cōparat filiū suum dicens. Ecce odor filij mei: sicut odor agri pleni. In quo mirū oīs ꝓfectio paup-

tatis et virtutum plenitudo super abundauit: ita ut de plenitudine eius omnes accipemus. Cū enī diues esset: ꝓpter nos factus est egenus: ut illius ditaremur inopia. Ager iste aquis irriguus. floribꝰ redolēs ⁊ abūdans fructibus thesaurū habet in se absc̄ditū: videlicet ortimētiam carnis. Preciosus siquidē thesaurus est possidere vas suū in sanctificatōne ⁊ honore: non in passione desiderij sicut gentes que ignorant deum. Noli querere thesaurū hūc inter spinas ⁊ tribulos secularis illecebre: nec in siluis rubitatis ātique. Non enī in silua: ꝙ in agro absc̄ditꝰ ē. Mueras in agro vbi saturātur ligna campi et vbi passeres nidificāt: id est vbi mc̄tinētes resipiscūt dignos penitētie fructus faciētes prolē gignūt nō sibi tantū sed et aliis ꝓficiētes. Continētiaz tibi credas necessāriā vt spiritus sanctus fiat in te fons aq̄ salientis in vitā eternaz. Aqua non sursum salit: sed desursum nēcesse ē vt veniat. Omnē datum optimū et omne donum perfectum desursum est: descendens a patre luminuz. Ergo quod salit in vitam eternā: a vita eterna ꝓfecto descēdit. Vnde licet aqua desursū veniat: nisi ortinētē et integrū habeat ducatum sursū non redit: ꝙ diffluit. Descēdit in te spūs sanctꝰ: viuificauit animā tuā: vt in te saliat in vitā eternā. Cōtinēs necesse est ut sit corpus tuū. quatenus obtures aures tuas ne audias sanguinē ⁊ claudas oculos tuos ne videas maluz: ne gr̄a de supis tibi collata. p minus circūspectos sensus foris effluat: spū tuo diffuso in vanitates ⁊ insanias fallas. Nota aliud esse cōtinētem: aliud castū. Luxoriosus et castus sibi repugnāt. Luxorioso est motus sentire ⁊ motibꝰ ostētare. Casti est nec motus sētire: nec motibus cōsentire. Cōtinēs est in medio vtrobiq̄ sumēs participiū: cuz alterō cōmune habēs motus sentire: cū altēo motibꝰ nō ostētare. Iste existens in medio dominoꝝ luxurioso sursum vero collatꝰ pudico: et si non in mūdicia cordis pambulat: tamen in innocentia cordis decantat misc̄diā et iudiciū. Iudiciuz ꝙ motus sentiat: misericordiam ꝙ motibꝰ non cōsentiat. Iste nolens dimittere angelū magni cōsilij in cipiēte aurora noue lucis ꝙ petens obtinere benedictōem pseuerantie: et si non omnino priuari: claudicari tamē meretur altero pede. Qui sūt duo pedes? Motus sentire: ⁊ motibus nō cōsentire. Illud est naturale: istud est crimiale. Licet ergo nondū ignorare possit prauos motus desideriorꝝ ꝙ adhuc in ipso vigeat pes iste: per gr̄am tamen superne benedictōis ita eneruatur in ipso pes cōsensus: quatenus et si ipse trahat ipī tamē inviti nō possit. Non est omnino sine eo: quia repēntina cogitatōne cōcurrit multotiens quedā delectatō: que tamen cū sentitur gemitū magis ꝙ cōsensū extorquet. Inuento huiusmōi thesauro in agro pauptatis vt in tuā thesaurus redigatur possessionē: vade et vēde omnia que habes: ⁊ eme agrū illū. Quid est vēde omnia q̄ habes? Abrenuncia omnibꝰ q̄ possides. exiens ad ihesū extra castra ut portes improperiū crucis eiꝰ: ꝙuis tāte humilitatis merito de nemore exiēs in quo involute sūt semite impiorꝝ q̄ in circuitu ambulāt. agruz

quē p̄ dixim⁹ possideas in quo abie-
ctis occupatōibꝫ curisqꝫ secularibꝫ
corpore cōposito et corde dilatato
curras alacer viaꝫ mādatorꝫ dei:
que quidē desiderabilia sūt et dulcio
ra sup mel et fauū? Quare? Quia in
custodiēdis illis retributio multa.
Plane multa: qz custodiētibꝫ ea de-
betur vita eterna. Vnde veritas: si
vis inquit venire ad vitā: serua mā
data. In hoc gradu otinentie in q̄
refrenas quod delectat et quod nō
delectat oparis. magna tibi incum
bit tribulatio: qz dū voluntati tue
repugnat ratio: bellū geritur inte
stinū. Noli ergo torpere sed leues
oculos tuos ad eū qui habitat i ce
lis: a quo veniet tibi auxiliū ut nō so
lū p̄maneas ꝫ etiā glorieris in tri-
bulatōibꝫ. Quod tñ aliter nō fit:
nisi tibi sapiat deus. Queras ergo
necesse est sapiētiam p quā tibi sa-
piat deus et mūdus desipiat: q̄ per
p̄ciosaꝫ signatur mārgaritā. quā q̄
inuenit homo abit et vendit vniuer
sa que habet: z emit eā. Vtinā gu
stares z sentires q̄p dulcis est dñs:
vtinā gustares panē qui de celo de
scendit habētem oīne delectamētū
et suauitatem saporis: p̄fecto si q̄d
haberes venderes et cōparares eā
Quid tñ habes vēdere qui oia que
possidebis vēdidisti. p̄p̄ agrū pau-
ptatis cōpandū. in quo thesaurum
inueneras otinentie? Vide ne forte
duplex sit possessio tua: vna interi-
or: altera exterior. Exterior est se-
cularis facultas: interior est p̄ria
voluntas. Secularibꝫ facultatibꝫ ab
renūciasti exiens ad ihesū extra ca
stra hui⁹ seculi: adhuc tñ rudis et
vetustis tenebris obuolut⁹ p̄priae vo
lūtatis tue viciū ñ intellexeras: q̄p
fecto nō relinquit quotiēs fit exte-
rior abrenūciatio. Citius enī et le-
uius relinquit facultas: q̄p cupidi-
tas a nitta. Vnde dñs nō quos
cunqꝫ paupes: ꝫ pauper spū dicit es
se btōs. Qui sūt illi? Nō oēs vtiqꝫ q̄
habēt pauptatē: ꝫ qui amant pau
ptatem. Parū ergo oīno imo mi-
chil p̄dest exterior abrenūciatio si
ne interiori vel comitāte vel subse-
quēte p̄pria siquidē voluntas deuꝫ
impugnat: et aduersus eum extol
litur. Ipe est que paradisū spoliat
et ditat infernū: que sāgumen xp̄i
euacuat: z ditōi diaboli subiugat
mūdū. Vide qualiter p̄pria voluntas
aduersetur deo. Nemo potest duo
bus dñis seruire. Nō poteris obedi-
re simul et diuine et p̄prie voluntati
Si enī voluntas tua voluntati diuine
discordat iā nō p̄pria est ꝫ cōmunis:
nō tñ est hois: sed hois et dei. Cete
rū voluntati dei ex debito creatōis
tue necessario es obnoxius. Quare?
Quia sola voluntas dei certa est qua
re creauerit z recreauerit te deꝰ: hīc
aie apls. Voluntarie genuit nos v-
bo veritatis. Facis quod debes: dū
obedis ei. Debitū etiā vtutis pensū
psoluis: dum eius voluntatē z habes
in desiderio: z suas in obsequio. Ec
ce autē fallente diabolo et sensib⁹
tuis. seculo lenocināte ad ea q̄ fo-
ris sūt curiose egrederis: ad quoꝫ
delectatōem dum p̄prie voluntatis
attraheris cōcupiscētia quodāmo
do abrenūcias deo: ac si abnegans
diceres. Nucusqꝫ te colui. voluntatē
tuā feci: ꝫ nullā in me dēmceps ha-
beas fiducīā: quia alij dño seruire fi-
demqꝫ seruare p̄posui. Ecce p̄prie vo-
lūtatis iniquitate abnegasti deum
tuū: ꝫ necdū sufficit tibi ipa nega-
tio quinimo impudētissimus p̄do
subsequēter effectus in possessiones:

eius violenter debacharis: tam alimētis q̄ ornamentis que p̄parauit nō oteptoribꝫ suis sed tuis ad tāte maiestatis iniuriā impudēter abutens. Si in ministerio es nihil omedis nichil bibis. nullo indueris qđ prius nō auferas: dūq̄ de sacrario victualia rapis latrocinio sacrilegiū iūgis: accedis tñ ad altare z dominicū corpus et sanguinē tractās nihil i te crimiale reperis: qui si veritas subtiliter indagaē deū negas se cōmiceris: ac latro p̄baris ac sacrilegus. Sequit̄ terciū qđ grauiſſimū est: quē abnegasti. quē depōdatus es. ad ultimū moliris occidere. Permanēs enī in miq̄tate tua peccatū tuū vis esse impunitus: in quo deū vis esse iniustū. Exigit enī iustitia eius vt vnicuiq; reddat secūdū opa sua. Qui enī deū vult eē iustū: vult deū nō esse deum. Et q̄ desperat non esse deum: nōne quantum in eo est ipe deū occidit? Proinde q̄ vēdidisti exteriorē possessionē tuaz vt abscōdatur in agro regularis disciplīne thesaurū oīmētie emēs: vade z vende interiorē p̄prietatem lōge p̄fecto grauiorē ad relinquēdum et oīnimo pniciosā ad retinendum vt p̄ciosā margaritā sapiētie compares: quā qui inuent beatus si tenuerit eā. Vis eam habere? Serua mādata. Sic enī scriptū est. Cōcupisti sapiētiā. serua mandata: et dns dabit illā tibi. Impēde igitur obedientiaz: et recipies sapiētiam. Quomodo enī possumus deo placere aut ipe nobis sape: si eius mādatis otemplerim⁹ obedire? Vnde interrogāti in euāgelio diuina continuo mādata adolescēti p̄pōnit. Quā da: ostēdit in nobis faciēdā eius voluntatē: a quo eternā sperem⁹ retributōem. Propter quod dicit. Non oīnis qui dicit mihi dne dne: intrabit i regnū celoz. Et alibi. Quid vocatis me dne dne: et nō facitis q̄ dico? Hoc ordie debes p̄gredi. Continere nō potes in seculo. fuge seculum et apprehēde discipliā: vbi p̄fecto inuenies otimētiā. Jugulatis postmodū p cōfessionē carnalibꝫ desideriis de viciis aie poteris liberius iudicare: de quoz radicibꝫ flagitorum pullulāt furculi: et in p̄fectum turpitudinis corpus excrescūt. Nec aie vicia. spūalia neq̄cie vocat apostolus: que parū discernere poteras dum carnalibꝫ occupaberis desideriis: et in eis que foris fūt delectaberis. Postq̄ ergo exteriorem delectatōem amiseris: nisi senseris interiorem diu stare nō poteris. Que ē illa? Visitatio sācti spūs. Hanc tibi auferri inuenies p̄ p̄priam voluntatem. Vēde eam mādatis dei diligēter obediendo: et p̄ ea inuenies vitam eternā. Dicit enī veritas. Si vis ad vitam venire: serua mādata. Ecce habes otimētiā qua corpus tuū possideas in sācificatōem: habes sapiētiā qua deo placeas i deuotōe. Habes aliq̄d tibi. habes aliq̄d deo: sed quid habes p̄ximo? Quid ē qđ dicit apūs: siue sobrij sum⁹ vobis siue excedimus deo? Quibꝫ loquit̄? Proximo loquit̄. Qui ergo excessū suum dat deo. sobrietatē suā p̄ximo: q̄d si retinet? Caritas nō querit q̄ sua sūt. Quare? Quia nō est egena: et habz z supabūdat. Ita z tu necesse ē habeas aliq̄d ad op⁹ p̄ximi: vt possis q̄ fit voluntas dei bona et bñplacēs et p̄fecta. Probas in te voluntatē dei bonā p otimētiā. bñplacētem p sapiētiā: restat vt possis p̄fectā p misericordiam: q̄ q̄dē significat̄ p sage-

nā missāz in mare et ex oñi genere
pisciū congregantē. Sagena fidēz
misericordie p mare fragne carita-
tis trahiē z bonos et malos pisces
id est tā amaras gp dulces affectio
nes otrahit·oñibz se oformans·z
oim in se tam adūsa gp pspera tra-
ciēs·flēs cū flētibz·gaudēs cū gau
dētibz:q tādē remēs ad litz qñ vicz
de fuitute corpis huiz liberabiē in
libratē gle filiorz dei dcqd amarū
dcqd triste·qcqd adūsū ē· destruet
et exuet:cui nimirū erit leticia z lux
ei lucebit ppetua·Nō congregatōez
mare dixerim nō tibi videaē absur
dum:q nimirū flāte aura tēptatio
nis pcellis tēptatōnū multotiens
elidiē·In q fūt gp plures q ascēdūt
usqz ad celos pfumēdo et descēdūt
usqz ad abissos desperādo :quorum
aīa in ipis tabescēte turbāturz mo
uētur siē ebrij:et oñis sapiētia imo
scia eorz deuoraē·Sz licz mirabiles
elatōes maris mirabilis tñ in altis
dñs:q et si qñqz in naui dormire su
stineat nouit tñ surgere i tpe opor
tuno:et eo impante fluctibz et ma
ri redit trāquillitas magna·Ad in
uemēdos fines sapientie ut ppositi-
mus tres posuimz parabolas euāgeli
cas easqz put dñs dedit exposuimz:
primā de thesauro·secūdā de mar-
garitis·terciā de sagena: iam vero
deuicta tāte caligīis dēsitate pa-
tet quō sapiētia attingat a fine usq
qz ad finē fortiter. Sane scdm gp
cessimus·sapiētia qsi mediū locū te
net:habēs hinc otmētiā: inde misē
ricordiā·Attingit aūt mō ad istaz
modo ad illā:fortitudinez vtrimqz
ministrās·Luxuria siquidē impug-
nat otmētiā: auaricia miscdiā· Lux
uria flagitiū ē:auaricia spūalis ne-
quicia·Nñ illud vicium corpis:istud
anime· Vidē q nullum est peccatū
qd ita inquinet corpus siē luxuria·
Oñe enī peccatū qd fecerit hō exē
corpus suū est: q autē fornicatur in
corpus suū peccat· Sicuter sup oñe
peccatū auaricia inqnat aīam·Vñ
et ydoloz fuitus dr·Incuruat enī
ad infirma et egena elemēta aīaz:
q soli creatori subiecta ceteris re-
bus deberet pesse ·Qui ergo pseue
rāt in otmētia affluxus sētiūt luxu-
rie:z apud sapientiā fortitudinem
muenīūt resistendi· Per hoc enī gp
eis sapit deus et gustare qñqz me-
rētur gp dulcis ē dñs illā infelicissi-
mā z fetētissimā dulcedinē luxurie
respuūt:et apud eū muenīūt refri-
geriū:cuiz apud se habent desideri
um·Similiē auaricia subuertere nti
tur miscdiam et quasi sub specie bo
mi res monasterij phibet vēdere p
necessitatibz infirmoz:ac si corrue
re debeat monasteriū·si cura suscī-
piaē infirmoz·Sz quibz sapit deus
nō adeo sapit terrena substātia:qn
infirmis cōpatiātur· Auaricia aūt
dū ingerit supfluitates vult necessi
tates resecare:z sagena miscdie q
fit ex filis ypassionis et impēdit ca
ritatē in necessitatibz inuenīdis:z
habet discretōem in supfluitatibz
reiciēdis·Dat itaqz sapiētia virtu-
tē et fortitudinē plebis sue:vtutem
otra auaricīā· Fortitudinē otra lux
uriā:et tñ inē tot pturbatōes zinē
tot angustias disponit vt diligēti-
bus deū oia cooperē in bonū·

Sermo·ij·vnde supra·

Lectō sācti euāgelij:scdz mathēū
In illo tpe dixit ihūs discipulis suis
parabolā hāc· Simile ē regnū celoruz
decē vginibz: q accipiētes lāpades
suas exierūt obuiā sponso et sponse
Et reliqua·

Omelia beati bernhardi abbatis: de eadem lectione.

Ponsus xp̄us est ad cuiꝰ vocem q̄ amicus est stat et audit et gaudio gaudet ꝓpter vocē sp̄ōsi: hinc nos despōdit apostolus qui ait. Despōdi vos vniviro vg̃inē castā exhibere xp̄o. Timeo aūt ꝙ nō possit hoc facē qđ spopondit: id est animā tuā exhibere xp̄o vg̃inem et vg̃inē castam. Castam addit: quia sunt quedā vg̃ines corpore qui cogitatōne; deuirg̃inātur: et suauem olentē virg̃initatis florem libidinose affectōis putore cōtaminat. Et hec quidē fatuis q̄nq; vg̃inibꝫ designātur: quas nō recte intentōnis affectus infatuat. Virgo xp̄us est et vg̃inis filiꝰ et virginē cōiugē vult habere: tu si habes angelicā plus dico vobis xp̄i mīsq; sue gratiā hilarescе. tripudia: et in amplexus xp̄i festinabūda gestiēs illud amatorū clama suspirās. Osculetur me osculo oris sui. Sponsa ergo es ihu xp̄i: ꝙ tuū nomē dilige ter attende. Sponse vel sponsi nomen ab eo qđ est spondere grāmatici deriuāt. Dicūtur aūt sponsus et sponsa qr se sibi alterutrū spōdēt: vt nec ille nec illa altēi nubat. Porro inter diē despōsatōis huiꝰ interponitur alicū breue spaciū aliqñ et ꝓductū: et ñ definita ac denotata est dies qua debeāt cōuenire: quod quidem sapiēter atq; vtiliter statutum est: vt interim mutuꝰ amor augeat et crescat: et impatiēs defideriū cupite copule quo amplius differtur ignescat. Et qr iuxta salustiū cupiēti anime nihil satisfestinatur: diem dictarū nuptiarū ꝓperantius esse desiderāt. Sed iacob ꝓ rachel septēnium a die despōsatōnis labore defudat: cubat sub diurno gelu alget. solibꝫ vritur: nec tanti ac tam diuturni laboris amatorē hemens cedit iniurie. Nuorū aūt ista: Vt et tu si iam sponsa xp̄i es ardeas amore. estua desiderio. anhela suspirijs: dum tardat dies copule ocupite. Ait q̄dam. Palleat oīs amās: ut pallor et macies sint amoris signa certissima. Quid tibi cum lautioribꝫ epulis? Quid tibi cū vinos? Non est hꝫ monachorū: epulentē splendide ciues babilonis. Si te viderit ob amorē suū sp̄ōsus mācescere. si palescere. si calescere impatiēti desiderio. accelerabit copule diē: offeret oscula: iūget amplexꝰ. O letam diē nuptiarū? O felicem sp̄ōsā tali coniugio. Carpe oscula beata sponsa: iunge amplexus: canta. Ecce qđ ocupiui iā video: qđ amaui iā teneo: ipi fui iūcta i celis: quē in tristi posita tota deuotōe dilexi. Sike ē regnum celorū decez virginibꝫ: quas rex celorū si sibi cum lampadibꝫ luminosis occurrerint in illū celestez thalamū introducet. Sed quid facimꝰ: quia quinq; fuit fatue et quinq; prudētes? Puto aūt ꝙ et plures et prudentiū numerū longe superet multiplicitas fatuarū: ceterū oēs acceptis lāpadibus exierūt obuiā sponsō et sponse Exierunt. Vnde exierunt? Plane de substātia et seculari conuersatōne: iuxta illud. Recedite exite inde: et immūdū ne tetigeritis. audit et abnegā. Exi de tra tua: et de cognatōe tua: et de domo p̄tis tui. Loth qđ de sodomis exire p̄cipiē et retrospicere ꝓhibē: ne piter cū sodomitis ardē tibꝫ inuoluaē incendio. Sz qđ dixit ad angelū? Est ciuitas hꝫ iuxta: ad quā possū ofugere puer saluabor i ea. Nunqđ nō modicū est. et viuet aia mea? Ciuitas puer iuxta. ih est

non longe a seculo in qua loth ar-
dente sodoma saluatur. monasteriū
est. ¶Nūquid nō modica est respectu
illius mūdi latitudīē occupās. po
pulosa valde et malitiosa. cupidita
tis et libidinis flagrat incēdio: Exi
mus inde et ad paruā ciuitatē q̄ iux
ta est. fugimus: ardētem cū ciuib⁹
suis sodomā relinquētes. Saluabor
inquit in ea. Plane saluabimur in ci
uitacula ista: si nō respexerimus re
tro: si flāmatis sodome que iuxta iu
ste ardet nō nos apprehēderint. nō
nos incenderint fauille caduce. De
hac sodoma exierūt v̄gines obuiaz
sponso et sponse: longe est eni a vir
ginib⁹ flāma sodomorū. Exierunt
aūt cū lampadib⁹ lūbos habentes
p̄cinctos et lucernas in manib⁹ ar-
dentes: vt et castitatis cingulū as-
tringatur in corpe: et adutilitatez
p̄ximi et glam p̄ris lux exempli cla
reat in opatōne. Sic gedeon in la-
gunculis lampades occultans ꝫ in
hora certaminis fracti vasculis de
mōstrant. repentina luce hostes ter
ruit: et vertit in fugā. Terrētur eni
principes tenebrarū visa luce bono
rū operū: q̄ stare ante lucē tenebre
nō possunt. Prudentes eni v̄gines
acceperūt oleū in vasis suis cū lam-
padib⁹. Vide prudentiā virginum
istarū: sciebāt nocte fore producta
et nescietes qua hora nocte sponsus
veniret: nō cōtente oleo lampadū
etiā in vasis oleū sumunt: ut si forte
illud q̄ erat i lampadib⁹ annihila
retur et deficeret. de eo q̄ in vasis
repositum erāt ad custodiā luminis lā-
pades implerēt. Oleū in lampade ē
opus bonū in manifestatōne: ꝫ duz
videt̄ a p̄ximis claritas operis duz
mirātur et laudāt extollitur plerū
q̄ assurgit elatus anim⁹ opātis:
et dum in se et nō in dño glaē. lu-
men lampadis ānullatur: et carnes
fomento cōgruo lampas que corā
hoibus clare lucet: corā dño tene-
brae. Prudētes vero v̄gines oleuz
p̄ter q̄ in lāpadib⁹ habēt ad ole
um in vasis reponūt: q̄ nimirū san-
cte anime dū spōsi fuga p̄stolātur ad
uētum. dū toto desiderio ei clamāt
quotidie aduemat regnū tuū. p̄ter
illa opa que p̄ximis lucent ad dei
gloriā videt̄ aliqua in occulto vbi
sōlus pater videt opa faciunt: vt si
forte illa q̄ cōspicua et clara sunt.
flatus laudis humane extinxerit:
oleū occulte sciētie suffraget̄. Nec
est gloria filie regū ab intus: dum
plus de oleo quod in vasis sciētie
delucescit q̄p de eo q̄ lucet defo-
ris gloriat̄: perisse estimet oīe q̄ cer
nitur: nec dignū iudicat remunera
tione q̄ fauores hoim p̄sequūtur.
Latēter igit̄ q̄ pualet opat̄: petit se
cretum. oratōnib⁹ pulsat celū. Fun-
dit lacrimas testis amoris: et cū di
lecto illo suo suspirio gemitu q̄ fa-
bulat̄. Nec ē gloria ꝫ ab intus: ꝫ in
uisa filie regū et amice. Hoc oleum
fatue v̄gines nō habent: q̄ nisi ad
nitorē vane glorie et fauorez hoim
bona opantur. Hoc oleū in q̄ pru-
dentes sidūt in abditis cōscientia
rū vasculis reponūt. Mora aūt fa-
ciēte sponso dormitauerūt homines
et dormierūt. Dormiūt v̄gines bone
in dño: et in xp̄i pectore dulce recli-
natorio habētes mane illud vltimū
p̄stolantes. Mane inquit astabo ti-
bi et videbo. O quā iocunda interim
sopore sopiūtur: quaz caro in spe re
quiescit: et in spe spūs hilarescit. Li
bet inter hs memimisse q̄ sāct⁹ ger
manus pontifex anthisiodorēsis ro
mā petens cū ediam deuenisset. ad

tumulū ſancti caſſiani diuertit: quē
ꝑprio vocans nomine. Quid inquit
agis frater cariſſime? Et ille de tu-
mulo. dulci inquit in pace requieſco
et aduētum redēptoris exſpecto.
Ecce prudentiū virginū ſomnus: q̄
bus celicus dicit ſpūs vt requieſcāt
a laboribꝫ ſuis. Nō aūt ꝫ fatuis vir
ginibus dicit: nec talis interim ſo-
por eorū. Neq; enī a laboribꝫ quarū
caro videt corruptōem ut ingredi
atur putredo in oſſibus earū: et ſub
ter eas ſcateat. Et hoc quidē caro
Anima vero ſepultaī inferno quō
dormit oturbata q̄ in tormētis po ſi
ta aret ſiti: nec ſperat guttā refri-
gerij et reſurrectōis diē et aduētū
iudicis male fidioſcia pareſcit? Dor
mitauerūt igitur omnes et dormi
erunt. Media aūt nocte clamor fa-
ctus eſt. Ecce ſponſus venit: exite
obuiā ei. O clamore prudētibꝫ virgi
nibꝫ oim modulatōe. oīnibꝫ modu
lis dulciore. Ecce ſpōſus venit. Pu-
tas vox iſta eſt filij dei: quā cum ve
nerit beata illa hora. oīes q̄ in mo
numētis ſūt audient: et qui audie-
rint viuēt? Dñe iēu xpe fili dei viui
da in illa hora auditui meo gaudiū
et leticiā: et exultabūt oſſa hūiliata
Non timeā tūc queſo dñe ab audi-
cōe mala quā audituri ſunt quibus
dicturus es: ite maledicti in ignem
eternū. Erit fortaſſis vox iſta illius
tubātis archāgeli. in cuius voce et
in nouiſſima tuba dñs deſcēdet de
celo. Canet enī tuba: ad cuius clan
gorē vt ieronimi verbis utar tot?
timet mundus. Fragor igitur tube
illius dum tubabit āgelus dum ex
pgiſcūt homines tartara etiaz te-
nebroſa cōcutiet. Audient miſeri q̄
ibi ſunt qui illo tenenē ergaſtulo:
audiēt tūc qui nunc audiūt et facere
nolunt. Exite obuiam ei. Magnus
quidem clamor: qñ ut ſibilla dicit.
qñ tuba ſonitum creſcere dimittet
ab alto: qñ et dñs celū aduocabit
de ſurſū. et terraz diſcernere volens
ꝑplm ſuū. añ ſe et prudētes vgines
ab infatuatis ſepare. aduocabit ce
lū de ſurſū: vt vtutes ille celorum de
ſuis ſedibꝫ moueātur. et oēs angeli
cū eo ad iudicādū congregenē. Pſal
miſta. Aduocabit celū de ſurſum ib
eſt ſpūs aiaſq; iuſtorū: qbꝫ añ dictū
fuerat vt reqeſcerent tpus adhuc
modicū donec ipleret numer? frm
eorū. Tūc celeſti illa habitatōe re
licta ſcē ille aie ſuis corpibꝫ reddite
tāto tuti? quāto incorrupti? gau
debūt. Tūc in momēto in ictu oculi
iuxta ezechielē in campo pleno oſſi
bus mortuorū oſſa ad oſſa. et nerui
ad neruos. et iūcture adiūcturas de
nuo colligenē: qz ſurgit corp? ſpūa
le qđ ſemiatū ē aiale: et reſurgēs a
mortuis iaz nō morie: mors illi vltra
nō dñabit. Tūc in articulo in dilu
culo diei illi? veniēte ſpōſo clamor
magn? oēs excitabit dormiētes: et
clamabit vtute magna efficaciſſi-
ma. Exite obuiā ei. Exite dormien-
tes: et in occurſū iudicis feſtinate.
Tūc plāgēt ſe oēs tribꝫ ēre. Tūc di
cēt mōtibꝫ cadite ſup nos: et collibꝫ
opite nos. Exite de tumulis quoſ cō
ſcie mēoria nō accuſat. et vidēte iudi
cē bñ fidl cōſcij et bonī meriti gaudē
tes. Reprobos aūt nō tam volūtas
ꝙ ptās iudicis exhibebit: nec tam
de monumētis exient ꝙ trahentur
Merito dies illa dies ire dies cala-
mitatis et miſerie dies tenebrarū et
caligīnis p̄dicat: in q̄ iudicij ſignū
tell? fudore madeſcet: in q̄ recidet e
celo ignis et fulphuris ammis. Tar
tareūq; chaos mōſtrabit era debi

ſcens · Ignis enī ante dñm p̄cedet
& inflāmabit in circuitu e⁹ inimicos
eius: quos tūc mſtar ſodomitarū in-
uenit nudoſ & inte ctoſ. Sic enī refur
gētes ignis & ſulphuris ymber in-
ūdās ignīet & oburet. Erit tūc oīm
no miſerabile viſu q̄ ico⁊ruptibile
& inc⁊emabile co⁊pus arde bit: nec i
teribit cōbureē nec minueē. Capil
lus etenī de capite non pibit: q⁊ mi
co⁊pis q̄ incо⁊ruptelā induerit. vl̄
incidi poterit vl̄ aduri. Aſpice ſale
mādram ſup ignitas & ardētes pru
nas illeſō co⁊pe gradiētem. Po⁊ro
alleſtus lapis talis fertu⁊ eſſe natu
re: vt ſemel accenſus inextinguibi
liter ardeat: igne lapide inhērente
nec tñ conſumēte. Tali vero modo vt
opinor ignis ille ſulphure⁹ inflā-
mabit inimicos dñi. Iuſtos vero ſic
babiloneos tres pueros nō tanget
oīnino nec cōtriſtabit nec moleſtie
quicquā impo⁊tabit: cū refo⁊mabit
dñs co⁊pus hūamtatiſ nr̄e ꝯfigura
tū co⁊pi claritatis ſue. Rogo q̄t in
ter ſ erit mētis peccato⁊ibo: q̄ nūc
letanē cum malefecerint. & exultāt
in rebus peſſimis? Quid in g̃ animi
tūc habebūt ardētibo elemētis · era
dehiſcēte & hiatu terribili chaoſ de
mōſtrāte tartareū: ꝯ ſurgētibo mo⁊
tuis et iudice illo cui pater oīne iu-
diciū dedit. cū oībus angelis celit⁹
aduenīēte? Miſerū me dum hec co
gito et ſcribo co⁊ timo⁊e palpitat.
humēt oculi: & tribularer nimiuz ſi
neſcirē miſcdias dñi. Verū ad ꝓpo
ſitū reuertamur. tūc ſurrexerī oēs
vgines ille & o⁊nauerī lāpades ſuas
id eſt oſcias cogitatōibo accuſāti-
bus aut etiā defēdētibo. Arguā te
inq̄t & ſtatuā otra faciē tuā. Poſui-
m⁹ nos pcta nr̄a poſt do⁊ſū noſtrū
dū hic vinerem⁹: & tang̃ de actib
noſtris nulla eſſet añ tribunal xp̄i
faciēda diſcuſſio p negligentiā pec
cata mſta obliuioni tradidim⁹ · Sz
quid ait? Statuā te otra faciē tuā:
id eſt totā vitā tuā q̄cquid cogita-
tu actuq̄ peccaſti añ tue faciē men
tis adducā: q̄ cū ſimul oīa viderīs di
cā. Nec feciſti & tacui. Sic fieri arbi-
tro⁊ hor̄ā illā: tale iudiciū fieri veri-
tate q̄ xp̄us ē in co⁊dibo ſinguloz̄
iudicāte. Deu quāta tunc in mētez
venīēt q̄ nunc vel nulla putantes in
cōfeſſā atq̄ inpurgata relinq̄m⁹:
q̄ metuēs pi⁹ ac prudens rex eze-
chias. recogitabo tibi in q̄t oēs an
nos meos in amaritudine aie mee.
Recogitabo · id eſt iterū cogitabo:
ne aliq̄d fo⁊te oblit⁹ ſim? Neq̄ ali-
quid iniudicatuz & in diſcuſſū rema
neat. Ornāt ergo lāpades prudēn-
tes v̄gines oleo q̄ in vaſis repoſue
rāt: & fatuaz virginuz lāpades ex
tinguunē: & q⁊ tenebraz opa fece
rāt: in tenebris remāſerī. Date no-
bis inquiūt de oleo vr̄o. Stulta pe-
titio. Vix iuſtus ſaluabiē. & vix etiā
ſāctis iuſticie ſue oleum ſufficit ad
ſalutē: quāto min⁹ & ſibi & pximis?
Noe. daniel et iob nec filiam libera
bunt: & aia q̄ peccauerit ipa morie-
tur. Sic aia q̄ iuſticiā fecēit ſola ſal
uabiē. Rñdert prudētes dicēteſ ne
fo⁊te nō ſufficiat nobis & vobis: ite
potius ad vēdentes & emite vobis
Tardatum eſt: iam enim nequaq̄
iuſticie oleum venundatur. Jam
pro⁊hete et apoſtoli alīq̄ doc⁊o-
res qui hoc diſtrahere et habe-
re venale ſolebant a tali mercimo-
nio quieſcunt. Nec iam vlterius di
cunt. Sumite pſalmum et date tim-
panum. Quid plura? Que parate
erant intrauerūt cū eo ad nuptiaſ.
Virgines ad nuptias intrant: q̄s

introducet rex in cubiculum suum: qz earū speciē cōcupiuit. Ibi de celesti cella vinaria promit et ppinat vinū nouū: qđ pter bibet et monstrabit filiis hoīs. Et clausa ē ianua. Nue iauua? Illa q̄ nūc patet venē tibꝫ ab oriente ⁊ ab occidente ut recūbant cū abzaha ysaac et iacob in regno celorū. Illa q̄ ait. Eum q̄ venerit ad me non eiciam foras. Ecce quō patet nūc: q̄ tūc in eternū claudetur. Venūt homicide et admittūtur: venūt publicani et meretrices et recipiūtur: venūt sodomite. molles. adulteri. Fures. et quicūqz huiꝰ mōi: et patens eis ianua nō negat. Multus est enī ad ignoscēdū pstabilis sup malicia qualēcūqz et quātācunqz. Tūc aūt qui dicit. clausa ē ianua. ianua pietatis ⁊ misedie xpi que nūc lacrimis gemitibꝫ suspiriꝭ ⁊ pcibꝰ pmitētiū facile patet. clausa est. Nulliꝰ pmitētia. nullius oratio. nullius gemitus ampliꝰ admittetur. Clausa est illa iauua que aaron post ydolatriā recepit. que dauid post adulteriū. post homicidiuꝫ admisit: que petrum post trinā negatōnem: non solū nō repulit ꝫ claues suas ei obſuandas tradidit. Vigilate itaqz quia nescitis diez neqz horam: quia vigilātibꝫ et orantibꝫ. non dormiētibus ⁊ pigritantibꝰ regnum celorū pstat: p dnm nostrū ihm xpm cui est honor et gloria in secula seculorū. Amen

Sermo in obitu hūberti monachi.

Vmbertꝰ famulus dñi mortuꝰ est: devotus famulꝰ. seruus fidelis. Ipvidistis quō nocte pterita inē manus nras exspirauit: tanqz vnus ex vermiculis terre. Per hoc triduum fatigauit euz mors. ⁊ demolita ē inē fauces suas: vt satiaretur sanguine quē fitiuit. Eya fecit qđ potuit: occidit carnez et ecce recondita est in corde terre Spervauit a nobis dulcē amicū prudentē ofiliariū: auxiliarū fortē. Nec mihi nec vobꝫ pepcit insatiabilis homicida: mihi m'm. Siccine separas amara mors? O bestia crudelis. o amaritudo amarissima: o fetor et horror filiorū adam. Quid fecisti? Occidisti: possedisti. Sed quid? Carnē vtiqz solam. Anime eni nō habes quid facias. Volat ad creatorē suū. quē tam ardenter cōcupierat: tam fortiter secuta fuerat oīnibꝫ diebus vite sue. Sed et ipm corpus qđ videris habere auferet a te. cū tu nouissima inimica destrueris ⁊ absorberis in victoria. Reddes vtiqz reddes aliqn corpus illud qđ ad signū aduētus tui tantis hesterna die sputis ⁊ excreatōnibꝰ ac multiplici sordiū squalore repleueras: letabūda et laudans. qz et hunc tuis laqueis irretisses. Venet vnigenitus pris cum ptāte magna ⁊ maiestate hūbertum querere: et illud idez cadauerosuz corpus ofigurare corpori claritatis sue. Tu aūt quid? Profecto qđ in ieremia scptū est. in nouissimo dierū stulta remanebis: ⁊ hūberto in eternū viuēte tu in ppetuū morieris. Euomuit pphetam marina bestia quē deglutierat: tu hubertū reddes: quē videris tuo vastissimo ventre oclusisse. De cetero ffel facticiū vobꝫ fmonē in omni forma sanctitatis iste dei fuꝰ exhibuit: quē et longū fecit et magnū. Longuz gtū ad lōgiqtatē vie: magnū gtū advite subtilitatē. Nō oportet me apliꝰ apire os meū. si bñ retinuistis fmonē eꝰ: sivis illū cōdibꝰ ipsistis.

Nunquaginta annos ⁊ eo amplius vixit in seruitio illius cui seruire regnare est: qz a puerilibꝫ annis locatus est in sanctuario dei. Nobiscū triginta annis ab ipo pene principio monasterij huiꝰ ouersatus est: nō solū sine querela. ꝫ et cū gra cuius ex hoc memoria in benedictōne erit nobis. et generatō in que vētura est. Sicut aduenat pegrinus pertransit viā et vitā istā: ꝫ tū mīnꝰ potuit de mūdi rebus accipiēs. ut pote sciēs qz non erat de hoc mundo. Non habebat hic manētem ciuitatem sē nec patres sui: ꝫ in anteriora extētus seq̄bat ad palmā supne vocatōnis. Nihil habet mūdus qđ iure clamet i eo. vel de eo: qnec mūdus ei placuit: nec ipe mūdo. Nuātū parciꝰ potuit de substantia eius accepit: ⁊ minꝰ accepisset. si nō obedientia coegisset. Victū et vestituz habens is otentus fuit: nō ad superfluitatē ꝫ ad neccitatē: misi qꝫ ipaz q̄ꝫ necessitatē superfluitatē esse sepiꝰ causabat. Ante hos paucos dies si bñ memini dū colloquerem ad mui cem dicebat se monasterij huiꝰ prebendariū esse: et nulliꝰ tangꝫ vtilitatis hoiem pasci in domo dei. Erat eni vere mitis et humilis corde: et cū ceteris floreret vtutibꝫ. gratz tñ mānsuetudinis speāliter obtinebat. Ideo se amabilē ⁊ affabilez oibus exhibebat: sic erat amabilis valde. Veruntñ in his oīnibꝫ qꝫ circūcisuz fuerit os eius ⁊ lingua. oēs vos plenissime cognouistis: qui tam diu vidistis eiꝰ ouersatōez ⁊ monē eiꝰ audistis. Quis vnqꝫ ex ore eius sonuz detractōnis. verbum scurrilitatis: sermonē gle. nuidie vocē audiuit? Quis eū vel alios iudicātem vel iudicāti detētē aliqñ deprehendit? Quis eū loqntem mania audir epo tuit: imo quis nō ab eo timuit si talia forte loquerē audiri? Mirum sollicite custodiebat vias suas ut nō delinqueret in lingua sua: sciens qz qui in verbo nō offēdit. hic perfectus est vir. Longe a te humbertе vel illud euāgelicum: ve vobis q̄ ridetis nūc qm̄ flebitis. Nūquid aliqs vim eū ridentem et mē multos ridentes muenit? Serenabat q̄dē vultū suū. assidentiū gra. ne fieret onerosus: ꝫ risū integrū si bene recolitis non admisit. Porro quāti feruoris i opere dei diebꝫ et noctibꝫ fuerit non solū vidistis ꝫ etiā ammirati estis usqꝫ ad diem mortis sue. Cū eni fere iam ad decrepitam puemisset etatem. pter incomoda senectutis etiā tot et tātis infirmitatibꝫ quas multi vīm nō ignorāt laffatꝰ atqꝫ q̄ssatus. erat tñ ut ꝺr animꝰ victor ānorū. et cedere nesciēs infirmitati. De niqꝫ in frigoribꝫ et calorib⁹ p montes et valles ascēdēs et descendens iuuenū laborem psequebat: ita vt ammiratōni esset oīnibꝫ et stupori. Si eum qñqꝫ pter multitudinē negociorū. cōsilij gra remuisset: tristis perseuerabat ⁊ nubilus donec vestro ostio redderet. Rarissime vn qꝫ solēnibꝫ vigilijs q̄s nō raro anticipabat rarissime certis horis psalletiū chorꝫ. muetus est defuisse: nec misi ea necessitate vt ex instanti re spōsū mortis habens infirmitas sequeret. Porro in refectorio vix cō mumbo vtēs cibis. si qđ forte aliud apponeret. aut nō accipiebat. aut tam moleste accipiebat: vt sup hoc vniuersitatē nraz sepiꝰ molestaret. Decreuerat aquā bibere sēp: si nō totis viribus restitissem. Vinum si quando qꝫ bibere cogeretur erat vinum colore potius quam sapore: adeo illud aquis mimis obruebat.

Vix vnq; obedientia compelleñte infirmitoriū itroiuit vix cū intrasset teneri potuit. Fateor mihi obediēs i hac pte. q; aūctatis sue mole me p̄meret. Laudabo euz in ꝟ nō laudo: q; sic vos scitis nō parū in huiusmodi pstitit obstinat9. Credo q; si q̄d triste senfit ꝓpter hoc senfit. q; mihi nobis cōsenfit de necessitate corpis sui. Sed qualis erat in ofilijs? Durus vtiq; et discretus: q̄d ego tāto melius noui: quāto sepi9 tetigi pectus eius. Nō solū aūt noui hoc: nouit et vniuersitas vra. Quis demiq; multitudine vel magnitudine tēptatōnū pcussus. nō audiuit ab ore eius et radicē tēptatōnis et curationis remediū? Ita enim pcurrebat oēs angulos oscie infirmantis vt credere posfit q̄ ofitebat eum vidisse oia. oibz infuisse. Quāte aūt caritatis erat? Sic se induerat viscera pietatis ut oēs excusaret. p omnibz intercederet. ne sciētibz illis p̄ quibus loq̄bat: nō psonarū acceptor. ꝟ necessitatū. Erat ergo hūilis corde. dulcis fmone. strenuus ope. feruēs caritate: in cōmisso fidelis: in cōsilio circūspectus et prudēs. Cōpositus erat sup̄ oēs hoies quos viderim in diebus istis. vnus et idem perseuerās omni tpe et omni hora. Plane i semitis dñi ibu posuit vestigia: nec retraxit pedē donec cursū itineris cōsummaret. Ille fuit pauper: pauper etiam iste fuit. Vixit ille in laboribus: et hic in laboribus multis. Crucifixus est ille: et iste multis et magnis crucibus affixus stigmata ihu tulit in corpe suo. adimplēs ea q̄ deerāt passionū xpi etiā in carne sua. Resurrexit ille: iste resurget Ille ascēdit in celū: et iste creditur ascēsur9. Ascēsur9 plāe cū rex glorie

ꝓpter nos descēdet sic pri9 ascendere rat: vt notā faciat potētiā suam: cū nō minoris excellētie sit descendere p aera: q̄ p aerez ascendisse. Sic enim olim angeli p̄dixerunt: q; hic ihūs qui assūptus est a vobis in celū sic veniet quēadmodū vidistis eū eūtem in celū. Ne laudaueris hominē in vita sua dicit scptura. p eo q; nō est secura laudatō. nisi post mortem. Hoc et ego in eo studiose seruaui: qui duz aduiueret in homīnō aperui os meū: ne forte possem9 vel ego adulatōnis notā. vel ille culpā incurēvanitatis. Ex ꝟ sane neutrū iam timetur: nec ego eum video. et ille forsitan me non audit. Sed et si audiat nō mouet hoim verbis: fortius inhērēs atq; felicius verbo dei Nihil pficiet inimicus in eo: nec vanitatis fugegestor nō apponet nocere ei. Ecce iaz coram te ē pat̄ dulcissime fons ille puritatis quē tāto ardore animi sitiebas. ecce immersus es in illū diuine pietatis abissum. cui9 memoriam abūdātie suauitatis taz de uote eructare solebas. Quis enī tā deuotus p̄dicator pietatis diuine. q̄s hūane puritatis cōmēdator taz studiosus: quis vtriusq; rei taz affectuosus amator erat? Aut cui aliq̄n quimq; vba locutus es in q̄bz nō vera puritas resonaret: in q̄bus non sancta pietas audiretur? Nō ego super te doleo. cui defuit riū aie tue tribuit de9: mihi potiꝰ ademptū doleo fidele ofiliū. auxiliū grāde. virūvnanimē hoiem secm cor meuz. In me hec oia mala cecidērūt. in me trāsierūt ire tue dñe ihesu: et terrores tui cōturbauerūt me. Elongasti a me amicū et pximū: et notos meos a miseria exthēs: me in miseriꝭ reliq̄sti Abstulisti michi germanos carne

germanioꝛes ſpū: ⁊ mtus negociis· et m ſecularib⁹ ſcōm te ſapiēteſ· Su ſtuliſti hinc alios atq; alios· q̄ on⁹ meum poꝛtabāt: onus grāde quod mihi impoſuiſti· Vn⁹ mihi ꝓpe ſo· lus hūbertus ſuperat tātis neceſſā riis meis· eo ſuauioꝛ amicus· quo an tiquioꝛ: et hūc tuliſti qm̄ tuus erat Ego ſolus ad verbera relmquoꝛ· ego maioꝛ m ſingulis: et oēs fluct⁹ tuos mduxiſti ſup me· Vtmā quez flagellas occidas ſemel: et nō miſe rū hominē tot et tātis moꝛtib⁹ ſer· ues· Verūtn̄ nō cōtradico ſermoni bus ſācti· ꝫ qui cepit ipe me conte· rat: ⁊ hec mihi oſolatio ſit· vt affli gens doloꝛe nō parcat· Ego m fla gella patus ſū· ſi foꝛte pi⁹ pat̄ m be neficia flagella cōmutet: vñ et ver ba nō murmure plena ſūt ꝫ doloꝛe Non ploꝛo humbertū: neq; eni ille ploꝛādus eſt: qui vocatuſ eſt ad mē ſam diuitis: ꝫ ſup me et ſup vos plo ro· ſup domū iſtā· ſup ceteros fres nr̄os· qui oēs ab eius oꝛe oſiliū ex· ſpectabāt· Sic ⁊ ſaluatoꝛ crucē ſuā· tanq̄ latro ſuū laqueū poꝛtās· cum mulieres q̄ cū a galilea ſecute fue· rāt ſup ſe lamētātes reſpiceret· cō· uerſus ad eas dixit· Filie ihr̄m no lite flere ſup me: ꝫ ſup vos ipas fle te: et ſup filios vr̄os· Eteni ea que de me fūt fm̄ habent· Nue videtis mihi ꝓparari tpalia ſūt: q̄ nonvide· tis eterna· Si tpalia ſūt· trāſitoꝛia ſūt· ſi trāſitoꝛia ſūt et moꝛtalia ſūt: et trāſeūdi vel moꝛiēdi argumētū· hoc ſolū eſt· q⁹ videri poſſunt· Tem poꝛalia q̄ m humberti moꝛte oſpexi mus: ꝫ iā obtmet gaudiū ⁊ leticiaz m ꝑpetuas eſmitateſ· Non eſt ergo lugēdus nobis: cui nec luct⁹ nec do loꝛ eſt· Sed nec ꝓ nobis quibus ille ſublatus eſt murmurādum: magis gratias agamus q̄ tam diu cōceſ· ſus eſt nobis· Siquidē ut ego arbi· troꝛ decēmū iam decurſuz eſt· q̄ nō vixit miſi nobis et ꝓ nobis: atq; hic timoꝛ meus· ne ideo trāſlat⁹ ſit· q⁹ nō eramus iam digni oſoꝛtio illius Quis ſcit tñ ſi idcirco ſublatus fue rit vt nos ſuis mterceſſiomb⁹ ꝓte· gat apud p̄em? Vtimam ita ſit· Si eni tante caritatis erat dū eſſēt no biſcū· vt oia q̄ ad coꝛpeaz neceſſita tem ſpectāt libēti⁹ mihi q̄ ſibi cede ret: q̄ tomagis nūc cū illi ſūme cari tati q̄ deuſē mhꝛet· maioꝛē habet m me gr̄am et caritatē? Sed foꝛſi· tan nūc de me et de ꝑuerſatōe mea plen⁹ nouit veritatem: nec cōpati tur vt ſolebat: ꝫ vt vereoꝛ mdigna tur· Quod ſi etiā ꝓpter peccata no ſtra abſtulit eū de⁹· vt idez ipe ob timeat· ut nobis ls̄ ipm̄ miſcōiter re laxet p̄cem̄: ne penā ſup pēnā ſuſti neamuſ· De reliquo fr̄es dico vō· ſi ſeq̄rem mivestigia ei⁹· nō tā faci· le in vanis cogitatiomb⁹ et ociofis ꝑmombꝫ m iocis ⁊ ſcurrilitatib⁹ la beremmi: q⁹ m his multū pditis ⁊ de vita vr̄a et de tpevīo· Volat ir reuocabile tpus: et dū creditis vos cauere pēnā iſtā mimā: incurritiſ am pliozē· Illud eni ſcitote: q⁹ p⁹ hāc vitā m purgabilib⁹ locis cētuplici ter q̄ fuerint hic neglecta redden· tur uſq; ad nouiſſimū q̄dr̄ātē· Scio ego q⁹ duzē hōi diſſoluto appē· dē diſciplinā· ꝫ boſō filētiū pati· va gari ſolito ſtabilē pmanere: ꝫ du· ri⁹ et multo duri⁹ erit futuras illas moleſtias tolerare· Et hō iſte qui hic ſepultus ē· multa m principio ſi cut ipſe cognoui ſuper huiuſmodi tempramenta fuſt muit: ꝫ cū mul· to luctamine pugnauit ⁊ vicit· Et ſicut tunc ei durum erat pugnam

in temptatōnibꝫ fuſtinere: ſic ei nio
ꝺo durius eſſet ad illas ineptias re
uolare: qꝛ bona conſuetuꝺo pueneꝛat
in naturaꝫ. Exercete vos in ꝺoctri
na iſta. et attenꝺite formā illā quā
viꝺiſtis in eo et auꝺiſtis: vt aꝺ euꝫ
pueniatis aꝺ quē ipe pueniꝫ qui eſt
benecꝺictus in ſecula.

In ꝺeꝺicatōne eccleſie ſermo. j.

Eſtiuitas hoꝺierna fres tā
to nobis ꝺebet eſſe ꝺeuoti
oꝛ: ꝝto familiarioꝛ ē. Nā ce
teras q̄ꝺē ſāctoꝝ ſolēnitates cum
eccīis aliis habemus cōmunes: hec
vꝛo ſic nobis eſt ꝓpꝛia: ut neceſſē
ſit vel a nobis eā vel a nemine cele
bꝛari. Noſtra eſt. qꝛ ꝺe eccleſia no
ſtra: magis aūt nr̄a: qꝛ ꝺe nobis ip
ſis. Miramini fortitan et erubeſcitis
celebꝛari feſta ꝺe vobis: ꝙ nolite fie
ri ſic̄ equs et mulus: q̄ꝺbus nō eſt in
tellectus. Quiꝺ enī lapiꝺes iſti po
tuerūt ſācti tatis habere: ut eoꝛum
ſolēnia celebꝛemus? Habēt vtiq; ſā
ctitatē: ꝙ ꝓpter coꝛpoꝛa vr̄a. An ve
ro coꝛpoꝛa vr̄a ſancta eſſe quis ꝺu
bitet: q̄ templum ſancti ſp̄ūs ſūt vt
ſciat vnuſquiq; poſſiꝺere vas ſuum
in ſācti ficatōe? Itaq; ſācte ſūt aie
ꝓpter inhabitatē ſp̄ūꝫ ꝺei in vobis:
ſācta ſūt coꝛpoꝛa ꝓpter aīas: ſancta ē
etiā ꝓpter coꝛpoꝛa ꝺom̄. Aꝺhuc cer
te coꝛuptibili tenebaꝝ in carne et
in coꝛpe peccati: in quo et g̃ue aꝺ
ulterij crimē aꝺmiſit. illius aīa q̄ ꝺi
cebat. Cuſtoꝺi aīmā meā qm̄ ſan
ctus ſum. Mirabilis plane ꝺe⁹ in ſā
ctis ſuis; nō moꝺo in celeſtibꝫ: ꝙ eti
am in terrenis. Vtrobiq; ſācto ſha
bet. et in vtriſq; mirabilis eſt: illos
q̄ꝺē beatificās. iſtos ſācti ficās. An
expimētū queritis eius ꝺe qua loq̄
mur ſanctitatis: et ſanctoꝝ vobis
iſtoꝝ mirabilia ꝺeſiꝺeratis oſtēꝺi?
Multi certe ex vobis a peccatis et
vicīis in q̄bus cōputruerunt tanq̄
iumēta in ſtercoꝛe ſuo exire viriliꝫ
et quotiꝺie impugnātibꝫ eis potēꝫ
reſiſtūt: iuxta apoſtolū q̄ ꝺe ſanctis
loquēs vtiq; qualiterūt mḡt ꝺe in
firmitate: Foꝛtes facti ſūt in bello.
Quiꝺ mirabili⁹ qñ is q̄ pri⁹ vix per
biꝺuū poterat a cōmeſſatōmbus et
ebꝛietatibꝫ a cubilibꝫ et ipuꝺicicīis
ceteriſq; ſimilibꝫ et ꝺiſſimilibꝫ vicīis
cōtinere: nūc ab eis continet multis
annis. tota vtiq; vita ſua? Nō ma
ius miraculum qñ tot iuuenes. tot
aꝺoleſcētes. tot nobiles. vniuerſi ꝺe
niq; quos hic viꝺeo. velut in carce
re aperto tenētur ſine vinculis. ſolo
ꝺei timore cōfixi: q̄ in tanta pſeue
rāt afflictōne pmtētie vltra vtutē
hūanā. ſupra naturā. otra conſuetu
ꝺinē? Ipi creꝺo viꝺetis quāta iam
poſſemus inuenire miracula: ſi per
ſcrutari ſingillatim liceret ſingulo
rum exitū ꝺe egipto. et ꝺeſerti viā:
iꝺ eſt abrenūciatōem ſeculi: introi
tum monaſterij: in monaſterio con
uerſatōnem. Quiꝺ vero ſūt hec. miſi
manifeſta inhabitātis in vobis ſpi
ritus ſancti argumēta? Nā habita
re in coꝛpe aīaꝫ ꝓbāt vitales motꝰ
corpis: hītare in aīa ſp̄ūm ꝓbat vi
ta ſpiritalis. Illuꝺ exviſu et auꝺitu
ꝺinoſcīt: illuꝺ ex caritate et hūilita
te ceteriſq; vtutibꝫ. Vr̄a ē igīt Fra
tres cariſſimi. vr̄a eſt hoꝺierna Feſ
tiuitas: vos ꝺeꝺicati eſtis ꝺomio:
vos elegit et aſſumpſit in ꝓpꝛios
Tibi inquit ꝓpheta ꝺerelictus ē
pauper: oꝛphano tu eris aꝺiutoꝛ.
Quam bene commutaſtis ꝺilectiſſi
mi quicquiꝺ habere potuiſtis in ſe
culo: quāꝺo nūc relinq̄ndo ea. ꝓpꝛij
eſſe meruiſtis auctoꝛis ſeculi: et euꝫ

habere ꝓpriam possessionē q̄ sine dubio portio et hereditas est suoꝝ. Neq; enī sicut dixerūt filij iniquitatis beatus populus cui hec sunt: tpalia sc̄z q̄ p̄miserat ꝓmptuaria eructātia ex ꝟ in illud oues fetose ꝛ filia: nō m̄ꝫ btūs ꝓphs cui ꝟ fūt: sed btūs populus cuius dñs deus eius. Videte ergo si nō dignū fit: vt festum agamus diem quo nos assumpsit in ꝓpios: et muestiuit se p̄ misteriales et vicarios suos: vt fiat sicut iā olim p̄miserat ego inq̄ens in medio eorum ero eoꝝ deus: nos aūt populus eius ꝛ oues pascue eius. Nñ enī domus ista p manus pō tificū dedicata est dño: ꝓpter nos sine dubio factū est: non solum qui p̄sentes fuimus: ꝟ et quicūq; vsq; in fmem seculi dño sunt in hoc loco militaturi. In nobis p̄mde spūali ter impleri necesse est que in parietibus visibiliter p̄cesserūt: et si vultis scire hec utiq; sunt: asperfio inscriptio. mūctio. illuminatio. benedictio. Nec vtiq; i hac visibili domo fecere pontifices: hec et xp̄us assistens pontifex futuroꝝ bonoꝝ in uisibilie quotidie opatur in nobis Primo siquidē aspergit nos ysopo vt mūdemur lauemur. dealbemur: dicaturq; de nobis: que est ista que ascendit dealbata. Lauat inquam nos in confessione: lauat nos lacrimarū imbre: lauat fudore penitentie: magis aūt nos aqua illa p̄ciosa. q̄ de fonte pietatis. id est ab eius latere emanauit. Aspergit nos ysopo. que humilis herba et pectoris purgatiua: aqua sapiētie salutaris que est timor dñi. initiū sapiētie et fons vite: etiā cōdimētum salis admiscens: ne sit insipidus timor sine spe: sine deuotōe. Non solū aūt ꝟ in scribit digito dei in quo eiciebat demonia: haud dubiū quin in spiritu sancto. Inscribit inquā legē suam nō iam in lapide ꝟ in tabulis cordis carnalibꝫ: ꝓphetica implēs ꝓmissionem qua se pollicitus est ablaturū cor lapideū et carneū cor esse datu rum: id est non obstinatū nō iudaicum: ꝟ piū et manfuetū: ꝟ tractabile ꝟ deuotū. Beatus quē tu erudieris dñe: et de lege tua docueris eū. Beati m̄ꝫ qui docti et mēores fūt mādatorū ei⁹: ad faciēdū ea. Alio quin sciēti bonū et nō faciēti peccatū est illi: et seruus sciēs voluntatem dñi sui et nō faciēs: plagis vapulabit multis. Vnde necesse est ut vnctio spiritalis gr̄e adiuuet infirmitatez nr̄am: obfuātiarū ꝛ multimode penitentie cruces deuotōnis fue gratia liniens: q; nec sine cruce seq̄ xp̄m. et sine vnctiōe. crucis asperitatez ferre quis posset? Hinc est ꝙ multi abominātur et fugiūt penitētiam: crucē quidē videtes: ꝟ nō etiā vnctōem. Vos qui expti estis ecce scitis q; vere crux nr̄a munda est: ꝛ p gr̄am spūs adiuuātis suauis ꝛ delectabilis ē penitētia nostra: ꝛut ita dicā amaritudo nr̄a dulcissima. At postq̄m vnctio gr̄e sue p̄cessorit iam lucernā suā xp̄us non ponit sub modio ꝟ sup cādelabrū: q; tpus est vt luceat lux nostra coram hominibꝫ: et videāt opa nr̄a bona ꝛ glorificēt p̄rem nostrū q̄ in celis ē. Iā vero benedictōem quidē exspectemus in fine: qñ apiet manū suaz et implebit oīe animal bñdictione. Nā in q̄tuor p̄missis merita stant: in bñdictōe fūt p̄mia. In bñdictōe tota cōplebit gr̄a sanctificatōis: qñ iā i domū trāsibim⁹ nō māufcāz: etnaz in celis. Ipa est q̄ destruit viuis

ex lapidibus: angelis scz et hominibus. Simul enī edificatio et dedicatio ipa oplebit. Diuīcta nimirū ligna z lapides domum non faciūt: nec in eis habitare quis potest. Sola vero cōiūctio domū facit. fic celestium spirituū pfecta vnitas. fine ulla sibi diuisione cōnexa. integram et cōgruā deo reddit habitatōez: quā meffabiliter beatificat inhabitans gloria maiestatis. Quis enīz sic sciret vniuersa regum consilia. aut quis eoz oīa dicta vel facta sic nosset. quō palacij ligna z lapides: si nō deesset illis intelligētie sē sus? Itaqz celestis illius curie lapides viui ac ratōnabiles, diuinis interfūt cōsilijs: et trinitatis misteria nozūt: audiūtqz verba ineffabilia q̄ non licet homini loqui. Beati q̄ habitāt in domo tua dñe: in secula seculoz laudabūt te. Quāto enim plus vident. plus intelligūt. pl9 agnoscūt: tāto plus diligūt. tātoma gis laudāt: tāto amplius ammirātur. Verū qz cohærere quidem sibi domū illā z pfecte connexeam esse iam diximus: supest et iūcturā z cōnexionē ipam aliquaten9 exprimamus. Legimus i ysaia. glutino bonum est. Duplici igitur cohærēt lapides illi glutino: cogitōnis plene: et pfecte dilectōnis. Tāto siquidem maioz. ad semuicē dilectōe copulātur. quāto ipi caritati que deus est viciniores assistūt: ß nec vlla sepaē eos ab inuicē suspicō potest: vbi nichil oīno qd̄ in altero sit alterū latere patitur penetrās oīa radius veritatis. Quonīā enim qui adhæret deo vnus spūs est cum eo nichil dubiū est: quin pfecte adhærēte sei beati spiritus cū eo piter et in eo penetrent vniuersa. Ad hanc domuz si puenire desideras. si occupiscit et deficit anima tua in atria domini: si cum pphēta clamas. vnam petij a domino hāc requir āvt inhabitem in domo dñi oīnibus diebus vite mee: ipsum nichilominus imitare pphētam: qui sicut iurauit dño vouit deo iacob: si introiero i tabernaculū domus mee z cetera. Sz hinc alio sermone nobis tractādū erit: quod dñs ipse donauerit.

Sermo secundus vnde supra.

Lim rex gloriosus z pphēta domini dauid sāct9 religiosa quadā cogitatione cepit moueri. indignū iudicās q̄ nullam adhuc dominus sabaoth domū haberet in terris: ipe vere domū inhabitaret regie dignitatis. Hoc ipm fratres nos q̄s decet cogitare fideliter: et viriliter effectui mācipare. Nam q̄ licet deo placuerit cogitatio illa pphēte: opus tamen reseruatū est salomoni alia. ratō est: nec breui hora simul possumus explicare. Jam vero o anima tua quidē sublimi i domo habitas que a deo tibi fabricata est corpus hoc dico: qd̄ sic cōpegit. quod sic aptauit. qd̄ sic ordinauit: vt gloriose in eo z delectabiliter habitares. Sed z ipi corpori domū fecit excelsam aptissimā z decoram: dico aūt sensibilē hunc z inhabitabilē mūdū. Nōne q̄ indignū reputas vt tibi ipse fecēit domum: tu vero ei templū edificare dissimules? Ad hec domum quidez habes: ß certa esto q̄m in breui cassura est domus tua: et tu nisi pri9 puideris aliā eris pluuie vento et frigori exponēda. Deu a facie frigoris ei9 qs sustinebit? Felix pinde

et multum felix' anima què dicē po
test: scimus si terrestris domus nr̄a
hui⁹ habitatōis dissoluatur: q̄ edi
ficatōem habem⁹ ex deo domū non
manu factā. etern̄ā in celis. Propte
rea iam ne deseris o anima somnū
oculis tuis. et palpebris tuis dormi
tatōem: donec inuenias locū dño: ta
bernaculū deo iacob. Sed q̄d puta
mus frēs? Vbi inuenīē hui⁹ edificij
locus: aut quis poterit esse architec
tus? Nam visibile istud templū uti
q̄ ꝓpter nos factū est et ñr̄am ha
bitatōem. Neq̄ enī altissim⁹ in ma
nufactis inhabitat. Nō ergo edi
ficabimus templū ei qui dicit et ve
re dicit: celū et terraz ego impleo?
Tribularer valde et anxiaretur su
per me sp̄us meus: nisi q̄ audio eum
de quodā dicētem qr ego et pat ad
eum veniemus: et māsionē apud eū
faciemus. Ita iam vbi parāda scio
fit domus ei: qm̄ non capit eum nisi
ymago sua. Aia capax illius est: q̄
nimirū ad eius ymaginē est creata
Propter q̄d iā festina: adorna tha
lamū tuū sponse: qm̄ cōplacuit dño i
te: et terra tua inhabitabit. Exul
ta satis filia sp̄ō: habitabit in te de
ust uus. Dic enī cū maria tua. Ecce
ancilla dñi: fiat mihi sc̄dm̄ v̄bū tuū
Dic iuxta beate elisabeth verbum
Et vnde hoc michi: ut veniat mate
stas dñi mei ad me? Quanta enī dei
benignitas. q̄ta dignatio q̄nta di
gnitas quāta gr̄a animarū: q̄ do
min⁹ vniuersorū et q̄ nullā habet i
digentiā: tēplū sibi fieri iubet in illī
Itaq̄ fratres toto cuz desiderio et
digna gr̄arū actione studeamus ei
templū edificare in nobis: ꝓmo q̄
dem sollicīti vt in singulis demde vt
in oīb⁹ simul inhabitet: quia nec
singulos dedignaē nec vniuersos.
Primo igit̄ loco studeat vnusquis
q̄ ne diffideat ipe a semetipo: quo
mā oīe regnū in seipm diuisuz de
solabitur. et dom⁹ sup̄ domū cadet:
nec intrabit xp̄us vbi fuerint pari
etes declinati et macerie depulse.
Nōne enī corpis sui domū integrā
anima vult habere: et exire illā ne
cesse ē si fuerit a seiuicē mēbra disp
sa? Videat ergo et ipsa si desiderat
habitare xp̄m p fidē i corde suo id
est in seipa: sollicite caueat ne a se i
uicem mēbra ei⁹ diffideāt: id ē ratio
uolūtas atq̄ memoria. Sit ergo si
ne errore ratio: ut bñ ogruat volū
tati. Talē enī volūtas amat. Sit et
volūtas sine miq̄tate: qm̄ ratio ta
lem approbat. Alioquin si sese iudi
cat aīa ꝓpter volūtatis prauitatē i
eo q̄d p ratōem ꝓbat. bellū intesti
nū est. et discordia piculosa. qm̄ vo
lūtatē hmōi. ratio semp fugillat. et
accusat. et diiudicat: et odēnat. Pro
pter q̄d dñs ait in euangelio. Esto
cōsentiēs adūsario tuo cito. dum es
in via cuz illo: ne forte aduersarius
tradat te iudici: et iudex tradat te
tortoribus: et cetera. Sit etiā mēoria
sine sorde: vt nulluz in ea peccatum
maneat: et non pura confessione et di
gnis fructib⁹ pēitētie deleat. Alio
quin sciam in qua peccatū latet:
et volūtas odit: et ratio execratur.
Bonū pinde parat habitacl̄m deo.
cui⁹ nec ratio decepta. nec volūtas
peruersa: nec mēoria fuerit inq̄nata.
Jam vero sic habētib⁹ singulis eti
am oēs nos cōnecti et cōglutinari
necesse est: mutua vtiq̄ caritate q̄
est vinculū pfectōnis. Nā cognitō
q̄dē pfecta. in hac vita haberi nō
potest: forsitan nec oportet In cele
sti siq̄dem domo cognitio dilectōis
est nutrimētuz: hic vero eē poterat

detrimentum. Quis enim gloriabitur castū se habere cor? Propterea facile erat et cōfundi cogitum: et cognoscētem offendi. Ibi iocunda erit cogitatio: vbi macula iam non erit. Illa g̃ dom⁹ cōnexa firmi⁹ est tanq̃ in eternū māsura: hec tanq̃ tabernaculū bellatorū minus sibi p fecte coheret. Illa mirū dom⁹ letitia ē ista militia: illa dom⁹ laudis: ista orōnis dom⁹. Nec mq̃ est vbs fortitudinis nre: illa est ciuitas requiei nre. Proinde si victoriosi fuerimus hic. illic erimus gloriosi: habentes loco galee hyademā. sceptrum et palmā p gladio: p scuto clamidē deauratā: p toracē stolā iocūditatis. Interim sane premi magis q̃ perimi videtur vtilius: et sustinere pondus clipei q̃ lorice: q̃ maligni iaculis igneis vulnerari. A q̃ bus nos supna sua protectōne custodiat qui est benedictus in secula.

Sermo tercius vnde supra.

Omus hec fratres eterni regis est oppidū: ꝯ obsessū ab inimicis. Quotq̃t igit̄ in ipsius arma iurati sumus q̃ ei⁹ militie dedim⁹ noia: triplici nobis opus est se nouerim⁹ apparatu ad custodiā castri hui⁹: munitōe videlicet et armis q̃ alimētis. Que est ergo munitio? Vbs fortitudinis nre spon ait prophēta: saluator ponetur in ea murus et antemurale. Murus cōtinentia: antemurale patientia est. Bonus otimētie est murus. qui sic vndiq̃ circūdat et circūcingit: vt nec piculorū fenestras nec p ceteros sēsus detur ingressus morti. Bonū antemurale patientie q̃d p̃mos hostium sustinet impetus: vt inter plurima tēptamēta stemus viriliter: q̃ ꝯ seueremus iugiter incōcussi. Vnicū q̃ppe remediū est dū otinētia quatitur et quodāmodo nutat obicē patientiā: q̃ quātūcūq̃ ferueat sensus peccati: negare omīmodo cōsēsum In patiētia vīa inquit possidebitis aīas vras. Ponit̄ ergo in ciuitate saluator ipe murus et antemurale: factus nobis a deo patre iusticia: q̃ prophete patiētia sicut ide ait. qm̃ tu es patiētia mea dne. Murus inq̃ ponitur in ouersatōne: ātemurale in passione: ab oīb⁹ carnis et seculi pīsētis illecebris abstinēs. et aduersa sustinēs fortit̄ vniuersa. Oportet aūt et arma pare. arma spūalia potētia deo: nō modo ad resistēdū: ꝯ ad impugnādū q̃ q̃ et expugnādū viriliter inimicū. Induite vos armaturaz dei ait apls. et cetera. Quid eni putamus frēs? Grauis eq̃dē nobis est inimici temptatio: ꝯ lōge grauior illi oratio nra. Ledit nos iniq̃tas ei⁹ atq̃ versutia: ꝯ mlto amplius nra eum simplicitas et miseri cordia torquet. Humilitatez nram nō sustinet: vincitur caritate nra mā suetudine et obediētia crucia. Iaz vero nec fame quidē vigeri possumus ut hostib⁹ castrū tradere cōpellamur: qm̃ gras deo nō venit super nos terribilis illa cōminatio prophete imo dni p prophetā: famis videlicz et sitis. non panis q̃ aque: ꝯ audiendi verbū dei. Sic eni habem⁹. Nō in solo panevivit hō: ꝯ in oī vbo q̃d procedit de ore dei. Itaq̃ nō nob⁹ alimēta defūt. q̃q̃ frones freq̃nter q̃ frequēti⁹ sacras lectōes audim⁹: q̃ inēdū q̃ spiritalis deuotōis gustamus delicias tanq̃ si catuli edāt de micis q̃ cadūt de mēsa dnoz̄ suoz̄: celestes illos quibus dico q̃ replēs

ab vbertate domus dei. Habem⁹ eti
am panē lacrimaruz : q̄ licet mimus
suauis : optime tñ confirmat cor hois
Habem⁹ robedientie panē: de q̄ log
tur ab discipulo ſ dñs. me⁹ mquien ſ
cibꝫ ēvt faciā volūtatē pris mei. Ha
bem⁹ sup oia de celo panē viuū. cor
pus dñi saluatoris: m cui⁹ vtiq; for
titudine cibi oēs aduerse ptis de
icitur Fortitudo. Sic ergo munita ē
castri dñici Fortitudo. vt nihil iā ti
mere oporteat: si tñ fidelit̄ virilit̄
agere voluerimus: vt videlicet nec
pditores. nec pauidi. nec defides m
uemam̄. Nā pditores q̄dem fiunt q̄
cūq; in hoc dñi castrū mimicos eius
introducere moliūtur: q̄les sūt vti
q; detractores ſ deo odibiles: q̄ discor
dias semināt. nutriūt scādala. Sicut
enī in pace factus est locus dñi: sic
in discordia locū dyabolo fieri mani
festū est. Nō miremini frēs si duri⁹
loqui videor: qr veritas nemmē pal
pat. Oīmo pditorē sese nouerit q̄
cūq; est ille q̄ vicia quelibet in hāc
domū conat̄ inducere. r tēpluz dei
spelūcā vult facē demoniorū. Gr̄as
deo: nō multos hic muem⁹ huius
cemodi. Si tñ de p̄hendim⁹ interduz
forte nōnullos q̄ colloquūtur hosti
bus et pacisc̄atur fedus cū morte :
hoc est moliātur qđ m eis est immi
nuere ordinis disciplinā. mtepesce
re feruorē. turbare pacē: ledere cari
tatē. Verū nos q̄dem cauem⁹ ab eis
quātū possum⁹ sic̄ scp̄tū est de qui
busdā: ibus aūt nō credebat se eis.
Dico aūt vob qr licet portētur mo
do: ꝫ portabūt cito graue iudiciū. ni
si citi⁹ emēdauerint : sic gr̄ue dāmuz
moliūtur inferre. Nuid enī frater
Vanitati aut tepiditati seu cuilibet
alteri vicio fidem suas opibꝫ: r deo
p tonsurā mētiris: Optimū certū ca
strum tulisti xp̄o: si mimicis eius tra
diderīs clarā vallē. Optimos i de fin
gulis annis et p̄ciosis m oculis suis
redditus accipit: et p̄dam multam
quā hostibꝫ eripit m hūc mundōis
fue locū solet inducere: et habet fi
duciā multā m fortitudine eius. Ec
ce enī quos redemit de manu mimi
ci: r de regionibꝫ congregauit eos: a
solis ortu rocc asu. ab aq̄lone r ma
ri. Quibꝫ g̃ pditorē castri huius p⁹
q̄ deputhensus fuerit. neq; enī latere
aut fugere potest: quibus in q̄q; pu
tas exponendū esse fupplicijs? Non
vtiq; ceterorū morte damnabitur: ex
quisitis illuz necesse est interire tor
mētis. Sed nō modo plus immoror
circa ista: credo melius demceps ab
hac tam execrabili pditōne caue
bimus: studentes de cetero maiori
sollicitudine nō attrahere ꝫ repelle
re vicia quecūq; illa sint. seu carna
lia seu etiā secularia: ne pditorū no
tam. ne pditorū penā incurere me
reamur. Sedo loco etiā illud cauen
dū. ne q̄s forte pusillanimitate de
iectus fugiat a mundōne : ibi tre
pidans timore vbi nō est timor: vbi
vero sūmū piculū. insana temerita
te securus. Nostilibꝫ enī mambꝫ. ho
stilibus gladijs se exponit. quicū
q; ē ille q̄ fugit. ac si ignorz qm̄ ho
stes illi oīmo carent miserdia: cru
deles quidē in alienos. ꝫ multo cru
deliores in suos: quippe crudelissimi
in seipos. Jā vero terciū q̄ piculuz
breuiter dico. quia hora p̄teriit : dū
vr̄e vt dignū est salutis plurimū cu
pidus. diuīs morū infirmitatibꝫ re
media diuersa cōquiro. Quid p̄dest
si nec p̄dere castrū. nec relinq̄re ve
lis: ꝫ segnis r desidiosus in eo per
maneas? Toto p̄inde aio. tota vir
tute cōmissū nobis castrū domini ex

regis nostri mãu tenere laborem? : solliciti otra oẽs inimici versutias & aduersus omnia eius machinamenta parati · sic scptũ est: resistite diabolo et fugiet a vobis · Et quoniam scimus a quo dictũ sit nisi dñs custodierit ciuitatẽ frustra vigilat q custodit eã · hũiliemur sub potẽti manu altissimi · nos et domũ istaz tota deuotõne eius miscõie cõmittẽtes : vt ipe nos custodiat ab oĩnib; inimicorũ oim · ad laudẽ & gloriam nominis sui: quod ẽ benedictũ in secula amen ·

Sermo · iiij · vnde supra ·

Otiuis laudib; celebramus hãc die: et festiuis eã gaudijs honoram? · Nõ si nec religiosis cõpetit · nec sapientes decet ignorare quid venerẽtur · aut celebrare qõ nesciãt : querẽdũ nobis ẽ in cui? id agitur vel in quoz cõmemoratõne scõz · Nec vero id mihi ex me arbitror psumendũ: pior loquaẽ alter cui? testimoniũ mai? fit: & credibili? videaẽ · Miramini forte cur ista ploquim · cũ vos sese obtutibus ecclesia pns manifestius ingerat: cui? ãniuersaria dedicatio celebraẽ · Nuis enĩ parietes ei? sactos dicere vereaẽ: quos manus sacrate pontificũ tãtis sactificauere misterijs? Extũc qõ & demceps · sactarum mihi lectõnũ resultare frequentia · sactarũ oratõnum deuota murmurare fusurria: scãrum reliquiarũ honorari beata pntia: scõz spũum indefessa noscitur custodia vigilare · Dicat forsitan · cetera quidez euidẽtia sunt · & quis angelicas sese vidisse excubias gloriaẽ? Et si tu forte non vides: ẽ tñ q videt: ipe q mittit Nuis ille? Nimirũ qui loquiẽ p ppha

taz · Sup muros tuos ihrlm constitui custodes · Est quidẽ sursũ ihrlm q ẽ libera mater nostra: & minime crediderim sup muros cõstitutos esse custodes · in cui? laudib; pphta decantat: qui posuit fines tuos pacẽ · Tuvero si id parũ iudicas : perge audire quod sequiẽ in testimonio pcedẽti · Tota die inquit & tota nocte · nõ tacebũt · Siquidẽ aduertere est · vel ex hoc · nõ hãc esse ihrlm de q legisti · Porte eius nõ claudẽtur p diem: nox enĩ nõ erit in ea · Illa g ihrlm nec vicissitudes patitur nec custodib; eget : nris potius custodes necesse est · et diebus & noctib; deputari · Super muros tuos ihrlm cõstitui custodes · Benignus es domine · nr̃oz nec hac fragili pfectõne murorũ potes esse contentus: sed ipis hoim platis hoibus angelicam q custodiã supponis: vt & muros defenset · & eos qui murorũ ambitu cõtinentur · Ita pater : qm̃ sic est placitum ante te: sic necessariũ nobis · Insufficiẽs enĩ est ministratio nr̃a: nisi et nobiscũ et p nobis ammini-stratorios spũs mittas : vt hereditatem capiam? salutis · Quid enim si nõ videmus obsequiũ: cũ expiam̃ auxiliũ? Quid si nõ meremur aspectum: cum sentiamus effectũ? Discimus certe vel ex hoc ipo inuisibilia visibilib; pferenda · Nue enividẽtur tpalia fũt : q aũt nõ videntur eterna · Demq; in inuisibilibus visibiliũ causa cõsistit: ut scõm apm inuisibilia dei p ea q fcã fũt · a creatura visibili intellecta aspiciãtur · Sic mirũ iudeos olim de inuisibili pecca toz idulgẽtia scm̃ israhel blasphemates · samaritis corpee signo visibili cõfutauit · Vt sciatis q: filio hominis ptãtẽ habet in tra dimittẽdi

pccatā: tunc aiē ꝑalitico tolle grabatū tuū. et vade in domū tuaz. Sic et phariseū illū mumurrātem abusus medicū q̄ salutē opabatur. et sue censētem lāguide qui saluabaē manifestis reuicit indicijs: obsequa mulieris enumerās. Errabat siquidē q̄ tanq̄ adhuc peccatricē horrebat: q̄ diumis inhērēs vestigijs rigabat fletibꝫ. tergebat crinibꝫ osculo premebat: vngebat vngēto. Quis enim crimina iā deleta recēseat: quis tangenti succenseat: quis eam peccatricem censeat: que dum commissa deplorat odit iniquitatatem: dum osculatur pedes dñi diligit iusticiā: et rursū duz tergit crinibꝫ exhibet humilitatē: dū vngit vngēto manifestudinez p̄fert? Nūquid possibile ē regnare peccatū in aio cōtrito et spū ingemiscēti, aut nō multa caritas opit multitudinē petōz? Dimissa sūt ei peccata multa: qm̄ dilexit multū. Merito p̄inde iā nō peccatrix iuxta tuā phariseē sētētiaz. ꝫ sācta. ꝫ discipula xp̄i vocabiē: a quo etiā multa vita breui esse mitis et hūilis corde. Nimirū hꝫ est quo in ꝓpha legisti. ꝫ fortitan neglexisti: verte impios et nō erūt. Sic carissimi sic et antiquꝫ ille accusato frm̄. fi i q̄bꝫ vel erubescitis ꝓterita peccata vra. vobis improperet: apm audiet magnifice osolātem vos et dicētem. Nec quidez fuistis. ꝫ abluti estis: ꝫ sāctificati estis: et illud habetis fructū vīm in sāctificatōnem finem vero vitā eternā. Et manifestius exp̄mēs: templū dei ait sāctū est quod estis vos. Nimirum ipse ē cuius reuerentie primam in huius ꝓmōis p̄ncipio suauimꝫ vocē. dū q̄rimus scōs quoz sāctimonie ogratulamur deuotōe solēni. Licet enim parietes hos et dici sāctos et esse faciat osecratō epoz. Freq̄ntatio scp turarū. instātia orationum. reliquie sanctorum. visitatio angelorum: minime tñ eorū sāctitas ꝓpter se credēda est honorari: quos nec ꝓpter se certū est sanctificari. Quinimo sancta ē propter domos: corpa ꝓpter aias: aiē ꝓpter spūm habitantē. Nec q̄ hic dubitet q̄s cū inuisibilis eius gr̄e visibile nobis signū fiat i bonū. Dico aūt in eo qꝺ et ipi instar illiꝫ euāgelici palitici surgitis: q̄ corpo reū hoc grabatū. q̄ iacebatis lāgui di. tam facile tollitis: q̄ demq̄ ambulatis in domū vr̄am. Illā sane domū: de q̄ letamini dicētes cū ꝓpha. In domū dñi letātes ibimꝫ. O āmirabilis domꝫ: et dilectis tabnaculis et atrijs ocupiscibilibꝫ preferēda. Quā dilecta tabnacula tua dñe virtutū: ocupiscit et deficit aia mea in atria dñi. Verū multomagis beati q̄ habitant in domo tua dñe: in secula seculorū laudabūt te. Siquidez gl̄osa dicta sūt de te: domꝫ dei. In tabnaculis eni gemitꝫ est pmitentie: in atrijs gustus letīcie: in te sanctetas gl̄e. Nec inq̄t est infima domꝫ oratōnis: media exspectatōnis: tu grārū actōis et laudis. Felix p̄inde q̄ hic declinauerit a malo qꝺ ē culpa. et fecerit bonū: vt illic a malo qꝺ ē pena liberet: et te recipiat bonū. Hic nimirū p̄mitie spūs. illic diuitie. in te plenitudo: vbi bona illa mēsura ofserta et coagitata et superfluēs deē in finꝫ vīos. Hic demq̄ fiunt sācti: illic securi: in te bti. Hic fi q̄dē p̄mitie spūs q̄ militātibꝫ interi ꝓgant: sāctitas in oersatōe. pietas in intētōne: virtus in colluctatione. In sāctitate oū satōnis pmitentie fructꝫ itellige: et corpalia que q̄

biumoꝝ exercitia mandatoꝝ. At qm̃ ꝯ mihi simplex fuerit oculus simplicia esse nō pñt. necessario pietas mtētōis ⁊ puritas cordis exigit: nevel honoris ābitus vl laudis subripiat appetit9: ꝙ solus ille desideretur q̄ sol9 desideriū replet: ⁊ ad ꝓpij fōtis origine ois quā accepim9 gr̃a reūtaꝛ. Memēto tn̄ solā ex oibꝫ pfecte uerātiā corōazi: nec eā facile posse inter tot discrimia vēdicari: nisi multiplicē obtineas i tā multiplici colluctatōe vtutez. Nec in tabnaculis Poꝛro in atrijs q̄ p9molestos oppressus amena iocūditate fouēdos excipiūt exeūtes. iā diuitie spūs erogātur: reḡes a laboribꝫ: securitas a sollicitudibꝫ: pax ab hostibꝫ. Ipe enī āmodo iaz dicit spūs vt reḡescāt a laboribꝫ suis: q̄ tāto feruoꝛe ocium hacten9 mēdicere: laboꝛes mdicere ꝺsueuit. Ipe seoꝛsū a curis faciet ⁊ ab oñi sollicitudine seq̄strabit: qui modo ꝺsilia ponit in aia sua ⁊ sollicitam facit erga multa turbari. Ipe iaz parta victoria in pace in idipm suauiter doꝛmire pstabit: qui dū ad huc leo rugiens fremit. et ad vigilias excitat. et accendit ad pugnā. Verū in hijs vt sup̄ tetigim9 liberatio magis a malo q̄ bomi muneratio est: nisi q̄ dura nos nr̃e necessitatis expietia cogit absētiā mali bo= in cumulos estimare: quēadmoduz ꝺscia grauioꝝ immunitatē crimiū. plenitudiez reputat sāctitatis. Dic aduertere est q̄ longe agim9 a fūmo bono: qui carere culpa iustīciā: carere miseria beatitudinē iudicamus. Abfit aūt vt talē quis putet vbertatē domus illi9 ⁊ toꝛrentē voluptatis: et si q̄ fūt alia q̄ nec oculꝰ vidit nec auris audiuit nec i coꝛ hōminis ascēdit: q̄ preparauit deꝰ diligentibꝫ se. Nec ergo audire velis o homo. qđ auris hois nō audiuit: nec ab hoie queras qđ human9 nec oculus videt nec animus capit. Ne tamen hic pmitus taceamus. nr̃am hāc patriā a longe salutātes triplicē quādam odoꝛari videmur potentie sez ⁊ magnificētie. ⁊ gle remissionē. Siquidē homo erat. ⁊ filius captiuitatis hui9 qui dicebat. Introibo in potentias dñi. Ceterū nos scire possum9 q̄ đ fit infirmitate carere tanq̄ infirmitate circūdari: q̄ đ vero fit vtute indui et potētiā introire nec modo potētiam. ꝙ tm̃ eam potētiā. forte ⁊ oñipotentiā interim scire nō possum9. Clamat etiam testis fidelis: qui q̄s iustificauit. illos et magnificauit. Ad magnificē tiā eā pfectiz quā pcedē deceat a magnitudine cui9 nec finis nec numerus est vtimā nr̃e interim exiguitati liceat exspectare: nā estimare nō licet. Jamvero ne ipius quidē vereri necesse est aut habere suspectam glozie pmissionē: Felicit tūc et fiducialiter hauriet gloziā. a cui9 interim appetitu tantis cōmatonib9 deferens. Erit enī tūc vnicuiq̄ laus a deo secura certe et sēpiterna. finis pariter et discrimmis expers: et vt sēptū est: iocūda decoꝛaq̄ laudatio. Eya ergo frēs. virilit mterim i tabnaculis militem9 vt suauiter deinde in atrijs q̄escamus: vt nouissime i domo sublimit glemur: cū momentaneū hꝫ et leue tribulatōis nostre sup̄ modū in sublime eternum pondus gle opabit̄ in nobis cū i domo laudabimur tota die: inveritate vtiq̄ nō invanitate.

Sermo quintus vnde supza.

Tiam hodie fratres solem
nitatē agim⁹ p̄clarā · Atz
id quidez facile dixerim · ꝫ si
pgitis querere cui⁹ sācti · illud forte
saz nō ita · Quotiēs eni apostoli seu
martiris vel ꝺfessoris alicui⁹ mēoria
celebratē: haud difficile ē dicē cui⁹ ·
ut puta bti petri · stephani glosi ·
aut scz p̄is nr̄i bn̄dicti : vel alicui⁹
ceterū magnorū p̄ncipū magne cu
rie celi · Nūc vero nulli⁹ eorū solēni-
tas agit̄ · agit̄ tn̄ nonulla solēnitas ·
Nec mō nonulla: ꝫ nō parua · Et si
iam vultis audire: festiuitas est do
mus dn̄i tēpli dei · ciuitatis regis eē
ni: sponse xp̄i · Nemo sane ambigit
scām esse sponsā sācti scōrū: z omni
celebritatis honore dignissimā · An
vero domū dei scāz esse qs dubitet:
de qua legit̄ · domū tuā decet scitu-
do? Sic et scm̄ est tēplū eius mirabi
le in eqtate: ꝫ et ciuitatē scām iohā
nes sese vidisse testat̄ · Vidi inquit
scām ciuitatem ihrlm nouā descēdē
tez de celo: a deo patrā · tanq̄ sponsā
ornatā viro suo · In quibꝫ sane vb̄
apire cepi iam · qd̄ adhuc fateor
dissimulare volebā · Dico aūt q̄ ea
dem sponsa que ciuitas ꝫ et templū
q̄z z domus inhabitatiō⁹ fit · Neq̄ id
mirū: p̄btim cū similitudō⁹ sit · q̄ se ei
et sponsū dignat̄ z regez et deū et
patrēfamilias exhibere · Necdum
tn̄ vobis arbitror satisfactū · donec
euidenti⁹ q̄ domus hui⁹ p̄fessami-
lias · qd̄ hoc templū dei · q̄ ciuitas re
gis isti⁹ : q̄ nam demq̄ huius glosi
sponsi sponsa dici esse meruerit audi
atis · At ego sup hoc quidē nō pa
rū vereor loqui quid sentiā · ne quē
vīm qd̄ abfit · aut min⁹ hūiliter au
dire otingat: ne quis fortitan ab hꝭ
auditorio · aut elatus p̄ magnitudi
ne gle · aut meredulus exeat pre pu
sillanimitate spūs sui · Opto eni sēp
vos z fideles et hūiles inueniri: qd̄
vtrūq̄ sūmope fit necessariū ad sa-
lutē · Solis namq̄ humilibꝫ ipe dat
gratiā: cui etiā sine fide placere im
possibile est · Opto igit̄ z oīmodis
cupio ut z puulos et magnos : imo
vt pl⁹ miremi · z nihil z aliqd̄ z grā
de aliqd̄ z vos exhibē curetis · Neq̄
eni sine magno aio bōa illa taz ma
gna cape · autvim facē poteritis regno celorū · nō plus q̄ idē celoz re
gnū intre: nisi ꝺūsi fueritis z efficia
mini sic puuli · Nō sū hōpfundi sen
sus: nō possū vobis qd̄ non gustaue
rim eructuare · Dicā tn̄ quid in me sentiā actitari: vt si qs forte
sibi vtile iudicauerit imitē · Mi eni
oliz pfuasū ē mihi · vt miserear aie
mee placitur⁹ exinde deo meo · Fre-
q̄nt̄ de ea cogito : vtinā aut magis
sēp liceret · Erat qn̄ id actitari mi-
nime libebat: nēpe q̄ min⁹ si tn̄ mi-
n⁹ z nō magis minime diligerē eaz
Nuō enim amat quis cui⁹ mortem
amat? Quod sivt verū est et indu-
bitabile moris aie miqtas est: absor
lutā p̄inde liquet esse sētētiā · q̄ mi
qtatē q̄ diligit odit aiam suā · Ode
ram ergo eā et odissem adhuc · nisi
hoc mihi qd̄cūq̄ amoris eius mitiū
is qui prior eā dilexerat cōtulisset ·
Ihū⁹ p̄inde bn̄ficiū nōnūquā de ea
cogitās · videor mihi i ea fateor ve
lut duo quedā otraria inuenire · Si
ipam put in se est et ex se est iuxta
rei veritatē intueor: nihil de ea veri
us sētire possum: q̄ ad nihilū eē re
dactā · Quid modo necesse ē singu-
las eius miserias numerare · q̄ fit one
rata peccatis · obfusa tenebris · irre
tita illecebris · pruriēs ocupiscētijs ·
obnoxia passionibꝫ impleta illusio-
nibꝫ: prona sēp ad maluz · in vicium

ómne ꝓcliuis · poſtremo totius ofu
fionis ſignominie impleta? ¶Mimirū
ſi ipe q̄ iuſticie noſtre · oēs ad lu
men veritatis mſpecte · velut pānus
menſtruate mueniuntur : miuſticie
deinceps quales reputabuntur? Si
lumē quod in nob eſt tenebre ſunt ·
ipe tenebre quāte erunt? ¶Facile eſt
tuiq̄ noſtrū ſi ſua plenius vniuerſa
ꝛ ſine diſſimulatione veſtiget ꝛiudi
cet ſine accepcōne pſone atteſtari p
oīa apoſtolice veritatis ꝛ liber p
clamare: q̄ ſe putat aliquid eſſe cū
nichil ſit · ipe ſe ſeducit · Quid ē ho
mo q: magnificas eū · ait fidelis ꝛ
deuota ofeſſio : ā q̄d apponis ergā
eu cor tuum? Quid? Sine dubio va
nitati ſimilis factus ē homo: ad ni
hilū redactus eſt homo : nichil eſt
homo · Quō tamen pemtus nichil ē
quē magnificat de? Quō nichil er
ga quē appoſitū eſt cor diuinū? Re
ſpiremus fratres: et ſi nichil ſumus
in cordib nr̄is: forte i corde dei po
teſt aliud latere de nobis · O pater
miſerico: diaruz: o pater miſeroz̄ū:
qui apponis erga eu coz tuū · Scio
ſcio: vbi eſt theſaurꝰ tuꝰ · ibi ꝛ coz
tuū · Quō ergo nichil ſumꝰ: ſi theſau
rus tuus ſumꝰ? Oēs gētes quaſi nō
ſint ſic ſūt añ te: et tanq̄ nichilū ꝛ in
ane reputabūtur · Sic q̄dem añ te :
ꝯ nō ſic mē te · Sic in iudicio verita
tis tue : ꝯ nō ſic in affectu pietatis
tue · ¶Mimirū vocas ea que nō ſūt: tā
q̄ ea q̄ ſūt · Et nō ſūt ergo · q: q̄ non
ſūt vocas: et ſūt: q: vocas · Licet enī
nō ſint quātū ad ſe apud te ſūt : vti
q̄ iuxta apl̄m nō ex opib ꝯ ex vo
cāte · Sic mimirū fic cōſolaris in tua
pietate · quē mvitate tua hūiliaſti :
vt magnifice dilateē in tuis: q̄ me
rito anguſtiaē mviſceribꝰ ſuis · Siq̄
temvmuerſevie tue miſcdia ꝛ veriꝰ
tas: requirētib teſtamētū tuū ꝛ te
ſtimonia tua · Teſtamētū vtiq̄ pie
tatis: et teſtimonia veritatis · Lege
homo in coꝛde tuo · lege intra teip
ſū de teipo teſtimōia veritatis : etiā
hac cōmuni luce iudicabis te indi
gnū · Lege in coꝛde dei teſtamētuz ·
qd firmatū ē in ſāguine mediato
ris et inuenies q̄ lōge aliud ſpe pōſ
ſidere q̄ retinere videris · Quid ē in
quit hō: q: magnificas eū? Magnus
vtiq̄ ꝯ in illo: ſiq̄dē magnificatꝰ ab
illo · Aut quō nō magnꝰ apud illū:
cui tā magē cura ē de eoꝰ? Ipi enī cu
ra ē de nob: ait apl̄s petrꝰ · Et pro
pheta · Ego aūt mēdicꝰ ſū et paup:
dñs ſollicitus eſt mei · Plane artifi
cioſa cōnexio vtriuſq̄ oſideratōis :
q: velut vno momēto deſcēdens pa
riter ꝛ aſcēdens · et pauperem et men
dicū: et deum p ſe ſollicitū vidit · An
gelicū eſt iſtud aſcēdere et deſcēde
re ſimul · Videbitis ait angelus aſcē
dentes ꝛ deſcēdētes ſup filiū homis ·
¶Neq̄ enim talis aliqua viciſſitudo
in eoꝛum aſcenſionib ꝛ deſcenſioni
bus eſt: ſimul et mittūtur in miniſte
riū ꝓpter eos q̄ hereditatē capiūt
ſalutis · ꝛ aſſiſtūt vultui maieſtatis:
deo miſcꝰ iter puidente: vt ꝛ nob ſit
oſolatioꝛ eis tribulatio nulla · Alio
quin qñ equanimit paterētur ab
illo vultu gle in quē ſp ꝓſpicere de
ſiderāt: ꝓpt nos vel ad modicū · ſe
parī? Demiq̄ ipaz audi in euāgelio
veritatē · Angeli eoꝛū ait haud du
biū quin puuloꝛuz in celis ſēp videāt
faciē p̄r̄ſ: ſicvidelicet puuloꝛ cuſto
die deputati · ut nō p̄iuativllo mo
do btitudine ſua · Dnx eſt q̄ iohā
nes ſanctus ciuitatē ihr̄m deſcēden
tem vidit: ſtantē nō potuit intueri ·
Et aduerte q̄ deſcendentē dixerit
non cadētem · Cecidit enī qñq̄ non

mimima pars ciuitatis illius: ꝫ ea ꝙ-
dem mimime sancta: quippe cui gra
uissimus casus fuit ꝙ totus mimi-
ca facta est sanctitatis · Verū hāc ꝙ
dē ruinā ⁊ terribilē casū iohānes
videre nō potuit qz necdū erat: ꝫ vi
dit verbū qđ in ꝓncipio erat · vidit
ꝓncipiū qđ apostolis loq̄bat: vide-
bam sathanā tanq̄ fulgur cadentē
de celo · Itaq; pars illa que cecidit
a deo reparāda est · cū implebit ru
inas et reedificabit muros ihrlm :
non tñ ex his ꝙ ceciderūt · Nec aūt
q̄ descendens apparuit iam parata
erat: sic secutus adiūxit: a deo pātā
Siquidē ꝙ descēdūt non cadunt an
geli sancti diuina ꝓparatio facit : a
quo mimirū hec ipa eis ⁊ volūtas ꝑ-
parata est ⁊ facultas · Vñ non solū
āministratorios: ꝫ et missos in mini
sterium q̄ apl̄us testatur · Quidmi
mittat āgelos: ꝑ quibꝫ et ipe a pa
tre voluit mittī? Quidmiꝑ eis meli-
net celos: ꝑ quibꝫ ipe q̄ celorū rex
melmauit se ita ut digito in terram
scriberet? Dñe melma celos tuos ·
Parū est · Et descende · Quid vltra?
Vt q̄bꝫ cōdescēdit · faciat etiā coa-
scēdere sibi · Ceterū ut iam dixi an-
gelicus ascensus ⁊ descensus caret
vicissitudine: nos aūt modo hac · mō
illac versari necesse est : ꝙ nec supra
diutius stare liceat: nec expediat in
fra longi⁹ demorari · Ascēdunt ait
ad celos et descendūt vsq; ad abis
sos: aīa eorū in mal̄ tabescebat · Ve
qđ ſs? Propterea sane aīa eorū in
mal̄ iteriꝫ pl⁹ tabescit q̄ꝫ delectet̄ i
bonis: ꝙ ſs in re illa vo tm̄ in spevi
deātur haberi · Quis poterit saluus
esse dicūt discipuli saluatoris? Et il
le · Apud hoies hoc impossibile ē: ꝫ
nō apud deū · Nec tota fiducia no-
stra; hec vnica cōsolatō nr̄a: ſs tota
ratō spei nr̄e · Sz de possibilitate tā
certi · de volūtate qđ agim⁹? Quis
scit si ē dign⁹ amore an odio? Quis
nouit sensū dñi: aut quis cōsiliarius
eius fuit? Dic iam plane fidē nobis
subuenire nēce ē · ℞ oportet succur
rē pietatē: vt qđ de nob latet i cor
de patris · nobis p ipius spiritū re-
ueletur : et spiritus eius testificās p
suadeat spiritui nr̄o ꝙ filij dei su-
mus · Persuadeat aūt vocando et iu
stificādo gratis per fidem: in quibꝫ
mirum velut medius quidā trāsi
tus est ab eterna predestinatōe ad
futuram magnificatōem · Propte-
rea sane geminaꝫ illam considera
tionem · alteram quidem iudicij et
veritatis: alteram vero non incon-
grue vocari credim⁹ fidei ⁊ pietatis
Nec mirabē i hūanis q̄litatibꝫ tā
dissimilia reperiri si sollerē adūtas · q̄n
tum ipa ei⁹ fuba duemisse videt di
uersitas naturarum · Quid enim vi
ta sublimius? Quid vero humilius
limo terre? Quam profecto tam di
scolorentium in homine coherētiuꝫ
rerum · ipsos q̄ sapientes seculi hu
ius arbitror non latuisse cum homi
nem diffinirent · animal rationale
mortale · Mirabilis siquidē copula
ratōis ⁊ mortis: mira societas disere
tōnis ⁊ corruptōis · Sic mirū sic in
moribꝫ · sic in affectibꝫ · sic in studijs
hoīm nō minor · Fortet ⁊ āplior dēri
tas inuenīē : vt si totā ꝑuitatē seor
sū intuearis · ac rursū q̄cq̄d homi vi-
deē esse ofidēs singillatiꝫ : plenū
cēseas eē miracko ꝙ tā adūsa sue-
nerit · Inde hō nunc qđē bariona:
nūcvo sanathas mereē audire · Mo
li mirari hoc · Recolite ex euange-
lio cui dictum sit et vtrumq; inveri
tate: nā vtrūq; ab ipa vitate dictū:
pri⁹ q̄dē btūs es symon bariona :

nec mlto post ·vade retro ſathanaſ
Vnus ergo vtrūq; et ſi non vtrūq;
ex vno· Illud enī ex patre· iſtud ex
hoie: ipe tñ vtrūq; erat ·Vnde bar
iona ? Quia non caro nec ſanguis:
ꝫ pat ei qđ locut⁹ eſt reuelauit ·Vñ
ſathanaſ ? Quia ſapuit q̄ erāt homi
nū: nō que dei· Jam ſi vtraq; ofide=
ratōne diligēter mſpexerim⁹ nos
quid ſumus: imo mvna ḡ mihili· m
altera ḡ magnificati· quippe p q̄=
bus etiā ſollicitudinem gerat tāta
maieſtas et cor ſuuz poſuerit erga
nos· puto temperata videē gloria=
tio nr̄a: ꝫ fortitan magis aucta eſt
ſolidata tñ: vt nō m nobis ꝫ m dño
g kem̄: qđo nimirū m iſ ſeculo reſpi
cere eſt vt dicam⁹· Si decreuerit ſal
uare nos: cōtinuo liberabimur· Ex
hoc iā m illa ſupiori ſpecula· vl pau
lulū immorātes q̄ram⁹ domū dei: q̄=
ramus cēplū· q̄ramus ciuitatē: que
ram⁹ t ſpōſā· Neq; enī oblitus ſuz:
ꝫ cū metu t reuerētia dico· nos ſu=
mus· Nos mḡ ſum⁹: ꝫ m corde dei·
Nos ſumus: ꝫ ipius dignatione: nō
dignitate nr̄a· nōvſurpet qđ dei ē:
vt nō apponat homo magnificare
ſeipm: alioquin qđ illi⁹ erat faciens
de⁹· exaltātē ſe hūiliabit · Nuod ſi
et nos puerili animofitate gratis
ſaluari volumus: merito nō ſaluam̄ ·
Excludit miſerie diſſimulatio miſe=
ratōez: nec dignatō locū habet vbi
fuerit p̄ſūptio dignitatis: ꝑuocat
vero cōpaſſionē hūilis confeſſio paſ
ſionis· Sane ꝫ ſola facit· vt nos ipe
tamḡ diues paterfamilias alat m
fame: et ſub eo panibꝫ abūdātes m
ueniamur p domū ei⁹: cui nūnḡ de=
eſt alimonia vite · Et merito ꝑ do
mū ſuā domū oratōis eſſe diffimat ·
qui hoc ꝑphetico ſatis videt teſtimo
nio ouenire: qui ab ipo nos m oratō
nibus vtiq; cibāndos pane lacrima=
rum: et m lacrimis potum aſſerit ac
cepturos· Ceterū iuxta eūdez ꝑphe
tam fiē ſup̄ qs memimin⁹· domū iſtā
decet ſāctitudo: ut videlicet penitē=
tie lacrimas puritas otimētie comi
tetur: t q̄ iam dom⁹ eſt fiat ſūbmde
t templū dei· Sancti eſtote inquit :
q: ſcūs ſū dns de⁹ vr̄· Et apoſtol⁹ ·
Neſcitis quia corpa vra templū ſūt
ſpūs ſācti: et ſpūs ſanctus habitat
m vob? Si qs tēpluz dei violauerit:
diſperdet eū deus · Nuuquid tñ vel
ipa iam ſāctimonia ſufficit? Pax qs
neceſſaria eſt: apl̄o teſte q̄ ait· Pa=
cem ſectamini cū ſāctimonia : ſine q̄
nemo videbit deum· Nec eſt q̄ facit
vni⁹ moris habitare frēs invnū: no
uam vtiq; regi noſtro vero pacifi=
co edificās ciuitatē: q̄ et ipa ihrlm
noietur· qđ eſt viſio pacis· Vbi enī
ſine federe pacis · ſine obſuātia le=
gis· ſine diſciplina et regimine ace=
phala mltitudo congregata fuēit nō
ꝑplus ꝫ turba vocaē: nō eſt ciuitaſ·
ꝫ ofufio babilonē exhibet: de iheru
ſalē habet mihil · Sed quēadmodū
fieri poſſe videbit̄· ut rex tantus in
ſponſū trāſeat: ciuitas ꝑmoueat̄ in
ſpōſam? Sola hoc p̄t· q̄ mihil nō p̄t :
caritas fortis ut moz· Nuō nō fa
cile iſtā leuet: q̄ illū iam inclinauit ?
Verū hmc tibi nullaten⁹ cōſolāda
prior illa quā diximꝰ ofideratō tui :
hic ḡ potiſſimum fidei magnanimi
tas exercet· Demiq; et ipe ait· De=
ſpōſaui te mihi m fide: deſpōſaui te
mihi iudicio et iuſtitia· ei⁹ nō tuā in
tellige: deſpōſaui te in miſericordia
et miſeratōibꝫ · Si non fecit ille qđ
ſpōſus · ſi non tāḡ ſpōſus amauit · ſi
nō zelat⁹ tāḡ ſpōſus : noli acēſcē
ſpōſā te arbitrari· Jtaq; frēs mei·
ſi p abūdantez affectōnē p̄ris ma=

gni dom⁹ esse ꝓbamur·si tēplū dei p
sanctificatōez· si ciuitas sumi regis·
p socialis vite cōmunionē: si sponsa
immortalis spōsi p dilectōez: puto
iam nō esse qđ dicere verear nr̄am
esse solēnitatē· Nec miremini q̄ in ē
ris agit̄ hec celebritas: siqđē agit̄
et in celis· Nempe si vt veritas ait·
et nō p̄t nō eē verū· sup vno pctōre
penitētiā agēte gaudiū est in celis
etiā angelis dei: nō est dubiū multi
plex eē sup tā mltoz̄ penitētia pec
catoz̄ū· Adhuc ampli⁹ vultis audi
re? Etiā gaudiū dñi est fortitudo
nr̄a· Colletemur ergo angelis dei·
ogaudeam⁹ deo· ⁊ in gr̄arū actōne
p̄ns solēnitas agat̄: q⁹ quāto nobis
domestica: tanto ampli⁹ debet esse
deuota·

Sermo vi·vnde sup̄·

Omestica nobis celebritas
dedītio domus nr̄e· magis
aūt domestica nr̄a ip̄oz̄ de
ditiō· Nr̄a siqđē illa asperso· nr̄a il
la bn̄dictio· nr̄a dsecratio fuit: qué
p man⁹ scōz̄ celebrata pontificuz
etiā hodie āniuersario redditu voti·
ui laudib⁹ ad mēoriā reuocat̄· Nū·
qđ de lapidibꝫ cura ē deo? Nō pari
tes dicūt· ꝯ hoies: ipi enī cura est de
nobis· Vn⁹ hō erat iacob ⁊ hoz̄miēs
vidit descēdētes angelos ⁊ ascenden·
tes· Parū est ḥ: etiā dn̄m angelorum
adesse testatus est dicēs· Vere dn̄s
est in loco isto: ⁊ ego nesciebā· Mi·
ratur enī gr̄az: ⁊ dignatōis magni
tudinē expauescit· Quā ṫribilioz ē
iste loc⁹· q̄ nisi deitī certius q̄ dn̄s ē
in loco isto: vbi nimirū nō mō duo ā
tres ꝯ tam multi in ip̄i⁹ congregati no
mine pseuerāt· Nemo iā nesciat: ne
mo vīm ignoret· Siqđē nō accipi·
m⁹ spm̄ mūdi huius ꝯ spm̄ q̄ ex deo
ē: vt sciam⁹ q̄ a deo data sūt nob·
Terribilis plane loc⁹· et dign⁹ om
ni reuerētia: quē fidelis viri inhabi
tāt· quē angeli sācti frequntāt: quez
sua q̄q̄ p̄ntia· dn̄s ip̄e dignat̄· Nuō
eni tātus patriarcha nescire potue
rat· q̄ nō esset loc⁹ vbi nō esset deus?
Sz forte aliud esse mirat⁹ ē vbi ait
Vere dn̄s ē in loco isto· Ubi vere ē
⁊ vere dn̄s est: vbi in ei⁹ noie ange
li fit ⁊ hoies congregātur· Licet enī
in omni loco sit q̄ nullo diuidit loco:
signāter tn̄ dicim⁹· p̄r nr̄ q̄ es in ce
lis· q̄ alibi illic ⁊ q̄p̄o quodā mō· p̄sē
tē se exhibeat: nō qđē ip̄e diuēsus·
ꝯ diuersa distinguens· Est ergo in
omni loco· sic vniuſaliter ōtinēs· sic
q̄q̄ disponēs· ꝯ lōge tn̄ alibi atq̄ aliter
Apud hoies malos ē p̄stā s atq̄ dis
simulās: apud electos hoi ēs opans
⁊ fuās: apud supos pascēs ⁊ cubās:
apud inferos arguēs ⁊ dānans· Fa
cit solem suū oriri etiā sup malos:
ꝯ vbi maloz̄ interim dissimulatō est
qđ damodo veritas nō est· Utaq̄ si
dicere licet· apud impios ē in dissi·
mulatōne· apud iustos in veritate:
apud angelos in felicitate: apud i
feros in feritate sua· Durū uō so·
nat· q̄ feritate dixi: ego vero ⁊ iraz
vereor ⁊ furorē· Dn̄e ne in furoē tuo
arguas me ⁊ cetera· Vere mq̄t dn̄s
est i loco isto· Vbi enī pluit sup iu·
stos ⁊ iniustos· p̄r ē· ⁊ p̄r misēdiarū:
exspectās hoies ad pniam· Vbi dā
nat obstinatos· iudex ē: ⁊ horrēduz
incidere i man⁹ dei viuētis· Vbi cu·
bat spōsus ē: ⁊ btā aīa q̄ introduxe
rit i cubiculū suū· Ceterū i loco isto
vere dn̄s ē: si tn̄ huiam⁹ ei i spū ve
ritate· Nō enī vere dn̄s erat apud
eos q̄bꝫ dicebāt· Quid uocatis me
dne dne: ⁊ non facitis qđ dico? Te
stāt̄ sacre lre i padiso olim positū p
mū adā· ut operaret· ⁊ custodiret illū

Sic sanctus adam in ecclesia sanctorum in congregatione suorum in orto deliciarum: siquide delicie sue esse cuz filijs hoim: ita mgr et ipe dns est in loco isto vt operur atq; custodiat. Alioqn fic nisi dns edificauerit domu iuanu laborauert q edificat ea: sic nihilominus nisi ipe custodierit ciuitate frustra vigilat q custodit ea. Porro angelos ascendentes et descendentes esse in loco isto: patriarchalis ipa visio manifestat. Ascendentes vt videat facie patris: descendentes vt prideat nobis. Quid nos quo hic esse debemus in quanta reuerentia stare in loco isto: vbi deus est opas et suas ascendentes et descendentes? Nimiru pmittentes rexspectates esse nos nouerit. Hoc e enim obliuiscí q retro fut ignorare reprobare recogitae anos illos in amaritudine aie nre: ac demceps cogitatone fil et auiditate extendere nos in anteriora. Ad hoc venim? in hoc positi sum? Nec fut q exiguntur a nobis: preteritoz pmitudo pctoz: r futuroru expectatio premioruz.

In psalmu qui habitat sno. j.

Confidero labores vros fratres: no sine magno miseratonis affectu. Quero desolatoez qua exhiberi possim. r corpalis occurrit: g ea no pdest quicqr magis r obesse plurimu pt. Siquidem modica semetis detractio no modicu messis est detrimetum: et si pmitetia vra minuatur miseratoe crudeli: paulatim gemis corona vza puatur. Quid tn agim?: Vbi ppbe farmula? Siquide mors in olla est: et mortificamini tota die in ieiunijs multis: in laboribo frequeter. mvigilijs sup modu: pter ea que intrin secus fut. Contritio cordiu. et multitudo teptatonu. M ortificamini: g propter eu q mortu? e pro nobis. Quod si abudat tribulatio vra p eu: abundabit desolatio vra p eu: vt in eo delectetur aia. que in hijs renuit desolari. Apud ipm naq; ipa q; tribulatio magna queda desolatio poterit inueniri. None ens certu est. sup vires humanas. vltra naturam. otra consuetudine esse: que fustinetis? Alig igitur portat ista: ille sine dubio q scom apm portat omia vbo vtutis sue. Nonne ex hoc iam suo ipius gladio inimicus pimitur: et magnitudo tribulatois de qua temptare solebat ipa magis temptatones expugnat. tanqr certissimu diuine pntie argumetu? Quid enim timendu nob: si adest q portat oia? Dns protector vite mee: a quo trepidabo? Nam et si ambulauero in medio vmbre mortis no timebo mala qm tu mecu es. Quid est quod totaz molem ere fustinet? Et vniuersus orbis cui immittur? Nam si est aliquid q; fustineat cetera: ipm a quo fustinet? Non inuenitur nisi vtutis verbu omia portans. Verbo enim dni celi firmati sut: r spiritu oris eius omis vtus eoz. Propterea vt sit vobis in verbo dni desolatio. maxime hijs diebo q; bus sicut omino dignu est aliqtenus maior e labor vr: non erit mutile tractare vobiscu aliquid de scripturis sactis: q; etia aliqui vrm rogauerut. Vn nobis eligendus est psalm? ipe de q tentatonis occasioez inimic? assurgit: vt inde offringant arma maligni: vn sibi vsurpae pfuplit. Propterea nolo vos ignorare fres: qm manifeste imitatores sunt inimici: quicuq; de scripturis sactis aliqd no sce vsurpat. et detinent veritatem dei.

in mendacio: sicut solent quandoq; nonnulli. Cauete dilectissimi hoc q; prius diabolicum est: et de pte eius se esse pbāt qui id faciūt i suā spoz pniciē: salutaria septa puerte re molientes. Sed nō modo plus immoror: sufficit credo breuiē tetigisse. Jam de ipo quē elegimus psalmo aliqua prestāte dño dissererre et explanare temptemus. Qui habitat in adiutorio altissimi: in ptectōne dei celi commorabitur. Quis dīmi ihītator adiutorij: p nō mhītātes illud melius pt agnosci. Tria si quidē eoz repies genera. Vnū nō sperātiū: aliud desperantiū: tercium frustra sperātiū. Neq; eni habitat in adiutorio dei qui nō posuit deum adiutorē suū: ꝫ ofidit i virtute sua: et in multitudine diuitiaz suarum. Surdus nāq; ad pbe wcē dicentis. querite dñm dū mueniri pt. inuocate eū dū pe ē: et sola tpalia q̄rens. emulaē in malignātibo pacē petōz videns: et elōgaē ab adiutorio altissimi: qđ sibi ad hs neccariuz esse nō reputat. Sed q̄d de hijs que foris sunt iudicare? Timeo frēs ne forte etiā sit in nobis q̄ nō habitet in adiutorio altissimi: ꝫ ofidat in vtute sua: et in multitudine diuitiarū suaz. Forte eni feruorē habz aliquis potēs in vigilijs. in ieunijs. in labore et ceteris hmōi: aut etiā multorū vt sibi videē diuitias meritoz longo tpe acquisiuit: in hijs ofidēs remissior ē in timore dei: facile iā ad ociositates et curiositates pniciosa quadā securitate declinat: murmurat. detrhit. diiudicat. Qui pfecto si habitaret in adiutorio dei attenderet vtiq; sibi: et timeret offendere quē sibi ognosceret adhuc tam necessariū esse. Tāto fiq̄dem amplius timere deum et magis sollicitus esse debuerat: quāto maiora eis munera iā pcepit. Neq; eni que habemus ab eo fuare aut tenere possumus sine eo. Nūc vero sine dolore loquim ā videm⁹ fūt aliq; qui in conuersionis initio satis timorati et solliciti fūt donec mitiū aliqđ ouersionis acceperint: et cū multo magis de fideraē debuerāt iuxta illud q̄ edūt me adhuc esurīēt: incipiūt sic agere ac si dicāt. Vt q̄d ei fuiem⁹ vlē. qñ iam habemus qđ daturus ē? O si scires ḡp parū est qđ habes: et hs ipm quā cito pdes si nō fuauerit ille q̄ dedit. Nec eni duo fūt q̄ valde sollicitos et subiectos deo nos reddere possūt: vt si non fim⁹ de hijs q̄ ꝓpterea nō habitāt i adiutorio altissimi. qz nō reputāt illud sibi necessariū esse: et hij fūt qui nō sperāt in dño. Sūt aūt et alij qui et desperant: hij scz qui ofiderātes imbecillitatē ꝓpriā deficiūt et obruuntur a pusillanimitate spūs habitantes in carne fuaz ēca infirmitatē ꝓpriā sp intēti: vt omnia que patiūtur cursuz enumeraē pati sint. Vbi eni intēderis: mgemū valet. In adiutorio autem dei nō habitāt neq; nouerūt illud: ḡ nec assurgē valeāt vt aliq̄n cogitent illud. Sūt aūt alij qui sperāt q̄dē i dño ꝫ frustra: qz sic de misericordia eis⁹ fibiipis blādiūtur: vt a peccatis suis nō emēdent vana ē omino spes ista: et hec ofūdit: eo ḡ caritas defit. Contra hos ꝓpheta: maledictus mq̄t qui peccat in spe. Et alius. Bnplacitū est dño sup timētes eū: et in eis qui sperāt sup misericordia eis⁹. Dicturⁿ q̄ sperāt: signāē pmisit sup timētes eū. Frustra fiq̄dē spēat q̄ otēptu suo gr̄az a se repellit: et spem suā prius euacuat

Nullꝰ ꝯ hoꝛ triũ habitat in adiu
toꝛio altiſſimi. Primꝰ enī habitat i
meritis ſuis :ſecūdꝰ in pœnis:terciꝰ
invicijs. Immūda habitatō terciꝰ:
anxia ſeꝫ : ſtulta et piculoſa primi
Quid enī ſtultius :ꝙ habitare i ho
mo vix adhuc mchoata? Cōſūmaſ
ſe te putas. At cū conſūmauerit ho
mo:tūc incipiet. Demiꝙ ruinoſa eſt
oīmo hꝫ habitatio :et q̄ ſuſtentari
magis opus habeat et fulciri ꝙ in
habitari. Nonevita p̄ſens fragilis
eſt incerta? Simile eſſe neceſſe eſt:
q̄cquid fūdatur in ipa. Quis enim
ſup fragile fūdamentū ſtabile cre
dat edificiū? Periculoſa habitatio
eoꝝ qui in meritis ſuis ſperāt:picu
loſa:q; ruinoſa. Eoꝝ vero q̄ oſide
ratōne ꝓprie infirmitatis deſpera
tōne deiciūtur habitatio eſt anxia :
et eos in tormētis diximꝰ habitare
Quādiu enī t pœnas ſuſtinēt in qui
bus noctē t diu oterūtur. et eiſ q̄s
quas nō ſetiūt ampliuſ cruciantur.
vt nō ſufficiat diei malicia ſua ſ op
primūt hijs q̄s q̄ fortaſſe nūq̄ expe
riētur q̄ tormēta. quis infernuſ ito
lerabilior poteſt excogitari :p̄t im
q; et tāto labore p̄mūtur. t celeſtis
panis nō ſuſtentantur edulio? Nō
ſūt q̄ in adiutorio altiſſimi nō habi
tāt:q; deſperant. Priores aūt idcir
co nō ꝝūt: q; nequaq̄ ſibi illud ne
ceſſariū ſentiūt. Extremi vero ꝓpte
rea longe ſūt: q; eo modo querunt
auxiliū dei quo obtinere nō poſſūt.
Soli enī in adiutorio altiſſimi habi
tāt q̄ id ſolū obtinere deſiderāt. id
ſolū amittere trepidāt:ſedula circa
illud et ſollicita cogitatōne verſan
teſ: que eſt vtiq; pietas cultus dei.
Beatus plane qui ſic habitat in ad
iutorio altiſſimi: q; in protectōne dei
celi cōmorabit. Quid eī nocere po
terit eoꝝ q̄ ſub celo ſūt. quē deꝰce
li protegere et ſeruare voluerit? Por
ro ſub celo ſūt q̄cūq; nocē p̄nt ſub
celo ſūt aeree pātes :ſub celo p̄ns
ſeculū nequā: t caro aduerſus ſpm
cōcupiſcēs. Optime igit dictū ē in
protectōne dei celi cōmorabit: vt mi
chil eoꝝ q̄ ſub celo ſūt timere poſ
ſit quiſquis protectōem eius habere
meruerit. Siue ita dictū ſit ut adiu
ſū ſequētem oratio deprēdeat. q̄ ha
bitat in adiutorio altiſſimi in prote
ctōne dei celi cōmorabit. dicet dño
ſuſceptor meus es: et ſit qđ dr in p
tectōne dei celi cōmorabit expoſitō
p̄cedentis ptis q̄ habitat in adiuto
rio altiſſimi :aut magis adhere vi
deat. vt nō ſolū adiutoriū ad opan
dum bonū. ſ protectōez q̄s ad liberā
dū a malo doceat eſſe querēda. At
vero diligenter attende qm in prote
ctōe dicit: nō in p̄ntia. Angelꝰ in p̄
ſētia eiꝰ exhtat: ego vtiaz poſſiz i eiꝰ
protectōne morari. Ille btūs in p̄ſē
tia: ego vt in protectōne ſim ſecurus
Dei celi inqt. Licet enī vbiq; eē nō
dubiteſ: ſic tñ in celo eſt. vt ad eiuſ
opatōem nec eſſe videat in terris.
Propt qđ torātes dicimꝰ :p̄ nr q̄
es in celis. Sic enī aīa cū in toto q̄s
ſit corpe. excellentius tñ et ſingula
rius ē in capite in q̄ ſūt oēſ ſenſus:
nā in ceteris oib⁹ mēbris vix vnū ex
ercet ſolū ſcz tactū :vñ ꝙtū ad euz
modū q̄ i capite ē. cetera mēbra vi
detur quodāmodo nō tā inhabita
re ꝙ regē. ita ſi p̄ntiā illam cogite
mꝰ q̄ bti āgeli pfruūtur: videri poſ
ſumꝰ vix aliquā dei protectōem t no
mē hre. Felix tñ aīa: q̄ vel hāc prote
ctōez mereſ. Dicet enī dño: ſuſcep
tor meꝰ es tu. Verū id quidē ꝑmo
mi alteri reſeruemus.

Sermo. ij. vnde ſup.

Vi habitat in adiutorio al
tissimi ait ꝓphēta:dicet do
mino susceptor meꝰ es tu
refugiū meū deus meus: sperabo in
eum·Dicet in gratiarū actōne:cōfi
tentes dño misericor:die eius·super
duplici adiutorio eius. Oīis enī q̄
adhuc in adiutorio habitat non in
regno:et frequēter opus habet fu
gere et interdū cadit. Fugere mē
ḡ dū in hoc corpe sumus a facie tē
ptatōnis sequētis oportet. Quod
si minus celeriter fugimus:aliqñ vt
assōlet impellimur et euertimur :sed
dñs suscipit nos. Ipe itaq; refugi
um est. ut vemētem cū stercorib⁹
boum pigrorū lapidatorē impigri
fugiamus :et euadere possimꝰ fedā
mmis lapidatōem. Ipe q̄ suscep
tor est.vt etiā cū ceciderimus nō col
lidamur:qñ suppomit manū suam.
Cū ergo temptatōis impetū sentí
mus in cogitatōe.statim fugiamꝰ
ad ipm: et hūiliter postulemꝰ auxi
liuz. Ns si forte ꝓoccupauerit nos
vt aliqñ. cū tardiꝰ ḡ oporteat ad
eū ofugimꝰ: sōlliciti simꝰut suscipi
at nos manꝰ dñi.Noies enī al qñ ca
dere necesse ē dū in hꝭ seculo detinē
tur:ꝫ alij collidūtur.alij nō:q; deus
suppomit manū suā. Sz quō eos dí
scernere poterimꝰ :vt segregemus
iuxta dñi exēplū agnos ab hedis.
iustos ab iniustis?Nā et iustus sep
ties in die cadit. Verū hoc interest
inter eoz casus:q; iustus suscipiē a
dño.ideoq; resurgit fortior. Iniu
stus aūt cū ceciderit. nō adiciet vltē
vt resurgat:imo vero aut in pudo
rem noxiū:aut in impudētiā cadit.
Aut enī excusat qđ fecit.et hic est
pudor: adducēs peccatū:aut fit frōs
meretricis.et iaz nec deū timet.nec
hominez reueretur:ꝫ predicat pec
catū suū sicē sodoma. Iustus vero su
per manū dñi cadit:et miro quodā
modo etiā ipm ei peccatū iustitiā
coopatur.Scimꝰ enī:qñ diligētibꝰ
deū oīa coopātur in bonū. Nōne
cooperatur nobis ille casus in bo
nū:vñ et hūiliores efficimur.et cauti
ores?Nōne dñs cadētē illū suscipit:
q̄ ab hūilitate suscipit?Impulsus
eūsus sū ut caderē ait ꝓpha:ꝫ nihil
ꝓfecit q̄ impulit me: qñ dñs suscē
pit me.Sic ergo dicit fidelis anima
dño: susceptor meꝰ es tu. Possunt
oia dicere creator meꝰ es tu:pñt et
aialia dicere pastor meꝰes tu :pñt
oēs hoies dicere redēptor meꝰes tu
At vero susceptor meꝰ es tu is tm
dicē pt:q̄ habitat in adiutorio altis
simi.Vñ et addidit.Et deꝰmeꝰ. Cur
nō deꝰ nr?Nuia in creatōe.in redē
ptōne ceteris q; cōmunbꝰ bñficijs.
est deꝰ oim:ꝫ in temptatōnibꝰ suis
tanḡ ꝓpriū.eū habēt singuli electo
rū.Sic enī patus est suscipe cadētē
et eripe fugiētem:ut videri possit re
lictis oīibꝰ alijs.ei soli opam dare
ꝓpterea expedit omni anie deū sēp
attēdere tanḡ ꝓpriū:nō mō adiu
torē.ꝫ etiā inspectorē. Nuō enī ne
gligēs poterit fieri:q̄ intuētē se de
um nunḡ definit intueri? Aut quō
nō quasi ꝓpriū illuz habere videt q̄
sic eū sup se videt intentū.vt oia in
teriora eiꝰ et exteriora omni hora cō
sideraē nō cesset: oēsq; nō solū actꝰ
ꝫ etiā ipos subtilissimos aie motꝰ p
scrutet atz dijudicet?Dic igit non
imerito dicē pt.deꝰmeꝰ:spabo i eū
Et attēde q̄ nō dixerit speraui aut
spero:ꝫ spabo. Hoc mḡt ē totū me
um hꝭ ꝓpositū meū:hꝭ intentio cordis
mei. Repposita ē hꝭ spes mea in sinu
meo:si hac perseuerabo.Spabo i eū
Nec desperabo.nec frustra spabo :q;

maledicā qui peccat in ſpe. et nihil
ominus qui peccat in deſperatōne:
ſ nec eſſe volo de his qui nō ſperāt
in dño. Sperabo inquit in eū. Sz iaz
dic nobis quo fructu. q̄ mercede q̄
lucro? Nā ipe liberabit me de laqo
venantiū z a verbo aſpero. Sane la-
queū hunc. et hoc verbū. in die alte
rum z ſmonē ſi placet alterum diſ
feramus.

Sermo. iij. vnde ſupra.

Eus meus ſperabo in eum:
qm̄ ipſe liberauit me de la-
queo venantium: et a verbo
aſpero. Egovtiq; frēs in hoc verbo
magna meipius pietate cōpūgor:
et valde miſereor anime mee. Ipſe
liberauit me de laqueo venātiū. Er-
gone beſtie ſum? nos? Beſtie p̄fuſ
Homo cum in honore eſſet non in-
tellexit: cōparatus eſt iumētis inſi
piētib?. Beſtie p̄fecto fūt homies:
oues errātes: nō habentes paſtorē
Quid ſuperbis o homo: quid te ſciolū
iactas? Vide quia beſtia factus es:
cui venāde laquei p̄parant̄. Sed q̄
fūt venatores iſti? Venatores vti-
q; peſſimi et nequiſſimi: z calidiſſimi
et crudeliſſimi. Venatores q̄ cornu
nō ſonāt vt audiātur: ſ ſagittant i
occultis immaculatū. Ipi rectores
fūt tenebrarū harū aſtutiſſima ver
ſutia. et malicia diabolice fraudis:
ita ut ſicut eſt ante venatorem be-
ſtia. ſic ad eorū cōparatōem ſit qui
libet aſtutiſſimus homo p̄ter eos dū
taxat qui cum apoſtolo nō ignorāt
cogitatōnes eorum quibꝫ in dei ſa-
piētia datum eſt fraudes deprehende
re malignorū. Obſecro vos nouelle
plantatōnes dei. vos qui non exerci
tatos habetis ſēſus ad diſcretōem
boni z mali: nolite ſeq̄ cōdis iudiciū.
nolite abundare in ſenſu veſtro: ne
vos tanq̄ rudes adhuc verſutus il
le venator decipiat. Nam ſilueſtri-
bus illis z omīno beſtialibꝫ beſtijs.
ſeculares homies loquor. apertos ſa-
tis expandit laqueos: utpote quoſ
facile capiendos eſſe non dubitat.
Vob aūt q̄ tanq̄ prudētiores ſeruí
ſerpentes necatis. et deliberatis ad
fontem viuum. ſubtiliores occultae
laqueos: z callidiora fraudiſ ſue ar
gumenta conquirit. Vnde obſecro
vos humiliam mi ſub potenti manu
dei paſtoris veſtri: z acquieſcite eo
rum conſilijs. qui melius norunt ve-
natoris illius verſutias: edocti diu-
turno lōgi tpis exercicio. et crebris
experimētis. tam in ſe q̄ in multis.
Sed ecce quia venatores et beſtias
nouimus: quis nam ſit laqueus iſte
querendū eſt. Nolo ego adinuemi-
re ex me: nec dubiū aliquod trade-
re vobis. Oſtendat nobis apſus la-
queū iſtum: ipe enim venatorū illo
rum non ignorat cogitatōnes. Dic
inquā nobiſ beate paule quis ſit la
queus iſte diaboli: a quo ſe libe-
ratam fidelis anima cōgratulatur.
Qui volūt inquit diuites fieri in ſ
ſeculo: incidūt intemptatōes et in
laqueū. Ergone laqueus diaboli. di
uitie ſunt huius ſeculi? Deu q̄ pau-
cos inuenimus q̄ ab ſ laqueo libe-
rati exultent: q̄ multos qui dolent
q̄ parum ſibi videnť irretiti: et ad
huc quātum poſſunt ipi ſe inuolue-
re et intricare laborāt. Vos qui re-
liquiſtis oīa. et ſecuti eſtis nō ha
bentem vbi caput ſuū reclinaret fi
lium hominis. exultate z dicite: qm̄
ipe liberauit me de laqueo venātiū
Cōfitemini illi toto corde. tota ani
ma. tota virtute: et ex ipſis medullis
cordis gratiaſ ei agite dicētes: qm̄

ipſe liberauit me de laqueo venātiū
Et ut noueritis ꝙ magnū ſit benefi
ciū hoc ⁊ ſciatis q̄ a deo donata ſūt
vobis: audite quod ſequit Et aver
bo aſpero. O homo vel magis be-
ſtia: laqueū nō timebas? Time vel
malleū. A verbo mḡt aſpero. Quid
eſt hoc verbū. niſi illud inſatiabilis
iebenne. affer affer: pcute. dilace-
ra. cito interfice. velociter ſpolia.
detrahe? Quid eſt verbū aſperū: ni
ſi tollatur impius ne videat gloriā
dei? Quō exultāt venatores capta
beſtia. et clamāt tolle tolle: infige
verubus. infer ꝓtumis: ⁊ male bul-
liētibus impone lebetibꝰ. Verbū aſ
perū fuit: quod ꝓtulit dominus exaſ
perās pplm iudeorū. Tolle tolle:
crucifige eū. Nuā horribile verbū:
ꝙ aſperū: ꝙ crudele. Vere dentes
eorū arma ⁊ ſagitte: ⁊ lingua eorū
gladius acut9. Hoc verbū aſperū tu ſu
ſtinuiſti dñe. Cur. niſi ut nos libera
res a verbo aſpero? Sit iam pietatis
tue: ut non ſuſtineam9 nos qđ tu di
gnat9 es ſuſtinere ꝓ nobis. Reſpō
dent boies ſeculares cū eis ſuadem9
agere penitētiā. et dicūt. Durus ē
hic ſermo. Nēpe hoc ē qđ in euāge-
lio legimus. Loq̄batur de pmiten
tia ipa dñs: ⁊ in figurat: angꝙ his
quibꝰ non erat datū noſſe miſteriū
regni dei. Cūq̄ audirēt dicentem.
niſi māducaueritis carnez filij hois
et biberitis eius ſanguinē: dixerūt.
Durus eſt hic ſermo: et abierunt re
trorſū. Quid aūt eſt māducare ei9
carnē et bibere ſanguinē: niſi cōmu
nicare paſſionibꝰ ei9. ⁊ eā ꝙerſatō
nem imitari quā geſſit i carne? Vñ
et hoc deſignat illibatū illud alta-
ris ſacramētum. vbi dñicuz corpus
accipimus: ut ſicut videtur illa pa-
nis forma in nos intrare: ſic noueri
m9 ꝓ eā quā in terris habuit ꝙer-
ſatōnem. ipm intrare in nos. ad ha
bitādū p fidem in cordibꝰ nris. Cū
enī iuſticia ingreditur: ille ingredi
tur qui factus eſt nobis a deo pa-
tre iuſticia. Sed et qui manet in ca-
ritate in deo manet: et de9 in eo. Sz
tñ adhuc multi nobis dicūt: durus
eſt hic ſermo. Ergo ne durū eſt mo
mētaneū hoc et leue tribulatōnis:
qđ ſupra modū in ſublimitate eter
num pondus gle operatur in nobis?
Et durū eſt breuiſſimo et leuiſſimo
labore cruciatus illos ⁊ tormēta re
dimere: q̄ nullus termin9 finiat. nul
lus anim9 ſufficiat cogitare? Durū
vobis videtur cū dicit agite penitē
tiaz. Erratis: ⁊ audituri eſtis aliqñ
verbū aſperū. ſmonē durū: auditō
nem malā. Ite maledicti in ignem
eternū. Ita dico vobis hoc timete:
hoc durū reputate: et inuenietis q̄
iugū dñi ſuaue eſt et onus eius le-
ue. Si in ſeipo ſuaue illud credē nec
dū poteſtis: vel hoc non ignoratis:
qñ hui9 operatōne ſuauiſſimū eſt.
Vos aūt fratres mei. vos pennati
ante quorum oculos fruſtra iacitur
rethe. vos qui diuitias huius ſeculi
penitus reliquiſtis. quid timeatis
a verbo aſpero. qñ iam liberati e-
ſtis a laqueo? Felix tu idithum. p q̄
pſalmi quidā inſcripti ſūt: q̄ trāſtu
liſti laqueū. ut omīno longe fieres
a verbo aſpero. Nuibꝰ enī dicit: ite
maledicti i ignē eternū. Eſuriui enī
⁊ non dediſtis mihi māducare: qui
bus mḡ dicet. niſi his q̄ ſubſtātiā
hui9 mūdi habuere? Nūqđ nōvat
de exhilarātur adverbū hoc corda
vra: ⁊ ſpūali iocūditate replentur?
Nūquid nō ꝑciosiorē ducitis paup
tatē vram theſauris ſeculis? Siqđez
ipe eſt q̄ liberat vos va bo aſpr o.

Quomodo namq; a nobis exigat deus· quod p ipius amore relictum est? Et tñ etiã hoc facitis: et de labore manuũ vrarũ xpus alitur et vestitur: ut nihil desit· Agite g̃ gratias: exultate et dicite: qm̃ ipe liberabit me de laqueo venatiũ et a verbo aspero· Exultate m̃g̃: & ad hs interim cũ tremore· Letos vos esse volo: & nondum securos· Gaudentes in spũ sancto: & tñ pauẽtes adhuc: et cauẽtes a recidiuo· Quid eni vobis vltra pauẽdũ ẽ? Vnus vtiq; id q; grauissimũ: petrm̃ iude: peccatus apostasie· Bene eni factũ est ut pẽnas acciperetis sicut colũbe: et volaretis ad requiscẽdũ· Nam in terra non erit requies: & labor et dolor et afflictio spũs· Quid ergo timẽdus est sic volãti: nisi forte cadauer vel simile aliquid in terra videat· cuius desiderio tractus· videatur a vena toribo illis pessimis· et p̃paratis laqueis capiat: et sint nouissima hominis illi⁹ priora prioribus? Hoc m̃g̃ omnino timẽdũ est: ne quis aut corde solo· aut etiã corpe ad vomitum reuertatur· Legimus eni de filijs israhel: q; corde redierũt in egiptus Nam corpe reuerti clausũ post eorum talos rubrũ mare p̃hibebat· Hoc est q̃ vehemẽter singulis quibusq; timendũ est· ne qñ forte eatenus deũ offendat· ut manifeste abiciãtur et euomãtur ab eo: aut si pudor neget apostasiã corpis· tepor ipse paulatim ingerat apostasiã cordis: vt vicz in habitu religionis corseculare gerãt et q̃quid secularis desolatõis inuenire poterint· amplectãtur· Neq; eni fum⁹ nos apostatiores· q̃ tñ verebat ne forte cum alijs p̃dicasset: ipe reprobus efficeretur· Sed id tamdiu timẽdus est· donec laqueus cõtritus fit: donec corpus istud anima depofuerit· Nã et ipm corpus laqueus quidã ẽ: vñ et oculus legit aiam dep̃dari· Minime ergo decet esse securũ hoiem· qui secũ portat laqueũ suũ: imo vero bonũ est magis habitare in adiutorio altissimi: vt p eum possit laqueus euitari·

Sermo· iiij· vñ supra·

Capulis suis obũbrabit tibi· Confitenti hũiliter· et deuote gr̃as referenti: nõ immerito ampliora bñficia p̃mittunẽ Nam qui fidelis inuenitur in modi corure ostituet sup mlta: sicut ecõtrario accipiẽbis indign⁹ẽ: qui fuerit de acceptis ingratus· Itaq; deuote illi gr̃az actõni rñdet spirit⁹: nõ id solũ inquiẽs faciet: & scapul suis obumbrabit tibi· Credo in hñs scapul gemmã p̃missionẽ dei intelligẽdã: vite scz ei⁹ q̃ nũc ẽ pariter et future· Si eni solũ p̃mitteret resgnũ et in itinere deesset viaticum: omnino q̃rerẽtur hoies et respõderẽt· Magnũ quidez est q̃ p̃mittitur: & puenẽdi illuc nulla facultas daf· Propterea q̃ post seculũ vitaz p̃misit eternã: ipe dandũ etiã in hs seculo cẽtuplũ puidẽtissima pietate p̃misit· Quid iã excusatõis habes o hõ? Profecto obstructũ est os loquẽtiũ miq· Quid pl⁹ auferret adrẽptãdũ: nisi q; lõga futura ẽ via tua? Et si grãdis tibi restat via: cur hoc timeas cui fortis cibo daf ne deficere possis in via? Delievtiq; cibo allatus ẽ ab angelo· q̃ nullus in humana ofuetudine vilior inuenit scz panis et aqua: tãta tñ fortitudo collata est: ut q̃draginta diebo ambulãs nõ fatigaret nec esurierit· Vis tibi hũc cibũ ab ãgelis ministrari?

Mirū valde si nō vis. ſ̄ Nō si cibū hūc deſideras angelica miſteria nō ſuppa ꝙ humili magis ambitōne requiris: audi quō ſcriptū ſit de dño: q̄ tēptāte diabolo ſuadente vt de lapidib⁹ facēt panē. reſtitit & dixit: nō in ſolo pane viuit hō. ꝙ in omni verbo quod pcedit de ore dei: deinde tēptatōnib⁹ ſuꝑatis. et tēptatore fugato. acceſſerūt angeli & miniſtrabāt ei. Et tu ergo ſi vis habere miniſteriū angelor̄: fuge ſolationes ſeculi: & tēptatōnib⁹ reſiſte diabolo. Renuat ſolari ania tua alīs: ſi vis in dei mēoria delectari. Cum eſuriſ currere ſuadet ad panem: at tu potiꝰ audi dicētē: nō i ſolo pane viuit homo. Cur eni tāta varietate diſtraheris vt mō cibū. mō potū. modo veſtē aut lectū. miſi p ſola cor poris neceſſaria ſuſtētatōe req̄ras: qui i vno id eſt in verbo dei potes ꝺ oīa inuenire? Manna eni eſt oēm ſapor̄ habēs & odoris delectatōem: & requies ē vera & ſincera. ſuauis & ſalubris: iocūda & ſancta. Hec ꝑmiſſio eſt vite pītis. ſ̄ Nā ꝑmiſſionē future quis explicet? Si exſpectatio iuſtorū leticia & tāta letícia. ut omne qꝺ deſideratur in ſeculo nō valet ei cōparari: ipm qꝺ exſpectaē q̄d erit? Oculs nō vidit deꝰ abſq; te: q̄ ꝑparasti diligētib⁹ te. Sub hīs itaq; ſcapul̄ ꝯtuor nob⁹ bñficia oferūt. Sub hīs eni abſcōdimur. ſub hīs in occurſu accipitrū & miluorū ꝓtegimur q̄ ſūt aeree ptātes: ſub hīs vmbraculū ſalubre refrigerat nos & repellit nimium ſolis feruorē. ſub hīſ q̄ alimur & fouemur. Ait eni ꝓpheta in alio pſalmo. ſ̄ Mīn abſcōdit me in tabernaculo ſuo in die malor̄: id eſt dū ad huc dies mali ſūt. & in terra aliena ſum⁹. q̄ data eſt in mānus impiī. in q̄ non eſt regnū pacis: nec deꝰ pacis regnat in ea. ſ̄ Nā ſi regnat. quid ē qꝺ orātes dicim⁹: aduemiat regnū tuū? ſ̄ Nece igit̄ ē abſcōdere interim ſi quid habem⁹ boni: qm̄ theſauruz regni celorū qui inuenit hō abſcōdit. Propter quod etiā corpaliter i clauſtris & in filuis abſcōdimur: et ſi ſcire vultis quātū in hac abſcōſiōe lucramur: credo nullu⁹ hic eſſe q̄ ſi quartā ptem eorū que facit in ſeculo actitaret. adorareē vt ſanctus: reputaretur vt angelus: nūc aūt quotidie tang̃ negligēs arguitur & increpaē. Parū ne hoc lucrū ducitis: g̃ nō reputamini ſācti anteg̃ fitis? An nō timetis: ne forte hicvili mercede hoc recepta in futuro mercedem nō habeatis? ſ̄ Neceſſaria ergo eſt hec abſconſio nō ſolū ante oculos alior̄: ꝙ etiā multomagis ante ipm. Hoc eni habet dñica illa ſētētia. Cum feceritis oīa que p̄cipiū tur vobis: dicite Fui mutiles ſum⁹: qꝺ debuim⁹ facere fecimus. Ve eni nobis ſi nō feciſſem⁹. Et ꝺ eſt vtiq; magna vtus et ſūma ſecuritas: qñ et pie viuis et tñ plus attendis que deſunt tibi g̃ que obtinuiſſe videris oblitus que retro ſūt: et extendēs te in anteriora. Hec igit̄ eſt abſcōſio: quā ſub ſcapul̄ dñi p̄ſtari dixeram⁹: qualis fortitan abſcōſio fuit vel obūbratio q̄ marie facta eſt a ſpū ſācto: ad cenādū videlicet tam mcōprehēſibile ſacramētū. Obumbraſti ſup caput meū in die belli. Sicut eni vidēs vmbrem accipitrem mat̄ expādit alas ſuas vt pulli ſubeant et habeāt tutū refugiū: ſic nobis patat & quodāmodo dilatato ſinu extēſa eſt ſūma illa & ineffabilis pietas dñi dei nr̄i. Vñ et ſup̄ dixit. ſ̄ Mīn refugiū meū es tu. Jam vero

sub ipsis q3 scapulis et vmbraculuz salubre et protectonem habem9. Sic enī iste corporeus sol licet bonus sit et valde necessarius tñ et seruor ei9 si tēperatus nō fuerit infirmo capiti ꝛ splendor infirmis oculis nocet: nec est solis culpa ꝙ infirmitatis: sic etiā sol iusticie est. Vñ ꝛ dr. Noli minuz iustus esse. Non ꝙ iusticia bona nō sit: ꝙ qz dum adhuc infirmi sum9 oportet ipa bona gra tēperari: ne forte elatōis aut indiscretionis vicīū incurramus. Quid enī ē ꝙ incessanter orates ꝛ supplicates. nō possum9 ad eā quā desideram9 gre abūdātiā puenire? Putatis. qz auarus aut inops factus est de9: impotens aut inexorabilis? Absit ds. prius absit: ꝙ ipe cognouit figmentū nr̄m: ꝛ scapulis suis obūbrat nobis Nō tñ a petitōe ꝙtea cessandū ē. qz ꝛ si non dat ad satietatē. dat tñ ad sustētatōez: ꝛ si cauet nob a feruore nimio: tñ fouet nos tanq̄ mater calore suo. Hoc ē enī q̄rtuz qd diximꝰ sub scapulis ei9 nob pstari: vt tanq̄ pulli i calore matern coꝛpoꝛis foueam. ne forisvagates moriamur. refrigescēte nimirū caritate: q̄ nō diffūdit in nob. nisi p spūm q̄ dat nob. Sub hjs igit pēmis ei9 securus sperabis: vt videlicet de exhibitione pmiū muneruz. firma sit exspectatio futuroꝝ.

Sermo. v. vñ sup.

Cuto circūdabit te veritas ei9. Vigilate ꝛ orate: vt nō intretis in tēptatōnem. Et quis hoc dixerit scitis: et tpus scitis Dñi enī est verbū istud instāte iam passione sua. Et attendite qm̄ ipse q̄dem erat passurus ꝛ nō discipuli: nec tñ p se dicebat orādū ꝙ p illis: vñ ad petrū. Ecce sathanas expetiuit vos vt cribraret sic̄ triticū: ego aūt rogauit pro te vt non deficiat fides tua: ꝛ tu aliquādo conuersus cōfirma frēs tuos. Si tm̄ illis oportebat timere in passione dñi: quātuz nobis timendū est frēs in passione nr̄a? Vigilate ꝓinde et orate ut nō intretis in tēptatōnem. qm̄ undiq̄ circūdati estis tēptatōnib: vñ ꝛ legistis qz tēptatio est vita hois super tra. Itaq̄ si tot tēptatōib plena est vita nr̄a vt nō immerito tota ipsa tēptatō debeat appellari: puigili circūspectōne opus est oratōe. ne inducamur in eā: vnde est et illud i oratōne dñica. Et ne nos inducas i tēptatōez. Quia ergo undiq̄ sic circūdat9es tēptatōib. scuto circūdabit te veritas eius: vt quēadmodū undiq̄ bella: ita undiq̄ sint ꝛ ꝑfidia Ex quo et omīno illud manifestuz est spūale scutū esse oportere: q̄ circūdare. pt. Veritas autē circūdat: qz verax qui promittit: et sic exhibet vt promittit. Fidelis de9 ait apls q̄ nō patietur vos tēptari sup id qd potestis. Nō incōgrue sane scuto cōparatur gra diuine protectōis: qd in superiori pte amplū et latū est. vt caput humerosq̄ custodiat: i inferiori vero strictius ut min9 oneret: maxie ꝙ gratiliores sint tibie nec taz facile vulnerētur: ꝙ nec adeo periculosuz sit illis in ptib vulnerari. Sic omīno fic militib suis xp̄us ad inferiora tuēda id est carnē. magnā vt ita dixerim strictitatē atq̄ penuriā rerū tpaliū donat. nec vult eis illoꝝ multitudine pgrauari: ꝙ vt victū et vestitū habētes quēadmodū ait apls hjs otenti fim9: in superioribus vero amplā latitudinē ꝛ abūdantiā gre spūalis. Sic enī habes. Primū querite regnū dei ꝛ iusticiā ei9:

et omnia adicientur vobis. De vi-
ctuvtiq; dixit et vestitu: vnde dixe-
rat sollicitos esse nō debere. Naz et
hec ipa pater noster celestis bem-
gnissima pietate ministrat ob du-
plicē sez causā: nevel oīmo crede-
rem⁹ infensum si ista negaret. ⁊ sic
desperarem⁹: vel illoz mmia sollici
tudo spūalis exercicij fieret detrim
tū. Sine hijs enim neq; viuere. neq;
deo seruire est. Ceterum quāto stri
ctius. tāto melius. Itaq; scuto cir
cūdabit tevitas ei⁹. Nō timeb a tio
re nocturno: a sagitta volante pr
diem: a negocio pambulāte in te-
nebris: ab incursu et demonio meri
diano. Hec sunt quatuoz tēptatio
nes: quibus vndiq; circūdati. neces-
se habem⁹ circūdari etiā scuto dñi:
vt sit nob a dextris et a simistris. añ
et retro. Hoc eni p̄monitos vos es-
se volo nemīē sup terrā absq; tem
ptatōne victurū: ut cui forte tollie
aliqua. alterā secur⁹ exspectet: aut
forte nō securus ꝫ pauidus magis
et sic petat ab eo liberari: ut nunq;
sibi in corpe mortis hui⁹ libertatez
pfectā seu requiē audeat polliceri.
Nua in re obiderāda ē nob tā bemi-
gna erga nos diume pietatis di-
spensatio. vt quibusdā nos tēptatō
mbo patiatur diutius occupari. ne
forte piculosioz es occurrāt: ab aliq
bus vero citius liberet: vt possim⁹
in alijs quas nobis vtilioz es forte
p̄uidet exerceri. Verū obiderādum
nobis est. ꝫ nō modo: que sint iste
quatuoz quas hic pmit. Credo eni
q; et in hoc ordine quo hic numerā
tur otra eos qui uertuntur insur-
gūt: et velut principes sunt ommū
temptatōnum.

Sermo. vi. vnde supra.

Olet in diuinis scripturis
adūsitas designari per no-
ctem et scimus quia adūsus
eos qui uertūtur. primū esse certa
men de molestijs corpis consueuit.
Caro eni hacten⁹ indomita casti-
gari et in suitutē redigi nequaq;
equanimiter patitur ꝫ adhuc me-
moz recens pdite libertatis acrius
ocupiscit aduersus spm: maximeq;
in hijs pcms in qbo estis vos q̄ti die
morietes imovero morte affecti to
ta die: q̄ ⁊ supza vires sunt. et vltra
naturā. ⁊ otra osuetudinem vīaz.
Nuid igit mirū si turbāt ista maxi
me eos qui necdū osueuerūt. necdū
satis in pmptu habent recurrē ad
oratōes. resurgere ad meditatōes
sanctas: vt sic releuetur diei pond⁹
et estus? Necessariū plane nobis in
ter ipa nre uersionis mitia scutuz
dñi: vt nō timeas a timoze noctur-
no. Bene aūt dicitur nō timēdum a
timoze nocturno et non dicit a no-
cte: quia non ipa afflictio tēptatio
est: ꝫ magis timoz ipius. Nam ⁊ om
nes laboramus cum tamen non om
nes inde tēptemur. et q̄ tēptantur:
multomagis timoze future pene q̄p
ñtis doloze ledūtur. Nuia ergo ti
moz ipa tēptatio est: ogrue dictū
est ei qui circūdatur scuto dñi. q; a
tēptatōne hac non timebit. Forte
impugnabitur. forte tēptabit forte
timebit noctē: ꝫ nō ei timoz iste
nocebit. Magis aūt si nō fuerit dā
natus tūc immaculatus erit: ⁊ emū
dabit sic sceptū ē: qz teri iti purga-
būtur. Cam⁹ ē timoz iste: ꝫ vt ex
aminet. non exurat. veritas facit.
Nocturnus plane et tenebzosus ti-
moz: ꝫ facile hūc radi⁹ veritatis ex
supat. Ingerit eni ocis cordis nūc
q̄dē pctā q̄ fecim⁹: ut quēadmodū

de ſeppba ait·etiaz nos in flagella
parati ſum9:annūciātes iniquitatē
nr̄am·et cogitātes p pcō nr̄o :nūc
vero eterna ſuppliciā q̄ meruimus·
vt in eoꝝ cōpatōe q̄ euadim9·vni-
uerſa q̄ patim̄ delicias reputem9:
nūc q̄ celeſtia p̄mia ad q̄ tēdim9·
crebro vicz mēoratēs·qm̄ nō fūt cō
digne paſſiones hui9 tpis ad futu
rā glām q̄ reuelabiē in nobis:nunc
etiā ea q̄ p nobis ptulit criſtus :vt
crebro ꝺſiderātes quāta ſuſtinuit il
la maieſtas p mutilibꝫ ſuis:erube-
ſcamus non ſuſtinere vel parua p
nobis·Sz fortaſſe p̄ualuit veritas:
p̄ptim tam multiplex ⁊ vſquequa-
q̄ circūdans nō repellere modo· ſ̄
etiā expellere penitus hūc timorez·
Nox p̄ceſſit:vt fili9 lucis ⁊ diei ho-
neſte ambulās time ſagittā· Leuiꝭ
volat·leuiter penetrat : ſ̄ dico tibi
non leue infligit vulnus :cito inter
ficit· Nimirū ſagitta hec vana gla
eſt·Nō eſt vñ hꝫ impugnet puſilla-
nimeſ et remiſſos: q̄ feruētiores eē
videnē ipi paueāt:ipi ſibi caueāt in
hac pte nihilomin9 adhuc ſollicīti
non deſerere ſcutū inexpugnabile
veritatis·Quid enī aliud tā cōtra-
riū vanitatiꝭ Nec ſane huic oppone
da ſāgitte·ſecreta illa·⁊ quodam
modo intima veritatis exigim9:ſe-
metipam nouerit illa anīa:de ſe te-
neat veritatē·Difficile p̄ſus in fal
lor hō vbiſ laudātiū hoiez invita ſua
abducī poterit altū ſapere:ſi ſe int9
ad lucē veritatis ſollicita ꝺſideratō
ne diſcutiat·Nōne enī ſi ppriā cogi
tet ꝺditōnem:dictur9eſt ſibi·q̄d ſu
pbis terra et cinis? Nōne ſi ppriaz
ꝺſideret corruptōnem:fateaē neē
eſt·qm̄ nō eſt in eo bonuz ? Sed ⁊ ſi
forte aliq̄d habere videē : non inue
niet puto q̄ reſpōdeat apl̄o dicen
ti:quid habes q̄ nōn accepiſti· Et
alibi· Qui ſtat · videat ne cadat ·
Poſtremo ſi fideliter cōputet:faci-
le illi erit aduertere :q̄ nec cū decē
milibꝫ poſſit occurrere ei qui cū vi-
ginti milibꝫ venit ad ſe :et oēs iuſti
cias ſuas tanq̄ pannū menſtruate
reputari·Eadē q̄ veritas et eis mi-
chi lominus ꝺponēda eſt tēptatō
nibus que ſequūtur· Neq̄ enī vel
ſic deſiſtit hoſtis antiqus :ſ̄ ad calli
diora forte ꝺuertitur argumenta·
Firmā p̄bauit vtroq̄ latē turrim:
nō eſt q̄ vel a ſiniſtris puſillanimi
tate timoris vl a dextris eā hūanis
ꝺcutere laudibꝫ: in vtraq̄ iam mo
litōe fruſtratus attēptet·Sed ſi vi
ribꝫ inquit deicere nequeo :forte de
cipere poſſum alicui9 ingenio p̄ditoris·Quis putas erit hic p̄ditor?
Plane cupiditas radix iniq̄tatis·
ambitio ſubtile malū·ſecretū vir9·
peſtis occulta·doli artifex·mat̄ ypo
criſis·liuoris parēs· vitioꝝ origo :
crimin̄ fomes·vtutū erugo ·tmea
ſanctitatis :excecatrix cordiū·ex re-
mediis morbos creans:generās ex
medicina languorē·Cōtempſit va
nā glām qui ait qm̄ vana eſt:forte
ſolidius aliq̄d affectaret:forte ho-
noreſ:forte diuitias·Quātos hꝫ ne-
gociū pambulās in tenebriſ trudi
fecit in tenebras exteriores : veſte
ſpoliās nuptiali:et vtutū exercitia
fructu pietatis euacuās·Quantos
ergo peſtis hec nequiter ſ̄pplātā-
tos turpiter q̄ deiciet:vt ceteri q̄-
q̄ quos latuit occultus effoſſor· ſub
itam expaueſcerēt ad ruinā· Quid
vero hūc fouet vermē aliud:q̄ mē
tis alienatio ⁊ obliuio vitatis? Aut
quid mihi veritas hūc p̄dendū mue-
ſtigat p̄ditorē : et negociū arguit
tenebrarū? Nimirū hec eſt q̄ dicit·

Quid ꝓdest hoīmi si vniuersū mū
dum lucretur·aīe vero sue detrimē=
tū faciat?Et itē· Potētes ait potē=
ter tormēta patiētur· Nec est q̄ se
dula suggestione reducit in mētē·
q̄ sit in ambitu friuola ꝺsolatio:q̄·
ue iudiciū vsus breuis:finis ignot9·
Nucusq̄ tēptatões dñi:quartā mi=
micus nō ꝑsumit afferre· Illa enī
de ignorātia ē·Nec dubitat sapien
tissimū:qui si moderabaē resp̄ōsio=
nes suas:ut in nullovnq̄ posset dep̄
hendere qđ q̄rebat·Prima siquidē
tēptatōne furienti suadebat de la=
pidibꝫ panē facere: ꝫ ille nec posse
nec nō posse rndens:cibū aliū ꝑten
dit dicens,· Non in solo pane viuit
hō ⁊ cetera· Secda vero tēptatōne
ꝑcipiciū suadebat·ꝓmittēs q⁊ nō le
deree si filiꝰ dei esset:et sic vidēs ois
ciuitas laudaret eū et magficaret:
et nec esse se·nec nō esse rndit·Ter
cia de ambitōne fuit:q̄ oia regna
mūdi ꝓmisit· si cadens adorares eū
Videsne q̄ ambitōmis via adorātō
diaboli est ·q̄ videlicet ad honores
et q̄ram mūdi puemendū suis ille
adoratoribꝫ pollicetur?Quarta ut
dixi tēptatōne apud eū abstinuit:
cuiꝰ mimirū tantā esset exptus pru
dentiā ex resp̄ōsis·Quid aūt aduer
sus alios faciat:quos videt om̄imo
dis diligere iusticiā ⁊odisse iniq̄ta
tē?Quid misit iniq̄tatē pallietv̄tu
tis imagie?Quos enī pfectos hoī
nouerit amatores:malū eiꝰ sub spe
cie boni nō mediocris ꝫ pfectī pua
dere conaē:ut cito ꝺsentiat q̄ mag
nope diligit bonū ⁊facile q̄ currit
incurrat·Hoc ē igiē demoīū nō mo
do diurnū:ꝫ meridianū· An nō hoc
timuit maria:q̄n ad nouā angeli sa
lutatōem expauit?An nō hoc mi=
nuabat apls cū diceret·nō enī igno
ramus cogitatōes eius·Ipe enī an
gelus sathane trāsfigurat se in an
gelū lucis? An nō demiꝝ hocipsum
metuebāt discipuli:q̄n vidētes dñm
sup mare ambulātē clamabāt pu=
tātes fātasma esse? Et vide q̄ bene
ogruit q̄ quarta vigilia noctis fuit
se dr:q̄n tēptatōe quarta vigilasse
discipuli phibenē·Nec vero in re
manifestissima nr̄a arbitror opus
esse eloq̄o:q̄ vicz sola sit veritas q̄
palliatā detegit falsitatem· Mua=
tuor has tēptatōes etiā in genera
li statu ecclesie haud difficile dili=
gēs ꝺsiderator inueniet· Nōne enī
timor nocturnꝰ exercebat nouellaz
adhuc ecclesie plātatōem:q̄n ois q̄
occiderat suos dei arbitrēbaē obseq̄
um se p̄stare deo· Demū psecutōne
cessante ⁊ die reddita turbauit eā
grauiꝰ et afflixit sagitta volās q̄n
exierūt aliq̄ de eccīa inflati sp̄ū car
nis sue mamis ⁊ volatilis gle cupi=
di:⁊ volētes sibi facē nomē linguaſ
suas magnificādo diūsa ⁊ pūsa do=
gmata fabricauerūt· At nūc q̄dē
pax a pagaīs:pax ab hēticis:ꝫ nō
ē pax a falſ filiꝭ·Multiplicasti gē
tē iubu dñe:ꝫ nō magficasti leticiā:
q̄n multi fūt vocati:fūt pauci vero
electi·Omēs xp̄iani:⁊ omēs fere q̄
sua fūt q̄rūt: nō q̄ ihu xp̄i· Ipa q̄ꝫ
eccīastice dignatis officia in turpē
q̄stū ⁊ tenebrarū negociū trāsiere:
nec in hꝭs salus aiaꝝ:ꝫ luxus q̄riē
diuitiaꝝ· Propter hꝰ tōdē·ꝓpter
hꝰ freq̄ntāt eccīas:missas celebrāt·
psalmos decātāt· Pro epatibꝫ ⁊ ar
chidia conatibꝫ impudenter hodie
decertaē:vt eccīaꝝ reddit9 in sup
fluitatis ⁊ vanitatis vsus dispēnē·
Supest vt reueleē hō peccati·filiꝰp
ditōis·demoīū nō mō diurnū ·ꝫ et
meridianū: qđ nō solū trāsfigurae

in angelū lucis: ꝫ exſollitur ſup̄a oīe quod dicitur de⁹ aut qđ coliť. Mimirū in ſi diatur crudelius calca: neo mīs eccīe a q̄ dolet caput ſuuz eſſe otritū. Dic plane grauſſimus erit incurſus: ꝫ ob hoc q̄ eccīaz ele ctoꝝ veritas libabit ꝓpter eos bre uiās dies: ⁊ demoniū meridianū de ſtruēs illuſtratōe aduētuſ ſui. Et ħ quidē dicta ſint de tēptatōib⁹ iſtis Mā ⁊i ſm̄ōe q̄daz ſup cātica cātico rū memi ſup hȳſ tractaſſe fiſitet: cū meridiam hui⁹ demonij mētio inci diſſet ex occaſione ſcz meridiam ac cubitus ſpōſi: quē ſibi ſponſa petie rat indicarí.

Sermo. vij. vñ ſup̄.

Mſpeviuim⁹ frēs: nec defici m⁹ in tribulatōe pñti: q⁹ i ex ſpectatōe fim⁹ idefectibiliū gaudioꝝ. Neq; eni vana vȯ ħ ex ſpectatio aut dubia ſpes videť: mixta nimirū eterne p̄miſſionib⁹ veri tatis. Dem⁹ etiā ex pceptōe pñtiū munerū firma eſt exſpectatio futu roꝝ: et pñtis gr̄e v̄tus nimis credi biliter atteſtatur felicitatē p̄miſſe gl̄e ſine dubio ſecuturā. Nēpe dñs v̄tutū ipe eſt rex gl̄e: et in pmo q̄ eūdē vocis cātam⁹ p̄ez penīs gl̄e p̄rem potētis gr̄e: cui et in pſalmo camm⁹: qz miſcdiam ⁊ veritatē dili gít deus: gr̄am ⁊ gl̄am dabit dñs Virilíť ergo ſuſtineat in hoc ſeculo pietas colluctatōem: et pſecutōem ꝑlibet eq̄miter patiaē. Quid ni tolleret oia: q̄ ad oīa valet p̄miſ ſionē habens ei⁹ vite q̄ nūc eſt ⁊ fu ture? Repugnet fortiť impugnā ti: qz ⁊ repugnāti ꝓpugnator ade rit indefeſſus: ⁊ triūphāti nō deerit largiſſim⁹ remunerator. Scuto inq̄t circūdabit te veritas ei⁹. Neceſſaria plane infūpabilis ꝓtectio vitatis: nō modo interim in carne degenti. ꝫ poſtmodū exeūti: ⁊ nūc quidē ad periculoſos oflictus: tunc vero ob mōſtruoſos occurſus ſpūum mali gnoꝝ. Nēpe et ſanctiſſimā illā gl̄oſi martiri aniam voluit pars inimica nocere: et cruēta beſtia ſciēs q⁹ mo dicū iaz tpus haberet. tota p̄fecto inſania malicie infatigabiliſ nō eſt verita prope aſſiſtere ei q̄ in quo mi chil habebat. Imo vero ad ipm eti am regē gl̄e accedere impūdētiſſi ma temeritas illa p̄ſūpſit: ſic ipe te ſtaē. Venit eni p̄nceps mūdi hui⁹: ⁊im me nō inuenit q̄c q̄. Felix ania q̄ ſic interim tēptatōnū iacula ſcu to veritatis repulerit: vt nil p̄rius venenatū i ſe coaleſcere paſſa: oīmi no nō ofūdatur cū loqueť inimicis ſuis in porta: nihil in me funeſte re pies. Felix ſic circūdat clipe⁹ veri tatis vt introitū q̄ ⁊exitū ei⁹ cuſto diat: exitū vtiq; ab hac vita. ⁊itroi tū in futurā: q̄ vicz nec moliaē a ter go. nec a facie mali q̄ppiā inimicus attēptet. Siq̄dē oīmo op⁹ēit illi cu ſtode. opus erit duce fideli: op⁹ erit ꝺſolatore magno ꝓpter horribiles il las viſiones: nō min⁹ q̄ hic adiuto rer ꝓpugnatore. Extra inuiſibileſ tē ptatores. Glificate itaq; dilectiſſi mi ⁊ portate interim xp̄m in core vro on⁹ delectabile: ſuaue pōdus. ſarcinā ſalutarē: etiā ſi p̄mere ali q̄n fortevideť: etiā ſi interdū latera tōdit ⁊ flagellat recalcitrātē: etiaz ſi q̄n in chamor freno maxillas cō ſtringíť et coherceat: oīmo felicíť. Eſtovt iumētū q̄ ſaluatorē portaſ: ꝫ nō p̄mit⁹ ut iumētū. Nō inq̄t cū i honore eſſet nō intellexit: opat⁹ eſt iumētis inſipiētib⁹: ⁊ ſilis fcūs ē ill. Quid eni tātope vel plāgit ꝓpha vel arguit in hoie ſiſitudinē iumē

torum·prebtim qui alio quodã loco
ꝺ ſe loqui ⁊ ꝺicere ꝺeo nõ ſine qua
ꝺã ogratulatõe vi ꝺeẽ: ut iumẽtum
fcũs ſum apuꝺ te: et ego ſẽp tecũ ⁊
Puto·imo nõ puto ꝑ ſcio·ſimilitudi
nem aliquã iumẽtorũ homini omen
ꝺari: ꝑ plane nõ eã q̃ in non intelli-
gẽꝺo⁊inſipiẽtie: ꝑ q̃ in patiẽtie imi
tatõne oſiſtat·Neq; eni ſucceſſẽtis
ſimiliter ꝑ ne plãgentis quiꝺẽ vide-
reẽ wx: ſi ꝺixiſſet. Nõ cũ ſuꝺ onere
ꝺei eſſet nõ recalcitrauit: vt iumen
tũ fcũs ẽ apuꝺ eũ·Quis nõ illi iuñ
to plurimũ inuiꝺeret cui⁹m hũiliter
go aꝺ cõmẽꝺatõem meſſabilis ſue
mãſuetuꝺinis ꝺignat⁹ ẽ ſeꝺere ſal-
uator: ſi cũ illi⁹ tã p̃cioſi oneris ge-
ſtatõe intelligẽtiã q̃ tã ſingularis
habuiſſet honoris? Vt iumẽtũ igiẽ
eſto mmie tñ iumẽtũ: patiẽtur q̃ꝺẽ
fuſtimẽs onus·ꝑ honorẽ mtelligens
ſapiẽter: et ꝺelectabiliter cogitans
tã ipi⁹ oneris qualitatẽ pl⁹ q̃ ꝓpiã
vtilitatẽ·Magn⁹ ille ignati⁹· ꝺiſci
puli quẽ ꝺiligebat ihẽſus auꝺitor·
martír nr̃: cui⁹p̃ciofis reliquijs nã
ꝺitata eſt pauptas: mariã in pluri
bꝫ q̃s aꝺ eã ſcripſit epꝫs xp̃iferam
ſalutat·Egregi⁹ plane titulus ꝺi
gnitatis: et cõmẽꝺatio honoris im
menſi·Nẽpe cui fuiſſe regnare eſt:
geſtare hũc·nõ onerari ẽ ·ꝑ ornari·
Ceterũvñ ei ꝺe quo nũc loq̃bamur
ſaluatoris aſello verẽꝺũ vllatenus
viꝺebaẽ: ne ſuꝺ illa tali ſarcina ꝺefi
cere poſſet in via? An vero timẽꝺ⁹
ei aut lupoꝝ incurſus·aut raptorũ
occurſus vel p̃cipiciũ ſeu piculũ ali
q̃ ſuꝺ tãto p̃ſiꝺe metuenꝺũ? Felix
q̃ ſic tulerit xp̃m: vt a ſcõ ſcõꝝ i ſã
ctã ciuitatẽ mereaẽ inꝺuci· Nõ eſt
oñimo q̃ꝺ timeat: nevl mvia aliq̃ꝺ
offẽꝺiculũ·vel repulſã in ianua pa

tiaẽ· Illi nẽpe iumentovia pabãt ſi
ꝺeles ꝓpi: huic angeli ſãcti: qm̃ an-
gelis ſuis mãꝺauit ꝺe te vt cuſtoꝺi
ant te in oñibꝫvijs tuis: ne forte of
fẽꝺas aꝺ lapiꝺẽ peꝺẽ tuũ· Sꝺ non
ſunt hec p̃occupãꝺa mõ ſeries ma-
gis ipa ſcpture·expoſitõis ordine
ſequenꝺa eſt·Cꝺent a latere mq̃t
tuo mille: et ꝺecem milia a ꝺextris
tuis: aꝺ te aũt nõ appropmquabit·
Hic eniverſus hoꝺie nobis tracta-
bus eſt: non ignoratis·In precedẽ-
ti ſane capitulo quoꝺ nouiſſime tra
ctabaẽ ꝺictũ eſt ſi recolitis quẽaꝺ
modũ a quatuor quibuſꝺã maximiſ
equiꝺẽ grauiſſimiſq̃ tẽptatõnibus
hui⁹ vite ꝓtectio liberet veritatiſ:
viꝺelicet a timore nocturno: a ſagit
ta volante in ꝺie: a negocio pambu
te in tenebris: aꝺ incurſu et ꝺemo
nio meriꝺiano·Quoꝺ igiẽ ſequitur
cꝺẽt a latere tuo mille et cetera:
future magis vite arbitror aſſignã
ꝺũ ·Vnꝺe et in p̃ncipio ſmonis hu-
ius memimiſtis aꝺhuc mi fallor ſẽtẽ
tie aplice: qua viꝺelicet valere aꝺ
oia pietatẽ: vite q̃ ei⁹q̃ nũc eſt⁊fu
ture ꝓmiſſionẽ habere ꝺmẽꝺat·Au
ꝺite ergo et auꝺite in letícia coꝺiſ
vñí: qꝺ aꝺ futuẽ vite ꝓmiſſiõez vñaz
q̃ exſpectatõnẽ ptmere viꝺeẽ·Vbi
eſt thẽſaurus veſter: ſit et coꝝ vñm
Et quiꝺẽ ſtuꝺioſe auꝺiſtis preſen-
tia·non ſum immemor: ꝑ ſtuꝺioſius
ꝺecet futura auꝺire·Nam et pſeu-
ꝺo ꝓphetam balaam ꝺico recolite
qui hiſtorias noſtis: et ipſe mquaz
miquus iuſtorum mortez optabat:
et nouiſſima ſua horũ filia fieri p̃ca-
batur·Tãt⁹ ẽ pietatis fruct⁹·tãta
iuſticie merceſ: vt ne aꝺ ipſ q̃ꝺẽ nõ
ꝺefiꝺerari q̃at ipijs⁊iuſtis·Mm⁹tñ
oblectat cãticũ fiõ ſalicef babilõis·

Suſpendẽnda ꝑinde ꝺ:g:ana apuꝺ
eos:lamentandũ magis ſup flumi
na babilõis:ſi fõte ꝑſuaderi eis poſ
ſit vt plãgant·Dic plane cãrãdũ ẽ
vbi non ꝺerunt q̃ tota alacritate
ſpũs ſaltẽt aꝺ wcẽ ꝑſalterij:aꝺ cã
ticũ ſyon :ꝛ wlꝺemtia quaꝺã ſacri
ꝺefiꝺerij aꝺ eã geſtiãt ꝑuolare ꝺicẽ
tes·Quis ꝺabit mihi ꝑennas ſicut
colũbe:ꝛ wlabo et requeſcã? Quiꝺ
enĩ aliuꝺ exultare :q̃ ex ſeipo ſal
tare eſt? Mm9 ſapit hꝭ q̃ medio
aꝺhuc ꝑiclitãtur m mari· iactãtur
vndis·agũtur fluctibꝫ:q̃libet fa
uorabile ſit qꝺ ꝺe remoti ꝛ ꝑꝛie iã
ꝺeſperati trãquilitate ſeu amenita
te litoꝛis nunciaẽ· Sed nec aꝺ eiuſ
moꝺi ꝓtmet aiaz qꝺ hꝺie wbis ꝑ
poſitũ ẽ·Neq; enĩ talis quẽpiã aꝺ
huc mereẽ audire caꝺẽt a latẽ tuo
mille:et ꝺecez milia a ꝺextris tuis·
Memẽtote cui hꝭ ꝓmiſſio fcã ſit·Nẽ
ꝑe ei q̃ hꝫitat m aꝺiutoꝛio altiſſimi :
mꝑtectõne ꝺei celi cõmoꝛabiẽ·Au
ꝺiat i gr̃ĩ is q̃ ſalutis ꝓtui cogita
tõe iã ꝛ auiꝺitate aꝑꝛopm̃q̃t:q̃ ꝑ
iactata wlut q̃ꝺã anchoꝛa ſpei fue
ꝛe illi ꝺefiꝺerabili meõuulſibilie in
hꝫiſſeviꝺeẽ:cũctiſ ꝺiebꝫ q̃bnũc mi
litat exſpectãſ ꝺonec wniat imuta
tõ ſua·Certiſſima ſane et ꝑcipua
ꝑpmquatõ ꝓtꝭ huiꝭ hꝭ ipa ꝺuerſa
tio eiꝭ m qua poſiti eſtis exitus ꝓ
paratio eſt wcatoms videlicet ꝛiu
ſtificatõis ꝺiuie· In hꝭs nẽꝑe ꝺuo
bus fiꝺelis q̃ꝺaz oſtituta ẽ cõnexio
wlut cuiuſꝺã eternitatis aꝺ eterni
tatẽ·id eſt magnificatõis aꝺ ꝑꝺe=
ſtinatõnẽ; quarũ equiꝺez fic ꝑꝺeſti
natio nullo ẽ ꝑſtita ꝓncipio: ſic et
magnificatio nihilominꝰ nullovn=
q̃ fine claudẽꝺa · Ne vero eã quã
ꝺixim9 quaſi gemme hui9 eternita=
tis mediã onexionẽ eſſe putes nr̃e
abnũentõnis:apoſtolũz auꝺi ·ſi nõ
eanꝺẽ tibi manifeſtius ipſe cõmen=
ꝺat·Quos enĩ ꝑſciuit ꝛ ꝑꝺeſtinauit
oſoꝛmes fieri imaginis filij ſui:q̃ ·
modo putas aut q̃ oꝛꝺine magnifi
cabit?Siqꝺem q̃ fũt:a ꝺeo oꝛꝺina ·
ta fũt·Num a ꝑꝺeſtinatõne aꝺ ma·
gnificatõem ſaltu quoꝺã puenies
repentinos? Pꝛouiꝺe tibi mediũ pon
tem: aut magis ingrꝺere iam pa·
ratũ· Quos ꝑꝺeſtinauit inquit hos
ꝛ wcauit·Quos aũt wcauit:hos et
iuſtificauit· Et q̃s iuſtificauit :hos
et magnificauit·Decvia equiꝺẽ bo
naviꝺeẽ:nõnullis hoibꝫ:ꝫ ꝛ bona ẽ :
nihil ſup eius ꝺine timẽꝺũ· Nõ tibi
ſint vie huiꝰ ſuſpecta nouiſſima :ꝑ
ge ſecurꝰ tãtoviuiꝺius·quãto cer·
tiꝰ ea iã ꝓpinquare viꝺenẽ· Nem
pe teneꝭ media:quõ nõ nouiſſima ꝑ
pinquarent? Agite inquit pniam:
appꝛopinquabit enim regnum ce·
loꝛum · Sed regnum inquies celo·
rũ vim patitur: ꝛ violẽti ꝺiripiũt il
lud·Nꝭs mihi rñꝺeat:nõ niſi p me
ꝺios hoſtiũ cuẽoꝭ patet acceſſus:in
itinere medio ſunt gigantes :in a·
ere wlitãt:obſiꝺẽt trãſitũ: obꝑuãt
trãſeũteſ·Attñ fiꝺucialiẽ age:ne ti
meas·Magni fũt:mꝭti fũt: ꝫ caꝺẽt
a latẽ tuo mille:ꝛ ꝺecẽ milia a ꝺex·
tris tuis·Caꝺentvnꝺiq;:nunq̃ tibi
ꝺeinceps in ꝑpetuũ nociturꝰ· Paruz
eſt:nõ appꝛopinq̃turi· Equiꝺẽvide
bit petõ:ꝛiraſceẽ:ꝫ a laterevemet
q̃vicz ꝑuẽiat te miſeꝛia ꝺei tui: ea
ꝺẽ q̃ꝫ mihilominꝰ etiaz miſeꝛia ſub
ſeq̃tur: ꝛ introitũvicz tuũvt qꝺ ſup̃
memimꝰ·ꝛexitũ tuũ cuſtoꝺiens·
Alioquin quiꝺ in illo tã ꝛribili ſpũa
liũ nequiciarũ occurſu hũani poſſet
oſiſtẽ ſẽſus:qꝺ nõ itolerabili ꝺcutẽ
tur hoꝛꝛoꝛe·Quiꝺ putatis fr̃es fiv
vm alicui e tã mꝭtis ꝓncipibꝫ tene=

brarū in mediū vestri irruēre et in
tota feritate sua ac tenebrosi enor-
mitate corpis apparere liceret: qs
illū posset vel corporis sensus fustine
re vel cordis? Demq ante hos pau
cos dies ipi scitis vim quēdā tpus
dormiētem et postea excitatū. tā gr
uiter fantasia nocturna turbaret p
missa est: utvix illa die ratōnis cō-
pos. vix potuerit esse securus. Etiā
oēs vos pariter expauistis: cū terri
tus ille terribilē nimis exclamasset
in voce. Erubescendi sane qvsq a-
deo fides in vobis vel dormientibus
visa fuerit ob dormisse: ꝫ ad nostrā
fine dubio factū est ammonitōem:
vt tota sollicitudine memimerimus
aduersum quos nobis sit collucta
tio. ne qñ sez aut ignari hostilis in-
uidie aut pte ctōni diume muenia-
mur ingrati. Exvehemētissimo siq
dem pri cruciatu liuoris in tantū
prupit malicia mueterata furorē:
hijs pūtim diebo sanctis acrius sese
indicans nra deuotōe torqueri. Eo-
dem sane tabescētis insanie zelo ꝫ
licencia ampliori exeūtibo sactis ad
est: nō misi a latere tñ. Neq enī vel
occurrere iam a facie quasi vt vim
faciat: vel a tergo repere tangr vt
decipiat pmittet. Sed nec iux iter
qdem scādalū de cetero ponet tibi:
ad te enī nō appropiq̄bit. Nō mo-
do nō attingetvt feriat: ꝫ nec acce
detvt ireat. Puto enī id verebaris
ne te fortitan grauis ad illas tam
mōstruosas effigies. et larualium
tantā multitudinē facierū horror in
uaderet: ꝫ egregio tibi paclito et
ficacissimo adderet oblocutor: ipe mi
mirū de q̄ legisti. Corā illo pcidēt
ethiopes: et inimici eius terā ingent
Plane ad nihilū deducetur in ospe
ctu eius malignū: sic timētes se glo
rificabit. Preseste te dñe ihesu q̄ntū
libet irruāt hostes: imo nō irruāt. ꝫ
ruant: confluāt vndiq ꝫ nō fluāt:
et pereant a ospectu dñi. quēadmo
dū fluit cera a facie ignis. Quid e-
nim metuā deficiētes. quid tremen
tes paueā: qd verear cadētes? Et si
ambulauero in medio vmbre mor-
tis nō timebo mala: dūmodo tu me-
cum sis dñe deus meus. Siqdem ptim
aspirabit dies: et inclinabūtur vm
bre cadent homines de principes tene-
brarū. Quos enī nūc qs dū mē mali
gnas eorū occultasq fuggestiones
p fidē adhuc nō p speciē ābulam.
Fides tñ victoriosa triūphat: quō nō
facilius ipa iam tūc pgalate cogni-
tio veritatis euidēs cū suis illis te-
nebrosis ferrugineisq imaginibus
exfufflabit? Ne causeris forte de nu
mero: vel ipam saltē multitudinē ve
rearis. Memento sane q ad vnum
saluatoris imperū. ab obsesso iam
diu possesso vnius hominis corpe de-
monū legio tota discessit: tne ipos
quidē ausa est nisi ab eo iussa ingre
dere porcos: quantomagis ipo du
ce quotqt fuerint vndiq cadēt cū
ingenti admiratōe et confusione dicē-
tes: q̄ est ista q̄ ascēdit sic aurora cō
surgēs pulcra ut luna. electa vt sol
terribilis vt castrorū acies ordina-
ta. Intrepidus itaq tonitruo impa
uidus. magis autē gratulabūdus et
laudās oculis tuis cōsiderabis: nec
sane iam vel impugnatōnem fusti
nebis vl furorē paueb: ꝫ magis ret
butōez pctōrū videb. Et q̄dē vidēt
sufficere posse hodie que dicta sūt:
sed adhuc sane aliquos vestrū nō-
nulla arbitror exspectatōe suspēdi
Mouet enī studiosiores q̄sq mi fal-
lor: q̄d nā sibi velit q a dextris q̄dē
decē milia. a sinistris vo mille phibz

ẽ cafuros· ſñ lat⁹ ſane qđ ſimpli-
citer dr·non niſi ſiniſtrū hoc loco li-
cere accipi puto:pr̃eſertim ꝙ dex-
trū quidem in contmenti ꝑprio dẽſi
gnetur ex nomine· Et quidẽ non ſi
ne certi ratõne miſterij · a ſiniſtris
multos: ꝫ mlto plures a dextris ca
furos eſſe p̃dixiſſevideatur·ſñ niſi for
te quis tã hebes fuerit et inſulſus :
et vt in eo ꝙ dr mille et decẽ milia·
certã exprimi putet numeri taxa-
tõnem: et nõ magis ſupabũdantez
cõpatõnem· ſños eni ſic nõ diuinas
ſcp̃turas accipimus:ꝫ neqz eccleſia
dei·Cadent ergo a ſiniſtris quidem
mille· a dextris autẽ decẽ milia:qđ
videlicet abũdantiori malignitate
et velut copioſiore manu dextriſ inſi
ſtere partibꝫ:dexterũ latus appete
re ꝯſueuiſſent·ſñuod q̃dẽ ſi magnũ
illud eccleſie corpus cõſideraret li-
bet:facile ſatis aduertimus. longe
acrius impugnari ſp̃ualesviros ip
ſius eccleſie ꝙ carnales: q̃ nimirum
duo ei⁹ latera dextrũ ſiniſtrũqz pu
to nõ incõuemẽter accipim⁹. Agit
hoc ſane ſupbia ſemp inuidioſa ma
licia pfectõres quoſqz vehemẽtius
pulſans iuxta illud:eſca ei⁹electa ·
Et iterũ·Abſorbebit fluuiũ·et non
mirabitur:rhabet fiduciã ꝙ influ
at iordanis in os eius: Agit inquã
et ſi non ſine certa diuini diſpẽſatõ
ne conſilij:qui q̃dẽ nec impfectõres
ſupra id qđ ferre poſſunt tẽptare
pmittit ·faciẽs cũ temptatõe p̃uẽ-
tum:et pfectõribꝫ nõ modo glorio
ſiores·ꝫ numeroſiores parat ex ho
ſte triũphos· Tota ergo piter ele
ctorũ eccleſia coronabiẽ·ꝙ exvtra
qz pte ſui legitime certauerit ·vtro
qz mmirũ cornu tã potẽter interim
vẽtilãs inimicos:vt paulo poſt ma
nifeſti⁹ cadere videãtur a latere ei
us mille: et decẽ milia a dextris ei⁹
Sic nimirum olim iam quidẽ dauid
pfectione virtute ꝑbata:necdũ ve-
ro ꝓpalata in iſrahel reprobatione
ſaulis:canebãt i choro dicẽtes· Per
cuſſit ſaul mille:et dauid decem mi
lia·Sm aũt ad ſingulos magis pla
cet hoc referri:nõ vobis deeſt nec i
hac quidem pte ſpiritalis intelligẽ
tie via:dũmodo ꝓpriam ſup hoc ex-
perientiã conſulatis·Longe ſiquidem
amplioꝛi ſollicitudine ꝛcalliditate
multiplici pars aduerſa vulnerare
in nob dextera ſatagit ꝙ ſiniſtra :
nec tã corpis pfecto ꝙ cordis labo
rat aufẽre ſubaz·Vtrãqz nimirũ p
ſperitat hũano generi inuidere no
ſcũtur :vtraqz eos felicitate priua
re cõtendũt·et celeſtividelicet ꝛter
rena:ꝫ lõge ampli⁹rore celi ꝙ pin
guedine terre· An vero incõgrue
hec dixerim⁹ duo latera quibꝫ mi-
mirũ duplicẽ hois ſubſtãtiã cõſtat
inniti: vſ iudicate·ſñam ꝙ ſp̃ualia
quidẽ bona attribuim⁹ dextre · ſini-
ſtre vero carnalia·minime p̃rſus ve
reor arguẽdũ:p̃ſertim a vobis qui-
bus ſẽp ſtudij eſt:nec dexterã ali-
quãdo ſiniſtram·nec ſiniſtram dex-
teram reputare · ſñec vero alie ve-
ra quide ſapientia ꝑbat:ꝙ ut in ſi-
niſtra diuitie et gla: in dextera au
tem fit lõgiturnitas vite·ſñam ꝛ hꝫ
ſane nullaten⁹ expedit ignorare :q̃
nam vobis vehemẽti⁹ inſtet puicax
hoſtiũ multitudo · ꝟlluc nẽpe ſtudio
ſius repugnãdum vbi grauioꝛ vr-
get neceſſitas·vbi totũ belli immi-
net pondus ·vbi colluctatõms ratõ
cõſiſtit:vñ vobis patur toca aut vi
ctis ignominioſa captiuitas:autvi
centibꝫ gloria triũphalis · Demqz
ꝑpe hꝫ nõ q̃dẽ ad iſipietiã vob·timẽ
dũ libere adũſario videmini lat⁹ex-

posuisse sinistrū: vt dexterū perinde tota sollicitudine obseruetis. Nec mirū cōmēdata a xpō xpianis omnibus imitāda serpētis prudētia ē: vt caput solū toto si necesse fuerit expōsito corpore tueaē. Nec vera philosophia hoc ofiliū sapiētis: vt omni custodia suetur cor: qz ex ipso vita pcedit. Nec demiqz gra misericordia dei in seruos eius et respectus in electos illius: vt in eoz interim sinistrā quidē velut dissimilē dextere semp studiosius protector assistat. Hinc est qđ de seipo apla testatur. Prouidebā dnm in conspectu meo semp: qm a dextris est michi ne cōmouear. Nūquid nō illiz manū dexteram. et solam eā putas dexterā tenuisse. cuiz totā in facultatē pariter cum carnē licere passus est quicqd libere visū ē inimico: verūtn aiam inquit eiz tuā. Vtinam mihi semp a dextris fis ihesu bone vtinā semp teneas manū dexteraz. Scio eni et certus sū: qm nulla nocebit adūsitas: si nulla dnetur inicq tas. Tūdeatur interim et tūdatur sinistrū latus pulsēt iurijs: vellicetur opprobrijs: libens illud expono dū a te custodiar: dūmodo fis ipse ptectio mea sup manū dexteraz meā. Forte eni mille cq a sinistris cadent sūt: hoies magis intelligēdi sūt qz demones. Nij nimirū nobis non nisi ob tpalia quelibet aduersanē: et trāsitoria bona quidē aut nos habere inuidiosa maligtate suspirāt: aut cupiditate iniusta sese potiz doleant nō habere. Forte eni mundi huiz conātur auferre substātiam: Forte fauorē hoim: forte ipaz corporū vitā. Vsqz huc fuire hūana pse cutio pt: animę vero nō habēt quid faciant. Nam demones quidez supna nobis et eterna potius inuidere noscūtur: nō tn vt sibi cedat quod irrepabilit amiserāt: z ne illuc paup de puluere fuscitatus accedat. Vñ ipi in gloria cōditi irrepabiliter ceciderūt. Indignaē zliuore tabescit obstinata malignitas: hūanā fragilitatē obtimere. qđ retimere ipsa nō meruit. Sed et si qñ forte cuiuis tpalia dāna aut inferre conātur. ā gratulātur inferri: hec eoz tota malicia est vt iactura exterioz vel eidē ipi vel alteri occasio fit interne Sicut e regione homies quotiēs ea suadere nobis. aut quolibet mō efficere curāt vnde dextera nra ledaē: nō hoc quidē pncipalit agere: z tēporale aliquod cuiuis puēturū. vel sibi sez. vel nobis. vl alteri forte cui piā: aut detrimtū. ā emolumētū ex inde seu captare seu ppulsare velle vidētur. Nisi forte eatenus quis i dē monem trāsierit ex hoie: vt optare vllo modo possit qlibet sibi inimicis simū hoiez eterna dānatōe mulctari. Quid nos miseri dormitam ā spirituali studio: quos tam multiplicit ter insectatur nequicia spiritualis? Et pudoz ē dicē: z filē phibet vis doloris. Quātos eni inuemire ē frēs ex hjs qz q in religiōis habitu z ppo sito degūt pfectōis: quos terribilis illa apparete sētetia ophēdisse videē: si oblitz fuero tui ihrlm. obliuioni deē dextera mea. Nēpe sinistri custodie lateris tota sollicitudīe incubātes callēt admodū sed sapiētia huiz scli cui abrenūciasse debuerāt: ea qz michilominz quā reuelat caro et sāguis qđ iuxta apostolū noluisse acqescere videbāt. Demqz videas eos tā auide luc captare pseti a tā secularit trāsitoriis vtilitatibz adgaudere ad terrenaz dāna vel

mīma facultatū tā pusillanimiter turbari: tam carnaliter sup his decertare. discurrē tā impudēter. tā irreligiose secularib⁹ sese implicare negocijs. ac si hoc esset tota eorum portio: hec vniuersa substātia. Attē tius sane agricola paupē excolit fundū: ꝫ cui forte nulla ampliorꝝ ꝓ ciosiorue sit possessio. Bucellā panis in sinu suo mēdicus abscōdit: quod in saccellis suis solū hoc metalli genus erugmet. Tu quid ita extrema huic pauptati ꝛ quidē ꝓpriꝫ male ꝓdigus laboris incumbis? Et est alia tibi possessio: et si forte remota Erras. Nil tam prope nos: ꝙ qđ intra nos est. At forte nō quidē lōgius positaꝫ ꝫ mutilē esse causeris: vt hic tibi ꝙrendā magis sufficientiam putes. Falleris: ibi magna inuenies: imo nō inuenies nisi ibi. An vero estimas ꝙ vel operaꝫ tuā non exigat: vel minus respōdeat operātis? Aut certe intuto credis esse locatam: nec vlla deinceps sollicitudine custodia egeres? Quodlibet horum sapias: scito ꝙ desipias ꝙ vehemēter. Ibi eni ꝙ maxime que seminauerit hō. hec ꝛ metet. Sꝫ et qui parce seminat. parce ꝛ metet: q̄ vero i benedictōnib⁹ seminauerit de bñdictōnib⁹ ꝛ metet: vt faciat vnū triginta. vñ sexaginta. vnum cētū. Habes aūt thesaurū istū in vasis fictilib⁹: si tñ adhuc habes. Puto eni iam amisisti: puto iam sublat⁹ est: puto iam comederunt alieni robur tuum ꝛ nescisti: nec potes thesauro tuo cor apponere: quippe q̄ thesaurū ipm nō habes. Alioquin quesote. si tam sollicitus es: si nec minima spernis: si tam prudēter seruas paleas tuas etiā horreū tuū suare memēto⁹ custodire. Imovero nō exponas thesaurū tuuꝫ: q̄ sic incubas sterquilinio tuo. Forte enim illud tibi iuidēt mille: ꝫ illū obsidēt decē milia: nec min⁹ supabūdātes astutia ꝛ crudelitate ꝙ numero. Cadēt inquit a latere tuo mille: et decem milia a dextris tuis. Verte illuc oculos fidei. Forte iam eni irruperunt adit⁹? Forte iam libere diripiūt oia: forte iam spolia ipa distribuunt. Quid sinistro lateri tam male studiosus obduator inhæres. misi ꝙ nō in latere iam tibi esse ꝫ in facie sinistra videtur: qđ hec puderas in cōspectu tuo semp et qui tangit hoc. nō latus tetigisse putet. ꝫ pupillā oculi tui? Ceterū iaꝫ nūc tibi puide q̄squis es dextri negligens. sinistri lateris cultor: ne cum hedis locum accipias i sinistra quā elegisti. Asperū verbū est frēs: nō immerito expauistis? At cauere nō min⁹ necesse est: ꝙ pauere. Et quidē dñs me⁹ ihesus post cetera mestimabilis sue erga me bñficia pietatis. etiā dexterū sibi ꝓpter me passus est latus fodi: qđ videlicet non misi dextera mihi ꝓpinare vellet: non misi in dextra locū parare refugij? Vtinam ego talis merear esse cōlūba que i foramine petre habitat: et in foramine lateris dextri. Cōsidera tñ ꝫ vulnus eū pemit⁹ nō sēsisse. Neq; eni illud excipere voluit misi iā sopor at⁹ in morte: vt moneret te quādiu vivis in hui⁹ semp latere vigilare: ꝫ ꝛ mortuā cēseri eā aīam oportere. q̄ qđē priciosa insensibilitate dissimulet in dextera sibi vuln⁹ infligi. Merito q̄dem in sinistro latere positū esse dr cor hois: qđ affectio ei⁹ prona sit sēp et procliuis i ērā. Nec sane ignorabat ꝫ q̄ miserabilit ingemiscēs adhesit inq̄t paulinꝰ to aia

mea: viuifica me scm verbū tuum. Sed ne is quidē in hoc ponere nos odītonis hūane ⁊ grauedine cor-dis volebat remanere: qui sic āmonens loquebat leuemus corda nra cum manibus ad deū: Plane id suadebat: vt a sinistro latere erigerem in dextrū. Secularis militia fratres in sinistro tantū latere clipeum portat: non imitemur si inter eos nolumus deputari: quos huic seculo militare ostat nō xpō. Nemo inquit militans deo implicat se negocijs secularibus: hoc est: scutū applicet nō taz dextre q̄ sinistre. Attamē fratres vtrūq; nobis latus tegendum est: si meministis. Scuto inquit circūdabit te veritas eius. Et aplus ipe: parma inquit iusticie a dextris ⁊ a sinistris. Ceterū ipam audi iusticiam. Forte enī non ea dē vtriq; lateri forma pscribit. Nēpe hinc quidē mandat. nō vsmetipos defendentes carissimi. ⁊ date locū ire: inde vero precipitur. nolite locuz dare diabolo. Et itē. Resistite diabolo: et fugiet a vobis. Audi adhuc. quō tegas latus vtrūq;. Prouidētes bona ait idē aplus: nō tātum coram deo: ⁊ etiā coram oībus hoibus. Nec est enī volūtas dei: ut bñfaciētes nō modo tabescere malorū demonū inuidiā: veruz etiā obmutescere faciatis imprudētium hoim ignorantiā. Nunquid tñ in eternū erit nobis hec protectō necessaria? Aut certe ab vtroq; latere hostile agmē instabit? Erit. quāuis nō modo instabūt: ⁊ nec stabunt quidez. Cadet a latere tuo mille: ⁊ decem milia a dextris tuis. Si quidē nec hūana militia iam tūc habebit quid faciat: nec demonū milia plus verebimur: quā totidē vermiū agmina vel muscarū. Haud aliter. Denīq; intuebimur eos q̄ filij israhel transmisso iam mari rubro. vndiq; sui egiptios mortuos: ⁊ rotas curruū ire in profundū cernebāt: vt nos sez longe tñ securi⁹ ⁊ delectabili⁹ cātem⁹ dño q̄ glose magnificat⁹ fit: equū pariter ⁊ ascensorē ei⁹ deicies in abissum.

Sermo. viij. vñ sup̄.

Reuius quidē vō aliquādo dilectissimi loq̄remur si crebrius id liceret: qō ⁊ vos credimus nōnunq̄ aduertere potuisse. Ceterū quotiēs ipa dei p̄occupāte malicia pluribus forte diebus molestissimū sustinuim⁹ a vestra exhorta tōne ⁊ sōlatōne silentiū nemīnē vestrū reor oportere mirari. si tpus ipsum redimere cupientibus vobis: p̄moraris interdū p̄tractior videatur. Hoc sane actū sit breui p̄mio: vt hesterni pariter hodierniq; p̄mōis illi⁹ q̄dē plixitas: hui⁹ vero breuitas excusata apō vos habeat. Vereor siquidē mi⁹ gratā nōnullis vel fuisse illāvistā forte: aut magis vtrāq; q̄ alterā. Scuto inquit circūdabit te veritas ei⁹: nō timebis a timore nocturno. a sagitta volāte in die. a negotio pambulāte in tenebris: ab incursu demonio meridiano. Cadet a latere tuo mille: et decem milia a dextris tuis: ad te aūt nō appropinquabit. Dixim⁹ hinc p̄cedētibus p̄monitis qō dignata est veritas ipa largiri: quēadmodū sez fidelē aiam interim q̄dez a tēptatōibus: post modū vero a difficultatibus tueat. Que tñ vtraq; breui⁹ quidē in alio psalmo idē p̄pheta cōmendās. in te inquit eripiar a tēptatōe. et in deo meo trāsgrediar murum: q̄ ipso nimirū duce nec hic gradiens offēdiculum: nec egredies hic obstaculum patētur

In altero ergo crebra ereptio: in altero plena iam et secura liberatio designatur. Nam in hoc sane tercio q̄d adiūgit. verūtamen oculis tuis ꝑsiderabis: etiā Felicitatis non modice ꝓmissionē arbitror otmeri. Cadent inquit a latere tuo mille: et decem milia a dextris tuis: ad te autē nō approprinquabit. Verūtn̄ oculis tuis considerabis. Ita oro dñe: ita fiat. Cadant illi et nō cadam ego: paueāt illi ⁊ non paueā ego: ꝑsū dāt illi ⁊ non cōfundar ego. Euidentius siq̄dem paucis hoc locoverbis. ⁊ anime mihi immortalitas cōmendatur: ⁊ ipius q̄ fides astruit corpee resurrectōnis. Nempe ruētibo illis. futurus sum ipe qui videam: et ne isti q̄ quibo eorū nouissimā mtuear retributōnem oculi defuturi. Neq̄ enī simplicit oculis. ꝙ oculis ait tuis ꝑsiderabis: istis vtiq̄ q̄ nūc lāguēt ꝑ mopia: et deficiūt dum speras in deū tuum. Et vere fratres deficiūt oculi. duꝫ speram⁹. Quod enī videt quis. quid sperat? Spes inquit q̄ videtur non est spes. Ipsis ergo iam tūc ꝑsiderabis oculis. quos modo q̄dem nec leuare audes ad celū: ipsis plane qui tociens mterim fluūt lacrimis: ac crebris cōpunctōnbo attērūtur. Nec enī nouos tibi mstaurandos putes: ꝙ tuos vtiq̄ restaurādos. Quid tn̄ de oculo dixerī: ⁊ si mmutissima. eminētissima tamē excellētissimaq̄ humanī corpis portōne? Repsita ē in spnu nr̄o btā spes ex ꝓmissione vtiq̄ veritatis: ne capillum quidē de capite periturum. Forte tamen ideirco signāter visio ꝓmittit oculorū: ꝙ hoc quidē fūmū interim anime defideriū videat: ut videat bona. Credo inquit videre bona dñi: m terra viuētiū. Supmas mimirum corpis suis fenestras. sū pne aperiri defderat veritatī: p spetiem ambulare gestiens. ꝙ p fidē Sane fides ex auditu: non ex visu. Demiq̄ substātia est sperandarum rerū argumētū nō apparētiū. Et i fide ergo sicut et in spe deficit oculus: auris ꝓficit sola. Dns de⁹ aperuit mihi aurem ait ꝓpheta: ꝙ q̄nq̄ etiā oculū reuelabit. Erit q̄n iā nō dicetur. audi filia et vide et mclina aurem tuā: ꝙ leua potiꝰ oculos tuos ⁊ cōtemplare. Quid? Plane iocūditatem et exultatōem: quā thesauri sat sup te deus tuus. Quid? Plane non ea modo que mterim quidē ⁊ si non videre adhuc et audire. tamen et credere potes: verū etiā quod sicut non vidit oculus. sic nec aures audiūt. nec in cor hominis ascēdit: quod ꝓparauit deus diligentibo se Mimirū tanta capiet oculus resurrectōnis: quāta nec audit⁹ nec animus ipe nūc capiat. Ob hanc demq̄ tam vehementē aie ocupiscētiā videndi scz. q̄ audit et credit: aliū quoq̄ euidentissimū future preconem resurrectōnis ꝑorū ꝓpriā mētionē feciſſe arbitror oculorū. Rursum ait circūdabor pelle mea. et in carne mea videbo deū: quē visurus ſū ego ipse. et non ali⁹: et oculi mei ꝑspecturi sūt. Et adiecit. Repsita est hec spes mea in sinu meo. Forte tn̄ ꝑsiderādū est attētius ꝙ ait oculi mei: sicut et in psalmo. oculis tuis considerabis. Nūquid enī mei oculi esse nūc videntur? Plane non mei. Nonunq̄ sane visi sūt fuisse mei: ꝙ ipi q̄ ad eaz ptinere noscūtur. quā male fuaturus accepi paterne substātie portionē. Nempe velociter p digata est: vnuersaz citius dissipaui. Occupauit membra omnia lex

pecati: libere intrabat mois per fe
nestras meas: cuius nimirum fact9
eram seruus etiam ego ipse. Miser
equidem seruus: nō sane homini ser-
uiens: ꝫ immundo pectori et sceno-
so. Neqꝫ enī mercennaria saltez cō-
ditione famulabar: ꝫ plane seruili.
Nisi forte mercedē quis dari putet
cui etiā cibo negat. et cibus qꝫ ipa
esurie pnicōfio. Cupiēti siquidē por
corū siliquas nemo dabat: vt porcis
vluerem: ne conuiuerem porcis. De
miqꝫ nūquid meus tūc oculus erat:
quādo depcabat animā meā? Nua
quidē necessitate demū coactus fuz
beneficium reputare manui dñato
ris: ut quod oīmo non poterā: ipe
sibi illud ab hostili tirānide vendica
ret. Considerate diligentius dilectis
simi et animaduertite in qua nā po
testate euaseritis pharaonis into
lerabile iugum: vt iam membra ve
stra nō sint arma iniquitatis petō:
nec regnet vltra in mortalibus cor
poribo vestris. Non est ꝭ operis no
stri fratres: dextera dñi fecit virtu
tem: solus hoc potest ille: qui nichil
oīmo nō potest. Ne dixeritis ma-
nus nra excelsa: ꝫ iam salubriter ꝑ
veraciter confitemini. quia dñs facit
hec oia. Demiqꝫ nemo sibi dubitet
oīmodis esse cauendum: ne forte
donec adhuc dies mali sunt: nulla
vsqꝫ securitas boīm: hanc suam pos
sessionē de manu tam pi tamqꝫ pui
di tutoris. in piculosam pniciosāqꝫ
interim libertatez recipere velle p-
sumat. Quod enī emulatur pat p
te emulat: nec inuidētie ꝫ puidētie
est ꝙ sibi totā iubet manere subsā
tiam. ne pereat tibi. Demiqꝫ vbi ad
magnam illam sanctamqꝫ ciuitatē
peruenerīs cuius fines posuit pacē.
vbi null9 iam hostiū timeatur incur
sus: nō mō reddet ee tibi: sed dabit
insup et seipm. Interim sane a volū-
tatibo tuis aūtē: et deo dicata mē-
bra. nulla temeritate vsurpes: sciēs
ꝙ pietate sācta ificata. nō ab qꝫ gra
ui sacrilegio i vsus vanitatis. curio
sitatis voluptatis. aut eiusmodi se
cularis operis assumantur. Nescitis
ait aplus. ꝙ corpora vra templum
sūt spūs sācti: quē habetis a deo. et
nō estis vri? Et itē. Corpus i quit nō
fornicatōi. Sz cui? Nūqd tibi? Pla
ne sit tibi liberū sed si eripere illud
aut ereptū. saltē demcepsa fornica
cōis impetu. vēdicare ꝑpriis viribo
potes. Nō si forte nō potes. imo qr
vere nō potes: sit corpus non forni-
cacōi sed domio: seruiatqꝫ interim
sācificacōi ne coruptōi denuo
peius seruire cōingat. Nūanū di-
co ait aplus: ꝓpter infirmitatē car
nis vre. Sicut exhibuistis membra
vra seruire iniquitati ad iniquitatez:
ita nūc exhibete mēbra vra seruire
iusticie in sanctificatōem. Verū id
quidē ꝓpter infirmitatē: ut ipe qꝫ p
misit. Ceterū vbi resurrexerit qđ i
infirmitate fuerit seminatuz: nulla
iam erit necessitas seruiendi. vbi et se
curitas libera fuerit: et secura liber
tas. Quid mi multomagis reddat
eū sibi? Quid mi poti9 liberū donet fi
delē seruū. magnus ille paterfami
lias. qñ quidem et sup oia bona sua
cōstituet eū? Jam tunc ergo oculis
tuis considerabis: si tamen eos fide-
liter agnoueris interim esse eius.
non tuos. Nam et preter eam quaz
diximꝰ voti vticqꝫ tam necessariꝫ ra-
tionem. quo nimirum membra ipsa
que tibi a peccati tirannide vendi-
care oīmo non posses. ꝓpriis abre
nūciās voluntatibo diuino cultui mā
cipasti: nunquid vel modo tua esse

videntur·in quibus adhuc contraria lex·et si non regnat habitat tamen·in quibus pena peccati·secundus equidem hostis tuus·non modo manet ꝫ et prevalet et libere dominatur? Tu ne tuum dixeris corpus quod mortuum est propē peccatum: aut anime esse quod animā aggrauare nō cessat? Plane si qs suum illud dicere cupit: non aliud conuenienter dixisse videbitur ꝯ onus suum: ꝯ carcerem suum. Alio quin quo nā modo tuos dixeris oculos quos sane interim vis·non vis· totiens somnus occupat·fumus turbat·exiguus pulvis suffocat·noxius humor obnubilat·dolor acerbus excruciat: vel ipsa demum nouissima mors excecat? At tunc plane tui erunt quādo oīa ista nō erunt: ut vere iam tuis oculis cōsiderare sit: quibus nimirum pro libitu dīceps vtaris ad oīa tam libere tam secure. Neq; enī auertendi de cetero erunt oculi ne videant vanitatē. ꝯ purissimam videant veritatem: multominus intrabit p fenestras mors: ꝯ ipa quoq; inimica nouissima destruatur. An vero times eos e tanta plenitudine luminis·vbi singuli iusti tam ꝯ singuli solem fulgeāt· aliquādo caligaturos fore? Timendū id plane: si non ipsos quoq; oculos sicut cetera humani corpis mēbra resurrectio glorificaret. Et retributionē peccatorū videbis. Hoc plane eis gue tormētū: et magnus quidem malorum cumulus erit. Forte enī quodcūq; solaciū videreē eorum quos tam maliciose impugnauerint in tormentis suis: vel cōsciētiam latere: vel ipsos saltez declinare posse conspectus. Verūtamen et si illis ex hac nostra consideratōne immēsum quoddam miserie pondus accedat: nobis que necessitas erit: que vtilitas· que voluptas? Quid enī modo tam irreligiosum·imo q̄d tam inhumanū et exēcrabile videretur: ꝯ cruore quātūlibet inimicorum· quātūlibet iniquorū pascere velle oculos·et oblectare aspectus supplicijs miserorū? Attamen sicut videbit peccator et irascetur· dentibus suis fremet et tabescet· Prius enī benedicti vocabuntur in regnū ꝯ maledicti i caminū deiciāē ignis eternū·quo videlicet acrius doleant vidētes quid amiserūt: sic iusti ꝯ videbunt et letabuntur considerantes quid euaserint. In illa ergo tāta separatōne· quē admodū hēbis agnorum diuisio grauissimi liuoris occasio fiet: sic electis e regione cōsideratio reproborū·immēsa quedā materia gratiarū actōnis·laudis Vnde enī iusti tam magnifice gratias agerent·nisi cum illa mercogitabili felicitate qua perfruūtur·ipsam quoq; retributionem cernerēt iniustorū: a quibus equidem sola misericordia redemptoris segregatos sese esse fidelissime et deuotissime recordantur? Vnde vero impij tanto animi furore tabescerent· nisi in regnū summe beatitudinis corā sese vidissent alios introduci: et tunc demum in illos sese fetores·in illos horrores·in illos eterni incendij cruciatus·in illas demiq; immortalis mortis miserias gemerent esse damnatos? Ibi miquit erit fletus et stridor dentium· Fletus quidem ob ignem qui non extinguitur: stridor vero ob vermem qui non morit· Plane fletus ex dolore·stridor dentium ex furore: fletum nēpe torporum immanitas; stridorez dēriū·

vehemẽtia ipsa tabescentis mui die·et obstinata malignitas ex toꝛquebit· ⁊ta ergo retributõez pctõꝝ videb̃:ne videlicet ignaꝝ tanti periculi :ingratus aliquãdo liberatoꝛi posse fieri videaris·Nõ solũ aũt:ꝫ et securitas pfcã iusto rum· erit visa retributio peccato rũ:quo videlicet nec humanã na turã aliqñ· nec diabolicã vltra ve reri malicią possint :qui nimirũ ca dentibꝰ a latere suo mille ⁊ decem milibꝰ a dextris suis:nõ modo eoꝝ caderevideꝛmt·ꝫ et cadere in ge hennã·Putas enim timere adhuc poterũt·et callidioꝛem cunctis ani mãtibꝰ serpentẽ habere suspectũ· presertim seducte quondã in pa diso non immẽoꝛes mulieris:vbi cum toto iam coꝛpe suo vltricibꝰ traditũ flãmis· et inter se et eum magnũ plane iam cahoꝝ firmatũ esse conspicerent? Terciuꝫ q̃ hoc nihilomĩus peccatoꝛũ tibi ofideꝛa tio ipa prestabit:vt ex compara tione deformitatis eoꝛũ eminen tius gloꝛiosiusq; resplendeas· Sic nimirum sibi mutuo collata con traria·sue quidem vtrũq; videtur susscepisse argumentũ aliquod q̃ litatis: vt album nigro si confe ras·⁊ hoc candidius :et illud te triusꝫ apparebit·Sed audi certius sup hoc testimoniũ:ꝓphetic̃ ser monem·Letabitur ait iustus cum viderit vindictã·Vt quid ita? Ma nus suas lauabit in sanguine pec catoꝛis· Plane nõ inquinabit in sã guine ꝫ lauabit:vtvnde ille cruẽ tus magis·inde ille mitidioꝛ videa tur:vnde ille pluꝰ foꝛdet: inde iste pulcrius eluceꝛcat· Nullam forte ex hijs tribus causis humanus re fugere vel modo imutatur affe ctus:sed non propter aliquod ho rum sapientia in eoꝛum ruinam ꝛ terit:quod tamen sine vlla du bitatione factura est·Nempe ip sa predicit que mentiri omnino nõ potest : quia vocaui et renuistis: extendi manũ meã ⁊ non fuit qui aspiceret·Et post pauca ·Ego q̃ in interitu vestro ridebo:et subsã nabo cum vobis quod timebatis aduenerit: cuꝫ irruerit repentina calamitas et interitus quasi tem pestas ingruerit·Quid enĩ in ipi pientiũ interitu sapientie credim? placiturũ:nisi iustissimaꝫ suam di spositõnem et irreprehensibilem oꝛdinẽ rerũ? Sane q̃ sapiẽtia tũc placebit:sapiẽtibꝰ quoq; placeat necesse est vniuersis·Non igiẽ ti bi durum videatur foꝛte q̃ dicitur oculis tuis considerabis·quãdoꝛ ri debis in eoꝛum interitu: q̃ non ve lut quadã immanitate crudelita tis in ipa tibi vltõe complaceat : ꝫ q̃ modus ipe pulcerrimus diui ne oꝛdinatõis vltra q̃ credi pos sit·iustície zelatoꝛem ⁊ amatoꝛeꝫ equitatis oblectat . Vbi optime omnia constituta et suum cuiq; ces sisse locũ imo i suũ queq; cessisse : plenus ⁊ pfecti? illustrãte verita te cognosces:quõ nõ oia ordinare·⁊ in omnibꝰ oim moderatoꝛẽ ma gnificare libebit· Pulcre omnino petrus apl̃us filium pditõnis i lo cum suum abisse testatus est q̃ in aere crepuerit medius aerearum collega protestatũ:vtpote quẽ ve ri dei et veri pariter hominis·q̃ de celo venisset opaturus salutez in medio terre·huius inquã proꝺi toꝛem nec celuꝫ recipet:nec terra sustineret·⁊taq; oculis tuis consi derabis:et retributõem petrõꝝ

videbis · Primo quidem ob tuam
euasionem·secūdo ob oīmodam
securitatē :tercio q̄ ob oparatō
nem·quāto ob ipi⁹iusticie pfectā
emulatōnem · Erit enī iam tūc nō
misericordie ꝑ iudicij tp⁹·necvlla
oīmo credenda est erga impios
futura illic miseratio:vbi necvlla
sperāda est correctio·Procul erit
hūane infirmitatis ista mollicies:
qua tamen interimp tpe caritas
vtitur ad salutē·amplissimo quo·
dam videlicet expāse sagene finu·
et bonos⁊ malos colligēs piscef:
id est affectus iocūdos pariter ⁊
molestos·Verū hoc quidē in ma·
ri·Nā in litore solos eligit bonos:
sic videlicet cum gaudētibꝰ:ut ex
hoc iam cū flentibꝰ flere nō possit
Alioquin quō in nobis iudicabit
hic mūdus·misi hui⁹ tenere affe·
ctōnis oblitī· introductiq̄ fueri·
mus in cellā vinariā ·scdm eū qui
dixit introibo in potentias dñi:do
mie memorabor iusticie tue solꝰ·
Nec modo q̄dem obiterare pmitti
mur psonā paupis·aut misereri ei
in iudicio:sed cum molestia licet·
cohercendus eiusmodi pietatis
affectus:⁊ eq̄tatis est dictāda sē
tentia · Quantomagis vbi nulla
animi colluctatio·vbi nulla pote
rit subintrare molestia:oportet im
pleri q̄d dictū est· absorpti fūt iū
cti petre iudices eorū · Absorpti
plane in affectū iusticie :et petre
soliditatē cui iuncti sunt imitātes
Iuncti inquit petre: quā pfecto
solam vt sequerētur·oīa reliq̄ ·
runt·Nempe hoc est quod inter·
rogāti petro quid nam acceptu·
ri eēnt·petra ipa respōdit · Cū se
derit filius hoīs in sede maiestatis
sue:sedebitis et vos sup sedes duo
decim iudicantes duodecim tribꝰ
israhel·Nec q̄ pphēta pronūciās
ait·Dñs ad iudiciū veniet cū sena
toribꝰ ppli sui·Tu ne putes flexi
bile quippiā inueniendū in iudici
bus iunctis petre ·Qui adhereat
deo aplus ait·vnus spūs est:quit
petre·iūgitur lapis vnus·Ad q̄d
sane pphēta non immerito suspi·
rans·michi inquit adherere deo
bonū est · Ita ergo absorpti sunt
iuncti petre iudicef eorū · O fami
liaritatis gratia o honoris culmē:
o fiducie priuelegiū:o progati·
ua securitatis pfecte · Quid enī
tam pauēdum·quid tam plenum
anxietatis ⁊ vehemētissime sollici·
tudinis excogitari potest:q̄p iudi
cādum astare illi tam terrifico tri·
bunali·et incertam adhuc exspe·
ctare sub tam districto iudice sē·
tentiā: Horrendum est ait aplus
incidere in manus dei viuētis· Iu
dicemur interim fres:et terribilē
illam exspectatōez pūti studeam⁹
declinare iudicio · Non iudicabit
deus bis idipm·Sane vt quorūdā
peccata· sic et quorūdā stu·
dia bona manifesta sunt p̄ceden·
tia ad iudiciū:vt illi quidē non ex
spectātes sentētiam:pprio statim
pondere criminum in tartara de·
iciantur:isti vero e ragione para
tas sibi sedes tota libertate spiri·
tus sine vlla cunctatōne cōscēdāt
Felix pauptas vlūtaria omnia
relinquentiū:et sequētium te dñe
ihesu · Felix plane q̄ tā securos ·
imo taz glorioſos faciat in illo sin
gulari fragore elementorū:et in
illo tremendo examine meritorū :
in illo tāto discrimine iudicioruz·
Iam vero audiam⁹q̄d ad tantas
pmissiones deuota et fidelis anīa

respondeat: ne forte aut diffidere aut secus ꝙ̄ oporteat fidere videatur. Quoniã tu es mḗt dñe spes mea. Quid tã sobrie: q̄d tã pie poterat dici? Sz nec aliud huic vbo videtur posse ouementius responderi: ꝙ̄ quod sequitur. altissimuz posuisti refugiuz tuũ. Ceterũ ignoscite nobis frēs: hodie q̄ promisse etiã terminos breuitatis paulo minus excessisse videm̃.

Sermo. ix. vñ sup̃.

Tiam fratres hodie aliquid audiam? de promissione patris: de expectatõe filiorũ: de fine hui? nr̃e pegrinationis: de mercede laboris: de fructu captiuitatis. Et q̄dẽ dura omnino captiuitas. nõ modo illa cõmunis quã ex ipa iam cõditione generis toleramus humani: ꝙ̄ q̄ quã wolũtates mortificare proprias. etiã perdere ꝓprias in hoc mũdo animas festinantes: in hos tam rigidos cõpedes disciplime. in hũc tam grauis penitẽtie carcerem dedimus nosmetipos. Miserãda fuitus plane: sed si coacta: sed si non spõtanea videt̃. Nũc vero cum wolũtarie sacrificetis deo: nec ingerat̃ vlla mi p ipam wolũtatem violentia wolũtati: pfecto aliquid i causa est. Illud puto aliquid: quo mai? aliquid esse nõ potest. Anvero plangẽdum videt̃ quãlibet magnũ. quãlibet laborio sum quod propter eum fiat? Et si magnitudo ipa laboris interdum forte extorqueat compassionem: ꝙ̄ multomagis cause cõsideratõ exigit ogratulatõem. Quid ꝙ̄ bona oĩa nõ modo propḗ euz ostat fieri: ꝙ̄ p eum. Deo? eni est q̄ opatur in nobis et velle et pficere pro bona voluntate. Ipse ꝙ̄ actor: ipe remunerator operis: ipe remuneratio tota vt fũmuz illud bonũ cui? nimiruz tam pfecta est simplicitas in seipso duplex quodãmodo videat̃ in nobis causa bonorũ: et effectiua scilicet et fmal. Bene ergo dilectissimi: ꝙ̄ in hijs oĩbz tam mltis laboribz vestris. non modo subsistitis sed etiã superatis: propter euz qui dilexit vos Anvero non p eum? Et manifeste. Sicut enim abũdant ꝓ xp̃o tribulatões vestre ait apls: ita abundãt etiã ꝺsolatões vestre p ipsum. Vsitatus sermo. cõmunis ꝛmo. ꝓpter deũ: ꝙ̄ plane vbi nõ vacue dicitur. pfũdissimus sermo. Crebro sonat in ore hominũ: etiaz a quorũ corde longe ꝓbatur. Omnes sibi ꝓpḗ deũ p̃stare postulãt: ꝓpter deũ flagitant sibi subuenri. Facile quoq̄ ipa petũtur propter deũ qué tamen nõ sunt secũdum deum: tid sibi fieri quis obsecrat ꝓpter deũ: magis autẽ forte contra deũ. Ceterũ viuus plane t efficax ꝛmo: vbi non perfũctorie. nõ vsurpatorie. non velut quodaz vsu loquẽdi. vel arte psuadẽte: ꝙ̄ ex pinguedine vt dignũ est deuotionis. et pura animi intentõe procedit. Nempe et mũdus transit t concupiscẽtia eius: nec satis vtilit̃ posita aut stabilita firmiter. vel cadẽte eo q̄p eo facta sũt videbunt̃ Vbi eni causa ipa deficiet: quõ nõ oĩa q̄q̄ que ei videbãtur immixta pariter euacuabũtur? Propterea denicq̄ et qui in carne seminãt de carne habẽt metere corruptõez: quo vidlicet oĩs caro fenuz et gloria eius tanq̄ flos fem: t vbi fenũ aruerit florẽ q̄q̄ mirabilommul

cadere fit neceſſe. Solus qui ē cauſa intēficiens eſt: nec flos Feni: ꝙ verbū dñi manet in eternū. Demq celū inquit ⁊ terra trāſibūt: verba aūt mea nō tranſibūt. Prudēter itaq dilectiſſimi ⁊ vtilit elegiſtis ꝑpter verba labioꝝ eius cuſtodire vias duras: illic ſeminātes vbi ne minima q̄dē porcioveſtri ſeminis valeat depire. Sane qui parce ſeminat: nō quidē non metet. ſed parce metet. Nempe qui metit mercedē accipit: ⁊ ſcim9 quis ꝑmiſit ne euz quidē qui ꝑ noie ſuo calicem aque frigide dederit ſciēti: mercede ꝑpria carituru. Nūq̄d tñ in qua menſura menſus fuerit ſibi quoq remetietur: aut in reꝯbutōe equabitur ei qui nō aquam porrigens ꝙ ſanguinē fundens. ꝑ pmatū ſibi biberit calicem ſaluatoris. Non eſt hic calix aque frigide: ꝙ calix mebrians q̄ꝑ precla⸗rus: calix vini meri. et quidē plen9 mixto. Solus enī merū habuit vinum dñs meus ihūs: qui ſoluſ pfecte mūdus. ⁊ ſemp etiā poteſt facere mūdū de immūdo cōceptum ſemine. Solus plane merū habuit vinū: qui nimirū et ſecūdum diuinitatē ſapiētia eſt: vbiq attigēs ꝑpter mūdiciā ſuā. et nihil inquinatum cadit in eum: ⁊ ſecundum hūanitatē pctm̄ nō fecit. nec inuētus eſt dolus in ore eius: ſolus nō debito conditōis guſtauit mortem. ſed ſue beneplacito voluntatis ſane non ob ꝑpriam vtilitatez bonoꝝ enī nr̄oꝝ nō eget: ꝙ nec tanq̄ꝑ retribuens nobis gr̄am ꝑ gratia: q̄ non aliter ꝑ amicis mortuus eſt mſi acquirēdis. videlicet vt amicos faceret ex inimicis. Cū enī adhuc inimici eſſemus: reconciliati ſumus deo ꝑ ſanguinez filij ſui. Aut potius ꝑ iam amicis: et ſi nondū quidē amātibꝰ: ſed tamen iaz amatis. In hoc eſt enī gratia: nō quaſi nos dilexerim9 deum: ſed prior ipe dilexit nos. Vis noſſe q̄ꝑ longe prior? Bñdictus deus ⁊ pater domini nr̄i ihu xp̄i ait apls: qui bñdixit nos in oī benedictō ne ſpūali in celeſtibꝰ in xp̄o: ſic elegit nos in ipo ante mūdi conſtitutionem. Et poſt pauca: gratificauit nos m̄at in dilecto filio ſuo. Quomodo ergo non dilecti iam tūc in illo: quādo electi in illo? Quō naz ei grati: i quo gratificati ſum9? Sic ergo xp̄us ſecūdum tpus quidem ꝑ impios mortuus eſt: ſcdm p̄ deſtmatōnē aūt ꝑ fratribꝰ ⁊ amicis. In hijs ergo oībꝰ merū eſt vinum ipius equidem ⁊ ſolius: vtine quiſpiam ceterorū p̄ſumere audeat nō eſſe quod ſibi ꝑpoticum illud aptetur: vinum tuū mixtuz eſt a qua. Primū q̄ nemo interim mūdus a ſorde: nemo gloriari poſſit oīno ſe caſtū habere cor: deinde q̄ mortis debitū pſoluāt quā dog neceſſe ē: tercio q̄ ponētes ꝑ xp̄o animas. hoc ſibi cōpendio vitā mereātur eternā: ſed ⁊ ne eis ſi ipius erubeſcerēt teſtimoniū: q̄rto q̄ ꝑrogate ſibi et gratis exhibite tāte dilectōm. imparē minis exiguāq rependāt. Attñ ne hoc mixtū qui ſine mixtura eſt dedignatur: adeo ut fiducialiter apls dicat: implere ſe q̄ deſūt paſſionū xp̄i in corpe ſuo. Sit ergo licet electis pariter oībꝰ vnus idemq denariusvite reddēdus eterne: ⁊ in ipa tñ ſic ſtella a ſtella differt in claritate. et alia claritas ſolis. alia claritas lune. alia ſtellarum:

fic erit ⁊ resurrectio mortuoꝝ: ⁊ quāuis domus vna diuerse tamen in ea sunt māsiones: vt videlicet ꝙn tum quidē ad eternitatē et sufficientiam· ⁊ qui parū non minorat· et qui multū nō abūdet: quantūvero ad emīnētiā ⁊ discretōem meritorū vnusquisq; accipiat scdz suū laborē: ne quid omīno pereat qđ in xpo fit semīnatū. Hec autē dicta sūt frēs: vt illius tam spūalis responsi quod hodie nobis confidarandū est grā cōmendet. Tu tu es dne spes mea. Quicqđ igitur agendū sit· quicquid declmādum: quicqđ tolerandū: quicqđ optandum: tu es dne spes mea. Hec vna mihi oim̄ pmissionū causa: hec tota ratio mee exspectatōis. Pretendat alter merituz· sustinere se iactet pondus diei et estus: ieiunare bis in sabbato dicat: postremo non esse sicut ceteros hoim̄ glorietur: mihi aūt adhere deo bonū ē: ponere in dño spem meam. Sperent in alijs alij: Forte hic in scientia literarū· hic in astutia seculi. ille in nobilitate· ille in dignitate· ille in alia qualibetvanitate confidat: ꝓpter te oīa detrimēta feci· et vt stercora arbitror: qm̄ tu es dne spes mea. Sperēt q̄ volunt in incerto diuitiarum: ego neuero in ipa quidē nisi abs te victui necessaria spero· mirum verbo tuo confidens: in quo abieci oia. Querite p̄mū regnū dei et iusticiā eiꝰ: et oīa adicietur vobis. Nepe tibi derelictꝰē paup: orphano tu eris adiutor. Si mihi premia ꝓmittūtur: p te obtinenda sperabo. Si insurgit aduersū me prelium· si seuiat mūdus· si fremat malignus: si ipa caro aduersum sp̄ūm cōcupiscat: in te ego sperabo. Fratres hoc sapere ex fide viuere est: nec alius ex sentētia dicere pt· qm̄ tu es domine spes mea: nisi cui intus sit pluasum a spiritu· vt quemadmodum monet ꝓpheta iactet cogitatū suum in domino: sciens ꝙ enutriendus sit ab eo iuxta illud quoq; petri apostoli: omnē sollicitudinē vram̄ piciētes in euz: ipi eni cura est de vobis. Vt quid enim si hec sapimus· vt quid cūctamur abicere omino spes miseras· vanas· mutiles· seductorias: et huic vni tam solide· tā pfecte· tam beate spei· tota deuotōe animi· toto feruore spūs inherere? Si quid illi impossibile· si quid vel difficile est: querere aliud i quo spores. Sz verbo oia potest. Quid facilius dictu? Attamē ne huiusmodi dictum intelligas nolo. Si decreuerit saluare nos: cōtinuo liberabimur: si viuificare placuerit vita in voluntate eius est. Si premia eterna largiri· licet ei quod vult facere. An vero de facilitate iam non dubitas: sed ipa tibi est fiducia voluntas? Plane et vtilitatis testimonia credibilia facta sūt nimis. Maiorem hac dilectōnem nemo habet: ꝙz vt animā suā ponat quisꝙ amicis suis. Demiq; qui in se sperāti defit illa maiestas: que tam studiose monet in se sperari? Plane nō dereliquit sperātes in se Adiuuabit eos ait et eruat eos a pctōribus: et saluabit eos. Quares? Quibus meritis? Audi quid sequit. Quia sperauerūt in eo. Dulcis causa: attamen efficax: attamen irrefragabilis. Nimirū hec est iusticia sed que ex fide est: nō ex lege De quacumq; tribulatōne inquit

clamauerint ad me et exaudiam eos. Ecce numera tribulationes: secūdum multitudinē earū. consolationes eius letificabūt aiam tuā. dūmodo ad aliam nō cōuertaris: dummodo clames ad eum. dūmō speres in eum: nec humile aliquod vel terrenum: sed altissimū ponas refugiū tuū. Quis sperauit in eo: et confusus est? Facilius est celū et terram transire: q̄ verbum eius euacuari. Altissimum inquit posui sti refugium tuū. Non accedet iniquus tēptator: non calūniator ascēdet: nō pessimus ille fratrū accusator attinget. Nempe ei dicit̄ hoc recolite psalmi p̄mordia: ei dicit̄ qui inspectōne altissimi cōmoratur: illuc refugiens a pusillanimitate spiritus et tēpestate. Nuc quidem duplex est necessitas fugiendi: videlicet et foris pugne: et intus timores. Minus enim fugere oportet. sed interior magnanimitas exteriores tumultus viriliter sustineret: vel exteriori trāquillitate. pusillanimitas p̄pria fouere tur. Altissimū ait posuisti refugiū tuū. Sepe illuc fugiamus fr̄es mu nitus est locus: nullus ibi timetur hostis. Vtinā magis semp ibi sed manere liceret: sed non est hoc tēporis huius. Quod modo refugium est: q̄nq̄ habitaculū erit. et habitaculū sēpiternū. Interim sane et psistere si nō accedit̄: frequenter tamen est recurrendum. Nempe ad oīem tribulatōem ad oēm dēmq̄ cuiuscūq̄ modi necessitatē apta est nobis vrbs confugii: sinus matris expansus est: pata sūt foramina petre. patent viscera misericordie dei nr̄i. Hoc refugium q̄ declinat: nihil mirum si effugere non meretur. Jam quidē fratres que dicta sunt ad expositōem versus huius videnē posse sufficere. si dixisset p̄pheta. q̄m in te sperauit: sicut in alijs psalmis quibusdā inuenitur. Ceterū quod dicit tu es dñe spes mea. Forte amplius aliquid sonat et sublimius: quod videlicet nō modo in eo speret. ꝛ eū Cōuenientius siquidē spes nr̄a dr quod speram? q̄ in quo speram? Sūt aūt forte nonnulli qui a domio obtinere tpalia seu spiritualia q̄libet cōcupiscūt: ꝛ pfecta caritas solum sitit quod sūmum est: tota desiderij vehemētia clamās. Quid enī mihi est in celo: et a te quid volui sup terrā? Deus cordis mei: et pars mea deus in eternū. Pulcre nobis vtrumq̄ paucis verbis hodie ieremie p̄pheta lectō commēdauit. Bonus es domine sperātibus in te: anime querenti te. Vbi sane et ipam numeri discretōnem prudēter aduītē ē: q̄ sperātes q̄dē in eo pluraliter dixerit: q̄d ꝛ vi deatur cōmune multorū: querētē vero eum singulariter. q̄ singularis sit puritatis. singularis gr̄e. singularis pfectōnis: non mō mihi sperāe mihi ab eo: ꝛ mihi querere mihi eum. Quod si bonus illis: quāto magis istis? Merito p̄mde querēti illum aie respondetur. Altissimus posuisti refugium tuum. Neq̄ enim sic deum sentiens ania. aut cū petro ei in terreno monte facere tabernaculum: aut cum maria de inceps eum tangere vult in terra: sed plane clamat. Fuge dilecte mi: assimilare capree hinnulo q̄ ceruorum sup montes bethel.

Audiuit enim dicẽtem·Si diligeretis me gauderetis vtiq; quia vado ad patrem :quia pater maior me est·Audiuit dicẽtem·Nolí me tãgere nõdum enim ascendi ad patrem:et celestis iam nõ ignara cõfilij·clamat cum apostolo·Et si cognouimus xp̃m secundũ carnez : sed nunc iam non nouimus·Super montes inquit bethel:super oñez videlicet potestatem et principatum:super angelos et archangelos cherubin quoq; et seraphin · Neq; enim alij sunt mõtes domus dei qđ sonat bethel:plane in dextera patris vbi iam nõ sit pax maior eo:in dextera altissimi coaltissimum apprehendere concupiscẽs· Hec enim est vita eterna fratres vt patrem cognoscamus verum deum:sed et quez misit ihesũ xp̃m verum nihilominus et vnum cum eo deum·super oñia benedictum in secula·Amen·

Sermo·x·vñ sup̃·

Et nostra ẽ·nec noua nob sed nota omino sentẽtia · In precipuis quibusq; ptibus nostre fidei·quid nõ sit·q̃ qđ sit:et scire posse facilius·z piculosũ ignorari·Idem sane et spei nõ incõuenienter tribui posse viderur Longe enim facilius mens humana tantorũ expta malorum :quibo sit caritura q̃ quibo perfruitura comprehendit· Nempe germana fidei speiq; cognatio est:vt quod illa futura credit· hꝫ sibi incipiat sperare futurum· Merito proinde apostolus fidem sperãdarũ rerum substantiã esse diffinit:q̃ videlicz z non credita nemo sperare:non plus q̃ sup̃ mane pñ:gere possit · Dicit ergo fides·parata sunt magna z inexcogitabilia bona a deo fidelibus suis:dicit spes· mihi illa seruantur : nam tercia quitẽ caritas curro mihi ait ad illa·Ceterũ vt iã memi difficile omino ã etiaz impossibile est illorum qualitatez inuestigare bonorum:nisi cui forte iuxta illud apostoli que oculus non vidit·nec auris audiuit· necsi cor hominis ascendit·que preparauit deus diligentibus se:reuelauit ipse per spiritum suum· Sane quã tũlibet perfectus in carne adhuc mortali degẽs :nisi enim esset hic quedam vt ita dixerim imperfecta perfectio· non diceret apostolus·quotquot perfecti sumus idipsum sentiamus:idipsum profecto quod promiserat non quasi iã acceperim·aut iam perfect9 sim · etiam paulus ipse necesse est fateatur·quia nũc cognosco ex parte·Et item·videmus nunc per speculum et in emigmate:tunc autez facie ad faciem· Quod ergo homini interim noscitur capabilius: sane pia et deuota inculcatõe amplius cõmendatur·Proprium enim est afflictorum vt molestijs eximi summam reputent felicitatem:et carere miseria:summam beatitudinem arbitrẽtur· Vnde propheta in psalmo·conuertere inquit anima mea in requiem tuam quia dominꝰ bñfecit tibi:necvlla tamẽ felicitas collata munera enumẽat: sed adiũgit·Quia erupuit aiam meam de morte:oculos meos a lacrimis:pedes meos a lapsu·In qđ vbis patẽter indicat q̃ta sit reqes·

quãtaqꝫ dñi beneficia· videlicet a tribulatõmbus et periculis libera ri· Cui pfecto sentẽtie illud ꝙ qđ de psalmo nonagesimo qđ hodie nobis tractãdũ est simile inuenĩ Non accedat ad te malũ: et flagellũ non appropinquabit tabernaculo tuo· Est aũt versus ipsius quãtũ nos capimus facilis intelligentia: ad quã forte ex vobis iaz aliqui ꝓuolarũt· Neqꝫ enĩ tam rudes estis aut spũalis studij taz expertes: vt non facilime inter vos et tabernaculavra: et rursũ inter id qđ malũ ⁊ flagellũ đr discernatis· Nam ⁊ apl̃s sane audistis docentem· cum iam bonũ certamen certasset: volocem fore dispositionem tabernaculi sui· Sz quid ego apl̃i vba mẽorior? Quasi vo ignorare possit miles tabernaculũ suũ: aut exemplo docendus sit alie no· Videm⁹ sane nõnullos tabernacula sua in turpissime captiuitatis domicilia cõmutasse nec militare in hijs· ꝫ miseraz gerere fuitutem· Imo vero qđ oĩmo ridiculũ est sic errãt aliqui: et in tãtã obliuionem et spũalem freneſi deuenerũt: vt mihi sese aliud putare ꝙ suuz hoc exteri⁹ tabernaculũ videãtur· Quid enĩ aliud: ꝙ nõ modo dei ꝫ et sui ignorãtiã habent· qui tanꝙ mortui a corde oẽm insumũt operã suã circa carnẽ sic intẽdẽtes tabernaculo suo ac si nũꝙ putẽt eẽ caſuram? Veruntñ cadat neẽe est: atqꝫ id quidẽ in breui· An nõ seipsos nescire videtur· q̃ sic dediti sũt carni ⁊ sanguini ac si oĩmo nihil aliud ꝙ cãnẽ solũ se esse reputẽt: sic inuano accipiẽtes anias suas· tanꝫ prorsus ignorẽt aias se habere? Si separaueris preciosũ a vili ait dñs tanꝫ os meũ eris: Hẽ si solerter discreueris inter exteriorẽ interioremqꝫ substãtiã: vt nõ plus tabernacko tuo timeas a flagello· ꝫ tibi ꝑi a malo· Hoc enĩ malũ est· Vñ đr declina a malo: ⁊ fac bonũ· Hoc malũ qđ sua quidẽ anima aiaz priuat: qđ sepat inter te⁊ deũ: ut eo regnãte tanꝫ corpus sine aia· sic fit anima sine deo: plane mortua in semetipa: instar vni⁹ eorũ quos tanꝫ sine deo in hoc seculo fuisse apl̃s memorabat Nec sane dixerim vt vel ipaz odio habeas carnẽ tuã· Dilige eã tanꝫ tibi datam in adiutoriuz et ad eternã beatitudinis consortiũ ꝓparatã· Ceterũ sic amet anima carnem: vt nõ ipa in carnez transisse videaẽ: dicaturqꝫ ei a dño· nõ permanebit spũs me⁹ in hoie· q⁊ caro est· Diligat aia carnẽ suã: ꝫ multomagis suã ipius aniam seruet: amet adã euã suaz: ꝫ nõ sic amet: vt voci eius pl⁹ obediat ꝙ dei· Demũqꝫ ne ipi quidẽ expedit sic amari: vt videlicet cui interim cauet a flagello pne correptõis thesaurises irã eẽne dãnatõis· Gemmia viperaꝝ ait iohãnes· q̃s demõstrauit vos fugere a ventura ira? Facite dignos fruct⁹ pnie· Ac si eui dẽti⁹ loqreẽ· Appĥẽdite disciplinã· ne qñ irascaẽ dñs: fustimetevirgã corripientẽ: ne sẽtiatis malleũ deterentẽ· Nuõ dicũt nobis carnales hoies crudelis est vita vra: nõ parcitis carnivre? Esto: nũc parcimus semini· In quo ei magis parcere poteramus? An non melius est illud renouari et multipliciari in agro: quam in horreo putrefieri? Deu computruerunt iumẽta in stercore suo· Sic vos par-

ctis carni vestre? Simus nos cru-
deles interim nō parcendo: at vos
plane parcendo crudeliores. Siq̄
dem etiā nūc caro nr̄a requiescit i
spe: videritis vosipi quid ignomi
nie interim vr̄a fustineat: quid mi
serie eā maneat in futurū. ¶Nō ac
cedet ad te malū: z flagellum nō
approprquabit tabernaculo tuo
Hic duplex est stola: z gemma q̄
dam immortalitas cōmendatur.
Vnde enī mīsi ex sepatōe anime z
corpis mors p̄cedit? Inde est: q̄
mortuū corpus examine noiatur
Vñ autem sepatio hec mīsi ex fla
gellis p̄nt̄ibꝫ. ex qualibet doloris
vehemētia: ex ipīq̄ corpis corrup
tione. ex pena peccati? Merito
timet p̄inde et odit flagellū caro
nr̄a quo mimirū ab ipīq̄ anime tā
delectabili honorabiliq̄ cōsortio
amarū mimis diuortiū patiaē. Ce
terū interim quidē donec reuoce-
tur. velit nolit fustineat illud ne
cesse est. Expedit aūt sic tolerare
vt p̄rsus euadas: et flagellū dem
ceps nō approprquet tabernacu
lo tuo. Jam vero ut supra memi-
nimꝰ. et incessanter ouemit memi-
nisse: vera aievita dꝰ est: z inter
hec q̄ sepat malū: ꝫ malū aie: qđ
nō est aliud q̄ petīn. Eya frēs nu
gari libeat: ociositatibꝫ indulgere
delectet? ¶Mimirū gemmo ꝭ pen
timovico. q̄ duplicē nob auferant
vitā: alterū corpis alterū cordis.
quid mīsi secū dormiamꝰ: mīsi qđ de
negligētia in grauiori piculo nō
tam securitatis ē. q̄ desperatōnis
indiciū? Et quidē optādū nob ab
vtroq̄ liberari: ꝫ cauēdū sane in-
terim petōr q̄ peccati pena. et eo
studiosiꝰ a malo q̄ a flagello de
clinandū: quo pniciosiꝰ z omīno i-
felici? fit a deo aiam q̄ a corpe se
pari. Sane vbi p̄fus de medio fa
ctū fuerit oīe petīn. causa quidē
oīmo sublata. ne ipe q̄ dēmceps
manebit effectus: ut quō accede-
re iam ad te malū oīmo nō pote
rit. sic nec flagellu quidē valeat
approprquare tabernaculo tuo:
q̄ vicz tam longe fit ab exteriori
hoie quelibet pena. q̄ longe fue-
rit culpa ab interiori. ¶Neq̄ enim
aut nō erit in te malū. aut flagel
lū in tabnacko tuo: ꝫ nō accedet:
nō approprquabit. Siq̄dem ē offi
cerare hoies in q̄bꝫ petīn nō mo-
do habitat ꝫ et regnat: nec iā p̄xi
mū magis aut magis intimū pos
se eēvidēt: mīsi forte cū sic dñabit̄
eis: ut nīsi mō dēmceps valeat nō
dñari. Est aūt z alios inuenire in
q̄bꝫ quidē adhuc māet petīn ꝫ iā
nō dñatur aut p̄ualebit in eis: e-
uulsus: deiectū. ꝫ nō p̄fus eiectū.
Cōstat sane ab initō nō fuisse sic:
et in parētibꝫ p̄mis añ primā illā
mādati p̄uaricatōnē nō mō nō re
gnasse petīn: ꝫ nec fuisse quidez.
Attīn quodāmodo iā tūc q̄ve illis
fuisse videtur: qđ tam facile p̄sua
sum est: qđ tā festināter intrauit
Quid vero aliud āmonebat q̄ et
ipam q̄ peccati penā z si necdū in
esse corpibꝫ. iam tīn velut p̄ foribus
esse. q̄ dixit: in quacūq̄ die come-
deritis de ligno sciētie bon̄ z mali
morte moriemini? ¶Felix p̄inde ex
spectatio. z bta spes nr̄a. quoruz
tam lōge glorioso futura est re
surrectō q̄ fuerit p̄ma oditio: vt
nec ekpa oīmo nec pena. nec ma
lum scilicet nec flagellum aut re
gnet aut habitet: aut regnare
aut habitare iam possit aliquādo
in animabꝫ seu in corpoibꝫ nr̄is.

Non accedet inquit ad te malus : et flagellū non approprīquabit tabernaculo tuo. Nempe nil tam remotū: ꝙ quod adesse vltra nō potest. Sed qđ agim⁹ frēs? Vereor deprehendi. Nempe horas hāc magnus ille et cōmunis abbas nr̄ et vr̄ nonnunquā admonū ꝑ opi manuū noscitur assignasse. Puto tñ ignoscet facile: pr̄tīz nō imēor religiose fraudis illi⁹ qua romānus olim tribus annis ei in specu posito pie ministrauit. Pie siquidē vt legim⁹ patris fīi oculis furabaē horas: et quē sibi subripere ad mādducandum poterat certis diebus bñdicto panē ferebat. Et ego q̄dem non dubito fratres pluribus qui inter vos sūt. abūdantiorem spūaliū deliciarū suppetere copiā: ꝙ qđ vobis cōmunico: non subripio mihi. Nunquam et securius. et suaui⁹ quicquid illud sit qđ dominus donat: sumo vobiscū. Nec enī alimonia hec distribuēdo minuiē: ꝙ poti⁹ augeē ministrādo. Verum tamē ꝙ aliqñ vobis loq̄mur pr̄eē osuetudinē ordinis nr̄i. nō nostra id agim⁹ p̄sūptōne: ꝙ de vōlūtate venerabiliū fratrū et coabbatum nr̄oz: q̄ id nobis eē iūgūt. qđ e ñ sibi quidē passim nolūt omnino licere. Nēpe aliā mihi rationē: ⁊ singularē nc̄itatē esse nouerūt. Neq enī modo loq̄rer vobis: si possez laborare vobiscū. Illud forte vobis efficacius verbū foret: ꝙ ⁊ cōsciētie mee magis acceptū. Ceterū qñ id mihi peccatis meis exigētibus. et onerosi huius vt ipi scitis tam multiplici infirmitate corporis ⁊ ipa q̄ tpis nc̄itate negaē: vtinā dicēs et nō faciēs in regno dei vel minimus merear inueniri. Amen.

Sermo. ix. vñ sup.

Criptū est ⁊ veraciter scr̄ptū: q⁹ miserie dei ꝙ osupti nō sum⁹: ꝙ nō tradidit nos in man⁹ inimicoz nr̄oz. Vigilat sup nos intēsus puigilq̄ ille singularis clemētie oculus: nō dormitat qui custodit israhel. Id quidē necesse. Non enī dormit neq̄ dormitat qui impugnat israhel Et sicut sōllicitus nr̄i et ipi cura ē de nobis: sicut ille sollicitus est vt nos macet et perdat: ⁊ vna ei cura. ne forte qui auersus est reuertatur. Nos autem aut non attēdimus aut min⁹ attendimus reuerentiam p̄fidentis. ptegētis custodiam. bñficia largientis: ingratigr̄e imo tā multiplicib⁹ gratijs: quib⁹ p̄uenit nos. ⁊ subuenit nob Et nūc quidē p sei p̄m implet spūs dozib⁹ aias nr̄as: nūc p angelos visitat. nūc p hoies instruit: nunc etiā osolaē et erudit p scr̄pturas. Nunquā enī scripta sunt ad nostrā doctrinā scr̄pta sūt: vt p paciēc ⁊ solatōz scr̄ptuar̄z spē habeam⁹. Bñ ad doctrinā: vt p pacientiam speremus. Siq̄dē vt alibi scr̄ptū ē: doctrina viri p pacientiā noscit̄. Sz et patiētia pbatōez opaē: pbatio vero spez. Quid nos sōli nob obstim⁹: qđ sōli negligimus nosipos? An ideo dissimādū nob: q⁹ndiq̄ subuenit̄ nob. Imo vo ꝑcea studiosi⁹ vigilādū nob. Neq enī taz magna p nob in celo piter ⁊ in tra sollicitudo gereē: si nō magē nob in cūbē nc̄ita⁹ videē: nō tā mltiplex nob custodia: nisi ob mltiplices insidias poneretur. Felices prosnte frēs nostri q̄ iā liberati sunt de laqueo venantium: qui de taber

naculis militantia · ab aeria qui s
escentiu transierunt: malorū timo
re sublato · in spe singulariter cō=
stituí · Vm iustorum imo vniuersi
tati dicitur · Nō accedet ad te ma
lum: et flagellū nō appropinqua =
bit tabernaculo tuo · Sane consi =
dera non ad hoiem qui scm̄ car=
nem viuit: ꝫ ad eum qui in carne
degens scm̄ spūm ambulat · hāc
fieri p̄missionē · Siquidē nō est di
stinguere inter illū et tabernacu=
lum illius · Cōfusa in eo sūt oīa:
tangp̄ in filia babilonis · Demq̄
eiusmodi hō etiā caro est: nec in
eo spiritus manet · Vbi aūt nō fue
rit spūs bonus: qñ deerit malum ?
Porro vbi malū: flagellū q̄ ap =
propinquet necesse est · Semp enī
malū pena comitat̄ · Non accedat
ad te malū: ⁊ flagellū non appro
pinquabit tabernaculo tuo · Mag̃
p̄missio: ꝫ vnde id sperare licet ?
Nuō malū ⁊ flagellū euadā · quo
modo effugiā: quō elongabo · vt
non appropinquet mihi ? Nuo me
rito: qua sapientia: q̄ virtute ? Nām
angelis suis māduuit de te: ut cu
stodiant te in oīnibus vijs tuis · In
quibus oīnibus vijs ? Nuibus declinas
a malo: q̄bus fugis a ventura ira
Multe sunt vie ⁊ genera multarū
viarū: magnū p̄fecto piculū via=
tori · Nuā facile in multarū occur
sum errabitur in via sua: qui via=
rū discretōe caruerit · Nam neq̄
angelis māduatū ut in oīnibus vijs
custodiant nos: ꝫ in omnibus vijs
nostris · Sunt aūt a quibus: ⁊ in q̄
bus oporteat custodiri · Scrutem̄
p̄inde vias nr̄as fratres: etiā viaſ
demonū · viaſ q̄ beatorū spirituū:
et vias dñi inuestigemus · Et qui
dam sup me quod incipio: ꝫ adiu=
uabitis oratōnibus vr̄is ut apiat
mihi thesaurū intelligētie sue: et
voluntaria oris mei bñplacita fa
ciat sibi deus · Vie igitur filiorum
adam: in necessitate et cupiditate
vsanē · Abstraq̄ siquidē ducim̄:
abstraq̄ trahimur: misi qvidem̄
magis vigeri necessitate: q̄p̄ tra=
hic cupiditate · Et necessitas quidē
spēaliter corpi tribuēda videtur ·
Nec simplex illa est ꝫ amfractus
habens plurimos plurimaq̄ di =
spendia: nā compendia pauca ad
modū · si qua tamen · quis hoim ne
sciat: q̄p necessitas hominū reuera
q̄p multiplex sit ? Nuis sufficiat ex
plicare ? Ipa nos erudit experien=
tia: ipa vexatio dat intellectum ·
In hijs quisq̄ docetur q̄p necesse
habeat clamare ad dñm: nō de ne
cessitate: ꝫ de necitatibus meis erue
me · Nec mō ab hac via necessita=
tis · sed ab ea q̄ que cupiditatis
est optabit educi: quisquis nō fue
rit dura aure monita sapientis excepe=
rit · Nuid enī ille ait ? A voluptatis
tuis auertere · Et itē · Post occupi
scētias tuas nō eas · Siq̄dez e duo
bus malis lōge melior̄ē in necitati
bus gradi: q̄p in cupiditate · Mul
tiplex illa: ꝫ ista amplior̄ oēz mo
dū: imo vltra oēm modū multipli
cior̄ inuenīt̄ · Res cordis ē ista cu=
piditas: ꝓterea tanto maior · qn
to aīa plus est q̄p corpus · Demq̄
hec sūt vie q̄ videtur hoibus bone:
ꝫ finē nō habēt: misi cū demergūt
in p̄fūdū infernī · Si inuenstiuaſ
hoim · illud q̄ cōsidera ne forte de
hijs dictū sit contritio infelicitas i
vijs eor̄: ut sit contritio i necitate: i
felicitas in cupiditate · Nuomō i
cupiditate infelicitaſ ? Id est non
felicitas vt putat̄ · Nuid enī si cui

Forte videt in terrena affluentia rerum felicitas arridere cupita? Eo ipso infelicior est: quo vehementius ipam p felicitate amplectit infelicitatem: aut magis immergitur ei et absorbetur ab ea. Ve filijs hoim ab hac felicitate falsa atq; fallaci: ve qui dicit quia diues sum et nullus egeo: cum sit pauper et nudus et miser et miserabilis. Et necitas quidq; ex infirmitate carnis: cupiditas ex cordis media et obliuione procedit. Idcirco alienum mendicat anima: p oblita sit comedere panem suum: propterea terrenis inhiat: p mimme celestia meditetur. Videamus et demonum vias. Videamus vt caueamus: videam? et fugiamus eas. Siquidem vie illorum presumptio et obstinatio. Scirevultis vnde id sciam? Considerate eorum principes: qualis ille est tales et domestici eius. Considerate viarum ipius principia: si non manifeste in immanissima statim presumptione prosilierit dicens. Sedebo in monte testamenti in lateribus aquilonis: similis ero altissimo. Quam temeraria: quamq; horrenda presumptio. Nunquid non illic ceciderunt omnes qui opantur iniquitatem. ex pulsi sunt nec potuerit stare? Propter presumptionem stare non potuerunt: propter obstinationem quod cecidit non adiecietvt resurgat. Ex hac namq; spiritus vadens: ex illa non redies est. Et mira quidem presumptio demonum: q non minus mira obstinatio est. q superbia eorum semp ascendit: propterea non est illis commutatio. Quia enim auerti noluerunt a via presumptionis: meiderunt in via obstinationis. Qua puer so et euerso sunt cor de filij hominum quicunq; sectantur vestigia demonum: ingrediuntur demonum vias. Nec enim tota aduersum nos spiritualium colluctatio nequiciarum est: vt nos seducat vt nos inducant in vias suas: ut deducant in eis: producat ad destinatum finem qui patus est eis. Fuge homo presumptionem: ne gaudeat de te inimicus tuus. Nempe in hijs maxime vicijs gaudet: in seipo experto difficile possis ab hac tanta voragine respirare. Nolo autem ignorare vos fratres: quo nam modo descendatur. imo cadatur in illas. Primus enim vt interim occurrit gradus descensionis huius dissimulatio est proprie infirmitatis. iniquitatis mutilitatis: dum sibi parcens. sibi blandiens. sibi persuadens homo aliquid se esse cum nihil sit: iam ipse se seducit. Secundus gradus: ignorantia sui. Vbi enim in primo gradu mutilia sibi confuerit psoma sancta foliorum. quid superest nisi vt vulnera tecta non videat: presertim cum ad hoc solum texerit ne videretur? Ex hoc tandem fit vt etiam alio reuelante vulnera non esse contendat: conuersus in verba malicie ad excusandas excusationes in peccatis. Atq; is quidem tercius gradus est admodum vicinus: imo contiguus presumptioni. Quid enim mali iam actitare vereatur: qui presumit et defensare? Ceterum difficile hic habebit in tenebris et lubrico: presertim cum non desit etiam angelus domini malus persequens et impellens. Ita q; quartus gradus vel quartum potius precipicium contemptus est: vt quemadmodum scriptura dicit. impius cum venerit in profundum

malorum contemnat. Ex hoc et de
inceps magis ac magis super eum
vrget puteus os suum: dum videli
cet eiusmodi animā contemptꝰ tra
dit impnie: impnia obstinatōne fir
mat. Hoc est iā pctm̄ qđ neq; in hꝰ
seculo neq; in futuro remittitur: qr
cor durum et indouratum nec timet
deū: nec hominē veretur. Qui sic in
omnibus suis adhaeret diabolo: ma
nifeste factus est vnus spiritus cū
eo. Et vie quidem hominū quas su
perius demonstrauimus. ipse fuit de
quibus dicitur. temptatio vos non
apprehendat nisi hūana: q quia hu
manū est peccare. Porro vias diabo
licas a natura hominis alienas esse
quis nesciat: nisi q in nōnullis ipa
sibi cōsuetudo induisse naturā videa
tur? Ceterū et si quorundā hominū
fit: nō humanū tn: ꝫ dyabolicū ē in
malo pseuerare. Que vero fuit san
ctorū angelorum vie? Profecto ille
quas vnigenitus enarrauit dicens:
videbitis angelos ascēdentes et de
scendētes sup filiū hominis. Ascen
sio igitur et descensio: vie illorum.
Ascensio ꝓpter se: descensio vel po
tius condescensio ꝓpter nos. Sic btī
illi spūs ascēdūt per otemplatōem
dei: descēdūt p cōpassionē tui: vt cu
stodiāt te i oibus viis tuis. Ascēdūt
ad vultū eiꝰ: descēdūt ad nutū eiꝰ:
qm̄ āgelis suis mādauit de te. Nec
tamen vel descendendo visione glo
rie fraudātur: quia semper vident
faciem patris. Puto et vias diuini
vultis audire. Multum presumere
videor si me illas promisero ostēsu
rum. Legi autem de ipso: quoniam
vocabit nos vias suas. Cui enim al
teri crederetur? Docuit itaq; vias
suas: cum aperuit labia prophete.
vt diceret. Vniuerse vie domini. mi
sericordia et veritas. Ita ad singu
los. ita ad omnes communiter ve
nit: in misericordia scilicet et verita
te. Vbi enim iam multa fuerit pre
sumptio de miseratōne sed obliuio
veritatis: vel vbi de veritate multa
desolatio nulla autem de memoria
misericordie consolatio: non fit vie
domini. Nam neq; veritatem tenet
qui misericordiam vbi vere est nō
agnoscit: nec vera esse sine verita
te misericordia pt. Itaq; vbi misse
ricordia et veritas obuiauerunt si
bi: ibi sese ē iusticia z pax osculāt:
nec is abesse potest cuiꝰ in pace fa
ctus est locus. Quanto audiuimus
et cognouimꝰ: siquidem patres no
stri annunciauerunt super hac co
pula tam felici misericordie et veri
tatis. Misericordia tua et veritas
tua fulceperunt me: ait propheta.
Et alio loco. Misericordia tua in
quit ante oculos meos est: z cōpla
cui in veritate tua. Sed et dominus
ipse de eo. Veritas mea z misericor
dia mea cum ipso. Sed considera e
tiam manifestos aduentus domini:
quē ad modū scilicet in eo qui iam
presumptus est misericordē teneas
saluatorem. Porro in eo qui in fine
promissus est: veracez fustineas re
tributorem. Nam et hinc forte vide
bitur dictum: quia misericordiam z
veritatem diligit deus: gratiam et
gloriam dabit dominus. Quamuis
z in priore quoq; aduentu recorda
tus sit misericordie sue et veritatis
sue domui israhel: et in posteriori li
cet iudicaturus sit orbem terre in e
quitate et populos in veritate sua:
non tamen futurum iudicium sit si
ne misericordia: nisi forte ei qui non
fecerit misericordiam. Nec sūt eter
nitatis itinera: de qbꝫ apud ꝓphaz

habes. Incuruati sunt colles mūdi: ab itineribꝫ eternitatis eiꝰ. Ad manum est vnde id facilime ꝓbare possim. Siquidem misericordia dñi ab eterno et vsqꝫ in eteruū: et veritas eius manet in eternum. Ab hijs itineribus incuruati sunt colles mūdi: superbi demones. principes mundi huiꝰ. tenebrarū haruꝫ. qui viam veritatis et misericordie nesciēt: neqꝫ meminerunt semitarum eius. Quid illi et veritati: qui mendax est et pater eius? Demꝫ habes manifeste de eo scptum. Qui in veritate nō stetit. Quā vere lōge fuerit a misericordia: etiā infelicta nobis ab illo miseria nr̄a testatur. Quando illevnq̄ misericors fuit: q̄ homicida ab initio erat? Postremo qui sibi nequaꝫ: cui bonus? Quā nequissimus ille sibi qui nunq̄ sup propria iniquitate dolet: nunq̄ sup ꝓpria dānatione cōpungitur? Nimirum falsa presumptio eū avia veritatis extrusit: crudelis obstinatio viā misericordie interclusit. Inde enī nec in sevnquā assequi: nec a domino misericordiā consequi potest. In hūc ergo modū tumidi illi colles incuruati sūt ab itineribus eternitatis: dum a vijs hominī que quidem recte sūt p amfractus suos et distorta non tam itinera q̄ precipicia corruerūt. Quā vero prudentius atqꝫ vtilius alij quidem colles ab hijs itineribꝫ incuruati et humiliati sūt ad salutē. Non enī incuruati ab hijs tanq̄ ab eoꝝ rectitudine diffidētes: ꝫ q̄ ipa eos incuruauerit itinera eternitatis. An non incuruatos iam cernere est colles mūdi: dū sublimes quiqꝫ ac potētes deuota subiectione inclinātur ad dñm. et eius vestigia adorāt? Nūquid nō incuruantur: cum ab ipa sua pricipia sa celsitudine vanitatis ⁊ crudelitatis. ad humiles semitas ouertūtur misericordie et veritatis? Ad istas inmirum hominum vias non modo bonorū spirituū. ꝫ etiam electorū vie hominū dirigūtur. Et primus qui sit dem gradus misero homini emergēti de ꝓfundo vicioꝝ illa ē misericordia q̄ misereꝫ filio mr̄is fue: misereꝫ aie fue pinde placens deo. Imitat enī qui huiusmodi est magnuz illud diuine miseratōnis opus: compūct9 cum eo qui prior pro eo pūctus ē: moriens et ipse quodāmodo pro salute sua. nec parcēs sibi ipsi. Hec miseratio prima excipit redeuntē ad eor: et hec intra ipa viscerū actitatur archana. Superest ut via regia ꝓgrediatur et procedat vsqꝫ ad veritatem: et quod sepissime cōmēdamus vobis. cordis contritōem oris confessio comitetur. Corde enī creditur ad iusticiam: ore aūt confessio fit ad salutē. Cōuersus ad cor puulus fiat in oculis suis necesse est: sicut veritas ait. Nisi cōuersi fueritis et efficiamini sic̄ puulus iste. non intrabitis in regnū celorum. Non ergo velit dissimulare: qui nō valet nescire q̄ ad nichilū redactus sit. Nō ostendatur in luce ꝓdere veritatis: qd nō fine miseratōnis affectu viderit in occulto. Sic ingredit hō misericordie vias ⁊ veritatis: vias vtiqꝫ dñi. viam vite: et fructus viaꝝ salus est viatoris. Vias q̄ angelorū ad easdē nichilominꝰ tēdere manifestū est. Cū enī ascēdūt ad cōtemplatōem inquirunt veritatē: de qua et desiderādo satiantur. et satiādo desiderāt. Cum vero descēdūt faciūt nobiscū misericordiā: ut custodiāt nos in oīnibꝫ vijs nr̄is. Administratorij enī spūs sūt: missi in ministerium ꝓpter nos.

Plane mīſtrī noſtrī: non hōmī noſtrī. Et in hoc vmitemī formam imitanē. qui nō venit miſtrarī ꝫ mīſtrare: qui ſtetit inter diſcipulos tanꝯ qui miniſtrat. Fructus angelicarūviarum qꝫ ad ipſos ſpectat ſua ipſoꝝ beatitudo et obedientia caritatis: quod aūt ad nos ptīneret. inde quidē obtentus diume gratie: hinc vero cuſtodia vie noſtre. Siquidez angelis ſuis mandauit de te: vt cuſtodiāt te in oīnib⁹ indigētijs tuis. in omnibus deſideriis tuis. Alioquin facile ē incurrē tibi vias mortis: vtvidelicz ā de neceſſitate i obſtinatōnem. aut in preſumptōez de cupiditate ꝓrumpas: que quidē iam non hominū ꝫ demonū vie ſunt. In quo enī tam facile inuenīrī ſolēt homines obſtinarī: ꝯ in eo quod aut ad neceſſitatem ptīnere ſimulant aut arbitrantur? Quicqd moueas ait ille: ego quod poſſū poſſū: et nō vltra ꝯ poſſum. Tu ſi hic fis: altum ſentias. Vnde vero in p̄ſūptionem. niſi ex quodā impetu vehementionis deſiderij p̄ſilimus? Interim igiē mandauit angelis ſuīſ de⁹. nō quidē vt amoueat te a vijs tuis: ſed ut in eis ipīs te cuſtodiāt: et q̄ſi pervias ſuas. vias tuas dirigāt in vias ipī⁹. Quo nam modo inquis? Nempe vt quod angel⁹ ex ſola caritate purius agit. tu ꝓpria ſaltē neceſſitate cōpulſus ⁊ āmonitus. deſcēdas et cōdeſcendas exhibere ꝓprio miſericordīā: et rurſū cum eode ānigelo leuans deſideria tua tota animi cupiditate. aſcēdere ſtudeas ad ſūmam et ꝓpetuam veritatē. Hinc enī monemur leuare corda nr̄a cuz manib⁹: hinc audim⁹ quotidie. furſum corda. Hinc q̄ negligētes arguimur: et dr nobis. Filij hoīm vſquequo graui corde: ut quid diligitis vanitatē et queritis mēdacium? Exoneratū enī cor ⁊ leue leuaē magis: ut q̄rat ⁊ diligat veritatē. Nec mireris ꝙ in vias dñi ſecū nos admittere imo et immittere non dedignentur: q̄ coſtodire dignātur noſtras. Nuā feliciuſ tamen in eis ipī ambulāt: quāqz ſecurius. Ceterum et ipī q̄ longe iferius ab eo qui veritas ipa et ipa miſericordia eſt: in miſericordia ⁊ veritate verſantur. Nuā vero ogrue ſuis queqz gradibuſ. ſibiqz cōpetētib⁹ diſpoſuit de⁹ Sūmā rerū tenet ipe qui ſum⁹ eſt: ipſe ſupra quē nihil eſt vltra quem nihil. Porro angelos ſanctos non in fimo quidem poſuit ſed in tuto: quippe eis qui in fimo ſtāt vicinius adherentes: ac ꝓinde cōfirmatos virtute ex alto. Nā hoies quidē nec in fimo. nec in tuto ſūt: ꝫ in cauto Demiqz ⁊ in ſolido ſunt id eſt in terra habentes locū imū ꝫ nō infimū: vñ ⁊ poſſibile et neceſſe ſit vt ſibi caueāt. Demones aūt i pendulo hui⁹ aeris vagi ventoſiqz vagātur. In dignī ſiquidē celos aſcendere: ad terram tamen deſcēdere dedignāt. Et hodie quidē iſta ſufficiāt: atz vtinā eiuſdē ipius munere ſufficiētes ei grās referre valeam⁹: ex quo ⁊ ſufficiētia nr̄a eſt. Nō enim ſufficiētes ſum⁹ vl cogitare aliquid a nob q̄ſi ex nobis: niſi ipſe dederit nobis qui dat omnibus affluēter: et ſup omia benedict⁹ in ſecula ſeculoz amen.

Sermo. xij. vnde ſupra.

In meminiſtis. heſterno ſermone vias demonū p̄ſumptōem diximꝰ ⁊ obſtinatōez: nec tacuimus quare id diceremus.

Possumus si necessariū iudicatis·vi
as eorū via adhuc alia muestigaē·
Nam et si oīmodo eas occultare
laborem: multipliciter eos prodit
spūs sanctus: multipliciter in scrip
turis sanctis declarat semitas miq̄
rū·Legimus siquidē de eis ommbus
quoniā in circuitu impij ambulant·
Legimus de eoz̄ principe:qm̄ cir=
cuit querens quē deuoret·Quod et
ipe fateri cogitur in p̄sentia maiest
tatis:vt inter filios dei astās et vn=
de veniat reqnisitus·circuiui ait ter
ram ⁊ pambulaui eā·Dicamus ita
q3 vias eius circuitionē ⁊circūuētio
nem· Ista enim ad nos illa vtitur i
seipō·Semp ille extollitur· ꝙ deicī
semp·supbia eius ascendit semper:
semp humiliatur·Nūquid non circui
tus iste?Qui eni i circuitu ambulat
ꝓficiscitur quidē:sed ꝓficit michil·
Ve homi qui sequtiur hunc circui
tu:qui nūq̄ a ꝓpria volūtate rece=
dit·Si conaris auellere·paululū seq̄
videbitur:sed in dolo· Circuitus ē:
aliūde reditū parat:non ab ea pmi
tus abducetur·Satagit :vndiq̄ fu
giat·vndiq̄ hæret tñ semp ꝓprie vo
lūtati· Verūtñ si mala est circuitio
ꝓpria: longe equidē peior circūuen
tio aliena·Scda siquidē vł maxime
diabolū facit·Sed quō fresvt mise
rū hoiem circūuemat· supbissimus
ille descendit?Vide circuitū impij in
hoc ipō· Oculi eius oīe sublime vi
dent· Attñ imo q3 ipa curiose vesti
gat:sed ut magis ascēdatvt vehe
mentius intumescat:⁊ cum cōculca
uerit humilem·sibi videatur ipe sub
limior:sicut scriptū est· Dum super
bit impius incenditur paup·Quaz
puerse ascendētes et descendentes
angelos bonos· angelus malus e=
mulatur·Ascendit studio vanita=
tis: descendit liuore malignitatis·
Cuius mendax ascensio eius· crude
lis descēsio est:expers illevt heri di=
ximus misericordie et veritatis· Ce
terū si descendūt maligni vt circū=
uemāt:gras ei cui? mādato descen
dūt et benigni angeli ut subuemāt
nobis: ut custodiāt nos in oīnibus
vijs nostris·Neq̄ hoc solū:ꝙ in ma=
nibus inquit portabūt te:nevnquā
offēdas ad lapidē pedē tuū·Quāta
nob frēs in hui? scpture verbis·et
erudītio·et ammonitio · et osolatio
exhibetur? Quis in oīnib psalmis
tam magnifice pusillammes osola=
tur:negligētes āmonet·erudit ig=
norātes?Vnde id q3 fidelib suis p
uidentia voluit diuina prestare ·vt
in ore ipōrū verficuli psalmi hui? ꝭ
maxime quadragesimali tpe versa
rētur·Nec aliūde q̄ ex ipi? vsurpa
tōne diaboli suptavitē occasio:vt
in hoc q3 nequissim? ille suus filijs
suiat vel muitus·Quid eni tam mo
lestū ei· quid nobis esse potest tam
iocūdū: q̄ ut etiā malum ei? nobis
coopaē in bonuz ? Angelis suis mā
dauit de te:vt custodiāt te in oīni=
busvijs tuis·Cōfiteātur dño mise=
ricordie eius:et mirabilia eius filijs
hoim·Cōfiteātur et dicāt inter gē
tes : qm̄ magnificauit dñs facere
cū eis· Dñe quid est homo q: inno=
tuisti ei:aut quid apponis erga euz
cor tuū?Apponis cor erga eū:gē=
risp eo sollicitudinē:curā illius ha
bes·Demq̄ ei mittis vnigeitū tuū :
immittis spūm tuuz:pmittis etiam
vultū tuū·Et ne q̄d in celestibz va=
cet ab opa sollicitudinis nre : btōs
illos spūs' ꝓpter nos mittis in mini
sterīū:custodie nre deputatos·no=
stros iubes fieri pedagogos· Pa=
rum est eni q̄ facis angelos tuos

ſpiritus:facis et angelos ꝑuulo-
rum·Demq; angeli eorū ſemper vi
dent faciē patris· ⁊Illos vtiq; tam
felices et tuos ad nos : et nr̄os ad
te angelos facis·Angelis ſuis mā
dauit de te·Mira dignatio:et vere
magna dilectio caritatis·Quis e-
nim·quib⁹·de quo · quid· mādauit?
Studioſe ꝙſideremus frēs :dilig-en
ter cōmendemus memorie hoc tam
grāde mādatū·Quis enī mādauit?
Cuiꝰ ſunt angeli:cuiꝰ mādatis obtē
perauit:cuiꝰ obediūt volūtati·Sēpe
angelis ſuis mādauit de te·ut cuſto
diant te in oīb⁹ viis tuis:nec cū-
ctātur quin etiā in manib⁹ tollant
te·Sūma ergo maieſtas mandauit
angelis:et angelis ſuis mandauit·
⁊Illis vtiq; ſublimib⁹ taz beatis:tā
maxime ſibi cohērētib⁹:tam fami-
liariter adhērētib⁹ ·⁊ vere domeſti
cis dei·Mādauit de te · Tu qui es?
Dñe q̄d ē hō ꝙ memor es eiꝰ:aut fi
lius hois qm̄ reputas eū?Quaſi ve-
ro nō ſit hō putred⁹ : et filius hois
vermis·Sz q̄d putas mādauit de te?
⁊Nūquid ſcripſit dra te amariuudi
nes?⁊Nūquid dra foliū q̄dvēto ra
pitur oſtendat potētiā ſuā:et ſtipu
laz ficcā ꝓſequātur ? ⁊Nūquid ut tol
lant impiū nevideat gloriā dei?Mā
dandū iſtud eſt:nō mādatū· Nō re
cedas ab adiutorio altiſſimi:impte-
rōne dei celi commorare:ne de te il
lud q̄q; mādetur· Quē enī ꝓterex-
erit deꝰ celi·nō de eo illud mādabit̄ :
ſz ꝓ eo·Et ꝙ interim nō mādatur·
ꝓ eo differtur :ut ſint oīa ꝓpter
electos ·Demq; parātib⁹ ire ſeruis
et cōtinuo ſup ſeminata colligere
zizania cupiētib⁹:quibus paterfa-
milias finite inquit vſq; ad meſſem:
ne forte eradicetis ſimul et trit̄icū·
Quō igit̄ tam diu ſuabit̄ interea?
Hoc plane ·hoc opus preſens:hoc
mādatū tēporis huius·⁊Itaq; ange
lis ſuis mandauit de te:ut cuſtodi-
ant te·O trit̄icū inter zizania:o gra
nū inter paleas:o liliū inter ſpinas·
Gratias ei fratres:gratias ei ⁊ ꝓ
nobis pariter et ꝓ vobis·Dreciоſū
depoſitū nob⁹ omiſerat:fructū cru-
cis ſue p̄cium ſanguinis ſui· Non ē
content⁹ cuſtodia hac tā parū tu-
tata·tam parū vtili taz fragili:tā
ſufficiēti·Super muros tuos ihеru-
ſalem conſtituit cuſtodes ·Sēpe eti
am ipī quividentur muri aut in mu
ro ipo colūne :his cuſtodib⁹ egēt
et maxime·Angelis ſuis mandauit
de te:ut cuſtodiāt te in ommib⁹ viis
tuis·Quātū tibi debz hō verbū infer
re reuerentiā:afferre deuotōem:cō
ferre fiduciā·Reuerētiaz ꝓ pītia :
deuotōem ꝓ benuolētia :fiduciā ꝓ
cuſtodia·Caute ambula:vt videlicz
cui aſſunt angeli· ſic eis mādatū ē :
in oīb⁹ viis tuis· ⁊In q̄uis diūſorio· i
q̄uis angulo:angelo tuo reuerētiā
habe· Tu ne audeas illo pīte : qđ
videte me non auderes·An pītem
eſſe dubitas:quē nō vides ? Quid ſi
audires:quid ſi tāgeres·quid ſi ol-
faceres?Vide quia non ſolo viſu re
rum pītia cōprobetur · Non omni
viſu ſubiacēt:nec corpalia quidem·
Quātomagis ſpiritualia ꝓcul ſunt
ab oīi ſenſu corporeo:⁊ſpiritaliter
potius veſtigāda? Si fidē cōſulas :
ea tibi angelicā ꝓbat ſētētiā nō de
eſſe· Nec dixiſſe piget · qm̄ fideles
probat: quā mirū apoſtolus ar-
gumentum non apparentium eſſe
diffinit·Aſſunt igitur et aſſunt ti-
bi:non modo tecuz :ſed etiam ꝓ te
Aſſunt ut protegant :aſſūt ut pro
ſint·Quid retribues domino ꝓ oīi
bus que retribuit tibi? Si quidē ſoli

ei honor et gloria. Nuare ei solus? Nuia ipa mādauit: et oīe datum optimū nō nisi ab illo est. Verūtīn si ille mandauit: ipis q̄ qui et ei ex tāta caritate obediūt. et nobis sub uemūt in tāta necessitate: ingratos esse nō licet. Sim⁹ ergo deuoti. sim⁹ grati tātis custodibus: reamem⁹ eos. honorem⁹ eos: quātū possum⁹. q̄ tum debem⁹. Totus tīn ei reddat amor et honor noster: a quo tā ipis q̄ nobis est totū unde honorare possumus vel amare: vñ amari honorari ue meremur. Neq; enī apls vbi ait soli deo honor et gloria ꝓphetico credēd⁹ ē obuiare timōi: q̄ sibi etiā amicos dei nimis honorificatos esse testatur. Puto aūt simile esse illud: vbū apostoli ei qđ itē ait: nemini quic q̄ debeatis: nisi vt inuicē diligatis. Siq̄dem nō bene uoluit ut alia quelibet debita negarent: pr̄ertim cū idēipse dicat. cui honorē honorē: et cetera i hūc modū. Vt ergo plenius intelligas quid inuicē sentire quidue monuerit: vide quēadmodū inter radios solis minora q̄libet luminaria nō uidētur. Nūquid amota mō fidera arbitraris: nūqđ extincta? Minime quidē sed āpliori claritate q̄dāmodo tecta. interim apparere non posse. Sic ergo dilectio alia queuis debita superās. q̄si sola regnare debet in nobis: ut q̄c quid debetur ceteris sibi uendicet: et ex dilectōne oīa faciam⁹. Sic diuinus p̄ualere debet honor et quodā modo p̄iudicare uni⁹sis: ut sol⁹ ipe nō modo p̄ oibus. ꝫ in oīb⁹ honoretur. Idipm sane potest dictū et ī de amore. Quid enī extra ipm reliquit ceteris: qui totū cor. totā aiaz totā virtutē. dño deo suo in dilectōne donauit? In ipo itaq; fres affectuose diligam⁹ angelos eius tan q̄ futuros aliquādo coheredes nostros: interim uero actores et tutores a patre positos. et ꝓpositos nobis. Nūc enī filij dei sum⁹. et si nōdū appareat quid erim⁹: eo q̄ adhuc paruuli sub tutoribus et actoribus simus: tanq̄ nihil interim differētes a seruis. Ceterū et si tam paruuli sumus. et tam magna nob timet nec modo tam magna. sed et tam piculosa via restat: quid tīn sub tātis custodibus timeamus. Nec superari. nec seduci. minus aūt seducere possunt: qui custodiūt nos in oīb⁹ uijs nostris. Fideles sunt. prudentes sunt. potētes sunt. quid trepidam⁹? Tā tū sequamur eos: adhereamus eis: et in ꝓtectōne dei celi cōmoremur. Vide enī q̄ necessaria sit ista ꝓtectio: ista custodia in uijs tuis. In manib⁹ inquit portabūt te: ne unq̄ offendas ad lapidē pedē tuum. Parū tibi uidet: q̄ nō sit lapis offensionis uia. Cōfidera que secūtur. Sup aspidē et basiliscū ambulabis: et oculcabis leonē et draconē. Nua ñecessarius pedagogus imo etiā baiul⁹: p̄sertim puulo inter ḥ grabienti. In manib⁹ inquit porta būt te. In tuis quidē uijs custodiēt te: et deducēt puulū. qua potest paruul⁹ ambulare. Ceterū nō te pacī tur tēptari sup̄ q̄z fustimere potes: sed in manib⁹ tollēt. ut pertrāseas offendiculū. Nua facile tranſit qui illis portat manib⁹: q̄z suauiter iuxta uulgare puerbiū natat: cui⁹ alē fustmet mentū. Nuotiēs ergo grauissima cernē⁹ urgere temptatio: et tribulatio uehemēs immmere: inuoca custodem tuū: ductorē tuū: adiutorem tuū. in oportunitatib⁹ in tribulatōne. Inclama eū. et dic. Dñe

ſalua nos: perimus. ℳon dormit ne
q3 dormitat. Et ſi ad tempus qñq3
diſſilet: ne forte piculoſi9 ab illi9 te
mambo ipe ꝓcipiteſ: ſi te eiſ ignora
ueris ſuſtentatū. Spūales enī ſunt
manus iſte et auxilia vtiq3 ſpūalia:
que ſingulis electorū ꝓ cuiuſq3 di-
ſcrimmis modo. et obiecte difficul
tatis tanꝯ lapidee molis q̄titate:
ab hijs q̄ ſibi deputati ſūt angelis
ſpiritualiter ⁊ mꝝltiplicie exhibētur
Dico ego tamē aliqua ex hijs que
cōmunia magis arbitror: ⁊ paucis
qui inter vos ſunt inexpta. Turba
tur aliq̄s vehemēter. ſeu corpali q̄-
uis incomodo. ſeu tribulatione ali-
qua ſeculari: ſeu accidia ſpūs. et q̄-
dam animi defectōe lāgueſcēs. ℐā
tēptari incipit ſup̄ q̄ valeat ſuſtine
ret: iam impinget et offēdet in la-
pidē: ſi nō fuerit q̄ ſubueniat. ℳuis
vero eſt lapis iſte? Ego illū intelli-
go lapidem offenſionis et petram
ſcandali: in quam ſi offenderit q̄s
collidet: ſup quē vero ceciderit. con
teret eum. Lapidē vtiq3 angularē:
electū. ꝑciosū: qui eſt dñs xp̄us. ℐn
hūc lapidē offendere eſt murmura
re aduerſus eū: ſcādaliſari a puſilla
nimitate ſpūs et tēpeſtate. ℐtaq3
opus illi eſt angelica ope. angeli-
ca ſolatōne: angelicis mambo qui
iam defecit: iaz ꝓpemodū offendit
in lapidē. Et vere offendit in lapidē
qui murmurat et blaſpemat: ſeip̄m
collidēs. nō eū in quē furibūdus im
pigit. Arbitror ſane velut duabus
q̄buſdā mambo eiuſmodi hoies mē
dum ſuppoſitari: vt quodāmodo nō
ſentiētes trāſeāt q̄ tantope formi
dabāt: nec parū mirētur poſtmodū
tam ſup poſteriori facilitate. q̄z ſu
per difficultate priori. Vultis ſcire
quas intelligam duas manus? Du
plicem vtiq3 demonſtratōem: dum
videlicet hinc quidem tribulatōis
breuitas. inde eternitas retributio
nis oſtendit: aut magis pingitur
vel imprimitur cordi vt intimo af-
fectu ſentiat q̄m momentaneum ſit
⁊ leue tribulatōnis noſtre ſup̄ mo
dum in ſublimitate eternū pondus
glorie opatur in nobis. ℳuis vero
iſtas tam bonas per bonos non cre
dat fieri: cuz certū ſit q̄ ecōtrario
malevtiq3 fiant immiſſiones ꝑ an-
gelos malos? Habetote familiares
angelos frēs mei: frequētate eos
ſedula cogitatione et deuota ora-
tōne: qui ſemp vobis aſſūt ad cuſto
diā et ſolatōem.

Sermo. xiij. vñ ſup̄.

Oſſum9 hūc verſū qui in ma
mbo eſt videlicet in mambo
portabūt te et cetera non
modo de preſenti conſolatōe dictū
accipere: ſed etiam de futuro. ℳem
pe cuſtodiunt nos in vijs noſtris an
geli ſancti: ſed via finita q̄ eſt vti-
q3 vita finita: in mambus tollunt.
ℳec defūt nob teſtes fideles. Proxi
me lectū eſt nobis de beatiſſimo pa
tre noſtro vere ꝓ oīa benedicto q̄
dum intentam oculorum aciem in
ſplendore chorusce lucis habere vi-
dereē: vidit germam aīam capua-
ni epiſcopi in ſpera ignea ab ange
lis in celum deferri. Sed quid hu-
iuſmodi teſtimonia requirim9? ℐn
ſa in euangelio veritas de mendico
et vlceroſo ait: quomiaz deportatus
eſt ab angelis in ſinū abrahe. ℳe-
q3 enim in illa tam noua nobis tan-
q̄z incognita regione ambulare ip
ſi poſſemus: preſertim cum tant9 ſit
lapis in via. ℳuis lapis? ℳui in la
pidibus olim cōſueuerat adorari: q̄
lapides obtulit domino dicens: dic

vt lapides isti panes fiant · Porro pes tuus · affectio tua · pes aie quã in mambo angeli portant ne offendat ad lapidem pedem tuũ · Nuõ enim vbe mẽtissime turbaretur aia si sola hinc egrederetur · si illaꝰ fine solatio ingrederetur vias: si inter illos lapides suis pedibꝫ graderet? Enivero manifestiꝰ audi ꝙ necesse habeat portari in mambo alienis: nec alius ꝙ angelicis tamen · Super aspidem & basiliscũ ambulabis & cõculcabis leonem & draconez · Quid inter hec faceret pꝰ hũanꝰ? Quid humane affectõis inter tam terribilia mõstra constaret? Nempe nequicie spirituales sunt: et quidem nõ incõgruis appellatõibus designate · Sed quidem & de hijs dictum ꝙ nequaꝙ vobis excidisse reor: cadet a latere tuo mille · et decem milia a dextris tuis · Quis vero scire pt an diuise sint inẽ eos opatões malicie · ministeria iniquitatis: vt ex diuersis officijs quim potius maleficijs: vocatula quoq; diuersa sortiti nominẽtur · alius quidẽ aspis · alius vero basiliscus · alius aũt leo · et alius draco: quod videlicet suo quidẽ mui fit illi modo varie noceant · quasi alius morsu · alius visu · alius rugitu · vꝰ ictu · aliꝰ flatuꝰ? Legi de quodã genere demoniorũ: quod non eiciatur nisi in oratõne et ieiunio · Nihil potuerat verbũ apostolice increpationis ad illud · Nuomodo nõ aliud aspis erat · illa vtiq; de psalmo aspis surda et obturãs aures: ne vocem audiat icãtãtis? Vis non terreri a tam terrifico monstro: vis securus post mortem ambulare sup aspidẽ istã? Caue ne iterim post eã ambules: caue ne imiteris: et non erit ꝙ paueas in futuro · Enimvero vicium est cui rẽor eiusmodi spiritũ dñari: et si vultis scire · ipsa est circuitio a quo nobis hesterno sermone monuimus esse cauendũ: ipa obstimatio est · aduersus quã pridie loquebamur · Nec enim piget quotiẽs datur occasio ab hac taz graui peste premumirewos vt eã omnimodis fugiatis: qꝺ hec qꝺẽ sit fuma qꝺã religionis subuersio: et vere iuxta testimoniũ legislatoris venenũ aspidum insanabile · Dicit aspis hinc alteraz aurẽ ꝙ pressius terre infigere: inde vero alterã caude immissio ne mihi lominꝰ obturare ne audiat · Quid ad hec incantantis vox quid firmo Faciet predicãtis? Orabo p eo humiliabo in ieiunio animã meaz: baptisabor pro mortuo vberrimo quodã pfluuio lacrimarum: apud quẽ viderim mihil humane incãtationis quãlibet sapientiam nihil ẽn tumcũq; ammonitõnis industriam prevalere? Nouerit tamen vir pertimax non celo sese sed solo infigere caput: ꝙ sapientia deforsum est nõ modo pudica sed & pacifica sit: hec aũt magis ut ita dicam aspidica nisi terrena esse non potest · Sed nec adeo obsurdescere: nisi cauda quoq; obturaret audituz · Nue est hec cauda? Fmis intentõnis hũane · Nec surditas desperata: dũ hic quidem velut terre infixus ꝙvie ꝙꝰ q; inhereat voluntati: inde velut reflectens caudam finem aliquẽ meditatur: et fingit animo quod deside rat adipisci · Nolite obsecro fratres · nolite obturare aures: nolite aliqñ obturaẽ corda vra · Inde enim tã mordax et amarꝰ firmo inuemẽ i ore hominis obstinati: ꝙ nulla ad eum penetrare queat benivolentia monitoris · Inde aspidivirꝰ in ligue

aculeo perſeuerat: ꝙ aduerſus linguam incantatoris tanto ſe ſtudio obturarit. At baſiliſcus ut aiūt venenum in oculo gerit: peſſimū aial: et ꝑ oīa execrabile. Nolle cupis oculum venenatuz. oculum nequā: oculū faſcinātem? Inuidiā cogita Quid vero inuidere: mſi malū videre eſt? Si non eſſet ille baſiliſcus: nūq̄ ꝙ p eius inuidiā mors intraſſet in orbem terrarū. Ve homini miſero: ꝙ inuidū nō ꝑuidit. Superemus et vicīū in hoc dum adhuc viumus: ſi poſt mortē volumus miniſteriū tante nequicie nō timē. Nemo alteri? bonum inuido aſpiciat oculo. Nēpe hoc ipm iaz quod in ſe eſt: tabe ſua illud inficere et quodāmodo interficere eſt. Qui hominē odit: homicidā illū veritas ipa teſtatur. Quid et ille qui bonū odit in homine: nunq̄ nō homicida poterit appellari? Adhuc viuit homo et ille iam reus eſt mortis eius: adhuc ardet ignis quē dñs ihēſus miſit in terrā: et in uidus tanq̄ qui ſpirituz extinxerit iam dānatur. Ve nobis a draconē. Immanis ē beſtia: flatu igneo q̄cquid attigerit necat: non mō beſtias ēre. ſed ꝛ volucres celi. Haud aliū ego draconē hunc ꝙ ſpiritum iracūdie reor. Quātos etiā ſublimiſ vtvidebatur vite. flatu huiꝰ draconis miſere ſatis aduſtos. turpiter in huiꝰ os gemimus cecidiſſe. Quā melius ſibiipſis iraſci potuerant ne peccarēt. Nimirū affectio naturalis ira hoīm eſt: ſed abutētibꝫ bono nature grauis ꝓbitio eſt et miſerāda pnicies. Occupemꝰ illā fratres in q̄ bus expedit: ne forte ad mutilia illi citaq̄ prozumpat. Sic nimirū ſolet amorē amor expūgere: ſolet timor timore depelli. Nolite timere eos q̄ corpus occidunt ait dominus: anie aūt non habent quid faciāt. Et cō feſtim: oſtendam aūt ait vobis quē timeatis. Timete aūt eū: qui ptātē habet corpus ꝛ animam mittere in gehennā. Ita dico vobis: hūc timete. Ac ſi manifeſtius dicat. Hunc timete: ne illos timeatis. Repleat vos ſpiritꝰ timoris dñi: et timor alienus locū non habebit in vobis. Et ego vobis dico. Non aūt ego ß veritas: nō ego. ſed dñs. Nolite iraſci eis qui tranſitoria vobis auferunt: qui cōuicia inferunt: qui ingerunt forte ſupplicia: ꝛ poſt hoc faciūt michil. Oſtendā aūt vobis: cui debeatis iraſci. Iraſcimini ei que ſola nocere ꝑt: vt cia illa nō proſint. Vultis ſcire que nam illa ſit? Iniquitas propria. Ita dico vobis: huic iraſcimini. Nulla enim nocebit aduerſitas: ſi nulla dominetur iniquitas. Qui perfecte huic iraſcitur. ceteriſ non mouetur: magis et amplectit ea. Ego mḡt i flagella paratꝰ ſū. Sit damnum fit conuicium. fit leſio corporalis. paratus ſum ꝛ non ſum turbatus: quoniam dolor meꝰ in cōſpectu meo ſemper. Quid mi exteriora omnia paruipendam in huiꝰ eſtimatione dolozis? Filius inquit vteri mei perſequitur me. et conuicianti ſeruulo indignabor? Cor meum dereliquit me. dereliquit me virtus mea et lumen oculorū meorum: ꝛ damna temporalia plangā. aut incomoda corpala reputabo? Nunc nimirum non modo māſuetudo oritur cui draconis flatus nō noceat: ſed etiaz magnanimitas quā rugitus leonis nō terreat. Aduerſarius veſter tanq̄ leo rugiēs. ait petrus. Gratias magno illi leoni de tribu iuda: rugire iſte ꝑt. ferire

non pōtest·Rugiat quantumvult: tantūmodo fugiat ouis xp̄i·Quanta mīnatur·quāta exaggerat·quāta intentat: non timus bestie: vt nos ꝓsternat vacuus ille rugitus·Sic enim ꝓhibent qui talia curiosius vestigauerūt. ad rugitum leonis nullam bestiam stare posse: ne eam quidem que aduersus ictum eius tota aniositate repugnat: ⁊ plerūq; fugere at ferientē·qui non fustinet rugientem·Vere bestia·vere rationis expers. qui tam pusillanimis est vt solo timore cedat: q̄ tota futuri exaggeratione laboris victus: añ cōflictum non telo sed tuba ꝓsternitur·Nondū restitistis usq; ad sanguinem ait strenuus ille dux: q̄ leonis hui⁹ noueratvanū esse rugitū· Et aliuſ quidā·Resistite inquit diabolo: et fugiet a vobis.

Sermo·xiiij·vñ supra·

Gamus fratres gratias factori nostro: bñfactori nostro·redemptori nr̄o: remuneratori nr̄o: aut potius spei nostre ⁊p̄e enī retributor·ipe retributio nr̄a: nec aliud iam ꝙ ipm exspectamus ab ipo·Primū qđ nobis prestitit: nosipi sumus·Siquidem ipse fecit nos: et non ipi nos·Parum ne tibi videtur istud: quia te fecit? Cogita qualem te fecit·Nempe etiaz secundū corpus egregiam creaturam: sed secūdum ammā magis vt pote imagine creatoris insignē: rationis participem·capacē beatitudinis sēpiterne·Postro secūdū ambo simul p̄ ceteris creaturis maximē ammirandā: cohērentez sibi incōprhensibili artificio: inuestigabili sapiētia conditoris· ⁊taq; tam magnū hoc donū: ꝙ res homo·Sed ꝙ gratuitū putas? Planū est q̄ nichil antē ꝓmeruit: qui penitus nichil fuit· An postea sperabaē gratiam retributurus auctori? Dixi domino deus meus es tu: quoniā bonorum meorū non eges·Non igit̄ necessariā retributurus gratiam ei q̄ sic per oīa sibi sufficit: ⁊ deuotas relaturꝰ gratias ei qui sic meruit sperabaē·Quid mi gratias agat? Si quis oculorum lumen·si quis aurium·si quis nariū·si quis manuū·si quis pedem tibi ꝓpeditū aliq̄ modo repasse videretur·si quis sopitā quauis occasione excitasse in te rationem: quis non alius vehementissime succenseret si quādo forte beneficij hui⁹ immemorem aut beneficatori deprehendisset ingratū? Enivero dñs deus tuus ipa etiā tibi instrumenta largitus: ex nihilo fecit hec oīa·Nec modo fecit: ⁊ et compegit etiam et formauit: ac suo qđ q; illustrauit officō·Quō nō is omni iure tibi gratias exigit ampliores? Nam ne hoc quidem licet maxime contentus munere qui dedit vt esses qui ante non fueras: adiecit etiam vnde subsisteres qui iam eras Nec minus liberaliter hoc: ꝙ illud mirabiliter est operatus·Faciam⁹ inquit hominem ad imaginem ⁊ similitudinem nostrā· Quid vero postea? Et ꝓfit piscibus maris ⁊ bestijs terre et cetera· Nam ⁊ celestia esse elementa in vsus creasse tuos ante docuēat· Nempe facta memorātur: ut essent in signa·⁊tēpora· ⁊ dies·et annos· Cui putas? Nulli vtiq; nisi tibi·Cetere siquidē oīes creature aut in nullo egēt hijs omnibus: aut non intelligunt ea·Quā copiosius in secundo hoc beneficio: ꝙ liberalissimus fuit·Quāta igitur largitus est ad sustentatōnē: q̄nta

ab erubitionem: quanta ab consolationem: quãta ex hoc iam ad correptõem· quãta etiam ad delectationem· Verum hec duo gratis: & dupliciter gratis fecit· Quid dico dupliciter gratis? Sine merito tuo: sine labore tuo· Sepe dixit et facta sunt· An idcirco mins deuotus· minus obnoxius· minus gratus es· q̃ hec quidem sicut p̃ nihilo: ita de nihilo fecit? Peruersi cordis est: occasiones ingratitudinis vestigare· Nemo id facit: nisi qui etiã gratis esset ingratus· Puto enim neutrũ tibi ꝓterea minus vtile: q̃ quod p̃stanti minime difficile fuit· Alioqn si forte quod ei laboriosum· tibi magis comodũ ducis: ex te ipo tibi iudicium hoc· Nec te alibi illud putẽ· q̃ apud te didicisse· Sic prestares libentius ipe fratri tuo: absq; incommodo tuo· Verũ et si gratis p̃stare velles: nolles tamen: ut hanc tibi ille pretenderet ingratitudinis causam· Ceterum ex hoc iam tercium opus tue redemptõis attende· Non est velamen excusatõis: laboratũ prorsus in ea· Gratis hoc q̃ prestitũ est: sed gratis qđ ad te p timet· Naz qđ ad illũ plane nõ gratis· Saluus factus es ꝓ nihilo: non de nihilo tamen· Quid ad hec dormitat affectio? Imo vero mortua est illa· non dormit: que huic beneficio non respondet: que se totã nõ effundit in gratiarũ actõem & voce laudis· Nam et cetera duo eui dentissime terciũ hoc cõmendat: ue in eis q̃ vera fuisse dilectio cõprobetur: non ꝓterea de facili p̃stans quod nollet aliter· ꝫ quod non alic oportet· Itaq; fecit te deus tuus: fecit tam multa ꝓter te: fecit ꝓter te et seipm· Verbũ caro factũ est: & habitauit in nobis· Quid adhũc restat? Factus est ipe tecum caro vna: te q̃ secum faciet spiritũ vnũ· Non recedant hec quatuor a corde tuo: non ab ore· non a memoria: non ab affectione· Hec cogita semper: in his iugiter delectare· His velut quibusdam stimulis vrgens sollicita animã tuã: his facibus eas inflãmare curato ad reamãdũ eũ: qui tam multipliciter suũ tibi erga te commendat amorem· Memento sane quod idem ait· Si diligitis me: mãdata mea seruate· Serua igitur mandata creatoris tui: serua mandata bñfactoris tui: redemptoris tui· remuneratoris tui· Sz si hꝫ quatuor: quot sunt mãdata? Omnes nouimus decem esse· Itaq; p quaternariũ hunc decalogũ legis multiplicãs verã habes quadragesimã: tenes q̃dragesimã spũalem· Tãtus sta in timore: et prepara aiam tuã ad temptatõez· Caue ꝑpentis astutiam: obserua insidias inimici· Sepe quadruplici temptamẽto· quadrifariã impedire conatur actionẽ quã exigeris gratiaꝝ· Temptat? est in his omnibus xpus: vt veraciter ab apło scriberetur: tẽptatus per omnia ꝓ similitudie absq; peto· Erit forte qui mireꝫ et dicat: quartã sese dñi temptatõez non legisse· Verum ut ego arbitror non hoc diceret: si legisse se memimisset· qm̃ temptatio est vita hois sup terrã· Nec eni q̃ memimit: nõ ea tãtum triplici tẽptamento temptatũ fuisse dñm arbitratur: que facta est in ieiunio deserti· in pinaculo templi· in vertice mõtis· Sane in his omnibus erat manifesta temptatio· Verum illa que extũc et deinceps usq; ad mortẽ crucis ei nõ defuit: et si occultior:

vehementior tamen fuit. Nec ꝯ ꝙ
apposita similitudine videtur abhor
rere. Nã et tria illa bñficia q̃ iã trã
fiere: euidentissima ẽ lucẽ posita est
se noscũtur. Sane qđ ad spem vite
eterne ptinet. nõdum exhibitũ. nec
dum palatũ est vobis. Nihil pim
de mirũ si sit minus apta tempta
tio: vbi etiã causa tẽptatõis occul
ta. Ceterũ et diuturnior ẽ validior
ipsa est: ꝙ aduersus spem nr̃am q̃e
quid habet malignitatis exerat mi
micus. Itaq; ꝑmo quidẽ ut auctori
nature ingratos faciat. ampliorẽ
ingerit pro natura sollicitudinem:
quẽadmodũ ec̃ ipi xpo furiẽti au
sus est dicere: dic vt lapides isti pa
nes fiant. Quasi vero figmẽtũ nr̃m
ignoret ipe q̃ fixit: aut nõ curet ho
mines q̃ celi volucres pascit. Quaꝫ
vero ingẽtus est ei q̃ ꝑpter hoiem
vniuersũ hũc odibit mũdũ: q̃squis
vt substãtiã eius quã ocupiscit ob
timeat: ꝑcidẽs nõverẽa dorare ma
lignũ. Nec oia imꝑt tibi dabo: si ꝑ
cidẽs adorabueris me. Tu ne illa fe
cisti miser? Quõ dabis q̃ ille crea
uit: ã quõ abs te sperãda. quõ tua
adoratõne petẽda. q̃ ab illo odita i
illius posita sũt ditõne? Jam in hoc
ꝙ ait mitte te deorsũ: caue tibi qui
cũq; es q̃ tẽpli pinnaculũ ascendi
sti. Caue tibi speculator dom9 dñi ca
ue tibi q̃ in ecc̃ia xpi locũ cernens
tenere sublimẽ. Quã ingẽs eni imo
ꝙ iuriosus es illi magno sacro pie
tatis: si in illo questũ estimes pieta
tẽ. Quã infidelis ei q̃ ministeriũ hoc
sanguine proprio cõsecrauit: si eo
queras gloriam tuam que nichil
est: queras que tua sunt non que
ihesu christi. Quam indigne respõ
des eius dignatõni q̃ in dispẽsatio
ne hũilitatis sue sublimẽ esse te fe
cit. celestia tibi sacramẽta cõmisit:
celestem forte et amplioreꝫ ꝙ ipsis
spiritibo celestibo tradidit ptãtem:
si deorsũ ipe te mittas. sapies non q̃
sursũ sunt. ꝙ que sup terrã. Sed et
ois q̃ de virtutũ eminentia ad inanis
glorie sese demittit et deicit appeti
tũ: haud dubiũ qñ dñi virtutũ q̃ tã
ta inter nos tolerauit. nobis for
mã hui9 imꝑmeret sãctitatis: pro
gra otumeliã reddat. Cõsideremus
diligẽtius fres: ne forte ꝑma illa tẽ
ptatio q̃ corpalis necessitatis occa
sione aim turbat: aspidi debeat cõ
parari. Hoc eni anial quodãmodo
violentũ morsu nocet: obturat aurẽ
ne audiat vocẽ incãtantis. Quid ve
ro agere nititur in hac pte tẽpta
tor: nisi ut aduersus desolatõez fidei
aurez cordis obstruat et obturet?
Sed nõ ꝑfecit inimicus in eo: nõ illi
us ꝑclusit auditũ q̃ ait: non in solo
paneviuit hõ: ꝙ in omi verbo qđ ꝓce
dit de ore dei. Nã in eo ꝙ ait ihs oia
tibi dabo si ꝓcidens adorabueris me:
in malũ infidiãtis suadibilẽ fibilluꝫ
aia duertite draconis. Ferunt illuꝫ
in arena latitantẽ: etiã aues volan
tes flatu attrahere venenato. Quã
venenatus hic flatus fuit: hec oia
tibi dabo si ꝓcidens adorabueris me.
Verus non erat ista quelibet auis:
nihil potuit draconis flatus ad illã
De basilisco quid dicim9? Mõstruo
sius ceteris solo visu hoiem infi cere
et interficere phibet. Si fallor va
na gloria est. Videte inquit ne iu
stitiam vr̃am faciatis cor̃ hominib:
vt videam mi ab eis. Ac si dicat. Ca
uete oculos basiliscí. Sed cui noce
re dicitur basiliscus? Et qui non vi
derit basilicũ. Alioquin si ꝓior eus

videas: iaz nō tibi nocet ut aiūt: magis moritur ipe. Ita ē fratres. Nō videntes necat manis gla cecos et negligentes qui se ei ostentant. qui se opponunt: et nō potius ipsi impiciūt. non attēdunt. non discutiūt illam: nō vidēt deniqz ꝙ fit friuola. ꝙ fit caduca. ꝙ vana. ꝙ futilis. Si quis eum intueatur hoc modo moritur basiliscus: nec iam occidit eum gloria. ꝫ occidiē magis ⁊ occidit ei quodāmodo versa in puluerez. imo redacta in nihilū. Puto aūt nō est querere quid ad manē gloriam ea tēptatio visa sit primere: vbi dictū est si filius dei es mitte te deorsum. Vt quid enī hoc. nisi vt videretur. vt laudarē a basiliscō? Et vide quō seipm occultauerit basiliscus: quasi vt non possit anteviderī. Scriptum est inquit: qm̄ āgelis suis mādauit de te: et in manibz tollent te. Quid scriptū est maligne: quid scriptum est? Angelis suis mandauit de te. Quid mandauit? Aia duertite ⁊ videte: qm̄ subticuit malignus ⁊ fraudulētus: ꝙ malignitatis sue cōmēta dissolueret. Quid enī mādauit? Nempe qđ in psalmo sequiē: ut custodiāt te in oīmibus viis tuis. Nunquid in pcipicijs? Qualis via hec de pinnaculo tēpli mittere se deorsuz? Non est via hꝫ ꝫ ruina: et fivia: tua est non illius. Frustra in tēptatōez capitis intorsisti: quod scptuz ē ad corpis osolatōem. Huic enī necesse custodiri cui timendū: nec offēdat ad lapidē pedē suū. Non ē qđ custodiatur: cui nō est qđ timeat. Quid vero taces et illud qđ sequitur: sup aspidē et basiliscū ambulabis et cōculcabis leonē et draconē? Te enī hec parabola tangit. Monstruosa malignitas. monstruosis appellatōnibus oculcāda signat. Nec modo ab ipo capite: sed etiā a corpe vniūso. Si quidē aduersus dīm post ternam confusionem hanc iam serpentina callidītate sed crudelitate vsus est leonina: usqz ad cōtumelias. ad flagella. ad alapas. ad mortem. et mortē crucis: ꝫ manifeste etiā leonē te oculcauit leo de tribu iuda. Sic et aduersuz nos fratres vt in ceteris oīmib⁹ viderit se frustratū. toto iam furore psecutōem fuscitat qualis nō fuēit ab initio: vt vehemētia tribulatōnis regnū celeste sperantibz intercludat. Felix anima: que et ipsum leonem potentivirtute cōculcans. violenter illud rapere prevalebit. Ex hoc itaqz dilectissimi tanꝙ super aspidem ⁊ basiliscū cautius et sollicitius ambulemus. Caueamus omnem radicem amaritudinis. vt nemo nostrum mordax inueniatur: nemo audax vel ardens: nemo inexorabilis aut rebellis. Nec vero deorsum mittamus nos: ꝫ trāscendamus et transeamus letalem glorie temporalis obtutum vt quomodo scriptum est. Frustra iacitur rethe ante oculos pennatoruz. Cōculcemus quoqz leonem pariter et draconez: ut neqz illius rugitus terreat: nec istius flatus inficiat. Videtur hec quatuor monstra affectionibus eque quatuor singula singulis incubare. Cui ergo potissimum draco insidiatur? Estimo quia cupiditati: ꝙ hāc nouerit eē radicē malorum omnium. et que maxime corrubuertat. Inde enim etiam quasi osulēs dixit: hec oia tibi dabo. Nā de leone quidē māifestū est: ꝙ nisi ad ianuam timoris terrificos dat

rugitus·Porro triſticie fores aſpis obſeruat: ꝙ eas maxime morſibus ſuis puias arbitret·Vnde et ad cri ſtum dñm donec iam eſurientē cer neret nō acceſſit·Ecōtra ſane caue at neceſſe eſt leticia baſiliſcū: ꝙ eo potiſſimū adituvenenatos ingere re ſoleat radios oculorum: necvana gloria miſi ob letīcie noceat vanita tem. Illud q̄ ꝙ obſidera: an fortevtu tes quatuor·quatuor hīs tempta tōmbo apponerevaleam⁹·Leo ru giet: quis non timebit? Siquis ille fuerit: fortis erit· Sz fruſtrato leo ne draco abſcondit̄ in arena: vt vi rulētis flatibo attrahat animā·in fufflans ei quodāmodo cōcupiſcen tiā terrenor·Quis putas illius p̄ teruitabit inſidias? Removtiq̄ miſi prudens·At forte dum ab iſta de ſcēdere caues·viget quiſ moleſtia: et eceptimus aſpis adeſt: nā opor tunū tempus ſibi mueniſſevidetur· Quis non exaſperabitur ab aſpide iſta? Rempevir temperās et mode ſtus: qui ſciat abundare et penuriā pati·Puto ex hac occaſione faſci nare tewlet male blandiēs oculus nequā·Quis auertet faciam ſuam? Profecto iuſtuſ qui nō modo nō ipe ſibi accipe gḱaz q̄ dei ē: ꝙ ne ab alio q̄dō recipe velit oblatā·Si tñ ille ſit iuſtus q̄ iuſte qđ iuſtū eſt exeq̄tur: qui iuſticiā ſuā nō faciat coram homi nibo: demq̄z ꝛ ſi iuſtus fuerit caput nō leuet·Nec enivtus ſpecialiter in humilitate obſtit· Nec intentōez purgat: hec q̄ meritū oñe eovera cius et efficacius obtinet: quo mi nus arrogat ſibi·

Sermo·xv·vñ ſupra·

Emite ad me oñes q̄ labo ratis et onerati eſtis: ꝛego reficiāvos dicit dñs·Toll te iugū meum ſuper vos: et inue nietis requiē animabvr̄is· Iugus eni meū ſuaue eſt: et onus meū leue Laboratēs ad refectōnem inuitat: ad requiē puocat oneratos·Nō tñ interim onuſ ſubtrahit aut laborē: magis autē onere alio·alio labore cōmutat·ꝙ onere leui ſuaui iugo: in q̄bus requies ac refectio·ꝛ ſi min⁹ appareat tñ mueniat̄·Graue onus miq̄tas: ſedēs ſup talentū plumbi· Sub hac gemebat ſarcina·qui di cebat·Iniq̄tates mee ſupergreſſe ſūt caput meū: et ſic̄ onus graue ḡ uate ſūt ſup me·Nō ergo on⁹ xp̄i: quod onus leue? Vt quidē ego ſen tio: onuſ beneficior·Dulce onus: ꝙ ei qui ſentit: ei qui experitur·Alio quin ſi non mueniat·ſi non aduer tas graue omnino et periculoſum· Oneriferuz animal homo: tempore ſue mortalitatis· Si adhuc portat peccata ſua·onus eſt graue: ſi iam forte exoneratus eſt a peccatis mi nus quidem graue: ſed ſi ſanum ſa piat· non minus grande onus mue niet hanc ipſam quā diximus exo neratōnem·Onerat nos cum exo nerat de⁹: onerat beneficio: cū exo nerat peccato·Vox onerati· Quid retribuat dñmo: pro oñibus que retribuit mihi·Vox onerati· Exi a me: qr hō petōr ſū dñe·Vox onera ti·Semp eni q̄ſi tumētes ſup me flu ctus·timui deū·Semp inq̄t timui: ſic añ·ſic poſt acceptā indulgētiā pec catorz·Btūs hō q̄ ita ſp̄ pauid⁹: nec mimori angiē ſollicitudie·ne for te obruat̄ dñficiꝯ ḡ petis· Ad hꝰ ſiquidē diuina nobis tam ſedula er ga nos et tāpfuſa beneficētia oñ̄ datur: ut ſollicitemur ad gratiaz: inuitem̄ ad dilectionē· Angel⁹ ſuis māḋauit de te: vt cuſtodiant te in

oñibus viis tuis. Quid vltra potuit tibi facere ⁊ non fecit? Noui qđ cogites mgēua creatura. Habes gratiam angelis hominī: ꝯ ad ipm ambis dñm angelorū. Oras et optas. vt nunciis non otentus ipe ꝙ ꝙ loquebatur assit: nec te quasi p medium. sed sui oris osculo osculet. Audisti sup aspidem et basiliscū. leonē piter ⁊ draconē tibi ābulābū fore: nec sup draconē ipovictoriā et michaelis et angelorū eius ignoras Verūtn nō michaeli: ꝯ dño clamāt desideria tua. Libera me ⁊ pone me iuxta te: ⁊ cui⁹ vis manus pugnet otra me. Hoc nempe est non modo alijs ꝯ ipis ꝙ altioribz altius capere refugiū: vt ex sententia pfiteti qm̄ tu es dñe spes mea. merito respondeatur: altissimū posuisti refugiuz tuū. Non enī dedignatur esse spes miserorū miserator et miserecors dns: nō seipm liberatorē simul ⁊ protectorē in se sperātibz exhibere recusat. Qm̄ in me sperauit liberabo eū: ptegā eum qm̄ cognouit nomē meū. Nempe nisi dns custodierit ciuitatē frustra vigilat ꝙ custodit eam: siue ille hō. siue etiaz angel⁹ esset. Mōtes in circuitu ihe rusalem: ꝯ parū hoc imo nihil hō foret: si non etiā dns in circuitu esset populi sui. Merito pinde in cantico sponsa describitur inuētis licet vigilibz imo ab eis magis inuēta. nec enim eos ipa querebat: nō substitisse nec otēta fuisse vigilibz: ꝯ p cunctata breuiē de dilecto ad ipm otiꝰ puolasse. Erat enī cor eius nō in vigilibz. sed in dño fiduciaz habens. Et alter forte suadentibus aiebat. In dño confido: quō dicitis anime mee trāsmigra in mōtē sic passer? Minus vigilāter ꝙ obseruarāt corintheij: cum offensis quasi vigilibz secederēt apud eos: et mimime pertrāsirent. Ego quidez cephe. ego aūt pauli aiūt: ego vero appolo. Sz quid fecerūt vigiles sobrij: vigiles circūspectis? Non eni poterāt sibi fuscipe spōsā. q̄ bn̄ eā emulabāt: q̄ emulabāt dei emulatōe: q̄ despōderāt vnivirovirginē castā exhibere christo. Percusserūt me ⁊ vulnerauerūt me ait. Vt quid ita? Si fallor vigebant vt ptransiret: pinde de muētura dilectū. Deniq; etiā tulerūt palliū meū mḋt: haud dubiū quin ut curreret expedita. Aia duertere est. ꝙ valide pcutiat: quibz sagittis apls vulneret eos: qui diutisse apud vigiles videbātur. Qūquid paulus p vobis crucifix⁹ est. aut in noie pauli baptisati estis? Et itē. Cū enī dicit quis. ego sū pauli. alius autem ego sū appollo. nōne homies estis? Quid ergo ē appollo: qđ vero paul⁹? Ministri ei⁹ cui credidistis. Quo mā in me sperauit. liberabo eū. Nō in vigilibz. nō in hoīe. nō in angelo: ꝯ in me mḋt sperauit: nihil homi mi ex me. ne p ipos exspectās. Oñe enim datū optimū. ⁊ oñe donū pfectū. desursū ē: descendēs a pre luminū. Ex me vigilie hoim vtiles. circa opa vtiq; manifesta: eis mimirū custodes hoies deputaui. Nō me excubie āgelorū obfuātiū secretōres mot⁹ spūalit̄ sollicitātiū: ꝑpulsātiū suggestores miḋs. Ceterū intima sane custodia secretissime intentionis. nō mō ex me. verū etiam p me fiat necesse ē: qđ ille quidē hūanus neḋat. ꝯ ne angelic⁹ ꝙ oculus pene trare. Agnoscam⁹ triplicē hāc custodiā fres: exhibeam⁹ nos eis q̄les cuiqz voleit exhibēi. Prouideam⁹ bona cora hoibz: cora angel⁹: cora deo.

Contendamus placere oĩbꝰ p oĩa: ꝫ maxime ei q̃ maximꝰ ẽ sup oĩa. ℑn conspectu angelorum psallamꝰ ei: vt m eis impleatur quod scptuꝫ est. ℜui timent te videbũt me ⁊ letabunt̃: quia in verbo tuo superspe raui. Obediamꝰ prepositis nostris: qui puigilant tanq̃ reddituri ra tionem p aniabus nr̃is: ut non cum tristicia hoc faciãt. Et quidẽ gratis as deo ex cuiꝰ solo munere hoc ve mt: nõ est quod multũ vos moneã: non est quod multũ vos timeaꝫ in hac parte. ℜuod est gaudiũ meum ⁊ gloria mea: nisi prompta obe ditio et irreprehẽsibilis ꝺũsatio ve stra? ℜuid si certo cognoscerẽ. ne angelos quidẽ ampliꝰ aliq̃ꝺ in vꝺ cognoscere qꝺ deceat: apud ne mine vestrũ ex anathemate ihesꝰ cho quippiã occultari: non murmu rare aliquẽ. nõ detrahere in occul to. nõ simulatorie agere vel remis se: nõ ignominiosas voluere animo cogitatones. quibꝰ solet deus inter dũ ipa q̃ pars corpis perturbari? ℳag nũ hoc mihi gaudiꝰ incremen tum: ꝫ nõdum vtiq̃ plenitudo. ℑ nõ enim tam magni sumus vt possit nob adeo esse p minimo ab hoie iudica ri nõ posse: minus aũt. nihil esse no bis. Ceterũ si occultissimũ iudicem timẽt etiã magni: quãtũ nos ad il lius examinis memoriã cõuenit tre pidare? O si mihi cõtigeret certum esse ml esse in oĩbꝰ nobis. illũ offẽ dens oculuꝫ: qui solus pfecte nouit quid sit in hoie: videns in eo et qꝺ in se ille nõ videt. Hoc vel maxime iudiciũ vestigemus frẽs: et eo am plius frequẽtemus in timore ⁊ tre more ipius ꝺiderationẽ: quo minus cõprehendere possumus inuestiga bilem abissum iudiciorũ dei. et irre fragabilẽ dispositionem. Cũ hoc ti more spes habet meritum: cuꝫ hoc metu fructuose speratur. Est autẽ is ipe timor firmissima quedã ⁊ effi cax materia spei: si quis prudenter adũtat. Siquidẽ maximũ quoddã dei donum timor iste: et ex preceptio ne presentium firma est exspecta tio futurorũ. Postremo beneplacitum est dño sup timentes eum: et vtiq̃ vita in voluntate eius: ⁊ in be neplacito salus eterna. ℜuoniã in me sperauit liberabo eũ. Dulcissima liberalitas: in se sperãtibꝰ nõ deesse Hoc enim totũ hoĩs meritũ: si totam spem suã ponat in eo: qui totum ho minem saluum fecit. ℑn te sperauerũt pres nr̃i. sperauerunt ⁊ liberasti eos: ad te clamauerũt et salui facti sũt: in te sperauerẽt ⁊ nõ ꝺfusi. ℜuis enim sperauit in eo: ⁊ ꝺfusus est? Spate in eo oĩs congregatõ ppli. ℜuecunq̃ enim locũ calcauerit pes vr̃: vr̃ erit. Pes vr̃ vtiq̃ spes vr̃a ẽ: ⁊ q̃ntũcũq̃ illa pceserit obtinebit: si tñ in deus tota figat̃: ut firma sit ⁊ nõ titubet ℜuid timeat aspidẽ aut basiliscuꝫ: qꝺ leonis rugitꝰ. aut draconis sibi los expauescat? ℜm̃ in me spauit: liberabo eũ. Doctro liberatũ q̃dem. ne iterũ egeat liberari: ꝓtegã eũ ⁊ ꝺfuabo. Si tñ cognouit nomẽ meũ: ne sibi ẽbuat qꝺ liberatꝰ ẽ: ꝫ nomi ni meo det gl̃am. Protegã eũ: qm̃ cognouit nomẽ meũ. ℑn pñtia enim vultus glorificatio: in noticia enim nois protectio exhibet̃. Spes in noie: res in facie est. ℜuod enim videt qs quid sperat? ℑ fideliter ex auditu: et ea quidẽ iuxta eũdẽ apostolum ẽ rerum substantia sperandarum. Protegam eum: quoniam cogno uit nomen meum. ℑ Non nouit nomẽ ei? q̃ illuꝺ sumit in uanum: qui dicit

et homine dñe: ⁊ nō facit q̄ dicit ipe. Nouit nomen eius. qui eum nec honorat ut patrez: nec ut dñm timet. Non nouit nomē eius: q̄ ad vanitates et mſanias falſas uertit. Beatus vir cui⁹ eſt nomem dñi ſpes eius: et non reſpexit in vanitates et inſanias falſas. Petrus hoc nomen cognouerat qui dicebat. Nō enim eſt aliud nomē datū hominib⁹: in quo oporteat ſaluos fieri. Nos q̄ſ ſi nouimus nomen ſanctum quod inuocatū eſt ſup nos: deſiderandū vtiq; nobis ut ſemp ſāctificet in nobis: atq; ita orandū iuxta doctrinā vtiq; ſaluatoris. Pater noſter qui es i celis. ſanctificet nomē tuū. Deniq; audi q̄d ſequat in pſalmo. Clamauit ad me: et exaudiā eum. Hic fructus noticie nois. clamor oratōis: porro fructus clamoris: exauditio ſaluatoris. Nuō enī aut nō inuocās exaudirī poterat: aut nomē hominī neſciens inuocare? Grās ei q̄ manifeſtauit hoibus nomē p̄ris: fructū ſalutis in eius inuocatōe ꝓſtituēs. ſicut ſcptū eſt: quicūq; inuocauerit nomen dñi ſaluus erit.

Sermo. xvi. vñ ſup.

Clamauit ad me: ⁊ exaudiā eum. Hoc plane eſt teſtamētū pacis: hoc pietatis fed⁹: hoc pactū miſcdie et miſeratōnis. Sperauit in me: liberabo eū. Nomē meū cognouit: ꝓtegā eum. Inuocauit me: et ego exaudiā eu⁹. Niſi enī hec aut ſimilia diceret: quis nō diffideret? Quis g̃ habitet caſtū ſe habere cor? Nunc aūt apud te ꝓpiciatio eſt: ⁊ ꝓpter hāc legez tuā ſuſtinui te dñe. Dulcis lex: que meritus exauditōnis m clamore ꝓſtituit poſtulatōis. Clamauit inquit ad me: ⁊ exaudiā eum. Merito nō exaudi tur q̄ clamare diſſimulat: aut oīno non poſtulās. aut tepide poſtulans et remiſſe. Siquidē in dei auribus deſideriū velemēs clamor magnus: e regione aūt remiſſa intentio: vox ſubmiſſa. Nñ illa penetrabit nubes qñ audiet in celis? Nēpe vt clamādum ſibi nouerit homo in ter p̄mordia ſue oratōms: ipe quez oraturus eſt patrē in celis eſſe protinus āmonetur: quo videlicet impetu quodā ſpūs illo ſibi iaculandā eſſe meminerit oratōem. Spūs ē de⁹: et in ſpiritu clamet neceſſe eſt: quiſ quis clamorē ſuū ad eū deſiderat peuenire. Sicut enī nō ad faciē hominis reſpicit tāḡ homo ꝗ magis intuetur cor: ſic ad cordis potiꝰ vocē ḡ corpis. aures eius: cui merito dr Deus cordis mei. Nunc ē q̄ moyſes foris tacēs intus audiē: dicēte dño Quid clamas ad me? Clamauit ad me: et exaudiā eum. Non immerito Clamorē magnū ſane magnitudo neceſſitatiſ extorſit. Quid enim clamās petit: niſi cōſolatōem. liberatōnem. glorificatōem? Alioquin quō ſup hīs exaudiē: ſi p alijs clamat? Exaudiam eum. ait. In quo exaudies dñe: vel in q̄bus? Cum ipſo ſum in tribulatōne: eripiā eum: ⁊ glorificabo eum. Ad magnū illud tridūum q̄ꝫ ꝓxime fum⁹ celebraturi. hūc mihi trmariū arbitror referēdum. Siquidē et ipe ꝓpter nos tribulationē et dolorē muenit: qñ ꝓpoſito ſibi gaudio. ſuſtinuit crucē ꝯfuſiōe otē pte. Verūtñ que de ipſo erāt ſicut ante mortē p̄dixerat. ſmez habuerūt: et ſicut in morte dixit cōſumata ſūt: et extunc ſabbatizauit. Nec dilata eſt gloria reſurrectōnis: die tercia. fūmo diluculo ſol iuſticie de tumulo ortus eſt nob. Ita g̃ fru-

ctus piter tribulatõnis et veritas
ereptõnis·in manifestatõne glorifi
catõns apparuit·Nihilominꝰ q̄s et
in nobis·simile quod dā tribuū pos
sevi debiť assignari·Cū ipo fū ait in
tribulatõe·Nuādo hoc nisi in die tri=
bulatõns nře·in die crucis nře: dū
iplet q̄ ipe ait·i mūdo q̄de pssuraz
habebitis·et quod aplus eiꝰ omes
q̄ pie wolūt viuere in xpo psecutõez
patiūtur?Nā liberatio plena atz p
fecta·añ die sepulture esse nō pote
rit: q̄ maneat iugū graue sup fili
os adam:a die exitus de ventre ma
tris eorū usq; in die sepulture i ma=
trē oim· In hac ergo die eripiam
eū inquit: qñ nichil iamvltra q̄ vel
corpori·vel aie faciat mūdus habe
bit· Sane glorificatio diēvltimum
manet·die resurrectõis: qñ surget
in gla q̄ in ignominia interim se=
minať·Vñ scimus q̄ nobiscū sit in
tribulatõne? Ex eovtiq; q̄ in ipsa
tribulatiõe nos sumꝰ·Nuis eni fusti
neret: q̄s sublisteret quis psisteret
fine eo?Omne gaudiū existimemus·
cum in tribulatõnes varias inciderí
mus frēs mei: nō mō quia p multas
tribulatõnes oportet nos intrare i
regnū dei: ꝫ qñ iuxta est dns his
qui tribulato sunt corde·Si ambula
uero in medio vmbre mortis ait q̄=
dam·nō timebo mala: qm̄ tu mecuz
es· Ita ergo nobiscū est omnib die
bus: vsq; ad cōsummatõem seculi·Nñ
aūt noserimꝰ cū ipo?Nimirū qñ ra
piemur obuiā xpo i aera :et sic sēp
cum dño erimus· Nñ apparebimꝰ
cū ipo in gloria ?Nēpe cū xpus ap=
paruerit vita nřa· Interim sane ab
scōdatur necesse ē: vt p̄cedat tribu
latio ereptõem·ereptio glorifica =
tionē·Vox liberati· Cōuertere aia
mea in requiē tuā: q̄ dns bñfecit ti
bi· Nuia eripuit aiaz de mortè: ocu
los meos a lacrimis : pedes meos a
lapsu· Eripiā eū et glorificabo euz·
Felix qui te interim solatorē habet: adiutorem habet: adiutor in opportuni
tatib in tribulatõne· At ꝫ felicior
quē iā eripuisti· texemisti tātis ma
lis: ꝫ felicior qui iam ereptus ē ne
malicia mutet intellectū illiꝰ: aut ne
fictio decipiat aiam eius· Lōge tñ
p̄ his omnib felicissimꝰ ille erit quē
assūpseris ad teipm :quē repleue=
ris in bonis domus tue :et claritati
tue: cōformaueris eū· Et nūc filioli
clamemꝰ in celū: et miserebitur nří
deꝰ noster· Clamemꝰ in celū: q̄ sub
celo·oia labor et dolor·vānitas et affli
ctio spūs· Demiq; prauū est cor ho
minis et inscrutabile: proni sēsus e=
ius in malū· Nō est in me bonū: hoc
est in carne mea· Lex peccati in ea
habitat: aduersus spūm ocupiscit·
Postremor cor meū dereliquit me:
et corpus mortuū est propter pctm̄·
Sufficit aūt diei q̄ malicia sua: et ē
mūdus ipe positus i maligno· Nuā
nequā in omnib seculū pns :ꝫ neq̄
ter aduersus aiam sclaria defideria
militare noscūtur· Sunt et p̄ncipes
mūdi hui tenebraz haz: spirita=
les neq̄cie aeree ptātes : et mē eas
callidior cūctis aiantib serpens·
Nec ergo sub sole oia: ḥ oia sub ce
lo· Ad q̄s horz confugiū facis ? In q̄
horū oim speras solacī aliq̄d aliq̄d
auxilī muenire? Si q̄ras intra te: a
ruit cor tuū: et obliuioni datū te re
peris: tāꝫ mortuū a corde· Si infra
te: corpus q̄ corrūpiē aggrauat
aiam· Si circa te: etiā terrena hita
tio depmit sēsū multa cogitantez·
Nuere ergo supra : sed caut? esto
vētosa agmina trāsilire· Nuia eni
omne datū optimū· et omne donū p=

fectū · nō nisi deſurſum omnē noue
rūt: mediū iter latrunculi obſidere
Tranſi ergo tranſi p vigiles illas
neḡciaſ: q̄ tam intēſe ſſē cuſtodiūt ⁊
obſeruāt: ne quis in illā poſſit euade
re ciuitatē · Si te pcuſſerint · si vulne
rauerint · dimitte eis palliū · qđ in e
gipto olim ioſeph adultere dereli-
quit: dimitte sintonē: ut cū euāgeli
co illo iuuene p fugias nud⁹ ab eis
Nūquid nō ſolū palliū eius ⁊ sindo
nem dederat de⁹ · in manus impij: cu
ius in facultatē ⁊ carnē dans pote
ſtatem verūtñ aiam ait illius ſua⁹
Ita ergo ſurſū cor · ſurſū deſideria ·
ſurſū ouerſatio · ſurſum intentio: et
oīnis exſpectatō deſurſū ſit · Clama
in celū vt exaudiaris: ⁊ qui in celis
eſt pater mittat tibi auxiliū de ſan
cto: ⁊ de ſyon tueat̄ te · Mittat inte
rim auxiliū de tribulatōne: eripiat
a tribulatōne: glorificet in reſurre
ctōe · Magna fūt hec: ſ̄ tu magne
dñe p̄miſiſti · Ex tua p̄miſſione ſpe-
ramus: inde audemus dicere: ſi cor-
de clamem⁹ pio: certe debes ex p̄o
miſſo amen ·

Sermo · xvij · vñ ſupra ·

Ene nobiſcū agitur frēs: ſa
tis cōpetit huic tpi versus
pſalmi · celebraturis p̄xime
dñicam reſurrectōem: iam nūc cui-
q̄ nr̄m ſua p̄mittit̄: vt feſtiuius i ca
pite ſuo factū recolāt mēbra: qđ i
ſeipis p̄ſtolātur aliqñ faciēdū · Cō
gruus finis pſalmi: vbi pſallēti fi-
nis p̄mittit̄ tam btūs · Iocūde com-
pletur: dū in eo ſpōdet̄ repletio tā
iocūda · Longitudine inquit dierū
replebo eū: ⁊ oſtendam illi ſalutare
meū · Sepi⁹ vos āmoneo frēs: q̄ iux
ta pauli ſentētiā p̄miſſionē habeat
pietas vite eius · que nūc eſt parit̄
et future · Vnde et idem ait: habetis
nūc qui dē frūctū in ſanctificatōe:
finē vero vitā eternā · Ipa eſt q̄ ſ̄
loco p̄mittitur plenitudo: ipa lōgi-
tudo dierū · Quid enī tam longū q̄
qđ eternū ē ? Quid tā lōgū: q̄ quod
nullo fine p̄cidit? Bonus finis vita
eterna: bon⁹ finis qui finē nō habz
Et ſane cui⁹ finis bonus eſt: ipe qđ
bonū eſt · Ample ad imi taq̄ ſan-
ctificatōem q̄ bona eſt: q̄ finis
eius vita ſine fine · Sanctimoniā ſe-
ctemur et pacem: ſine qua nemo vi
debit deū · Longitudine inquit die-
rū replebo eū: et oſtendā illi ſaluta
re meū · Dextre dei eſt iſta p̄miſſio:
munus dextre eſt quā ſibi olim ſan
ctus poſcebat: operi inquit
manuū tuarū poſciges dexterā de-
lectatōnes in dextera hac · vſq̄ in
finē · Nāc nimirum ille ſibi poſcebat
optauit · et obtinuit dexteraz: de q̄
pſalmus ait · Vitā petijt a te: et tri-
buiſti ei lōgitudinē dierū in ſeculū
et in ſeculū ſeculi · Manifeſtius de-
nicq̄ ſapiens dixit · In ſiniſtra illi⁹
diuitie et gloria: in dextera ei⁹ lon
gitur nitas vite · Quis eſt homo qui
vult vitā: diligit dies videre bonos ?
Nec enī vita q̄ viuim⁹ mors eſt: nec
ſimpliciter vita · ſed vita mortalis ·
Morit̄ homo dicim⁹: q̄n morti cer-
tiſſime appropinq̄t · Quid vero agi-
mus ex quo p̄nuz incipim⁹ viuere:
niſi morti appropinquare et incipe
mori · Sed et dies q̄leſcūq̄ vite hu-
ius pauci et mali fūt: fit̄ ſcūs p̄fiar-
cha teſtat̄ · Ibi vere viuit̄: vbi viui
dauita eſt vita · Ibi dies boni: vbi
memmabilis lōgitudo dierū · Grās
ei: q̄ tā nō mō fortit̄: ſ̄ ⁊ ſuauiter di
ſponit vmbra · Eorū nēpe paucitas
dierū finiet̄ breui q̄ū ſufficit cuiq̄
malicia ſua: vbi aūt dierū bonitas:
eternitas q̄ nō deſit · Lōgitudie die-

trū replebo eū. Quod prius dixerat glorificabo eū: euidētius hoc versi-culo declarauit. Cui tñ nō sufficere ab eo glorificari: cuius pfecta fūt opa? Non enī tanta immēsitas. misi immēsum quēpiam glorificare potest. Necesse ē magna fit glorificatio: a magnifica gloria que descendit. Voce delapsa a magnifica gla. ait petrus. Bene magnifica gla: glificās tam magnifice: in lōgitudine. in multitudine. in plenitudine claritatis. Fallax gla et vana ē claritas: dies hoim breuis. Sapiēs eius modi non optabit: magis loquetur ex corde ei qui intuet cor: et die hominis nō desideraui tu scis. Ego tñ plus aliquid ꝑ nō desiderare desidero: ut ne recipiam quidem. Scio enī cui? vox sit: ego claritatem ab hoie non accipio. Quā vero miseri. q̄ gloriam que ab huicem est q̄rimus: et nolumus eā que a solo est deo. Sola siquidē ea quā sola negligimus. lōgitudinē habet: sola repletōem. Breues dies hois: et dies ei? tang̃ flos agri sic efflorebit. Exiccatum est fenū. et cecidit flos: verbū aūt dñi in eternū manet. Verus nimirū dies q̄ nō nouit occasū: et na veritas vera eternitas. ac plene vera eternaq̄ satietas. Alioquin quō gloria illa replebit: que fallax et vana est? Demiq̄ et manis Sz: ut noueris te ex ea magis exinaniri posse: non posse repleri. Bonū ergo interim magis abiectio ꝑ elatio est: bonuz magis necessitas ꝑ voluptas: qđ cum vtraq̄ res citius transeat: altera pena habeat. altera fit paritura coronam. Vtilis tribulatio q̄ pbatōem opatur: ducit ad gloriaz Cum ipo sum in quit in tribulatōe: eripiā eum: et glorificabo eū. Agam? gratias ꝑ patri miserico: diarū: qui nobiscū est in tribulatōne: et in oīi tribulatōne nra nos consolat. Res eni ut dixi necessaria: tribulatio que in gla m: tristicia que mutatur in gaudium. Gaudiū sane longum qđ nemo tollit a nobis: gaudiū multiplex gaudiū plenū. Res necessaria est ista necessitas: que coronā parit. Non otēnam? fratres: semen modicum est: magn? exinde fructus exsurgit. Forte insipiduz: forte acerbū est: forte granū finapis. Non oīderemus quevidētur: ſ que nō vidētur in eo. Que enī videntur tpalia sunt: que aūt nō vidētur eterna. Prelibemus primitias gle: gloziemur in spe glorie magn dei. Non solū aūt: ſ vt dicam exꝑssius: gloziemur in tribulatōne. In ea siquidē spes glorie est. Vide si nō hoc ipm docere voluit apls. cū subiunxit: qm̄ tribulatio patiētiā opatur et cetera. Manifeste aduertere est in his verbis. cum pmisisset apls gloriari in spe. nō aliud aliquid: ſ amplius eum addi disse dicēdo. Nō solū aūt: ſ et gloriari in tribulationibus. Nō enī altera gloriatio omen dat: ſ addit vbi spes gle: vbi ipsa spei glatio reqrat. Siqdem in tbulatōne spes gle: imo et ipa in tbulatōne gla otinet. sic spes fructus i semine: sic ipe fructus in semie est. In hūc modū etiā modo regnū dei intus est: thesaur? ingēs in fictili vase in agrovili. Est in quit ſ absconditū ē: felix q̄ ibi inuenerit illud. Quis ille? Nempe q̄ messez magis cogitauerit ꝑ semētē. Oculus fidei mouet hūc thesaurū: nō scom facie iudicās. ſ videns que non apparēt: ſ intuens que non videntur. Quā veracit hūc thesaurū inuenerat: quem volebat

inuenirí et ab alijs·q̄ dicebat·Momentaneū hoc et leue tribulatōnis nr̄e·supra modū in sublimitate eternum pondus glorie opat̄ in nobis· ℣ Nō dixit remunerabitur:ꝫ eternuz pondus gl̄e opatur in nobis·Latet gloria fratres mei abscōdita nobis est in tribulatōe:in momētaneo hoc·latet eternitas:in ꝫ leuí pondꝰ sublime et supra modū·Interím ergo festinemus nobis emere agruz istū:emere thesaurū istū:qui abscōditus est in agro·Oñe gaudiū exístimemus cū in varías inciderimꝰ tribulatōnes·Dicamꝰ ex animo:dicamus ex sētētía:bonuz magís ire ad domū luctus·q̄ ad domum cōuiuí·Cum ipō fū in tribulatōne ait dꝰ: et ego aliud interím requirā q̄ tribulatōem? Mihí adhærere deo bonum est·℣ Non solū aūt:ꝫ ponere in dño spem meā:q: eripiā euz inquit et glorificabo eum·Cū ipō sum in tribulatōne· Delicie inquit mee eē cū filijs hoim·Emanuel nobiscū deus· Aue gr̄a plena ait angelus ad maríā:dñs tecū· In plenitudíne gr̄e· nobiscū est:in plenitudíne gl̄e·erímus nos cum eo·Descendit vt ꝑpe fit hijs qui ẽbulato fūt cor:de:vt nobiscum fit in tribulatōne nr̄a·Erit aūt qñ rapiem̄ in nubibꝫ obuiā xp̄o in aera:ꝫ sic sēp cū dño erimꝰ:si tñ curemus interím eum habere nobiscū:vt fit comes vie·qui patrie reditor est futurus:imo qui tunc patria modo fit via· Bonum mihí dñe tribulari dūmodo ipe sis mecuz :q̄ regnare sine te·epulari sine te:sine te gl̄arí·Bonū in tribulatōne magís amplectí te : in camino habere te mecum:q̄ esse sine te vel in celo· Quid eni mihí est in celo:ꝫ a te q̄d voluí sup terram? Aurūpbat fornax:et viros iustos temptatio tribulatōnis·Ibí ibi cū eis es dñe· ibi in tuo nomine cōgregatís medius astas sicut olim cū tribꝫ pueris es dignatus etiā ethnico apparere vt diceret:q: species quāti similis filio dei·Quid trepidamus:quid cūctamur:quid refugimꝰ hūc caminuz ? Seuit ignis:ꝫ dñs nobiscū est in tribulatōne·Si deꝰ nobiscū:quis contra nos?℣ Nihilominus q̄ si ille erípit·q̄s est qui rapiat de manu eiꝰ :quis est qui de manu eius possit eruere?Postremo si ille glorificat:q̄s nā aliuſ inglorioz faciet? Si ille glorificat : quis hūíliabit?Audí dꝰ q̄ nam gloria ipe glorificet· Longitudine inquit dierꝫ replebo eū·Et p̄mo q̄ dem in eo q̄ dierꝫ nomē pluraliter posuit:nō vicissitudinē aliq̄·ꝫ multitudinē voluit omēdare·Aloq̄n si vicissitudinē suspicaris :melior ē dies vna i atrijs tuis sup milia·Legimꝰ scōs atz pfcōs viros etiam ab hijs diebꝫ nr̄is plenos migrasse dieruz : nec sane aliud q̄ vtutū plenos ·plenos intelligimꝰ gr̄aꝫ· ℣ Mirum in hāc plenitudinē velut de die i díē · de claritate in claritatē :nō quidē a suo:ꝫ a dñi spū trāsformanē · Si q̄ dies gr̄a dr:si ut sup meminimꝰ etiā dies hoīs claritas q̄ ab hoie est· et male mitēs gl̄a quā ab inuicē q̄rimꝰ quō nō magís verꝰ dies et plenus meridies vere gl̄e plenitudo?Ꝝ si dies plurímos diuisiones dicimꝰ gratiarū:quō in multiplicí gl̄a dierꝫ intelligit̄ mlt̄itudo?Postremo euidē tíꝰ audí ·fine vlla vicissitudine dies multos· Erit lux lune sicut lux solis ait prophēta:et lux solís septēpliciter fiē lux septē dierum · Istis ní fallor cunctís diebꝫ vite sue·psalmos suos cantare in domo domini

rex fidelis optabat. Erit enī deuo-
tos esse deo. ad singula tāte et tam
multiplicis glorie munera: in omni
bus semp gratias agere: quasi cun
ctis diebo psalmos dicere nomini e-
ius. Longitudine dierū replebo eos
Ac si māifestius dicat. Scio q̄d de-
sideret: scio quid sitiat:
quid sapiat
ei. Non ei aurū vel argentū sapit:
non voluptas. nō curiositas non di
gnitas aliqua seculāris. Oīa detri
mentū fecit: oīa aspernat̄ et arbi
tratur vt stercora. Exinanuit pen
t9 semetipm: nec se ex his patitur
occupari: quibo nouit se nō posse re
plerī. Nō ignorat ad cui9 imaginē
cōditus sit cuius magnitudinis ca
pax sit: nec sustinet de modico cre
scere. ut de maximo muniat̄. Itaq̄
longitudine dierū replebo eū quem
nisi lux vera reficē: nisi eterna im-
plere nō p̄t. Siquidē nec lōgiturni
tas illa terminū: nec claritas illa oc
casurū nec satietas illa fastidiū ha
bet. Erit enī securitas de eternitate:
gloriatio de veritate: exultatio de sa
tietate. Et ostendā illi salutare me
um. Nimirū ex tūc videre merebit̄
quod optauit. cuius sibi rex glē glo
riosam exhibebit ecclesiam: non ha
bentem maculā ob'splendorē dei: ñ
neq̄ rugā ob oīmodā plenitudi-
nem sui. Alioquin ad illius fulgo-
rem luminis sicut non impurus: sic
nec turbatus quidem in aliquo ani
mus vel inquietus assurgit. Inde ē
q̄ nūc quoq̄ ut supra memini san-
ctimoniā simul et pacem sectarī p̄
cipim̄: q̄ fine his nemo videat deus
Cum ergo repleuerit in bonis de-
sideriū tuū. ut non aliud sit quod re-
quiras serenato penitus ex ipa ple
nitudine animo: videre iam poteris
seremitatē illam. plenitudinē maie
statis. similis deo factus quod vide
as eum sicuti est: aut forte iam ple-
nus omni gloria in semetipsa. etiaz
foris saluatōnem quam optatus est
deus et plenam maiestate eius om-
nem terram. vndiq̄ circumspiciet
delicios̄simus delicios̄simi sci ha-
bitator: ad hoc referri posse videbi-
tur quod adiecit: et ostendā illi sa-
lutare meum. Alioquin accipiam9
si magis placet etiam hoc modo vt
ipsos quos p̄miserat dies in hac
ostensione salutaris exponat. Lon-
gitudine inquit dierum replebo eū
Et tanquam quereres vñ enim dies
in ciuitate de qua legimus quia nō
lucebit ibi sol per diē: nox enim non
erit in eo: ostendam illi ait salutā-
re meum: ut quēadmodum et in illa
scriptura dicitur: lucerna ei9 sit ag
nus. Ostendam illi salutare meum.
Non iam in fide erudiam: non iam
excercebo in spe: ñ specie adimple-
bo. Ostendam illi salutare meum:
ostendam illi ihesum meū: ut in eter
num iam videat in quem credidit:
quem dilexit: quem semper optauit
Ostē de nobis domine misericordiaz
tuam: et salutare tuum da nobis.
Ostende nobis salutare tuum: et
sufficit nobis. Qui enim videt il-
lum videt et te: quia ipe in te. et tu
in ipso. Hec est autem vita eterna:
vt cognoscamus te verum deum:
et quem misisti ihesum christū. Tūc
dimittes seruum tuum domine secū
dum verbum tuum in pace: cum vi
derint oculi tui salutare tuum. ihe-
sum tuum. dominum meum: qui est
super omnia deus benedictus in se-
cula. Amen.

Expliciunt sermones in psalmum.
qui habitat.

Incipiũt ſmões eiuſdẽ de diuerſis. De nimia q̃dã fallacia p̃ſentis vite

Era oĩno ſententia fratres: qm̃ tẽptatio eſt vita hominis ſup terrã. Siquidem fallax eſt nec ſimpliciter fallere conſueuit. Vt enĩ multiplicĩ illudãt hoĩibꝫ. mutat faciem: mutat uocẽ: modo ait. modo negat. nec erubeſcit: de ipa quantitate ſua diuerſis diuerſa loquĩ: imo et eidẽ diuerſo tpe ꝓtraria q̃ſ ſuggerit ⁊ aduerſa. Mõ enim ſe breuẽ eſſe cauſãt mõ ſimulat lõgiorẽ. Dũ peccare delectat adhuc: gemit altius pro breuitate ſua. Nec breuitas falſa. ſ gemit⁹ fallax: ꝙ id me moꝛ cũ meroꝛẽvñ magis optueꝛat gratulari. Siq̃dẽ bonum eſt ei. ſi ſic agẽ pſeueꝛat: vt flagiciis eius quibꝫ volũtas modum nõ ponit. vel neceſſitas finẽ ponat. Expedit ei qui ſemper aĩa moꝛiẽ. vt coꝛpoꝛe citius moꝛiat: magis autẽ ei bonuꝫ eꝛat ſi nat⁹ nõ fuiſſet homo ille. Et ipa deniq̃ memoꝛia breuioris. remediuꝫ magis ꝙ incentiuuꝫ debuꝛat eſſe peccati: ſic ſcriptuꝫ eſt. Memoꝛare nouiſſima tua ⁊ in eternũ nõ peccabis. Nõ ſi vſq̃ adeo regnat in te peccatũ imo vſq̃ adeo delectat te ſeruire peccato. vt doleas tibi. modicũ tps eſſe q̃ ſeruias ei: ſi eo vſq̃ latã diligis viã vt ommimodis optes ſi poſſes eã etiã facẽ longaꝫ: velis nolis nõ lõge eſt finis eius: ſ tu fateoꝛ lõge es a regno dei: et firmiſſimuꝫ pepigiſſe videris pactũ cum moꝛte fedus. pactũ cũ inferno. Eꝛꝛauerunt ait ꝑbta in ſolitudine in maquoſo: viã ciuitatis habitaculi non inuenerunt. Solitudo ꝫ ſuꝑbiã eſt: q̃a ſolos ſeſe reputant: ſolos appetunt reputari. Litteratus eſt: odit ſociũ. Aſtutus in negociis ſeculari bo: neminẽ vellet ſibi ſimilẽ inueniri. Pecunioſus eſt: ſi diteſcẽ viderit alterum cruciaẽ. Foꝛtis eſt aut foꝛmoſus: da ei parẽ et otabeſcit. Solitarius eſt: ſ eꝛꝛone⁹. Eꝛꝛat in ſolitudine ſua: non enĩ ſolus habitare poterit ſup terrã. Nec mirũ. ꝙ ſolitudini huic in maq̃ſũ addiẽ: vt dicaẽ in ſolitudine in maq̃ſo. ſicut enĩ in ſolitudinibꝫ aq̃ deeſſe ſolent. ⁊ loca deſerta ſterilia q̃ſ ⁊ arida eſſe ſo fueuerũt: ſic ſuꝑbiã impenitẽtia committaẽ. Elatum enĩ coꝛ. durũ et experſẽ pietatis. ignaꝛũ opũctois. ficcũ ab oĩni roꝛe gratie ſpiritalis: q̃ ſuꝑbis deus reſiſtit: humilibꝫ veroꝛ dat gr̃aꝫ. Mui emittis fõtes in conuallibꝫ: inter mediũ mõtiũ ait ꝑbta peranſibũt aq̃. Dme eſt ꝙ de ſeipo miſerabiliteꝛ ꝙquerẽs ait Aĩa mea fic̃ terꝛa ſine aq̃ tibi. Siquidẽ aq̃ inopia nõ mõ aꝛidũ. ſ ⁊ ſoꝛdidũ facit dũ nõ eſt q̃ laueris: et hũanũ coꝛ lacrimas neſciẽs nõ mõ durũ ſ ⁊ impũrũ eſſe neceſſe eſt. Lauabo ait p ſingulas noctes lectũ meũ: vt oſciẽtie maculas diluã. Lacmis meis ſtratum meũ rigabo: ne in me q̃q̃ fiat q̃ ſcriptum eſt de ſemine q̃ cecidit ſuꝑ petrã ⁊ natũ aruit. q̃ nõ habebat hũoꝛẽ. Eꝛꝛauerũt i ſolitudie in maq̃ſo: viaꝫ ciuitatis habitaculi nõ mueneruũt. Eꝛꝛauerunt plane in inuio: ⁊ nõ in via. Neq̃ enĩ via eſt lata via. Rectitudo q̃ppe ad viam. Latitudo ad planiciẽ magis ꝙ ptinet ad viaꝫ. Solitudo inuia lata eſt via ⁊ vbi nulla eſt via. totũ eſt via Sic ẽ vita expoſita vicis. latiſſimos hñs hincinde terminos: q̃a nullos

terminos hñs: necvita sane dicēda
est· qua mimirū soli viuitur morti·
apostolo teste qui ait· Quia si scd̄z
carnez vixeritis moriemini· Sic nec
circuitus via: et tamen impiorz est
via sicut scriptū est· In circuitu im
pij ambulant· Lpa est spaciosa via·
cuius latitudinis spaciū nullis clau
ditur metis: vbi nec lex est nec pua
ricatio· Huiusmodi ergo filijs diffi
dētie q̄ totos sese corporeis volup
tatibz z pprijs voluptatibz tradi
derūt fiducialiter · Fallax vita bre
uez sese esse fatet̄: vt carnaliter do
leāt q̄ instar principis sui modicū
tēpus se habere ognoscāt: atq̄ eo
vehemētius ad oīe flagiciū mar
descāt· Nō nos ptereat flos tempo
ris· sicut quidā dicere referunt̄: co
ronemus nos rosis añ̄ marcescāt
Nullū ptū sit qd̄ nō ptrāseat luxu
ria nostra: nullus nostrū sit expers
luxurie nostre· vbiq̄ relinquamus
signa letície· qm̄ hec est pars· z hec
est sors nostra· Et manifestiꝰ· Mā
ducemus· z bibam⁹: cras enim mo
riemur· Verū id quidē: respōdebit
eis cras in iustícia sua: nec manētez
hic ciuitatē habent vel ipi qui viā
ciuitatis habitaculi nō mueneunt:
sed q̄ eo magis peccare festínant
prorsus insanūt· Sane eisdez ipsis·
si quādo forte imminētis mortis fi
bi· mortis ceperint horrere memori
am· et terribilē exspectatōem iudi
cij ortemiscere: otinuo vita huius
fallacia lōgam se esse mentitur: vt
quā paulo añ breuem esse dolebāt
peccato vitā· nūc eandez repente in
ueniant· vsq̄ adeo plongatā: vt se
cure se posse putēt non modicā ad
huc ptez ofumere in peccatis: q· re
liqua longa fit z sufficiat ad agen
dā pmtētiā p peccatis· Ceterū fic
prioribz· nisi respuerint timor quē
timent eueniet: imoz grauius q̄ q̄
verent̄ accidet eis: vt nō mō flagi
tiorz tēpus velociter transeat· ꝫ et
succedat tēpus aut magis eterni
tas supplicioz: ita et his cum dixe
rint pax z securitas· repentinus su
pueniet interitus· vt nō possint nec
dimidiare dies quibz sese somniant
adhuc esse victuros· nō illaz quam
sibi pollicent̄ dimidiatōem explere
dierū· Vobis fratres· nec ab iā tri
sticia vere breuitatis· nec a fallacio
solatōe simulate lōgitudis timeo:
q̄ certissime iam ceperitis ire in ci
uitatē habitatōris· nec ambuletis
in nuio ꝫ in via· Vereor autem ne
vobis q̄z· ꝫ aliter vita ipsa simula
tione lōgitudinis illudere velit· nō
osolatōem hic afferēs· ꝫ magis in
ferens desolatōem· Vereor inquaz
ne lōgioꝛē sibi vitā supesse quis re
putās· ne grādez sibi restare autu
mās viam obruat̄ a pusillanimita
te spūs z laboꝛes tātos et tam diu
turnos sustinere posse desperet: q̄si
vero nō scd̄m multitudinez doloꝛ
suoꝛ in corde suo osolatōes diuine
letificēt animas electoꝛ· Et nūc q̄
dem scd̄m multitudinez doloꝛ: dū
adhuc q̄si ad mēsurā dant̄· ceterū
post hec· delectatōes nō iā osolatio
nes in dextera eius vsq̄ in finē· Cō
cupiscamus illā dexterā fratres· q̄
totos amplexabit̄ nos· suspiremus
ad delectatōes illas: vt fic̄ est bre
ue oīmo tēpus· etiā pauci videan
tur nobis dies p amoris magnitu
dine· Nō sūt digne passiones hui⁹
tpis ad futurā gla q̄ revelabit̄ in
nobis· Jocūda pmissio: et vtis oī
bz āplectēda· Nō enī astabimus q̄i
manes z vacui spectatores: nec gla
q̄si extrinsecus revelabit̄ nobis: ꝫ in

nob. Videbim⁹ enī deū facie ad fa-
ciē: ꝫ nō ex nos. q; in nob erit. vtiq;
oia in oib⁹. Nimirū plena erit gla
illa. etiā ois terra: quāto magis aia
ipsā replebiē? Replebim̄ mq̄t in bo
nis dom⁹ tue. Et q̄d dico. q⁹ nō ade
rit nob gla: ꝫ merit? Nūc q̄z in no-
bis est: ꝫ tūc reuelabiē. Nūc enī fi-
lij dei sum⁹: ꝫ nōdū apparuit q̄d eri
mus. Frēs mei si nō accepim⁹ spm̄
huius mūdi ꝫ spm̄ q̄ ex deo est. scia
m⁹ q̄ a deo donata sūt nobis. Ego
enī dico. qm̄ oia. Et si mihi nō cre-
ditis. apl̄o credite. Nui ꝓprio ait fi
lio nō pepcit ꝫ⁹ nob oib⁹ tradidit
illū: quō nō oia etiā cū illo nob do-
nauit? Nec nēpe potestas filioꝝ dei
quā dedit his q̄ receperunt eū. Nec
gla cuiusq; fidelis. gla q̄i adopta-
ti a p̄re: p eū vtiq; cuius glaz vidi-
mus glaz q̄i vnigeniti a p̄rē. Audi
demq; ptātez. Oīa mquit possibi-
lia sūt credenti. Sz adhuc multa m
q̄es grauiē mq̄etāt: multa euidenti
us aduersanē. et miror quō oia dā-
ta memores: q̄b⁹ fera nulla famu-
lanē ad vtū. Seruire nob videnē
aliq̄. ꝫ cū labore nr̄o: nec misi pri⁹ fa-
ui erim⁹ eis. Jumēta ipa misi fuerit
a nob nutrita. misi domita. misi fue-
rint pabulo fulstētata: nō adiuuat.
Terra ipa que debuerat nobis esse
germanior nō fine sudore vult⁹ nr̄i
panē nobis mistrat. imo ⁊ cū colue
rim⁹ eā spinas ⁊ tribulos germiat
nob. Et cetera oia demq; si diligen
ter cōsiderem⁹ huiusmodi a nob mag⁹
exigūt: q⁹ exhibēt nob: vt ea interi
fileā q̄ sūt parata nocē: vt est ignis
ad exurendū aq̄ ad submergendū.
Et ꝟ q̄dē ita se hnt: ꝫ tn̄ nō mentiē
apl̄us. etiā alio loco manifestius as
seuerās scire se qm̄ diligentib⁹ deū
oia coopanē in bonū his q̄ scdz p-
positū vocati sūt scti. Verūtn̄ sol'er
ter attēde. q⁹ nō ad libitū famulari:
ꝫ cooperari dicit ad bonū. Neq; enī
ad voluptatē seruiūt. ꝫ ad vtilitatē:
nō ad voluptatē ꝫ ad salutē: nō ad
votū ꝫ ad comodū nr̄m. Vsq; adeo
fiq̄dē m hūc modū oia nob cooper-
tur in bonū: vt mē ꝟ oīa. etiā ea q̄
mihil fūt numerenē: molestia mor-
bo ⁊ ipa mors etiā ⁊ pcēm: q̄ quidē
ostat naturas nō esse ꝫ nature cor-
ruptōes. An vero ei pcā ipsa non
coopanē in bonū. q̄ ex eis humilior
feruentior sollicitior. timoratior et
cautior inuenīē? De sunt ꝯ p̄mitie
spūs. de p̄mitie regm. ꝟ gle p̄libā-
tio: ꝟ ptātis mitiū ⁊ arta q̄dā p̄rne
hereditatis. Ceterū cū venerit q⁹
pfectū est euacuabiē q⁹ ex pte ē:
vt ad votū demceps oīa disponā
tur. q⁹ indissolubili vinculo copula
ta sibi vtile et iocūdū separivlē nō
possint. Hoc nēpe erit illud eternuz
gle pōdus de q̄ idemtidem ait apl̄s
Momētaneū mq̄t ꝟ ⁊ leue tribula-
tōnis nr̄ē. sup̄ modū in sublimitate
eternū gle pondus opabiē in nob.
Perge ꝯ murmurare ⁊ dicē. Lon-
gū est. graue ē: nō possū tā imma-
nia et tā diuturna portare. Apl̄us
momētaneū et leue phibet. esse q⁹
tolerat. et certe necdū a iudeis qui
q̄es q̄dragenas vna mim⁹ accepisti:
necdū nocte ac die in pfūdo maris
fuisti: necdū plus oib⁹ laborasti. po-
stremo necdū vsq; ad sanḡnē resti-
tisti. Vide q⁹ nō sint odigne ad glo
riā passiones. Nō ébulatōis ē momē
taneū ē ⁊ leue: q⁹ gle ē eternū ē. et
pondus etiā sup̄ modū in sublimita
te. Quid in incertū tibi dies ⁊ ānos
numeras? Trāsit hora. trāsit et pe-
na: nec accedūt sibi: ꝫ cedūt potius
et succedūt. Nō sic gla nō sic remu

neratõ·nõ fic mercẽs ipa laboris: ne scit vicissitudinẽ nescit finẽ: manet in eternuz· Cũ dederit inqt dilectis suis somnũ: ecce hereditas dñi·Suf ficit enĩ nũc cuiqz diei malicia sua: nec laborẽ suũ poterit reseruare se ꝛ quẽti·ꝫ omniũ merces laboꝛ in vna illa die reddet·cui altera non succe dit·Repsita est mihi coꝛona iusti cie ait apls: quã reddet mihi nõ in illis·ꝫ in illũ diẽ iustus iudex· Meli oꝛ est enĩ dies vna in atriis illis su per milia· Guttatim pena bibit·li quãdo fumiẽ· p minutias trãsit: nã in remuneratõe toꝛrẽs est wlupta tis ꝛ flumis impet9·toꝛrẽs mundãs letic̃e flumẽ gle et flumen pacis· Flumẽ plane est ꝫ qđ affluat non qđ fluat vel effluat·Flumẽ vocat̃: nõ ꝙ trãseat vl peträseat: ꝫ ꝙ abũ det·Eternũ inquit gle pondus·Nõ enĩ gloꝛiosa veltis· nõ gloꝛiosa ouis uia·nõ gloꝛiosa domus: ꝫ ipa gla p mittiẽ·Si quid vero illoꝛ aut simi liũ aliqñ dꝛ·figura est· Nã in veri tate iustoꝛ exspectatio nõ aliquod letũ·ꝫ ipa letitia est· Gaudent in ci bis gaudent in pompis· gaudẽt in diuitiis ·gaudent et in vicis hoies: ꝫ luctus extrema occupat eiusmõi gaudioꝛ·qđ gaudiũ in materia o uertibili mutari necesse ẽ: re muta ta · Accẽdit cereus ·nõ purũ lumẽ est ꝫ lucerna·Siquidez ignis ipe ·p pria fomẽta ꝛsumit· nec mihi ipa cõ fũptõe foueẽ·Poꝛro deficiẽte mate ria etiã ipe deficiet: et vbi illã vide ris prorsus exustã·hinc ꝙz mihi lomi nus extinctũ esse repies· Sic ꝙ fla mme illius nouissima fum9 occupat et caligo: sic letitia lete rei in tristi ciã omutaẽ· Mel aũt nõ fauũ mel lis sed purissimũ et liquidissimũ mel reposuit deus: ipam plane letitiã vi

em: glaz pacẽ voluptatẽ amentia tẽ felicitatẽ iocũditatẽ et exultatõ nẽ thesaurisauit nobis dñs deus nr· hec omnia vnũ: vt sit pticipatio ihe rusalẽ in idipm·Et hꝫ vnũ et idipm nõ mihi ipe fiẽ supꝫ memimm9: dicen te apso :qñ erit deus omnia in omni bꝫ· Nec merces nostra: hec coꝛona nostra·hꝫ brauiũ nostrũ: ad qđ vti nã fic curram9·vt oprehendamus· Frẽs nunquã prudens agricola se minãdi opoꝛtunitatẽ reputat lõgi oꝛẽ·ꝙ future messis desiderat vbe tatẽ·Vestri aũt dies nõ minus vti qꝫ ꝙ capilli omnes numerati sũt: ꝛ si cut pilus de coꝛpe· sic et momẽtum de tpe nõ pibit·Habentes gr talem pmissiõem carissimi non deficiamus aut fatigem aliqñ: nec graue cau semur on9 xpi· qđ teste ipo leue vl sugum reuera· suaue est: ꝫ ad omne qđ videmur poꝛtare pondus diei eẽ nũ gle pondus cogitem9· Ad quã nos sua miseratõe pducat vtutum dñs et rex gle :cui interim deuota hũilitate clamam9 · nõ nob dñe nõ nobis·ꝫ nomini tuo da glaz·

De obediẽtia patiẽtia ꝛ sapia·

Bsecro vos frẽs p cõmunẽ salutẽ·studiose suscipite da tã vobis opoꝛtunitatẽ opande salu tis· Obsecro per misericoꝛdiam pro qñ tã mirabiles vos facẽ studuistis: facite ad qđ venistis: ad qđ ascen distis de flumnibꝫ babilonis· Sup flumina babilonis ait ꝓpha illic se dimus ꝛ fleuim9: dũ recoꝛdaremur tui spõ·Nulla vob ꝫ nutriẽdoꝛ libe roꝛ cura: nulla sollicitudo quõ pla ceatis vxoꝛibꝫ: nõ de nũdinis· nõ de negociis secularibꝫ·nõ de ipo victu et vestitu necesse est cogitare·Pro

cul a vō mag̃ q̄dē ex pte dei mali
cia. ⁊ sollicitudo vite. fic abscondit
vos deus in absc̄ōdito tabernaculi
sui. Vacate itaq; dilectissimi. et vi-
dete qm̄ ip̄e ē deus. Verū vt ꝟ qnq;
possitis curādū est vobis p̄us vt vi-
deatis q̄d estis vos: et iuxta eiusdē
ap̄le vocē. sciāt gētes qm̄ homines
sūt. Huic duplici ofideratōi. tota ꝟ
vestra vacatio tribuat. fic̄ sanctus
orabat. Deus noverim me: noverim
te. Nuō eni natus sibi videt hō la-
bores fugitās ⁊ dolores? Aut quō
scit se esse hoiez: q̄ ad id pat⁹ nō ē
ad qđ nat⁹? Hō m̄q̄t nat⁹ ad labo
rē ſſnā ad laborē natū se dubitz: q̄ nō
nat⁹ ē in dolore. Sz dolorē pturiēti ſ
clamor. laborē plis fletus mdicat ⁊
vagitus. Mm̄ tu laborē ⁊ dolorē cō
fideras ait ap̄ba. Labor in actōibz:
dolor in passionibz est. Proinde qui
se noverat hoiem ad vtrūq; patus
fupplici ofessiōe dicebat. Paratum
cor meū deus patū cor meū. Et ge-
minā hāc p̄paratōez euidētius ex-
p̄mens: de actione quidem patus fū
ait et nō fū ē batus. vt custodiā mā
data tua: de passione vero. ego m̄q̄t
in flagella patus fū. et dolor meus ſ
mospectu meo semp. Nemo sane in
hac misera vita geminā hāc vexa
tōem se euadere gstet. Nemo q̄ppe
ex ommibz filijs ade fine labore hic
viuit: nemo fine dolore. Est q̄ declī-
nat aliquos. ꝟ incidit ꝑculdubio in
graviores. In labore m̄q̄t hoim nō
sūt ⁊ cū hominibz nō flagellabunt
Nō tñ otinuo fine labore sūt: aut mi
nime flagellant. Deniq; ap̄tēa m-
quit tenuit eos fupbia. Grauis eq̄-
dē labor. Opti sūt miq̄tate ⁊ impie-
tate sua: gravibz plane flagellis.
Siq̄dez nō ē gaudē impijs dicit dñs
Nō eni nec laboris auxietatem nec
flagelli sentiūt lesionē: ipsa iam in
sensibilitas vehementiā mdicat paſ
siōis. Sudat paup in ope foris. sed
nunq̄d mmus anxie dives intus in
ipsa sua cogitatōne laborat? Apit
iste os suū in oscitatōne: apit ille in
eructatōe: et interdū ille grauius
fastidio q̄ ꝟ iste media cruciat. Do-
stremo velint nolint nō mō homies.
ꝟ etiā demones ⁊ faciūt ⁊ paciuntur
qđ p̄uidentia sūma dispofuit. Cete-
rū nec leprosa obedientia: nec cami
na patiētia ōmēdat. Inde ē q̄ non
simplicit petimus. vt fiat voluntas
dñi. quā in oībz ⁊ p oīa fieri cer
tissime ostat. volūtati eni eius q̄s re
sistit: ꝟ vt fiat fic̄ in celo ⁊ in terra.
Nuā nimirū adiectōem duabz q̄z p̄
cedentibz petitōibz mbilominus re-
or aptandaz: vt patrē nr̄m q̄ in cel
est exoremus. q̄tenus et nomē eius
sanctificet. ⁊ regnū eius adveniat.
et volūtas fiat. Hec oīa fic̄ in celo
fic ⁊ in terra: alioquin vbi non san-
ctificat nomen eius? Vbi iā regnū
eius nō venit: qn̄ in noie ihesu oīe
genu flectit celestiū terrestriū ⁊ in-
fernoz? Scio te q̄s es scūs dei. ait
etiā ip̄e malignus. At lōge aliter ⁊
dissimili prorsus affectōne nomen
istud scūficat in celis: vbi tā me-
narrabili iocūditate. clamat sanc̄
sanctus sanctus dñs deus sabaoth.
Sic et regnat non in terra solū. ve-
rū vrū etiā in gehenna: imperium
hñs vite ⁊ mortis. Sz oīmo dissi-
milit regnat in his. q̄ muiti serviūt.
et q̄ volūtarie famulant. Bonus ci
bz obedientia. de q̄ nimirū et ip̄e dñs
ait. Meus cibz est vt faciā volūta
tem p̄ris mei. Et ap̄ba: labores ait
manuū tuaz. q̄a māducabis: beatus
es et bñ tibi erit. Bonus cibz patia
paupū q̄ non peribit in finē: panis

lacrimaꝝ panis doloris. Veruntꝫ vtriꝙ necessariꝫ est ordimentꝫ. sine quo vterꝙ infipidus nꝫ mꝫ nꝫ reficiat. ꝫ gustatus afferat mortez. Duriſſimꝰ equidē cibꝫ vterꝙ frēs: et nisi aliqꝺ tercium ſaporabile appona. vtiꝙ mos in olla. Quid vero tā ſaporabile. ꝯ ſapientia? Nēpe lignꝫ vite ē: qꝺ t ipſas aqs marath p moyſen dulcorauit. Farinula ē: q̄ pulmētꝫ ꝓphaꝝ p heliſeꝫ ſaporauit. Ignis est: qui ſemp ardere p̄cipiē in altari. Oleꝫ est: ob cuius inopiā vngmibꝫ fatuis oſtium claudiē nuptiaꝝ. Sal est: qꝺ nulli ſacrificꝫ deeſſe iubet. Inde ē ꝯ infulſos homines dicimus qs intelligi volumꝰ minime ſapientes. Et dns ſal in nobꝫ hrē p̄cipit. Aplus qꝫ omnē nrm ſmonē. ſale monet eſſe cōditꝫ. Puto tñ hanc ipſam. quā obediētie t patiētie terciā addi volumus ſapiētiā nihilominꝰ triplicē inueniri: vt noſtrꝫ hoc ordimētꝫ velut tribꝫ quibuſ dā herbis cōficiat. Opus enī est vt iuſticia sit in intentōe. hilaritas in opatōne. humilitas in reputatōe Infipida nāq; deo et infulſa qꝺam mꝫ nra obediētia ſeu etiā patientia est. niſi omniuz q̄ vel agimꝰ vel patimur ipſe sit cā: qr t quicqꝺ facimꝰ iubemur facere in gla dei: et non ſi qꝺ patimur. ꝫ qꝺ ꝓpter iuſticiam patimur beati. Oportet aūt puſilla mimitatē qꝫ et triſticiā in ommibꝫ q̄ agēda fūt vel toleranda caueri: qa hilarē datorē diligit deus. Demiq; hilaritas ipa et deuota vlūtas: ad eā quā ſupꝫ diximus p̄paratōez ſpecialiter noſcit ptinē. Porro elatōez ſup omnia fugē neceſſe ē. Quiſquis enī altꝫ ſapit et opus eius t patientia vanꝫ ſapit: nec grauior vllus ſapor aut magiſtrarius ē veritati.

Vides ne ꝯ fit vtile homini ſcire ſe hoiem. vt pinde ſit paratus ad mādatoꝝ obediētiaz. t tolerātiaz flagelloꝝ: ac deinceps ſtudeat vt qui nec laborē interim p̄t effugē nec dolorē. ſic ſaltē laboret t doleat. vt hꝫ ſibi in cibos trāſeant ſeculares? Siquidē melior est obediētia ꝯ victime: et melior est patiēs viro forti. Inobediētia est cauſa mortis oēs expimur: oēs morimur ꝓpter eā. Impatiētia anime ꝓditio est: dicēte domino. In patiētia vra poſſidebitis animas vras. Nihilominꝰ aūt ſapiētia qz quā diximus neceſſaria est ad ſaluē. Siqdem nꝫ ſolū ꝓpter inobediētiā quibꝫ obediētia defuit: aut ꝓpter impatiētiā qui patientia caruerūt: ꝫ et qui nꝫ habuerūt ſapientiā ꝓpter ſuā inſipientiā pierūt Et hec quidem vt ſciāt homines q̄ mā homines fūt: actōmbꝫ iā t paſſionibꝫ deputati. Erat qñ in actōne t meditatōne poſitus erat homo: ſine paſſione habens actionē. hñs etiaz ſine labore meditatōez. Dico autē quāꝺꝫ poſitus est in paradiſum. vt opareē et cuſtodiret. Verum hinc qz ſi non caderet erat aliqñ ꝓmouēdus. vt ſola iā fruereē otēplatōne. ſicut et ex hꝫ inferiori gradu quem mꝫ tenet. niſi reſurgere ſatagat. in infimū est qñq; caſurus. videlicz vt in ſola iā paſſione verſeē: ꝯ nec opꝰ nec ratio ꝫ tñ paſſio apud inferos fit. Felix quidez cuius aiam corpus nꝫ aggrauabat: qr nec corrūpeba tur. Sz lōge felicior ſi ad hꝫ pueniſſz vt mirorator actu plenus pfecti: uſq; pticipet ſapiētiam: gratis diligens corpus. tā ꝯ in nullo indigēs corpore. Eſſet enī hic pulcerrimus ordꝺ: et erit adhuc quāꝺꝫ erit. Nez qz enī aliquatenus deſperandū. vt

videlicz ſicut aīa deo·ſic aīe·caro bi-
cere videē· qm̄ bonoꝝ meorum nō
eges· Adimplebis me letícia ait cū
vultu tuo· Jnde plenitudo mee ſa-
ctetas: cū apparuerit gla tua· Nam
qđ de corporū reformatōe et cōfor-
matōe claritati corporis eius exſpe-
ctamus ex abundanti quodāmō et
mēſure ſuperfluentia erit: vt felici-
ter quidez in ipius glorificatōe ſed
nō principaliter gaudeamus· Vxor
inquit tua ſic vitis abundās: in late
ribo domus tue· Honorabiē caro· ꝫ
iuxt mēſurā ſuā· nō in medio domus
habitans· ꝫ ſeorſū: nec in facie nob
ꝫ in latere ſtituta· Filij tui ſic no-
uelle oliuarū in circuitu menſe tue·
Mimirū opa etiā ipſa non deerūt: ꝫ
q̄ nunc fiūt· non que fient tūc: ſicut
ſcriptū eſt· Opa enim illoꝝ ſequun
tur illos· Verū et ſi gratulemur et
agamus grās deo ſup his q̄ ipſius
adiutorio geſſimus: non primū ta-
mē eis locuz dabimus: ꝫ in circuitu
locabunē· Nūc vero in regione cor-
porū habitātes ·corporibo ſum? ob
noxij: et exq̄ diſſipauerūt legē dñi
parētes noſtri· nō mō faciēdi tpus
eſt· ꝫ etiā patiēdi: et omniū noſtrū
āplius laborꝝ dolorꝝ· Durus equidez
cibo eſt ordeaceus panis ſed offēſo
rege pulſus palatio miles quālibet
delicatus advnū forte quē ſolū ha-
bet ſeruulū diuertē opus habebit:
ibi fouere latebras ꝛ inſolita cape
prandia· apud eū: regales delicias
pultibo ruſticanis ·ac nobiles ſtra-
t? ſterq̄linio mutare ſuuli· iuxt illud
aphetice lamētatōis· qui nutriebā-
tur in croceis āplexati fūt ſtercora·
Jbiqz ſ maxime aphēta deplorat
oblitas pprie oditōis ingenuas cre
aturas tantā diſſimulare miſeriaz·
nec mō nō reputare qđ tolerant: ꝫ
tanq̄ bona magnā oplectí· q̄ pau-
lominus extrema fūt mala· Prop-
terea ſiquidem ꝛ de ſeipo ait· Ego
vir videns pauptatē meā: in virga
indignationis eius· Gemamus nos
ſub ſ onere frēs: et p̄ſentes deplo-
remus erūnas: frequenē quiſq̄ no-
ſtrū in vocē pie q̄rimonie erūpet et
clamet· Jnfelix ego homo· quis me
liberabit de corpe mortis huiꝰ? Stu
deamus etiā furari aliq̄n noſmeti-
ploſ ꝛ a peſſimis cogí occupatōibo
iſtis furtipevl ad horā: iaculari ani
mos vibrare corda in id qđ ſuū eſt:
et qđ quāto naturalius· tāto ſuaui
us eſt· Hoc eni eſt qđ dicit· vacate
et videte q̄m ego ſū deus· Neq̄ eni
eſt oculoꝝ viſio iſta ꝫ cordiū: cū do
minus dicat· beati mūdo corde· q̄m
ipi deū videbunt· Proprīū ſ cordis
bonū· nec ſuili ad ſ indiget inſtru-
mēto: pprius eni aīe cibo eſt de quo
apheta· Aruit mḡt cor meuz: quia
oblitus ſū comedere panē meū· Sa-
ne quod dicimus dictu facilius mi-
hil eſt: in oparatōe dicimus operū
q̄ lōge fit volubilior lingua q̄ dex
tera: et leuis hec ad verbū· q̄ ad a-
ctū illa moueat· Alioquin et dictu
et actu cogitatus facilior eſt: q̄ in
eo quidez ſuo ipſi? ore loquat aīa:
ſuis videat oculis ſuis manibo opet·
Nuāuis et hic interdū laborare eā
neceſſe ē· etiā in gemitu ſuo: ꝛ mtra
pprīū q̄z cubile opungí· Siquidem
vſq̄ adeo vita nr̄a inferno appro-
pinq̄uit: qui ſolius vtiq̄ paſſionis ē
locus: vt et actōnem paſſio· imo et
ipſam q̄z cogitatōez actio ꝛ paſſio
pariter occuparint· Nōne enim no
bis quodāmodo paſſiue ſunt actio-
nes: et in cogitatōibo etiam dolor
et labor? Neuvitula effraym docta
diligē triturā· aſſueta iugo· ignara

quietis quãdo veniã et appareb̃ añ faciez dei: Quãdo cessabũt hs omia: et iam non erit amplius neq; luct9 neq; clamor sed nec vllus dolor neq; labor vllus? Quando inebriabit animaz vbertas domus dei: et torrens ille inde ficiẽs voluptatis diuine? Quãdo totã sibi eam sereniss̃imi ꝺtemplatio luminis vendicabit? Filioli cõcupiscamus in atria dñi: crebro suspirem9 illuc. Patria nostra ipsa est obtemus saltẽ et a longe salutemus eã.

De cãtico ezechie.

Tri sanguinũ et dolosi non dimidiabũt dies suos: perseuerãtes in sua vetustate vsqz ad mortẽ: t hoc ꝗa non timẽt dominũ. Verũ qui timore dei mitiatur ad sapientiã his ꝺtinuo dimidiat dies suos: exclamans pre timore vadam ad portas inferi. Cuius vtiqz inferi metu cum ceperit quiescere a malis. incipit de bonis querere ꝺsolatõnem: qz necesse est in alterutro consolari. Est autẽ bona cõsolatio de spe salutis eterne: in quã translatis peccatis que separabant inter ipsũ et deũ p dei grãm reuiuiscit et hilarescit. In quo cũ ceperit pficere hoc est pie viuere in xpo necesse est telbe scriptura psecutõez patiatur: vt recẽs gaudiũ vertat̃ in merorẽ et dulcedo domi vix summis vt ita dicaz labijs attacta in amaritudinem cõmutẽ: ita vt libeat dicere versa est cithara mea in luctũ et cãtatio mea in plorationẽ. Plorat ergo amari9 amissaz dulcedinẽ: quã prius fleuerat admissam peccatorũ amaritudinẽ: et hoc tã diu facit donec deo miserãte ꝺsolatio rediit Qua denuo redeunte. cognoscit eã quã passus est tẽptatõez pbatione fuisse nõ ꝺsolatõem. Porro probatõem fuisse ad eruditõem nõ ad destructõem sicut scriptũ est. Visitas eũ diluculo: t subito pbas illũ. Vnde et cogmto suo de tẽptatõne pfectu nõ tm̃ refugit. ꝫ etiã tẽptari appetit: pba me mquiẽs t tẽpta me. Crebris itaqz huiusmodi vicissitudinib̃ inter gratie visitationez et tẽptatõis pbatõem in scola virtutũ pficiens. Faciẽte vtiqz visitatõne ne deficiat. tẽptatõe ne supbiat. et tali tãdez exercitio mũdato oculo interiori. statim adest lux: cui fidelitez inhærẽ cupiẽs. ꝫ corpore pressus nõ prevalẽs. ad seipsũ nolẽs dolenszqz refilit: gustato tamẽ aliquatenus q̃ dulcis ẽ dñs eius. etiã cum ad sua redierit in cordis palato saporẽ retinet: quo fit vt iam ipsũ nõ ipsius quecunqz bona deideret. Et hec est caritas nõ querens que sua sũt: hec facit filiũ nõ querentẽ sua sed patrez diligentẽ. Timor qppe faceret seruũ sua incomoda declinantem: spes mercenariũ sua lucra sectantẽ. Per hos ꝑculdubio gradus ezechias trãsijt. t innotuit trãsiturus. Ego dixi in dimidio dierũ meoz vadã ad portas inferi. Ac si diceret. Cũ deposita ymagine. terrestris hominis ymagineꝫ celestis vellem portare. cepi a timore vt prescriptum est. Concipiens exclamauí. Vadaz ad portas inferi. Quo tamẽ timore nequaq̃ desperans quesiui reliduũ annoz meoz: vt iã mihi viuere inciperẽ qui cõtra me vixeram vsqz adhuc. Quesiui autẽ ab illo q̃ dixit. sine me nihil potestis facere. Neq; enim ad ipm̃ sine ipso nõ

dicam reuerti. ꝫ nec uerti quidem poterā vtpote ſpūs vadens et non rediēs. Quieui ergo reſiduū anno rum meoꝝ. Quo accepto: nō enim negat qui incitat ad querēdū: ſta tim verā expiat ſententiā ſapiētis qui ait. Fili accedens ad ſeruitutez dei ſta in timore: et ꝓpara aiam tu am ad tēptatōem. Temptatōnibꝰ itaq; cū vrgerer et ſpes recēs quā ceperā ſalutis mihi iam iāq; inter cludi videreꝝ. dixi nō videbo dñz de um in terra viuētiū qđ vtiq; in abū dantia pſumpſerā. Dixi enī in abū dantia mea nō mouebar in eternū: nō attendens q̄ in voluntate tua. nō in pīate mea pſtitiſti decori meo vir tutē. Quāobrem auertiſti faciē tuā a me et factus ſū turbatus: neq; q̄ iam viſurus dñm deū. id eſt patrem in terra viuentiū. Nō aſpiciā hoiem vltra videlicet filiū. de quo dictum eſt: et homo eſt r quis cognouit eū. Sed nec habitator eſt q̄etis: id eſt ſpūm ſanctū: de quo ſcriptū eſt. Su per quē requieſcet ſpūs meus: miſi ſu p humilē r quietū? Addidit q̄z ge neratio mea ablata eſt r uoluta ē a me. Hoc eſt bonoꝝ operuz ꝓles quā ex timore ceperā parturire. vt de aia nr̄a poſſit dici: et que multos habebat filios infirmata eſt. Ab lata eſt aūt pia hec ſoboles. et uo luta eſt a me q̄i tabernaculū paſto rum: ad tēpus vtiq; credita in eter nū. Itē adiecit. Preciſa eſt velut a texēte vita mea: vt diſcerē ꝓfectus vite mee nō in mea ꝫ in manu oīs potētis. ſicut tela in manu texentis: q̄nquidē dū adhuc ordirer. hoc eſt ſtatim in initio ſuccidit me: q̄tenus eodez pene tēpore texere r tulerit quod donarat. Sed ſi defecit virtus mea. non tñ dereliquit me: ne qui ce pat nō poſſe ꝓficere videreꝝ. Quid multa? In veritate mox cōperi: q̄a virtus in infirmitate ꝓficit. et aio. Bonū mihi q̄a humiliaſti me. Co gnoui enī q̄a de manevſq; ad veſpe ram finies me: id eſt conſummabis me. Non in ſolo maneviſitatōis. aut tā tū in veſpera tēptatōis ꝫ in vtroq; erit ꝓfectio mea. Stultus ego q̄ tā tū ſperabaz vſq; ad mane cū dauid dicat. a cuſtodia matutina vſq; ad noctē ſperet iſrahel in domino. Et quomaz puſillus in ſpe. quaſi leo fic otriuit oīa oſſa mea. robur omne videlicet de quo adhuc ſub tutela gratie futuroꝝ improuidus oſtide bam. Cōtriuit autē quis niſi aduer ſarius noſter dyabolus: q̄ tanq̄ leo rugiens circuit querēs quē deuoret Tu ergo dñe ex hac otritōe humi liatū et ꝓbatū vſq; ad veſperā fini es me. quoniam r factum eſt mane et veſpere dies vnus. Quamobrem ego vt didici. benedicam dominum in omni tempore hoc eſt mane et ve ſpere: non ſicut ille qui confitebit tibi cum benefeceris ei: non ſicut il li qui ad tempus credūt. et in tem pore temptationis recedunt. ſed di caz cum ſanctis. Si bona ſuſcepim? de manu domini mala autem quare nō ſuſtineamus? Et in mane quidez ſicut pullus prundinis ſic clamabo: in veſpere autem meditabor vt colū ba quatenus et cum gratie matuti num arriſerit in modum irundinis exultās. et clamitans gratias agā pro viſitatione: et cum veſpera in gruerit non deerit ſacrificiū veſper tinum. cum inſtar columbe gemēs lacrimas fundam in tribulatione. Sic enim deſeruiet tempus vtrūq; deo: cum et ad veſperum demora bitur fletus: r ad matutinū letitia

Merens merebo in vespera. quo le-
tus fruar matutino. Placet vtrūq;
deo. et peccato: opunctus ⁊ iustus
deuotus: cui e regiõe displicz ingra
tus q̄ iustus pcõr securꝰ. Aut ẽte
ficut pullus irūdimis: hac illacq; dis
curens martiæ me officijs mãcipa
bo: hilarẽ datorẽ me exhibens. om
ni necessitatẽ patiẽti: et meditabor
vt colũba gemẽdo vtiq; qđ obstat
dũ q̄d restat intueor. Hoc aũt fa-
ciã mane et vespere hoc ẽ prius ⁊ po
sterius. iuxta q̄ in tipũ vtriusq; vi-
te dictũ est a laban nõ est osuetudi
nis vt mmores ante tradamus ad
nuptias: quãq̄ indifferẽter de alte
ra ad alteraz trãseaẽ. Qđ figmfi-
care iob puto. vbi ait. Si dormiero
dico q̃n surgã. et rursũ exspectabo
vesperã. Quiescẽs q̃ppe in vespera
otemplatõis. mane desiderabat. q̄
surgeret ad actõem. rursũq; nego
cijs fatigatus exspectabat vesperã
libenter repetens ocia otemplatio
ms. Potest et p garrulã auiculã cã
tus simul psallentiũ in ecclesia. et p
gementẽ columbã priuata oratio-
num suspiria designari. Sed mediã
sententiã magis velle videẽ sequẽs
verficulꝰ: attenuati sunt oculi mei
suspiciẽtes in excelso. Siue enim di-
cat attenuati. hoc est subtiles fa-
cti. p assiduitate suspiciẽdi in excel
so. videlicz sublimia atq; excelsa cõ
templãdi: siue intelligaẽ attenuati
id est reuerberati. ⁊ a suo qđammõ
acumine immmuti. iuxta illud. defe
cerũt oculi mei in eloquiũ tuum. et
rursũ memor fui dei ⁊ delectatꝰ fũ.
et defecit spũs meus. Siue ergo illo
siue hoc mõ accipiaẽ. nõ aliud q̄ cõ
templatio designaẽ. Ceterũ poste-
rior expositio sequẽtibꝰ magis con
uenire videẽ. Ait enim. Dñe vim pa-
tior. Quasi dicat. Dñe non spõte. ⁊
inuitus retrahor et arceor a tui cõ-
templatõne: quia corpus qđ corrũ-
pit aggrauat animaz. et deprimit
terrena inhabitatio sensum multa
cogitantẽ. Respõdẽ q̄ tu o oditor
p me qui nosti nature conditõem.
Aut si peccata mea hoc faciũt. nec
est culpa nature ⁊ mee pessime con
suetudis. etiã sic mihi lomm̃ respõ-
de p me affigẽs peccata crucí ⁊ san
guine tuo delens: vt non fit qđ me
impediat cõtemplantẽ. Nam quid
dicam. aut quis respõdebit mihi cũ
ipse fecerit? Ad quem me videlicet
alium vertam. aut quis alius respõ
debit p me. cum ipse nõ alius hanc
mihi difficultatẽ imo impossibilita-
tem imposuerit: dãdo sup me illam
sentẽtiã. in fudore vultus tui come-
des panem tuum? Quod si non fece
rit legitur. ⁊ fecerim: arguit se q̄
quasi culpam in auctorem retorse-
rit. cum de natura causãtus est. ⁊ to
tum sibi imputat ⁊ suis peccatis di
cens. quid faciã. aut quid respondẽ
bit mihi cũ ipe fecerim: ꝫ est. id qđ
patior peccando meruerim. Quam-
obrem vnum est quod facere possũ
Recogitabo tibi omnes annos me
os in amaritudine anime mee. Nẽ
pe non sum dignus vt valeã te co-
gitare cum dulcedine. Faciaz quod
possum. cogitabo meipsum in ama
ritudine anime mee. Lucẽ habitas
inaccessabilem. nec quero diu infir
mam mentis aciez radio tui fulgo-
ris infigere. et ob hoc confusus re-
deo ad consuetas et familiares mi-
hi tenebras. vite mee pristine. non
quidem in eis iterum iacendo cum
mortifera delectatõne: sed pumẽdo
eas. et recogitando in amaritudine
anime mee. Oportebat q̄dem si fieri

pōſſz reuiuē mēvt ita loquar tēnuo
q; male vixi: ꝟ q; ſ̄ non poſſum·ſal-
tem recogitabo tibi oēs ānos meos
in amaritudine anime mee: faciam
recogitādo·qđ reopādo nō poſſū·
Recogitabo aūt tibi q; tibi ſoli pec
caui: vt in q̄ ego me cōdemno tu iu
ſtificeris·ꝛ vincas miſcōia cū de me
iudicaris· Jā quidē ꝛ añ cogitaue
raz ea· ꝟ quia nō ſatis punita fūt· q̄
me adhuc impedire poſſūt· rurſum
redeo ad ea recogitanda in amari-
tudine aie mee·quouſq; ita penituſ
exſtirpata ſint vt iā impedire non
poſſint·Nec infructuoſū vt arbitror
erit ſ̄ ſtudiuz·Nēpe ſi ſic viuiē·imo
q; ſic viuiē nō quidez carne ꝟ ſpiri-
tu·et in talibus vita ſpiritus mei: ſ̄
eſt tam in mei conſideratione q̄ in
tui ꝺtēplatōe·magis ac magis cor
ripies me ꝛ viuificabis me·Siquidē
corripior·cū me cogitādo opūgor:
reuiuiſco cū te ſubleuatus vtcunq;
intueor· Jtaq; oſtēdendo me mihi·
corripies; oñdendo te viuificabis·
Porro viuifices neceſſe ē· q; ecce in
pace amaritudo mea amariſſima·
Amarā paſſus ſū amaritudinem p
peccatis in ꝓncipio ouerſionis·vnde
clamaui· vadam ad portas inferi:
amariorē p terroribus in ꝓfectu cō
uerſatōis·q̄ dixi· non videbo dōm
deū in terra viuentiū·Sz ecce iā pec
catis penitentia punitis· et ſopitis
terroribus q̄ impugnare ſolebant·in
hac tñ pace amariſſimam ſuſtineo
amaritudinē p defectu ꝺtēplatōis·
Verū qui mihi peccata miſerando
donaſti· et tēptatōes iuuādo ſupa-
ſti·etiā nūc o dñe reddes leticiā ſalu
taris tui·Hoc ē qđ ait· Tu aūt erui
ſti aiaz meā·vt nō piret: in oflictu
videlicet vicioꝝ·ſiue in impetu tem
ptationū: ꝓieciſti poſt ēgū tuū oia
peccata mea·ſcđm multitudinē mi
ſeratōnū tuaꝝ·Nec immerito· Ne
q; eni infernus ofitebiē tibi: q̄ vti-
q; ego pene deſcēderā· cū irruētibus
pulſarer tēptatōibus: quippe q; niſi
deus adiuuit me·paulominus habi
taſſet in inferno aia mea·Sed neq;
mors laudabit te: q̄ nimirū aliquā-
do detinebar·dū adhuc iacerē mor-
tuus in peccatis·Nec exſpectabunt
qui deſcendūt in lacū veritatē tuā:
qui ſcz poſt guſtatā dulcedinē otē
platōis in lacū deſcēdūt deſperatio
nis· Mors ſiquidem eſt iacēti in pec
catis añ ouerſionē: infernus ſuccū-
benti tēptatōnibus poſt acceptā re-
miſſionē: lacus vero deſperanti poſt
expertā ꝺtemplatōem·Nā quanto
quis ad altiora ꝓfecerit: tāto gra-
uius ſi corruerit colliditur q̄n ruit·
Nō itaq; infernus ofitebiē tibi·hoc
eſt·qui iam quidem fūt ouerſi·ꝟ tēp
tatōnibus ſupanē neq; mors lauda-
bit te·hi vtiq; qui nec dū ouerſi fūt·
aut ofeſſi letanē potius cū male fe-
cerint·et exultant in rebus peſſimis·
A mortuo quippe q̄ſi qui nō ſit pit
ofeſſio·Nec exſpectabūt qui deſcē-
dūt in lacū veritatē tuā· q̄s de faſti
gio diuine ꝺtēplatōis in lacū ꝓfie
diffidentie forte deuolui ꝺtigerit·
Nō ꝑculdubio fit cū nimia q̄s trī-
ſticia poſt acceptā tantā leticiā ab
ſorbeē· Avero viuens viuens ipſe
ofitebiē tibi·Eſt q̄ viuēs carne mor
tuus eſt ſpū: eſt qui mortuꝰ carne
nihilominꝰ mortuus eſt ſpū·ꝟ horꝝ
neuter laudabit te: aut ofitebiē ti-
bi·Ceterū viuens ipſe ofitebiē tibi
Qui videlicz nō tm̄ carne ꝟ ꝛ ſpū vi
uit ipe ofitebiē tibi: fiē ꝛ ego hodie
hac me duplici vita tuo munē viuē
ofido·Sequiē·Pr̄ filijs notaz faciet
veritatē tuā: nō reuelaē ſuo veritas

quia ſeruus neſcit quid faciat dñs ei⁹. Sz nec mercenari⁹ rapiē adotē plādā veritatē: ꝙ ꝑ ā qrit vtilitatē. Filio aūt pr̄ notā faciet veritatez ſuā. quē audit dicentē. Verūtñ nō qđ ego volo: ſz qđ tu pater. Reue laē itaqꝫ ſuo dei ptās mercenario felicitas filio veritas: nō ꝙ in deo iſta diſcreta ſunt. cui idem poſſe qđ felicē z veracē eſſe: ſz a creatura cre ato: ꝙ diuerſis eiuſdē creature affe ctib⁹. diuerſis ſentiaē reſpectib⁹ cū ſancto eni ſanctus: et cū puerſo erit puerſus. Audi deniqꝫ vocē filij. Do mine ſaluū me fac. Quare? Fōte ne ardeat in inferno: forte ne frauder̄ pmio? Non inquit: ſz pſalmos nr̄os cātabimus cūctis diebꝫ vite nr̄e in domo dñi. Nō inquit qro ſalutē vt penas vitē aut infernuz. aut in celo regnē: ſz vt te in eternū cū illis lau dem de quib⁹ ſcriptū eſt. Beati qui habitāt in domo tua dñe: in ſecula ſeculoꝝ laudabūt te. Seruus dicit vadā ad portas inferi. mercenari⁹. nō videbo dñm deū in tra viuētiuz: filius. pſalmos nr̄os cātabimus cūctis diebꝫ vite nr̄e in domo dñi. Cui ſimile ē illud. Apite mihi portas iuſticie: ingreſſus in eas ofitebor dño Et q timet ire ad portas inferi. et q deū cupit videre ꝓpter qētē fui. vter qꝫ ꝓfecto qrit q ſua fūt. Porro qui pſalmos cantare deſiderat in domo dñi: nō fuavel picula fugit vel lucra appetit: ſz illū ꝓcul dubio diligit quē laudare geſtit cūctis diebꝫ vite ſue Laudaē nō immerito in eternū: qui viuit et regnat p oīa ſecula ſecu loꝝ amē.

De triplici coherentia. viculo ꝫ cla uoꝝ ꝫ glutinis.

On ſic ſtamus tota die ocio ſi. Scimus eni et qđ qrimus et qs ē qui nos oduxit. Deū qrim⁹: deū exſpe ctamus. Nō ē parua res nec parui animi. cū illa q ſingulari pietatis noie glaē. ſepius ſeſe qraē eſſe fruſtratam dicēs. Quefiui illū: et nō inuem. Eſt eni fīc amabil. ita etiaz ammirabilis: q: cū nō qrit inuemē: et nō inuemē cū qrit. Si nati eſſem⁹ ex q̄ factus ē homo ſup ter rā z vſqꝫ ad centū milia āñoꝝ vita nr̄a extēderē: nō eſſet tñ digna q̄ ſitio huius tpis ad futurā glaz que reuelabit̄ in nob. Ecce nūc tpus q: rēdi. ecce nūc dies inueniendi p ma nib⁹ fūt. Querite mqt dñz dū inue ri p̄t: inuocate eū dū ꝓpe ē. Erit tē pus. qñ nō erit locus: cū ille fons mi ſeratōis. intermiabili ficcabit̄ ficci tate. Quer: etis me inqt. z nō inueni etis. Bonus es dñe aie qrēti te. Si q renti: quāto magis inuenēti? Si tā dulcis ē in memoria: q̄lis erit in pre ſentia? Si mel z lac dulce eſt ſub lin gua: qđ erit ſup̄ linguā? Ome ꝓba tores frēs: ſi in via eſtis: ſi nō exor bitatis. Leteē inquit cor qrētiū dñz Si gaudetis ad labores. ſi moleſto. ſi in deſſo pede curritis viā māda toꝝ dei: ſi q̄tidie vtriuſqꝫ hois ſtat⁹ recētio: eſt. ad ꝓficiendū et ꝓficien dū q̄ ad meipiēdum: ꝓfecto qritis faciē eius ſemp. Quo ergo abiit di lect⁹ ex dilecto: z qremus eū? Vbi nō eſt? Quid dixi miſer? Sed vbi nō eſt? Altior eſt celo: inferno profundi or: latior terra: mari diffuſior. Quis quā eſt. et vbiqꝫ ē: q: nec abeſt vlli: nec vllo capiē loco. Ipſe hic eſt: ſz ego hic non ſum. Quā verisimilius videreē vt tu hic nō eſſes: et ego ꝟ eſſem dñe. Sz ego nec hic nec alibi fui: q: ad mibilū redact⁹ fui. neſciui.

Vē ab mīsilū·īb ē pcecatū: ⁊ nesciui q; nō fui ibi cū ꝑmus parēs meꝰ deuorauit me morsu amarissimo. Dīme ē q; corde ofractus ⁊ corpore diffluo in voluptates in amaritudines: bōis īnatā culpā·penā ognatā: totus fluidus ⁊ eneruis. Ille aūt q; idē ipe est q; dicit ego sū q; sū. veracit est: cui ē esse qđ est. Nue ꝯ participatio: q; ouentio illius q; nō ē ad illū q; ē ⁊ Nuō possunt tā diuersa cōiūgi ⁊ Mihi ait scīus adhærere deo bonū ē. Immediate ei iūgi nō possumus: ꝯ ꝑ mediū aliqđ poterit fieri fortassis ista diūctio. Et ne diuti? vos ptrahā. tria sūt vincula. qbꝫ ei astringim̄. ⁊ fic tria. vt sola cū solis istis. vel istoꝝ fibꝫ oīe qđ ligaē ligeē. Et p̄mū accipite funes: scdm clauos ligneos vel ferreos: tercium glutē. Primū astringit fortit. et dure: scdm fortiꝰ ⁊ durius tertiū suauit ⁊ secure. Sfune qđammō alligatus est redemptori: si q;s forte dum vehemētiori tēptatōe turbaē ꝓmittit sibi honestatis intuitū· memoriā ꝓmissionis: et ꝫ interim se fune retinet. ne ꝓpositū penitus abrumpaē. Durū ꝑfecto vinculū ⁊ molestū. ꝯ ⁊ periculosū nimis: et qđ diu tenē nō possit. Siquidē putrescunt funes. et pudoris vinculū aut obliuiscim̄ aut abrūpim̄ cito. Est aūt qui clauis o figit dño maiestatis. quē timor dei ligat: q; nō expauescit ad vultꝰ hominū: ꝯ memoriā gehennaliū torm̄ torꝝ. Et hic q;dem peccare non metuit. ꝯ ardere. Durius tm̄ et fortius ꝓmo imprimit: q; cū ille vacillet in ꝓposito· iste ꝓpositum non amittit. Tercius vero glutine ei oglutinatur id ē caritate: q; tā suauit quam secure ligatus adhærēs deo vnꝰ spiritus ē cū eo. Iste ē q; q;cunq; vndecūq; siue q; facit· siue q; ei fūt· ad finem comodū reuocat et retorquet. Beatus hmōi homo ⁊ abundāti spiritus influēs maiestate· q; suauis et vnctus portat oīes ⁊ portaē ab oī bo: qui terribilius et horribilius ipa gehenna iudicat vel in re leuissima. vultū oīpotentis sciens offendē. Dic est fratrū amator· et ꝓpi israhel. Dic ē qui multū orat ꝓ ꝓpo: et ꝓ ciuitate scā ihrusalez. Glutino bonū ē ait ysaias. Bonū ē reuera et iocundū; q; alia duo ne mala dixerim· oparatōe istius grauia ⁊ importabilia sūt. Sz ille misericors oculus qui nouit figmētū nr̄m nemīm̄ saluādoꝝ dimittit in ꝑmo: sed ꝓuehit ad secūdū; et ne ibi deserēs producit ad tertiū. Primo siquidez q; pudet deserere estuātes vix fustinem? ad horā: scdo iam timentes ⁊ sperātes ꝑficimus; tercio ꝑficimur amātes. Sic igit duobꝰ pcedentibꝰ timore pariter ⁊ pudore exclusis· in solius amoris reclinatorio cōmoram̄. Ita et xp̄us p̄us quidez ligaē: scdo crucifigit: tercio glutinosa aromatuz iūctione linit. Non ꝯ opus habe ret corpus istud· huiusmodi aromatibꝰ solidari; qđ dissolui omnino nō poterat aut videre corruptōnem: ꝯ qui ꝓpter nos iudeoꝝ sputa fustinuit· ꝓpter nos fidelīū q;z nō est dedignatus vngēta. Et attēde ꝯ vix vmus dici spacio in fumibꝰ ⁊ clauis moratus: cū vnctōe victor et victurus penitter resurrexit. Sic ⁊ dilectos in duobꝰ p̄dictis non diutius patit immorari: ꝯ vngit eos vnctōe misericordie sue: vt crucifixi mūdo ⁊ mūdus illis ·iā resurgant in nouitate spūs: et dicat. Quis nos separabit a caritate dei ? Hoc glutine agglutinauit nos sibi ille diuinus intuitus

a ꝯstitutõe mũdi: vt essemus scti ⁊ immaculati in ꝯspectu eius in caritate. Scim⁹ enī q⁊ q̄ natus ē ex deo. nō peccat: q⁊ generatō celestis seruat eū. Generatio celestis est eterna p̄destinatō: q̄ deus p̄uidit cōformes fieri ymaginis filij sui. Ex his nullus peccat id ē in pcō pseuerat: q⁊ nouit dñs q̄ sūt eius: ⁊ ꝓpositum dei manet immobile. Et si horrendo rū crimiū nota. dauid muriē ⁊ insignē: ⁊ si maria magdalene septē demonijs cumulatē ⁊ si princeps apostoloꝝ impfūdū negatōis submergiē: nō est tñ qui de manu dei possit eruere. Quos enī p̄destinauit. hos ⁊ vocauit. ⁊ q̄s vocauit hos ⁊ iustificauit. Nōne huic adhērē bonū est? Querite frēs: q̄rite dñm ⁊ ꝯfirmamini: querite faciē ei⁹ semp. Queri te dñm; ⁊ viuet anima vr̄a. Et aia mea mḡt illi viuet: q̄ mūdo mortua est. Que enī mūdo viuit: nō illi viuit. Sic g̃ q̄ramus eū vt ⁊ sp q̄ramus: ⁊ cū venerit querē nos dicat de nobis Hec ē generatō q̄rentiū deū; q̄rētium faciē dei iacob. Sicq; apiant̄ porte eternales et introeat rex gle et nos cū illo: q̄ est de⁹ bñdict⁹ in secula amen.

De vbis abacuc ꝓphe sup custodiam meā stabo.

Egimus in euāgelio. q̄ predicante dño: ⁊ sub misterio edendi corporis sui discipulos ad cōmunicandū passionib⁹ suis āmonente dixerim q̄dā. dur⁹ est hic sm⁹: et ex hoc iā nō fuerīt cū eo. Interrogati vero discipuli an ⁊ ipsi vellent abire: dñe mḡunt ad quē ibimus? Verba vite eterne habes. Ita dico vobis frēs: vsq; hodie q̄busdā manifestū est. qm̄ verba q̄ loquiē ihūs spūs ⁊ vita sūt. ⁊ ꝓterea sequunt̄ illū alijs dura videnē: miseraz alibi q̄rūt ꝯsolatōem. Sapia siquidem in plateis clamitat. in lata videlicet ⁊ spaciosa via que ducit ad mortem: vt reuocet ābulantes p eā. Demiq; q̄dragita ānis mḡt p̄ximus fui generationi huic: et dixi semp hij errāt corde. Habes et in alio psalmo. Semel locutus est deus. Semel vtiq; q̄a semp; vna enī ⁊ nō interpolata ꝫ cōtinua et ppetua locutio est. Reuocat aūt peccatores ad cor. et de cordis erroze redarguit: p eo q̄ ibi habitet ipe ibiq; loquaē: faciēs mimirū qđ docuit p ꝓphaz dicentē. Loq̄mini ad cor ihezusalē. Nā babilon qm̄ terra est. nec potest fusti mē vniuersos sermones eius elongaē a corde. et in carne magis ambulat tanq̄ mortua a corde: imo tanq̄ columba seducta non habens cor. Vult enim letari cū male fecerit et exultare in rebo pessimis: audiensq; vocem domini hmōi gaudia nullatenus approbantem. sed detestantem sed arguentē sed odemnantē: fugit et abscondit se. in similitudie preuaricatoris ade. Sed heu me q̄ vile operimentū queris misera anima. q̄ mutile queris operimentum. Folia enim sunt que intexis. folia mḡ q̄ nil tibi caloris prebeant. nil habeant soliditatis. Orto demiq; sole arescent. et ventus vrens dispergit illa: tu vero nuda et misera remanebis. Tunc ergo nihil opertū. quod nō reueleē: quomā veniet dominꝰ qui et illūiabit abscondita tenebrarum ⁊ manifestabit consilia cordiū. Non erit iam quo lateas misera. Frustra dices montibus. cadite super nos. et collibo operite nos quoniam nudam et apertam opz:

tebit te ſtare ante tribunal xp̄i·vt audias vocē iudicij q̄ vocē oſilij cō-tempſiſti·Ecce enī q̄d loquit̄ deus· Agite inquit penitētiā ⁊ diſſimulāt multi et otinēt aures ſuas et dicūt: durus eſt hic ſ̄mo· ſm̄ō ſic impij nō ſic diſſimulare poteritis cuz ſonabit aſperū illud verbū· ⁊ auditio mala ite maledicti in ignē eternū·Videtis frēs·q̄ ſalubriter āmoneat nos pphēta·vt ſi vocē eius audierimus· hodie nō obdurem⁹ corda noſtra· Eadem enī pene vba et in euang⁹ legitis·et in pphēta·Ait enī dn̄s in euāgelio·Oues mee vocē meam audiūt. Et ſanctus dauid in pſalmo· Populus inq̄t eius haud dubiū q̄n dn̄i et oues paſcue eius·hodie ſi vocē eius audieritis nolite obdurare corda veſtra·Vtilius nāq; ⁊ multo ſalubrius eſt hodie audire eū cōſulentē oſolantē ammonētē docentē· et vt multū arguentē increpantez corripientē:q̄ in die illa tam amara· tā lugubri tā tenebroſa·audire illū iudicantē indignantē·vlciſcentē ſeuientē odemnantē· Bonū inq̄z mihi·vt humilier· vt corripiat me iuſtus in miſcdia et increpet me·q̄z vt oleum peccatoris impinguet caput meuz:ne forte terra mueniar· quā pcutiat vga oris ſui·qñ vaſa figuli vga ferrea oterent· Bonū mihi ppter vba labioz eius cū pphēta cuſtodire vias duras:q̄z pariter cū impio interfici ſpū labioz eius· Nunc enī ſi quid amaritudinis ſentio in voce eius nō ſine dulcedine ē: qñ cuz iratus fuerit miſcdie recordabiē· imo vero et ipſa indignatō nō aliunde q̄z de miſcdia eſt· Quos enī amat arguit ⁊ caſtigat:et flagellat oēm filiū quē recipit·viſitās in vga iniquitates eius·et in verberib⁹ peccata ipius:miſcdiaz aūt ſuā nō diſpergit ab eo· Propterea qui prudētes ſūt nō operiūt vulnera ſua ſ̄ dētegūt ·cōfitentē dn̄o qm̄ bonus qm̄ in ſeculū miſcdia eius: et ſic vinū replēnhōis infundit·vt nō deſit oleū oſolatōis · Propterea inquaz ſapiēs apprehendit diſciplinaz· ne qñ iraſcaē dn̄s ⁊ ia ſcdm multitudinē ire ſue non q̄rat:ſ̄ recedat zelus eius ab ipo· Inde eſt enī·q̄ ſapiētis cor vbi triſticia·cor vero ſtultorum vbi letitia:ſ̄ triſticia illius querteē in gadiū:et extrema gaudij illoz luctus occupabit·Audi demq; abacuc pphaz quomō dn̄icā nō diſſimulet increpatōem: ſ̄ ſedula ac ſollicita circa eam cogitatōe verſeē·Ait enim·Sup cuſtodiā meā ſtabo ⁊ figā gradū in munitōem: vt videaz q̄d dicā mihi·et quid reſpōdeaz ad arguentē me· Et nos ergo fratres obſecto ſup cuſtodiā noſtrā ſtem⁹· q̄niam tempus militie eſt · Nec in ſterquilinio huius miſeri corporis ſed in corde vbi criſtus habitat in iudicio et oſilio ratōis ſit nra conuerſatio nra·ita ſane vt nō in ipſa habeam⁹ fiduciam·nec fragili imitamur cuſtodie: ſ̄ figamus gradū in munitōez firmiſſime petre xp̄o totisviribꝰ imitētes ſic ſcriptū eſt·Qui ſtatuit ſup petrā pedes meos ⁊ direxit greſſus meos·Sic ſ̄ oſtituti ⁊ ſtabiliti ia otēplemur vt videam⁹ q̄d dicat nob et q̄d reſpōdeamus ad arguētē nos·Prim⁹ enī otēplatōis ſ̄ d⁹ iſte ē dilectiſſimi·vt inceſſanter oſidemus. q̄d velit dn̄s·q̄d placeat ei q̄d acceptū ſit cora ipo·Et qm̄ i miſtis offēdim⁹ omēs·⁊ tortitudo nra in illius retitudine voluntatis offendit:nec oiungi ei aut coaptari poteſt:humiliemur ſub potenti manu

dei altissimi: et omnino solliciti simus miserabiles nos exhibere·in oculis misedie eius dicentes· Sana me dñe et sanabor: saluū me fac et salus ero Et illud· Dñe miserē mei: sana aiaz meā quia peccaui tibi· Postq̄ enī ī huiusmodi cogitatōnibus munda tus est oculus cordis· iam nō in spi ritu nostro cū amaritudine ·sed in diuino magis spū cū multa delecta tōeversamur: nec iā cōsideramus q̄ fit voluntas dei in nobis·sed que sit in seipsa: vita enī in voluntate eius: vt hoc nobis in omib⁹ vtilius atq̄ omnino comodius esse non dubite mus qz eius cōgruit voluntati· Et ꝓterea q̄ sollicite ꝫseruare volu mus vitā anime nostre tā solliciti si mus quoad possum⁹ ab ea non de uiare· Deinde cū iā in spūali exerci tio aliq̄ten⁹ ꝓfecerimus ducem se quētes spūm qui scrutat etiaz alta dei: cogitam⁹ q̄ suauis sit dñs·quā bonus in semetipo orātes cū ꝓpheta vt videamus voluptatē dñi·et visite mus iā non cor nostrū ꝫ templū ei⁹· et cum eodem ꝓpheta nihilominus dicentes· Ad meipsū anima mea ꝫ turbata ē ꝓterea memor ero tui· In hys enī duob⁹ tota spūalis con uersatōnis sūma versat: vt in nra ꝫ fideratōne turbemur·et otristemur ad salutē·in diuina respiremus ·vt de gaudio spiritus sancti habeam⁹ osolatōem; et hinc timorē· et humi litatē ;inde vero spem concipiam⁹ et caritatem·

De cute carne et ossib⁹ anime·

Beatus dauid ī psalmo·xxx· ·m·de iustis loquitur dicēs· Multe tribulatōes iustoz: ꝫ de omnib⁹ his liberabit eos dñs Custodit dñs omia ossa eoz: vnū ex his nō cōteret· Nz nemo dictū esse de corporeis ossib⁹ arbiret: p sertim cū tot beatoz maritrū ossa ofracta fint manibꝰ hoim impioz: et otrita dentib⁹ bestiaz· Sed mi rāda prorsus ⁊ miserāda humana rū oditio animarū· que licet tā mul ta fortis·ingenij viuacitate ꝓcipiāt· nulla tamē pspicacitate semetipas sicut sunt nosse aut cogitare sufficī ant: ꝫ egeāt omnino figuris·⁊ emg matib⁹ quibusdā·corporearū simili tudinū· vt ex visibilib⁹ et exteriorī b⁹ possint vel aliquaten⁹ inuisibilia atq̄ eterna cognoscere·Ponamus itaq̄ velut quādā anime cutē·cogi tatōem·carnē affectōem·vt conse quenter os eius intentōem possim⁹ accipe· Sic enī erit in ossis integri tate anime vita·in carnis incorrup tione sanitas·in cutis specie pulcri tudo· Nue fiāt ꝫ tribulatōes iusto rū ·nisi q̄ interdū decolorat cutis· cū videlicz inutilis cogitatō in corde versat: Nonnūq̄ vero etiā caro vul nerat: qñ scz ad hoc vsq̄ cogitatio pniciosa ꝓcedit· vt delectatōne cor rumpat affectio· Nā ossa quidē iu storz oīno integra atq̄ illesa cu stodiunt a dño: vt nunq̄ frangat ꝓpositum cordis eoz: nuiquā salu bris intētio oteratur·vt videlicz cō cupiscētie titillāti etiā detur assen sus· Sicut enī peccati cogitatio de colorat·affectō vulnerat· sic cōsen sus ommino animaz necat· Cauea mus ꝫ dilectissimi cogitatōnes in utiles vt animaz nraz facies de cora pmaneat·vt obliti q̄ retro fūt idest ꝓpm nrm ·et domū prīs nrī cō cupiscat rex spēm nostrā·Exeam⁹ de terra nostra·vt nō cōprehendat nos cogitatio spectans ad volup tatē carnis·Exeamus et de cogna-

tione nostra·ib ẽ á cogitatõibꝫ cu
riositatis: que nimiruꝫ· cũ in sensibꝫ
corporis habitet · carnali vticꝫ co=
gnata ẽ voluptati· Exeamus etiam
de domo patris nostri· vt fugiam⁹
cogitatões superbie et vanitatis·
Eramus nos aliqñ sicut ⁊ ceteri fi=
lij ire: eramus et nos ex patre dya
bolo· qui nimirũ rex est sup omnes
filios superbie: ⁊ in montibꝫ elatõis
sedem sibi atꝫ habitaculũ infelicis
simũ ꝓparauit· Quod si forte aliqñ
talis aliqua cogitatio mentem subi
erit: tota sollicitudine laborem⁹ ci=
tius abluere et eradere sordem qua
nos maculari ospicimus clamantes
cũ ꝓpha ac dicẽtes· Asperges me
ysopo et mũdabor: lauabis me et su
per niue dealbabor· Jã vero si quã
do per incuriã· et negligentiã nr̃az
tranfierit cogitatio mutilis etiã in
affectũ cordis· sciẽtes qm̃ nõ macu
la est iã sed plaga· tota festinatõe
ad auxiliũ spũs q̃ adiuuat infirmi=
tatẽ nostram curramus: clamãtes
istud de psalmo ⁊ dicẽtes· Domine
miserẽ mei sana animã meã q̃a pec
caui tibi· Humane enĩ sunt tempta
tões iste nec ex toto caueri possũt
quãdiu in hoc corpe mortis pegri=
namur a dño· Nemo tamen paruí=
pendat aut dissimulet ista: qm̃ et si
mortifera non sunt· certe piculosa·
Intentõem vero et ꝓpositũ mentis
ea sollicitudine custodiamus frẽs
quavitã aiarũ nostrarũ volum⁹ cu
stodire: qm̃ istud omnino est pecca
tũ ad mortẽ: cũ ex cõsensu et delibe
ratõe delinquimus ꝓprio iudicio cõ
demnati · Nec ideo sane id dixerim
vt desperet si qs forte delicti huius
sibi oscius est sed vt expauescat p=
cipitiuꝫ· et qui cecidit adiciat citius
vt resurgat· Nouerit enĩ excidisse
se a iustícia· quicũqꝫ eiusmodi est ·
Cuius os ofractũ est· ⁊ omnutuꝫ·
nouerit precisũ se a corpe xpi de q̃
mmirũ legi·os non cõminuetis ex
eo· Vnde ⁊ in passiõe sua licet pla=
gis virgaꝝ in liuorẽ decolorata fit
cutis· vt liuore ei⁹ nos sanaremur:
licet clauis vulnerata fit caro ⁊ lã=
cea latus eius apertuꝫ vt sanguine
eius redimeremur: os tamẽ nõ est
omnutũ ex eo· Propter̃a ⁊ sanctus
dauid nõ est mquit occultatum os
meũ a te: q̃d fecisti in occulto· Et
in alio psalmo· ossa mea vt cre
miũ aruerũt· Quod tũc fit: cũ oẽm
delectatõez bonj ꝓpius amisisse vi=
deat aia· solamqꝫ sibi aride intentõ
nis fortitudinez reseruasse· Et vide
ne forte tale aliqd etiã beatus iob
patere cũ diceret· Pelli mee ofũ=
ptis carnibꝫ adhesit os meũ: vt vi=
delicet corrupta affectõe vix solam
sibi intentõem spiritalis cogitatio
vendicaret·

De verbis apli· Qui glam in domi=
no glorietr·

Vi gloriat in dño glorietr·
Nouerat aplus glam ꝓpaz
esse creatoris· nõ creature· secundũ
illud: glam meã alteri non dabo: ⁊
gla in excelsis deo· et in terra pax
hominibꝫ bone voluntatis· Jtemqꝫ
Nõ nobis dñe non nobis: sꝫ nomi=
ni tuo da glam· Sed ofiderauit ra=
tõnalez creaturam adeo affectare
gloriã· vt autvix aut nunq̃ ab hoc
cõpesci desiderio possit: quippe q̃ ad
ymagmẽ facta est creatoris· ꝓptea
scdm datã sibi a deo sapiẽtiaz·
saluberimũ admuenit ofiliũ dicẽs·
Nñquidez pfuaderi nobis nõ pt nõ
gloriari· saltẽ q̃ glat in dño glrẽ·

Et ꝺiꝺera quantū ſuperceꝺit pau
li philoſophia philoſophiā ſapiē-
tiū mundi huius: que nimirū ſtulti-
cia eſt apuꝺ ꝺeū. Cū enim nōnullos
viꝺerēt philoſophi alienis ꝺelecta
ri laudibꝰ gloriā abīmuicē querē:
qui inter eos fuere p̄cipui. pruꝺen
ter aꝺuerterūt vanaꝫ eſſe huiuſce-
modi gloriā et penitus ꝺētnendaꝫ.
Sedꝺiꝺerātes ꝺemꝺe ac ſtuꝺioſius
inquirētes q̄ nā appetēꝺa eſſet glo
ria ſapiēti; hic iā plane euanuerūt
in cogitatōibꝰ ſuis. ꝑriā cuiq̄ fuf
ficere gl̄am arbitrātes. q̄ vero aia
que a ſemetip̄a eſſe nō p̄t: a ſe poſ-
ſit eſſe beata. Sicut g̃ cupiꝺi laudiſ
aliene tota ſollicituꝺine operā ꝺa-
bāt ea opari q̄ mirarent̄ hoies ⁊ lau
ꝺarēt: ſic illi ſola ea iuꝺicabant ſe-
cūꝺa eſſe q̄ interior arbiter aim⁹
approbaret. Et hec q̄dꝫ ſūma phi-
loſophia ſapientiū huius mūꝺi eſt:
ipſa q̄ꝫ minus hñs. licet ꝑinquior
veritati. Vnꝺe et vtrāq̄ gl̄am ſubli
mi veritatis ꝺētemplatōe trāſcēꝺens
apl̄us. q̄ gl̄aī mq̄t. nō in altero nō
in ſe ſ in ꝺño gl̄ef̄. Et eā que veri-
tati viꝺebaī eſſe vicinior maiori ꝑ
inꝺe reꝺarguēs ſollicituꝺine et cō-
ꝺemnās certo iuꝺicio veritatis: non
enim inquit qui ſeip̄m cōmēꝺat ille
p̄batus eſt: ſ quē ꝺeus cōmendat.
Vt quiꝺ enim aut ꝺe alterius hois
aut ꝺe meo ipſi⁹ iuꝺicio ſollicit⁹ fū-
cui⁹ necvitupio re pbꝰ. nec laꝺe ꝑ
batus inueniar? Frēs ſi me ante ve
ſtrū oporteret tribunal aſtare. meri
to ſuper veſtris laudibꝰ gloriarer.
Nuoꝺ ſi vel meo ipſius eſſem iuꝺi-
cādus ex anime iure meo ipſius te-
ſtimonio ꝺtentus ꝑpr̄is laudibꝰ ꝺe-
lectarer. Nūc autē nec veſtro. nec
meo. ſ ꝺei iuꝺicio p̄nāꝺ⁹ quā te inſi
pietie imo ⁊ inſame ē aut inv̄o me
aut in meo ipſi⁹ teſtionio gl̄ari: p̄-
tim cū ipſe ſit in cuius oculis oīa
nuꝺa ſunt et aperta ⁊ cui nequaq̄ꝫ
opus ſit vt q̄s ei teſtionū phibeat
ꝺe homines? Merito ꝑinꝺe apl̄s ip
ſevane ⁊ fallacis glorie reprobaī:
mihi inquit ꝑ minimo eſt. vt a vob
iuꝺicer aut ab humano ꝺie ſ neq̄
meipſū iuꝺico. Nihil enim mihi conſci
us ſū. ſeꝺ nō in hoc iuſtificatus ſum.
Qui autē iuꝺicat me ꝺominus eſt.
In quibꝰ verbis iſtuꝺ q̄ꝫ ꝺilig ēter
conſiꝺerandū eſt. ꝙ alienū quiꝺem iu
ꝺiciū ꝑ minimo habens. ſuū q̄ꝫ neq̄
q̄ꝫ ſequereī: quāuis nō illuꝺ a ꝺeo
ꝑ minimo iuꝺicaret habendū. Ne-
mo enim ſcit hominū que ſunt in ho
mine niſi ſpūs hominis q̄ in ipſo ē:
vt ꝺparatōe interioris teſtimonij.
exteri⁹ ommino ꝑ nihilo ſit haben-
ꝺū. Quiꝺ enim mihi cū eorum laus
ꝺibꝰ: quibꝰ ignotus ſū. Quoꝺ ſi vel
ipe qui in homine eſt ſpūs: omnia q̄
hominis ſūt noſſe poſſet. ꝑfecto ſuf
ficeret teſtimoniū eius. Nunc autē
prauū eſt cor hominis et inſcruta
bile etiam fibꝝ ꝑſi. aꝺeo vt preſentia
quoq̄ magna ex parte ignoret: Fu
tura vero ſua. ommino noſſe nō poſ-
ſit. quia tamē aliquatenus nouit p̄
ſentia. ſi nō repreꝺenꝺat nos cōſciē
tia noſtra. nō quiꝺem gl̄aꝫ. ſ fiꝺu-
ciā habem⁹ aꝺ ꝺeū. ſic beatus ioh̄ā
nes ait. Cū aūt veritatis ipſius quā
nihil latet. ſentētiā ꝺe nobis tenere
meruerimus: in ea plane ſecuri⁹ po
terim⁹ gloriari. Interi vero nolite
ante tēpus iuꝺicare. ꝺonec veniat
ꝺñs. qui et illuminabit abſconꝺita
tenebrarū. Illa enī pfecta ommo
erit et ſecura gloriatio. cū erit vni
cuiq̄ laus a ꝺeo. Nūc q̄ꝫ licꝫ nō ple
narie licet nō ſine timore ⁊ ſollicitu
ꝺine multa. aliquatenus tamen in

dño gloriam̃: testimoniū phibente
spū sancto spūi nostro gp filij dei su-
mus. Nme enim vere possumus glo
riari gp tantū habemus patrem: gp
maiestati meffabili cura est de no-
bis. Inde t pphēta. Dñe inquit qđ
est homo qz magnificas eū. aut qđ
apponis erga eū cor tuū? Itaqz qui
gloriaē. iā non in meritis suis glo-
riet. Quid enī habet. quod nō acce
pit? Si autē accepit. quid gloriaē q̄
si non accepit? In eo ergo a q̄ acce
pit glorieē. nō q̄a ipse magnus fit.
ꝫ quia magnificz eū deus: hoc est vt
in illis que accepit non q̄si ea nō ac
ceperit. ꝫ quasi qui ea accepit glo-
riet. Neqz ait apls. si autē accepi
sti quid gloriaris. ꝫ quid gloriaris
in m̄ꝫ quasi non acceperis: vt nō phi
beat. ꝫ deceat gloriari. Sed quid si
bi vult qđ ait. nō enī qui seipsum cō
mendat ille pbatus est: ꝫ quē deus
omendat? Quis est enim quē in hoc
seculo cōmendat deus? Quomodo
omēdabit veritas eū: qui adhuc re
pbēbilis inuenīē? Demiqz ḡ m̄ꝫt
quos amo arguo t castigo. Nec ta
mē tota omendatio prorsus quātū
mihi videē ipsa est. Que est enī me-
lior t efficacior omendatio: q̄ diui-
ne erga nos attestatio caritatis?
Testimoniū vero amoris eius nul-
lū credibilius: nulluz certius in hac
vita. q̄ qđ deiderat pphā vbi ait.
Corripiet me iustus in misericordia t in-
crepabit me. Nec nāqz increpatio
qua iugiter nobis suggerit in oc-
culto spūs veritatis quid defit nob:
superbiā negligētiā. ingratitudinē
qz repellit. Quo triplici vicio. omne
paulominus religiosoz hominū ge
nus: periculose laborat: p eo q mi-
nus attenta cordis aure percipiāt.
qđ intus loquaē is. qui neminē pal
pat spūs veritatis. Quod nōnullis
puenit mihi fallor q̄ prie gle cupi
di. nulla ratōe quiescere possunt: cū
in seipsis penitus nihil inueniūt. vñ
possint aliquatenus gloriari. Perfe
cta autē et secura gloriatio est: cū
veremur oīa opera nra. sic testaē
beatus iob de seipō: et cum ysaia p
pheta. oēs iusticias nostras non
aliud q̄ pannū mēstruate reputan
das esse cognoscimus. Nihilominꝰ
tamē ofidimus etiā t gloriamur in
dño cuius misericordia tāta est sup nos:
vt a grauioribz quidez. t q̄ ad mor
tem peccata fūt custodiat nos t tā
benigne. ipsaz impfectionis nostre
et ouersatōis impuritatē nobis ma
nifestare t agnitāo donare digneē:
quatenus in humilitate et sollicitu
dine t gr̄az actōe firmiter radica
ti iā nō in nobis ꝫ in dño gloriem.

De diuersis affectionib aie t diū-
sis nominib secundum eas.

Et diuersis nomib deū nunc
quidem patrem nunc magi
strū vocemus aut dominū: non illi
simplicissime et oīno inuariabilis
nature diuersitas vlla in causa est.
sed affectōnuz nostrarū multiplex
variatio secundū diuersos pfectus
animevel defectus. Videnē enī que
dā anime sub patre familias agē.
quedā sub domino. quedaz sub ma
gistro. quedā q̄z sub patre t nōnul
le cum sponso: vt cum pficiētib pfi
cere cum immutatis mutari videaē
et ipse; qui iuxta prophetā mutat
quidem creaturas et mutabunē: li-
cet idem ipse sit et anni eius non de-
ficiāt. Demiqz quid in alio psalmo
idem pphēta ad ipsum loquaē attē
de. Cum sancto inquit sanctus eris:

Dñ

et cū viro innocente innocens eris:
et cum electo electus eris: atq; vt
magis miremur. et cum peruerso
peruerteris. Et quemadmodum sic
mutet. imo sic mutet immutabilis
ipse secutus adiūgit. Nūm tu ppm
humilē saluū facies. z oculos super
hoz humiliabis. Atq; vero qm nō
prius qđ spūale ꝫ prius qđ anima-
le deinde qđ spūale. videnē mihi q-
tuor interdū ouersionē nostrā pre-
cedere status; vnus sub nobilipsis.
tres sub principe mūdi huius. Est
enim anima sub seipsa. cum ppriā se
quiē voluntatem libertate pniciosa
gaudens. Hic est filius ille p̄digus
qui portionez pr̄ne substātie que se
ctingebat accepit. ingemū scz me-
moriā vires coꝛporis. ceteraq; simi-
lia bona nature quibꝰ nō ad diuinā
ꝫ ad suam vteret voluntatē. esset q;
tanq; sine deo in hoc seculo. Est au
tem interim homo sub se. cū ppria
satisfaciēs voluntati necdum tamen
possidetur a viciis z peccatis: qm qui
facit peccatū iam nō fuit pius seruꝰ
est. sed peccati. Jam tūc ꝫ ꝑficiscī
tur in regionē longinquā: qui pri-
us quidē sepatus erat ꝫ necdū elō
gatus a a patre. Accepta siquidem
portione substātie factus est sui iu
ris. et quāuis recessit ab autoꝛe pxi
mus tamē fuit ꝫ diu ab ope nō re-
cessit. Hoc autē tā diu fit dū licita
quidez ꝫ non expediētia p̄ sua sequi
tur voluntate. At postquā recesserit
et a seipso declinās scz in peccatum
tūc iā in longinquā regionē: qm ab eo qui sūme z singula
riter est. nihil longius eo qđ nullo
modo est. nihilq; remotum magis
ab eo a quo et per quē z in quo sūt
oīa ꝫ peccatū qđ nihil ē īmo oia.
Porro iustū diume vltōis iudicium
est vt fugitiuū patris filiū. alter si-
bi vsurpet in seruū. Vnde z ꝑfectꝰ
in regionē longinquā vni ciuiū le-
gīē adhesisse: quē ego non aliū q;
vnum ex malignis spiritibꝰ intelli-
gendū puto. qui p eo ꝙ obstina-
tōne irrepabili peccāt z trāsierūt in
affectū malicie z neḉcie. iā nō sūt ho
spites z aduene ꝫ q̄si ciues z inhabi-
tatoꝛes pcī. Quid ē āt ꝙ ciui ꝺr ad
hesisse paup adolescēs z peregrinꝰ.
nisi ꝙ factus est subditus illi? De-
niq; quēadmodū adhesit sequētia
manifestāt. Sic enī habes. Adhesit
vni ciuiū regionis illius: z misit eū
in villā pascere porcos. Et nota ꝙ
famis necessitate ciui maligno ꝺr
adhesisse: sic z israhel tēpoꝛe famis
descēdisse legīē in egiptū. Periculo-
sa plane z pernicioſa furies que
liberos addicat misere seruitutī.
subiciat operibꝰ lutiz lateris. porcis
associet. imo et suos faciat esse poꝛ
coꝛ. Vnde autē egestas tanta ei.
qui diues aduenerat. collectis mimi
rum oīmibꝰ que de paterna substā-
tia in suū accepit portionē? Ex eo fi
ne dubio qđ premissum est dissipaſ
se bona sua viuēdo luxurioſe cū me-
retricibꝰ: ꝙterea mḉt cepit egere
Porro meretrices istas concupiscē
tias carnis intellige cum quibꝰ lu-
xurioſe viuendo dissipat bona natu
re: dum eis abutīē ad voluptatem.
Hinc vt iam diximus egestas suc-
cedit pernicioſa teste scriptura ꝙ
nō satietur oculus visu. nec auris im
pleaē auditu. Mittaē ergo pasce-
re porcos. coꝛporeos scz sensus. qui
volutabro lutiz spurcicijs delectā-
tur. Et vide ne forte hoī sint porci
quos eiecti ab homine maligni spi-
ritus intrāt. Eiectum enim a ratio
nali nostro id est mente peccatum

sensibus corporeis haeret. apostolo teste qui mente consentiat legi dei. carne vero legi peccati quod est in membris nostris. Vnde et in alio loco scio inquit quia non est in me bonum: hoc est in carne mea. Quid tam agendum est. cum sic electi ab homine porcos inhabitant spurci spiritus: misi querendo remedia lacrimarum et currendum ad aquas quarum abundantia male viuida radix peccati suffocet in eis. Quauis hec omnia modo peccati extinctio fidei potius reseruata videtur. Nec in cursu quodam sunt dicta. vt primo manifesti? assignare. quo nam modo eum quem sub semetipso reperit sibi malignus subiciat: tanquam fortis armatus intrans et possidens atrium. in quo pauper debilis inuentus est habitator. Verumtamen tripliciter mihi videntur homines esse sub principe tenebrarum. Primum qui dem nec volentes nec nolentes. quod euenit his qui necdum habent voluntatis vsum. sunt tamen vasa ire propter originale peccatum; donec alligato fortiori. vasa eius diripiat fortior. per sacramentum abuemes. verus vtique moyses qui in aqua venit. nec in aqua solum. sed in aqua et sanguine. Secundo volentes cum iam voluntarie peccant. Tercio quidam modo nolentes cum iam resipiscere vellent. misi quia peccati consuetudine miserabiliter obligati. iusto dei iudicio qui in sordibus fuit sordescunt adhuc. In quo tercio statu laborasse videtur prodigus ille filius. et vere prodigus nimis. qui non modo dissipauerat sua. sed et semetipsum subiecerat misere fruituti infelix venundatus sub peccato. cum ad se reuersus ait. Quanti mercenarii in domo patris mei abundant panibus. ego autem hic fame pereo. Si quis expertus est in semetipso facile credo in his verbis animum miserabilem recognoscet. Quis enim peccati consuetudine obligatus non se felicem reputaret. si datum ei esset esse tanquam vnum ex his quos in seculo tepidos videt viuentes sine crimine: minime tamen querentes que sursum sunt. sed que super terram. Quanti inquit mercenarii in domo patris mei abundant panibus ego autem hic fame pereo. id est insatiabilibus cruciorum desideriis. affectibus viciorum. Potest tamen intelligi quia non fame panis. nec siti aque. sed fame et siti diuini verbi. quam et iudee prophetam minabat. sese per hibeat laborare. Et si dixeri non quia ita sit sed quia ita sentiat miser humiliatus sub peccato. Neque enim gloriantur conscientie testimonio. quorum secularis et mercenaria intentio est: sed peccator punctus reputat sanctissimum quacunque ex causa alterum videat innocentem. Fac me inquit sicut vnum ex mercenariis tuis. Ecce hic iam primus est status quo sub deo ceperint esse homines qui tanquam mercenarii sub patrefamilias viuunt Hi sunt quos in seculo videmus aut nullo aut exiguo desiderio eterno rum velut sub mercede seruire deo. et ab eo terrena petere que desiderant. Jam vero secundo statu incipit esse sub domino quo tanquam seruus carcerem timet. et metuit ne fugiat panis. In quo sane statu conuersio est exitusque a seculo introitus vite. vnde et legis. Principium sapientie timor domini. Et alius quidam propheta. A timore inquit tuo concepimus et parturiuimus spiritum salutis. Huic gradui tercius admodum

proximus ꝛ quasi permixtus est· eo
rum scz qui paruuli adhuc in xpō
lac ocupiscūt tanq̄ sub magistro
ꝛ pedagogo viuentes· Jo nāq; cō
uenit maxime nouicijs· qui mirus
si forte in cōsolatōibo meditatōis
sancte lacrimarū psalmodie ꝛ cete
roꝝ huiusmodi ceperint delectari:
quia puerīliter timēt ne magistrū
offēdant· nevapulent· ne fraudent̄
munusculis q̄bo solet eos eruditor
ille allicere· Di sunt qui puident do
mīnū in conspectu suo semp· ꝛ mo
uentur si vel ad horā abesse cōtige
rit· nec iam seruiliter timent supplī
cia· ꝫ tanq̄ paruuli metuūt plagas
virgarū· appꝛhendentes discipīmā
magistri: ne quādo irascat̄ ꝛ pereāt
devia iusta· ne deuotōis gratia sub
trahatur ꝛ molesta eis omnia fiāt·
laborent tedio quodām ꝛ quasi vapu
lent intus in anima in amaritudīne
scz cogitationū· Dec enim verbera
quibo castigat suos puulos deus q̄
melius experimēto didicim⁹ q̄z ser
mone· Vnde ꝛ ipse dñs loquit̄ p pꝛ
phetaz· Si derelinq̄rint filij eius le
gē meā ꝛc: visitabo in vga miq̄ta
tes eoꝝ: ꝛ in verberibo peccata eoꝝ
Jn his itaq; pmorꝺijs ꝛq̄si infanti
li etate sic vicissim sibi succedunt ti
mor domini et disciplina magistri·
vt nunc in isto nūc in statu illo sese
inueniat quisquis sollicit⁹ fuerit di
ligenter hoc obꝛuare· Jnde est q̄
nouelle adhuc ecclesie loquens si
mul vtriusq; nomis meminit dicēs·
Vos vocatis me magister ꝛ domine·
et bene dicitis· Sum etenim· Agno
scant hic locū suū nouicij nostri· vt
solliciti sint de cetero sedule magis
circa ista versari: ante oīa siquidē
timor eis necessari⁹ est quo minus
peccata possint preterita delere· ca
uere futura· Timor enim dominī vt
ait scriptura expellit peccatuz: siue
quod iam admissum est: siue quod
tēptat intrare· Expellit sane illud
quidem pmitendo· ꝫ resistēdo· Sed
quoniā arta ꝛ ardua est via· que du
cit ad vitā; tanq̄z puulis in xpō pe
dagogus vobis o filij ac nutricius
necessarius est: qui doceat deducat
foueat vos; et tanq̄z alludat puu
lis: ac blanditijs quibusdam conso
letur ne pereat etas infirma· Pro
pterea nō ego sed magis ecclesie
pncepsꝛ pastor vos āmonet· Qua
si modo gemiti infantes rationabi
les sine dolo lac ocupiscite; ita sane
vt in eo nequaq̄z permaneatis; sed
in eo crescatis in salutem· Nō alia
quedam scriptura manifesti⁹ exꝑ
mēs loquitur sic· Gaudete gaudio
oīes qui lugebatis sup eā· haud
dubiū quin iherusalē· de ea siquidez
loq̄bat· Vt potemini ait a lacte ꝛ sa
tiemini ab vberibo consolatōis eius:
et cum auulsi fueritis a lacte epule
mini ab introitu glorie eius· Jpse ē
enim status filij iam robuste etatis
qui sub patre viuit nec lacte iā po
tatur· ꝫ vescitur solido cibo· oblitus
sane que retro sunt in quibo seruilis
oculus in amaritudine morabat· ꝫ
ne ipsa quidem pīsentia confidēs· nec
paruas paruuloꝝ consolatōes ca
ptās magis extēdens se in anterio
ra ad palmam superne vocatōis·
et introitum future beatitudīs· ex
spectās beatam spem· ꝛ aduentum
glorie magni dei· Euacuauit eni q̄
erant puuli: nec circa eiusmodi sua
ues quidem sed non perennes con
solatōnes hactenus occupatur· Sz
quia iam profecit in virū perfectū·
in his que patris sunt oportet eū es
se: suspirare ad hēditatē: sedulaq;

circa eam meditatõe versari. ¶Nun quid enim mercenarium eum quis estimet. qui paterne inhiat hereditati: eamq; toto affectu expetit et exspectat? ¶Nuã nimirum filij merces esse nõ mercenarij. ꝓpheta testatur. Cũ dederit inquit dilectis suis somnuz ecce hereditas dñi: filij merces fructus ventris. ¶Inuenitur tamẽ alter grad⁹ sublimior. et affectus dignior isto: cũ permit⁹ castificato corde nihil aliud desiderat aia nihil aliud a deo querit q̃ ipsũ deũ Crebro siquidem didicit experimẽto. quoniam bonus dominus sperãtibꝰ in se. anime querẽti ipsũ: ita vt iam ex affectu cordis atq; ex sentẽtia clamet illud de psalmo. ¶Quid enim mihi est in celo: et a te quid voluj super terrã? Defecit caro mea et cor meũ: deus cordis mei et ps mea deus in eternũ. ¶Neq; enim fuuz aliquid. non felicitatem nõ gloriã nõ aliud quicq̃z tanq̃z priuato sumpsius amore desiderat aia que eiusmodi est. ꝙ tota pgit in deum: vnicunq; ei ac perfectum desideriuz est. vt introducat eum rex in cubiculũ suũ vt ipse adhereat. ipso fruat: vnde et iugiter reuelata facie quoad potest celestis sponsi gloriam speculando in eandem ymaginem transformatur de claritate in claritatẽ. tãq̃z a domini spũ. Ex hoc plane audire meretur: tota pulchra es amica mea. Audet ipsa loqui: dilect⁹ meus mihi: et ego illi. At q; in hmõi felicissima rioc̃ dissima ofabulatione delectat̃ gloriosa cũ sponso.

De verbis psalmi. audiã q̃d loquatur in me dñs deus.

¶Nuisibilia dei apostolo teste. a creatura mũdi per ea que facta sunt intellecta conspiciuntur. Et est velut cõmunis quidaz liber et cathena alligatus vt assolet sensibilis mund⁹ iste: vt in eo sapiẽtiã dei legat quicunq; voluerit. Erit tamen cum celum plicabitur sicut liber. in quouis q; deinceps legere habeat necesse. quoniam erũt omnes docibiles dei: et quemadmoduz creatura celi sic et creatura mundi. iam non per speculum et in enigmate. sed facie ad faciem deum videbit: et sapientiam eius ad liquidum contemplabitur in seipsa. ¶Interim vero opus habet humana anima velut quodaz velhiculo creature. vt ad cognitionem creatoris assurgat: cum ecõtra lõge beatius. perfectiusq; ãgelica natura in creatore noticiã habet creature: ad quam nimirum excellẽtiã. licet ad modicum rapta fuisse videtur anima illa beata. que collectuz fulgore solis radio mundum vniuersum conspexit: de quo miraculo beatus papa gregori⁹ in libro dialogorum scribens. venienti inquit creatorem angusta est omnis creatura. ¶Felices proinde qui satiant̃ ex adipe frumẽti. nec opus habent fugere mel de petra. oleum q; de saxo durissimo: qui videlicz inuisibilia dei non in visibilibus rimando perquirunt sed in seipsis ad liquidum intellecta conspiciũt. Verũ vt iam diximus angelice felicitatis illud est: non fragilitatis humane. ¶Nueramus igitur per ea saltez que facta sunt intellectum inuisibilium dei: q̃ si in ceteris creaturis intellecta conspicit anima: necesse est vt lõge amplius ospiciat et intelligat multo fulcilius in ea creatura q̃ facta est ad

ymaginē creatoris: ꝺ̄ est in se ipsa. Nullus deo vicinior gradus. inter oēs que sub sole habitāt creaturas q̄z anima humana vt merito ꝓpheta dicat ad ipsum. Beatus vir cuius est auxilium abs te: ascensiones in corde suo disposuit. Et post pauca. ibunt inquit de virtute in virtutē: videbitur deus deorū in syon. Propterea incessanter oramus vos fratres vt ambuletis vias cordis. et sit anima vestra in manibꝰ vestris semper: vt audiatis quid loquatur in vobis deus: quoniā loquetur pacem. Quibꝰ loquit̄ pacē? Vtiq; in plebem suā et in sanctos suos. Que est plebs. aut qui sunt sancti? Ipsi nimirū. qui cōuertunt̄ ad cor. Nos autē in his verbis tria solemus intelligere hoim genera quibꝰ solus deus loquitur pacē sicut et ꝓpheta alius tres tantum preuidit saluandos. noe. danielem et iob contrario quidem ordine sed eosdem ordines exprimēs. continētium scz prelatorumq; et cōiugatorū: si tamen abstinentes a carnalibus illecebris. ad ea que cordis sūt. id est ad spiritualia desideria conuertant̄. vnde et daniel vir desideriorū ab angelo noiatur: et ꝓfecto esse magis studeāt. q̄z preesse: quoniam ipsos maxime decet sanctitudo. vnde et in psalmo sancti specialiter appellant̄: et cōiugati mādata non transgrediatur: vt merito plebs domini et oues pascue eius debeāt nominari. Immo uero et in nobismetipsis. quoniam inde est nob āplior sollicitudo tres istos ordines assignare solemus: plebem quidem intelligentes officiales fratres: qui exterioribus et quasi popularibus negocijs occupant̄. At vero qui conuertunt̄ ad cor. ipsi sunt claustrales. quos nulla impedit occupatio: sed libere vacant. vt videant quoniā suauis est dominus. Super vtrunq; parietem pacem loquitur deus: quoniaz idem est ad quos tendūt. licz non eadem via. Est psalterium iocundum cum cythara. nec minus iocundus est sonus citharē. q̄z psalterij: licet hec ab inferioribꝰ reddat sonum: a superioribꝰ illud. Veruntamen optimam ptem elegit maria. licet non minoris fortasse meriti sit apud deum humilis cōuersatio marthe: sed de electōe maria laudatur quoniam illa quidem omnino quod ad nos spectat eligēda: hec vero si inungitur patienter est toleranda. Jam qđ interponit̄ super sanctos suos. ad ꝑlatos pertinet: qbꝰ nimiruz vtraqz vita necessaria est. Et ipsorum est vtriusq; puidere et copulare sibi parietes e diuerso venientes: quoniam angularis lapidis qui est christus ihesus vicarij constituti sunt. Nec dubium. quin lōge periculosior ceteris sit eorum administratio. Tamē si bene ministrauerint graduz bonum sibi acquirēt. et maiorem abundantiaz et superefluentem mensuram accipiēt pacis: vt de eis merito dicat: quoniam super sanctos pacem loq̄tur deus. Anvero dubitat quis q̄s dixerit sāctos? Audiat ysaiaz. Vos inq̄t sancti domini vocabimini ministri dei nostri. Proposueram exemplū aliquod dare quemadmodum ex sua ipsius consideratōne ad spūalem intelligentiam assurgere humanus debeat animus: sed necesse est in die alterum et sermonem alterum differe.

De vita et quinq; sensibꝰ anime.

Agna est dico vobis carissimi & nimiū mexcusabilis negligentia nr̄a qui cogitatōnibꝫ ociosis vacātes tēpus amittimus: quibꝫ nimiruꝫ nec penetrande nubes. nec maria transfretanda. vt salubres mueniamus cogitatões. ꝫ ape est vt ait moyses. verbū in ore nostro: & infinitas in nobisipsis vtiliū cogitationū occasiones. & semimaria possum⁹ mueníre. Deniqꝫ si tā mendita & negligēs fuerit aia vt nec interiora sua sufficiat pscrutarí. attendat ea. q̄ foris agit palā et in manifesto: et in ipsis q̄ꝫ si diligenter q̄sierit mueniet sapiētiā. Ecce qm̄ scriptū est da occasionē sapiēti & sapiētior erit: obsidera o aia quid impendas corpori tuo. & mueníes sine dubio q̄ vitā ei sensūqꝫ ministras: et vitā quidez in toto corpore mueníes vniformē. Verbi gratia. Neqꝫ enī aliter viuit oculus q̄ articulus. Sensū vero nō ita. Quere q̄: vt tibi q̄ꝫ aia tua. q̄ est deus tu⁹ similia largiat. Neqꝫ enī viuere dicēda ē aia que veritatis nō hꝫ cognitōez. sed adhuc mortua est in semetipa: quē admodū & ea sine sensu. q̄ necdū hꝫ dilectōem. Est q̄ anime vita veritas: sensus caritas. Nec mireris q̄ interdū anime impioꝝ noticiā hñt veritatis. q̄ tñ exptes fūt caritatis qm̄ & corpibꝫ nōnulli vitā repis sine sensu. vt fūt arbores ceteraqꝫ similia: aiata quidez ꝫ ammiratōe nō aia: quēadmodū & anime iniquoruꝫ veritatis hñt noticiā naturali rōe. que tamen interdum adiuuatur a gratia cum nullatenus sane anime tur ab ea. In his autem quibꝫ & cognitionem veritatis et dilectōnem anima spiritualis infundit. non exteriori quolibet modo. ꝫ tanq̄ amma iporꝫ cui adherētes vnus spūs fiūt cū ea: in his in quā indiuisa est cognitio veritatis. secūduꝫ q̄ dictū est de vita corpis. Eadē enī cognitōe et mira & maxima ꝓphēdis. Porro dilectionē quidem si diligenter aduertas: fortasse secundū quinqꝫ corporis sensus. quinqꝫ partitam poteris mueníre. Est enim amor pius q̄ parentes diligimus: est amor iocūdus quo socios diligimus: est et erga omnes homines amor iustus: erga inimicos amor violentus: erga deum sanctus siue deuotus. In his ommbus si diligenter attēdis proprium erga singulos. et omnino diuersum ab alijs modum mueníes. Deniqꝫ si considerare curiosius delectat. non immerito fortasse videbitur. primus id est parentū amor tactui conuenire: q̄ hic sensus sola proxima et corpori iuncta percipiat: quemadmodum amor ille nullis exhibetur. nisi proximis carnis nostre. Sed nec illud quidem discrepat a ratōe similitudinis. q̄ hic solus e sensibus per corpus diffundit & vniuersum: quoniam et amor ille naturalis est omni carni: adeo vt ipsa animalia bruta & diligāt fetus suos & diligantur ab eis. Amor q̄ꝫ socialis videre licez. q̄ ꝑprie dicatur gustui cōuenire. ob maiorē ꝓfecto dulcedinē: & qm̄ hic sensus sol⁹ ē. q̄ magis eget hūana vita. Nec video q̄ rōne viuē dicēdus ē saltē hac cōmuni vita: q̄ non eos diligit. in q̄s viuit. Amor aūt generat q̄ videlicz oēs hoies diligunt. odorat⁹ hꝫ similitudinē: in eo vtiqꝫ q̄ h̄ sensus iā remotōra ꝑcipiat. & q̄ nō ex toto carnalis delectatōnis expers: eo tamē tenuiorem eam habeat quo diffusiorē. Auditus autez multomagis

remotiora capit: nec inter hoies ab amante quisq; remotior est · ꝙ non amās· Demiq; cum in ceteris sensib; nonnulla carnis ipsius oblecta tio sit· ⁊ ad carnem magis ptimere videanē ·auditus pene totus exit a carne: ⁊ ei dilectioni non immerito quem reuidē·cuius tota causa obediētia est· quā ptimere ad auditum satis euidens est: cū ceterarū vñ diximus dilectōez nōnulla a carne fumatur occasio·Porro visus quidem in eo sibi vendicat amoris similitudinē: ꝙ ceteris oñib; excellentior· et singularis cuiusdā nature·perspicacior ꝙz ceteris inuenitur: ⁊ discernit multo remotiora·Demiq; odoratus quidez ⁊ auditus videntur vtiq; remota sentire: ꝙ ad se magis quē sentiāt aerē credunē attrahere·Visus autē non ita: ꝙ magis ipse exire videtur·⁊ ad remota ꝓcedere·Sic et in dilectōib; est·Quodāmō enim attrahim⁹ ꝓximos quos tanꝙ nos ipsos diligimus: attrahim⁹ ⁊ inimicos quos ad hoc diligimus vt sint et ipsi sicut nos: id est vt sint amici· Deū vero sivt dignum est tota virtute·tota anima·toto corde diligimus·ipsi magis in eū pergimus: et tota festinatōe in eum qui meffabiliter super nos est ꝓperamus· Jam vero ⁊ id manifestū est: qñ in corporis sensib; visus quidē ceteris omnib;·audit⁹ reliquis tribz dignior: odoratusq; ⁊ gustū ⁊ tactum ⁊si non vtilitate dignitate tamen superare videtur· ⁊ gustus tactui superexcellere: qđ manifestat etiaz dispositio ipsa mēbroz·Oculis siquidem in sūmitate locatis: aures inferiores eē quis nesciat ?Sic et auribz nares et fauces naribz: ipsisq; faucibz manꝰ pariter ⁊ reliquas corporis partes· ad quas ptinet tactus· fubesse manifestum est·Secūdū ꝙ hunc modū et in sensib; anime obiectare licz alterū altero dignorem: qđ quia facile iam potestis aduertere breuitatis causa pretereo· Illud ꝙz vestre mihi lomimus diligentie obiectandū relinquo· quemadmodū artus corporis cadere necesse est·ꝙz cito defecerit eos aia vegetare :sic et eas ꝙs diximus affectiones que sūt velut quedā anime mēbra·sine anima ipsius anime que deus est·cadere omino necesse est: quatenꝰ videlicz aut ex toto nō diligaē qđ diligendū ē· aut nō diligaē ad qđ debet vel quo modo debet· Sunt enim qui parentes carnaliter diligūt: et ipsi ꝙz cōfitenē domino cum benefecerit eis· Sed hmōi dilectio· aut oñino wcāda dilectō nō est aut caduca est· aut decidens in terrena·

De duplici baptismo·

Citis frēs· firmissime enim tenetis catholicā veritatez· ꝙ in baptismate abrenunciantes diabolo pater celestis adoptet: et in regnuz filij claritatis sue de ptāte transferat tenebraz·Nimirum ipsa est stola ꝓma·quā vere cito ꝓferre ministros paternus iubet affectus : nō oris petitōem nō desideriū cordis exspectans: ꝙ et ipsū intellectū ꝓuenies in bñdictōib; dulcedinis· Quotq; eni baptizati sum⁹ in xp̄o ihu: xp̄m induim⁹· De q̄ ⁊ alꝰ clamat testis ⁊ ipe fidel: qz q̄tq; recepūt eū· dedit eis ptāteꝫ filios dei fieri·Necvo manis est aut infirma ptās·q̄ nimirū cti sum⁹ otinuo ⁊ nos :qñ neq; mors·neq; vita·neq; vtutes neq; angeli·neq; altitudo·neq;

ꝑfūdū· poterit nos ſeparare a cari
tate dei ·que eſt in xp̄o ihēſu· Sz at
tende quāta enumerauit apl'us· ei⁹
enim verba ſūt: mīme tamē adiciēs
nec noſipſi· ſ̄Nimiruz ꝟ eſt libertas·
qua xp̄s nos liberauit: vt nulla pe-
nit⁹ creatura auellere nos·aut vio
lare poſſit·Soli id deſerere poſſum⁹
ꝓpria voluntate abſtracti· ⁊ illecti
a ꝓpria cupiſcētia·Dreter hāc enī
mihil eſt qđ timeamus·Demiꝝ do-
nec voluntatis vſū ⁊ facultatē deliberandi renatus quiſq; recipiat: a ca
ritate dei ſepari oīmo nō ꝑt· Secu
rus interim degit ſub ꝓtectione do
mini dei ſui: non eſt quod vereaē ex
oīb⁹· Atvbi ſane diſcretionis an-
nos ingrediēs reddiē ſibi: ceteroꝙ
vtiꝝ violentiā nec tunc quitēm for
midare neceſſe eſt: ꝟ ab ea que do⁹
mit in ſinu caueat·ꝓpria ſcz voluta
te· Erit forte peccatū in foris· ſed
appetitus eius ſub eo eſt· tantū ipe
apire renuat·conſentire recuſet· De-
miꝝ p̄mos parentes non vrſus aut
leo ꝟ potius ſerpens callidior vtiꝝ
non fortior ceteris animantib⁹ ſup-
plantauit: nec mulierē vir ſed muli
er virū·Serpens euam decepit: ꝑfe
cto nō impulit aut coegit · Mulier
tibi o adam de ligno dedit: ꝟ offe-
rēdo vtiꝝ·nō violētiā inferēdo· ſ̄Ne-
qꝫ enim ptāte illius ꝟ tua factū eſt
voluntate·vt eius voci plus obedie-
ris q̄ diume · Ceterū ſi ille ſibi non
p̄cauit ignar⁹: nos ſaltē nobis tot
exēplis p̄moniti caueam⁹· ſ̄Imo ve
ro qm̄ piclitati ſumus ⁊ nos misera
biliter in hac ꝑte: de cetero iā reme
diū aliquod tātis ꝓuidere malis ſol
licite ſtudeamus· Mñ enī fortis ille
armatus·quē fortior ſupuemēs alli
gauit: atriū illud olim ſuum valuit
violentia aliq obtinē: Sed vacuum
ſibiꝝ inſipiēter expoſitū·domiciliuz
reperit: ⁊ cū alijs ſeptez nequioribꝫ
non fortioribꝫ· ingrediēs non irru-
ens·libere habitauit·Quis vero illū
admiſit: niſi ꝓpria voluntas? ſ̄Ipſa ē
que in poteſtatez tenebrarū denuo
rediit: que nos iterū ſubdidit mor-
tis imperio·Veni domine ihēſu etiā
nunc: ihēſu bone eice iterum fortiter
quem nos inſipienter admiſimus· ſi
tu non liberaueris · ſ̄Irritum feci
fedus primū: tibi peccauimus domi
ne·ſathanet operib⁹ eius obligan-
tes denuo noſmetipſos: iugo iniqui
tatis colla vltronea ſubmittētes ⁊
ſubiciētes nos miſere ſuituti· ſ̄Ita-
qꝫ fratres mei rebaptiſari vſquez
mt· ſecundū fedus mire neceſſe eſt·
opus eſt ꝓfeſſione ſcā: nec iam ſuf
ficit abrenunciare dyabolo ⁊ opib⁹
eius: mundo abrenūciandū eſt et ꝓ
prie voluntati · ſ̄Ille enim ſeduxit: il
la tradidit nos· ſ̄In priori nimirum
baptiſmate·quādo nihil nobis ad-
huc voluntas noſtra nocuerat ſatis
fuerat abrenūciare dyabolo: cuius
profecto nuidia ꝑccatū pariter ⁊
mors per vnum ingrediēs· in oīes
homines pertranſiuit· Ceteruz poſt
quā mundi fallentis illecebras ⁊ in-
fidelitatez proprie voluntatis mani
feſte ſum⁹ expti: de cetero iā in ſecū
dovt ita dixerim ouerſionis nr̄e bap-
tiſmate merito ꝓrſus ⁊ nō ad inſipi
entiā nob·nō reſartire tantūmō fe-
dus primū· ꝟ etiā roborare ſolliciti:
ipſis q̄z pariter abrenūciam⁹· Stu-
deamus ꝓinde dilectiſſimi· immacu
latos nos ab ꝟ ſeculo cuſtodire: ſci
entes qm̄ religio mūda ⁊ immacula
ta coꝝ deo ꝟ ē· Caueam⁹ aūt a ꝓ-
pria voluntate tāq; a vipa peſſima ⁊
neq̄ſſima: ⁊ q̄ ſola dēceps dānare
poſſit animas noſtras·

De primordijs medijs ⁊ nouissimis nostris.

Ili mẽorare nouissima tua: et in eternũ non peccabis. Recole primordia: attende media: memorare nouissima tua. Nec pudorẽ adducũt: ista dolorẽ ingerunt: illa metũ incutiũt. Cogita vnde veneris ⁊ erubesce: vbi sis ⁊ ingemisce: quo vadas ⁊ extremisce. Vide ne adicias adhuc ignorare: ne forte sup te veniat terribilis illa cõminatio. qua spõsus intonat dicẽs. Si ignoras te o pulcra inter mulieres: egredere ⁊ abi post greges socialiuz tuoz. Primo siquidem cum in honore esses. o homo nõ intellexisti: vnde oparatus es iumentis insipientibz: ⁊ similis factus es illis. Jã si nec vexatio intellectũ dederit audistui. etiã post greges abibis: illis mihil male sentientibz malis expositis vniuersis Agnosce g̃ primordia tua ⁊ erubesce oparatũ te esse iumẽtis: mẽorare nouissima tua ⁊ time: ne abeas etiã post iumenta. Erubesce inquã q̃ pro ostio angeloz. ostium sortitus es pecorum: non modo in necessitatibz corporis: sed etiã in affectibz cordis. Cum iumẽtis partiris cibum terre: quia panẽ angelicum. panẽ fastidisti celestẽ. Non solum autẽ: ꝫ etiam quod peius est in recto corpore curua ẽ anima. Et in corpore manet humane anime similitudo: in anima vero. bestiali similitudie mutata est similitudo dei. An non ofunderis furfũ caput habere qui furfũ cor nõ habes: corpore rectus stare. qui corde repis in terra? An non repere est in terra. carnem sapere: carnalia desiderare. carnalia querere? Veruntamẽ q̃a ad ymaginẽ ⁊ similitudinẽ dei creatus es: si perdidisti similitudinẽ similis factꝰ iumentis: ꝫ in ymagine pertrãsisti. Ergo si in sublimi positus non intellexisti quoniã limus esses: noli infixus in limo pfundi ignorare. quia ymago dei es: ⁊ erubesce q̃ pegrinã ei supduxeris similitudinez. Memor nobilitatis tue: pudeat te tante deiectõis. ſſNe ignores pulcritudinem tuam: vt de feditate amplius cõfundaris. Nec est iusta salomonẽ confusio adducẽs q̃az: quãdo a tãta gloria cecidisse confundaris. Eras enim aliquãdo gloria ⁊ honore coronatus. constitutus super opera manuũ dñi: incola paradisi angeloz. ciuis ⁊ domesticus dñi sabaoth. Hinc deiecisti teipsũ in has inferiores tenebras: vnde ad exteriores q̃z ⁊ palpabiles tenebras eiciẽdus eris aliqñ. si nõ caues. Ab ista inquã q̃a filioz dei deposuisti temetipsũ. a felici illa ⁊ dulcissima patria: ab orto voluptatis exulẽ te fecisti. Ecce vnde veneris. Vis nosse q̃ deueneris? In locũ vticq̃ afflictõis. Siquidem vita tua inferno approximãquit. Quid eni hic nisi labor ⁊ dolor ⁊ afflictio spũs? Sed nũc ita contigit tibi. ac si puer in carcere natus sit. et in carcere sit nutritus: et quia nunq̃ viderit lucem. mireꝫ super tristicia ⁊ anxietate matris sue. Illa enim scit vnde doleat: ⁊ q̃a nouit bona. grauiora fũt ei mala: ⁊ recordatõe pacis amaritudo eiꝰ amarissima est. Tibi magna bona videntur minora mala: ⁊ p̃ maioribz oppositis quibz assuetus es. minores annulos requiem putas. Comedere appetis: q̃a fames te cruciat. Vtrũ q̃ laborẽ: ꝫ q̃ fames ẽ̃ gior magis

comedere nescis esse laborē · Demi
q3 postq3 fames depulsa fuēit: vide
si nō ḡuius ducisomedē q3 efurire·
Sic se habent vniuersa sub sole ·vt
nihil sit in eis vere iocunduz·sed ab
vno semp trāsire velit homo ad ali
ud·solaqz vicissitudine releuet vtrū
q3:ac si p filiat ab aqua in ignem t
inde rursus in aquā resiliat: vtpote
qui neutrū ferre possit·Omnis siqui
dem laboris remediū·alterius labo
ris initium est· Nemo in hoc seculo
neq3 quod vult habere potest: quā
doquidem nec iustus iusticia satiaē:
nec voluptuosus voluptate·nec cu
riositate curiosus:nec ābiciosus ma
ni gloria· Ecce vnde doleas:si nō
dum insensibilis factus es·Ecce vñ
doleas ḡ in exilio positus es·in de
serto moraris: in tenebris ābulas
et in lubrico: et in sudore vultus tui
vesceris pane tuo· An non in ama
ritudine morae oculus tuus quoti
diens ista cōsiderat·et deplorat pari
ter cum ꝓpheta:heu mihi q̄a incō
latus meus prolongatus est? Na
bes iam primordia:habes etiā me
dia:sed nouissima que sūt ? Nam de
eis dicitur·ḡ eorum memor nō pec
cabis· Ipsa sunt mors·iudicium·ge
henna· Quid horribilius morte q̄d
iudicio terribilius ? Nam gehenna
nihil potest intolerabilius cogita
ri·Quid metuet si quis ad ista non
trepidat:nō expauescit · nō timore
ocutitur? O homo si pudorem per di
deras ad nobilē creaturā pertinen
tem·si dolorem non sentiebas affli
ctōnis quod est etiam carnalis: vel
timorem non omittas:quoniam il
le est etiam iumentorum· Oneram9
asinum et fatigamus in laboribus
plurimis:et non curat quia asinus
est· At si in ignē impellere·si in fo
ueā p̄cipitare velis·cauet quantum
potest: quia vitā diligit et mortē ti
met· An non tibi ergo iustum vide
tur vt qui modo iumētis insensibili
or fuerit·post iumēta ipsa cōpellaē
abire: et in tormētis positus locum
teneat posteriorem? Time ergo o
homo·ḡ in morte separandus es a bo
nis oibo h9 corporis: et tā dulce ca
mis et anime vinculū amarissimo se
candū diuorcio erit· Time ḡ in ter
ribili iudicio ei presentandus es· in
cuius manus horrendum est incide
re: et eo examinante quem nihil la
tet ·si quidez inuenta fuerit in te in
quitas· alienandus ab vniuersita
te quietis t glorie: et segregandus
a numero beatorz· Time ḡ in ge
henna cruciatibus eternis t immē
sis exponendus es· in sorte dyaboli
et angelorz eius:in igne eterno ·q̄
preparatus est eis·Dic ergo timor
initium sapientie dicitur· nō pudor·
non dolor: q3 neuter eorum sic initi
at ad sapiētiam:neuter tantā ha
bet efficaciā· Vnde est ḡ non dicē
memorare primordia aut media ·ſ
nouissima: et non peccabis·Validi
or enim est et vehementior spūs ti
moris ad resistendū peccato·q̄z pu
dor et dolor: quia et pudor de multi
tudine· et dolor de qualicunq3 hui9
mundi consolatōne capit solacium:
timor vero non inuenit vnde conso
letur· Nam in morte non magnuz·
non paruum aliquid de bonis hui9
mundi secū delaturus est:in iudicio
nec fallere nec resistē possibile erit:
in gehenna penitus nulla consola
tio · sed perpetuum ve:vlulatus et
fletus et stridor dentiū·

De triplici misericordia et quatuor
miseratōnib9·

Miserē mei de⁹ :scd̄m magnā
miscdiā tuā. Sic fūt pcca mi
ma. fūt mediocria. fūt magna: sic ē
miscdia pua. mediocris et magna.
Magnus ḡ peccator magna mise
ricordia opus habet: vt vbi abūda
uit delictū. supabundet ꝛ grā. Par
uā misericordiā dico exspectatōez.
qua non statim punit peccantez: ꝫ
exspectat ad penitētiā. Paruā aūt
non in se. ꝫ ad cōparatōem aliarū.
Alioqn magna plane magna omi
no misericordia exspectatō dñi ē.
Nam peccantē angelū nō exspecta
uit sed p̄cipitauit: hominē q̄z pecca
rem nō distulit. sed ptinus expulit
de padiso. Nūc iā exspectat dissimu
lat fustinet decē annis. viginti: vsq;
ad senectutē ꝛ senīū. Et si cōsiderem⁹
quanta ꝛ q̄ plurima peccata quoti
die fiūt: nōne leuia reputamus illa
que tā otinuo damnatōis excepere
sententiā? Nihil ptnde mirū si ipsi⁹
q̄z pcharte pene moti sunt pedes pe
ne gressus effusi: qm̄ zelabat super
iniquos pacē peccatorū videns. Sz
peccatores ipsi dicūt: quō scit deus
et si est sciētia in excelso? Sed hec ē
gratia crucis xpi ꝛ vtus. Viuo ego
dicit dñs: nolo mortē peccatoris: ꝫ
vt magis uertat ꝛ viuat. Nuātū
vero mihi videt. vox xpi resurgen
tis ista est. Ac si dicat. velit nolit iu
deus. viuo ego: nolo mortem pecca
toris. qui mori uolui p peccatoribꝰ.
Volo vt fructuosa sit mors mea. et
copiosa p eam redemptio. Hāc ḡ
miscdiaz domini qua tardat ferire.
patus ignoscere. paruā nō quidem
in seipsa. ꝫ aliarū oparatōe nomia
ui: q̄a hec siquidem sola fuerit nul
latenus sufficit ad salutē. imo vero
iudiciū damnationis accumulat vt
dicatur: hec feciſti ꝛ tacui. Aplm p
inde audiamus more suo terribiliter
intonantem. An diuitias bonitatis
eius m̄t haud dubiū quin dei ꝛ lō
ganimitatis otēnis? Ignoras qm̄
patiētia dei ad penitētiaz te adduc
cit? Tu autē scd̄m duriciā tuā ꝛ cor
impenitēs: thesaurisas tibi iram in
die ire. Thesaurisas m̄t tibi the
sauros ire p̄ progatis thesauris mi
sericordie quos otēnis: et euacuas
in te miscdiaz dei. Sed secundū q̄d
Secundū duriciā tuā ait ꝛ cor impe
nitēs. Quis autē scindet duriciam
istā: nisi qui passione sua petras sci
dit? Quis dabit cor penitens: nisi a
quo est omne datū optimū? Nec ē
scda miscdia omnino maior p̄ore. q̄
facit ne prima sit infructuosa. ꝛ cō
uertat in damnatōem mortis. dāto
scz penitentiā: sine q̄ exspectatio nō
modo nō p̄dest: sed obest plurimuz.
Et hec quidez in leuibꝰ peccatis p̄t
sufficere: qm̄ in his a quibꝰ abstinē
omino nō possumus dum gesta
mus corpus peccati. ad salutē suffi
cere p̄t penitentia q̄tidiana. At in
ḡuioribꝰ q̄dē ꝛ q̄ peccata ad mortē
fūt: opus ē nō mō penitētia. verum
etiā otinētia. Difficilis p̄rsus res et
soli diuine vtuti possibil. susceptū se
mel pcī iugū. a cuicibꝰ excutē qm̄
q̄ facit pcm̄ suus ē pcī: nec est iā
liberari nisi in manu fortis. Nec est
magna miscdia magnis necessaria
pcoribꝰ: q̄ dr. Miserē mei de⁹: scdz
magnā miscdiaz tuā. Et scdz multi
tudinē miserationū tuarū. ꝛ ē. De q̄tu
or filiabꝰ magne miscdie dictū ē: q̄
sunt immissio amaritudis. abstractio
oportunitatis. vtus resistēdi et sani
tas affectōis. Nūz eni ei q̄ pcco q̄
uis obligat⁹ teneē pie imittit dñs
amaritudies q̄sdā. q̄ mētē occupāt
hois ꝛ expellūt pniciosā delectatio

nē peccati· Nūq; subtrahit opitu
mitatē: nec tēptari patiē infirmita
tem· Nūq; virtutē donat resistēdi·
q3 magis est: vt sc3 tēptatōe3 sen
tiens viriliter agat ⁊ nō cōsentiat·
Nūq; affectōnem sanat· q3 perfe
ctissimū est· ⁊ in quo prorsus tēpta
tio tollit: vt non solū nō cōsentiatur
ei: ꝫ nec sentiat quidem·

De septem donis spūs scī cōtra se
ptem vicia·

Apiētia vincit malicia3: dū
sathanā deterit de ivirtus et
dei sapiētia xps· Attingit ꝫ a fine
vsq; ad fmē fortiter· in celo quidem
deiciendo superbū: in mūdo superā
do malignum: in inferno spoliando
auarū· Et disponit omnia suauiter·
in celo stātes angelos confirmādo: in
mundo venūdatos redimēdo: in in
ferno captiuos liberādo· Aut si me
lius placet accipiamus hoc modo·
Ordinat apcedit acie· aduersus se
ptem peccati gradus spūs septifor
mis· Et primus cōtra negligentiā
timor exsurgit: nimirū ipse est· quo
cōcutit amma· animal discutit· du
cit sciētia· excutit sapor letalis: in
cutit sollicitudo· Demq; qui timet
deū nihil negligit: sed vereē omnia
opera sua· Ceterūvt grauior fit cō
flictus squama squame iungit: ⁊ co
mitātia fūt in humano corde negli
gentia sui et curiositas ceterorum·
Triplex enim vt ait sapiens inco
modū eicit de domo inhabitantes:
fumus stillicidiū· mala vxor· Nī ve
ro hec deerūt negligenti· Propria
quidez qui negligit· fumū non abi
git: vxorē nō corrigit: tectū nō re
ficit· Fumāt peccata· nullo miseri
cordie studio· nullis lacrimaꝝ vn
dis extincta: et fumꝰ ille teterrimꝰ
et intolerabilis· Malignat voluntas
ipso neglectu quotidie deterior se
metipsa· Stillat super iudicis indi
gnatio· ex defectu vtiq; caritatis:
que sola operit multitudinē pecca
torꝝ· Egrediaē vtiq; foras necesse
est· et curiosius exteriora obiceret q̄
sic interna despicit: preterita nō respi
cit· psentia nō inspicit: futura nō p·
spicit· Euidenē pmde curiositati pie
tas adūsaē· quē illa a corde euocat·
ista reuocat· Nimiruz pietas ipsa ē
cultꝰ dei: ⁊ in corde colit· q̄ incorde o
gnoscit habitare· Parit aūt curio
sitas expientiā mali vt facile qui p
multa vagaē offēdat: facile cadat
in laqueū: facile inueniat q3 perni
ciose delectet· Cōfligit sane aduer
sus hanc sciētie spūs· docēs eligere
bonū· reprobare malū: docēs quid
pniciosū sit· q3 de expediat experi
rī· Verūtamē in multis in ocupiscē
tiā expientia tranſire videt· Nabes
ꝫ hos gradus in dina filia iacobꝫ:
quā nimirū advidendū alienigenas
mulierē egressam emor filius sichē
corrupisse ac deinde blandicijs deli
misse legit· itavt illiꝰ aia ei inhęserit
Dico autē in ocupiscētiaz· et ut p·
pheta meminit in affectum cordis
trāfisse hominē· qui legem spreuit·
honestatē abiecit: valefecit pudori·
timorē autē dñi penitus trāfilijt: sō
loq; vehit appetitu· sequit cōcupi
scētiam solam· sola trahit voluptā
te: et est apud eum pro ratōne vo
luntas· Contra hanc igitur cōcu
piscētiam mali dimicat fortitudo:
neq; enivlla iā nisi in manu forti li
beratō est· Indicat sibi hō ieiunia·
corpꝰ castiget ⁊ subiciat vtuti: ne
forte iam de radice colubri egredi
at regulꝰ: de ocupiscētia obsetudo·

Quēadmodū enī misera nimiū ꝛmi
sabilis hūana fragilitas. sine prus
ritu ocupiscētie aut impetu deside:
rij sola consuetudine ipsā ad illicita
trahaē: vtinā omnib⁹ liceat igno:
rare. Nimirū peccatū faciēs suus ē
peccati: seruus plane diaboli ad p̄
ua queq; put ducit sequens: a quo
nimirū captiuus teneē ab ipius vo
luntatē. Est aūt consuetudo hec gra:
uis quedā et permitōsa cathena. sol
uēdaq; facilius q̄ rumpenda. vt
hic maxime vulgare illud puerbiū
videaē vsurpari. industriā violētia
potiorem: vt quēadmodū visvi re:
pellit et feruore spūs feruor extin
guaē desiderior: vt maligni artez
arte deludas. ꝛ consuetudini ciliū op
ponas. Alioq̄n si forte violētiā que:
ras ꝛ castigatōem corporis speras
consuetudini p̄ualē: timēdū oīno ē ne
fit pniciosus labor. et prius ipsa sub
stātia deficiat q̄ molita ocupiscen:
tia: p̄sertim q̄ altera quedā natura
fit ipsa consuetudo. Necessariū itaq; ē
ciliū: vt ab ipo magni cilij ange
lo ministratū vel ab hoie aliquo spi
rituali. q̄ cogitatōnes sathane spi:
ritualiaq; remedia nō ignoret: sub:
trahenda nobis occasio est ꝛ oport
unitas fugiēda peccati. Legimus
fratres in heremo fornicatōis spū
quēpiam impugnatū. laudabili pr
fus industria a patre curatuz. Ad:
uocās enī semor fratrē alterū secre
to. iussit vt eūdez lacessiret iurijs.
et prior ipse q̄si accepta ab eo iniu
ria quereret: anxiebaē ille et con:
fus vehemēt. sic in breui oblitus
est pristine tēptatōis: vt querenti
de ea nō sine āiratōe plurima re:
spōderet. Papeviuere nō licet ꝛ for
nicari libet? Sed forte necdum venit
cui victoria reposita ē. quē triūph⁹
manet. cui coronā debeē. et ptēpt⁹
ex consuetudine p̄dit: quāto liberi
us tāto desperatius peccans totas
iam ocupiscētie laxat habenas. to:
to impetu ferē in p̄ceps: sicut scri:
ptū est. Peccator cū venerit in p̄fū:
dū malor̄ otemnit. Nunc ergo con
temptū necesse est vt spūs intelle:
ctus impugnet: illūmās tenebras
cordis: et lucē diuine misericordie et co:
piose miseratōis infundens. Intel:
ligentia nempe diuinis et altissimis
rebus attribuenda est: quas quidē
ratio humana nullatenus. difficile
autem vel fides ipsa cōprehendere
possit. vt est illud. Vbi abundauit
delictum: superabūdauit ꝛ gratia.
Jam si cōtemptus perstiterit. acce
dere necesse est et malicia. vt quam
potest desolatōem desperatus miser
admittat: ꝛ cui non est pars in bo:
nis letaē vel in malis: letetur cū ma
lefecerit. et exultet in rebus pessimis
Ex his ergo solum hoc remedium
est. vt ipse aduersus malicia; sapiē
tia congrediatur: p̄priaq; dextera
prelietur. que succūbere omīno non
nouit. Quādo enī libereē qui in hab
bituatōem descendit. nisi preuenia
tur in benedictōnib⁹ superne dulce
dinis. vt clauum clauo expellat. et
pestiferam dulcedinez vicior̄um io
cunditas spiritualis vnctōis exclu:
dat? Attingit ergo a fine vsq; ad
finem fortiter sapiētia victrix. era:
dicādo singula vicia: singulas inse:
rēdo vtutes. Excutiē siquidē negli:
gētia. vt timoris spūs repleat men
tem: abiciē curiositas. vt succedat
pietas: expiētia mali fugaē. appo:
niēq; sciētia. Sic ꝛ ocupiscētie p̄va:
let fortitudo. et ciliū consuetudinem
amputat: ꝛ intellect⁹ vigēs otēptū
amouet: ꝛ desperāte omīno malicia

sapientia regnat. Mua quidem tri-
umphãte de ceteꝛo miserã illaꝫ quã
pniciose neglígẽtia supauerat pe-
ius excitauerat curiositas. attraxe
rat expientia. tenuerat ocupiscẽtia
ligauerat ꝯ fuetudo. otẽptus in car
cerẽ trusꝛat. malicia iugulauerat.
timoꝛ fusćitat: pietas blãde demul-
cet. sciẽtia quid actũ sit indicãs do-
loꝛẽ apponit qđ suum est. Foꝛtitudo
erígit. ꝯfiliũ soluit. intellectus edu-
cit de carcere: sapiẽtia mensam po-
nit. refocillat esurientez. ꝛ salutari-
bus repaꝛat alimentis.

De eo qđ scriptũ est. beatus homo
qui inuenit sapientiaz.

Vid in ꝟ mũdo agimus fra
tres: aut quid facim⁹ de ꝟ
mũdo? Si saluari cõtendim⁹
a pñti seculo nequã: quid adhuc de
hoc mũdo decernimus? Si exire vo-
lumus: quid cõpedes nostros nobi-
scũ trahere laboꝛamus? Donamus
aureos esse: ꝫ multo melius est. fine
his liberari: ꝙ eoꝝ occasione tene-
ri. Non estimemus preciũ. ꝫ impedi
mentũ ꝯsideremus: ne preter ipsam
que dura satis reputanda est cõdi-
tionis necessitatẽ. etiam cupiditate
inhꝛere his mcipiamus: et manis
sollicitudinis nexibꝫ irretiri. Quid
enim in opedibꝫ faciat quis pcũctari
forte minus ogruũ iudiceẽ. ꝙ vide
licet ad patiendũ magis q̃ꝫ ad ali-
quid faciendũ soleãt homies opedi
ri: ꝛ actõnis impedimenta cõpedes
fũt. ammimicula aũt passiõis. Agẽ
dum tamẽ nobis aliquid in hoc mũ
do: agẽdavtiq̃ penitẽtia: ꝫ ad pas
sionẽ hec potius q̃ꝫ ad actõem vide-
bitur pertimere. Nihilomin⁹ tamẽ
agendum hic nobis aliquid: nõ qui
dem de hoc mundo. sed in ꝟ mundo.
Cũ enim legaẽ adam in loco volu-
ptatis ab initio positus vt opaꝛeẽ:
quis sanum sapiens filios eius in lo
co afflictõis ad feriandum positos
arbitreẽ? Opemur. sed cibũ qui nõ
perit: opemur opus salutis nostre.
Operemur in vinea domini. vt dena
rium diurnũ accipere mereamur.
Operem̃ in sapiẽtia q̃ dicit. qui ope
rantur in me nõ peccabunt. Ager
eni est mundus ait veritas. Fodia-
mus in eo: thesaur⁹ absc̃ditus la-
tet: effodiamus eũ. Ipsa est enim sa-
piẽtia. que trahiẽ de occultis. Om-
nes eam querimus: omnes ocupisci
mus eã. Sꝫ Frustra q̃rit. qui in lectu
lo suo querit: neqꝫ enim in terra su
auiter viuẽtiũ inueniẽ. Lectulus ẽ.
et ibi gigantẽ queris? Tuus est. et
mihi speras inuenire eũ. q̃ diuersoꝛi
um semp ignoꝛas? Si queritis mq̃t
q̃rite: cõuertimini ꝛ venite. Queris
vnde? A lectulo tuo. Queris vnde
ouertaris? A voluntatibꝫ tuis auer
tere. Et si in volũtatibꝫ meis nõ in-
uenio: vbi inquis inuenio sapiẽtiã?
Vehemẽter enim defiderat aia mea:
nec inuenisse sufficiet si otigerit in-
uenire. mi mensurã bonã et confer
tã et coagitatã ꝛ supefluẽtẽ ponã
in sinũ meũ. Merito quidem. Beat⁹
enim homo q̃ inuenit sapiẽtiã: et q̃ af
fluit prudentia. Quere ꝙ dũ inue-
niri potest: ꝛ dũ ꝓpe est muoca illã
Vis audire q̃ ꝓpe sit? Prope est ver
bũ in coꝛde tuo ꝛ in oꝛe tuo: tantum
illud recto si quefieris coꝛde. Erige
coꝛ. surge de lectulo tuo: vt nõ fru
stra audias ãmonentẽ fursũ habe-
re coꝛ. Sic enim inuenies coꝛde sapi
entiã: oꝛe affluues prudentia: ꝫ afflu
ere non effluere vel euomere cura.
Mimirũ mel inuenisti si inuenisti sa-
piẽtiã: tantũ ne multũ comedas: ne

satiatus euomas illud. Sic comede vt semp esurias. ¶Nā ipsa dicit. Qui me edūt adhuc esurient. ¶Noli multū reputare qđ habes: noli satiari ne euomas: ꝛ ꝯ ipsū qđ videris hīe auferaē a te. quippe q̄ ante tēpus querē destitisti. ¶Neq; enī dum p̄t inuenīri dū ꝑpe est. ab inq̄sitōe vel invocatōe cessandū est. Aliter q̄; fīē qui mel comedit multū. vt ait idem salomō nō est ei bonū: ita q̄ scrutator est maiestatis opprimeē a gla ¶Quid tu pilate seorsum interrogas dīm: vt tibi susurret in aure q̄d fit veritas? Multū est a te: nō habitur sanctū cani. nec margarita porco. ¶Quere potius fidei gustū: satietatē intelligētie interi ne req̄ras. Merito frēs reuerberata acie resiliuit et respōsū nō sustinēs. egressꝰ ē ad iudeos: q̄ ābulare cepat in magnis in mirabilibꝫ sup se q̄d esset veritas pcūctat⁹. ¶Quo circa q̄ramus sapiētiā in corde. et sapientiā q̄ ex fide ē. quēadmodū aplus ait. Nō plus sape q̄ oportet sape: ꝫ sape ad sobrietatē. Sobria quidē sapiētia est in pemitudine peccatoꝝ p̄teritoꝝ: in cōtemptu presentiū comodoꝝ: in desiderio futuroꝝ p̄mioꝝ. Inuenisti plane sapientiā si priorisvite pecca ta defleas; si huius seculi desiderabi lia paruipendas: si eternaꝝ beatitudinē toto desiderio occupiscas. Inuenisti sapiētiā. si tibi hoꝝ singula sapiūt ꝑut sunt; vt ꝫ quidem amara et omnino fugiēda. ista q̄; velut ca ducaꝫ trāsitoria contemnenda: illaq; rovt pfecta bona totis appetenda desideriis: intimo quodā animi sapore diiudices ꝫ discernas. Atq; ꝫ q̄dem sobria est sapientia ꝫ vomitum nescit: vbi ꝫ timoris frigus ex recordatōne peccatoꝝ ꝫ caritatis feruor ex appetitu diuinarū ꝑmissionū tepiditatē amouet earū que nunc fūt pessimarū occupationū: vt nec euomas sapiētiā. nec euomaris ab ea. Sicut enim beatus homo q̄ inuenit sapientiā: sic etiā beatus vir vel beatior etiā q̄ morabiē in sapiētia: forte enim ꝫ ad affluētiā spectat. Sane in his tribꝰ ore affluis sapientia vel prudentia. si fit in ore confessio pprie iniquitatis: si gratiaꝝ actio ꝫ vox laudis: si etiā sermo edificationis. ¶Nimirum corde creditē ad iustitiā: ore aūt confessio fit ad salutē: atq; in principio quidem sermonis iustus accusator est sui. ¶Nā in medio magnificare dīm: in tercō q̄; si ea tenus affluit sapiētia edificare ꝓximū debet. Anvero ꝫ in ope affluendū est sapiētia? Est maxime. ¶Nueramus ꝑ ꝫ in opere triplicē affluētiā: nā ꝫ olim dictū est a sapiēte quodā ꝙ sapiētia triplicit scribereē. Itaq; si vos melius non habetis. puto ego ꝙ ad opus pertinet copiose satis affluere sapiētia. quicūq; intervos otinenter patienē ꝫ obedienter ouersaē: tm̄ vt fidelis obedientia ꝓ priā mortificet voluntatē. humilis otmētia carnalē pariter ꝫ secularē amputet voluptatē: hilaris patientia vtrāq; simul. ꝫ coronalem scz ꝫ mūdialē virilit fustineat aduersitatem.

De triplici genere bonoꝝ ꝫ vigilātia sup cogitatōnibꝰ.

Expensius studiū ꝫ cura vigilātioꝝ nr̄is esset cogitationibꝰ adhibēda frēs mei. nostris inquā. qbꝰ tā sanctaꝝ meditationuꝝ affidue materia mīstraē: nocte enī et die nobis ꝓphetice ꝫ euangelice ꝫ apostolice voces canunē ꝫ legunē

que et pnā mīanē īferni·et glaz regni pollicenē· Vnde g nobis tā vane tā noxie tam obscene cogita tões·que nūc immūdicia tzelatōne· nūc supbia tambitōe· ceterisqz pas siōibz extorquēt nos·vt vix aliquā do in serenitatē sanctarū cogitatio nū respiremus? Ve nobis a tozpoze et tepoze cozdis nostri q̄ pmittim9 nos bis vanitatibz occupari·tnon magis tranfilimus in bona dñi: siue in naturalia siue in spūalia: seu etiā in eterna· Et quidem naturalia bo na magna: spūalia maiora: ꝫ maxi ma sūt eterna· Tn primis repamur in secundis excitamur: extendimur et beatificamur in tercijs·Si nō po tes oculū meditatōnis in illā sūbli mitatē eternaliuz bonoz infigere· qz stantia sūt tomnē sensū exsupe rāt·in boms gratie q̄ sūt in exerci tio virtutū visū reflecte: vt videas q̄ pure cōsciētie·q̄ libere frōtis sit versari touersari in castitate et ca ritate in patiētia tbūilitate ceteris qz virtutibz: q̄ amabilē deo ·placa bilē et imitabilē bominibz reddūt· Nuod si tbec nimis sublimia sūt et trāsgrediētia infirmitatem tuā·di mitte oculos tuos in bona nature: q̄ tibi tā familiaria esse debēt·quā tū tu familiaris es tibi· Nec sic dici mus bona nature q̄ gratie nō sint: ꝫ ideo q̄ ipsi nature quodammō in genita tomplantata fuerūt·anteqz fieret peccatū illud quod nō solū p sonā infecit·ꝫ etiam naturā· Extūc nō ita nobis ad manū puemisse mō stratē ꝓpter vulnus mflictū: cum tñ nos illa in nobis tcirca nos esse tā ratōmbz q̄z affectōibz plerūqz sen tiamus·Et quia nos ex aia tcorpo re subsistimus·iuxta vocē apostoli· ad aiali parte·id ē boms corporis in cipiamus: vt nō sit pus qđ spirita le est·ꝫ qđ aiale·Sunt aūt omnia bo na corporis t q̄ei solūmodo debea mus sanitas·Nihil autē eivltra dā dū est vel querendū ꝫ ds termino li gandū tfrenādū est: cū fruct9eius nullus sit tmoꝛs sit finis illius· Sed bic fouea est: q̄ nolowos lateat· Tn fidiaē eni voluptas sanitati: t tam subtili maligmitate psequiē: vt vix eā quis vel possit cauere vel nouerit Nuod si voluptati seruiē nō sanita ti·ds iā de natura non est·ꝫ sub na tura: q̄ morti manus dat·cū magi strā ostituit voluptatē· Tnde est q̄ multi ad tā rebelles impetus descē derūt velvt dicā verius ceciderūt vt voluptatē pferāt sanitati: t illisip sis sepissime volutent· q̄ sciunē dif ficiles tacutissimas subseq̄ passiões Sicut autem corporis natura est sa nitas·ita cozdis natura ē puritas: quia turbato oculo nō videbiē de9: et coz humanū ad boc factū est vt suū videat creatozē·Si vero sanitati corporis sollicita est prouidenda cu stodia: puritati cozdis tanto sollici tioz est impendenda: quāto ps ista dignioz illa esse nouncie· Dic tamē simpliciter accipimus puritatē: vt videlicet omnia que agimus pure et bumiliter ofiteamur domino in ora tōne·bomini in confessione· t dica mus·Dixi confitebor aduersum me iniusticiā meā domino: et tu remisi sti impietatē peccati mei· Et qz so ciale animal sumus ex bijs que in nobis sunt ad ea que circa nos sunt transeamus: vt si fieri potest quod ex nobis est pacez habeamus cum ommbz bominibz· Dec enim est lex naturalis societatis: vt omnia que cunqz nobis fieri nolumus alijs nō faciamus: et q̄ nobis fieri volumus

aliꝭ impendere ſtudeam⁹. Sicut ꝯ debemus ſanitatē corpori. puritatē cordi: ſic et fratri pacez. Jam hinc trāſeundū eſt ad ſanctoꝝ animas. que de huius mortalitatis carcere ad celoꝝ gaudia wlauerūt. Diſp fecto debemus imitatōem: qꝝ ſimiles fuere nobis paſſibiles ⁊ notas nobis fecerūt vias vite: q̄s tam infatigabiliter q̄z interminabiliē tenuerūt. Sed ⁊ illis qui non in tanta ſanctitate ſeu pacta pemtētia exierūt opaſſionē debemus et oratiōnē: vt priꝰ pater auferat ſcoriā eoꝝ et in beneficia flagella cōmutet: et ſic tandez recōſignet ad beate gaudia ciuitatis. Sicut ꝯ ſanctis aīabꝫ imitatōem ſic mi⁹ ſanctis opaſſionē debem⁹: illinc exemplū: hinc gemitū hauriētes. A ſanctis vero angelis auxiliū querendū eſt ⁊ occultis ſuſpiriꝭ. et frequentia lacrimarū: vt illi ſupemminēti maieſtati p̄ces noſtras offerāt referāt gr̄am: q̄a ammiſtratoꝛi ſpūs ſūt miſſi ꝓpt̄ nos. vt hereditatez capiamus ſalutis. Ab illo autem rerū omniū dño pietas querēda eſt: vt ille cuius natura bomitas. cui ꝓpriū eſt miſereri ſemp ⁊ parcē nō reſpiciat multitudinē miquitatū noſtrarū. ꝯ ſecūduz multitudinē miſerationū ſuaꝝ miſereat noſtri. Ipſi enim nos ⁊amorem debemus ⁊ ſubiectōez cū omni reuerentia ⁊humilitate. Amorē q̄ fecit nos ⁊benefecit nob: ſubiectōnē q̄ ſup nos eſt ⁊ p̄cipit nobis terribilis in oſiliꝭ ſup filios hominum. Jta ꝯ ⁊ ſanitatē corpori. puritatez cordi. pacē fratri. imitatōez ſanctis opaſſionē mortuis debemus: auxilium ab angelo. pietatē a deo poſtulemus. Ex archa naturaliū bonoꝝ habere debemus ⁊ querere. vt ſcia mus q̄a cū hec oīa q̄ mādata ſūt et data nature fecerim⁹. ſerui inutiles ſumus: que debuimus facere fecimus. Aut vix enim aut nunq̄ inuenīē aliquod p̄ceptū datū homini bo. qđ trāſeat terminos. poſſibilitatem q̄z nature. Jn bis autē bonis ſicut p̄dixim⁹ repamur: et q̄ſi quodā modo reſtituimur. in antiquū ad integritā nature ſuauitatē reuertim̄: dum etiam nobis et hiꝭs qui circa nos ſunt. et eis qui ſupra nos ſunt. debitū rerum ordinē exhibeamus. Et hec quidem p bonis naturalibꝫ. Spūalia autem bona in quibꝫ exercemur. vt ad eterna tendamus ipa eadem ſūt: ſed alia quia alio intuitu oſiderata: cum plurimis tamē aliꝭ que longū eſt numerare. Jlla enī iuxta naturaz. hec ſupra naturam eſſe noſcunt. Nam et in ſpūali exercitio non ſanitatē debemus corpori. ſed ſeruitutē. ſed afflictōem. ſed labōrē: iuxta vocē illius ſpūalis. et fūmi ſpūalis bomis qui dicebat. Caſtigo corpus meū: et in ſeruitutem redigo. Nec iſtā tantum cordi puritatē debemus. vt pure ⁊ humiliē cōfiteamur peccata noſtra. ſed vt intentōe cogitatōe et ope hanc circūſpectōem exhibeamus. vt ⁊ vita noſtra ſit fructuoſa ⁊ fama glorioſa: non que fructificet ſibi. ſed deo: nō que glorificet ſe ſed patrez ſuū qui in celis. Pacē q̄z nō ſolū fratribꝫ exhibendā dicim⁹ inuia iſta. ꝯ cū bis qui oderūt pacē eſſe pacificū: portare omnes. et a nemine velle portari. Cōfitemur etiā nō modo opaſſionē mortuis ⁊orōez. ꝯ in ſpe ogratulatōem adhibendā: qꝝ ⁊ iriſtandū eſt ꝙ in locis purgatoriꝭ patiunt̄ multo amplius colletandū ꝙ ꝓpe ē vt abſtergat deus oēm lacrimā ab

oculis eoꝝ: ⁊ iam nō fit neq; luctꝰ· neq; clamor· ꝑ necvllus dolor· q̄ prima abierūt · Sāctis vero aiabꝫ non iam imitatōnem ·nec a ſanctis angelis tātūmodo q̄rere debemus auxiliū: ꝑ ardenter deſiderare ſpectū eoꝝ ⁊ eſſe cū illis ⁊ videre que ſint ille colūne celi que ſuſtinent orbem terarū: in quibꝫ rutilat ⁊ relucet tātū ⁊ tā excellēs diuinitatis inſigne· ¶ In dño autē nō ſolū pietas querēda eſt ꝑ ⁊ in eū tota affectio dirigēda: vt diligamus nos ꝓpter ipſum· et ſuſpiciamus q̄ ſit illa maieſtas q̄ cuncta faciat· cūcta ordineat: et nūquā deſiderant ratōabiles creature ſpicere· De aūt ſemite ſpūalis exercitij· quibꝫ religioſa mens ⁊ dilatat ⁊ delectat: vnū eoꝝ que ſūt retro oblita ⁊ ad anteriora id ē eterna bona ſe extēdens· ſequit ad palmā ſupne vocatōis· ¶ Nunq̄d nō ſup̄ naturā beatus iſte andreas apſtus cuius ſolēnitas p̄ manibꝫ eſt trāfili erat· q̄ dicebat: o bona crux diu deſiderata· ⁊ iā ocupiſcēti animo ꝑparata· ſecurꝰ ⁊ gaudens veniſti ad te? Alterati hominis eſt iſta vox· ⁊ q̄ de bonis nature ad gratie bona furexerat vt nō ſolū g̃ſtaret in ſpe· ꝑ in tribulatōnibꝫ: et gaudens iret a cōſpectu cōſilij: q̄ dignus eſſet ꝑ noie iēſu ꝓtumeliā pati· ¶ Non mō eni nō patienter ꝑ libenter: veruz ardent ad tormēta ſicut ad ornamēta: ad penas ſicut ad delicias ꝓperabat · Porro eterna bona illa ſūt· que nec oculus vidit nec auris audiuit: et q̄ nunquā exeūt ab illa patria· que neſcit niſi gaudiū ⁊ iubilatōez· ¶ Ibi nihil deeſt: ecce abundantia· qua impleat humana cupiditas· ¶ Que eſt iſta copia: vbi nihil qđ nolis fit· totū fit qđ velis? ¶ Fiat pax ait ꝓpheta ad iheruſalē in virtute tua: et abūdantia in turribꝫ tuis· ¶ In illis mꝫ turribꝫ que iuxta ꝓphetā aliū· gemmis edificabunt: vbi adipe frumēti nō cortice ſacramēti ſatiabit nos deus· ¶ Quod ſi nihil deerit nobis aliquid aūt nos latuerit: nūquid erit gloria cōſumata? ¶ Deo nihil latebit nos: et ecce ſapiētia qua curioſitas hominis ſatiet· O ſapiētia qua tunc oīa q̄ in celo ⁊ q̄ in terra ſūt ꝑfectiſſime cognoſcemus· in ipſo fōte ſapientie rerū omniū cognitōem bibentes· nō metuā ſuſpitōes· nō timebo ꝓfilia· q̄ ciuitas illa· iuxta iohannem puriſſimo vitro ſimilis erit: vt ſicut per vitrū luciditſſime cernim?: ſic aliorum cōſcientias clariſſime videamus· ¶ Nō et ſi nihil deſuerit ⁊ nihil latuerit: maneat autē timor et anxietas amittendi? ¶ Deo nihil terret: et ecce potentia· qua humana infirmitas roborē· ¶ Qui poſuit in quit fines tuos pacē ⁊ ꝓtauit ſeras portarū tuaruz: itavt nullus inimic? intret: nullus exire poſſit amicus· ¶ Vbi ergo ſumma abundantia ſumma ſapientia· ſumma potētia ē: puto q̄ nihil deſit plenitudinis· q̄ntum ſpectat ad ſummaz felicitatis humane· Nec ſūt bona nature gratie glorie: bona hūanitatis· bona vtutis: bona eternitatis· Nec cogitemus· nec rumemus fratres · et iuxta p̄ceptū legis reuocemus ruminatōnem: quia ſic viuitur· et in talibꝫ vita ſpūs mei· Sic enim cogitatio ſancta ſeruabit nos· vt dicamus cum ſancto: meditatō cordis mei in ſpectu tuo ſemp: dñe adiutor meꝰ et redemptor meus·

De triplici cuſtodia manus lingue et cordis·

Mnes nobis cauſamur deſ
ſe grāz: ꝙ iuſtius fortitā ip
ſa ſibi queriē deeſſe grām nō
nullos· ſſēpe res cordis eſt gratia
deuotōis iſta quā q̄rimus: et ſ̄ mu
nere ipē ſe fraudat·q̄ internū ei diſ
ſimulat receptaculū exhibere· Ce
terūvnde illi cura cordis: cui ne ip
ſa quidem adhuc oris circūſpectio·
ſeu manus cuſtodia ſubeſt? ſſō ſibi
deeſſe mireē cōſūmatōnem· qui nec
mitiū apprehendit: ꝙ ne is q̄z q̄ mi
tiū iam tenere videē ⁊ ad mediū nō
puenit·Magnū eſt hommi ſeculari
mūdas habere manꝰ: monacho nō
eſt magnū: ꝙ plane magnū ei malū
eſſe probaē· ne ipſarū quidem ota
gia declinare· ſſmoverom in ipis q̄z
manibo longe amplior mūdicia · et
iuſticia abūdantior a nobis exigiē
ꝙ ab illis·ſſnimiruz illis dr·ſſugite
fornicatōem: et qui furabaē iā non
furet ceteraq̄ ſimilia: q̄ qui fecerit
regnū dei nō ſequenē· ſſūquid et
nobis ad hmōi cōtagia operū ⁊tā
graui manuū otammatōe timēduz
eſt? Sed q̄ mitidiores manꝰ·eo gra
uius q̄z minor in eis neuus offēdit:
et ſicut p̄cioſam veſtē exigua q̄is
macula turpius decolorat· ſſobis
ad immūdiciā·minima q̄libet inobe
dientia ſufficit: nec iā neuus eſt·ſed
grauis macula: ſi in actibo noſtris
vel minor reſidet negligētia man
datorz·Nec igiē operum diligētia
ſeruādorz·miria noſtre uerſatōnis
exercet·dū adhuc quidem modicū·
ꝙ tū iam lumen in nobis eſt: niſi for
te ſmagnū ſe putāt hēre lumē quibo
veritas ait· Cū feceritis omnia q̄ p̄
cepta fūt vobis: dicite·q̄a ſerui in
utiles ſumus: q̄ debuimus facere fe
cimus· Sed ſ̄ inquies ꝓpter humi
litatē monuit eſſe dicendū· Plane
ꝓpter humilitatē: ꝙ nūquid otra ve
ritatē? Ceterum ſi circa factorz q̄z
cuſtodiā inuenimus negligētiores:
nemo ſapiēs eū liquare culicez mo
neat: quivtinā nō glutiat vel came
lum· At ſi iam manus mundate fue
rint: nec ſic quidem cōtinuo ad cor
tranſitur: labris ſane mundandis ſe
cundū ſtudium ⁊ media ſollicitudo
debeē· ſſuod ſi dixeris rarus eſt q̄
ſermones ſuos in iudicio diſponere
videatur·vel ex hoc diſces· q̄ ſit ra
ra ꝓfectio: cum nec profectū inue
neris oibo eſſe comunē·ſſius ſane nu
meret quātas modicū lingue mem
brū otrahat fordes· q̄z multiplex in
labris meretricijs immūdicia coagu
letur: q̄z ſit grauis pernicies oris in
circūſpecti? Eſt enim lingua diſſo
luta in ſermombo ociosis : eſt lin
gua impudica: ē ⁊ magniloq̄·ſſuaꝝ
rum prior laſciue: ſequēs arrogan
tie famulaē· Eſt etiā lingua doloſa
et itē lingua maledica; quārū altera
in falſiloquā ⁊ adulatoriā ſubdi
uidiē: et altera vero nūc in facie cō
tumelias irrogat· nunc detrahit in
occulto· ſſuod ſi de omni vel ocioſo
verbo q̄cunq̄ locuti fuerint hōmi
nes deo ſunt reddituri ratōez in die
iudicij: quanto diſtrictius de verbo
mēdacij·mordaci·⁊ iniurioſo·de ela
tovel laſciuo·de adulatorio ā detra
ctorio iudicabūt? ſſuā vera ſētētia
frēs·in multiloq̄o nō effugiēdū pec
catū · Vt eni p̄tereā cetera ·ſi ꝓpte
rea eſt ocioſū verbū ꝙ nullā ratōa
lem cauſam habeat: quā ratōem de
eo reddere poterimus ·quod eſt p̄
ter ratōem ? ſſemo veſtrū fratres
parui eſtimet tēpus · quod in vbis
conſumitur ocioſis· Siquidez tempus
acceptabile eſt: et dies ſalutis· Vo
lat verbū irreuocabile: volat tēpus

irremediabile: nec aduꝫtit insipiens
qđ amittat. Libet cōfabulari aiunt
donec hora ptereat. O donec ptere:
at hora: o donec ptranseat tempus
Donec hora ptereat. quam tibi ad
agendam penitentiā. ad obtinēdaz
ueniā. ad acqrendā gratiā. ad glo
riā pmerendā miseratio cōditoris
indulget. Donec transeat tēpus.
quo diuinā reptopiciare debueras
pietatē: ꝓperare ad angelicā socie
tatē. suspirare ad amissaz hereditā
tē aspirare ad pmissaz felicitatem.
excitare remissaz uolūtatē: flere cō
missaz miqtatē. Sic mimirū sic agri
cole cū diu deſiderata affuerit opo:
tunitas semmādi. sic uindemitores cum
exspectatū tēpus putatōms aduc
nerit inuemisse occupatōes. et quasi
irreptibensibiliter sine ope diē trans
egisse letanē. sic instantibꝰ nūdmis
institores nectere moras occasiōes
querere solēt. ne quem forte sibi ex
eis questū puenire otingat? Sic de
micꝫ paupes mēdicantes cū multis
clamoribꝰ euocatus tantem affue
rit elemosinarū distributor diuerti
cula captāt: et ocurrentibꝰ socijs ua
cuos ambiūt occupare recessus. ⁊
fouere latebras. in angulis platea
rum? Vtinā tamē uel solū tempus
uite amitterē in uerbis: ꝑ multi in
his etiā uitā amittere cōprobanē:
nec modo ipſi amittere ꝑ adimē qz
et hoc fratribꝰ suis. An nō amittūt
uitaz detractores deo odibiles: odi:
biles uite? Fugit uita quos odit: et
quos uita fugit mori necesse ē. An
nō ⁊ ipse moriē. qui uenenū bibit: qđ
ei malesuada detractoris lingua p
pinat? Si quidem furtim ei dilectio
nis uita subtrahiē: ⁊ dū nescit pau
latim in eo fraterna caritas refri
gescit. Auditurus est forsitan ipse
qz cui detrahiē. Undiqꝫ enim uerba
uolant: ⁊ multoꝝ prius ora sermo
ptransiēs difficile fieri potest. quin
in singuloꝝ creuerit linguis: ⁊ qñ
iam profectus referaē. ad eū ad cu
ius spectat offensaz. Itaqꝫ scādali
sabiē audiēs ⁊ tabescet: eoqꝫ facili9
extinguēē in eo caritas: q̄ amplius
anteuiuere uidebaē. Si inimicus ait
mei9 maledixisset mihi: sustinuissem
utiqꝫ. Et quidꝫ cauet sibi prudens
auditor. cauet ⁊ ipse si non desipit. q̄
sibi nouerit esse detractū: ille ne ue
neno inficiaē: iste ne scādalo ptur:
betur. Sed quod in se est tamē lin:
gua maledica. et illius petuliēs scien:
tiā. et istius uulnerās caritatez.
secuz pariter utrūqꝫ pemit. Nunqꝺ
uipera non est lingua ista? Ferocis
sima plane: inimiruz que tam letaliē
tres inficiat flatu uno. Nūquid nō
lancea est lingua ista? Profecto. ⁊
acutissima: quē tres penetrat ictu
uno. Lingua mąt eoꝝ gladi9 acu
tus. Gladius equidem anceps: imo
et triceps est lingua detractoris.
Nec uero eiusmodi linguā ipso etiā
mucrone quo dñicū latus ꝺfossum
est crudeliorē dicē uerearis? Fodit
enim hec qz xpi corpus ⁊ membrū de
mēbro: nec iam examme fodit: sed
facit examine fodiendo. Ipsis qz
nocentioꝝ est spinis quas illi tā sub:
limi capiti. Furor militaris impo fuit
seu etiaz clauis ferreis q̄s sanctissi:
mis manibꝰ illis ⁊ pedibꝰ ꝺnūmatio
iudaice iniquitatis infixit. Nisi enī
huius qđ nunc pungiē et transfo:
ditur corporis fuit uitā illius uite co:
poris ptulisset: nūquam illud ꝓ isto
mortis iniurie crucis ignominie tra
didisset. Et dicim9. Leuis res ꝑmo:
tenera. mollis et exigua caro lin:
gua bois: qs sapiens magnipēdat?

Leuis quidem res ſermo. quia leuiꝫ volat. ⁊ grauiter vulnerat: leuiter tranſit. ⁊ grauiter vrit: leuiter penetrat animū ſed nō leuiter exit: p fectur leuiter. ⁊ nō leuiter reuocat: facile volat. atq; ideo facile violat caritatem. Vilis res muſca moꝛtes eſt: ſed exterminat oleū ſuauitatis. Tenerū mēbruꝫ lingua. Attamen vix teneri poteſt: ſubſtantia quidē infirmū atq; exiguum: ſed vſu magnum et validū inuenit. Modicum mēbrū eſt: ſed niſi caueas magnuꝫ malum. Tenuis eſt et lata: aptiſſimū vacuādis coꝛdibꝰ inſtrumentū: ſicut multoꝝ mihi inter vos ſcienas arbitroꝛ atteſtari. ¶Niſi forte omnes tam pfecti ſimus vt nunq̄ nobis poſt longas ꝛfabulatōes. inuenta ſit mēs quodāmō vacua. medita tio minus deuota. ficca magis affectio. et olocauſtū oꝛōis nō adeo pinguе. ꝓpt̄ verba ſiue q̄ dixim⁹ ſiue etiā que audiuimus: verba tamē: facile enim lingua labitur. nec minus facile illabit̄ coꝛdi: ita vt multis interloquendū minus profuerit q̄ ꝓpriā cohibuerint. dum nō cauerint alienam. Vtilis eſt frater qui tibi loq̄tur. ſapiēs eſt religioſus ac timens deū: plus dico. angelus eſt ⁊ angelus lucis: etiā ſic caue tibi. ne audiās vnde leđaris. ¶Ne pſonā tibi velim ſuſpectā eſſe ⁊ linguam. preſertim in ſermocinatōe cōmuni. Bona quidem colūbe ſimplicitas: ⁊ in hac parte q̄ ſerpentis aſtutiā nō omittas. Maria ne angelicū quidez verbum ſiue diſcuſſione p̄teriens. cogitabat q̄lis eſſet iſta ſalutatio. Tu q̄ ſi crebris experimentis ſaltē ſollerter aduertiſti q̄ntū noceant verba. non deſpicies ſi ſollicitus fueris. quādo quidem intereſſe neceſſe eſt

colloqutōnū: non modo oꝛi circūſpectōem: ſed ⁊ auꝛi mihi ſolimus adhibere cautelā. ¶Nō miremini: q̄ huic gradui proficiētiū diutius immoremur: plures ſiquidez inter vos pficientes eſſe credim⁹ q̄ perfectos. Forte tamen minꝰ videam in ſuggillatōne verboꝝ. Sed memētote quoniaz lingua eſt que otra vicia lingue loquitur: vt in eo vel maxie haberi debeat excuſata. q̄ nec ſibi parcat: ⁊ aduerſus ꝓpria q̄z ſuꝑfluus pericula muniat audiētes. Ventus eſt ſermo: ſed nō ſemp eſt ventus vrēs. Surge inquit aquilo ⁊ veni auſter: perfla oꝛtum meū: et fluant aromata illius. Eſt q̄z magna mihi ſolim⁹ ſermonis vtilitas. ⁊ frequenter in lingua fructus precioſi ſim⁹ reperitur. ¶Nempe iuſti vita ex fide eſt: ⁊ fides ex auditu: audit⁹ p verbum dei. ¶Nuō enim viuet quis. niſi crediderit. quomodo credet niſi audierit: quō audiet niſi annuncieꝫ ei? Sane ꝓpterea maioꝛē ei diligentiā ⁊ diligentioꝛē cuſtodiā cōuenit exhiberi: q̄ fit iuxta ſcēpturā moꝛs et vita in manibꝰ lingue. Alioquin ſi ſola meſſet vita. nec circūciſio quidem ei ſi ſola moꝛs: etiaz abſciſio debereꝫ. ¶Nunc vero ponēda nobis oꝛi noſtro cuſtodia. et oſtiū circūſtantie labiis: vt nec vitalem edificatōnem clauſura damnet eterna: nec letalis pernicies liberū ſoꝛtiaꝫ egreſſum. Vigilemus itaq; ſuper opera noſtra fratres: ne vel omittam⁹ q̄d preceptū eſt: vel quod prohibituꝫ cōmittamus. Noꝛtatur nos ad bipertitam hāc cuſtodiam ꝓpheta cū dicit: declina a malo et fac bonum. Vigilem⁹ etiā mihi ſolim⁹ ſup verba noſtra: ne in eis vel offēdere deū vel proximū nocere otmgat. Felix q̄

tem quē in oīm fabulatōe duplex timor iste sollicitat. ⁊ duor cōfidera tio stimulat auditor: pmū q̄z diume maiestatis in cuius manus incidere prorsus horrendū: deinde fraterne infirmitatis cui nihil omnino perfacile est offendiculū dare. Puto tamē ne eū q̄dem qui in verbo caret offensionē perfectū adhuc dici oportere: misi forsitan opatōe prioris qui tantum sup opa vigilabat. Nā ⁊ veritas in euāgelio de vigilātibus suis ⁊ aduentū dñi pstolantibus loquēs. si inquit in tercia vigilia venerit ⁊ ita inuenerit. beati sunt serui illi: qđ nequaq̄ de pma. ꝛ nec de secūda dictū quidez repies. Est autez vigilia hec sup cor. cui sane omnem iā custodiā exhibere sapiēs monet: nimirū q̄a ex ipso vita pcedit. Ego tamē etiam hanc cōstare arbitror specialiter in duobus: vt videlicet super affectōnū pariter ⁊ cogitatōnū suarū greges. mens sollicita vigilanter intendat. Et bene huic datur oīs custodia a q̄ ceteras q̄z duas pcedere ostat: misi forte qđ absit simulatōis gerant studio ⁊ pietatis habeāt speciē: nō virtutē. Sic enim fontis vena scaturiēs. misi fossas ante repleuerit adiacētes. nec refluere nec sedari. nec in altuz sese tollere prevalebit: qđ videlicet alias occupet: sic hūanus animus horret eas quas prediximus manus ⁊ lingue custodias sollerter impleat nec ad pfectam hanc suiipsi? poterit reflecti curam: nec iocūda deuotōis tranq̄llitate frui: nec in sublimē diuine otemplatōis pficere ꝑdum. Epa fratres. si super ne visita tōis grām querimus sic queram?: si spiritales cōsolatōes deh̄eramus percipere sic petamus: si celū nobis aperire cupimus sic pulsemus. Hoc deniq̄ triplici mō vigilemus: si ad nuptias volumus intrare cum spō so ihesu xpō domino nostro: qui est benedictus in secula amen.

De verbis apostoli: non est regnū dei esca ⁊ potus.

On est regnum dei esca ⁊ potus: ꝫ iusticia et pax et gaudiū in spiritū sancto. Quid pretergredimur viam: qui ad gaudiū ꝑperamus? Est quidem gaudiū de regno dei. sed nō premium est. Est gaudium de regno dei. sed non gaudium carnale. non gaudium seculare: non gaudium cuius extremū luct? occupat. sed in quod magis tristicia vertitur: nō deniq̄ gaudiū eor. qui letantur cum malefecerint. et exultatō que fit in rebus pessimis est: sed gaudium in spiritu sancto. Vnde autē hoc gaudium interim: misi de iusticia ⁊ pace pcedit? Ipsa ergo precedant tanq̄z cellule mellis: vt facile adhuc labilem liq̄rem suauitatis solidior possit materia continere. Erit quando iam ipso simplici melle fruemur: et gaudiuz nostrū plenū ⁊ purum erit: vt non modo in spū. sed de ipo q̄z spū gaudeam?. Erit quādo omnimodis erit gaudiū spūale. vt nullis iam coporeis occasionibus excitet: nō operibus misericordie. non lacrimis penitentie. nō exercitatōne iusticie. non probatōne pacientie: sed ipsa magis presentia spiritus in quem deh̄erant etiā angeli prospicere. Interim sane velut salis loco sapientia mihi cetera odit: tanq̄z nō sit ⁊ ipa cibus. Interi prius q̄z comedā suspiro: et nec tūc q̄dez pmittor vt glutiā saliuā meā.

Est enī sapiēs: cui quecq res sapiūt
ꝓut sunt. Cui vero ipsa iā in se ꝓut
sapientia sapit: is nō modo sapiens.
& etiā beatus est. ¶Nēpe is est videre
deū sicuti est: atq hic q̄dem flumis
impetus letificās ciuitatem dei: hic
torrēs voluptatis is demq vbertas
mebrians est. ¶Nunc vero die vinū
nō hnt: deficit enī in his interī nu-
ptijs. vinū vtiq carnalis illecebre
et ocupiscētie secularis. ¶Fel draco
nū inquit vinū eoꝝ: et venenū aspi
dum insanabile. Semp nobis is vi-
nū deficiat fratres mei: quia nō est
hoc vinū bonū. Bonū vinū non exvi
nea impuritatis: & ex ydria purifi-
catōis hauriē. Bonū non vua go-
morre cōficiē: & ex aqua iudee. Ser-
uasti inquit bonū vinū vsq adhuc.
¶Nā optimū quidez vinū seruat etiā
adhuc. qđ videlicet nō ex aqua cō-
ficiendū & exprimēdū magis ex bo
tro illo magno eterne ꝓmissionis:
qui interim in vecte portaē. dum se
cundū carnē nouimus xp̄m et hunc
crucifixū. ¶Nūquid nō illi vinū defe-
cerat q̄ dicebat: renuit cōsolari aīa
mea? Sed et vinū aqua factū gustaſ
sevisus est: cū subiūxit. Memor fui
dei et delectat⁹ fū. Quid enim faciet
in p̄sentia: qui in sola memoria dele
ctaē? Sic et apostoli plane vinuz aq̄
factū gustauerant: qn̄ ibant gau-
dentes a ꝑspectu cōsilij qm̄ dign habi
ti sūt ꝓ nomine ihesu otumeliam
pati. Quomodo non vinū ex aqua:
gaudiū de contumelia? ¶Mirū im
plebaē iā ꝓmissio veritatis: que ad
eos facta erat hoc modo. Tristicia
vestra uertēē in gaudiū: hoc est:
aq̄ vraēē mvinum. Miraris ꝙ in
vinū aqua mutaē: etiā trāsit in pa-
nem: nisi forte oblitus es comedere
panez tuū. eū de q̄ legisti. Cibabis
nos pane lacrimarū: et potū dabis
nobis in lacrimis in mensura. Dem
q audi mēsuram. Erāt ait lapidee
ydrie sex posite. secundū purificatō
nem iudeoꝝ. Si verus iudeus es. nō
carne sed spiritu. sex annis seruies:
in septimo liber egredieris: in sex
ydrijs purificaberis. in sex tribula
tōibo liberaberis: in septima nō tā
get te malū. ¶Non solum autem li-
beraberis in eis. sed et vinum bibes
ex eis: vbi ceperis iuxta apostolum
gloriarī. non solū in spe: sed etiaz in
tribulatōibo. Hoc enim dixerit inte
rim gaudiū quod habemus in spū
sancto: de memoria futuroꝝ bono-
rū et malorū p̄sentiū tolerātia. ¶Nil
quippe in his carnale sapit. nil secu
lare. nil vanū. sed spūs veritatis et ce
lestis sapiētia est: cui⁹ in vtroq sua
uitas prelibaē. Gaudete in dño sp
ait apostolus: iteruz dico gaudete.
Et duplicis huius gaudij materiā
secutus adiunxit. Modestia vestra
nota sit ommibo hominibo: dominus
ꝓpe est. Quid modestia: nisi mānue
tudo et pacientia est? Gaudeamus
ergo de his que exspectamus: qm̄
dominus prope est. Iterum gaude
amus de his que sustinem⁹: vt mo-
destia nostra ommbo nota sit. ¶Nimi
rum tribulatio pacientiam operaē:
pacientia probatōez: probatio ve-
ro spem. Spes autem non confundit.
Sane vt ydoneus fiat animus gemi
ne huic spirituali letitie capescēde.
duo eque ad iusticiam exercendaz.
duo nihilominus ad conseruandaz
pacem necesse est premittanē: que
quidem vtraq copiosius nobis scri
ptura sacra commendat. Siqui-
dem iusticie exercitatō in his duo-
bo mandatis tota pendere videē: vt
qđ sibi quis fieri non vult alij non

faciat·fic̄ ad gētes missa epla continet aplox: et quēadmodū ad eos dem aplus dicit·Nuecūq; volumus vt nobis faciāt hommes ·et nos faciamus illis·Ceterum qm̄ in multis offēdimus omnes:impossibile est in hoc loco ⁊tēpore scādaloz neq; enī adhuc venerunt angeli qui de regno dei tollāt oīa scandala: ꝯ nec sumus in illa beata ciuitate cuius fines pacem posuit deus: ꝓpterea impossibile hic ⁊modo pacez inē nos ouersari:misit is q̄ in aliq̄ forte offendit ꝓmū animosam elatōnez: et qui offensus est mihi ommus caueat mexorabilē obstmatōez· Studeamus itaq; frēs mei ⁊ hūiles ad satisfaciēdū his qui aliq̄d hīnt aduersuz nos·et ad remittendū his q̄ offenderūt nos faciles muemiri: qa nō solū mutue inter nos pacis oseruatio cōstat in his duob⁹: ꝯ ne ipa q̄z diuina fine his ꝓpiciatio poterit obtinerí:g nec munus ab eo recipiat·q̄ non prius ierit vt fratri recōcilieē:⁊ dimissuz ab eo delictum districtius exigat q̄ oseruo suo debitū nō remittit· Jam si manēt in nobis iusticia pax ⁊gaudiū in spū sancto tria hec nō q̄ securi simus ꝓ eo g regnuz dei intra nos est: sed eo magis in timoze ⁊ tremoze nostraz ipsoz salutē opemur:sciētes mimirū g hūc tantū thesaurū adhuc in vasis fictilib⁹ habeam⁹·

Jtem de eisdem verbis apostoli· nō est regnū dei esca et potus·

Olet aplus paulus verbis esse breuis:in sentētijs copiosus·Non ignozauit hoc ille·tam eloquētie·g̃ sapiētie dotib⁹ approbatus:qui singula pauli verba tomitrua iudicabat· Tam signanter enim vniuersa depromit et sic intonat spū ⁊ virtute:vt in serie ordinē in sensu plenitudinē in vtroq; onexionē mirabiliter extēdat·Non est inquit regnū dei esca ⁊potus:sed iusticia ⁊pax ⁊gaudiū in spū sancto· Quid ad hec dicitis vos gulosi ⁊ luxuriosi:q̄z de⁹ venē ē:q̄z eis vsus aut in ventre aut sub ventre ē:q̄ vt ait iacob⁹ aplus in luxurijs enutristis corda et corpa vestra? Audite audite·q: esca ventri et venē escis: deus aūt ⁊hūc ⁊ has destruet· Ve vobis qui dormitis in lectis eburneis·et lasciuitis in stratis vestris:qui comeditis vitulū de armēto·⁊ bibitis vinū defecatū:et ꝑmis vngimini vngentis·Filij hoim vsq; q̄ graui corde q: corpore pingui: vt quid diligitis vanitatē ⁊ veritatē negligitis? Pinguedo carnis· delicie corporis saturitas ventris:aut añ mortem vos deserent:aut vos in morte illa relinq̄tis· Nm̄ inquit sanctus· cum interierit nō sumet oīa:neq; descēdet cū eo gla eius· Sicut oues in inferno positi sūt:mors depascet eos·Nuā bene fic̄ oues: q: detracto vellē mūdialiū diuitiarū dure presseq; deconsi·sempiternis nudi deputabunē incendijs· Mors depascet eos:q: semp morienē advitā:⁊ semperviuēt ad mortē· Ergo ꝯ caro v̄ mib⁹: illic aia ig mib⁹ deputatur: do nec rursus infelici collegio colligati tormētis penalib⁹ socienē:q̄ socij fuerūt invicijs· O delicate qui delicijs⁊ diuicijs circūfusus ofusionem exspectas⁊ mortem:non est regnū dei esca et potus·nō purpura ⁊ bissus: quia diues ille vtroq; circūfluus in puncto ad inferna descendit· Quid ergo? Sed iusticia et pax:et

gaudiū in ꝑpū ſcō. Attēdis⁊ intē
dis: q⁹ gaudiū in fine eſt. Sic fatui
filij adā ꝓcipiti ſaltu iuſticiā trāſiliē
tes⁊pacē: rem malē in principiuz
cōuertere⁊ puertere vultis? Nemo
enim eſt qui gaudere nō velit. Non
ſtabit⁊nō erit iſtud: qa ſicut nō eſt
pax impijs, ſic nec gaudere impijs
dicit dñs. Nō ſic impij nō ſic. Prius
eſt iuſticiā facere inquirere pacem
⁊ꝓſequ eā: ⁊ſic demū appreh̄dere
gaudiū: imo a gaudio ꝑpetēdi. Sic
angelicus ille ouentus ꝑpus iuſticiā
fecit: cū ſtetit in veritate⁊ veritatis
deſeruit deſertorē. Poſt hec illa pa
ce firmati ſunt. q exſupat omnē ſen
ſū: qa cū diuerſis honoris ꝑmatibz
ambiāt. nullus q murmuret: qui in
uideat nullus. Lauda tu iheruſalem
dñm: lauda deū tuū ſyon. Mīm oſor
tauit ſeras portaruz tuaz: bñdixit
filijs tuis in te: q poſuit fines tuos
pacē. Lauda⁊ laudes replica. quia
munitiſſimis vectibz⁊ icōuulſibilibz
ſeris clauſe ſūt porte tue: nullus in
micus intrat: nullus exit amicꝰ: bñ
dicti filij tui in te omm benedictōne
ſpiritali in celeſtibz cū xp̄o. Jā non
eſt timor in finibz tuis. q poſuit fi
nes tuos pacē: nulle ibi tēptatōes.
nulla ſeſe cogitatōnū turma ofun
dit: qa verſipellis ille contortor lon
ge eſt a muris tuis⁊a filijs tuis. Et
ille q idē eſt: oīa in idētitate cōſo
lidat atq; oiūgit. Cuius ptīcipatio
mḡt midipſū. Hoc iā tercio hariūt
aquas in gaudio de fōtibz ſaluato
ris: et nudis vt ita dicā oculis diui
nitatis intuenē eſſentiam: nulla cor
poreoz fantaſmatū ymaginatōne
decepti. Ecce gaudiuz in fine: ⁊ fine
fine. Miſeri nos q ab illa felici re
giōe repulſi in hanc deſcēdim⁹ imo
cecidimus vanitatem. Filij ſyon ait
ꝑpha inclite⁊ amicti auro ꝓmo quo
mō reputati ſūt in vaſa teſtea? Filij
ſyon illius videlicz ſpeculatiue ciui
tatis. quā edificauit dñs vt videaē
in gla ſua. filij ſupne iheruſalē q li
bera eſt mater noſtra: inclite p di
gnitatē ditōnis: amicti auro ꝓmo
p diuinitatis ymaginez. Quō gē ex
bis nos quidez reputati ſum⁹ in va
ſa teſtea: in hec lutea⁊ fragilia cor
pora degenerauimus? Exhibent eni
ā̃geli fratres cariſſimi iuſticiā deo:
pacē inter ſe: gaudium ſibi. Sic⁊ tu
homo noli prius rapere quod tuū ē:
et iuſticiā quā deo⁊ pacem quā ꝓ
ximo debes cōtemnere. Juſticia vir
tus eſt: qua redditꝰ vnicuiq; qđ ſu
um eſt. Tu non ſolum iuſticiaz: ſed
multas⁊ multiplices iuſticias debes
creatori. Juſtus enim dñs et iuſtici
as dilexit. Juſticia tua ſicut mōtes
dei. Bene ſicut mōtes: quia plures
cumulos miſeratōnū ſuarū ingeſſit
tibi. Et prius quidez te cum ceteris
et inter cetera creauit: nō fine ma
gna ꝓrogatiua dignitatis. Dixit
enim de ommbz⁊ facta ſūt. Poſt hꝰ
vehemētiſſimo tui amore inflāma
ta maieſtas illa redemit te. Nunqd
verbi facilitate? Non. Sed trigīta
annis opatus eſt ſalutē tuam in me
dio terre: affixꝰ cruci. addictꝰ mor
ti: ludibrijs deputatus. Deus tuus
factus eſt fraṫ tuus: nō angelorum
frater. q: nuſq̄ angelos appreh̄en
dit: ⁊ ſemē abrahe appr̄hendit. Cō
mune quidez habes qđ factꝰ es: ꝙ
fraṫ es ſpeciale. Adiecit adhuc er
ga nos ſpecialius quoddam. ꝙ de
lata nos⁊ ſpacioſa via que ducit ad
mortem digito ſuo traxit: et poſuit
in cōfilio iuſtorum et ogregatōe.
Quid vltra debuit facē et nō fecit?
Cuius vel ſaxeum pectus tanta et

talis a tanto et tali beneficio⁊ multitudo nō emolliat? Quicquid igit̄ es. quicquid potes. debes creanti: redimēti vocanti. Sed cum iusticiaz feceris: fac ⁊ pacē. Quādiu eni sumus m ꝟ vase testeo. et fragilitate oplexionis humane. nō possum⁹ inueniri scādalo⁊ prsus immunes Si igit̄ recordatus fueris q̄ frater tuus habet aliquid aduersū. te fis humilis ad veniā petendā: si tu habes aduersus illū fis facilis ad dandā: et omnia mēbra erūt in pace. Sic enim ad duo ista. caritatē ⁊ hūilitatē paratissimi: nō poterimus dissensionez sentire. Discite mq̄t a me q̄ mitis sū ⁊ hūilis corde: mitis q̄ timet ad caritatē. q⁊ caritas patiēs est benigna est: hūilis q̄ ad ipsaz verbi spectat ꝓprietatē. Sic ꝓcedentibo erit gaudium in spū sancto. Loquar q̄ exptus nouit: inexpertus ignorat: animalis eni homo nō percipit ea que sunt spūs dei. Nunquid nō plerūq̄ orātibo nobis omnia viscerū succutiunt occulta. ad memoriā gaudij illius q̄ est in ierusalē que sursū est. que est mater nra: et lacrimarū vnda vultus meditantiū supfundit? O si duraret. Si oblitus fuero tui ierusalē obliuiōi det̄ dextera mea: adhereat lingua mea faucibo meis si non memmero tui: si nō ꝓposuero ierusalē in ꝓncipio letīcie mee. Vere in principio letīcie: q⁊ finis illic repositus est. Quādo cōsumdes saccū meū dñe ihesu ⁊ circūdabis me letīcia: vt cantet tibi gla mea ⁊ nō ꝓpungar? Principiū gaudij illius q̄ hic q̄nq̄ sentimus stilla est. guttula est: de flumine illo ē descēdens cuius impetus letificat ciuitatē dei. Quando veniet tempus. vt pennibo gaudijs nos in ipso diuinitatis fonte ꝓfūdius inmergamus: vbi vnda vndam fine intercapedine ⁊ interpolatōe ꝏtmuet? Quādo vemā ⁊ apparebo ante faciē dei? Quando trāfibo in locū tabernaculi ammirabilis vsq̄ ad domum dei? Quando sicut audiuimus sic videbimus: in ciuitate domini virtutum? Eya igit̄ frēs huic felici ternario fideliter insistamus. et semp fim⁹ memores verbi illius. Amice ad q̄d venisti? Quia nō ad hoc venimus vt simulatoria specie regē inficiamus: ꝟt ei seruiamus. q̄ est bñdictus in secula.

De verbis domini. omnis qui se exaltat humiliabitur.

Omnis qui se exaltat humiliabit̄: et q̄ se humiliat exaltabit̄. Si ꝏderamus diligēter fratres gradus hominū q̄tuor inuenimus: dico aut̄ sūmā felicitatē in celo ad qūā suspiram⁹. mediā felicitatem in padiso vñ cecidim⁹: itēq̄ mediā infelicitatez in ꝟ mūdo ꝓ q̄ gemim⁹: ⁊ in inferno extremā infelicitatē quā merito formidam⁹ Breui⁹ tñ dicē possū: vitā ⁊ vmbrā vite: vmbrā mortis ⁊ mortē. Itaq̄ nec in summo nec in imo positi timemus descēdē: ascēdē cupim⁹ eo magis anxij. q̄ videmur vicinores infimis q̄ supmis: ⁊ecce dr nobis: quia ois q̄ se exaltat hūiliabit̄. ⁊ qui se hūiliat exaltabit̄. Quid nā sibi vult cācellata ꝟ onexio exaltatōis ⁊ hūiliatōis? Ita ne parū ē dñe q⁊ in veritate tua hūiliasti nos. q⁊ adhuc exigis vt apponat hō hūiliare seipsū? Et quidem restat adhuc quo possimus humiliari. sed qui illo ceciderit iam non adiciet vt refurgat: qui humiliatus fuerit vsq̄ illuc frustra

ſperat exaltatōem: ſiquidem humi-
liaſti nos in loco afflictōis. et opuit
nos vmbra mortis. Vſq; adeo vita
noſtra inferno appropinq̃uit; quo
nos humiliabimus vltra? Que vti-
litas in ſanguine noſtro: ſi deſcēde-
rimus in corruptōnem? Sane nihil
aliud infra nos eſt q̃ irrepabilis il
la corruptio: poſt vmbram mortis
non reſtat niſi mors: poſt locū affli
ctōis ſolus ſupeſt locus mortis. Qui
ſe inquit hūiliat exaltabit. Si dixiſ
ſet. qui humiliatus fuerit exaltabi-
tur: exultaſſem vtiq; tanq̃ certiſſi-
me hūiliatus et exhemēt. Nūc vero
cū dicat q̃ ſe hūiliat exaltabit. āgu
ſtie mihi fūt vndiq; nec ignoro q̃d
eligā. ſ q̃d agam. Exaltari cupio;
q; ſūmope id neceſſariū. Siquidem
neq; hic manentē habeo ciuitatez;
nec bonū eſſet hic manere etiā ſi li-
ceret? Porro inferius adhuc ire. pe
rire eſt. Jam eni locum teneo infe
riorē et qui ſolū habeat infra ſe infi
mū hoc eſt infernū: ſi me illuc humi
liauero nō eſt ſpes exaltatōis: ſi me
nō humiliauero idemtidem deſpera
tio eſt exaltatōis: q; qui ſe humi-
liauerit exaltabit: et is tantū. Si hoc
egero mors mihi eſt: ſi aūt nō ege-
ro tab exaltatōe repulſus. nec ſic
effugiā manus mortis. Sed ſi hꝫ dif
ficile patet: ſaltē quod ꝓmiſſum eſt
cōſideremus. Oīis q̃ ſe exaltat ait
hūiliabit. Nuē eni veritas hūiliat;
ipe quō ſe exaltat? Neq; hꝫ dicimus
quo. ſ quomō: q̃a nō locus videt de-
eſſe. ſ virt9. Nō inquā dē hoi q̃ ex
altare ſe poſſit: ſ deeſt oīmo q̃ poſ
ſit. Eſt q̃dez wlūtas multa: ſ nulla
facultas. Nēpe velint nolint hoies.
omnis toti9 adeo totius hūani ge-
neris wx eſt: in veritate tua hūilia-
ſti me. Nuiſquis aūt in veritate hūi
liat. veracit hūiliat: nec niſi fallaci
ter exaltat. Quid eſt aūt falſo ex-
altari: niſi vere non exaltari? Grās
ei. q; nō dixit: omnis q̃ ſe exaltaue-
rit exaltabit. Quomodo eni cona-
re mihi in vanum exaltari ſi id arbi
traremur; qñ ne ipſa q̃dem nūc de-
ſperatō ꝓficiēdi. appetitū cohibet
exaltādi? Et forte hoc eſt q̃d ait.
qui ſe exaltat hūiliabit: nec ptinet
ad effectum q̃ nullus eſt: ſ ad effe
ctū qui ſtultus eſt. Quantos enivi-
demus hūiliatos ſ non humiles. p
cuſſos. ſed nō dolētes; curatos qui-
dem a dommo. ſed ne ipſa curatōe
ſanatos? Dñ ſunt qui ſub ſentibus
eſſe delicias putāt diſſimulātes pec
cata que actitant. lubricum in quo
titubant: tenebras quibꝫ caligant.
laqueos inter quos ambulant: lo-
cum afflictōis quem inhabitant.
corpus mortis quod geſtant: iugū
graue quod tolerant. grauiorem
conſcientiam quam occultant: gra
uiſſimaz ſententiā quam exſpectāt.
Talis ille erat. cui iohānes in apo
calipſi ſcribere iubebat. Dicis quia
diues ſum et nullius egeo: et neſcis
quia tu es paup et miſer t miſera-
bilis tcecus tnudus. Nec mirum;
ſi fit vana t mendax exaltatio filio
rum hommū: ſiquidez vani fūt t mē
daces. Humiliat eos veritas. exal-
tat vanitas; et dilexerūt magis te
nebras q̃z lucem. amplectentes ex-
altantē levamtatē. et querētes mē
daciū. Porro ostra veritatem que ſe
humiliat. wtis t ſtudijs quibꝫ poſ
ſunt diſſimulatōmbꝫ t conatibꝫ fri-
uolis recalcitrātes. Fecimus ne ali-
q̃d? Puto q; muemm9 etiā quō hūi
liet hō ſeipm. Dico āt. vt adhereat
hūilianti ſe veritati. nec diſſimulet:
ſ coopet ei devote pietatis affectu

Proinde caueo ne inceps ꝑ solli-
te potero duriciã cordis: sentiam
plãgã doloꝛẽ meũ: ne si forte insen
sibile fuerit. fit etiã insanabile vulnꝰ
meũ. Erovir videns pauptatẽ meaz
invirga indignatõis eius: ne vemi-
at anima in cõsortio eoꝝ de qbꝰ ve
ritas ait: pcussi eos tnõ doluerunt.
Et itẽ. Curauimus babilonẽ tnõ ẽ
sanata. Grauis curatio humiliatio
hec. sed grauior morbꝰ superbia est:
quevtinã sic cureꝰ. vt saneꝰ hac cu-
ra. Cõsentiã itaqz aduersario meo:
acquiescã iudici meo: cedam demqz
vrgẽti aculeo ne bis pungar. Ta-
le enim reor esse qd dñs ait. Omnis
qui se exaltat humiliabiꝰ: et q̃ se hũi
liat exaltabitur. Ac si dicat. Quis-
quis otra stimulum recalcitrat du-
plo pungeꝰ: parceꝰ autẽ ei q̃ sense
rit et dederit locum ire.

De verbis libri sapiẽtie: iustũ deduxit dñs pvias tc.

Vstũ deduxit dñs per vias rectas:
et ondit illi regnũ dei: tdedit illi sci
entiã sanctoꝝ. Honestauit illum in
laboribꝰ: et cõpleuit laboꝛes illius.
Est iustus qui in pncipio sermonis
accusator est sui: et est iustus qui
ex fide viuit. et est iustus qui absq
teꝛoꝛe est. Et primus quidez bo
nus. q: accedit ad viam: secundus
melioꝛ. q: currit p viam: tercius op
timus. quia iã appropinquat ad fi
nẽ vie. Hic tamẽ accipiamus pncm:
quem velocius inueniemus. Hũc de
duxit dñs tnõ alius: q: ipsius est de
via iniqtatis ad viã veritatis redu-
cere: et deducere p eaz. Pervias in-
quit rectas. Vie dñi vie recte: vie
pulcre: vie plene. vie plane. Recte
sine erroꝛe. quia ducũt ad vitã: pul
cre sine sorde q: docẽt mũdiciaz: ple
ne multitudine. quia totus iã mun-
dus intrat xpi sagenam: plane sine
difficultate: q: donant suauitatem.
Jugũ eni eius suaue est: t onus eiꝰ
leue. Et ondit illi regnũ dei. Regnũ
dei cedit. pmittit. ondit. percipit.
Concedit in pdestinatõne: pmittit
in vocatione: onditur in iustificatio
ne: in glorificatõe pcipit. Vnde est
illud. Venite benedicti pris mei: pci-
pite regnũ dei. Sic enim ait apls
Quos predestinauit hos tvocauit:
et quos vocauit. illos tiustificauit:
quos autẽ iustificauit. illos tmagni
ficauit. In predestinatõe est gra
tia. in vocatõe potentia: in iustifica-
tõe letitia: in magnificatõe est glo
ria. Et dedit illi scientiã sanctoꝝ.
Scientia sanctoꝝ est: hic tempoꝛa-
liter cruciari. t delectari in eternũ.
Et in otrariũ scientia malorum reue-
labit. Alia est scientia mũdi. que do-
cet vanitatẽ: et alia scientia carnis
q̃ docet voluptatem. Illa tanqz pa
ter: ista tanqz mater nobis est. Sic
enim mater filio suo semp optat q:
etem et omnẽ prsus laboꝛẽ claudit
a filio suo: sic caro meretrata. impi-
guata. dilatata. nec mime saltẽ di-
gitis patit se otingi. Et sic pater
vult filiũ suũ huc illuc discurrere
vt addiscat. vnde aliquãdo magni
ficet: sic tmũdus vult hoiez mul-
tis laboribꝰ inuolui. vt habeatvñ sup
biat. vnde inflet: et decipiat de vani
tate in idipsũ. Sanguisuge due filie
id est pprie voluntatis. que qua
si radix est. vanitas tvoluptas: cla
mates affer affer. De nunqz dicũt
sufficit. Si quis has plene in se otri
uerit nõ immerito sibi illam vocem
poterit coaptare. Quoniam inquit
pater meus tmater mea dereliqrũt

me: dñs autē assumpsit me. Nonestauit illum in laboribꝫ. Nonne nos et in ipsis laboribꝫ nostris honestamur. cum oīa que facimus adunitatis vinculū adunam⁹. vt in nobis sit pondus ⁊ pondus: q⁹ vtrunq; ab omnabile est ante deū? Nōne ⁊ hec vilitas. hec deformitas. hec semicinctia honorant ⁊ adorant a principibꝫ terre? Ne nobis si exultauerim⁹ nisi in xp̄o pro xp̄o: ne nobis si vendibilē obtulerimus pauptatez. Et opleuit labores illius: vel hic in peuerantia. vt vsq; in finē iusticiā non relinquat: vel illic in gla. vt gaudeat in eternū. Felix vtraq; opletio. cum et hic morīē iustus plenus dierū. ⁊ illic morīē in plenitudine dierū: vt robiq; plenus ⁊ hic gratia et illic gloria: q⁹ gratiaz ⁊ gloriā dabit dominus.

De q̄druplici debito.

In via estis fratres que ducit ad vitam: in via recta et impolluta q̄ ducit ad ciuitatē sanctam ierusalem. illam que libera est que sursuz est: que est mater nostra. Arduus quidem ascēsus eius. vtpote p ipsaz mōtis sūmitatē inclusus: ⁊ via cōpendiosior. laboris magnitudinē vel tēperat. vel excludit. Vos autē tam felici facilitate q̄ facili felicitate viā istā nō solū itis ⁊ curritis: q̄a exonerati estis ⁊ accincti. nihil ponderis super dorsa portātes. Non sic aliqui non sic: q̄ quadrigas et quadrigalia onera ptrahentes mōtis circuitū ambire decernūt: et plerūq; per deuexa montis p̄cipitanē. vt vix finem inueniant vie sue. Felices igitē vos qui vos et vestra fine omni exceptiuncula reliquistis: per ipsū mōtis verticem iter facitis. ei qui ascēdit super occasum: dñs nomen illi. Illi vero qui q̄zuis egiptū fugerit. tamē ad queq; egiptia tenerrime respirāt. viam ciuitatis habitaculi nō inuenerūt: sed vlūtatū suarū grauissimis sarcinis p̄grauati. vel sub onere vel cum onere cadūt: vt vix ad cursū peruenīāt destinatum Quid enim est. gratias illi cuius g̃tia hoc totū factum est. q⁹ vita vestra vitam apostolicā representet? Illi reliquerūt oīa: et in scola saluatoris sub ei⁹ presentia congregati. hauserūt aquas in gaudio de fōtibꝫ saluatoris: ipsū vite fontem bibentes. Beati oculi q̄ viderūt. Nunquid nō et vos non in p̄sentia. ⁊ in absentia ipsius. non ad verba oris eius. sed ad vocem nuncioz eius. si mile aliquid effecistis? Defendite vobis hanc prerogatiuā: illi ad visum et ad verbū: vos ad audituz et nūciū credidistis. Sic state in domino carissimi vt quemadmodū illi in fame ⁊ siti. in frigore ⁊ nuditate in laboribꝫ ⁊ ieiunijs. et vigilijs ⁊ ceteris obseruantijs iusticie viam regiā tenuerunt: sic et vos ⁊ si nō eoz meritis. tamē exercitijs aliq̄tenus coeq̄ti dicatis domino deo vestro. cū veneritis ante thronuz glorie ipsius. Letati sum⁹ p dieb⁹ quib⁹ nos hūiliasti: annis quib⁹ vidim⁹ mala. In veritate dico vobis: q̄a in veritate estis in via recta. in via sancta: que perducat ad sanctū sanctoz. Mentior quod adsolatōez vestrā dico: si non ex mambꝫ huius peccatoris. monachoz nouicioz ⁊ ouersoz aīe ad celestia gaudia volauerūt. tam libere q̄ liberate de carcē nre mortalitatis. Si q̄ritis vnde id sciam: sci tote q̄a certissima signa inde facta

fūt et oſtēſa. Non eſt igiť q̄d vobis
vel p vobis timeā. a viribꝫ ſathane
et miſtroꝝ eius: cū nouerim illius
fortitudinē p redemptoris vulnera
traductā et deductā ad nihilū. In
ſpū enī fortitudinis fortē fortior il-
le otriuit. portas ereas ⁊ vectes fer
reos cōfringēs. Aversutijs ⁊ aſtu-
tijs illius formido mihi eſt p vobis:
in quibꝫ partim ſubtilitate nature
partim experientia tēporū ſub tot ā-
noꝝ milibꝫ erudit⁹: fragilitatē hu
mane nature quā q̄ verſuꝫ ſe verte-
rit non ignorat. Sic ille inſatiabilis
homicida p̄mis parētibꝫ noſtris nō
vrſos nō leones nō fortia terre aīa
lia delegauit: ſ̄ tortuoſū ⁊ callidum
ſerpentem: qui p ſinuoſa volumina
nūc caput cauda. nūc caudā capite
tegere conſueuit. Demq̄ ⁊ ſerpens
nō fortior erat ſed callidior cūctis
animātibꝫ terre. ait ſcriptura. Vñ
et ab interrogatōne incepit mentē
mulieris explorās. ſciēs ingenio nō
viribꝫ laborādū: cur precepit vobis
dominus deus inquiēs. ne comede-
retis? Que reſpōdit. Ne forte mori
amur. Quod deus p certo poſuerat
dicens. q̄cunq̄ die comederitis mor
te moriemini: iſta ſub dubio ſuppo-
nit. ne forte inq̄ens ſi comederimus
moriamur. Et audi ingeniū malici
amq̄ ſerpentis. Nequaq̄ inq̄t mo-
riemini. Deus affirmat. mulier du-
bitat: ſathā negat. Sic rego timeo
ne ſicut ſerpens euā ſeduxit aſtutia
ſua: ſic ⁊ ſenſus veſtri corrumpant̄
a caſtitate que eſt in xp̄o ihū. Pu-
taſne aliquis in vobis eſt. cui dicat
in cogitatōibꝫ ſuis: cur precepit vo
bis deus vt iſtā regulaꝫ teneretis?
Secūdū enim impetū ſpūum veſtro
rū huic tepido remiſſionē illi feruen
tiui tā artionē ꝓponit: hoc ſolū expe-
tens ⁊ exſpectans: vt q̄q̄ modo tol
lat eum a cōſilio iuſtoꝝ ⁊ cōgrega
tōne. Profecto ſpūs ille qui tibi ſ̄
loquit̄. ſpūs mendax eſt: ſpūs pote
ſtatē habens. qui tibi inuidet locuꝫ
tuū. Vnde ⁊ ſapiens huius rei non
ignar⁹: ſi ſpūs poteſtatē habentis
ſuper te aſcēderit ait: locū tuū ne di
miſeris. Abſit enim vt ſpūs verita
tis qui te huc adduxit. te reducere
velit: q̄a non eſt in ore eius eſt ⁊ nō.
ſ̄ eſt in illo eſt: ſicut irrefragabilis
autoritas teſtat̄. Nemo ait apl̄s lo
quēs in ſpū dei dicit anathema ihe
ſu. Ihesus ſaluator ſiue ſalus: ana-
thema ſeparatō interp̄tat̄. Qui ve-
ro tibi ſeparatōem a ſalute ſubmur
murat. nec dei ſpūs eſt nec a deo: q̄
ſpūs ſanctus nō diſpergere. ſ̄ colli-
gē venit: qui ſemp reuocat diſper
ſos iſrahel in terram ſuā. Quid? Vi-
taq̄ fortiorē aliquis q̄rat? Dico vō
quia iſta fortiſſima eſt: et q̄ ex oīi
parte ſi diſſimulare nolueris. prime
illi ſcole ſaluatoris p ſua poſſibilita
te reſpondeat. An audes ad mollio
rem vel cogitando deſcendere? O ſi
ognouiſſes ⁊ tu q̄q̄ multa ⁊ q̄q̄ mul-
tis debeas. videres q̄q̄ nihil ſit q̄d
facis: q̄q̄ nec inter minima numerā-
duꝫ ad cōpatōnem debitoꝝ tuoꝝ.
Vis ſcire q̄ ⁊ q̄bꝫ debeas? Primo cri
ſto ihū debes oēm vitā tuā. qui ipſe
vitā ſuā poſuit p vita tua: et crucia
tus amaros ſuſtinuit: ne tu perpetu
os ſuſtineres. Quid tibi dirū vel du
rū eſſe poterit: cū recordat⁹ fueris.
qui ille in forma dei. in die eternita-
tis ſue in ſplendoribꝫ ſanctoꝝ añ lu
ciferū genitus. ſplēdor ⁊ figura ſub
ſtātie dei. venit ad carcerē tuū. ad
limum tuū: infixus vt vrſq̄ ad cu
bitos in limo p̄fundi? Quid nō ſua
ue tibi. cum tibi collegeris omnes

amaritudines dñi tui trememoz aberis. Primū q̄dem infantiliū neceſſitatū. deinde laboz q̄s ptulit in p̄dicando. fatigatōnū in diſcurrēdo. temptatōnū in ieiunādo. vigiliarū in oz̄ando. lacrimarū in opatiēdo. infidiarum in colloquendo: poſtremo periculoz in falſis fratrib. ouitiorum ſputoz colaphoz. fuſtigatōnū. exprobatōnū. clauoz. ſpūq̄ ſimiliū: q̄ in ſalutē noſtri generis trigmta tribus āms opatus eſt in medio terre? O ꝯ mēbita miſeratio ꝯ gratuita tſic p̄bata dilectio: q̄z inopiata dignatio. q̄z ſtupēda dulcedo. q̄z muieta manſuetudo regem glozie p deſpicaciſſimo vermiculo crucifigi. Quis audiuit vnq̄z tale: aut quis vidit huic ſimile? Vix enim p iuſto quis moz̄: ipſe p inuſtis tinimicis moztuus eſt eligēs exulare a celis. vt nos reportaret ad celos: amicus dulcis. filiari? prudēs. adiutoz fortis. Quid retribuā dño: p omnib q̄ retribuit mihi? Nonne ſi offerrē in me omnes vite filioz rū adā. tomnes dies ſeculi. t labores hoim q̄ fuerūt. q̄ ſūt. et q̄ erunt. nihil eſſet ad opatōez corpis illius qđ ſpectabile tſtupendū eſt virtutib etiā ſupnis: in cōceptu de ſpiritu ſancto. in ortu de virgine. invite innocētia. in doctrine affluentia. in coruſcatōnib miraculoz. in reuelatōib ſacramētoz? Vides igitur q̄a fic exaltanē celi a terra. fic exaltata eſt vita illa a vita noſtra: q̄ tñ poſita eſt p vita nra. Sicut nihil ad aliquid nullā hz opatōem: ita tvita noſtra nullam hz ad vitā illius p portōem: cum illa dignioz. iſta miſerioz eſſe nō poſſit. Nec me putes rem exaggerare ſermonib: q̄a hic deficit oīs lingua nec ſufficit oculus vel ad intuendū tante dignatōnis archanum. Cū ergo ei donauero quicq̄d ſum. quicq̄d poſſum: nonne ſic iſtud eſt. ſicut ſtella ad ſolem gutta ad fluuiū. lapis ad montem granū ad aceruuz? Non habeo miſi minuta duo. imo minutiſſima corpus et animā. vel potius vnum minutum. voluntatem meā et non dabo illam ad voluntatem illius. qui tantus tantillum tantis beneficijs preuemt: qui toto ſe totū me oparauit? Alioquin ſi illam retinuero. qua fronte. quibus oculis. qua mēte. qua ſcientia vadam ad viſcera miſericordie dei noſtri: et audeo perfodere illud fortiſſimū p pugnaculum. quod cuſtodit iſrahel. et illius ſanguinis non guttas ſ vndas a quib q̄ partib corporis in meū preciuz detorquere? O generatio peruerſa et infidelis filij. quid facietis in die calamitatis delōge venietis: ad cuius fugietis auxiliuz? Sed nunquid huic ſoli debitor fui. cui vix parū aliquid retribuere poſſum? Exigunt a me preterita peccata mea futuraz vitam meam: vt faciam fructus dignos pententie: trecogitē omnes annos meos in amaritudine anime mee. Et ad hec quis ydoneus? Peccaui ſuper numerū arene maris. et multiplicata ſūt peccata mea: t nō ſum dignus videre altitudinez celi p multitudine iniquitatis mee: qm̄ irritaui irā meā tmalū coram te feci. Circūdederūt me mala quoz non eſt numerus: oprehenderūt me iniquitates mee: et non potui vt videre? Nō ſ ſine nūero ē quo numerabo? Nuō ſatiſfaciā: cū cogar reddē debitū vſq̄ ad nouiſſimū q̄drantē? Sed et delicta q̄s intelligit? Ait illa celeſtis fiſtola ambroſij: facili?

inuenī eos qui innocentiā ſeruauerūt: q̄z q̄ gruā egerūt penitētiam. Sed et quantūlibet peniteat. quantūlibet ſe afflictet ⁊ maceret: ꝓpter nomē tuū. nō ꝓpter meū meritū ꝓpitiaberis peccato meo dñe ait iuſtꝰ: multū ē eni. Cū ſ q̄ q̄ q̄ vius q̄ q̄ ſapis q̄ q̄ habes. q̄ q̄ potes huic vni rei dedicaueris: nunq̄ aliquid ēſt vel inter aliqua putandū? Paulo anteviā tuā ꝑ vita ſua xp̄o reddideras: et nūc iterū eam totā precedentiū exigit recordatō peccatorū. Nunquid vt vulgo dicit. de vna filia duos generos ſtatuiſti facē? Quid ſi tertiū tibi debitorē oſtēdā. qui nō minus acriter ꝑ veracit̄ vendicat eam tibi? Pnto q ⁊ tu poſſidere deſideras ciuitatē de q̄ dicit. Gloriоſa dicta ſūt de te ciuitas dei. Gloriā illā quā nec oculus vidit. nec auris audiuit. nec in cor hois aſcēdit: regnū omniū ſeculoꝝ: viuere in eē nū m ꝑpetuas hereditates. Credo q velis eſſe equalis angelis dei. et in plateis ſuperne ſyon melos angelicum auſcultare ⁊ videre quicquid illud ſit: cū xp̄us tradiderit regnuz deo patri et erit deus oīa in omnibꝫ. Nec dubito quin ⁊ tu ocupiſcas ſuſpicere ⁊ vmbras declmātes. ⁊ diem aſpirantē: cum illuxerit illa ſolēnis dies ⁊ nubila rerū excuſſerit: q̄n iam nō inclinabit̄ dies ſed erit eterna meridies: q̄n erit plenitudo feruoris ⁊ lucis. ſolis ſtatio. tenebrarū exterminatō. deſiccatō paludū. feroꝝ depulſio. Nōne ad hoc emēdū. totū terq̄ cū q̄ ⁊ vndecū q̄ z trahere poteris dare oportebit? Et cum vniuerſa opleueris: non tu putes eſſe odignas paſſiones huius temporis vel corporis ad futuram gl̄am. q̄ reuelabit̄ in nobis. An ſic impudens es. vel imprudens: vt minutuz tuū quod ſibi tam xp̄i vita. q̄z peccati penitētia certatim rapiunt. etiam ad hoc aquirēdū vel audeas numerare? Quid dices. ſi ⁊ quartū debitorē in medīū adduxero: qui ſibi etiam iure p̄matus ſui ſuperiores tres cedere velit? Ecce in ianuis eſt q̄ fecit celū ⁊ terrā ⁊ creator tuus eſt. tu creatura: tu ſeruus ille dñs: ille filius tu figmētū. Totū ſ q̄ es illi debes. a quo totū habes: illi p̄cipue dño qui ⁊ te fecit ⁊ benefecit tibi: q̄ tibi miſtrat fidē rū curſꝰ: aeris tēperiē: fecūditatē terre fructuū vbertatem. Huic reuera totis medullis totis viribꝫ ſeruiendū: ne forte indignatiōis oculo te reſpicias: ⁊ deſpiciat ⁊ oderat in eternū ⁊ in ſeculū ſeculi. Nō arbitror autē q te tāta raptet inſania: vt ⁊ hic minutū tuum nominare nedū numerare p̄ſumas. Expone ſ mihi cui horū q̄ tuoꝝ ꝓponas reddere q̄d debes: cū vnuſquiſq̄ tā internus q̄z eternus exactor ſit. vt te poſſit ſingulariter ſuffocare. Eya dñe vim patior. reſponde p me. In manus tuas omēdo minutū meū: tu ꝑſolue omnibꝫ. tu ab oīnibꝫ libera: quia tu es deus et non homo: et q̄ hominibꝫ impoſſibile eſt. poſſibile eſt tibi. Nō habui et feci: domine habe in me excuſatū: quia imperfectū meū viderunt oculi tui. Quis ergo amplius grūmet dicēs minimū laboramus. minimū ieiunamus minimuz vigilamus: cū millefime imo nec minime parti debitoꝝ ſuoꝝ valeat reſpōdere? Nec eſt fortaſſe fratres. illa vera veſtra q̄dragefima non exterior ſed interior: q̄ nō cortice ſacramēti: ſed adipem frumenti contineat. Si enim vnicuiq̄ iſtorum quatuor et ꝑ ſe ⁊ per ſe omnē

decalogi pfectōem debetis: profecto decem quater ducta q̄ drageſimā veſtram faciūt: quam cuſtodire vos oporteat omnib⁹ diebꝫ vite veſtre. Et ipſe qui vos cōgregauit in loco iſto vitā veſtrā ſeruet in opere ſancto: vt cū ipſe apparuerit vita veſtra: et vos appareatis cum ipſo in gloria.

De ſeptē ſpiritib⁹.

Agiſter gētiū paul⁹ ex occaſione ipſius ſpūalis nature quā viuimus. ad ſpūalē ouerſatōnē excitās diſcipulos ait. Si ſpiritu viuimus: ſpū et ābulemus. Ac ſi dicat. Si caro nō p̄deſt quicq̄. ꝙ ſpūs eſt q̄ viuificat ipſam: ſeparare oportet preciōſū a vili et dignioꝛē p̄ponere partē: vt ſecundū ſpūm ambulemus nō ſecundū carnē. Ad ſpūm enim debet eſſe ouerſio carnis. vt ſeruiat ipſa et nō ſeruiatur ei: vt dicat ſpūs ſeruo ſuo. veni et veniat: Fac ⁊ et faciet illud. Sic enim erit vxoꝛ noſtra ſicut vitis abundās: et ſaluabit̄ p generatōem filioꝝ qui fūt opa bona: ſi fuerit ipſa quidem in lateribꝫ domus noſtre id ē in abſcondito et hūili loco: aīa vero refideat in medio tanq̄ dña. tāq̄ paterfamilias. tanq̄ iudex: vt fiat quod ſcriptum eſt: aīa mea in manib⁹ meis ſemper Maledictus enim ſpūs ille qui patrem ſuā deterioꝛē facit. Maledict⁹ homo q̄ paſcit ſterilē et vidue nō bene facit. Demq̄ vt teſtat̄ idez apoſtolus. ſi ſcām carnē vixerim⁹ morie mur: qm̄ q̄ in carne ambulant deo placere nō poſſunt: et q̄ ſeminat in carne de carne metent coꝛruptōez. Si autē ſpū facta carnis mortificauerimus viuemus: quoniam qui ſpū dei agunt̄ hij filij dei ſūt: et qui ſeminant in ſpū. de ſpū metent vitā eternā. Prudenter p̄mde frēs et nō ad inſipientiā nobis. ſpūalē elegim⁹ vitā: caſtigare coꝛpus et ſeruituti ſubicere: et deū qui ſpūs eſt adoꝛare in ſpū et veritate. Sed q̄a ſpūum diuerſa ſunt genera. neceſſaria eſt nobis eoꝝ diſcretio: p̄ſertim cū ab apſo didicerim⁹. nō oīi ſpūi eſſe credendum. Videri enim poteſt min⁹ eruditis et q̄ parū exercitatos h̄nt ſenſus: omnē cogitatōem nō alterius q̄z ipſi⁹ humani ſpūs eſſe ſermonē: quod non ita eſſe et certa fidei virtus probat et diuinarum teſtimonia ſcripturaꝝ. Audiam inquit p̄phēta nō quid ego loquar. ſed q̄d loquat̄ in me dominus deus. Et ali⁹ p̄phēta: angelus inquit qui loquebat̄ in me et cetera. Et in pſalmo dicim⁹ fieri immiſſionez etiā per angelos malos. Vnde et timet apoſtolus. ne ſicut ſerpens decepit euam aſtutia ſua. ſic et diſcipulozꝝ quib⁹ loquitur coꝛda decipianē: ab eo vtiq̄ cuius ipſe paulus aſtutias non ignoꝛat. Vnde et dicit. ſſnō eſt nobis colluctatio aduerſus carnem et ſanguinē. ſed aduerſus principes et potestates: aduerſus mundi rectoꝛes tenebraruꝝ h̄arū. Eſſe tamen ſpiritum carnis. nō bonū. manifeſte idē apoſtolus indicat: vbi inflatos ſpū carnis ſue quosdam eſſe teſtat̄. Et eſſe etiam ſpūm huius mūdi declarat vbi gloriat̄ in dño p̄ ſe pariter et p̄ diſcipulis ſuis nō q̄ eum acceperint ꝙ ſpūm q̄ a deo eſt: vt ſciam⁹ mq̄t q̄ a deo donata ſūt nobis. Sunt ꝙ hi duo ſatellites malign⁹ illius principis tenebraruꝝ: vt dñet̄ ſpūs neq̄cie ſpūi carnis et ſpūi hui⁹ mūdi. Quiſquis ꝙ ex hīs tribꝫ ſpiritib⁹

ſpūi noſtro loquaē ne credamus ei
qm̄ ſanguinē fitiūt: non quidem cor
poris: ꝫ qđ grauius eſt aiaruꝫ. Sed
qm̄ ſpūalis omniū natura eſt. a ſer
monib⁹ eoꝝ ꝯgnoſcemus eos: ⁊ qs
ſpūs ſit qui loquaē. ipſa ſuggeſtio
declarabit. Semp enim ſpūs carnis
mollia: ſpūs mūdi vana: ſpūs mali
cie ſemp amara loquiē. Quotiēs g̃
importūe vt aſſolet carnalis cogita
tio mentez pulſat. verbi gratia. cū
de potu de cibo. de ſomno. ceteriſq; ſi
milib⁹ ad carnis curā ptinētib⁹ co
gitātes. hūano q̄dā modo metuimus
deſiderio. certū ſit nobis ſpūm car
nis eſſe q̄ loquiē: et tanḡ aduerſa
riū repellamus eū dicentes. Vade
retro ſathanas. quoniam non ſapis
ea q̄ dei ſūt: ꝫ magis ſapientia tua
inimica eſt deo. Cū autē nō de illi
cebris carnis ſed de ambitōe ſeculi
de iactātia de arrogātia. ceteriſq; ſi
milib⁹ cogitatō vana verſaē in cor
dib⁹ noſtris. ſpūs mūdi eſt qui loq̄
tur: lōge pniciosior hoſtis ⁊ maiori
ſollicitudine repellendus. Interdū
vero ſatellitib⁹ iſtis terga vertenti
b⁹ princeps ipſe hñs irā magnam
tanḡ leo rugiēs inſurgit aduerſus
nos. cū videlicz nō ad voluptatē car
nis aut ſeculi vanitatē. ꝫ ad irā ad
impatiētiā ad inuidiā ad amaritu
dinez animi ꝓuocamur. importune
ingerēdo ſi q̄d minus amicabiliter
minuſue diſcretū factū videē aut di
ctuz: ſi q̄ deniq; in ſigno aut in ope
quolibet. data videē indignatōnis
occaſio: materia ſuſpitōis. Huic g̃
cogitatōi. nō aliter q̄z ipſi dyabo
lo reſiſtēdū eſt: nec aliter ab ea q̄z
ab ipſa pditōe cauendū. Scriptum
eſt enim. In patiētia veſtra poſſide
bitis aias veſtras. Fit tamen aliq̄n
vt ſpūs noſter a q̄libet horꝝ trium
crebro ſupatus et ſeruus addictus
illi in ſuā ipſius pniciē hæu vices illi
us agat: vt iā ſine oīi alteri⁹ ſpūs
ſuggeſtiōe. ipſa ex ſe aia. aut volu
ptuoſas aut vanas aut amaras pa
riat cogitatōes. Iā vero nō facile
arbitror poſſe diſcerni. qñ nr̄ ipſe lo
quiē ſpūs: qñ ve loquentē alterū au
diat quēlibet e tribꝰ illis. Sed q̄d re
fert q̄cunq; loquaē: dū vnū ⁊ idem
fit qđ loquant̄? Quid refert loquē
tis noſſe pſonā: dū oſtat pniciosum
eſſe qđ loquiē? Si inimicus eſt reſi
ſte viriliter inimico: ſi tuus ipſe ſpūs
eſt argue eū: et miſerabiliter plan
ge ꝙ in tantā miſeriā. et tam miſe
rabilē deuenerit ſeruitutē. Quoti
ens vero ſup caſtigādo corpe. hūili
ando corde ſeruāda vnitate ⁊ carita
te fratrib⁹ exhibenda. ſeu ceteris vi
tutib⁹ acquirēdis. obſeruādis ampli
ficandis ſalubris cogitatio in men
te verſaē. diuimus ſine dubio ſpūs ē
qui loquiē: aut p ſeipſū ſane aut per
angelū ſuū. Et quēadmodū de hūa
no atq; maligno ſpū dictū eſt: ſic ⁊
de angelico atq; diuino. Nec facile ē
q̄s loquaē diſcernē. nec ignorare
periculoſuz: p̄ſertim cū certū ſit an
geluz bonū nūquā loq̄ ex ſemetipo
ꝫ deum eſſe q̄ loquiē in ipſo. Studio
ſius enī deinceps conſideremus q̄ nam
modo malignoꝝ illoꝝ ſpūum ſug
geſtiones audire. imo quāta indi
gnatōe abicere debeamus. auerten
tes aures noſtras ne audiam⁹ ſan
guinē. et ſapiētiam quā reuelat ca
ro et ſanguis: puulos q̄z babilonis
cogitatus ſcz mūdanos ab ipſo in
itio tenētes et allidentes ad petrā:
ipſum etiam malignum cū tempta
tionib⁹ ſuis a cōſpectu cordis noſtri
abiciētes ⁊ deducentes ad nihilum.
Eas vero cogitatōes que iuſticie ⁊

veritatis nos ãmonet tota deuotõe
fuscipiẽtes diume dignatõi grãz
habeamus: nec aliquãdo tante be-
nignitati inueniamur ingrati. scien
tes qm ipse est qui loquiẽ iusticiaz:
ipse enim cuius sermo veritas est.
Quãte enim temeritatis. imo quan
te insanie est: si forte dum alloquiẽ
nos dñs maiestatis nos insensati a-
uertamus aurẽ z nescio ad quas in
eptias ouertamur. Quãta est hꝫ in-
iuria z ꝙ grauiter vindicanda: cũ
vilissimus vermis clamantem ad se
audire dedignaẽ creatorẽ vniuersi
tatis? Quanta vero z q̃z ineffabilis
diume dignatõ bonitatis. q̃ quoti-
die dspicit nos. infelices auertẽtes
aures. obdurantes corda: et nihil-
omin9 clamat ad nos. z iugiter cla
mitat in plateis? Vẽ in plateis: qa
in latitudine caritatis. Ecce eni bo-
noꝝ meoꝝ non eges dñe. z tamen
dicis: ouertimini filij hoim. Et iterũ
clamitas. Reuertere reuertere sũ-
namitis: reuertere reuertere vt in-
tueam̃ te. Propterea obsecro vos
dilectissimi qui remisimini dñi ne
taceatis z ne detis silentiũ ei: audiẽ-
tes iugiter quid loquaẽ in vbis do
minus deus q̃mã loquiẽ pacẽ. Fe-
lix et beata anima. q̃ venas susurrꝝ
diuini pcipit in silentio: frequentez
iterans illud samuelis: loquere dñe
qz audit seruus tuus. Dic g̃ hodier
nus sermo finẽ accipiat vt etiam ta
cẽtibꝰ nobis deũ intus audiamus lo
quentẽ z suadentẽ de regno suo: tã
to vtilius quãto subtilius p interna
inspiratõem. Si qua tamẽ adhuc de
audienda hac dñi voce ipse sugges
serit alio sermone tractabimus: ne p
certim in tam vtili ac spũali materia
mẽtes vras lõgitudie sermonis one
remus.

De multiplici vtilitate verbi dei.

Enetis credo quẽadmodũz
hesterno sermõe de ea que
nobis admodũ necessaria ẽ
discretõne spũum ãmonuerim9 sol-
licitudmẽ vestrã: vt cõtra venena-
tos serpentis antiqui fibulos. otra
mortiferos sirene cantus. aures cor
dis iugiter obturare studeatis: vt
nec spiritum carnis loquentẽ mol-
lia. nec spũm mundi vana suggerẽ-
tem. nec spũm nequicie audiatis im
mittentem amaritudines z scanda-
la seminantem. Sed huius spiritus
astutias nosse necesse est: huius co-
gitatõnes non expedit ignorare.
Interdũ enim transfigurat se ma
lignus ille z nequã spũs in angelũ
lucis: vt vtutis simulatõe plus no-
ceat. Sed et tũc q̃z si diligens ad-
ũtimus. nõnunq̃z mi amaritudinis
et discordie semiaria spargit. Sua-
det eni nonnullis singularia ieiunia
quedam vnde ceteri scandalisẽ:
nõ qa ieiuniũ diligat: ꝫ quia scãda
lo delectẽ. Multa que in hunc mo
dum solet afferre que tamẽ a diui-
na sapiẽtia facile discernanẽ. si apo
stolicam illam beati iacobi diffini-
tõem p oculis habeamus: qui diui-
nam describens sapientiã ait. Sapi-
entia q̃ a deo est. primũ quidem pu-
dica: deinde pacifica. Omnẽ cogita
tõez in qua hec duo non cõcurrũt:
a dei sapientia alienam esse non du-
bites. Eam vero que pudica videẽ.
nec advicia trahit aperte: ꝫ virtu-
tis pretendit imagmatõem: tunc de-
mũ a deo noueris esse si pacifica fit.
si plati tui atq̃ spũalium fratrũ appro
baẽ iudicõ: qm nõ faciet dñs deus
verbũ quod non reuelauerit seruis
suis. Quanta vero deuotõne quãta

hūilitate quāta ſollicitudine cogitatio ſalubris nō aliter q̄z diuine dignatōis ſermo ſuſcipi debeat: t hesterno ſermone ptim iā diximus: et hodierno mihilomin⁹ aliquāto latius pſuadere conabimur. Beati eni qui audiūt verbū dei. t cuſtodiūt illud. Vultis noſſe q̄z beati? Primuz quidez ſonās in auribz aie vt diuia oturbat. terzet diiudicatq; ⁊ continuo ſi bñ adūteris viuificat. liq̄facit calefacit illūmat. mūdat: demq; t cibz noſter ē t gladius t medicina t ofirmatō. et requies: reſurrectō q̄z et oſūmatio noſtra. Nec mireris q̄ verbū dei iā nūc mueniaē omnia in oibz eſſe. q̄ztū ſpectat ad iuſtificatōnē: ſiq̄dez futurū ē oīa in oīb⁹ ad glorificatōez. Audiat illud peccatoz t oturbabiē venter eius: a voce illa carnalis aia otremiſcet. Omnia nāq; cordis ſecreta rimaē atq; diiudicat ſermo viuus t efficax: cordium atq; cogitatōnū pſcrutator. Vñ t licz mortuus in peccato: ſi audieris vocē filij dei viues. Sermo eni quē loquiē: ſpūs t vita eſt. Si cor tuum indurati eſt: memēto ſcripture dicentis. Emittet verbū ſuū. et liq̄facier ea. Et item. Aia mea liquefacta eſt: vt dilectus locutus eſt. Si tepidus es t euomi iā formidas: nō diſcedas ab eloq̄o dñi t inflāmabit te: q̄a eloquiū eius ignitum valde. Quod ſi tenebras ignorantie plangis: diligenē audi q̄d loquaē in te dñs deus: t erit lucerna pedibz tuis verbum dñi t lumē ſemitis tuis. At fortaſſe tāto amplius doles. quāto clarius peccata etiā nīma illuminatus agnoſcis: ⁊ ſanctificabit te pater in veritate q̄ eſt vtiq; ſermo ei⁹: vt inter apoſtolos audire merearis. Ite vos mūdi eſtis: ꝓpter ſmonē quē locutus ſū vobis. Iā vero cū laueris man⁹ tuas. ecce pauit in cōſpectu tuo mēſam: vt nō de ſolo paneviuas. ⁊ ex omni verbo q̄d pcedit de ore dei: t in fortitudine cibi illius currasviam mandatoz eius. Vbi oſiſtūt aduerſū te caſtra. t p̄liū tēptatōis inſurgit: arripe gladium ſpūs quod eſt verbū dei: et in eo facile triūphabis. Nō ſi fortevt eſt certaminis oſuetudo cōtigerit aliq̄n vulnerari: mittet verbū ſuū t ſanabit te. t eripiet te de interitionibz tuis: vt in te q̄z impleatur q̄d ait cēturio. cuius fides tā magnifice cōmendaē. Dñe inquit dic tātū verbo et ſanabiē puer me⁹. Sz ti titubas adhuc. oſitere clama: mei autē pene moti ſūnt pedes. pene effuſi ſunt greſſus mei. et in verbis ſuis oſirmabit te vt experimēto diſcas: q̄niaz verbo dñi celi firmati ſūt t ſpū oris eius oīnis virtus eoz. In hīs atq; hmōi pſeuera. in talibz iugiter exercere: donec iā dicat ſpūs vt requieſcas a laboribz tuis. In hoc verbo quieſces dulciter ac ſuauiter ſopor aberis: donec veniat hora. cū omnes q̄ in monumētis ſūt audiēt vocē eius t pcedent. Sz q̄s? Alij quidez in iudiciū: alij vo in vitā eternaz. Et q̄s ſcit. ſi eſt dign⁹ amore vel odio? Tūc maxie memor eſto vbi tui ſeruo tuo dñe in q̄ mihi ſpē dediſti: vt ab auditōe mala nō timeā: ⁊ beata magis auditō p̄ducat ad viſionem cū dices. Venite benedicti p̄ris mei t̄ē. Quicūq; eni oſitebiē me coram hoibz ait ipſe: hūc t ego oſitebor in oſpectu p̄ris mei t angeloz ſcoz: q̄d nob oſerre digneē ipſe q̄ oſtitutus eſt iudex viuoz t mortuoz.

De q̄tuor modis orandi.

Vatuor mihi videñ oīa
di modos exprimere apo
stoli verba dicentis. Vo
lo primum fieri obsecra
tōnes. deinde orationes.
postulatōnes: gratiarū actōes. Sūt
enim quos adhuc peccati conscien
tia terret et cruciat. nondum acce
pta resistendi virtute: tunc scilicet
cum primum ipsos in peccatorū ce
no iacentes spiritus veritatis irradi
at. et excitans erubescere facit ⁊ ti
mere deum: dum vident immanita
tem criminū. meritorū exiguitatē:
et velut ardentē coram se gehennam
expauescētes: quiam in seipsis hom
nil muenīt: aliūde apprehendūt vn
de teganē. Sciūt enī q nō fit tutum
in ospectu dñi dei sui vacuos appa
rē. contra legis p̄ceptū: ⁊ multo min9
id p̄sumere plenis stercore manib9
audent. Quia q timēt et merito ti
mēt p seipsos accedere: studēt q̄si
per alios supplicare. Tale est illud
orōnis genus. quo solemus vti dicē
tes. Sācte petre ora p nobis: ⁊ simi
lia. Maxime vero illud obsecratō ē
manifesta: p passionē tuam. libera
nos dñe: et cetera in hūc modum.
Tale enī videt. ac si latro deprehē
sus ⁊ iam vicinus supplēdio. q̄n pēni
tus desperat. nec muenit in se vñ ve
niaz depcet: extendens brachia di
cat. qa sic passus est xp̄us: vt eoz
a quib9 tenet animos moueat ad
pietatem. Credo ego de talib9 dici
posse: qa regnū celoz vim patiē et
violēti diripiūt illud. Vim faciebat
regno celoz publicanus ille: quan
do dū non auderet oculos ad celos
leuaē ipm celū ad se potuit meliare
Simile aliquid mulier illa egisse vi
det: que p fluuiū sanguinis hñs. dū
timeret ad xp̄um accedere: fecit ab
eo virtutē exire. Furtim enī tetigit
fimbriā ⁊ curata est ab infirmitate:
vñ ⁊ indignātis q̄dammō verbū vi
detur q̄d de ea dñs ait. Quis me te
tigit? Et addidit. Senti a me exire
virtutē. Non credo q̄ fit inter nos
quisquam. q̄ forte nōnulli in seculari
conversatōe poterunt aliquādo expe
riri quid loquor: vt multi fluxū san
guinis patientē: eius inquā sangui
nis qui regnū dei nō possidebit. Et
enī q̄ facit peccatū. seruus est pec̄i:
nec sua se poterit otinē virtute etiā
si volet. Nunc ḡ minime expedit per
seipsū ad xp̄m accedere. q̄ tangere
si quā muenerit eius fimbriā: h̄ est
eum obiterare hominē quē humilio
rem viderit et extremū in ecclesia q̄
est vestis xp̄i: eū inq̄z qui elegit ab
iectus esse in domo dei oportet obse
rare: q̄mā is vere est fimbria posita
in ora vestimenti: ad quā vtiq̄z spūa
lis vngenti descendens a capite co
pia tota decurrit. Nūc si beneficijs
aliquib9 seu prece humili aut confessi
one pura tetigerit. vt affectū eius
erga se moueat ad patiendū sibi:
habeat fidem. et fine dubitatōne sa
nabit. Illud tamē nouerit fimbria
nō a se. q̄ a xp̄o exisse virtutē: qui ⁊
tangi se p̄testat in fimbria. Exp̄ssi
nunc vobis quantū potui: quale sit
et cui anime necessariū genus obse
cratōis. At vero iā cōtinendi vir
tute accepta securus accedit: qui si
bi cōscius fuerit p delictis p̄teritis
venīā querēs ⁊ oratōne vtens. que
nostri oris est ratō: q̄n iam ore suo
loquit cum deo suo. Hinc illud est
q̄ maria magdalene. q̄z inq̄z nō min9
humilis emorruosa illa. nō sic tamē
verē accedere: q̄ rigat lacrimis pe
des capillis tergit. vngit vngento:
osculat ore deuoto. Vñ satis liquet

ꝙ oīmmō iā ꝓpoſuerat in corde ſuo
a pcco deinceps abſtinē· ⁊ q̄i pfluuium ſtare· Quod ſi tam conſuetus es ⁊tu: primū eſt vt ipſi dño in oīōe loquens recogites annos tuos in amaritudine aie tue· Dehinc poſtꝙ in lamētis penitētie aliquādiu p ſeuerās hilaritatē quandā ⁊ fiduciā cōceperis indulgentie· accede iā ad poſtulatōnes: vt ſecure tanꝙ receptus in grām dñi tibi ⁊ ſeruis tuis audeas petere qđ oportet· At fortaſſe requiras vnde aut q̄modo noſſe poteris· vtrum hanc conſecutus ſis indulgentiā· Sic nimirū ſeruande humilitatis grā· diuia ſolet pietas ordinare: vt quanto quis plus pficit: eo minus ſe reputꝫ pfeciſſe· Nā etſiq̄ ad ſupremū exercitij ſpūalis gradū· ſi q̄s eouſq̄ puenerit· aliq̄d ei de primi gradus impfectōne relinquiē: vt vix ſibi primū videaē adeptus· Attñ ſcio ꝙ hodie lectū fit in euāgelio: dixerat ihēſus paliticō cōfide fili remittuntur tibi peccata tua: ⁊ reputatū eſt ei in blaſphemiam· At ille cui nimirū cogitatio hominis confiteē· quid inquit cogitatis mala in cordibꝰ vr̄is? Blaſphemare me blaſphematis: ⁊ q̄ſi ad excuſandū· vim viſibilis curatōis· virtutē mihi inuiſibilez vſurpare· Sed ego vos potius blaſphemos eſſe cōuinco: ſigno pbans viſibili inuiſibilem poteſtatē· Vt ſciatis in̄t qꝫ poteſtatem hꝫ filius hominis in terra dimittēdi peccata· tunc ait paraliticō· Surge tolle lectū tuū ⁊ ambula· Et tu ergo ſi iam ſurgis deſiderio ſupnoꝝ: ſi grabatū tollis corpus ſcz a terrenis eleuans voluptatibꝰ· vt iam nō ferat anima ocupiſcētijs eius ſꝫ magis ipſa vt dignuꝫ eſt regat illud ⁊ ferat q̄ nō vult: ſi dēmū ambulas que retro ſūt obliuiſcēs ⁊ ad ea que ante ſunt te extendens· deſiderio ⁊ ꝓpoſito pficiēdi: curatū te eſſe non dubites· Nec enī ſurgere poteras ſi nō aliq̄ten⁹ onus eſſet alleuiatū: ⁊ nec grabatū tollere niſi exoneratꝰ magis: q̄ nec ambulare ſeruoꝝ euerſatōis cū peccatoꝝ graui mole poſſibile eſt· Propter quod fiducialiē iam poſtulare poteſt qui eiuſmodi eſt: tantū caue at ne forte aut poſtulet nō poſtulāda: aut min⁹ poſtulet que nō a deo fūt poſtulāda: aut ea tepide querat que toto effectu ⁊ oīi tpe fūt que renda· Petitis et nō accipitis eo ꝙ male petatis: vt in ocupiſcētijs veſtris· Sic agit omnis qui terrena q̄rit vltra neceſſitatem: qui mundialem gloriam ſectatur aut voluptatem· Tale eſt etiam quod ſolent ſeculares homines mortem mimicorum in oratōnibus poſtulare: ceteraq̄z ſimilia: que non oportet· Atvero ſi tēporalia deſuerint· petenda q̄ dez ſūt· quantū neceſſitas humana requirit: ſꝫ iuxta beati gregorij ſententiam non ſunt nimium requirēda· In quo genere etiam illa ſpiritualia ſunt ſine quibꝰ nihilominus ſalus conſtare poteſt: vt ſermo ſcientie· gratia curationum· omniaq̄z de quibꝰ certum non habemus q̄d expediat nobis: vtpote ſi te fatiget temptatio ſuꝑplicandum quidem ꝓ ea· vt auferatur a te· ſed non nimis obmixe: quoniam in talibus memiſſe ſemper oportet apoſtolice illi⁹ ſententie· nos enim quid oremus ſicut oportet neſcimus: ⁊ deo magis committere· q̄z temere aliq̄d apud nos deſinire· Dec autem ſunt toto affectu ⁊ oī tpe poſtulāda· hꝫ ſūt ꝓ qbꝰ inceſſanē ⁊ q̄z obnoxe poterūt

ad deū clamēt deſideria tua: vt habeas gratiam eius bonam et placere poſſis in oculis pietatis ipſius et in eo viuas ⁊ moriaris in ipſo: vt gloriā eius videre ⁊ ipſo frui in ꝑpetuū merearis. De his enī dictū eſt: ſine intermiſſiōe orate. Vñ ⁊ ꝑphēta: exq̄uiuit īq̄t te facies mea: faciē tuā dñe requirā. Et alibi. vnā ait petij a dño. vt inhabitē in domo dñi oib⁹ diebus vite mee. Porro ad q̄rtum genus oratōis q̄d eſt grāȝ actio ꝑpaucos attingē credo: et q̄ rarius eo p̄ciosius eſt. Multā enī ꝑfus grāȝ inueniet apud deū: quē iuxta ꝑmiſſionē ſuā exaudit anteq̄ inuocet ⁊ teſtimoniū reddit ſpūi eius ſpūs quē habȝ ex deo: qm̄ exauditū eſt deſiderium eius. ita vt certus iam nō orare ſ grās agere poſſit. Sic enī habes in lazari reſuſcitatōne: vbi dñs licȝ prius nihil oraſſet. pat̄ īq̄t grās tibi ago q̄a audiſti me. Prima igitur ſ. eſt obſecratō verecūdo fiat affectu: ſecūda quā ꝑprie diximꝰ oratōnē affectu puro: vt videlicȝ nō diſſimulemus peccata. non nos palpemus: ſciētes q̄ ſic q̄ſq̄ īmeret gratiā apud deū: ſi muētus fuerit durꝰ iudex in ſemetipſū. Tercia ſ. eſt poſtulatō amplū querit affectū et fiducie latitudinem: ſicut ſcriptū eſt. Poſtulet autē in fide nihil hēſitās. Credo enī ꝑterea dictū. quēcunq̄ locum calcauerit pes veſter. veſter erit: q̄d tantū impetrabimus quātū porrexerimus pedē fidei. Quarta que eſt grāȝ actio. ipſa debet eſſe deuotōne plenſſima ⁊ delicijs affluēs. Jā vero de reuerentia oratōis in eo q̄d lectū eſt in capitulo ipſius regule. vos modo ſollicitauit autoritas: ex cuius occaſiōe aliq̄ de oratōne dicēda putaui. Illud tñ breuiter dico. nōnullos vt arbitror experiri interdū in oratōe ariditatē ⁊ debetudines quādā mentis: vt ſolis orantes labijs non ſatis attēdant neq̄ quid dicant neq̄ cui loquanē: ꝑ eo q̄d ſolut ex conſuetudine quadā cū minus digna reuerentia ⁊ ſollicitudine acceſſerunt. Quid enī aliud cogitare debet frater intrās ad oratōem q̄ſ ꝑ phēticū illud: ingrediar in locū tabernaculi āmirabilis. vſq̄ ad domū dei? Ommino ſiquidem oportet nos oratōis tēpore curiā intrare celeſtē: illā vtiq̄ curiā in qua rex regū ſidelato ſedet ſolio. circūdante innumerabili ⁊ ineffabili beatorū ſpūum exercitu. Vñ ⁊ ipſe qui viderat. q̄a maiorē numerū nō inueniri milia ait miliū miſtrabāt ei: ⁊ decies milies cētena milia aſſiſtebant ei. Quāta ſ. cum reuerentia. quāto timore. quā ta illuc humilitate accedere debȝ a palude ſua ꝑcedens ⁊ repens ranunculavilis? Quam tremebundus q̄ſ ſupplex: q̄ſ demiſſ humilis ⁊ ſollicit⁹ et toto intēt⁹ ad io maieſtati glorie in preſentia angelorū. in conſilio iuſtorum et congregatōe aſſiſtere poterit miſer homūtio. In cunctis igitur actionib⁹ noſtris multa opus ē animi vigilātia: ſ precipue in oratōe. Eteni ſicut in regula noſtra legimus. licet hora omni ⁊ omni loco oculi dominī ſuper nos ⁊ angeli domini ſpeculentur: maxime tamē in oratōe. Licet enī ſemper videamur: ſed tunc etiam preſentamus noſtē dimus nos. quaſi facie ad faciē cū deo loquentes. Porro quāuis vbiq̄ ſit deus. in celo tamen orandus eſt. ibiq̄ oratōis tempore cogitandus: vt mens noſtra non oratoriū tecto nō aeris ſpacō. nō ipſa retardet nubiū densitate iuxta eā formā q̄ nob

a xp̄o trabita est vbi ait. Sic orabitis. Pater noster qui es in celis. Ce lū idē quadā p̄rogatiua etiaz sedes siue thronus dei vocat: qz ad eā cō paratōem q̄ deū in celis. angeli sanctiz electoz aie vident: nos miseri et peregrini sup terrā vix solum nomen hr̄e videmur. Sic igit̄ oret qui orat. tanq̄z assumptus z p̄tatus ei qui sedet sup excelsū thronū in angelis qui mime ceciderūt z eleu atū in hoibꝫ suscitauit de puluere inopes z erexit de stercore paupes: si mquā semetipsū cōsideret sic attendat tanq̄ p̄tatuz dño maiestatis vt dicat cū abrahā. Loquar ad dominū meū cum sim puluis z cinis: et q̄a tuo p̄cepto omonitus. tua inspiratōe formatus. id presumo domine fons pietatis amen.

Quō volūtas nostra diuine volūtati triplicit subici debeat

Vdistis nūc ex regula nr̄a frēs de hūilitate sententiā: cui ego quotiēs legit̄. toto animo intentos vos esse volo. Insipiēs est enim z insanus quicunq̄ in alijs vite meritis. quicunq̄ in alia religione seu sapiētia. misi in sola hūilitate cōfidit. Apud dn̄m frēs ius hr̄e non possumus. qn̄ in multis offēdimus omnes: ꝯ nec fallere eū. ipse enī nouit abscōdita cordis. quātomagis opa manifesta: vtiq̄ nec resistē viribꝫ qn̄ oīnipotēs est. Quid g̃ restat: misi ad hūilitatis remedia tota mente ofugere z quicqd in alijs minus habemus de ea supplere? Sz o miranamitas. o mira fatuitas cordis nostri: cuius elatōem pfecte reprimere. cuius ceruicosos motus oīno domare humilitatis materia tā ta non sufficit. quin superbiat adhuc terra et cinis. Porro totius humilitatis fūma in eo videt̄ consistere. si volūtas nostra diuine vt dignū est subiecta fit volūtati: sicut ait ꝑphēta. Nonne deo subiecta erit aia mea? Scio quidez creaturā omnē velit nolit subiectā esse creatori. Sz ta creatura ratōnali volūtaria subiectō q̄rit̄: vt volūtarie sacrificet dn̄o cōfiteat nomini eius: nō q̄a terribile est z sanctū: nō q̄a omnipotēs: ꝯ q̄a bonū est. At vero subiectōem istaz triplicē esse necesse est: vt quod certum est deū velle id nos velim⁹ oīno: et quod certū est eum nolle simiiter execremur z nos: qđ aūt incertum est vtrū velit aut nolit. neq̄ velimus ex toto neq̄ penitus nō velimus. Dic certe frratres in hoc medio totū piculuz est religiosoz: dū infeliciter blandimur nobis: et palpantes seducim⁹ nosmetipsos. Dic accidit vt dissimulemus dn̄i quere re voluntatē: dū z nostrā facere. et aliquā de ignorantia habere volumus excusatōem. Quis enim est ille tam infelix monachus. q̄ id nolle audeat qđ certus est deum velle: aut qđ certus est eū nolle id velle p̄sumat? Sed in medio periculū ē his qui iam egressi de seculo in loco conuersionis habitant tanq̄ in paradiso voluptatis: sicut in medio paradisi lignū transgressionis positū erat. in quo preuaricati fiunt parētes p̄mi. lignū scientie boni z mali: non tm̄ boni vel mali soli⁹. ꝯ boni z mali. Propt̄ea rogo vos frēs diligent̄ attendite: quia nihil mihi occurrit quod vtilius possitis audire. Vbi certa ē dei volūtas omino nostra sequatur: in hijs videlicet de quibus certum aliqđ in scripturis inuenim⁹.

aut ipſe ſpūs manifeſte clamat in cordibꝫ nr̄is q̄d ſentiendū ſit: vt eſt caritas. humilitas. caſtitas. obediē tia. Nec approbemus indubitanter et appetamus: que placere deo ſcimus indubitanter. Sed ꝛea omnimodis odiſſe debemus. de quibꝫ certum eſt q̄ oderit ea de⁹; vt eſt apoſtaſia. fornicatio. iniquitas. impatiē tia. In his vero rebꝫ de quibꝫ nihil certi poſſumus inuenire. nihil certū voluntas nr̄a definat. pendeat inter vtrūq; aut ſaltē neutri parti nimis inhereat. cogitās ſemp ne forte altera ps deo magis placeat: et patiſimus voluntatē eius ſequi in q̄zcūq; partez eā ognouerimus melimari. Nemo ſup his que certa ſūt dubitet nemo dubia p certis admittat: nemo ſibi in dubijs iudiciū vendicet p cipitet ve ſentētiā: et expiemur q̄d ſcriptuz eſt. Pax multa diligentibꝫ legē tuā dñe: et nō ē illis ſcādalū. Vñ enī fūt ſcandala. vñ ē batō: miſi q̄ p̄riā ſequim voluntatē? Et temē q̄d volum⁹ in corde nr̄o definētes. ſi quo mō id p̄hiberi cōtingat aut impediri: ot̄inuo et iā in impatiētiā. in murmuratōem in ſcandaluz p̄mi ſumus: nō attēdentes q̄m oīa cooperanē in bonū his qui ſecūdū p̄poſitū vocati ſunt ſanēti. Et ipſe qui p nobis caſus videē. ſermo quidem dei eſt: ſuā nobis indicās voluntatē. At quicūq; nihil certuz de hmōi in corde poſuerit: in quācūq; partē poſtea ouertaē. ſcandaliſari non poterit. Aut ſi quis facere cogitat vñ mandatū certū non hz: ſi voluntatē ſuā ſuſpenſaz tenuerit donec p̄latū interroget ꝛ ab eo q̄rat dñi voluntatē. cuivice ipſius obedit. nō turbabiē quicq̄d ei p̄cipiaē: q̄m pax multa diligentibꝫ legē tuā dñe: ꝛ nō ē illis ſcādalū. Petro q̄d dixi. voluntatē ſuſpenſam teneat aut voluntatem ſuā diume ſubiciat voluntati. nō de ocupiſcētijs deſideriozꝫ nō de affectōibꝫ dico: illud enī impoſſibile ē: dū adhuc in ꝫ pēcī corpe in ꝫ corpe mortis aīa detineē. Quid enī eſſz aliud q̄zvita eterna. tota affectiōe diumā in omibꝫ ſeq̄ voluntatē? Sed ſenſū nr̄m neceſſe eſt diumi ſubicē voluntati: ſi pacē eternā. ſi pacē deſideramus hr̄e p̄ntem: ſicut ſcriptū eſt. Pacem meā do vobis: pacem relinq̄ vobis. Dñe ait p̄pheta in lumine vultus tui ambulabūt: ꝛ in noie tuo exultabūt tota die. Alius enim ambulat in lumine vultus ſui. ſollicitus ſuā facere voluntatē. ꝛ beneplacitū cordis ſui oſtendās: alius ambulat in lumine vultus hūam in eo ſemp intentus q̄d hominibꝫ placeat. quid mundus iudicet: de q̄ die p̄pheta loquiē. Diem hois nō ocupiui: dñe tu ſcis. Cōtritō ꝛ infelicitas in vijs eorū; ꝛ viā pacis nō ognouerūt: nō ē timor dei ante oculos eoz. Nā qui timorē dei ſemper hz pre oculis. vie eius vie pulcre: et omnes ſemite eius pacifice. Venite ad me inquit omnes q̄ laboratis ꝛ onerati eſtis ꝛ ego reficiā vos: q̄s veſtre ſeu aliene voluntatis dura p̄mit ſeruitus: et inuenietis requiem animabꝫ veſtris. Jugū enim meum ſuaue eſt ꝛ onus meū leue. Quanto enim benignior et dulcior diuina eſt clemētia q̄libꝫ hoīe: tāto ſuauius eſſe manifeſtū ē iugū eius ceteris hoibꝫ. Proptēa hoies ſibijpſis aut alijs hoibꝫ placē ſtudētes offuſi fūt: q̄ in lūme vultus tui ābulant dñe. id ſolū cogitātes quō tuā faciāt voluntatē ꝛ toto corde otē dentes placē tibi: nūc q̄dem in noie tuo exultabūt: ꝛ nō erit ill⁹ ſcādalū

Demuz in iustícia tua exultabunt: qñ exuentes infirmitates suas trantes potētias dñi memorabunt iustície tue solius: vt eā tūc teneant sine labore quā mō seq laborāt.

Cōtra pessimū viciū ingratitudis.

Magna est sup nos dilectissimi magna valde miserícordia dei nostri: qs tā ineffabili spūs sui vtute: tam mestimabili dono gratie sue eripuit. a vana nra uersatōe huius seculi: in q eram⁹ aliqñ tāqz sine deo. aut certe quod execrabilius est etiā otra deum nō ignorantiaz hntes ꝟotemptū. Cuius vite aut poti⁹ mortis. anima eni q peccauerit ipsa moriebat: vtinaz frequenter in oculis cordis nr̄i tetraverset imago: quāta videlicz cecitas. quāta peruersitas illa fuerit. vt sedula meditatōe pensantes miserie pondus. et si nō tam pfecte fīt est: aliqtenus tñ estimare possumus liberatrícis miscdie q̄ntitatē. Jam vero si quis ex vobis diligent ofidere rare nō negligat. nō mō vñ erutus ꝟbi fit ostitutus: nō solū qd euaserit. ꝟ qd accepit. nō tantū vñ reuocatus sit. ꝟ etiā q vocatus: muenet sine dubio cumulum huius miscdie omis mēsure ꝓtis excedere quātitatē. Neq eni fecit talit omni natō ni. vt nō solum iudicia ꝟ ꝛ ofilia sua manifestaret eis: ꝟ oīmo magnifícauit facē nobiscū: nō solū in suos assumēs ꝟ eligens in amicos. Neq eni nos eligimus eum. ꝟ ipse elegit nos. et posuit nos vt eamus ꝛ fructū afferamus: fructū inquā nō solum nō pemptoriū. qd ad iudiciū ptinēs notū fit etiā seruis: ꝟ nec pariturū quidem qd de ofilio est ꝛ reuelatur amicis. In hs siquidez positi sumus. vt non peccato seruiamus. ipse eni est pemptorius labor: nec seculo q̄z quēadmodū hi q̄s videmus subditos curis terrenis ꝛ si nō culpis. corporalib⁹ officijs ꝛ si nō flagicijs implicatos ꝛ in ea q̄ pterit huius mūdi figura p sua suorūq pñti sustētatōe laborātes: quoz vtiq labor ꝛ si non ad dānatōez mine tñ pertinet ad salutē: ita vt ꝛ si oseruauerint fūdamentū. detrimentū tñ patiātur. peūtib⁹ que superedificauerant: ipsi vero salui sint. sic tamē q̄si p ignez. Nobis autē quid dr? Nō osiliū dat amicis? Opamini nō cibū qui perit: sed qui pmanet in vitā eternā. Nec cessamus ab opando hoc cibo etiam cum terrenis forte occupamur operib⁹ aut obediētia dictante aut fraterne caritatis intuitu: quoniā dissimilis nobis intentio est ab his q̄rū laborem piturū esse predixímus. Dissimili pinde radice inhærens labor similis non similiter habet perire: quoniā radicatus est in ea q̄ nū q̄z perit eternitate. Denicz si forte non quidem illicita nec tamen impediētia sectantes. priori forsitā fornicatōne relicta stetissemus in coniugij castitate nō capiētes qd de celebi vita datū nouimus esse consilium. ꝟ a rapina ꝛ fraudib⁹ abstinētes licite ꝓpr̄is rebꝫ vteremur. nec dū tamē ad pfectōem euāgelicam attingētes sīt scriptū est. si vis esse pfectus vade ꝛ vende oīa q̄ habes veni sequē me ꝛc: hs ipsū q̄nte pietatis esset. si a tātis crimib⁹ in qbꝫ mīti ex vob⁹ muoluti. solū in se respōsū mortis ꝛ iudiciū ẽte dānatōis hrent datū essz vel inferiori aliq respirare ḡdu? Prodig⁹ ẽte filꝰ ad filiozz nūerū aspirare tiebat. btm̄ se reputās

si forte vel in mercenariorum numero recipi mererer: minime tamen sufficere potuit paterne pietati misi tam copiosam ei misericordiam exhiberet: cui posset et ipse qui nunquam a patre discesserat senior filius inuidere. Sic et nos dilectissimi abundanter effusa sup nos misericordia dei nostri de filijs ire et diffidentie nō solū in electorum recepit numerum: sed vocauit ad collegiū pfectorum. Nam et si forte aliquorum negligētia ad pfectionē nō assurgit ipsi viderint qđ excusatōis possint afferre: qm̄ apostolicā omnes nos vitam pfessi sumus: apostolice pfessiōi nomina dedim⁹ vniuersi. Nō sane nō de ea gla sanctitatis dixerim. quā non sibi tantū sz vniuerso orbi suscipe meruerūt. sicut scriptū est: suscipiāt mōtes pacem populo et colles iusticiam: sz de eorum potius pfessione qua p omnib⁹ petrus loquiē dicēs. Ecce nos reliquimus omnia et secuti sumus te Sed iam oīmo mouet frēs mei qđ sibi velit. q⁹ minus erga nos liberalis nunc diuina clementia videē: vt quib⁹ tanta tulit nō rogātib⁹ non desiderantib⁹ imo et forta se recusantib⁹: nūc orātib⁹ obsecrantib⁹ postulantib⁹ sepissime imo ot mue videaē multo minora negare. Quid enim putamus carissimi: abbreuiata est manꝰ dñi. an forte thesauri gratie defecerunt? Quid inquā putamus: vtrū voluntas mutata sit. an immutata facultas? Neutruz sane de deo estimare licz: neutrū fas ē credē de deo oipotēti et immutabili maiestate Quid sibi vult g⁹ q⁹ inessabilie orātes obsecrātes postulātes nō exaudit: qb⁹ tātā et tā gratuitā misericordiā prorauit? Nā si respōdeat qs quod apostolo paulo respōsū est sufficere nobis gratiā dei plane omnino fallit: cū p eo qz maxime vniuerse oratōnes obsecratōes nostre fiant ne ābulemus in magnis aut in mirabilib⁹ sup nos. orātes nobis dare hūilitatē quantā decet nō dico sanctos sz monachos peccatores: obsecrantes patientiā nobis tribui. quanta non dico in martiribus inuenta est sz pfessiōi nostre necessaria est: postulantes caritatē quantā non dico angelis sz patribus qui fuere homines similes nobis passibiles. etiā et peccatores diuino munere collatam agnouimus ex testimonio scripturarum Ve generatōni huic misere ab impfectōe sua: cui sufficēt videē insufficiētia imo inopia tāta. Quis enī ad pfectōem illā quā scripture tradūt vel aspirare videtur? Nō sine causa sane cū sint nobis eadem cū patribus ouersionis initia. dispar valde ouersatōnis profectus inuenitur. adeo vt cum eos profecisse de die in diē et cursū cōsūmasse legamus: apud nos magnus estimareē. si quis vel ipsā ouersionis sue primordia conseruaret. vt nō minus hūmilis. aut timoratus: non minus sollicitus et circūspectus: non minus feruēs spiritu: non minus patiens. ac mansuetus in medio qz in mitio videretur. Quantos enim videmus quasi oblitos sui et peccatorum suorum dei q⁹z beneficiorum eius immemores. sic nō redimere sed amittere tempus: vt de moribus et affectōnibus suis vix vltima apud ipsos mētio fiat? Quid istos aliud agere dixerim. qui scurrilitates detractiones iactantie et impacientie verba non reputant. facile cōtristāt proximos. imo spiritū dei q⁹ in eis ē pusillorum scāndala pependūt. ad increpatōez puerorū aut

negligẽtia q̃dã dormitare videnẽ· aut iracũdie facibꝰ inflãmanẽ ⁊ cũ his q̃si gens que fecerit iusticiã accedũt libere ad ecclesiaꝫ ·psallũt cũ aliꝭs·ꝫ non spũ neq; mente oroĩs tẽpore nescio q̃s ineptias meditãtur· et ne ipso quidem tremẽdo angelis principare verenẽ dñici corporis sacramẽto: quid inquam istos aliud agere dixeri q̃ securos iam de grã dñi sui· fiducialiter de ea quã lõgo tpe pmeruerint familiaritate pfumere? Hoc nẽpe est qđ vulgari pũblio dicit· ¶Familiaris dñs fatuũ nutrit seruũ·Sꝫ vbi est dilectissimi q̃d totiẽs canitis: q̃n aduena ego sum apud te et pegrinus sicut oĩes patres mei·Deu heu nõ inuenẽ q̃ redeat et agat grãs deo: nisi hic alienigena· ¶Nõne decẽ mũdati sunt·et nouẽ vbi sũt? Memimistis credo vba saluatoris hec esse: nouẽ illorum ingratitudinẽ arguentis· Bene q̃dem oraſſe obsecraſſe postulaſſe legunẽ: qui leuauerũt vocẽ dicentes: ihesu fili dei miserere nobis· Sed de fuit eis ãrta quã adiecit aꝑs gratiaꝝ actio: q̃n nec redierũt nec egerũt grãs deo· Multos q̃ꝫ videmus vsq; hodie satis importune petẽtes qđ sibi deesse cognouerunt: ꝫ paucos admoduꝫ nouimus qui dignas sup acceptis beneficiꝭ grãs agere videanẽ· Nec repẽhensibile qđ instanter petim9: ꝫ plane petitõm negat effectũ q̃ inuemur ingrati· Et forte hoc etiã clemẽtia esse videẽ ingratis negare qđ postulãt: ne cõtingat nobis vt tanto grauiꝰ de ingratitudine iudicemur: quãto magis accumulatis beneficiꝭ ingrati ꝓbabimur extitisse· Ergo miserie res est in hac parte subtrahere misericordiã: quẽadmodum ire ⁊ indignatõnis miscẽdiam exhibere eã sane q̃ p ꝓphetã ipse pater misericordiarũ loquit dicẽs: misereamur impio ⁊ nõ discet facere iusticiã ·Quã multos enim videmus et plangim9 fratres·qui dũmodo maneat habitus ⁊ tonsura·salua sibi oĩa arbitranẽ: non offerantes miseri ·quẽadmodũ ingratitudinis vermis interiora corrodens ob hoc tantũ corticẽ quẽ vident transformare dissimulet ne forte recogitẽt et erubesc ãt ipsaq; verecundia ementenẽ ·Qui sic interdũ nonnullis cõsumpta esse interiora vniuersa pfumit·vt nõ videatur·ad ea q̃ꝫ que foris apparẽt venenatũ ꝓducere caput: nisi forte quos videmus manifeste apostatare·adeo repente fieri pessimos arbitramur: ⁊ nõ magis paulatim defecisse: cũ comederint alieni robur eorũ et nescierũt·Vides ergo non omnibꝰ ꝓdesse q̃ a lepra secularis ouersatõis cuius peccata manifesta sũt emẽdanẽ: sed nonnullis pius in occulto ingratitudinis vlcus oriri·q̃d tanto periculosius sit· quãto interius? Et bene saluator hinc in euãgelio nouem illos vbi sũt querit: quoniam longe est a peccatoribꝰ salus· Sic enim ⁊ primũ hoiem post peccatũ vbi sic interrogat ⁊ in iudicio nescire profitebitur operarios iniquitatis· cum legamus in psalmo: quoniam nouit dominus viam iustoꝝ: et iter impioꝝ peribit· ¶Nec sine causa in nouenario inuenti sunt· qui nõ redeũt ad saluatorẽ: in quo mirifico numero q̃ternario q̃narius iungitẽ: et est nõ bona mixtio corporee sensualitatis et euangelice traditõis· ¶Quod tũc fieri solet: cũ sic volum9 q̃tuor euãgelijs obedire: vt quinq; corporis sẽsus pariẽ oblectare velim9

Felix autē samaritanus ille q̄ cognouit se nihil habere qđ non accepisset: idcirco seruauit depositus: et cum gratiaꝝ actōe ad dñm est reuersus. Felix qui ad singula dona gratie redit ad eū in q̄ est plenitudo ommū gratiaꝝ: cui dū nos pro acceptis nō ingratos exhibemus locū in nobis facim⁹ gratie: vt maiora adhuc accipe mereamur. Omnino enim sola nos a pfectu quersatōis impedit ingratitudo nostra: dum quodammō amissum reputās dator qđ ingratus accepit: cauet sibi de cetero ne tāto plura amitteret quāto plura oferret ingrato. Felix pinde q̄ se alienigenā reputans. etiam p quibusq̄ minimis beneficijs. nō minimas refert grates: gratuitū esse nō dubitās neq̄ dissimulans quod alieno impenditur et ignoto. Nos autē miseri et miserabiles cū in mitō adhuc alienos nos estimam⁹ timorati satis deuotiꝯ humiles muemur. tā facile postmodū obliuiscimur q̄ gratuitū sit q̄cquid accepimus ꝯ pſumētes nō bene q̄si de familiaritate dei nequaq̄ aduertimus qđ mereamur audire: qm̄ inimici dñi domestici eius. Tanto enim facilius nunc offendim⁹ eū. quāto eo grauius que a nobis cōmittunt iudicanda nouerimus esse cū legamus: qm̄ si inimicus maledixisset mihi. fuissem vtiq̄. Obsecro itaq̄ frēs mei humiliemur magis ac magis sub potenti manu dei: et ab hoc tā maximo tam neqssimo vicio ingratitudinis lōge fieri studeamus: vt tota deuotōe in grāruz actōne versantes. conciliemus nobis grāz dei nostri q̄ sola pt saluare animas nrās. Nec verbo tantuz vel lingua. ꝫ ope ꝯ veritate exhibeamus nos gratos: q̄a gratiarū actōez magis q̄z dictōem a nobis exigit dator grāꝝ dñs deus noster: q̄ est benedictus in secula amen.

De eo qđ in iob legit. in sex ebula tōibz liberabit te ꝛcetera.

Ignū valde est et omnino exigit ratō equitatis: vt q̄ bz a cōstitutōe mūdi regnuz paratū ipſi etiā sese regno nō negligāt: ne parato regno inueniant fortitan q̄ regnaturi fuerant imparati. Sic enim legimus de cena quadā dicente dño q̄mquidem cena parata est: ꝫ qui vocati erāt nō fuerūt digni. Querim⁹ g̃ quemadmodū regno parato parari debeant reges futuri. Et si pie querimus: cum pphēta vtiq̄ dicere nō audemus. Dñe quis habitabit in tabernaculo tuo: aut quis requiescet in mōte sancto tuo ꝛ Qui ingredit inquit sine macula. Sed hec inquies pparatō soli cristo querere videt. Nemo enim ceterorū ommū mūdus a sordibus. nec infans cuius est vita vnius diei sup terrā. Itaq̄ solus intrabit. qui solus agnus est sine macula: solus argui non potuit de peccato: qđ non ab eo factum est nec in eo inuentum. Solus plane pontifex meus. nec in patre nec in matre otaminatus est vt lex dicit: patrē q̄ppe ꝫ deū: matrē q̄z ꝫ virginē habens: vnde ꝛ solus ingreditur sancta sanctoꝝ. et nemo ascendit in celū nisi qui descendit de celo filius hominis qui est in celo. Quid g̃ nos? Itane cōtinuo desperabimus? Imo vero sperabimus: ꝛ hz maxie. Licet enim solus ꝫ pfecte totus mittit ꝛ os non ommuet ex eo. nō sine membris caput inuenit in regno:

si tamē mēbra fuerint ꝺformia sibi ꝛ coherentia capiti suo. Conformia sane moribꝫ: coherentia fide. Habet enim ꝺformatōem quātū ꝑt habet ꝛ coherentiā ipsa etiā mmoꝛtas: dum ꝛ similitudmi mortis eius mhertōe illa triplici ꝺplantaē. ꝛ fidem muoluero quodā recipit quod necdū capax fit euolute. Benignus est mmirū spūs sapientie: ꝛ quē tra ducta culpa ligauerat: indulta iustícia soluit. Sed nō ita dēmceps liberabit maledictū a labrjs suis. Voluntarie enī peccātibꝫ post agnitā gr̄am non relmquiē hostia ꝑ peccato. Neq; sic liberabit a suis quō ab aliemis labrjs maledictum. Maledictio fratres grauis ē macula: ꝛ scimus q̄mā non q̄d mtrat m os coinquinat hoīez: sed q̄d de ore egreditur. Jnde g̃ macula. mde maledictio a labrjs suis: sed non semp a ꝑ prrjs. Neq; enī de corpe vel corde ꝑ prio. ꝛginalis m paruulū culpa ꝑcedit: non mō ꝺsenfibꝫ. sed ne vllus q̄dem interim potest sensus esse peccatí. Nuō tamē maledictū a labrjs suis non liberat spūs aut wolūtarie peccantibꝫ nō relmquiē hostia: misi q̄a non illi denuo crucifigiē xp̄us ꝛ Nec cōplantaē iterum similitudmi mortis eius ꝑ baptísmū: ꝓpria iam ab eo lacrímarū vnda exigiē: ꝓpríam baiulare crucē. ꝓpria mortificare mēbra ꝛ ꝓpriā immolare hostiaz necesse est. Sme causa aliter diceret credo. ꝓprjs labrjs expiē oꝑtet ꝓpriozꝫ maledictio labiozꝫ: ꝑ multas enī tribulatões m regnū dei mtrare necesse est: ꝛ nemo mísi ꝑ tríbulatões ingrediē. aut ꝓprías aut alienas. Sola mmirū secūdi ade tríbulatō purgat. quos cōtamnauit offēsio sola ꝑoris: nō ꝑ ꝓpria cuiq; sufficē possit satisfactio. Nuid enī ē vniuersa penitētía nr̄a: misi ꝑ si nō ꝺpatíamur. ommno nō possum9 regnare? Nō enī m nobis mmus est ipse supplet: modicū tamē illud q̄d cunq; est nō patitur reseruare. Nō si fidei coherētía sine morū ꝺformitate nequaq; saluat adultos: lōge mmus saluari poterūt opa sine fide Facilius enī mēbrū mhērēs capiti si ꝺformē est reformaē. ꝑ diuulsū quālibet símile copulaē: sin autē certe tandem auelli ab eo necesse est ꝛ esse anathema a xp̄o: ne m illa plenitudie coꝛporis eius mueniaē q̄ppiā iudeozꝫ. Vbi ergo macula ꝓpa ꝓpria q̄z purgatō iure requiritur: et fictammatō multíplex: opus est etiā tribulatōne multiplici. Vñ enī turbatō. misi dū refistiē ctammatō mi: ocupiscētie repugnatur? Nuid vero m homme purū ab hac macula: immune ab hoc cōtagio poterit mueniri? Ab mtus manat. de corde exit pestiferū virus: ac dēmceps corpus occupat vniuersū. mentē defidē rjs afficit: mēbra illecebris mficit. Jnde prurítus auriū. oculozꝫ petulantía. mde olfaciēdi voluptas. mde m faucibꝫ tam mordmata delectatío: mde m vniuerso coꝛpe mollicíei sensus ꝛ libido pernícíosa tangendi: mde mtus m anima ebrietas illa de fideríozꝫ ꝛ fornax quedā ambitōis. auarície muidie. cōtumacie neq;cie et omnium demq; vicíozꝫ affectibꝫ accensa. Nuot enī coꝛp9 illecebras q̄t oblectamēta mūdus habere videtur: tot patiē tribulationes: tot fustmet temptatōes vir iustus. Et quēadmodū ambulās quis m carne sensuū voluptate delectaē. ꝛ delícías ꝺputat esse sūb sentibꝫ: sic ꝛ oīs qui m spū semiare ꝺsiderat spmas

et tribulos qllos ꝓpria terra ex maledicto vtiq; germiat potius eradicare q̄z ꝓpagare ostendit: quippe q̄ ouertiē in erūna sua quotiens cōfigitur spīa. Nuic g̃ tam multiplicie pesti p singula resistere q̄z multiplex tribulatō. A plāta pedis vsq; ad verticē non est sanitas in me: totū infecit ocupiscētia: lex peccati in mēbris oīm inuenīē: vndiq; p feneſtras mors intrare ostendit: et intus fomes nequicie piculosius seuit: crudelius malignaē. Minime in hac multiplici lucta feriandū: aut desperatōe cedendum est. Licet eni abūdant passiones tribulatōes ꝓ xp̄o: ꝫ abūdant osolatōes ꝓ xp̄m. Demiq; audi osolatōnem. Peccatū in foribꝰ est: misi ipse aperias. nō intrabit. Appetitus in corde prurit: ꝫ sub te est: misi spōte cesseris. non nocebit. Audi osolatōem. Cōsensū cohibe ne pualeāt hec et imaculatꝰ eris: vt sine macula ingrediaris et ipse ad habitādū in tabernaculo: ad requiescendū in monte sancto dñi dei tui. Si eni non fuerint dñati tūc immaculatus eris: ⁊ emūdaberis a delicto maximo. Maxime plane delictū qđ interiorē ⁊ exteriorē hoiem occupat. Audi adhuc osolatōnem. In sex inquit tribulatōnibꝰ liberabit te: in septima nō tanget te malum. Si puer hebreus es: sex annis seruiēs liber egredieris in septimo. Sex tibi tribulatōes sūt. otra desideria cordis ⁊ quinq; ptitā sensualitatis corporee voluptatez: ꝫ in hīs sex liberaberis a septima nō quidez ne veniat. ꝫ ne ledat. ne noceat. ne tāgat te malū. Veniet quidē mors ipsa enim est septima tribulatō: sed somnus erit dilectis dñi: et ecce hereditas eiꝰ. Erit ianua vite. erit initiū refrigerij. erit sancti illius montis scalaꝝ ingressus in locū tabernaculi āmirabilis: quod fixit deꝰ et nō homo. In septima itaq; nō tanget te malū. Malū vtiq; triplex qđ eos manet in septima qui in sex tribulatōnibꝰ dissimulāt pfecte interim liberari: nec in sex idonijs purificanē ad liquidum: vt exhibeanē in nuptijs sponsi nō habentis maculā neq; rugaz. Manet eni eos horror in exitu: dolor in transitu: pudor in aspectu glorie magni dei. Vnde nobis ista dissimulatio est frēs mei? Vnde hec tā pnitōsa tepiditas: vñ hec securitas maledicta? Quid seducimus miseri nosmetipsos? Forsi tan iam diuites facti sumus: forsitā iā regnamus? Nōne ostium domus nre. horribiles spūs illi obsidēt? Nō ne exitum nostrū laruales pstolantur? Quis ille pauor erit o aīa mea cū dimissis oīmbꝰ quoꝝ tibi est iocū da p̄sentia. tā gratus aspectus. co habitatō ipa tā familiaris: sola ingrediēs incognitā regionē pemiꝰ. occurrantia tibi cateruatim ruē terrima illa monstra videbis? Quis tibi i die tāte necessitatis occurret? Quis tuebiē a rugientibꝰ preparatis ad escā: quis osolabiē. quis deducet? Filioli mei memoremur hec nouissima nostra: ne peccemus. Nā et p ignē nobis transeundū est: ⁊ vnius cuiusq; opus quale fit ignis ꝓbabit. Ibi eni aurū nostrum vertē in scoriā: ibi reuelabiē vniuersa impuritas: ibi veritas ipsa accepto tempore quod nobis interim datū contemnimꝰ iusticias iudicabit. Quid veri illic omnes iustitie nostre: misi pannus menstruate reputabunē? Quicq̄d nūc pulpendendo trāsimꝰ. palpādo tegimus. dissimulando ne-

gligimus: quanto illuc cruciatu vm
bex flamma ofumet? Vtinam ma-
gis nūc daret quis capite meo aq̄s.
et oculis meis fontem lacrimarum:
forte enim non reperiret ignis exu
rens. quod interim fluēs lacrima-
diluisset. Jam vero post ignem illū
putas residuuz aliquid inuenietur
in nobis? Aut tantum erit vt audi-
amus illud vultui maiestatis offer
re: aut eius sic astare conspectui?
Quis ille pudor erit quem ofusio:
post tanta beneficia tam tepidos.
tam imperfectos. tam vacuos ap-
parere ante faciem dei nostri? Fu-
giebat adam vt absconderetur ab
eo. post vnius vtiq̄ pomi uetiti gu-
stum: quid ab nos post tanta flagi
cia post tāta facinora presumem9?
Quando ab hac confusione purga
bitur oculus cordis. cui nunc operā
dare negligim9: vt irreuberata acie
ueri illius solis radios valeat intue
ri? Sicut fluit cera a facie ignis:
sic peribunt peccatores a facie dei.
Ingrediatur itaq̄ putredo in ossi
bo meis. et subter me scateat: vt re
quiescaz in die tribulatōnis huius
septime et in ea non tangat me ma
lum hoc triplex: horroris doloris et
pudoris. Felix siquidem anima. que
fiducialiē inimicis suis loquitur in
porta. Quid hic astas cruenta be-
stia? Nihil in me funeste reperies.
Felicior cuius opus nō arserit: quē
superedificasse aurum argentum.
lapides preciosos examen illud in-
uenies. Felicissimus qui sine vlla nu
be confusionis reuelata penitus fa-
cie gloriaz domini speculādo in eā-
dem imaginem trāsformabitur. et
similis erit illevidens eum sicuti est:
vtiq̄ super omnia deus benedictus
et laudabilis et gloriosus in secula
seculorum amen.

De diligendo deum.

Olite diligere mundū ne
q̄ ea que in mundo sunt.
Omnia enim que sunt in
mundo sunt concupiscentia carnis
et concupiscentia oculorum et am-
bicio spiritus: que nō sūt ex patre.
Quid ergo? Sunt aliqua ex patre:
quibo nobis ista recōpensentē? Sunt
vtiq̄ omnino dulciora his et amabi
liora: sed hec non credūtur seruis:
multo minus inimicis. Quisquis ve-
ro amicus voluerit esse huiꝰ mūdi:
inimicus dei constituetur. Amicis
creditur consilium quibo dicitur: q̄a
oīa quecūq̄ audiui a patre meo
nota feci uob. Exponit beatus gre
gorius: q̄a amor ipsa notícia. Est er
go ēplex amor: q̄ tria illa excludat
que non sunt ex patre. Et propte-
rea credo ter interogatur petrꝰ:
amas me amas me amas me? Sed
et forte hec sunt quibo in lege pre-
cipitur. diliges dominum deum tuū
ex toto corde tuo. ex tota aia tua.
et ex tota virtute tua: id ē. diliges
dulcit̄ siue affectuose: diliges pru-
denter: diliges fortiter. Siquidem
amor cordis simile quoddaz habet
carnalis amoris: nā affectōes q̄p̄e
cordis esse dicunt̄. Anima vero ali
quāto iā superius sonat: vnde et me
rito dicit̄ sedes sapiētie: vt merito
videat̄ illi attribuenduz prudenter
diligere deū. Sane ad affectuosū il-
lum quem dicimus amorem pluri-
mum valet incarnatōis xp̄i cogita
tio: sed et totius dispensatōis quam
gessit in carne et maxie passionis.
Videns enī deus homies oīmo car
nales effectos. tantā eis dulcedinē

exhibuit in carne: vt duriſſimi cor-
dis ſit quiſquis eū toto affectu non
diligat. Volēs ſiquidem nobilē cre
atūrā hominē recuperare. ſi maḡt mul
tum coegero aſinū habeo nō homi-
nē: qm̄ quidem non libens veniet nec
ſpontaneus vt poſſit dicere: volun-
tarie ſacrificabo tibi. Nūqd aſinis
dabo regnū meū? Nūquid de bubꝰ
cura eſt deo? Vt ergo habeā volun
tariū terrebo eū: ſi forte ouertaē et
viuat. Et contaminatus eſt acerbi-
oꝛa q̄ excogitari poſſunt: tenebras
eternas. vermes immortales: ignez
inextinguibilē. Cū aūt nec ſic homo
reuocareē ait. Non ſolum timidus
ſed etiā cupidus eſt: promittam ei
qđ potiſſimū delectabile videaē. De
fiderant hoies aurū et argentum et
ſimilia: et ſuper hec oīa vitā defide
rant. Manifeſtum eſt hoc: et valde
manifeſtū. Si inquit tantope defide
rant miſerā hanc laborioſam vitaz
et momentaneā: quantū diligēt vi
tam quietā. eternā. beatā? Promi-
ſit itaq; vitaz eternā. ꝓmiſit qđ nec
oculus vidit. nec auris audiuit nec
in cor hominis aſcēdit. Videns aūt
qđ nihil ꝓficeret: vnum inquit re-
ſtat adhuc. Ineſt homini non ſolū
timor et cupiditas ſz amor: nec q̄c-
q̄ in eo vehementius ad trahendū.
Venit igiē in carnē tam amabilē
ſe exhibuit: vt illam nobis impende
ret caritatē. qua maiorez nemo habz:
vt aīam ſuā daret pro nobis. Nuiſ
quis ſane nec ob hoc quidem ouerti
voluerit: nōne merito audiet. quid
debui facere tibi et non feci? Et vere
in nullo ſic omēdat deus caritatem
ſuā. quomō in miſterio incarnatōis
eius et paſſionis: in nullo ſic reuela
tur eius pietas. in nullo ſic apparet
benignitas quō in hūanitate: apo-
ſtolo teſte qui ait. Apparuit beni-
gnitas et humanitas ſaluatoris no
ſtri dei. Nā potētia quidem occulta
tata eſt: quoniam in infirmitate ve
nit. Vnde abacuc. abſcōdita eſt in
quit fortitudo eius: haud dubiū q̄n
in cruce: cuius cornua in manibꝰ eiꝰ
Sapientia q̄z abſcōdita eſt et ſimcur
uata. Placuit enī ei per ſtulticiam
verbi ſaluos facere credentes. Nō-
ne quodāmodo ſtultū ſe fecerat. q̄
tradidit in mortē animā ſuā et tulit
peccata multorū: et que non rapuit
tunc exſoluebat? Nōne ebrius erat
vino caritatis et immemor fui cōtra
patrī conſiliū dicentis: propiciꝰ eſto
tibi? Itaq; abſcōdita eſt fortitudo.
maximeq; velata eſt incarnata ſa-
pientia: ſz benignitas nō potuit am
plius declarari. nec abundātius ex-
primi: nō euidentius commendari.
Porro id quidem ad effectuoſū cor
dis amorem diximus ptinere. Nam
et videre eſt hoies ſic affectos erga
hmōi: vt vix ſine lacrimis audiant
vel recordēt. Nic g̃ amor oē ocu-
piſcentiā carnis eſt. Quid enī dul-
ce ſit ei in carne: cui tanta dulcedo ē
in xpi paſſione? Verū hec dulcedo
falli poteſt ſi deſit prudentia: et iam
difficile caueri poterit in melle ve-
nenū. Neceſſe eſt igiē adeſſe prudē
tiam: qua diligenter interiora mi-
ſteria inueſtigare poſſimus: vt pa-
rati ſimus omnipotenti reddere ra-
tōnem. Nic amor prudens excludit
curioſitatez. Siquidem animus his
intentus tpaliū non poterit eſſe cu-
rioſus: dicēs cū ꝓpha. Nm̄ dilexi le
gē tuā: tota die meditatō mea eſt.
Tercium eſt vt fortiter quiſq; dili-
gat: quaten? ſicut falli nō poteſt.
ita nec cogi poſſit: paratus omnia
pati ꝓpē iuſticiā. Quis autē neſciat

eū qui rex celi sit terrena regna et honores nō ambire: sed magis abi-
cere? Porro beati qui psecutōez pa
tiunt̄ ꝓpter iusticiā: qm̄ ipsoꝝ ē re-
gnum celoꝝ. Itaq; de his tribus nunc petrus interrogat̄: qa prius inuentus fuerat minus hñs. Audi
ens enim pmo de passione dñi. Ferze non potuit. tanq; dulciter diligēs:
sed absit inquit a te: vtpote mſipiē
ter amans. Vnde et audire meruit.
Vade retro sathana: qm̄ non sa-
pis ea que dei sūt. Simile aliquid in apostolis erat quibꝫ dicebat̄: si dili
geretis me gauderetis vtiq; qa va
do ad patrē: imo vero qa diligūt do
lent. Et diligunt ⁊ non diligūt: dili
gunt dulciter: sed non sapient. Mo
de vero ipsa q̄ tradendus erat do-
minus ⁊ dulciter ⁊ prudenter dili-
gebat petrus cum diceret: tecū pa
ratus sum et in carcerē ⁊ in mortez
ire: sed non diligebat fortiter: qm̄
qui cecidit stabili nō erat ille ḡ du.
Mondū veneratvirtus ex alto: qua
accepta non negauit sed libera vo
cevsus: vos inq̄t iudicate vtrū deo
magis obedire oporteat an hominī
bꝫ. An non ogrue de dilectōe req̄-
ritur: qui pascēdo p̄pomē gregi. Il
le enī preesse debet alijs: q̄ vino ca-
ritatis debriatus estuat: immemor
sui: vt non querat que sua sūt ꝫ ma
gis que ihesu xp̄i. Et nota qa req̄-
situs petrus an diligat plus his. tā
tum respōdit se diligere: nō audēs
affirmare qꝺ prius se dixisse temē
ꝺfundebat̄: ⁊ fortasse ꝓpterea con-
tristatus est. Dixerat enī prius. Et
si oēs scandalisati fuerint in te: ꝫ
non ego.

De ligno feno ⁊ stipula.

Vsq; est securitas frēs: ne-
q; in celo neq; in paradiso:
multominus in mundo. In
celo enim cecidit angelus sub pre-
sentia diuinitatis: adā in paradiso
de loco voluptatis: iudas in mundo
de scola saluatoris. Nec idcirco di-
xerim ne quis sibi de loco isto blan
diatur. qa dicitur locus iste sanct̄
est: qa non locus homines: ꝫ homes
locū sanctificant. Sūt enī etiā inter
nos tria genera hominū: ipsaq; sa-
tis incongrua tꝛibuit homini qui
hāc viā ingressus est. Sūt enī q̄ bñ
inceperūt: ꝫ statim defecerunt. Et
sūt q̄ nunq̄ inceperūt: ꝫ in sua mol-
licie pmānerūt ⁊ pmanēt. Et sūt qui
raptanē spū leuitatis: tardi ad au
diendū veloces ad loquendū. para
tissimi curfim enumeraze qꝺ faciūt:
si qꝺ faciūt tamē. Nūquid vel istos
repellet deus? Nō si in fūdamēto p
mānerit: ꝫ salui erūt: sic tñ q̄si p ignē
Per quē ignē? Dicit apꝰ. Fūda-
mentū aliud nemo p̄t ponē p̄ter id
qꝺ positū est: qꝺ est xp̄s ihꝰ. Si qs
edificauerit sup fūdamentum hꝰ. li-
gnū. fenū. stipulā. detrimentū pati-
etur. Ipse aūt saluus erit: sic tamē
q̄si p ignē. Fūdamētū xp̄s est. lignū
fragile est: fenū molle: stipula leuis
Lignū fūt. q̄ fortiē inceperunt: fra-
cti nō renodanē. Fenū fūt. q̄ fugiē
da mollicie tepefacti: nec fūmitate
digitivt ꝺ labores arduos attigē
voluerūt. Stipula sunt. q̄ leuitatis
motibꝫ exsufflati. nūq̄ i eodē statu
pmanēt. Et timendū q̄ dez ē de istis
ꝫ nō desperādū: qr si in fūdamento
xp̄m habuerint. hꝰ est in hac vita vi
tā finierint. salui erūt. sic tñ q̄si per
ignē. Ignis tria hz: fumū. lucē. ar-
dorē. Fumus excitat lacrimas: lux
vicina illuminat: ardor aburit. Ita

et q̄ eiusmodi est. sumū ꝫ est amari tudinē in mente hr̄e debet: qz tepi dus est. qa remissus est. qz leuis: qz ordinē quantū in se est fubruit z p turbat. Sed z lucē in ore: vt q̄lis est in mente talē se in ofessione z dicat et plāgat: vt z linguā acuat ofcien tiaz ofcientiam arguat lingua. ſſe cesse est q̄z vt ardorē sentiat in cor pore idest penitentie tribulatōez: et si nō multimodā: aliquā tñ. Putas qa sic cōpūctos corde. ore. ofessos. corpore fatigatos abiciet: q̄ omnes hoies vult saluos fieri. et neminem vult pire? Sūt tali q̄ edificāt super fundamentū ꝫ aurū argentū et la pides p̄cios os: qui vehemenē incipi unt. vehemētius pficiunt. vehemē tissime pficiūt: nō attēdentes q̄d ca ro possit ꝫ quid spūs velit.

De triplici genē cogitatōnū nr̄az.

Amonet nos dtūs bñdict⁹ frēs sollicitos esse circa co gitatōes nr̄as. sapiētis vti q̄z ofiliū sequens. qui omī custodia cor custodire studet: qm̄ ab ipso vi ta pcedit. Tria igit occurrūt ge nera cogitatōnū: a quibz multa sol licitudine cauē necesse fit eos q̄ con tertunē ad cor: et dignū deo in se metipsis tēplū exhibere festināt. Sūt enī nōnulle interdū cogitatio nes penitus ociosez ad rē nō ptinē tes; q̄s tam facile abicere q̄z recipe re facile possit anima: dūmō fit secū habitans in corde suo z assistēs dña tori vniuerse terre. Sūt z alie cogi tatōes violente magis z fortius ad herentes; que videlicet ad necessita tes nature ptinentes. q̄si ex eodem assumpte limo de quo et nos facti sumus: si paululuz insederint auelli neq̄nt sine lesiōe z difficultate. Se pe enī fic afficit nos cogitatō carn alis de cibo. de potu siue vestimēto. vt vix eradicari queat de cordibz nostris: qđ nō aliunde est: nisi q̄ et ipsa limosa z viscosa quodammodo limosam nihilominus z glutinosam inuenerit terrā. ſſō sine causa enim dictū est hoiem plasmatū nō de ter ra qualibet: ꝫ de limo. Vide enī q̄z limosū fit corpus. quod ipsi q̄z spūi tā fortiē et pene indissolubiliter in hereret: vt vix cum multa afflictōne possit aliq̄n separari. Quid g̃ agen dū. cū limosa illa cogitatō mentem subierit? Plane exclamandū nobis est cū sancto iacob atq̄ dicendum. Ruben p̄mogenitus meus nō cre scas: ascēdisti enī cubile patris tui. Ruben enī et carnalis atq̄ sanguinea hmōi ocupiscētia est. Que tūc cubile nostrū ascēdit cū nō solū me moriā tangit cogitatōe; ꝫ z ipsum voluntatis stratū ingrediē et pol luit parua delectatōne. Bene autē primogenitus noster ōr appetitus ille carnalis: qui iam ipso nimirū in itio vite nostre in nobis pullulat: cū ceteravicia pcessu tēporis ex ma licia mūdi huius varijsq̄ occasioni bus tralabanē. Opter g̃ reprimē quē extinguē nō possumus appetitū; vt q̄ cito cubile nostrū ingrediē. cre scere eū nullaten⁹ patiamur; ꝫ sub nobis sit quēadmodū dicit scriptu ra. Subter te erit appetitus tuus: z tu dñaberis illius. Tā vero tertiū co gitatōnū genus immūdū nimis ac fetidū est; qđ nec admittere q̄dem vlla rōne debemus: ꝫ a longe pre sentire fetorē et tota vtute repellē toto aio ꝓpulsare: z cōuersi statim ad gemitus. lacrimis atq̄ fuspirijs inuocātes spūm q̄ adiuuet infirmi

tatē nr̄az· Sic nimirū ofulus abce-
dēs·nō tā facile deinceps fiſe aliqd
vtilit reſiſtētib nob malignus ho-
ſtis offerre vel afferre ꝓſumet· Di-
co aūt cogitatōnes illas immūdas
penitus ac fetidas: q ad luxuriam·
ad inuidiā ⁊ vanā gla ꝓtinēt: cete
raq vicia deteſtāda· Oportet eni ſi
mūdas oſuare volumus aias nr̄as·
adhuc lōge a gētib cogitatōnib
huiuſcemodi multa cū indignatōe
occurrē· ⁊ exſufflare a nob: vt nul-
lis eis det acceſſus· Et primū qdem
genus cogitatōnū ocioſarū ſcz ad
rē nō ptinentiū lutū eſt: ꝫ lutū ſim-
plex id eſt nō inhrēs·nec fetēs·mi-
ſi forte diuti⁹ immorer in nobis: et
p incuriā ac negligētiā nr̄az in alte
rū gen⁹ cogitatōnū vertat: quod
qtidie expimur· Dū eni ociosa tan-
qꝑ mima ſpernimus: ad turpia atq
inhoneſta dilabimur· Secūdū vero
cogitatōnū gen⁹ nō lutū ſimplex:
ꝫ vt iā diximus viſcoſū ac limoſū ē·
ſm̄ tercīū qdem ſic cauēdū eſt· non
tanqꝑ lutū aut limus: ſed tanq im-
mūdiſſimū ac fetidiſſimū ſcenum·

De triplici iudicio ·proprio·huma
no et diuino·

Ic nos exiſtimet hōm vt mi-
ſtros xp̄i: ⁊ diſpēſatores mi
ſteriorū dei· Miniſter xp̄i ſic
debet quer̄ari· vt ex moribz exterio
ris hois q videt exiſtimet cōpoſitio
interioris animi q non videt: ne vel
ab alio vel a ſeipſo poſſit iudicari: ꝫ
dicat cū eodē apl̄o· Mihi ꝑ minimo ē
vt a vob iudicer aut ab hūano die:
ꝫ neq meipſū iudico: q aūt iudicat
me dñs ē· In q̄b verbis notāda ſūt
tria iudicia: hūanū ſui cuiuſq ꝓprīū
et diuinū· Et hūanū qdem pt iudi-
care de rebz exterioribz q ſenſibz cor-
poris peipiunt; de interioribz vo nō
pt· Nme eni ſcriptū ē· Quis eni ſcit
hoīm q fūt hois niſi ſpūs hois q ē in
eo: Qua ꝓpter de his q ſunt in hoie
pt iudicare ſpūs hois q in ipſo eſt:
longe vo p̄ſtātius de his ip̄is iudi-
cat de⁹: cui⁹ necdū fatet apl̄us eua
ſiſſe iudiciū: q tñ ia hūanū trāſcēdiſ
ſet ⁊ ꝓprīū· Porro hūanū otinebat
q dicebat· Mihi aūt ꝑ minimo eſt vt
a vobis iudicer· aut ab hūano die·
Sz neq ꝓprīū timebat q dicebat·
Sz neq meip̄m iudico: mihil eni mi-
hi cōſcius fū· Solū g̃ reſtabat diui
nū de q ait· Qui aūt iudicat me dñs
eſt· Debet tñ qſq q̄ntū pt ſe irrep
hensibiliter exhibē: ꝑmū qdem coram
dño: ꝫ inde etiā coram hoibz· Hoc nē-
pe ē qd alibi loquit idem apl̄us di-
cēs· Prouidentes bona nō tm̄ coram
deo: ꝫ etiā coram hoibz· Trib⁹ ſiqdem
modis puidem⁹ bona coram hoibz: id
eſt habitu·actōe·ꝑmone· Habitu·
ne ſit notabilis: actōe ne ſit repre-
hensibilis: ꝑmōe ne ſit otēptibilis· Tri
bz etiā modis coram deo: cogitatōne
affectōe ⁊ intētōe· Qm̄ ⁊ cogitatō de
bet eſſe recta: vñ ſcriptū eſt· Cogi-
tatō recta: vñ ſcriptū eſt· Cogitatō
recta ſeruabit te· ⁊ affectio pura: et
intētō recta· Sūt aūt tria iſta idem
cogitatō·affectō·intētō in aia: ꝫ in
ea q̄z ꝓprijs ſingula locis diſtincta
vident· Qm̄ cogitatō in memoria ē:
affectō in voluntate: intētō in ratōe
conſiſtit· Atq vt eorū vſū atq dīam
clarius videamus ſumamus nobis
exēplū de rebz exterioribz· In cor-
poribz ſi qlibet deformis color cutē
tm̄ inficiat· corpus quidem turpius
redditur: ꝫ mil ei de ſua ſanitate ad
imit· Sivo carni putredo aliq vel li-
uid⁹ tumor inſederit: ia nō ſolū dec⁹

corporis ꝫ sālus ꝙz ꝑturbaꝫ. Quod si languor fortitan mualescēs. cum ipsa carne ossa ꝙz medullitus occuparit: tūc demū de vita nō immerito ꝑt desperarī. Eodem mō in aīa si peccatū suggeriē memorie per cogitatōez. nullū tñ prebuerit aut voluntas affectū. aut deliberatō ipsa cōsensū: fateor quidez defōrmitas est: nec audire interim anima illa meretur. tota pulcra es amica mea: cetera tñ si neuus est: sed non morbꝰ. Nō si voluntas ꝙz ꝑoccupata sensu delectatōnis afficiē. resistit tamē adhuc deliberatō ratōnis: infirmatur quidez ꝫ necdū moriē aīa: clamet tamen necesse est: sana me dñe ꝛ sanabor. Tunc vero mori dicit: quādo et ipsa ratō ad peccatū ꝑ intentōez curuaꝫ: tūc enim cōsentit. Et de tali dicit. Anima que peccauerit: ipsa morieꝫ. Nunc eriplicē gradū deplorat dauid ex ꝑsona adā. dicēs domino expellenti de paradiso in latam huius seculi euagatōem. Cōfirmasti sup me manū tuam. Et quoniaz carnalia desideria fūt pena peccati: non est sanitas in carne mea a facie ire tue. Jam vero nec robur est ratōis. Nō est pax ossibꝰ meis. a facie peccatorꝝ meorꝝ. Qui rursū eosdem gradus ex ꝑsona iusti decātat dicēs. Memor fui dei ꝛ delectat⁹ fū: et exercitatus fū. Delectatus enim ꝑ voluntatē: exercitatus ꝑ ratōez. Ne ꝫ a memoria repellat deū irruens turba plurimarū cogitatōnum que solent effluē tanq̄z vilis plebs in atriū: ponaꝫ ad eius portaz ianitor cuius nomē est recordatō ꝓprie ꝑfessiōis: vt cum turpibꝰ sese cogitatōmbꝰ senserit animus ꝑ grauarī. increpet ser dicat sibi. Tu ne ꝯ debes cogitare: qui sacerdos es. q̄ clericus es. qui monachus es? Cultor iustīcie debet in se quicq̄z iniquū admittere? Decet seruū xp̄i. amatorē dei tale aliquid ad modicū meditaris: Nec dicēdo excludet fluxū illicite cogitatōis: ꝑ recordatōez ꝓprie professionis. Similiter ad portā voluntatis in q̄ solēt manere carnalia desideria: tanq̄z in domo domestica familia statuaꝫ ostiarius qui vocaꝫ recordatō celestis patrie. Hic enim potest paruū desideriū quasi cuneus cuneū expellere: et ipsum qui ait ecce sto ad ostium ꝛ pulso fine cūctatōe recipe. Jam vero ad thalamū ratōnis talis ꝛ tam ferox adhibendus est custos qui nemini parcat: ꝫ quicunq̄z hostis siue clā siue palam ingredi presumpserit ꝓcul eum arceat: et hic fit recordatō gehenne. In ceteris siquidem id est memoria et voluntate nō ita est intolerabile: si vel memoria recipiat quādoq̄z vagam cogitatōem: vel voluntas impuram affectōez. Nocere vero grauissimū et omnino damnosū: si vnq̄z ratio ꝑ diderit rectitudinem intētōis.

De septē gradibꝰ confessionis.

Otas mihi fecisti vias vite. adimplebis me letitia cum vultu tuo: delectatōnes in dextera tua vsq̄ in finē. Ad te quidem libenter accedimus dñe ihesu: discipuli ad magistrū: infirmi ad medicum: ad dñm seruī. Tu es enim magister ꝛ dñs: cuius scola est in terris ꝛ cathedra in celo. Tu es ille eximi⁹ medicus: qui solo ver bo restauras vniuersa. Vias tuas demōstra nobis: et semitas ꝫ tuas doce nos. Vie eni tue vie pulcre: ꝛ oēs semite tue pacifice. Beati qui ābulāt

in via tua domine virtutum: beati qui custodiunt viā mandatorū tuorū: qui currunt in odore unguentorū tuorū. Exultas enim ut gigas ad currendā viam: et nō solum currēs: sed et saliēs in mōtibus et transiliens colles. Exultauerunt gigātes philosophi non ad currendā viam tuam: sed ad querendā glaz vanam: euanescentes in cogitatōnibus suis: non in humilitate in virtutibus tuis ꝙ suis. Viam enim sapiētie nescierūt: neq; meminerūt semitarū eius. Nō est audita in thaman: neq; visa est in theman. Maledicti qui dixerunt domino ihesu recede a nobis: sciētiā viarū tuarū nolumus. Nos querimus te de die in diem: et scire volumus vias tuas principales. Vie tue due sūt: cōfessio et obediētia. In confessiōe omnia lauanē: in obedientia virtutes solidanē. Bonū anime ornamentum confessio: quę peccatorem purgat: et iustū reddit purgatōrem. Si peccata sūt in confessione lauantur. si bona opera: confessione emendantur. Cum mala tua confiteris. sacrificium deo spiritus contribulatus: cum dei beneficia immolas deo sacrificium laudis. Absq; confessione iustus iudicat ingratus: et peccator mortuus reputatur. Confessio igitur est peccatorum vita: iusti gloria. Video dauid dicentem peccaui: et audientem transtulit dominus peccatum tuum a te et non morieris. Confidero mariam. si non verbis tamen operibus publice sua crimina confitentem et dominū publice respōdentē pro ea: dimissa sūt ei peccata multa: quoniam dilexit multum. Respicio principem apostolorum negantem timore: amarissime flentem. cristum respicientem illū. Felicē latronez intueor se accusantē: excusantez xpm et dnm promittentem: hodie mecū eris in paradiso. O ꝙ sublimis ista confessio: per quam de patibulo ad regnum. de terra ad celum: de cruce latro dā natus ac crucifixus ad paradisum ascendit. Gloriosa confessio que petrum apostolum trine negatōis crimine liberauit: et ab apostolat9 culmine cadere nō permisit. Fidelis institutō: que marie multum diligenti multum dimisit: et amoris multi titulis insignitam. discipulorū corpori sociauit. Preclara misatō. que regem et prophetam multiplici crimiuz mundatōne mundauit: et in antique gloriam dignitatis pducē do reduxit. Hec est via que viatorem suum nunq; fefellit: que nunq; deseruit nisi deserentē se. Huius vie multiplices sūt semite ad inueniendum: difficiles ad tenendū: ad enumerandum inexplicabiles. Prima semita est prim9 grad9 in via ista: ognitō sui. De celo cecidit ista sententia: nosce teipsum homo. Vide et si nō sponsus in amoris cantico spōse idem loquitē. Si ignoras te inquit o pulcra inter mulieres egredere et abi. et cetera. Cognitio sui stat in tribus: vt ognoscat hō qd fecit. qd meruit: qd amisit. Quid vili9 o nobilis creatura ymago dei. creatoris similitudo: qz carnē tuā illecebris carnalibus detupare. et p breui voluptate torrētēpdē voluptatis? Quid furiosius qz rapi mētē ira. superbia extolli: vexari inuidia. et anxietate torqueri? Que in croceis es nutrita: qre stercora amplexaris? Recordare etiam quid meruerīs. Subeat me morā tuā gehenna vel olla. fornax ferrea magne babilōis: dom9 mōtis

ārietatis hominiliū·flāmarū globo:
aēbitas frigoris·tenebre sempiēne
cōfitera ordinē tormētor·tortor
rū facies·mutatōem pnarū·miserī
arū infinitatē:ītellectualibo ocu
lis ista discurre ītoteris dicē·melio
erat mihi si natus nō fuissem·Re
flecte oculos ītquid amiseris aīad
uerte·Remisce ālis fit ciuitas glo
riosa·celestis habitatio·locusvite:
suauitatis palatiū· splēdor gle:gre
magnitudo claritas infinita· Attē
de ordinē gaudior·gaudentiū vul
tō:pmior·vicissitudinē·infinitudinē
deliciarū;ītotes exclamare·Qui te
pdidit:totū pdidit dñe deō·Si ß tri
plici fumiculo ligaūis aiaz tuā:itel
liges ītaiadūtes: qz initiū salutis·
noticia pcī· Secundus gradus est
pemtētia· Nec duo sibi inuicē oiun
cta sūtvt cognoscē se nō possit nisi pe
niteat:pemtē nō possit nisi seognos
cat·Peniteat aia opunctōis iaculo
vulnerata pemtētia triplici:qz inno
cētiā amisit· amissam nō reqsiuit:et
neglexit patiētiā dei· Scio dñe ihu
qa pmā stolā innocētie nobis in ba
ptismate reddidisti: et amictu mi
ueo cādidatis·in iusticie solio relo
catis cito recessimus avia quā oīndi
sti nobis: ītorbēz substātie q nos
bis otingebat cūprdigo filio in dis
similitudinis regione expendimus·
Venerūt ad nosviliissimi spūsīteter
norz ignīū reges;ad mūdatos im
mūdi·ad saluādos dānati ·curui ad
rectos et dixerūt aie nre: incurua:
revt trāseamus · Audiuimus illos
et incuruati sum?:trāsierunt p nos
et innocetiā amisimus· Si culpa est
pdidisse: qd putas erit nō reqsisse
pditā: Perdit aliqs aliquid in hac
mortalitate·qrit iudices·amicos cō
uocat·trahit in causam:nihil intē
ptatū relinqt· doneē vel amissa me
uemat vel ablata restituat:ītcusto
diat restituta·Nos hereditatē no
strā incorruptibilē immarcessibilez
incōtaminatā in celis vrfutis illi?
insat iabilis homicidie prdidimus et
nō reqrimus:ītincuruauit nosīt nō
resurgimus·Surgamusīt eam? ad
patrē nostrū· dicētes ei·pr peccaui
mus in celūīt coram te·Et oēm euāge
lice lectōis textū pcurrētes offera
mus pri pmitentiā mētis·cordis cō
tritōem:si forte cū adhuc longe fu
musvideat nos prītmiscdia moueā
tur:et curens cadat sup collū nrm
et osculet nos osculo oris sui·Forsi
tan iubebit pferri stolā pmā inno
centie:et indui nos vestimētisvirtu
tū ītdare annulū secretor in manu
nra:ītcalciare pedes nros in ppara
tōem euāgelij pacis·Precipiet for
tassis adduci vitulū sagmatūītocci
di in satisfactōem reuertētis:ītepu
lari ītexultare ītin simphoniaītchoro
reduci ad superne gaudia ciuita
tis: vbi gaudiū est āgelis sup vno
pccore pmitētiā agēte ·Sci m? dñe
ihesu·qz nō priuabis homs eos qui
ambulāt in innocētia: ß nec illos q
ambulāt in pmitentia:q enī pecca
tū non fecerit·nisi vnus:beatus vir
tñ cui nō imputauit dñs pccm· Om
ne qd ipse mihi nō imputare decre
uerit:fit qsi non fuerit · Cogita etiā
quāta superbia·patientia dei vsus·
imo abusus sis·Videbat te peccan
tem et dissimulabat quasi non vi
dens: vocabat et non audiebas·mi
nabatur et non timebas·promitte
bat et contemnebas: nec promissis
illect? nec terrore percussus· Igno
ras quia patientia dei ad patientī
am te adducit · Time timore ma
gno ; ne thesaurisaueris tibi irā in

die ire et reuelatõis iusti iudicij dei: et memẽto qa horrendũ est mcidẽ in manu dei viuentis. Liga igit hoc cathaplasmate patiẽtie vulnus aie tue et dic miserẽ mei dñe qm infirmus sũ sana me dñe ⁊c. Tercius ḡdus est dolor: ꝙ ⁊ ipe trina ligatõe onexus. Vere post cognitõem ⁊ penitentiã dolor meus renouatus est et in meditatõe mea ignis incandescit: qa creatorẽ offendi: dñm non timui: spreui benefactorẽ. Nũqd non fiẽ luctũ in manu figuli: etiam vos in manu mea dicit dñs? Insuper fecit vas in honorẽ: cur tu inrumeliam facere plumpsisti? Nũquid dicit figmentũ figulo: cur me fecisti? Creatura creatorẽ. figmentũ factorẽ. opus opificem: ausus es ꝓuocare? Memẽto vilissima testa. qa si ceciderís sup lapidem istũ ofrmgeris: si vero sup te ceciderit oterit te otritõe timẽda: vt ne vestigiũ minimũ pateat. Tu aũt sanguinẽ sanguini miscuisti: ⁊ creatorẽ offẽdens: ⁊ dominũ nõ timens. Seruus eras illius dñi. cuius ire resistere nemo pt: et in ꝑceptis eius accepas voluntatem. Noluisti intelligẽ vt bene ageres: ꝙ recalcitrãs dñi impio: ꝓpria lege infra rẽpublicã viuẽ decreuisti. Nõ audisti quã sententiã excipiat seruꝰ negꝫ: q sciẽs voluntatẽ dñi ⁊ nõ faciens: multitudini verberũ reseruet. Assistũt angeli ad audiendã vocem sermonũ eius: stelle vocant ⁊ dicũt assumus. Venti ⁊ mare obediũt ei: et oia legẽ pfixã incõcussa retinẽt firmitate. Tu solus pegrinus es ⁊ impatorie decreta maiestatis nõ curas. Audi qa pt te mittere in tenebras exteriores: vbi fletus ⁊ stridor dentiũ ꝑpetua infelicitate crebrescũt. Nõ si te nõ mouet creatoris offensio. reuerẽtia ptãtis: moueat saltem ingratitudo: ꝙ tantũ benefactorẽ in tantis beneficijs otẽpsisti. Vbi nã similẽ benefactorẽ inuenies: qui tibi ministrat siderũ cursus. tẽperiem aeris. fecunditatẽ terre. fructuũ vbertatẽ? Ad extremũ vt oim tibi beneficiorũ cumulũ aggregaret ꝓprio filio suo non pepercit. ꝙ ꝓ nobis tradidit illũ: tradens vnigenitũ ꝓ adoptiuis. dñm ꝓ seruis: ꝓ impijs iustũ. Quid tibi vltra debuit facere? non fecit. Si ḡ isto dolore doluerís: poteris dicere cũ ꝓphẽta: ventrẽ meũ doleo ventrẽ meum doleo: sensus cordis mei turbati sũt. Quartus gradus est cõfessio oris. Post cognitõem sui. post penitẽtiã mẽtis post dolorẽ cordis. sequit cõfessio oris. In hijs oĩb corde creditur ad iusticiã: ore aũt fit confessio ad salutẽ. Sz ⁊ ipsa triplex est: si virtute salutis assequit. Debet eni esse vera nuda ⁊ ꝓpria. Veritatẽ q̃rit altissimus: ⁊ vbi valet falli q̃ fallẽ non intẽdit? Nouimus plerosq; ⁊ expti fumus: q ad confessionis grãm venientes magis onerati ḡ liberati a pccis ad suã sciẽtiã redierũt. Dicũt eni si clerici ea q̃ lr̃ario. si milites ea que gladiatorio gessere conflictu: vt sub hũilitatis pallio supbiã inducãt: in tãto se signaculo obnẽantes sub q̃ totius hũane salutis sũma consistit. Ad hs eni confitent. vt saltẽ speciem videant confessi. An tu verã illã putas esse confessiõez. quã aut timor extorsit aut simulatõ fecit: cũ spũs scts discipline effugiet fictũ. ⁊ gratuitã satisfactõez oipotẽs q̃rat? Illa vocat confessio va est. q̃ de mẽtis otritõe descendens nec timore cogitur nec fictõne palliat: ꝙ in spũ cõtribulato ꝓfert ea q̃ sentit. Nuda aũt ea esse optet.

et totiꝰ abſcõſionis exutã velamie. Quid enĩ ꝓdeſt ptem peccatoꝝ dicere ꝙ partẽ celare: ex pte mundari et ex pte immũdicie deſeruire? Quid de vno eodemq; vaſe dulce et amarũ: ſapidũ ⁊ inſipidũ ſtillare ꝑt? Oia nuda ⁊ apta ſũt oculis dei: ⁊ tu illi aliquid abſcondis q̃ dei locũ in tanto obtinet ſacramẽto? Oñde et denuda quecũq; cor tuũ dilaceraue rãt: detege vulnus: vt ſentias opẽrã medicantis. In ſimplicitate cordis optet te querẽ dñm non in duplicitate: ꝗa ve illis qui loquunt̃ in corde ⁊ corde: ⁊ tertã duabꝫ vijs ingrediunt̃. Debet aũt eſſe ꝓpa. Sũt pleriq; qui alioꝝ peccata cum magna grauitate numerant ⁊ ſocioꝝ exceſſus multiformi declamatõe loquunt̃: neſciũt ſua: aliena vero perpetue memorie ꝛmendauerunt. In Felices ⁊ miſeri: quibꝫ datũ eſt aliena plãgere: relinquere ſua. An nõ legiſti: q; iuſtus in principio ſermonis accuſator eſt ſui? Sui dicit ſcriptura: non alterius. Nunquid oblitus es apoſtolũ dicentẽ: cõfitemini alterutrum peccata veſtra? Veſtra dixit: non aliena. Iniquitatez meã ego cognoſco: et peccatũ meũ contra me eſt ſemp. Meã dixit ꝓphẽta: non tuam. Nunctus gradus eſt macerato carnis: ſed ipſa trinario numero cõſecrata. Conuenit enim vt fiat occulte: licentioſe: diſcrete. Teneros artus tuos ⁊ exquiſitis educatos delicijs. diuturno confringe martirio: vt tanto te noueris a licitis abſtinere. quãto memineris illicita ꝓtraſſe. Hoc autẽ occulte faciẽdũ eſt: vt neſciat ſiniſtra tua q̃d faciat dextera tua. Nõ enim eſt in ore hoim tanti hom reponenda cuſtodia: ſed in abſcõſo cordis tui: vt ſit gloria tua teſtimoniũ cõſcientie tue. Non hic dicimus vt nõ luceat lux tua coram hominibꝫ ⁊ glorificẽt patrem veſtrum qui in celis eſt: ſed ne intentõez tuã in vilis glorie breuitate recõdas. Nihil enim infeliciꝰ. q̃z hic carnẽ macerare ieiunijs. vigilijs affligere: et hic accipe gloriam: illic gehẽnã. Licẽtioſe vero Facienda eſt: q; quicquid fit paſtoris licẽtia gratioſius eſt in ſpectu dei: et illam hoſtiã ſingulariter accipit altiſſimꝰ que nõ eſt de ꝓprie ſententia voluntatis: ſz de pcipiẽtis oſferẽ imperio. Multum enĩ valet ad refellendã ſuperbiam ꝓprie voluntatis exclufio: quam extirpare non poteſt: qui mundi huius diligit vanitatem. Diſcretõ autem in hac diſtrictõe tenenda eſt: ne dum nimis flagellare cupimus ſalutem perdamus: et dum hoſtem ſtringere querimus: ciuem occidamus. Confidera corpus tuũ. et corpis tui poſſibilitatem: mtuere carnis oplexionẽ: impone modũ tue diſtrictõi. Cuſtodi corpus tuum incolume. ad obſequium creatoris. Multos vidimꝰ ita in principijs carnẽ ſuam verberaſſe ⁊ diſcretionis infregiſſe repagula: vt mabiles laudum ſolẽnijs redderentur: ⁊ lautõribꝫ diuturnis fouerentur temporibꝫ. Sextus gradus eſt correctio operis in apparatu. ſed ⁊ ipſe numero trinitatis cõſecratus: vt tibi malum nõ facias. alteri non noceas. nec cõſentias nocenti. Expertus es q̃z fragilis fit voluptatum immerſio: ⁊ tu iterum vadis illuc? Aia duertiſti quia trãſijt voluptas: ⁊ pcm remãſit. Repme pedem ab infandis itineribꝫ: immũdiſſime libidinis collo ſubſternere: ne ſit iniquitas in manibus tuis.

Deseuienti gule solēnes epulas: et
vana rescinde colloqa. Auerte ocu
los ne videāt vanitatē: obtura au-
res tuas ne audiāt sanguinē. ⁊ tūc
dicere poteris: castigans castiga-
uit me dñs. Quid autē ꝓdest infra
rectitudinis ĩmeā tui cursus opera
cohibere: si alijs nocere desideras?
Qui nō fecit ꝓximo suo malū: ⁊op
probriū non accepit aduersus pro
ximos suos. requiescet in mōte san-
cto dei: accipiēs benedictōem a do-
mino ⁊misericordiam a deo salutari suo.
Nō autē te innocentē presumas: ni
si impios ⁊ extra virtutem gradien-
tes quāta poteris autoritate redar
guas ⁊opponas te murū pro domo
israhel: castigās te non nocens al-
teri. nec nocenti cōsentiēs. Vera est
enim illa sententia. Qui cum emen
dare possit negligit: participem se
procul dubio constituit. Cum enim
causa dei ventilatē in medium. et fal
sitas preponit veritati: qui cum per
sona quā gerit non resistit: de suo
damnabit silentio. Septimus gra-
dus est perseuerantia: sed et ipsa tri
narij numeri sanctificatōne dicata.
Perseuerantiam nāq; faciunt imi-
tatō sanctoꝝ: breuitas temporum:
fragilitas corpoꝝ. Quid nāq; pati
non possis: cum videas iuuenes. pu-
eros. virgines. anus. senes. decrepi
tos. diuersa pro christo non solū ex-
cepisse. sed et exquisisse tormenta?
Considera pueroꝝ etatem. iuuenū
ignem. virginū teneritudinē. anu-
um fragilitatem. senum infirmita-
tem. impossibilitatem decrepitoꝝ:
et vbicunq; reflexeris oculos inue-
nies in his etatibꝫ multitudines ex
emploꝝ ad palmam martirij viriliter cucurrisse. Nūquid de eodem lu-
to formatus es tu. et eodem spiritu
inspiratus? Et forsitan non ingruit
persecutio vt martirium patiaris:
nec dānaris si christo seruis: imo lau
daris tab ommbꝫ predicaris. Nā
et si persecutō imminet: cōtemnēda
est ꝓpter breuitatē. Bene enim na
tura preuidit: que nullum dolorem
vel longum vel magnum esse dēmō
strat. Si enim magnus est: longus
esse non potest. Coniūctio enim cor
poris et anime exquisita diu tormē-
ta non sustinet: sed stuporis magni
tudine tremefacta. summa velocita
te dissoluitur. Magni ergo animi ē
magna tormēta contemnere: que
in breui tantaꝫ pariunt mutatōes:
vt de labore ad requiem de miseria
ad gloriam patientem faciunt euo
lare. Cōsideranda est enim fragili-
tas corporis: quam sepe aut aliquis
leuissimus casus. aut cadentis febri
cule cumulata congeries breui pos
sunt suffocare momento. Tribue g̃
virtuti si necessitas fuerit. quod qñ
q; debes necessitati: pro breui peri-
culo sempiternum premiū adeptu-
rus. Vides ergo q̃ difficilis sit via
confessionis ad currendū: q̃ multi-
plices semite ad tenendum. Verū
est quod ille tantus ecclesie magi-
ster ait: facilius inueni eos qui inno-
centiam seruauerūt: q̃ qui ogruaꝫ
egerunt penitentiā. Nec devia con
fessionis pro modulo nr̃o locuti si-
mus: sublimioribꝫ sublimiores sentē
tias reseruātes. Ceterum obedien-
tie viā sub alio sermonis principio
aperire temptabimus: ne vnq; in fa
stidiū veniant verba domini salua-
toris: qui est benedictus in secula.

De virtute obediētie ⁊ eiꝰ gradibꝫ

On pōssumus nos cogita re aliquid a nobis q̄si ex nobis: ꝫ sufficiētia nostra ex deo est. Quid enim in hoc vase testeo et fragilitate ꝯplexionis humane cogitare sufficit spi ritus carcere mclusus: peccato cor ruptus. depressus teremis? Corpus enim qđ corrumpit aggrauat am mam: et deprimit terrena mhabi tatio sensū multa cogitantem. Be nigus tamen est spiritus sapiētie: q̄ et spiritū mclusum illuminat: corru ptum sanat ⁊ alleuat depressū. Est eni spūs pietatis. ꝑpeditos soluens: cecos illuminans: et erigens elisos. Est et spūs veritatis. qui docet nos omnem veritatem; non solum autē docet: sed etiam suggerit. Sugge rit videlicet vt queramus: docet vt mtelligamus. Ipse est quē dom9 ihesus post patris obedientiaz vsq̄ ad mortē crucis apostolis suis misit obedientibꝫ suis. An non tibi viden tur singularis obediētie ascendisse fastigiū: qui accepta licentia sedē di in ciuitate mfra vnius domūcu le septa oclusi vnanimiter in orōne perseuerabāt? Intellexisti q̄a ibāt apostoli gaudentes a conspectu cilij: quoniam digni habiti sūt pro no mine ihesu otumeliam pati? O quā tis obediētie viribꝫ mmittuntur; qui gaudent pro xp̄o ad concilium tra hi. Dignitatem ducūt pro eo cedi: gloriaz querūt pro eo mori. Beate anime ⁊ abundanti maiestate spiri tus mfluentes: quibꝫ vilitas subli mitas. contumelia gloria. pacientia victoria: mirabili mirabilitate videō tur. Multum repleta est anima eo rum. opprobriū abundantibꝫ ⁊ de spectio supbis. Cernis q̄ libera frō te pontificuz faciem. phariseorum supercilio tumultū plebis irrūpant dicentes: magis oportet deo obedi re q̄ homibꝫ. Intuere illa duo ma gna luminaria petrum ⁊ paulum et vniuersum ordinem apostolici sena tus obambula: tibi videbis obedi ētie firmitatē meer tormento ꝛ mul titudinem viriliter pstitisse. Nonne ipse filius regis rex regionis illi9. que otinuis gaudijs mclarescit. fa ctus est patri obediēs vsq̄ ad mor tem. mortem autem crucis: et didi cit obedientiā ex his que passus ē? Audisti miseriam. audi et coronaz: vidisti periculum. vide premiū: at tendisti mfirmitatem. attende pote statem. Propter quod mquit ⁊ de us exaltauit illum: et dedit ei nomē quod est super omne nomen. Sz ta ceamus interim de illius obediētia: que singulari prerogatiua claudit et figmficat. Procedat in medium magnus ille patriarcha: fidei lumē obedientie forma: iusticie principa tus. Audit ab omnipotente. egrede re de terra tua. et de cognatōe tua et de domo patris tui et veni in ter ram quam monstrauero tibi. et ad vnius iussionis vocem patriam fu git relinquit parentes; deserit he reditatem et aliorum fines hospes mgreditur nouus. Magna res; ⁊ p̄ mitiue dignitatis priuilegio in pa tre multarum gentium cōsecrata. Primus primū suis facultatibꝫ re nunciat: ⁊ obedientie viam mdefes sa velocitate pcurrit. Demiq̄ cū ac cepisset filiū in senectute sua in q̄ to tius mūdi bñdictio fuerat cumulāda: dic ei de9. Tolle filiū tuū vnigenitū quē diligis isaac: ⁊ offer illū mihi in olocaustū. O q̄nta mobis istis ama ritudo: q̄nta a corde pris separō pi etatis Jubet nāq̄ filiū occidē os ex

ossibus suis ⁊ carnem de carne sua: Filium magne promissionis extreme senectutis: proprie mulieris: Felicit natum: educatum innocenter. Et ne tenuissimum infra paterna viscera doloris incendium exundaret: additur vnigenitum. Sunt nam multi Filij: sed non vnigeniti. Iste sic est filius: vt ⁊ vnigenitus. Iste vnicus patri: vnigenito matri: hereditati reseruatus. Ne respicias ad ismahel: quia qui in seruitute ex ancilla genitus fuerat ad libertatem et hereditatem minime pertinebat. Quia vero multi sunt Filij ⁊ vnigeniti sed non dilecti: ad aggerandam in corde patris tribulationem ⁊ comprobandam in mente iusti obedientiam subiungit: quem diligis. Vt vero teneritudo patris ex memoria dilecti nominis retrudesceret ⁊ interior pietas ad dilecte vocis sonum tota ferueret: puer nominatur ex nomine: quod vocatum erat a domino prius q̄ in vtero conciperetur. Vites quatis tribulationum malleis abrahe pietas feriatur. cui precipitur vt filium tollat. occidat vnigenitum: quem diligit immolet. ysaac percutiat? Multum temptatus: multum probat?. adustus est multum: dulcis relatio filij ad patrem. patris ad filium. Hanc dulcedinem ⁊ omnis affectus vicissitudinem obliuiscit abraham: sternit asinum suum. ligna componit: ignem accendit: eximit gladium. Non a domino querit quare: non murmurat. non conqueritur. non saltem vultu doloris ostendit: sed omnium que precipiuntur ignarus. in mortem filij pia crudelitate festinat. Deo summe ⁊ ammirabilis obedientie virt? in abraham et singularis excellentie predicanda. Fortissima res est obedientia vera: et que in animum descendere non potest. nisi a mundi huius aspergine pure presseq; deterserit. Vt autem via eius euidentius elucescat. ostendamus quatum possumus que sit obedientia specialis ad deum: propria ad hominem: communis ad deum ⁊ hominem. Sunt quedam sume mala: quedam summe bona. Sume bona sunt diligere deum. amare proximum. veritatem loqui. non furtum facere. non falsum testimonium dicere. non adulterari. et alia multa que sermonis breuitas numerare prohibet. Summa mala sunt eorum contraria: et similia illis. Bona precipit deus vt faciamus: a malis iubet vt abstineamus. Precepti huius sanctas ⁊ incommutabilis autoritas. non valet quoquomodo refelli: quia illius est caractere insigmta qui dicit. Ego dominus et non mutor. Si ergo hoc ille quem imposuit dominus sup capita nostra aliter sentire voluerit. ponens tenebras lucem ⁊ lucem tenebras. vel precipiat predicta bona relinquere vel malis prefatis adherere audacter refutandum est precipientis imperium et libera voce dicendum: obedire oportet magis deo q̄ hominibus. Nec est specialis obedientia ad deum: q̄ nam quam est hominis arbitrio temperanda. sed incommutabili conseruanda proposito. Certe igitur regulam tene. vt nec imperio prelatorum predicta bona relinquas vel facias mala. Inter summa vero mala ⁊ summa bona quedam media sunt ad alterutrum se habentia: boni maliq; nomen assumut. Media sunt ambulare. sedere. loquitacere. comedere. ieiunare. vigilare. dormire. ⁊ siq; sunt similia: q̄ si pastoris licentia fiat. summa exspectat rebutor

⁊n hꝭs igiē medꝭs subditi esse et obedientes debemus ad nutū ꝓpositoꝝ nihil interrogantes ꝓpter conscientiā: qa in hꝭs nullū pfixit opus deus: ꝫ platoꝝ dereliquit impio disponēda. ⁊Non autē te moueat magister impiꝰ indiscreta ptās: sed memēto q nō ē ptās nisi a deo: ⁊ q resistit ptāti resistit dei ordinatōi. Nec est ꝓpa hominis obedientia quā homini debem⁹: qui hominē subditi sumus. Cōmunis est etiā ista inter deum ⁊ hoiem: qa quicqd obedientie platis exhibet: ei exhibet qui dicit. ⁊Qui vos audit me audit. Cum magna igiē cautela ꝭ tramite dicimus incendiū: qa ⁊ multi gradus ibidem deliteſcūt: quoꝝ qui vnū reliquerit ceteros fine retributōe tenebit. Primus gradus obedientie est obedire libenter. Oīm etas ab adolescentia sua prona est ad malum: ⁊ vnuſquiſq voluntatē praui cordis sui sectat. Ab illa enī prime ꝓuaricatōis angustia innatus est homini amor ꝓprie voluntatis: que voluntatē sui creatoris relinquens ibi subdita est seruituti: vbi voluit dominari. Difficile est g suā relinque re voluntatē: ⁊ alterius voluntati deseruire. ⁊Quālibet aūt graue sit: nō potest tamē ꝑ mū obediētie ascēdere gradū. qui voluntatē ꝓpiētis suam nō fecerit. ⁊In voluntate sua iustus glatur sese dño ostiterī: et voluntarie mqt sacrificabo tibi. Sola g voluntas est q totius operis ornat effectū: sine qua etiaz nec bene aliquid agiē. etiā si bonū esse videat. Ex voluntate igiē suscipienda sūt imperia prelatoꝝ: et ipsū corā suis voluntarijs reflexōibꝰ abducendū donec ꝓpria voluntas mactata mandatū diligat impatiens. Hoc est g libenter obedire: prelatoꝝ voluntatem voluntarie adimplere. Secūdus obedientie gradus est obtempare simpliciter. ⁊Qui ābulat simpliciter: ambulat fidenter. ⁊In simplicitate cordis querere dñm scriptura ꝓmōstrat. Multos videmus post ꝓcipiētis imperiū multas facere q̄stiōes. et cur: quare. q̄ obrem sepius interrogare: crebras ingemiare querelas: querere quare ꝭ ꝓcepit. vnde ꝭ venit: qs ꝭ admouet ofiliū. ⁊Inde murmuratō: inde verba murmuratōem sonātia ⁊ indignatōem: redolētia amaritudinem. ⁊Inde frequēs excusatō: simulatō impossibilitatis: aduocatō amicoꝝ. ⁊Nō sic abrahā. Audi quid dñs de simplici ꝓpto ꝓtestet. ⁊In auditu mqt auris obediuit mihi: vt videlicet ostēderet vno eodemq memēto ꝓcessisse ⁊ imperātis imperiū: ⁊ obsequiū obsequētis. ⁊Nolite errare: deꝰ nō irridet. Murmuras otra prelatū in tabernaculo corꝓris tui: eleuat manū suā ad ꝓsternendū te dextera dei. ⁊Incede igiē simpliciē in mādatis obediētie: addens volūtati simplicitatē: intentōi illūinatōem. ⁊Fortitudo enī simplicis via dñi q obediētia est: q obedientes sūt simpliciē incedūt. Tercius gdꝰ hilariē obedire: hilarē enī datorē diligit deus. ⁊Nō ex tristicia inquit apl⁹: aut ex necessitate. Serenitas in vultu: dulcedo in sermōibꝰ: multum colorāt obediētiam obsequentis. Vnde ⁊ gentilis ille poeta ait sic. Sup omia vultus accesse re bon. ⁊Quis enī locus obedientie: vbi tristicie cermē egritudo? Ostēdūt plerūq voluntatē animi signa exteriora: ⁊ difficile est vt vultū nō mutent: qui murāt volūtatem. ⁊Nubilosa corꝓris compositō. et facies

1 gradus humilitatis Et obedire libenter

2 Obtempare simpliciter

3 Obedire hilariter

tenebris obfuscata tristicie: deuotō
nē ab aio recessisse signat. Respice
dauid ante archā dñi hilarie saltā
tē: et q̄z sapienter supbietis femine
repmit indignatōem. Ludā inquit
et vilior ero inspectu dñi. Cernis
igit̄ q̄z necessaria ꝛ ouemēs sit hila
ritas in obedietie executōne? Quis
imperat libenter tristiciā efflāti? Si
vis ꝙ pfectus esse. hilarie ꝛcū ma-
gna vultus alacritate fuscipe iubē
tis imperiū vt voluntati cordis. sim-
plicitati operis vultus hilaritatem
adiungas. Quartus gradus est ob
secundare velociter. Velocie currit
sermo dei: et velocē hre desiderat se
quentē. Vides cū quanta velocitate
currit ille qui dicit: viā mādatorum
tuorū cucurri? Fidelis obediens ne-
scit moras. fugit crastina. ignorat
tarditatē. preripit pcipietē: parat
oculos visui. aures auditui. linguā
voci. manus operi. itinere pedes: to
tū se colligit vt imperātis colligat
voluntatē. Vide dñm festinanē pci-
pientē: ꝛ hoiem festinanē obedien-
tē. Zachee inquit festinās descēde:
quia hodie in domo tua oportet me
manere. Et festinanē descēdit: ꝛ ex
cepit eū gaudens. Aia duertisti q̄a
et festinanē descēderit: ꝛ gaudenter
exceperit. Audisti obedietiaz: audi
et obedientie remuneratōez. Quia
salus huic domui facta est. Intuē
etiā ex occasiōe huius obedietie cō
clusionis grādē misteriū: et obsigna
tā signaculo misedie sententiā. Ve
nit enim inq̄t filius hois querē ꝛ sal
uū facē qđ pierat. Nōne legisti ꝙ
filijs israhel pcipiē: vt agnū ome-
dant festinātes? Festinanē quippe
veri agni omestio signat implēda:
q̄a verba illa q̄ p legez dedit. que p
semetipsū pñs exhibuit. q̄ per eccle
sie pōsitos tradenda reliquit: velo
ci fūt obedietia cōsūmāda. Et tu ꝙ
cū voluntatē cordi. simplicitatē ope
ri. hilaritatē vultui iunxeris: adde
velocitatē: vt sis iuxta apl̄m velox
ad audiendū. et ad implendū velo
cior. Numtus gradus est adimplere
viriliter. Viriliter agite ꝛ ꝙfortet
cor vestrū. omnes q̄ speratis in dño.
Nō est fortitudinis ire ad obedie
tiā: vel ab obedietia abduci. Si tri-
bulatō monat. si psecutō resultat.
si peccatores tibi laqueum ponūt. si
maligni tui iter impediunt: tu obe
dientie viā non deseras. ꝙ dic: para
tus fū ꝛ non fū turbatus vt custodi
am mādata tua. Quod enī superi?
est enumeratū parū est vtilitatis si
fortitudo defit. que in arce ostantie
vtutes collocat: ꝛ eo vallo munit:
quo furentis impetus aspirare non
possit. Manū tuā misisti ad fortia:
agendū est instanē ꝛ constāter obe
diendū: necnō inter verberū asperi-
tē tam regalis semita est tenēda.
sed tenacōri est retinēda feruore.
Et vt breuiter dotes fortitudis cō
cludamus: virtus est virtutes suās
ac munies. Junge igitur velocitati
fortitudinē: ostantiā incōstantie: ꝛ
tūc decantabis securus. Manus pec
catoris nō mouebit me. Sext? gra-
dus est hūiliter obedire. In hūili-
tate nr̄a memor fuit nostri: qui fe-
cit nos. Magna vtus hūilitas: sine
cuius obtentu virtus fortitudis nō
solū virtus nō fit: ꝙ in supbie vicium
erūpat. Quā fortiter currebat saul
cū essz puul?m ocul' suis: q̄nta phi-
listeorū agmina psternebat: q̄ntis
viribus exerebat gladiū. Postq̄ enī
tenuit eū supbia et trāsiuit in affe-
ctū cordis: debilis et impotēs fact?
inimicōrū armis facile pstratus

occubuit. Aspice regē in q̄ hūilitat sublimis & humilis sublimitas. Felici oppositōne interescunt. Dñe inquit nō est exaltatū cor meū: neq; elati sūt oculi mei: & ab totū itinerarium ei⁹ sedula intētōe recurre: & q̄q̄ versum oculos reflexeris. inuenies humilitatis floribꝫ esse respersū. Audi nāq; alibi quid dicat. Fortitudinē meā ad te custodiā. Quā vere loq̄tur iustus iusticie executor. Sūt nāq; plurimi q̄ fortitudinē suā nō ad deū sed ad manē g̈laz custodiunt: qui cōfidunt in virtute sua: q̄ de acceptis virtutibꝫ q̄si non acceperint gloriant. cōditori faciētes iniuriaz: a q̄ est omne datū optimū & omne donū pfectū. Ne g̈ fortitudo in superbiam transeat. obienda est sale hūilitatis: q̄a nihil ꝓderit fortiter obedire: si cōtigerit infeliciter sūpbire Illi g̈ fortitudinē suā ad deū custodiunt: qui cū fecerint q̄d facere debent. dicere possunt. Serui inutiles sumus: qd debuimus facere fecim⁹ Septimus gradus est indefinenter obtēperare. Non qui incepit: ꝫ qui pseuerauerit saluꝰerit. Incipe multorꝝ est: pseuerare paucorꝝ. Perseuerantia singularis est filia summi regis. virtutū fructus: earūq; consummatō. totius boni repositoriū: virtus sine qua nemo videbit deum nec a deo videbit: finis est ad iusticiam omni credenti: in q̄ virtutū cōuentus reuerendū sibi thalamū dsecrauit. Quid enim currere ꝓdest: et añ metam cursus deficere? Sic currite vt comprehendatis. dicit apostolus. O g̈ perseueranti pede cursū suū pfecerat. qui dicebat. Cursum consummaui. O g̈ longū cursum felix ille latro cōpleuit: consummatus in breui expleuit tempora multa. Dominiq; et dominus ꝓphetarū loquit. Si conuersus fuerit iustus a iusticia sua & fecerit iniquitatem: omniū iusticiarū eius non recordabor. Videsergo q̄ profunda obliuione virtutes ille sepeliantur: quas perseuerātia nō insigniuit. Sola est que amatorem obedientie ad regis cubiculū introducit: vt eum videat in decore suo: in quem desiderant angeli prospicere. Invia igitur ista qua ambulamus. absconderunt superbi laqueum mihi. Difficilis est via ista: et grauis spinosis anfractibꝫ: multipliciū vinculorꝝ nexibꝫ innodata. An tu tibi putas obediētie fructū. cum subditus audit obedientiam. quā multis expetierat votis: cum ei precipitur quod redoleat dignitatem gaudio & leticia fluitet. potentie fulciatur ymagine? Et ecōtrario autem an tu illi obedientie meritum assignas. que cum aduersitate procedens animum terret audiētis: grauis ad audiendum. grauior ad implendum. ad tenendum grauissima? Non est ita. Faciendū est: vt a prosperitate animo separem⁹. et aduersitatem animo complectamur: si volumus illum sequi qui regnum fugit. et ad passionem volūtarius venit. Animaduertis igitur quia vie iste vie vite sūt. ducentes advitam. Beati mites: quoniā mites docebit dominus vias suas: cōtinget enim eis quod sequitur. Ad implebis me leticia cum vultu tuo. Quia q̄diu sumus in corpore peregrinamur a domino. lōge sumus a facie dei. a vultu glorie: a cōtēplatōne maiestatis: nisi quia plerunq; misericors & miserator dominus illuminat vultū suū sup nos. Hoc aūt facit cū remota nube illa q̄ opposita

7. gradus obtemperare indefinenter.

erat ne tranſiret oratio: accedimus ad illum et illuminamur. reuelata facie gloriam dei ſpeculantes. Nō autē ita ꝓprie reuelata facie accipiam⁹: cū videamus adhuc p ſpeculū et in enigmate: et carnali ope teneamur Reuelata dicit. quātū ad caligines corporū. Vnde ſpiritus iſte creatus aliqñ creatorē ſpirituus emergit: et adherēs eivnus cū eo efficitur. Nulliuſ aūt momēti eſt iſta ꝺtemplatō: qz ſpiritus clauſtris corpis circūdatus frequēti carnis cogitatōne religiē: et ſuꝑ creaturā ꝺſtitutus. infra q̄ viliſſima ꝓtinus repitur. Sed et creator ſpūs cuius magna ſūt opa. exq̄ſita in oñies wlūtates eius. mō accedit neſciētibꝫ nobis: mō ignorātibus nobis recedit: qz neſcimus vnde veniat aut quovadat. Et plerūq̄ quāto frequētius querīē. tāto velocius elōgaē: iuxta quod et ipe loq̄tur ſpōſe. Auerte oculos tuos a me: quia ipi me auolare fecerūt. Cōtingit etiā ut cū querītur fugiat: ſicut ſpōſa ſe in cāticis multipliciter oſtēdit queſiſſe et nō inuenſſe. Nō ē aūt vultus iſte et vultus illi glorie deuz inueniſſe: qz ſup cherubin qui vniūſitati angelorū puriſſimus et clariſſimus exhibeē: nobis vero ſpeculatoriis et vmbratilibꝫ adūbraē imaginibꝫ. Quia vero hic vultū dei ſicuti eſt videre nō poſſum⁹: adimpletōez leticie nō habem⁹ donec trahat nos ad ſeipm et accedat caput corpori. et ſit deus oñia in omnibꝫ. Illic erit adimpletō: hic ē guſtus. Guſtamus enī et videm⁹ qm̄ ſuauis ē dñs: ſed iuſtus iſte nō tranſit in potū: qz licz videamus. tñ nō penetra⁹m. In guſtu vero ſuauis: adimpletōe mirabilis. Sanctoꝝ aūt aime terrenis exute corporibꝫ. que iam ad ſedes et habitacula aduolauerūt. licet bibāt. tñ nō adimplentur: non tātuz inebriane. Quamuis enī multa beatitudine ꝑfruātur. exſpectant tñ reſurrectōez mortuorū corporum: cū in terra ſua duplicia poſſederint. ſempiterna ꝑfūdanē leticia. Modo enim illis ſingulis ſingule ſtole albe date ſūt. et iniunctum ut ſuſtineant tempus adhuc modicū: donec impij conteranē duplici ꝺtritōe: ꝛipi gemia beatitudine coronētur. Cum ergo nonduz habeant quod habere deſiderāt. inebriari non poſſunt. ſed eſt eis illa viſio potus: ut ſicut abſq̄ labore bibitur. ita ſine labore quieſcatur: donec ſatienē cū apparuerit gl̄ia eius Cum aūt reſurgemus in virum perfectū in mēſura etatis plenitudinis criſti ꝛ gloriosa illa ciuitas margaritis ſuis ornabitur et ſicut letantium omniū habitatō erit in ea: tunc adimplebit nos leticia cū vultu ſuo: qz videbim⁹ eū ſicuti eſt. Tūc inebriabimur ab vbertate domus tue ꝛ torrente voluptatis tue potabit nos. dicēq̄ nobis: bibite et inebriamini cariſſimi: qz et anima illuminatōnez et corpus glorificatōnem. iure ꝓpetuo poſſidebūt. Sequitur. Delectatōes in dextera tua vſq̄ in fin̄. Sinistra dei. vita p̄ſens eſt. Et quia p ſiniſtro ducimus quicq̄d non multū curamus: p ſiniſtrā p̄ſens vita accipitur. In qua dom⁹ electos ſuos ſic ab impijs permittit flagellari: ut etiam patiatur occidi. An nō tibi videntur obliuioni dari qui dicunt: ꝓpter te mortificamur tota die eſtimati ſum⁹ ſicut oues occiſionis. quare facie tua auertis. obliuiſceris inopie noſtre? Per dexteram vero illa beata vita ſignaē. q̄ neſcit niſi gaudia: de qua michil dicere poſſumus.

mi quia glorioſa dicta ſunt de te ci
uitas dei· ⁊ bi fūt delectatōes ille q̄s
oculus non vidit· nec auris audiuit
nec in cor hoīnis aſcēderūt :q̄ ꝓpara
uit deus diligentibus ſe· ⁊ in ſiniſtra
tribulatōnes· in dextra delcātiones·
Vſq; quo autē ? Vſq; in finez· Quis
eſt iſte finis? Finis ad iuſticiā xp̄us
oīni credēti: finis ille de q̄ ſapiēs dic
Te cernere: finis eſt oſūmatus· ⁊ p
ſe ē finis ad quē cū venerimus · ni
hil āplius ſitiemus: ihesus xp̄s ſpō
ſus eccleſie qui ē benedictus in ſecu
la amen·

De quinq; negociatōibꝫ quin
q; regionibus

Egotiamini dū venio· ver
bū p̄is· vnigenit⁹ dei· ſol
iuſticie· ſūmus ille negotia
tor: de vltimis celorū finibus noſtre
redēptōis p̄ciū aſportauit· Fidelis
iſta negociatōꝫ oīni acceptōe dig:
miſſima: in qua rex· filius regis effi
cit negociatō: aurū ꝓ plūbo tribui
tur: ꝓ pcore donatus ē iuſtus· O q̄
indebita miſeratō · q̄ ſuita etiam
ꝓbata dilectio · q̄ mopmata dig
natō q̄ ſtupēda dulcedo· q̄ muicta
māſuetudo· q̄ vilis negociatō: vbi fi
lius dei ꝓ ſeruo tradit̄ : ꝓ creatura
creator occidit̄: ꝓ mancipio dñs cō
dēnatur· Tua fūt hec xp̄e opera: q̄
de lumine celi ad tenebras infer
a dextra maieſtatis ad miſeriā hūa
nitatis· a gl̄ia p̄is ad mort̄ē crucis
deſcēdiſti: infernū illuſtrādo· hoiem
redimēdo: ſupādo mort̄ē ⁊ mort̄iſ au
ctorē· Vnus es ⁊ ſecūduz nō habes:
quē ad nos redimēduz ꝓpā benigni
tas muitauit· miſerico:dia traxit· ve
ritas qua te venturum promiſeras
cōpulit· puritas vteri virginalis ſu
ſcepit· ſalua virginitatis integrita
tate potētia eduxit· obedientia in oi
b⁹ deduxit· potētia armauit· caritaſ
vbis et miraculis manifeſtauit· Ab
ſint ꝓcul negociatores ſre themā :
recedāt filij agar· qui exquiſierūt
prudētiā: elongāt̄ a me gigātes:
a ſeculo noiati· q̄ ab initio fuerunt:
ſtatura magna· ſciētes belluz · Non
hos elegit dñs: neq; viā diſciplme in
uenerūt· ꝓterea pierūt: ⁊ dedit eaz
iacob puēo ſuo ⁊ iſrahel dilecto ſuo
Abſcōdiſti eni hec dñe a ſapiētibuſ
et prudētibus· gigantibꝫ noiatis·
qui magni facti ſunt vtelicz in ocu
lis ſuis: ⁊ reuelaſti ea paruulis ⁊ hu
milibꝫ tuis· Libēt̄ āplector negocia
tōem tuā: q; negotiū meū eſt · Dec
mercimoia cū ſūma ſuauitate rumi
nat aia mea· Nō ſolū aūt rumīnat ⁊
et reuocat ruminatōem tuā: quia in
telligit q̄ diligit: ⁊ cōmendat memo
rie que elegit· ⁊ in his negociatōibꝫ
p̄cipis eſſe aiam meā: ut fiat nauis
inſtitoris· delonge portās panē ſuū
Negociabor donec veias : vienti le
tus occurrā· et vtinā audiam· euge
ſerue bone · Tui fūt celi ⁊ tua ē ter
ra: in regioibus tuis negociabor ſe
curus te ſolū habēs in itinere ducē:
in piculis ꝓtectorē· cōſortē in tribu
latōe· Regiōes tue quinq; fūt quas
pambulāt ad negociādum inſtitoēs
tui : vbi te querūt electi tui · Prima
regio ē regio diſſimilitudis· Nobiliſſ
illa creatura in regiōe ſimilitudinis
fabricata· q; ad imaginē dei facta:
cuz in honore eſſet non intellexit : et
de ſimilitudine ad diſſimilitudinē de
ſcēdit· Magna ꝓfus diſſimilitudo·
de paradiſo ad infernum: de ange
lo ad iumentum: de deo ad diabolū·
Execranda conuerſio · gloriā in mi
ſeriam · vitam in pugnam ꝑpetua

captiuitate conuertere·Maledicta descẽdo·de diuitijs ad pauptatẽ: de libertate ad seruitutem descẽdere: de requie ad laborem·Miseri nos et miserabiliter nati·quibꝰ datum est nasci in merore: viuere in labore·in dolorẽ mori: de pẽore pẽores de debitoẽ debitores·de cõrupto corrupti· de fubacto fubacti gemiti et generãtes: fumus gens peccatrix·populus grauis iniquitate· semẽ pessimũ filij sceleratiad dentes ꝓuaricatiões Ecce quasi non fimus sic fumus corã eo·quasi michilũ et mane reputati: putãtes nos aliquid esse cũ nihil fimus· Vulnerati fumus ingrediẽtes mundũ: conuersando in mundo·exeũdo de mundo: a planta pedis usq; ad vertices nõ est sanitas in nobis·Mouerat ꝺs ille fub limis ꝓpha: qui statuz humane miserie deplorãs in hec verba prupit·Graue iuguz est sup filios ade: a die exitus de ventre matris eoꝝ usq; in diem sepulture in matrẽ ommũ·In hac dissimilitudinis regiõe quid negotiabimur dñe deus? Aspitio genus humanum abortu solis usq; ad occasũ huius mũdi nũdmas pambulare: alios diuitias querẽ·alios honoribꝰ inhiare: alios fauoralis aure suauitate raptari·Sed q̃d de diuitijs? Nõne cum labore acquirunt̃·cũ timore possidẽtur: cũ dolere amittũtur? Thesauri sas et ignoras cui cõgregabis ea· Vide quãtuz laborẽ perituris diuitijs assupsisti· Trãsis maria et aliuz tibi orbẽ aperis nauigãdo·secũduz sapientẽ tribꝰ digitis distãs a morte·patriã fugis: relinq̃s parentes· diuelleris ab vxore·filios nescis: et ommiũ necessitudinuz oblitus queris ut acquiras: acquiris ut pdas: pdis ut doleas·Filij hominũ usq; q̃ graui corde: ut quid diligitis vanitatẽ et q̃ritis mendaciũ? Nue est ista demẽtia filij adã·circuire maria·pambulare terras·rapi extra mundum: in laboribꝰ plurimis·in vigelijs multis in ieiunijs crebris·in mortibus frequẽter? Ecce quales diuitie·Sed q̃d de honoribꝰ? In sublimi locopositus es·ducẽ te ostituerũt·Vidi si non a deo iudicãdꝰ es: ab hoibꝰ spectãdꝰ: ab oibꝰ lacerãdꝰ·Stes es: excubas añ liminna pncipisvt pncipatũ acq; tastferratovestitꝰ amictu ꝓior es vulneri q̃ honori: morti q̃ vite: piculo q̃ pmio·Si de sorte domi: nõne epũs romanũ pontificẽ archidiaconus vel dyaconus epm pertimescit? Vide etiã vtrũ excusseris manꝰ tuas ab omi munere: ne cũ symõe audias· non est tibi pars neq; sors in smone isto: qz voluisti donũ sancti spũs cum pecunia possidere·Nichil ad nos de rectoribꝰ ecclesie iudicare: videãt ipsi amici spõsi·cũ de spõsa cepit exigere ratõem qui iudicat orbem terre in equitate·Nunquid in honore sine dolore·in platõe sine tribulatõe: in sublimitate sine vanitate esse q̃s potest? Ecce q̃les honores·Quid autẽ de gloria? Gloria tibi vñ fetide puluis·limꝰ terre: vas in cõtumeliam? Nõ tibi nõ tibi: ß nomini dñi gliam cede·Ille pmitte gliaz suã: q̃ gloriosus est in sanctis suis·Illum lauda: quẽ laudãt ãgeli in excelsis·Nũq̃d et ipa manis glia: q̃ nichil aliud est q̃ auriũ in flatõ vana·q̃ haberi vix potest sine muidia? Respici quos añ cedis et cogita: qz ommibꝰ muidie semina pbuisti·Omnes ergo aduersuz te torius fluminibꝰ inflammantur: tua felicitate torquentur: tua vtũ glia·Ecce gloriosus in de odiosus: vñ sublimis in de hũilis: in de sollicitꝰ

vnde ſecurus · Vides ergo q̄ vane conturbaē omnis homo· Nec ſunt mercimonia: que inueniūē in regiōe diſſimilitudinis· Prudēs ergo negotiator qui videt in diuitijs laborem· in honoribꝫ penaz· inuidiā in gloria: facit ſarcinā ſuam mundi cōtemptū et fugit· Secūda regio eſt padiſus clauſtraſ· Vere clauſtrū ē padiſus: regio vallo diſcipline munita: in q̄ p̄cioſarū ē merciū fecūda fertilitas Glorioſa res: homines vnius moris habitare in homo: bonū et iocundū habitare fratres in vnū· Videas illuz peccata ſua deflentē aliuz in dei laudibus exultantē· hunc hominꝫ miniſtrantē· illuz alios erudientez: hūc orantē illū legentē hūc miſerētem illuz peccata punientez: hūc caritate flagrātem illum humilitate pollentē· hūc in p̄ſperis humilē illū in aduerſitate ſublimē: hūc in actiua laborātem· illuz in contēplatiua quieſcentē· et poteris dicere: caſtra dei ſunt hec· Quaz terribilis eſt locus iſte: nō eſt hic aliud: niſi domus dei z porta celi· Quid tibi ergo fidelis anima· in his nūdinis eſt conſerandū? Perābula virtutes cohabitantiū in domo dominivirtutū: z fac inde ſarcinam tuaz: formā viuendi· Que prius habitabas in regiōe vmbre mortis: tranſi ad regiōez vite z veritatis· Tercia regio ē regio expiatōis· Tria ſūt loca· que mortuoruz anime p diuerſis meritis ſortiūtur: infernus purgatoriuz· celū· In inferno impij: in purgatorio purgādi: in celo p̄fecti· Qui in inferno ſunt· redimi non poſſunt: quia in inferno nulla ē redēptio· Qui in purgatorio ſūt: exſpectāt redēptionē: prius cruciādi aut calore ignis aut rigore frigoris: aut alicuius grauitate doloris· Qui in celo ſunt· gaudio gaudent ad viſionem dei: criſti fratres in natura· coheredes in gloria: ſimiles in eternitate iocūda Quia igit̄ p̄mi redimi nō poſſunt· tercij redēptōe nō indigent: reſtat ut ad medios tranſeamus p cōpaſſionē: quibꝫ iuncti fuimus p humanitatem· Vadaz in iſtā regionez z videbo viſionē hanc grandē: quomō pius pater glificādos filios in manu tēptatoris relinquat· nō ad occiſionem ſed ad purgationem: nō ad iram ſed ad miſericordiā· non ad deſtructōnem· ſed ad inſtructionē: ut iam nō ſint vaſa ire apta in interitū: ſ̄ vaſa miſericordie preparata ad regnū· Surgā ergo in adiutoriū illis interpellabo gemitibus· implorabo ſuſpirijs: oratiombus intercedam· ſatiſfaciam ſacrificio ſingularij: ſi forte videat dominus z iudicet· ut laborem conuertat in requiem: miſeriam in gloriam· verbera in coronam· Dis enim z huiuſmodi officijs poteſt eoruz penitētia reſecari: finiri labor: deſtrui pena· Percurre ergo quecūq̄ es fidelis anima regionem expiationis z vide quid in ea fiat: et in nūdinis iſtis fac ſarcinam tuā affectum opatriēdi· Quarta regio ē regio gehēnalis· O regio dura z grauis· regio extimeſcēda· regio fugiēda: terra obliuionis· terra afflictōnis· terra miſeriarū: in q̄ nullus ordo· ſ̄ ſēpiternꝰ horror inhabitat· Locꝰ letifer in q̄ ignis ardens· vbi frigꝰ rigēs: fermis immortalis· Fetor intolerabilis: mallei pcutientes· tenebre palpabiles: confuſio pēcoꝝ· mundatōvmculorū: horribiles demonū facies· Totus tremo ac q̄ horreo ad memoriā iſtiꝰ regionis: et ocuſſa ſunt oia oſſa mea· Quomō

cecidisti lucifer q̄: mane oriebaris:
Dis lapis p̄ciosꝰ opimētū tuū: mo-
do subter te sternetur tinea: et opi-
mentū tuū vermis. O deus quāta dis-
tantia inter opimentū p̄ciosi lapi-
dis: et opimentū vermis: inter deli-
cias paradisi tineā inferni. Scio q;
paratus est ille ignis diabolo ⁊ an
gelis eius et hominibꝫ similibꝫ eius:
vbi sine fine fimentē sine morte mori
entur: torquentur sine cessatōe. Vi
uēs igit̄ in infernū descēde: pcurre
mentalibꝫ oculis tormentorum offi
cinas: fuge sceleratvicia. p quibꝫ
scelerati homines ⁊ vicios pierunt.
Habe odio iniquitatē. et dilige le-
gem dñi: et in tam formidolosis nū
dinis fac sarcinaz tuam odiū pecca
ti. Minima regio est paradisus sup
celestis. O beata regio supnarū vir
tutum. vbi beata trinitas a beatis
facie ad faciem videt̄: vbi illa subli
mia agmina sublimi pēnaz applau
su. sanctus. sanctus. sanctus. dñs de
us sabaoth clamare nō cessant. Lo
cus est voluptatis: vbi torrente vo-
luptatis potant̄ iusti. Locus splēdo
rū: vbi iusti fulgēt sic̄ splēdor firma
mēti. Locꝰ letitie: vbi letitia sēpit̄-
na sup capita eorū. Locꝰ abūdātie:
vbi nihil deest videntibꝫ eū. Locus
suauitatis: vbi apparet dñs suavis
vniuersis. Locus pacis: vbi in pace
factus est locus eius. Locus ammi-
ratōnis: vbi sunt mirabilia opa eius
Locus satietatis: vbi satiabimur. cū
apparuerit gloria eiꝰ. Locus visio-
nis: vbi videbim̄ magna visio. O re-
gio sublimis plena diuitiarū deva-
le lacrimarū fusperamus ad te: vbi
sapientia sine ignorantia. memoria
sine obliuione: intellectꝰ sine erroē:
ratō sine obscuritate splēdebit. Re
gio in qua dñs trāsiens ministrabit
electis suis: id est. talez se qualis est
ostēdet. Illic erit deus omnia in omi
bꝫ: vbi rerū vniuersitas mirabiliter
ordinata dabit creatori gloriā: leti
cia creature. Curre igitur spūalis
anima oculis desideriorū p regiōez
istam et vide regē glorie in decore
suo gloriosū: stipatum legionibꝫ an
gelorū. sanctoz ornatum agmini-
bꝫ. deponentē superbos. humiles exal
tātem: damnātē demones. homines
redimentez. et dic. Beati qui habi-
tant in domo tua dñe: in secula secu
loz laudabunt te. Cū ergo mente
pcepis tam p̄ciosas nundinas: mer-
cimonia taz p̄clara: cōstrue sarcinā
tuam amorē dei. Vidisti regiones:
animaduertisti nūdinas: sarcinam
cōstruxisti. ⁊ beatus es. Negotiare
ergo dū veniat dñs deus tuus. ut ei
dicere possis: dñe quinq; talēta tra-
didisti michi. ecce alia quinq; suplu
cratus sū. et audire merearis: intra
in gaudiū dñi tui spōsi ecclesie q̄ est
benedictus in secula.

Parabola beati bernardi de filio regis.

Ex diues ⁊ p̄potēs deus om
nipotēs filiū sibi fecit homi
nē quez creauerat: cui sicut
puero delicato pedagogos delega
uit legem. pphas ceterosq; tutores
et auctores vsq; ad p̄fimtū tempus
eius cōsummatōis. Instruxit euz et
monuit: dñm eū paradisi ostituēs.
omnesq; thesauros glorie sue ei ostē
dens ⁊ repromittēs: si se non desere-
ret. Et ne q̄d deesset bonis eius etiā
liberū arbitriū indulsit: ut bonū eiꝰ
esset voluntarium: non coactū. Ac
cepta licētia boni ⁊ mali. cepit eum
tedere bonorū suoz: a cōcupiscētia

scienbi bonum et malum· Egressus igitur de paradiso bone cōsciētie noua querens que nesciebat·qui nulla adhuc mīi bona nouerat: paternis legibus et pedagogis relictis mā-ducauit de ligno scientie bonī ⁊ mali contra vetitum patris:et abscōdēs se miser ⁊ fugiens a facie domini cepit vagare puer insipiens per montes altitudinis: per valles curiositatis·p campos licētie per nemora lūxurie:p paludes voluptatum carnalium·p fluctus curaruz secularīū Videns ātiquus predo lascuū puerum sine custode sine rectore·procul a domo patris vagantez accessit ⁊ pomula illa inobedientie manu male pſuasionis ei porrigēs:postq̄ cōsensū ab eo elicuit aggressus est miserū ⁊ in terram id est in terrenam eū defideria precipitans: pdesq̄ id est mentis affectiones ne resurgat fortissimis ei secularis cōcupiscētie vinculis alligans·manusq̄ opationis ⁊ oculos mētis·misit eū in nauim male securitatis:et flante vehemēter vento adulatōnis transuexit eū in longinquā regionem dissimilitudinis·Veniens ille in regionez non suaz:venalis factus est ommbo qui ptergrediūturviam·Discit porcos pascere:siliquas porcorum manducare:dediscit omnia que didicerat: et discit que nesciebat: seruilia scilicet opa· Vmctusq̄ in desperatōnis carcere·vbi in circuitu impī ambulant·in mola illa impie circuitionis cogitur molere emolumento male cōsciētie.Proh dolor· Et vbi nūc ē pater ille potētissimus ⁊ dulcissimꝰ· atq̄ liberalissimus? Nūquid potest obliuisci filium veteri suis? Absit absit· Nō obliuiscitur·sed miserē: dolet et conqueritur·de absentia ⁊ pditōe filī sui·Mādat amicis:sollicitat seruos:omnesq̄ suscitat ad reqrendū eum·Vnus seruorū timor ad impium dñi filī fugitiui vestigia psequens·in pfundo carceris inuenit filium regis carnalibꝰ peccatorum sordidibꝰ obsitum: vinculis et cathenis male consuetudinis ligatū:miserū ⁊ amētē in miseris securū et ridētē·Nuē verbꝰ ⁊ vberibꝰ vrgēs ut exiret ⁊ rediret tāta miserū obfusione deiecit:ut fic̄ morti iāvicinus iaceret·et adhorrēt in ṫra ventr eius· Egressus e vestigio alius cui nomē spes :vidensq̄ filiuz regis a timore non erutum sed obrutum·nō ādiutuz sed deiectū:accessit leniter et fūscitans de terra mopem:⁊ de sterco re erigēs paupē:leuansq̄ caput eiꝰ et coacta in vnum consolationis veste·oculos eius detergens ⁊ faciez: heu inquit·quanti mercēnarij in domo patris tui abūdant panibus:tu aūt hic fame peris· Surge obsecro et vade ad patrem tuū ⁊ dic ei·Pater fac me sicut vnū ex mercēnarijs tuis·Tūc ille tandē vix ad se modi cū reuersus:tu ne es inquit spes? Et quō spei introitus potuit patere·in tant-ū ⁊ tam horribile pfundū desperatōis mee? Ego ego inquit illa ·fū spes a pre tibi transimissa· te adiutura·te nō desertura:donec te introducā in domū patris tui ⁊ in cubiculuz genitricis tue·Et o inquit ille dulce leuamē labor-ū:dulcis cōsolatio miserorū·ovna ⁊ nō infima de tribus cubili regis assistricibus vides carceris mei pfūdū immane:vides vincula q̄ tamen ad nigredinem tuū iā ex maxima parte dirupta fūt et dissoluta:vides captiuatorū meoz immanē multitudinē·fortitudinez· velocitatē·astutiā·⁊ q̄s tibi locꝰ hꝰ

At ſpes ne timeas inquit: q̄ nōs ad
iuuat miſerco:s eſt · qui p nobis pu
gnat omnipotens eſt: pluresq; ſunt
nobiſcū q̄ cū illis · Super hec omnia
adduxi tibi a patre miſſū equuz de
ſideriȝ: cui cum inſederis me duce ab
his oīb ſecurus pficiſceris · Dixit:
et molibꝫ ſtramētis pie deuotionis
ſubmiſſis · et honorum exemplo:um
calcaribꝫ additis equo deſideriȝ im-
poſuit filiū regis: ſed frenuz defuit ·
Tāta erat feſtinatō fugiendi · Cui
co equuſ currit infrenis: trahit ſpeſ
ante: timo: aūt retro verberibꝫ vr-
get & minis · Tunc videntes ꝯ otur
bati ſūt principes edom: robuſtos
moab obtinuit tremo:: obriguerūt
omnes inhabitato:es chanaan · Ir
ruat ſup eos fo:mido: pauo: in ma
gnitudine brachiȝ tui: fiant immo-
biles quaſi lapis donec ptrāſeat fi
lius tuus dñe: filius tuus iſte quem
poſſediſti · Sz cū ſic ferunt pcipites
effugiūt quidē · ſ non ſine piculo:
quia ſine modo · ſine cōſilio · Propter
qđ a patre trāſimiſſa accurrit pru-
dētia · vna de fūmis principibꝫ pala-
ciȝ in comitatu amicā habens tem-
perātiam: et tenēs currentes parti
us inquit: obſecro partius · dicit enī
ſalomon · Qui feſtinus eſt pedibus:
offendit · Si ſic curritis offenditis:
ſi offenditis cadi:is: ſi cadi:is filiuz
regis quē ſuſcepiſtis liberandū · inī-
micis redditis · Nam ſi cediderit: ili
co manus eo:um erit ſuper eū · Hec
dicens frenum diſcretōnis impoſuit
feruido illi equo deſideriȝ: eiuſq; ha-
benas temperātie regēdas cōmiſit
Cūq; timor retro devicima et virtu
te inimico:ū et tarditate fuge cau-
ſaretur: vade inquit prudētia retro
ſathanas: ſcādalum es nobis · For
titudo & laus noſtra dominus: & fa-
ctus es nobis in ſalutē · Et ecce fo:
titudo miles dñi egregi9 · accurrēs
p campum fiducie · extracto gladio
letīcie · nolite inquit nolite turbari:
plures nobiſcum ſunt q̄ cum illis ·
Tūc prudentia curie celeſtis aſſue-
ta conſiliȝ · cauete inquit obſecro:
quia hereditas ad quā in imitio fe-
ſtinatur ſicut dic̄ ſalomō: in fine be
nedictione carebit · Proficiſcimini
igitur: nō tā feſtinanter q̄ prudē
ter · Inimici eni non ſunt in itinere:
ſ iuxta iter ſcādalū ſolēt ponere: in
biuȝs & triuȝs & viarū anfractibꝫ ·
Precedā itaq;: vos aūt tenete viaz
iuſticie & veloci:er introducem9 vos
in caſtra ſapiētie: que iam non pcul
ſūt a nobis · Sapiētia eni eſt de qua
dicit:ur · Cōcupiſcens ſapiētiā: diſce
iuſticiā · Sic itaq; dūviam carpunt ·
viget timo:: ſpes trahit · munit fo:
titudo · tēperātia moderat: prudet
et inſtruit prudētia · ducit & pducit
iuſticia: appropinquat filiꝰ regis ca
ſtris ſapiētie · Que noui hoſpitis au-
dito aduētu p̄occupat euz qui ſe cō
cupiſcit: occurrit & oſtēdit ſe in vi
hilariter · Foſſa vero pfunde humi
litatis caſtra cingebat: ſup quaz fo:
tiſſim9 & pulcerrim9 murus obedie
tie edificat9 celos penetrabat: quē
honorum exemplorum hiſtorie vn-
diq; depicte mirabilite: decorabāt
Edificatus autem erat cum propu
gnaculis: mille clipei ex eo pen-
debant: omnis armatura fortium ·
Porta profeſſionis ommꝫ patēs:
ſanctos in limine dignos inducens:
et indignos abicien ſ · Preco ſup por
tam clamans · Si quis diligit ſapien
tiā ad me declinet & ea inueniet: & ea
dū inuenerit dtūſ ē ſi tenuerit eam ·

Huc filius regis occurrētis sibi sa-
pientie ducatu introducit. imovl-
mis deportatus. familie regie valla
tus obsequijs. ad medie ciuitatis ar
cem pducitur: vbi ipsa edificauit si
bi domū. scidit colūnas septem. subi
dit sibi gentes superbōrū t sublimiū
colla ꝑ virtute calcauit. Ibi col-
locatur in lecto sapientie: quē am-
biunt sexaginta fortissimi ex fortis
bo israhel: vniuscuiusq enfis sup fe
mur suū. Adest dauid in timpano t
choro. in cordis t organo: ceteriq
celestis curie paranimphi gauden
tes t exultātes magis sup vno pec
catore penitētiam agente: ꝙ supra
nonagintanouē iustos qui nō indi-
gent penitētia. Et ecce veniens ab
aquilone vētus turbinis t ignis in
uoluens totā concussit domū sapiē-
tie. castra turbauit. Egressus ē eni
pharao cū curribus et equitibo. per
sequens fugientē israhel. Cogitas
uert etiā vna nimiter: simul aduersꝰ
eū. testamentū disposuerunt taber-
nacula pdumeorum et hismahelite:
moab et agarem iabal et amon et
amalech. alienigene cū habitātibo
tirum. Etenim assur ille magnus ex-
terminator diabolus venit cū illis.
Quid multa? Obsessa ē ciuitas. Jam
furgūt temptationū machine: vr-
get vndiq inimicus ille in infidijs
draco in apto leo: cogit socios. ig-
nes iicit. pfodit muros: bella fusci-
tat. insidias submittit: totius vrbis
minitans excidiū. Intus vero timor
et āgustie: t a vehemēti t improuiso
hostiū impetu omnes turbati sūt et
moti sunt sicut ebrius: t omnis sapiē
tia eorū deuorata est: t clamauerūt
ad dnm cum tribularent. Curritur
ad arcem sapiētie: mala nūciantur.
consiliū queritur. Reuersa eni ad se
prudentia consulit sapiētiā. quid fa
cto opus sit. Illa acceleradum testa
tur t regis summi querēdū consiliū
Et quis inquit ibit nob? At sapien
tia: oratō inquit. Et ne morā faciat
in eundo. ascēdat sup equum fidei.
Quesita diu oratōr in tanto tumul
tu vix tandem inuenta adest: ascen
dit sup equū fidei. pficiscitur pviaz
celi. nec cessat donec intret portas
dñi in confessione: atria eius in ym-
nis. Et sicut familiare mancipium.
cū fiducia accedēs ad thronū glie
eius. exponit necessitatis sue negō-
ciū. Audito rex filij piculo. cōuersꝰ
ad cōsortez regni sui caritatez. o in
quit quem mittam: t quis ibit nob?
At illa: ecce ego inquit: mitte me.
Tūc rex pualens inquit pualebis:
et liberabis eū. Egredere et fac ita
Ilico egressaz a facie dñi regnam
celi caritatez tota comitat militia
celestis: veniēsq t descēdens in ca-
stra. a virtute et letitia psentie sue
illico omnia exhilarauit: cōmota cō
posuit. turbata pacauit. Reddita
ē miseris lux timidis fiducia. Redit
coraz spes que pene aufugerat. For
titudo que pene corruerat. Resumit
cōstātiā tota sapiētie militia. At in
imici ciuitatē obsidentes. q nā est in
quiūt exultatō in castris? Non fuit
tāta exultatō heri t nudiustercius
Ve nob: venit deꝰ in castra. ve nob
Fugiamꝰ israhelē: deꝰ eni pugnat
ꝑ eis. Sic fugiētibo inimicis gratie
impetꝰ letificauit ciuitatē dei: sancti
ficauit tabernaculum suū altissimus
Deus in medio eius non cōmouebit̄:
adiuuabit eā deꝰ mane diluculo. Cō
turbate sūt gētes t inclinata sūt re
gna: dedit vocē suā: mota ē tra. Do
minus vtutū nobiscum. susceptor
noster deus iacob. Suscipiens ergo

puerū dei·puerū suū·regimā caritas euexit ad celū:pficq deo repsētauit Cui pater placitus ac seren⁹ occurrēs·cito mquit pferte stolā pmaz t mduite iliū: et datē anuluz in manu eius t calciamenta in pdibo ei⁹·Et pducite vitulum sagmatū·et occidite illum ·Epulare enim et gaudere oportet·quia iste filius meus mortuus fuerat t reuixit:pierat et inuētus est· Nota hic quatuor in pueri nostri liberatōe· Primo pmitētiā ꝫ fatuā:secundo fugam ꝫ temerariā· et irratōnabilez :tercio pugnam ꝫ trepidam et meticulosā:quarto viā toriam validam et sapientē· Nue omnia in vno quolibet fugiente de seculo inuenies·Primo enī est ebes t insipiēs:postea pceps t temerari⁹ in pspēris:deinde trepidus et pusillanimis in aduīs:postremo puidus et eruditus t pfectus in regno caritatis·

Parabola eiusdem de fide spe et caritate·

Ex nobilis et potēs tres habuit filias:fidez spem t caritatez:his delegauit ciuitatē eximiā· ī.ūanā aiaz ·In q̄ cū tres fuit arces·rōnabilitas·cōcupiscibilitas·irascibilitas vnicuiq; suā cōtē didit:fidei pmā·spei secūdā:caritati terciā·Racōnabilitati pficit fides: quia fides nō habet meritū:vbi humana racō pbet expimētū·Cōcupiscibilitati spes:q; concupiscere nos nō licet q̄ videmus sed que speram⁹: et spes q̄ videt̄ non ē spes· Irascibilitati caritas feruor scilicz feruori: vt feruor virtutis feruori nature dominet̄:imo feruor natural⁹ attollat se in feruorez virtutis·Ingresse ille vnaquecz p posse suo domuz suā ornat et pcurat· Custodem ergo domus sue in ratōnabilitate fides ponit prudētiā:ut suū ius in ea sibi cōseruet: et ratōez sub legibo fidei et intra termimos a fide positos cohibeat·Vt aūt fiducialiter in domo ageret:addidit t obediētiā·Vt obedientia pcessum operis et tolerātiā haberet laboris:subdidit t paciētiā Vt aūt etiā inferiorem actuum vel sensuū familiā regere bene posset t dispensare·ipaz ei dispēsatōez subfecit·Vt secundū apostolū honeste et secūduz ordinē oīa fierēt:addidit et ordinē·Ne maledictō intraret domū· maledicta enī ois dom⁹ indisciplinata:custodē in porta posuit disciplinam·Spes autē in concupiscibilitate domui sue sobrietatez pfecit: ut ius suum in ea sibi cōseruaret :et principale eius sibi sēper seruire cōpelleret·Vt aūt inferiorē voluptatū et voluptatū familiā discrete regē sufficēt:ipsā ei subdidit discretōem Cui etiam contra concupiscentiam carnis addidit continentiam:contra concupiscentiam oculorum constantiam:contra ambitionem seculi humilitatem· Et ne egestas intraret domum·vbi enim multa verba sunt sicut dicē salomō ibi multa egestas: silentium custodem posuit in limine At caritas suam domum ad austrū et meridiem positam·amice sibi pietati cōmisit:iusq; suum omne ei tradidit·subdens ei ad obsequium primum·mundiciam corporis:deinde cōgruas exercitationes videlicet lectiones·meditationes·orationes et spirituales affectōes·Et ne ingressa domum miseria conturbaret beatitudinem filiorum dei·qui in septimo gradu id est in perfectione

beatitudinis positi in domo caritatis ludunt et iocundantur beati pacifici: ipaz pacē custodē in porta cōstituit Sic ordinatis domib⁹ suis·totius ciuitatis quasi prepositum quendam yconomū posuerunt liberū arbitriū Quo pacto redeūt in domuz patris puelle regime · Inimicus homo supueniens ordinem et gloriā ciuitatis videns et inuidēs machinatur infidias: et ingredi cupiēs corruptis duobus de pcipius ciuibus discretōne et dispēsatōne: vniuerse malicie sue exercitū introduxit p portas ratōnabilitatis et cōcupiscibilitatis·Prepositus ciuitatis liberum arbitriū qui totius ciuitatis dimissus erat custos et arbiter: paterfamilias quippe pegre pficiscēs dedit seruis suis ptātez cuiusq opis: ligat vinculis ferreis et incarcerē mittitur·Precipitatis de arci ratōnabilitatis custodib⁹ suis: mox contra fidem blasphemia inducitur· Cū qua irruētes contra dictiones·emotiones·et cōfusiones· ceteraq huiusmodi turba·cūctaq sibi diripientes·sibiq quicqd libeat vendicātes in ratōnabilitate nihil ratōis reliqrūt et iamtore pempto scilicet disciplina: omnib⁹ inrādi et exeūdi copiā pbuerunt· Porro in domū spei cōcupiscibilitatē scilicz ingressa omnia sibi vendicās dña luxuria totā eam de supioribus dejectam ad ima deuoluit: et ocupiscētie carnis otmētiā ocupiscētie oculorum ostatiā· ambitōem seculi humilitatē oculcādā tradidit et illudēdā· Et pempto filētio iamtore: omnibus et inrātib⁹ et exeūtib⁹ fecit portā patere· Sobrietatē vero et socias sobrietatis virtutis aut occidit aut incarcerauit: aut in exiliū destimauit· Exinde ad supiorē ciuitatis arcē cōscendit·et pte iamtore et custode fume beatitudinis pempto: miseria ingreditur· Mox eni dña superbia ascēdens in arcē·supbia eorū qui te oderūt ascendit semp: pietatē de ea impie de turbauit: totāq illā pietatis et pacis familiā morte vel exilio dānauit· Iam qcūq vult sācta riuz dei ingreditur: quecūq sācta in eo· quecunq hactenus filijs leui tantū accessabilia erat et visibilia·ia ppha nata iam direpta ab inimicis in babilonē transferuntur: et de vasis tēpli cōcubinis regis babilonij ppinatur·Sic capta est et confusa tota ciuitas·Secūdū gloriā eius facta est ignominia eius·Confusis omnibus: ad dñas tristis nūtius venit pdite ciuitatis·Cōturbate ille pedibus patris puoluunt auxiliū depcantes· Causāte illo et custodis liberi arbitrij arguēte negligētiā: qd inquiunt o pater liberū arbitriū potest fine adiutrice gratia: Et ego inquit dabo grām sed pmittēdus ē timor· Ipse eni pībit ante illā·parare vias eius· Egressus timor a facie dñi venit ad ciuitatē baculū habēs disciplime in manu ei⁹· Inuenitq portā difficultatis obseratā et obfirmatā vetib⁹ male cōsuetudinis· Iamtor pcax et impbo carnis lasciuia in portis aderat q timori satis infest⁹ opprobrijs et cōuicijs eū fatigabat·At ille facto impetu fiducie·frāgens vectes male cōsuetudinis portas diruēs difficultatis miserū illū corripit: et baculo eū disciplime quē tenebat vsq ad mortē purget·Statimq signum aduemētis gratie super portas eleuans totam ciuitatez vertit intimorem·Post quem gratia ingreditur ciuitatem: secum totum illum virtutum celestium exercitū adducens·

Mox pars inimica diſparuit: virtutes vero ad nota preſidia recurrūt Procedētes ilico ꝛ ſe eas accuſātes. et deceptas diſcretō ꝛ diſpēſatione niā p̄cantur: p̄dit dęmculis et ad occurſum domine gr̄e feſtinat arbitriū: ſub regno gratie nūc tādez ſe ſperās fore liberū. Fercula p̄parāt̄ filiabus regis domus fue: et menſe ponūtur cōgrue. In mēſa quippe fidei panis ponit̄ doloris. et aque anguſtie: et cetera penitētie fercula. In mēſa ſpei panis cōfortās toleuz exhilarās faciē: ꝛ cetera cōſolacōis fercula. In mēſa caritatiſ panis vite vinūq; letificās: ꝛ oēs delicie padiſi Jam ingrediūtur ꝛ epulātur: ꝛ cuſtodiūt ciuitatē. Sed niſi dn̄s cuſtodierit fruſtra vigilat q̄ coſtodit eā.

Parabola cuius ſup̄ de nuptijs filij regis et de ornamētis ſpōſe fue.

Jlius regis ſupceleſtis ihe ruſalem egreſſus eſt ut contēplaret̄ regna patris ſui in feriora. Qui circūſpectis oñib; regreſſus ad patrez ait. Pater oñia regna terraꝝ circuiui. et qui in oñibus agerētur diligēter aſpexi. Clamorem etiā ſodomoꝝ qui ad te aſcēderat. veruz eſſe comperi. et vltōne digna puniui. Sed iam tēpus eſt vt in futurū michi p̄ſpiciā: vxorez ducam. filios p̄reem: familiā iā p me regā. Sponſā que michi habēda cōplacuit in domo regis babilonici vidi. Quā rex ille captiuā tenet: ꝛ ne que ſit valeat cognoſci: vilibus ac ſordidis veſtib; eā induit. ad hec pater ad filium. Abſit inquit a te: ut rem iſtam facias coeterne et cō ſubſtantialis michi vice fili. Ethęo piſſa illa de qua dicis: non ē condigna tuo gener. vel tue immēſitati Ad quē filius. Fixuz inquit habeo in me et vxorem velle ducere: ꝛ nullā niſi hanc michi coniūgere. Si ita eſt inquit pater. tu coeternus ꝛ conſubſtantialis. ꝛ coomnipotēs michi in manu habes ꝛ illā de captiuitate babilonica liberare: et prout vis tibi ſponſā aſſumere. Statim affuit innumerabilis mltitudo āgelorū ꝛ celeſtiū agminū: in hijs nuptijs filio ſummi regis miniſtrare ſeſe p̄parātium E quib; vnum ſcilicet gabrielē archangelum qui paranimphus eius fieret elegit. Gabriel electus filio ſummi regis ait. En fortitudo tua ego ſum: illam tibi quam queris de media babilonevi rapere ſi imperas et valeo paratꝰ ſum. Non ita agendum eſt inquit filius regis eterni: violētia nulla babilonico regi inferenda eſt: conſilijs occultis ꝛ ſapientia que michi iungenda eſt de captiuitate babilonica ē eripienda. Ad mariā virginem de ſtirpe dauid miſteriuz conſilij mei a te gabriele deferendum occulte apud eam in thalamo eius conuiuium nuptiarū mearum eſt nunciandum et celebrāduz Ad mariam gabriel archangelus deſcendit: quod ſibi iunctū fuerat pegit. Sed qui eum miſerat ante q̄ nunciaretur iam ad virginem venerat. Jbi nūciatum: ibi celebratum eſt ſanctiſſimum nuptiarum conuiuium. Sed nūquid tantus ac talis iſte ſponſus ad ſponſam ſuaz vacua manu venit? Nequaq̄: ſed donatiua detulit: delata irrogauit. Et quia hiemis tempore venit. hiemales veſtes primum fue ſponſe dedit: agninam videlicet pelliceam ꝛ capam. Quod vtrumq; fit de agno: ſed alterum ſine dolore agni id ē lana de qua fit

capa fumiē: alterūz vitelicet pellis vnde pellicea. absqz dolore grauī ab agno non accipitur. Sponsus iste agnus est: sicut scriptura testatur Quasi ouis ad occisionē ducetur: et quasi agnus coram tondēte se sic nō aperuit os suū. Et alibi. Ecce agn9 dei ecce qui tollit peccata mūdi. Agnus igiē iste de lana sua spōse capam fecit: cū humilitatē verbis docuit dicēs. Discite a me. quia mitis sum z humilis corde. Pelliceā dedit: cuz ieiunijs. vigilijs z alijs carnis sue afflictōnib⁹. ad vltimū passionē crucis mortificatōnē carnis spōse ostēdit. Capa itaqz qua qui indutus est abscōditur. signat humilitatē: quia q̄ sponsa ē xp̄i latitat: et a seculo cognosci refugit. Pellicea que de mortuis animalib⁹ fit: mortificationem carnis insinuat. Nec aūt hiemis tēpore. Paschali vero tempore arminiam pelliceā dedit: circa collū z circa manū rubeis gulis p̄paratā. Nec pellicea sunt p̄dicatores: albi ꝓpter resurrectōnez quaz in xp̄o annūciant z in sponsam futurā p̄dicāt: qui cuz passionē xp̄i annūciāt rubeam gulā circa colluz portāt. Sz quia quidam passionē christi ore p̄dicāt. quam corde nō sentiunt. de quibus dicit paulus. quidā annūciant xp̄m nō sincere existimātes se suscitare tribulatōnē vinculis meis: oportet ut quod ore dicūt corde sentiant. Nam minus de ceteris ornata esset: si tantum circa collū et non usqz ad pectus descēdētes gulas pelliceas haberet. Circa manus p̄dicatores gulas habent. cū in operib⁹ suis passionib⁹ xp̄i cōmunicāt. Igitur pellicea spōse de arminio fit. qđ candidū est. in significatōnez leticie spūalis: ob spez future resurrectōnis. Circa collū et usqz supra pect9 z circa manus rubeis ornata est. quia passionē xp̄i quaz ore p̄dicat. corde sentit et opibus attestatur. Dedit etiā cristus paschali tēpore spōse sue corbubanos duos: qui signāt duo testamenta. quibus affectus sponse ne terram tangant muniuntur: vel signant cōtinentiaz et caritatē. que duos affectus q̄ruz alterū ad carnē suam. alteruz advicia que olim sponsa habuit calceāt: e quib⁹ ille qui ad carnem est cōtinētia sine districtōne discipline minuitur. ille qui est ad vicia caritate extinguit. Sz hij corbubani nisi p̄fessione ligētur z obediētia: e pedibus elabūtur. Multos enī videmus qui cōtenētiā carnis ex caritate habuerūt vel secūduz duo testamenta vincere disposuerunt: sed quoniam sub obediētia et p̄fessione se nō ligauerūt: grauiter lapsi sunt. Corbubani itaqz sunt vel duo testamenta. vel continentia z caritas: ligature: p̄fessiōz obediētia. Dedit etiā xp̄us sponse sue duas cyrothecas. Manus sponse sunt opatio et cōtēplatio. Et q̄uis p leuā alibi actiua. p dexterā cōtemplatiua vita ut est illud: leua eius sub capite meo z dextera: hic tñ p sinistrā otemplatio p dexterā opatō designatur: hac similitudine quia sinistrā frequenter tenem9 sub vestib⁹ abscōditā: dexterā vero sepius ad operandum exponimus. Similiter manus dextera id ē operatio habet cirothecaz in quinqz folliculos ad quinqz digitos recipiendos diuisam: quia bonum opus debet esse rectum. voluntarium: purum. discretum et firmum. Rectū in intentione: voluntariū ut nec timore nec aliqua alia fiat coactōne: purū ut dum fit aliq̄ aura vanitatis

nō maneſcat: diſcretū vt vltra mo-
dū non intēdat: firmū vt ꝓſeueret.
Siniſtra aūt id eſt otēplatō. hz cy-
rotheca; ſimiliter in q̄nq; diuiſam.
Nā q̄nq; in otemplatōe fūt. ſcz cō
ſideratō peccatoꝝ ⁊ gehenne: otē-
ptus p̄ſentiū ⁊ ſpes futuroꝝ: iudici
um ⁊ regnū: ſtatus coꝛpoꝛis poſt re
ſurrectōem et glorificatōem: ſpūs
hūanus ⁊ eternitas cū qua vnēdus
eſt. Qui enī otemplat primū conſide-
rat peccata ſua q̄lia ⁊ q̄nta ꝓpetra
uit: q̄ conſiderare nō multū ꝓdeſſet ſi
nō p illis in gehenna puniri metue-
ret: ⁊ ideo conſideratōni peccatoꝝ re
cte adiungit cōſideratō gehenne.
Iterū ſi conſideraret que ⁊ q̄nta ſint
toꝛmēta gehenne et nulla peccato
rū memoria haberet: ſecura mens
Foꝛtitā gehennā conſideraret: cū nul-
la eā recoꝛdatio peccatoꝝ ꝓterre-
ret. Hac de cauſa in mente otēpla-
toꝛis vtrūq; ⁊ peccata ⁊ gehenna cō
iungit: vt ex vtroq; terroꝛ meutia-
tur. Sed in mēte ſic ꝓterrita ſtatim
ſuboꝛit otemptus p̄ſentiū: cui adiū
cta eſt ſpes futuroꝝ. Sed ne ſpes
mentē diſſolutā reddat reſtringit
p iudiciū: q̄a conſiderat ea ad q̄ ſpera
uit trāſeundū eſſe p illud hoꝛrendū
et diſtrictū iudiciū. Sed terroꝛes de
iudicio cōſolat regnū: ⁊ ideo iudicō
ſubiūctū eſt regnū. In quo regno
conſideraē quid erimus. et primū ſta
tus coꝛpoꝛis q̄ erit immoꝛtale ⁊ im
paſſibile: deinde glorificatō. q̄ erit
ineffabilis pulcitudinis ⁊ p̄fulgi-
dū ſicut ſcriptū eſt. Fulgebūt iuſti
ſicut ſol. Poſt hec conſideraē beatitu-
do aie: ſi ipſa aia conſideraē ⁊ deus cui
vnēda eſt: qđ eſt vltimū ⁊ conſūma-
tio ommū. Nec aūt q̄nq; q̄ in cōtē-
platōne conſideramus: p quinq; fene-
ſtras videnē. Fenestra ex aere ⁊ pa
riete ſtat. Nā vbi eſt paries conti
nuus. nulla eſt feneſtra: itē vbi eſt
aer abſq; pariete nō eſt feneſtra: ſ;
paries admittens intra ſeipſū ac rē
vocaē feneſtra. Xp̄s vero eſt ex hu
manitate q̄ſi pariete et diuinitate
intra hūanitatē lucente. Itaq; xp̄s
feneſtra eſt: imo quinq; feneſtre in
eo conſiderenē: ſcz incarnatō. ouerſa-
tō. doctrina eius. reſurrectio ⁊ aſcē
ſio. Per illa quinq; q̄ de cōtempla-
tōe dicta ſūt videnē. Nā p incarna-
tōem xp̄i multis manifeſta ſūt pec-
cata et gehenna: q̄ prius nō atten-
debanē. Cōuerſatio eius apte docu
it p̄ſentia otēnere: et ad futurā ſpē
dirigere. In doctrina eius ſatis de
iudicō ⁊ regno. In reſurrectōe eius
oſtēſus eſt ſtatus coꝛpoꝛis et glori-
ficatō: quia q̄lis ipſe tales ⁊ ſui fu-
turi ſūt ꝓ modulo ſuo. In aſcēſiōe
autē q̄ntulūcunq; reuelatū eſt: quō
ſpūs noſter cum deo vniendus eſt.
Homo enī ille quō ſine oīm velicu-
lo. abſq; oīm creature āmiculo.
Itaq; cyrotheca ſpōſe in manu de-
xtera ſūt id eſt actiōe: q̄ ipſū opus
ſit rectū. voluntariū. purū: diſcretū
et firmum. In ſiniſtra manu id eſt
otēplatōe q̄ primū cōſiderenē pec-
cata ⁊ gehenna. deinde ſequaē con-
temptus p̄ſentiū et ſpes futuroꝝ:
poſt iudiciū ⁊ regnū ſubiungaē ſta-
tus coꝛpoꝛis ⁊ glorificatō: ad vltimū
vnitō ſpūs noſtri cū deo. Xp̄s aſcē-
dens hec omnia in ſpōſa conſūmauit:
et eam ſeruandā apoſtolis omiſit:
et ne ab ieroſolimis diſcederēt p̄-
cepit. donec induerenē virtute ex al
to. Poſt dies decem ipſo ſcz die pen
thecoſtes exercitū maximū ⁊ foꝛtē
miſit e celo id eſt ſpūm ſanctū q̄ cō-
tulit eis pacē ⁊ gaudium: ⁊ ceteros
fruct⁹ ſpūs. quos enumerat apls.

Quibꝫ facti ostātes et fortes hosti
les cuneos aggrediuntur: ⁊ petrus
vna die quinq; milia: ⁊ alia die tria
milia de iudeis ad xp̄m̄ conuertit. Qui
bꝫ gestis aiunt apli. Absit vt dña
nr̄a xp̄i spōsa pedes amplius gradi
atur: queram⁹ ei animal quo sub-
uehente celeri⁹ ⁊ honestius q̄cunq;
eundū est deferaē. Sed hoc non erit
equus. q̄a animal supbie et discor-
die est: nec asinus. quia fatuus ⁊ im
mūdus: sed mulus. q̄ firmiter ⁊ ma
ture gradiē. Mul⁹ itaq; spōse daē:
q̄a ꝑplus ex iudeis et gentibꝫ ad fi-
dem conuersus est. Sicut enim mulus
ex diuersis aialibꝫ nascit̄: sic p̄mixti-
ua ecclesia ex diuersis populis colle
cta est. videlicet ex iudeis ⁊ gētibꝫ:
vel de prefumentibꝫ ⁊ desperātibꝫ.
Xp̄us enim diuersis ⁊ cōtrarijs in-
firmitatibꝫ laborantes miro modo
sanauit: ⁊ vno medicamine. idest cru
ce sua. eos qui nimis confidentes ⁊ de-
sperātes fuerūt. Et adhuc sūt qui
dicunt re mea cōtentus sum. ⁊ nul-
liuñ ꝑ vim rapui aliquid et simi
lia: et quid est ⁊ quare de vita despe
rem. et gehennā timeam? Sed si isti
attendūt q̄ xp̄s qui peccatū nō fe-
cit nec dolus muētus est in ore eius
morte tamē turpissima idest cruce
vitaz finuit: deficiūt a supbia sua:
et timore territi ad hūilitatē ⁊ ad
omunicandū passionibꝫ xp̄i conuertū
tunē. Sunt iterū qui tot ⁊ tātis fa-
cinoribꝫ inquinati sūt: vt sibi indul-
geri diffidant. Sed si ipsi attendāt
q̄ xp̄us non pro se. ꝫ ꝑ peccatoribꝫ
fustinuit: spem sumūt ⁊ a desperatōe
sananē. Itaq; xp̄s sua cruce ⁊ presu
mentes sanat. q̄a innocēs passus ē:
et desperantes. q̄a ꝑ peccatoribꝫ su-
stinuit: ⁊ ex hijs diuersis peccatori
bꝫ ecclesia congregata mul⁹ est. quē
apostoli spōse ꝑparant. Et ei in ta-
libꝫ quiescēti. et per eos ad diuersa
progrediēti dant calcar vnum scz
amorē spōsi: quo suos ꝓficisci cōpel
lat. Dant ⁊ flagellū quo retro pcu-
tiat: q̄a ꝑpetratis miq̄tatibꝫ anxiā-
tur. Multiplicata ⁊ dilatata sancta
ecclesia. apostolo pacto agone sui
certamnis de vita decedentes. eam
martiribꝫ regendā omittūt. Illi au
tem ꝑ eā viriliter decertātes. ⁊ de fē
sione eius sanguinez suū fundentes
dicūt. Apostoli mulo vno dñaz no
strā donauerūt: equū est ⁊ nos in or-
natū eius ⁊ decorē aliquid ofere. Et
q̄a iam estas incaluit grossioribꝫ in
dumētis nō est onerandā: nouū ali
quid faciamus ei decoris ⁊ subtile.
variū scz mantellū: rubea purpura
cooptum. Variū istud mātellū sūt
sancti martires ex ꝑte virgines. qđ
signat albū. varie ex ꝑte vidue vel
cōiugati: qui signanē medio colore
et varij. Rubeū suppomē: q̄a ꝑ xp̄o
trucidati sanguine respersuntur.
Et hij suis tēporibꝫ viriliē rexerunt
ecclesiam: ꝓuexerunt ⁊ munerunt.
Quibꝫ decedentibꝫ successerūt san-
cti doctores et magnifici confessores:
ambrosius. iheronimus. hilari⁹. au
gustinus ⁊ similes. Videns aūt dy a
bolus aperto bello quod otra eccle
siā tpe apl̄oz ⁊ martirum gesserat
se nihil profecisse. ꝫ iam tribulatōi
bus magis creuisse ⁊ profecisse: ad
fraudulentas ⁊ occultas ꝑsecutōes
conuertitur: scz vt aliquos ex mēbris
eius seducat ꝑ q̄s negocium fue
malicie tanto efficacius quanto oc
cultius pagat. Instruit itaq; arri
um suis artibꝫ. pelagium et fotinū
et hijs similes: qui ministros xp̄i se
simulantes. sponsaz eius lōge in de
uium ducant. Quod ꝑcipientes sācti

doctores occurrũt: disputatõibus cõfligunt· confutant hereticos: et dominam suam ad viam veritatis reducunt· Cui reducte· quia dum p deserta arrij et deuia pelagij graditur· vestes eius aliquantum attrite erant: paludamentum de sameto faciũt: id ẽ vita sua pudica honestis suis moribus ea adornant· Ecce iam victus hostis: et m aptis psecutõibz occultis hereticoz seductõibus· Jaz spõsa nullo otra ocurrẽte cũ multo comitatu gradiẽ: adhuc tñ coluber tortuosus eã spoliaẽ conatur: z cum m via nõ possit iuxta viam laqueos parat: ibi tentoria sua erigit· Et hic quidez trapezetas suos cũ multo auro z argẽto exposito sedere facit: illuc aũt venditores vestium cũ multo z vario apparatu diuersorum ornamẽtorum: alibi vendẽtes cibos omniũ generũ collocat: alibi vendẽtes vina z omniũ potionũ genera tabernas disponit: alibi triũphales arcus gloriãtiuz in põpa seculari erigit: coreas puellarũ et omniũ incitãmẽta libidinis ostẽdit Qui sapiẽs ẽ cũ spõsa gradiẽ: spõse recta via gradiẽti adhereret· Fatui et vecors desviam deserũt: z m tabernaculis diaboli esse iocũdantur· Nã quicũqz argentũ diligit auri specie capitur et hec xpõ ꝓponit: in tabernaculis dyaboli demoratur· Similiẽ q̃ veste pcios·a· qui cibis lautioribz· qui vino mellito z alijs potionum pcios·arũ generibz· qui m mulieribus· qui m iocis· m seculi cãtõibz delectatur· et hec xpõ ꝓponit: m tentorio diaboli est· Quid etiã dicam de illis qui cũ ecclesiam dei regere debeant mgrediẽtes viã ea que m tentoriis dyaboli fũt ammirãtes circumspiciunt et concupiscunt: et nõ habẽtes vnde ocupita sibi cõparẽt· ornamẽta sponse sue diripiũt· z m explendis malis concupiscẽtijs suis turpiter mfumunt· Jta vndiqz lacerata circa humeros vix parũ quid de amictu id est paucos monachos et paucos regulares canonicos· et de alijs generibz hominũ fere nullum retinet: cũ hec sponsa patiatur·

Parabola cuius sup̃ de guerra inter babilonẽ et iherusalem·

Nter babilonẽ z iherusalẽ nulla pax est: sed guerra contínua· Habet vnaqueqz ciuitas regem suũ· Rex iherusalem xp̃us dñs ẽ: rex babilonis diabolus est· Et cũ alterum iustícia· alterum semp m malicia regnare delectat: rex babilonis quos potest de ciuibz iherusalem p ministros suos sez spiritus immundos seducere ut seruire eos faciat miquitati ad inquitatem m babilonẽ trahit· Vnde dñs vnum de ciuibz suis spũs misericordie ostitutus speculator super muros trahi terneret: nũciauit regi captã pdaz ab hostibz in babilonẽ duci· Rex vero iherusalem aduocãs spm̃ timoris militẽ in talibus strenuum: vade m quit z pdam nostrã eripe· Ille aũt ut ẽ semp ad impata ꝓmptus· cum festinatõe raptores cõsequẽs validz eos timore exterruit: et m fugã relicta pda conuertit: conuersãqz illã reducere cepit· At illi ad se reuersi solũ timorẽ vidẽtes verecũdati q ipe tũ vnus militis nõ sustinuissent: remittũt vnũ de militibz suis spirituz sez tristicie· Ille vero ut ẽ subdolus nichilvi ꝙ fraude molieus· dñ amicũ se timoris simulat: ad foueã desperatõis quã parauerat vna cũ pda eũ

trahere cepit. Timore aũt pene de-
sperante et quid agere debeat igno-
rãte: nũciatũ est regi iherusalẽ spe-
culatore laborare militez suũ et age
gere auxilio. Qui accito vno de mi-
litibus suis spez tradens ei ensem
leticie et equũ desiderij: vade inquit
et adiuua timorem. At ille audito
rege quãtotius ad locum pugne p
uolauit: extractoq; ense leticie tri-
sticiã fugauit: pdamq; liberatã eq̃
desiderij imposuit: et pcedẽs funicu-
lo pmissionuz equũ p̃ se tr̃hẽ cepit
Timor aũt facto flagello de recor
datione peccatorũ: equũ pcipitãter
currere coegit. Interim militez ba
bilonici dolẽtes se traxũt in vnũ:
et cõquerẽdo inter se aiũt. Quõ sic
amisimus: qd̃ iam cũ securitate pos-
sedim9? Et cui iã in inferno applau
debatur: quãto tripudio per solos
duos milites erepta in confusione
ommũ nostrũ ad superbos reducit?
Et ecce nulla spes cõsequendi eos
superest: vnũ est qd̃ agere possumus
Subsequamur eos alõge: ut si forte
equus qui cũ tãta festinatõe currit
pcipitet: pst̃o fim9 ad rapiẽdũ. Et
quia in terra nõ sua ignari viarum
absq; duce et moderamine currunt:
mittamus aliquos de nr̃is p cõpen-
dia indutos vestibus lucis: qui eos
nocent aviaz errare faciant. His
itaq; dispositis speculator nũciat re
gi iherusalez pdam impositã equo
pcipiti cursu sine freno sine sella ve
nire: hostes habito cõsilio quosdaz
alonge sequi. quosdã p cõpendia ãbi-
gua viarũ rapiz insidias molirj.
Rex vero iherusalẽ cuius animũ cu
ra animarũ semp sollicitat. astutias
insequẽtiũ cõsiderãs imminẽs aime
picuiũ. mittit ei duos de cõsiliarijs
suis tẽperãtiã scz et prudentiã. Ad
uenies temperantia equo frenũ di-
scretõis imposuit: et spẽ moderate in
cedere fecit. Prudẽtia vero timorez
increpãs et imprbitatẽ eius arguẽs
de futuro cõmonuit: et equo sellam
circũspectõis imposuit. vndiq; mu-
nitã anteꝛ retro a dextris et a sini-
stris: ante memoria iudicij. retro cõ
fusione vite pterite: a dextris humi
litate. a sinistris patiẽtia. Cui impo
nentes animaz calcario pdibz eius
innectũt spes in dextra pmissionez
beatitudinis: timor in sinistro metũ
gehenne. Et facta mora: circũuenti
sũt ab hostibz iã inclinato die. Du-
bitãtibus aliis spe festinante. et ut
iter accelerẽt ammonẽte: timore ve
ro vrgẽte et pauẽte: cõsulit pruden
tia. At illa videtis inquit qz dies p̃
cessit et nox appropinquauit: et qui
ãbulat in tenebris nescit q̃ vadat.
et grandis adhuc restat via. et ho
stes ꝑpe sũt. et eoꝝ magna ẽ multi
tudo: expedit ergo nobis diuertere
ad castrũ ꝑpe nos positũ munitissi-
mũ. cuiusdam militis domini mei re
gis iustície: siqdẽ ei fidelissimus est
Quod cũ placuisset omnibz. et ducẽ
itineris quererẽt: ait prudẽtia. Ra
tio armiger me9 p̃cedet vos. Est eni
gnarus viarum: et not9 iustície: ut
pote cõsanguineus eius. Precedẽte
itaq; ratõe ceterisq; sequẽtibus: ãi-
teuenit ratõ. Et salutata iustícia: ad-
uentare hospites nũciauit. Que qui
essent. quid quererent. et vnde ve-
nirẽt dũ quesisset: alacrit̃ surgẽs quasi
mater honorificata obuiauit illis.
Susceptãq; animaz de eq̃ deposuit:
et penetrabilibz domus sue pauidã
collocauit. Hostes vero castrũ cir-
cũdãtes circũuemũt: querẽdo si qs
eis aditus intrãdi pateret. Sed cũ
vndiq; illõ munitũ muenũt: sigũt

tentoria et ordinât excubias·ne qs
ad ingredi ad egredi valeat: ut mane
facto ꝑparatis machinis illudi ca
piât. Interim timor q̃ semp ē paui
dus nūq̃ securus esse potest·cōuo
catis cōmilitonib⁹ suis cōuenit iusti
cia: inquirēs de munitōe loci·de ꝑpa
ratōe armorū: et si que sint ad sustē
tacōnē alimēta·Ad hꝫ iusticia respō
dit·Sit⁹ loci ut aduertere potestis
saxosus ē et inaccessibilis: nec in ar
mis: nec in machinis inimicorum ti
met insultū: ꝙ quia ardu⁹ ē paucos
habet indigenas qs arido ordeacĩ
panis cibo utcūq̃ sustētat·Et nunc
sup fuit nobis quicq̃ panes ordeacĩ:
et duo pisces·Sed hꝫ quid inter tan
tos? Audiēs hꝫ timor magis timuit:
et tacētibus cūctis prudentia dixit
Mittam⁹ qui nūciat dño regi ne
cessitudinē nostrarū instātiaz: et pe
tat ab eo ut succurrat nobis: ante
q̃ in hoc arēti loco fame et siti pea
mus·Sz quis ibit? Vigilāt hostes et
obseruāt exitus viarū: et nox ē: nec
ē nobiscū qui vias sciat·Sed si quid
potes o iusticia adiuua nos miser
ta nostri·Cui illa·Bono aĩo estote·
Est enī michi nūcius fidelissimus no
tus regi et omni curie·q̃ in secreto
noctis silētio ꝑ occultas et sibi notas
semitas archana celi penetrare et cu
biculū regis adire·et sua importuni
tate et miserabili supplicatōe pium
regis animū flectere· et laborātibꝰ
opez impetrare solitus ē. Iste ē ora
tio·Nūc si placet mittite·Ecce enī
presto ē·Cūq̃ omnes respōdissent
placet: prudētia q̃dē ei insinuat·di
ctāte iusticia ut fiducialiter agat et
nevacu⁹ reuertat ꝓcipiēte: ceteris
et maxime timore ut iter acceleret
deꝓcantibꝰ: ꝑ occultos quosdā muri
exitus dimissus ē·At ille hostiū cu
neos penetrās securus·sicut est om
nī aui velocior: in momēto vsq̃ ad
portas ciuitatis noue et magne ie
rusalē puenit·Quas cū clausas rep
isset et pulsasset: iamtoties egre ferē
tibꝰ·atq̃ dicētibꝰ·quis es tā impu
qui hac hora ianuas pulsare et mq̃
etare audes: ille pseuerās pulsando
ait·Nōne iste fūt porte iusticie? Et e
go quidē sum nūcius iusticie·Apite
ergo michi portas iusticie: ingres
sus in eas cōfitebor dño regi mimis
in ore meo: secūdū multitudinē dolo
rū meorū qui fūt in corde meo·Ad
hāc voce exp gefactus rex: quid hꝫ
esset quesiuit·Respōdētibus autez
his qui aderāt nūcium iusticie ad ia
nua pulsare: iussit intromitti·Quē
cū cognouisset et vidisset·ait·Quid
ē oratio? Recte ne sunt omnia? Cui
ille: recte inquit dñe·Sed ecce misera
aia illa q̃ nup ad impium tuū de
faucibꝰ inferni erepta est·intra ca
strū dñi mei inclusa et obsessa cla
mat ad te dñe in toto corde suo: pe
tēs auxiliū de facto: q: nō est alius q̃
pugnet ꝑ ea nisi tu deus·Succurre
dñe succurre cito quia potēs es· et
mitte ei liberatorē et ꝑpugnatorē·
ne fiāt nouissima eius peiora priori
bꝰ: q: que vtilitas in sanguine ei⁹·
si descendat in corruptōem? Libera
eā dñe ut cōfiteat nomini tuo: quia
in inferno nō cōfitebit tibi· Hec cū
lacrimabili voce prostrat⁹ et prnus in
terrā adorasset: cōmotus rex circū
spexit q̃rens quē mitteret· Et ecce
caritas ꝑsto fū inq̃t dñe: mitte me·
Quod cum serenovultu ānuisset: re
spōdit caritas·Sufficit michi dñe te
fauēte familia mea ꝓuata: ipa me
cū vadat·Et cōuocatis gaudio· pa
ce·pacientia·lōganimitate·benig ni
tate·bonitate·māsuetudine: secura

victoria·erecto signo triūphali·
cū festimatōe ⁊ipetu ptrasiēs·pmā
et secūdā inimicoꝝ custodiam·pue
mitvsq; ad pōtā castri iusticie·Nue
cū vltro aperta ei fuisset ⁊ introisz:
facta est letícia magna oīnibus ex
spectātibꝫ aduētū liberatoris et p
pugnatoris·Et cū oīes concurrís
sent·et suggerēte gaudio weíferas
sent:exortus clamor aures inimico
rū pterruit·Qui āmirātes dixerūt·
Nue est ista wx exultacōis inclusō
rū istoruz auribus nostris?Non ita
erat ⁊ nudiustercius·Forte recepe=
rūt auxília: ⁊impetū facient in nos·
Fugiamus ergo eos:quia dñs pu
gnat p eis·Qterím caritas more im
patiēs·apiri portas pcipit:et facto
impetu castra illorum irrupit:dui=
tosq; ⁊ in fugā conuersos vsq; ad
portas inferni plecuta ē apte denū
ciās:vadam ad portas inferi.Sicq;
vno impetuvmūsus caritatis pce=
dit exercitus·Quos babilonij nō fe
rētes fugíūt:ꝫ nō effugíūt eos·Ca
dūt a latere timoris mille:⁊ a dex
tris caritatis decē milia.

De tribꝫ ordinibꝫ ecclesie ad pa
tres in capitulo factis·

Oc mare magnū in q̄ vtiq;
certū est nō aliud p̄sens se=
culū amarū tribꝫ hominū ge
neribꝫ suo cuiq; modo puiū ē vt trā
seāt liberāti·Tres eni fūt noe dani
el et iob·quoruz p̄mus naui:secūdus
ponte·tercio vado trāsit·Porro tres
homies tres ordines ecclesie signāt
Noe quidē archā rexit ne piret di
luuiovbi ptmus formā agnosco re
ctorū·Daniel vir desideriorū abstí=
nētie ⁊ castimonie dedituss est:ipe
est soli deo vacās penitētiū ⁊ cōtinē=
tiū ordo·Qob q̄ substātiā huiusmū
di bene despēsans·in coniugio fidelē
designat·populū terrena licite possi
dentē·De p̄mo igit̄ ⁊ secūdo nobis
habēdus est p̄mo:qm̄ assūt venera
biles fratres ⁊ coabbates nostri de
numero p̄latorū:assūt et monachi
de penitētiuz ordine· A quo tñ nec
nos abbates·alienos nos reputare
debemus:nisi forte qđ absit officij
nostri gr̄a·nostre fuerim⁹ pfessiōis
inemores· Terciū igit̄ diuigatoruz
videlicet ordinem magis succinēte
trāscurro·tāḡ minus ad nos ptinē
tē·Qpse est q̄ mare magnū vado p
trāsit·laboriosū rursus ⁊ piculosū:
etiā et lōgū hñs it̄ quippe qui nul=
la vie cōpendia captet·Nā q̄ picu=
losū sit iter:in eo patet q̄ tā mul=
tos in eo pire dolemus:taz paucos
vide⁹ trāsire· Valde eni difficile ē:
p̄sertim diebus istis·quibꝫ malicia
nimis inualuit·intervndas hui⁹mū
di wrag mēvicioruī crimmaliū pec
catorū foueas declinare· At cōtinē
tiū quidē ordo·et ponte ptrāsit· qđ
iter breuius ⁊ facili⁹ etiā secur⁹esse
nemo q̄ nesciat·Sz omitto laudes:
picula magis ostēdo:hꝫ eni multo
melius atq; vtili⁹ est· Recta q̄dez
semita vestra carissimi:ꝫ omino se
cura nō ē·Timēdum eni piculū tri=
plex id est ne forte aut equare se
alteri·aut respicē retro:ā certe in
medio pōte stare aut residere q̄s ve
lit· Neq; enim vllum ex his tribus
pontis patit̄ angusta ⁊ artavia q̄
ducit ad vitā·Contra ergo p̄mum
piculū oremus singuli cū p̄pheta·ne
veniat pes superbie:qm̄ ibi cecidérunt
q̄ opant̄ iniquitatē·Nam de eo qui
mittēs manū suaz ad aratrū postea
retro cōuertit̄:certū ē qm̄ labit̄ sta
tim:et pelag⁹ opit caput ei⁹·Sz et

q̄ stare voluerit nō quidē reliquēs ordinē·ꝫ ꝓficere in eo dissimulans cadat necesse ē ab his q̄ sequūt̄ impulsus et euersus·Arta enī ēvia:ꝛ impedimēto est ꝓficere volētibꝰ et ꝓficisci nolentibꝰ·Nunc ē ꝙ iugiť arguūt ꝛ repḧēdūt·ꝙ certe nequiūt tepiditatis eiꝰ ferre segnitiē:ꝙ velut quibus dā stimulis vrgēt et impingūt manibꝰ·ut vnū necesse sit e duobꝰ:aut ꝓficere seꝛ aut ꝓrsus desicere·Minime igiť oportet sistere gressuꝫ :retrospicere q̄ aut equare nos alijs multo expedit minus:sed tota humilitate currēdū nobis ꝛ perādū:nequādo forte is q̄ egressꝰ ē ut gigas ad currēdāviam ·longe a nobis fiat:quē si bene sapimus puidētes in cōspectu nostro semp·et in eius odore tracti facilius citiusq̄ curremus·Necvero angusta nimis inuenietur pōtis semita currere in eavolētibꝰ·q: cōpactus ē lignis:ut qui ꝓfecte eis inniti voluerit:nō labať in itinere pes eorū·Nec aūt fūt pena corporis· paupertas substātie mūdialis·ꝛ humilitas obediētie· Nā et p multas tribulatōes oportet nos intrare in regnū celorū:qui volunt diuites fieri in hoc seculo incidūt in tēptatōem ꝛ laqueū diaboli:et quē a deo suo exturbauit inobedientia· sine dubio p obediētiā recto tramite redit·Nec itaq̄ sibi nuicē cōpacta esse necesse ē·Nā ꝛ pena corpis nec inē diuitias stabilis·nec sine obediētia facile potest esse discreta :et pauptas in voluptate et voluntate ꝓpria nullius potest esse momēti:et obediētia ī diuitijs ꝛ voluptate nec stabilis nec gloriosa·Atuero his rite cōpositis vide si nō tria maris huius picula declinasti :concupiscētiā carnis·cōcupiscētiā oculorū:et superbiaz vite·Rite inquā cōpositis·ut in pena quidē nōdū impatiētie· in paupertate cupiditatis scrupulū· in obediētia neuum caueas ꝓprie voluntatis Nam et q̄ murmurauerūt a serpentibꝰ pierūt:et qui volunt diuites fieri :nō ait qui fūt ꝫ qui volūt incidūt in laqueū diaboli·Sed et illud quid refert si forte quod absit nō quidē diuitias sed ea ipa q̄ pauptatis fūt toto affectu desideres: aut etiaz ardētius ꝙ diuitias cupiāt hoies seculares:Quid distat q̄cūq̄ substātia desideret·dū equaliter sit coruptus affectus: nisi ꝙ tolerabiliꝰ illud videri potest que pluris essevitē plurimū desiderare:Porro qui siquis vl apte vel occulte satagit·ut quod hz in voluntate hoc ei spūalis pater impetrat ·ipse se seducit : si forte sibi q̄si de obediētia blādiatur·Neq̄ enī in ea re ipe plato :ꝫ magis est platus obedit·Verūtamen q: iuxta sētentiā saluatoris in qua mēsura mensi fuerimus remetiet nobis·bonū ē homini hoc ad cumulū dare:ut de eorū fit numero quibꝰ mēsurā bonā et cōpūtātā ꝛ coagitatā et supefluentē dabūt in sinus suos·Sufficit enī ad salutem corporis· molestias patiēter ferre:sed cumulus est etiam libenter in feruore spiritus eas āplecti· Sufficere potest supflua nō requirere ꝫ nec ꝓpter ipsa si forte desint necessaria murmurare :ꝫ cumulus est etiā exultare ꝛ libenter querē quō alius magis habeat necessaria:ꝛ ipse penuriā patiat̄ ·Sufficit q̄ ad salutē·si nec impatiētia nec simulatōe ad id qđ desideras inuitum vel platī animū inclinare:ꝫ cumulus etiā fugere ea q̄bus volūtatē ꝓpriā sensēris oblectari:qm̄ sane bona cū discretiōne nō potes· Porro platī q̄dē ipsi

sunt qui descēdūt mare in nauibꝫ fa
cientes opacōes in aquis mltis. Neq;
enim certa pontis aliqua seuvadi se
mita coartāt: ut libere possint vsq;
quaq; discurrere ⁊ occurrere singu
lis ut oportet: ac dirigere pontis se
mitā. seu vadi ordinare gradientes:
picula inuestigare ac declinare: ex
citare tepidos. pusillanimes sustenta
re. Demiq; ascendunt vsq; ad ce
los et descendunt vsq; ad inferos:
nūc quidē tractātes sublimia: nunc
infernalia ⁊ horribilia facta diiudi
cātes. Sz que poterit nauis inueni
q; tā immanes sustineat fluct⁹: et in
tanto secura possit esse discrimine?
Vtiq; fortis ut mors dilectō: dura
ficut infer⁹ emulatō: quia iuxta qđ
alibi habet. aque multe nō potuerūt
extinguere caritatē. Necessaria ē na
uis ista platis. tribꝫ cōpacta latera
bus: que ē vtiq; forma nauis: ut sit
nimirū iuxta pauli doctrinā caritas
de corde puro. et cōscientia bona et
fide nō ficta. Puritatē quidē cordis
in eo prelatus hz. si ꝑdesse desideret
magis q̄ ꝑesse: si ꝓpriū comodū. ho
norē. seu aliud quippiā suū. in platō
ne nō querat: ꝓter solū beneplacitū
dei ⁊ aiaꝝ salutē. Sz cū intētōe pura
irrepꝛehensibilis qđ necessaria ē cōuer
satio: ut forma fact⁹ gregis incipiat
facere ⁊ docere: et secūdū magistri
nostri regulā. quecūq; docuerit dis
cipulis eē contraria. hec in suis acti
bus indicet nō agēda: ne forte sub
murmurare possit frat quez arguit
et dicere. medice cura teipm. Talis
eni occasio plurima dāpnatio pla
ti: plurima subditorū ꝑditō est. Nō
q̄ ego bene id caueā. idcirco fic lo
quor: sed et michi et oīmibꝫ pariter
veritas clamat qm̄ oportet irrepꝛe
hensibilē esse cū q̄ ꝑest: ita ut secu
re cū dño respōdeat exprobrātibꝫ
sibi verbū. quis ex vobis arguet me
de peccato. Nō q̄ sine peccato pe
tus esse possit in hac misera vita: ꝫ
q̄ ea que arguit in discipulis. opor
tet fūmope vitare magistrum. Ob
hoc qualis est in cōuersatōe. talis sit
necesse ē etiā in occulta cogitatōe:
nevidelicet foris humilis intus ela
tus in corde suo ꝑfumēs de sapiētia
seu virtute. aut sanctitate sua: que ē
sine dubio fides ficta. qm̄ nō sic ostē
dit hūilitas cōuersatōnis in sola dei
pietate cōfidit. Et vide q̄ ꝓprie his
tribꝫ. cordis scz puritati. cōscientie
bone et fidei nō ficte cōuenire videā
tur alia qđ ipius apostoli verba dicē
tis. Michi autē ꝑ minimo est ut a
vobis iudicer. aut ab humano die
et cetera. Nō me iudico inqt. qz mi
hil mihi cōscius fū: q̄ nō meū aliqđ
querā. sed q̄ ihu xpi. Sz ⁊ ꝑ minimo
michi est ut a vobis iudicer: ꝓpter
cōscientiam bonā. et irrepꝛehensibilem
vitā. Qui autē iudicat me inqt dñs
est: ut in eo solo spē suā positaz esse
doceret. humiliatus sub potenti ma
nu dei. Sz et illud tu iudica: vtrū pos
sit his cōuenīēter aptari trina pe
tri interrogatō. ut ꝫ sit dicē amas
me amas me. amas me. habes cari
tatē de corde puro: et cōscientia bona:
et fide nō ficta. Merito siqđē inter
rogatur. an caritatē habeat piscā
tor hominū cōstituēdus.

Exhortatorij ad fratres ꝑmo. j.

E eo q̄ nuprime dictum ē
furtiū alios. alios deorsū aspi
cere: habeo adhuc aliquid
qđ vestre nō fileā caritati. Nā earū
quidē cogitatōnū quas expressim⁹
tūc si bene meministis: licz ꝑfectior

altera: vtraq; tñ vtilis est. Sūt aūt qui alio modo aut furfū cor habeāt sic fecit deus hominē rectū. t secure respōdeāt ad exhortātis vocē pbi: teri habemus. ad dñm: fūt et alij q̄ brutis cū animalibo inclinati deorsū deriſui ſe faciāt immūdis ſpiritibuſ: qui pfecto clamitāt illudētes. Incurvare ut tranſeamus. Scitis q̄ in cōgregatōe plurimorum impoſſibile eſt vnus omnes fortiudinis eſſe: ſeu corporū ſeu morū. Nazvtrāq; infirmitatē patiēter ferre regule noſtre monet auctoritas: et vtriq; aliquatenus cōdeſcēdere iubet caritas. Videt hoc alter qui ſpiā: et fortaſſis incipit murmurare: cui condolere debuerat. Nonne accidit ut ſepe beatificet eū in corde ſuo vnde miſerū ſe ille reputat: moleſte ferēſ neceſſitatē ſuā Omnino igit incurvatū ſe eſſe t baſſo corde carnē ſapere pbat apud quē nec ipa q̄dē miſeria caret inuidia: ß eis quas certa caritatis conſidera tōe aliene neceſſitati diſpēſatōis plat⁹ impēdit talibo appoſit cor ſuū. ſimilia querēs: murmurat aduerſus eū qui denegat irrationabiliter poſtulāti. Nonne ſuſpicōes. detractōeſ t ſcādala ſuſcitant. Nō idcirco id loquor carissimi q̄ſi magnope de vob habeā cōquerī ſup hac re: ß pmonere vos et pmunire neceſſarium duxi pter multos qui inter vos fūt tenere t delicati: q̄b aut etas aut infirmitas rigorē cōmunis regule exigit aliquaten⁹ tēperari. Gratias ei de cuius munere venit: q̄ mltos hic videō quorū mens intēta deo tā lōge facta eſt ab illo infimo cogitatu. ut iuxta ſe poſitos debiliores prorſ⁹ ignorēt: ſe minus omnib facere cōquerātur. Mirū quia ſupiores ſēper attēdūt: cū apoſtolo oblīti que retro fūt: et extēti in āteriora. Nuā tū putas illos ego ammiror. quātuz veneror in corde meo quātū amplector caritatis affectu: qui velut ne ſciētes eos quos ſecū cotidie vidēt. vnū forte aut duos. ſeu etiā plures quos in maiore feruore ſpiritus ſibi ex oñib eligūt. et cum ipi forte meliores ſint ſemp tamen illorū ſibi preponūt t pponūt in domino ſancta ſtudia t exercitia corporalia ſeu etiā ſpiritualia. Memini me altera q̄ iam vice dixiſſe: ſed iterū repetere nō grauabor: q̄ ſublimi aliquādo meditatōe monachus quidā laicus toto intendit ſpacio vigiliarū. Eteni ſummo mane apprehēſū me in adiutoriū trahit: et pſtratus pedibuſ ve mihi inquit quia monachū in vigiliis vnum cōſideraui. in quo trigita virtutes numeraui: quarum nevnam quidē in me inuenio. Et fortaſſe nullā ille tantā habebat: quāta hec ipa erat religioſe emulacōis humilitas. Dic itaq; fructus ſit noſtri huius ſermonis: ut altiora ſemp attendas: quia in eo plenitudo conſtat humilitatis. Nam ſi forte in re aliqua. maior tibi fratre aliq̄ gratia collata videt: ſed in multis ſi bonus emulator fueris iudicare te poteris inferiorem. Nuid enim ſi laborare aut ieiunare plus illo potes. et ille te patiētia ſuperat pcedit humilitate: ſupemimet caritate? Nuid eni tota die ſup id quod videris habere inſipiēti cogitatōe verſaris? Eſto magis ſollicitus: ut ſcias quid defit tibi. Doc eni melius. Vtmā fratres nos ſic eſſemus cupidi gratie ſpiritalis: quēadmoduz ſeculares homines pecunie temporalis. Debuimus certe t multū debuimus vincere in bono malū: et tāto āplius deſiderāe

quãto ꝑciosius ẽ quod desideram⁹: sed vtmãvel eq̃les esse possim⁹. Magna eni cõfusio magna valde: q ardẽtius illi ꝓmitiosa desiderãt q̃ nos vtilia: citius illi ad mortẽ ꝓperãt q̃ nos advitã. Quãto eni desiderio petumie crucieẽ auarus · quãte glorie appetitu ambiciosus exestuet: q̃ violenter demq trahat sua quẽq voluptas · q̃s explicet? Videas certe eos q̃quid adepti sunt pensipendere: non attẽdere quanto labore ⁊ desiderio eavix tãdẽ cõseq̃ potuere: q̃mãvile sunt eis oĩa p̃ desiderio minoris forte rei q̃ alteri ceperint muidere Et tu ergo nõ magnope cogites q tibi videris habere: misi forte interdũ ut gr̃as agere possis · et te noueris debitorẽ ei q̃ dedit: seu gr̃a cõsolatõis cũ id necesse fuerit · ne qualibet ex causa tristior fias. De cetero ea semp magis attẽde que aliusꝫ habet tu nõ habes: q hec cogitatio in humilitate te custodiat et a descẽsu tepiditatis elõget: magis aũt et accendat desiderio ꝓficiẽdi · Vide aũt quãtuz e regione mala cogitatõ illa parturiat · qua sedule versas in animo qđ tibi habere videris: et alterũ quẽpiam estimas nõ habere Nme eni eleuaris in superbiã: dum te ꝓponis alteri · Nme ꝓficere negligis: dum te magnũ quẽpiã arbitraris · Nme demũ incipis et desicere · dũ tibi alterius cõparatõe etiaz minus egisse videris: ficq in tepiditate incidis: et incipis remissius agẽ · Scim⁹ aũt quia deus superbis resistit · humilibꝫ aũt dat gr̃am: et q: male dictus qui opus dei negligẽter fecerit: beati vero q̃ eruriũt et sitiunt iusticiã: quia si spiritu facta carnis mortificauerimus · viuemus: si vero secũdum carnem vixerimus · morientur ·

Sermo secũdus vnde sup̃ ·

Cc est generatõ querẽtium dñm: q̃rentiũ faciem dei iacob · E diuersis et diuersa q̃rẽtibus hominũ turbis animo fatigatus: q̃ desiderãter ad hũc cuneũ hodie spiritũ refocillaturus accessi · Gratias deo: nõ sũ fraudatus a desiderio meo: nõ frustrat⁹ a spe mea Cõcupiui videre: vidi: ⁊ liquefacta ẽ aia mea · Repletus cõsolatõe · sup abũdo gaudio: oia interiora mea nomini dñi benedicũt: omnia ossa mea dicũt dñe quis similis tibi · Nempe ꝓficiẽs enimus cũ accederẽ · fateor · videre michi corpaliẽ visus fũ quos in spiritu quondam ꝓpheta p̃ uidit: et cõtinuo subiit animũ quod ore ille deprõpserat: ut cũ eo psallerẽ dicẽs · Nec est generatõ querẽtiũ dñm · Multe fũt generatões hominũ: et ni fallor tercia ista generatõ que nũc viget: et apparet in vobis · Prima siquidem generatõ nec q̃rẽs adhuc dñm nec q̃sita fuit a domino: cũ in obliuione mẽtis ⁊ reatu iniq̃tatis vnum quẽq genuit mater sua · Secunda ꝓnde statim sicut necesse erat ex aqua et spũ remedium vobis exhibuit festinatũ: ⁊ fuit illa gñatõ nõdũ q̃dẽ gñatõ q̃rẽtiũ · ꝫ tñ iã q̃sitorũ: q nec sciẽtes adhuc q̃rẽ dñz nec valẽtes ipe q̃sierit · Nec fuit igit nos · et acq̃siuit in generatione sua: ut essem⁹ iã populus acq̃sitõis · Si adhuc forte senior frat murmurat et inuidia cõtabescit: dicitur ei · Nñ epulari et gaudere oportebat: quia frater tuus perierat ⁊ inuentus est · Ceterũ ad hoc statim questuit nos dñs · ut q̃rereẽ tempore opportuno: cũ iã posset queri: posset et in-

uemiri. Ve nobis quoniã tã diu diſſi
mulauímus & neglexímus querẽ ví=
tã: q̃rere eũ qui bonus ẽ querẽtibuſ
ſe: aíe ſperãti in ſe. Ve tibi genera
tõ praua et exaſperãs. mala & adul
tera gñario: mẽdacium vſq; hodie
q̃ritãs & diligẽs vanitatẽ: nec fuãs
fidẽ cui deſponſata fueras veritati.
Nũquid nõ opus habet eiuſmõi ge
neratio naſci denuo: iterũ generari?
Et maxíme. Nẽpe gemímina vipa=
rũ facti. tãto magis nũc neceſſe ha
bẽt in ventrẽ matris gratie itera=
to intróire et naſci: quãto facta no
ſcũtur poſteriora eorũ deteriora po
ribus. Gratias ipi gratie et ſi dici
poteſt pluſ ꝑ gratuite miſeratõni:
que beneficijs obruit non modo im
meritos: ſ nimiũ male meritos & in
gratos. Gratias ei q̃ regñauit vos
etiã ex hac vita in ſpem vite: ut ad
optionẽ filiorũ recipetiſ. Volũtarie
eni nũc ꝓprie genuit vos: verbo vti
q; veritatis. Nã ꝑ ꝑus vos genuit
ſacramẽto equidez pietatis: et ſi vo
luntarium generãti. gemitis tñ volũ
tariũ eſſe non potuit. in quibus ad=
huc nullus voluntatis vſus. nullum
rationis exercitiũ fuit: ac ꝓinde nul
la generationis ipſius agmtõ: mul
la tãti noticia genitoris. Nũc demũ
voluntaria generatio voluntarius
exhibet ſacrificiũ: iuxta illud. volũ
tarie ſacrificabo tibi: & cõfitebor no
mini tuo domine quoniã bonum eſt
Nec generatõ querẽtium domũ.
Querẽtium: an habentiũ dicã? Ha
bentiũ vtiq; et querẽtium. Alioquin
nõ poſſent querẽ non habẽtes. Sed
quid habẽtes: aut quid querẽtes?
Vel potius quomodo habẽtes: quõ
requirẽtes? Verbo gemiti: verbum
habent. Nũquid non verbum dñs?
Johannẽ audi. Et deus erat verbũ.
Nuid ergo iaz amplius querit ge=
neratõ querẽtiũ dñm? Cõſidera q̃d
ſequat in pſalmo. Nec eſt generatõ
querẽtiũ dominũ: querentiũ faciem
dei iacob. Eũdem ꝓinde habent pa
riter et req̃rũt: quia vnus idemq; &
verbuz patris et ſplendor paterne
glorie eſt. Et is quidẽ non queſitus
haberi fortitan poteſt: nõ habitus
autẽ queri omnino nõ poteſt. Deni
q; ipa eſt que de ſe loquit ſapientia
Nui edit me adhuc eſuriet. Potẽs
ipſe eſt pſtare etiam ſe nõ querẽti:
qui ut ſupra oſtendimus de cumulo
gratie et benedictõe dulcedinis q̃rit
& ꝓuenit adhuc querere nõ valẽtes
Nemo aũt ante ꝓcone? querere ꝙ
habere: q; nemo mq̃t venit ad me:
niſi pater meus traxerit eũ. Adeſt
ergo q̃ trahit: et quodãmõ necduz
adeſt: q̃ nõ alio trahit ꝙ ad ſeipſũ.
Nũquã eni nec vſq; ꝙ ſine filio pater:
adeſt tñ per fidem ut ad ſpem tra=
hat. Nuõ ergo nũc exultet ſpiritus
meus: quõ nõ ſine modo iocũdet ur in
generatõe iſta querẽtiũ dñm? Nẽ=
peteſtimonũ credible nimis guſta
te ſapiẽtie eſt: eſuriẽs ipa tam vehe
mens. Certiſſima michi ꝓbatõ et in
dubitabile argumẽtũ. quia habetiſ
quẽ ſic q̃ritis: et in vobis habitat: q̃
tãvalide trahit vos ad ſeipm. Non
eni humane poſſibilitatis eſt curſus
iſte cuius dextera facit virtutẽ: cui ſẽ
per neceſſe ẽ ut clametis. trahe nos
poſt te: in odorem vngẽtorũ tuorũ cur
remus. Nõ mq̃ ab hoie forma iſta cõ
ũſatõis: nec aliud expimẽtũ q̃rimuſ
eius q̃ in vobis habitat xps: ꝙ ꝙ ita
q̃ritis xpm. Videte eni fratres q̃les
ſpiritũ acceperitis: ſpũm q̃ ex deo eſt:
ut ſciatis que a deo donata ſũt vobis
Audiuimus apoſtolicũ. audiuimus
et ꝓphẽticũ etiã tang elicũ gradũ:

quibus nihil a nobis arbitror posse
sublimius affectari. Sane e singulis
mihi video: in vobis aliquid et ma-
gnū aliqd inuenire. Quis enim celi
bem vitā. vitā celestem ⁊ angelicaz
dicere vereatur? Aut p̄ m refur-
rectōe futuri sūt omnes electi. quō
nō iam nūc estis sicut āgeli dei in ce
lo: a nuptijs pemit⁹ abstinētes. Am
plectimini fratres p̄ciosissimā mar-
garitā: amplectimini sāctimoniam
vite: que vos efficit sācto: rū similes
et domesticos dei dicēte scriptura.
Incorruptio facit p̄ximū esse deo.
Ita ergo nō vestro quidē merito ꝫ
gr̄a dei estis qđ estis: qđ ad castita
tē et sanctimoniā spectat angeli q̄-
dē terreni aut potius celi ciues: ꝫ in
terim in terra pegrini. Quā diu eni
sumus in hoc corpore: pegrinamur
a dño. De ꝓphetica q̄d dicim⁹? Lex
et ꝓphe vsq ad iohānē veritas ait
Verūtamē nō erat ille adūsarius. ꝫ
discipul⁹ vtiq veritatis: q̄ dicebat
etiaz post iohannem. Ex pte eni co
gnoscimus: et ex parte ꝓphetamus
Cessauit ergo ꝓphetia qr iā cogno
scimus: necduz tamē tota cessauit:
qr adhuc ex pte. Cū venerit inquit
qđ pfectū est: euacuabit quod ex p
te ē. Siquidē ante iohānē q̄ fuerunt
ꝓphete vtrūq aduētū dñi ꝓpheta
bat: et quasi neutra adhuc pars sa
lutis in noticia: ꝫ vtraq in ꝓphetia
erat. Magnū sane ꝓphetādi genus
cui vos deditus esse conspicio: ma-
gnum prophetice studium: cui vos
video mancipatos. Quod illud? Nē-
pe iuxta apostolū non considerare
que videt sed que nō videtur: fine
dubio ꝓphetare ē. Ambulare in spi
ritu. ex fide viuere: q̄ furfū sunt que
rere nō que sup terrā. obliuiscī que
retro sūt ⁊ extendi in anteriora: ex
magna pte ꝓphetare est. Alioquin
quo nā modo nisi p spirituz prophe
tie cōuersatio nostra in celis est? Sic
nimirū ꝓphete olim quasi inter ho-
mines erāt sui tēporis: ꝫ virtute et
impetu q̄dā spirit⁹ dies illos trāsili
ētes exultabāt ut viderēt diē dñi:
⁊ videbāt ⁊ letabāt in ea. Sz ⁊ pfessio
nē apostolicā audiam⁹. Ecce nos re
liquimus oīa: et secuti sum⁹ te. Si
gloriari licet habem⁹ gloriā: sed si
sapimus: habere curabimus apud
deū. Hec eni vera ē gloriatō: ut qui
gloriatur in dño glorietur. Naz neq
man⁹ nostra excelsa: ꝫ dns fecit hec
oīa. Fecit nobis magna q̄ potens
est: ut merito magnificet aiam nr̄a
dñm. Ipius eni magno munere fa
ctū est: ut magnū illud ꝓpositū vī
mágni gloriabāt apostoli. magnifi-
cī sequamur. Forte etiā si in ꝫ qz
gloriari voluero non ero insipiens.
Veritatē eni dicā: esse hic aliquos q̄
plusq̄ nauē ⁊ retia reliquere. Quid
vero illud q ipi q̄dē apostoli reliq
rāt oīa: sed ut p̄sentē in carne ho-
minū sequrentē? Non ē nostrū dicere:
securius ipm dñm audiamus. Quia
vidisti me mat thoma credidisti: be
ati q̄ nō viderūt et crediderūt. For
te etiā ꝓphetādi genus excellētius
ēe videbit nō intēdēs quibuscūq tē
poralib⁹ rebus ⁊ trāsituris aliquādo
ꝫ spiritalib⁹ ⁊ eternis: et nihilomin⁹
in vase fictili thesaurus castitatis il
lustrior in carne fragili: ex aliq̄ pte
pbabilior virtus? Vbi ꝫ āgelica in
ꝫ corpore oūsatio in corde ꝓphetica
exspectatō. in vtroq apostolica pfe
ctō iueniē: quāt⁹ iste cumul⁹ grazz?
Quid retribuitis dño: p oīibus q̄
retribuit vobis? Sublimis gradus:
ꝫ eo āplius piculosa ruina. Nūquid
nō tres celi sūt quos ascēdim⁹? Ita-

qz q̄ ſtat: videat ne cadat. Vidēbaz inquit ſathanan tāq̄ fulgur de celo cadētē. Ex alto corruit: cōfract⁹ et cōminutus eſt: deſperata eſt plaga eius. Factus ē ſpūs eius vadēs t nō rediēs. Nūquid et vos vultis abire? Sathanas ruit: nūquid ruitis et vos ſecū? Nuā ſalubrius vobis ſtare in vijs dñi: ſtare in gratia in qua ſtatis. Non enī beatus vir qui non abijt in via peccatoz: beat⁹ magis cuius ē auxiliū abs te dñe. Ibūt enī huiuſmodi de virtute in virtutem: ad videdū deum deoz in ſyon: ad videdū in bonitate electoz tuoz uz. ut laudēris cū hereditate tua. Ipī nempe hereditas: ipi fūt dijt filij ex celſi omnes. Itaq̄ fratres mei qm̄ quidē veriſſime certiſſimeq̄ hec eſt generatō querētiū dñm. querētiuz Faciē dei iacob. quid vobis dixerim aliud: q̄ quod idē ꝓpheta ait? Letetur coz querētiū dñm: querite dñm et confirmamini: querite faciē eius ſemp. Et quod alius quidā dicit. Si queritis. querite. Nuid ē ſi queritis querite? In ſimplicitate cordis q̄rite illū. Nō aliud tāq̄ illū: non aliud p̄ter illū: nō aliud poſt illum. In ſimplicitate cordis querite illum. Simplex natura. ſimplicitatē cordis exquirit. Deniq̄ et cū ſimplicibz ſmocinatō eius. Vir duplex animo mcō ſtās ē in oībz vijs ſuis. Nō poteſt inueniri ab his qui ad tempus credūt: et in tēptoze tēptatōis recedūt. Eternitas ē: que niſi pleuerauē queſita. minime inuenīē. Ve etiā peccatori terrā ingredienti duabz vijs Nemo enim duobz dñis ſeruire poteſt. Ne hāc q̄dē duplicitatē amat integritas illa: pfectio illa: illa plenitudo. Indignū enī ē ut inuenīēdaz ſe p̄beat: niſi pfecto eaz q̄ſieris corde. Ceterū ſi odibilis ē canis reuerſus ad ſuū vomitū et ſus lota in volutabzo luti: ꝫ ipſuz q̄q̄ quē muenerit tepidum ex ore ſuo euomere inci pit deus: ſimulatoz t ꝑditoz vbi parebūt? Si maledictus q̄ facit opus dei negligēter: q̄ fraudulēter fecerit quid meretur? Fugiam⁹ hāc duplicitatē cariſſimi: t a fermēto phariſeoz̄ omnimodis caueamus. Veritas ē deus et tales queritoz̄eq̄ rerit: qui querāt eū in ſpiritu t verita te. Si nolumus fruſtra querē dñz. queramus veraciter. q̄ramus ſleuerāter: ut nec p illo queram⁹ aliud. nec cū illo aliud: ꝫ nec ab illo ad aliud cōuertamur. Facilius ē enī celū et terrā trāſire. q̄ ut fic querēs non inueniat: ſic pētēs non accipiat: ſic pulſanti nō apiatur.

Cōſolatoz̄ ad frēs ſmo p̄m⁹.

Aupes quidē videmur t ſumus ꝫ ſi ſpūm qui ex deo eſt accipiam⁹ ut ſciam⁹q̄ a deo donata ſūt nobiſ magna ab eo gloria: magna nobis ē collata poteſtas Noutquot in q̄t receperūt eum: dedit eis poteſtatē filios dei fieri. An nō poteſtas filioz̄ dei ē iſta: q̄n etiā nobis ſeruiūt vmūſa? Sciebat enim apſtus ipſe: q̄m diligētibus deū oia coopantur in bonū. Sed forte dicat aliq̄s veſtrū quid ad me: et in puſillanimitate cordis ſui talia mediteē. Glorieē tur de poteſtate filioz̄ dei in q̄bz filialis erga eū feruet amor viget affectus: ut p̄ſumant oīa ſibi coopari in bonū: q̄ deū diligūt in veritate. Ego vero mē dicu ſſū t pauper: carens affectu filiali: experſ digne deuotionis. Sed attende q̄d ſequit. Nullū enī deſperatōi locuz reliquit in ſcriptura ſua: qui alio loco ſic lo-

quē: ut p patiētiā et cōsolationē
scripturarū spem habeamus. Affe
ctus enī ille quē queris pax est non
patiētia: īm patria est nō īm via: nec
eos q̄ eiusmodi sūt a scriptura op⁹
est cōsolari. Ergo p patiētiā ⁊ cōso
latōem scripturarū spez habeam⁹:
etiā si nōdū possumus apprehēdere
pacē. Propterea cū dixisset. diligē-
tibꝰ deū oia cooparī īm bonū: solle-
ter addidit his qui secūdū ꝓpositū
vocatī sūt sanctī. In quo vero non
te terreat sanctitatis nomē: qñ nō
sc̄m meritum sed secūdū ꝓpositū
nō secūdū affectiōez ꝗ secūdū īten
cōem sanctos vocat: iuta illud ꝓphe
te. custodi aiaz meā qñ sanctus sū.
Illā enī quā putas sāctitatē ne ipe
quidem paulus corruptibili adhuc
grauatus corpore arbitrabat se cō
phendisse. Vnū aūt inquit: que re-
tro sūt oblitus ⁊ in ea que ante me
sūt extēdens: sequor ad palmā sūp-
ne vocatōis. Vides q̄ nōdū licz ap
phendisset brauiuz: habebat tñ p
positū sāctitatis. Et tu ergo si ꝓ-
fueris cordē tuo declinare a malo ⁊
facē qđ bonū ē. tenere qđ accepisti
et pficē semp īm melius: ꝗ et si quid
aliqñ mīm⁹ recte egeris ut ē humāna
fragilitas: nō īm eo pfistere ꝗ pmi-
tere ⁊ corrigere q̄ntuz ꝑuales: eris
sine dubiortu sc̄z cui interim clama
re necesse fit: custodi aiaz meaz qñ
sāctus sū. Vis ergo nosse quem ad-
modū huiusmodi sanctis oīa coo
panē īm bonū? Nō modo curro p sin
gula: quia īm lōgū ꝓtrahi sermonē
hora nō patiē. Eundū nobis ē. iam
enī cāpanā audiuimus iā vespertine
tēpus orationis aduenit. Audite er
go verbū abbreuiatū: quēadmodū
nobis vniuersa seruiāt: oīa coopē
nē īm bonū. Inimici nostri sint iudi
ces. Eteni si quidē illi p nobis: quis
cont nos? Si p nobis faciūt hostes
nostri: quō non oīa simul cū illis?
Porro duo nobis ut manifestū est
aduersanē hostiū genera: malum vi
delicet duplex: quod facimus ⁊ qđ
patimur. Nec autē ut aptius dixe
rim sunt culpa et pena. Itaq̄ cū fit
nobis vtraq̄ cōtraria erit si volue
rimus vtraq̄ p nobis: ut hec q̄dꝫ
ab illa liberet: et itez aduersus istā
iuuet illa. nec parū. Ecce enī cōpun
gimur īm cordibꝰ nostris et īm cubi
li conscientie sūper delictis pteritis:
sed delinit cōscientiā suā ⁊ correptē
tium peccatorū dentes cōterens re-
ducit ad spem venie penitentia ista:
et voluntaria pena quam patimur.
Non solū aūt pterita: sed ⁊ futura
repellit. Nam et tēptantia ꝓpulsat
vicia: et nōnulla sic peremit: ut ra-
ro aut nunq̄ erigere caput audeat
venenatum. Sic pena facit p nobis
aduersus culpam. ut vel omnino nō
fit vel fit minor: culpa vero nichilo-
minus agit. ut aut non fit: ā maior
fit pena. Non quidem ut omnino nō
fit siue a quantitate sua minuatur
qđ nullatenus expediret: sed ut nō
fit pena. aut minor fit pena: videlicet
ut aut nō fit. aut minus fit onerosa
Quisq̄s enī pfecte sēserit onus pec
catī ⁊ aie lesionē. exteriorē vtiq̄ ā
parū sentiet aut ex toto nō sentiet
corpis penā: nec reputabit laborez
q̄ peccata nouerit deleri pterita: fu
tura caueri. Sic enī scūs dauid cōsi
ciātis sui nō reputauit iniurias: me
mor filij psequētis.

Sermo. ij. vñ sup̄.

Abor iste
fratres exilij et pauptatis
nre nos cāmonet: pfectorum
q̄tatis. Vt qđ enī morte af-

ficimur tota die: in ieiunijs mltis. in vigilijs abūdātius. in laboribꝫ ⁊ erū mis? ¶Ūquid ab ꝯ creati sumus? Ab sit. ¶Ā lz hō natus sit ad laborez: ꝯ minime ad laborē creatus ē: natiui tas ē in culpa: ideo⁊ in pena. Oēs enī oportet nos gemere cū ꝓpheta ¶In miqtatibꝫ cōceptꝰ sū: ⁊ in pecca tis concepit me mater mea. Aliena abvtrisqꝫ ꝑna creatō: qz fīt nec cul pā: ita nec penā deꝰ fecit. ¶Ūs de ea q̄ maior ē omniū. mortevidelicz apte scripura testat. ¶Inuidia dyaboli mors introiuit in orbez terrarū. Et in alio loco: deꝰ mortē nō fecit. ¶Ita qꝫ fīt laborātibꝫ manibꝫ nec oculus ꝓterea claudit. nec auris abstinet ab auditu sic imortmulto melius la borātibꝫ corpe mēs qꝫ ipa suo intē ta sit opi: ut nōvacet. Causā laboris cogitet in labōe: ut ipa ei pena quā patit. culpā ꝑ q̄ patit reptnet: ⁊ dū videt vulnerū ligaturā. ipa sub pā mis vulnera meditet. Huiusmōi fiq̄ dē cogitacōe hūiliamur sub potenti manu dei: et dulci q̄dā pietate. mēs plena. miserabilē se exhibz i oculis ei⁹. Dic quippe scriptura nos āmo net: miserē mq̄ens aie tue placens deo. ¶Nec dubiū q̄n ea q̄ deo placet misdia. Facile possit ei⁹ misdiā ob tinē. Et ne dixerim⁹ vñ miserēdum sit ai abꝫ nostris: misi inspiēter dissi mulauerim⁹: mlta in eis miseratōe digna poterūt muemri. Vnū tñ di co ut occasiōez wōb dedisse videar: ⁊ cetera qꝫ similit adūtatis. ¶Nōne ve lut iter duas mēsas positi: epulātes hic in de spectamus ieiunū? Sic sumus oino. sic sumus. Vnde ergo sic posi tis risus. vñ iocus. vñ leuitas. vnde supbia: vñ extollētia oculoruz? An forte nō agnoscim⁹ mēsas. non cō fitez am⁹ epulas: delicias nō videm⁹? Dic mihi fūt quos video delicōsevi uētes. in oibꝫ bonis sensibilis huius mūdi: in de cōtēplor alios q̄bus dis posuit xp̄s regnū. ut edāt ⁊ bibant sup mēsā eius in regno patris sui. Vtrobiqꝫ video simile? mei homies. frēs meos: et heu me ab neutrā lz extēdere manū. Ab vtraqꝫ mēsa ꝓ hibeor: ab hac q̄dē ꝓfessione. ab il la corpis vinculo: ut nec ad inferio rē audeā. nec ad superiorē accedē pos sim. ¶Quid iter ꝯ restat. misi comedē panē doloris ut sint michi lacrime mee panes die ac nocte: si q̄s forte celestiū cōiuarū miscdia motus in os latrātis sub mēsa catelli vel exis gua aliq̄ deliciarū illarū fragmēta dimittat? ¶Nā inferior quidē ofidera tō qua nobis cōpatimur eorū respe ctu quos nouimus delicōse viuētes in hoc seculo infirme adhuc aie est: nec oino talis michi placet affectio in aia spūali. Lōgius enī positus est a iudicō veritatis q̄ beatificat quos velut miserrimos lugere debuerat: et se miserū reputat nō sane cōsensu iudicij ꝯ affectionis sensu ꝙ nō fit fi cut illi: qui id magis optare debue rāt. ut oēs essēt sicut ipe. Hoc tñ solū tali in cogitacōe laudabile ē: si miseriā ipaz quā reputat ꝑ amo re siue timore dei patiēter ferre de liberat: et cū pietate quadaz dicit deo: ꝓpter verba labiorū tuorū ego custodiui vias duras. Et quidem cogitacō inchoantium est: tāḡ lac paruulorum. Atuero cum iam pro ficere ceperit anima et affectione sequi iudiciū rationis. oia proculdu bio detrimentū faciet: et quasi ster cora arbitratus: lugebit cū ꝓpheta sup eos q̄ amplexati sunt stercora. ¶Ipse vero sancta quadā humiliq̄ supbia hec vniuersa despiciet: ⁊ ma-

gna in altitudine animi collocatus nō beatū dicet populū cui hec sunt. ꝺ miser plane: beatū vero cuius dñs deus eius. Verum dū hic ita sui ꝺparatōe miserer illis. muenietvtiq; q̄rū cōparatōe sui q̄ misereat si fuspexerit ab celestes diuitias ⁊ dele ctatōes in dextra dñi vsq; in finez. Vñ fit ut q̄ pus de inferiori irriguo lacrimas fūgēs plangebat dicens. qm̄ ꝓpt̄e mortificamur tota die: iam de supiori abūdātiores emittat fletus dicēs: heu michi q⁹ incolatus meus ꝓlōgatus est.

Epistola beati bernardi in sermo nē sequētem.

Vgoni militi xp̄i. et magi stro militie xp̄i: bernhardꝰ clareuallis solo nomine abbas: bonū certamē certare. Semel ⁊ secūdo ⁊ tercio mi fallor petisti a me hugo carissime ut tibi tuisq; cōmilitonibo scriberē exhortacōnis sermonē: et aduersus hostilē tirānidez q⁹ lāceam nō liceret. stilū vibrarē: asserēs vobis nō paruū fore adiutoriū. si quos armis nō possū. literis aiarē. Distuli sane aliq̄diu: nō q⁹ cōtēnē davidēreē petitō: ꝺ ne leuis p̄cepsq; culpareē assensio: si quod melio⁹ melior implere sufficeret p̄sumerez imperitus: ⁊ res admodū necessaria p me minus forte comoda redderet. Verū videns me longa satis huius cemōi exspectatōe frustratū. ne iā magis nolle q̄p nō posse viderer: tādem ego quidē qđ potui feci: lector iudicet an satis feci. Nuāq̄p ⁊ si cui forte aut mīme placeat â non sufficiat: nō tñ inest mea. q̄ tue p meo sape nō defui voluntati.

Explicit epistola.

Incipiūt tituli.

i Sermo exhortatorius bernardi abbatis clareuallensis ad milites templi.

ij De militia seculari.

iij De noua militia.

iiij De diuersiōe militū templi.

v De tēplo. vi De betlehē.

vij De nazareth.

viij De mōte oliueti et valle iosaphat. ix De iordane.

x De loco caluarie.

xi De sepulchro.

xij De bethphage.

xiij De bethania.

Explicīūt tituli.

Incipit Ser. exhortatorius bti bernardi abbatis clareuallēs. ad milites templi.

Ouū militie ·Ca·i· gens ortū nup audiē in terris: et in illa regione quam olim in carne p̄sens visitauit oriēs ex alto: utvñ tūc in fortitudie manus fue tenebrarū pncipes extur bauit: inde⁊ mō ipsorū satellites filios diffidētie in manu fortiū fuorū dissipatos exēmiet: faciēs etiā nūc redēptōez pleb̄ sue: et rursū erigēs cornu salutis nobis in domo dauid pueri sui. Nouū inquā militie gen⁹ et seculis inexptū: q̄ gemmo pater oflictu. atq; fatigabiliter decertaē tū adūsus carnē ⁊ sāguinē: tū otra spiritalia neq̄tie in celestib⁹. Et qui dē solis vbi viribo corpis corporeo fortiē hosti resistiē: id q̄dē ego taz nō iudico mirū. q̄p nec rarū existimo Sz ⁊ qñ animi vtutevicis siue demonis bellū indicīē: ne hoc quidem mirabile. et si laudabile dixerim: cum plenus monachis cernatur mūdus Ceterū cū vterq; homo suo quisq; gladio potēter accingiē. suo cingulo nobiliter insigniē: q⁹ hoc nō esti met oñi āmiratiōe dignissimū: qđ

adeo liquet esse insolitum? Impauidus profecto miles et omni ex parte securus: qui ut corpus ferro: sic animus fidei lorica induit. Utrisque nimirum munitus armis: nec demones timet nec hominem. Nec vero mortem formidat: qui mori desiderat. Quid enim vel viues vel mories metuat: cui viuere christus est et mori lucrum? Stat quidem fideiter libereque per christo: sed magis cupit dissolui et esse cum christo. hoc enim melius. Securi igitur procedite milites et intrepido animo inimicos crucis christi propellite. certi quia neque mors neque vita poterit vos separare a caritate dei quae est in christo iesu: illud sane vobiscum in omni periculo replicates. siue viuimus siue morimur domini sumus. Quam gloriosi reuertuntur victores de patria: quam beati moriuntur martires in patria. Gaude fortis athleta si viuis et vincis in domino: magis exulta et gliare si moreris et vngeris domino. Vita quidem fructuosa. et victoria gloriosa: sed utrique mors sacra iure preponitur. Nam et si beati qui in domino moriuntur: non multomagis qui per domino moriuntur? Et quidem siue in lecto siue bello quis moriet: pretiosa erit sine dubio in conspectu domini mors sanctorum eius. Ceterum in bello tum profecto pretiosior: quanto et gloriosior. O vita secura: vbi pura conscientia. O magna vita secura vbi absque formidine mors exspectatur: imo adoptatur cum dulcedine: et excipitur cum deuotione. O vere sancta et tuta militia atque a duplici illo periculo prorsus libera. quo id hominum genus solet frequenter periclitari: vbi dum taxat christus nos causa militandi. Quotiens namque ingrederis tu quam militiam militas secularem in corpore. te vero in anima: aut forte occideris ab illo et in corpore pariter et in anima. Ex cordis nempe affectu non belli euentu pensatur vel periculum vel victoria christiani. Si bona fuerit causa pugnantis pugne exitus malum esse non poterit: sic nec bonus iudicabitur finis: vbi causa non bona et intentio non recta processerit. Si in voluntate alterum occidendi te potius occidi contigerit: morieris homicida. Nam si quales et voluptate fungandi vel iudicandi forte occidis hominem: viuis homicida. Non autem expedit siue mortuo siue viuo. siue victori siue victo esse homicidam. Infelix victoria: quam fugas hominem: succumbis vicio. Et ira tibi a superbia dimanate. Frustra gloriaris de homine fugato. Est tamen qui nec vlciscendi zelo: nec vincendi tipo: et tamen euadendi remedio interficit hominem: sed neque hanc quidem bonam dixeris victoriam: cum de duobus malis in corpore quam in anima mori leuius sit. Non autem quia corpus occidentem anima moriens: et anima quae peccauerit ipsa morietur.

De militia seculari. C. ij.

Vis igitur finis fructuosue seculoris huius nomen dico militie et malicie: fit occisor letaliter peccat: et occisus eternaliter perit? Veniuero ut vbis vtar apti et quam arat in spe debet arare: et quam triturat in spe fructum percipiendi. Quis quaeso milites tam stupendus erroris. quis furor tam non ferendus? tantis fluctibus ac laboribus militare: stipendiis vero nonnullis. misi a motis a criminis? Opitis equos sericis: et pendulos nescio quos pannulos loricis superinduitis. Depingitis hastas. clipeos et sellas: frena et calcaria auro et argento gemmisque circumornatis: et cum tanta pompa pudendo furore et impudenti stupore ad mortem properatis. Militaria sunt haec insignia: an muliebria potius ornamenta?

Nunquid forte hostilis mucro reue-
rebitur aurū :gēmis parcet: serica
penetrare nō poterit? Demiq; quod
ipsi sepiꝰ certiusq; expimim⁹ eria eē
necessaria pliāti: ut scilicet strenuꝰ
industriusq; miles ⁊ circūspectus sit
ad se seruādū ⁊ expedit⁹ ad discur
rendū. et ꝓmptus ad ferendū. Vos
ꝓ cōtrariū oculorū grauamē ritu fe
mineo comā nutritis: longis ac ꝓfu
sis camisijs ꝓria vobis vestigia ob
uoluitis: delicatas ac teneras manꝰ
āplis ⁊ circūfluētibus manicis sepe
litis. Super hec oīa ē quod arma
rī magis terret causa illa nimirum
satis leuis ac friuola : qua videlicet
talis pīsumitur ⁊ tā periculosa militia.
Non sane inter vos aliud bella mo-
uet: litesq; fuscitat: misi aut irratōa-
bilis iracūdie motus aut manis glo
rie appetitus: ā terrene ālisc ūq; pos
sessionis cupiditas. Talibꝰ certe ex
causis .neq; occidere neq; occūbere
tutum est.

De noua militia. C. iij.

Uero xpi milites securi p
liantur plia dñi sui. nequa-
quā metuētes aut de hostiū
cede peccatū aut de sua nece piculū:
qñ quidē mors ꝓ xpō vel ferēda vl
inferēda: ⁊ michil habeat crimīs:
et plurimū glorie mereatur. Hmc
quippe xpō inde cristus acquirē:
qui nimirū ⁊ libenter accipit hostis
mortē ꝓ vltione: ⁊ libentius pbet se
ipm militi ꝓ cōsolatōe. Miles inq;
xpi securꝰ interemit: interit securior
Si ⁊ prestat cū vicerit: xpō cū inte-
remit. Nō enī sine causa gladiū por
tat. Dei etenī minister ē ad vindictā
malefactorū: laudē vero bonorum.
Sane cū occidit malefactorē nō ho
micida: sed vt ita dixerim malicida
et plane xpi vindex in his qui male
agūt: et defensor xpianorum repu-
tatur. Cū aūt occidit ipe: non pisse
ꝫ puenisse cognoscitur. Mors ergo
quā irrogat xpi est lucrū: quā exci
pit suū. In morte pagani xpianus
gloriatur qz xps glorificatur. In
mōte xpiani regis liberalitas apiē:
cū miles remunerādus educit. Dor
ro sup illo letabitur iustus cū vide-
rit vindictam: de isto dicet homo: si
vtiq; es fructus iusto. vtiq; es deus
iudicās eos in terra. Nō enī vel pa-
gani necādi essent: si quō aliter pos
sēt a nimia infestatōne seu oppres-
siōe fidelīū cohiberī. Nūc aūt meliꝰ
ut occidātur q̄ certe relinquat vir
ga peccatorū sup sortē iustorum: ne
forte extendāt iusti ad iniquitatez
manus suas. Quid enī? Si putere in
gladio omnino nephas nō est xpia
no: cur ergo ꝓco saluatoris cōtētos
fore suis stipēdijs militibꝰ indixit.
et nō potiꝰ omnē militiaz interdixit?
Si aūt quod verum est oīnibꝰ phas
est ad hoc ipm dūtaxat diuinitꝰ or
dinatis. nec aliud sane quicq; meliꝰ
ꝓfessis: quibus queso potius q̄ quo
rū manibꝰ ⁊ viribꝰ verbs fortitudinis
nostre spon ꝓ nostro omniū mu
nimine retinet. ut depulsis diuine trā
gressoribꝰ legis. secura ingrediat
gens iusta custodies veritatē? Secu
re ꝓinde dissipent gentes que bella
volūt ⁊ abscidātur qui non contur
bantur: et disperdantur de ciuitate
dñi omnes operantes iniquitatē :qui
repositas in iberosolimis xpiani po
puli inestimabiles diuitias tollere
gestiūt sancta polluere: et hereditā
te possidere sanctuariū dei. Exeratur
gladiꝰ vtiq; fidelīū in ceruices inimi
corū ad destruēdā oēm altitudinem

extollentem se aduersus scientiam dei que est cristianorum fides: ne quādo dicāt gētes. vbi est deus eorum. Quibꝫ expulsis reuertet ipe in hereditatē domūqꝫ suā. de qua iratus in euāgelio ecce inquit relinq̄tur vobis domus vestra deserta: et prophetā ita cōqueri. reliqui domū meā. dimisi hereditatē meā: implebitqꝫ illud prophēticuꝫ. Redemit dñs populū suū. et liberauit eū: et venient et exultabūt in syon: et gaudebūt de bonis dñi. Letare ierusalē: et cognosce iā tēpus visitatōis tue. Gaude. et laudate simul deserta ierusalē: q̄ cōsolatus est dñs ꝑplm suū: redemit ierlm: parauit dñs brachiuꝫ suū sanctū in oculis oīm gentium. Virgo isrl corrueras: et non erat q̄ subleuaret te. Surge iā. excutere de puluere vgo captiua filia syō. Surge imꝫ. et sta in excelso: et vide iocūditatē q̄ veit tibi a deo tuo. Nō vocaberis vltra derelicta. et terra tua nō vocabit amplius desolata: q̄ cōplacuit dño in te: et terra tua habitabit. Leua in circuitu oculos tuos. et vide: oēs isti cōgregati sūt: venerūt tibi. Hoc tibi auxiliuꝫ missum de sācto. Oīmo pistos tibi iā iāqꝫ illa psoluit antiqua ꝓmissio. Donā te in supbiā seculoꝝ. gaudiū in generatōe et generatiōnē: et fuges lac gētiū: et māmilla regū lactaberis. Et itē. Sic mater desolat filios suos. ita et ego cōsolabor vos: et in ierusalē cōsolabimini. Videsne ꝙ crebra veterū attestatōe noua appbat militia: et ꝙ ficut audiuimus sic vidimus in ciuitate dñi virtutū? Dūmō sane spūalibus nō pīudicꝫ sensibus īralis interptatō. q̄ mi? scilicet spemus in eternū. quicqd huic tēpori figmificādo ex ꝓphetarū vocibus vsurpamus: ne p id qd cernit euanescat qd credit: et spei copias imminuat penuria rei: psentiūqꝫ attestatō fit euacuatō futurorum. Alio quin frene ciuitatis tēporalis gl'ia nō destruit celestia bona ꝙ astruit: si tñ istā minime dubitamus illius tenere figurā. q̄ in celis ē mater nr̄a.

De oversatōe milituꝫ templi. Capitulum. iiij.

Ed iā ad imitationeꝫ seu ad cōfusionē nostrorum militū nō plane deo ꝙ dia bolo militātiū dicamus breuiter xpi equitū mores et vitā: qualiter bello domino oversentur: quo palaꝫ fiat quātū ab huicē differāt dei secli militia. Primo q̄dem verolibꝫ discīplia nō deest. obediētia nequaq̄ cōtemnit: q̄ teste scriptura. et filius indisciplinatus pibit: et peccatū est ariolādi repugnare. et q̄si scelus idolatrie nolle acq̄escere. Iturꝫ reditur ad nutū eius qui p̄est. Induitur qd ille bonauerit: nec aliunde vesti mētū seu alimentū p̄sumit. Et in victu et in vestitu caueat oīne superfluū: soli necessitati cōsulit. Viuit plane in omni iocūda et sobria cōuersatōe. Absq; vxoribꝫ et absq; liberis: et ne qd desit ex euangelica pfectōe. absq; oīni ꝓprio habitāt vnius moris in domovna: solliciti seruare vnitatē spūs in vinculo pacis. Dicas vnū se multitudinis eē cor vnū et aīmā vnā: ita quisq; nō oīmo ꝓpriā seq̄ voluntatē: ꝙ magis obsequi satagit impāti. Nullo tpe a ociosi sedent aut curiosi vagāt: ꝙ sēp dū nō ꝓcedunt qd q̄dē raro cōtingit. ne gratis comedāt panē armorū seu vestimēto rū. vel scissa resartiūt. vl vetusta reficiūt. vl mordinata cōponūt: et q̄qꝫ

postremo faciẽda magistri volũtas cõmunis indicit necessitas. Persona inter eos minime accipiẽ: deferetur meliori nõ nobiliori. Honore se mui: cẽ puemũt: alterutrũ onera portãt. ut sic adimpleant legem xpi. Verbũ insolẽs. opus mutile. risus immo derat⁹. murmur vel tenue siue surrũ neq; ibi deprehendiẽ memẽdatum. Scachos⁊ aleas deteſtãtur: abhorrẽt venatõem. nec ludrica illa auiũ rapina ut assolet delectãẽ. Mimos et magos⁊ fabulatores. scurriles q; cãtilenas. a ludoꝝ spectacula. tã: q; vanitates⁊ infamias falsas refpuũt⁊ abominãtur. Capillos tõdent: sciẽtes iuxta apm et ignominiã eẽ viro si comaꝫ nutrierit. Nũq; cõpti: raro loti: magis aũt neglecto crine hispidi. puluẽ fedi. lorica caumate fusci. Porro immẽte bello intus fide foris ferro nõ auro se munũt: ãte nus armati⁊ nõ onerati hostibꝫ metũ incutiãt: non puocẽt auariciam. Equos habere cupiũt fortes et veloces. nõ tñ coloratos a faleratos: pugnã quippe nõ pompã. victoriã: ꝫ nõ gloriã cogitãtes: et studentes magis esse formidini q; ammiratõi Deinde nõ turbulẽti aut impetuosi et quasi ex leuitate pcipites: ꝫ ofulte atq; cũ oĩi cautela⁊ puidẽtia se ipos ordinãtes⁊ disponẽtes in aciẽ iuxta qđ de pribꝫ scriptuꝫ est. Veri pfecto israhelite pcedunt ad bella pacifici. At vero vbi ventũ fuerit ad certamẽ tum demũ pristina leuitate postposita. tãq; si diceret nõne q oderũt te dñe oderã et sup inimicos tuos tabescebã. irruunt in aduersarios: hostes velut oues reputãt: neq; q⁹ ⁊ si paucissimi vel seuã barbariẽ. vel numerosã multitudinẽ formidãtes. Mouerũt siquidẽ nõ de suis pſumẽ viribꝫ. ꝫ de virtute dñi sabaoth sperare victoriã cui nimirũ cõfidũt iuxta sentẽtiam machabei cõcludi multos in manus paucorũ et nõ eẽ differẽtiã in cõspectu dei celi liberare in multis⁊ in paucis: quia nõ in multitudine exercitus ẽ victoria belli: ꝫ de celo fortitudo est. Quod frequentissime expti fuit: ita ut plerũq; quasi psecutus fit vnus mille: et duo fugarũt decẽ milia. Ita deniq; miro quodã ac singulari mõ cernũẽ et agnis mitiores et leonibꝫ fortiores: ut pene dubitẽ quid potius censeaꝫ appellandos. monachos⁊ an milites: nisi q; vtrũq; forsan cõgruẽter nominarim. q̃d⁹ neutrũ deeẽ ognoscitur. nec monachi mãsuetudo nec militis fortitudo. De qua re quid dicẽ dũ: nisi q; a dño factũ ẽ istud⁊ ẽ mirabile in oculis nostris? Tales sibi elegit deus. et collegit a finibꝫ terre ministros ex fortissimis israhel: q̃ vere lectũ salomonis sepulchrum vigilãter fideliterq; custodiũt: oẽs tenẽtes gladios ad bella doctissimi.

De templo. Capitulum. v.

Et vero templũ iherosolimis in quo pariter habitãt antiquo et famosissimo illo salomonis: impar quidẽ structura: ꝫ nõ inferius gloria. Si quidẽ vniusa illius magnificẽtia incorruptibilibꝫ auro et argẽto. in quadratura lapidũ⁊ varietate lignorũ ornebaẽ: huius aũt omnis decor et gratie venustatis ornatus: pia ẽ habitantium religiositas et ordinatissima cõuersatio. Illud varijs extitit spectandum coloribus: hoc diuersis virtutibus et sanctis actibus venerãdum.

Domuz quippe dei decet sanctitudo: qui non politis marmoribus q̄ ornatis marmoribo delectatur: et puras diligit mentes super auratos parietes. Ornatur tamen huius q̄ facies tēpli sed armis nō gēmis: et p antiquis coronis aureis circūpēdēti bus clipeis paries operitur: p candelabris. thuribulis atq; vrceolis domus vndiq; fremis. sellis ac lāceis cōmuniter. plane his oīibus liquido demōstrantibo eo dez p domo dei feruere milites zelo: quo ipe quōdā militū dux vehemētissime inflāmatus armata illa sanctissima manu. nō tñ ferro ꝫ flagello quod fecerat de resticulis introiuit in templū: negotiātes expulit. nūmulariorū effudit es: et cathedras vendētiū colūbas euertit: indignissimum iudicās oracōms domū huiuscemodi forensibo incestari. Tali p̄inde sui regis permotus exemplo deuotus exercitus multo sane indignius lōgeq; intolerabilius arbitrās sancta polluī. ab infestari fidelibus q̄ a mercatoribo incestari: in domo sancta cum equis et armis cōmorarē: tāq̄ ab ipa quā a ceteris sacris omni infidelitatis spurca et tirannica rabie ꝓpulsata: ipi in ea die noctuq; tā honestis q̄z vtilibo officijs occupantur. Honorant certatim dei templum sedulis et fineris et obsequijs: iugi in eo deuotōe immolātes nō quidē veteruz ritu pecudum carnes ꝫ vere hostias pacificas fraternā dilectionē deuotā subiectionē. voluntariā paupertatē. Dec ihierosolimis actitātur: et orbis excitatur. Audiunt infule et attēdūt populi de lōge: et ebulliūt ab oriente in occidētem tāq̄ torrēs inūdās glorie gentiū: et tāq̄ flumina impetus letificāt ciuitatem dei.

Quodq; cernīs iocūdius et agitur comodius. paucos admodū in tanta multitudine hominū illo cōfluē. nisi vtiq; sceleratos et impios raptores et sacrilegos. homicidas. piuros adulteros: de quorū p̄fectōe fit duplex quodda constat puenire bonum: ita duplicatur et gaudiū: quā do quidē tam suos de suo discessu letificāt: q̄z illos de aduētu quibo subuenire festinat. Profuit quippe vtro biq; nō solūvtiq; istos tuēdo: ꝫ iam etiā illos nō opprimēdo. Itaq; letatur egiptus in p̄fectione eorū: cum tñ de p̄tectione eorū nichilominus letetur mons syon et exultēt filie iude. Illa quidē se de manu eorum: ista magis in manu eorū liberari se merito gloriatur. Illa libēter amittit crudelissimos sui vastatores: ista cū gaudio suscipit sui fidelissimos defensores: et vnde ista dulcissime consolatur inde illa eque saluberrime desolatē. Si xp̄us sic nouit vlcisci in hostes suos: ut nō solum de ipsis sed p ipsos q̄z frequēter soleat tāto gloriosius. q̄nto et potētius triūphare Jocūde sane et comode: ut quos diuptulit oppugnatores. magis iā propugnatores sibi habere incipiat: faciat q̄z de hoste militē: qui de saulo quondā p̄secutorē fecit paulū p̄dicatorem. Quāobrē nō miror si etiā sup na illa curia iuxta testimoniū saluatoris exultat magis sup vno peccatore pemitētiam agēte q̄z sup plurimis iustis qui nō indigēt pemitētia: dū peccatoris et maligni tāris pculdubio p̄fit cōuersio: q̄ntis et prior nocuerat conuersio. Salue igit̄ ciuitas sancta quā ipse sanctificauit sibi tabernaculū suū altissimus: q̄ tanta in te et p te generatō saluarē. Salue ciuitas regis magni: ex qua no-

ua et iocūda mūdo miracula nullis tēporibus defuere ab initio. Salue dña gētiū: princeps pumciarū. pfi archarū possessio: ꝓlxetarū mater et apostolorū: et mitiatrix fidei. gloria ꝓfi xp̄anorū: quā deus semp a principio passus ē oppugnari: utviris fortibꝫ sic virtutis. ita fores occasiōr salutis. Salue terra ꝓmissionis q̄ olim fluēs lac et mel tuis dūtaxat habitatoribꝫ nūc vmūso orbi remedia salutis. vite porriris alimenta. Terra mg̃p bona ⁊ optima: q̄ in fecūdissimo illo sinu tuo ex archa paterni cordis celeste granū suscipiēs. tātas ex supno semine martirum segetes ꝓtulisti: et nichilomin9 ex omni reliq̄ fidelīū genere fructū fertil gleba tricesimū et saxagesimū ⁊ centesimū sup omnē terraz multiplicit ꝓcreasti. Vndē de magna multitudine dulcedinis tue iocūdissime sati ati ⁊ opulētissime sag̃nati memoriam abūdantie suauitatis tue vbiq̄ eructāt: qui te viderūt ⁊ vsq̄ ad extremū terre magnificētiā gr̄ie tue loquūtur eis q̄ nō viderūt: et enarrāt mirabilia q̄ in te sunt. Glorioſa dicta sūt de te ciuitas dei. Sz iam ex his q̄bus affluis delicijs. nos q̄ pauca ꝓferamus in medīū. ad laudem et gloriā nois tui.

De bethlehem. Ca. vi.

Abes antē oīnia in refectō ne aīaz sanctarū bethlehem domū panis: in qua p̄mū is q̄ de celo descēderat pariente virgine panis viuus apparuit. Mō strat̄ pr̄s ibidē iumētis p̄sepium ⁊ in p̄sepio fenū de prato virgmali: q̄ vel sic cognoscat bos possessorē suū: et asinus p̄sepe dñi sui. Oīnis quippe caro fenū: et oīnis gloria ei9 vt flos fēni. Porro suū homo q̄ in quo factus ē honorē nō intelligēdo cōparatus ē iumētis insipiētibꝫ. et similis fcūs ē illis: verbū panis āgelorū factū ē cibaria iumētorum. ut habeat carnis fenū qđ rumimet. q̄ verbi pane vesci penitus dissuevit: quousq̄ p hominē deū pōri redditus dignitati: et ex pecore rursus cōūsus in hominē. cū paulo dicere possit. Et si cognouimus xp̄m secm̄ carnē. g̃ nunc iā nō nouimus. Quod sane nō arbitror quēpiā dicere posse veraciter: nisi q̄ prius cū petro ex ore veritatis illud itez audierit. Verba q̄ ego locutus fū vobis spūs ⁊ vita sūt: caro autē nō ꝓdest q̄q̄. Alioquin q̄ in verbis xp̄i vitā inuenit. carnē iaz nō requirit: et ē de numero beatorū q̄ nō viderūt et crediderūt. Nec enī opus ē vel lactis poculū misvtiq̄ puulo: vel fēni pabulū iumēto. Qui aūt nō offendit in vbo ille ꝓfectus ē vir. solido plane vesci cibo ꝑoneus: et iz in sudore vultus sui panē verbi comedit absq̄ offensione. Sz ⁊ securus ac sine cāvalo loq̄tur oīnem sapientiā dūtaxat inter pfcōs. spūalibus spūalia oparās: cū tñ infantibꝫ siue pecoribꝫ aptus sit. p captu quī dē eorū ꝓponere tm̄modo ihm xp̄m et hūc crucifixū. Vnus tñ idēq̄ cibo ex celestibus pascuis suauiter q̄dez et ruminat̄ a pecore ⁊ māducat̄ ab hoīne: et vivit vires: et puulo tribuit nutrimētū.

De nazareth. C. vij.

Erimē ⁊ nazareth q̄ interp̄tat̄ flos: in q̄ is qui natus in bethlehē erat tāq̄ fructus in flore coalescēs nutritus ē de9mās: ut floris odor fructus sapore p̄cederet. ac de naribꝫ ꝓbaz fauces boſ ea postolorū liquor scūs mfūdēt.

iudeis tenui odore otētis·gustu soli
do reficeret xpianos·Sēserat tamē
hūc florē nathanael qsup omīa a-
romata suaue redolꝛet·vnde taie-
bat:a nazareth potest aliquid bo-
ni esse:ꝫ nequaq̄ sola cōtētus fra-
glātia respondētem sibi veni⁊vide
philippū secutus ē·Imo vero mire
illius suauitatis admodū resperſiōe
delectatus·haustuq; boni odꝛis fa
ctus saporis auidioꝛ·odore ipō du-
ce ad fructū vsq; fine mora puenī-
re curauit:cupiēs plenꝰ expiri qꝺ
tenuiter p̄sensꝛat: presensq; degu
stare qꝺ oderauerat absens·Videa
mus⁊ de olfactu ysaac ne forte ali-
quid qꝺ ptimeat ad hec ipa que in
manibꝰ fuit portēderit·Loq̄t de illo
scriptura sic·Stratiq; ut sēfit vestimē
toꝛ ei⁹ fraglātiā·haud dubiū quin
iacob:ecce i q̄t odꝛ filij mei·sic odor
agri plen cui bñdixit dñs·Vesti-
mēti fraglantiā sensit·ꝫ vestiti p̄sē
tiā nō agnouit: soloq; vestis tanq̄
floris odore foꝛinsecus delectatus·
quasi fructꝰ interioꝛis dulcedinē nō
gustauit:dū⁊ electi filij simul⁊ sac
mēti fraudatus cognitōe remansit
Quo spectat ꝫ?Vestimētū ꝓfecto
spiritus littera ē⁊ caro verbi·Sed
ne nūc quidē iudeus in carne verbū
in homine sic deitatē:ne sub tegmi-
ne littere·sensū puidet spiritalē:foꝛis
q; palpās hedi pellem que similitu-
dinē maioris hoc ē p̄mi⁊ antiq̄ pec
catoꝛis exp̄sserat ad nudā nō pueit
veritatem·Non sane in carne pecca
ti ꝫ in multitudine carnis peccati q̄
peccatū nō facere sed tollere veni
bat apparuit:ea scilꝫ de causa quā
ipe non tacuit:ut qui nō videt videa-
t·et q̄ videt cecī fiat·Hac ergo si
militudine deceptus ꝓphēta cecus
hodie quē nescit bñdicit:dū quē le-
ctitat in libris·ignorat⁊ in miracu-
lis:et quē ꝓpꝛis attrectat manibꝰ·
ligādo flagellādo colaphisando:mi
nime tñ vel resurgētē intelligit·Si
enim cognouissent: nūq̄ dñm glie
crucifixissent·Percurramus succin-
to ſmone⁊ cetera loca sancta:et si
nō oīa·saltē aliqua:quō quē āmi-
rari p singula non sufficimus:libet
vel insigniora⁊ ipa breuiter recor
dari·

De mōte oliueti⁊ valle iosa
phat. C.viij.

Scēditur in mōtē olueti:de-
scēditur in vallē iosaphat·ut sic di-
uitias diuine misericoꝛdie cogites·
quatenus horoꝛem iudicij nequaq̄
dissimules:quia⁊si in multis misera
tōibꝰ suis multus ē ad ignoscendū·
iudicia tñ eius michi lominus abissus
multa:quibꝰ agnoscitur valde omni
no terribilis sup filios hominū·Da-
uid demiq; q̄ montez oliueti demon-
strat dicēs·homines⁊iumēta saluabis dñe, quēadmodū multiplicasti
misericoꝛdiā tuā deꝰ·etiā iudicij val
lē in eodem psalmo cōmemorat di
cēs:nō veniat michi mq̄ens pes su-
pbie:et manus peccatoris nō moue-
at me·Cuius⁊ p̄cipuū se ommino p
hoꝛrescere fatetur:cum in alio psal
mo ita loq̄tur oans·Cōfige timoē
tuo carnes meas:a iudicijs enī tuis
timui·Supbus in hāc vallē corruit⁊
cōquassatur:humilis descēdit⁊ mi
nime pclitatur· Supbꝰ excusat pec
catū suū:humilis accusat:scies quia
deus nō iudicat bis in idipm:et sp si
nosmetipos iudicauerimus:nōvtiq;
iudicabimur·Poꝛro supbus nō attē
dēs sp̄ hoꝛrēdum sit incidere in ma-
nus dei viuētis:facile ꝓrūpit in ver
ba malicie ad excusandas excusatō
nes in peccatis·Magna reuera ma-

gna reuera malicia tui ℓe nō miſe-
reri·et ſolū poſt peccatū remedium
cōfeſſionis a te ipō repellere :ig-nē
q̄ in ſinu tuo inuoluere potius ℊ̄ ex-
cutere:nec p̄bere aurē cōfilio ſapiē-
tis q̄ ait· Miſerere aie tue placens
deo·Proinde q̄ ſibi neℊ̄:cui bon⁹ ēſ
Nūc iudiciū ē mundi:nūc princeps
huius mūdi eicietur foras ·hoc ē de
cōde tuo:ſi te tamē hūiliādo ipe diiu
dicas·Erit iudiciū celi qñ ipm voca
biē celū deſurſū·et terra diſcernere
populū ſuū:in q̄ ſane timēdum ne p
iciaris tu cū ipo⁊ āgelis ei⁹:ſi tñ in
uētus fueris iniudicatus· Alioquin
ſpūalis hō q̄ oia diiudicat ipe a ne-
mine iudicabiē·Prop̄e ls ℊ̄ iudiciū
incipit a domo dei:ut ſuos q̄s nouit
iudex cū venerit inueniat iudicatos:
et iā nil de illis habeat iudicaē· quā
do videlz iudicādi fūt hi q̄ in labōe
hominū nō fūt·et cuz hominib⁹ non
flagellabūtur·

De iordane· C·ix·

Vā leto finu iordanis ſuſci-
pit xp̄ianos:q̄ ſe xp̄i gloria
tur cōſecratuz baptiſmate
Mētitus plane ē ſyrus ille leproſ⁹:
q̄ neſcio q̄s domaſci aq̄s aquis p̄tu
lit iſrahelis:cū iordanis nīſi deuotus
deo famulatus totiēs p̄batus exti
terit:ſiue qñ helye·ſiue qñ heliſeo·
ſiue etiā ut ātiq̄us aliq̄d recolā· qñ
iohue et oīni ꝓpho ſimul impetū mi-
rabili inhibēs ſiccū in ſe trāſitū p̄bu
it·Demq̄ q̄d in fluminib⁹ iſto emi-
nētius·qđ ipa ſui trinitas ſibi q̄daz
euidēti p̄ntia dedicauit?Pater au-
ditus:viſus ſpūs ſcūs:filiuſ ē ⁊ bap
tiſatus·Merito p̄inde ipam ei⁹ vir-
tē quā naaman ille cōſulēte ꝓpheta
ſenſit in corpe:iubēte xp̄o vnūſus q̄s
fidelis ꝓplus in aīa expiē·

De loco caluarie· C·x·

Citur etiā vel iā in caluarie
locuz:vbi verus heliſeus ab
inſenſatis pueris irriſus·ri-
ſū ſuis inſinuauit eternū:q̄bz ait·Ec
ce ego⁊ pueri mei·q̄s mihi dedit de
us·Boni pueri quos p cōtriū illoz
malignātiū ad laudē excitat pſal-
miſta dicēſ:laudate puēi dñz·lauda
te nomē dñi:q̄ten⁹ in ore ſcōz infā
tiū⁊ lactētiū p̄ficereē laus·q̄ ex ore
defecerat muitorū: eorū vtiq̄ de q̄-
bus q̄ritur ita·Filios enutriui⁊ ex-
altaui:ipi aūt ſpreuerūt me· Aſcen
dit itaq̄ crucē caluus noſter·mūdo
p mūdo expoſitus:et velata facie ac
diſcoopta frōte purgatōnez pecca
torū faciēs:p̄broſe⁊ auſtere mor-
tis tā nō erubuit ignominiā· ℊ̄ nec
penaz exhorruit:ut nos oprobrio
ſēpiterno eriperet:reſtitueret glie·
Nec mirum· Quid enim erubeſce
ret qui ita lauit nos a pecīs·nō q̄-
dē vt aq̄ diluēs ⁊ retinēs ſordes :ſ̄
veluti ſolis radi⁹ deficcās ⁊ retinēs
puritatem? Eſt quippe dei ſapiētia
vbiq̄ otingēs ꝓpter mūdiciā ſuā·

De ſepulchro· C·xi·

Nter ſācta ac deſiderabilia
loca ſepulcrū tenet quodā-
mō p̄ncipatū :et deuotōnis
pl⁹ neſcio q̄d ſentiē vbi mortuus re
q̄euit:q̄z vbi viuēs oūſatus ē· Atq̄ ā
plius mouet ad pietatez mortis ℊ̄
vite recordatō:puto ꝙ illa auſteri-
or·hec dulcior videaē:magiſq̄ infir
mitati blādit humane q̄es dormi
tōis ℊ̄ labor oūſatōis:mortis ſecuri
tas·ℊ̄ vite rectitudo·Vita xp̄i viuē
di mihi regla extitit:mor⁊a morte
redēptio·Illa vitā inſtruxit:mortē
iſta deſtruxit·Vita q̄dē laboriosa·ſ̄
mors p̄ciosa:vt̄q̄ vero admodū ne-
ceſſaria·Quid enī p̄deſſe poterat ci
ſti ſiue mors neq̄ter viuēti ſiue vita

dānabiliter moriēti? Nūquid deniq; aut mors xpi etiā nūc male vsq; ad mortē viuētes a morte eēna liberat: ā mortuos āte xpm scōs pres vite sācitas liberauit? Sic scriptū est. Quis ē hō qui viuit t nō videbit mortē: eruet aiam suā de manu inferi? Nūc ergo qm vtrūq; nobis parié necessariū erat. et pie viuere t secure mori: et viuēdo viuē docuit. et mortē mori ēdo securā reddidit: qm quidē resurrectur9 occubuit: t spē fecit moriētibz resurgēdi. Sz addidit tercium bnficiū cū etiā peccata donauit: sine quo vtiq; cetera nō valebāt. Quid eni ḡntū qdē ad verā sūmāq; beatitudinē spectat. quātalibz vite rectitudo seu longitudo pdesse poterat illi qui vel solo origmali pcō teneret astrict9? Peccatū quippe pcessit. ut seqret mors: qd sane si cauisset hō: mortē nō gustasset in eternū. Peccā do itaq; vitā amisit et mortē incurrit: qm qdē t deus ita predixerat: t iustū pfecto erat. ut si peccaret hō moreret. Quid nāq; iusti9 poterat. ḡ recipe talionez? Vita fiq; dē deus aie ē: ipa corporis. Peccādo volunta rie volēs pdidit viuere: nolēs pdat et viuificare. Spōte repulit vitā cui viuē noluit: nō valeat eā dare. cuiusl ḡtenus voluerit. Noluit aia regi a deo: nō queat regē corpus. Si nō pa ret superiori: inferiorē cur superet? Ju ueit oditor suā sibi rebellē creaturā: incurrat aiā suā sibi rebellē pdisse quā. Trāsgressor inuēt9 ē hō dme legis: incurrat ipe aliā legē in mem bris suis repugnātē legi mētis sue: et captiuantē se in lege pcī. Porro pcm ut scriptū ē separat inē nos et deū: separet pinde eē mors inter corp9 nrm t nos. Nō potuit diuidi a deo aia nisi peccādo: nec corpus ab ipa nisi moriēdo. Quid itaq; austerius ptulit inultōe: id solum passa a subdito qd pūspserat in auctorem? Nil pfecto congruentius ḡ ut mors opata fit mortē. spuālis corporalē: culpabilis penalē: voluntaria necessaria. Cū ergo hac gemina morte se cūdūvtrāq; naturā hō dānatus fuisset. altera qdē spuāli et voluntaria. altera corporali t necessaria: vtriq; deus homovna sua corporali ac voluntaria benigne t potēter occurrit: illaq; vna sua nostrāvtrāq; dānauit Merito quidē. Nā ex duabus mortibus nris. cū altera nos in culpe meritū. altera in pene debitū reputare ē: suscipiēs penā t nesciēs culpā. dū spōte t tātū in corpore moriē: et vitā nobis iustitiā pmeree. Alioquin si corpaliter nō patere debitū non soluisset: si nō voluntarie moreretur: meritū mors illa nō habuisset. Nūc aūt si ut dictū ē mortis meritū est peccatū t peccati debitū mors: xpo remittēte peccatū t moriēte p pecca toribz pfecto iā nullū est meritū: et solutū ē debitū. Ceterū vnde scimus ḡ xps possit peccata dimittē? Hinc pcul dubio qr deus ē: et quic qd vult potest. Vnde aūt t ḡ de9 fit? Miracula pbāt. Facit quippe opa q̄ nemo alius facere possit: ut taceā oracula pphetarū necnō t patne vocis testimoniū elapse celitus ad ipm a magnifica gloria. Quod si deus p nobis: qs otra nos? Deus q iustificat: qs est q cōdēnet? Si ipe ē et nō ali9 cui qtidie cōfitem. dicētes tibi soli peccaui: qs melius imo qs alius remittē potest qd in euz pcm est? Deniq; aūt quō ipe nō potest: qui omnia potest? Deniq; . Ego qd in me delinqē valeo si volo donare: et de9 nō qat in se omissa remittere? Si

ergo peccata remittere⁊ posſit om
nipotẽs et ſolus posſit cui ſoli pecca
tur: beatus ꝓfecto cui nõ imputa-
bit ipe peccatũ· ⁊ taq; cognouim⁹
q; peccata xp̃us diuinitatis sue po-
tẽtia valuit relaxaẽ· Porro iã de vo
luntate q̃s dubitet? Qui enĩ nostrã
et induit carnẽ· et subijt mortẽ: pu
tas suã nobis negabit iusticiã? Vo-
luntarie incarnat⁹· voluntarie pass⁹.
voluntarie crucifixus: solum a nobis
retinebit iusticiã? Nõ ergo ex dei-
tate cõstat illũ potuisse: ex hũanita
te innotuit⁊ voluisse· Sed vnde rur
sum confidimus q; mortẽ abstulit?
Nunc plane q; eam ipe qui nõ meru
it ptulit· Qua enĩ ratõe iterũ exige
reẽ a nob: qõ ꝓ nobis ille iã soluit?
Qui peccati meritũ tulit suaq; nobis
donãdo iusticiã: ipe mortis debitum
soluit: et reddidit vitã· Sic nãq; mor
tua morte reuertiẽ vita: quẽadmo-
dum ablato peccato redit iusticia·
Porro mors in xp̃i morte fugatur:
et xp̃i nobis iusticia imputatur· Ve
ruq; quõ mori potuit qui deus erat?
Quomã nimirũ⁊ hõ erat? Sed quo
pacto mors hominis illius ꝓ altero
valuit? Quia⁊ iust⁹ erat· Profecto
nãq; cũ homo essq; potuit mori: cũ iu
stus: debuit nõ gratis· Nõ quidem
peccator mortis sufficit soluere de-
bitũ ꝓ altero peccatore: cũ q̃s mo-
riaẽ ꝓ se· Qui aũt mori ꝓ se nõ ha
bet· nũq; ꝓ alio frustra debet· Quã
to sane indigmius moriẽ q̃ mortem
nõ meruerit: tãto is iustius pro quo
moriẽ viuit· Sed que inquis iusticia
ẽ ut innocẽs moriaẽ ꝓ impio? Nõ ẽ
iusticia: sed misericordia· Si iusticia
esset: iã nõ gratis· ⁊ ex debito more
retur· Si ex debito ipe quidẽ more-
reẽ: sed is ꝓ quo morereẽ nõ viue
ret· At vero si iusticia nõ ẽ: nõ tñ cõ
tra iusticiã est· Alioquin⁊ iustus⁊
misericors simul esse nõ posset· Sq; et
si iustus nõ iniuste ꝓ peccatore sa-
tisfacere valeat: quo tñ pacto etiã
vnus ꝓ pluribus? Etenĩ satis esse vi-
deretur ad iusticiã: si vnus vni mori
ẽs vitã restituat· Nunc iã respõdeat
apostolus· Sicut enĩ inquit ꝓ vnius
delictũ in omnes homines in cõdem
natõem: sic⁊ ꝓ vnius iusticiã in oẽs
homines in iustificatõnem vite· Sic
enĩ ꝓ inobediẽtiã vnius hominis pec
catores ostituti fũt multi· ita ꝓin⁹
obediẽtiã iusti ostituẽẽ mlti· Sq; for
te vnus pluribus iusticiã quidẽ resti
tuere potuit· vitam nõ potuit? Per
vnũ ait hominẽ mors: et ꝓvnũ homi
nẽ vita· Sicut enĩ in adã oñes mori
ũtur: ita⁊ in xp̃o oñes viuificabũẽ
Quid enĩ? Vnus peccauit: et oñes
tenẽtur innocẽti? Vnius peccatum·
oñibus opatũ ẽ mortẽ: et vnius iusti
cia· vnius vita restituẽẽ? ⁊ ita ne dei
iusticia magis ad cõdẽnãdũ: q̃ ad
restaurãdũ valuit? At pl⁹ potuit a-
dam in malo: q̃ xp̃us in bono? Ade
peccatuq; imputabiẽ michi: et cristi
iusticia nõ ptinebit ad me? ⁊ Illi⁹ me
inobediẽtia ꝓdidit: et huius obedi
ẽtia nõ ꝓderit mihi? Sed ade inquis
delictũ merito omnes otrahimus·
in quo quippe oñes peccauim⁹ qñ
cũ peccauit in ipo eramus: et ex ei⁹
carne ꝓ carnis ocupiscẽtiã geniti fu
mus· At q̃ ex deo multo germaniꝰ
scdm spũm nascimur q̃ scdm carnẽ
ex adã· scdm quẽ etiaq; spũm longe
ãte fuimus in xp̃o· q̃ secũdũ carnẽ
in adã: si tñ⁊ nos inter illos nume-
raẽ cõfidimus de q̃bus apostolus· q̃
elegit nos inq̃t in ipo haud dubiũ
quin pater in filio ãte mũdi cõstitu
tõem· Nõ aũt etiã ex deo nati fũt·
testatur euãgelista iohannes vbi

ait·Qui nō ex sāguinibꝫ neq; ex vo-
lūtate carnis neq; ex voluntate viri:
ſ ex deo nati sūt ¶tē ipe in epistola
Oīs qui natus ē ex deo nō peccat:
q; generatō celestis cōseruat eum·
Ad carnis traducē ais carnalis te-
statur cōcupiscētia: ꝛ peccatū qđ in
carne sentimus manifeste ꝓbat q;
scđm carnē de carne peccatoris de-
scēdimus·Sz eni michi lomin9 spūa
lis illa generatō nō q̄dem in carne
sētitur·ſ in corde·ab his dūtaxat
q̄ cū paulo dicere possūt·nos autez
sensū xp̄i habemus: in quo ꝛ eatenꝰ
ꝓficisse se sētiūt: ut ꝛ ipi cuz omni
fiducia dicant: ipe spūs eni testimo
niū reddit spūi nr̄o· q; sum9 filij dei
Et illud·Nos aūt nō spūz hui9 mun
di accepimus ſ spūm qui ex deo ē: ut
sciamus que a deo donata sūt nobis
Per spūm ergo q̄ ex deo ē caritas
diffusa ē in cordibus nr̄is: sicut et p
carnē q̄ est ex adā manat concupi-
scētia nr̄is insita mēbris·Et quomō
ista q̄ a ꝓgenitore corpoꝛū descen-
dit nūquā in hac vita mortali a car
ne recedit: sic illa ꝓcedens ex patre
spūum· ab intētiōe filiorū dūtaxat
ꝓfectoruz nūq; excidit· Si ergo ex
deo nati et in xp̄o electi sumus· que
nā iusticia ē ut plus noceat hūana·
atq; terrena· q; valeat diuina cele-
stisq; generatō: dei electōem vincat
carnalis succesſio· et eterno ei9 ꝓpo
sito carnis p̄scribat tēporaliter tro
ducta cōcupiscētia? Numimio si per
vnū homnē mors· cur nō multo ma
gis p vnū ꝛ illū hominē vita ? Et si
in adā oīes morimur: cur nō lōge
potētius in xp̄o oīes viuificabim̄?
Demiq; nō sicut delictū: ita ꝛ donum
Nā iudiciū ex vno in cōdēnationez:
gr̄a aūt ex multis delictis in iustifi
catōem· Xp̄s igiē ꝛ peccata dimittē
potuit cū deus sit· et mori cū sit hō·
et mortis moriēdo soluere debitū q:
iustus: et oīibꝫ vnus ad iusticiā vi-
tāq; sufficere: qñq; dē ꝛ peccatum ꝛ
mors ex vno in oīes ꝓcesserit· Sz
hoc q̄q; necessarie oīmo puisū ē q;
dilata mortē hō mē hoines digna-
tus aliq; diu cōūsari q̄tenus crebris
et veris locutōibꝫ ad inuisibilia ex-
citaret: miris opibus astruēt fidē:
rectis mores instruēr· ¶taq; in ocu
lis hominū deus hō sobrie ꝛ pie cō-
satus· vera locut9· mira opatus in-
digna passus: in q̄ iam defuit nobis
ad salutē? Accedat ꝛ gr̄a remissio-
nis peccatorū· hꝫ ē ut gratis pecca-
ta dimittat: et opus ꝓfecto nr̄e sa
lutis cōsummatū ē· Nō aūt metuen
dū q; donādis pcīs aut ptās deo a
volūtas passo ꝛ tāta passo ꝓ pecca
toribꝫ defit: si tñ sollicīti inuemam̄
dignevt oportet ꝛ imitari exēpla· ꝛ
venerari miracula: do etrime q̄q; non
existamus incredulī: et passiōibus
nō ḡuati· ¶taq; totū nobis de xp̄o
valuit· totū salutiferuz: totūq; ne-
cessariū fuit: nec mi9 ꝓfuit infirmi-
tas q; ꝛ maiestas: q; ꝛ si ex deitatis
potētia pcī iugū iubēdo submouit:
ex carnis tñ infirmitate mortis iura
moriendo excussit· Vñ pulere ait a-
postol9· Nđ infirmū ē dei: fortius ē
hoibꝫ· Sed ꝛ illa ei9 stulticia ꝓ quaz
ei placuit salū facē mūdū· ut mūdi
ꝟfutaret sapiētiā· ꝟfūderet sapiētes:
q; videlicz cū infirma dei essz deo eq̄
lis · semetipm exinaniuit formā ſui
accipiēs: q; diues cū essz ꝓpter nos
egen9 fcūs ē: de magno pu9· de cel
so hūilis· infirmus de potēte: q; esu-
rit· q; sitit· q; fatigat9 ē in itine: et
cetera q̄ pass9ē volūtarie nō nc̄ita
te· Nec g; ipi9 q̄daz stultitia nonne
fuit nob via prudētie· iusticie fōma:
sanctitatis exemplū: Ob hꝫ itē apls·
qđ stultū inquit dei sapiēti9ē hoibꝫ

Mors ergo a morte: vita ab ērōē: a peccato gr̄a liberauit. Et quidē mors iustitiā suā pegit victoriā: q; iustus exsoluēdo que nō rapuit iure o m̄mo qđ amiserat recepit. Vita vero qđ ad se ptmuit p sapiētiā ad impleuit: q̄ nobis vite et disciplme documētū ac speculū extitit. Porro gr̄a ex illa ut dictū ē potestate pec cata dimisit: q̄ om̄ia q̄cūq; voluit fe cit. Mors itaq; xp̄i mors ē mee mor tis: quia ille mortuus ē ut ego viue rē. q̄ pacto enī iā non viuat: p quo morīē vita? Aut q̄s iā īvia mortū seu rerū noticia errare timebit duce sa piētia? Aut vñ iam reus tenebitur. quē absoluit iustitia? Vitā q̄dem se ip̄e phibet in euāgelio. ego sū īq̄ ens vita. Porro duo sequētia testa tur apostolus dicēs. Qui factus est nobis iustitia et sapiētia a deo patre Si ergo lex sp̄ūs vite in xp̄o ihesu liberauit nos a lege pēcatī et mortis: ut quid adhuc morimur et nō stati immortalitate vestimur? Sane ut dei veritas impleatur. Quia enī miserī cordiā et veritatē diligit deus neces se est mori quidē hominem: quippe qđ p̄dixerat deus: ꝑ a morte nō re surgere. ne obliui scatur de⁹. Ita ꝙ mors et si nō ꝓpetuo dānatur manet tñ ꝓpter veritatem dei vel ad tem pus in nobis quē admodū peccatū: et si iam nō regnat in nostro mor tali corpore: nō tamē deest penitus nobis. Proinde paulus ex pte q̄dez liberatū se a lege peccati et mortis gloriat: ꝑ rursū se vtraq; mihi lomi nus lege aliq̄ grauari ex pte cōque rit: siue cū aduersus peccatū misera biliter clāmat. inuenio aliā legez in mēbris meis et cetera: siue cuz inge miscit grauatus haud dubiū quin lege mortis. redēptionē exspectās corpis sui. Siue itaq; ꝫ siue alia q̄ cūq; in hūc mūdum put in talibus in suo quisq; abundat sensu ex occa sione sepulcrū xp̄ianis sēsibus fug gerātur: puto q; nō mediocris dul cedo deuotōnis īfūdatur cominus intuēti: nec parū ꝓficit cernēdo etī am corpalibo oculis corporalē locū dñice quietis: et si quippe iā vacuuz sacris mēbris. plenū tñ nostris et io cundis admodū sacramētis. Nīsi m q; nostris: si tñ tam ardēter ample ctimur. q; indubitāter tenemus qđ apostolus ait. Cōsepulti enī sumus p baptismū in mortē: ut quomodo surexit xp̄us a mortuis p gloriam patris: itaꝫ nos in nouitate vite ā bulemus. Si enī cōplantati facti su mus similitudīni mortis eius: simul et resurrectionis erimus. Nuā dul ce est pegrinis post multā longi iti neris fatigatōem. post plurima ter re marisq; picula. ibi tādē quiescē: vbi agnoscit suū dñm q̄uisse. Pu to iā p̄ gaudio nō sētiūt vie laborē. nec grauamē reputāt expensarū: ꝫ tā q̄ laboris premiū curs⁹ ve brauiū assecuti: iux̄ scripture sentētiā. gau dent vehemēter cum inuenerit se pulchrū. Nec casu vel subito aut ve luti lubrica popularis furoris opini one id tam celebre nomē sepulcruz nactū esse putē: cū hoc ip̄m tātis re tro temporibo ysaias tam apte pre dixit. Et erit inquit in die illa radix iesse que stat in signū populorū ip sum gētes deprecabuntur: et erit se pulcrū eius gloriosum. Reuera er go impletum cernimus quod legi mus ꝓphetatuz: nouum quid est in tuēti sed legenti antiquū: ut fic affit de nouitate iocūditas. ut de vetusta te non desit auctoritas. Et de sepul cro ista sufficiant.

De bethfage. C.xij.

Vid de bethfage dicā vicu
lo sacerdotū quā pene ꝓteri
eram: vbi t cōfessionis sacra
mentū. et sacerdotalis mīsterij mi
steriū contmeē. Bethfage quippe
domus bucce interꝓtat. Scriptuz ē
autē. Prope ē verbuz in ore tuo et
in corde tuo. ℳō in alterū tm̄: sed si-
mul in vtroqz verbū habere memi-
neris. Et quod verbū in corde pecca
toris opat salutifera cōtritōnē: ver
bū vero in ore noxiā tollit confusionē:
ne impediat necessariā cōfessionem
Ait enī scriptura. Et ē pudor addu
cēs peccatū: et ē pudor adducēs gl̄i
am. Bonꝰ pudor ē quo peccasse aut
certe peccare cōfunderis: et oīnis lz
hūanus arbiter forte absit. diuinuz
tāꝑ hūanū tāto verecūdius reuere
ris aspectū. qñ t verius deū ꝑ hoiez
cogitas puriorē: tantoqz eū grauiꝰ
offendi a peccāte: ꝑ constat lōgius
ab illo eē oīne peccatū. Duiuscemo
di ꝓculdubio pudor fugat oppro-
briū. parat gloriā: dū aut peccatuz
oīnimo nō admittit. aut certe admis
sū t pnitētdo punit t cōfitētdo expel
lit: si tn̄ gloria etiā nostra hec ē tes
timoniū cōsciētie nr̄e. Duod si q̄-
piā cōfiteri cōfundit̄ id qz vñ con-
pūgit̄: talis pudor peccatū adducit
et gloriā de cōsciētia pdit: qñ malū
quod ex ꝓfundo cordis cōpunctio
conat̄ expellere. pudor meptus ob-
strusō labiorū ostio nō pmittit exi-
re: cū eū exemplo dauid dicere po-
tius oportet: et labia mea nō phibe
bo dñe tu scisti. ℳui t seipm redar-
guēs puto sup hom̄inū stulto t irra
tōnabili pudore. qm̄ tacui inq̄t in-
ueterauerūt ossa mea. Vñ et optat
ostiū pom circūsitātie labijs suis: ut
oris ianuā t apire cōfessionē: et de-
fensiōi claudē nozit. Demqz t apte
hoc ipm orās petit a dño: sciēs quia
confessio t magnificētia opus eius.
Et ꝙ videlicz nr̄am malicīā t ꝙ eq̄
diume bonitatis t virtutis magnifi
cētiā minime tacemus magnū q̄dz
gemme cōfessionis bonū: ꝙ dei ē do-
nū. Ait itaqz. ℳō declines cor meū
in vba malicie ad excusandas excu
satōes in peccatis. ℳuāobrem mini
stros vbi sacerdotes caute necesse ē
ad vtrūqz vigilare sollicitos: q̄vide
licet delinquētiū cordibus tāto mo
deramie verbū timoris et cōtritōis
infligāt: quatenus eos neq̄qz a ver
bo confessionis exterreāt: sic corda
apiāt ut ora nō obstruāt: sed nec ab
soluāt etiā opūctū. nisi viderint t cō
fessum: quādo q̄dem in corde credit̄
ad iusticiā. ore aūt confessio fit ad
salutem. Alioquin a mortuo tāquā
q̄ nō est perit cōfessio. ℳuisquis ver
bū in ore habet et in corde nō hz: ā
dolosus ē aut vanus. ℳuisquis vero
in corde et nō in ore aut fupbus est
aut timidus.

De bethania. C.xiij.

Ane nō oīnimo et si multum
festinē debeo trāsire filēter
domū obediētie bethaniā vi
delicz castellū marie et marthe in q̄
lazarus est refusc̄itatus: vbi nimirū
et vtriusqz vite figura t dei erga pec
catores mira clemētia: necnō et vt9
obediētie vna cū fructibꝰ pnitētie
oīnēdatur. Doc ergo in loco breui
ter intimatū sufficiat: ꝙ quidē nec
studiū bone actionis. nec ociuz sācte
cōtēplatiōis. nec lacrima pnitētis
extra bethaniā accepta eē poterūt
illi qui tanti habuit obedientiam.

vitam quã ipſaz perdere maluerit: factus obediẽs pri vſq; ad mortez. De fũt ille ꝓfecto diuitie q̃s ſermo ꝓphetícus exv̊bo dñi pollicet: conſolabit mquiẽs dñs ſyõ. oſolabit omnes ruinas eius. et ponit deſertum eius q̃ſi delicias. et ſolitudinẽ ei⁹ q̃ſi ortũ dñi: gaudiũ ⁊ leticía mueniet in ea. gr̃arũ actiox vox laudis. De igit orbis delicie. hic thęſaurus celeſtis. hec fidęliũ hereditas ꝓpoſitum. vre ſunt cariſſimi credita fidei: vre prudẽtie ⁊ fortitudini cõmendata. Tũc aũt celeſte depoſitũ ſecure ⁊ fideliter cuſtodire ſufficitis: ſi nequa q̃ de ipa vrã vel prudẽtia vel fortitudine ꝑ de dei tm̃ adiutorio vbiq; ꝓſumitis: ſciẽtes quia nõ in fortitudine ſua roborabit vir: et ideo dicẽtes cũ ꝓpheta: dñs firmamẽtũ meũ et refugiuz meũ ⁊ liberator meus: et illud. Fortitudinẽ meã ad te cuſtodiã. quia deꝰ ſuſceptor meus: deꝰ meꝰ miſerꝯia eiꝰ ꝓuenit me. Et itẽ. Nõ nobis dñe nõ nob: ſ nomi tuo da gl̃iam: ut in oñibus ſit ipe benedictus q̃ docet manus vras ad pliũ et digitos vros ad bellũ.

Ad clerũ in cõcilio remenſi congregatum.

Raue eſt quod miũgit mihi videlz ut doceã doctoreſ inſtruã patres ꝑſertim cum ſcriptũ ſit. Interroga pres tuos: et ānũciabũt tibi. Sz ꝑcipit mihi moyſes iſte cuius manꝰ gues fũt: cui obediẽdũ ẽ nõ ſolũ a me: ſ etiã ab ommib. Et plus q̃ moyſes hic. Moyſi cõmiſſa fuit vna plebs iſraelitica: iſti aũt vniuſa eccia. Et plꝰ q̃ ãgelꝰ ſ. Cui enī ãgelox dixit aliq̃n deꝰ: q̃cũq; ligaueriſſup terrã erũt ligata ⁊ in celis: Scdm officiũ dico: nõ ſecundũ meritũ. Preter deuz nõ ẽ ſimilis ei: nec in celo nec in terra. Dic ē petrus q̃ miſit ſe in mare: cũ alij diſcipuli nauigarẽt ad ihm. Vnuſq;q; vrm cõtẽtus ẽ nauicula ſua: ih̃ ē archiepatu ſuo abbatia ſua. ꝓpoſitura ſua. Iſte aũt miſit ſe in oñes archiepatus. abbatias prepoſituras Hoc mare magnũ ⁊ ſpacioſũ mambo: illic reptilia q̃rum nõ ẽ numer⁹. Et vobis dico fratres mei eꝑi: multũ exaltauit vos deus. Vos eſtis ſal terre: ſicut dicit dñs in euangelio. Vos eſtis lux mundi. Ego dixi dij eſtis: et filij excelſi omnes. Veruntamẽ ſicut homines moriemi: et ſicut vnus de principibo cadetis. Vbi ſapiẽs: vbi ſcriba: vbi cõquiſitor huius ſeculi? Nõne ſic homines morientur? Et nõne ſicut vnus de principibus cadẽt? Vnde cadent vel q̃? De latẽ dñi: i pfũdũ infermi. Iſte duo mala magna reſtãt: mors videlz triu dicũ. Dura ẽ enī cõditio mortis: ⁊ idcirco rarus ẽ qui velit mori. Sed q̃ cura mori: cũ hec fit via vniuſe carnis? Eya quo ibo a ſpiritu tuo? quo a facie tua fugiã: cũ dicat apoſtol⁹ oñes nos repſentari oportet ante tribunal xpi ut referat vniuſquiſq; ratõem de his que geſſit in corpore ſuo ſiue bonuz ſiue malum? Fratres aliã ſynodũ pnuncio vobis. vbi dñs deꝰ ſedebit in iudicõ: et ibi oẽs nos oportet repſentari: et ibi deus iuſte iudicabit orbem terrarũ. Dic mcludit iuſticia in marſupio. Sz iuſte iudicabit deꝰ in illo iudicõ. et ibi oẽs nos oportz repſẽtari. miſi forte qd dici nephas ẽ mẽtiat apoſtol⁹. ſiue ſit papa ſiue cardinalis ſiue archiepc ſiue epc ſiue diues ſiue pauper ſiue doctus ſiue indoctus. ut referat vniuſquiſq; ratõez de his que geſſit

in corpe siue siue bonum siue malū. Et si reddēda ē ratio de his q̄ q̄sq; gessit in corpore suo: heu q̄d fiet de his q̄ quisq; gessit in corpore cristi quod ē ecclesia? Ecclesia dei vob cō missa est. et dicimini pastores: cū sitis raptores. Et paucos habemus heu pastores multos: multos autē excōmunicatores. Et vt mā suffice ret vobis lana t lac: fitis enim sā guinē. Quatuor tñ in his qui p̄sunt in ecclesia dei necessaria esse p̄ oib⁹ reor: videlicet ut p ostiuz intrēt. ut in humilitate se cōtineāt. auaricia m declinent: mūdiciā tā corde q̄ corpo re seruare studeāt. Sed quid p̄dest si canonice eligātur quod ē p ostiū intrare: et nō canonice viuāt? Dixit dñs ad duodecim. Nonne ego vos duodecim elegi: et vn⁹ ex vob⁹ diabolus est? Dñe ibu cuz esset electio illa in manu tua t non haberes aliquē cōtradicētem t reclamātē tibi: quare elegisti diabolū episcopum? Cur bone ihesu nō elegisti bonuz et iustū t sanctū: sicut petrus bonus iustus t sā ct⁹ fuit? Vel si elegisti diabolū: cur te iactas elegisse? Frēs: sic facit ihūs hodie: eligēs sibi multos diabolos episcopos. Vbi proh dol⁹ repiemus sēpos qui post adeptā dignitatē mi humilitate se contineant? Nēpe superbia eis occasio est ut ad tātā dignitatē aspirēt: ut in oui le xp̄i impudēs irrūpāt: cū p psalmi stā dñs dicat. Nō habitabit in medio dom⁹ mee. q̄ fac superbiā. Ihesus aūt i medio ē: nō i āgulo. Vñ ip̄e in euāgelio vbi duo inq̄t vel tres cōgregati fuerit in noie meo: in medio eorū sū. Et iterū. Ihesus aūt trāsiens p mediū illoruz ibat. Et in libro sapiētie. In medio ecclie aperuit os eius. Et rursus in euāgelio dicit

Seetit ihesus in meo discipulorum suorū. Ve michi dñe ihesu si tecum ero in domo tua: et nō in medio domus tue. At isti nō sic: sunt quidem cū ihesu q̄ nō in medio dom⁹ eius: q̄ amāt t faciūt superbiam: parētes suos extollētes: pauper aūt negligētes t dep̄mētes. Male viuūt: et subiectos maleviuere volūt. Et idcirco cōparātur apostate angelo q̄ dixit in corde suo: ponā sedē meā ad aquilonē t cetera. Quid est diabolū ad aquilonē sedez velle ponere: nisi superbū quēpiam t impium sup suos similes a caritatis calore vel sapiētie luce alienos principatū appetere vel adeptū tenere? Talis erat absolon sup filios israhel. patri suo rebellis. principatū appetēs. Talis erat hieroboā q̄ peccauit: et peccare fecit filios israhel in vitulis aureis. Tales fuerūt scribe t pharisei: cōtra quos ait dñs. Ve vobis scribe t pharisei q̄ claditis regnū celoruz ante homines: vos enī nō intratis: et introeūtes non finitis introire. Porro episcopi huius temporis auaricia quo modo declinēt? Quod enī sine mesti mabili gemitu dicēdū non est. xp̄i opprobria. sputa. flagella. clauos. lanceā. crucem. mortē. hec omnia in fornace auaritie conflant et profligāt in acquisitiōem turpis quest⁹: et p̄ciuū mineritatis suis marsupijs includere festināt: ih̄s solo sane a iuda scharioth his differētes: q̄ ille horū oīm emolumētū denariorū numero cōpēsauit: isti vacatōi inglu uie lucroruz infinitas exigūt pecunias. His insatiabili desiderio inhiant: pro his ne amittant timent: et cū amittūt dolēt. Parū in amore q̄ descūt quantū cumtaxat liberū est eis arbitriū seruādi vel augmētādi.

Cura animarū: nec casu reputatur nec salus. ℳō sunt ꝓfecto martires qui cū sint de crucifixi primomio mimiū meraſſati impinguati. dilatati: nō cōpatiūtur sup otritōe ioſeph. Archipſbiter circuit obediēciaz si bi creditā: et ut impleat saccuz suū trahit sāguinē iustuz. Vendit nēpe homicidia. adulteria mceſtꝰ. Fornicatōes sacrilegia. piuria: et vsqz ad fūmū implet māticā suā. ℱama itaqz volāte mnoteſcit epō talis q̄ſtus: et accerſito archipſbitero. da michi mquit parte meā. At ille. ℳihil da tibi. Ecōtra epūs. si nō dederis m̄ mquit partez meā: auferā tibi omnia. ℱitqz altercatō maxima: et ꝓꝑ auaricia fit diſcordia. Poſtea vero archipſbiter reuoluēs ſecum qꝑ auctoritate epi fugaē poteſtate iſta. et qꝑ fine gra ipius michil poſſit pū ſe cōuerſus. penitet mquit me accipe partē tuā: et mſup de mea quid beneplacitū fuerit: et recoliātur. Deu fic herodes z pilatus recōciliati fūt: et criſtus crucifixus ē. Sic mhilominus iſti recōciliāē: et paupes criſti ſpoliati fūt. En tpa iſta plane feda a negotō pambulāte m tenebris: q̄ ꝓpter ve generatōi huic a fermēto phariſeorū qđ ē ypocriſis: ſi tñ ypocriſis dici debet que iā latere p̄ abūdantia nō valet: et p̄ impudētia nō querit verū. Serpit hodie putrida tabes p oñe corpus eccie: q̄ latius eo deſperatius: eoqz piculoſius quo mteriús. ℳā ſi mſurgeret aptus heretic⁹ mitterē foras z areſceret: ſi violētus mimicus: abſconderet ſe quis forſitan ab eo. ℳūc quomō eiciet: aut quō abſcondent ſe? Omnes amici z oñes mimici. oñs neceſſarij. oñes domeſtici et nulli pacifici: z q̄ ſua fūt q̄rūt oñes. Mimſtri xp̄i fūt et ſeruiūt ātixp̄o: honorati mcedūt de bonis dñi: cui honorē nō deferunt Vnde hinc eſt eis quē cotidie videmus meretriceus mtor. hiſtrionicꝰ habitus. regius apparatus. Jnde aurum m freuis aurum m ſellis m calcaribus. ℘lus mtent calcaria: quam altaria. Jnde menſe ſplendide: et cibis et ciphis. Jnde cōmeſſatōes z ebrietates. Jnde citharazlira et tibia: redūdantia torcularia et ꝓmtuaria plena: eructantia ex hoc m illud. Jnde dolia pigmētaria: mde referta marſupia. Huiuſmodi ſunt et volūt eſſe eccleſiaz ꝓpoſiti: decani epi. archiepi. ℳec eni hec merito cedūt: ß negotio illi qđ pambulat m tenebris. Olim p̄dictū ē: et nunc tempus impletōis aduenit. Ecce m pace amaritudo mea amariſſia. Amara p̄us m nece martirū: amarior poſt m oflictu hereticorū: amariſſima nūc m moribꝰ domeſticarū. ℳon fugare nō fugere poteſt: ita mualuerūt: ita mſtiplicati fūt ſup numerū. Jnteſtina z inſanabilis ē plaga eccie: et ideo m pace amaritudo mea amariſſima. Sz m qua pace? ℘ax ē: et nō eſt pax. ℘ax a paganis: pax ab hereticis: ſed nō ꝓfecto a filijs. Vox plangentis m tpe iſrl. ℱilios enutriui z exaltaui: ipi aūt ſpreuerūt me. Spreuerūt z mualuerunt a turpi vita. a turpi queſtu: a turpi o mertio. a negotio pābulāte m tenebris: ſupeſt ut iā de medio fiat demonū meridianū ad ſeducēdos ſi q̄ m xp̄o refidui fūt. adhuc pſiſtentes m ſimplicitate ſua: ſiquidē abſorbuit fluuios ſapiētiū z torrētes potētuz et hz fiducia qꝑ mfluat iordanis m os eiꝰ id ē hūiles. et ſimplices q̄ fūt m eccia: ipe eni ē antixp̄s q̄ nō ſoluz ſe die ß z meridie mētit. et extollit

supra ſō quod colitūr ut deus: quē dominꝰ ihēſus interficiet ſpiritu oris ſui ⁊ deſtruet illum illuſtratione ad uētus ſui. Ecce diximus quales habemus paſtores in via a qua ambulamus: non quales habere oportet. ¶Nō ſūt oēs amici ſponſi: qui hodie ſponſe id ē eccleſie hinc inde aſſiſtere cernūtur: et ut vulgo aiūt eam q̄ ſi ad dexterā revidenē. Paucī admodū ſunt: q̄ q̄ ſua ſūt q̄rūt: ex oīb⁹ caris eius. Diligūt munera: nec poſſunt pariter diligere xp̄m: quia manus dederūt māmone. ¶Intuere quō incedunt mitidi et ornati circūamicti varietate: tāq̄ ſponſa p̄cedēs de thalamo ſuo. ¶Nōne ſi quēpiam taliū repente eminus p̄cedētē aſpexeris. ſponſaz putabis: q̄z ſponſe cuſtodē? Unde vero hāc illos exuberare eſtimes rerū affluētiā. veſtium ſplendorē. menſarū luxuriā. cōgeriē vaſorū argenteorū ⁊ aureorum: niſi de bonis ſponſi? Intereſt q̄ illa paup et mopſ ⁊ nuda relinquitur: facie miſerāda. inculta. hiſpida ⁊ exſā guis: p̄ter ꝯ nō ē hoc tpe ornare ſponſā ꝛ ſpoliare: nō ē cuſtodire ꝛ p̄dere: nō ē defēdere ꝛ exponere: nō eſt inſtruere ꝛ p̄ſtituere: nō eſt paſcere gregē dñi ꝛ mactare et deuorare: dicēte dño de illis. q̄ deuorāt plebē meā ut cibū panis: et iteruz. q̄ comederūt iacob et locū eius deſolauerūt: et alio p̄phā. peccata populi comedent. ¶Quaſi dicat. ¶Decca torū p̄cia exigūt: et peccātibꝰ ſollicitudinē nō impēdūt. ¶Quē dabis mihi de numero eꝓrū q̄ non plus muligilet ſubditorum euacuādis marſupijs: q̄z vicijs extirpādis? Vbi eſt q̄ flectat irā? Vbi ē qui p̄dicet ānum placabilez dño? Propterea relinq̄m⁹ iſtos: quia non ſūt paſtores ſed traditores: ꝛ imitemur illos q̄ viuētes in carne plantauerūt eccleſiam ſāguine ſuo. Et quidē iſti ſortiti ſūt miniſteriū locū: ꝛ nō zelū. Succeſſoēſ oēs cupiūt eſſe. imitatores pauci. Vtinā tā vigiles repirēē ad curaz q̄z alacreſ currunt ad cathedrā: vigilarētvtiq̄ ſollicite ſuāteſ tibi credita eccīam: imo vero vigilarēt p̄ ſe metipſis. nec finerēt de ſe dici: amici mei et p̄xīmi mei adūſū me appropinq̄uerūt ⁊ ſteterūt. ¶Iuſta oīmodo q̄rimonia: nec advllam iſtius q̄z ad nīam referēda etatē. Parū eſt noſtris paſtoribꝰ q̄ nō ſuant nos: niſi et p̄dant. Grauiter quippe dimerſi obliuionis ſomno. ad nullū dñice cōmatōis tonitruū expgiſcūē. ut vel ſuū ipſorū piculū expaueſcant: inde ē q̄ nō parcāt ſuis qui nō parcūt ſibi: pimētes pariter ⁊ pereūtes. ¶Nūc vero dicēdū. Epi vero et ſacerdoteſ huius temporis caſtitatis ſanctimoniaz ſine qua nemo videbit deū. taz in corde q̄z in corpe quō ſtudēt obſuare? Certe dñs dicit in euāgelio ad eōs haud dubiū in p̄mitiua eccleſia. Sint lūbi veſtri p̄cīncti: caſtitatē approbāſ nō tm̄. ꝛ etiā imperāſ Atteſtat etiā hāc ſpiritus ſāctus in lege: qui nemīm niſi mūdis ⁊ p̄cipue a mulieribus panes p̄poſitōis edere ſinebat. Vñ ⁊ achimelech dauid regi de his pambus cum militibꝰ ſumere cupiēte non prius cōceſſit q̄z eos mundos eſſe a mulieribꝰ ogno uiſſet dicente rege dauid: ſi de mulieribus agitur mundi ſunt ab heri et nudiuſtercius: iam tunc ſignificāte ſpiritu ſācto nemīnē ad mēſā xp̄i ad illūq̄ panē angelorū debere accedē niſi purificatū mēte ⁊ corpe: ne

quod gr̃a diuina fidelibꝫ ꝓparauit ad salutẽ: indigne sumẽtibꝫ ad iudi ciũ fiat ⁊ ad cõdẽnationẽ. Isti aũt castitatis insigne q̃liter custodiũt: q̃ traditi in reprobum sensũ faciunt nõ q̃ cõueniunt ⁊ Nue enim in occulto fiunt ab ipsis: turpe est dicere. Melius est itaq; arbitror sũper hoc dissimulare. supsedere similiter: q̃ aliquid vnde scandalisentur innocẽtes et inexpte dicere. Sed ego cur verecundor dicere. quod ipi nõ verecundãtur facere: imo quod apostolus nõ verecũdaꝫ scribere ⁊ p̃dicaꝫ Dicit aũt egregius predicator. Sic masculi in masculos turpitudinem operantes: et mercedẽ qui erroris recipiẽtes. Fratres: factus sum insipiens: vos me coegistis.

Incipiũt capitula sermonis sequẽtis ad clericos.

i Quod nemo conuerti ad dñm nisi dei volũtate p̃uẽtus ⁊ eius voce interius clamãte possit.

ij Quod ipa vox dñi omnibꝫ se se offerat: ⁊ animã sibi ipi nolẽtem p̃sentet.

iij Quod p hãc aie ratõ quasi in libro omnia mala ꝓpria deph̃ẽdere reph̃endere diiudicare ⁊ discernẽ valeat.

iiij Quod qui diligit iniquitatẽ nõ solũ aiam: ꝫ etiam carnẽ suã odire ꝓbet

v De pena post mortem tam aie q̃ carnis: et penitẽtia infructuosa.

vi In p̃senti vermis cõsciẽtie sẽtiẽdus ac suffocãd9: nõ in immortalitatẽ fouẽdus ⁊ nutriendus.

vij Quod facile quibusdam videtur ut voci diuine obtẽpet volũtas hũana.

viij Qualiter volũtas hominis pgulã. curiositatem ac superbiam et p omnes sensus carnis renitaẽ voci diuine.

ix Vt ratõ anime iam tãdem vexata p̃sũpte facilitatis arguaẽ. et difficultate confundaẽ.

x Respiratõ desolatõis quãdo huiusce mõi pauperibꝫ spiritu beatitudinẽ audit p̃mitti regẽ celestis.

xi Quod hoc regnũ sperare non possit. in cuius adhuc carne peccatum regnat: et ideo attẽdẽdũ qđ sequiẽ: beati mites.

xij Appetit9 gule ⁊ libidinis actus ⁊ exitus q̃s habeaẽ: curiositatis vanitas ⁊ amor diuitiarũ quẽ finẽ habeãt

xiij De indigna seruitute vicio rũ ⁊ incertitudine mortis: infelicitate diuitiarũ congregataꝝ.

xiiij Quod tẽporalia opa quasi semina sũt mercedis eẽne.

xv Quod impossibile sit peccãtẽ latere.

xvi Quid sentiendũ de hiis qui impie agũt: ⁊ illi pereunt q̃ bona bene nõ fecerũt.

xvij Quod spũi timore dei correpto. et ad bonũ parato resistat caro.

xviij Cõtra hãc luctã lugẽdũ. post luctã consolãdũ: quia beati q̃ lugent.

xix Post luctũ ⁊ cõsolatõnem ad celestia contemplãda accedẽdũ est.

xx In hac cõtemplatiõe qui-

escẽdũz: gustuq; eius dele
ctãdum ⁊ erudiendũ.

xx Quod gustu ⁊templatio-
nis refectus habet intelli
gere diuina: q⁹ beati q̃ esu
riũt ⁊ sitiũt iustitiã.

xxij Quod peccata nostra pu
nita et remissa nec iterata
nil obesse possũt: ꝫ coopã-
tur potius in bonũ.

xxiij De misericordia q̃ permitẽ
ti prmittit̃ ac miserẽti: bea
ti mq̃t misericordes.

xxiiij Quod ut deus videat̃ cor
mũdandũz est: quia beati
mũdo corde.

xxv De pacato. peccãte. ⁊ pa
cifico.

xxvi Increpatõ ad ãbicios̃os:
qui nõ prius ipi mundato
corde. se deũ alijs pacificaẽ
p̃sumunt.

xxvij Admiratio ꝙ quidã sup-
mũ pacificorũ grabuz sibi
vsurpãt: qui nullũ inferio
rũ nec p̃mũ q̃dez attige-
runt.

xxviij Exprobratio ꝙ incõtinen-
tes sacros ordines impu-
dẽter temerare nõ verẽt̃.

xxix Exhortatõ ad pnitẽtiaz ⁊
ut pri⁹ humilia sapiãt: u
postmodũ digne alta con
scendãt.

xxx De psecutõe sustinẽda se-
cũdũ vltimã beatitudinẽ:
beati qui psecutõez patiũ
tur: beati eritis cũ et cete-
tera. Expliciũt capl̃a.

Incipit sermo.

Quod nemo cõuerti ad dn̄m ni
si dei volũtate p̃uentus et eius voce
interna possit.

Capitulũ p̃mũ.

Dn audiendũ ut credimus
verbũ dei cõuenistis: neq;
enī causa nobis alia vestre
huius tã audẽ ocurionis occurrit.
Approbamus vtiq; desideriũ hoc: et
laudabili studio cõgaudem⁹. Beati
enī qui audiũt verbũ dei: sed si custo
diũt illud. Beati qui memores sunt
mãdatorũ eius: ꝫ ut faciãt ea. Nimi
rũ verba vite eterne habet: et venit
hora ⁊ vtimã nunc fit. qñ mortui au
diẽt vocẽ eius ⁊ qui audierint viuẽt:
siquidẽ vita in voluntate ei⁹. Et si vul
tis scire: voluntas eius conuersio ve-
stra. Denicq; ipm audite. Nũquid vo
luntatis mee ẽ mors impi ait dn̄s. et
nõ magis ut cõuertat̃ et viuat? Ex
q̃bus verbis euidẽter agnoscimus.
qñ vera nobis vita nõ nisi in cõuer-
sione ẽ: nec aliter ad eã patet ingres-
sus dicẽte dn̄o. Nisi cõuersi fueritis
et efficiamini sicut puulus iste: non
intrabitis regnum celorũz. Merito
sane puuli soli intrãt: nam puer puu
lus iuuat eos: q̃ in hoc ipm natus et
datus ẽ nobis. Quero igitur vocez
quã mortui audiãt. et cũ audierint
viuãt: forte enī ⁊ mortuis euãgelisa
re necesse ẽ. Et occurrit interim ver
bũ breue. ꝫ plenũ qd̃ os dn̄i locutũ
ẽ ut testat̃ ꝑpha. Dixisti ait loquẽs
sine dubio ad dn̄m deũ suũ: cõuerti-
mini filij hominũ. Nõ immerito sane
a filijs quidẽ hominũ videt̃ exigẽ-
da cõuersio: peccatoribz vtiq; necessa
ria. Nã supmis spiritibz ea magis
q̃ rectos decet indicta laudatõ est:
eodẽ ꝑpha psallẽte. Lauda deũ tuũ
syon. Ceterũ ꝙ ait dixisti. meo q̃dẽ
iudicio nõ negligẽter p̃tereũdum
est: nec simpliciter audiẽdum. Nus

eni hūanis cōparaē audeat dictis: quod dixisse dicīē deus? Viuus ꝓfecto sermo dei et efficax: et vox eius in magnificentiaꝫ virtute. Demiqꝫ ipe dixitꝫ facta sūt. Dixit. Fiat lux et facta ē lux: dixit cōuertimini filij hominū. et conuersi sunt. Ita pꝛ̄ane cōuersio aiarū opus diuine vocis ē: nō humane. Simon iohannes pisca tor hominū in hoc ipm vocatusꝫ cōstitutus a dño: incassum tñ ipe laborans tota nocte nil capiet: donec in verbo dñi rete iactās. concludere possit multitudinē copiosam. Vtinā iactemusꝫ nos in verbo rete verbi: et expiamur quod scriptū est. Ecce dabit voci sue vocē virtutis. Si mē daciū loqmur. id plane de ꝓprio est Sed et cū fortitan nostra iudicabiē vox esse nō dñi: si queramus q̄ nr̄a sunt. nō que iesu christi. Ceterūꝫ si loquimur iusticiā dei et gloriā dei q̄rimus: effectū tñ ab eo solo sperare. ab eo postulaē necesse ē: ut voci sue vocē virtutis accomodet. Ad hanc ergo interiorem vocē aures cordis erigi ammonemus: ut loquēte deuꝫ intus audire ꝯ foris hominē studeatis. Illa ē enī vox magnificētie et virtutis. deserta concutiēs: secreta discitiēs: torporē excutiēs aiarū.

Quod vox dñi oībus se offerat et ingerat. Ca. ij.

Ec sane laboriōsuꝫ est ut ab vocis huius p̄uentaē audi tum: labor est potius aures obturaē ne audias. Mirū vox ipa se offert: ipa se ingerit: nec pulsare interim cessat ad ostia singulorum Deniq; q̄dragīta annis mḡt ꝓximi? fui generatōi huic: ꝫ dixi sp hij errant corde. Adhuc vobis ꝓximi? est. Adhuc loqtur: et nō ē forte q̄ audiat: adhuc dicit hi errāt corde: adhuc sapiētia clamitat in plateis Redite preuaricatores ad cor. Do ce nēpe mitiū loquēbi dño. et hoc vers būꝫ omnes q̄ cōuertūtur ad cor: pcessisse videē: et nō modo reuocans eos: ꝫ et reducēsꝫ statuēs cōtra faciē suā. Est enī nō tantū vox virtutis ꝫ et radius lucis: anuūciās paris ter hominib⁹ peccata eorum: et illuminās absc̄ōdita tenebrarū. Nec vero vlla interne hui? vocis ac lucis differētia est cūvnus idēq; sit dei fili? et v̄bū patrisꝫ splēdor glorie: ꝫ ammeq; substātia in suo quidez genere etiā ipa spiritalis et simplex sine vlla distinctione sensuum se totā sitñ tota dicēda ē. vidēs pariterꝫ audiēs videaē. Quid enī illo agiē siue radio. siue verbo: misi ut nouerit semetipam? Apitur siquidem cnoscietie liber. reuoluiē miserā vite series. tristis quedā historia replicaē: illumināē ratō. et euoluta memoria velut q̄busdā eius oculis exhibetur: vtraq; vero nō tam ipius aie est q̄ anima ipa. ut eadē fitꝫ inspiciēs et inspecta cōtra suā statuta faciē: et violētis quibusdā apparitoribꝫ inuullarum vtiq; cogitatōnū coacta ꝓprio interim iudicanda tribunali. Ad meipm aia mea turbata ē ait ꝓpheta dñi: et tu cōtra faciē tuam sine argutōne. sine turbatione. sine confusione. statui nō posse miraris?

Quod p vocē dei ratio anime oīa deprehendit. Ca. iij

Ec a me speres audire q̄d in memoria tua deprehēdat quid reprehendat quid diiudicet. quid decernat. Applica intus

audítum. et Flecte oculos cordis: et ꝓprio diſces expimẽto quid agatur ¶Nemo enī ſcit que ſūt in hoīne: niſi ſpūs hominis qui in ipo ē. Si ſuꝑbia ſi inuidia. ſi auaricia. ſi ābitio. aut ſimilis aliq̄ peſtis abſcōdita eſt vix effugere poterit ꝭ examen: ſi fomi catō. ſi rapīna. ſi crudelitas. ſi fraus vlla. aut quelibet culpa admiſſa interdū. hūc iudicē nō latebit reus ip ſe nec inficiabit coꝝ ipo: trāſiṫ enī velociter totus ille pruritꝰ delecta tōis iniquet voluptatis: illecebra tota breui fimita ē. ſed amara que dā. impreſſit ſigna memorie. ⁊ veſti gia feda reliquit. ¶In illud ſiquidez repoſitoriū velut in ſentētiam aliꝗꝑ tota decurrit abominatō. immūdicia tota defluxit. Volumen grande cui vniuerſa inſcripta fūt ſtiloꝝ tiq⁊ ve ritatis. amarū iā vēter tolerat: et ſi fauces miſeras breui trāſitu dulce dīme quadā friuolaviſū ē oblectaſ ſe: ventrē meū doleo miſer. vētrem meū doleo. Quidni doleā ventrē me morie: vbi tāta cōgeſta ē putredo? Quis noſtrū fratres exteriorē hāc veſtē qua tegiṫ. ſi repēte obſcenis vndiq⁊ ſputis illitaz. et fediſſimis q̄ buſdā ſordibus inquinatā oſtenderet: nonne vehemēter exhorreat. veloci ter exuat. ¶Nōne indignanter abici at? ¶Itaq⁊ qui nō veſtē ⁊ ſemetipz in tus ſub veſte talez repit: eo amplꝰ doleat et animo cōſterneē oportet: quo ꝓpius tolerat qđ exhorret. ¶Ne q⁊ enī vt tunicā abicit ſuā: ſic abice re cōtaminata aīma poterit ſeipaz Demiq⁊ quis in nobis tāte patiētie eſt et virtutis. ut ſi forte quēadmo dū de maria ſoroze mopſi legiṫ car nē ſuā ſubitanea quadā lepra male cādētem viderit. equo animo ſtare poſſit⁊ gratias agere creatorī? Quid vero ē caro iſta: niſi corruptibiliſ quedam tunica qua veſtimur? Aut quid lepra hec corporea electis om nibꝰ eſtimāda: niſi paterne ꝺga cor reptōis⁊ purgatō cordis? ¶Ibi trī bulatō vehemēs et iuſtiſſima cauſa doloris ē: cū excitatus a ſomno miſe re voluptatis interiorem ceperit q̄ſ dephendere lepram. quam ſibi in ſe multo ſtudio⁊ labore quefiuit. Licz enim nemo oderit carnez ſuam: ſed multo minus odiſſe poterit anima ſeipſam.

Quod diligens iniquitatē odit aiam et carnem ſuam.

Ca. iiij.

¶Forte aliquē moueat il lud de pſalmo: qui diligit iniquitatē odit animā ſuā Ego aūt dico: odit⁊ carnē. An nō odit cui gehenne cumulos mercaē: et cui ſecundū duriciam ſuā⁊ coꝝ im penitēs theſauriſat iram in die ire? Ceterū hoc odiū tam carnis q̄ ani me. nō in affectu ⁊ in effcū potiuſ in uenitur. Sic nimirū odit freneticus carnē ſuam. cū ſibi ipi manus inferre laborat: ratōnis deliberatōe ſopi ta. An vero grauioꝝ vlla frenefis iudicatur. q̄ impenitētia cordis: et peccādi obſtinata voluntas? Siquidē manus nepharias mittit ſibiipſi: nec carnē ſed mentē lacerat⁊ corrodit Si vidiſti hoiem ſcalpere manus. et vſq⁊ ad ſanguinē cōfricare: euidētē habes in eo ſimilitudinē peccātis ex preſſam. Cedit ſiquidē voluptas illa doloꝝi: et ſuccedit pruritui crucia tus. ¶Neq⁊ id ignorabat: ⁊ diſſimula bat ille dū ſcalperet. Sic laceram? ſic exulceram? ꝓprijs manibꝰ aias

infelices: nisi q̄ tāto ḡ aliis q̄to excellētior ē spūalis aīe creatura: et cui difficilius medeatur. Neq; id q̄dem inimiciciarū studio gerimus. ꝫ stupore quodā insensibilitatis eterne. Effusus siq̄dem aīmus damna interiora nō sentit: qr nec intus ē: sed in ventre fornicā aut sub vētre. Denīq; r aīm⁹ quorūdā in patimis. q̄rundam in loculis inuenīt. Vbi est thesaurus tuus ibi ⁊ cor tuū. Quid vero mirū si ꝑpriā minime sētiat anima lesionē: que sui ipius oblita ⁊ penitus absēs sibi in lōginq̄ ꝑfecta est regionē? Erit aūt cuz in semetipam reūsa cognoscet: q̄ crudeliter misere venationis obtētu euiscerauit semetipaz. Neq; enī id sē tire poterat: dūvilē muscarū predā defideriō captās insatiabili aranea rū instar ex viscerib⁹ ꝑpriis intexē retia videret.

De penitentia infructuosa post mortem. Ca. v.

Rit autem hic reditus sine dubio vel post mortē. cū vni uersa quibus vagābum foras ⁊ inutiliter sese occupādū in ea qua ꝑterit huius mūdi figura egredi cōsueuerat ostia corporis clausa erūt: ut necessario maneat in seipsa cui nullus iā pateat exitus a seipsa Verū is quidē pniciosissimus erit reditus et miseria sēpiterna: qñ iā penitētia haberi poterit: agi nō poterit. Vbi enī deerit corpus: actus nō erit. Sane vbi nulla fuerit actio. nec satisfactio q̄dem vlla poterit inueniri. Quocirca penitētiā q̄dez habere doloz ē: nā penitētiā agere remediū doloris ē. Neq; enī carēti manibus erit vltra leuare cor in celū cuz manibus: ꝫ quisq̄s ante obitū carnis nō redierit ad ipm: in seipo maneat necesse ē eternuz. Sz in quali seipo? O qualē sese fecerit in hac vita: q̄lē inuenerit exiens ab hac vita. nisi q̄ fortasse erit nōnūq̄ deterior: nā melior nūq̄ erit. Habet enī hoc ipz q̄d nūc ponit qñq; recipe corpus: nō tame ad penitētiaz. sed ad pēnā. Vbi mirum peccati ipius ⁊ carnis quor dāmodo similis videbit esse cōditio: ut quēadmoduz culpa semp puniri poterit. nec vnq̄ poterit expiari. sic nec in corpore aliqñ tormēta finiri. nec corpus ipm eximiri valeat in tormētis. Merito q̄dē vltio sempiterna deseuiet. q̄ nunq̄ possit culpa deleri: et nec substātia carnis defici et: ne simul cogatur etiam afflictio carnis terminari. Nec frēs mei qui pauet¦cauet: q̄ negligit incidit.

Quod vermis cōsciētie in p̄senti suffocari debet. Ca. vi.

Ergo redeamus ad wcē vñ ꝑcellimus. expedit nob ꝑfecto redire ad cor: duz illic iter quo ostēdat nobis salutare suū. qui tāto studio pietatis illic reuocat p̄uaricatores. Nec sentire interim pigeat morsus vermis interni: aut pickosa quedā animi teneritudo et piculosa mollicies pſuadere queat: ut p̄sentē velimus dissimulaē molestiā. Optimuz ē tūc sentiri vermē: cū possit etiam suffocari. Itaq; moideat nūc ut moriaē: et paulati desinat mōdere moidēdo. Rodat interi putredinē. ut rodēdo cōsumat: et ipe q̄ pariter osumaē: nec foueri incipiat in immortalitatem. Vermis inq̄t eoz nō morieē: et ignis eorū nō extinguēē. A facie illoz mor suū q̄s fustinebit? Multiplex enī nūc cōsolatio arguētis conscientie releuat cruciatū. Benign⁹ ē deus q̄ non

patitur nos tẽptarí·vltra ꝙ̃ possu-
mus:nec vermẽ hũc supra modũ pa
tiẽ malignarí· Maxímeqꝫ inter ini-
tia vñionis oleo misericordie limit
vlcera:ut nec morbi quantitas nec
difficultas curatõis vltra ꝙ̃ expe-
dit innoteſcat: magis aũt arridere
videẽ facilitas q̃dam·Postmodum
euaneſcit:qñ iã exercitatos habẽti
ſenſus certamẽ forte daẽ vtvincat:
et diſcat qm̃ omniũ potẽtior ẽ ſapiẽ
tia· Interím ſane audiẽs q̃s vocem
dñi·redite ꝓuaricatores ad cor· et
tãtis interiore cubiculo obſcenita-
tibꝫ depꝛhenſi ſingula queqꝫ rímari
ſatagít :et q̃ nã hec influxerint adi
tu curioſuſ veſtigator explorat·nec
difficile patet foramen:imo et fora-
mina otuẽti·Sꝫ nec pax illi ex hac o
fferatõe doloris accedit:cũ p fene
ſtras ꝓprias mors iſta depꝛhendiẽ in
troiſſe·Multa ſiqdem admiſiſſe vide
tur petulãtia oculorũ:multa etiam
prurítus auríũ·multa q̃ olfaciẽ di-
guſtãdi· tãgendi voluptas·Nã ſpi-
ritualia q̃dem vícia q̃rum ſuꝑ memi
nimuſ·difficile ad hoc put fũt carna
les exammet:vnde fit ut q̃ fũt gra
uiora ã minus ã mime ſẽtiat:nec tã
ſupbie aut muidie q̃ flagitioſorũ ã
facinoroſoꝝ recordatõe actuũ mor
deatur·

Nõ q̃buſdã facile videẽ obtempe
rare voci diuine· Ca·vij

Tecce iterũ vox de nubibꝫ
dicens:peccaſti q̃eſce·Et qõ
dicit tale ẽ·Jam ſentina re
dũdãs domũ omnẽ intolerabili fe-
tore cõtamiat:et vanũ tibi ẽ·dũ ad-
huc ſordes influãt exhaurire :dum
peccare nõ deſtiteris penitere·Nuis
enī eorũ ieiunia ꝓbet·q̃ ad lites tẽ
tẽtiones ieiunãt·et pcutiũt pugno
impie:ſed et vlũtates et voluptates
ꝓprie inueniũtur in eis:Nõ tale eſt
ieiuniũ qõ elegi dicit dñs·Claude fe
ueſtras obſera adit9:foramina ob
ſtrue diligẽter:et ſic domuꝫ nõ ſub-
eũtibꝫ nouis·ſordes poteris expur-
gaẽ vetuſtas·Eſtimat hõ facile qõ
iubeẽ implẽdũ:tãqꝫ ignarus exer-
citij ſpũalis·Quis enī phibeat inqt:
q̃ miuſ imperẽ mẽbris meis?Jndicit
igít gule ieiunia ·crapula inedicit:
obturari p̃cipit aures ne audiãt ſã
guinẽ· auerti oculos ne videãt va-
nitatẽ:manus nõ ad auariciaꝫ:ꝫ ad
elemoſinã magíſ extẽdi:q̃bꝺ fortes
laboꝛẽ imponere velit phibẽs latro
cinia: ſicut ſcꝛiptũ ẽ· Qui furabatur
iã nõ furet:magis aũt laboret ma-
nibus ſuis qõ bonũ ẽ:ut habeat vñ
tribuat necitatẽ patiẽti·Ceterũ dũ
ſuas q̃buſqꝫ mẽbris in hũc modum
leges pmulgat et decreta propo-
nit:interrumpunt ſubito vocem iu-
bẽtis:et vno impetu clamãt ·Vnde
hec noua regio ?Facile iubes ut li-
bet·Sꝫ inueniet q̃ nouis decretis ob
uiet:q̃ nouis legibꝫ otradicat·Quis
enī ille eſt inquit?Et illa ·Mirum
ipa que paralitica iacet in domo:et
male torquetur·Jpa ẽ enī cuiꝰ nos
prideẽ deputaſti obſequiuꝫ·ſi nõ ig-
noras:ad obediẽdũ vtiqꝫ cõcupiſcẽ
tijs eius·Expauit miſer ad hãc vo-
cẽ:et cõfuſuſ obmutuit:anxiebatur
enī in eo ſpũs eius · At mẽbra q̃dẽ
ad ſuã illã infeliciſſimã dñam incũ-
ctãter accedũt:ut adũſus dñm cru
deliter interpellẽt : et impia duríoꝛa
cauſẽtur· Plãgít gula parſimo-
nie ſibi modũ adhibitũ : phibitam
crapule voluptatẽ·Oculus q̃rit̃ in-
dictas lacrímas : petulãtiã inter-
dictã·Quibꝫ ſꝫ ſimilia ꝓſequẽtibꝫ
excítata et vehemẽter exacerbata
vlũtaſ:ſommũ ne ẽ inqt an fabula

quos narratis? Tū vero oportunū
fiue tēpus nacta ḡrimonie ligua: oī
no ait fic eſt ut audiſtis. Naz rego
a fabulis et mēdaciis iuſſa fū retice
re: et nihil dēceps miſi ſerīū immo
et penitus nccariū loqui.

Qualiter volūtas p oīes ſenſus
carnis renitītur vcī ōme. C. viij.

Xilit igīē vetula fines: rto
tius oblita lāguoris pcedit
horrētibo comis. veſte lace-
ra. pectore nudo. ſcalpēs vlcera. frē
dens dētibo et areſcēs: atq; ipm in-
ficiēs aerem flatibo virulētis. Quid
mi ofūdaē ſi quid adhuc ſupeſt ra-
tionis: ad talē miſere volūtatis oc-
curſū et incurſuz? Hec inqt eſt tota
tui oiugis fides. ſic cōpateris male
patiēti: vſq; adeo ſup dolorē vulne-
rū meorū addē peperciſti? Subtra-
henduz fortitan ex imoderata dote
aliqd videbaē: ꝙ qd relinquiē ꝺ ſub
lato? Solū hoc lāguenti miſere pſti-
tiſti: et oīa eius obſequia quēad-
modū fint diſtributa aliqñ ognoui
ſti. Nūc aūt fic tibi forſitan morbi
huius peſſimi q̄ laboras triplex ma
ligmitas accidiſſe potuit: ꝙ nō mihi
Siquidē voluptuoſa fiue curioſa fi-
ue ābitioſa: et ab hoc triplici vlcere
nō eſt in me ſanitas a planta pedis
vſq; ad verticez. Itaq; fauces et q̄
obſcena fūt corporis aſſignata fūt
voluptati: qñ quidē velut de nouo
neceſſe ē ſingula recenſeri. Nā curi
oſitati pes vagus. et in diſciplina-
tus oculus famulaē: ac vanitati q̄
dē aures et lingua ſeruiūt: dū p il-
lā impingnat caput meū oleū pec-
catoris: p hāc ipa ſuppleo qd in lau
dibo meis alīj minus feciſſe videtur
Valde enī delector. recipe ab alijs.
et cū oportune poſſum etiā tractare
alijs laudes meas: et meo et alieno
ore ſp cupiēs p̄dicari. Cui potiſſimū
morbo tuū q̄ ingemū. plurima ſolz
adhibere fomēta. Porro manus ip
ſas q̄bus eſt vndiq; liber motus. nō
vni ſpecialiter alicui opi deputam?:
ſed modo vanitati. mō curioſitati.
modo voluptati ſedulum ſatis exhi
bēt famulatū. Quibo ita diſpoſitis.
nō mihi hec oīa vel in vno ſatiſfa
cere aliqñ potuerūt: ꝙ nō ſatiaē o-
culus viſu. nec auris impleatur audi
tu: atq; vtinā interſpectādū totum
aliqñ corpus fieret oculus: aut in-
terprādendū in fauces oīa mem-
bra verterēē. Tamē ne mihi igitur
id modicū cōſolatōis qd utcūq; mē
dico tēptas furripe. Dixit. et cū in-
dignatōe furore recedens teneo:
lōgūq; tenebo.

Vt ratō anime iā tādē vexata p
ſūpte facilitatis arguaē et difficul
tate ofūdaē. Ca. ix.

Am vero ratōi ipa vexatio
dat intellectū: iā innoteſcit
aliqtenus huiuſ negocij dif
ficultas: iā p̄ſumpta facilitas eua-
neſcit. Videt enī momoriam plenaz
ſpurcicīarū: videt abūdantius alias
atz alias influere ſordes: videt ipſaſ
feneſtraſ morti patulas. claudi oino
nō poſſe: et ꝙ adhuc p̄ſidens volun-
tas lāguida dñeē: ex cuius vlceribo
ſanies vmūſa ꝓfluxit. Videt demq;
anima ſeſe cōtammiatā. nec p alium
ꝙ p ꝓriū corpus: nec aliūde ꝙ a ſe-
ipa. Eſt enī quodā aīme ficut me-
moria q̄ inficiē: ſic volūtas ipa que
inficit. Demq; tota ipa nihil eſt ali
ud: ꝙ ratō. memoria et volūtas. Nā
et ratio minus habens ceca quodā
modo ꝙ hactenus ipa nōviderit: in
firma omnimō ꝙ ne agnita q̄dē p̄-
ualeat reparare: et memoria fedi-
ſima pariter et fetidiſſima: et volūtaſ

languida et hor̄ēdis vlceribꝫ vndiq; ſcaturiēs muemē. At ne quid ex oñibꝫque fūt hominis relinq̄tur ip̄ſius etiā corpus rebelle ē: et ſingula mēbra feneſtre ſingule quibꝫ mors intrat ad aiaz. et inceſſanter exuberat ip̄a cōfuſio. Reſpiratō cō ſolatōnīſ paupibꝫ ſpū. Ca. x.

Vdiat ergo aīma quecūq; vocē diuinā: et audiat cū ſtupore et āmiratōne dicētem. Beati paupes ſpū: qm̄ ip̄orū eſt regnū celorū. Quis ſpū paupior eo: q̄ in toto ſpū ſuo nō inuenit. ubi caput inclinaret? Hoc q̄ cōſiliū pietatis. ut q̄ ſibi diſplicet placet deo: et qui p̄priā domū odit. domū vtiq; plenā ſpurcicie et infelicitatis. inuitet ad domū glorie: domū nō manufactaz eternā in celiſ. Nec mirū ſi dignatō miſ huiuſ magnitudinē expaueſcit. ſi difficile credit huic auditui ſi verbēti ſtupore āmiratur et ait: ergo ne beatū hominē miſeria facit? Ceterū quiſq; ſ eiuſmodi es ne diffidaſ. nō miſeria ſ miſericordia facit beatū: ſed huius p̄pria ſedes miſeria ē: aut certe faciat beatū ipſa miſeria: ut humiliatō in hūilitatez trāſeat: neceſſitas in virtutē. Pluuiam voluntariā inquit ſegregabis deus hereditati tue et infirmata eſt: tu vero perfeciſti eā. Vtiliſ p̄fuſ infirmitas. q̄ medici manū req̄rit: et ſalubriter a ſe deficit: quē p̄ficit deus.

Nō regnū ſperare non poſſit in in quo peccatū regnat. Ca. xi.

Ed quia nō ē ius ad regnuz ſine p̄mitijs regni: nec ſperare poteſt celeſte regnum cui nec ſuper propria membra ad huc regnare donaſ: ſequitur ergo vox dicēs. Beati mites: qm̄ ip̄i hereditabunt terrā. Ac ſi euidētius dicat. Mitiga efferos volūtatis motus et crudelem beſtiā māſuefacere cura: ligatus es. ſoluere ſtudeas q̄ rum pre oīmo nō poſſis: euacuata eſt. vim facere aut eatenus eā offēdere nullo mō p̄ualebis. Nec mora reſpirās homo inter hec vba atq; id quo facilius reputās licet verecūdus accedit. et delinire ſatagit viperaz in inflāmatā. arguit vite carnalis ille cebras. et cōſolationis ſecularis nugacitatis accuſat tāq̄ exiguas et indignas: ſ et breuiſſimas q̄s et p̄mcō fiſſimas oñibꝫ amaratoribꝫ ſuis.

Appetitus gule et libidinis et ceterarū vanitatū quē finē habeāt. Ca. xij.

Vper hoc ait neq̄ et mutili ſeruo tuo ip̄a facere: nec enī inficiare poteſ. ne in modico q̄dem tibi inuerſa eius obſequia ſatisfacere aliqñ potuiſſe. Voluptas gutteris q̄ tanti hodie eſtimaſ: vix duorū obtinet latitudinē digitorū: et huius tam modice partis tā exigua delectatō. quanta paraſ ſollicitudie: quātā demde moleſtiā parit? Hinc mōſtruoſius dilatantur renes et humeri. hinc tumētes uteri. non tā impinguantur q̄ impīgnātur aruina: et dū carnis onus oſſa non ſuſtinēt. etiā morbiarū generāſ. Sic libidinis illecebroſa vrago quātis laboribꝫ et diſpēdijs interdū et fame vel honoris a etiā vite ipſius piculo cōparaſ. ut ad modicū flagrās fulphureus vapor furentes ſtimulis agat: et apū paulo tantum vbi mala grata melle fuderit nimiſ tenaci feriat icta corda morſu: cuiꝰ appetituſ anxietatis et vecordie actꝰ abomi-

tōis et ignomīe exitus penitudinis et verecūdie plenus esse dinoscitur Ceterū spectacula vana rogo quid corpi pstant: qdue aime oferrevidētur? Naz certe nichil in hoie cui curiositas pfit inueries. Friuola prius tmanis ac nugatoria osolatō: t nescio quid illi durius imcer. gp ut sep habeat qd requrit: qui iocūde q etis fugitās. curiosa inqetudine delectat. Liquet sane vel ex hoc nihil hijs oīibz delcātōnis messe: quorū solus trāsitus iuuat. Ceterū vanitas vanitatū gp nichil fit. vel ex ipo nomine manifestius indicat. Vanus vticz labor: qui studio vanitatis assumit. O doxa doxa ait sapiēs. in milibz mortaliū nihil aliud gp auriū inflatio vana: et tñ gptā putas infelicitatem hec ipsa non tam felix vanitas. gp vana felicitas parit. Dnc nāqz cecitas cordis sicut scptū est: populo meus q te beatificāt. in errore te indūcunt. Dnc ceruicosus furor aimositatis. hinc suspicionis labor anxius: hinc liuoris crudele tormētuz: et cremātis miuidie miserior gp miserabilior cruciat? .Sic diuitiarū amor insatiabilis. lōge āplius defiderio torquet aimā gp refrigēt vsu suo: utpote quarū acqsitio quidē laboris possessio timoris: amissio plena doloris inuenitur. Postremo vbi multe opes. multi etiā q comedunt eas: et vsus qdē diuitiarū apud alios diuitibz solū nomē cedit t sollicitudinē. Et in hijs oīibus p tā exiguis aut magis ne exiguis quidē ẽ nullis. eā paruipēdere gliaz: quam nec oculus vidit nec auris audiuit nec in cor hois ascēdit. q pparauit deus diligētibz se: nō tā infipiētie gp infidelitatis esse videt.

De seruitute viciorū t incertitudine mortis. Ca. xiij.

Ec immerito sane mundus hic posit? in maligno vana pmissione deludit ais ꝑpe o bitōnis t nobilitatis oblitas: qs nō pudeat porcis in ministerio subiugari. in desiderio sociari: nec sic tamē infelici edulio satiari. Vñ eni hec tā ta pusillanimitas et abiectio tā miserabilis: ut egregia creatura capax eterne beatitudinis t glorie magnitudinis vtpote cuius sit inspiratōe odita. fidei tudie infigmita. cruoē redēpta. fide dotata. spū adoptata. miseriā nō erubescat sub putredie hac corporeorū sēsuū gerere fuitutē? Merito plane ne eos quidē appehendē pt: q talē deserēs sponsū tales seqtur amatores: merito filiquas esurit t nō accipit: q porcos pascere maluit: gp pīms epulis satiari. Insanus siqdē labor pascere sterilē q nō parit. et vidue bñfacere nolle: omittē curā cordis. t curā carnis agē in desiderio: impinguare t fouē cadauer putridū. qd paulo post vermiū esca futurū nullatenus dubitat. Nā t seruire māmone et auaricīā colere qd ē seruitus idolorū à vanitatis sectari studiū: prsus degeneris aie indiciuz esse qs nesciat? Certa nimirū eorū breuitas t ipius q̄z breuitatis finis incertus: sepe viuētem deserūt: nā morientē raro sequūtur. Quid vero i rebz hūanis certi? mortē: quid hora mortis incertius inuenit? Nō misereat inopiā. nō diuitias reueretur: nō generi cuiuslibet non moribz. nō ipi demiqz parcit etati: mili gp senibz qdem in ianuis. adolescētibus aūt i infidijs ē. Infelix pinde q in huius vite tenebris t lubrico fidēs. pitura insumit operā: nec adūtit qm̄ vapor est ad modicū parēs:

et vanitas vanitatū· Obtinuisti tan dē ābitiose quā ex longo ocupieras dignitatē· serua qđ habes:impleſti pecunioſe loculos tuos·ſollicitus e: ſto ne pdas: vberes fructus attulit ager tuus·dirue horrea tua ut ma: iora edifices:muta quadrata rotū: bis:dic aie tue· habes multa bona repoſita in annos plurimos:erit eni q̄ dicat:ſtulte hac nocte aiam tuaz repetēt a te·que aūt paraſti cuius erūt? Nō tēporalia opa q̄ſi ſemina fūt mercedis eterne·

Ca·xliij·

Tqz vtinā tandē cōgrega ta perirēt nō deterius ipe q̄z periret ogregator eorū: essz vtiqz tolerabilius periturogp̄ p emptorio inſudare labori· Nūc ve ro ſtipēdia peccati moris:et q̄ in car ne ſeminat·de carne metet corrup: tionē·Nec eni trāſeūt vt videtur: ꝙ tēporalia queqz velut eternitatis ſe mina iaciūt·Stupebit inſipiēs cū ex hoc modico ſemine copioſam vi: derit exſurgere meſſem:ſeu bonam ſeu malā p diuerſa qualitate ſemē: tis·Hoc q̄ cogitat·nulluz oīmo p uū reputat eſſe peccatū:qđ futuraz meſſez potius eſtimet gp̄ ſementem· Semināt g̃ dū neſciūt:et ſeminant dū occultant honores·miqtatis mi ſteria dū vanitatis cōſilia celāt:dū pambulāt in tenebris negocia tene brarū·

Quod impoſsibile ſit peccantē late re· Ca·xv·

Arietes inqt fūt vndiqz:quiſ me videt:Eſto·nemo te vide at:nō tū nullus·Videt āge: lus malus·videt te angelus bonus: videt⁊ bonis et malis maior āgelis deus:videt accuſator·videt teſtiuz multitudo:videt⁊ ipe iudex:cuius⁊ oportet te aſſiſtē tribunali· Sub cu ip̄ ſane oculis velle delinqre tā inſa nū:gp̄ horrendum incidere in manu ſ dei viuētis·Noli eſſe ſecurus:latent inſidie quas latere nō poſſis· Latēt inqp̄ inſidie q̄s ut deprehendē nō po: tes:ſic nō poteſt ipe nō deprehēdi·Au di plane:q̄ plantauit aurē a q̄ finxit oculū ipe cōſiderat·Nō illius ſol arcet radios materia lapidū·q̄s ip ſe creauit:nō vel ipe corporis huius paries veritatis excludit aſpectuz· Nuda fūt eius oculis oīnia·penetra bilior ancipiti gladio: ipſas q̄z non mō cernit ꝙ diſcernit cogitatōnū vi as:medullas affectionū· Demiqz ſi nō totā humani cordis abiſſū⁊quic qđ in ipo latet inſpiceret:p ipo nō ille iam ſibi cōſcius iudicantis ſeſe dñi ſentētiā tātope formidaret:mi hi inqt p mimo ē ut a vobis iudicer aut ab humano die·ꝙ neqz meipm iudico:mihil eni mihi cōſcius fū· ſed in hoc nō iuſtificatus fū· Qui aūt iu dicat me dñs eſt·Si tu obiecto pari etis·a cuiuſlibz ſimulatōis intentu· humana forma fruſtrari poſſe iudi dicia gloriaris:certuſ eſto nō illum vera crimina p̄terire:q̄ de falſis eti am crimib⁹ accuſare conſueuit· Si tā: tope eius q̄ michilominus forte tuaz vereatur p̄ximi cōſciētiaz reformi das:multo minus eos otēnas q̄ buſ odioſa magis iniquitas et lōge am plius execrabilis corruptio eſt· Si demiqz deū nō times et ſolos hominū reuereris aſpectus:memor eſto ho minem criſtum hominū facta ignо rare nō poſſe:ut quod me coram at tēptare minime p̄ſius auderes·mi: tominus audeas corā ipſo: quodqz

nō dico nō licerz sed nec liberet qui dem pfumere vidente conseruo: inspiciēte dño vel cogitaē exhorreſcaſ Alioquin si carnis oculū magis ꝙ gladiū q carnes habet deuoraē for midas: et is qz timor quē times eue niet tibi z accidet qd veneris: nichil optū quod nō reueleē vel occultuz qd nō sciaē: arguētur a luce in lucē plata opa tenebrarū: nec modo ob scenitatū abominmāda. secreta. ꝫ miq cōmertia vēdicantiū sacramēta. et fraudulēta furia admuenientiū dolus z iudicia subuertētiuz qui no uit oīa nota faciet vnūſis: cū ce pit scrutator ille cordis z renū scru tari iherusalē in lucernis.

Quid sētiendū sit de his qui im pie agūt. Ca. xvi.

Vid ꝙ ibi facturi fūt. imo potiꝰ qd passuri. q crimia o miserūt: vbi audituri fūt. ite in ignē eternū. q pietatis opa nō fe cerūt? Nūquid admittetur ad nup tias. qui nec lūbos pcinxit ut absti neret a malo. nec lucernaz tenuit ut faceret bonuz: qñ virginitatis inte gritas nec lāpadum claritas. solius olei poterit excusare defectū? Aut qs illos manere credēdus ē crucia tus. q in hac vita nō solū mala. sed forte pessima ppetrāt: si sic fūt cruci ādi q hic bona receperunt. ut in me dio flāme estuātibus lignis ne mīme qdē stille obtinere refrigeriū que āt? Caueamus ergo mala opa ne in includētis sagene fiducia libere intē ecclesiā delinquamus: hoc sciēteſ. quia nō oēs quos sagena trahit pisca torū vasa recipient: ꝫ erit cū adlitꝰ venerint eligēt bonos in vasa. ma los aūt foras mittēt. Neq hoc otē ei lūborū cingulo. accēdamus etiā lucernas nras z instāter opemur bo nū: cogitātes ꝙ oīs arbor nō mō q malū fecerit fructū. sed etiā q bo nū nō fecerit excidēē et in ignē mit tetur: illū vtiq ignē eternū. q para tus ē diabolo z āgelis eius. Ceterū sic declinemus a malo ut faciamus bonū inquiramus pacē: nō gloriaz ꝙ seqm. Illa eni dei ē. et eam alteri nō dabit. Gloriā inquit meā alteri non dabo. Et dicebat homo fm cor dei. Nō nobis dñe nō nobis: ꝫ nomi tuo da gloriā. Recordare etiā scpture dicētis. Si recte offeras z nō recte diuidas: peccasti. Recta est fratres illa diuisio: nemo detractet. Alioquī cui fortitan mius placz. sciat nō no strā esse ꝫ āgelorū: pores eni ange li cecinerūt. Gloria in excelsis deo: et in terra pax hominb bone volūta tis. Seruemus ergo in vasis oleum: ne forte ꝙ absit clausa sint nuptiaꝝ ianuas frustra pulsātes. verbū au diamus amarū: et deinꝰ nobis spō sus respondeat nescio vos. Adhuc tñ moris posita est. non modo secus inquitatem: sterilitatē. vanitatez: ꝫ et secus introitū ipius voluptatis Quocirca opus est fortitudie aduer sus tēptamēta peccati. ut rugiēti leoni resistamꝰ fortes in fide. tigni ta ipius iacula hoc clipeo viriliter repellamus: opꝰ ē iustitia ut opem bonū: opus prudētia: ne cum fatuis virginib⁹ reprobemur. Opus demq tempantia: ne voluptatibus indul gentes. audiamus aliquando quod miser ille epularum pariter z vesti um splendore finito dum misericor dia pcaretur audiuit. Memento fi li ꝙ recepisti bona in vita tua: et la zarus similiter mala: nunc autem hic consolatur: tu vero cruciaris.

Plane terribilis ĩ cõsiliȝ sup filios hominũ: ȝ si terribilis est etiã miseri cors muenĩẽ: dũ futuri formã iudicij nõ occultat. Anima enĩ q̃ pecca uerit ipa morieẽ: et palmes qui fructũ nõ fecẽrit excidẽ: ⁊ q̃ bona recepit ĩ hac vita: cruciabiẽ ĩ futura. Nõ si forte otingat ĩ vno quolibȝ simul ȝ q̃tuor muenírí: ea plane extrema desperatõ est.

Quod spiritui ad bonum parato resistit caro. C. xvij.

Ec igiẽ et hiȝs similia ĩtus suggerit volũtatí: eo copiosius q̃ pfectius illustratõne spũs edoceẽ. Felix sane cuius voluntas sic cesserit ⁊ acq̃euerit cõsilio rationis: ut a timore cõcipiẽs. ꝑmissionibꝫ deinceps celestibꝫ foueaẽ et paturíat spiritum salutis. At forte ĩ uenĩẽ rebellis et obstinata volũtas: et nec impatiẽs solũ. ȝ ⁊ monitis peior. et minis durior: et adhibitis acerbior blãdimẽtis. Inueniẽ forsitan q̃ nihil mota suggestionibꝫ ratõis. imo ⁊ graui furore cõmota respondeat dicẽs: quousq; vos patior: ꝓdicatio vestra ĩ me nõ capit. Scio ꝙ astuti estis: ȝ astutia vra ĩ me locũ nõ hz. Forte ⁊ aduocãs mẽbra singula solito ãplius solitis iubet obedire ocupiscẽtiȝs: neq̃tiȝs deseruire Ome nimirũ illud ẽ qđ quotidianis discimus expinẽtis. eos q̃ conuerti deliberãt tẽptari acriusa cõcupiscẽtia carnis: et vrgeri graui⁹ ĩ opibus lutiꝫ lateris: q̃ egiptũ egredi. pharaonẽ fugere moliũtur.

Nõ lugẽdũ sit et post luctũ cõsolandũ. C. xviij.

Saũt q̃ eiusmodi ẽ declinet impietatẽ. et terribile illud ꝓfundũ caueat de quo sc̃ptũ ẽ. Impius cũ venerit ĩ ꝓfundũ malorũ: cõtẽnit. Fortissima siq̃dem potione curaẽ. et piclitabiẽ facile: nisi multa sollicitudine studeat medici obtẽpare cõsiliȝs: obseruare ꝑcepta. Vehemẽs ẽ tẽptatõ ꝓxima desperatõni: nisi totũ colligat. et ad miserãdum aie sue quã adeo miserã ⁊ miserabilẽ videt nõ ut affectũ: et audiat dicẽtẽ. Beati qui lugẽt: q̃m ipi consolabũtur. Lugeatis abũdãter: q⁊ lugẽdi tẽpus aduenit: et ad sorbẽdas lacrimas ista sufficiũt. Lugeat: ȝ non sine pietatis affectu: et obtẽtu osolatõis. Cõsideret nullaz sibi inueniri requiẽ ĩ seipo. ȝ oĩa plena miseriẽ ⁊ desolatõis: cõsideret nõ esse bonũ ĩ carne sua: ȝ ⁊ in seculo nequã nihil nisi vanitatẽ ⁊ afflictõem spiritus cõtimeri. Cõsideret inquã: nec intus nec subtus nec circa se sibi occurrere osolatõem: utvl tãdẽ aliq̃n discat querẽdam fursũ: et desursum esse sperãdaz. Lugeat sane interim plangens dolorez suũ: exitus aquarũ deducat oculus eius: et palpebra non requiescat. Nimiruz purgatur lacrimis oculus ante caligans: et acuiẽ visus: ut intendere possit ĩ seremissimi luminis claritatem.

Quod post consolatõez ad celestia contemplanda accedẽduz est.

Capitulum. xix.

Ic hoc sane suspiciat ꝑ foramen. ꝓspiciat ꝑ cancellos: ꝑdulcẽ radium pio sequatur obtutu et magorum sedulus imitator lumen lumine querat. Inueniet enim locum tabernaculi ammirabilis. vbi panez

angelorum mãducat homo: inueniet paradisũ voluptatis plãtatũ a dño: inueniet ortũ floridũ & amenissimũ: inueniet refrigerij sedem et dicet. O si audiat vocẽ meã misera illa vo lũtas: ut ingrediẽs videat bonat vi sitet locum istũ: hic nimirũ inueniet requem ampliorẽ: et me q̃ eo minus inquietabit: quo minus inquietabitur ipa. Neq enim mẽtit̃ q̃ dixit. Tolli te iugũ meum super vos: et inuenietis requem aiabꝫ vestris. In huius fide promissionis exacerbatã blandius al loq̃tur: et simulata q̃daz hilaritate et spiritu mãsuetudinis eã cõuenies dicat. Cesset pmit̃ indignatõ tua: nõ ego sũ q̃ te offẽdere possũ. tuuz corpus. tuus ego ipe: nõ est quod ti meas. nõ est qđ verearis. Nec mireẽ si forte amari? adhuc reddiderit illa respõsũ: ut dicat q̃p mlte cogitatões ad insamã te adduxerunt: sustineat interi eq̃miter ac dissimulet omni no qđ agit̃. inter loquẽdũ inducẽs alia p alijs: oportune aliq̃n inferat dicẽs. Inuenit hodie ortuz pulcerri mũt amenissimum locũ: bonuz esset illic nos esse: nãt tibi nocet in ꝭ le cto egretudinis: in hoc doloris stra tu versari: in hoc cubiculo graui cor de conpũgi. Aderit dñs querenti se anime sperãti in se: aderit votis sup plicibus: et verbis eius efficaciã mi nistrabit. Excitabit̃ desideriũ volun tatis: ut nõ modo videre locũ. sed in troire paulatim et mãsionẽ imbi fa cere cõcupiscat.

Quod in hac otẽplatõe requie scẽdũ sit. Ca. xx.

Ecvero locũ reputes corpo ralẽ: paradisuz hũc voluptatis eterne: nõ pdibꝫ hũc ortũ. ꝫ affectibꝫ introit̃. Nec terre narũ tibi cõmẽdatur arborũ copia: ꝫ virtutũ vtiq̃ spũaliũ iocũda dco raq̃ plãtatõ. Ortus conclusus. vbi fõs signat? in q̃tuor capita diriua tur: ex vna sapiencie vena virtus q̃ driptita pcedit. Splendidissima q̃ vbi lilia vernãt & dũ flores apparẽt: etiã vox turturis audit̃. Illic nard? spõse fragrãtissimũ pstat odorẽ: et cetera q̃ aromata fluũt. austro spi rãte: aq̃lõe fugato. Ibi media ẽ ar bor vite: malus illa de cãtico cũctis pciosior lignis siluarũ: cuius & vm bra sponsam refrigerat: et fructus dulcis gutturi eius. Ibi otimẽtie mi tor: et sincere veritatis intuitus ocu los cordis irradiat: auditui q̃ dat gaudiũ et leticiã dulcissima vox oõ latoris interni. Ibi q̃busdã spei na ribus influit iocũdissimus odor agri plem: cui dñs bñdixit. Ibi auidissi me plibãt̃ incõparabiles delicie ca ritatis: et succisis spinis ac vepribꝫ quibꝫ antea pũgebat̃: vnctione mi sericordie pfusus animus in cõscientia bona feliciter requescit. Que q̃dẽ nõ inter vite eterne pmia. ꝫ inter cor palis militie stipẽdia deputãt̃: nec ad futurã ptimẽt̃ sed ad eaz magis q̃ nũc ẽ ecclesie pmissionẽ: hoc enim cẽtupluz est qđ in hoc seculo seculi cõtemptoribꝫ exhibet̃. Nec tibi il lud nro sperueris eloquio cõmẽdã duz: solus spũs ẽ q̃ reuelat: sine cau sa pagina ostulis. expiẽtia magis re quire. Sapiẽtia est cuius pciũ nescit hõ: de occultis trahit̃: nec in terra suauiter viuẽtiuz inuenit̃ ista suaui tas. Nimirũ suauitas dñi est: nisi gu staueris. nõ videbis. Gustate vi det et videte: qm̃ suauis ẽ dñs. Manna absconditum est: nomẽ nouũ ẽ quod nemo scit nisi qui accipit. Non illud erudicio sed vnctio docet: nec scien tia sed conscientia comprehendit.

Sanctū ē·margarite fūt:neč Faciēt ipē quod ꝓhibet:q̄ cepit facere et docere·Neq; enī canes ā porcos iā reputat:q̄s prioribꝫ abrenūciantes facmoribꝫ atq; flagicijs etiā cōsola tur p apl̄m dicēs·Hec quidem fuistis:sed abluti estis:sed sanctificati estis:tm̄ caueat ne reūtaē camis ad vomitū:fus lota ad volutabrū luti·

Quod gustu cōtemplatōis refectū habz intelligē dma· C·xi·

IN huius ergo ostio parasdisi diuini futurrī vox audi tur:et sacratissimū secretissimūq; ofiliū quod abscōditū est a sapiētibꝫ et prudētibꝫ·puulis reuelaē Cuius sanevocis auditū nō sola iaz ratio capit:sed gratāter eū omūicat et volūtati·Beati q̄ esuriūt et sitiūt iusticiā:qm̄ ipī saturabūtur·Altissimū plane ofiliū: et mestimabile sacramētū·Fidelis sermo et oīm acceptōe dignus:q̄ de celo nobis a regalibꝫ venit·Facta ē valida fames in terra·oīes iā nō egere cepimus:ꝫ ad extremā iā venimus egestatē Deniq; et opati sumus iumētis insipiētibꝫ et similes facti sumꝰ illis:etiā porcorū filiquas insatiabiliter esurimus·Qui pecuniā diligit nō satiaē:q̄ luxuriā diligit nō satiaē:q̄ gloriam q̄rit nō satiaē·Deniq; qui mundū amat nūq̄ satiaē·Noui ego homies satiatos hoc mundo:et ab eius oīem memoriam nauseātes·Noui satiatos pecunia et satiatos honoribus huius mūdi:nec mediocriter:ꝫ vsq; ad fastidiū satiatos·Et facile ē cuiq; nr̄m hāc satietatē p dei gratiam obtinere:neq; enī parit hāc copia:ꝫ cōtemptꝰ·Sic fatui filij adā porcorū vorādo filiquas:nō esurientes aias:ꝫ esuriē ipaz pascitis aiarū·Sola mirū hoc edulio media vestra nutriē:sola fames aliē cibo naturali:et dico planius·exēpli gratia·vnū sumēs e multis q̄ hūanavanitas cōcupiscit·Non aūt satiaē cor hois auro q̄ corpus aura·Nec ingnē auarus:et de ābicōfis et luxuriosis etiā et de facmorosis eadē sentētia ē·Si q̄s forte mihi nō credit·expientie credat:vel ꝑpe vl̄ multorū·Quis in vobis ē fratres q̄ satiarī cupiat:et desideriū suū optet impleri?Incipiat esurire iusticiā:et nō poterit nō satiarī·Panes illos desidēt q̄m homo pīs abūdāt:et inuenet sese otiuo filiqs fastidire porcorū·Gustū iusticie vel exiguū studeat experiri·ut eo ipo desideret āplius·et āplius mereaē:sicut scriptū ē·Qui edit me adhuc esuriet:q̄ bibit me adhuc sitiet·Hoc enī ingnatū magistrū et naturali? desideriū vehemētius occupat cor humanū:ceteraq; viriliter desideria pellit·Sic nimirū fortē armatū fortior supat:sic clauus clauo solet extūdi·Beati ergo q̄ esuriūt et sitiūt iusticiā:qm̄ ipī saturabūē·Nōdū q̄dē ipa qua nō satiabiē homo et viuet:ꝫ ceteris vnūfis q̄ pus insatiabiliter fuerāt occupita:ut ex ꝫ sibi volūtas ad fuiēdū poribꝫ occupiscētijs corpus vēdicare desistēs·ratōi p̄fus exponat:magis autē vigeat ipa fuire iusticie in sācti ficatōem:nō minore zelo q̄ pus exhibuisꝫ fuire miq̄tati ad miq̄tatē·

Nō pcā pumta nec iterata mil pnt obesse· Ca· xxij·

ETerū iā et volūtate mutata et in fuitutē redacto corpe velut ficcato iā aliqn? fōtentoppilato foraminē:tercīū adhuc idꝫꝫ gustissimū restat ꝺ purgāda scz memoria et exhauriēda sētina·Nuō eni a mēoria mea excidet vita mea et

Mẽbrana vilis et tenuis atramẽtũ forte ebibit: qua cõceps arte dele dicẽ? ¶Nõ eni superficieten? tinxit· ꝫ pri sus totã intinxit: frustra conarer e radere: ante scindit carta· ꝙ cara ceres miseri deleãt· ¶Paz eni forte memoriã delere posset obliuio: ut vi delicet mẽte captus eorũ nõ memi nerim q̃ omisi: ceterũ ut memoria in tegra maneat · et ipius macule de leantur· q̃ nouacula posset efficere? Solus itaq; sermo viuus & efficax & penetrabilior omni gladio ancipiti: dimittuntur tibi peccata· Murmu ret pharizeus et dicat: quis potest dimittẽ peccata nisi solus deus? Mi hi eni qui id loq̃tur de? ẽ: et nõ estimabit ali? ad illũ: q̃ admuenit om nẽ viã discipline· et dedit illã iacob puero· et isrl dilecto suo: post hec in terris visus ẽt cũ hominb? conuersat? ẽ· Huius indulgẽtia delet pccm: nõ q̃dem ut a memoria excidat: ꝫ qđ ꝑ us messe pariter & inficere cõsueuis set· sic decetero infit memorie: ut eã nullatenus decoloret· Multorũ eni nũc peccatorũ q̃ vel a nobis vel alijs cõmissa nouimus recordam̃: ꝫ ꝓpria quidẽ: aliẽa nõ nocẽt· Vt qđ hoc· si q; in his erubescimus singularit̃: hec nobis imputãda veremur? Tol le damnatõem· tolle timorẽ· tolle cõ fusionẽ· q̃ q̃dem oĩa plena remis sio tollit: et nõ modo nõ oberũt· sed etiã coopabũtur in bonũ: ut deuotas ei referamus gratias q̃ remisit·

De misericordia q̃ ꝓmittit̃ mi serẽti Ca· xxiij·

Am vero sũplicãti pro ea cõgrue respõdetur· Beati mi sericordes: qm̃ misericordiaz cõsequẽtur· Miserere ergo aie tue qui deũ tibi vis misereri: laua p fin gulas noctes lectũ tuũ: lacrimis tuis stratũ tuũ rigare memẽto· Si cõpa teris tibiipi: si laboras in gemitu pe nitentie & ꝑmus hic gradus miseri cordie ẽ: misericordiã cõseqũris· Nõ si forte magnus & multus peccator es· ac magnaz q̃ris misericordiã ac multitudinẽ miseratõnũ: tu q̃ misse ricordiã tuã magnificare & multipli plicare labora: recõciliatus esto ti biipi: nã & tibi grauis factus eras: q; positus esses cõtrarius deo· Ex hĩ sane in homo ꝓpa reformata pace eandẽ necesse ẽ prius erga ꝓximos dilatari: ut nouissime osculẽtur te & ipe osculo oris sui et quẽadmodu? scriptũ est: recõciliat? pacẽ habeas ad deũ· Dimitte his q̃ in te peccauẽ rũt: ut dimittet̃ tibi qđ ipe peccasti: dũ secura cõsciẽtia oraueris ꝑem & dixeris· Dimitte nobis debita nr̃a: sic & nos dimittimus debitoribz no stris· Si forte quẽpiam defraudaue ris redde vel simplu?: qđ supest da pauperibz: et misericordiaz ꝑstans misericordiã cõseqũris· Si fuerit pec cata vestra sicut coccinu?· quasi nix dealbabũtur: et si fuerint rubra q̃ si vermiculus: velut lana alba erunt Vt nõ cõfundaris sup cũctis adnu ẽtionibz tuis q̃z ꝓuaricatus es· in quibz nũc erubescis· Fac elemosinã si non potes de terrena substantia· de voluntate bona· & oĩa mũda erũt: nõ modo illuminata ratio· et correcta voluntas· sed ipsa q̃ memoria munda erit: ut ex hoc iaz voceris ad dñm & audias vocẽ dicẽtis: beati mũ do corde·

Quod ut deus videatur cor mun dãdum est·

Capitulũ· xxiiij·

Eati mūdo corde qm ipi deū
videbūt. Magna promissio
frēs mei totis desiderijs af-
fectāda. Nec eni visio ꝺformatō ē:
fit iohānes apls ait. Nūc filij dei su
mꝰ: et nōdū apparuit qꝺ erimus. Sci
mꝰ q: cū apparuerit. similes ei erimꝰ q:
videbimus eū sicuti est. Nec visio to
ta eterna est: sicut ipse in euāgelio
veritas ait. Nec est vita eterna: ut
cognoscāt te solū verū deū. et quem
misisti ihesū xpm. Odibilis macula
que beatā nobis adimit visionē: tex
ecrabilis negligētia: qua dissimula
mus interim illius oculi mūdacōnē
Vt eni corporeꝰ nobis visus aut hu
more interiori aut exteriorīs mie-
ctī puueris impeditur: sic et intuitus
spūalis interdū quidē ꝓprie carnis
illecebris interdū curiositate secula
ri et ambitione turbat. Quod qꝺq
nō minus experientia ꝓpria ꝙ diuina
pagina docet: vbi legitur scriptum
Corpus qꝺ corrūpit aggrauat ani
mā: et deprimit terrena inhabitatio
sensū multa cogitātē. In vtroq tm
solū quod obtutū tcōfundit obtutū
peccatū est: nec aliud inter oculuꝫ et
lucē: inter deū et hominē separare
videt. Quam diu eni in hoc corpore
sumus: peregrinamur a dño. Nonti
q corporis ē culpa sed huiꝰ qꝺ ad
huc sez corpus mortis: magis autē
corpus peccati sit caro in qua bonū
nō ē: ꝫ potius lex peccati. Interduꝫ
tamē corporeus oculus non adhuc
festuca manēte ꝫ iā sublata vel ex-
sufflata aliquādiu caligare videt:
qꝺ quidē et ipm in interiori oculo q
in spū ambulat sepiꝰ expitur. Neq
vbi ferrū extraxeris cōtinuovulnꝰ
redditū est sanitati: ꝫ tūc ꝑmum ne
cesse est adhibere fomēta: et operā
dare curatōi. Nemo ergo sentmaꝫ
eiciens mūdatū sese ꝑtimus arbitre
tur: quinimo nouerit se multis puri
ficatōibꝫ egere. Nec mō lauādū aq.
ꝫ et purgādū et examinādus igni ut
dicat: trāsiuimus p ignē et aquā: et
eduxit nos in refrigeriū. Beati ꝫ
mūdo corde qm ipi deū videbūt: nunc
qꝺem p speculuꝫ in emigmate. in fu
turo aūt facie ad faciē: vbi mirus
faciei nre fuerit cōsūmata mūdici-
es: ut sibi eā exhibeat gloriosaꝫ. nō
habētē maculā neq ruga.

De pacato pacante et pacifico. Ca. xxv.

Bi oportune ilico subinfer
tur. Beati pacifici: qm fi-
lij dei vocabūtur. Est eni
hō pacatꝰ: q bona ꝑ bonis reddēs.
quātū in se est. nemini vult nocere.
Est aliusꝑ patiēs: q nō mala ꝑ malis.
etiā potens ē sustinere nocētes. Est
et pacificꝰ: q bona ꝑ malis reddēs
in ꝑmptu habet et ꝓdesse nocēti Pri
mus puulus ē et facile scādalizatur:
nec facile q hmōi ē in hꝭ seculo ne-
ꝙ et pleno scāndalis poterit obtinē
salutē. Scds ut scptum est. in paci-
ētia sua possidet aiam suā. Nā tercius
quiꝺ nō mō suā possidet: ꝫ et multo-
rū aias lucrifacit. Primus q̄ntū in
ipo ē: pacez habet: scds pacē tenet:
tercius pacem facit. Merito ꝑinde
beatificat noie filij ꝙ opus filij im-
pleuerit: ut post suā nō ingratus re
cōciliatōem: etiā alios recōciliet pa
tri suo. Siquidē q bene ministraue-
rit bonū gradū sibi acquiret: nec in
domo melior patris gradus est ꝙ
filij. Si enim filij et hēredes: hēredes
quidem dei coheredes autem christi:
ut quemadmodum dicit. vbi ipse
est ibi sit et minister suus. Fatiga-
uimus vos prolixitate sermonis: et
detimuiumus vltra ꝙ oporteret.

Ex hoc iaz fme loquacitati nostre. que nō imperat verecūdia: vidz imp arevel hora. Memētote tn apli que aliqn verbū pdicatōis vsqz in me diā noctē legitis ptraxisse. Vtinaz adhuc ut ipius verbis vtar sustinea tis modicū qd infipietie mee: emulor eni vos dei emulatōe.

Increpatio ad ambitiosos q nō mundato corde deū alijs pacificare pſumunt. Ca. xxvi.

Filioli mei: quis demonstra bit vobis fugē ab ira ventura? Ne mo eni magis iram meret: ꝙ amicū simulās inimicus. Juda osculo tra dis filiū hominis: hō vnanimis. qui sil mecū dulces capiebas cibos: q in parapside manū piter intixisti. Nō est tibi pars in oratōe. qua orat ad patrem et dicit: pater ignosce illis: quia nesciūt qd faciūt. Ve vobis q elauē tollitis. nō sciētie solū. ꝫ auctoritatis: nec ipi introitis: et multipliciter impeditis quos introducere debuistis. Tollitis eni et nō accipitis claues. De quibz dns querit p pphetā. Ipi regnauerūt et non ex me: pncipes extiterūt. et ego nō noui eos. Vn tātus platōis ardor: vn ambitōis impudētia tanta: vnde ve sania tanta pfuptionis hūane? Au deat ne aliquis vestrū terrenī cuiuslibet reguli nō pcipiēte ꝛ etiaz phibēte eo occupare ministeria: pripere bnficia. negotia dispensare? Nec tu deū putes q in magna domo sua avasis ire aptis in interitū sustinet approbare. Multi quidē venūt: ꝫ considera qs voceť. Ordinem ipsuz dicēdi sermonis attende. Beati mgt mūdo corde: qn ipi deū videbūt. Ac deinde. Beati pacifici: qn filij dei vocabunť. Mundicordes vtiqz vocat pr celestis. qui nō querūt q sua sūt. sed q ihu xpi: nec qd sibi vtile. ꝫ qd multis. Petre mgt amas me? Dne tu scis: qz amo te. Pasce oues meas Nuāqd eni sic amatas oues cōmittet nō amanti? Mirirū hoc queriť inter dispēsatores: ut fidelis quis inueniať. Ve ministris infidelibz: qui necdū recōciliati. recōciliatiacōis alienе negotia. quasi homines q iusticiā fecerint apprehendūt. Ve filijs ire: qui se ministros gratie pfitenť Ve filijs ire: qui pacificoz fibi vsurpare gradus ꝛ nomina nō verētur Ve filijs ire: q fideles sese mediatores pacis. ut peccata populi comedāt mentiūtur. Ve qui ambulantes in carne deo placere non possunt: et placare velle pſumūt.

Nō quidā pacificoz gradus sibi vsurpant. Ca. xxvij.

On miramur fratres quicūqz pſentem statum ecclesie miseramur: nō miramur de radice colubri. regulū orientē. Nō miramur si vindemiat vineā dni: qui institutā a dño ptergreditur viam Impudēter eni pacifici gradū ꝛ filij dei vices occupat homo. q nec pmā quidē adhuc vcē dni ad cor revocantis audiuit: aut si qn forsitan ceperit audire: refiliens fugit ad folia ut abscōderet in eis. Propterea necdū peccare quieuit. ꝫ lōgam adhuc trahit restem: necdū factus ē vir vidēs pauptatem suā. sed dicit quia diues sū ꝛ nullius egeo: cuz sit paup et nudus et miser et miserabilis. Nichil illi de spū māsuetudinis: quo poccupatos in delicto possit instruere: cōsiderans seipm ne et ipse

temptetur · Cōpūctionis lacrimas
neſciēs letaꝝ magis cū male fecēit:
et in rebꝫ peſſimis exultat· ſſimiruꝫ
vnus eorū eſt quibꝫdñs ait·Vewꝫ
bis q̄ ridetis nūc: qm̄ flebitis · Pe
cumiā nō iuſticiā cōcupiſcūt oculi e
ius:omne ſublimevidet:inſatiabilit
eſurit dignitates·gloriaꝫ fitit hūa
nam:pcul ab eo miſericordie viſce
ra : ſeuire potius et tirānū exhibe
re letaꝝ:queſtuꝫ eſtimat pietatem·
Quid de mundicia cordis loquar?
Vtimā nō illud obliuiom dediſſet tā
q̄m mortuus a corde:vtimā nō eſſꝫ co
lūba ſeducta nō habēs cor:vtinam
eſſet qđ vel deforis ē mundū:nec ea
que corporalis eſt maculata tunica
inuenīretur ut obediretvel in hac p
te dicēti :mūdamini qui fertis vaſa
domini·

Exprobratio q̄ incōtinentes ſa
cros ordines temerare nō verētur·

Ca·xxviij·

On accuſam⁹ vniuerſitatē:
ſꝫ necvmūſitatē poſſumuſ ac
cuſare·Reliquit ſibi dñs mꝫ
ta milia·Alioquin miſi eorū nos ex
cuſaret iuſticia·et illud nobis ſemē
ſanctū dñs ſabaothꝫ reliquiſſꝫ:olim
iā ſicut ſodoma ſubuerſi eſſem⁹ :et ſi
cut gomorra ſimiliter piſſem⁹·Dila
tata ſiq̄dē videtur eccleſia:ipe etiaꝫ
cleri ſacratiſſimus ordo· fratrū nu
merus multiplicat⁹ eſt·Verum et ſi
multiplicaſti gētē dñe non magni
ficaſti leticiā:dū nihil minus appa
reat deceſſiſſe meriti q̄ numeri ac
ceſſiſſe·Currit paſſim ad ſacros or
dines:et reuerēda ipis q̄ ſpiritibꝫ
āgelicis miniſteria homines appre
hendūt ſine reuerētia:ſine cōfidera
tōe·Neq̄ enī ſignū regni occupare
celeſtis aut illius timēt impij geſta
re coronā:in q̄buſ auaricia regnat·
ambitio impat·dñatur ſuperbia·ſedꝫ
iniquitas luxuria etiā principatur:
in quibꝫ tpeſſima forte appareat in
tra parietes abominatō :ſi iuxta e
zechielis pphetiā parietē fodiam⁹:
ut in tomo deinde videamus horrēdaꝫ·
Siquidē poſt fornicatōes·poſt adul
teria·poſt inceſtus· nec ipe quidem
apō aliq̄s ignominie paſſiōes tur
pitudinis opa deſūt:utinaꝫ nō fie
rent q̄ vſq̄ adeo nō cōuenīūt:vtinā
nec apoſtolum hec ſcribere·nec nos
dicere oporteret:ut nec dicētibꝫ cre
deretur q̄ huānū aliqñ occupauēit
animū taꝫ abominābda cupido·ſſnū
q̄d nō oli ciuitates ille·ſpurcicie hu
ius mres·diuino pdamnāte iudicio
et incendio fūt delete?ſſnūquid non
gehēnalis flāma morā nō ſuſtinenſ
execrabilē illā puerit tollere natio
nē:q̄ ipi⁹ ſpecialiter eſſent peccata
manifeſta pcedētia ad iudiciū? ſſnū
quid nō ipam utpote cōſciā tāte cō
fuſionis tellurē abſūpſit ignis:ſul
phur et ſpūs procellarū? ſſnūquid nō
in lacū horribilē ſolū oīe redactū
eſt?Amputata ſūt ydrie capita qñ
q̄:ſꝫ heu innumera furrexerūt·Nuiſ
reedificauitvrbes flagicij?:quis tur
pitudinis menia dilatauit·q̄s extē
dit pagines virulētas?Ve ve imi
micus hominū ſulphurij illius incē
dij reliquias infelices circumquaq̄
diſperſit·execrabili illo cinere eccie
corpus aſpſit:et iporū q̄ miſtrorū
eius nōnullos ſanie fetidiſſima ſpur
ciſſimaq̄ reſpſit·Deu gen⁹ electū·
regale ſacerdotiū·gēs ſancta ·popu
l⁹ acq̄ſitōis:q̄s inter tua illa pmor
dia taꝫ diuinis et ſpiritalibꝫ affluē
tem cariſmatibꝫ xpiane religionis
ortū credere poſſet: poſſe talia in te
aliqñ repiri?Ingrediuntur cū hac
macula tabernaculum dei viuentis:

mhabitāt cū macula templū sanctū
dñi polluētes·iudiciū multiplex ac-
cepturi:q; et tam grauissimas ꝺsciē
tias gerunt·et michilominus sese in
gerūt in sanctuariuz dei · Tales enī
nō modo nō placant·sed magis irri
tāt:dūvidentur in cordibꝫ suis dicē
nō requiret·Irritant plane· et infē
sū reddūt sibi:vereor ne in his qui
bus eū repropiciare debuerāt·Vti-
nā magnā turrim inchoaturi sedē-
tes cōputarēt:ne forte sūptus non
haberēt ad pficiendū·Vtimā qui cō
timere nō valēt:pfectōēz temerarie
pfiterī·ā celibatui dare nomia ve-
reātur·Sumptuosa siquidem turris
est:et verbuz grande qꝺ non oīes
capę pñt·Esset aūt sine dubio meliꝰ
nubere ꝙ̄ vri:et saluari in hūili ꝙ̄ du
fidelis populi:ꝙ̄ in cleri sublimitate
et deterius viuēr districtius iudica
rī·Multi quidē nō oīes: ꝫ tñ multi
certū est nec latere q̄unt p̄ multitu
dine·nec p̄ impudētia q̄runt:multi
vtiq; libertatē in q̄ vocati sūt moc-
casionē carnis dedisse videnr:absti-
nētez remedio nuptiali ·et in omne
demceps flagitiū effluētes·

Exhortatō ad penitētiam ut pri
us hūiliati post exaltētur·

Ca· xxix·

Arcite obsecro fratres·pci
te aiabus vris:parcite san-
gi qui p vobis effusus est:
horrendū cauete piculū·ignē q̄ pa-
ratus est delinate · Inueniat tādē
nō irrisoria pfectōnis pfessio:exhi-
beat etiaz virtus in specie pietatis:
nō sit manis celibis vite formarva
cua veritatis·Quādiu piclitet casti
tas in delitijs· veritas in multiloq̄-
o:caritas in hoc seculo neꝙ̄ ·Fugi-
te de medio babilonis:fugite et salu
uate aias vestras·Conuolate advr
bes refrigerij vbi possitis de p̄teri-
tis agere penitētiam:in pñti obti-
nere gr̄am:et futurā gloriā fiduci-
aliter p̄stolari·Nō vos retardet cō
scientia pcatorū:q; vbi illa supabū
dauerūt: superabūdare gr̄a consue
uit·Nō penitētie austeritas ipa de-
terreat·Neq; enī cōdigne sunt pas
siões ad p̄tēitā culpā q̄ remittit̄:nō
ad pñtē ꝺsolatōis gr̄az q̄ imittit̄:nō
ad futurā gl̄az q̄ pmittit̄ nob·De
niq; nulla ē tāta amaritudo·quā nō
ꝓpetica farina dulcet :quaz nō sa
pidā reddat sapiētia lignū vite·Si
verbis nō creditis·opibus credite:
exemplis acq̄escite plurimorū·Cur
rūt vndiq; peccatores ad penitētiā
et natura pariter et cōsuetudine de-
licati:exterioꝛē oīmo aspitatem nō
reputāt:ut ex aspitate cōscientie le
mātur·Nihil credētibꝫ impossibile·
nil amātibꝫ difficile·nil asperū miti
bus ·nil hūilibus arduum reputur:
quibꝫ gr̄a fert auxiliū:et obedien
di deuotio lenit impium·Quādiu ā-
bulatis in magnis et in mirabilibus
supvos:Magnū p̄fus et mirabile ē
ministrum esse x̄pi·et misterioꝛuz
dei dispēsatorem:longe sup vos est
oꝛdo pacificoꝛ :nisi forte omissis ꝙ̄
dibꝫ p̄ostēsis saltare magis ꝙ̄ ascē
dere libet·Vtimā cū quisq; sic ītrat·
ti fieri possz taz fideliter mistraret:
ꝙ̄ fiducialiter se ingesset·At difficī
le fortassis et impossibile est:ut ex a
mara radice ambitionis·suauis fru
ctus ardeat caritatis · Dico ego si
vultis audire:immo nō ego ꝫ dñs·
Cū vocatus fueris ad nuptias recū
be in nouissimo loco:q; oīnis qui se
exaltat humiliabitur:et qui se hūi
liat exaltabitur·

De pseutōne sustinēda ꝑm vlti
mā beatitudinem· Ca·xxx·

Eati inquit pacifici: qm filij dei vocabūtur. Cōsidera dilī gēter nō pacidicos. ꝫ pacifi cos omēbari. Sūt enī q̄ dicūt et nō faciunt. Sane quēadmodū nō audi tores legis iusti fūt ꝫ factores: sic nō ānūciatores pacis fūt beati: sed actores. Vtmā tñ viri q̄cūq; videre tur hodie phariſei: Forte enī aliqui fūt: et ſi nō facerēt ſaltē dicerēt qđ oportet. Vtmā q̄ fine fūptu euange liū ponere nolūt. ponerēt vel ꝑ fūp tu: utmā vel euāgeliſarent vt man ducarēt. Mercēnarius inquit vidit lupū veniētē et fugit. Vtmā hodie q̄cūq; paſtores nō fūt: mercēnarios gregi vellēt ſe exhibere nō lupos: vtmā ipi nō lederēt. vtmā nō fuge rēt nemine ꝓſequñte: vtmā nō expo nerēt gregē donec lupus veniens videreē. Mirū fuſtinēdi fuerāt. ſi inuenirētur ꝑꝝtim tpe pacis recipi ētes mercedē ſuā. et ꝑ mercede ſua ſaltē in cuſtodia gregis laborātes: dummō nō ipi turbarent gregē. et gratiſ auerterēt a paſcuis iuſticie ꝛ veritatis. Mā ꝓſecutō quidem indu bitāter mercenarios a paſtoribꝰ ſe gregat ꝛ diſcernit. Mñ enī trāſito ria dāna nō timeat: q̄ tpalia lucra ſectaē? Mñ terrenā fuſtineat ꝓſecu tōem ꝓpter iuſticiā: q̄ terrenā mer cedē pl? ꝫ iuſticiā querit? Beati in quit q̄ ꝓſecutōez patiūtur ꝓpter iu ſticiā: quoniā ipoꝝ ē regnū celorū. Paſtorū ꝫ beatitudo. nō mercēnari orū: multomius latronū eſt vel lupo rū. Vſq; adeo ſiquidē ꝓſecutōez nō fuſtinēt ꝓpter iuſticiā: ut ꝓſecutiō nem malint ꝫ iuſticiā fuſtinere. Mē pe cōtraria eſt opibus eorū. grauis eſt etiā eis ad audiēdū. Ceterū ꝓpe auaricīā. ꝓpter ambitionē paratos eos videas vmſa picula ſubire: ſu ſcitare ſcādala. fuſtinere obia. diſſi mulare opprobria. negligere male dicta: ut non minus pniciosa ſit ami moſitaſ taliū. ꝫ puſillanimitaſ mer cēnariorū. Veris ergo paſtoribꝰ di cit paſtor eorū: paſtor bonus qui ꝑ ouibus ſuis aiam ſuā ponere nō pe pcit. Beati eritis cū vos oderint ho mines: et cū ſepauerint vos: et eiece rint nomē veſtrū tāq; malū ꝓpter fi liū hominis. Gaudete in illa die ꝛ exul tate: qm merces veſtra copioſa eſt in celis. Siquidez nō eſt quod fures timeāt. q̄ in celo theſauriſāt. Mō eſt qđ cauſēē. de multiplici tribulatōe: vbi multiplicatōem mercedis atten dūt. Numimo gaudeāt magis vt di gnū eſt. ꝫ nō tā ꝓſecutio ꝫ remu neratō augeatur: et exultent eo a būdātius quo plura fuſtinēt ꝓpter xp̄m: ut eos ꝑmde copioſior mer ces maneat apud ipm. Quid timidi eſtis modice fidei? Fide lis extat ſē tentia irrefragrabili veritate ſub mixa: q: nulla nocebit aduerſitas ſi nulla dominē? miq̄tas. Sz parū eſt nō nocē: etiā ꝑdēit ꝛ copioſi? ꝑdēit. dūmō ſit iuſticia in intētōne: xp̄s in cauſa: apud quē patiēcia pauperuz nō pibit in finē. Ipi gloria et nūc ꝛ ſemꝑ in ſecula ſeculoꝝ. Amen.

Sermo ſecūdus vnde ſup̄.

Euerēdiſſimi patres ꝛ dñi ec ce lecta ſunt verba ſācti euā gelij in auribꝰ veſtris: ꝛ vti nā diligenter intellecta ab vniuer ſitate veſtra. Intellectus bonus om mbꝰ faciētibus ea. Seculares in ſpe culis ſuis viſu cognoſcere ſolēt pul chritudinē aut turpitudinē ē ſuā. Alterius generis ē ſpeculū veſtruz: in q̄ magis auditu ꝫ viſu poteſtis

attendere quid deceat ⁊ quid nō de
ceat: quid impediat· quid expediat:
quid ex debito vīi officij vobis incū
bat· Speculū vestrū sanctū ē euāge
liū· Cōsiderate obsecro nō vultū ve
stre natiuitatis: ꝫ statū quotidiane
uersationis: cōsiderate⁊ nolite ab=
ire negligēdo· ꝫ statim diligentius
inuestigādo: et pscrutatis medullia=
tus cōsciētijs vestris: in testimonijs
earū aut gloriemini aut terreamini
Nā sicut multis gloria: ita multis ē
ignominia testimoniū cōsciētie sue
Ecce sacrū euāgelium sub numero
triū pſonarū includit multitudinez
vniuersā platorū· Prepositi enī no=
bis bonū pastorē: mercēnariū· et fu
rez· Si bonī pastores estis gaudete:
q⁹ merces vestra copiosa ē in celis·
Si mercennarij estis timete: q⁹ picu
lū vestrū graue est in terris· Si fu=
res estis ingemiscite: q⁹ locus ve=
ster magnus ē in penis: nisi ꝑpera=
uerītis ad penitētiā et que vouistis
domino deo vestro digne reddide
rītis· Vos maxime qui in circuitu
et in cōspectu eius affertis munera:
et offertis nō corruptibilia auri et
argēti: ꝫ pciosi sanguinis et corpis
agni immaculati· Quantā dignita
tē cōtulit vobis deus? Quāta ē pro=
gatiua ordinis vestri? Pretulit vos
deus regibus⁊ imperatoribus: ptulit or=
dinē vestrū oībus ordinibus: imo
ut altius loquar ptulit vos angelis·
et archāgelis· tronis⁊ dñationibus·
Sicut enī nō āgelus sed semē abra=
he apprehēdit ad faciēdaz redemp
tionē: sic non angelis ꝫ hominibus so
lisq; sacerdotibus· dñicl corpis⁊ san
guis cōmisit cōsecratōez· Oēs enī
sicut ait apostolus sunt āministrato
rij spūs in ministeriū missi ꝑpter eos
qui hereditatē capiēt· Sed lōge ex=
cellētius officiū vestrū q⁹ āmirabi
le ē: et nō solū oculis vestris: ꝫ etiaz
angelorū· Nec sunt infelicissima tē
pora q̄ ꝑuidit apostolus paulus in
q̄bus homies sanā doctrīna non su
stinēt· ꝫ coarceruāt sibi magistros
ad desideria sua in quibus a veritate
se auertūt: et ad fabulas ⁊ vanita=
tes huius seculi ouertūtur· Nec fūt
inquā nouissima tēpa in quibus refri
gescit caritas⁊ abūdat iniq̄tas mk
torū· Quare hoc dico? Quia ut au=
distis tres pſonas· imo ut plani⁹ di
cā tria genera doctorū sāctū describi
bit euāgeliū· Primū genus aliquaz
q̄dem ptē: ꝫ vnumquodq; duoz se
quētiū copiosā⁊ pmcōsam includit
multitudinē p̄latorū: sed illos desen
dit numerus· In primo solo genere
abūdat caritas: in alijs duobus omni
no refriguit: ut nimirū abūdet iniq̄
tas· Audistis ꝓprietates singulorū
Bonus pastor ē qui ponit aiam sūā
ꝓ ouibus suis· Mercēnarius ē qui vi
det lupū venientē et fugit· Fur est q̄
mactat et occidit· Bonus pastor nō
suā volūtatē facere: ꝫ dñi sui querit
utilitatē· Ipi soli seruat fidē· ipi la
borat: ipm adorat: ipi querit glori
az· nō sibi· Regi enī seculorū īmor=
tali inuisibili deo honor et gloria in
secula seculorū amē· Nō nobis dñe
nō nobis: ꝫ nomī tuo da gloriā· No
bis miseris da veniā· da gratiā: tibi
reserua gloriā: utpote a quo est ve
nia peccatorū⁊ gratia meritorum·
Bonus pastor in omni laborevillica
tōnis sue querit nō que sua sunt sed
q̄ ihesu xp̄i: quod ꝓpriū habet cari
tas· Vnde si q̄nq; excesserit cari=
tas opit multitudinē peccatorū: sed
et ipe aduocatū habet in celis ihm
xp̄m dñm nostrum: et ipe est ꝓpitia
tio ꝓ peccatis nostris· Mercēnarius

est ut diximus qui videꝫ lupum ve
nientem fugit: querit ꝙ que sua sūt:
nō que ihū xp̄i. Alioquin utiq; nō
fugeret sed sua immo et seip̄m sup
impenderet: potiꝰ ꝙ gregē suū rap
toribꝫ exponeret. Multi sunt mercē
narij q̄ in p̄speritate leuiter discer
ni nō possūt a bonis pastoribꝫ. Ha
bent enī multa cū ipis cōmunia. Ha
bent nāq; sanā electionem in ingres
su: habēt michilominus mūdā uer
sationē in p̄gressu: pacez ecclesie a
mānt et querunt: vtiliter ac viriliter
ecclesiasticis implicāt negotijs: nō
recusant grauedines oneris: ꝫ ideo
hoc qz ābigūt gloriā honoris. Amānt
enī primos recubitus in cenis: salu
tatōes in foro: et vocari ab hominꝫ
rabbi. Multotiēs etiaz cibātur pane
lacrimarū: et vino opūctionis potā
tur: et recordatōe peccatorū. Sicut
testatur iunior filius q̄ in regiōe lō
ginqua cōsūpsit omnē suā substan
tiā viuens luxuriose: vnde et dixit.
Quanti mercēnarij in domo patris
mei abūdāt panibꝫ. Si panibꝫ abū
dāt mercēnarij: nunquid fame peri
būt operarij? Oparios dico: q̄ quā
to rariores in terris: tanto cariores
in celis habentur. De paucitate eo
rū cōquerit̄ veritas dicēs: messis ve
tiq; multa et sacerdotes multi et mer
cēnarij multi: ꝫ operarij pauci. Pau
ci plane et operarij rari admodū in
cōfusibiles q̄ spiciētes in auctorē fi
dei et cōfūmationem ihm. quos instī
tuunt verbo sancte p̄ditatōis nō de
struūt exemplo praue opatōnis: ef
ficacius ope ꝙ verbo p̄dicātes. Nō
tandū vero ꝙ filiꝰ non dicit fac me
vnū de mercēnarijs tuis. ꝫ fac me sic
vnū de mercēnarijs tuis: ut videlicet
ea sibi offerat bñficia: quibus illi cō
municāt in p̄nti. Inqt psalmista. Cī
babis illos ex abipe frumēti. Nuo
ad eos audi quod p̄mittitur. Inimi
ci dñi mētiti sunt ei. Dij sūt quos ci
bat frumēto: et melle satiat. Dij sūt
mercēnarij qui licz ad horā credant
in tempore tñ tēptatōis recedunt:
vnde ptz ꝙ amici sūt mūdi. Amicus
aūt huius mūdi inimicus dei ostitu
itur Interū querūt que sua sūt non
q̄ ihesu xp̄i: et si nō querūt que illiꝰ
sūt. ait qui nō est mecū cōtra me ē.
Et qui cōtra eū sunt: inimici eiꝰ sūt.
Dij p exteriora mētiunt deo de inte
rioribꝫ. Cū enī sane p̄dicēt et munde
viuāt sanitatē locūtur intentōis: ut
videlicet deum habeant in causa: et
oīa interiora eorū benedicant no
mini sācto eius: cū tūc tamē nō deū
sed mūdū. nō dñm ꝫ semp̄os. nō ha
beāt in causa. mētiūtur. Potius deo
ꝙ hominꝫ ad cuius cōtumeliam spe
ctat tāta collatō grārū quibus non
honorē dei ꝫ honorē hominis ostat
acquiri: nec caritati ꝫ cupiditati de
seruire. Vnde operarius in cōfusibil
postulat nō duo tm̄ sed tria: qz fumi
culus triplex difficile rūpitur. Nō
enī postulat disciplinā et sciētiā q̄s
possūt habere et mercēnarij. Sed di
cit. bonitatē et disciplinā et sciētiam
doce me. q̄ tria in solis filijs inuen
iūtur. Quid enī p̄deꝫ disciplinā ha
bere in cōuersatiōe. in opatione sciē
tiā: misi assit bonitas in intētōe? Nus
ꝙ scriptū est aut carius obsequiuz
aut rationi sciētiā sufficere: ꝫ bona
uolūtas sufficit. Sanata ergo uolū
tate utilis erit et p̄miosa tā castiga
tio carnis p disciplinā: ꝙ illumina
tio rationis p scientiam. Propter
supra dictas ergo rationes huius
modi diximus: quia in prosperitate
mercennarius leuiter discerni non
potest a bono pastore: quia dum

pacis arridet ſecuritas: intentionis eius palliatur infirmitas: nā nichil occultū quod non reuelatur. Vasa figuli probat fornax. Flāte vento aduerſitatis: ſtatim quod infirmus eſt intentionis oſtēdit effectus operationis. Vidit lupum venientē et fugit. Qui ſunt iſti lupi? Tirānit raptores ſeculi qui ꝓpria temptati ocupiſcētia vel ingenita cōpulſi maliuolentia incendunt eccleſias: vaſtant ouilia criſti: ſpoliant pupillos et viduas: ꝓſcriptionē inducūt pauperibus: deus blaſphemāt in ſuis operibus. Dij factis rapimſ. Fractiſ eccleſijs cū gladius vltionis in eis exeritur: vemūt vel blandiendo vel cōminando. Fugit ergo mercennarius vel amore blandientis: vel timore ꝓſequentis. Vnde? De rectitudine iuſticie: a defenſione eccleſie: a liberatōe patrie: ab vltōe pupillorum et viduarum. Quo ad cuſtodienda que poſſidet imo a quibus poſſidetur videlicet ma: ſupia. horrea. cellaria. nonvtiq pauperibus reſeruāda: ſed euacuāda furibus: aut ignibus conſumenda: Habet etiam aliquis vicinam et poſſe tirānorū parentes ſuos: pinde multotiens raptoribus vbi preſentibus cōſulat. qui ut pacem habeāt inter tirānos floreant affligi ſancta pmittitur eccleſia: et iuſticia cōculcatur. Et q̄d dicam de furibus? Fures ſunt hereticī. Dij ſunt fures et latrones qui veniunt in veſtimentis ouium: intrinſecus autē ſūt lupi rapaces. Quotq̄t venerunt fures ſūt et latrones: fures latenter nocendo: latrones ſeuiendo. Heretici praua dogmata diſſeminabant in populo: et puerſitate doctrine fue fidem catholicam obnubilāt: et inducebant ſimplicio
rēs in errorem. Neminem veſtrū credo eſſe hereticuz: omnes creditis deum trinum vnū: quia paſſus ſitz ſepultus: quia deſcendit et aſcendit. Facit tñ hec fides catholicum? Nec fide vtiq demones eſſent catholici: quia ut dicit iacobus credūt et contremiſcūt. Verum vtiq catholicum facit nō fides cōmunis demonibus et hominibus: ſed ea tñ que cōmunis eſt hominibus z angelicis ſpiritibus: que eſt illa que per dilectionē operatur. De qua apoſtolus dicit. Neq circumciſio aliquid valet neq p̄putium: ſed fides que p dilectionem opatur. Hac fide ipe preditus erat cum diceret duz tempus habemus operemur bonū ad oēs: maxime autem ad domeſticos fidei. non ſeculi. Habetis hanc fidem? Vtinā. Sed tñ quia hec eſt fides que vincit mundum. quia hec eſt victoria que vincit mundum: fides veſtra: dixeri vos vincere mundū: aut vinci a mū do? Video eccleſias vras male tractatas: video quaſdam ſepulturas. quaſdam omnino obrutas: video in villis ſolitudinem. in agris filētiuz: et vbiq exterminiuz: video in militibus inſolētiam: in hominibus inobedientiam: et in omnibus inſipientiam. Libenter tñ ſuffertis huiuſmodi inſipientes: cum ſitis ipſi ſorſitā ſapiētes. Suſtinetis tñ q̄ vos in ſeruitutem redigāt: q̄ deuorent: q̄ accipiant: q̄ ſuper vos extollantur: q̄ etiā in faciem quādoq vos cedant: aut etiam recluſos in carcere emūgant argento. An hec patimini ut in pacientia veſtra poſſideatis animas veſtras? Paciencia enim vobis neceſſaria eſt: et ut voluntatem dei facientes fructum cum gaudio reportemus. Toleratis hec ut voluntatē

dei faciatis?¶Nō vtiq; ꝟ ut vestrā impleatis:ut carnis vestre licentiā curam geratis:ut pueris vestris ⁊ parentibus comodius puideatis: et villas tirannorum in pace eorū inhabitetis:vtentes nemoribus ⁊ agros colentes.Propter hoc pal patis principes ⁊ potestates tenebrarum harum tā homines q̄ demones Domines.quia ad velle eorum loquimini:ad velle eorū ligatis et soluitis. Ipsi sunt semiepi semiarchidiacon:imo ut verū fatear salua pace omniū ipi sūt sup̄ episcopos sup̄ archidiaconos.supra presbiteros:et vere qui potestatem habent hodie benefici vocātur et cetera .Palpatis demones:quia facitis eos in vobis similes altissimo .Ponam in quit sedē meam ad aquilonē:et similis ero altissimo.Et ipe qui est rex glorie super omnes filios superbie Frigore iniquitatis sue cōgelauit interiora vestra:et ut fortis armatus custodit atriū suū:in pace obtinet cathedrā voluntatis vere in q̄ deberet altissimus residere.Interea in q̄ pax hominibus magne scientie magne nobilitatis?¶Non:sed bone voluntatis:et vbi pax ibi deus: qz in pace factus est locus eius.Unde patet q̄ sedes eius bona voluntas est.Qui ergo nō deuz sed diabolum habet inhabitantem interius .et tirannis atq; raptoribus deseruit exterius:vincit ne mundum?¶mo victus est a mundo:victus est a diabolo:victus ē a carne sua.Infixus est in limo p̄fūdi: et non est ei substātia vel potētia resurgendi. Domine deus virtutum excita potentiam tuam:et de luto fecis operi manuum tuarum porrige dexteram.Educ de carcere animas nostras:ut iam nō obediant mundo:sed cōfiteantur nomini tuo.Placabilis esto super officialibo tuis:qui tibi rationē reddituri sunt de ouibus tuis.Veni domine et noli tardare.Insanit diabolus.insanit hostis humani generis:sciens q̄ modicuz tempus habet.¶Fidem habemus sed sine operibus:mortua est: et nos mortui cum ipsa. Auge nobis fidem ut in vicarijs tuis operetur :quatenꝰ ad imperium eorū montes trāsferantur:et de obsessis animabo demones efferantur:ut de ipis priusquā eiciantur q̄ cum ipis piciantur in ignem eternum. Auge inquit nobis fidem: quia hec est victoria q̄ vincit mundum:fides vestra.Hac fide sancti vicerunt regna:operati sunt iusticiam:extinxerunt impetum ignis:effugarunt aciem gladij: cōualuerunt de infirmitatibo suis:in partibus nostris vbiq; ignis:vndique gladius.Quare non opamini iusticiam?¶Quare nō extinguitis ignes?¶Quare nō effugatis aciem gladij?¶Quia nō deo.sed hominibus queritis placere. Unde paulus.Si adhuc hominibus placerem:cristi seruus nō essez. Vos non cōualetis de infirmitatibus vestris:sed torpetis de ignauia vestra:nec de malefactoribus potestis facere iusticiā.¶Quare?¶Quia nulla est virtus fortitudinis vere ¶Quoniam dissipat dominus ossa eorum qui hominibus placēt.Caro infirma sed ossa fūt fortia: dissipauit ergo ossa:id est fortitudinem eorum qui hominibus querūt placere. Cōfusi sunt quomā deus

ſpreuit eos: et vos confuſi eſtis in actibꝰ veſtris: qm̃ deꝰ ſpreuit eos. Spreuit enī oīes diſcedentes a iuſticijs ſuis. Fidez habetis: ſed ad opa vos multo: vos qui maxime eſtis vicarij xp̄i. qui eſtis paſtores aīaꝝ. q̄ alios debetis inſtruere nō deſtruere: vos īm̄ maxime. qz ſoli nō poteſtis perire: q̄ preire debetis docēdo z opādo. Quod hereticī faciebāt p praua dogmata ſ̄ faciūt plures hodie p mala exempla: ſeducūt ſcz populū et inducūt in errorem: et tāto grauiores fūt hereticiſ. quāto p̄ualēt opaꝰbis. Vnigenitus q̄ eſt in ſinu patris. ſ̄Nōne de ſecreto ſuo prodijt ad publicū noſtrū: nōne de celo deſcendit ad terras ut p̄dicatōne et ꝺuerſatione ſua pſuaderet hominibus cōtemptū mundi? ſ̄Nōne eſtis vicarij eius? ſ̄Nōne quod p̄dicauit et vos debetis ſ̄ p̄dicare: qꝺ diſſuaſit diſſuadere. quod pſuaſit pſuadē? A xp̄o dicti eſtis xp̄iani. ſ̄Nōne in via qua xp̄s ambulauit et vos debetis ābulare? ſ̄Nōne ſic cōuerſatꝰ eſt z vos vicarij eius debetis cōuerſari? ſ̄Iſta plane: niſi forte doctoꝛes ſ̄ eo fueritis vel ſanctiores. Dicite ergo archidiacoꝛi. dicite p̄sbiteri. dicāt etiā pontifices in fremis. in ſellis quid facit aurum. in ueſtimētis tātus ornatus. in cibis tantus ſupfluus apparatus? Eſca vētri: et venter eſcis deus aūt et hūc et has deſtruet. Multꝰ erat nitor veſtiū z delicatus cibꝝū apparatꝰ apud illū diuitem. iuxta euangeli cū dictum qui īduebatur purpurea et biſſo z epulabatur cottidie ſplendide. Mortuus tamē ē: z ſepultus in inferno. O diruz. o execrabile et horrēdū ſepulchrū: vbi eſt fletus et ſtridoꝛ dētiū: vbi fūt aque niuium: vbi vermis qui non moꝛitur: vbi ignis q̄ nō extīguit. Hoc ſepulcrū diuitem: ſed ſinus abrahe paupem lazarum excepit. Quis ſapiens z cuſtodit hec? Vir inſipiēs nō cognoſcet: et ſtultus nō itelliget hec. Quis obſecro laicoꝛū auidius clericis querit tēpalia: et meptius vtitur aq̄ſitis? Cuz tātū vaſtū videant laici in ſuppellectile clericoꝛū: nōne p eos potius inuitātur ad mundū diligēduz. ꝙ negligenduz? Medice cura teipſum. Si mundum p̄dicas cōtemnēdum: contemne tu prius: et ad ipſum efficaciuſ alios inuitabis. Da voci tue vocem virtutis: coſonet vita verbis: et ſtati erit in oze tuo viuus et efficax ſermo dei et pene trabilioꝛ omni gladio ācipiti. ſ̄Nō fic profecto eſt: ſed ſicut populus ſic ſacerdos: ſic laicus. ſic z clericus Vterq; cupit: vterq; diligit mundum. et ea que in mundo ſunt. Laicuſ tñ cū labꝛe: ꝧ clerici ſine labꝛe volunt poſſidere totum mudū. Cōmunicare volunt cupiditāti et ſuperfluitati hominum: ſed nō labori. Peccare volunt: ſed non flagellari cum hominibꝰ. Vnde timēduz eſt ꝙ flagellentur cū demonibus Quomodo ſeculares non expenderent ſubſtantiam ſuam viuēdo luxurioſe etiam in preſentia ſace: totum. quomodo nō intenderent vanitatibꝰ et lenocinijs huius ſeculi. quomodo non eſſent inſolentes et elati: cum tantum faſtum. tantam inſolentiā videant? ſ̄Nōne in paciētia eorū irreuerēter abutimini elemoſinis pauperum? De patrimonio crucis criſti nō facitis codices in eccleſijs. ſed paſcitis pelices in

thalamis vestris: impinguatis carnes ad ornatis equos · falleratis pectora ⁊ capita deauratho · Et vere in capitibus omnium plateaꝝ disperſi ſunt lapides ſanctuariꝝ · Platee late ſunt: et lata eſt via que ducit ad mortem · Lapides ſanctuariꝝ id eſt ſacerdotes ſunt in capitibus id eſt in introitu latarum viarum: docent enim populos per praua exempla ingredi vias latas que ducunt ad mortem: et demergunt in profundum inferni · Dolor capitis in membra redundat · Capita populi ſunt ſacerdotes · Omne caput languidū: et omne cor merens · Languent p̄lati eccleſie in cupiditatibꝫ ſuis · Quia ergo lāguor eſt in capitibus: meror obortur in cordibꝫ · Corda fiūt eccleſie viri religioſi qui honorē ſuū intelligētes nō reſpicūt in vanitates ⁊ mſanias falſas: nec cōparātur iumētis inſipientibꝫ · nec ſimiles fiunt illis: qui plorātes plorāt in nocte huius adūſitatis: vbi apud p̄latos eccleſie iualeſcit cupiditas: et caritas refrigeſcit · Et merito clamat ſcā eccleſia hodie · Ecce i pace amaritudo mea amariſſima Multa ē hodie ⁊ lōge ꝯuior ꝯ̄ credi poſſit p̄ſecutio ſancte eccleſie: ⁊ talis incumbit: qualis a principio nō fuit · Multis modis perſecutus eſt eam diabolus: ſed nūq̄ grauiꝰ q̄ hodie: quia nūq̄ fuit maior peruerſitio criſtianorū · nec liberior aut ſecurior trangreſſio diuinorū preceptorum · Eccleſiam incipientem perſecutus eſt per tirannos: proficientem perſecutus eſt per hereticos: iam letam et florentem perſequitur per motus illicitos · Tria ſunt in anima: ratio · voluntas: ſenſualitas · Rationis eſt iudiciū: voluntatis deſiderium: caro debet obſequium · Carnem ergo cruciauit in martiribus: rationem pturbauit in ſimplicibus animis: ſed voluntatem hodie deprauat generaliter in omnibus · Fuit ergo amaritudo eccleſie amara quidē in perſecutione tirannorum: ⁊ amarior in verſutia hereticorum: ſed amariſſima hodie per prauitatē deſideriorum · Ve qui dicunt pax et non eſt pax · Pacem habet eccleſia apud extraneos: ſed filij ne quam filij ſceleratiſ ſeuiunt in ea: qui propriam matrem euiſcerant ut ſe pariant in honorem · Pacem vbiq̄ habet exteriorem ſed interiorem in paucis habet: quia vbiq̄ q̄ ferevbiq̄ nō dico rōni nō conſentit volūtaſ ⁊ captiuā eā ducit i lege peccati: qr ⁊ ſi ratio ſana ſit in iudicio: voluntas tamen praua ē in deſiderio: in qua mirū reſidet diabolus ſimiliſ altiſſimo: ut ſupra diximus · Euigilate iuſti · abicite diabolum: ſedem dei expurgate: quia iuſticia et iudicium correctio ſedis eius · Exigentibus iniquitatibꝫ veſtris egreſſus eſt de templo ſuo: reducite eum ad templum ſuum · Templum enim dei ſanctum: quod eſtis vos · Anima iuſti ſedes et templum dei eſt · Dominus in templo ſuo Facit miracula · Veniet ad templum ſuum dominator quem queritis: quo poſſitis domiari deſideriis carnalibus: et diabolicis reſiſtere temptationibus Veniat ⁊ āgel⁹ teſtamēti quē vos vultis: q̄ ānūcietvobis ſuā volūtatē: ⁊ confirmet p̄miſſam hereditatē

Jnducant eum in templum suum parentes eius: patervidelicz ⁊ mater: et fratres eius. Qui sunt illis? Respondeāt. Quicūqz fecerit voluntatem patris mei qui in celis est: ipe meus pater et mater ⁊ frater et soror est. Pater generando per verbum p̄dicatōis ut dicit apostolus. ego p euangelium in xp̄o vos genui. Mater pariendo per exemplum sancte conuersationis: frater et soror caste diligēdo in amore fraternitatis. Dñ parentes estis aut esse debetis: statuit vos populus mediatores inter se et deum: ut vob̄ loquatur deus et vos ad illū. Jdeo dant vobis elemosinas et primitias suas. vt vestris precib⁹ ⁊ meritis ꝓpicietur eis deus: et introducatur ad illos. Sed eum quē vobis redditis offensuz: qualiter alijs redderetis placatuz? Jnō est munda coram deo oratio vestra. Querite ergo vos parentes ihesu christi qui adducāt eū ad vos: et inducant eum in templum suum. Querite vos quivoluntatē dei ex corde faciunt: qui contēpserunt vitam mundi: qui castigant corpus suum et in seruitutem redigunt: non ut hominib⁹ sed ut deo placeant. Jnō solum recipe: sed diuidere sciatis elemosinam. Facite et vos vobis amicos de māmona iniquitatis. Jnō solum loquimini ꝫ et opamini bonum ad omnes: ⁊ ut dicit apostolus benificētie ⁊ omnō vos nolite obliuisci: quia talibus hostijs ꝓmeretur deus. Jnducat̄ ꝑinde ihesus in templū suum p iustitiā: et ꝓducatur p iudiciū. Aperite ei portas iustitie: alioquin nō ingredietur advos. Diligite iustitiā: qui iudicatis terrā. Vestrū est facē iudiciū: quia senatores estis orbis terraruz. diligite ergo iustitiā: et recte iudicate filij hominuz. Quid dubitatis? Apprehēdite disciplinā ut cōtineatis vos a prauis opibus iustitiā habēdo ac faciendo: qz qui cōtinens est apprehēdit illā ⁊ obuiabit illi quasi mater honorificata. Sine iustitia nō solum res publica ꝫ nec pua domus subsistere potest. Quare timetis p̄ncipes ⁊ potestates tenebrarū hanc? Quare vos illis subicitis? Vultis exaltari in terra: vultis exaltari in gētibus: Apprehēdite ⁊ facite iustitiā: apprehēdite ot̄inēdo vos metip̄os: facite hūiles et paupes iustificādo: et ꝑfecto in iustitia exaltabimi. Dicit enī p̄s. Et in iustitia tua exaltabūtur. Qui beatus scz ꝓpūsscit iubilatōez. Jn iubilo diuerse voces osonāt. Sciūt ergo iubilatiōez qui sciūt pacē gētib⁹ dare: et liberare populū dei: et vnitatē ꝓpoz seruare invinculo pacis. Dñ tales dñe non in tenebris mūdi aberrabūt ꝫ in lūine vultus tui ābulabūt: nō in fua facie sed in tuo nomie exultabūt: nō in tirānorū amicicia ꝫ in tua iustitia exaltabūtur. Timetis oculcari a leonib⁹: si iustitiā tenueritis? Daniel in lacu leonū clamat: et me notamia uerūt. Quare? Quia iustitia coraz deo inuēta ē in me. Justitia plena ē dextera tua. Per dexterā spiritalia: p sinistrā accipiunt̄ tpalia. Longitudo dierū in dextera eius: in sinistra aūt diuitie ⁊ gla. Jn iudicō ad sinistrā eius erunt heli quibus dat in hoc seculo gloriā ⁊ diuitias: ad dexteram autem agni: quibus preparata est longitudo dierum. Nolite fitire munera sinistra

eius: quia qui desiderant eis sinistrā
in hoc seculo: collocabūt ad sinistrā
eius in iudicio. Adhērete dextre eis
ut in iudicio ad dexteram eius sede
atis super sedes iudicantium. et in
presenti non propria virtute. sed
dextre eis superorū et sublimiū colla
pmatis. Et dextera dei fecit virtutē
Vultis de manu tamen eius accipe
re duplicia id est spiritualia et tem-
poralia: primū querite regnū dei ⁊
iusticiam eius quod est dextere: et
hec omnia adicientur vobis que sūt
sinistre. Primum querite regnū dei
ut in interioribo vestris habitet ⁊
regnet deus. Deinde iusticiam eius
vt legem ex ore vestro requirat et
assumat populus: et ex tāta gratia
meritorum retribuetur vobis glia
premiorum: quam nec oculus vidit
nē. Et preter hec adiscientur vobis
hec tempalia: quia gloria et diuitie
in domo eius. Cuius eius? Haud du
bium quin iuste generationis: de q̄
pmissum est: generatio rectoruz be
nedicetur. Benedicta ē in pdestina-
tōne: benedicitur in iustificatōne: be
nedicetur in glorificatōne. Benedi-
ctio domini super caput iusti: q̄ mi-
sericors dia dñi ab eterno p pdestina
tionem: et in eternum p glorificatō
nem. Facite ergo iusticiam nō tm p
vestro arbitrio sed dictāte iudicē:
quia iusticia et iudicium correctio
sedis eius. Si tm faceretis iudicium
nec tm habuerit aliquis dñium iudi
cis: tm essetis iustificatores ⁊ ideo iu
sticiam facere nō possetis: pter hs
qui dedit vobis iudicium dedit ⁊ dñi
um ut pdixit pheta. Judicabunt
natiōes: et dñabuntur populis. Du-
plex est dominium platorum. Ha-
bent enī claues ecclie quibus clau
dunt et nemo aperit: aperiunt ⁊ ne
mo claudit. Apud patrem est visi-
bilis: sed hic manus vestre tractaue
runt de verbo vite: et quod erat ab
hitio vidimus oculis nostris. Hoc
autem verbum quia carnem puris-
simam et animā sanctissimam vne-
rat sibi libere moderatur actiones
corpis sui: tum quia sapiētia ⁊ iusti
cia erat: tū quiā nullam prorsus ha
beat legem in membris suis repug
nātem legi mentis sue. Meum ver-
bum nō sapientia vel iusticia est: ꝫ
tm vtriusq; capax: et possunt ei hec
abesse et adesse: abesse autē faciliuſ
Familiare iam enī nobis est carnis
nostre seruire vicijs q̄ actiones et
passiones eius ordinare: p eo q̄ om
nis etas ab adolescentia pna est in
malum: inter flagella q̄s et gladiuſ
etiā sub discrimine mortis ad suas
ambiens voluptates. Felix cuius co
gitatio. hoc enim verbū est nostrū.
omnes actiones suas ad iusticiā di-
rigit: ut ⁊ intentio sana sit: et opera
tio recta. Felix qui passiones cor-
pis sui p iusticiā ordinat: ut q̄c
quid patitur pter dei filium pati
atur: quatenus ⁊a corde tollat murmuratio: et in ore versetur gratia-
ruz actio: et vox laudis. Qui sic ex-
tulit se: iste tollit grabatum suum ⁊
vadit in domū suam. Grabatū cor-
pus nostrum est: in quo prius lan-
guidi iacebam⁹. seruiētes desideriis
et cōcupiscentijs nostris. Tunc ve-
ro portamus illud cum spiritum
cogimus seruire. obedire: et mortuū
nostrum portamus: quia corp⁹ mor
tuum est pter peccatum. Ambula
mus tantū nō currimus: quia corp⁹
quod corrumpitur aggrauat aiaz:
et deprimit terrena inhabitatio sē
sum multa cogitantez. Qui sub hoc
onē ābulam⁹ posito eo q̄d putatis

Quomodo curremus? Quomodo volabimus? Plane sup pennas ventorum. Amplexatus est nos dominus ihesus per laborem et dolorem nostrum: amplectamur eum vicarijs quibusdaz amplexibus. p paciētiaz et iusticiā suam: actiones ad iusticiam dirigendo: passiones ꝓpter iusticiam sustinēdo. Dicamus cū sponsa Tenui euz: nec dimittam. Dicamus cū patriarcha. Nō dimittam te: do nec benedicas mihi. Quid eni iam supest ñ bñdictō? Quid pꝰ āplexū: misi oscuuml restat? Si sic adhereꝛ rē deo quomodo iā nō exclamare liberet: osculetur me osculo oris sui? Cibа nos domine interim pane lacrimarum. potum dabis nobis in lacrimis in mensura: donec perducas ad mensuram bonam et confertam et coagitataz quam dabis nostros in sinus: q̄ es in sinu patris sup omnia deus benedictus in secula amē.

Super salue regina. Sermo primus.

Aluē regina misericordie: vita dulcedo et spes nostra salue. Domine labia mea aperies. Dominus tecū et tu mecum: dignare me laudare te: sub tuam ꝓtectionē cōfugio. vbivirtutem acceperunt mi firmi: esto mihi turris fortitudinis: a facie inimici. Te nostra vox primū sonet: et ora soluamus tibi. Dulce cāticum. ac nobilissimū melos. qđ in honorem sancte marie quater in anno ordo noster deuotissime concinit. ad edificationē nostraz discutiendū fratres assumpsimus: quia spe ciali dulcedine multa refertum masticatōne continua repimus. Naz a summis labijs cāticum istud effusū venit. Habet eni fundamētū. Fundamentum eius: in montibus sanctis: fūdamentum eius: interne dulcedinis suauitas est. Et vbi hec. nisi in mōtibus sanctis? Hoc est in mētibus nostris. A sanctis cōpositum. a sanctis institutum: digne frequētabiē etiā a sanctis. Et vere nisi a religiosis et affectione sancta freuētibus nec subtiliter intelligi: nec efficaciter poterit decantari. Est eni suaue ad gratiā: tam secūdum ad sensuz: tam etiā ꝓfundum ad misteria. Tale enim est ꝙ a nobis considerari ꝛ discuti ꝓut dignum est nō valeat Ex eo aūt ꝙ suauiter sonat mulcet affectum: et de sensuuz vbertate mētem impinguat: et in sancta sanctorū aduocatam scilicet nostram. duz eam quasi p̄sentem salutat omnia interiora nostra medullitus inflāmat. Oportet eni ut nobis p̄sentem esse dicamus quam p̄sentem salutamus: et totam anime nostre trinitatez in eam dirigamus: quantam deuotissimis p̄cibus exoramns. Agnoscit certe et diligit diligētes se ꝛ ꝓpe est in veritate inuocātibus se: p̄sertim his quos videt sibi conformes factos in castitate et humilitate si tñ caritatem abiecerint ꝛ totā spem suam post filiū suum in ea posuerint ꝛ toto corde quieuerint: orā tes et frequēter dicentes: subuenī dña clamantibus ad te iugiter. Nō aspernatur affectū p̄dulcem. ingēs deside riū. mūdationem lacrimaruz assiduitatem p̄cū quorumlibet peccatoꝝ: si tñ lauerint a malicia cor. dissoluerint colligationes impietatis. soluerint fasciculos deprimentes dimiserint qui fracti sunt liberos. et omne onus diruperint.

Data est ptās in celo et in terra. q̄
posse potestas est: et in manib⁹ eius
vita et spūs nr̄i et oculi oim xp̄iano
rū in eā sperāt et ipa dat eis escam
gr̄e q̄ plena ē in tpe oportuno. Le-
uemus ergo fratres cor nostrū cū
manib⁹ ad eaz et appropinq̄mus ei
passibus amoris: immolantes ei ho-
stiaz laudis. redd̄tes ei vota nostra
de die in die de hora in horā: dicētes
assidue. Salue regina misc̄die. Quis
michi digne huiꝰ carmīs referabit
sacr̄m? Quis mihi digne explicz eā
insolite salutatōnis exordiū? Origo
fōtiū et fluminū mar̄. vtutū auctrix
et sciētiarum scientia scāz maria:
q: sicut sol vniūsa celi lumia p̄cellit
p̄rogatiua claritatis eximie: sic ipa
totā rationalē creaturā post filiū p̄
cellit splendor vtutis ac sciētie. A d
eā nō incongrue ptinere dicimus ꝙ
qđ scriptū est. Quam bona dña isral
his qui recto sūt corde. Qui recto
corde et recte in oīb⁹ cōsētiunt hi
recto sunt corde: his aduocata nr̄a
sola bonitate sua agente ꝓpitie fue
tātam plerūq; copiā exhibz et q̄ fit
exorabilis exhibitōne imp̄rite gra
tie doceat: ut innouati spū p̄clament
p cōsolationem expiētie. Salue re-
gina misc̄die. In his intelligentia
nō capit̄: nisi q̄ tū expiētia sapit. So
la vnctio spūs docet hec. Plus valz
hic iubilꝰ cordis. q̄ strepitus oris:
motus gaudioz̄ q̄ sonus labioz̄:
cōsonātia volūtatū magis q̄ vocū.
Pro huiusmōi dicere cautz duxi:
quis mihi carminis huius referabit
sacr̄m? Quis p raro dici solet. Rara
fiq̄dē auis in terra. tātam p̄mereri
familiaritatē in oculis maiestatis:
q̄tenus expiētia in dulce gr̄e p̄tiā
illius agnoscēs q̄s valeat exultans
dicere. Salue regina misc̄die. Juste
regina mūdi et regina celi dicit̄:
p quā vtriusq; creator et rector gn̄a
tur. Veruz quo pacto dicit̄ regina
misc̄die: cū misc̄dia nō sit̄a sit ꝙ pie-
tas sup̄ne clemētie vel affectio be-
nigna ratōnalis creatur̄? Methodo
mice ergo poterit intelligi. hoc ē p
efficiētē id qđ efficitur: ut opus mi
sc̄die p misc̄dia intelligatur. Opus
misc̄die: repatio natur̄. Misc̄dia dñi
plena ē terra viuētiū et morientiū: q̄
āgeli creati. q̄ cōfirmati. hoies plas
mati et reparati misc̄die ē: q̄ ab eter
no et vsq; in eternū p̄mordialis ipsa
causa oim et causalissima causaruz.
Effectus huius et opus saluādoruz
salus hec est adoptio filioz̄ dei q̄tū
regna sancta scōrū cuius vg̃malis
ptus eorū esse oim. Regina glorie
nomēt honoris. magnificētie et deco
ris dulcedinis ac pietatis: amoris et
honorificētie. sublimitatis et potē-
tie. gubernatōis et iustitie: de fēsōis et
gr̄e. Sācta scōz̄. hec oīa nob⁹ et p
oīb⁹ nobis. cui decātam⁹ assidue:
salue regina misc̄die. Possum⁹ etiā
sic intelligere q̄ regia misc̄die dici
tur. ut soli tribuamus dīme misc̄die
et nō meritis q̄ sup oēz creaturā ip̄a
sācitate ac dignitate p̄cellēs regi
ne vocabulo et honore sublimat̄ am
plius: et iā in hoc nouiter vocatur
regina misc̄die q̄ dīme pietatis ab
issū cui vult et q̄n vult ac quō vult
credit̄ aperire: ut q̄is enormis pec-
cator nō pereat. cui sācta scōrū p̄o
cinm̄ sui suffragia ꝓstat. Ea ꝓpter
dicam⁹ oīes. dicam⁹ singuli. dica-
m⁹ assidue: salue regia misc̄die. Seq̄
t̄. Vita dulcedo et spes nr̄a salue. Or
do pulcerrim⁹: dulcedinez vita p̄ce
dit: spes seq̄t̄. Nō enī sapis nisi vias:
nec sperabis nisi vias et sapias. Et
sapor sedes ē dulcedinis: gust⁹ saporis.

Breuitati ſtudẽdũ ſtatuim⁹: et ideo de vario vite ſtatu dicẽ ſupſedem⁹. De illa vita hoc in loco dictũ eẽ credimus: de quo iohãnis euãgeliũ loq̃tur: q̃ mãducat me et ipe viuit ꝓpt̃ me. Quid niviuat: q̃ viuat: q̃ vitam mãducat? Ego ſũ mãtvita: et dtũs q̃ mãducat panez hũc in regno dei qđ intus ẽ. Regnũ dei caritas. gaudiũ. pax. Et vita et panis et caritas vnuz ſunt. Magne delicie caritas q̃ foras mittit timorez. Qui manet in hac: et mãducat eã et manducaẽ ad ipa. Ipa eſt q̃ paſcit inter lilia: paſcit et paſcit et nos et a nobis. Quõ inq̃s? Si diligit de⁹ nos. in ſe traicit nos et econuerſo. Cibus iſte caritas dei et deus virtutũ et ſcietiaruz fons vitã ꝑſtat aie q̃ nunc eſt et futurã. Et hec nobis ſacta ſanctoz metho nomice ſcz que et vitã hãc nobis ꝑpit et ꝑcibo infũdit. Dec eſt de qua dicit apls. Michi viuere xp̃us eſt: et viuit i me xp̃s. De hac i deutero nomio circũſciſione carnali. Et erit vita tua pendẽs ãte oculos tuos: et nõ credes vite tue. Vita hec dat dulcedinez ſed ipam de ſeipa. Si inueni gratiã in oculis tuis ait moyſes ad plenitudinẽ gratie: oſtẽde michi te ipm. Et econtra. Ego oñe bonum oſtendã tibi. Vnuz petijt: et repromiſſa ẽ oimoda plenitudo. Quid tã diuerſũ: q̃ vnũ et oñia? Sono diuerſuz. re vnũ: diuſum ꝓnũciatõe: vnũ idẽptitate. Deus ergo oñe bonũ et ſũmũ bonũ: etiam dulcedo et dulcedinis genus generaliſſimũ. Qui edũt me adhuc eſuriũt inq̃t: et qui bibũt me adhuc ſitiẽt. Quare? Quia bonꝰ et dulcis. Bonus de⁹ iſt rectis corde: ſ et dulcis et rectus. Nec bonitas nec iuſticia ſine rectitudine. Qui bibit de illa ſitiet iterum: de iſta q̃ biberit: fiet in eo fons aque ſaliẽtis in vitã eternã. Siquidẽ apud ipm fons vite et ipe fons vite: et iã flumis impetus q̃ letificat ciuitatez dei. Eſto ciuitas dei: et letificabit te impetus hic. Parat enim in dulcedine ſua pauperi deus. Fructus enim dulcis gutturi: et guttur eius ſuauiſſimũ meſſabilia oñia. Dic calculus ẽ quẽ nemo ſcit: niſi qui accipit. Sũt enim in illa interne feſtiuitatis gaudia: q̃ q̃tidie mẽtibo nr̃is ꝑ ihiratõez ſui amoris imꝑmit interna et eterna dulcedo. Nota inquit feci vobis oñia q̃cũq; audiui a p̃re. Et ad moyſen. Bonuz oſtẽdã tibi. Oñia que audiuit a patre et q̃ ꝓmittit moiſivnus denari⁹ eſt qui ꝓmittit laboratibus in vineis: et vna illa quã petit dauid: et vnũ illud quod neceſſariũ eſt. Mel ẽ qđ fugit iſrl de petra: et oleum de ſaxo duriſſimo. Gaudiũ q̃ nemo tollit: oſculũ ẽ de quo ſcriptũ ẽ: oſculetur me oſcło oris ſui. Interne fuauitatis guſtus ac dulcedo ẽ. et manna abſcõditũ et theſaurus abſconditus in agro. cui cõparatuz omne dulce amarũ: oñe decorũ fedũ. omne iocũdũ triſte. oñe ꝑcioſũ vile: ſordidũ oñe qđ deſiderabile ẽ in oculis amatorũ mũdi fluẽtis. Nam ꝑcioſã margaritã datis oñibo terrenarũ rez delectamẽtis ſãcta ſactoz opa rauit: et nobis in filio ſuo ꝓparauit: et ꝓparat ſp interuẽtu ſuo nobis orãtibo oleũ effuſũ dulcedis huius. Nõ erit ab re ſ valde optimũ ſi ipſã regnã miſcdie vitã et dulcedinẽ nr̃am dicamus. qui mimus expti ad huc vite huius ac dulcedinis fum⁹: ſed per ipſam ſperamus nos poſſe cõſequi quicquid totius bonitatis facto dignat⁹ fuerit gratie nobis imptiri. Sequitur. Spes nr̃a ſalue.

Spes est in virtute : q̃si scintillatio in fomite. Sine fomite durare non ꝑt scintillatõ. Subtrahere fomitẽ: interit: emoriẽ. Subministra: viuet. Haud secus spes ruit fine fundamẽto. fine pabulo moritur : media defi cit. extinguitur fine nutrimẽto: arescit succisa radice. Spes eni fine vita virtutũ et deuotõis dulcedine nõ ẽ spes: ꝫ ꝓsumptio. Inter timorem ⁊ securitatez spes media ẽ: et est spes incerti nomẽ bonũ. Vita ⁊ dulcedo exterminãt faciẽ timoris: securitati dãt fortitudinẽ : dãt decorez. Ea ꝓpter dicet deo. Singulariter in spe ꝺstituisti me. Et in pace in idipsuz. dormiã et requiescã. Est eni fulcita floribꝰ ⁊ stipata malis caritas illiꝰ: q̃ foras mittit timorẽ et dicet. Leua eius sub capite meo: et dextera eius ãplexabitur me. Leua omiatõ suppliciꝰ: dextra ꝓmissio regni. Inter has spes cubat. in molli strato caritatis: vita ⁊ dulcedo sternũt hoc: ⁊ hoc est mediũ illud in ferculo salomonis de quo scꝑtura ait. Media aũt caritate cõstrauit. Vides nũc sublimitatẽ carmis huius. Primo ponit vitaz q̃ ẽ in integritate virtutũ: secõdo dulcedinẽ spiritualiũ gaudiorũ: demde spem infert eternorũ. Omnia hec regna misericordie. dña mũdi. regina celorum contulit mundo. virgo virginũ. sancta scõrũ lumẽ celorum. iustorũ gloria. peccatorũ venia. desperatorũ reparatõ. deficiẽciũ fortitudo. salus orbis. speculum totius integritatis: ipa intercedat ꝓ peccatis nr̃is. ꝓstante dño filio eius ⁊ vnico: cuius regnũ ⁊ imperiuz fine fine pmanet in secula sẽculorũ. Amen.

Sermo. ij. vnde supra.

Lingue cẽtũ resonarẽt oraq̃ cẽtũ. Ferrea vox michi maria: nil dignũ tibi dicere possum. stella maris quevirgo beata vocaris. O quã te memorẽ virgo: quibꝰ laudibꝰ efferã? Infãdissima lingua mea. q̃ coinquinata ẽ cũ mortuis. incircumcisa labꝛs. nec purgata igne altaris. inquetum malũ habẽs in naribus spiritũ. ruinis effluẽs vndiq̃: quid dignũ laudis laudibꝰ tuis poterit immolare? Eleuata ẽ magnificẽtia tua sup celos ⁊ sup omnẽ terrã gloria tua: ita ut nec in celo nuemiatur creatura q̃ tuã digne laudare queat magnificetiã. nec in terra sit q̃ gloriã tuam exprimere valeat. Nemo eni nec in celo nec in terra inuentus ẽ dignus aperire librũ ꝓgatiuarũ tuarꝝ: ⁊ digne soluere septẽ signacula eius Plenitudinẽ gratie. aduẽtũ spiritꝰ sancti in te. vtutis altissimi obũbratõez. vbi sceptionẽ. gr fine gẽuamie grauida. fine dolore puerpera. virgo pariter et fecunda : qs enarrabit? Viri diuitiarꝝ multi. de ciuitate dñi vtutũ miserunt manus suas ad hec fortia. ⁊ tñ altitudinẽ diuitiarũ harũ ad liq̃dũ ꝓphẽdẽ nõ potuerunt: qz inuestigabiles vie istez inscruta bilia vnũsa. Conati fũt ⁊ nõ datuz ẽ vltra duz adhuc ordirenẽ succisũ fũt. Quis eni loq̃tur potentias has domini: audibitas faciet omnes laudes eius? Et si digne nullus : q̃sq̃ tñ ꝓ viribꝰ. Pro se quisq̃ viri fũma certabat opũvi: ut ait quis. Denicq̃ currebãt omnes in odore vngẽtorũ tuorũz. Trahe et nos post te o sancta sanctorum: et ostende lumen miserationum tuarum. Sub vmbra alarum tuarum nos protege : ad te emm clamamus exules filij eue.

Secunda carminis huius qđ explanādū assūpsimus incipio hec est: qđ in modū dragmatis nobis videtur esse cōpositus. Varius enī diuersarū psonarum affectus hic loq̄tur: hic pfectorū et adhuc in melius ꝓficientium status inuenitur. Vita ficq̄dem que animaē integritate virtutis suauitas interne dulcedinis. sanctecq̄ spei tanta pſumptio: quid nisi fructus spiritus sunt et attētiones virtutis? Emeritoꝝ militū donatiua sunt hec: et diuturni certaminis merces accumulata. At deploratio exilij patrie deſideriuz. originalis peccati penalis pūctio. incipiētiū seu pficiētiū indicia sūt. Putavite huius exilīū fucum vanitatis: patriā. solidū veritatis. Fucus vanitatis mitor glorie temporalis: solidū veritatis immobilis cognitio eternitatis. Fucus vanitatis splēdor: arridens creature visibilis: solidū veritatis mentis quibile lumen interne dulcedinis. De hac patria q̄dam sapiēs ait. O veritas exulū patria. exilij finis: video te sed intrare nō finor: indignꝰ admitti peccati sordēs. Quousq̄ odoramus et non gustamus. ꝓficientes patriā et nō apprehendētes: fuspirātes et delōge salutātes? Primꝰ itaq̄ homo ad hoc cōditus fuerat ut si nō peccasset p cōtemplationis pſentiam vultui creatoris semp assisteret et solidū veritatis agnosceret: agnitū amaret. amatum teneret. tenēdo frueretur: sempq̄ ei adherēdo qui immortalis est etiā vitā ipe fine termino possideret. Verum enī et summū bonum hominis: plena videlicet et pfecta cognitio creatoris. Sed circūscriptus astutia ſpentis et decepꝰ fucovanitatis spe cie videlicet creature visibilis. ab ibe rusalē in iericho descēdit. Hōtē veritatis deseruit: affectum pulchritudinī rerū inclinauit. et statim ignorantie cecitate pcussus foras venit ab intima luce cōtēplationis: Factꝰ est fagus et ꝓfugus sup terraz. Vagus scz p mordinataz cōcupiscentiam: ꝓfugus p peccatricē cōscientiā: quia mentē quā diuinum auxiliū deserit quecunq̄ tempratō impetierit subuertit. Cor ergo hominis quod prius diuino amori affixum stabile perstitit et vnū amando vnum pmā fit: postq̄ p deſideria terrena deflu ere ceperit q̄si tot sibi in exilio mansiones statuit quot sibi in eo delectationes inuenit. Sicq̄ fit. ut mens q̄ pulcritudinē: dulcedinem. pacem securitatem ac ꝓpetuitatez p̄me lucis amare nescit nunq̄ valeat esse stabilis quia. gaudiū pmanens in hijs q̄ in fuco vanitatis amplectitur nō inueniens dum se semp deſiderio excēdit sequēs quod assecq̄ non valz: fluctuans in exilio nūq̄z requiescit. Modo valuis oculorū elapsa. curiosos intuitus pascit. et rerum immensitatem in massa et mole cōsiderat: modo rerum et pulchritudinē in situ et motu. specie et qualitate inuestigat: modo rerum vilitatē p necessaria comoda apta et grata ptemptat. Nūc q̄ naribus erūpit et p ol factum odoris varij suauia oblectamenta requirit. Nijs pasta aurium per organa pcedit: et dulce melos armonice. organice arismetrice discipline. capta p auditum introit. Tactu q̄ subtilia leuia et le nia palpando discutit: et in aula memorie palpando cōsiderata repōit. Nec minus gustu faucum prelibat varietatē saporū. Nos hedos suos mens que se ignorat et deum pascit

iuxta tabernaculum pastoꝝ p res tempoꝝ ꝛ tempaliū vanitatū ·men dicās ex ea que preterit figurā hu ius mundi: vnde suā famelicā curio sitatē aliquatenus ꝺsoletur· Cōpa rata est eni iumentis insipiētibus ꝛ silis facta est illis: qꝛ cuꝝ in honore esset nō intellexit q̄ limus esset: ho noris fastigio delectata. Nme nasci tur in exilio·vanitatis motus sine stabilitate·laboꝝ sine requie· cursus sine quiētiōe·ita ut sp inq̄etū sit coꝝ donec ad patriā veritatis redire ce pit: egens et de siliquis porcorū sati ari desiderās quousq̄ ad patris do mū suspirauerit: vbi mercenarius abūdat panibus·et oīes domestici vestiti duplicibus ·De hoc exilio o sācta sāctoꝝ ad te clamam⁹ exules filij eue: vt in cuētu tuo ducato tuo adiutorio tuo·possim⁹ ad cubiculū veritatis repatriare·Scimus p cul dubio quia nil amplius hꝫ homo de vniuerso labore suo quo laboꝝat sub sole nisi vanitatē: et tñ praue cōsue tudinis cathibus irretiti p nos redi re nō possumus in veritatis liberta tē ·Non dicimus autem in hoc loco veritatem cognitionē esse dei ꝛ eius que ꝑm pietatē est sciētie: sed ꝛ me diū illud purū et nudū ac solidū qꝺ est in virtutis amore·Nuāuis enim diffiniāt auctoꝝitates reparatōem hoīs esse cognitiōeꝫ veritatis ꝛ amo rē virtutis: pfecta virtus nō tñ est sine cognitōe veritatis: nec veritas sine amore virtutis·Vanus est qꝛ in vanitate ē: aut in vanitate curiosi tatis aut erroris·Vanitas curiosita tis pcedit a vanitate mutabilita tis: et generat vanitatē mortalita tis·Prima cā peccati: secda peccatū: tercia pena peccati·Prima ē in his q̄ ꝓter hoies facta sūt: secda in his que ab hoīb facta sunt: tercia in his que in hoibus facta sūt· Alia ē in cōditis rebus: alia in mentibus: alia in coꝝporibus·Vanitas eꝝoris ē in oīb q̄ fidei catholice ꝛ sane do ctrine cōtraria sūt: et religionis di sciplinā in illo solido veritatis quod velle ꝛ nolle hois inter angustias parū ꝛ minus coartat nō cōtingūt· Vanitas hec oīa sūt: qꝛ se ample ctētes decipiūt: ꝛ ad veritatē eterni tatis nō pducūt· In hoc exilio om ne pene genus hoim ab initio vsq̄ ad aduētū regine celoꝝ pegrinari delectabatur: et veritatis pfie fu spiriis nullis seu desiderio recorda batur· Ipa prima viaꝫ apit ad pa triam·et veritatem que vera pria est mūdo generās dedit oīb ma nifestam·Ea ꝓter ꝛ nos o regina misericoꝝdie ad te clamam⁹ exules filij eue· Clamoꝝ est alius oris: alius coꝝdis· Clamoꝝ oris·alta vociferatio: clamoꝝ coꝝdis valida et supplex ad deū intētionis directio· Deus in tus: hō foris· Ad eos qui foris sunt clamoꝝ oris: ad deū ꝛ qui cū eo int⁹ sunt clamoꝝ cordis· Intus vbi? In spū· Nualr inquis? Duobus modis Nuib? Cognitiōe ꝛ amore: reuela tōe ac deuotiōe: acuto ꝛ calido· Mo dis his deus coꝝ habitat: nō sol⁹ tñ· Vbi eni fuerit coꝝpus: illuc con gregabūt ꝛ aquile· Ad qꝺ? Vt re noueť sic aquile iuuēt⁹ cordis · Ibi et illa aq̄la grandis magnarū ala rū sācta sāctoꝝ innocētia ꝛ eq̄tate exaudit inuocata: si clamoꝝibꝰ ocul tis assidue fuerit excitata· Et nos adhuc filij eue trāgressoꝝes· filij in obedētie: filij mīs ātique: ad te cla mam⁹ regina misedie · Reuertere visitās in nobis naturā tuā: reuer tere ostēdendo eā quam in xp̄icolas

habes caritatē tuā: reuertere p singularē in nos a deo datam potestatē tuā: reuertē p eā que tibi specialiter infusa ē in plenitudine gratie progatiuā tuā: ut intueam te. Nō talē qualē desiderāt angeli pspicē dicētes. tota pulcra es amica mea. et macula nō est in te: ꝫ intueamur te largientē beneficia. cōferentē remedia: medentem cōtritis corde. ponentē fortitudinē lugentibus spon: dātē coronam p cinere. oleum p luctu. palliū laudis pro spū meroris. Nec mediocris visio ista piā te et de precabilē experiri: merētiūq; suspiria munere gratie consolari. Sonet hec vox tua in auribus nostris. Vox hec tua dulcis: et hec facies tua decora. Naz in illo decore te videre q̄ induit te dns fortitudinē t̄ cinxit te. nō est huiꝰ tēporis: nec temporis vite nostre viciorū fetore sordētis. Stola immortalitatis te indutā videre. dna indigni sumus: ostēde nobis facie miserationū tuarū: et salui erimus. Quod ipse nobis prestare dignetur: cuius regnū et imperium fine fine pmanet in secula seculorū Amen.

Sermo tercius vnde supꝰ.

Ꝑ Freta dū fluuij currūt. dū mōtibꝫ vmbre lustrabūt cōuexa. polus dū fidera pascit: sp honor nomēq; tuū laudesq; manebūt. Spes mea virgo pia: virgo sacra. virgoq; maria. Et nō āplius: Amplius multū: et p oīem modū Nā meternum et vltra nō deficiet laus tua de ore hoīm: etiā t̄ āgelorz. Celi enarrāt gloriā dei. Et q̄ maior in omni gl̄ia dei: q̄ meffabilis plenitudo celi: Et nos cū ipa id est cuz angelis t̄ archāgelis. cū thronis et dnatōibꝫ cūq; omni milicia celestis exercitus: ymnū glorie sancte sācto rū canimus. Illi gloriā: nos ymnuz glorie. Illi gloriam quā p̄sentes vidēt in iubilo cordis inicē enarrāt: nos ymnū tātūmodo glorie id ē memoriā eructamus abūdātia suauitatis tue. Et opera manuū eius annūciat firmamētū. Fiat inquit firmamētū: et diuidat aquas ab aq̄s. Ombus firmamētis firmius firmamētū tu dna. que eū quē celi celorū capere nō poterāt cepisti t̄ cōcepisti: portasti et non defecisti: genuisti. aluisti. pauisti. mammasti. et educasti. Tu in medio aq̄rū diuisisti aq̄s ab aquis: affectus videlicet eternorū ab affectibꝫ temporaliū. Tuam eni aiam ptrāsiuit gladius: ut reuelētur ex multis cordibꝫ cogitationes. Posuit in hoc firmamēto deus solē et lunā: xp̄m et ecclesiāt stellas p̄rogatiuas gr̄arū multas. Laudamus dn̄m in sanctis eius. Firmitas robur et cōstātia et fortitudo mentis eius: q: mūdi cōtempsit gloriaz: carnis calcauit illecrebras. Virtutis ē altissimi. de qua scriptū est: et virtus altissimi obūbrabit tibi. Nō solū aūt celū et firmamētum dna rerū intelligiē: ꝫ alijs nominibꝫ cōuemēter appellatur: et rerū vocabulis designatur. Ipa tabernaculū dei. ipa tēplū. ipa domus. ipa atriū. ipa cubiculū. ipsa thalamus: ipsa sponsa. ipsa filia. ipa archa diluuij. archa testamēti. vrna aurea. ipa manna. virga aaron. vellus gedeon. porta ezechielis. ciuitas dei: ipa celū. ipa terra. ipsa sol. ipa luna. et stella matutina. Aurora ipa et lucerna: tuba et mons: fons quoq; ortorū et liliuz vallium. Desertū ipa t̄ terra repromissionis. lacte et melle manās: stella maris.

nauis quoq; via in mari. lagena. vinea. ager. area. horreū. stabulū. ꝑsepe subiugale: apotheca aula turris castra acies populus regnū. sacerdotiū. Ouis ē. pascua ē. paradisus ē palma ē. rosa est fluuius ē portus est colūba est. colūna est. vestis est margarita ē cādelabrū est mensa ē corona ē sceptrū ē panis est oleū est vinū est arbor est virga ē cedrus ē cipressus est platanus ē cinamomū est balsamus est mirra est thus est oliua est nardus est crocus ē. fistula. calamus ⁊ storax est. sōror ⁊ mater ē. Et ut breuiter ocludā. de hac et ob hāc. et ꝓpter hāc omnis scriptura facta ē: ꝓpter hāc totus mundus fcūs est ⁊ hec gratia dei plena est ⁊ p hāc homo redemptus ē verbū dei caro factū ē deus hūilis ⁊ hō sublimis. Ad te ergo tātā ac talem dña rerū. scā scōꝝ. regina celoꝝ. fu spiram⁹ gemētes ⁊ flētes i hac lacrimarū valle. Tercia hec positura carmis huius ē qđ explanandū assūpsimus. Suspiria. gemitus et fletus cōpūctōis fūt spēs semimū iusticie. Semiate vobis inquit ad iusticiam: metite spē vite: et illuiate vobis lumen sciētie. Eūtes inquit ibāt ⁊ flebāt: mittētes semia sua. Suspirium. vox marticulata. gemētiū gemit⁹. dolentium fletus has sedes habet Tria fūt hec q̄ bñ gradiūtur in irriguo inferioꝝ: et q̄rtū qđ felicīter incedit. vallis scz lacrimaruz: sedes irrigui supioris hec ē. Ver⁹ caleph dat vtrūq; filie sue asello residenti. Et tu si aspiras ad hec. ꝺpme mot⁹ irrationabiles sēsualitatis ⁊ corpis. motu rationis. Abscide a te: ocupiscētiā carnis. oculoꝝ. ptātis ⁊ honoris. Abice mūdi pompā ⁊ sarcinā: edoma carnē disciplina spūs: in ar-

tū tua desideria cōstringe: nō abeas mosilio impioꝝ. in via peccatoꝝ nō stes: in cathedra pestilētie nō sedeas. Appheāde hūilitatez vt fis pauper spū: ferales corrige mores: et esto mitis. Tūc trāsito iordane ingredieris terrā repromissionis. q̄ ē cōpūctionis. Sic in tercio loco octo beati tudinū dicit̄. Beati lugētes: qm̄ ipi cōsolabūtur. Quarto die resuscitat⁹ est lazarus: quarta vigilia venit ad discipulos ihs. Et tu fac tibi vigilias quatuor ut resusciteris ⁊ veniat ad te ihesus: duas timoris. pudoris duas. Cogita deū creatorē tuū: cogita dñm factorē cogita p̄rem cogita dñm. Ad singula reus es: plāge ad singula. ad singula euigila: ⁊ singulorū horꝝ. singuli intellectus quasi singuli in mēte: dies fūt in quibus quasi lazarus mortuus eras: q̄si fetebas. Dū p singulos lacrimaris: q̄si in q̄rto resuscitaris. Primū ⁊ vltimū extinguūt timorem: media duo pudorē. Pater sane nō metuitur cū pater sit: patris est semper misereri ⁊ parcere. Paterna vox ē: pcutiā et ego sanabo. Nō ē pinde q̄ a patre formides. Si q̄s ferit: emendat nō vindicat. At cogitātē q̄ patrez offenderis est certe qđ pudeat: et si nō qđ terreat. Volūtarie te genuit verbo veritatis: deinde nō pepcit vni gemito: ut ꝓfit gemito. Ipe quidez patrē ita exhibuit se tibi: ꝙ nō tu illi eque filiū. Nua fronte attollis ia oculos ad vultū p̄ris tā boni: tā malus filius? Pudeat indigne gessisse generi tuo: pudeat tanto patrevix isse degenerē. Exitus aquarū deducāt oculi tui: operiat confusio faciē tuam. Vultū tuū pudor suffūdat occupetq; caligo: deficiat in dolore vita tua: et ām tui gemitibo. Proh dolor

quē fructuz habuisti in illis in q̄bus
nūc erubescis? Si in carne semmasti:
de carne messuisti corruptionez. Si
mūdus ipe trāsit t ocupiscētia ei9:
confundere ad illā vocem que dicit.
Si ego p̄: ubi honor meus? Hoc de
honoē p̄is: nūc ad b̄ficia venīē dū.
Vt alia innumera taceā: hui9 corpis
victūs t vsū temporis huius: et super
oīnia sanguinem dilecti filij sui cla
mantē de terra pudet ingratitudis
Quid retribuisti dño. p omnibus q̄
retribuit tibi? Ad timorē q̄z veniā-
mus. Si pudor mimus ptes suas exe-
quiē: excitet ut excitet. Sepone pia
vocabula b̄factoris et p̄is: ad au
steriora uertere. Nā qui legit pa-
ter misericordiarum et deus totius
cōsolatōis: legit michi lom mus deus
vltionū dns: et legit terribilis in o-
filijs sup filios hoim. Quod pat ē.
q̄ b̄ficus ē. tibi est: q̄ dns ac crea
tor: sibi ē. Eteni ꝓpter semetip̄m fe
cit omnia. Nulla ergo q̄d tuū ē tibi
defendit et fuat: putas p̄cipatus
fui nō requiret honorem? Requiret
vsq̄ ad nouissimū quadrātē: requi-
ret t retribuet abūdāter faciētibo
supbiā. Requiret a redēpto fuitiū:
honorem et gloriā ab eo quē plas-
mauit. Esto q̄ dissimulet t p̄ igno
scat beneficus: ꝫ nō dns et creator.
Pensa cuius sit fortitudmis t hono
ris tuū atq̄ olim otēpsisse factorez:
otempsisse dn̄m maiestatis. Tāgit
mōtes t fumigabūt: et tā tremēdā
maiestatē audet irritare vilis pul-
uis. vno leui flatu dispgēdus t mimi
me colligēdus? Time gehēnā: time
iudicis vultū. Cōtremisce ab ira po
tētis a facie furoris eius: a fragore
ruētis mūdi. a oflagratione elemē
torū. a tempestate valida: a voce ar
chāgeli t a verbo aspero. Cōtremi
sce a bētibus bestie infernalis: avē
tre inferi: a rugiētibus ꝓparatis ad
escam. Time vermē rodētem. ignē
torrentem. fumum et vaporem. et
sulphurem et spīritum procellarum:
time tenebras exteriores et dicito.
Quis dabit capiti meo aquaz t ocu
lis meis fontē lacrimarū: ut p̄ueniā
fletib9 fletus et stridores dentium t
manuū pedumq̄ duraculata t pon
dus cathenarum prementiuz: strin
gentium. urentium nec consumen-
tium? Deu mater mea: cur me genu
isti filium doloris t amaritudinis: in
dignatōnis et ploratōnis? Qui sic
afficitur duplici metu isto t duplici
pudore quatuor vigilias fecit in mē
te. seu quatuor diebus mortuus illustra
tur: in quarū quarto quasi lazarus
quatriduanus resuscitatur. Et sicut
de vno fonte paradisi oriūtur qua-
tuor flumina. que irrigāt terrā: sic
quatuor affectiōes iste orte de vno
fonte compunctionis plenitudmez cō
sumunt irrigui inferioris. Pariunt
enim suspiria. gemitus et fletus: q̄
dum p defectu virtutum āguntur.
dicuntur irriguum inferius. Superi
us aūt irriguum est vallis lacrima-
rū. Pinguis infusio hec celitus irro
rata: nec extorta nec coactícia plu-
uia voluntaria est: quam segrega-
uit deus hereditati sue. Aq̄ iste fūt
que egrediūtur de templo a latere
dextro: et fluunt impetu de libano:
fluunt etiam de fonte paradisi diui
si in quatuor capita. Paradisus cō-
scientia iusti est. quam nō vrit cura
pungēs. nec culpa remordens: quā
nō attenuat sensus egens. quaz nō
grandināt corporearum rerum ir-
ruentia fātasmata: fide florida. vir
tutibus fructifera. opimōe odorife-
ra. Huius de medio fons oritur: dū

virtus integritate solidatur. Nec dein de diuiditur in quatuor capita: iusticiã. prudẽtiam. fortitudinẽ. tẽperantiam. Justicia fodit in altũ & querit aquas irriguí superioris: prudẽtia inuenit. fortitudo vendicat sibi: tẽperantia possidet. Justiciã dico esse genus ad oĩa p̃cepta dei. prudẽtiam diuinarum humanarũ q̃ rerum scientiã. Fortitudinez vigorẽ mẽtis inter aduersa & p̃spera erectũ: tẽperantiã inter velle et nolle. nosse parũ & nimis. citra et vltra discretõez. Legitime hec custodita. p̃fectũ facit virum cupientem dissolui et esse cũ x̃po qui dicat: heu mihi quia incolatus meus p̃longat? est: et sitiuit anima mea ad deũ fontem viuum. Fons iste fons patens est domui dauid: in ablutionẽ peccatoris et menstruate. Hic ẽ fons quẽ foderũt principes multitudinis quos cõmemorauimus. iusticia scz prudẽtia. fortitudo & temperantia. in datore legis id est cõpunctione: et in baculis suis. id ẽ in vigore solido p̃fecte integritatis. Mens itaq̃ a viciis purgata deũ sitiens iugiter et ipsius aduetum in se suscipiens. frequenter delectata tante suauitatis inenarrabili dulcedine. quia p velle suo semper eã habere minime valet miro dolore afficitur: & hec ei cõsolatio ut p eius desiderio iugi lacrimarum pane pascatur. Fit itaq̃ vallis lacrimarũ dum de se humiliter sẽtiẽs affatim abũdat vbertate fletuũ. Et habet hoc irriguũ superius quo mortua mundo suauiter et dulciter pascitur: quia p irriguum inferius emendata iam celestiũ cõtemplatione meffabiliter delectat. Hec duo irrigua. due oliue sunt et duo candelabra lucẽtia ante deum. Sũt hec duo liminaria. duo altaria. duo exploratores. duo cherubim. duo ostiola. duo vbera: testamenta duo. hirci duo. leones duo. minuta duo. tabule due. colũne due. sorores due. manus due: et si qua sint bmaria que hijs cõsonantia opinionaliter queãt inueniri. In talibus suspiriis. gemitu ac fletu ac conualle lacrimarũ ad te clamamus exules filij eue: dña rerum. sancta sanctorũ. virtus nostra et refugiũ. decus mũdi. gloria celi. p̃electa ut sol. pulcra lunaris ut fulgor: agnosce oĩes te diligentes. Audi nos: nam te filius nihil negans honorat. Et tu salua nos dñe ihesu. pro quibus mater virgo te orat: cuius regnuz et imperiũ fine fine p̃manet in secula seculoz. Amen.

Sermo. ilij. vnde supra.

Ante paratis amboz finib⁹ exul. aut aratim parthus. bibit aut germania tigrim: q̃ tuus e nro labatur pectore vultus. virgo dei genitrix: quẽ tot? nõ capit orbis. Oĩno necessarie vultum quidẽ dep̃cabũtur oĩs diuites plebis quãtomagis pauperes plebis? Et si pauperes plebis multomagis egenus et paup. opprobriũ hominũ et abiectõ plebis. Tibi dixit cor meum: quesiui vultum tuum. Vultum tuum domina requiraz: ne auertas faciem tuaz a me: ne declines in ira a seruo tuo. Ostende faciem tuam: sonet vox tua in auribus nostris: quia vox tua dulcis et facies tua decora. Vocez tuã audiuimus quater in euãgelio o domina reruz. Primo ad angeluz: secundo ad elizabet: tercio ad filiũ: fili quid fecisti nob⁹ sic:

In ij

quarto item ad filium : vinum non habent·Quam habitum inquirimus? Illam vtiq; vinum non habent·Necessaria nobis hec est·Defecit vinū in cadis nostris: vinū scilicet letificans cor hominis·Non caussam̄ devino in quo est luxuria :illud q̄rimus de quo propheta:quod germinant virgines.Naruz primiceria tu: vexillifera tu· Vexilla regis prodeūt in nobis:te agente pro nobis ·Calix in manu tua vini meri· In manu tua in potestate tua:vini mezi·amoris diuini·Dic domina rerū·dic pro nobis filio tuo:vinū nō habēt · Calix vini huius inebrians:q̄ p̄clarus est· Inebriat·calefacit·acuit: audaces facit et fortes:obliuiosos·discretos·somnolentos · Inebriat amor dei ad contemptū mundi: calefacit quia feruētes facit:acuit q; erudit: facit audaces cōtra aduersa:et fortes a carne·mūdo et demonibz muscibiles·obliuiosos eoz; scilicet q̄ retro sunt in futura extētos:discretos erudiens ad iusticiā ·sōnolētos ad tempalia et tediosos et ad mulsibilia cōtēplāda pnos et pmptos. Hoc vinū letificat cor hois· Hoc a te et p te speramus nō solum vinū· sed panez ·Panis eni cor hominis cōfirmat·Panis ille de quo scriptura:panē angelorū manducauit hō· Panis iste filij tui dulcis memoria: p̄sentia ipius plena tu·Et mēsa propositionis duodecim panum · numero duodenarij dedicans duodecim panes·duodecim sūt progatiue gratiaz in quibz gratia repleta es:et dominus tecū·Porro ne de corde meo videar gloriare·tuas has progatiuas paulus apostolus et nominat pariter et enumerat dicēs· Fructꝰ aūt spiritus est caritas · gaudium· pax·patiētia·longanimitas · benignitas·bonitas·māsuetudo·fortitudo·misericordia·cōtinētia·castitas· Panes certe admodū splendidi sapidiq;·Splendidi in sua natura:sapidi in ammorū expientia · Demiq; sume spirituales delicie hec sūt·Pluq; quippe his cōfirmatur et delectat̄ animus:q̄ vllis carnalibz delitijs corpus·Neq; vero puenit homini a seipo:immo fructus sunt spūs sancti Proinde virgo beata postq̄ nūcius celestis te p̄dicta gratiarū progatiua plenā: mox grarū causam subiūgens inquit·Dominus tecū·Dñs aūt spiritus ē · Spiritus ergo sanctus magnificauit facē tecū Magnificauit inquā facē in te duo opera sua· Vnū erat duz dignā te fecit que dei filiū cōcipere posses et parere :alterū quādo ex tua carne sancta ac digna carnem filij dei formauit·Fecit p̄inde te magnā et castam·Magnaz plane fecit ut immēsum caperes:castā quatenus digne cōtineres·Magnam te fecit humilitate:castā virginitate· Itaq; tu sācta·tu es castelluz in quod ihūs intrauit habens turrim humilitatis: q̄ eni se humiliat exaltatur:et murū virginitatis· Murū certe fortissimū: q̄ppe q̄ nec āte partū nec in partu nec post partuz potuit violari· Lapides muri disciplina tua fuerūt et cōtinētia: sine quibus nūquā constans est virginitatis murus· In te due sorores fuerūt maria et martha:q̄ dñm susceperūt· Maria fuit intelligētia tua specialis: q̄ dūt dei filium esse intellexisti quem genuisti ·At vero martha rationalis erat prudētia:q̄ ei in dño filioq; tuo in carne seruisti

Tu ergo dña nasus es sponsus ab quã dicit sponsus. Nasus tuus sicut turris libani que edificata est ẽ cuz ꝓpugnaculis: mille clipei pendẽt ex ea: omnis armatura fortiũ. Nasus duo habet foramina. p q̃ spiritũ a capite emittit: ita tu dña virginitate et humilitate tua de celo eduxisti filiũ dei. Spiritꝰ oris nostri dicẽte ꝓphẽta xp̃us dominus. Spiritus vere est dñs xp̃s: quippe qui ut spiritus oris nostri caritate nos celefacit. cupiditatem nostrã refrigerat. ad bonaz nos volũtatem mouit. fide iustificauit. Tu ergo nasus ecclesie similis es turri: celsa videliczꝫ dignitate: firma grauitate. Turris es libani. Libanus mõs qui dicit ẽ albatio: altã p omnib⁹ signat innocẽtiam tuã. Jn nocẽs fuisti. ab originalib⁹ tab actualib⁹ peccatis. Nemo ita preter te. Vnde auctoritas augustini. Cuz de peccatis agitur nullã de beata maria volumus fieri mẽtionẽ: ex eo enĩ maiorẽ credimus ei collatã virtutẽ advincẽdũ ex omni parte peccatũ: qui cõcipere et parere meruit eum qui nullũ habuit peccatũ. Ex oĩ quit parte: hoc ẽ ex pte originalis et ex pte actualis peccati. Ea ergo sola excepta ceteri oĩes quid dicere possũt nisi quod ait apꝰ iohannes: si dixerimus quod peccatũ non habemus ipi nos seducimus et veritas in nobis non est? Ego quoqꝫ pia fide opinor: intero matris tue ab originalib⁹ te absolutã peccatis Necvana est fides: nec opinio falsa Demiqꝫ rationesꝫ auctoritates inueniũtur. ista stipulãtes. Et quidem ratio sic. Si alĩ in vtero matris fuerũt sãctificati: multomagis tu mater dñi. Sed iheremias ꝫ iohannes alter sanctificatus. alter spũ sancto repletus in vtero matris leguntur Ergo ꝫ tu maria gemtrix dei q̃ sola totaz spiritus sancti gr̃az possedisti: quaz alĩ habuere per ptes. Te enĩ angelus gabriel ꝓnunciauit gratia plenã. Tuũ odorem lõge ãte in filio pharcha ysaac trahebat dicẽs. Ecce odor filĩ mei sic odor agri pleni. Tu es ager plenus: plena virtutũ: plena gratiaꝫ. Tu ptulisti frumentũ electorum: quod est etiã angelorũ cibus. Te benedixit dominus Te inquã benedixit dñs: ut p te benedictã vita veniret: sicut moꝛs per euã ꝓcesserat maledicta. De te secretorũ celestium conscius salomon dicit. Que est ista que progreditur sicut aurora confurgens: pulchra ut luna. electa ut sol. terribilis vt castroꝫ ãcies ordinata? Aurora semper noctem sequitur: nox ꝓcedit aurorã. Quid aũt est nox frigida et obscura nisi originale peccatuz: frigidum concupiscentia. obscurũ ignorãtia? Tu ergo processisti ut aurora lucidaꝫ rubicunda: q: supatis originalibus peccatis in vtero matris nata es lucida cognitione veritatis: et rubicunda amore virtutis. Jnde est ꝓ natiuitatem tuam sanctã. sancta ecclesia festiuis celebrationib⁹ honorat: quod alias non faceret. Demiqꝫ nullius ꝓter te: nisi domini filĩ tui ꝫ iohãnis baptiste qui vtiqꝫ sancti nati fũt colit natiuitatẽ. Cũ igitur tã clare auctoritates diuine tuã ab vtero testentẽ innocentiã: quis vltra dubitet sãctã te ꝫ im maculatam huic mundo ꝓgenitã? Tu es profecto turris libani cum propugnaculis edificata. Ab incũte quippe etate dilexisti iusticiã.

et odisti iniquitatē. Quare delectatio iustitie odiūq; iniquitatis cum ꝙbcreuisti: tua fuere ꝓpugnacula? Ihs quippe visis hostibus certe fuspecta fuisti. Non enī parū formidabant ne forte tu esses que et eras: p quam expugnandi erāt et damnādi: ꝓpter quod? terribilis fuisti eis: ut castroꝝ acies ordinata. Nihil vero ommino ꝓficit inimicus nte: eo quod mille clipei penderūt ex te. omnis armatura. Denarius solidus millenarius est: siquidē denari9 quadratus cētenarium ꝓficit. Porro decem sūt p̄cepta legis. Primus est. dñm deum tuū adorabis: et illi soli seruies. In hoc solius dei p̄cipitur cultus. Nulli quippe alī seruit9 q̄ grece latria dicitur debetur. Siq; dem quando demonibus exhibetur: ydolatria vocatur: quod ꝓximo inhibetur precepto. Nō assumas nomē dei tui inuanū. Ac si diceret. Nulli creature dei honorē exhibeas: nihil p incantatōes aut auguria queras. Porro speciale obsequiū deo p̄betur in obseruātia sanctarū solemnitatum: unde terciū p̄ceptum contexitur. Obserua diē sabati: quod ē in sacris ferijs te exerce: quatenus p requiem pñtem discas sperare eternā. Ac tria ista ad deuz dūtaxat ptinent: qua de re in una solūmodo tabula scripta fuerūt. Ceterū cetera ad cōuersationē hominis cū ꝓximo spectāt: quare et ipa cōtinebantur in secūda. Et primum quidē ad maxime ꝓximos id est parētes pertinet. Honora inquit patrē ⁊ matrē Honoris nomine nō solū subiectōis reuerentia: sed etiam subtilī obsequium accipitur. Prompte filī debent honorare parētes: et in omnibus obediendo: et tēporalia si opus habuerint subsidia ministrando. Non occides. Id maximuz malum est qđ ꝓximis potest inferri: ac ꝓpterea ꝓmo ommū debuit ꝓhiberi. Fit autē homicidiū multis modis: manu. ꝑcepto. consilio. cōsensū vel neglectu. Si enī morituū aliquo modo viuifi carevalcas et negligis: ꝓculdubio eius mortis reus teneris. Postea dicit. Nō fornicaberis. Fornicatio alia spiritus: alia corpis. Spiritus fornicatio ē: deserto deo adherere diabolo. Unde. Per des omnes qui fornicātur abs te. Porro corporis fornicatio est: passim cū meretricibus vel femmis a legitimis viris absolutis. sola libidinis explende causa cōmisceri. Deinde adiungitur furtūq; nō facies. In furto ꝯprehenditur rapina. vsura. psuasio: quicqđ deniq; cū damno alterius possidetur. Deinceps ait. Falsum testimoniuz ne dices. Falsum testimonium alieni patrocinium mēdacij ꝓprie dicit. Verūtamen in hoc loco p omnibz mendacij partibus verisimile ē ponī. De miq; periurium. voti solutōem. ⁊ generaliter omne mendaciuz non permitteret: qui falsum testimoniū nominatim ꝓhibuit. Nonum p̄ceptum est non cōcupisces proximi tui vxorem. Ubi nimirū adulterium vetuit: atq; abusionem deo sacratarū. Spōse quippe sunt dei: et vtiq; non minus est dei sponsam violare ꝙ̄ hominis. Decimum non cōcupisces rem proximi tui. Omnem dolum ⁊ circumuentionem hoc vltimo vetat p̄ceptor: quibus miseri mortales se inuicē decipiunt: bonisq; priuant terrenis. Nec decem legis precepta suos obseruatores tanq̄ clipei muniunt: et a tormentis inferni defendunt: qua propter optimi decem clipei sūt.

Denarius porro linealis numerus est: solam habens longitudinē que solo dūtaxat capiē intellectu. Decē itaq; clipeos habet. At si denarius in altū extendatur: atq; quadretur centenarium videlicet parit. Eadem quoq; ratione. si decalogus post scientiā memoria firmetur: dilatetur affectu: centū pfecto clipei possidenē. Postremo denarius exaltatus atq; solidatus millenarium perficit: sic sic miruz decalogū de affectu in bonā pducēs opationē optatos certe mille cepit clipeos possidere. Nō est dubiū te benedictam intellectu et affectu et actu hunc sup omnes mortales decalogū habuisse et obseruasse: vñ prorsus merito mille clipei ex te dicūē pēdere. Et nō solū clipei: sed et omnis armatura fortiuz. Nihil ē enī virtutis quod ex te non resplēdeat: et quicquid singuli habuere sācti. tu sola possedisti. Lectulus es salomonis: de quo in cāticis. En lectulū salomōis septuagita fortes ābiūt ex fortissimis israhel: omnes tenentes gladios et ad bella doctissimi.

Sermones beati bernardi abbatis de monte clareuallis Expliciunt feliciter.

Incipiūt tituli sermonū beati bernardi abbatis. Et primo de tempore et de sanctis.

De aduentu dñi.

i. Hodie fratres. Ser. i.
ij Audiuimus fuadētē. Ser. secundus.
iij In aduētu dñi. Ser. iij.
iiij Dignū ē frēs. Ser. iij.
v Diximus nuper. f. v.
vi Volowos frēs. ser. vi.
vij Si deuote. ser. vij.

Feria quarta quatuor temporuz. super euāgelio Missus est.

viij Quid sibi voluit. Omelia. i.
ix Nouum quidem canticuz. Omelia. ij.
x Libēter vbi mihi. Omelia tercia.
xi Nō ē dubiū. Omelia. iiij.

In vigilia natiuitatis domini.

xij Sonuit vox. f. i.
xiij Oiudat ihrlm. ser. ij.
xiiij Hodie scietis. ser. iij.
xv Hodiernū quidem sermonem. ser. iiij.
xvi Sācificamini hodie. f. v.
xvij Auditū audiuimus. f. vi.

In die natiuitatis dñi.

xviij Grādis quidē. ser. i.
xix Magna opa dñi. ser. ij.
xx Duo q̄dā rerū. ser. iij.
xxi Agnoscite. ser. iiij.
xxij Benedictus deus. ser. v.

De festis sanctoz. stephani Johānis t Innocētum.

xxiij Benedictus q̄ venit. f. vno

In circūcisione dñi.

xxiiij Postq̄ octāmati tē. audiuimus. ser i.

xxv Postq̃ cõsumati ꝛc̃. Ab
mitio.ser.ij.
xxvi In circũcisione dñi.f.iij.
In epiphania dñi.
xxvij Apparuit benignitas.f.i.
xxviij Tres apparitões.ser.ij.
xxix Necessariũ nobis.f.iij.
xxx Populo dure ceruicis.ser
mo.iiij.
Dñica p̃ma post epipha
niam.
xxxi In lectõe sci euãgelij.f.i.
xxxij In opibꝰ dñi.f.ij.
In cõfessõe sci pauli.
xxxiij Merito q̃dem.ser.i.
xxxiiij Cõfusus ẽ hodie paul9.f.ij
In festo purificatõis
beate marie.
xxxv Hodie tẽpli dñm.f.i.
xxxvi Gratias redẽptori.f.ij.
xxxvij Purificatõe beate marie
Sermo.iij.
In septuagesima.
xxxviij Magna mihi cõsolatõ.f.i.
xxxix Immisit dñs.ser.ij.
De q̃dragesima.
xl Hodie dilectissimi.f.i.
xli Cõuertimini ad me.f.ij.
xlij Rogo ws.ser.iij
xliij Quia ieiunij.ser.iiij.
xliiij Caritas q̃ p nobis.f.v.
xlv Obsecro ws.ser.vi.
De scõ Benedicto.
xlvi Celebram9 hodie.f.vn9.
In festo annũciationis
dñice.
xlvij Ve mihabitet.f.i.
xlviij Cõsiderare ẽ fres.f.ij.
xlix Quã diues es.Ser.iij
Dñica i ramis palmarꝝ.
l Nõ sine causa.ser.i.
li Necesse est.f.ij
lij Cũ vmuersa.ser.iij.
Feria q̃ta ebdomade
penose de passione dñi.
liij Vigilate animo.f.vnus.
In cena domini.
liiij Nij fũt dies.f.i.
lv Panẽ angelorũ.ser.ij.
De resurrectõe dñi.
lvi Vicit leo.ser.i
lvij Accepim9 ab apło.f.ij.
lviij Sicut in corpore medicina
sermo.iij.
Dñica p̃ma p9 pascha.
lix Oñe qđ natũ ẽ.f.i.
lx Ex epła Jobis.ser.ij.
In rogatõibus.
lxi Quis vestrũ.Ser.vnus.
De ascẽsione dñi.
lxij Recũbẽtibꝰ vndecim.f.i.
lxiij Solẽnitas ista.f.ij.
lxiiij Hodie celorũ dñs.f.iij.
lxv Si natiuitatis.ser.iiij.
lxvi Hodie sedẽti i trono.f.v.
In festo pent hecostes.
lxvij Celebram9 dilectissimi.f.i.
lxviij Hodie dilectissimi.f.ij.
lxix Nuã libenter.f.iij.
In natiuitate sci iohã
nis baptiste.
lxx Sit pcul ab hijs.f.vnus.
In vigilia scõꝝ petri et
pauli.
lxxi In scõrũ vigiliꝭ.f.vnus.
In die festo eorũdẽ.
lxxij Gloriosa nobis.ser.i.
lxxiij Sancti isti.ser.ij.
lxxiiij Merito fratres.f.iij.
De dauid et golia.
lxxv Audiuimus ex libro regũ
Sermo vnus.
De euãgelio.vij.panũ.
lxxvi Misereor sup turbã.f.i.
lxxvij Scitis quid fecerĩ.f.ij.
In assũptione beate ma
rie.
lxxviij Virgo hodie głosa.f.i.

lxxxv De cute·carne ⁊ ossibꝫ aie Beatus dauid·
lxxix Intraiut iħs tē· Oportune ·ser·ij·
lxxx Intrauit iħs tē· Quid ē ·ser·iij·
lxxxi Tēpus loquēdi·ser·iiij·
lxxxij Intrauit iħs tē· Quod dominus·ser·v·
Itē de sācta maria·generalis·
lxxxiij Signū magnū·ser·vnꝰ·
In natiuitate btē marie·
lxxxiiij Fecūdēvgis·ser·vnus
In festiuitate sti michael
lxxxv Angelorꝫ hodie·ser·i·
lxxxvi Audistis frēs·ser·ij·
In solēnitate oim scōrꝫ
lxxxvij Festiuitas scōrꝫ oim·ꝑ·i·
lxxxviij Nuia scōrꝫ oim·ser·ij·
lxxxix Adūtistis mi fallor·ꝑ·iij·
xc Cū de altari·ser·iiij·
xcj Festiua nobis·ser·v·
De scō Malachia epō·
xcij De celo nob hodie·ser·i·
xciij Religiosis frīb·ser·ij·
De vbis ysaie Vidi dñm sedētē sup soliū excelsū·
xciiij Vidi dñm·ser·i·
xcv Plena erat·ser·ij·
xcvi Nō vob arbitror·ser·iij·
xcvij Cū dixissꝫ ꝙha·ser·iiij·
xcviij Cōmedāt nobis·ser·v·
De scō Martino·
xcix Puto ꝓmonē·ser·vnꝰ·
De sco clemente·
c Preciosa in cōspectu dñi·ser·vnus·
Invigilia sci andree·
ci Sanctorꝫ festa·ꝑ·vnus·
In die scō eiusdem·
cij Celebrātes hodie·ser·i·
ciij Beati andree·ser·ij·
De virginib·
ciiij Sapiētia vincit maliciam sermo·i·
cv Spōsus xps ē·ser·ij·
In obitu hūberti monachi·
cvi Hūbertꝰ famulꝰ·ꝑ·vnꝰ·
In dedicatōe ecclesie·
cvij Festiuitas hodierna·ꝑ·i·
cviij Olim rex gl̄iosus·ꝑ·ij
cix Domus hec·ser·iij·
cx Votiuis laudib·ser·iiij·
cxi Etiā hodie·ser·v·
cxij Domestica nobis·ser·vi·
Tituli ꝓmonū in psalmū
Qui habitat
cxiij Cōfitebor laborē·ser·i·
cxiiij Qui habitat·ser·ij·
cxv Deus meus·ser·iij·
cxvi Scapulis suis·ser·iiij·
cxvij Scuto circūdabit·ꝑ·v·
cxviij Solz in diuinis·ser·vi·
cxix In spe viuimus·ser·vij·
cxx Breuis quidē·ser·viij·
cxxi Etiā hodie·ser·ix·
cxxij Nec nr̄a est·ser·x·
cxxiij Scriptū est·ser·xi·
cxxiiij Si meministis·ser·xij·
cxxv Possumꝰ hūcvbū·ꝑ·xiij·
cxxvi Agamꝰ gr̄as frēs·ꝑ·xiiij·
cxxvij Venite ad me·ser·xv·
cxxviij Clamauit ad me·ser·xvi·
cxxix Bene nobiscū·ser·xvij·
Tituli ꝓmonū de diuisis·
cxxx De nimia q̄dā fallacia pīs vite·Vera·
cxxxi De obediētia ·pacīētia et sciētia·Obsecro·
cxxxij De cantico ezechie· Ego dixi·Viri·
cxxxiij De triplici coherētia ·vi culorū·clauorꝫ ⁊ glutinis·
Nō sic stemus·
cxxxiiij Devbis abacuc ꝙhe·sup custodiā meā stabo·Legiꝰ

c clxxxvi. De vbis apli. qui gl̃iaf in dño gloriet. Qui gloriat.
cxxxvij De diuerſis affectōibꝫ aie et diuerſis noibꝫ ſcd̃m eaſ Vt diuerſis.
cxxxviij De vbis pſalmi. audiā qd loq̃tur. Inuiſibilia.
cxxxix De vitat qñq; ſẽſibꝫ aie.
cxl De duplici baptiſmo.
cxli De primo: diꝝ. medꝝ. et nouiſſimis nr̃is.
cxlij De triplici miſeꝛia et q̃tu oꝛ miſeratōibꝫ.
cxliij De ſeptẽ domꝭ ſpũſ ſc̃i cōtra ſeptẽ vicia.
cxliiij De eo qꝺ ſcḕptū eſt beatus hō q̃ inuenit ſapiẽtiā.
clxv De triplici gñe bonorū t vigilātia ſup cogitatōibꝫ.
cxlvi De triplici cuſtodia manꝰ imguet coꝛdis.
cxlvij De vbis apoſtoli. non eſt regnū dei eſca t potus.
cxlviij De eiſdẽ vbis apli.
cxlix De vbis dñi. omis q̃ ſe exaltat hũiliabit̃.
cl De vbis libꝛi ſapiẽtie. iuſtū deduxit dñs.
cli De q̃druplici debito.
clij De ſeptẽ ſpiritibꝫ.
cliij De multiplici vtilitatevbi dei.
cliiij De q̃tuoꝛ modis orādi.
clv De eo quō volūtas noſtra dme voluntati tripliciter ſubici debeat.
clvi Cōtra peſſimū viciū mg̃ti tudinis.
clvij De eo qꝺ m iob legit. in ſex tribulatōibꝫ liberabit te.
clviij De diligēdo deū:
clix De ligno. fenoꝛ ſtipula.
clx De triplici genere cogitatōnū.
clxi De triplici iudicō. ꝑprio. hūano et diuino.
clxij De ſeptẽ gradibꝫ confeſſiomis.
clxiij De vtute obediẽcie et eiuſ gradibꝫ.
clxiiij De quinq; negociatōibꝫ et quinq; regiombꝫ.
De q̃tuoꝛ parabolis beati bernhardi.
clxv De filio regis. parabola prima.
clxvi De fide. ſpe. t caritate. parabola. ij.
clxvij De nuptiis filij regis t de oꝛnamētis ſpōſe ſue. parabola. iij.
clxviij De guerꝛa inteꝛ babilonē et iheruſalē. parabola. iiij.
De tribus oꝛdinibꝫ eccleſie. ad pr̃es in capitulo ſatus. Doc mare.
Exhoꝛtatoꝝ ad fr̃es.
clxix De eo qꝺ nuprime. Ser. i.
clxx Dec ẽ generatō. Ser. ij.
Cōſolatoꝝ ad fr̃es.
clxxi Paupes qꝺ ẽ videm̃. Ser. i.
clxxij Labꝛ iſte fr̃es. Ser. ij.
clxxiij Exhoꝛtatoꝛius ad milites templi.
Nouū militie.
clxxiiij Ad clerū iocilio Remenſi cōgregatū. Graue eſt.
Exhoꝛtatoꝝ ad clericos.
clxxv Ad audiẽdū. Ser. i.
clxxvi Reuerẽdiſſimi pr̃es. f. ij.
Sup ſalue regina.
clxxvij Salue regina. Ser. i
clxxviij Si linge cētū. Ser. ij.
clxxix In freta dū fluuij. Ser iij.
clxxx Ante peraratis. Ser. iiij.

Expliciūt tituli.

Etro brach ciui spirensi Salutem p. Placuit mihi vehementer dieb⁹ superioribus te im eam sententiam incidisse vt dulcissimi et deuotissimi bernardi sermones eximios imprimere decreuisses. Nam etsi singu=lari eum semp doctor̄ obseruātia amoreq; psecutus sum: quia tamen non solū mihi iocūditatē: sed ꝛ multis alijs magnū pfectum noui ceperis lectō cō feret: maiori sum letitia perfusus. dum te i optatissimos mihi labores descē disse cognouissem. Quid nō gauderem passim nūc demū lectitari: accuratissi mos optimi patris sermones: quib⁹ facile hoies ad omne virtutū genus: incēdere et ab obscenis vicior̄ illecebris retrahere ocionator̄ possit⁹? Quis vnquā scripsit sermones: adeo plenos diuine scripture. et veteris ꝛ noue le=gis: et si loca distinctionū et numeros capitulor̄ū: preter alior̄ consuetudinez clausis labris p:retereat⁹? Vbi legim⁹ tam dulces et deuotas sentētias: qui=bus et misericor:dē ihesum ad benignitatē solitā: castissimāq; et beatissimaz eius genitricem magnificare: atz suauiter alloqui possemus? O magnam elo quētiam. O plena charitatis precor:dia. O sermones fecūdissimos. Quor̄ū pfecto summa vtilitate pmotus. legens ꝛ relegens. director̄ū conscripsi re=gistrū. vt facili⁹ sit inuentu: quicquid repire quispiam exoptarit. Et ꝭ mihi ordo in primis cor:di fuit. vt ad sermonem: eiusq; columnam: aut capitulum (nam. c. lxxiiij. ꝛ. c. lxxvi. sermones in capitula nōnulla distributi sunt) lector diligēs remitteret. confido me tibi labor:em impendisse: eo gratior:em: q̄ ma ior diligentia id effeci. quo q; magis senties pleriq; ꝑpediem emptor:ibus profuturū. Vale petre et me ama. Ex heidelberga pridie kalendas septē=bres. Anno dñi. lxxxi. ꝛc.

Brabe obediētia ꝺmēdat. ser. c. lxiij. colūna. ij. i medio

Ab angelis auxilium: a deo misericor:dia querenda est ser. c. xlv. c. iiij. in medio

Accedere nos deū nō potuim⁹ ꝑpter duplex impedimentū ser. pri=mo col. vij. ante medium

Actiua vita pīre solet ꝺtemplatiuā ser. lxxxij. col. v. in capite

Adam figmificat p filiū pdigum ser. c. lxv.

Aduētus dñi sex in se habet ꝺsiderāda ser. primo. q. p totum

Aduētus dñi i mūdum triplex est ser. iij. col. iij. circa finem

Aduentus domini triplicē miseriam tollit ser. vij.

Aduocatā pmisim⁹ mariam ad celos ser. lxxviij. col. ij. in capite

Agn⁹ dei quo apuit librum et signacula eius: ser. xix. col. v.

Agn⁹ dei de lana sue sponse cappā fecit pelliceaz hyemis tpe ser. c. lxviij.

Alas duas nostra debz habere oratio ser. xxix. c. iiij. in fi.

Ale sex vni ꝛ ale sex alteri quid significant ser. xc. vij. per totum

Ambitiosi ꝛ immūdi cor:de: deū alijs pacificare pſumūt. ser. c. lxxvi. ca. xxvi.

Amor est quadruplex. ser. c. xxxix. col. ij. post prin.

Amator̄ dñi pallid⁹ et macer eē debz ser. c. v. c. ij. in capite.

Ambitio et potentat⁹ impediūt ascendē cupientē cū xpo ser. lxv. c. v. i prin.

Angeli offerūt deo opa nostra bona ser. lxxxv. col. ij. añ fi.

Angeli nos amant ser. lxxxv. col. iij. post prin.

Angelos hortaꝫ vt p nobis inter cedãt ser·lxxxv·col·iij·in calce·
Angelos ad nos aduuãdos tria mouent ser·lxxxv·col·iij·p9 prim·
Angelos ne offendam9 male agẽdo operepcium est ser·lxxxv·c·iij·p9 me·
Angelis que virtutes in ꝑmis placent ser·lxxxv·c·v·in capite·
Angelos quid potissimũ offendat ser·lxxxv·col·v·in medio·
Angelum lucis se fingit malignus spirit9 ser·c·liij·paulo p9 prim·
Angelorꝫ sanctorꝫ vie que sint ser·c·xxiij·c·vi·in medio·
Angelos esse nr̃os ministros ꝓbaꝫ ex scriptura ser·lx·c·ij·in fi·
Angulos et solitudines nõ amat domin9 ser·lxvi·c·x·p9 mediũ
Anime cura p̃ferenda est corpori ser·sexto·c·prima in fi·
Anima nr̃a semp est in manibꝫ nostris ser·xiij·c·v·i fi·
Anima nr̃a quãtum corp9 excellat ser·xix·c·ij·p9 mediũ·
Animarꝫ triplex status ser·lxxxix·in prim·
Anime tres sunt vires ser·xc·col·v·post mediũ·
Anime sancte ogratulãdum est ser·xciij·col·ꝑma añ calcem·
Anime vita qualis sit ser·c·xxxix·in medio·
Anima est sponsa christi ser·xxxij·c·iij·in medio·
Anime ratio per vocem dei oia deprehẽdit ser·c·lxxvi·ca·ẽcio·
Anima terrena solatia querẽs a ꝑclito nõ visitaꝫ ser·lxiij·c·vi·in prim·
Api cõparatur christus ser·ij·c·iij·circa prim·
Apparitiones tres domini ser·xxvij·in fi·
Appetitus gule et libidinis q̃lem exitum habeat ser·c·lxxvi·capi·xij·
Aq̃rum tres ꝑpetates habet in se christ9 ser·xviij·c·iiij·
Aquam triplicẽ christ9 nobis ꝓcfuit ser·c·col·v·vsqꝫ in fi·ser·
Archipresbiteri ⁊ epi otendunt de pecunia diuidenda recepta a clero ser·
Arma otra hostes q̃lia sint ser·lxxxij·col·v· ·c·lxxv·c·v·añ mediũ·
Aromata q̃lia emenda sint ser·lvij·c·ij·p9 mediũ ⁊ c·v·p9 prim·
Assumptio vginis beate q̃ gloriosa fuit ser·lxxviij·col·iij·in medio·
Assumptio marie nõ tam mirifica fuit q̃ descẽsus christi in carnẽ ser·lxxxi·
Ascẽsus i celũ facilior ẽ his q̃ oia posthabuerũt ·f·c·li·i pri· co· ij·i med·
Auaricia eporꝫ magna est ser·c·lxxv·c·iiij·p9 mediũ·
Auaricia et luxuria inter se compantur ser·c·iiij·col·xv·in calce·
Auaricia monachorꝫ pauperibꝫ nõ subuenientiũ arguit ser·c·iiij·in fi·
Aurũ et argentũ nõ sunt vere diuitie sed virtutes et testimoniũ oscie ser·
Auaricia describit ser·c·xviij·c·iij·in medio· ·iij·p9 prim·

Aptissimus duplex declaraꝫ ser·c·xl·
Baptisaꝫ christ9 a iohãne ser·xxvij·c·vij·in medio·
Beati oculi q̃ christi ꝑsentiã viderũt ser·lxvi·c·vij·in fi·
Beatorꝫ quãta sit letitia ser·lxxxviij·col·v·p9 mediũ·vsqꝫ in fi·ser·
Beatitudo opleta nõ habeẽ absqꝫ corporis stola ser·lxxxix·p9 prim·
Beatitudo eterna est meffabilis ser·xc·col·iiij·p9 mediũ·
Bellum intestinum cum carne nr̃a gerimus·ser·lxxvij·col·iiij·in medio et ser·xci·col·vij·

Beneficia dei in nos quanta sint·ser·c·xlviij·c·iiij·in medio·
Beneficia ꝯtuor subs capulis dñi conferūt·ser·c·xvi·c·ij·añ fi·
Benignitas magna in christi natiuitate cōprobat·ser·xxvij·c·iij·
Bethlehem dom⁹ panis int̄pretat·ser·xvij·c·vi·et vij·et ser·c·lxxiiij·ca·vi·
Bethpage dom⁹ bucce int̄pretat·ser·c·lxxiiij·ca·xij·
Bethania dom⁹ obediēcie int̄pt̄at ser·c·lxxiiij·c·xij·
Bona triplicia a diuersis diuersimode appetūtur ser·xvi·ꝑpe fine·
Bona vita que fit ser·lxxij·col·iij·in capite
Bona fecunditas cōiugalis: melior castitas virginalis ꝛc̄·ser·lxxxi·col·vi·
post principium·
Bona triplicia meditando cogitationes obscenas excludim⁹ ser·c·xlv·c·ij·
post principium·
Bona coram hoibus ꝑuidem⁹ tribus modis ser·c·lxi·c·ij·in medio·
Bona coram deo ꝑuidemus trib⁹ modis ser·c·lxi·col·ij·p⁹ mediū·

Alix sepulcrū: altare crucē: patena lapidē: corpale sudariū ff̄·ser·lv·c·
Caput ē vnū viatoꝝ ꝛ ꝓhebēsoꝝ f·xci·col·ix·i prin· xi·i capite
Caro debet se humiliare ser·xcv·c·ij·in prin·
Carnis maceratio ꝯlis esse debeat ser·c·lxij·c·viij·añ fi·
Caro et mūdus qūo diuersa suggerūt ser·c·lij·c·ij·
Caro resistit spiritui ad bonū parato ser·c·lxxvi·cap·xvij·
Carnales amicos: nō curent q̄ mundo renūciauerūt ser·xxxij·c·vi·
Castellū quod intrauit ihesus cor nostrū eē potest ser·lxxxij·in prin·
Charitas vehemēter necessaria est ser·lxxxvi·c·ij·in capite·
Charitas dei excellentior erit in patria ser·c·iiij·c·iij·in medio·
Celi ianua oibus iam patet volentib⁹ ser·c·v·añ fi·
Certamen nostrū ꝯ modicum est ser·c·col·iij·in prin·
Circūcidi quo spiritualiter debem⁹ ser·xxiij·c·iij·in medio·
Circūcisio quare in illa ꝑte corpis·et octaua die facta est ser·xxv·p⁹ prin·
Circūcisio ad quāta bona nos debet inflāmare ser·xxvi·in prin·
Circūcidi quare voluit christus: ser·xxvi·c·ij:
Ciuitates due babilon et iherusalem duos habent reges ser·c·lxviij·i prin·
Christiani a xp̄o vocam̄ ser·c·lxxvij·c·x·in medio·
Christo debem⁹ vitam nostrā ser·c·li·c·iij·post mediū·
Christo ꝑ magnis in nos bñficijs debitores sumus ser·c·li·c·iiij·añ finem·
Christ⁹ ꝯfortat̄ ab angelo ser·c·ij·c·v·añ calcem·
Christū pauere añ passionem nobis ꝑfuit ser·c·ij·c·ij·in prin·
Christ⁹ quare ex patre nascens: in patre cubans: cum patre sedens dicitur
ser·xcviij·post principiū·
Christū sedētem cur discipuli nō turbe accesserūt ser·lxxxvij·co·v·in capite·
Christ⁹ mōtem ascendit turbas videns ꝯre: ser·lxxxvij·col·iij·ꝑpe calcem·
Christ⁹ ꝑ nobis satisfacit ser·xxvij·c·iij·in medio·
Christ⁹ alia causa ꝯ infantes ceteri ploret ser·xx·c·iiij·in medio·
Christ⁹ nat⁹ debellauit nostros hostes ser·xviij·c·ij·post prin·

Christꝰ natus est exemplar nostre humilitatis ser·xxiij·in prin·
Christꝰ suauis est medicꝰ: nō cauterio ꝙ vngento vtens ser·xxij·pꝰ prin·
Christus est lux pax fons ser·xv·c·vij·
Christꝰ natꝰ veras quoq; diuitias habuit ser·xv·col·iij·in medio·
Colūba ⁊ agnus oformes habent ꝓprietates ser·xxvij·c·viij·pꝰ prin·
Cōmittere nos secure possumꝰ petro ⁊ paulo ser·lxxi·col·ij·in capite·
Cōmutatio mira iohānis p christo ser·lxxxiij·col·xiij·in medio·
Compati christo debemꝰ ser·xciij·col·ij·
Cōparādo sanctos marthires nob ad pugnā ꝓuocam̄ ꝑ·c·c·iij·pꝰ prin·
Comparatio future glorie ⁊ penalitatū vite huiꝰ ser·c·xxx·c·vi·⁊·vij·
Cōmendat deus hominē castigando ser·c·xxxvi·c·iij·pꝰ mediū·
Cogitationes salubres ꝙ ꝓpinque possunt esse nobis ser·c·c·xxxix·ī prin·
Cogitationū custodia facilior est religiosis ser·c·xlv·
Cogitationes obscenas vitabimꝰ bona triplicia cōtemplantes ser·c·xlv·c·
ij·post principium·
Cogitationibꝫ q̄liter est resistendum ser·c·lx·
Cogitationū tria sunt genera ser·c·lx·
Cogitationes que sint fetide ⁊ obscene ser·c·lx·añ fi·
Cogitatio affectio intentio q̄lia habeant subiecta ser·c·lxi·c·ij·añ finem·
Cogitatōes noxie dū ici derint: quo se quispiā habē debeat·ꝑ·c·lxi·c·ij ·ī fi·
Cognitio sui in quibꝫ ostitit ser·c·lxij·c·ij·pꝰ mediū·
Condescēdendum ē teneriorib monachis ser·c·lxx·pꝰ prin·
Confessio qualis eē debeat ser·c·lxij·c·vij·paulo añ mediū·
Confessione peccata remittunt̄ ser·c·lxij·c·ij·post mediū·
Confessionis magne laudes p exclamationē ser·c·lxij·c·iij·in prin·
Congratulandum est sanctis ser·c·ij·in prin·
Consolatoriū est paupib: christi natiuitatem nō potentib ꝙ pastoribꝫ esse
nunciatam ser·xx·ꝓpe fi·
Consolatur christi infantia pauperes ser·xxij·c·iij·
Consuetudo peccādi ꝙ grauis est ser·c·xlij·c·iij·
Consolatio ostra incursum tēptationū ser·c·lvij·c·iiij·in medio·
Conscientie vermis in presenti debet suffocari ser·c·lxxvi·cap·vi·
Consolatio debet sequi luctū ser·c·lxxvi·cap·xvij·
Contēplationis gustu refectꝰ habet intelliḡē diuina ser·c·lxxvi·ca·xxi·
Contemplatio celestiū debet sequi ꝺsolatōez ser·c·lxxvi·ca·xix·
Contemplatio quinq; intra se ꝺtinet ser·c·lxvij·c·v·in prin·
Contēplationis duo sunt gradꝰ: et quo est ꝺtemplandū ser·c·xxxiiij· col·iij·
ante fi·ad fi·ser·
Contemptꝰ terrenoꝝ apparatuū ꝓponit̄ ser·c·xxxiij·col·ij·añ fi·
Consolatōez sumamꝰ ex cōuersione petri ⁊ pauli ser·lxxiij·col·ij·in capite·
Constituit̄ seruꝰ bonꝰ sup oīa bona dñi vementis ser·lxxxix·
Continētia p beatā virginē designat̄ ser·xxi·c·iij·
Continētie difficultas exponit̄ ser·lxxvij·col·v·
Continēs et castꝰ differunt ser·c·iij·c·x·in capite·

Continẽtia epis et sacerdotib⁹ est necessaria ser·c·lxxv̄·c·viij·i medio·
Corda leuare quo ꝺ̃ingat ser·lxvi·c·ij·m fi·
Cordis affectc̃es q̃tuor in deū sunt dirigende ser·xli·c·iij·añ fi·
Coronatus ē christ⁹ a patre et iudeis ser·xxviij·c·ij·in medio·
Corp⁹ nostrū expectāt anime beate ser·lxxxix·col·ij·in capite·
Corda nostra sunt mūdanda vt de⁹ videaī ser·c·lxxvi·cap·xxiiij·
Corp⁹ xp̄i manducare quid sit ser·c·xv·c·iij·in fi·
Corripiūī q̄ nec manna q̄dem absconditū ꝑ xp̄o gustāt ser·c·ij·c·ij·añ fi·
Cōuiuia magnifica in festis sunt abnciēda ser·lxxxvij·in prin·
Cōuersio aiarū op⁹ est diume vocis ser·c·lxxvi·cap·i·añ fi·
Cōuersio corporis nō sufficit ser·xli·c·iij·p⁹ prin·
Corporis christi tres portiones quid figuificēt ser·lv·c·xij·in med·
Crucis cornua·iij·q̃tuor virtutib⁹ coronātur ser·lvi·c·iij·p⁹ prin·
Crux laudaī ser·c·ij·c·ij·
Crux a malis nos ꝓtegit ser·c·ij·c·iij·in prin·
Custostodia multiplex est nobis necessaria ser·xci·col·iiij·in prin·
Custodia corporis est necessaria ser·lxxix·col·ij·et·iij·
Cupiditatis descriptio ser·c·xviij·c·iij·in medio·
Auidis ꝓphete cor quo paratum erat ser·xli·c·v·post mediū·
Debem⁹ sanitatē corpori puritatē cordi:et fri pacē·ꝑ·c·xlv·c·iiij·i prin·
Debitores sum⁹ xp̄o:ꝓpris peccatis:t̄ c̄ ser·c·li·
Decē p̄cepta expc̃nūtur in fine vltimi sermonis·
Dedicātur ꝓpter nos ecclesie ser·c·vij·c·iij·p⁹ prin·
Dedicātes templū pontifices:ea xp̄s etiā in nobis opaī·ꝑ·c·vij·c·iij·i med·
Delectatō qualis fit in cr̄ando ser·xliij·c·iij·añ fi·
Delicie monachor⁹ in mensa reprobanī ser·c·lxxij·c·ij·
Delectatio interior que sit ser·c·iij·c·xiij·paulo añ mediū·
Desolatio tedij vite p̄sentis ē abnciēda ser·c·xxx·c·iij·in medio·
Defūctis q̄ nō in omni sanctitate exierūt debem⁹ ꝯpassionē et oīor·ꝑ·c·xlv·
Despōsatēe diugū facta:q̃re differūt nuptie·ꝑ·c·v·c·i·añ cal· c·iiij·p⁹ prī·
Dejectio a magna nobilitate i hāc miseriā adducit confusionē·ꝑ·c·xli·c·ij·t·iij·
Desiderij inflāmatio ad ihesum ꝓ acceleratēe celestis gaudij·ꝑ·c·xlviij·c·
Desperātes xp̄s sanat i cruce·ꝑ·c·lxvij·c·vij·i me· v·añ fi·vsq; ad fi·ꝑ·
Deuotio in certo casu piculosa est ser·xxvi·añ fi·
Dei potētia sapiētia t̄ c̄ quo in creaturis relucent ser·xiiij·c·vij:et ser·xviij·
Deus est in diuersis hoibus differēter ser·x·c·iij·p⁹ prin·
Deuotōis suauitas plerūq; negaī viatori ser·xxvi·añ fi·ser·
De⁹ loquit̄ pacem triplicib⁹ hoibus ser·c·xxxvij·c·ij·p⁹ med·
Deo debem⁹ amc̃ē t subiectōez ser·c·xlv·c·iij·añ fi·
Detractoris ligua ē piculosior mucrōe q̄ xp̄i latꝰ ꝯfodit·ꝑ·c·xlvi·c·iiij·p⁹ me·
De⁹ inuolūtarios recusat seruos ser·c·lvij·c·ij·in prin·
Dignitas et potestas sacerdotū quanta ser·lv·c·ij·in medio·
Digne corp⁹ xp̄i sumens manet in xp̄o ser·lv·c·v·añ med·
Differūt facin⁹ et flagitiū ser·lxxxij·col·vi·in calce·

Diligens iniquitatē odit animā et carnem suam ser·c·lxxvi·cap·iiij·
Diabolus et caro nullū vincūt nisi volentem ser·c·xl·c·ij·
Discretio in bonis opibus emendat ser·xxvi·in fi·
Diabol⁹ duplici nos impugnat malicia ser·c·ij·c·ij·añ finem·
Diabolo tripliciter subiecti sunt boies ser·c·xxxvij·c·iiij·in medio·
Diabolus quo temptat hominē ser·c·lij·c·ij·post mediū·
Diabolo spiritualia vicia suggerenti·quēadmodū obuiare debem⁹ ser·c·lij·
Dilectio dei est triplex ser·c·lvij·p⁹ prin· cok·ij·in fi·
Diuitiarū amor reprehendit ser·lxxxvij·cok·vi·in capite·
Diuersitas nominū in deo nō ex diuina ꝧ creaturarū varietate ꝓcedit ser·c·xxxvij·in principio·
Diuina clemētia in nos quāta sit ser·c·lij·añ fi·
Dolores et labores quidā tolerant: sed sine merito ser·liij·c·xi·post mediū·
Dolor penitentis quāt⁹ esse debeat ser·c·lxij·c·vi·
Dona vij·spūs sancti in septem xpi apparitōibꝫ post surrectōꝫ inuenīūtur ser·lvij·c·vi·post mediū·
Domus spūs·s·septē: vicia eiciūt septē·ꝧ·c·xliij·
Domū dño edificare debem⁹ ser·c·vij·post prin·
Dotes corpis sunt iiij·ser·xc·cok·vi·in medio vsqꝫ ad fi·ser·
Dulces potentes sapiētes fuerūt petrus et paul⁹ ser·lxxij·cok·iij·p⁹ prin·
Dubijs in rebus q̄les esse debeam⁹ ser·c·lv·c·ij·post prin·
Duo magna mala restant·s·mors et iudiciū ser·c·lxxv·c·ij·in medio·

Ecclesia triūphans et militās idem caput habēt ser·xci·cok·ix·i capite·
Ecclesia magnā patit̄ psecutōēꝫ ser·c·lxxvij·c·xij·post mediū·
Episcoporꝫ superbia et malū regimē arguit̄ ser·clxxv·c·ij·iij·et·v·
Epōrꝫ dissimulatio nō corrigentiū vicia: amore pecunie cōrripit̄ ser·c·lxxv··c·v·i prin·
Epi mali sunt antechristi ministri: ser·c·lxxv·c·v·in fi·
Epōrꝫ superflua pompa describit̄ ser·c·lxxv·c·vi·in prin·
Epōrꝫ ornamēta et p̄ciosa supellex ē de bonis sponsi ser·c·lxxv·c·vij·i med·
Epi mali sponsam dilacerāt spoliāt ꝓdunt ꝓstituūt ser·c·lxxv·c·vij·p⁹ med·
Epis et sacerdotibꝫ necessaria est castitas ser·c·lxxv·c·vij·in medio·
Eterna bona que et quanta sint ser·c·xlv·c·vi·añ fi·
Euangeliū laudat̄ ser·lxxvi·in prin·
Euangeliū luce de salutatione angelica et visitatōe elizabeth ser·lxxxiiij·
Eucharistie sacrm q̄d in nob opet̄ ser·liij·c·ij·i me· cok·vij·t·viij·
Eucharistia quare dicit̄ ser·lv·c·iij·in prin·
Exclamatio de meffabili natiuitate christi ser·xij·p⁹ prin·
Exclamatio de satietate beatorꝫ ser·lxxxvij·cok·x·in capite·
Exhortatio fiducialis ad spem i christo collocādam ser·xxix·añ calcem·
Expositio dicti prophetici pete signum a domino siue in pro·iu·siue t̄c̄ ser·ij·post principium·
Expositio verborꝫ ysaie: butirū t mel comedet t̄c̄·ser·ij·cok·ij·

Expositio vbi hieremie.xxxi.Nouū creauit.d.sup ꝛaz ꝛc̄.ser.ix.c.vij.i prin.
Expositio euangelice salutatōis ser.x.c.iij.p longum.
Expositio illius euangelici:dabit illi dñs sedem dauid patris sui ꝛc̄.ser.xi.
paulo post principiū.
Expositio illius sapientie egredimini filie syon et vi.re.salomonē in dya.ꝛc̄.
ser.xxviij.paulo post principiū.
Expositio illiꝰ hieremie bonū est viro cū porta.iugū ab adolescentia ꝛc̄.
ser.lxxij.paulo añ fi.
Expositio illiꝰ euangelici si oculꝰ.t.scandalizat te ꝛc̄.f.lxxxvi.colꝯ.iij.pꝰ me.
Expositō illiꝰ apoc̄.ū eo q̄ iohēs dixit se audiuisse voces aiaꝝ sub altari.ꝛc̄
ser.xc.in principio.
Expositio illiꝰ euangelici.noli me tangē ꝛc̄.ser.xci.colꝯ.vij.post mediū.
Expositio illiꝰ psalmiste nō timebis a timore nocturno ꝛc̄.ser.ciij.c.v.et vi.
Expositio illiꝰ euangelici vēde oia q̄ habes ꝛc̄.ser.c.iiij.c.x.in calce.
Expositio illiꝰ apostoli.Siue sobrij sumꝰ siue excedi ꝰo.f.c.iij.c.xiij.añ me.
Expositio illiꝰ orōis dñice fiat volūtas.t.sic̄ in celo ꝛc̄.ser.c.xxxi.c.iij.i med.
Expositio cantici ezechie Ego dixi in dimidio ꝛc̄.ser.c.xxxij.p totum.
Expositō illiꝰ psalmiste.Ad nihilum redactus sum ꝛ nesciui ꝛc̄.f.c.xxxiij.c.
Expositio pabole de filio prodigo.ser.c.xxxvij. .ij.in capite.
Expositio illiꝰ psalmiste.Sic̄ oues i infēno positi sunt ꝛc̄.f.c.xlvij.c.ij.pꝰ me.
Expositio illiꝰ pauli volūtarie peccantib⁹ non relinquitur hostia ꝛc̄.ser.c.
lvij.post principiū.
Expositio illiꝰ abacuc.Abscondita est fortitudo eiꝰ.ser.c.lvij.c.iij.in prin.
Acile est volenti suscipe xp̄i aduentū ser.ꝑmo colꝯ.vij.circa fi.
Fecunditas marie emendat.omelia.ij.ꝑpe finē.
Festiuitates sanctoꝝ dū celebramꝰ.tria sideranda debemꝰ Auxiliū sancti.
exemplū eius effusionē nostraz.ser.lxxi.colꝯ.ꝑma ꝛca calcem.
Fictio aut ficta ꝓbitas q̄lis sit ser.lxxix.colꝯ.v.in medio.
Fides magoꝝ.centurionis et latronis emendat.ser.xxvij.colꝯ.iij.p totum.
Fidei laudes ponūtur.ser.lix.colꝯ.ij.post mediū.
Filiꝰ q̄re incarnatꝰ sit et non pat̄ neq; spūs sanctꝰ.f.xlvij.colꝯ.ij.in medio et
ser.ꝑmo colꝯ.ij.
Filiꝰ xp̄s facile a patre exaudit̄.ser.lxxxvij.colꝯ.vi.in prin.
Filiū incarnari turpe aut ingloriū nō fuit.ser.ij.pꝰ prin.
Finis fructꝰ et merces nostri laboris q̄lis sit.ser.lxxxij.colꝯ.iij.in calce.
Fomes et ꝓnitas ad malū q̄ vehemens sit in nobis.ser.c.lvij.c.iij.in medio.
Fornicatio est duplex.ser.vltimo colꝯ.vij.pꝰ prin.
Fruem̄ deo triplicit̄.ser.xl.colꝯ.iij.in capite.
Fructus tres arboris.q̄lis fuit pat̄ bñdictꝰ.ser.xlvi.colꝯ.v.in medio.
Audere ꝛ effūdi debemꝰ i sctoꝝ festiuitatib⁹.f.lxxi.colꝯ.ij.ꝑpe calcem.
Gaudij celestis amplitudinē extollit.ser.c.xlv.in fi.
Gaudij celestis descriptio.ser.c.lxiij.colꝯ.vij.in medio.
Generatio etna filij et ꝓcessio spūs sancti difficiles sunt intellectu.ser.lxvij.
Gloria vera q̄ sit.ser.c.xxxvi.colꝯ.iij.p totum. pꝰ prin.

Gloria vera est vereri oia opa nostra cū iob ser·cxxxvi·in fi·
Glorie future ⁊ passionū huiꝰ temporis oparatio ser·cxxx·col·viij·vsqꝫ ad
Golias superbiā significat ser·lxxv·col·i·in calce· ser·finem·
Gratia nulli deest nisi volenti ser·cxlvi·in prin·
Grāz explicem de plenitudie xpi nos oēs accepimꝰ ser·lxxxij· col·iiij·i capite
Grās deo tenemꝰ agē p custodia angelorꝫ nob̄ ēdita ser·c·xxiiij·col·v·p
Gratia dei quēlibz mouet ser·c·lxxvi·capitulo·ij· totum·
Gratias deo tenemꝰ agē p mirificis in nos bñficijs ser·c·xxvi·
Gradꝰ q̄tuor q̄bus descendit̄ in vias dyaboli ser·c·xxij·col·v·
Gradibz q̄busdā ad hūilitatē ascendimꝰ ser·xlix·col·viij·in medio·
Gradꝰ hoīm q̄tuor sunt ser·c·xlix·in prin·
Gradus obediētie sunt q̄tuor ser·c· xlij·
Grati et memores bñficiorꝫ sunt felices ser·c·lvi·col·vij·
Gratitudinē amplecti debemꝰ ser·c·lvi·in fi·
Guerra q̄lis sit inter babilonē ⁊ hierusalē p·c·lxviij·p totum·
Gulosi corripiunt̄ ser·c·xlviij·pꝰ prin·
Gule libidinis ⁊ē·appetitꝰ quē finē habeat ser·c·lxxvi·ca·xij·
Gustu ostemplatōis refectꝰ habz intelligē diuīa ser·c·lxxvi·ca·xxi·

Eremita quidā frez carnalē se visitantē non curauit ser·xxxij·col·vi·
post principio·
Hereticos vincūt et cetēa mala q̄ cū sponsa gradiunt̄ ser·c·lxvij·añ finē·
Hereses vane de xpo ⁊ maria ser·lxxxiij·col·iiij·in medio·
Hierusalem celestis affectat̄ intimo desiderio ser·xxxviij·
Hierusalem salutatur ser·c·lxxiij·ca·v·añ finem
Homo natꝰ est ad laborē in actōibus ⁊ dolorē in passionibz ser·c·xxxi·c·ij·
Homo ad laborē natꝰ ē nō creatꝰ ser·c·lxxij·in prin· in medio·
Hoiez xpianū pser tim monachū decēt mānsuetudo ⁊ hūilitas ser·lxxxij·co·
Homicidiū fit multis modis ser·vltio·c·vij·in prin· xij·i capite·
Hostes homis triplices ser·lxxvij·col·iiij·post mediū·
Hostiū duo genera nob̄ aduersantē ser·c·lxxij·añ finem·
Hostes fidei et martirū tortores alloquit̄ prin·ser·ca·
Humilitas emendat̄ ser·xv·c·vi·pꝰ prin·
Humilitatē in infātia saluatoris ptendit ser·xxi·col·ij·et iij·
Humanitas dei fidem instruit: spem roborat: caritatem accendit ser·xxvij·
col·iij·in medio·
Humiliari debemꝰ ex pteritorꝫ sciētia delictorꝫ ser·lxxiiij·c·scda i capite·
Humilitatē suadet amplecti ser·c·v·col·iij·pꝰ prī·vsqꝫ in finē ser·
Humilians se exaltabit̄: nō hūliatꝰ ab alio ser·c·xlix·c·ij·añ mediū·
Humiliati sunt plurimi nō tñ humiles p·c·xlix·c·iij·post prin·
Humilitas rara est in epis et ceteris platis ser·c·lxxv·c·iij·pꝰ mediū·
Humilitas est duplex ser·iiij·c·ij·
Humilitas est via ad sublimitatē ser·lxiij·col·v·in prin·

Anua celestis iam oibus patz cupictibo ingredi ser·c·v·añ fi·
Idie sex quid figificēt ser·xxxi·c·iiij·i prim·et ser·xxxij·c·vij·in medio·
Jeiunantiū diuersi fines ser·xl·añ finem·
Jeiunare debent vniuersa corpis membra ser·xlij·col·iij·in fi·
Jeiumū et oratio sotiari debent ser·xlij·p9 prim·
Jeiunādū est etiā et abstinēdum ab oñi corpis voluptate ser·xli·c·iiij·i me·
Jeiunij due sunt ale ser xlij·c·ij·p9 prim·
Ignatius beate virgini scripsit epistolas ser·c·xix·c·iij·in medio
Ignis tres habet cōditōes ser·c·lix·c·i·in fi·
Ignoscit aliter deus quā homo ser·lxxvij·col·iiij·post mediū·
Ignorātia religiosos non excusat ser·lxvi·c·iiij·in fi·
Ihesus nomen dulce est ser·xxvij·c·iiij·in prim·
Impedimenta tria ne deum videre et contemplari possimus sermo·lxxxij·
col·vij·in calce·
Impedimenta septem quib ab obseruantia mandatorz retrahimur ser·
xxxvij·c·iij·post medium·
In christo viuo q̄tuor fontes: in eo mortuo quitus apparuit ser·xvij·col·v·
Incōtinentia clericorz reprehendit ser·c·lxxvi·ca·xxxij·
Indurati7 immemores beneficiorz xp̄i corripiūtur ser·lxvij·añ fi·
Infernj pene descriptio ser·c·lxiij·c·vi·post mediū·
Ingratitudo pessimū ē viciū ser·c·lvi·
Iniqua potestas plurimū nocet ser·xxix·p9 prim·
Innocentem et ad ymaginē suā deus hoiez creauit ser·xix·col·iij·
In passione xp̄i obliuiscendum est quāta passus ē et p qualib ser·xxvi·col·iij·
Johānes baptista fuit lucerna lucens et ardēs ser·lxx·col·ij·in medio·
Johānes baptista luxit exemplo verbo digito ser·lxx·c·vi·añ fi·
Johānis baptiste natiuitas celebrior est passione sua ratioēz vide f·lxxiij·co·
iij·in principio·
Johānes baptista lucifer est ser·xcvi·c·ij·post prim·
Johānes dat p xp̄o: q̄ mira ōmutatio ser·lxxxiij·col·xiij·in medio·
Iram et inuidiā suggerit diabol9 ser·c·lij·c·iij·p9 mediū·
Judiciū triplex est: humanū ang̈elicū et diuinū ser·c·lxi·p totum·
Justus est triplex ser·c·l· in principio·
Justicia hūana et angelica nō est ad diuinā ōparāda ser·xcvij·c·ix·in prim·
Justicia in ioseph viro marie ōmendat ser·xxi·col·iij·in medio·
Justicia ē duplex ser·xxx·c·ij·p9 mediū·
Justicia et pax qūo se osculātur ser·xlvij·c·xi·añ mediū·
Acherime sunt triplices deuotōis ōpassionis dolozis ser·xxix·in fi·
Lapides quicq quos dauid habuit ptra goliā quid figificāt ser·lxxv·
col·iij·post mediū·
Latere nō potest peccator ser·c·lxxvi·ca·xv·
Laudare qui volūt dominū in sanctis: oportz eos abstinētia et vigilia mūda·
tos esse ser·c·primo in prim·
Laudari ogruit sanctos vt nob̄ inde suffragiū accedat ser·xci·col·v·p9 me·

Laus malachie epi ab opatione exganez fuez ser·xciij·ecl'·iiij·in prim·
Laute monachoz mense et delicate sunt oten ptibiles ser·c·lxxiij·c·ij·
Lingue multe sunt male cōditēs ⁊ pene innumēabiles f·c·xlvi·c·ij·añ me·
Lingua detractoris est vipera: lancea: gladi⁹ ser·c·xlvi·c·iiij·in medio·
Lingua tenerū membrū ꝫ magnū malū ser·c·xlvi·c·v·p totū
Lignū fenū stipulā adaptat certis generibz hoim ser·c·lix·
Lec⁹ nō sanctificat hominē sed homo locū ser·c·lix·p⁹ prim·
Loca tria sunt defūctoz distincta ser·c·lxiij·c·v·añ fi·
Longanimitatis diuine quāta sit in nos dignatio ser·c·lij·añ fi·
Lequi quid liceat et quō ser·lxxxiij·col'·xij·in capite·
Lequacitas repbendit ser·lxxxij·col'·xi·in capite·
Luciferū alloqtur ser·xcvi·c·i·in calcem·
Lucifero apostathe assimilātur mali plati ser·c·lxxv·c·iiij·
Lucta grauis est aduersus diabolū ser·xliij·co·ij·p⁹ mediū·
Lup⁹ quem videns mercenari⁹ fugit: qualis est ser·c·lxxvij·c·vi·in prim·
Luxuriosi terribiliter arguūt et corripiūtur ser·c·xlvij·p⁹ prim·
Agi tres non sunt scandalizati in hūilitate xpi et vilitate loci ser·xxvij·
col'·vi·et ser·xxvij·in prim·
Magi hūanuz flagitātes ociliū diuinū amisere ducatū ser·xxix·co·iij·in me·
Magna duo mala restant moꝛs et iudiciū ser·c·lxxv·col'·ij·in medio·
Mala tria q̄ pacienter pferze debem⁹ ser·lxxij·col'·iiij·añ calcem·
Mansuetudo et humilitas decent hominē ser·lxxxij·col'·xij·in capite·
Mansuetus fuit martin⁹ ser·xcix·col'·xi·
Man⁹ custodiā habere quō debem⁹ ser·c·xlvi·
Mandatū de nō edendo ligno q̄d adam accepit leue fuit ser·xxv·in prim·
Maria est vga de radice iesse pcedens: flos vero filij ser·ij·col'·iij· circa fi·
Maria ē via p quā ad nos xp̄s: et p quā nos ad ip̄m venit⁹ f·scdo co·iiij·añ·fi·
Mariā decuit eligere matrem omel'·ij·post prim·
Maria i veteri lege p̄nunciata ē scripturis miracul' ⁊ figuris omel'·ij·p⁹ pri·
Maria cur debuit viro desponsari ser·ix·c·x·añ mediū·
Maria nostrū debet esse refugiū in omni adūsitate et temptatōe omel'·se-
cunda sup missus ꝫpe finem·
Maria in celos assumpta dat dona hoibus ser·lxxviij·col'·ij·post prim·
Maria felix est ser·lxxix·col'·ij·in capite·
Maria mediatrix nostra est ser·lxxix·col'·ij·in medio·
Maria prudētibz virginibz onumerat ser·lxxix·añ finē·
Maria est amica formosa colūba ser·lxxx·col'·v·in calce·
Maria q̄d p̄ ceteris habuerit summe omēdandum ser·lxxxi·col'·vi·in capite·
Maria p̄ma oim virginitatē obseruauit ser·lxxxi·col'·vi·circa calcem·
Marie misericordiaz sup ceteras virtutes crebrius amplectamur ser·lxxxi·
col'·septia in medio·
Maria nec vlli quidē vnq̄ defuit petenti ser·lxxx·co·vi·paulo p⁹ medium·
Maria ⁊ eua inter se cōpanē ser·lxxxiij·col'·ij·in medio·
Maria plena ē oīs pietatis nemiez excludēs f·lxxxiij·col'·ij·p⁹ mediū·

Maria facta est oibus omia ser·lxxxiij·col·ij·circa calcem·
Maria q̃re sole amicta et lunā sub pedib⁹ habere dicat̃·p·lxxxiij·col·ij:p co·
Maria cūctas hereses otriuit:ser·lxxxiij·col·iij·in medio·
Maria pulcre alloq̃tur:ser·xi·c·ix·in medio p longū·
Maria p rubū moisi mexustū figurat̃:ser·lxxxiij·col·v·in medio·
Maria in capite stellas·xij·quales habeat:ser·lxxxiij·col·vi·post mediū·
Maria varijs figuris in veteri lege p̄signata est:ser·lxxxiij·col·vij·in me·
Maria nō accepit in peccato sicut cetere omēs:ser·lxxxiij·col·viij·in capite·
Maria virginitatē seruare statuit ser·lxxxiij·col·viij·in medio·
Maria p̄rogatiuas quātas habuēit p̄ ceteris grauidis p·lxxxiij·co·vi·p lon·
Maria q̃ter loquuta euāgelio phibet̃·ad angelū:elizabeth:filiū reptum in nupt̄ijs:ser·lxxxiij·col·x·añ medium·
Maria verecūdie plena fuit ser·lxxxiij·col·x·post mediū·
Marie taciturnitas amendat̃ ser·lxxxiij·col·x·in calce·
Maria humilima fuit ser·lxxxiij·col·xi·circa calcem·
Maria sup omnes est exaltata ser·lxxxiij·col·xi·in calce·
Marie et elizabeth colloquiū ser·lxxxiij·col·xij·post mediū·
Maria martir est et q̃lis et quanta:ser·lxxxiij·col·xiij·& paulo ante·
Marie supplicat bernardus pulcra p̄ce ser·lxxxiij·in fi·
Maria est aque duct⁹ ser·lxxxiij·col·ij·post mediū·
Maria est ort⁹ deliciarū ser·lxxxiij·col·v·añ calcem·
Maria in nos diriuat plurimas v̄tutes et in nobis excitat ser·lxxxiij·col·v·
in fi·et postea
Maria est aduocata scala fiducia peccatorū:ser·lxxxiij·col·vi·in medio·
Marie nihil denegat honorās filiū ser·lxxxiij·col·vi·p⁹ medium·
Maria comparatur ad angelos ser·lxxxiij·col·x·añ mediū·
Maria lilio compat̃ ser·lxxxiij·col·xiij·in medio·
Maria diligentes se diligit et conformes sibi ser·primo super salue regina
post p̄incipium·
Maria est mare et origo virtutum et scientiarum ser·primo super salue re=
gin·c·ij·post p̄incipiū·
Mariā nemo digne laudare potest ser·ij·sup salue·in p̄m·
Marie adaptant̃ quedam carmina virgiliana in p̄incipio tercij et quarti
ser·super salue·
Maria est firmamētum ser·ij·sup salue regina p⁹ p̄m·
Marie multa admodum nomina vtriusq; testamenti adscribuntur sermo·
super salue post p̄incipiū·
Maria q̃ter locuta ex euāgelio inuenit̃ ser·iij·sup salue regina·p⁹ p̄m·
Marie magna fecit dñs ser·iij·sup salue·col·ij·in medio·
Maria est castellū q̃d hiesus intrauit ser·iij·sup salue·c·ij·p⁹ mediū·
Maria est turris libani et nasus sicut turris libani ser·iij·sup salue col·iij·
Maria est immunis ab omi peccato ser·iij·sup salue col·iij·in medio·
Marie singulares laudes accumulāt̃ ser·iij·sup salue col·v·in capite·
Maria quantā gratiā inuenit apud dñm ser·xlix·col·vij·in medio·

Maria mediū terre appellat ser·lxviij·c·iiij·añ mediū·
Mariā q̄re beatā dicūt omnes generatões ser·lxviij·c·iiij·post mediū·
Maria a xp̄o pietatē otraxit ser·xxxi·p9 p̄mci·
Mariā magdalenam excusat xp̄s apud phariseū: discipkos: martham: ser·
lxxx·col·iiij·in capite·
Martha duobus modis xp̄m fuscepit ser·lxxxij·col·vi·in calce·
Martin9 cur semp ī celū fuspicere solebat ser·xcix·col·xi·in fi·
Martin9 iusticiā esuriuit: miserico2s fuit: mūdū co2 habuit: ser·xcix·colūna
xij·per tctū·
Martini obediētia p̄ferē alio2 multo2 obediētia ser·xcix·añ fi·
Marthiriū duplex ē: opis volūtatis: opis et volūtatis simul ser·xxiij·ī p̄in·
Marthirij genus pauptas volūtaria est ser·lxxxvij·in fi·
Marthiribo vinū de9 ꝓfuit nobis vero aquā triplicē ser·c·col·iiij· in med·
vsq3 ad finē sermonis·
Mediato2 pi9 et efficax ē xp̄s ser·xxij·p9 p̄im·sermõis·
Mediato2es habemus qui etiam aliquando gratia et venia egebāt sermo·
lxxij·col·ij·in medio·
Mediato2 fidelissim9 ē xp̄s ser·xcix·col·iiij·añ calcem·
Mediato2 recõciliat hoies ī trib9 ser·xlviij·c·iiij·in p̄im·
Membra ꝺformari debent capiti ieiunādo ser·xl·in p̄im·
Memoriale mo2tis xp̄i sacramentū esse co2pis debet ser·lv·col·vi·p tctū·
Memoria mo2tis ꝓdest ser·lxxij·post mediū col·v·
Memo2are semp debet homo quedā te2ribilia ser·lxxx·vij·col·iij·in calce·
Memoriale nostrū passio xp̄i debet esse ser·c·iiij·col·ij· paulo p9 mediū·
Mendaciter diabolus hominē seduxit ser·xix·col·ij·añ mediū·
Mercenarij multi haud facile discernūtur a veris pasto2ibus ser·c·lxxvij·
col·iiij·in principio·
Miles tres in se habz ꝺitões ser·c·lxxiij·ca· ij·añ fi·
Milites xp̄i securē p̄liant ser·c·lxxiij·cap·ij·
Milites ch2isti qualē habeant ꝺuersationem ser·c·lxxiij·capl·iiij·
Militie gen9 nouū est: in conflictu carnis et sanguinis ser·c·lxxij·in p̄im·
Minat nob acerba de9 vt cõũtam et viuam9 ser·c·lviij·col·ij·post p̄im·
Minister xp̄i ꝺuersari quomõ debeat ser·c·lxi·in p̄im·
Miracula quāta fecit martin9 ser·xcix·col·x·in fi·
Mirabilia tria ī natiuitate dñi accidūt ser·xiiij·col·vij·in p̄im·
Mirabilia etiā hodie in nobis fiūt spūaliter ser·c·vij·col·ij·in capite·
Miserico2dia xp̄i magna est ser·liij·col·ix·in p̄im·
Miserico2diā ꝺsequunt miserico2des ser·c·lxxvi·cap·xxiij·
Miserie hūane triplex incomodū ser·vij·post p̄im·
Miserico2dia marie q̄ magna est ser·lxxxi·col·vi·in calce·
Miserere ꝓpriū est dei ser·xxij·cōl·ij·post p̄im·
Miserico2dia dñi triplex est et miseracō q̄ꝺruplex ser·c·xlij·
Miserationū dei quāta fit accumulatio ser·c·xlviij·col·iij·in medio
Misticatio euāgelij: nuptie facte sunt in chana·ser·c·xlvij·col·ij ꝛ·iij·

Misticatio euāgelij de filio ꝑdigo translati ad ꝑmū parētem ser·c·lxv·
Mistica sententia de magdalena et martha trāslata ad beatissimā virginē
ser·lxxix·col·vi·et·vij·
Montes xp̄s ascendit turbas videns q̄re ꝑ·lxxxvij·col·iij·in calce·
Montes sex oportet ascendere cū xp̄o ser·c·vij·in prin
Monachis maior est indicta necessitas mundicie ꝑ·c·xlvi·col·i·añ mediū·
Monachorū supbia et implicatio negotiorū scli:familiaritas circa potentes
et cetera vicia claustraliū omelia quāta col·xij·in prin·
Monachi plures deplangēdi sunt q̄bus abstractio a seculo min9 ꝑdest ser·
·c·lvi·col·vi·
Monachus debet se iudicare aliis inferiorez ser·c·lxx·col·iij·p totū·
Mortis xp̄i recordatio plus affert deuotionis q̄ mēcria vite sue ser·c·lxxiiij·
capitulo·xi·in prin·
Mortis hora incerta est ser·c·lxxvi·ca·xiij·
Mors electorū refrigerij est et p̄ciosa ser·xcij·col·v·circa calcem
Mund9 sensibilis est liber in quo diuina legit sapiētia ser·c·xxxviij·in prin·
Mūdus est ager in q̄ thesaurus abscondit9 effodi potest ser·c·xliij·col·ij·
Mundi hui9 delectatio modica est sermo·c·col·ij·in prin·
Muneribꝰ suis quid magi indicauerūt ser·xxviij·p9 prin·et ser·xxix·col·iiij·
Mūdus tria in se ptinet magnope ꝓsiderāda ser·lxix·col·ij·in medio
Mūdus quo crucifixus ē homi ⁊ homo mūdo ser·xlv·col·ij·p9 prin·
Mūdus et caro quo differenter tēptant hominē ser·c·lij·col·ij·
Mūdanus est cor vt deus videat ser·c·lxxvi·ca·xxiij·
Mūdi hui9 filij q̄bus assimilātur ser·i·col·ꝑma·

Asci voluit xp̄s in hieme:in nocte:in stabulo:ser·xx·p9 prin·
Natiuitas xp̄i duplex est eterna et tpalis ser·xvij·p9 prin·
Negationes quiq; describūt ser·c·lxiij·p9 prin·
Nomē dñi quātum memisse debem9 ser·c·iij·col·ij·p9 prin·
Nouicios instruit et erudit ser·c·xxxvij·col·vi·⁊ vij·
Nouissima tria semp sunt memorāda mors iudicium gehenna ser·xli·col·iij·
post mediū
Nox fuit in vmbra tenarum orbe añ xp̄i aduētum ser·xxi·p9 prin·
Nuptie quare differūtur ad aliquod tempus post desponsationem ser·c·v·
·col·i·post medium·
Nuptie xp̄i q̄les sint q̄b9 virgini copulat ser·c·lxvij·
Obediētia exhibenda plato amendat ser·xxvi·col·vi·p9 mediū·
Obedire cupienti petendum est primo ꝑ pacientia dñi ꝑ humilitate et
postea ꝑ deuotione sequēda ser·xxvi·c·vij·
Obedientia amendat exēplis omniū creaturarū et patrū ser·xcix·c·vij·et
ser·c·iij·post princi·
Obedientiam monachus simpliciter et sine vlla exceptione p̄misit sermo·
c·iij·col·ij·in capite·
Obedientia leprosa nō amendatur ser·c·xxxi·col·iij·post principiū·

Obediẽtia aplorum ꝺmẽꝺatur ſer·c·lxiij·c·i·p⁹ medium
Obedientia xp̃i ꝺmendaẽ ſer·c·lxiij·col·ij·poſt p̃im·
Obedientia abrahe ꝺmendaẽ ſer·c·lxiij·c·ij·in medio·
Obedientie ſeptem ſunt gradus ſer·c·lxiij·
Obſecratio quid ſit ſer·c·liiij·in p̃im·
Ociosa verba quãtum ſunt fugienda ſer·c·xlvi·c·ij·ante fi·
Oculus cordis ducbꝫ purgatur ſer·lxxxvij·col·xij·in calce·
Offertur xp̃s in templũ ſermo·xxxvij·col·ij·in medio·
Oleum in lampadibꝫ et in vaſis quid ſignificat et euangeliũ totũ vi·ſer·c·v·
col·ij·in·et·iiij·et ꝺſequẽter·
Omnes cuiuſcũqꝫ ſtatus egem⁹ fonte diuio nos purgante ſer·xviij·añ fi·
Oñia nobis famulãtur et coopanẽ in bonũ ſer·c·xxx·col·v·p⁹ mediũ et vi·
Oñia xp̃m ognouerũt dñm ſer·lxiij·in p̃im·
Omnia fecit deus ꝓpter ſe et ꝓpter ſuos ꝫ diuerſimode ſer·lxix·colũ·iiij·
in medio·
Opa bona nõ oſtentã qbus aſſimulãtur ſer·liij·col·ij·et·in·
Opa tpis huiꝰ⁹ ſunt q̃ſi ſemina mercedis eterne ſer·c·lxxvi·ca·xiiij·
Oratio deuota et pulcra ad beatiſſimã v̊ginẽ: cuiꝰ⁹ caput ꝑ te acceſſum habe
amus·x·in fine ſcti ſermo·
Orationes placent angelis ꝺmelia·iij·p⁹ p̃im·
Oratio deuota ad hieſum ꝓo victoria contra peccata ꝺmeꝝ quarta·c·iiij·
poſt medium·
Orationes noſtre qũo fiãt efficaces et impetratiue ſer·xxix·col·iiij·in fi·
Oratio deuota ad beatã v̊ginem ſer·lxxxiij·in fi·
Oratione et meditatõe aſcendim⁹ in deũ ſer·c·ij·in fi·
Oratio ad ihm p⁹ amiſſionẽ baptiſmalis innocentie ſer·c·xl·col·iij·p⁹ p̃im·
Oratio ſequit̃ cbſecratõez ſer·c·liij·col·ij·in fi·
Orãdi q̃tuor ſunt genera ſer·c·liij·p totum·
Orandũ quãta ſit ſolicitudine et vigilãtia ſer·c·liij·col·vi·in medio·
Orantes inceſſabiliter q̃re nõnũq̃ nõ exaudiũtur ſer·c·lvi·col·iij·in fi·
Oratio noſtra habeat duas alas ſer·xxix·col·iiij·in fi·
Orare qualiter debem⁹ ſer·xliij·col·ij·p totum·
Orationis tria picula ſer·lxiij·col·ij·vſq; in finem ſermo·
Oratio tutiſſimũ eſt refugiũ ſer·xliij·col·ij·in medio·
Oranti digne ſemp datur vel quod petit: ꝺ qꝫ deus nouerit vtilius ſer·xliij·
col·iij·poſt principiũ·
Ordines in eccleſia tres ſunt et piculoſi ſer·c·lxxix·p totũ·
Originale peccatũ eſt maximũ ſer·liij·col·v·in p̃in·
Ornamẽta miſericordie ꝑparãtis ſe ad xp̃m hoſpitio excipiendum ſermo·iij·
col·iij·circa principiũ·
Ornamẽta ſponſe q̃ ſint: v̊ginis videlicz beate ſer·c·lxviij·
Ornamenta militie ſupflua reprehendũt̃ ſer·c·lxxv·in p̃in·
Oſſa anime q̃lia ſint ſer·c·xxxv·poſt principiũ·

Acatus pacans ⁊ pacificꝰ differũt ser·c·lxxvi·ca·xxv·
Pacientia camina nõ emendaẽ ser·c·xxxi·colꝯ·iij·pꝰ prim·
Pacientia bonꝰ cibus est ser·c·xxi·colꝯ·iij· ante finẽ·
Panes septem quibꝫ turbã refecit christꝰ quid significant ser·lxxvi·añ fi·
Panis est quo ieunãtes vesci debent ser·xli·colꝯ·iiij·pꝰ mediũ·
Paraboła de filio ꝓdigo pulcre expoñẽ ser·c·xxxvij·
Paraboła de guerra inter hierusalem ⁊ babilonem ser·c·lxviij·
Paraboła de fide spe ⁊ caritate ser·c·lvi·
Paraclitum nõ expectet pseuerãs in peccatis ser·lxvi·colꝯ·x·in prim·
Paradisus scientia iusti est ser·iij·sup salue regina·colꝯ·vi·añ fi·
Phariſei corripiũtur susanne falsi accusatores ser·xlix·colꝯ·iiij·in medio·
Passio xpi tria cõsideranda in se habet ser·liij·colꝯ·ij·añ finem·
Passio xpi memorie nostre sit infixa ser·c·iiij·colꝯ·iij·paulo pꝰ mediũ·
Pastor ⁊ doctor siue ꝓlatus debet esse dulcis:potẽs ⁊ sapiens ser·lxxij·colꝯ·iij·in capite·
Pastores et ꝓlati quatuor p̃ se debent habere ser·c·lxxv·colꝯ·iij·post prim:
Patena lapidem significat ser·lv·colꝯ·xi·in capite·
Paupibꝫ spiritu cõsolatio adhibeẽ ser·c·lxxvi·ca·x·
Pauptas q̃lis emendaẽ ⁊ beatũ efficiat ser·lxxxvij·colꝯ·vi·in medio·et ser·c·iiij·colꝯ·xij·in capite·
Pauptas voluntaria est quoddã genꝰ martirij ser·lxxxvij·colꝯ·xiiij·i calce·
Pauci sunt q̃ saluãtur ser·xiij·colꝯ·i·
Pauli euersio spem nostrã excitat ser·xxxiij·post prim·
Pax ecclesie a paganis et ab hereticis est periculosa sermo·c·lxxv·columna vi·in medio·
Peccatũ tribꝫ vijs vitari potest ser·lxxvij·colꝯ·ij·ante mediũ·
Peccare nemo debet ꝓpter aliũ ser·lxxxvij·colꝯ·xi·in calce et postea·
Peccata quomõ nobis coopanẽ in bonũ ser·c·xxx·colꝯ·vi·pꝰ prim·
Peccatis debemꝰ futurã vitã nostrã ser·li·colꝯ·vi·post mediũ·
Peccatoꝝ latere nõ potest ser·c·lxxvi·ca·xv·
Peccata punita:nõ iterata nihil obsunt ser·c·lxxvi·ca·xxij·
Peccata nõ sunt adulatorie ꝓtereũda ser·lxx·colꝯ·v·pꝰ mediũ·
Peccatum in quibusdã habitat et regnat:in alijs nõ regnat· ser·c·xxij·colũ·vi·ante medium·
Peccatum triplex inualuit sup terrã ser·liij·colꝯ·v·añ finem·
Pemitẽtiaz agere in mũdo est difficile ser·xxvi·colꝯ·quarta in prim·
Pemitentia sera ꝑiculosa est ser·c·xxx·in capite
Penitentia in hoc mundo agenda est nõ in eo manendũ ser·c·xliij·in prim·
Pemitentia post mortẽ infructuosa est ser·c·lxxvi·ca·v·
Penitere qui volunt prius humilientur ⁊ postea exaltentur sermo·c·lxxvi· capitulo ·xxix·
Perseuerans in malo vult impunitum esse aç per hoc deum esse iniustum ⁊ ẽ ser·c·liij·colꝯ·xiij·ante mediũ·

Perſeuerãtia3 vnde poſſum9 adipiſci ſer·c·lxij·col·x·p9 medium·
Perſecutio eſt ſuſtinenda ſer·c·lxxvi·ca·xxx·
Perſecutores hodie habet xp̃s ſer·xxxiij·col·iij·p9 p̃m·
Petenda que ſint ſer·xliij·col·v·ante fin̄e·
Petenda qũo ſint etiã tpalia ſer·c·liij·col·iij·in medio·
Petr9 et paul9 ceteris ſanctis ſunt potentiores ſer·lxxi·col·iij·in medio
Petr9 et paul9 quare dicũtur viri miſericordie quã ſcilicet ipi a deo recepe-
rũt ſer·lxxiij·p9 p̃m·et quã ipi nobis omunicant eodẽ ſer·col·iij·p9 p̃m·
Petr9 quare ter ſe diligat a dño mer̃ito negaũ ſer·c·lxij·ante·
Philoſophia hui9 mũdi:et diuina ſphia otraria3 gloriam intendunt ſermo·c·
xxxvi·col·ij·p totum·
Pilatum allegtur ſer·c·xliij·col·iij·p9 principiũ·
Poſſeſſio duplex eſt:interior et exterior ſer·c·iij·col·xi·in calce·
Poſtulatio differt ab oratione et obſecratione ſer·c·liij·col·iij·in capite·
Primi parẽtis dignitas in innocentia inſtituti ſer·lv·col·ij·
Prime temptationes caueri ex toto nõ poſſunt ſer·c·xxxiij·añ finem·
Primi met9 periculoſi ſunt ſer·c·xxxv·col·ij·in fine·
Primordia noſtra nobis pudorẽ adducũt ſer·c·xli·p9 principiũ·
Prelato male etiã vite obediendũ eſt ſer·iij·col·iij·
Prelatus teneẽ ad cuſtodiã et diſc p̃mã ſer·iij·col·iij·
Precepta diuina qũo ſeruanda ſunt ſer·v·col·ij·
Prelatus qualis eſſe debeat ſer·c·lxix·col·v·
Predicatroum ordo dpatur fluuio:monachi piſcibus in ſtagno ſermo·c·ij·
columna·iij·in medio·
Predeſtinati in peccato nõ pſeuerãt ſer·c·xxxiij·añ finem·
Prelati per marthaṁ deſignãtur ſer·lxxx·col·vi·p9 p̃m·
Prelati mali iude dpantur ſer·c·lxxv·col·iij·in medio·
Prelati mali dpanẽ lucifero apoſtate ſer·c·lxxv·col·iij·p9 p̃mei·
Prelati mali eque nocent in eccleſia ſicut hereticí ſer·c·lxxv·c·p9 p̃m·
Prelatoz duplex eſt dominiũ ſer·c·lxxvij·col·xvi·in fi·
Prelati increpatõ pacienter ferenda eſt ſer·lxij·col·ij·in p̃mci·
Prerogatiue marie ſer·lxxxiij·col·vi·p longum·
Preſſ iteros prepoſuit deus regibus impatoribus p̃mo angelis ſermone·c·
lxxvij·col·ij·ante fi·
Preſentia diuine maieſtatis in carne ſeptem celabatur ſermo·lvi·columna
·x·in pncipio·
Preſumentes xp̃s ſanat cruce ſua ſer·c·lxviij·col·vij·in medio·
Preſumẽtes reconciliare deũ alis qui ingrati ſunt corigũtur ſermo·c·lxxvi·
capitulo·xxvi·
Preſentia debemus ſapienter diſponere preterita cum amaritudine memi-
miſci:futura ſolicite puidere ſer·lxxij·col·v·i calce vſq ad fi·ſer·
Proceſſio leta die palmarum non ſine cauſa coniungitur paſſioni ſermo·l·
in pncipio et·li·
Proceſſionum diſſimilitudo quarum vna honorifice excipitur:altera ab cru-

cem ducit̃ xp̃s ser·li·col·iij·in medio·
Promittit magna deus vt alliciat ser·c·lviij·col·ij·in medio·
Prompti debemus esse ad dandum et petendū veniam ser·c·xlviij·columna v·in capite·
Propria volūtas deo displicet et plurimū nociua est ser·c·iiij·col·xij·p9 prin·
Proximo tenemur ofilium et auxilium impendere ser·iij·col·iiij·
Psalmus qui habitat exponit̃ figillatim p oīes vsus a ser·c·xij·p·xxix·ser·
Pueris simplicitas est naturalis ser·xxix·añ finem·
Puritas cordis qualis esse debeat ser·c·xlv·col·iij·p9 mediū·
Purganda in nobis sunt duo intellectus et affectus sermo·xliiij·columna·ij·in capite·

Vadruplicīter debitores sum9 ser·c·l·i·

Quatuor dies sepulture lazari quid mistice designent ser·lxxxi·colum·iij·circa medium·
Querend9 semp est de9·ser·xlij·col·iij·post prin·
Quisq; sensus anime quales sint sermone·xxxix·
Quisq; in se habet otemplatio ser·c·lxvij·col·v·in capite·

Ationem districtissimā reddituri sunt quicūq; p̄fecti sunt animab9: ser·iij·col·quinta in medio·
Recidiuatio piculosa est ser·lxxiiij·col·ij·post mediū·
Recidiuatio p9 corpis xp̃i sumptōez vitanda est ser·lxi·col·xiij·in prin·
Reges tres ab oriente venientes ad xp̃m p effraim beniamin & manasse figurari possunt ser·xvij·col·viij·in princi·
Regiones quisq; describūtur ser·c·lxiij·
Regnum xp̃i non est de hoc mūdo et tamē etiā in hoc mundo sermo·xxviij·col·ij·in medio·
Regnū celoz non ingredietur nisi p̄bati et immunes ab oīni iniquitate ser·xcv·col·iij·post mediū·
Regnū dei ocedit̃ pmittit̃ ostendit̃ p̄cipitur ser·c·l·col·ij·in prin·
Regnum celoz quo vim patiatur ser·c·liij·col·i·p9 mediū·
Religiosi pleriq; triplici vicio laborant: supbia: negligentia ingratitudine ser·c·xxxvi·col·iij·añ finem·
Requiescendū est in otemplatione celestiū ser·c·lxxvi·ca·xx·
Respirandū nobis est: nō desperandū ser·xcix·col·v·in capite·

Acerdotes et monachi a multis diugatoz anxietatib9 sunt supportati ser·c·xxxi·in principio·
Sacerdotes sunt lapides sanctuarij ser·c·lxxvij·col·xij·in prin·
Sacerdotū negligentia dissimulātium p aiminā pacientiā trāsferri bona ecc̃ cleriarū ad thirānos ser·c·lxxvij·col·vij·p9 mediū·
Sacerdotes mali et boni q̄ diformitē sumūt corp9 xp̃i p·lv·co·xiiij·i medio vsq; ad finem ser·
Sacramēta p diuersitate temporū rationabiliter sunt mutata ser·xxx·p9 prin·

UPB

Sacramentum altaris tria in se habet consideranda sermo. lv. columna xiij. in principio.
Sanctitatē amplecti debem⁹ ser. xvi. post princi.
Sanctificatio pfecta que req̄rat et quō adq̄ritur ser. xvi. col. v.
Sanctoꝝ multiplex est differētia: sunt enī ⁊ militātes adhuc in terris quibā sancti: ser. xci. post principiū.
Sancti a nobis laudātur: in nostram non eorum releuationem: ser. xci. col. v. post medium.
Sancti nostrum nō obliuiscūtur: sicut princerna pharaonis ioseph: ser. xci. col. x. in fine.
Sanctis debem⁹ imitationē ser. c. xlv. col. iiij. p⁹ principiū.
Sapiens quis sit ser. c. xlvij. col. ij. in capite.
Satellites corripiuntur qui habent superfluos ornatus militares sermo. c. lxxv. in principio.
Scandalū terribiliter phibet ser. lxxxvi. in princi.
Scientia diuina multos habet effect⁹ ser. xiij. col. iij. in fi.
Scientia sanctoꝝ et scientia mūdi quō differūt ser. c. l. col. ij. in medio.
Scientia inflans mons est pessim⁹ ser. lxv. col. iiij. in prin.
Scindenda sunt corda nō vestes ser. xli. ante finem.
Scutū est gratia diuine protectōis ser. c. xvij. col. ij. post mediū.
Secure laudāt sancti triūphātis ecclesie ser. xci. col. iij. p⁹ medium.
Securitas nusq̄ est ser. c. lix. in prin.
Seculū fugiēs quatuor in se habet ser. c. lxv. in fi.
Septem domis spirituſſancti eiciūtur septem vicia ser. c. xliij.
Seraphin duo de q̄bus in ezechiele quid signific̄at f. xcvi. p⁹ prin.
Sermonis triplex vtilitas ser. lxxxviij. post principiū.
Signa quō mistice fiant de q̄bus videt vltio ser. lxij. in fi.
Singularitas vitanda est ser. lxxvi. col. iiij. in capite.
Silentiū q̄le bonū est ser. lxxxiij. col. xij. p⁹ princi.
Sim⁹ abrahe quare appellat ser. xc. col. ij. añ medium.
Solitaria vita piculosa est ser. xxvi. col. v. p⁹ mediū.
Solitudo piculosa est et occulta diuerticula ser. lxxvi. col. iij. in medio.
Sollicitudinem omēz in dominum picientes dormire dicūtur. ser. c. iij. col. vij. in capite.
Sollicitudine quanta peccata declinanda sunt sermo. c. lvij. columna quinta per totum.
Sopor quem dominus immisit in adam quēadmodū in xp̄o fuit moriente ser. xxxix. in principio.
Spes longioris vite fallax est ser. c. xxx. col. iij. et iiij.
Spare regnum non potest in quo peccatum regnat sermo. c. lxxvi. ca. xi.
Spiritusſanct⁹ quare potius in specie columbe apparuit super christo baptizato ser. xxvij. col. vij. post prin.
Spiritus humani et angelici nō min⁹ distant q̄ corpora celestia et terrestria sermo. xcix. col. v. ante calcem.

Spirit⁹ dulcedine ola lenia et suauia fiũt ser·c·iij·col·iiij·in capite·
Spiritualib⁹ bonis qũo nos exercere debem⁹ ser·c·xlv·col· v·paulo añ me·
Spirit⁹ carni debet dñari ser·c·lij·in prin·
Spiritui carnis qũo fit resistendũ ser·c·lij·col·iij·añ mediũ·
Spirit⁹ dñs qũo homĩ loq̃tur: et quid suggerat ser·c·lij·col·iiij·in medio·
Spirit⁹ malign⁹ transfigurat se in angelũ lucis ser·c·lij·in prin·
Spiritui ad bonũ pato resistit caro ser·c·lxxvi·ca·xvij·
Spirit⁹ sanct⁹ tria opatur in nobis vt mala declinem⁹ ser·lxvij·col·ij·in fi·
Spirit⁹ sanct⁹ mouet monet et docz vt bona opem̃ ser·lxvij·col·iij·in fi·
Spirit⁹ sanctus ocedit̃ ad vsum: miraculũ salutem auxiliũ solatium et fer uoz̃em ser·lxix·añ finem·
Spiritũ triplicem intellexit dauid in psalmo lij·ser·lxix·col·v·p totũ·
Spiritus carnis mollia: spirit⁹ mũdi vana: spirit⁹ malicie amara loq̃tur ser·c· lij·col·iij·in prin·
Sponsus et sponsa vnde deriuaf ser·c·v·col·i·p⁹ mediũ·
Stare aliter dicif deus: aliter angel⁹ aliter homo ser·xcviij·col·vi·in prin·
Stat⁹ triplex: incipiẽtium: pficiẽtiũ et pfectoz̃ ser·c·ij·col·iiij·p⁹ medium·
Status triplex p martham magdalenam et lazarum repsentatur ser·lxxx· col·iiij·post principiũ·
Status hoim est q̃druplex ser·c·xlviij·añ finem·
Stat⁹ hoim tres sunt ser·c·lxix·
Stelle·xij·in capite marie q̃les sint ser·lxxxiij·col·vi·in medio·
Stola duplex est corpis ⁊ anime ser·lxxxix·col·i·in calce·
Sũme bona: ⁊ fumme mala: et bona media q̃ sint ser·c·lxiij·col·iiij·
Supbia q̃ detestabilis sit ser·pmo col·ij·in fi: et ser·xli·p⁹ principium·
Supbia quomõ deumcenda est ser·lxxv·col·iij·⁊·iiij·
Supbus q̃libet appetit eq̃litatẽ dei ser·xv·col·viij·in medio·
Supbia pmũ angelum deiecit ser·lxxxvij·col·vj·in capite·
Supbi soli esse cupiũt ser·c·xxx·col·ij·in capite·
Supbia impellit pene oñes ad prelaturas et epatus assumendos sermo·c· lxxv·c·iij·p⁹ mediũ·
Supbie lepa septẽ modis nos occupauit ser·lviij·p⁹ prin·
Suppoztatio et odescenfio est necessaria in monasterijs ser·c·lxx·in prin·
Supfluitas pompe militaris repbendit̃ ser·lxxiij·ca·ij·
Suplicatio ad oñes sanctos ser·xci·col·x·p⁹ prin·
Suspicere in celos debem⁹ ser·xcix·col·v·in capite·
Suspiriũ vehemens ad patriã ser·c·xlviij·añ finem·

Emplũ hierusolomitanũ omendat̃ ser·c·lxxiij·ca·v·
Temptationes q̃druplices sermo·c·xviij·
Temptationes q̃tuoz̃ vniũsalis ecclesie statꝰ patit̃ ser·c·xviij·c·v·p⁹ prin·
Temporalia quomõ sint postulãda ser·c·liij·col·iij·in medio·
Temp⁹ amittũt detractoz̃es ser·c·xlvi·col·ij·in fi·

Tempis amissio ꝑ piculosa ser·e·xlvi·col·iij·in fi·
Tempe ꝑ salubriter uti possum⁹ ser·e·xlvi·col·iij·in [illegible]
Testimoniū sciencie ꝙle sit ser·lxxxviij·col·iij· ꝓpe calcem·
Testimoniū spiritussancti in tribo sistit·ser·xlvij·in prin·
Timenda ꝙdam sunt homi in ꝓmis ser·iij·sup salue regina·col·v·in fi·
Timor dei necessari⁹ est ser·xci·col·iiij·p⁹ princi·
Tres singulares et maudite mixture scilicz de⁹ et homo:mater et virgo:fides et cor humanū ser·xiij·col·vij·in prin·
Tres dies ꝙbus deū sustinem⁹ ꝙles sint ser·lxxvi·col·ij·in medio·
Tria necessaria sunt in omi opido ser·lxxxij·col·vij·p⁹ prin·
Tria nos impediūt a ꝺtemplatione dei ser·lxxxij·col·viij·
Tria nobis timēda sunt ser·c·xli·col·iiij·
Tria expellūt hoiez domo ser·c·xliij·col·i·ante finē·
Trinitas psonarum et essentie vnitas in diuinis oppositō mō se habent ad vnitatem psone et trinitatē naturaꝝ in homie xp̄o ser·xiij·col·viij·in prin·
Tripliciter sunt homines diabolo subditi ser·c·xxxvij·col·iiij·in medio·
Triplicis status hoibo lequiē deus pacem ser·c·xxxviij·col·ij·p⁹ me·
Tristicia ꝙlis interdicat ieiunātibo ser·xl·col·iiij·añ fi·
Tube son⁹ terribilis in die nouissimo clangētis describit ser·c·v·col·v·in calce et sequenter·

Anitas est duplex ser·ij·super salue regina·col·iiij·in fi·
Verbū dei quātum opet in nobis ser·c·liij·col·ij·
Verbū dei audire indiciū est ex deo esse ser·xxxviij·in prin·
Verba pulchra ad christū de firma adhesione ser·xl·col·ij·in fi·
Verbū dei magnope est audiendū et deuote suscipiendū ser·lxxiij·a principio sermo·usq; ad mediū eius·
Verecūdia cognata est virginibo ser·xxix·paulo añ finem·
Vereri omia opa nostra est vera gloria ser·c·xxxvi·añ fi·
Vermis sciencie in psenti vita suffocari debz ser·c·lxxvi·ca·xi·
Vestiū et dapiū pciosarū detestatio in die natal xp̄i solitarū ser·iij·p⁹ prin·
Vicios⁹ fui sunt peccatores ser·c·lxxvi·ca·xiij·
Vicio triplici laborāt religiosi superbia negligentia et ingratitudine sermo·c·xxxvi·paulo ante fi·
Vigilie duplices sunt:carnales et spirituales ser·lxxi·in prin·
Vigilie tres noctis ꝙles sint ser·xiij·col·vi·p totum·
Vigilantia et custodia cogitationum necessaria est:et religiosis facilior sermo·c·xlv·
Vinum martiribus:nobis vero aquā triplicē xp̄s ꝓposuit sermo·c·colū·v·usq; in fi·sermo·
Vinum spirituale quātos habet effectus sermo·iij·super salue regina·col·ij·ante medium·
Vincula tria sunt quibus astringimur deo et copulamur sermo·c·xxxiij·colū·ij·in medio·

Vir nō est seductꝰ ꝯ mkr vide de hoc aliꝙ ser·c·ij·col·vij·
Virtutes tres theoloice insunt tribꝫ anime viribꝫ ser·c·lxvi·in prin·
Virtutibꝫ tribus pditi apli post ascensionem expectabāt spiritum sctm ser·lxv·col·xij·in medio·
Vita monachoꝝ claustraliū pfertur vite hermitarū et anachoritarū ser·xxvi·col·v·in fi·
Vita hois in ogregatione viuētis exigit ordinabilitatē ad seipm socialitatem ad primum humilitatē ad deū ser·lxxij·col·iij·añ medium·
Vite psentis finis coherere et confirmari debet principio future·lxxiij·col·v·post principium·
Vite actiue et contemplatiue opatio ser·lxxx·pꝰ princi·
Vita secura et sancta est vbi pura conscientia ser·c·lxxiiij·ca·i·añ fi·
Vita ⁊ mors xpi inter se opantē ser·c·lxxiiij·capi·xi·
Vnctꝰ ē xps a patre p ptícipibꝫ ser·xl·col·ij·in fi·
Vnitas duplex est sanctoꝝ et facinorosoꝝ ser·lxxx··col·x·in prin·
Vnitas sanctoꝝ duplex ·lxxxij·col·x·in calce·
Vnitas ad seipm:vnitas ad primū:ser·lxxxij·col·xi·pꝰ mediū·
Vnitas ad seipm impedit tripliciter et remedia habet tamē quodlibet ser·lxxxij·col·xi·in calce·
Vnitas ad primū impedit duobꝫ:et remedia habet contra vtrūqꝫ ser·lxxxij·
Volūtas ꝓpria ꝙ mala fit ser·c·iij·c·xij·pꝰ prin· in fi·
Volūtati diuine ꝙre nos conformari deceat ser·c·iij·col·xij·in medio·
Volūtas ꝓpria nos a deo sepat nulla violentia ser·c·xl·col·ij·p totū·
Volūtas nostra tripliciter diuine subiecta esse debꝫ ser·c·lv·c·ij·añ mediū·
Volūtas quo p omnes sensus carnis remittit diuine voci ser·c·lxxvi·ca·viij·
Vocat nos dns sedulo monet consolat docet ⁊c·ser·c·xxxiij·pꝰ prin·
per tres fere columnas·
Vox domini omnibꝫ se offert et ingerit ser·c·lxxvi·cap·ij·

Nūc tandem totum bernarde p ordem·
Protim⁹ exilias ne tua fama cadat:
Diuinas qꝫ tuis sermonibꝫ exprime leges
Crimina fac homines deseruisse velint
Vade precor cunctis bernarde legare suauis
Flecte ad virtutes pectora dura pias
O quēcūqꝫ iuuat sanctos cognoscere patres
Bernardū relegas inclita scripta colens
Frigida iam dudum feruescet amore volūtas
Et mens doctrine dulcia mella feret

DR. CARL FLEISCHMANN
EX LIBRIS